

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნებისმეტყველო,
ტექნიკურ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა
ლექსიკოგრაფიული ცენტრი

**ინგლისურ-
ქართული
უნივერსალური
იურიდიული
და ბიზნესის
ლექსიკონი**

**ენციკლოპედიურ-
ტერმინოლოგიური**

სიტყვარი (ტრანსკრიპციებით)

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის
წევრ-კორესპონდენტის, პროფესორ ვლადიმერ ჰაპავას,
ეკონომიკურ მეცნიერებათა კანდიდატის
დავით ონოფრიშვილისა და იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორის,
პროფესორ მარინა კვაჭაძის რედაქციით

ISBN ISBN 999-40-777-6-7 Lexipro Series 2006_015

© იბერთელ-პრესი ლექსიკონ სერია 2006_015

რევაზ ბერუღავას
გამომცემლობა „იბერთელ-პრესი“
თბილისი 2006

**ამტორები: რეპაზ ბერულავა, თეა ბერულავა,
იღელა ქვაჩახია**

ანოტაცია

ლექსიკონი შეიცავს 25 ათასამდე ტერმინსა და ტერმინოლოგიური გამოთქმას. მასში შეტანილია აგრეთვე 2000-ზე მეტი სიტყვათშემოკლება (აბრევიატურა და აკრონიმი).

ნაშრომში წარმოდგენილია თანამედროვე გლობალიზაციის ეტაპის მეცნიერული და გამოყენებითი დარგების ტერმინთსისტემები, რომლებიც შემოგვაქვს ტერმინოლოგიური საცნობარო და ცნება-ტერმინობრივი რეფორმისტული მხარდაჭერის მიზნით.

განკუთვნილია იურიდიულ, ეკონომიკურ, საბიზნესო, საფინანსო, საგადასახადო, საბაჟო და მათთან მომიჯნავე სფეროებში დასაკმებულ სპეციალისტთა ფართო წრისათვის და სტუდენტთათვის. ლექსიკონი საინტერესოა შემდეგ დარგებსა და მიმართულებებში მომუშავე პირთათვის: თანამედროვე დარგების მართვის პოლიტიკა, იურისპრუდენცია, ეკონომიკა, ბიზნესი, მენეჯმენტი, საგარეო-ეკონომიკური და საერთაშორისო-საკავშირო ურთიერთობები, საერთაშორისო სამართალი, საფინანსო და საბიზნესო სამართლის ძირითადი იურიდიული ტერმინოლოგია და სხვ. წიგნი სასარგებლოა ეკონომიკური და სამართლებრივი რეფორმების გასატარებლად მომუშავე სხვადასხვა დარგის სპეციალისტთათვის: იურისტი, ფინანსისტი, მენეჯერი, ეკონომისტი, ბუღალტერი, ექაუნთანტი, აუდიტორი, ლოგისტიკოსი, ბროკერი, დილერი და სხვები, აგრეთვე სათანადო სპეციალობების სტუდენტები, ინგლისური ენის მეშვეობით დარგობრივი სფეროების შესწავლისა და ღრმად დაუფლების მსურველები, მთარგმნელები, პოლიტიკოსები, ჟურნალისტები, რეკლამათშემქმნელები, ჩვენს ქვეყანასთან ეკონომიკური, სამეცნიერო და კულტურული კავშირებით რეალურად დაინტერესებულ ინგლისურენოვანი უცხოელი სპეციალისტები და სხვები.

რეცენზენტები:

ლეო ჩიძავა საქართველოს მეცნ. აკადემიის წევრ-კორ., პროფესორი
პაატა ცნობილაძე საქართველოს იურისტთა კავშირის თავმჯდომარე პროფესორი

ლია მუხაშაპრია ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის სამართლის ინსტიტუტის კათედრის გამგის მოადგილე, სამართლის მაგისტრი
ზაზა ბაჩიჩილაძე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ინგლისური ენის კათედრის გამგე, პროფესორი

სარედაქციო კოლეგია

დავით ონოფრიშვილი ეკონომიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, კოლეგიის თავმჯდომარე

ვლადიმერ პაპავა საქართველოს სტრატეგიის კვლევის საერთაშორისო ფონდის ექსპერტი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი, კოლეგიის თავმჯდომარის მოადგილე

მარინა კვაჭაძე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის თანამედროვე პოლიტიკური და სამართლებრივი სისტემების კათედრის გამგე, პროფესორი

ლემო ჩიქავა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი - აკადემიკოსი

იაკობ მისხია საქართველოს კონტროლის პალატის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი აკადემიკოსი

ლია მუსხაშვილი ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის სამართლის ინსტიტუტის კათედრის გამგის მოადგილე, სამართლის მაგისტრი

მიხეილ ჩიკვილაძე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის დეკანი, დოცენტი

ამთაბერილი სილაგაძე საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, თსუ-ის პროფესორი

ზაზა ბაჩაჩილაძე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ინგლისური ენის კათედრის გამგე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

პაატა ცხადია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ონომასტიკის სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიის გამგე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი (კოლეგიის მდივანი)

ნაწარმოების საავტორო უფლებები დაცულია

„ნაწარმოების ავტორს აქვს განსაკუთრებული უფლება ნება დართოს ან აკრძალოს ნაწარმოების რეპროდუცირება, გავრცელება, იმპორტირება, გადაცემა საყოველთაო გაცნობისათვის, ნაწარმოების გადაკეთება“
(საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, მ. 1045; პ. 1; პ 22)

„ახალ მოვლენას თუ საგანს ის სიტყვა მოსდევს, რომელიც ენიდან ენებში მოგზაურობს“
(კარლო ბერულინი - „სიტყვანნი პროზაზე“- 2.5)

წინათქმის მაგიერ

ლექსიკონზე მუშაობის დაწყებამდე ავტორებმა შეიმუშავეს სალექსიკონო არქიტექტონიკა, რომელიც დაფუძნებულია ტერმინოლოგიური ტიპის ლექსიკონისადმი მოთხოვნებზე ტერმინების ადგილი ქართულ ტერმინოგრაფიაში, ტერმინოწარმოება ენის ეკოლოგიური მოთხოვნების საფუძველზე, ტერმინების, ტერმინოლოგიური გამოთქმებისა და სიტყვათშემოკლებათა გამოყენების სფერო და სხვ. (იხ. ლიტ. 11, 12). დიდძალი უცხოური სამეცნიერო, ლექსიკოგრაფიული და ტერმინოგრაფიული ლიტერატურის დამუშავების შედეგად (1999-2005 წწ.) წარმოდგენილია: იურიდიული, ეკონომიკური, საბიზნესო, საგარეო-ეკონომიკური ურთიერთობების, საერთაშორისო სამართლისა და მათთან მომიჯნავე დარგების ძირითადი ტერმინები;

საფინანსო-ეკონომიკური ტერმინების იურიდიული საფუძვლების ტერმინოლოგია; საბიზნესო სამართლის ტერმინოლოგია და სხვ. შექმნილია ქართული სიტყვათშემოკლებების (აბრევიატურები და აკრონიმები) ერთიანი წესების სისტემა და მის საფუძველზე წარმოდგენილია სიტყვათშემოკლებათა ლექსიკონი (სამართლის, ეკონომიკისა და ბიზნესის სფეროებისათვის; იხ. გვ. 595-629) და სხვ.

ლექსიკონი წარმოდგენილი ტიპის ნაშრომის შექმნის პირველი ცდაა. ამიტომ წიგნის არქიტექტონიკის გათვალისწინებით, მისი შექმნის სხვადასხვა ეტაპზე, ამ ექვსი წლის მანძილზე, ავტორებს კავშირი ჰქონდათ დარგების ცნობილ მეცნიერებთან და გამოცდილ პრაქტიკოს-სპეციალისტებთან. ტერმინების განხილვა-ანალიზისას სასარგებლო წინადადებები შემოგვთავაზეს: ეკონომიკური ხასიათის ტერმინების გარჩევასა: ვლადიმერ პაპავამ, ლეო ჩიქავამ, დავით ონოფრიშვილმა და იაკობ მესხია; ეკონომიკისა და ბიზნესის ტერმინების შერჩევასა და ანალიზში მონაწილეობდნენ მიხეილ ჩიკვილაძე და ავთანდილ სილაგაძე; ცალკეული იურიდიული ტერმინები გამოწვლილვით განიხილეს ლადო ჭანტურიამ, მარინა კვაჭაძემ, ლია მუხაშაურიამ და პაატა ცნობილაძემ. სიტყვათშემოკლებათა წესების სისტემის სპეციალიზებულ კათედრებზე განხილვისას მონაწილეობდნენ ცნობილი ენათმეცნიერები: აკად. თამაზ გამყრელიძე (მან წარადგინა გამოსაქვეყნებლად ჩვენი ორი ნაშრომი; იხ. ლიტ. 55 და სტატია წიგნში, ლიტ. 5), პროფ.

გიორგი გოგოლაშვილი (თსუ-ის ძველი ქართული ენის კათედრის გამგე), აწ გარდაცვლილი, შესანიშნავი ენათმეცნიერები პროფ. ალექსანდრე ღლონტი (ლიტ. 24) და პროფ. ზურაბ სარჯველაძე. სასარგებლო წინადადებები შემოგვთავაზეს პროფესორებმა ზურაბ ჭუმბურიძემ, პაატა ცხადაიამ, გიორგი წიბახაშვილმა (ლიტ. 24), ელენე ბაბუნაშვილმა, გურამ კარტოზიამ (ს.-ს. ორბელიანის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური უნივერსიტეტის ქართული ენის კათედრის გამგე) და სხვებმა.

წინამდებარე ნაშრომის შექმნისა და გამოცემის ეტაპებზე ავტორებს მნიშვნელოვანი დახმარება გაუწიეს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორმა, პროფესორმა რამაზ ხუროძემ და სხვებმა.

ზემოთხსენებულ მეცნიერებსა და სპეციალისტებს ავტორები გულწრფელ მადლობას უხდიან.

„ლექსიკონი - ეს მთელი სამყაროა ანბანურ წესზე განლაგებული! თუ კარგად დაუუკვირდებით, ლექსიკონი - ეს წიგნთა წიგნია“ (ანატოლ ფრანსი). იგი მუდამ იხვეწება, ივსება ახალი სიტყვებით, ამიტომ სრულყოფილი ლექსიკონი არც ერთ ქვეყანაში არ არსებობს. წინამდებარე ლექსიკონიც არ იქნება დაზღვეული ზოგიერთი უზუსტობისაგან, თუმცა შეძლების-და გვარად მისი შექმნის პროცესში (1999-2005 წწ.) ვცდილობდით არ გამოგერჩენოდა აშშ-ისა და დიდი ბრიტანეთის კანონმდებლობებში, საერთაშორისო ბიზნეს-სამართალში, საგარეო-ეკონომიკურ ურთიერთობებში და პრაქტიკული გამოყენების სფეროებში (ბიზნესი, მენეჯმენტი, აუდიტი, ლოჯისტიკა, მარკეტინგი, ფისკალური სისტემები და სხვ.) არსებული თანამედროვე ცნება-ტერმინები, დაკვედგინა მათი ტრანსკრიფციები და სხვ.

დაბოლოს, აღვნიშნავთ, რომ წინამდებარე ნაშრომი გარკვეულწილად ავსებს ჩვენს მიერ აქამდე შექმნილ პროფესიულ ლექსიკონებს (იხ. ლიტ. 1, 2, 3, 4, 5, 24, 31) ზემოთაღნიშნული დარგებისა და მიმართულებების ტერმინოლოგიური უზრუნველყოფის საკითხში. ამიტომ მის შემდგომ გამოცემამდე საკითხის რეალურად დაინტერესებულებს ვთხოვთ მოგვაწოდონ თავიანთი შენიშვნები და წინადადებები, რომელთა მისაღები ნაწილი უთუოდ გათვალისწინებულ იქნება.

პირობით შემოკლებათა სია

- აბრ. აბრევიატურა, აკრონიმი: სიტყვის ან სიტყვათა შემოკლება
- აქც. სააქციო საზოგადოება, აქციონირება; აქციები, ობლიგაციები
- აშერ. აშერიკული ტერმინი ან გამოთქმა
- აუდ. აუდიტი; შიგა აუდიტი, გარე აუდიტი
- ბანკ. საბანკო სამართალი; სახელმწიფო და კომერციული ბანკები, სააქციო ბანკები, საბანკო ოპერაციები, საბარკო-საკრედიტო ხაზების ტერმინოლოგია;
- ბიზნ. ბიზნესი; საქმიანობა; ბიზნეს-სამართალი; მეწარმეობა; საფინანსო, ეკონომიური შემოქმედება; საქმიანი ცხოვრება;
- ბრიტ. ბრიტანული ტერმინი ან გამოთქმა
- ბულ. ბულალტერია, ბულალტრული აღრიცხვა; ექაუნტინგი; ანგარიშგება
- ეკონ. ეკონომიკა, ეკონომიკის, ეკონომიკის თეორია; მაკროეკონომიკა, მიკრო-ეკონომიკა, ეკონომიკური მოდელები
- ირლ. ირლანდიური ტერმინი ან გამოთქმა
- იტალ. იტალიური ტერმინი ან გამოთქმა
- იურ. სატრანსპორტო სამართალი, იურისპრუდენცია, სამართალმცოდნეობა, ადვოკატურა; კანონშემოქმედებითი საქმიანობა საფინანსო-ეკონომიკურ, საგადასახადო-საბაჟო და სამეწარმეო სისტემებისათვის
- კავშ. კავშირგაბმულობა, საინფორმაციო ციფრული არხები, ტელეკომი
- კომპ. მეცნ. კომპიუტერული მეცნიერება, ინფორმატიკა; გლობალური კომპიუტერული ქსელები, ინტერნეტი; ინტრანეტი; ლოკალური საბიზნესო ქსელები
- ლათ. ლათინური ტერმინი ან გამოთქმა
- მარკეტ.- მარკეტინგი; კომპანიის მარკეტინგული ფაქტორები და მათი ანალიზი; მაკრომარკეტინგი
- მენეჯ. მენეჯმენტი; ბიზნესის მართვის მეოდეები;
- საბაჟ-საბაჟო საქმიანობა (კოდექსები, სისტემები, ოპერაციების ტერმინოლოგია და სხვ.)
- საგად-საგადასახადო საქმიანობა (კანონმდებლობების, კოდექსების, ტერმინოლოგია და საგადასახადო სისტემების იურიდიულ-გაფორმებითი დოკუმენტაცია
- საგ. ეკონ. ურთ. საგარეო-ეკონომიკური ურთიერთობები; საერთაშორისო გარიგებები, კონტაქტები, გარიგებები; კონცესიები
- სადაზ. სადაზღვევო საქმიანობა (კანონებისა და სისტემების ტერმინები);
- სინ-სინონიმური ტერმინები, გამოთქმები (ინგლისურ-ქართული; ქართულ-ინგლისური)
- სლენ. სლენგები, სოციალური და პროფესიული დიალექტი; არაფორმალური სიტყვები და გამოთქმები
- სტატ. სტატისტიკა; ეკონომიკური და ბიზნეს-სტატისტიკა და სხვ.
- ტრანს. ტრანსპორტირება, სატრანსპორტო სამართალი, სატრანსპორტო საშუალებები და სატრანსპორტო გადაზიდვითი საქმიანობის იურიდიული

დოკუმენტაცია და სხვ.

ფინანს. - საფინანსო სამართალი; ფისკალური სისტემები ფინანსები; ფულადი ფონდ, ის ორგანიზება; საფინანსო საქმიანობის იურიდიული დოკუმენტაცია;

წარმ. - მეწარმეობა; წარმოების საშუალებები, მრეწველობა და სხვ;

a.; adj. - adjective - ზედსართავი სახელი; adv. - adverb. ზნისართი, ზნისზედა;

n. - noun არსებითი სახელი; pl. - plural მრავლობითი რიცხვი; v. - verb ზნა

ლექსიკონის არქიტექტონიკა

I. ღარგობრივი ტარმითსისტემები. წინამდებარე ლექსიკონის ერთ-ერთ მთავარი თვისება იმაში მდგომარეობს, რომ პროფესიულ-ღარგობრივი კომპაქტური ჯგუფის ლექსიკონები, კერძოდ, სამართლის, ეკონომიკის, ბიზნესისა და მათთან მომიჯნავე ტერმინებისა და მძარი ტერმინოლოგიური გამოთქმების გამოყენების არეალის ლექსიკონგრაფიული კორტრატის წარჩქივბში (იხ. ლიტ. II, 55, 54, 2-5 და სხვ.) მოქცეული ლექსიკონგრაფივი სინარგვიზმით ბარტი-ანბნული კონკრეტულ ღარგის ტერმინთა სისტემები (სამართალი, ეკონომიკა, ბიზნესი, მეწარმეობა, ლოგისტიკა, ფისკალური სისტემები და სხვ.).

ამ მოთხოვნით გათვალისწინებული კონკრეტული ინგლისური ტერმინის წარმოდგენისას ზაზგასმულია შემავალი ნაციონალური ენის (ინგლისურენოვანის) სპეციფიკური თვისებებზე გამოშვალ (ქართულენოვან) ენასთან მიმართებაში.

ჩვენი სქემით წარმოდგენილი მრავალსაშუალო ტარმინის ძირითად მნიშვნელობად მიჩნეული გვაქვს ჯერ სამართლის ტერმინი, შემდეგ კი ეკონომიკისა და ბიზნესის ტერმინები. შედეგად ამისა ინგლისური ტერმინის ეკვივალენტი ქართული ტერმინი „ერთი-ერთზე“ ვერ წარმოიჩინდება იმ მარტივი მიზეზით, რომ ინგლისურ ტერმინს ქართულის მრავალი შესატყვისი ახასიათებს.

ამრიგად, ჩვენი ჯგუფის მიერ აქამდე შექმნილი პროფესიული ლექსიკონების (იხ. ძირითადი ლიტ. 1, 2, 3, 4, 5, 21, 24) ანოლოგურად წინამდებარეშიც, შესაძლებლობის ფარგლებში, ზაზგასმულია ლექსიკონის ყველა არსებითი ლინგვისტური თვისება, რომლებიც ინგლისური პროფესიული ღარგის ენის ინტეგრირებული აღწერის ჩარჩოში გვხვდება. იხილეთ, მაგ., charge (18 ძირითადი მნიშვნელობა), გაყ (7 ძირითადი მნიშვნელობა), procurator (7), tender (12), charter (6), release (10), recall (9) solicitation (4), sock (7) suit (5) go (12 მიზნობრივი მნიშვნელობით), set (13 ღარგობრივი მნიშვნელობა), surrender (5) და სხვ.

II. პროფესიული გამოთქმები, სლენგები და სხვები. ამგვარი გამოთქმები შეეიტანეთ ზემოთაღნიშნული მუცნიერული ღარგებისა და მიმართულებების ცნობილი მონოგრაფიების, ინტერნეტული ლექსიკოგრაფიული მონაცემების, უახლესი ლექსიკონების, გლოსარებისა და სიტყვარების (სისინი ღართულია უცხოური სქელტანიანი მონოგრაფიებში) ტექსტებში გამოყენების სიზშირის გათვალისწინებით (იხ. ლიტ. 1 - 5, 36 - 51 და სხვ.) ამასთან ერთად, გათვალისწინებულია სოციალურ-პრაგმატული ასპექტები (მაგ., ლიტ. 37-49 და სხვ.). ამ კუთხით წინამდებარე ლექსიკონში მოთავსებული ლექსიკური ერთეულები მეტნაკლებად ავსებს ჩვენი ერთ-ერთი უახლესი ნაშრომის სპეციალიზებულ ლექსიკონს „იურიდიული ქართულ-ინგლისურ-რუსული სლენგების განმარტებითი ლექსიკონი“ (იხ. ლიტ. 3, გვერდები 434 - 440).

III. ლექსიკონის გამოყენების არეალი. წინამდებარე ინგლისურ-ქართულ სიტყვის კონაში შეტანილი ტერმინი სიტყვის მეყსეული მნიშვნელობის გამოხატულებაა, რომელიც დინამიკურად იცვლება ინგლისურენოვანი პროფესიულ-ღარგობრივი ენის განვითარებასთან ერთად. ენობრივი ცვლილება კი გამოწვეულია ერთის მხრივ, უახლესი სოციალურ-პოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლენის (რეჟიმის, პროცესის და სხვ.) შესატყვისი საკანონმდებლო ტერმინთა სისტემის წარმოქმნის შედეგად, რაც

აასახება ევროკავშირისა და აშშ-ის კანონმდებლობებში და საერთაშორისო სამართალში (კანონები, კოდექსები, საერთაშორისო შეთანხმებები, კონვენციები, ლიტ. 1, 2, 13, 17, 36, 44 და სხვ.), ხოლო მეორე მხრივ საფინანსო-ეკონომიკურ არეალში, რაც ასევე მოიცავს თითქმის ყველა ქვეყანას გლობალურიზაციის პროცესის განვითარებათან ერთად (ლიტ. 13, 17, 30, 54 და სხვ.). გლობალიზაციის ამ ეტაპზე, რაც მდგრად პარამეტრად, ის ეკონომიკურად მკვეთრად არამომავალია,

სამეცნიერო-ტერმინოლოგიური კუთხით, ენობრივ-გლობალისტიკურ გარემოში, არაკალდატანებითი პროცესები კითარდება და ჩნდება მდგრადი პრეზის ენობრივი რესურსების ბაზილირების უტყუარი ნიშნები (იხ. ლიტ. 23, 30). ამგვარ პროცესს, საერთაშორისო ტერმინებით უნის გამოიღვრების თვალსაზრისით, საქართველოში ადგილი ჰქონდა უძველესი დროიდან (მე-11-მე-12 საუკუნეები და შემდგომ) რაც გამოისახა გამოჩენილ ქართულ მწვერვალარ-სწავლულთა ფასდაუდებელი შრომებში (იოანე პეტრიწი, მთაწმინდელი, ეყუაქიმე ათონელი, ვფრემ მცირე, სულხან-საბა და სხვები იხ. ლიტ. 11, 9, 23, და სხვ.). ამ მხრივ მოსიხიციეი მკითხველი ბევრ უახლეს ტერმინს იხილავს. მათი სელექცია-შერჩევას კი ეწარმოებული უნის ნორმების ფარგლებში (ლიტ. 6). კერძოდ, როდესაც ქართულში არ მოგვეპოვება ტერმინის ზუსტი ეკვივალენტი, ქართული გრამატიკისა და ფონეტიკური შესაძლებლობის ფარგლებში, შემოვიტანეთ პროცესიული დარბების უცხო სიტყვათა ქონა და მათი მართული ეკვივალენტები. ამასთან, ეს პროცესი ტერმინობრივი დროის სკალა-ში, მსოლიოდ უპილორავს უმცხვევარი ბუნიისმობრბს ზუსტ კალკი-რებას. როდესაც არც ძველქართულ სამართალში და არც თანამედროვე პირობებში არ მოგვეპოვება ზუსტი ქართული ეკვივალენტი, გვიხდება უცხო სიტყვა-ბისთვის კარის გახსნა" (მბ. ჯავახიშვილი) და სხვ

IV. სიტყვათმარაზმები. ასეთი სიტყვათმარაზმები აღნიშნული გვაქვს სამკუთხედით. ისინი განლაგებული არიან ძირითადი ტერმინის (არსებითი სახელის ან ზმნის) მუხლებში. პროფესიონალი მკითხველი, ბუნებრივია, მოითხოვს ინგლისური ლექსიკური ერთეულების შერწყმით მიღებული მყარი ტერმინოლოგიური გამსაქმის, ანუ ერთგვარი "სიტყვიერი ფორმულის" ქართულ ეკვივალენტს საქმი-წარმოების წარმართვისათვის, ხელშეკრულებების, შეთანხმებების, კოლექციების თუ კანონქვემდებარე აქტების შექმნისას და სხვ. ამასთან დაკავშირებით ლექსიკონში შევიტანეთ სინონიმური სიტყვაები, რომლებიც ნაწილობრივ მანის აკავაზოვილბან მკითხველის მოთხოვნებს. კერძოდ მკითხველი ამგვარ ას-პექტებს იპოვის: ა) არსებითი სახელის (ანუ ცნება-ტერმინის) მუხლებში; ბ) ზმნებში, რომლებშიც მოცემულ სიტყვას აქვს რაღაც კვემდებარის როლი; გ) ზმნებში, სადაც მოცემული სიტყვა დამატების ფუნქციას ასრულებს. ამ პრინციპიწი ზმნის ყველაზე ფართო სინტაქსური ფუნქცია ვლინდება არსებითი სახელის მართვაში, რაც ასევე ასახული გვაქვს არსებითი სახელის მუხლობრივ კონტექსტებში. მაგალითად, manager (შეიცავს 60-მდე მართულ სატყ-ვას მენეჯერის თანამდებობას), management (30-ზე მეტი ხუდასხვა მართვის ობიექტის დასახელებას) და ა. შ. limit სხვადასხვა შემზღველო ქმედებას თუ წესების სისტემის სამართავ სიტყვებს (l. a table; l. a tary; i. a tation; l. a fed; l. a ing; l. a less და სხვ.), აგრეთვე იურიდიულ ვალდებულებებს l. authority; l. company და ა. შ. ასევე guilty (l. დანაშაულის ვერდიქტი; 2. დანაშაუტი სხვადასხვა სიტყვათმარ-წყვაში (იხ. g. hut insane; g. mind; g. party; g. plea; g. verdict და ასე შემდეგ).

V. კვლევართული ტერმინების ახლებური ბამოყენება. იურისპრუ-ენციისა და ბიზნისის სფეროებში კომპიუტერიზაციისა და კავშირბამულობის ახალი მეთოდებისა და მოწყობილობების (ინტერნეტი, მრავალფუნქციური მობილური ტელეფონები, ჩეთ-კონფერენციების და სხვ.) შემოჭრასთან დაკავშირებით შესაძლე-ბელია შემოვიტანეთ ძველქართული ტერმინები. მაგალითად, ჰარი (იმპულსთმორისი

სუფთა ინტერვალი და სხვ., წინაბეჭედა (ეგრემ ბტირეს ტერმინი) დიალოგის დაწყების მაფრთხილებელი ხმოუნი სიგნალი და სხვ. (იხ. მაგ., gap). იმეათი ტერმინი ბჭე (baillif cyლeდიამი пpиcтaв) უფრო შესასაბმება მ-პირიგებელ მ-სამართლეს და სხვ

VI. ლათინური სიტყვები და გამოთქმები. იურისპრუდენცი-აში ლათინურენოვანი „ფრთოსანი“ გამოთქმების ხმარების ისტორია უს-სოვარი დროიდან მომდინარეობს. იგი დღემდე გრძელდება. ამ ლექსიკ-ონშიც ავტორები ტრადიციას არ ღალატობენ. მასში შეტანილია სიტყვები და გამოთქმები, რომლებიც წინამდებარე ლექსიკონის ანალოგიურ უცხო-ენოვან (იხ. I, 2, 36 51 და სხვ.) ლექსიკონებში დაშვებულ წილს არ აღმბატება. ისინი ხშირ ხმარებაშია საერთაშორისო სამართალში, კა-ნონში, იურიდიულ პრაქტიკასა და საგარეო-ეკონომიკური ხასიათის მასალებში და სხვ. მაგალითად, იხილეთ ცნობილ ფუქსთან *modus* („მოდუს“ სახე; ხერხი; სტილი) დაკავშირებული ტერმინები (*m. operan-di*; *m. precedenti*; *m. vivendi*), იურიდიულ დოკუმენტაციებში *ut* და *uti*-სთან დაკავშირებული ხშირად გამოყენებული ჩანართები (*ut infra, ut supra* და სხვ.), აგრეთვე პრეფიქს *ultra*-სთან დაკავშირებული *ultra vires*: I. სამარ-თალუფლების გადაჭარბება; 2. სპეციალური სამართლებრივი უფლების პრინციპი; სიტყვა-სთან *jus* („იუს“ კანონი; სამართალი; უფლება) და-კავშირებული ტერმინები (იხ. *j. civile*; *j. cogens*; *j. commune*; *j. criminale*; *j. privatum*; *j. publicum*; *j. soli*, აგრეთვე *Jus Romanum* და ა. შ.

VII. გამოყენების სფერო. სიტყვების გამოყენების სკალის მთავარ ასპექტს ადგენს ენათმეცნიერული და დარგების ტერმინთსისტემების სინ-თეზი. თუ ენათმეცნიერული ასპექტით სიტყვა-ცნება აღწერილ ხასიათდება, სამართლის, ბიზნესის, ეკონომიკის და სხვათა ტერმინთსისტემებში სიტ-ყვები, ენობრივ-მღობაღლისტიკურ სინვრცეში ახალ რეალურ ობიექტებს ასახავენ (სოციალურ-პოლიტიკური მოვლენა, კანონი, კო-დექსი, საერთაშორისო შეთანხმებები და ა.შ., აგრეთვე ახალი საფი-ნანსო-ეკონომიკური ურთიერთობების, საგნებისა და საქონლის სახელწოდებანი, ფორმათა აბრევიატურები, აკრონიმები და სხვ.).

VIII. აბრევიატურები და აკრონიმები. ქართულ გამოყენებით ენათმეცნიერებაში სამწუხაროდ, ნაკლები ყურადღება ექცეოდა სიტყვათმე-მოკლებს (აბრევიატურები და აკრონიმები). მსოფლიოს ნებისმიერ განვი-თარებული თუ ნაკლებად განვითარებული ქვეყნების სამეცნიერო-საბუნების-მეტყველო და ტექნიკურ-ეკონომიკურ ლიტერატურაში დიდი ყურადღება ექცევა აბრევიატურებისა და აკრონიმების შექმნის საკითხს. ეს მოვლე-ნა დროის მოთხოვნას შესატყვისია ენის დინამიკურმა ცვლილებამ მო-იტანა. სამწუხაროდ, პრაქტიკულად შეუძლებელია მოინახოს ამ საკითხი-საღში ზოგიერთი ენათმეცნიერთა მხრიდან ისეთი ინდიფერენტობი, როგო-რიც საქართველოშია. კერძოდ, ამჟამად შეიმჩნევა არამეცნიერული მიდ-გომა ენათმეცნიერების ინსტიტუტის თანამშრომელთა ერთი ჯგუფის მიერ, ვისაც ინსტიტუტის დირექციამ ენის ნორმების კომისიაზე გასატანად გან-სახილველად დაავალა თსუ-ის სტემ-ლექსცენტრში შექმნილი „ქართულ სიტყვათმეოკლებათა წესების სისტემის“ ოპონირება (წესები საბოლოო სახით შეიქმნა 2000-2001 წწ., და გამოქვეყნდა 2004 წ. იხ. ლიტ. 21,

კვ. 251 258). დავალება სრულდებოდა ექსპრეზიდენტ ე. შვეარდნაძის განკარგულების თანახმად (№ 209, 20 აპრ., 1977 წ., განკარგულების პროექტი ხელმოსაწერად წარუდგინეს ინსტიტუტის დირექტორმა და ბნმა კ. იმედაშვილმა) რომელიც გულისხმობს ენის ნორმების დამდგენ კომისიაზე მხოლოდ იმ პროექტების განხილვას, რაც მხოლოდ და მხოლოდ ენათმეცნიერების ინსტიტუტშია შესრულებული. ასეთია იყო ტაბუ სხვა ორგანიზაციების მიმართ. ამიტომ ოპონენტების სიტყვა გადამწყვეტი იყო ენათმეცნიერების ინსტიტუტში შეუქმნელი პროექტის მიმართ. ამგვარი „ენობრივი მონოპოლიზმი“ გრძელდებოდა მანამ, სანამ „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ არ გააუქმეს ენის ნორმების კომისია (სამწუხაროა, რომ ეს კომისია დღესაც არ ფუნქციონირებს და ენა დაუცველია ახალი ნორმების უქონლობით. ამ საკითხზე ის. ჩვენი გამოხატულება, ლიტ. 31 და 32. რატომაც ენათმეცნიერების ინსტიტუტს ამ საკითხზე საჯაროდ, ვახეიების ფურცლებზე, არ უმსჯელია). ამ პირობებში ოპონენტების მიერ უვლუკებულყოფილია ქართული ენის სტრუქტურის ელემენტარული თვისება (ლიტ. 24-28, 54-55 და სხვ.), რომელიც არსებობდა უძველესი დროიდან (მე-11 მე-12 სს.) და განვითარებულ თანამედროვე სოციალურ-ეკონომიკური პირობებისათვის (უფრო ვრცლად ამის თაობაზე ის. ამ ლექსიკონში „ექსპერტთა კომენტარები და GRAMMATICA MILITANS“, გვ. 580-594).

შედეგად ამისა არის მცდელობა გასაქანი მიეცეს ინდივიდუალურ აბრევიატურულ თვითმემოქმედებას: „აბრევიატურები შესაქმნელია და ისინი უნდა შეიქმნას ინდივიდუალური წესით“ (ტერმინი ეკუთვნის ქ.ნ შუქია აფრიდონიძეს. ის კრებული „ქართული სიტყვის კულტურის საკითხები“, წიგნი მე-12, გვ. 227. უფრო ვრცლად იხილეთ ქვემოთ, გვ. 580-594)

არსებობს აგრეთვე სხვაგვარი ანტირიგორისტული მცდელობა წახალისებულ იქნას უსისტემოდ, რაღაც აბსტრაქტული „მოზღნილი აბრევიატურების“ სახით (გამოთქმა ეკუთვნის ბ.ნ ავთ. არაბულს) „ინდივიდუალური წესით“ შექმნილი ულოგიკო საწყისის ლექსიკური ერთეულები (ავთ. არაბული. „ქართული მეტყველების კულტურა“, 2005 წ. გვ. 130-135). ამგვარი არამეცნიერული მცდელობებით სტიმულირდება სიტყვათშემოკლებითი ენობრივ ქაოსი და უსისტემობა მასმედიაშია და მეცნიერებაში. პარადოქსი, რაც აქამდე მრავალი თაობის ენათმეცნიერებს შეუმჩვევლი დარჩათ მდგომარეობს აბრევიატურის შედგენის სიმარტივეში, რაც ქართული ენის სტრუქტურიდან გამომდინარეობს: აბრევიატურა არსებითი სახელია და ყოველთვის მთავრდება ხმოვანზე, რაც აგრეთვე ბრუნვის ნიშანიცაა. მთავარია შედგენის სისტემური პრინციპის დაცვა (იხ. ლიტ. 25-28, და ამ წიგნში გვ. 576-580). მაგალითად, ერთი და იგივე არსებითი სახელი ცენტრალური ს-აარჩენო კომისია-ა ანუ ცესკო მასმედიაში ცნობილია ასეთი ტრუსახელწოდებებით: ცსკ (ასე აწერია ამ კომისიის კარებზე, ასონიშნების დაუმახინჯებლად ასე იკითხება - ცან-სან-კან), ცეცსკო, ცესკო ცესკო ცესკო, და ბ.ნ ა. არაბულის მიხედვით, უნდა ავიღოთ თითო მარცვლი ყოველი სიტყვიდან, და მზადაა კიდევ ერთი „მიგნება“ ცესკო (იხ. გვ. 582-592). ამ ლოგიკით VAT [Value Added Tax] ანუ დამატებული ღირებულების გადასახადი იქნება არა გვერცელებული დღე-ი არამედ „დალიგა“, Ltd., Ltd. [Limited company]

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება იქნება არა შპს-ა, არამედ „შეკასა“; NNI [Net National Income] წმინდა ეროვნული შემოსავალი იქნება არა ცნობილი წიში; არამედ აბრკადაბრა „წმიერე“; BL [Bachelor of Law] იქნება არა სამართლის ბაკალავრი ანუ სბი არამედ „საბა“ და ა. შ. ამგვარი „ენათმეცნიერული“ მეთოდით მიღებული ატროფირებული ერთეულები უსისტემოთ, „ინდივიდუალური წესით“ შედგენილი შემოკლებები, რითაც მასინჯდება ასოთსახელების გამოთქმა და ირყვება ენა (იხ. ლიტ. 23, 25, 29, 34 და სხვ.) ამგვარი მიდგომა საფუძველს უქმნის ანტიმეცნიერულ დარგს, რომელსაც შეიძლება ეწოდოთ „აბრევიატურული ქაოსოლოგია“ (Abbreviation Chaology. ეს გამოთქმა შევადგინეთ ტრადიციული ლექსიკოგრაფიული სქემით, ლათინურფუძიანი სიტყვების გამოყენებით; chaos ქაოსი + logos ლოგოსი. ამგვარ უცნაურ მოვლენასთან დაკავშირებით საინტერესოა აზრი იმ ენათმეცნიერისა, რომლის სახელსაც ატარებს ენათმეცნიერების ინსტიტუტი: „ფოველგვარი ლექსიკონის შეფასებას ენათმეცნიერების ინსტიტუტი ვერ იკისრებს. ეს მონოპოლია იქნებოდა. მეცნიერებაში მონოპოლიას სიკეთე არასდროს მოუტანია“ (აკად. არნოლდ ჩიქობავა, 2 იანვარი, 1984 წ.). სწორედაც, ამ causa principalis საფუძველი იმაშია, რომ შესანიშნავ ენათმეცნიერებს, საკმაოდ ცნობილი შრომების ავტორებს, ქნ შ. აფრიდონიძეს და ბ-ნ ა. არაბულს არ უშუშავიათ გამოყენებით ლინგვისტიკის თანამედროვე დარგში (აბრევიოლოგია და სიტყვათმეცნიერებითი ტერმინოგრაფია), ამ მხრივ არ შეუქმნიათ არც ერთი სამეცნიერო ნაშრომი, სიტყვარი, და, თუნდაც უმარტივესი სიმბოლური „ინდექს-ლექსიკონი“. ცხადია ვერც შექმნიდნენ, ვინაიდან უგულვებელყოფენ ქართული ენის ბუნებაში არსებულ სისტემურ მიდგომას, რომელსაც ამ 16 წლის მანძილზე მხარს უჭერენ ცნობილი ენათმეცნიერები აკადემიკოსები შოთა ძიძიგური და თამაზ გამყრელიძე, პროფესორები ალექსანდრე ღლონტი, გიორგი წიბახაშვილი (იხ. ლიტ. 24, 26, 55) და სხვები.

ლექსიკონს დართული აქვს იურიდიულ, ეკონომიკური და ბიზნესის დარგებში გავრცელებული აბრევიატურების ლექსიკონი, რომელიც შედგენილია „ქართულ სიტყვათმეცნიერებათა წესების სისტემის“ (იხ. გვ. 576-584) საფუძველზე. წესების სისტემა შექმნილია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნებისმეტყველო, ტექნიკურ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა ლექსიკოგრაფიულ ცენტრში და რეკომენდებულია ქართული ენის ნორმების დამდგენი კომისიის მიერ დანიშნული ექსპერტების მიერ (აკადემიკოსი თამაზ გამყრელიძე, პროფესორები ზურაბ ჭუმბურიძე და გიორგი გოგოლაშვილი).

ამ ლექსიკონს ღიდი გამოყენების არეალი აქვს: თანამედროვე სამართლის, ეკონომიკისა და ბიზნესის სფეროების ლიტერატურის გაცნობა და საქმისწარმოება, საერთაშორისო შეთანხმების სიტყვათმეცნიერებითი ტერმინოლოგია, საბიზნესო და ეკონომიკური საქმიანობის (ხელშეკრულებები, შეთანხმებები, და სხვ.) ტერმინობრივი მხარდაჭერა, საფინანსო-ეკონომიკური იურიდიული გაფორმებითი საქმიანობა და ა.შ.

ძირითადი ციტირებული ლიტერატურა

1. **პ. ქოლინი** ინგლისურ-ქართული იურიდიული ლექსიკონი. მეორე გამოცემა. პროფ. ლადო ჭანტურიასა და საქართველოს მეცნ. აკად. წევრ-კორ. ვლადიმერ პაპაეას რედაქციით (რ. ბერულავას, თ. ბერულავასა და ი. ქვაჩახიას თარგმანი **პ. ქოლინის ძირითადი ტექსტისა 258 გვ., დამატებების, შენიშვნებისა და ინგლისურ-ქართული ტერმინოლოგიის ავტორები**). გამოცემულია „იბერთელ-პრესი“, გვ. 592, 2003

2. **პ. ქოლინი** ინგლისურ-ქართული იურიდიული განმარტებითი ლექსიკონი. მეორე ქართული ჩასწორებული, შეესებული და დამატებული გამოცემა. პროფესორების ლადო ჭანტურიას, მარინა კვაჭაძისა და საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის, პროფესორ ვლადიმერ პაპაეა რედაქციით. (რ. ბერულავას, თ. ბერულავასა და ი. ქვაჩახიას თარგმანი, **პ. ქოლინი მთლიან ტექსტში, 258 გვერდები, 7-ით მონიშნული დამატებების, შენიშვნების, ინგლისურ-ქართული ტერმინოლოგიის, დამატებითი და შემესები ინგლისურ-ქართული იურიდიული ლექსიკონის ავტორები**, გვ. 616-643; იურიდიული აბრევიატურის ახალი წესების, იურიდიულ ლიტერატურაში, საშართლებრივ პრაქტიკასა და საქმისწარმოებაში გამოყენებული ინგლისურ-ქართული აბრევიატურული ლექსიკონის ავტორები - გვ. 646-652). ISBN 99940-777-0-2 (სქელ გარეკანში); ISBN 99940-777-0-8 (ხეულ გარეკანში). რეეაზ ბერულავას გამოცემულია „იბერთელ-პრესი“, 2004 წ. პროფესიული ლექსიკონების სერია 2004-03

3. **რ. ბერულავა, თ. ბერულავა, ი. ქვაჩახია, თ. დონაძე** ქართულ-ინგლისურ-რუსული განმარტებითი ლექსიკონი. იურიდიული, ფინკალური და ბიზნესის ტერმინების ენციკლოპედიურ-ტერმინოლოგიური ცნობარი ტრანსკრიფციებით. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის, პროფესორ ვლადიმერ პაპაეას, ეკონ. მეცნ. კანდიდატის დავით ონოფრიშვილის, პროფესორებას მარინა კვაჭაძისა და ალექსანდრე ჩხეიძის რედაქციით. რეეაზ ბერულავას გამოცემულია „იბერთელ-პრესი“, პროფესიული ლექსიკონების სერია 2005-04, 488 გვ., 2005, ISBN 99940-777-7-5.

4. **რ. ბერულავა, თ. ბერულავა** ინგლისურ-ქართული უნივერსალური ბიზნეს-ლექსიკონი. სარედაქციო კოლეგია რედაქტორები პროფესორები ი. მესხია და ალ. ლლონტი, ბიზნესის მეცნ. აკადემიის აკად. ზ. გალდავა. გამოცემულია „იბერთელ-პრესი“, 1997 წ.

5. **რ. ბერულავა, თ. ბერულავა** ქართულ-ინგლისურ-რუსული პროფესიული განმარტებითი ლექსიკონი. სარედაქციო კოლეგია. ექსპერტთა საბჭო. რედაქტორები პროფესორები ი. მესხია და ალ. ლლონტი. გამოცემულია „იბერთელ-პრესი“, 1999 ISBN 99928-817-3-7

6. თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები. გამომც. „მეცნიერება“, 1986

7. ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი. რედაქციული. აკად. არწ. ჩიჭობავას საერთო რედაქციით. სსსრ მეცნ. აკადემიის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი, 1946-1956

8. **ალ. ლლონტი** ქართული ლექსიკოგრაფიის საფუძვლები. გამომც. „საბჭოთა საქართველო“, 1983

9. **პ. გუბუშვილი** და **პ. კუჭაძე** ეკონომიკური ტერმინოლოგია (რუსულ-ქართული და ქართულ რუსული ნაწილები). საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის ლეო ჩიქავას რედაქციით, თბ., 2004

10. **რ. ბერულავა** - ანატა გუგუშვილი და ტექნიკურ-ეკონომიკური ტერმინოლოგია. გაზ. „თბილისი“, 28 ნოემბერი, 1991

11. **რ. ბერულავა** - ქართული ლექსიკონები. თანამედროვე ლექსიკონების შედგენის პრინციპები. ჟურნ. „მეცნიერება და ტექნიკა“, № 7, 1984

12. **რ. ბერულავა** ქართულ სიტყვა-მოძღვლა პოტენციალი. ჟურნ. „მეც-

ნიერება და ტექნიკა", № 9, 1984

13. ვლ. პაპაძე - პოსტკომუნისტური გარდამავალი პერიოდის მაკროეკონომიკა. თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2005

14. ი. მუსხიანი, მ. შურაგიაძე - ეკონომიკური რეფორმა საქართველოში

15. ვ. ცნობილიძე (შემდგ.) - კონსტიტუციური (სახელმწიფო) სამართალი. ცნობარი. გამომც. „მერიდიანი“, 1998

16. ა. სილაგაძე - ეკონომიკის ენციკლოპედიული ლექსიკონი. თბ., 2005

17. ლ. ალექსიძე, ლ. ბიორგაძე, ზ. დანიტაშვილი, მ. კვაჭაძე, კ. კორკელია, დ. პატარაია, ი. შურაგიაძე - თანამედროვე საერთაშორისო სამართალი, ლექსიკონი-ცნობარი, თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2003

18. არნ. ჩიქობავა - ზოგადი ენათმეცნიერება: ძირითადი პრობლემები. მეორე გამოცემა. თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 1983

19. თ. ბამპარაძე, ი. კიკნაძე, ი. შადური, ნ. შენგელია - თეორიული ენათმეცნიერების კურსი. თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2003

20. ვ. თორგოშვილი, ი. ბიბიჩიანი - ქართული ენის ორთოგრაფიული ლექსიკონი. მეორე შეესწავლია გამოცემა. გამომცემლობა „განათლება“, 1998

21. რ. ბერულაძე, ი. შაჩხაძე და სხვ. - სატრანსპორტო ტერმინების განმარტებითი ლექსიკონი (ენციკლოპედიურ-ტერმინოლოგიური ცნობარი). პროფ. მ. ადუიშვილისა და საქართველოს ბიზნესის შეცნობისათა აკადემიის აკადემიკოსის რ. ბერულაძის რედაქციითა და წინასიტყვაობით. რეკავზ ბერულაძის გამომცემლობა „იბერთედ-პრესი“, 2004; ISBN 9928-317-2-0

22. რ. ბერულაძე - პატენტმეტოდნობისა და ახალი ტექნიკის ეკონომიკური ეფექტიანობის საფუძვლები. თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 1984

23. რ. ბერულაძე - ენობრივი გლობალისტიკა, ენის სინქრინდე, ქართული სიტყვათმეტოლოგია. გამომცემლობა „იბერთედ-პრესი“, 2003; ISBN-99928-817-8-X

24. ალ. ლორთქიფანიძე, ვ. წიბაძე - წინათქმის მაგიერ. წიგნები. რ. ბერულაძე - რუსულ-ქართული ლექსიკონი (აბრევიატურების ლექსიკონი), თსუ, 1993

25. რ. ბერულაძე - გმ თუ გმა? ეგმ თუ ეგმა? გაზ. „თბილისი“, 2 თებ., 1989

26. რ. ბერულაძე - ქართული სამეცნიერო-ტექნიკური აბრევიატურისა და აკრონიმის ძირითადი წესები წარადგინა აკადემიკოსმა შოთა ძიძიგურმა. სსსრ მეცნიერებათა აკადემიის „მოაზებ“, ტ. 136, № 3, 1989 წ.

27. რ. ბერულაძე - სამეცნიერო-ტექნიკური დარგების ქართული აბრევიატურის წესებისათვის. კრებული „ენათმეცნიერება“, 2-ე ტომი, თსუ, 1988

28. რ. ბერულაძე - ქართულ სიტყვათმეტოლოგიათა წესების ძველი და ახალი სისტემები, ჟურ. „იბერული ეროვნებისა“, № 3 (27), 2000 წ.

29. რ. ბერულაძე - „ჟურნალისტიკის სტილისტური ცნობარის“ ფარგონები, ანუ კვლევა აბრევიატურების შესახებ. გაზ. „ლიტერატურული საქართველო“, 29 აპრ., 2005

30. რ. ბერულაძე - ენობრივი გლობალისტიკა უძველეს საქართველოსა და თანამედროვეობაში. ჟურნ. „ციცხარი“ № 1-2, 2003

31. რ. ბერულაძე, ი. შაჩხაძე - ინგლისურ-რუსულ-ქართული ტექნიკური განმარტებითი ლექსიკონი. გამომც. „მეცნიერება“, 1994

32. რ. ბერულაძე - „სიტყვის საზარელი დეკლავიის“ ანუ ენის ნორმების გაქრობის სიმპტომები. გაზ. „ლიტსაქართველო“, 27 აგვ-2 სექტ., 2004

33. რ. ბერულაძე - გვეჭირდება თუ არა სახელმწიფო ენის მუდმივი სახელმწიფო კომისია? გაზ. „თბილისის უნივერსიტეტი“, 12 ნოემ., 2004

34. რ. ბერულაძე - აი შენი ფანტური დოღეგე, შე პესე, შენა ანუ როგორ დაეკოდოთ ასოთსახელები და გაეყვნათ ენა. გაზ. „ლიტსაქართველო“, 17-23 აგვ., 2001

35. რ. ბერულაძე - საჭიროა ენის დაცვის სინერგიზმი. გაზ. „საქართველოს რესპუბლიკა“, № 130, 7 ივნ., 1997

36. BLACK'S Law Dictionary. Abridged Sixth Ed. H.C. Black. Coauthors J. R. Nolan, J.

- M.Nolan-Haley. St. Paul, Minn. West Publishing Co., 1991. ISBN 0-314-88536-6
37. H. Collin – Dictionary of law Peter Collin Publishing. Second ed., 1997; ISBN-0-948549-33-5. Third ed. 2003
38. P. H. Collin – Dictionary of Banking & Finance. Peter Collin Publishing. Second ed., 1997; ISBN-0-948549-12-2
39. P. H. Collin – Dictionary of Business. Peter Collin Publishing. Second ed., ; ISBN-0-948549-51-3
40. P. H. Collin – Dictionary of Government & Politics. Peter Collin Publishing. Second ed. ISBN-0-948549-05-X
41. P. H. Collin – Dictionary of Marketing. Peter Collin Publishing. Second ed., ISBN-0-948549-73-4
42. P. H. Collin – Dictionary of Accounting. Peter Collin Publishing. Second ed. ; ISBN-0-948549-27-0
43. P. H. Collin – Dictionary of Information Technology. Peter Collin Publishing. Second ed. ISBN-0-948549-88-2
44. M. C. Jasper – Dictionary of Selected Legal Terms Oceana's Legal Almanac Series. Oceana Publications, Inc. Dobbs Ferry, New York 2001. Library of Congress Control Number: 20011511; ISBN 0-379-11353-8
45. M. Greener – The Penguin Business Dictionary. Revised ed Penguin Books.1994.
46. E. A. Martin – A Dictionary of Law. Third ed. Oxford, New York. ISBN 0-19-280000-0 (pbk)
47. Ch. Pass, B. Lowes, A. Pendleton, L. Chadwick – COLLINS Dictionary of Business. N.-Y., 1995
48. Oxford Dictionary of Business English. Ed by A. Tuck. Phonetic ed. M. Ashby. Oxford Univ. Press, London, 1996
49. WEBSTER'S New Dictionary & Thesaurus. Gen. ed. I. Macleod and M. Pauson. New Lenark, Scotland, 1989. Publ. by Winsdor Court, N.-Y. USA
50. LONGMAN Dictionary of Contemporary English. Third ed. Longman Group Ltd. England
51. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford, UK
52. R. Berulava – Abbreviations in Computer Terminology. Natural Language Processing. The Georgian Language and Computer Technologies. Conference I. Academy of Science of Georgia. Inst. of Linguistics. Tbilisi 2003, pp. 50-51. რ. ბერულავა სიტყვათშემოკლებათა სისტემის პროექტისათვის კომპიუტერულ ტერმინოლოგიაში. გვ. 7-9
53. R. Berulava – About Abbreviation System in Computer Terminology. Natural Language Processing. The Georgian Language and Computer Technologies. Conference II. Academy of Science of Georgia. Inst. of Linguistics. Tbilisi 2003. რ. ბერულავა-ქართული ენის სტრუქტურის სიტყვათშემოკლებითი თვისების გამოყენება კომპიუტერულ ტერმინოლოგიაში. გვ. 8-10
54. რ. ბერულავა - ეკონომიკურ-ფისკალური ტერმინოგრაფიის ასპექტები ენობრივ-გლობალისტური სამყაროში. ჟურნ. „მიკრო- და მაკროეკონომიკა“ № !! (48), 2001
55. R. Berulava – Categories of Scientific Term System and their Role in the Formation of Local Terminology (Presented by Member of the Academy T. Gamkrelidze. June 17, 2001). BULLETIN of the Academy of Sciences of Georgia, Vol. 164, No 3, 2001, pp. 594-596

პოსტსკრიპტუმი (საპოსტსკრიპტუმი ადვოკატიურის): „სიყალბე წამიერია: შინაგანი უკანონობით შეიხვე ელინდება“ (კარლო ბერულინი, „სიტყვასწორი პროზაზე“, 2.9) ჩვენი ზოგიერთი ნაწარმოების უცნაური „პრივატიზების“ სურვილი აღმოუჩნდა ორი ტიპის ავტორს. ერთი სრულად იყენებს აბრევიაციის სამივე წესს („მაგალითად, რ. ბერულავას პუბლიკაციებს ბოლო წლების ჟურნალ-გაზეთებში“ – წერს ქ-ნი შუქია აფრიდიონიძე. იხ. მისი ზემო ხს. წერილი, სქოლიო, გვ. 227). მეორე ტიპის ავტორი (დავით წულაია „ინგლ-ქართ იურიდიული ლექსიკონის“ შემდგენელი; გამოიცა 2005 წ.) იყენებს რამდენიმე ასეულ ტერმინს ჩვენი წიგნებიდან (ლიტ. 1, 2 და 4), აქვს რაღაც „პირველობის“ პრეტენზია („პირველი მდებლობა ორენოვანი ინგლისურ-ქართული იურიდიული ლექსიკონის შექმნისა“, გვ.). არ უთბობს ჩვენს ამ ნაშრომებს, რომლებიც გამოიცა ჯერ კიდევ 1997, 2002 და 2004 წლებში და სხვ.

A,a

A [ci] აბრ.: 1. იხ. **accepted**; 2. იხ. **acquisition**; 3. (**adopted**-დან) შერჩეული, მოწონებული; 4. იხ. **article**. 5. იხ. **associate** 1., 2.; 6. (**association**-დან) ასოციაცია, საზოგადოება; 7. (**automatic**-დან) ავტომატური; 8. იხ. **average**

AA [ci ci] აბრ.: 1. (**abbreviated address**-დან) შემოკლებული მისამართი; 2. (**automatic answering**-დან) ავტომატური პასუხი

A1 აბრ. პირველი კლასის(ა); პირველი კლასი

A&P (აბრ. **advertising and promotion**-დან) რეკლამირება და სტიმულირება (სარეკლამო-პროპაგანდისტული საქმიანობა)

aa [ci ci a:] (აბრ. **against all risks**-დან) სადაზღ. ყოველგვარი რისკის საწინააღმდეგოდ

abactor [a'ba:ktə] საქონლის (ძროხა, ცხენი და სხვ.) ქურდი

ab actu ad potentiam ლათ. („აბ აკტუ ად პოტენციაში“: სინაღდვილიდან შესაძლებლობამდე

ab aegendo ლათ. („აბ აგენდო“: უფლების არმქონე; უფლებაჩამორთმეული

abandonment [a'ba:ndənmənt] 1. სადაზ. აბანდონი; 2. უარის თქმა (მაგ., პრეტენზიაზე); 3. დახურვა; დაკონსერვება (მაგ., სატრანსპორტო ხაზისა)

abate [a'beɪt] 1. ფასნამოკლება; დაკლება; დათმობა; 2. იურ. შეცვლა, შეწყვეტა; გაუქმება; ანულირება

abatere [a'beɪtə] გაუქმების ან (საქმის და მისთ.) შეწყვეტის თხროვნა

abatere [a'beɪtə] პირი, რომელმაც უკანონოდ მიისაკუთრა სხვისი სამემკვიდრეო ქონება

abduct [æb'dʌkt] პოტაცება; ძალით წაყვანა

abductor [æb'dʌktə] (პირის) გამტაცებელი

abeyance [a'beɪəns] 1. პროცესის დროებით შეჩერება; 2. სიტუაცია, როცა მესაკუთრე არ არსებობს.

abet [a'bet] შეგულიანება; დახმარება უკანონო ქმედებაში

abeyant [a'beɪənt] 1. უმოქმედო (კანონი, ნორმა და სხვ.); 2. დაურეგულირებელი, გაურკვეველ მდგომარეობაში ძყოფი; 3. უპატრონოდ დარჩენილი

ab hinc ლათ. („აბ ჰინკ“: ამ მონენტიდანამიერიდან

abidance [a'baɪdn̩s] 1. შესრულება; დაცვა (წესებისა, მუხლისა და სხვ.); 2. დაქვემდებარებულობა.

abide by [a'baɪd baɪ] 1. სასამართლოს გადაწყვეტილების დამორჩილება; 2. დაცვა, შესრულება (კანონისა, დებულებისა და სხვ.).

ability [ə'bɪlɪti] 1. სამართალუნარიანობა; ქმედუნარიანობა; 2. გადახდისუნარიანობა+ უნარი; 3. უნარიანობა; Δ ~ to pay გადახდისუნარიანობა; ~ to repay სესხის დაფარვისუნარიანობა

ab initio ლათ. („აბ ინიციო“): „თავიდან“; „დასაბამიდან“; „დასაწყისიდან“.

abintestate [ˌæbɪnˈtɛstɪd] მემკვიდრე ანდერძის არარსებობისას.

ab intestate ლათ. („აბ ინტესტატო“): ანდერძის გარეშე

abinvito ლათ. („აბ ინვიციო“) ნების გარეშე, ძალით.

abisher [əˈbɪʃə] კონფისკაციისაგან და ჯარიმებისაგან განთავისუფლება.

abishering [əˈbɪʃərɪŋ] ჯარიმებისა და კონფისკაციისაგან განთავისუფლების უფლება.

abjudicate [əbˈdʒuːdɪˈkeɪt] უარის თქმა (მაგ., სარჩელზე, სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე).

abjure [əbˈdʒʊə] ფიცით უარის თქმა; აღთქმითი ფიცი.

able [ˈeɪbl] 1 კმედუნარიანი, სამართალუნარიანი; 2. უფლებამოსილი (გადახდის) უნარიანი

ablocate [ˈæblokeɪt] გაქირაება ან დაქირაება.

abnegate [ˈæbnɪgeɪt] 1. უარყოფა; უარი; 2. უარის თქმა (უფლებისაგან, პრეტენზიისაგან).

abode [əˈboʊd] პირის ძირითადი საცხოვრებელი ადგილი (ქვეყანა, ქალაქი).

abolish [əˈbɒlɪʃ] მოსპობა; ანუ აღკვეთა, მოშლა (წესებისა, ჩვევებისა). გაბათილება

abolition [əbɒˈlɪʃn] (ლათ.-დან *abolitio* შეცვლა; მოსპობა; განქარება) 1. შეცვლა, გაბათილება; ანუ აღკვეთა (კანონისა, ხელშეკრულებისა, საბუთისა და მისთ). 2. იურ. აბოლიცია; კანონის შეცვლა; გადაწყვეტილების შეცვლა; 3. იურ. საქმის შეწყვეტა შეწყალების წესით

a bon marche [ɑːˌbɒnmɑːˈʃeɪ] ფრანგ. იაფად (მაგ., ნაყიდი ან გასაყიდი საქონლის შესახებ)

ab origine ლათ. („აბ ორიგინე“): "რაიმე წამოწყების სათავეებთან"; "დასაყისიდან"; "წყაროდან"

aborigenes [ˌæbɔːrɪdʒɪnɔː(ɪ)z] (ლათ.-დან *aborigines* <**ab origine** დასაწყისიდან) აბორიგენები, ქვეყნის ძირითადი მოსახლეობა

ab ovo ლათ. („აბ ოვო“): დასაბამიდან (სიტყვა-სიტყვით: „კვერცხიდან“)

abridge [əˈbrɪdʒ] 1. შემოკლება (მაგ., ჩანაწერისა); დამოკლება; შემოკლება; 2. შეზღუდვა, ჩამოკრა; 3. უფლების შეზღუდვა, პრივილეგიის ჩამორთმევა

abroachment [əˈbrɔːtʃmənt] საბითუმო ფასებში შესყიდვა (სპეკულაციის მიზნით).

abrogate [ˈæbrəgeɪt] შეცვლა, ანუ აღკვეთა, გაუქმება (კანონისა, კონტრაქტისა და მისთ)

abrogation [ˈæbrəgeɪʃn] (ლათ.-დან *abrogatio* შეცვლა) იხ. **abrogate**

absent [ˈæbsɛns] დაუსწრებლობა; არ გამოცხადება (სხდომაზე, სესიაზე და სხვ.).

absolutio ab instancia ლათ. („აბსოლუციო აბ ინსტანცია“): „უშუალო მსჯელობისაგან განთავისუფლება“ (ანუ განსასჯელის დატოვება ეკეშიტიანილად)

absolve [ab'sɔlv] 1. განთავისუფლება (მაგ., გადასახადისაგან); 2. იურ. გამართლება; 3. (from) შუწყალება, პატიება

absque nota ლათ. („აბსკეე ნოტა“): ნიშნის გარეშე (გამოცემის წლის ან ადგილის მითითების გარეშე)

abstain [ab'steɪn] (ხმის მიცემისაგან) თავის შეკავება.

abstinent ['æbstɪnənt] 1. ზომიერი (მაგ., ფასი); 2. თავშეკავებულო

abstract [æb'strækt] რეზიუმე; მოხსენების ან დოკუმენტის შემოკლებული ფორმა.

abundance ['æbʌdəns] სიუხვე, სიმრავლე; სიჭარბე (მაგ., მუშახელისა. კაპიტალისა)

abuse [ə'bjʊ:s] 1. (რამიეს) ბოროტად გამოყენება; 2. შეერაცხყოფა; 3. არასამართლებრივი (სასქესო) კავშირი; 4. გაუპატიურება

abut (on) [ə'bat] ორი მესაკუთრის მიწების საერთო საზღვარი.

AC (აბრ.: 1. იბ. **account current**-დან) 1. ინგლ. მიმდინარე (საბანკო) ანგარიში; 2. ამერ. ლია ანგარიში (ბანკში)

A capillis usque ad unguēs ლათ. („ა კაპილის უსკეე უნგეუს“): „თავიდან ფრჩხილებამდე“ (პლაეტუსი. „ეპილიკა“, 623). ქართ. სინ, თავიდან ფეხებამდე

acc აბრ.: 1. იბ. **acceptance**; 2. იბ. **accepted**; 3. (accidental-დან) შემთხვევითი; 4. იბ. **account**

accept [ək'sept] (ლათ.-დან **acceptus** მიღებული) 1. აქცეპტი; თამასუქზე, ანგარიშზე და მისთანაზე მინაწერი, რომლითაც გადამხდელი - აქცეპტანტი ვალდებულებას იღებს დროულად გაანაღდოს ამ დოკუმენტებში აღნიშნული თანხა ან მისცეს გარანტია განაღდებისა; 2. იურ. თანხმობა ხელშეკრულების დადების წინადადებაზე - ოფერტზე (იბ. აგრეთვე **offerta** acceptance 2); 2. გაღამხდელის, - ტრასატის, მიერ გადასაგზავნი თამასუქით, - ტრატით, ვალდებულების აღება თამასუქის განაღდებაზე მითითებულ ვადაში. იბ. აგრეთვე **trassat**; **tratta**); 3. ბანკის თანხმობა გადასაგზავნ თამასუქში ნაჩვენები თანხის განაღდების გარანტიის თაობაზე

acceptance [ək'septəns] 1. მიღება; აქცეპტი; იბ. აგრეთვე **accept**); 2. ფულადი და სსსაქონლო საბუთების გადახდის (ან ანაზღაურების) შეთანხმება; 3. აქცეპტი; ტრატა; დააქცეპტება (თამასუქისა); 4. მისაღებობა (მაგ., საქონლისა მომხმარებლისათვის); 5. მიღება (ნაწარმისა); 6. კეთილგანწყობითი კავშირი.

acceptant [ək'septənt] (ლათ.-დან **acceptans** - მიღები) აქცეპტანტი (წარმოდგენილი თამასუქის, ანგარიშის და მისთ. დოკუმენტების გამხდლებელი ოფიციალური პირი); გადამხდელი პიროვნება

acceptation [ək'septeɪʃn] აქცეპტაცია (რამიე წინადადებაზე დათანხმება); აქცეპტირება (ფასიანი ქაღალდების გარანტირებული სამკაულო გავრცელება)

accepted [æk'septɪd] 1. „დააკტებულა“ (წარწერა გასანაღდებელ თამასუქზე, ანგარიშზე და სხვ.); 2. მიღებული; აღიარებული

acceptive [æk'septɪv] მისალმად ვარგისი; მიღებადი

acceptor [æk'septə] 1. იხ. **acceptant**; 2. მიმღები (პირი); 3. აქტებტორი (ნახევრად გამტარებში, ფიზიკაში)

access ['ækses] 1. (მონაცემთა) ამორჩევა, ამოკრება; 2. შეღწევა (მაგ. კომპიუტერის მენსიერებაში); Δ ~ to markets ბაზრებში შეღწევა

accession [æk'seɪʃn] 1. შეერთება; მიერთება; მიხარის დაკურა; 2. პოსიციის დაკაეება (მაგ., ტერიტორიის შემოერთებისა); 3. საერთაშორისო შეთანხმება; ჩართვა; თანხმობა

access trunk ['ækses'træk] შეღწევის უზრუნველყოფი მართებელი ხაზი

accident ['æksɪdnt] (უბედური ან არასასიამოვნო) შემთხვევა.

accise ფრ. იხ. ინგლ. **excise**

acclamation [æk'lə'meɪʃn] ერთსულღოვანი მოწონება. (მაგ., პროექტისა)

accomenda [ə'kəmənda] ხელშეკრულება, რითაც ტვირთმფლობელი კაპიტანს ავალდებულებს ტვირთის გაყიდვას, მათ შორის მოგების განაწილების მიზნით.

accomodate [ə'kɒmədeɪt] 1. შეწყობა, შეგუება; მორგება; 2. მომარაგება; 3. სესხება; სესხის გაცემა; კრედიტის გაცემა; 4. შეთანხმება, შერიგება; 5. (დავის) გადაჭრა.

accompliceship [ə'kɒmplɪsɪʃp] თანამონაწილეობა (მაგ., სამართალდარღვევაში).

accordance [ə'kɔ:dəns] 1. შესატყვისობა; შესაბამისობა; 2. თანხმობა.

account [ə'kaʊn] 1. (საბუღალტრო) ანგარიში; 2. (საფინანსო) ანგარიშგება; 3. აღწერა (საბუღალტრო) აღრიცხვა; 4. შედგენა; ანგარიშწარმოება; ანგარიშის ჩაბარება; 5. შედეგების შეჯამება; 6. საფინანსო ოპერაციის ჩაწერა; 7. რევისტრი; 8. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში (ინგლისში); 9. საბირჟ. ვარიგების ანგარიშსწორება (დიდ ბრიტანეთში); 10. pl. საქმის წიგნები, საბიზნესო წიგნები; 11. დამკვეთი; სარეკლამო სააგენტოს კლიენტი; 12. ახსნა-განმარტება; 13. პასუხისგება; 14. (კუთვნილი) გადასახადი.

accountant [ə'kaʊtənt] 1. ეკაუნტანტი; 2. ბალანსების ანალიზის ექსპერტი; საფინანსო ანგარიშგების ექსპერტი; 3. კვალიფიცირებული ბუღალტერი (რომელიც ითავებს მართვის ფუნქციებსაც); 3. რევიზორი, მკონტროლებელი

accounting იხ. **account** 2, 3, 4, 5

account management [ə'kaʊnt mænjɪdʒmənt] 1. შეკვეთების შესრულების სამსახურის ხელმძღვანელობა; 2. კლიენტების მუშა ჯგუფების ხელმძღვანელობა (სარეკლამო სააგენტოში)

Account, The [θi:ə'kaunt] კრედიტის მიღების 14-დღიანი პერიოდი (ლონდონის აქციების ბირჟის წევრებისათვის); დებეტის დაფარვის ან გაგარძელების ორგანიზირება პერიოდი

accredit [ə'kredit] (ლათ.-დან *acredo* ევნდობი) 1. აკრედიტება, აკრედიტივის გააცემა (საანგარიშო ან ფულადი დოკუმენტის გაცემა ბანკის, შემნახველი სალაროს და მისთ. მიერ); 2. უფლებამოსილების მინიჭება; 3. ნდობა; მინდობა; 4. ხარისხის უზრუნველყოფა

accreditation [ə'kredit'si:ŋ] აკრედიტება

accredited [ə'kreditid] პოლიტ. აკრედიტებული; ოფიციალურად უფლებამოსინიჭებული; საზოგადოდ აღიარებული (მაგ., დიპლომატიური სამსახური)

accreditee [ə'kreditr:] 1 პირი ან ორგანიზაცია, რომლისთვისაც ხდება აკრედიტება; 2 პირი ვიზედაც გაიცემა აკრედიტივი.

accretion [ə'kri:ʃn] იურ. 1. (საკუთრების) წანამატი, წანაზარდი; 2. ფულის [ხელფასის] დანამატი; 3. შემკვიდრის წილის გაზრდა (თანამშემკვიდრის სიკვდილის, მემკვიდრეობის უფლებაზე უარის თქმის და სხვა პირობებში); 4. შეკრ.; ქაბ. ჩატება, გაზრდა (უძრავი ქონებისა, ტერიტორიისა და სხვ.).

acrefight ['e kəfaɪt] კამათი (ხასამართლოში); პაუქრობა.

accrue [ə'kru:] 1. იურ. ძალის მიცემა; 2. (პროცენტული) ზრდა; (მო)მატება; 3. (უფლებების) წარმოშობა; 4. გაფართოება (უფლებებისა).

accumulation [ə'kjʌ:mju'si:ŋ] 1. დაგროვება (მაგ., მონაცემებისა); 2. აქციების შესყიდვა (საბირჟო ოპერაციების დროს, აქციების კურსის დაკემისას)

accuracy ['ækjʌrəsi] 1. სიზუსტე, სისწორე; უტყუარობა; 2. უტყუარობის მაჩვენებელი; 3. მეთიობა (მაგ., გამოსახულებისა დისტელის ეკრანზე)

accusal [ə'kj:zə] დანაშაული; ბრალდება

accusant [ə'kjʌ:zənt] ბრალმდებელი

accusatory instrument [ə'kjʌ:zətɪ instrʉmənt] საწესისი მასალები ან დოკუმენტები, რომლის საფუძველზეც შეიძლება პირის დადანაშაულება და სასამართლოს პროცესის დაწყება.

accuse [ə'kjʌ:z] 1 ოფიციალური ბრალდების წარდგენა; 2. დადანაშაულება; 3. ეჭვმიტანილისათვის დანაშაულის ნიშნების გაცნობა.

accused [ə'kjʌ:zd] 1. ეჭვმიტანილი (დანაშაულში); 2. განასახველი; ბრალმდებელი

accuser [ə'kjʌ:zə] 1. ბრალმდებელი; 2. მომწიფიანი

ackers ['ækəz] ინგლ. სლენ. pl. ფული (სინ. *akkas*. იბ. აგრეთვე: *buck; blunt; huddle; boot*)

acknowledge [ək'naɪdʒ] 1 დოკუმენტში აღნიშნული ფაქტების კვმპარტობის დამტკიცება; 2. (საბუთის) მიღების დასტური; 3. დადასტურება; 4. აღიარება; ცნობა (უფლებებისა და სხვ.); 5. მადლობა

acknowledgement [ə'k'nɒlɪdʒmənt] 1. (ფაქტის) აღიარება; 2. ოფიციალური განცხადება; 3. (საბუთების) მიღების დასტური; 4. ხელმოწერა

acme [ækmɪ] უმაღლესი წერტილი, კულმინაციური პუნქტი. **Δ - of perfection** უაღრესად სრულყოფილი (მაგ., დოკუმენტის შესახებ)

a conto (იტალ.-დან **a conto** ანგარიში) საგ. ეკ. ურთ. აკონტო (იმპორტიორის საკომისიო გადასახადი ექსპორტიორისადმი, კერძოდ წინასწარი ანგარიშსწორების სახით); გადასახადის ანგარიში

a contrario ლათ. („აკონტრარიო“): საწინააღმდეგოდან (მტკიცება)

acquest [ə'kwɛst] 1. იურ. (ნაყიდი ან ნაჩუქარი) ქონება; 2. შეძენა; 3. შემოსავალი.

acquets ['ækwɛsts] ლათ. ქმრის ან ცოლის ქორწინებიდან მიღებული ქონება.

acquiesce [ə'kwɪ'es] ჩუმად ან უხალისოდ დათანხმება (მაგ., ხელშეკრულებაზე)

acquirable [ə'kwɪərəbəl] მიღწევადი

acquire [ə'kwɪə] ყიდვა; შეძენა; მიღება; მიღწევა (მაგ., ცოდნის დონისა); ფლობა

acquirement [ə'kwɪərəmənt] 1. შეძენა (მაგ., ჩვევისა, გამოცდილებისა); დაუფლება; (მაგ., ხელობისა, ცოდნისა); 2. ცოდნა; გამოცდილება, ჩვევა

acquisition [ə'kwɪ'zɪʃn] 1. აყიზიცი; შეძენა (მაგ., საქონლისა); მოზიდვა (მაგ., დაზღვევებისა); 2. შეძენილი საქონელი; მოზიდული დაზღვევა; 3. აყიზიცი (სადაზღვევო აგენტების მიერ მოქალაქეებისაგან დაზღვევის თანხმობის მიღწევის წინაპირობა. იხ. **acquisitor**); 4. შეკრება, დაგროვება; რეგისტრაცია

acquisitor ['ækwɪzɪtə] (ლათ.-დან **acquisitor** შემძენი) აყიზიტორი (სატრანსპორტო ან სადაზღვევო ფირმის აგენტი ან თანამშრომელი, რომელსაც დავალებული აქვს ახალი ტვირთების ან დაზღვევების მოზიდვა. იხ. აგრეთვე **acquisition**)

acquist [ə'kwɪt] 1..1. (of) გამართლება; 2. (from, of) განთავისუფლება (ვალის გადახდისაგან, ვალდებულებისაგან და მისთ.); 3. გადახდა (ვალისა); ანგარიშის გასწორება

acquit [ə'kwɪt] 1. (ვალის) დაფარვა; გადახდა; 2. (of from) განთავისუფლება (მაგ., გადასახადისაგან); მოხსნა (მაგ., ვალდებულებისა); 3. იურ. გამართლება

acquittal [ə'kwɪtl] 1. იურ. (სასამართლოზე წესით) გამართლება, განსასჯელის გამართლება; 2. იხ. **acquist** 2.; 3. შესრულება (მოვალეობისა, პირობისა და მისთ.).

acquittance [ə'kwɪtəns] 1. კვითარი, ხელწერილი (ვალის გადახდის, მოვალეობის ან ხელშეკრულების პირობების შესრულების შესახებ და სხვ.). 2. განთავისუფლება (გადასახადისაგან, ვალდებულებისაგან); 3. გაიაროლება (ექვემოტანილისა).

acre ['eɪkə] 1. აკრი; 2. pl. ფართობი; მიწები

acreage ['eɪkrɪdʒ] აკრებში გაზომილი (სათესი და სხვ.) ფართობი

acrefight ['eɪkɹəfaɪt] კამათი (სასამართლოში); პაექრობა

acronym ['ækrəmɪn] აკრონიმი (სიტყვების შემოკლებულად წარმოდგენა; აბრევიატურა)

across the board [a'krasb̩ 'bɔ:d] ტელეზ. რეგულარული ყოველდღიური ტელეგადაცემა, რომელიც ერთსა და იმავე პროგრამაში ერთსა და იმავე დროს გამოჩნდება

act [ækt] 1. კანონი; აქტი; 2. დოკუმენტი, საბუთი; 3. აქტი, მოქმედება; ხდომილობა; 4. ღონისძიება; 5. ფუნქციის შესრულება. **Δ to - as** (ეინმეს) ფუნქციის შესრულება (ეინმეს ნაცვლად) მოქმედება

acta est fabula ლათ. („აქტა ესტ ფაბულა“): „წარმოდგენა დამთავრდა“

acta diurna ლათ. („აქტა დიურნა“): ყოველდღიური საქმე; ქრონიკა

actio in factum ლათ. („აქტიო ინ ფაქტუმ“): ნამდვილი ქმედება; რეალური ფაქტები

action ['ækʃn] 1. ოპერაცია, მოქმედება; 2. ფრანგ. აქცია (იხ. აგრეთვე **share** 1.; **stock** 1.); 3. გადაწყვეტილება; დასვენა; 4. აქტი; საბუთი, დოკუმენტი; 5. ზევაველი; ზემოქმედება; 6. იურ. სარჩელი; სასარჩელო მოთხოვნა; სარჩელის წარდგენა; 7. მოქმედება; მუშაობა (მანქანისა და მისთ); 8. გამოსვლა, აქცია; 8. ამერ. პატენტი, ცოდნის გადაწვევითობა

actiones juris ლათ. („აქციონეს იურის“): „იურიდიული აქტები“

actionnaire ფრ. აქციონერი (იხ. აგრეთვე **shareholder**, ამერ. **stockholder**)

action devices ['ækʃn 'divaɪsɪz] სარეკლამო ნაწარმები და ხერხები, რომელთაც იყენებენ მყიდველობითი რეაქციის მისაღწევად (უშუალოდ ფოსტით რეკლამის გაგზავნით)

action picture ['ækʃn pɪktʃə] (საქონლის; რეალური (მოქმედებითი) გამოსახულება

active ['æktɪv] 1. აქტიური, აქტივში მყოფი; პროცენტების მომტანი; პროცენტული, პროცენტიანი; 2. აქტიური მოთხოვნილება; (ეკონომიკურად) ეფექტიური; მოქმედი; ეფექტური; 3. ენერგიული, შემოქმედებითი, აქტიური; 4. გამოცოცხლებული, გაცხოველებული (მაგ., ეკპრობის შესახებ); 5. ეკონომიკურად აქტიური (მოსახლეობის შესახებ); **Δ - debt** პროცენტული ვალი; - **demand** დიდი მოთხოვნილება; - **laws** მოქმედი კანონები

activity ['æktɪvɪti] 1. (ეკონომიკური) აქტიურობა; გამოცოცხლება; 2. (სამეურნეო) საქმიანობა; წარმოება; 3. ორგანიზაცია, დაწესებულება; 4. ოპერაცია; (საკომპიუტერო) ფაილის აქტიურობა; 5. კელევის მეთოდი; ტექნოლოგიური პროცესი. **Δ - in market** 1. სავაჭრო სფეროში გამოცოცხლება; 2. საბაზრო (ეკონომიკაში) აქტიურობა

act of state [ækt ɔv steɪt] 1. ბრიტ. ხელისუფლების (იურიდიული) აქტი; 2. ამერ. შტატის აღმასრულებელი ხელისუფლების აქტი.

actor ['æktɔ] 1. მოსარჩელე; 2. (პირის) ინტერესების დამცველი; 3. დანაშაულის ნამდენი; 4. რწმუნებუდი; აგენტი

actual ['æktʃʊəl] 1. საქონ. რეალური საქონელი, ნაღდი საქონელი; 2. ნაღდი ფული; 3. ფაქტიური; ნამდვილი; მოქმედი; 4. თანამედროვე; აქტუალური

actuary ['æktʃuəri] 1. აქტუარი; სადასღვევეო კომპანიის თანამშრომელი, ვინც ვადადებელია გამოთვალოს სადასღვევეო შესატანები; 2. სასამართლოს რეგისტრატორი, მიღიანი

actus reus ლათ. („აქტუს რეუს“): დანაშაულებრივი ქმედება

actum ლათ. („აქტუმ“): „აქტი“ (საბუთი, დოკუმენტი)

actum est, illicit ლათ. („აქტუმ ესტ ილიცეტ“): „საქმე დამთავრებულია, დავიშალოთ“ (პროცესუალური ფორმულა)

ad (აბრ. იხ. აგრეთვე advertisement) სარეკლამო განცხადება

ad acta ლათ. („ად აკტა“): „საქმეში“; „არქივში“

ad agency [æd eɪdʒənsi] სარეკლამო სააგენტო

Ad Alley [æd 'æli] 1. მდლისონ-ავენიუს (ნიუ-იორკის ცენტრი) ერთ-ერთი სახელწოდება, სადაც განლაგებულია დიდძალი სარეკლამო სააგენტოები; 2. სარეკლამო ბიზნესის სინონიმი

adaptation [ə'dæptɪʃn] 1. ადაპტაცია, შეგუება; შეწყობა; 2. დანერგვა (მაგ., ახალი ტექნიკისა); 3. გაუმჯობესება (მაგ., ნაწარმისა)

ad arbitrum ლათ. („ად არბიტრუმ“): სადისკუსიოდ; განსჯისათვის

a dato ლათ. („ა დატო“): ფიქსირებული თარიღიდან; გაფორმების დღიდან.

add [æd] შეკრება, მიმატება; მიერთება; შეჯამება. **Δ to-10% to the price** ფასზე 10% -ის წამატება; **to - the interest** პროცენტის დარიცხვა

addenda pl. addendum-დან

addendum [ə'dendəm] 1. აღენდუმი; ჩარტერზე გაფორმებულ ხელშეკრულებაზე დამატება (იხ. აგრეთვე charter, arenda); 2. დამატება; დანართი (მაგ., კონტრაქტზე)

addict [ə'dɪkt] ნარკომანი (მაგ., morphia- მორფინისტი); ელიქტი; ალკოჰოლისტი.

addiction [ə'dɪkʃn] 1. მიდრეკილება, ცუდი თვისება; 2. ნარკომანია

addition [ə'dɪʃn] 1. მიმატება, შეკრება, შეჯამება; 2. დამატება; მიერთება; 3. დამატებითი თანხის გაცემა; 4. pl. ძირითადი კაპიტალის ნამატი; ძირითად საშუალებათა ნამატი. **Δ - to age** (სატარიფო განაკვეთების) ნამატი, რომელიც განპირობებულია დაზღვევის ხანგრძლივობის გაზრდით; - **to capacity** საწარმოო სიმძლავრეთა ნამატი

addressing company [ə'dresɪŋ 'kʌmpəni] სამისამართო სიების მიმწოდებელი ფირმა (უშუალოდ ფოსტით რეკლამისათვის)

adequate ['ædɪkwɪt] (ლათ. adaequatus-დან გათანაბრებული) 1. ადეკვატური, ტოლი; იგივეობრივი, სრულიად შესაბამისი; 2. საკმარისი; 3. კომპეტენტური

adequation [ædɪ 'kwɛɪʃn] 1. გათანაბრება; გატოლება; 2. ეკვივალენტი

ad finem ლათ. ბოლოს და ბოლის, ბოლოში

adduce [ə'dju:s] 1. მტკიცებულებების წარდგენა (სასამართლოზე); 2. საქმეზე ფაქტების ან ნიემიტკიცების დართვა

adeem [a'di:m] 1. უფლების გაწვევა; უკან წაღება; 2. იმეკიდრეობის უფლების ნამორთმევა; ღებატის შეცვლა.

ad extra ლათ. („ად ექსტრა“): მიღმაღე

ad finem ლათ. („ად ფინემ“): ბოლოს; დაბოლოს; ბოლოში

adherence [ad'hi(ə)rəns] დაკეა (მაგ., კონტრაქტის პირობებისა), ზედმიწევნით სიზუსტით შესრულება (მაგ., წესებისა, კანონისა)

adhesion [a'hi:ziən] 1. შეთანხმება, თანხმობა; 2. (საერთაშორისო ხელშეკრულებით) შესვლა.

adhibere vim ლათ. („ადჰიბერე ვიმ“): ძადის გამოყენება

ad hoc [ad' hək] ლათ. („ად ჰოკ“): „სპეციალური“ (მაგ., ჰიპოთეზა); სპეციალურად გამზადებული; ამ მიზნით (არსებული)

ad idem ლათ. („ად იდემ“): იმავე შესულებით.

Ad infinitum ლათ. („ად ინფინიტუმ“): „უსასრულობაღე“

ad interim ლათ. („ად ინტერიმ“): ამ დროს; ამასობაში; იმაედროულად.

ad invidiam ლათ. („ად ინვიდიამ“): უკუით, სიძულელით შექმნილი (წარმოდგენა და სხე).

adjacencies [a'dʒeɪsənsɪz] მუზობლად განლაგებული სხვადასხვა კატეგორიის საქონელი (საკალო ეკრობაში)

adjoin [a'dʒoɪn] 1. საბუთის დართვა; 2. საკუთრების მოსაზღვრეობა (მაგ., მიწის).

adjudge [a'dʒʌdʒ] 1. მისჯა (სახჯელის); 2. მსჯაერის დაღება; 3. (სასამართლოს გადაწყვეტილების) გამოცხადება; 4. აღიარება, გადაწყვეტა; 5. განხილვა (დაეისა); გადატრა (საქმის)

adjunct [ˈædʒʌŋkt] მთავარი საგნის თანამდევი ნაწილი

adjure [a'dʒʌ] 1. ფიცის დაღებანება; 2. ფიცის დაღება

adjourn [a'dʒʌ:n] 1. სასამართლო პროცესის გადაღება; 2. ეადის გადაწევა; 3. სხვა აღგილას გადასვლა

adjuster [a'dʒʌstɪ] 1. მარეგულირებელი (პირი); შემგუებელი; 2. ხელშემწეობი; შესაბამისობაში მომეყანა; 3. ოფიციალური ექსპერტი

adjustment [a'dʒʌstmənt] 1. (ეკონომიკური) შემწეობა; შემგუება; შემწეობითი რეაქცია (მაგ., ცვლადი ეკონომიკური პირობებისადმი); 2. შესაბამისობაში მოყენა; აწეობა; 3. მომართვა, რეგულირება; კორექტირება; გასწორება (მაგ., გადასახდელის ბალანსისა); 4. (საწარმოო კონტლიქტების) რეგულირება; 5. (მათემატიკურ-ეკონომიკური მეთოდით) გამოთვლა. 6. თანხის წარდგენა. **Δ - between demand and supply** მოთხოვნილებასა და მომარაგებას შორის წონასწორობის დამყარება; **-for discrepancies** სტატისტიკური შესწორება; **-in labor skills** პროფესიული (მუშა) სტრუქტურის რეგულირება; 2. მოთხოვნილების მიხედვით მუშათა კვალიფიცირებულ შემადგენლობის ცვლილება

ad item ლათ. („ად იტემა“): ის რაც სასამართლო საქმის ეხება.

As litteram ლათ. („ად ლიტერამ“): „სიტყვა-სიტყვით“

ad libitum ლათ. („ად ლიბიტუმ“): ამორჩევით; მოთხოვნილების მიხედვით; სურვილით; ნებელობით

ad litteram ლათ. („ად ლიტერამ“) სიტყვა-სიტყვით

ad maker ['meɪkɪk] სარეკლამო განცხადებ(ბე)ბის ავტორი

ad makeup ['meɪkʌp] სარეკლამო განცხადებათა შედგენა

ad manum ლათ. („ად მანუმ“): „ხელზე“ (არსებული); ხელქვეშ; ხელში

admass ['ædmɑːs] (ან ad-mass) მას-შედიის სისტემატური და მეთოდური გამოყენება (კომერციული და სამრეწველო ფირმების მიერ საკუთარი მიზნებისათვის. იხ. სინ. advertising media)

admin. (აბრ.) იხ. administration

adminicle ['ædmɪnɪkl] დამატებითი სამხილი, დამატებითი მტკიცებულება.

administered vertical marketing system [əd,mɪnɪstəd 'vɜːtɪkl 'mɑːkɪtɪŋ 'sɪstəm] ვერტიკალური მარკეტინგის სისტემა (განაწილების სისტემა, რომელშიც განაწილების არხის კოორდინაცია მიიღწევა ფირმა-ლიდერის ძალისხმევით და არა ამ სისტემის მფლობელის მოწადინებისა)

administration [əd'mɪnɪstreɪʃn] 1. საქმის მართვა (management-ისგან განსხვავებით ვიწრო მნიშვნელობის სფეროში); სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა; 2. მართვა (მაგ., სახელმწიფო დონეზე); 3. ამერ. მთავრობა (რომელსაც პრეზიდენტი ხელმძღვანელობს); 4. ადმინისტრაცია; მართვის ორგანო, უწყება; 5. გამოყენება (იურიდიული ნორმებისა), ფუნქციები; 6. აღსრულება მართლმსაჯულებისა

admission [əd'mɪʃn] 1. დაშვება; 2. აღიარება; 3. დემოგ. შობადობის რეგულირების მეთოდების გამოყენება. **Δ - to quotation** (ფასიანი ქალაქების) ბირჟაზე სარეგისტრაციო დაშვება

admit [əd'mɪt] 1. (ფაქტის, დანაშაულის და სხვათა) აღიარება; 2. სამართლიანად ჩათვლა; 3. ნივთმტკიცების გამოყენების (ან ნიყნების) უფლების ნებართვის მიცემა (სასამართლოზე); 4. დათანხმება; თანხმობის მიცემა.

ad modum ლათ. („ად დომუმ“): მსგავსად; იმდევარად; იმნაირად; ისევე, როგორც

admonish [ædmə'niʃ] 1. შენიშვნის მიცემა, გაფრთხილება; 2. საყვედურის გამოტანა.

ad normam ლათ. („ად ნორმამ“): წესის მიხედვით; წესისამებრ

ad notam ლათ. („ად ნოტამ“): „ცნობისათვის“; „შენიშვნისათვის“; ცნობის სახით; ჩასანიშნად; დასამახსოვრებლად

ad notanda ლათ. („ად ნოტანდა“): შენიშვნისათვის; ცნობისათვის; ჩასანიშნად; დასამახსოვრებლად

ad notata ლათ. („ად ტოტატა“): აღნიშნულისათვის; მითითებულის მიხედვით

ad oculus ლათ. („ად ოკულუს“): „ცხადად“; „თვალნათლივ“

adolescent [ˌædɔːˈlesənt] 1. ახალგაზრდა; 2. ახალგაზრდული

adopt [əˈdɒpt] 1. კანონის მიღება; ათვისება; 2. გადაღება (მაგ., გამოკვლევებისა); გადმოღება (მეთოდისა და მისთ.); 3. სესხება (მაგ., სიტყვისა)

adoptee [əˈdɒptiː] ნაშვილები

adult [əˈdʌlt] სრულწლოვანი; მოწიფეული

adulter [əˈdʌltə] მრუშობის მონაწილე, გარყვნილობის მონაწილე

adulterate [əˈdʌltəreɪt] გაყალბება; ფალსიფიცირება; შერევა (მაგ., ცული ხარისხის ნივთიერების დამატების შესახებ). **Δ to ~ coinage** ყალბი ფულ(ებ)ის კეთება

ad usum ლათ. („ად უსუმ“): „პირადი სარგებლობისათვის“

ad valorem ლათ. („ად ვალორემ“): გამოცხადებული ფასით; ფასის შესაბამისობით (მაგ., გადახდისას), აღ ვალორემ

advance [ədˈvɑːns] 1. ზრდა, მატება (მაგ., ფასებისა); 2. სესხი; 3. სესხის გაცემა; 4. პროგრესი; გაუმჯობესება; სრულყოფა; მოდერნიზება; 5. ავანსი; 6. ავანსად გადახდა; 7. წინადადების წაშოყენება. **Δ - free of interest** უპროცენტო სესხი; **in-** წინასწარ, ვადაზე აღრე (მაგ., ხელფასის გაცემა)

advance advertisement [ədˈvɑːns ædvɑːˈtaɪsmənt] ანონსი; წინასწარი სარეკლამო განცხადება

advantage [ədˈvɑːntɪdʒ] 1. სარგებელი; ხიერი; 2. უპირატესობა; 3. სარგებლობა; 4. უპირატესობის მიცემა.

adventure [ədˈventʃə] საუბ. სარისკო კომერციული საქმიანობა, სარისკო ბიზნესი

adversary [ˈædvəsəri] მეორე მხარე (სასამართლო პროცესზე); მოწინააღმდეგე

adversary advertising [ˈædvəsəri ædvɑːˈtaɪzɪŋ] უეუქმედების რეკლამა; ანტი-რეკლამა

adverse claim [ˈædvɜːs ˈkleɪm] 1. მესამე პირის განცხადება საკუთრებაზე, რომლის მიმართ დაპატიმრების ან საქმის გამოკვლების სანქციაა გაცემული; 2. პატენტის მოთხოვნამდე ფიცის მიცემა საკუთრების ფლობაზე.

advert [ˈædvɜːt] მითითება; (საქმესთან) შეხება

advertise [ˈædvɜːtaɪz] საქონლის რეკლამირება; განცხადების გამოქვეყნება

advertised price [ˈædvɜːtaɪz praɪs] რეკლამაში გაცხადებული საქონლის ფასი

advertisement [ədˈvɜːtɪsmənt] სარეკლამო განცხადება, რეკლამა (იხ. ad); **Δ**

cooperative ~ ერთობლივი სავაჭრო-სამრეწველო რეკლამა; **front page** - (გაზეთის) პირველ გვერდზე მოთავსებული (გამოქვეყნებული) რეკლამა; **sample**- რეკლამა ნიმუშების ჩვენებით; **want**- ყიდვის (გაყიდვის, დაჭირავენის და მისთ.) სურვილის განცხადება

advertisement file [ad'vɜ:təismənt faɪl] სარეკლამო ნიმუშების ფაილი.

advertiser ['ædvətəɪzə] რეკლამების შემქმნელი; მარეკლამირებელი; რეკლამათშემქმნელი

advertising ['ædvɜ:təɪsɪŋ] 1. რეკლამა; რეკლამირება (საქონლისა, მომსახურებისა, იდეისა, პატენტისა და ა.შ.); 2. სარეკლამო საქმიანობა; განცხადებათა პუბლიცისა (იხ. აგრეთვე **promotion**). **Δ** - **account** რეკლამის მიმკეცი; სარეკლამო სააგენტოს კლიენტი; - **agency** სარეკლამო სააგენტო; - **allowance** სარეკლამო ფასდაკლება (რეკლამირების ჩასატარებელი ხარჯების დასაფარავად); - **appeal** სარეკლამო კონცეფცია; - **audience** აუდიტორია, რომლისთვისაც გათვლილია [მოგზუღლია] რეკლამა; - **awareness** სარეკლამო საქმიანობაში გათვითცნობიერებულობა; - **claim** სარეკლამო (გამოცხადების) დასტური, დამტკიცება; - **code** რეკლამის კოდესი; - **copy** სარეკლამო განცხადების ტექსტი (ნაბეჭდი სახით. იხ. აგრეთვე **copy**); - **decision** სარეკლამო გადაწყვეტილების მიღება; - **department** რეკლამის განყოფილება (რეკლამის შემქმნელი ფირმაში, სარეკლამო სამუშაოების გამფორმებელი კანტორაში); - **dummy** სარეკლამო განცხადების მაკეტი; - **effect** რეკლამის ზეგავლენა [ზემოქმედება], რეკლამის ეფექტი; - **expert** მერეკლამე, რეკლამის სპეციალისტი; - **exposure** სარეკლამო კონტაქტი [თანამშრომლობა]; - **exposure potential** სარეკლამო კონტაქტების პოტენციალი; - **field** რეკლამის სფერო; - **solder** სარეკლამო პროსპექტი (ნაირგვარი, ფერადი და შავ-თეთრი რეკლამის, — შესრულების პროსპექტი); - **image** რეკლამის სახე; რეკლამის ნაირგვარობა. - **industry** სარეკლამო საქმიანობა [მრეწველობა]; - **management** სარეკლამო საქმიანობის მართვა (რეკლამის შემქმნელ ფირმაში); - **media** სარეკლამო საშუალებანი; რეკლამამატარებლები; - **people** რეკლამის სპეციალისტები; - **performance** რეკლამის ქმედება, რეკლამის ზეგავლენა; - **personality** რეკლამის „სახისმეტყველება“

advertising leverage ['ædvɜ:təɪsɪŋ 'levərɪdʒ] რეკლამის ზემოქმედებით საზოგადოებრივ აზრზე დაწოლა

advertising research foundation ['ædvɜ:təɪsɪŋ rɪ'sə:ɪf 'faʊndəɪʃn] სარეკლამო კვლევითი სამუშაოების ფონდი (სარეკლამო სააგენტოებისა და ა.შ.-ის უნივერსიტეტების რეკლამათ შემქმნელთა არაკომერციული გაერთიანება, რომლის მიზანია რეკლამის ეფექტიანობის კვლევის ყოველმხრივი ხელ შეწყობა)

advertising spiral ['ædvɜ:təɪsɪŋ spəɪl] ახალი საქონლის რეკლამირების პროცესი; „სარეკლამო სპირალი“

advertising theme ['ædvɜ:təɪsɪŋ θi:m] სარეკლამო განცხადების ძირითადი იდეა, რომელიც გამოსახულია ადვილად დასამახსოვრებელი, სხარტი ფრაზით (საქონლის რეკლამური დედაარსი)

advertology [ædvɜ:'tɒlədʒɪ] რეკლამათმცოდნეობა (მეცნიერება რეკლამების შესახებ)

advice [əd'vaɪs] 1. ავიზო (მაგ., სადებეტო, საკრედიტო, წინასწარი ან შემოსული ავიზოს შესახებ); იხ. აგრეთვე **avis**; შეტყობინება; ცნობება; 3. კონსულტაცია. ჩწევა

advisement [əd'vaɪzmənt] 1. განხილვა; მსჯელობა; 2. სასამართლოს თაობაირი გადაწყვეტილების მიღებამდე.

advisory [əd'vaɪzəri] სათათბირო, საკონსულტაციო.

advocacy ['ædvəkəsi] 1. ადვოკატურა; 2. დაცვა; 3. საადვოკატო საქმიანობა.

advocate ['ædvəkeɪt] 1. ადვოკატი, ექილი, დამცველი; 2. დაცვა (სასამართლოზე).

advocatory ['ædvəkətəri] საადვოკატო.

as votem ლათ. („ად ვოტემ“): „სიტყვაზე“; „სხვათა შორის; „რაც შეეხება“; „(ამის) შესახებ“

affairs [ə'feə] (მთავარი საბიზნესო) საქმე; დაკავებულობა; ბიზნესმენობა; საქმიანობა

affer ლათ. („აფერ“) 1. ზომის, წონის და სხვათა განსაზღვრა; 2. დადასტურება; 3. თანხის (ან ჯარიმის) განსაზღვრა.

affidavit [æ'fɪdeɪvɪt] აფიდევიტი; წერილობითი ჩვენება, რომელიც ადვოკატის თანდასწრებით ხელმოწერილია (ამის შემდეგ მას ძალა აქვს სასამართლოზე).

affile [ə'faɪl] 1. საბუთების რეგისტრირება და შენახვა არსებული წესის მიხედვით; 2. საბუთების ჩაბარება სათანადო დაწესებულებაში.

affiliate [ə'fɪliət] 1. ფირმის ფილიალი; შეიღობის კომპანია; გამოვლენა; წარმომავლობისა და კავშირების დადგენა; 3. შეიღად აყვანა; 4. შიშობის დადგენა; 5. ავტორობის დადგენა.

affined [ə'faɪnd] 1. ქორწინებითი კავშირით ნათესაობაში ყოფნა; 2. ელდებულებით დაკავშირებული

affirmation [ə'fɜ:'meɪʃn] 1. მტკიცება; განცხადება; 2. იურ. დადასტურება

affray [ə'freɪ] ჩხუბი, აყაღ-მაყაღი;

affront [ə'frʌnt] 1. საჯარო შეურაცხყოფა; 2. შეურაცხყოფის მიყენება საჯაროდ.

afloat [ə'fləʊt] გადატ. ვალისაგან თავისუფალი; დავალიანების არამქონე

affreightment [ə'freɪmənt] 1. გემის დაფრაბტვა (იხ. freight 2); 2. ეფრეიტმენტი; დაფრაბტვის ხელშეკრულება

afterhours [ɑ:'ftər'aʊəz] დამატებითი სამუშაო საათები

aftermarket [ɑ:'ftər'mɑ:kɪt] 1. მასობრივი ბაზარი (სამომხმარებლო ყიდვა-გაყიდვის ვარიეტებისა); 2. სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა და ტექნიკური მომსახურების უზრუნველყოფა (ავტომანქანებისა და ელექტროხელსაწყოთა გაყიდვის შემდეგ)

agate line [ægət'laɪn] 1. „აქატის“ ხაზი, „აქატის“ ბჭკარი; საანგარიშსწორებო ბჭკარი [სტრიქონი]; 2. 1,4 დიუმის სიმაღლის სვეტი ნაბეჭდ რეკლამაში

age [eɪdʒ] 1. ასაკი; 2. მუშაობის ხანგრძლივობა (კომპიუტერისა, მოწყობილობისა); 3. დემოგ. თაობა; 4. წვრთნა (ელექტრონული ხელსაწყოის); 5. დაძველება; 6. ურა; პერიოდი; 7. სრულწლოვანება.

agency ['cidʒnsi] 1. სააგენტო; ორგანიზაცია (მაგ., შუამავალი ორგანიზაცია); ბიურო; წარმომადგენლობა; 2. მოქმედება, საქმიანობა, საშუალება; 3. რწმუნებულსა და აგენტს შორის ურთიერთობა; 3. უწყება; ორგანო; 4. დაქვავება; 5. შუამდგომლობა; 6. ფუნქცია; ფაქტორი.

agenda [ə'dʒendə] 1. საბიზნესო საკითხების ნუსხა; დღის წესრიგი; 2. ღონისძიებათა დასახელება (მაგ., გამოფენების, კონცერტების, სექტაკლების და მისთ. ჩატარების ადგილისა და დროის მითითებით)

agent ['cidʒnt] 1. აგენტი; სავაჭრო გარიგების შუამავალი (ფირმა, საწარმო, პიროვნება და სხვ.); წარმომადგენელი, რწმუნებული; 3. მოქმედი ძალა, ფაქტორი; 4. pl. სააგენტო

agglomeration [ə.ɡlɒmə'reiʃn] 1. ინტეგრაცია (მაგ., ბაზრებისა); გამსხვილება; 2. (დასახლებული პუნქტების) აგლომერაცია

aggo [ə'ɡoʊ] ამერ.სლენ. ქუჩის ჩხუბი.

aggravate ['ægrəveɪt] (დანაშაულის) დამძიმება; (სახვეჯლის) დამძიმება

aggregation [ˌæɡrɪ'ɡeɪʃn] 1. (გარკვეული ნიშნის მიხედვით ეკონომიკური მაჩვენებლების) გამსხვილება, აგრეგაცია; 2. დასახლებული პუნქტი [ადგილი]; 3. მთლიანი (თანხა) საერთო კაპიტალი.

aggrieve [ə'ɡri:v] 1. სარადის მიყენება; სიანის მიყენება; 2. დაუკმაყოფილებლობა (მეკვალის მხრიდან).

agiler ['ædʒaɪl] ინფორმატორი; ცნობების მომცემი; ჯაშუში; დამსმენი

agnate ['æɡneɪt] ნათესაის მხრიდან ნათესაი.

agreement [ə'ɡri:mənt] 1. შეთანხმება; მოლაპარაკება; 2. სტატ. თანხმობა

aid [eɪd] 1. დახმარება, სუბსიდია; 2. დახმარება, თანაშემწე; 3. pl. დახმარება ძალევი; დახმარებასაშუალებანი; 4. ინსტრუქცია, ახსნა-განმარტებითი საშუალება; 5. შექმნა; თანადგომა; 6. წაქეხება (დანაშაულის ჩასადენად).

AIDA model (აბრ. attention-interest-desire-action model-დან); ყურადღება-ინტერესი-სურვილი-მოქმედება ტიპის რეკლამის ფორმულა; აბრ. ყისმ-ა

AIDMA model (აბრ. attention-interest-desire-motive-action-დან) ყურადღება-ინტერესი-სურვილი-მოტივი-მოქმედება ტიპის რეკლამის ფორმულა. აბრ. ყისმმ-ა

AIDS (აბრ. Acquired Immune Deficiency Syndrome-დან) შიღისი (შეძენილი იმუნოდეფიციტური სინდრომი)

air-able ['eə'eɪbl] ტელეფონით [ტელეფონით] ან რადიოთი სატრანსლაციოდ ვარგისი (მოკლე სარეკლამო განცხადება)

air-bus ['eəbʌs] აერობუსი, ძალიან დიდი აეროლაინერი (მცირე მანძილზე ბევრი მგზავრის ვადასაყვანად)

air cargo ['eəka:ɡɒ] აერ-კარგო (იხ. აგრეთვე air freight; cargo)

aircrew ['eəkru:] აერონავიგატორი; მფრინავი

air freight ['ɑ:freɪt] აერფრაიტი (თვითმფრინავით ან ვერტმფრენით გადატანილი ტვირთი. იხ. აგრეთვე **freight** 1)

airmail ['ɑ:meɪl] ავიათოსტა; ავიაგზავნილი (მაგ., წერილი, ბანდეროლი და სხვ.).
აბრ. A.M.

ajo ლათ. („აიო“): ვადასტურება; ვამოწმებ

a jour (ფრანგ. „დღეში; დღეს“) ბულ. აქური (საბუხლალტრო ატრიცხვის წესი, როდესაც საანგარიშო-სააღრიცხვო სამუშაოები, მაგ., საანგარიშო წიგნში, ბარათებში ჩაწერა სრულდება ოპერაციის შესრულების დღეს)

aka ['ei'keɪ 'eɪ] (აბრ. also known as-დან) ცნობილია როგორც

alderman ['ɑ:ldə:mən] 1 ბრიტ. ქალაქის თვითმმართველობის უფროსის თანამემწე; 2. (ლონდონის რაიონის) მუნიციპალიტეტის წევრი; 3. ამერ. ქალაქის მმართველობის წევრი. 4. უხუცესი; სასამართლო ან აღმინისტრაციული მოხელე; ოლდერმანი; 5. ნაცვალი; მმართველი; 6. გილდიის უფროსი; 7. საგრაფოს საბჭოს წევრი (ინგლისში, უელსში)

aleatory [ælɪ'ɔ:ɪəri] (ლათ.-დან **aleator** აზარტული მოთამაშე) ალეატორული; შემთხვევითი, ალბათობაზე და რისკზე დამოკიდებული (მაგ., გარიგებების შესახებ; ალეატორული გარიგება — სარისკო გარიგება, ალალ ბედზე დამოკიდებული გარიგება, სანაძლეო და სხვ.).

algorithm ['ælgərɪðm] ალგორითმი (გარკვეული მიმდევრობის შედგენილი წესების ერთობლიობა, რომელთა ზუსტ თანმიმდევრობით შესრულებასაც მიეყვება დასმული ამოცანის გადაწყვეტამდე. -ამოხსნამდე); **Δ-language** ალგორითმული ენა (კომპიუტერებისათვის შედგენილი ხელოვნური ენა); **best-route** - ოპტიმალური მარშრუტის შერჩევის ალგორითმი (კომპიუტერის ამოცანაში)

alia ლათ. („ალია“): სხვაგვარად; სხვა გზით; სხვანაირად

alia editio ლათ. („ალია ედიციო“) სხვა გამოცემა

alia juris ლათ. („ალია იურის“) სხვისი სახელით მოქმედი პირი

alias ლათ. („ალიას“): 1. მეტსახელი; 2. სხვაგვარად; 3. უწინდებურად.

alia tempora ლათ. („ალია ტემპორა“): სხვა დროს

alibi (alius ibi) ლათ. („ალიბი“, „ალიუს იბი“) სხვა ადგილას (ინციდენტის ადგილიდან შორს); სხვაგან ყოფნა (ინციდენტისას); სხვაგან; ალიბი

alien ['ɑ:li:n] უცხოელი; სხვა ქვეყნის ქვეშევრდომი

alienate ['eɪli:neɪt] 1. გასხვისება; 2. დაცილება; ცოლ-ქმრული ურთიერთობის გაწყვეტა

alienato mentis ლათ. („ალიენატო მენტის“): „გონების გაუცხოება“; შეურაცხადობა

alienator ['eɪnli:neɪtə] გამსხვისებელი, ცედენტი

alio loco ლათ. („ალიო ლოკო“): სხვა ადგილას; სხვაგან

alios ლათ. („ალიოს“): სხვები

all-call frame [ɑ:l kɔ:l 'freɪm] (კომპიუტერით) გამოძახებისათვის გამოყოფილი

კადრი [ჩარჩო]; სასამსახურო კადრი (დისქლინის ეკრანზე, რომელიც მხოლოდ ინფორმაციის გადაცემისთვისაა გამოყოფილი)

all data traffic [ɑ:l'deɪtʃɑ træfɪk] (კომპიუტერით გადაცემული საბირჟო მონაცემთა საერთო ნაკადიდან) მონაცემთა გამოყოფილი ნაკადი

allegation [ˌælɪˈɡeɪʃən] 1. განცხადება; (ფაქტის) მტკიცება; 2. (დაუსაბუთებელი) ბრალდება

allegiance [ə'lidʒəns] 1. ერთგულება; 2. ვალდებულება; 3. მოქალაქეობის ქონა; ქვეშევრდომობა

alliance [ə'laɪnəns] 1. ალიანსი; კავშირი; გაერთიანება (სახელმწიფოებს შორისი კავშირი); 2. კავშირში შესვლა; 3. ნათესაობა; 4. შეთქმულება

allocation [ˌælə'keɪʃn] 1. განაწილება (მაგ., ხარჯებისა, მუშახელისა და მისთ., აგრეთვე პრიორიტეტებისა მასობრივი მომსახურების სისტემაში და სხვ.); განლაგება; 2. თანხის გაღება, ფულის გაღება; ასიგნება; 3. (დღეიციტური ან ფონდირებული რესურსების გამოყოფა); 4. კლასიფიკაცია

allonge [ə'lonʒ] ფრანგ. ალონჟი (თამასუქზე მიმაგრებული წარწერიანი ფურცელი დამატებითი ინდოსამენტებისათვის. იხ. აგრეთვე **endorsement**)

allophylia დემ. სხვა რასის პიროვნება; უცხოელი

all-queued, traffic გამოყოფილი ტრაფიკი (მასობრივი მომსახურების) რიგისობის სისტემაში

allotment [ə'lə:tment] 1. გამოყოფა, განაწილება; დანიშვნა; 2. მეპოიესათვის აქციების გამოყოფა; 3. წილი; ნაწილი; 4. არენდით გასაცემი მიწის ნაკვეთი; ? - **holder** მეარენდე, არენდატორი; ქვემეარენდრე (იხ. აგრეთვე **arenda**)

allottee [ə'lə:ti:] 1. ფასიანი ქაღალდების მიღება ხელწერილით; 2. მკირე მოიჯარე; 3. მიწის ნაკვეთის მიმღები

all out ['ɑ:laʊt] ამერ. სლენ. სრული; დამთავრებული; ამომწურავი.

allowance [ə'laʊəns] 1. დაწება; გათვალისწინება; 2. (მოთხოვნილებათა) ცნობა, მხედველობაში მიღება; 3. ფასჩამოკლება ან ხელფასის დანამატი; საგადასახადო ფასჩამოკლება; 4. დარიცხვა (მაგ., ზედნდები ხარჯების ჩამისა); 5. გადასახადო დაუბეგრავი დახმარება [შემწობა]; 6. საჯონლის მასებს (ბრუტოსა და ნეტოს) შორის სხვაობა; 7. დასაშვები გადახრა; დაშვება; 8. ფულადი დახმარება; (ხელფასის) დანამატი; 9. ნებართვა; 9. ნებართვის მიცემა; დაშვება; თანხმობა; 9. საპატენტო მოთხოვნების აქცეპტირება; 10. აღიარება მოთხოვნისა.

allowed access [ə'laʊd'æksɛs] ნებადართული შეღწევა (კომპიუტერული სისტემის მუხსიერებაში მოათვსებულ საბირჟო ან სხვა ეკონომიკურ ინფორმაციაში)

ally [ə'laɪ] 1. მოკავშირე; 2. კავშირში შესვლა

all-you-can-afford method (რაიმე) წაპოწყებისათვის [კომპანიისთვის] მაქსიმალურად შესაძლო თანხის შეგროვება

alma mater ლათ. („ალმა მატერ“): დედა უნივერსიტეტი („მასაზრდოებელი დედა“)

almoner ['ɑ:mənə] მოწყალეების გამგეობა; ქველმოქმედი (პირი)

al pari (იტალ.-დან *alla pari*, *al pari* თანაბრად; ტოლად) ალპარი (ელუტის, ფა-სიანი ქალაქების, თამასუქებისა და მისთანათა საბირჟო კურსისა და მათი ნომინალურ ლირებულების ტოლობა)

alpha factor [ælfə'fæktə] ალფა-ფაქტორი, ალფა-კოეფიციენტი (კომპანიის აქციების გაყიდვით, ამასთან ბაზრის პირობების და კონიუნქტურის გათვალისწინებით სამომავლო, ყოველწლიური მოგების პროცენტის დაგეგმვის მახასიათებელი. იხ. აგრეთვე *beta factor*)

also-ran ['ɑ:lsəʊ 'ræn] ინგლ., სლენ. 1. დაბალი ხარისხის საგანი; 2. არარაობა; უიღბლო

alter ego ლათ. („ალტერ ეგო“): „მეორე მე“ (ორეული ჩემში)

alternate media [ɑ:l'tɜ:nɪt mi:diə] არატრადიციული სარეკლამო საშუალებები (მაგ., სარეკლამო განცხადებათა გადაცემა თვითმფრინავში, ლიფტში, სატელეფონო საუბრებს შორის ინტერვალში)

alternation [ˈɑ:l'tɜ:'neɪʃn] 1. შესწორება, ცვლილება (მაგ., საბუღალტრო წიგნებში, კომპიუტერული მეხსიერების ეკონომიკურ ინფორმაციაში და მისთ.); 2. ცვლებადი პირობები (თამასუქის ან ჩეკისა); 3. გადაწყობა. გადაყვება (რომელიც არ ცვლის მწარმოებლურობას ან საწარმოო სიმსლავრეებს.); 4. გადაყვება (მაგ., მზა ტანსაცმლისა მყიდველის მოთხოვნით)

alternative [ɑ:l' tɜ:nətɪv] 1. ვარიანტი; ალტერნატივა; 2. ვარიანტული; ალტერნატიული; ურთიერთგამომრიცხავი; (ორი შესაქლებლობიდან) მეორე; 3. სტატ. ალტერნატიული ჰიპოთეზა

alternative media [ɑ:l' tɜ:nətɪv mi:diə] მასობრივი ინფორმაციის ალტერნატიული საშუალებანი (კონტრკულტურის გამგებლობაში მყოფი რადიოსადგურები და ბეჭდვის საშუალებანი)

Am [eɪ' em] აბრ. I. (America-დან) ამერიკა; 2. (american-დან) ამერიკელი

AM ['eɪ' em] (აბრ. ante meridian-დან) შუაღლის შემდეგ

a majore ad minus ლათ. („ა მაიორე ად მინუს“): უმრავლესობიდან უმცირესობისაკენ (მაგ., საპარლამენტო პრაქტიკაში დეპუტატის სხვა ფრაქციაში გადასვლაზე)

amalgamate [ə' mælgə' meɪt] შერწყმა; გაერთიანება (მაგ. ფირმებისა, საწარმოებისა)

amalgamation [ə,mælgə' meɪʃn] ამალგამაცია, შერწყმა; გაერთიანება (საბანკო კაპიტალის ცენტრალიზაციის ერთ-ერთი მეთოდი ერთიანი სააქციონერო კომპანიის წარმოსაქმნელად კორპორაციების, კომპანიებისა და სხვათა გაერთიანების გზით)

ambages [æm' bɛ: dʒɛ: z] pl. 1. შერწოვლილი გზები; 2. გაკვიანურებები; 3. შავი საქმეები

ambit [' æ: nɪt] 1. დააპაპონი, საზღვრები, ზღვრები; 2. სფერო, უბანი (გამოყენებისა და სხვ.)

ambushing ['æmbʌʃɪŋ] ჩასაფრებული მარკეტინგი, მალული მარკეტინგი (პროდუქციის რეკლამირება უბანში, სადაც ამის ოფიციალური უფლება კომპანიას ან ფირმას არა აქვს. სინ. **ambush marketing**)

amelioration [ə'mi:liə'reɪʃn] 1 (კონიუნქტურის) გაუმჯობესება; 2. (პროდუქციის ხარისხის) გაუმჯობესება; ამაღლება

amenable [ə'mi:nəbl̩] განსჯადი; პასუხისმგებელი (მართლმსაჯულების წინაშე).

amendment [ə'mendmənt] 1. დამატება, ცვლილება (კანონში, პროექტში); 2. გასწორება; (ნაკლის) აღმოუხვრა; 3. შესწორება (კონსტიტუციაში, კანონის მუხლში); 4. საპატენტო უწყებაში შეტანილ განაცხადში შესწორების შეტანა.

Amerasian [ˌæməreɪʃn] დემამერაზიელი (ამერიკელი და აზიელი დედ-მამის შვილი)

Amerenglish ['æmə'ŋlɪs] ამერიკული ინგლისური ენა, ინგლისური ენის ამერიკული ვარიანტი; ამერინგლისური

amortization [ə'mɔ:taɪzɪʃn] 1. ცეცხა, ამორტიზაცია; 2. ამორტიზაციული ჩამოწერა (*ძირითადი კაპიტალის მოქმედების პერიოდში*); 3. კრედიტის ან ვალის ეტაპობრივი გადახდა; გარკვეული გრაფიკით გადახდა; 4. ფონდის თანდათანობითი შექმნა (ვალის დასაფარავად, *კერძოდ კი, ვალდებულების ვადის დადგომამდე*); 4. რეალური აქტივების ღირებულებათა გარკვეული ნაწილის ყოველწლიური ჩამოწერა; 5. მოსპობა; განქარება; 6. რეალური აქტივების ნაწილის ყოველწლიური ჩამოწერა (მაგ, გუდვილის პერიოდში. იხ. *აგრეთვე goodwill*); 7. დაკარგვის, სტიქიური შემთხვევის ან სხვათა გამო საჯარო ვალდებულებათა ბათილად გამოცხადება;

amerce [ə'mɜ:s] 1. დაჯარიმება; 2. დასჯა; სასჯელის დადება

Amicus curae ლათ. („ამიკუს კურაე“) „სასამართლოს ან მოსამართლის მეგობარი“: 1. სასამართლოს ექსპერტი, კონსულტანტი; 2. დაფასებულნი, რესპექტაბელური პირი, რომელიც არ წარმოადგენს არც ერთ მხარეს სასამართლოში, რომლის ასრს უფრო ხშირად ითვალისწინებენ

A minore ad maius ლათ. („ა მინორე ად მაიუს“): მცირიდან დიდსაკენ

amount [ə'maʊnt] 1. რაოდენობა; ოდენობა; 2. ჯამი; თანხა; 3. სტატ. მოცულობა; 4. სალიკვიდაციო (საანგარიშსწორებო) პერიოდი ბირჟაზე; 5. ძირითადი თანხა და მისგან მიღებული პროცენტები. **Δ** - **at risk** სადაზღვევო თანხა; - **due (for)** მისაღები თანხა; - **in cash** ნაღდი თანხა; - **to order** შეკვეთის მოცულობა; - **written off** ჩამოწერილი თანხა

amove [əmu:v] 1. თანამდებობიდან გადაყენება; 2. გადანაცვლება, ადგილის შეცვლა; 3. გადაცემა; გადატანა (საქმისა სხვა ინსტიტუციაში).

amy ['æmi] არასრულწლოვანის სახელით სასამართლო პროცესის აღმსრულებელი ახლო ნათესავი (ან მეგობარი და სხვ.).

analogia entis ლათ. („ანალოგია ენტის“): არსებულის მსგავსი

analysis [ə'naɪlɪsɪs] 1. ანალიზი; გამოკვლევა; გამოწველილვითი განხილვა; 2. ანგარიშგების მეოოდო

analyst ['ænəlɪst] ეკონომისტ-ანალიტიკოსი; მკვლევარი-ეკონომისტი. **Business** - კონიუნქტურის საკითხებზე მომუშავე ეკონომისტი; **financial** - ფინანსების ეკონომისტ-ანალიტიკოსი; **marketing-research** - გასაღების (გაყიდვის) ბაზრების შემსწავლელი სპეციალისტი; **system(s)** - სისტემური ანალიტიკოსი (რომელიც იყენებს მათემატიკურ-ეკონომიკურ მეთოდებს, ქმნის მოდელებს, იყენებს კომპიუტერულ აპარატულ-პროგრამულ საშუალებებს და სხვ.).

ancestor ['ænsəstɔ] 1. სტატ. პირველადი საწყისი ხდომილობა; 2. დემოგ. წინაპარი; 3. უკანასკნელის წინა მფლობელი

anchor ['æŋkə] საუბ. „ღღუზა“; სავაკრო ცენტრის უდიდესი მალაზია

and/or, AND/OR [ændɔ:] „და/ან“ (ბიზნესის დოკუმენტებში და ინფორმატიკაში ხმარებული ლოგიკური გამოთქმა. მაგ., „საქონელი გაიგზავნება რკინიგზით და/ან თვითმფრინავით, ე.ი. გაიგზავნება მხოლოდ რკინიგზით, ან მხოლოდ თვითმფრინავით; ან ნაწილი გაიგზავნება რკინიგზით ნაწილი — თვითმფრინავით“)

Angels [eɪndʒlz] სლენ; ანგელოზები. მდიდრები, რომლებიც საჩვენებელი, თეატრალური პროდუქციის შესაქმნელად უზარმაზარ თანხას ხარჯავენ (არსებობს ინვესტორი „ანგელოზები“, რომლებიც სრულიად უცნობ მწერლებს 1000 და მეტ ფუნტ თანხას ჩუქნიან. არსებობს ინვესტორ-ანგელოზ კომპანიებიც); დამფინანსებლები; ქველმოქმედები

anima vilis ლათ. („ანიმა ვილის“) იაფი სულდგმული (ე.წ. „განტყვევის ვატი“)

animus ლათ. („ანიმუს“): განზრახვა

animus injurandi ლათ. („ანიმუს ინჯურანდი“): „სამართალდარღვევისთვის მზადყოფნა“ (კანონდარღვევის განზრახვა)

annex ['æneks] 1. დანართი (დოკუმენტისა); დამატება; 2. ანექსირება; მიერთება; შემოერთება; შემაღვენლობაში იძულებითი ჩართვა; 3. ბეჭდით დანამტკიცება, ხელმოწერით დამტკიცება.

annuitant [ə'nju:ɪt ənt] 1. ანუიტენტი, ყოველწლიური რენტის (ანუ შემოსავლის წყაროს) მიმღები; 2. ყოველწლიური რენტა; 3. სადაზღვევო რენტის მიმღები პირი.

Annuity [ə'nju:ɪtɪ] 1. ყოველწლიური შემოსავალი; ყოველწლიური რენტა; 2. პენსია; 3. სადაზღვევო რენტა; 4. სარჩელი ანუიტენტის დაკისრების შესახებ.

annul [ə'nu:l] შეცვლა; ანულირება, მოსპობა. **A to ~ a law** კანონის შეცვლა

A-number (სინ: **A-number-one**; **A**) [eɪ'numbə] საუკეთესო.

answer ['ɑ:nsə] 1. შეპასუხება, შედავება; პასუხის გაცემა; 2. მოპასუხის წერილობითი (ან ხეპირი) განცხადება.

- antecedent** [ˌæntɪˈsiːdənt] 1. წინამორბედი; წინაპარი; 2. წინა (თაობის); 3. pl. განაწინის გამოტანამდე გამომსუერებელი დეტალები, ფაქტები.
- antedate** [ˈæntɪˌdeɪt] ძველი რიცხვით აღნიშნული საფინანსო დოკუმენტი
- ante diem** ლათ. („ანტე დიემ“): ამ (და ამ) დღემდე
- ante factum** ლათ. („ანტე ფაქტუმ“): ანტე ფაქტუმ; „ამ ფაქტამდე; სანამ რამე მოხდებოდა“
- anticipate** [ˌæntɪˈsɪpeɪt] 1. ანტისიპაცია; დაპროგნოზება; (წინასწარ) განკვეტა; გათვლა; 2. ლოდინი. **Δ to – payment** ვადაზე ადრე გადახდა
- anticipated fulfillment response time** [ˌæntɪˈsɪpeɪtɪd fʊlˌfɪlmnt ˈrɪspɒnsˈtaɪm] მყიდველის წინაშე ფირმის მიერ ვალდებულების შესრულების დროის ინტერვალი
- anticipatory groups** [ˌæntɪˈsɪpətɔːri grʊps] მომხმარებელთა ჯგუფი, რომელშიც კონკრეტულ მყიდველებს გაერთიანება სურთ
- anticompetitive** [ˌæntɪˈkɒmpetɪtɪv] კონკურენტთაწინააღმდეგო, კონკურენციის საწინააღმდეგოდ მიმართული ქმედება
- antimessage** [ˌæntɪˈmesɪdʒ] წინაღმეტყობინება, საწინააღმდეგო არსის შეტყობინება; ანტიმეტყობინება
- apdictic** [ˌæpˈdɪktɪk] უცილობელი, უტყუარი.
- apograph** [ˌæpəˈɡrɑːf] საბუთის ასლი, აპოგრაფი.
- apolide** [ˌæpɔɪd] აპოლიდი (მოქალაქეობის არმიქონე პირი).
- a posteriori** ლათ. („ა პოსტერიორი“): აპოსტერიორული, ცდაზე დაფუძნებული; ემპირიული, ცდისეული, გამოცდილებითი)
- a potiori** ლათ. („აპოტიორი“) უპირატესი საფუძველი
- appeal** [ˈæpiːl] 1. აპელაცია; სააპელაციო საჩივარი. 2. საჩივარი (დაზარალებულისა); 3. საჩივრის უფლება; 4. გასაჩივრება, აპელირება; 5. მოწოდება, მიმართვა.
- appellant** [əˈpeɪlənt] მოსარჩელე, აპელანტი; მომჩივანი.
- appendix** ლათ. („აპენდიქს“): დამატება
- applebutter** [ˌæpl(ə)bʌtə] ამერ. სლენ. მშვიდი საუბარი.
- apple-ple** [ˈæpl(ə) plɪ] ამერ. სლენ. 1. ტიპური ამერიკელი; 2. აკურატული; სასიამოვნო გარეგნობის.
- appl(ly)e-polish** [ˈæpl(ə) ˈpɒlɪʃ] ამერ. სლენ. 1. მომსახურება მოგების მოლოდინში; 2. მლიქვნელობა.
- applicant** [ˈæplɪkənt] განმცხადებელი, მოხონელი, აპლიკანტი.
- application** [ˌæplɪˈkeɪʃ(ə)n] 1. განაცხადი, განცხადება (მაგ., სესხის მიღების თაობაზე); 2. გამოყენება; ხმარება. **Δ – for credit** კრედიტის მიღების განაცხადი; **– for listing** ბირჟაზე აქციის დამუშავების განაცხადი; **– for patent** საპატენტო განაცხადი; **to invite – s for shares** აქციაზე ხელმოწერის მიღება

apply [ə'plai] 1. განცხადება; განცხადების შეტანა; 2. (წერილობითი) მიმართვა; 3. გამოყენება; 4. თხოვნით მიმართვა; 5. ხმარება; 6. დართვა.

appoint [ə'pɔɪnt] 1. განწესება; 2. თანამდებობაზე დანიშვნა; 3. წერილობითი ბრძანება.

appose [æpəʊz] სასამართლოს საბუთების შიგთავსის შემოწმება.

appointee [ə.pɔɪnti:] 1. დასანიშნი პირი; 2. ნებუფიციაარი (პირი, ეისტევისაც რწმენებითი მართვა ხორციელდება).

appointment [ə'pɔɪntment] 1. (თანამდებობაზე) დანიშვნა; განწესება; 2. თანამდებობა; სამუშაო ადგილი; 3. ფულის დაბანდება; 4. შეთანხმება (შეკრების, კონფერენციის და სხვათა მოსაწყობად).

appraisal [ə'preɪz(ə)] 1. შეფასება; ექსპერტა; 2. (ქონების) ღირებულების შეფასება; 3. (მუშაკის) საქმიანი შეფასება, ატესტაცია; 4. ფასეულობა.

appraisement [ə'preɪzmənt] 1. შეფასება; 2. ფასი, ღირებულება; დადგენილი ფასი

appraiser [ə'preɪzə] ოფიციალური შემფასებელი; ტაქსატორი

appreciation ['æpri:ʃi:ɔɪn] 1. ღირებულების ზრდა; გაძვირება (მაგ., ძირითადი კაპიტალის ძველი ობიექტის ანალოგიურ ახალ ობიექტთან შედარებით); 2. შეფასებითი ღირებულების მატება (მაგ., კაპიტალური ქონებისა მის საწყის ღირებულებასთან შედარებით; ზოგჯერ საწყის ღირებულებაზე მეტად მატება, სალიკვიდაციო ღირებულების გამოკლებით); 3. მაღალი შეფასება; დაფასება

approach [ə'prəʊtʃ] 1. მიახლოება, აპროქსიმაცია; 2. (საკითხის გადაწყვეტის) მეთოდი; განხილვა; 3. მიდგომა; თეორია

appropriation [ə.pɹəʊpri:ɔɪn] 1. მითვისება; მისაკუთრება; შექენა; 2. ასიგნება; (სახსრების) გამოყოფა; 3. ასიგნებული სახსრები, ფონდი. **Δ- is in aid** საფინანსო სუბსიდიები

approve [ə'pru:v] 1. მოწონება, სანქციონირება; დადასტურება; 2. მტკიცება; ვიზირება;

a prima facie ლათ. („ა პრიმა ფაცე“): „ერთი შეხედვით“; პირველი შთაბეჭდილებით

arare litus ლათ. („არარე ლიტუს“): ზღვის ნაპირის ხენა (ქართ. სინ: წყლის ნაყვა; ფუჭი შრომა)

arbitrage [ɑ:bitridʒ] 1. არბიტრაჟი, სამედიატორო სასამართლო; 2. საარბიტრაჟო ოპერაციები (ვალუტის, ფასიანი ქაღალდების ან საქონლის ყიდვა და გაყიდვა მოგების მიღების მიზნით)

arbitrator ['ɑ:bitreitə] არბიტრი, სამედიატორო მოსამართლე.

Archer [ɑ:tʃə] ინგლ. საუბ. ორი ათასი ფუნდი, (დაკავშირებულია კონსერვატორ დეპუტატ **Jeffrey Archer**-ის გვართან); ეჩერი

archive ['ɑ:kaiv] 1. (ეკონომიკურ-ფინანსურ მონაცემთა) არქივი; 2. (მონაცემთა) დოკუმენტირება, არქივის შექმნა

archiver ['ɑ:kɑivə] დოკუმენტირების მოწყობილობა (მონაცემთა დაგროვება მათი შემდგომი ძებნისა და ანალიზის მიზნით); არქივერი (რ.ბ.)

arrenda [ɑ'ri:ndə] 1. არენდა (ლათ.-დან **arrendare** ქირით გაცემა. ტერმინი შემოვიდა პოლონურ და სხვა ენებში. უძრავი ქონების დროებით გაქირავება ქონების მესაკუთრესა (არენდის გამცემი) და ფუნქციონერს (არენდატორი, მოარენდე) შორის დადებული ხელ შეკრულებით, გარკვეული ვადით და საზღაურად. არენდით გაიცემა ნაგებობა, საწარმო, მიწა, წარმოების საშუალებები და სხვ.); 2. საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობაში — არენდა სამი სახისაა: პაირინგი, ლიზინგი და რენტინგი (იხ. **hiring, leasing, renting**); 3. საარენდო გადასახადი (ქონებრივი ქირის საფასური)

arguable ['ɑ:gjuəbl] 1. სადავო; 2. დამტკიცებადი; Δ ~ **point** სადავო საკითხი

argue ['ɑ:gju:] 1. იურ. დავა; 2. მტკიცება; დამტკიცება; არგუმენტირება; 3. იურ., ი შვ. გამტყუნება; განაჩენის გამოტანა

argument ['ɑ:gju:mənt] 1. დამტკიცება; განსჯა, არგუმენტაცია; 2. დისკუსია, დავა; 3. მათემ. დამოუკიდებელი ცვლადი; (ფუნქციის) არგუმენტი

argumentum ab impossibili ლათ. („არგუმენტუმ აბ იმპოსიბილი“): „დამტკიცება შეუძლებლობიდან გამომდინარე“ (ლოგიკაში)

argumentum ad hoc ლათ. („არგუმენტუმ ად ჰოკ“): საამისო არგუმენტი (მამოწმებელი საბუთი)

argumentum argetarium ლათ. („არგუმენტუმ არგეტარიუმ“): „ვერცხლის ფულის არგუმენტი“; ქრთამი; მოსყიდვა

arise [ɑ'raiz] 1. (უფლების ან მოვალეობის და სხვითა) წარმოქმნა; 2. წარმოშობა (საკითხის) წამოჭრა; 3. (რაიმეს შედეგად) მიღება.

arithmetical [,ɑ:riθmətikl] არითმეტიკული; ციფრული (აბრ. **arith**); აბრ. არითმ., ციფრ.

arless-penny ['ɑ:lis'peni] ბე; ბეს მიცემა

armistice ['ɑ:mistis] დაზავება, ზავის დადება.

arraign(ment) [ɑ'reinment] 1. ბრალდების წაყენება; 2. მწყაყე კრიტიკა; გაკიცხვა.

aroma ['ærəʊmə] განსაკუთრებულობა. (ოდნავ გასარჩევი) ნიშანთვისება; არომატი

arrangement [ɑ'reindʒmənt] 1. მოლაპარაკება; შეთანხმება; 2. მოწყობა; ორგანიზაცია; წესრიგში მოყვანა; 3. pl. ღონისძიებები; 4. გეგმები

array [ɑ'rei] 1. ნაფიც მსაჯულთა სია; (ამგვირი) სიის შედგენა; 2. სტატისტიკური რიგი; მიმდევრობა; 3. მატრიცა (მაგ., საგადასახადო); 4. ცხრილი; 5. განლაგება (მაგ., ამოსარჩევი ობიექტებისა); 6. დაპრ. (მონაცემთა) მასივი; ველი; სია

arrear [ɑ'riə] 1. გადაუხდელი ვალი; დავალანება; გადაუხდელი თანხა; 2. (in) მოცემული პერიოდის ბოლოს (გადასახადთან დაკავშირებით); 3. ჩამორჩენა (მუშაობაში, მშენებლობაში და ა. შ.). Δ **to collect** ~ გადავადებული თანხის ინკასირება

arrest [ə'rest] 1. დაკავება, დაპატიმრება; დატყუვადება; 2. შეჩერება; გაჩერება; დაყოვნება

arret de prince ფრანგ. 2. „პრინციული დაკავება“ (უცხო ქვეყნების გემების დაკავება მაგ., პოლიტიკური მიზეზით).

arretted [ə'retəd] ბრალდებულის.

arson ['ɑ:sn] ცეცხლის წაკიდება.

ars vita ლათ. („არს ვიტა“): ცხოვრების ხელოვნება

art [ɑ:t] 1. სარეკლამო განცხადებათა მხატვრული გაფორმება; ილუსტრაცია; 2. pl. პუმანიტარული მეცნიერებები; 3. შემოქმედება; 4. დაყოვლიება; წაქეხება.

article ['ɑ:tɪk(ə)] 1. საქონელი; საგანი, ნაწარმი; 2. მუხლი; პუნქტი; პარაგრაფი; აბრ. art. 3. pl. კანონი; სტატეტი; წესდება; შეთანხმება; ხელშეკრულება; 4. ამერ. სლენ. გონიერი და პოპულარული პირი; 5. ამერ. სლენ. კარიერისტი; 6. pl. სასარსელო განცხადება.

artocrat ['ɑ:tɒkræt] არტოკრატი (ხელოვნების ადმინისტრატორი ან მენეჯერი მაღალი რანგისა)

artsy-craftsy ['ɑ:tsi'krɑ:ftsɪ] ამერ. სლენ. პრეტენზიული

assault [ə'sɔ:lt] 1. თავდასხმა; 2. სიტყვიერი შეურაცხყოფა; ცემის მიქარა

assassinate [ə'sæsɪnɪt] 1. მუხანათური მკვლელობა; 2. პოლიტიკური მოტივით მკვლელობა; 3. დაქირავებული მკვლელობა, პროფესიული ქილდურის მიერ მოკვლა

ascendant [ə'scɛndənt] წინაპარი.

ascent [ə'sent] (შთამომავლობითი ქონების) გადასვლა აღმავალი ხაზით.

ascertain(ment) 1. დადგენა; განსაზღვრა; 2. გაცხადება; დამოწმება; გაპიროვნებულება (მაგ., საგნისა, საქონლისა)

ASCII (აბრ. American Standard Code for Information Interchange-დან) ამერიკული სტანდარტული კოდი ინფორმაციის გაცვლისათვის (კომპიუტერებში; პროგრამებში); აბრ. ასკი

ASF (აბრ. American Stock Exchange-დან) ფინანს. ამერიკის საფონდო ბირჟა (იხ. აგრეთვე stock exchange)

Asiadollars ['eɪʃɪdɔ:lz] აზიადოლარები; აზიის ქვეყნების ბანკებში დეპოზიტში მყოფი დოლარები

assemble [ə'sembəl] 1. კრება, შეკრება; თავიერთობა; 2. მოწვევა; 3. აღწობა; დამონტაჟება, შექმნა; 4. (კომპიუტერული პროგრამის) ტრანსლირება, გაერთმთლიანება

assembly [ə'sembli] 1. ასამბლეა; კოლეგია; 2. საკანონმდებლო კრება; კომპლექტი; ჯგუფი; აგრეგატი; 3. მონტაჟი; 4. ერთობლიობა; 5. ასამბლეა; 6. ამერ. საკანონმდებლო ორგანო

assent [ə'sent] 1. თანხმობა; რაიმეზე დათანხმება, მოსურვება; 2. დათმობა; 3. სანქციის გაცემა; უფლების მიცემა; სანქციონირება.

assert [ə'sɜ:t] 1 მტკიცება; 2. განცხადება; დაცვა; (უფლების) დამტკიცება. 3. მოთხოვნა; **to assert innocence** განცხადება უდანაშაულობის შესახებ.

assess [ə'ses] 1. შეფასება, განსაზღვრა (გადასახადის რაოდენობისა); 2. (გადასახადით) დაბეგვრა

assessor [ə'sesə] 1. შეფასებელი; 2. ამერ. საგად. დაბეგვრის ინსპექტორი

assets ['æset] 1. (ბალანსის) აქტივები; 2. ქონება; თანხები; 3, კაპიტალი; ფონდი; სახსრები; 4. სამემკვიდრეო ქონების კომპლექტი.

assign [ə'saɪn] 1 ცესიონარი; სამართალმემკვიდრე; 2. გადაცემა; დათმობა; ცედირება; 3. დადგენა (მაგ, ვადისა); 4. (დავალების) მიცემა; 5. (თანამდებობაზე) დანიშვნა; 6. (ფუნქციის) დაკისრება.

assignee ['æsmi:] 1. სამართალმემკვიდრე; 2. აგენტი, წარმომადგენელი; 3. რწმუნებული; ვალდებულებადაკისრებული პირი.

assignment [ə'saɪnmənt] 1. დათმობა, გადაცემა (ქონებისა, იურიდიული უფლებებისა); 2. ასიგნება; 3. განკუთვნიება; განაწილება; 4. დანიშვნა (მაგ, ვადისა); დანიშნულება; 5. (ფუნქციის, ვალდებულების, მოვალეობის) დაკისრება; 6. კონკრეტული სამსახური, სამუშაო

assize [ə'saɪz] 1. ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო; 2. სარჩელის განხილვა უძრავი ქონების ფლობის აღსადგენად; 3. დადგენილება; ბრძანებულება, სტატუტი.

associate [ə'səʃiəɪt] 1. კომპანიონი, თანამონაწილე, თანამზრახველი; 2. საზოგადოების წევრი; 3. შეერთება; მიერთება; 4. მკიდროდ დაკავშირებული

associated [ə'səʃiəɪtɪd] 1. ასოცირებული; 2. მიერთებული; გაერთიანებული; 3. ერთობლივად მოქმედი.

association idearum ლათ. („ასოციაციო იდეარუმი“): იდეათა ასოციაცია

association [ə,səʊsi'eɪʃn] 1. ასოციაცია; გაერთიანება; 2. საზოგადოება; 3. კავშირი, ასოციაცია; 4. ურთიერთობა; ურთიერთკავშირი. ამრ. **assn**

assure [ə'ʃʊə] 1. გარანტია (მაგ, ხარისხისა); დარწმუნება, დაჭერება; 2. (სიციცხლის) დაზღვევა; 3. უზრუნველყოფა.

assume [ə'sju:m] 1. დაშვება; ვარაუდი; 2. (ვალდებულების და სხვათა) საკუთარ თავზე აღება; 3. მისაკუთრება; მითვისება.

assurance [ə'ʃʊərəns] 1. გარანტია; 2. რწმუნება; რწმენა; 3. დარწმუნება, დაპირება

astipulation [ə'stɪpj:leɪʃn] 1. ურთიერთშეთანხმება, ურთიერთთანხმობა; ერთმანეთს შორის დათქმა; 2. მტკიცება; 3. მოწიობა; წინაწერი.

asylum ignorantiae ლათ. („ასილუმ იგნორანცია“): „უეიცობის თავშესაფარი“ (ბენედიქტ სპინოზა, „ეთიკა“, I, 36)

at and from [æt ænd frɒm] „...-ში - ...-დან“. რისკის დაფარვის პირობა გემის ნავსადგურიდან გასვლამდე და გასვლის შემდეგ.

at best [æt best] საუკეთესო ფასად (გაყიდვის შესახებ); მისაღებ ფასად

at call [ætkɑ:l] მოთხოვნისთანავე (მოღვათი თანხის შესახებ)

atmospherics [ˌætməˈsferɪk] ფირმის „სახისმეტყველება“ - საფირმო სტილის, პროდუქციის, შტაბ-ბინისა და პერსონალის ჩათვლით (ამით გამოწვეული შთაბეჭდილება); იმიჯი

atone [əˈtəʊn] 1 ანაზღაურება; კომპენსირება; 2 (დანაშაულის) გამოსყიდვა.

at or better [ət ɔː ˈbɛtə] 1. დათქმულ ფასად ან იაფად ყიდვა; 2. დათქმულ ფასად ან უფრო ძვირად გაყიდვა

atrocious [əˈtrɒʃɪəs] მკაცრი; ზისტი; მხეცური.

attachment [əˈtætʃmənt] 1 (პასუხისმგებლობის, რისკის, ვალდებულების და სხვათა) დადგომა; 2. დაპატიმრება; 3. სასამართლოში მოყვანა. 5. ბექლით დამტკიცება; 6. დაზღვევის შესვლა ძალაში; 7. მოვალის ქონებაზე ყადაღის დადება.

attain [əˈteɪn] (მიზნის) მიღწევა

attendance [əˈtendəns] 1. დამსწრე სასამართლოზე; 2. მომსახურება; მოვლა; 3. დასწრება

attendant(e) [əˈtɛndənt] 1. ატენდანტი; პოლიტიკურ მოღვაწეზე თავდასხმა (მოკვლის მიზნით); 2. მოსამართლის მიერ არასამართლებრივად გამოტანილი გადაწყვეტილების (ან დამატების) შეტანა (ან შეტანის მცდელობა) საქმეში, რომელიც სააპელაციო განხილვას ექვემდებარება.

attenuate [əˈtenueɪt] 1. (დანაშაულის) შერბილება; 2. შესუსტება; 3. გახსნა; გათხელება.

attest [əˈtest] 1. (დოკუმენტზე, მაგ. ანდერძზე) ხელმოწერა მოწმის თანდასწრებით; დადასტურება; 2. დარწმუნება, დამტკიცება.

attestant [ətɛstənt] მოწმე; რაიმეს მადასტურებელი პირი.

attestor იხ. **attestant**.

attitude [ˈætɪtjuːd] 1. პოზიცია, მიმართება; 2. მდებარეობა, პოზა

attorney [əˈtɜːnɪ] 1. ინგლ. ატორნეი (ნდობით აღჭურვილი პირი, რომელიც იურიდიულ მომსახურებას უწევს რომელიმე ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს. სწორი გამოთქმა „ეტენი“, მაგრამ დაინერგვა „ატორნეი“. იხ. აგრეთვე **power of attorney**); ექილი, რწმუნებული

attractor [əˈtræktə] მიმზიდველი; „მაგნიტი“; სავაჭრო ცენტრში განლაგებული ყველაზე დიდი მაღაზია (იხ. აგრეთვე **anchor**)

attribute [əˈtrɪbjʊːt] 1. ატრიბუტი (დამახასიათებელი) ნიშანი; 2. (დამახასიათებელი) თვისება

auction ['ɑ:kʃ(ə)n] 1. თავისუფალი (საჭარო) გაყიდვა, აუქციონი; ვაჭრობა; 2. აუქციონზე გაყიდვა

audi alteram partem ლათ. („აუდი ალტერამ პარტემ“): „მოუსმინე მეორე მხარეს“. ბუნებრივი მართლმსაჯულების წესი; სასამართლოზე ყველას აქვს ილაპარაკოს თავის დასაცავად.

audilog ['ɑ:daɪlɒg] აუდილოგ-ი; მაყურებელთა დღიური, რომლებშიც ფიქსირებულია ყველა ნანახი პროგრამით გადაცემული ცნობები

audit ['ɑ:daɪt] (ლათ. audit შემსმენელი; პიროვნება, ვინც შეისმენს, გაიგებს) 1. აუდიტი; გონებრივი ანალიზური სისტემურ-კომპიუტერული პროცესი (ეკონომიკური მოვლენებებისა და მოქმედებების ობიექტური მონაცემების მიღებისა და შეფასების სისტემური პროცესი, რომელიც ადგენს მომხმარებლისათვის საინტერესო და მისაღები კრიტერიუმის შესაბამის დონეს. იხ. აგრეთვე auditors); 2. ფინანს. აუდიტი (ა) წლიური საფინანსო ანგარიშგების შემოწმებელი და მისი დამადასტურებელი სპეციალიზებული დაწესებულება — გარე აუდიტი; ბ) სააქციო საზოგადოების სარევიზიო კომისია — შიგა აუდიტი); შემოწმება (საბუღალტრო საქმიანობისა); რევიზია; 3. შემოწმების ჩატარება; რევიზიის ჩატარება (მიღებულ სააღრიცხვო წესებთან და სტანდარტებთან შესაბამისობის დასადგენად); 4. საშინაო მეურნეობის საბუღალტრო ანალიზი; 5. მომხმარებელთა გამოკითხვა; 6. სასწავლო კურსზე სიარული (კოლეჯში, როგორც თავისუფალი მსმენელი); **Δ tax** - გადასახადის დანარიცხის სისწორის შემოწმება; **test** - საკონტროლო შემოწმება; **unscheduled** - არაგეგმიური რევიზია; **voucher** - ვაუჩერული შემოწმება (იხ. voucher 2).

audita querela ლათ. („აუდიტა კვერელა“) შოპასუხის სარჩელის საქმისწარმოების დაწვევის სასამართლო ბრძანებულებით გამოტანილი გადაწყვეტილების შედეგის გასაუქმებლად, ახალი გარემოებების აღძვრასთან დაკავშირებით.

auditing [ˌɑ:daɪtɪŋ] მენეჯ. აუდიტის ჩატარება; შემოწმება; რევიზია, გაკონტროლება

auditor ['ɑ:daɪtə] 1. იურ. აუდიტორი; დამოუკიდებელი შემოწმებელი; 2. რევიზორი, ანგარიშსწორების მკონტროლებელი; 3. თავისუფალი მსმენელი (უმაღლეს სასწავლებელში); 4. მთავარი ბუხალტერი; 5. pl. სარევიზიო ფირმის მუშაკები

auditorial [ˌɑ:di'tɔ:riəl] სარევიზიო; საკონტროლო

auditors ['ɑ:daɪtəz] აუდიტორები (1. რომელიმე დაწესებულების აუდიტის ჩამტარებელი კერძო პირი ან ფირმა; 2. ასეთი პირის ან ფირმის პარტნიორები; მათ შორის კომპიუტერული აუდიტის სპეციალისტები. იხ. აგრეთვე audit 1., 2., 3.).

auger in ['ɑ:ɡə'ɪn] ამერ. სლენ. 1. ავტოკატასტროფა („მიწის გაბერა“); 2. თავი თავის კონტროლის დაკარგვა.

augment [ˌɑ:ɡ'ment] მატება; წამატება, მიმატება; გაზრდა; **Δ to - the capital** კაპიტალის დაგროვება

augmentation [ˌɑ:ɡmen'teɪʃn] 1. გაზრდა, გადიდება; 2. მატება; ნამატი

Au pair girl დემ. დიდა-ქალი (18-25 წლის ქალი(შვილი), რომელიც შინამოსამსახურედ დგება და იმავე ოჯახის ბავშვებსაც უვლის)

auricular [a:'rikjuls] სუპირი; საიდუმლოდ თქმული, ფარული (გარიგება) დახურული თათბირი.

auspice ['a:spis] მფარველობა (მაგ., სახელმწიფოს მიერ)

austerity 1. მკაცრი ეკონომია; 2. pl. მკაცრი ზომები (მაგ., სახელმწიფო კანონების გაელენისათვის ეკონომიკაზე)

autarchy იხ. autarky

autarky ['a:ta:kɪ] (ბერძნ.-დან autarkeia თვითდაკმაყოფილება) ავტარკია (ქვეყნის მეურნეობრივი კარჩაკეტილობა, რომელიც მიმართულია განმზოლოებული და თვითუზრუნველყოფი ეროვნული ეკონომიკის შესაქმნელად)

aut bene ლათ. („აუტ ბენე“; „ან კარგი, ან არაფერი“)

authentic [a:'θentɪk] 1. იურ. ნამდვილი; დოკუმენტურად დადასტურებული; 2. აუთენტიკური, ნამდვილი; 3. სარწმუნო; სწორი

authentication [a:'θenti'keɪʃ(ə)n] დამოწმება (საბუთისა და სხვ.), შემოწმება (ხელმოწერისა), აუთენტიკაცია. **Δ to use of seals for – of a contract** ხელშეკრულების (კონტრაქტის) ნამდვილობის დამოწმება ბეჭდის დასმით

authenticity [a:'θentɪsɪti] აუთენტიკურობა, უტყუარობა, ნამდვილობა, უქველობა

authochthon [a:'tɒkθɒn] დემ. აბორიგენი, მკვიდრი მოზინადრე, ძირეული მცხოვრები

autoheft [a:.'i:'θɛft] ავტომობილის (ასევე საერთოდ, ავტოსატრანსპორტო საშუალებების) ქურდობა

authority [a:'θɔ:riti] 1. უფლება; უფლებამოსილება; ნებართვა; 2. მმართველი ორგანო; ადმინისტრაცია, ხელისუფლების ორგანო; 3. ცნობილი სპეციალისტი; 4. ძალაუფლების სისრულე; 5. კომპეტენციის სფერო; 6. სამართლის წყარო, კანონი; 7. რეკიცება, საფუძველი;

authorization [a:'θɔ:raɪ'zeɪʃən] 1. ნებადართვა; სანქციონირება; 2. დაკანონება; ლეგალიზაცია; 3. უფლებამოსილების მინიჭება; 4. (კორგრესის) გადაწყვეტილება; 5. დადგენილება; ინსტრუქცია; ორდერი; 6. ავტორიზაცია; 7. ხარჯების გაღების ნებართვა; სანქცია; ასიგნების დამტკიცება; **Δ- to operate** სატრანსპორტო ოპერაციების წარმოების ნებართვა; სატრანსპორტო ხაზები [მარშრუტების] ექსპლუატირების პრივილეგია

authorized ['a:'θɔ:raɪzɪd] 1. რწმუნებული; 2. ნებადართული; სანქციონირებული

authorship ['a:'θɔ:ʃɪp] 1. საწყისი; წყარო, თავწყარო; წარმოშობა; 2. ავტორობა

autocide [a:'dɔ:saɪd] თვითმკვლელობა, რომელიც გამოწვეულია წინასწარგანზრახული ავტოაუარიით.

autocracy [a:'tɒkrəsi] ავტოკრატია; თვითმპყრობელობა, აბსოლუტიზმი (ქვეყნის მართვაში)

auto-financing ['a:'taɪn(ə)naɪnsɪŋ] თვითდაფინანსება

automatic groups [a:tə'mætɪk grə:p] (pl) ფორმალური ნიშნით გამოყოფილი მომხმარებელთა ჯგუფი (მაგ., წლოვანების, სქესის, საცხოვრებელი ადგილის, პროფესიის და სხვათა მიხედვით)

autonym [a:'tɔnim] 1. ავტონიმი; ავტორის ნამდვილი სახელი და გვარი; 2. ავტორის ნამდვილი გვარ-სახელით გამოცემული წიგნი და სხვა ბეჭდვითი მასალა.

autonoplex [a:'tɔnəpleks] ავტონოპლექსი (დამოუკიდებელი ფირმების კომპლექსი ცენტრალიზებული მართვით)

autopsy [a:'tɔpsɪ] (ადამიანის) სიკვდილის მიზეზის დადგენა; აუტოფსია; გვამის გაკვეთა.

avouch [ə'vaʊtʃ] 1. (ვინმეს ჩვენების) დათანხმება, დამტკიცება; 2. (ქმედების) აღიარება; 3. იშვ. თავდებობა; გარანტირება.

avail [ə'veɪl] 1. სარგებელი; სარგებლობა; ხეირი; 2. pl. ამონაგები თანხა (საქონლის გაყიდვის შემდეგ მიღებული მოგება)

availability [ə'veɪlə'bɪlɪtɪ] 1. ვარგისობა; გამოსადეგობა (მოწყობილობის, ხელსაწყოების და მისთ.); 2. არსებობა (მაგ., კაპიტალისა, რესურსებისა, საქონლისა და მისთ.); 3. მისაწვდომობა (მაგ., ფასებისა); 4. მზადყოფნა (მაგ., ხელსაწყოთა, მოწყობილობისა და სხვათა დასაყრდენად); ტექნიკური მომსახურებისათვის გამოსადეგობა; 5. მზადყოფნის კოეფიციენტი

aval [ɑ:'vɑ:l] კომერც. ავალი (თამასუქის პირველ გვერდზე ან ცალკე თანამდეგ ფურცელზე ხელმოწერილი საბანკო გარანტია გადახდის ვალდებულების შესახებ); გადახდის თავდებობა

avana გადასახადი (მაგ., თურქეთში); საგადასახადო დაბეგვრა; ავანია

avarice ['æv(ə)rɪs] ხელმოპყირნეობა; სიძუნწე

Ave. (აბრ. avenue-დან) ავენიუ, გამზირი; პროსპექტი

aver [ə'veɜ:] 1 ხაქმში არსებული განცხადება ან მტკიცება, რომელსაც მხარეები უცვლიან სასამართლო გარჩევის საწყის სტადიაზე; 2. მტკიცება (დაამტკიცება).

average ['æv(ə)rɪdʒ] 1. საშუალო მნიშვნელობა; საშუალო შედეგი; 2. საშუალო არითმეტიკული; 3. გასაშუალოება; 4. (ფასიანი ქაღალდების) კურსი; კურსების ინდექსი (ბიზნესში); 5. საბირჟ. მოცემული გამოშვების აქციების თანმიმდევრობითი ყიდვა ან გაყიდვა (კურსის ცვლილების შესაბამისად); 6. სადაზღ. აერია; (გადაზიდვისას საქონლის გაფუჭებით ან ტრანსპორტირებით) მიყენებული ზარალი. **Δ below the** - საშუალოზე დაბლა; **~ in question** საძებნი საშუალო (რიცხვი); **on** - საშუალოდ; **~ down** საბირჟ. მოცემული გამოშვების აქციების კურსის თანმიმდევრობითი ყიდვა (მათი კურსის დაქვემდებარების შესაბამისად); **to ~ up** მოცემული გამოშვების აქციების კურსის თანმიმდევრობითი გაყიდვა (მათი კურსის ზრდის შესაბამისად)

avermint [ə'veɜ:mənt] 1 დამამტკიცებელი საბუთის წარდგენა; 2. სასამართლოს პროცესის დაწყებამდე მხარეებს შორის განცხადების ან მტკიცების გაცვლა.

avert [ə'vɜ:t] მოგერიება; თავიდან აცილება (თავდასხმისა, დარტყმისა).

avg (აბრ.) იხ. **average**

aviation broker [ˌɪvɪ'eɪʃ(ə)n, brɔʊkə] ავიაციის ბროკერი (აგენტი, რომელიც იძლეობს და ყიდის თვითმფრინავებს), აწვობს ჩარტერულ ავიარეისებს, ავიაფრახტებს და სხვ. იხ. აგრეთვე **charter, airfreight**

avail [ə'veɪl] 1. *pl.* ამერ. მოგება; ამონაგები (თანხა); 2. სარგებელი; 3. გამოსადეგი.

avoidance [ə'vɔɪdn̩s] 1. თავის არიდება; თავიდან აცილება

aviso (იტალ.-დან **avizo** შეტყობინება) ავიზო, შეტყობინება (იხ. აგრეთვე **advice**)

avista იხ. **avvista**

avoid [ə'vɔɪd] იურ. 1. თავის არიდება 2. შეწყვეტა; გაუქმება, განქარება, ანულორება. **Δ to - a contract** 1. კონტრაქტის შეწყვეტა; 2. კონტრაქტის გაუქმება; 3. თავიდან მოცილება; 4. კანონის დარღვევა; 5. შეღავება. **Δ to - double taxation** ორმაგი საგადასახადო დაბეგვრისაგან თავის არიდება

avoidance იხ. **avoid**

avoir (ფრ. **avoir** ჰონება, საკუთრება) ავუარები: 1. სახელმწიფო დაწესებულების ან პიროვნების (ხანმოკლე) ანაბარი უცხოურ ბანკში ვალუტის მისაღებად; 2. დავალიანების გადასახდელი ან ვალდებულებების დასაფარავი ფულადი თანხები, თამასუქები, აკრედიტივები, ჩეკები, გზაენილები

avowal [ə'vəʊəl] 1. ევაუელი; პირდაპირი განცხადება ან მტკიცება; ფაქტის ღიად აღიარება (ამასთან ფაქტის გამართლებით); 2. დეკლარირება.

avowant [ə'vəʊənt] პირი, რომელიც პირდაპირ აღიარებს დანაშაულს და ამართლება ამ დანაშაულის ჩადენის ფაქტს.

avvista (იტალ. **a vista** წარმოდგენისთანავე) ფინ. ავისტა; 1. საანგარიშსწორების წარწერა ფულად საბუთზე (მაგ., თამასუქზე), მის წარმოდგენისთანავე ან გარკვეული ვადის შემდეგ ანგარიშსწორებისათვის; 2. თამასუქი, რომელსაც წარმოდგენს უნაღდებენ **aw** [ə:] ამერ. სლენ. (სიტყვით) გამოსვლა, რომელმაც არასასიამოვნო შთაბეჭდილება დატოვა.

award [ə'wɑ:d] 1. გადაწვევტილება, რითაც დავის საკითხი მოგვარდება; 2. ჭილღო; პრემია; 3. დაჭილღობა; პრემიის მიღება; პრემიის გაცემა; 4. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება; 5. შეკვეთის მიცემა (ან გაცემა); 6. შეკვეთის დამტკიცება, გადაწყვეტილების მიღება; 7. სახელმწიფო დაკვეთა; 8. ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის განაცხადის დამტკიცება (მაგ., აუქციონზე გაყიდვისას). 9. დაცვა; დარაჯობა; 10. ზრუნვა; მოვლა. **Δ competitive negotiation** - კონკურენტული ხასიათის მოლაპარაკების შედეგად მიღებული დაკვეთა; **contrat** - კონტრაქტის დადება (მაგ., სახელმწიფო უწყებისა კერძო ფირმასთან ან კომპანიასთან); **product liability** - 1. უპირობო ჯარიმა უზარისხო პროდუქციისათვის (რომელსაც იხდის შემსრულებელი ფირმა); 2. უზარისხო საქონლისათვის პირგასამტებლო

awarder [ə'wɑ:də] მომრიგებელი მოსამართლე; სამედიატორო მოსამართლე.

awareness [ə'weənɪs] 1. ცოდნა; გათვითცნობიერება; 2. შეგნება; თვითშეგნება.

awkward [ə:'kɑ:d] 1. მოუხერხებელი; ძნელი; უხერხული (მდგომარეობის ან მდებარეობის შესახებ); 2. საუბ. საშიში (პიროვნების შესახებ); ძნელი; რთული

AWOL [ˌɔv, dʌbɪju:əv'el] (აბრ. **absent without leave**) თვითნებურად წასვლა.

axe [æks] საუბ. მკვეთრი შემცირება (მაგ., ბიუჯეტისა, ხარჯისა)

ax, get the [get θɪ:eks] ამერ. სლენ. 1. სამსახურიდან მოულოდნელი დათხოვნა; 2. სკოლიდან (ან კოლეჯიდან) გარიცხვა.

aye [ai] დიახ. **the ayes lobby** კენჭისყრის ღერეფანი (თემთა პალატაში).

azul [æzɪju] ამერ. სლენ. 1. პოლიციელი; 2. პოლიცია

B,b

B. აბრ. 1. იხ. **bid** 1; 2. (**bill of exchange**-დან) გზავნილი თამასუქი, ტრატა (იხ. აგრეთვე **tratta**); 3. იხ. **board** 1; 4. იხ. **bond** 1; 5. იხ. **budget**; 6. იხ. **buyer(s)**

B [bi:] აბრ. 1. (**bag, baggage**-დან) ბაგაჟი, ბარგი; 2. იხ. **base** 1; 3.

BA [bi:ei] (აბრ. **Basic Agreement**-დან) საბაზო კონტრაქტი, ძირითადი შეთანხმება; მთავარი კონტრაქტი

baby billboard ['beɪbɪ'bilbɔ:d] სარეკლამო მინიდაფა (მაგ., სარეკლამო პლანშეტი ავტომობილზე, ტროლეიბუსზე და ა. შ.).

baby-bust ['beɪbɪ 'bʌst] შობადობის მკვეთრად დაცემა

baby kisser ['beɪbɪ kɪsə] ამერ. სლენ. პოლიტიკოსი, რომელიც საარჩევნო კამპანიას აწარმოებს კარგი სამსახურის მისაღებად.

babyphone ['beɪbɪ fəʊn] სატელეფონო კაეშირი გადაღებული ყურმილისას

BAED [bi:ei ɪ:di:] სასკ. (აბრ. **Bachelor of Arts and Education**-დან) ხელოვნებისა და განათლების ბაკალავრი

bach batch [bætʃ bæt] ამერ. სლენ. უცოლო; უცოლშვილო.

bachelor girl ['bætʃ(ə)lɪdʒ ɡɜ:l] ამერ. სლენ. ახალგაზრდა, თვითდაჯერებული ახალგაზრდა ქალი.

back [bæk] 1. დაფინანსება (მაგ., პროგრამისა, პროექტისა), სუბსიდირება; 2. გარანტირება; 3. მხარდაჭერა (მაგ., ბიზნესისა, მეწარმის საქმიანობისა და მისთ); 4. საწინააღმდეგო მიმართულებით მოძრაობა; უკუღმა, შებრუნებულად; 5. წინა; დაგვიანებული; 6. ძველი; შორეული, დაშორებული; 7. ვადაგასული

backbond ['bækbʌnd] თავების მიერ გაცემული ვალდებულება-უზრუნველყოფის საბუთი

backbone [ˈbækbəʊn] საფუძველი, არსი (მაგ., ეკონომიკური თეორიისა, მეთოდისა და მისთ.).

back-breaker [ˈbæk.breɪkə] საუბ. რთული ამოცანა; დიდი სიძნელე

back-cast [ˈbækkɑːst] 1. უკუგდებული; 2. რეტროპოლაცია (უახლოესი წარსულის ან მიმდინარე პერიოდის მონაცემების საფუძველზე გასული პერიოდის ეკონომიკური პროცესის გრაფიკის აგება)

backdate [ˌbækˈdeɪt] ადრინდელი რიცხვით დათარიღება (მაგ., ჩეკისა, განაცხადისა)

back end [ˌbækˈend] კომერც. ფირმის მოქმედება კლიენტისაგან შეკვეთის მიღების შემდეგ (პირდაპირ მარკეტინგ ში)

back end performance [ˌbækˈend pɑːfɔːmɑːns] შემსრულებელ ფირმასთან ხანგრძლივ კონტრაქტში მყოფი მყიდველის ქცევა (მაგ., რაიმე კლუბის წევრისა, რომელიც ყოველთვიურად ახალ ნაწარმს ან ნიმუშს იღებს, თან იტოვებს საფასურის გადახდის შემდეგ ან უბრუნებს ფირმას)

backer [ˈbækə] 1. მხარდამჭერი; დამფინანსებელი; სუბსიდის გამცემი; 2. ფინანსისტ

back file [ˈbæk. faɪl] 1. სარეკლამო არქივი; წინა პერიოდის ნაბეჭდი მასალის დაგროვება; 2. წინა პერიოდში გამოსული ჟურნალების კომპლექტი (ხშირად კომპიუტერულ ფაილებშია ჩაწერილი, მაგ., ბიბლიოთეკებში)

background [ˈbækgraʊnd] 1. საწყისი მონაცემები; 2. ფონი (მაგ., დაპროგნოზები-სას); 3. ბიოგრაფიული მონაცემები; 4. მომზადება, განათლება; კვალიფიკაცია.

background data [ˈbækgraʊnd ˈdeɪtə] ფონური მონაცემები (ეკონომიკური პროცესების დამოდებლებისას — კომპიუტერის მეხსიერებაში ჩაწერილი სტატისტიკური მონაცემები, რომლებიც მოდელზე მუშაობის პროცესში არ იცვლებიან)

backing [ˈbækiŋ] 1. დაფინანსება; 2. გარანტია; თამასუქზე თავდებობა; 3. მხარდაჭერა; 4. (ვალის) დაფარვა 5. ინდოსირება; 6. დამოწმება; ვიზირება; 7. მტკიცებულებით გამაგრებული

backlist [ˈbæklɪst] საქონლის მუდმივი ასორტიმენტი (რომელსაც დიდი მოთხოვნილება აქვს სეზონისა და მოდის მიუხედავად)

backlog [ˈbæklɔːg] 1. დაგაღლიანება; 2. შეუსრულებელი პროექტი (სამკუთხო და სხვ.); 3. (მატერიალურ საშუალებათა) მარაგი; რეზერვები 4. შეკვეთების პორტფელი; 5. დაუფარავი ვალი.

back office [ˈbæk.ɔːfɪs] ფირმის დამხმარე კომპიუტერული ოფისი, რომელშიც ამუშავენ ეკონომიკურ და სამარკეტინგო ინფორმაციას

back-order [ˈbækˈɔːdə] კომერც. შეკვეთის ორ ეტაპად გაფორმება გადაგზავნით ვაჭრობისათვის (როდესაც მიმწოდებელ ფირმას არ გააჩნია რაიმე მაკომპლექტებელი ერთეული-ნაწარმი)

backsheesh [ˈbæksʃiːʃ] (სინ. backshish) ქრთამი; სლუენი; მადარინი.

back-out ['bækaut] ამერ. სლენ. მიცემული პირობის შეუსრულებლობა, საკუთარი პოზიციის უარყოფა.

backroom [ˌbæk'ru:m] ამერ. სლენ. ამომრჩეველთა ინფორმირება პოლიტიკოსებისა და მათი გარემოცვის ნამდვილი მიზნებისა და გეგმების შესახებ.

backsheet [ˌbæk'ʃi:t] იურიდიული საბუთის ბოლო ფურცელი, რომელიც გადაკეცვის შემდეგ პირველი გვერდი ზდება.

back up ['bæk'ʌp] (დისკოს)მებსიერული მონაცემების ამონაბეჭდი (მყარი ასლი)

backwarder ['bækədə] წერილი მეწარმე; მცირე ბიზნესის პატრონი.

backwardation [ˌbækwə'deɪʃn] 1. ფასამოყვება საქონლის მოკლე ვადაში მიწოდებისათვის; 2. ინგლ. სამიჯ. დეპორტი, შეპირობებული კურსიდან ფასამოყვება

bad [bæd] 1. ცუდი, უიმედო („ცუდი“) ვალი, რომელსაც არასოდეს გადაიხდიან; 2. იურიდიულად დაუსაბუთებელი; 3. დასჯადი; 4. აიყრ. სლენ. ბანდიტი

badge [bædʒ] ამერ. სლენ. პოლიციელი.

badness [bædnɪs] 1. უხარისხობა; უეარგისობა; არასრულფასოვნება; 2. უზუსტობა; შეცდომა

bad shit ['bædʃɪt] ამერ. სლენ. 1. საშიში სიტუაცია; 2. საშიში სამუშაო.

baffle [ˌbæflɪ] ამერ. სლენ. ოფიციალური იურიდიული ლოკუმენტების ან სიტყვებ(ებ)ის ბიუროკრატიული ენა (ტერმინოლოგია).

bag [bæg] 1. ჩანთა; ტომარა; ჩემოდანი; 2. pl. სიმდიდრე; 3. (კოლექციის) შეკრება; 4. საუბ. მითვისება, დაუკითხავად აღება

baggage ['bæɡɪdʒ] ამერ. ბარგი; **Δ-man** მებარგული; ~ **room** შეშნახველი საყანი

bail ['beɪl] 1. გირაო; დაგირავება; წინდი, საწინდარი; 2. თავდებობა; 3. თავდები; 4. პატიმრის განთავისუფლება თავდებით; 5. დაპატიმრებულის გამოსასყიდი თანხის გადახდა.

baillie [ˈbeɪli:] 1. (გირაოს, საწინდარის) მიმღები; 2. მენაბრე, დეპოზიტორი; 3. ექსპედიტორი; გადამზიდველი; 4. დეპოზიტის მიმღები; 5. ტვირთის მიმღები

bailment ['beɪlmənt] 1. გირაო; საგნების გადაცემა (გარკვეული პირობით); 2. დეპონირება; 3. სესხი; იჯარა, გირაო

bailliff ['beɪlɪf] ინგლ. 1. ბეილიფი; სასამართლოში მომუშავე იურისტი-რომლის მოვალეობაა სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესრულებაზე თვალყურის დევნება, სასამართლოს დოკუმენტების დანიშნულებისამებრ გადაცემა და სხვ. ფერმერი, ფერმის მმართველი

baillor ['beɪle] 1. დეპონენტი (პირი, რომელმაც ქონება ჩააბარა შესანახად), მენაბრე; 2. გამსესხებელი; 3. გირაოს ვაძიკემი; კრედიტორი (ხელშეკრულების მიხედვით).

bail out ['beɪl aʊt] ამერ. სლენ. 1. დახმარება; მიშველება; 2. დროის ან ფულის დაკარგვის შესაძლებლობისაგან უარის თქმა.

bait and switch [beɪt ɒnd swɪtʃ] სარეკლამო „მოციმციმე სატყუარიანი“ ხერხი (რითაც მყიდველს იზიდავენ მალაზიაში საქონლის ფასჩამოკლებით შესაძენად)

bait and wait [beɪt ɒnd weɪt] სარეკლამო სატელევიზიო ხერხი, რომლითაც სარეკლამო საქონლის დასახლება მხოლოდ „სარეკლამო რგოლის“ ბოლო მოიხსენიება **bal** (აბრ.) იხ. **balance** 1

balance ['bæləns] (ფრანგ. სასწორი) ბალანსი (მუდმივად ცვალებადი ეკონომიკური მოვლენის მახასიათებელთა სისტემა გარკვეული პერიოდისათვის: 1. საბუღალტრო ბალანსი — ორგანიზაციის, ფირმის, დაწესებულების ფულადი სახსრების მდგომარეობის ამსახველი კრებნითი უწყისი; 2. საგ. ეკ. ურთ. საეაქრო ბ. — ქვეყნიდან საქონლის გატანისა და ქვეყანაში საქონლის შემოტანის ფარდობა, რომელიც იძლევა ან აქტიურ ბ-ს (გატანა მეტია შემოტანაზე) ან პასიურ ბ-ს (შემოტანა ჭარბობს გატანას); 3. საგადასახადო ბ. — უცხოეთიდან ქვეყანაში შემოსული გადასახადის ფარდობა ქვეყნიდან უცხოეთისათვის გადახდილ თანხასთან გარკვეული პერიოდისათვის და სხვ.); სალდო (ანგარიშისა, ვაანგარიშებისა); 2. წონასწორობა, ბალანსირება, წონასწორობის მდგომარეობა; 3. თანაფარდობა; 4. შედეგი, ნაშთი; 5. კომპენსირება; ნეიტრალიზება; 6. დემაყოფილება (მაგ., პროდუქციის მოთხოვნილებისა). **Δ** - due დებეტის სალდო; -in one's favor account ანგარიშის გასწორება

balanced ['bælənsd] გაწონასწორებული, ბალანსირებული

balancing ['bælənsɪŋ] 1. ბალანსირება; გაწონასწორება; 2. სალდირება

balking ['bɔːkɪŋ] რიგში ჩადგომაზე უარის თქმა (მსობრივ მომსახურების სისტემაში, კერძოდ, დეტერმინებულ, სტოქასტიკურ და სხვა რიგის თაობაზე)

ballast ['bɛləst] 1. ბალასტი; ზედმეტი ტვირთი; ზედმეტი საქონელი, გადასაგდები ნივთი, საგანი და სხვ.; 2. გემის ან ხომალდის სწრაფსვლისათვის გამოყენებული სპეციალური ტვირთი, როდესაც ამ მიზნით სასარგებლო ტვირთი არ გამოდგება

ball game ['bɔːlˈgeɪm] ამერ. სლენ. 1. საქმიანობის სფერო; ბიზნესის ინტერესი; 2. საბიზნესო სიტუაცია; 3. სამართლებრივი მდგომარეობა.

balloon ['bɑːluːn] საუბ. აქციების კურსის გაბერვა;

ball the jack [bɑːl dʒæk] ამერ. სლენ. 1. სწაფად, ენერგიულად მოქმედება (მაგ., წინასწარი გამოძიების პროცესში); 2. გარისკვა.

ballot-rigging ['bælət,riŋɪŋ] ხმების (უკანონო) გადაკეთება ბიულეტენ(ებ)ში.

ball park ['bɑːlpɑːk] ინგლ. საუბ. საქმ(ებ)ის ვითარება; სიტუაცია

ballyhoo ['bæliˈhuː] ამერ. ბელიჰუ, სარეკლამო ხმაური; გადაქარბებული რეკლამირება

ban [bæn] 1 აკრძალვა (მაგ., საქონლის იმპორტისა), კანონგარეშე გამოცხადება; აღკვეთა; 2. პროკლამაცია; საჯარო განცხადება; 3. სტატუტი; ედიქტი; ბრძანება; 4. ჯარიმა; დასჯა (ფულადი); 3. ეკლესიური წყევლა, ანათემას

გადაცემა; 5. შუღავათიანი ტერმიტორია (მაგ., საეკლესიო ეზო, ქალაქის ნაწილი და სხვ.).

banc [bæŋk] 1. მოსამართლის საეარბელი; 2. სასამართლოს სრული შემადგენლობა. **in banc** სრული შემადგენლობით (სასამართლოს შესახებ).

banc ლათ. 1. მოსამართლის (გრძელში) სკამი; 2. სასამართლოს სრული შემადგენლობა.

bancogiro ['bɑ:ŋkɑsɔdʒɪvɑ] ბანკოჯირო (ერთი მომხმარებლის მიერ იმავე ბანკის სხვა შენაბრისათვის ფულის გადახდის სისტემა მხოლოდ საბანკო დოკუმენტებით, უნაღდფულად და უმონეტოდ. იხ. აგრეთვე **giro**)

bancor ['bæŋkɑ:] ბანკორი (დაპროექტებული პირობითი საეალუტო ერთეული)

band [bænd] 1. ზონა, დიპაპზონი; ინტერვალი; 2. უბანი; არე; 3. ზოლი (მაგ., სიხშირეებისა); 4. ბანდა; დამინაშაეეთა ჯგუფი; ხროვა.

bang to rights [bæŋ tɔ raɪt] ამერ. სლენ. კანონის დარღვევა; დანაშაულის ჩადენა; სამართალდარღვევა.

banishment ['bæniʃmənt] გადასახლება; განდევნა.

bank [bæŋk] (ფრ-დან *bangue*) 1. ბანკი (ა. საკრედიტო-საფინანსო დაწესებულება, რომლის ერთ-ერთი ძირითადი ფუნქციაა თავისუფალი ფულადი სახსრების — ანაბრების დაგროვება და მათი გადაცემა სესხის სახით საწარმოებისათვის, ორგანიზაციისათვის და სხვ.; ბ. საშუამავლო დაწესებულება, რომელიც ასრულებს საწარმოს, დაწესებულების და ცალკეულ პირებს შორის საანგარიშო და ურთიერთსაგადასმდელი ოპერაციებს, არგვულირიებს ქვეყანაში ფულის მიმოქცევას. ამ საშუალებით ბანკი ღებულობს პროცენტულ შემოსავალს); 2. ფონდი; მარაგი; 3. სალარო; 4. საინფორმაციო (კომპიუტერულ მესსიერებანი) ბანკი; მონაცემთა ბანკი; 5. საბანკო ჭვადი (ერთი ტიპის ერთად შეკავშირებული ელემენტები და აპარატული საშუალებანი); 6. ბანკში ფულის შეტანა; 7. ბანკში ფულის ქონა; 8. საბანკო საქმიანობის ჩატარება; 9. (ქონების) ფულად გადაქცევა

bankable ['bæŋkəbəl] 1. საბანკო; საადრიცხვო; 2. ამერ. სლენ. მაგარ, ანტირეპელი, გარანტად დამდგომი.

bankamericard ['bæŋkəmeri'kɑ:d] ბანკამერიკარდი (საკრედიტო ბარათი)

bank-bill ['bæŋkbɪl] 1. ბანკში წარდგენილი ტრატა (წერილობითი ფასიანი ქალაღი, გ ზავნილი თამასუქი. იხ. აგრეთვე *tratta*); 2. ი. შ. ამერ. ბანკნოტი

bank book ['bæŋkbu:k] დეპოზიტის წიგნაკი (იხ. აგრეთვე *deposit*); შემსალაროს წიგნაკი

bank-cheque ['bæŋkʃek] საბანკო ჩეკი

bank-court ['bæŋkɔ:t] 1. ბანკ(ებ)ის დირექტორების ყოველკვირეული თათბირი; 2. ბანკის აქციონირების საერთო კრება

bank-credit ['bæŋk'kredit] ბანკის კრედიტი; ბანკში არსებული კრედიტი

bank draft ['bæŋk dra:ft] ბანკის მიერ სხვა ბანკში წარდგენილი ტრატა (იხ. აგრეთვე *tratta*)

banker ['bæŋkə] 1. ბანკირი; ბანკის მსხვილი აქციონერი (იხ. აგრეთვე **bank**; **actionnaire**); საბანკო სახლის მფლობელი; საბანკო ოპერაციების მწარმოებელი ბანკის ბიზნესმენი; 2. pl. საბანკო სახლი, ბანკი, ბანკის კანტორა

banker's bank ['bæŋkəz 'bæŋk] ბანკირების ბანკი (მოცემულ ქვეყანაში — ცენტრალური ბანკი, სადაც სხვა ბანკებს თავიანთი დეპოზიტები გააჩნიათ: მაგ. **Bank of England**)

banking ['bæŋkiŋ] საბანკო ოპერაციები; საბანკო საქმიანობა

bank-note ['bæŋk noʊt] ინგლ. ბანკნოტი, საბანკო ბილეთი; საკრედიტო ბილეთი (საკრედიტო ფულის სახე); ფულის ნიშანი (ცენტრალური ემისიური ბანკის მიერ გამოშვებული უპროცენტო ვალდებულებები — საბანკო ბილეთები. ისინი უზრუნველყოფილი არიან ოქროთი, ძვირფასი ლითონებით, სახელმწიფო ბანკის სხვა აქტივებით და სხვ. იხ. აგრეთვე **bank 1. credit 3., 4., coupe 2.**)

bankroll ['bæŋkrɔ:l] ამერ. დიდი თანხის გადახდა; დიდი ფულის ხარჯვა (მაგ., ფულიანი პირის ხანმოკლე მოვზაურობისას)

bankrupt ['bæŋk'rʌpt] 1. ბანკოტი; კოტრი; 2. გადახდისუუნარო. **Δ to become** ~ გაკოტრება; გაკოტრების პირამდე მისვლა

banner ['bæŋə] 1. „ქუდი“ - ნაბეჭდი ჯეერდის მთელ სიგრძეზე განლაგებული სათაური; 2. ტრანსპარანტი; 2. სლენ. დასმენა

bar [bɑ:] 1. შებლუდვა; დაბრკოლება; 2. იურ. ანულირება; შეცვლა; 3. აკრძალვა (მაგ., რაიმე პროდუქტის ექსპორტისა); 4. ბარი; დახლი; 5. ზოდი, ძელაყი

bar code [bɑ:kəʊd] უნივერსალური სასაქონლო (შტრიხბიანი) კოდი

bar-code label [bɑ:kəʊd laɪb(əl)] უნივერსალური სასაქონლო კოდის ეტიკეტი (მაგ., წიგნის ყუაზე, სიგარეტის კოლოფზე და მისთ.)

bare [beɪ] მინიმალური; უმნიშვნელო; მცირე

bargain ['bɑ:geɪn] 1. საეაქრო გარიგება; ხელშეკრულება; მოლაპარაკება; 2. ხელსაყრელ ფასებში ყიდვა; ვაჭრობა; 3. pl. იფად ნაყიდი ნივთი; ფასჩამოკლებული საქონელი. **Δ - and sale** ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება; ~ **on term** საბირჟ. გარიგება სახელშეკრულებო ვადის მითითებით.

bargainer ['bɑ:geɪnə] გარიგების მონაწილე; ყიდვა-გაყიდვის პირობებში მოლაპარაკების მონაწილე

bargaining იხ. **bargain 1., 2.**

baron ['bærən] 1. ამერ. სლენ. ბარონი, პატიმარი, რომელსაც სხვა პატიმრებზე უკავალენა აქვს; 2. ბარონი (ტიტული); 3. სახაზინო სასამართლოს მოსამართლე.

barratry ['bærətri] 1. ბარატრია - სისხლის სამართლის დანაშაული, რითაც გემის კაპიტანი ან ეკიპაჟი მიზანმიმართულად ზიანს აყენებს გემის დამქირავებელს (მფურახტეს); 2. ამერ. დავათა წამოწეების დანაშაული, როცა დავის წამოწეების საფუძველი არ არსებობს; 3. დავაქრობა; შაირიანობა; 4. შოტლ. მექრთამეობა.

barred market [bəd 'mɑ:kɪt] აკრძალული ბაზრობა (მოცემული ქვეყნის კანონით გარკვეული პროდუქციის ექსპორტის აკრძალვა)

barrel, in the [ɪn θɪ:'bærəl] ამერ. სლენ. 1. უფულოდ დარჩენა; 2. სამსახურიდან მოხსნის შიში.

barring ['bɔrɪŋ] აკრძალვა; (საინფორმაციო) მოთხოვნის აკრძალვა (კომპიუტერულ ქსელში შეღწევის აკრძალვა)

barrister ['bærɪstə] ბარისტერი; (ჯანს, ინგლისში) ადვოკატი, რომელსაც შეუძლია ეჭვმიტანილის დაცვა ან სხვა პირის დადანაშაულება (უმალღეს) სასამართლოში.

barter ['bɑ:tə] 1. ბარტერი, პირდაპირი საქონელთგაცვლითი გარიგება; გაცვლითი ვაჭრობა (ფულადი ანგარიშწორების გარეშე); 2. ბარტერული გაცვლა; (ნატურალური) საქონლების გაცვლა კონტრაქტებს შორის (იხ. აგრეთვე *contrahent*)

BAS [bɪ:eres] (ამრ. *Bachelor of Applied Science*-დან) გამოყენებითი მეცნიერებების ბაკალავრი ამრ. გამბ-ი (გამბი)

basal ['beɪs(ə)] სტატ. საბაზო; ძირითადი

base [beɪs] 1. ბაზა; ბაზისი; საფუძველი; ძირი; 2. ინდექსის ბაზა; 3. ობიექტი, ბაზა; 4. თელის სისტემის ფუძე; 5. ფუძეში (ნაბეჭდი საქმისა); ძირი, პანელი; 6. მონაცემთა ჩანაწერის მატარებლის ფუძე (მაგ., მაგნიტური ფირი, დისკო, ქალაქის ლენტი და ა. შ.); 7. დაფუძნება; ბაზირება; 8. ფონდის დაფუძნება; 9. მონაცემთა ბაზაში (ინფორმაციის) ჩაწერა. Δ - „fair value“ rate - ძირითადი კაპიტალის სრულ აღდგენით ღირებულებას დამატებული „შეუქმნეველი“ კაპიტალი (ელექტროენერჯის, გაზის, წყლის და მისთ. ტარიფების გამოსაანგარიშებელი ბაზა)

basic ['beɪsɪk] 1. საწყისი, პირველადი; ძირითადი; 2. საწყისი ფასი, საწყისი ღირებულება; 3. ნომინალური

basic appeal ['beɪsɪk 'əpi:l] ძირითადი („დარტყმითი“) მოტივირება (საქონლის რეკლამირებისათვის)

basis ['beɪsɪs] 1. იხ. *base* 1., 2. საბირჟ. საბაზო ხარისხი, ბაზისი; 3. ძირითადი კომპონენტი; 4. საწყისი გეგმა (მაგ., წრფივი დაპროგრამების ამოცანებში). Δ - *on a toll* - ნატურით გადახდის საფუძველზე; *on gross* - ბრუტოს საფუძველზე; *on parity* - პარიტეტულ საწყისზე; *to sell on „open book“* - ღია ანგარიშით საქონლის გაყიდვა (ჩაწერის საფუძველზე)

basket ['bɑ:skɪt] 1. ვალ. ვალუტების ნაკრები, ფულის კალათა (რომელთა საფუძველზე წარმოებს სავალუტო პარიტეტების ან კურსის გადახედვა); 2. ნაკრები; კომპლექტი; 3. (საქმიანი მიმოწერის) ფოსტა

bastard ['bæstəd] 1. არასტანდარტული, უჩვეულო ზომის(ა); 2. დაბალი ხარისხის(ა); არასრულფასოვანი; 3. უკანონო ბავშვი; დაუქორწინებელი ქალის მიერ გაჩენილი ბავშვი (ასეთ ბავშვს აქვს გარკვეული ქონებრივი უფლებები მშობლების მიმართ).

bat [bæt] ინგლ. სლენ. ფასი. Δ *to come the* - ფასის თქმა

batch [bætʃ] 1. სერია, პარტია (მაგ. ერთგეაროვანი საქონლისა, ნაწარმისა); 2. (მოთხოვნილებათა) ჯგუფი; 3. ნაკრები, კომპლექტი; 4. დროსირება; უღლუფა; 5. საუბ. 'უცოლ' შვილო.

bat hides [bæt haɪdz] ამერ. სლენ. ქაღალდის ფულ(ებ)ი.

batter [bætə] (ვინმესთვის ან რაიმესთვის) მაგრად ჩართყმა ან დართყმა; მაგრად ცემა.

bazaar [bə'zɑ:] 1. ბაზარი; 2. დიდი მაღაზია. **Δ penny** - ინგლ. იაფი საქონლის ბაზარი

BBC [bi:bi:si:] (ამრ. **British Broadcasting Corporation** -დან) ბი-ბი-სი (ბრიტანეთის რადიომაუწყებლობის კორპორაცია)

B-B yellow pages [bi:bi:'jeləʊ peɪdʒz] მეწარმეთათვის რეკლამათმეპქმნელთა ცნობარი (პირველად 1985 წ. გამოუშვა Nynex ფირმამ, აშშ)

BE [bi:] ამრ.: 1. (**Bachelor of Education** -დან) განათლების ბაკალავრი; ამრ. გბ-ი (გბი) 2. (**Bachelor of Engineering** -დან) საინჟინრო საქმიანობის ბაკალავრი; 3. იხ. **bill of exchange**

beagle ['bi:g(ə)l] ამერ. სლენ. იურისტი; მოსამართლე

beak [bi:k] სლენ. მოპრიგებელი მოსამართლე.

bean [bi:n] საუბ. ცოტა(ოდენი) ფული, მონეტი; მცირე თანხა

bear [beə] 1. გადატანა; გადაზიდვა; 2. განცდა (მაგ., დანაკლისისა), გაწევა (მაგ., ზარჯისა); 3. (ჩვენების) მიცემა; 4. ძალით ფასის დაცემა (ბაზარზე); 5. საბირჟ. „დათვი“-დილერი (ფასჩამოკლებაზე მოთამაშეს სპეკულანტი)

bearer ['be(ə)rɪə] წარმომდგენი (მაგ., ჩეკისა); დოკუმენტის მფლობელი (მაგ., თამასუქისა, ჩეკისა და სხვ., რომლითაც მას უნდა გადაუხადონ თანხა); მეპატრონე

bearing ['be(ə)rɪŋ] 1. მიდგომა; მიმართება; ასპექტი; 2. მომგებიანი, შემოსავლიანი.

bearish ['be(ə)rɪʃ] ფასდაცემის ტენდენციის გაჩენა (ბაზარზე); აქციების კურსის მოსალოდნელი დაცემა

beat [bi:t] 1. წაგება, ზარალი; დანაკლისი; 2. პოლიციის მიერ რეგულარულად პატრულირებული უბანი. **Δ to - down** 1. (ფასის) დაკლება; 2. (ოპოზიციური მეწარმის) დათრგუნვა

bedrock ['bed rɒk] უმდაბლესი (ფასის შესახებ); უმდაბლესი დონე

bee [bi:] ინგლ. სლენ. 1. ხელფასის ფულადი ავანსი (იხ. აგრეთვე **boot** 2); 2. სესხის თხოვნა; 3. ამერ. სლენ. ახირებული იდეა; მისწრაფება.

benchmark estimate ['bentʃmɑ:k 'estɪmɪt] 1. მიახლოებითი შეფასება; სტანდარტული დონის ტიპის საორიენტაციო შეფასება; 2. ზღვრული (საცნობარო) ფასი; 3. ეტალონური ტესტი; 4. საწყისი მონაცემები

შედარებითი შეფასებებისათვის; 5. სისტემის ეფექტიანობის განსაზღვრა; ეტალონური ტესტის მიხედვით განსაზღვრა.

beeswax ['bi:zwoks] ამერ. სლენ. ბიზნესი; საქმე; საქმიანობა

beef [bi:f] 1. პრეტენზია; საჩივარი; 2. უკმაყოფილება; 3. სამაროღლებრივი დევნა; 4. დაეა, პაექრობა; ჩხუბი

beforehand [bi'fɑ:hænd] ავანსაღ; წინასწარ; წინდაწინ (პირობების თაობაზე).

beggar ['begə] 1. შემოწირულობით მცხოვრები; 2. მათხოიარი.

behalf [bi'hɑ:f] (სიტყვათშეერთებებში). **Δ in this ~** ამ საკითხში; ამ მხრივ; **on behalf (of)** ვინმეს სახელით მოქმდება.

behavio(u)r [bi'heivɔ] 1. განვითარება (მაგ., ეკონომიკური კატეგორიებისა), მოძრაობა; 2. ქცევა, ქცევის ხაზი (ადამიანისა, კომპიუტერული სისტემებისა და მანქანისა); 3. (ფუნქციის) ცვლილების ხასიათი, 4. დინამიკა (მაგ., ეკონომიკური სისტემისა, საბირჟო საქმიანობისა, მოგებისა და სხვ.)

behavio(u)ral [bi'heivɔrəl] ქცევითი, ბიპევიორისტული

Belg [belg] აბრ.: 1. (belgian-დან) ბელგიელი; 2. Belgium-დან ბელგია.

belief [bi'li:f] აზრი; რწმენა. **Δ bona fide** ~ კეთილსინდისიერი წინადადება

believe [bi'li:v] ვარაუდის გამოთქმა. **to believe properly** ვარაუდის გამოთქმა (სიტუაციის) ადეკვატური შეფასების საფუძველზე.

bell cow [bel kəʊ] პროფ. მეწინავე; ბაზარში ლიდერი საქონელი (ფირმისა); საუბ. „რეწველი პროხა“.

bellman ['belmən] სლენ. ბოროტმოქმედი, რომელიც დახელოვნებულია სიგნალიზაციის გამორთვაზე.

bell-ringer ['bel'riŋə] ამერ. სლენ. 1 ადგილობრივი მასშტაბის პოლიტიკოსი; 2. ფაქტები ან ინფორმაცია, რითაც შესაძლებელია რაიმეს გახსენება ან ვინმეს ამოცნობა.

belongings [bi'liŋɪŋ] 1. საკუთრება, საგანი, ქონება; 2. კავშირი; ურთიერთობა.

belt [belt] 1. ზოლი, ზონა; სარტყელი (მაგ., სასოფლო-სამეურნეო წარმოებისა); 2. სტატ. (სარწმუნო) ინტერვალი

bench ['bentʃ] მომრიგებელი მოსამართლეების ან მოსამართლეების დასაჯდომი ადგილი სასამართლოში.

bene dicta ლათ. („ბენე დიკტა“): კარგად ნათქვამი

benefactor [ˌbenɪ'fæktə] მამაკაცი, რომელიც თანხას ან ქონება სხვას აძლევს (განს., ანდრძით). შენიშვნა: ქალზე იტყვიან **benefactress**.

beneficial [ˌbenɪ'fɪ(ə)] 1. სასარგებლო; სახეირო; 2. სასიკეთო.

beneficiary[.bɛnɪ'fɪ(ə)rɪ] 1 ბენეფიციარი; პირი, რომელსაც ქონება დაუტოვეს ანდერძით; 2. პირი, რომლის ქონებას მართავს ნდობით აღჭურვილი პირი; 3. მკვლელი, რომელსაც ევალება შემოსავლის განჩივებლობა.

benefit [.bɛnɪ'fɪt] 1. მოგება; სარგებლობა, სარფა, გამორჩენა, ხეირი; 2. სარგებლიანობა; ვარგისობა; 3. პენსია; დახმარება (მაგ., ფულადი, სდა ზღვევო დახმარება); 4. pl. შეღავათები, პრივილეგიები (საგადასახადო); 5. საბოლოო (ჯამური) მოგება; 6. pl. ეკონომიკური ეფექტი; საერთო სასარგებლო ეფექტი (ფირმის საქმიანობაში)

benefit segmentation ['bɛnɪfɪt ,sɛgmɛn'teɪʃ(ə)n] მენეჯმ. 1. ბაზრის სეგმენტაციის ხერხი (როდესაც კრიტერიუმის საფუძველია საქონლის ან მისი თვისების გამოთვლილი სარგებლიანობა); 2. ბაზრის დაყოფა „საქონლის ხარისხის“ ნიშნით

bene placito ლათ. („ბენე პლაციტო“): კეთილი ნებით

benevolence [bɪ'nev(ə)lɒns] 1. კეთილგანწყობა (მაგ., მიყვარებისა ფირმის ნაწარმისადმი); 2. სიკეთე; კაცთმოყვარეობა; 3. ქველმოქმედება. კეთილგანწყობა (მაგ., მიყვარებისა ფირმის ნაწარმისადმი)

bene qui latuit, bene vixit ლათ. („ბენე კვი ლატიუტ, ვიკსიტ“): „კარგად იცხოვრა იმან, ვინც შეუმჩნევლად იცხოვრა“

bent [bɛnt] 1. კორუპციონული; 2. მოპარული; უკანონო; 3. გამყიდველი (მაგ., პოლიტიკოსი).

bequeath [bɪ'kwɪːð kwiːθ] ანდერძის დატოვება, ანდერძება

bequest [bɪ'kwɛst] ფულის (ქონების და სხვათა) მიცემა ანდერძით.

berry ['bɛrɪ] ინგლ. სლენ. 1. მოღური; საუკეთესო; 2. დაცინვა (შექმნილ სიტუაციაში)

berthage ['bɜːθɪdʒ] ნავთსაყუდელში დგომის მოსაკრებელი.

best [bɛst] 1. საუკეთესო; 2. ოპტიმალური, მეტად სარგებლიანი

bestow [bɪ'stəʊ] ჩუქება; გაჩუქება; წყალობა; 2. მინიჭება (მაგ., წოდებისა); ბოძება.

bestowal [bɪ'stəʊəl] 1. საჩუქარი; ნაჩუქარი, ბოძებული; 2. მიცემა (სამსახურისა და სხვ.).

best evidence rule [bɛst 'eɪvɪd(ə)ns 'ruːl] საუკეთესო მტკიცებულების წესი (რითაც საამართლოზე ტექსტუალური დასამტკიცებლად საჭიროადოკუმენტ, ის არა ასლი არამედ ორიგინალი).

bet [bet] 1. სანაძლეო; ნიძლევი; 2. სანაძლეოს დადება, დანაძლევა; 3. შესატანი თანხის რაოდენობა.

beta factor ['biːtə 'fæktə] ბეტა-ფაქტორი (ბაზარზე რისკის პირობებში მოგების პროცენტის მიღწევის მახასიათებელი. იხ. აგრეთვე **alpha factor**); ბეტა-კოეფიციენტი

betray [bɪ'treɪ] (სახელმწიფო) საიდუმლოს გაცემა; დაღალატი.

betrayor [bɪ'treɪə] გამცემი, მოღალატე.

better ['betə] 1. გადამეტება (მაგ., წარმოების დონისა); გადაქარბება; 2. გაუმჯობესება; სრულყოფა 3. დანიძლეველი (მხარე).

betting ['betɪŋ] ნიზლაეი; ნიზლაეის დაღება.

beyond [bi'jænd] 1. საზღვრებს გარეთ; იქეთ; 2. შორს; შორ მანძილზე; მოშორებით; 3. გარდა ამისა (რაიმე დამატებითი ცნობ(ებ)ის შემკველი საბუთის მითითებით).

bias ['beɪs] 1 მიკერძოება; სასამართლოს პროცესის შედეგით დაინტერესება; 2. მიდრეკილება; შთაგონება; 3. დისკრიმინაცია 1. გადახრა; წანაცვლება (მაგ., სისტემატური შეცდომისა, შედეგებისა); 4. კომპ. მეცნ. საშუალო მნიშვნელობიდან გადახრის ზომა (მაგ., თანრიგების რაოდენობის შეზღუდვით გამოწვეული ცდომილებათა ჯამი); 5. მათემატური სისტემატური შეცდომა; 6. მიდრეკილება; მიკერძოება; 7. სეგავლენა (მაგ., ეკონომიკური კვლევის შედეგზე); 8 ირიბი მიმართულება; 9. სისტემატური შეცდომის (წინასწარგანზრახული) შეტანა; გადახრელი მოქმედება.

biased ['beɪsd] 1. (მოსამართლე ან ნაფიცი მსაჯული), ვინც სასამართლოს პროცესზე ერთ-ერთ მხარეს სწყალობს; 3 გადახრილი, წანაცვლებული; 4. სისტემატური შეცდომის მქონე; შეცდომიანი

biased simulation ['beɪsd ,sɪmjʊleɪʃən] წანაცვლებითი დამოდელება (ი შეიათი ეკონომიკური ხდომილობის ალბათობის შეფასებისათვის)

bid [bɪd] 1. ფასის შეთავაზება (აბრ. B); 2. ფასდაღება; 3. ფასწანამატი (მაგ., აუქციონზე); 4. ვაჭრობა; 5. ფასწამატება; ფასის შეთავაზება; 6. შეკვეთა; დაკვეთა; კონტრაქტის დაღების წინადაღება; 7. პრეტენზია; მაძიებლობა. Δ to ~ in ყველაზე ღიდი ფასის შეთავაზება (აუქციონზე); to ~ up ფასწამატება (აუქციონზე)

bidder ['bɪdə] 1. ფასის შემთავაზებელი, ვაჭრობის მონაწილე; 2. შემსყიდველი; მიმწვევი, მიმპატიჟებელი.

bidding იხ. bid 1., 2., 3., 4., 5.

biff [bɪf] ინგლ. სლენ. 1. ჩაეარღნა, დამარცხება; დარცემა; 2. წაგება; 3. იმედის გაცრეება; აღელეება, ნერვიულობა

bigamy ['bɪgəmi] ბიგამია; ქორწინებაში მეოფი პირის მიერ სხვაზე დაქორწინების დანაშაულის ჩამღენი.

bigamist ['bɪgəmist] ბიგამისტი; ერთდროულად ორ ადამიანზე დაქორწინებული;

big-event marketing strategy ღიდი ხდომილობის სამარკეტინგო სტრატეგია (მარკეტინგის სტრატეგია, რომელიც დაფუძნებულია ღიდი კულტურული და საზოგადოებრივი კვლიღებების შესატყვის სარეკლამო საქმიანობის გაჩაღებასთან)

biggle ['bɪgl] ამერ. სლენ პოპულარული პირი; „ღიდი კაცი“.

big name brand ['bɪgneɪm brænd] ცნობილი სავაჭრო მარკა

Big four ['bɪg fɔ:] „ღიდი ოთხეული“ (1. ინგლ. გაერთიანებული სააქციო და კომერციული ბანკები: Barclays, Lloyds, the Midland და National Westminster;

2. ამერ. ამერიკული ავიაკომპანიები: **American Airlines, Eastern Airlines, United Airlines, Transworld Airlines**

Big six ['big siks] „დიდი ექვსეული“ (მცირელიტრაჟიანა საავტომობილო ფირმები: „ფორდ“, „ფიატ“, „ვოლვეცვაგენ“, „პეჟო“, „ოპელ“, „რენო“)

Big Three ['big θri:] „დიდი სამეული (1. დეტროიტში, ილინოისის შტატში, განლაგებული ამერიკული ავტოგიგანტები: „ჯენერალ მოტორზ“, „ფორდ“, „კრაისლერ“; 2. დიდი ამერიკული მაღაზიები **Sears, K mart, J.C. Penney**)

big ticket item ['big 'tikit 'aɪtəm] ძვირადღირებული საქონელი

bilateral [baɪ'leɪt(ə)r(ə)l] 1. ორმხრივი (ხელშეკრულების შესახებ), ბილატერალური 2. ორმხრივ მიმართული

bilateralism [baɪ'leɪt(ə)r(ə)lɪzəm] ორმხრივი ურთიერთობის პრინციპი, ბილატერალიზმი (მაგ., სავაჭრო ურთიერთპრივილეგიების შესახებ)

bilge [bɪgl] ინგლ. სლენ. 1. მარცხი, ჩავარდნა (ბიზნესში); 2. ზედმეტი, ნაგავი; 3. არაგულდია ლაპარაკი; სისულელე, ჩმახი

bilk [bɪlk] 1. (მომხმარებლის) მოტყუება; თაღლითობა; 2. გადასახადის გადახდისაგან თავის არიდება; 3. ამერ. სლენ. მაცუქურა.

bill [bɪl] 1. სარჩელი; სასარჩევლო განცხადება; 2. სასამართლოს ბრძანებულება; 3. საბრალდებო აქტის პროექტი (ან/ და ამ პროექტის მიმსაღება); 4. ანგარიში; 5. ამერ. ბანკოტი: ფული; 6. თამასუქი; ტრატა (იხ. აგრეთვე **tratta**); 7. ბილი, კანონპროექტი; 8. ფაქტურა, ანგარიში; 9. ანგარიშის გამოწერა; 10. კომერც. სავაჭრო კონტრაქტი; 11. გადასაცემი თანხის გადარიცხვა; 12. ზედნადები; სია; 13. დეკლარაცია; მოწმობა; 14. იურ. (სასარჩევლო) განცხადება; 15. ინვენტარი; ნუსხა, სია; 16. სარეკლამო განცხადება (აფიშაში); 17. (თეატრის ან კონცერტის) პროგრამა; 18. იშვ. ბუქლიანი საბუთი. **Δ ~ of cost** საადვოკატო ხარჯების ანგარიში: - **of debt** სავალო ხელწერილი; - **of entry** საბაჟო დეკლარაცია; - **of parcels** ფაქტურა; ზედნადები

bill enclosure [bɪl ɪn 'kɪnʌʃe] შენაძენი საქონლის ანგარიშთან ერთად ფოსტით გამოგზავნილი სარეკლამო ფურცელი

billfold [baɪl .fɔʊld] ამერ. ბილფოლდი; საფულე, სადოლარო უბის წიგნაკი (იხ. სინ. **note-case, pocket-book; wallet**)

billing ['bɪlɪŋ] 1. კომერც. ანგარიშის გამოწერა; ფაქტურა, ფაქტურის გამოწერა; დაფაქტურება; 2. სატრანსპორტო ზედნადების გამოწერა; 3. ამონაგები; ნაუპკრი; 4. pl. ბრუნე ანგარიშების მიხედვით (სარეკლამო სააგენტოსი)

bill of exchange [bɪl əv ɪks'tʃeɪ'ndʒ] თამასუქი, ტრატა (იხ. აგრეთვე **tratta**)

bill of lading [bɪl əv 'leɪdɪŋ] კონოსემენტი, ტვირთის საზღვაო გზით

ხელშეკრულებით გადაზიდვის პირობებიანი დოკუმენტი (იხ. აგრეთვე ფრ. **con-naissancement**)

billion [bɪ'ljʌn] (აბრ. bn) მილიარდი; 1 000 000 000

billy [bɪli] (პოლიციელის) ხელკეტი.

binetallism [bɪnɪtəlaɪzəm] ბიმეტალიზმი (ფულის სისტემის ტიპი)

bin [baɪn] ხეივანი, ბუნკერი (მაგ., საწყობის ხეივანი)

binary [ˈbaɪnəri] 1. ორობითი; ბინარული: ორობითი სისტემა; 2. ორწევრიანი, ორკომპონენტიანი; ორმაგი; გარკვევებული; 3. ორი თავისუფლების ხარისხიანი

bind [baɪnd] 1. ეალდებულების დაკისრება; ვალდებულება; 2. ხელშეკრულებითი ვალდებულება; 3. შეზღუდვა (ქმედებისა); დაკავება;

binder [ˈbaɪndə] 1. საქაღალდე; 2. ამერ. დაზღვევის პოლისის გაფორმებამდე სადაზღვეო პოლისის დადასტურება. შენიშვნა: ბრიტანულ ინგლისურში საქაღალდე cover note).

bind(ing) [ˌbaɪndɪŋ] 1. (ხელშეკრულებით) შეკავშირება; (ჯანონით) დავალდებულება; 2. (გარიგების) დადასტურება; 3. შეკერა, შებოჭვა; დაბმა; 4. მნიშვნელობის მინიჭება (მაგ., სიმბოლოსათვის, ცელადისათვის)

bind over [baɪnd əʊvə] 1. ამერ. სისხლის სამართლის საქმის აღძვრამდე ექვმიტანილის საპატიმროში დატოვების ბრძანებულება; 2. ბრიტ. ვინმეს იძულება კარგად მოიქცეს სასამართლო პროცესზე მის წარდგენამდე.

bingo card [bɪŋəʊˈkɑ:d] (გამოწერილ) ჟურნალთან გამოგზავნილი სარეკლამო ღია ბარათი (რომლითაც მკითხველს შეუძლია იმ ლიტერატურის ან საცდელი ნიმუშის მიღება, რომლის რეკლამაც ამ ჟურნალშია მოთავსებული)

biostat [ˌbaɪəˈstɑ:t] ბიოლოგი (სამუშაო პირობებში კანზე მისაწებებელი, სტრესის გასაზომი ტემპერატურა მგრძობიარე ხელსაწყო)

bio-ethics [ˌbaɪəˈeθɪks] დემ. ბიოეთიკა (ბიოლოგიურ პროცესში, მათ შორის გენეტიკური ინჟინერიისა და შობადობის კონტროლის მეთოდის ეთიკური ასპექტების შემსწავლელი დარგი)

bipartite [baɪˈpɑ:tɪt] ორმხრივი (შეთანხმების შესახებ)

bird [bɜ:d] „ჩიტი“ (თანამგზავრული კავშირგაბმულობის მეტსახელი)

birdability [bɜ:ˈdɑːbɪlɪti] საკმაოდ დიდი საინფორმაციო ღირებულების სარედაქციო მასალა, რომელსაც თანამგზავრული კავშირით გადასცემენ.

bit [bɪt] 1. ბიტი (ინფორმაციის ორობითი ერთეული); (ორობითი) თანრიგი; მესხიერების ტევადობის ერთეული; (იხ. აგრეთვე byte); 2. ორობითი რიცხვი; 3. ორობითი ნიშანი; 4. საუბ. წერილი მონეტა; შავი ფული. Δ - by - ბიტობრივი, თანრიგობრივი; - cell ერთთანრიგიანი რეგისტრი; - density ჩანაწერის სიმკვრივე (ერთეული სივრცის ინფორმაციის გადამტანზე ჩაწერილი ბიტების რაოდენობა); - image ორობითი „სახისმეტყველება“; ორობითი მასივის სახით წარმოდგენა (სახისა, ობიექტისა, მოდელისა, პროექტისა და ა. შ.); - interleaved ბიტობრივ-მულტიპლექსური (გადაცემა, ეკრძოდ, ერთი და იმავე ფიზიკური არხით სხვადასხვა შეტყობინებათა ბიტების თანდათანობითი გადაცემა); - map 1. ბიტების მასივი, რასტრი; 2. გამოსახულების ბუფერი

bi-weekly [bi'wi:kli] ორ კვირაში ერთხელ გამოცემული (უურნალი, ბიულეტენი, გაზეთი და სხვ.)

biz [biz] (საუბ. **business**-დან) ბიზ (მაგ., **show** ~ შოუ-ბიზ; ჩვენებითი ბიზნესი; პროფესიული საბიზნესო წარმოდგენა)

bizzy [bizɪ] ინგლ. პოლიციელი

bk აბრ.: 1. **ბ. bank**; 1. **ბ. book**

black [ˌblæk] 1. შავი; 2. გაღატ. ნებადაურთველი. **Δ - market** შავი ბაზარი

black-wash [blæk-wɑ:ʃ] ცილისწამება.

blackleg [ˌblækleg] მუშა, რომელიც გაფიცვის დროსაც მუშაობს.

black marketer [ˌblæk ˌmɑ:k'tɪə] შავ ბაზარზე მოვაჭრე

black money [ˌblæk ˈmʌni] შავი ფული (უკანონო ოპერაციით ნაშოვნი თანხა)

black payment [ˌblæk peɪmənt] საგად. შავი გადასახადი; დაუბეგრავად გადახდა

blading ['bleɪdɪŋ] ზედნადები; ტვირთბარათი (საბუთი)

blank [blæŋk] (ფრ.-დან **blanc** თეთრი) 1. ბლანკი (ფირმის, საწარმოს, ორგანიზაციის რეკვიზიტებიანი შეუვსებელი სპეციალური ფურცელი, რომელიც განკუთვნილია გარკვეული ფორმით საქმიანი დოკუმენტის შესადგენად. **ბ. აგრეთვე document** 1.); 2. სუფთა, შეუვსებელი (ფურცელი); 3. ბლანკის(ა); საბლანკო

blanket ['blæŋkɪt] 1. ზოგადი; სრული; 2. ყოვლისმომცველი (შეთანხმება, კონტრაქტი); 3. ბლანკეტურა (მაგ., სამართლებრივი ნორმა); 4. მიწქმალეა, მიფუნჩინება.

blanket coverage ['blæŋkɪt ˈkʌv(ə)rɪdʒ] ბაზრის მთელი ტერიტორიის (სფეროს) ერთდროული მოცვა [დაპყრობა]

blame [bleɪm] 1. დაბრალება; 2. ბრალდება; 3. დამნაშავედ მინჩეა.

blasphemy ['blæsfəmi] მკრეხელობა (ღმერთის უარყოფა; მკრეხელურად მოხსენიება).

blast [blɑ:st] **ამერ. სლენ.** 1. რეკლამირება; 2. ნარკოტიკები; 3. აფეთქება; 4. გაკრიტიკება;

bleed [bli:d] **ამერ. სლენ.** 1. ფულის დაცინცლა; თანხის გამოყალვა; 2. ჩივილი; 3. სისხლის დაღვრა.

blind [blaɪnd] **ინგლ. სლენ.** 1. ბლინდი; პირი, რომელიც მყიდველს იტყუებს, თითქოს-და თითონაც ყიდულობდეს; 2. ყალბი, რიოში; 3. ჭარიშა; 4. ეშმაკობა; 5. ალიბი.

blink [blɪŋk] 1. იგნორირება (მაგ. ფაქტებისა); 2. წამი; მყეი. **Δ at** - მაშინვე, მომენტალურად; **on the** - **ამერ. საუბ.** ცუდ მდგომარეობაში; გაფუჭებული

bloc (ფრანგ. ბლოკი); პოლიტიკური ბლოკი; მსგავსი რეჟიმით ან იდეალებით გაერთიანებული ქვეყნების ჯგუფი.

block [blɒk] 1. (დოკუმენტის ქალაქების) პაკეტი; 2. აქციის ან ობლიგაციების პარტია [წყება]; 3. (დასაგზაუნი) ჩეკების დასტა; 4. კომპლენ. ბლოკი (რამდენიმე თან-

მიმდევრობითი ლოგიკური ჩანაწერი, რომლებიც ერთ ფიზიკურ გადამტან გარემოში, - ფირი, დისკო, — არის ფიქსირებული); 5. ბლოკირება; (კრედიტების) გაყინვა; 6. ამერ. კვარტალი (ქალაქისა)

blocking ['bɒkɪŋ] 1. (მომსახურების არხის) ბლოკირება, ჩაყეტვა; 2. (გაფორმებული მოთხოვნის) დაყოვნება; შეჩერება

blood [blʌd] 1. წარმოშობა; 2. სისხლი; 2. ამერ. (სავაჭრო) დაეთარი.

blood sucker [blʌd sʌkə] გამომძალველი (ფულისა); 2. სხვისი შემოსავლის ხარჯზე მცხოვრები („სისხლისმსმელი“); პარაზიტი

blot [blɒt] ნიშანი; ღაქა.

blow [bləʊ] ამერ. სლენ. 1. საყუთარი ბიზნესის ლიკვიდირება; 2. ადგილის სასწრაფოდ დატოვების ბრძანება; 3. ციხიდან გაქცევა; 4. დასმენა; გაცემა.

blow-in [bləʊɪn] ჩაწებებული (სარეკლამო) ფურცელი (ყურნ; ლში ან სხვა პერიოდულ გამოცემაში ჩაწებებული ან ჩაკერებული სარეკლამო გვერდი)

blowout [bləʊ aʊt] კომერტ. რაიმე ნაწარმზე განსაკუთრებით მაღალი მოთხოვნილება (საცალო ვაჭრობაში)

blue laws [ˌbluːlɔːz] ამერ. კვირის კანონები, იმის თაობაზე, თუ რისი გაკეთება შეიძლება და რისი არა კვირა ღღეს.

blueprint [ˌbluːprɪnt] 1. პროგრამა, გეგმა; პროექტი; 2. დაგეგმვა;

blunder [ˈblʌndə] 1. ძმობე შეცდომა; უხეში შეცდომა; ცდომილება; 2. სტატ. მკვეთრად გადახრილი (განსხვავებული) მნიშვნელობა

blur [blɜː] 1. ღაქა; გარახშირული გამოსახულება; 2. დაღლაქაქება; 3. (გონების) დაბნელება, დაბინდება; 4. (რეკლამაციის) შეღდახვა, გაუფერულება.

blunt [ˈblʌnt] ინგლ. სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე **ackers**; **boodle**; **boot**)

დაპროექტება; პროგრამის შედგენა (მაგ., საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობისა)

BO [biːəʊ] (აბრ. **branch office**-დან) ოფისის ფილიალი; აბრ. ოფ

board ['bɔːd] 1. მართვის ორგანო; დეპარტამენტი; კომიტეტი; სამინისტრო (აბრ. B.); 2. გამ. ტაქ. (საკომუტაციო) დაფა; ეკრანი; პანელი; (ნაბეჭდი სქემის) ფირფიტა; 3. კეცა; მაგიდა; პანსიონი

boat [bəʊt] გემი; ხომალდი; ნაეი; კანჯო

bobby ['bɒbi] ბრიტ. პოლიცილი.

body ['bɒdi] 1. ორგანო; ორგანიზაცია; საზოგადოება; ასოციაცია; ლიგა; 2. ადამიანთა ჯგუფი, რომლებიც გაერთიანებულნი არიან საერთო საქმის ორგანიზებისათვის (მაგ., ადვოკატთა ლიგა, სარედაქციო ჯგუფი და სხვ.); 3. (კანონთა) კრებული; 4. (ადამიანის) გეამი; 5. სხეული; 6. საგანი; საგანთა კომპლექსი; 7. (რაიმეს) მთავარი ნაწილი; 8. ფორმის მიცემა; ფორმირება; 9. გამოსახვა; ტიპიზება; 10. დედაარსი (საბუთისა); 11. მასა; დიდი ოდენობა; კომპლექსი.

body snatcher [bɑdɪ 'snætʃə] გვაპების ქურდი.

body copy [bɑdɪ kɒpɪ] სარეკლამო განცხადების ძირითადი ტექსტი

bodyguard [bɑdɪ 'ɡɑ:d] (აღამიანის) პირადი მცველი.

boffin [bɒfɪn] ინგლ. სლენ. მეცნიერი; მკვლევარი.

boffo ['bɒfəʊ] ამერ. სლენ. 1. დოლარი (იხ. აგრეთვე *buick*); 2. წარმატებითი; პოპულარული; 3. ხელსაყრელი; სასურველი; 4. შესანიშნავი, საუცხოო; 5. პატიმრობაში ყოფნის ერთი წელი.

bogh [bɒg] ინგლ. სლენ. სამუშაოს შესრულება, მიღება

hogus ['hɒʊɡəs] ინგლ. სლენ. ყალბი, რომიო; არაჯანონიერი. Δ - message ცრუ შეტყობინება; დეზინფორმაცია

bogy ['bɒʊɡɪ] ინგლ. სლენ. 1. შეცდომა; 2. დეტექტივი, მექებაარი; პოლიციელი; 3. დამსმენი; ინფორმატორი. Δ - to go მიხვედრა, წინასწარ ცოდნა

boilerplate ['bɔɪləpleɪt] ამერ. კონტრაქტის ან შეთანხმების სტანდარტული ბლანკი (შეუცხებელი ფორმა).

bolster ['bɒl'stɔː] 1. მხარდაჭერა; სტიმულირება; 2. ბიროტმოქმედების ჩადენის (წაქეხება); 3. გამყარება; გააძლიერება.

bona adventicia ლათ. („ბონა ადვენტიცია“): შეძენილი სიკეთე (გარედ, ან მოსული)

bona fide(s) ლათ. („ბონა ფიდე“): პატიოსნება; გულწრფელობა

bona hereditaria ლათ. („ბონა ჰერედიტარია“): მემკვიდრეობითი ქონება

bona mente ლათ. („ბონა მენტე“): კეთილი განზრახვით

bonanza [bɔ(ʊ) 'nɒnzə] 1. მაღალშემოსავლიანი წამოწყება, „ოქროს თსკერი“; დიდი მოგების წყარო; 2. ბონანცა, მაღალშემოსავლიანი საბადო

bona mobilia ლათ. („ბონა მობილია“): მოძრავი ქონება

bona vacantia ბრიტ. ქონება რომელსაც არა ჰყავს (აშკარა) მფლობელი (ასეთი ქონება დედოფლის საკუთრებაში გადადის).

bond [bɒnd] 1. ფულადი ვალდებულება; წერილობითი ვალდებულება; 2. ვალდებულებით უზრუნველყოფა; 3. კავშირი; 4. უზრუნველყოფა; წინდი; გარანტია; 5. წინდის ჩადება; 6. თავდები; 7. ციხეში ჩასმა; 8. საბაჟოში საქონლის) დატოვება ბაჟის გადახდამდე; 9. ობლიგაცია, ბონები: ა) ვალის გადახდის ვალდებულება, ბ) დროებით, ხურდა ფულის სახით გამოშვებული ქალაქის ფულის ნიშნები; აბრ. B.; 10. დაგირავება (მაგ., ქონებისა); 11. ობლიგაციის გამოშვება; 12. კავშირი; ბმა; შეერთება; 13. შეკიდება, ჩაჭიდება; დამაგრება; 14. თავდებობა; 15. თავდები; 16. ბორკილი; ხუნდი.

bond-creditor [bɒnd 'kredɪtɔː] ფულადი სასესხო ვალდებულების (მქონე) კრედიტორი

bond-debt [bɒnd 'det] ობლიგაციით განსაზღვრული სესხი

bonded ['bɒndɪd] 1. ბონებით უზრუნველყოფილი (იხ. აგრეთვე **Bond 1**) ობლიგაციით უზრუნველყოფილი (სესხი); 2. საბაჟოს საწყობებში შენახული.

bondsman [ˈbʌndsmæn] პირი, რომელიც მეორე პირს თავებდად დაუდგა.
bone [beɪn] ინგლ. სლენ. 1. დოლარი (იხ. აგრეთვე: **boffo**; **buck**); 2. თავის ქვლეტა, დიდი ფიქრი; ოფლის ღვრამდე მუშაობა; 3. თავგამოდებული მუშაეი; ბრყევი; 4. შეცდომა; 5. ვალის დაბრუნების იძულება; 6. pl (სათამაშო) კამათლები; 7. არაკანონიერი შეთანხმების შეთავაზება.

bonification [ˈbʌnɪfɪkəɪʃn] ფრანგ. ბონიფიკაცია (საქონლის ფასის წანამატის ხარჯზე ყიდვა-გაყიდვაში მონაწილეთა ფულადი დაჭილდოების ფორმა; მიმწოდებლებს - ხელშეკრულებით დადგენილზე უფრო მაღალი ხარისხის საქონლის მიწოდებისათვის, ჰყიდველებს — ამ საქონლის დიდი რაოდენობით შესყიდვისათვის)

bonis nocet, qui malis pareit ლათ. („ბონის ნოცეტ მალის პარეიტ“): სიკეთეს ენებს, ვინც ბოროტებას შეიწყნარებს

bono modo ლათ. („ბონო მოდო“): კარგი მეთოდი; კეთილი ხერხი

bono sensu ლათ. („ბონო სენსუ“): „კარგი გავებით“

bonum avitum ლათ. („ბონუმ ავიტუმ“): წინაპართაგან მემკვიდრეობით მიღებული ქონება

bonum publicum ლათ. („ბონუმ პუბლიკუმ“): სახალხო ქონება

bonus [ˈbʌnʌs] 1. დაჭილდოება, ბონუსი, პრემია; 2. დამატებითი ფასჩამოკლება, დამატებითი დივიდენდი; 3. წანამატი (ხელფასისა, მაგ., ზეგანაკეთური, ზედმეტი საშუალო დროს მუშაობისათვის); 4. საინფ. მომს. დამატებითი საინფორმაციო ნაკადი (მაგ., ეკონომიკური და საბირჟო მონაცემებისა)

bonus eventus ლათ. („ბონუს ევენტუს“) კეთილი დასასრული

bonus rate [ˈbʌnʌs reɪt] დამატებითი საინფორმაციო ნაკადის გადაცემის სიჩქარე (მაგ., ეკონომიკური და საბირჟო მონაცემებისა)

boodle [ˈbuːdl] ბრიტ. სლენ. 1. ფული (იხ. აგრეთვე: **ackers**; **hlunt**; **boot**); 2. ქრთამი; 3. ქრთამის ამლები ჩინოვნიეი; 4. ტყბილეული (ნამცხეარი, ნაყინი და მისთ)

book [bʊk] 1. ანგარიშის წიგნი; საბუღალტრო ანგარიშის წიგნი; 2. წიგნში ჩაწერა, რეგისტრირება; 2. კომერტ. (ბროკერის ან დილერის ხელთ არსებული) აქციების ან ობლიგაციების პაეტი; 3. შეკვეთა; დაკვეთა; 4. დაჯგუფება, დარეზერვება; 5. წიგნი (სალაროსი, შეკვეთებისა, საგადასახადო ჩანაწერებისათვის და ა. შ.); რეგისტრი (მაგ., შეკვეთებისა); წიგნაეი (მაგ., საჩეკო, შემსალაროსი, ნიმუშების ილუსტრაციისა და ა. შ.). 5. სასამართლო დღიური (დოკუმენტები); 6. წიგნობრიეი; წიგნიერი; 7. ანგარიშების კრებელი (კომერტული, იურიდიული, საბიზნესო და სხვათა); 8. ანგარიშის გამოწერა. **Δ to bring someone to** - ეჭვმიტანილის პოვნა და დანაშაულში ბრალის წაყენება.

book-call [bʊk kɔ:l] რეგისტრირებული მოთხოვნა ან გამოძახება (გამოძახების ან მოთხოვნის ჩაწერა საინფორმაციო მომსახურებაზე მოთხოვნის დაკარგვის თავიდან ასაცილებლად, თუ კომპიუტერული ქსელის ხაზი დროებით დაკავებულია)

book-card [bʊk kɑ:d] სარეკლამო წიგნაეი (სარეკლამო სუვენირი საქონლის გასაღებისათვის)

booking [bukɪŋ] 1. შეკვეთა; 2. შეკვეთის მიღება (*შეკვეთის წიგნში შეტანით*); 3. pl. შეკვეთების საერთო რაოდენობა; 4. pl. ბილეთების გაყიდვით შემოსული თანხა

bookkeeper [buk, ki:pə] მონაგარიშე; ბუღალტერი; სინ. ბუხპალტერი

bookkeeping [buk ,ki:pɪŋ] ბუღალტრული აღრიცხვა; ბუღალტერია; საბუღალტრო საქმიანობა

booklet [buk ,lit] ბუკლეტი (ნაწარმის ან მისი მოდელის დიდი ზომის ილუსტრაციული გამოცემა); ბროშურა; პროსპექტი (გამოცემა)

bookmaker [ˈbuk ,mæka] ბუკმეკერი (სპორტული ან სათამაშო ტოტალიზარის კომისიონერი-ოპერატორი)

bookstall [buksta:l] წიგნების კიოსკი

boom [bu:m] 1. ბუმი (კომერციული საქმიანობის) სწრაფადმავალი განვითარება; 2. სწრაფი ზრდა, გაფურჩქვნა; 3. სენსაცია, ხმაური (რეკლამირების მიზნით); რეკლამირება

boom-bust pattern [of sales] ამერ. ბუმ-დემპრესიის ცვალებადი სურათი (საქონლის გაყიდვის მაქსიმალური და მინიმალური რაოდენობის არათანაბრობა)

boomer [ˈbu:mə] ზედმეტ მოგებაზე მოთამაშე გამყიდველი

booming [ˈbu:mɪŋ] სწრაფად მზარდი (ფასის შესახებ); გაფართოებადი (მაგ., ბაზარი)

boon [bu:n] 1. სარგებლიანობა; 2. უპირატესობა; 3. კეთილმოწყობა; ხელსაყრელი პირობები

boondoggling [ˈbu:n ,dɔŋɪŋ] ამერ. ამაო გარჯა; არაეკონომიური კომერციული მუშაობა

boost [bu:st] 1. ტვირთბრუნვის ზრდა; 2. სტიმულირება, სტიმული; ხელშეწყობა, დახმარება; 3. (ფასის) გაზრდა; ამაღლება; 4. რეკლამირება

booster [bu:sta] კომერციული საქმიანობის სტიმულატორი

boot [ˈbu:t] ბრიტ. სლენ. 1. ფული (იხ. აგრეთვე **ackers**; **boodle**, **blunt**); 2. ფულადი აეანსი (იხ. აგრეთვე **bee**); 3. ფულის სესხება; 4. პიროვნების წარდგენა; 5. შეცდომა; 6. გაგდება; 7. ხეირი; სარგებლიანობა; სარგებლობა; 8. კომპ.მეცნ. ჩატვირთვა

booth [bu:θ] 1. ბრიტ. ფარდული; 2. კიოსკი; კაბინა

booty [ˈbu:ti] უჩვეულოდ დიდი შემოსავალი (მოგება)

borax [ˈbɔ:ræks] დაბალი ხარისხის საქონელი (რომელიც პრეტენზიულადაა შეფუთული. „Borax“ არის იაფი სარეცხი ფხვნილის ფირმის საბელწოდება)

border node [ˈbɔ:da naʊd] სასაზღვრო კვანძი (საინფორმაციო კავშირის კომპიუტერულ ქსელის ზონასთან არსებული კვანძი, რომელსაც სხვა ზონასთან დასაკავშირებელი ერთი საინფორმაციო ხაზი მაინც გააჩნია)

borough [ˈbɔ:rɔ] თვითმმართველობის მქონე პატარა ქალაქი, რომელსაც ჰყავს მერი და აქვს პარლამენტის მიერ ბოძებული პრივილეგიები.

borrow ['bʌraʊd] 1. სესხის მიღება; 2. (ფულადი) სესხის აღება

borrowed interest spot ['bʌraʊd 'ɪnrɪst ,spɒt] ტელეზ. „ნასესხები ინტერესით“
გადაღებული სატელევიზიო სარეკლამო ჩანართი (რომლის სიუჟეტი თითქოს-და არ ებება სარეკლამო საქონელს)

borrower ['bʌraʊə] მსესხებელი; სესხის აძლელი.

borrowing ['bʌraʊɪŋ] ფინან. 1. კრედიტი, სესხი; 2. გადანაწილება; 3. თანხის სესხების აქტი

boss [bɒs] 1. ბოსი; ხელმძღვანელი; უფროსი; 2. ხელმძღვანელობა მართვა; მაფი, ის ოჯახის ან კრიმინალური ბანდის უფროსი.

bottleneck [bɒtɪnek] 1. ვიწრო; აუთვისებელი წერტილი (საცალო ეაქრობაში); 2. (რესურსის) სინაკლებე

bottom ['bɒtəm] 1. (ფასების) დაბალი დონე; 2. სატვირთო გემი. Δ the market has touched ~ ბაზარში ფასები ძალზე დაეცა; to get to the ~ of (smith რაიმეს) არსში წელომა

bottomry ['bɒtəmri] ბოდმერვა (გემის ან გემის ტვირთის გირაოს სესხი), საზღვო სესხი, საზღვაო გირაო, საზღვაო წინდი (გემის კაპიტანის მიერ გემისა და ტვირთის საწინდრით აღებული სესხი).

bottom-up prioritization ['bɒtəm ʌpraɪ, ɪrɪtaɪ 'zɔɪf(ə)n] (ფირმების წარმომადგენელ-აბონენტების) მნიშვნელოვნობის ზრდის მიხედვით პრიორიტეტის დანიშვნა (კომპიუტერიზებულ ქსელში)

bounce [baʊns] ამერ. სლენ. 1. ყალბი ჩეკი; 2. ანგარიშის მიხედვით გადახდა; 3. სამსახურიდან დათხოვნა; 4. სულის სიმხნევე; ენერგია.

bound [baʊnd] 1. შეფასება (მაგ., შემთხვევითი სიდიდისა); 2. ზღვარი; საზღვარი; 3. შემოსაზღვრა; 4. იძულებითი; არასავალდებულო

boundary ['baʊnd(ə)rɪ] 1. საზღვარი; კიდე, ზღვარი; 2. სასაზღვრო.

Δ - **protection** კომპიუტერის მუხსიერების დაცვა (მაგ., დაცვის რეგისტრების მეშვეობით) ნებადაურთველი შეღწევისაგან, ინფორმაციის უსანქციო გამოყენებისაგან

bounty ['baʊntɪ] 1. წამახალისებელი პრემია, სუბსიდია; 2. საექსპორტო პრემია; 3. სამთავრობო სუბსიდია (მაგ., მრეწველობის დასახარებლად); 4. გულუხვობა; ხელგამშლილობა; უმურველობა; 5. საჩუქარი; ნაბოძარი; 6. მთავრობის მიერ სიცოცხლის გადარჩენისათვის ან განძის მპოვნელთა დასაჩუქრება.

bourgeois ['bʊəʒwɜ:] ბურჟუაზია: საშუალო ფენა; ბიზნესმენების ან პროფესიონალები კლასი. შენიშვნა: მათში არ იგულისხმება არისტოკრატია, სამღვდელეობა; კანცელარიის მოხელეები, შეიარაღებული ძალების წარმომადგენლები და სხვ.).

bourse [bʊəz] ფრანგ. ბირჟა (დასავლეთ ევროპის ზოგიერთ კონტინენტურ ქვეყანაში)

boutique [bu:'ti:k] ინგლ. 1. ბუტიკი; თანამედროვე, მოდური მაღაზია; 2. მცირე სარეკლამო სააგენტო, „სარეკლამო მოღებების სახლი“

box [bɒks] 1. ყუთი; კოლოფი; 2. ყუთში შეფუთვა, კოლოფში მოთავსება;

3. ოთხკუთხედი; ჩარჩო (ოთხკუთხედის გამოსახულება დისფლიის ეკრანზე; ბლოკ-სქემაზე და სხვ.) 4. კითხვარის ბადე; 5. მრავალგანზომილებიანი მატრიცა [ტაბულა]; 6. ტელუზ ტელევიზიით წარმოდგენა, ტელეხედვით გამწვება

boxcar ['bɒkskɑ:] დახურული სატყეობო მანქანა.

boxing [bɒksɪŋ] იხ. **box** 2, 6.

bracelets ['breɪslɪt] სლენ. ხელბორკილი.

brain-hox ['breɪn bɒks] ამერ. სლენ. (ქართ. ჟარგ.) ჭკუის კოლოფი.

brain child ['breɪn tʃaɪld] ამერ. სლენ. გონებრივი შემოქმედების პროდუქტი;

2. ჭკვიანი სტუდენტი; 3. ქართ. ჟარგ. ტვინიოსი.

brain drain ['breɪn dreɪn] ამერ. სლენ. „ტვინების გაღიწება“ (ჭკვიანი სპეციალისტების გასვლა საზღვარგარეთ სამუშაოდ).

brain picker ['breɪn pi'kiə] ამერ. სლენ. პირი, რომელიც სხვის იდეებს ანეითარებს საკუთარი მიზნებისათვის.

brain storm ['breɪn stɔ:m] (სინ: **brain wave**) უეცარი, გენიალური იდეა, აზრი და სხვ.

brainpower ['breɪn 'paʊə] მეცნიერ-მუშაკები. სამეცნიერო კადრები

brainstorming ['breɪn, stɔ:mɪŋ] „ტვინით შეტევის“ მეთოდი (კომერციული და საეკონომიკური საკითხების გადაჭრის მეთოდი, რომელშიც მონაწილეობენ სხვადასხვა დარგის მაღალი რანგის სპეციალისტები)

bracket ['brækɪt] 1. ჭგუფი, კატეგორია (მაგ., მოსახლეობის ჭგუფი შემოსავლის ან გადახდისუნარიანობის მიხედვით); 2. გამოჩენა, კლასიფიცირება

brake [breɪk] 1. შეზღუდვა; დამუხრუჭება; 2. წინააღმდეგობა, ხელშეშლა

branch [brɑ:ntʃ] 1. განყოფილება, ფილიალი; 2. შტო (გენეალოგიური ნათესაობისა); 3. ამერ. ბალაუფლება; 4. სფერო; დარგი (მაგ., ეკონომიკის, წარმოების) 6 დაპრ. შტო (პროგრამისა); 5 დაპრ. გადასვლა, გადასვლის ოპერაცია; 6. გადასვლის ოპერაციის შესრულება; მართვის გადაცემა

branching [brɑ:ntʃɪŋ] იხ. **branch** 4; 5.

brand [brænd] 1. ლიკენზ. სასაქონლო ნიშანი; 2. სამარკო საქონელი; 3. საეკონომიკური მარკა; 4. ხარისხი; სორტი; 5. სახე; ჭიში; ყაიდა; 6. მარკა; ნიშანი; ტიფი; 7. ნიშანდება; ამოტიფერა; მარკირება. Δ - **advertising expediture** სამარკო საქონლის რეკლამირების დანახარჯები; - **awereness** მარკის ან სამარკო საქონლის საქმიანობის ცოდნა; - **conscious** სამარკო საქონლის ყიდვის მოსურნე; - **equity** სამარკო საქონლის ფასი (მომხმარებლის შეფასებით, მომხმარებლის თვალთ); - **history** საქონლის ნიშნის „ბიოგრაფია“; - **imagist** მარკის სახისმეტყველების თეორიის მიმდევარი; - **loyal** მარკის მომხრე, მხარდამკერი (მომხმარებელი); - **preference** მარკისადმი მყიდველობითი უპირატესობის მინიჭება; - **product** სამარკო პროდუქტი; - **switching** მომხმარებლის [მყიდველის] ქცევის ცვალბადობა სამარკო საქონლის შექმნის ინტერვალებს შორის

brand image [brænd ɪmɪdʒ] რეკლ. მარკის „სახისმეტყველება“ (მომხმარებლის ცნობიერებაში სამარკო საქონლის მიერ შექმნილი სახე, შთაბეჭდილება, რეპუტაცია)

branding [brændɪŋ] 1. საქონლის ნიშანდება, სასაქონლო ნიშნის მინიჭება; 2. საქონლის სავაჭრო მარკირება

brass [brɑ:s] საუბ. 1. სპილენძის ფული, ხურდა (ფული); 2. თითბერით დაფარვა; 3. ამერ. სლენ. უმაღლესი სამხედრო პირები; 4. ამერ. სლენ. უმაღლესი პირები პოლიცი-აში; 5. ამერ. სლენ. თავხედობა; უნამუსობა; 6. ყვირფასეულობის იმიტაცია.

brass tacks [brɑ:s tæks] უტყუარი ფაქტები; კუმარითი სამხილები.

bratpack [brætpæk] ბრეტპეკი; წარმატებით მომუშავე ჯგუფი ან წრე ახალგაზ-რდა ენერგიული ჟურნალისტებისა, მწერლებისა და სხვ.

brat-packer [brætpækə] ბრეტპეკის წევრი (იხ. **bratpack**)

breach [bri:tʃ] 1. დარღვევა (კანონისა, უფლებისა, ხელშეკრულებისა და მისთ.); 2. სასარჩელო განცხადების ნაწილი, სადაც აღწერილია მოპასუხის მიერ ვალდებულების დარღვევის ფაქტი. 3. (ურთიერთობათა) შეწყვეტა. 4. დამტრევეა; დამტრევეა; 5. გაქცევა

breach of privilege [bri:tʃəv'prɪvɪlɪdʒ] პარლამენტის რეპუტაციის ან უფ-ლებების შესაძლო შემლახავი მოქმედება.

break [breɪk] 1. ანულირება, გაუქმება (კონტრაქტისა, შეთანხმებისა); 2. (კონ-ტრაქტის ვალდებულებათა შეუსრულებლობა; 3. შესვენება (სხლომებს, სესიებს შორის); 4. სწრაფი ფასვარდნა; ფასების მყისი დაკემა;); 5. მტრევეა; მსხვრევეა. 6. გაყ-ოტრება; 7. ციხიდან გამოქცევა; Δ - **in the market** ფასების კურსის სწრაფი ვარდნა ბაზარში; - **to a contract** კონტრაქტის დარღვევა; - **to down** 1. დაყოფა, დანაწევრება (სტრუქტურულ ერთეულებად; 2. (ხელსაწყოს ან მოწყობილობის) მტრევეა; **tax** - სა-გადასახადო განაკვეთის შემცირება

breakage ['breɪkɪdʒ] 1. მტრევეა, მსხვრევეა; 2. ავარია; 3. ნგრევეა; 4. დანაწევრება (სტრუქტურულ ერთეულებად), დაყოფა; 5. ნგრევით (მსხვრევით) მიყენებული ზარალი

breakdown ['breɪk 'daʊn] 1. (ეკონომიკური) კრიზისი; გაყოტრება, კრახი; 2. იხ. **breakage** 1-4.

breakdown approach ['breɪk 'daʊn ə'prɔ:vɪ] მოცემულ დარგში საქმიანობის აქ-ტიურობის ზოგად ეკონომიკური პროგნოზის საფუძველზე ფირმის საქონლის გასა-ღების პოტენციალის განსაზღვრის მეთოდი

breakeven [ˌbreɪk'ɪ:v(ə)n] 1. უზარალო, უდანაკარგო; წაუგებელი; 2. უდანაკარ-გობა, უზარალობის დონის მიღწევა

breakeven point [ˌbreɪk'ɪ:v(ə)n pɔɪnt] კრიზისული წერტილი; უზარალო საქმის-წარმოების წერტილი (სარეალო ზაციოდ განკუთვნილი საქონლის ერთეულთა რაო-დენობა, რომელიც საკმარისია მათი წარმოებისა და გაყიდვის საკომპენსაციოდ)

breaking and entering [ˌbreɪk'ɪŋ ænd 'entərɪŋ] შენობაში ძალით შესვლა და დოკუმენტაციისა და ნივთების მოპარვა.

breaking-in [ˈbreɪk ɪŋ] ექსპლუატაციაში გაშვება, ამოქმედება

break off [ˈbreɪk ɒf] შეწყვეტა (კამათისა, მოხსენებისა).

breakout [ˈbreɪk aʊt] სატელევიზიო პროგრამა (რეკლამებითურთ), რომელიც მაყურებელთა დიდ ყურადღებას იწვევს

break up [ˈbreɪk ʌp] (რაიმე) ღიღის პატარა ნაწილებად დაყოფა.

breath test [ˈbreθ tɛst] პირიდან ამონასუნთქის ანალიზი (მიღებული ალკოჰოლის რაოდენობის დასადგენად).

breeding [ˈbriːdɪŋ] 1. გაშენება (პირუტყვისა), მოშენება (ფრინველისა); 2. გამოყვება; 3. სელექცია. **Δ** **cattle** – მესაქონლეობა; **stock** – მეცხოველეობა

breeze [br:z] ინგლ. სლენ. 1. ადვილად შესასრულებელი საქმე; 2. სესხად აღებული ფული; 3. მოტყუება; ტრაბახი

breve [br:v] ლათ. 1. სასამართლოს ბრძანებულება; 2. მიწერილობა.

bribe [braɪb] 1. ქრთამი; 2. მოქრთამვა: ქრთამის მიღება; ქრთამის გაცემა (მყიდველისთვის შეთავაზებული რაიმენაწარმი, — მაგნიტოფონის ან ვიდეო კასეტის, გრამფირფიტა და სხვა — თუკი იგი გახდება კლუბის წევრი, მაგალითად გრამნაწარმების მოყვარულთა კლუბისა)

bribery [ˈbraɪb(ə)rɪ] 1. მოსყიდვა, მოქრთამვა; 2. ამომრჩეველთა მოსყიდვა

bridewell [ˈbrɪdweɪl] 1. სლენ. საკნები პოლიციის უბანში; 2. ბრიტ. შრომა-გამოსასწორებელი დაწესებულება.

bridge [ˈbrɪdʒ] 1. ხიდი, რაბი (ტერიტორიულად და შორებული ლოკალური კომპიუტერების მკაცრ შირებელი საშუალება); 2. დაბრკოლების გადალახვა, სიმწელის გადალახვა

bridgework [ˈbrɪdʒ weɪk] 1. პროგრამების გადატანის საშუალება (ერთიდან მეორე კომპიუტერზე სამუშაოდ).

brief [br:f] 1. ადვოკატი ან ბარისტერი; 2. ცნობა; რეზიუმე; 3. ცნობის შედგენა; დასკვნის გაკეთება (ან წერილობით გამოტანა); მოკლედ ჩამოყადლობება; 4. მოკლე; შემცირებული; შეკუმშული; 5. ამერ. ადვოკატის მიერ სააპელაციო სასამართლოში საქმის შესახებ წერილობითი მოხსენება; 6. ადვოკატისათვის საქმისწარმოების დავალება; ინსტრუქციის მიცემა (ადვოკატისათვის)

briefing [br:fɪŋ] ბრიფინგი; (მასმედიისთვის ან რაიმე ჯგუფისთვის) საკითხის დეტალების გაცნობა.

bright [braɪt] ხელსაყრელი (ვითარება ან გარემო); სასიკეთო

bring [brɪŋ] 1. მოტანა; მოზიდვა; 2. შემოსავლის მიღება; 3. (მოქმედებაში) მოყვანა; ამოქმედება. **Δ** **to - down** ფასჩამოკლება; დაყლება (ფასის კურსისა, სამრეწველო დონისა და ა. შ.); **to - out** ახალი გამოშვება (ფასიანი ქაღალდებისა); **- to up to date** 1. გაუმჯობესება, მოდერნიზება; 2. ახალი ტექნიკურ-ეკონომიკური მახასიათებლებით გამდიდრება

bring forward [brɪŋ 'fɔ:wəd] 1. საკითხის დასმა; 2. პრობლემის (ან გეგმის) წამოყალიბება; 3. (საკითხის) წინ გადმოტანა; უფრო ადრე გატანა.

brisk [brɪsk] გაცხოველებული (ვაკრობა); ცოცხალი (ინტერესი)

Brit [brɪt] აბრ., 1. (Britain-დან) დიდი ბრიტანეთი; 2. (British-დან) ბრიტანული

Britannia [brɪ'tæniə] 1. ინგლ. ოქროს ფული, ბრიტენიე (ოთხი ლირებულებისა: 100 (1 OZ), 50 (1/2 OZ), 25 (1/4 OZ), 10 (1/10 OZ) იხ. აგრეთვე OZ); 2. დიდი ბრიტანეთი

broadcast ['brɒd kɑ:st] შეტყობინებათა გადაცემა (ქსელის ყველა ტერმინალს, მომლოდინე ხდომილობებს, მაგ., საბირჟო ოპერაციებისას). Δ ~ advertisement ტელე-ან რადიოგადაცემაში ჩართული სარეკლამო განცხადება

broadcast ban ['brɒdkɑst bæŋ] რაიმე საქონლის რეკლამის აკრძალვა (მაგ., თამბაქოს ნაწარმისა)

broadcast network ['brɒdkɑ:st 'netwɜ:k] ფართო მაუწყებლობის ქსელი (ლოკალური კომპიუტერული ქსელი, სადაც ქსელის ერთი სადგურიდან გაშვებულ სიგნალს ყველა სადგური ღებულობს)

broadmoor ['brɔ:dmuə] ბრიტ. ბროდმური (შეურაცხადი ღამნაშავეთა დაწესებულება).

brocard ['brɔ:kɑd] 1. ძირითადი პრინციპი; 2. ღვარძლიანი შენიშვნები.

brokage ['brɔ:kɪdʒ] 1. ქრთამი (თანამდებობის მისაღებად); 2. თანამდებობებით ვაკრობა

broken number ['brɔ:kən 'nʌmbə] მათემ. წილადი; წილადი რიცხვი

broker ['brɔ:kə] 1. ბროკერი, შუამავალი; მაკლერი, დალალი; 2. აგენტი (პირი ან ფირმა, რომელიც ბირჟაზე აწარმოებს საქონლის ან ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვას)

brokerage ['brɔ:k(ə)rɪdʒ] 1. ბროკერაჟი, ბროკერული ოპერაცია; 2. საგარიგებო-ბროკერული კომისია; 3. საბირჟ. კურტაჟი

broking ['brɔ:kɪŋ] საბროკერო საქმიანობა

brothel ['brʌθ(ə)] საროსკიბო

brown goods [braʊn gu:dz] საუბ. „ძელაყები“, ავეჯი (საცალო ვაკრობაში)

brum ['bru:m] ინგლ. სლენ. ყალბი, რიოში; არანამდვილი ყალბი ფული; ყალბი საბუთი.

brumpty ['brʌmp(t)] ინგლ. სლენ. გაკოტრებული; უფულო

brutto იტალ. ბრუტო; შეფუთული საქონლის საერთო წონა (იხ. აგრეთვე netto)

BS [bi:cs] აბრ.: 1. (balance sheet-დან) ფინან. ბალანსის უწყისი; საბალანსო უწყისი; აბრ. სუ; 2. (British Standard-დან) ბრიტანული სტანდარტი; 3. (Bachelor of Science-დან) მეცნიერებათა ბაკალავრი. აბრ. მბ-ი

BT [bi:ti:] (აბრ. British Telecom-დან) კავშ. ბრიტანეთის ტელეკომი, ბრიტანეთის ავტომატური სატელეფონო სამსახური, ბრიტანეთის ატს-ი

bu (აბრ.) იხ. **bureau**

bubble ['bʌb(ə)] 1. ეკონომიკური აღმავლობის ხელოვნური იმიტაცია, ბუმი; 2. ფასების გაბერვა (განსაკუთრებით ფართო მოხმარების საგნებზე და საქონელზე)

buck [bʌk] 1. ამერ. ას დოლარიანი; 2. ამერ. სლენ. ნებისმიერი ხერხებით მოგებისკენ მიზანსწრაფული; 3. ამერ. სლენ. ფიზიკურად და სულიერად განვითარებული ახალგაზრდა

Δ **to be in** - s დოლარების ქონა

bucketeer [bʌki'ti:ə] უსანქციო ოპერაციების ბროკერი (სასაქონლო ან საფონდო ბირჟის ბროკერი, რომელიც ჩართულია არაკანონიერ ოპერაციებში); ბაიეტერი

buck slip ['bʌk 'slɪp] ამერ. სლენ. საბუთი, რომელსაც შეუძლია რაიმე პრობლემის გადაწყვეტა (მაგ. ჯერ გამოუყენებელი ხელშეკრულება).

bucktag ['bʌk'tæɡ] მისამართის ეტიკეტი [ნაწიბი] სარეკლამო გზავნილზე (ფოსტით რეკლამირებისას)

budget ['bʌdʒɪt] ბრიტ. 1. ბიუჯეტი (ა. განსაზღვრული ვადა, ჩვეულებრივ ერთი წლით, ქვეყნის პარლამენტის ან მთავრობის მიერ დამტკიცებული სახელმწიფო ფულადი შემოსავლისა და გასავლის ჩამონათვალი, ბ. განსაზღვრული ვადით დაწესებულებების ან ფიზიკური პირების შემოსავლისა და გასავლის სავარაუდო გაანგარიშება). აბრ. **B** 2. (საფინანსო და ტექნიკური რესურსების) კოორდინაციის გეგმა; 3. მარაგი; დონე; 4. საუბ. იაფსაქონლიანი (მალაზიის შესახებ). Δ **to draw up the** - ბიუჯეტის მომზადება; **to pass the** - ბიუჯეტის დამტკიცება

budgetary ['bʌdʒɪt(ə)rɪ] საბიუჯეტო; ბიუჯეტისა; ბიუჯეტით გათვალისწინებული

budget conscious ['bʌdʒɪt] ეკონომიის გამწვევი (მომხმარებლის შესახებ)

budgeting ['bʌdʒɪtɪŋ] ხარჯთაღრიცხვის შედგენა, საფინანსო დაგეგმარება

buffalo ['bʌfələʊ] ამერ. სლენ. 1. უხერხულ მღვომარეობაში ჩაყენება; 2. დაშინება; შანტაჟირება

buffer ['bʌfə] 1. სარეზერვო მარაგი (მაგ. რესურსებისა); 2. კომპ მეტაბუფერი (ინფორმაციის დროებით შესანახი მეხსიერული უბანი); ბუფერული დამხსოვებელი მოწყობილობა (კომპიუტერისა); 3. ბუფერიზება

bug [bʌɡ] ამერ. სლენ. 1. კონფიდენციალური ინფორმაცია; 2. ფანატიკოსი, ენთუზიასტი; 3. დაბალი ხარისხის საქონელი; 4. შეცდომა; 5. ნაკლი; უწყესიერობა; დეფექტი.

buggery ['bʌɡrɪ] ცხოველებთან სქესობრივი კავშირის ან რექტალური სქესობრივი კავშირის (კატან ან ქალთან) რეგისტრირებადი დანაშაული

bugging [bʌɡɪŋ] 1. საიდუმლო თვალთვალი; სატელეფონო ლაპარაკის მოსმენა; 2. მოსასმენი აპარატის დაყენება.

bugs [bʌɡz] საუბ., კომპ. მეც. ელექტრონული „ბოკოები“; ელექტრონული ვირუს(ებ)ი

builder ['bɪldə] 1. დამამზადებელი ფირმა; დამამზადებელი ქარხანა; 2. მენარდე

buildup ['bʌldʰəp] 1. საუბ. რეკლამა; 2. თავმოყრა; დაგროვება განლაგება (მაგ., რესურსებისა); 3. გაშლა, დაწყება (საეპრო-ეკონომიკური საქმიანობისა); 4. ფორმირება (სტრატეგიისა)

buildup approach ['bʌld əp ə'prəʊtʃ] საშუალო მყიდველობით უნარიანობაზე და პოტენციურ მყიდველთა რიცხვზე ორიენტირებული ფირმის პროდუქციის გასაღების [გაყიდვის] პოტენციალის (მიახლოებით) განსაზღვრა

built-in product advantage საქონლისათვის დამახასიათებელი უპირატესობა (ანალოგიურ სამარკო საქონელთან შედარებით)

bulge [bʌldʒ] საუბ. დროებითი გაზრდა, გაბერვა (ფასის შესახებ)

bulk [bʌlk] 1. მასა; მოცულობა; 2. უდიდესი მანქანი; 3. საქონლის დიდი პარტია; 4. მას. მომ. მოთხოვნილებათა ჯგუფი. **Δ - in** 1. მთლიანად; 2. შუფუთვის გარეშე; - **sampling** დასტადან შერჩევა (ინფორმაციისა); - **storage** 1. გარე დამხსომებელი მოწყობილობა; გარე მუხსიერება (ფლოპი-დისკოზე, მაგნიტურ ფირზე); 2. ზედიდი, მასური მუხსიერება

bulk goods [bʌlk gu:dz] დიდი მოცულობის უხარისხო და არამარკირებული საქონელი

bulkiness ['bʌlkɪnɪz] ერთიანობა, განუყოფელობა (ძირითადი მოწყობილობისა) მაგ., გადატანისას)

bulk mail ['bʌlk məɪl] სხვადასხვა მისამართით გასაგზავნი [გაგზავნილი] ერთნაირი მოცულობის [ზომის] სარეკლამო საფოსტო გზავნილები

bull ['bu:l] 1. საბირჟ. „ხარი“; ფასების მომატებაზე მოთამაშე; 2. ზრდის პერსპექტივიანი (მაგ., ფულის კურსის შესახებ); 3. ამერ. სლენ. დისკუსია, ლაპარაკი, მსჯელობა დიდი ხნის მანძილზე; 4. ამერ. სლენ. ხანგრძლივი და უაზრო ლაპარაკი.

bully ['buli] სლენ. 1. საუკეთესო; პირველხარისხოვანი; 2. ამხანაგი, კომპანიონი

bulletin ['bʌlətɪn] ბიულეტენი; სიანფორმაციო ფურცელი

bulldog ['bʌldɔg] საუბ. „ბულდოგი“ (დილით გასაყიდად გამოტანილი გაზეთი, რომელიც წინა საღამოს დაიბეჭდა)

bullish ['bʌliʃ] 1. (კურსის) ამაღლებისკენ სწრაფვის ტენდენცია; 2. მზარდი (მაგ., ეკონომიკური სექტორი)

bump [bʌmp] ამერ. სლენ. 1. დაჭარბება; 2. სამუშაოდან დათხოვნა; 3. სიტუაციის პროვოცირება; 4. დაქირავებული მკვლეელი.

bumping [bʌmpɪŋ] ამერ. უფროსი მოსამსახურის მიერ უმცროსის სამუშაო ადგილის (დროებით) დაკავება (მაგ., რესტორანში, ინტერნეტ-კაფეში და სხვ).

bum steer ['bʌm stɪə] სლენ. ცრუ ინფორმაცია, არასწორი რჩევა.

bunch ['bʌntʃ] 1. კონა, შეკვრა; 2. საუბ. ჯგუფი, კამპანია; 3. წიაღისეულის ბუდე

bunching [bʌntʃɪŋ] 1. თავმოყრა, შეჯგუფება (მაგ., ეკონომიკური მახასიათებლებისა); კონცენტრაცია; 2. იხ. **bunch** 1.

bunco ['bʌŋkəʊ] თაღლითობა (მაგ., ჩეკით გადახდა, როდესაც ასეთი ჩეკით არ იხურება გადასახადი, ყალბი აქციის გაყიდვა და ა. შ.). სინ. **banko**

bundle ['bʌndl] 1. შეკერა; ნაკრები (მაგ., აქტივების ნაკრები); 2. ასორტიმენტი (მაგ., საქონლის ასორტიმენტი, რომელიც არსებული ფასის დონისა და შემოსავლის პირობებში აკმაყოფილებს მომხმარებელს); 3. კონა, გუდურა, ფუთა, შეკერა

buoyancy ['bɔɪənsɪ] ამალების ტენდენცია (ეკონომიკაში); გამოცობლება (მაგ., სამომხმარებლო სფეროში)

buppie [bʌpi] ბაპი, შავი იაპი (იხ. აგრეთვე **yuppie**)

burden ['bɜːdn] 1. სიმძიმე, სიძნელე, ტვირთი; 2. საერთო საწარმოო დანახარჯები, ზედნადები ხარჯები (მაგ., გადასახადები, და ზღვევა); 3. ტონაჟი, ტვირთბრუნვა

burden of proof ['bɜːdn əv pruːf] მტკიცების სიმძიმე (სასამართლოში გაცხადებულის თაობაზე).

bureau ['bjʊ(ə)rəʊ] 1. ბიურო (შსხეილი სახელმწიფო ქვედანაყოფი სამინისტროს ტიპისა); 2. განყოფილება; კომიტეტი

burgh [bɜːg] 1. ამერ., საუბ. პატარა ქალაქი; 2. ბრიტ. თვითმმართველობის უფლებების მქონე ქალაქი

burglar ['bɜːglə] ბერგლერი; ბინების გატეხვაზე „მომუშავე“ პირი.

burgled ['bɜːglɪd] 1. პერგლერისაგან დაზარალებული პირი; 2. ბერგლერით გაუფუჭებული ქონება.

burgess ['bɜːgis] პირი, რომელიც ცხოვრობს თვითმმართველობის მქონე ქალაქში.

burial ['bɜːriəl] დამარხვა, დასაფლავება.

buried offer ['berɪd 'ɒfə] (დაფარული კომერციული წინადადება).

burke [bɜːk] 1. საქმის მიფუქინება; 2. ბოლოს მოღება ფარულად; 3. მოკვლა; დახრწობა.

burn [bɜːn] 1 (ცეცხლში) დაწვა; განაღვურება; ნაცრად ქცევა; 2. ამერ. სლენ. (ბიზნეს-პარტნიორის) მოტყევა (ქართ. სლენ.) გადატყევა; 3. ამერ. სლენ. დიდი სიჩქარით მოძრაობა.

burstiness ['bɜːstɪnis] დაპაყეტება (ეკონომიკური, სამეცნიერო და სხვა ინფორმაციისა)

bus [bʌs] (აბრ.) იხ. **business** 1.

business ['biznɪs] 1. ბიზნესი; საქმე; საქმიანობა, ვაჭრობა; კომერცია; 2. მეწარმეობა (მოგების მიზნით გაწეული ეკონომიკური ქმედება), აბრ. bus; 3. მეწარმეობასთან, ვაჭრობის სფეროსთან და პირად მოგებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი საქმიანობა; 4. სავაჭრო ოპერაციები; 5. გარიგება; გარიგებები; 6. საქმიანი წრეები; 7. შეკვეთა; შეკვეთის მიღება; 8. წარმოების მოცულობა, ბრუნის სიდიდე; 9. ვალდებულება.

Δ - is business საუბ. „ბიზნესი საქმეა“; **to conduct a -** 1. საქმის წარმართვა; წარმოების მართვა; 2. კომერციის წარმართვა; **to wind up a -** წარმოების [საქმის, ბიზნესის] ლიკვიდირება

business goods ['biznis gu:dz] საქონელი ბიზნესმენისათვის, საბიზნესო საქონელი

businesslike ['biznislaɪk] 1. საქმიანი; 2. საქმიანად

business list ['biznis list] გარიგების ფურცელი (საქონლის ასორტიმენტის ჩვენებით)

businessman ['biznɪsmæn] ბიზნესმენი, კომერსანტი; მსხვილი მეწარმე; საქმოსანი, კომერციული ნიჭის მქონე პროფესიონალი

business plan ['biznis plæn] ბიზნესის გეგმა, საქმიანი წარმოების გეგმა (წარედგინება პოტენციურ კრედიტორებს და მენაბრებებს. გეგმაში შედის წარმოების, მარკეტინგის, საფინანსო და საკადრო საკითხები)

bus network [bʌs'netwɜ:k] სალტური ლოკალური ქსელი (რომელშიც ორ ნებისმიერ სადგურს შორის მხოლოდ ერთი საინფორმაციო ხაზია, ხოლო სხვადასხვა მონაკემები ყველა სადგურში მიედინებიან)

bust ['bʌst] 1. გაყატრება; 2. (გეონომიური აქტიურობის) დაცემა. **Δ** ~ baby. შობალობის დაცემა; 3. მარცხის განცდა.

bust up ['bʌst'ʌp] 1. დაცილება, განქორწინება; 2. დამსხვერევა

bustup ['bʌstʌp] 1. სალაპ. დავა, სკანდალი; 2. შეწყვეტა (ცოლქმრული ურთიერთობისა);

butcher ['bʌtʃə] 1. უღმობელი მკვლელი, სერიული მკვლელი; 2. წამება.

button down [ˌbʌtɪn] ამერ. სლენ. 1 კლასიფიცირება; გაგება; ამოცნობა; 2. (საქმის ან დავალების) წარმატებით დასრულება; 3. კონსერვატიული; ჩაეტილი.

buy [baɪ] 1. ყიდვა; 2. ამერ. საუბ. სარფიანად (მოგებით) ნაყიდი საქონელი; 3. ამერ. სლენ. ვინმეს რამეზე დათანხმება; 4. სამსახურში მიღება; 5. სხვებზე შთაბეჭდილების მოხდენა. **Δ** **to ~ for account** საბირჟ. განვადებით ყიდვა; **to ~ for** ნაღდი ფულით ყიდვა; **to ~ in** 1. **cash** საბირჟ. გარიგების დახურვა (აქციების შეძენა ან საქონლის ყიდვა წინასწარ დადებული გარიგების საფუძველზე); ~ **in** 1. აუქციონზე ყიდვა (ჩვეულ. საკუთარი ნივთებისა); 2. აქციების ყიდვა; ~ **off** 1. გასამრჯელოს მიცემა; შესყიდვა; 2. თავის დახსნა (მაგ., სამხედრო სამსახურისაგან და სხვ.); ~ **out** 1. (ვინმეს წილის) ამოსყიდვა; 2. (ვინმესთვის) გადახდა (მაგ., სამსახურზე უარის თქმის გასამრჯელოდ, ქონებაზე უფლების უარსაყოფად და სხვ.); 3. მოვალეობის შესრულებისაგან განთავისუფლება (თანხის გადახდით); ~ **over** მოსყიდვა, ქრთამის მიცემა; მიზრობა

buy-back [baɪ'bæk] გამოსყიდვა, ბაი-ბეკი (კომპენსაციური შეთანხმებისას გრძელვადიანი საქონელგაცემის ოპერაცია, როდესაც კრედიტში გაცემული ტექნიკის ანაზღაურება წარმოებს ამ ტექნიკით წარმოებული პროდუქციით)

buy direct [baɪ d(ə)'rekt] უშუალო შესყიდვა (შუამავლის გარეშე)

buyer(s) [baɪəz] მყიდველი, შემსყიდველი (სინ. იხ. **purchaser**) აბრ. **B**

buying ['baɪ'ɪŋ] ყიდვა; შესყიდვა

buying center ['baɪ'ɪŋ 'sentə] შესყიდვის ცენტრი (საქონლის დიდი პარტიის შემსყიდველი ორგანიზაცია)

buying guide ['baɪ'ɪŋ gaɪd] გასაყიდი საქონლის ცნობარი (ფასის აღნიშვნით)

buying habit ['baɪ'ɪŋ 'hæbɪt] მყიდველის ჩვევა (მიდრეკილება, ხასიათი)

buying in ['baɪ 'ɪŋ'ɪn] აუქციონიდან საქონლის (ჩა)მოსხნა

buyout ['baɪ aʊt] ერთი ფირმის მიერ მეორე ფირმის ყიდვა

buy the business [baɪ θɪ:'bɪznɪs] ახალ ბაზარში შეჭრა უფრო დაბალი ფასებით (ვიდრე არსებობს ამ ბაზარზე, მყიდველთა მიზიდვისა და კონკურენტების თავიდან მოცილების მიზნით)

buzz ['bʌz] ამერ. სლენ 1. სატელეფონო ზარი; 2. ვინმესთვის დარეკვა; 3. საიდუმლო ინფორმაციის გადაცემა; 4. დაკითხვა (ეჭვმიტანილიტსა); 5. ძლიერი მოწამლა.

buzzer ['bʌzə] ამერ. სლენ. პოლიციელის ნიშანი(ვეტონი).

by-effect ['baɪ ɪ'fekt] 1. თანამდევი მოვლენა; თანდაყოლილი ეფექტი 2. თანამდევი შედეგი; თანამდევი მოქმედება; 3. თანმხლები ეფექტი (გამოგონებისა).

by-election ['baɪ -ɪ'leɪk(j)ən] პარლამენტის დამატებითი არჩევნები (თავდაპირველად არჩეული პირის პენსიაზე გასვლის, სხვა თანამდებობაზე გადასვლის ან გარდაცვალების გამო ვაკანტური ადგილის გაჩენის შემდეგ).

bylaw [baɪlɔ:] 1. კანონქვემდებარე აქტი; 2. საწესდებო ნორმები (კომპანიისა, კორპორაციისა); 3. ადგილობრივი ხელისუფლების წესდება; შინაგანაწესი (ფირმისა, საწარმოსი). შენიშვნა: ტერმინის სინონიმებია **byelaw**, **by-law** და **bye-law**.

by-law(s) [baɪlɔ:z] 1. საწესდებო ნორმები (კორპორაციისა, კომპანიისა); 2. წესდება (კომპანიისა, კორპორაციისა); 3. კანონქვემდებარე აქტი; 4. ადგილობრივი ხელისუფლების დადგენილება; 5. ავტონომიური წესები.

bypass ['baɪpɑ:s] გყერდის აჟლა (კონსტიტუციის ან კანონის მუხლისა).

by-product [baɪ 'prɒdʌkt] თანაპროდუქტი; თანამდევი პროდუქცია

byte [baɪt] კომ. მეცნ. ბაიტი (რვა ბიტისაგან შემდგარი მცირედი, რომელიც ერთი, მთლიანი სახით მუშავდება. ბაიტი შეიძლება იყოს სიმბოლო, ბრძანება ან კომპიუტერული სიტყვის ნაწილი იხ. აგრეთვე **bit** 1)

by-term [baɪ'tɜ:m] 1. სასწავლო სემესტრი (კემბრიჯის უნივერსიტეტში) 2. იშვ. ზედმეტი სახელი, მეტსახელი; შერქმეული სახელი

by-way [baɪ'weɪ] 1. უმოკლესი გზა (რამე მიზნის მისაღწევად); 2. ნაკლებად შესწავლილი უბანი ან სფერო (ეკონომიკისა და სხვ.)

by-word [baɪ'wɜ:d] 1. განსახიერება, სიმბოლო; 2. უარყოფითი (მხარით წარმოდგენის) მაგალითი

by-work [baɪ'wɜ:k] დამატებითი სამუშაო; თავისუფალ დროს შესრულებული სამუშაო

C,c

C,c [sɪ:] (აბრ.) 1. რომაული რიცხვი 100-ის აღნიშვნა (*მაგ., C 19 ნიშნავს მე-19 საუკუნეს*); 2. (Celsius; centigrade-დან) ცელსიუსი (*ტემპერატურის საზომი ერთეული*); 3. დაპრ. სი(-ენა); მიკროკომპიუტერების ექსპერტ-დამპროგრამებლების ენა (*აღნიშვნა*) 4. *იხ.* call 1; 2; 5. *იხ.* capacity 1,3; 6. *იხ.* center; 7. *იხ.* coefficient; 8. *იხ.* computer; 9. *იხ.* control; 10. *იხ.* correct; **C** (copyright-ის აღნიშვნა) ხელნაწერის ავტორის კუთვნილების ნიშანი.

cab [kæb] *ამერ. სლენ.* 1. ქაღალდის ფული (*სინ cabbage*); 2. ეკონომიის გაწევა; 2. *ამერ.* ახალგაზრდა ქალი; 3. შპარგალკა (*ბრიტანული სლენგი*); 4. მართვის კაბინა; 5. ტაქსი; 6. ტაქსით მგზავრობა

camera ['kæməɾə] 1. მოსამართლის ოთახი (კაბინეტი)

cabal [kæb] 1. პოლიტიკური ხროვა; 2. შეთქმულება; ხრიკების მოწყობა

cabbalistic [,kæbəlɪstɪk] კაბალური (*მაგ., ხელ შეკრულების თაობაზე*)

cabbie [kæbi] *იხ.* cabby.

cabby ['kæbi] ტაქსის მძღოლი, ტაქსისტი.

caletext [ˌkeɪblɪtɛkst] კაბელტექსტი; კაბლოგრამული ტექსტი, კაბლოგრამა; ტელეგრამა

cache [kɑʃ] *კომპ. მეცნ.* კეში, ზეოპერატიული მენეჯერება (*საშუალოდ შედეგების შესანახად, ზესწრაფი გამოთვლებისათვის და სხვ.*)

cadaster *ამერ. იხ.* cadastre.

cadastre [kɑˈdɑːstɔ] კადასტრი, საადგილმამულო წიგნები; კადასტრული წიგნები

cadastrel [kɑˈdæstrəl] კადასტრული. **Δ** - survey საკუთრების კადასტრული აღწერა; კადასტრული გეგმა

cadaver *ამერ. გვაში.*

cadet [kɑˈdet] 1. უმცროსი ხაზი (*გენეალოგია ში*); 2. უმცროსი ხაზის წარმომადგენელი; 3. უმცროსი ვაჟიშვილი; უმცროსი ძმა

cadetship [kɑˈdetˈʃɪp] უმცროსი ვაჟიშვილის (ან უმცროსი ძმის) სტატუსი

cadre [kɑːdrə], *ამერ.* [kædrɪ] 1. pl. პირადი შემადგენლობა, კადრები; შტატი; 2. ჩონჩხი, სქემა; ჩარჩო

CAF [sɪˈeɪf] (აბრ.) *იხ.* cost and freight (cost-ის მუხლში)

calculation [ˌkælkjuleɪʃn] 1. გამოთვლა, გამოანგარიშება; კალკულაცია (ა. საკონლის, პროდუქტის, წარმოების დანახარჯების და სხვათა თვითღირებულების, აგრეთვე გასაყიდი და საბითუმო ფასების ყველა მახასიათებლების გამოანგარიშება, კალკულაცია; ბ. კალკულაციის ფურკლის დადგენილი ფორმა; გ. საბუღალტრო აღრიცხვის ელემენტი); 2. ხარჯთაღრიცხვა; 3. pl. აღრიცხვა; დ. *ამერ.* წინადადება; პროგნოზი

calibre ['kælibrə] 1 კალიბრი; შიგა დიამეტრი; 2. ხარისხი; ღირსება;

3. ზომა

calibration [,kælibreɪʃn] 1. შემოწმება; 2. სტანდარტიზაცია, დაეტალონება; 3. და-
ყალიბება, ტარირება; გრადუირება; 4. მახასიათებლის აღება

calk [kɑ:k] კალკირება, (ნახაზის) პირის გადაღება

call [kɑ:l] 1. მოთხოვნა (მაგ., ვალის გადახდისა); აბრ. C; მიმართვა, გამოძახება
(*პროგრამისა ან ქვეპროგრამისა კომპიუტერში*). 3. დაპრ. დახურულ ქვეპროგრამაზე
გადასვლა; 4. გარიგება პრემიის წინასწარი გადახდით (*ფასიანი ქაღალდების ან საქონ-
ლის ყიდვისათვის*); 5. შესვლა (მაგ., სატვირთო გემისა პორტში). 6. მოწოდება; მოხ-
მობა; 7. მონახულება; ვიზიტი; 8. წინასწარი პრემია (ხელშეკრულების
დადებად); ოფციონი; 9. ტელეფონზე საუბარი; სატელეფონო ზარი; 10
გამსესხებლის მიერ სესხის დაბრუნების მოთხოვნა; 11. კომპანიის მოთ-
ხოვნა აქციების ფულის გადახდის თაობაზე **Δ at** - მოთხოვნისთანავე; - **for**
fonds ფულის მოთხოვნა; - **is expiring** საბირჟ. ოპციონი მთავრდება

callable ['kɑ:ləbl] გამოსყიდვადი; მოთხოვნადი

call-back ['kɑ:l' bæk] 1. მომხმარებლისადმი მიმართვა გარიგების დასამთავრებ-
ლად; 2. დაბრუნება; მიბრუნება (საკითხისადმი); 3. მუშაყის გამოძახება წინასწარ დაუ-
გვეგმავ სამუშაოზე.

caller ['kɑ:lə] 1 ოფიციალურად განმცხადებელი; 2. ხანმოკლე დროთ მნახვე-
ლი, ვიზიტორი; 3. გამომძახებელი, აბონენტი

call girl ['kɑ:l ɟɜ:l] *სლენ.* გაიშობა ხებით მომუშავე შეძავე

call in [kɑ:lɪn] 1. (დავალიანების) გადახდის მოთხოვნა; ინკასირება (ვალისა); (სეს-
ხის) დაბრუნების მოთხოვნა; 2. (ფულის) მიმოქცევიდან ამოღება; 3. კანონის ანული-
რება; 4. გამოძახების სიგნალი; 5. ტელეფონით გამოძახება.

calling ['kɑ:lɪŋ] 1. პროფესია; ხელობა; მოწოდება; 2. მოსარჩელის გამოძახება სასა-
მართლოზე; 3. მოწვევა (ყრილობისა, პარლამენტისა და სხვ.)

call-out [kɑ:l aʊt] საპასუხო სიგნალი (*იხ. აგრეთვე call-in*)

call report [kɑ:l rɪpɔ:t] ვაქრობის მუშაყის ანგარიში და მის საქმიანობაზე მყიდვე-
ლის რეაქციის ჩანაწერი

calumniator [kɑ:lɒniə'tɔ] ცილისმწამებელი.

cam [kæm] ბრიტ. საუბ. კემი (*კემბრიჯის უნივერსიტეტი. მღებარეობს მდ. კემის
ნაპირზე*)

cambist [kæmbɪst] 1. ვალუტის გადამცვლელი დილერი, კამბისტი; 2. ვალ. უცხო-
ური ვალუტების, წონებისა და ზომების საინფორმაციო წიგნაკი, სია

cambistry [kæmbɪstrɪ] ['kæmbɪstrɪ] სავალუტო ოპერაციების ხელოვნება, კამ-
ბისტრია (*სხვა ქვეყანაში ვალუტის გადავ ზავნის დახვეწილი, ეფექტური მეთოდი*);
კამბიზმი

cameralism ['kæməɾə] მოსამართლის კაბინეტი (ოთახი)

cameralism ['kæməɾəlɪsm] კამერალიზმი (ქვეყნის ფინანსური მართვის სისტემა ცენტრალურ ვეროპაში, გერმანიასა და ავსტრიაში მე-17 და მე-18 სს); მეკანტილიზმის ფორმა (მყარი ეკონომიკის მისაღწევად, მონეტარული სისტემის შესაქმნელად. იხ. სინ. ფორმა kameralism)

campfight [ˌkæmp'faɪt] სასამართლო (ორთა)ბრძოლა.

can [kæn] სლენ. ციხე, საპატიმრო. ქართ. უარგ.: ვირის აბანო.

can [kæn] აბრ.: 1. (Canada-დან) კანადა; 2. (canadian-დან) კანადელი

cand F [sɪ:ənd f] იხ. CAF

canalize ['kæniəlaɪz] დაარხება; არხებით გადაგზავნა

cancel ['kænsəl] 1. (კანონის) გაუქმება; ანულირება; 2. შეჩერება.

cancel(lation) ['kænsəl'eɪʃn] 1. წაშლა; 2. ანულირება, შეცვლა; 3. უარის თქმა (პირობაზე); 4. გადაბეჭდილი გვერდი; გადანაბეჭდი; 5. ნაწერის წაშლა; 6. გამოსახულების გაქრობა, წაშლა; 7. მათემ. შეკვეცა. **Δ to - a treaty** ხელშეკრულების შეცვლა; ~ **out** გაწონასწორება; ბალანსირება; ნეიტრალიზება

canceling ['kænsəlɪŋ] ქენსელინგი, ცალმხრივი შეწყვეტა (გემის დასაფრაბტი ხელ შეკრულების კონტრაქტისა, თუკი გასულია დასაფრაბტი გემის პორტში შემოსვლის ზღვრული ვადა. იხ. აგრეთვე **freight 2**; 4.)

cannibalize ['kæniəbaɪzaɪz] 1. კანიბალიზება, მარკეტინგული კანიბალიზება (საეაქრო პოლიტიკა, რითაც ფირმა უკვე დიდი მოთხოვნილების კატეგორიის საქონელს სხვა საეაქრო ნიშანს ანიჭებს); 2. უვარგისი დეტალებისა და აგრეგატების მოხსნა

canon ['kæniən] 1. კანონი; წესი. ნორმა; 2. კანონიკური წესი. **Δ - canon of law** სამართლებრივი ნორმა; სამართლებრივი პრინციპი; სამართლებრივი კანონი.

canon law ['kæniən lɔ:] კანონი სამღვდელელების შესახებ.

canonist ['kæniənɪst] კანონისტი; კანონიკური სამართლის სპეციალისტი.

cant ['kænt] 1. ირლ. აუქციონიდან გაყიდვა; 2. ქურდული უარგონი; 3. პირმოთენობა; ფარისეველობა.

cantus cygneus ლათ. („კანტუს ციკნუს“): „გედის სიმღერა“ (მაე, უკანასკნელი გაბრძოლება; სიკვდილისწინა აგონია)

canvass ['kænvəs] აღამიანებთან მისვლა თხოვნით, რომ არჩევნებში მიიღონ მონაწილეობა, ან თქვან თუ რა სურთ.

canvasser ['kænvəsə] 1. მთვლეელი, აღმრიცხველი; 2. კომპიოიაჟორი; აგენტო

canvassing ['kænvəsɪŋ] 1. გამოკითხვის შედეგად საზოგადოებრივი აზრის განსაზღვრა; 2. შეკვეთების დაგროვება

cap [kæp] აბრ.: 1. იხ. **capability 2**; 2. იხ. **capacity 1**; 3.

cap² [kæp] 1. (ზედა) დონე; შეზღუდვა; 2. შოტლ. სამეცნიერო ხარისხის მინიჭება (უნივერსიტეტებში); 3. სდღარი; ღლიმიტი.

capability [,keɪpəbɪlɪtɪ] 1. შესაძლებლობა (მაგ., ტექნიკური, მუშაუნარიანობის, აწყობის და მისთ.); 2. მაქსიმალური მწარმოებლურობა (მანქანისა, მოწყობილობისა); 3. უნარი, უნარიანობა (მაგ., რეკონვერსიისა); 4. ტექნიკური მახასიათებელი; 5. pl. (პოტენციური) შესაძლებლობები. **Δ** ~ **to bid** კონკურენტუნარიანობა ვაჭრობისას; ~ **to perform** პროდუქციის წარმოების უნარიანობა

capacity [kə'pæsəti] 1. ტევადობა. აბრ. C; 2. უნარიანობა; 3. (ნომინალური) მწარმოებლურობა; აბრ. C; 4. დასაშვები დატვირთვა (მანქანისა, ავრეგატისა); 5. საპასპორტო სიმძლავრე; 6. pl. საწარმოო შესაძლებლობები; 7. გამტანუნარიანობა (საინფორმაციო არხისა); 8 რიცხვთა დასაშვები დიაპაზონი (მოცემული მოწყობილობისათვის); თანრიგობა (სუმატორისა). **Δ at (full)** - სრული სიმძლავრით; **to pay debt** - საგად. გადახდისუნარიანობა

capias 1. ლათ. („კაპიას“): „რასაც აიღებ“. გამოიყენება სასამართლოს გადაწყვეტილების ერთად გაცემის შესახებ; 2. სასამართლოს გადაწყვეტილება (დაპატიმრება, კონფისკაციის და სხვათა შესახებ).

capital ['kæpɪtəl] 1. კაპიტალი; ფონდ(ებ)ი; 2. უმთავრესი, ძირითადი; კაპიტალური; 3. დედაქალაქი. **Δ attract the-** კაპიტალის მოზიდვა; **to invest-** კაპიტალის ჩადება (ინვესტირება)

capital-intensive ['kæpɪtəl ɪntensɪv] კაპიტალტევადი; ფონდტევადი

capitalization [kæpɪtəlaɪzɪʃn] კაპიტალად გადაქცევა, კაპიტალიზაცია

capitis demunitio ლათ. („კაპიტის დემუნიციო“): „თავის(უფლების) შეზღუდვა“; უფლებათა შეზღუდვა; უფლებათა წართმევა „სამოქალაქო სიკვდილი“

caption [kæpʃn] საბრალდებო დასკვნის, ავფიდევიტის ან სხვა სასამართლო დოკუმენტის ფორმალური სათაური, სადაც მოცემულია მხარეების დეტალები (გვარები და სხვ.). იხ. აგრ. **affidavit**

captive audience ['kæptɪv ɔ:diəns] სპეციალურად შერჩეული სარეკლამო აუდიტორია

car [kɑ:] 1. (მსუბუქი) ავტომანქანა; 2. (რკინიგზის) ვაგონი

card [kɑ:kɑ:d] სატრანსპორტო საშუალებებზე განლაგებული სარეკლამო პლანშეტები (ტრანსპორტის გარეთ ან შიგნით)

card [kɑ:d] 1. ბარათი (მაგ., საკრედიტო, საკონტროლო, საჩეკო); 2. დიაგრამა, რუკა; 3. პერფორირებული; 4. ბლანკი; 5. ფირფიტა (მიკროსქემისა ან მიკრომოდულებისა); 6. ფორმულარი; იარაღი

cardmember [,kɑ:d'membə] საკრედიტო ბარათის მფლობელი

card swipe [,kɑ:d'swaɪp] იშვ. მაგნიტურ ფირზე ჩაწერილი საკრედიტო ან სადებიტო ინფორმაციის განმეორევი [მადეკოდირებელი] მოწყობილობა

care [kɑ:(r)] 1. (ვინმეზე) ზრუნვა; 2. დარწმუნება იმაში, რომ არაფერია არაფერი არ დაუშავდა; 3. შენახვა (მაგ., ფასიანი ქალაქებისა); მოვლა, მომსახურება (მაგ., სა-მედიცინო მომსახურება); 4. სიყრთხილუ; 5. საქმის კონკრეტული ვითარების დეტალური სარჩელი.

career ['kɑ: geɪ] 1. სამსახური; 2. კარიერა; 3. შემოქმედების სფერო (სახეობა)

careerist [kə'ri:rist] 1 კარიერისტი; 2. (თავისთვის) კარიერის შემქმნელი.

carer ['kɑ:ə] პირი, რომელიც თავიანთ სახლში უვლის დავრდომილებს, მოხუცებს, ავადმყოფებს, უძლურებს

cargo (ესპ. - cargo - დატვირთვა, ჩატვირთვა) კარგო (სა ზღვაო ტვირთი; ზღვითა და ოკეანით გადასაზიდი ყოველგვარი საქონელი, მასალა, სითხე და სხვ. ჩვეულებრივ კარგოთი გადასატანი ტვირთი სატრანსპორტო და ზღვევით ფორმდება, ამასთან ზღვირად არ უთითებენ ამ ტვირთის ზუსტ სახელწოდებას). **Δ - plan** კარგო-გეგმა; გემზე ტვირთის განლაგების გეგმა [ადგილის მიჩენა]; **bulk** - 1. ჩასხმული ტვირთი (მაგ., ნავთი, ბენზინი); 2. ყრილი ტვირთი (მაგ., მარცვლეული, ქვანახშირი); **damaged** - გაფუჭებული ტვირთი; დაზიანებული ტვირთი; **deck** - საგემბანო ტვირთი; **heterogeneous** - სხვადასხვაგვარი ტვირთი; სხვადასხვა ტიპის ტვირთი; **homeward** - 1. დაბრუნებითი ტვირთი; 2. უკან დასაბრუნებელი ტვირთი; **homogeneous** - ერთგვაროვანი ტვირთი; **inward** - იმპორტული ტვირთი; **mixed** - შერეული ტვირთი; **outward** - შერეული ტვირთი; **return** - **ob. home-ward cargo**; **uniform** - ერთგვაროვანი (ერთი ტიპის) ტვირთი; **way** - გზად გატარებული ტვირთი; გზა-გზა (გზადაგზა) გადატანა-ლი ტვირთი

carload [kɑ:ləʊd] 1. ვაგონში ჩატვირთული პარტია; 2. სატვირთო ტარიფით გადახდილი ტვირთის მასა

carpet [kɑ:pt] სლენ. (წინასწარი) სამთვიანი პატიმრობა (საქმის ბოლომდე გამოძიებამდე)

carnage ['kɑ:nidʒ] მასობრივი მკვლელობა; ყლუტა; ჩეხვა.

carriage [kærɪdʒ] 1. კენჭისყრის წესით მიღება; გატარება (პროექტისა, წინადადებისა და სხვ.); 2. ტრანსპორტი; 3. სამგზავრო ვაგონი; 4. გადატანა, გადაზიდვა, ტრანსპორტირება; 5. ურია, კარეტა; 6. ინფორმაციის მატარებლის (გადამტანის) მოძრაობის მექანიზმი; 7. გადატანის ან გადაგზავნის ღირებულება. **Δ - forward** ინგლ. გადაგზავნის ღირებულება გადაუხდელია; - **paid** გადაგზავნის ღირებულება გადახდილია

carrier [kæriə(r)] 1. სატრანსპორტო სააგენტო; 2. სატრანსპორტო საზოგადოება; 3. სატრანსპორტო ხაზი; 4. სატრანსპორტო გემი

carry ['kæri] 1. გადატანა; გადაზიდვა; 2. გატარება; მიღება (კენჭისყრით); 3. მიტანა; ტარება; 4. მოტანა (მაგ., სარგებლისა, მოგებისა); 5. ამერ. გასაყიდად ქონა, გასაყიდად გამოტანა; ვაჭრობა; 6. საბირჟ. საქონლის გაჩერება (სანამ მყიდველი გადაიხდის საფასურს); 7. შენახვა (ფასიანი ქალაქისა); ხელზე ქონა (ნაღდი ფული-სა). **Δ to - as asser** ბალანსის აქტიურ მხარეზე გადატანა; **to - out** შესრულება (მაგ., გეგმისა)

carry-back ['kæri 'bæk] დანაკლისის ჩათვლა გასული პერიოდის ვალის გადახდისას (საგადასახადო შეღავათი)

carry-forward [kæri 'fɔwəd] ბუღ. გადატანა, პროლონგაცია

carry-over [kæri 'əʊvə] 1. გარდამავალი ნაშთი; 2. გარდამავალი მარაგი; 3. საბირჟ. რეპორტი (გარიგების გადატანა); 4. მომავალი სამუშაოების ღირებულება (მაგ., სამშენებლო საქმიანობისა)

cartable [kɑ:təbl] გადატანადი, გადაზიდვადი, ტრანსპორტირებადი

cartage ['kɑ:tɪdʒ] 1. ავტოსატრანსპორტო გადაზიდვის ღირებულება; 2. ურელსო ტრანსპორტით გადაზიდვა

cartelism ['kɑ:təlɪzɪm] თინან. კარტალიზმი; ფულის ნომინალისტური თეორია

carte blanche ფრანგ. „თეთრი ბარათი“, კარტ-ბლანში. ნებართვა, რითაც ვინმე აკეთებს იმას, რაც მოესურვება.

cartel [kɑ:tel] (იტალ. *cartello*, ფრ. *cartel*) კარტელი (რომელიმე დარგის მსხვილ მეწარმეთა გაერთიანება კონკრეტული სახის საქონლის წარმოება - გასაღებაში მონაპოლიისა და მაქსიმალური მოგების მისაღწევად)

cartelization [kɑ:telɪzɪʃn] კარტელიზაცია; კარტელში გაერთიანება; კარტელის შექმნა (იხ. *cartel*)

case [keɪs] 1. შესაძლო დანაშაული; შემთხვევა, საქმე; 2. საქმის კონკრეტული ვითარების დელიქტური სარჩელი; 3. გარემოება; სამეურნეო სიტუაცია; 4. არგუმენტები; მოსაზრებები; 5. იურ. სასამართლო საქმე, პრეცედენტი; 6. ყუთი; კონტეინერი; 7. ყუთში ჩადგმა; 8. სადაო საკითხი (სასამართლოზე); კაზუსი; 9. ფაქტიური მდგომარეობა; 10. საკითხის არგუმენტაცია; 11. მოთხოვნის ჩამოყალიბება; საქმის შემორანდუმი; 12 (ადოკატის) კლიენტი; 13. (პოლიციის) მეთვალყურეობის ქვეშ მყოფი.

case on appeal ['keɪs ɔn ə'pi:l] 1. აპელაციის შესახებ საქმის წარმოდგენა; 2. სააპელაციო საქმისწარმოებაში არსებული საქმე; 3. ზემდგომი სასამართლოს წინაშე სამართლებრივი საკითხის დაყენება.

casework ['keɪswɜ:k] სასამართლო საქმეების შესასწავლი სამუშაო.

cash [kæʃ] თინან. 1. ნაღდი ფული, სალაროს ფული; 2. თინან. ნაღდი ფულის მიღება; 3. კომერტ. გაყიდვა, რეალიზება

cash and carry warehouse [kæʃ ənd kæri, weəhəʊs] მალაზია-საწყობი, რომელიც ნაღდი ანგარიშსწორებით ვაჭრობს (ბითუმად მყიდველთა და მცირე მალაზიების მიმწოდებლებთან)

cashbook ['kæʃbʊk] თინან. სალაროს წიგნი

cash buyer ['kæʃ baɪə] ნაღდი ანგარიშსწორებით მყიდველი

cashcard [kæʃkɑ:d] კემბარათი, საბანკო ბარათი ბანკს გარეთ დადგმული ავტომატისათვის

cash cow [kæʃkɔv] საუბ. „მეწველი ძროხა“ (დიდი მოგების მომცემი საქონელი, რომელიც დიდ სარეკლამო დანახარჯებს არ მოითხოვს)

cash discount [kæʃ diskɑvntɪ] ფასჩამოკლება ნაღდი ფულით მყიდველისათვის

cashier [ˈkæʃiə] 1. მოლარე (ა. სალაროს მუშაი; ბ. მოლარე, უმაღლესი ადმინისტრაციული თანამდებობა აშშ-ის ბანკში); 2. თანამდებობიდან მოხსნა, დათხოვნა; 3. უკუგდება; უარის თქმა, უარყოფა. **Δ ~'s check** აშერ. საბანკო ჩეკი

cashing [ˈkæʃɪŋ] 1. ვალ. დახურდავება; 2. ფულის მიღება; 3. ინკასირება

cashkeeper [ˈkæʃki:kə] იხ. cashier

cashless [ˈkæʃlɪs] ფინ. უფული; უნაღდო (ანგარიშსწორების შესახებ)

cash refund [kæʃrɪfʌnd] ნაღდი ფულით დაჭილდობა ნაყიდი საქონლის გამო (coupon refund-ისაგან განსხვავებით, სადაც ჭილდოა კუპონი, რითაც მორიგი ყიდილისას ამ ფირმის საქონელზე მყიდველს ეძლევა ფასჩამოკლებული საქონელი)

cash-out [kæʃ aʊt] ნაღდი ფულის არარსებობა (ან უკმარისობა)

cass [kɑ:s] შოტლ. იურ. გაუქმება, ანულირება

cassation [kɑ:seɪʃn] კასაცია; გაუქმება.

cast [kɑ:st] 1. განაჩენის გამოტანა; მისჯა; 2. ანაწილაკრების დაკისრება; 3. (ხმის) მიცემა, დაშედეგება, დათვლა; 5. (პროდუქციის) გამოსავლიანობა; 6. გარკვეული რაოდენობა; 7. ტყორცნა, სროლა; გასროლა; 8. შანსი; რისკი; შესაძლებლობა; 9. ყაიდა; იერი; 10. ნიმუში; მაგალითი; 11. შოტლ. დახმარება; 12. კეალის ფიქსაცია.

casual [ˈkæʒʊəl] 1. საუბ. დროებითი მუშახელი; 2. შემთხვევითი; არარეგულარული.

casus belli ლათ. („კაზუს ბელი“): „ომის მიზეზი“; „ომის საბაბი“

causa causalis ლათ. („კაუზა კაუზალის“): „მიზეზთა მიზეზი“; მთავარი მიზეზი

causa finalis ლათ. („კაუზა ფინალის“): „საბოლოო მიზეზი“

causa justa ლათ. („კაუზა იუსტა“): „კანონიერი, სამართლიანი მიზეზი“; საპატიო მიზეზი

causa principalis ლათ. („კაუზა პრინციპალის“): „მთავარი მიზეზი“

catalog(ue) [kætəlɒg] 1. კატალოგი; 2. სია; ჩამონათვალი; 3. კატალოგიზება, კატალოგის შედგენა; სიის შედგენა

catalogue corners [kætəlɒg kɔ:nəz] გზაენილებით ვაჭრობის განყოფილება (დიდ მაღაზიებში)

catalogue retailing [ˈkætəlɒg riˈteɪlɪŋ] საცალო ვაჭრობა კატალოგით (მყიდველი შეეკეთას აფორმებს ტელეფონით, წერილობით ან მაღაზიაშივე პირადად, საქონელს კი ფოსტით უზგავნიან)

catalogue showroom [ˈkætəlɒg souˈrʊm] მაღაზია-საწყობი, სადაც მყიდველი კატალოგით შერჩეულ საქონელს იძენს

cataloguer ['kætəlogə] კატალოგით მოვაჭრე ფირმა, რომელიც კლიენტებს ფოსტით გადაუგზავნის საქონელს

cat and cages ['kæt and keɪdʒɪz] ღონდ. სღერ. ხელფასი. სღერ. wages [weɪdʒɪz]

catch ['kætʃ] 1. იღბლიანი ოპერაცია, მოგება; 2. ნადავლი

category ['kætɪgəri] კატეგორია; თანრიგი; კლასი

category business ['kætɪgəri bɪznɪs] ერთი და იგივე პოპულარული სერიის ნაწარმის გამომშვები ფირმა (მაგ., თოჯინა „ბარბი“-სა და მისი აქსესუარების წარმოება)

cater ['keɪtə(r)] 1. პროდუქციის მიწოდება; მომსახურება; 2. თაშ. თეორ. ოთხიანი; ოთხი ქულა; 3. ორიენტირება (მაგ., ადგილობრივ ბაზარზე). Δ to ~ for მომსახურება

cateran ['keɪtəŋ] ყანადი, მძარცველი.

caterer ['keɪtərə] 1. კატერერი, დიდი რაოდენობით საყვებისა და სასმელების მომარაგებელი პირი (მაგ., საადამიანთა უნივერსიტეტებისათვის და ა. შ.); 2. აგრ. მზა კერძების სახლში მიტანით მომსახურე რესტორნის მუშაი

cats and dogs [kæts and dogs] საუბ. საბირჯ. საექვო ფასიანი ქაღალდები

cattle [kætl] მსხვილფეხა საქონელი

cattleman [kætlmən] მწყემსი; მესაქონლე

cause [kɑ:z] 1. მიზეზი; საფუძველი; 2. საქმე; 3. იურ. სასამართლო საქმე (პროცესი)

cause-and-issue advertising [kɑ:z and ɪʃu:əd'vɜ:zɪsmənt] საზოგადოებრივი პრობლემების ამსახველი რეკლამა

caution [kɑ:ʃn] 1. დაგირავება; 2. გირაო; საწინდარი; 3. ინგლ. სღერ. (რაიმე) კარგი, საუცხოო, ლამაზი; 4. საქმის მკოდნე, კვიანი; ორიგინალური პირი (მაგ.); 5. სფეროთხილე; 6. გაფრთხილება; 7. თავდები; 8. თავდებობა; 9. (საქმით) უზრუნველყოფა. Δ ~ money ბე (ფულადი)

cause and desist order [kɑ:z and ɔrdə] აგრ. აღმინისტრაციული ორგანოს განკარგულებამართლსაწინააღმდეგო ქმედების შეწყვეტის შესახებ.

caveat ['keɪvæt] 1. პროტესტი; 2. შუამდგომლობა სასამართლო პროცესის გადადების შესახებ; 3. წინასწარი განაცხადი პატენტის მიღების თაობაზე; 4. გაფრთხილება.

caveator ['keɪvætə] პირი, რომელიც სასამართლოს აფრთხილებს, რომ არ დაამტკიცოს ანდერძი მისი თანხმობის გარეშე. აფრთხილებს

caveat venditor ['keɪvæt vendɪtə] ლათ. „გამყიდველი უნდა ფრთხილობდეს“. ფრაზა იმის თაობაზე, რომ გამყიდველი თავისი რისკით მოქმედებს.

caveat emptor ლათ. („კავესტ ემპტორ“): „მყიდველი უნდა ფრთხილობდეს“

CBD [sɪ:bi:di] (აბრ. cash before delivery - ღან) კომერც. ნაღდი ფულის მიღება (საქონლის) გადაგზავნამდე

CC [si: si:] (აბრ. cubic centimeter-დან) კუბური სანტიმეტრი

CD [si: di:] აბრ.: 1.(certificate of deposit-დან) ფინანს. დეპოზიტის სერტიფიკატი; აბრ. დს-ი 2. (ფრ. corps diplomatique-დან; diplomatic corps-დან) დიპლომატიური კორპუსი; აბრ. დცი

cede [si:d] ტერიტორიის გადაცემა სხვა ქვეყნის მფლობელობაში.

cedent [si:dənt] ლათ. ცედენტი, უფლების დამთმობი (იხ. სინ. donor ვ., grantor)

ceiling [si:liŋ] 1. მაქსიმალური ფასი (რომელსაც მთავრობა აწესებს); ზემოდან შეზღუდვა, შემოსაზღვრა; 2. მაქსიმალური დონე; ამალღების ზღვარი; ქერი; 3. მათემ. ზედა მნიშვნელობა

celibacy ['selɪbəsɪ] დემ. უცოლქმრობა, ცელიბასი

celibatarian ['selɪbə'terɪən] უცოლშვილო

cell [sel] 1.წინასწარი დაკავების საყანი ან პატარა ოთახი პოლიციიაში; 2. (მეხსიერების ელემენტარული) უჯრედი; (ბიტის დამხსოვებელი) ელემენტი; 3. (ინფორმაციის ან სიგნალის) გადამწოდი; 4. მეხსიერების უბანი [ზონა]

cellarman ['selərmən] ამერ. დამხმარე საწობის გამგე (სუპერმარკეტში)

cellmate ['selmeɪt] თანამესაქენ (იხ. აგრეთვე cell 1.).

censoring ['sensəriŋ] სტად. ცენზურა; ჩამოკრა

censure ['senʃə(r)] 1. ცენზურა; კრიტიკა; 2. გაკიცხვა; დაგმობა; 3. გაკრიტიკება.

census ['sensəz] დემ. აღწერა; ცენზი

cent [sent] 1. ცენტი (0,1 დოლარი; 0,1 გულდენი; 0,1 რუპი და სხვ.); აბრ. ct 2. იხ. percent

cental [sentəl] (ლათ. centum-დან; ასი, ასიანი) ინგლ. ცენტალი; (ინგლისური) კენტილი (წონის ზომა — 100 ფუნტი ანუ 45,359 კგ.)

center [sentə] ამერ. 1. ცენტრი, თავმოყრის წერტილი [უბანი]; 2. ცენტრი, ბიურო; დაწესებულება; აბრ. C; 3. თავმოყრა, კონცენტრირება

Central European Time ცენტრალური ევროპული დრო (გრინვიჩის დროიდან ერთი საათით წინწაწეული საათის ისრის ჩვენება დას. ესპანეთიდან აღმოს. პოლონეთამდე ზონაში. იხ. აგრეთვე G.M.T.) აბრ. CET; cet იხ. სინ. Midl-European Time

centre ['sentə] (ინგ.) იხ. center (ამერ.)

cereal [sɪəriəl] 1. მარცვლეული; პურეული; 2. pl. ამერ. საკმელი (ძირითადად ბურ-ლულისაგან)

certain [sɜ:tn] 1. განსაზღვრული; ცნობილი; 2. უტყუარი, უეჭველი

certificate [sə'ʃɪfɪkət] 1. მოწმობა, საბუთი, სერტიფიკატი; 2. აქტი; 3. ატესტატი (მაგ. ბონესის სკოლის დამთავრებისა); დიპლომი

certified [sɜ:ʃɪfɪd] 1. გარანტირებული (ოფიციალურად) მოწონებული, დამეე-ბული; 2. დიპლომირებული (სპეციალისტი)

certify [sɜ:'tɪfaɪ] 1. დადასტურება; დამოწმება; 2. ოფიციალური წერილობითი განცხადება.

certiorari ლათ. („ცენტორარი“): „ინფორმირება“ (მაგ., სასამართლოებს შორის საბუთების გაგზავნით).

cess [ses] 1. ინგლ. საადგილმამულო გადასახადი (ირლანდიაში და სხვ.); 2. გადასახადი; 3. აკრეფა (მისწის გადასახადისა).

cessation [se'seɪʃn] შეწყვეტა (მაგ., მიწოდებისა)

cesser ['sesə(r)] დასრულება, დამთავრება (ვირაოსი, შეღავათისა და სხვ.).

cession ['seɪʃn] 1. დათმობა; გადაცემა; 2. მოთხოვნის დათმობა, ცესია

cessionary ['seɪʃnəri] უფლებამონაცვლე, ცესიონარი (პირი, რომელსაც დაეთმო უფლება ან საკუთრება)

cesui que use ლათ. („ცესუი კვე უზე“): უზუფრუქტუარი (კანონით ან ხელშეკრულებით დადგენილი უფლება მომხმარებლის მიერ სხვისი ქონების გამოყენებისა გარკვეული პირობით).

cesui que vie ლათ. („ცესუი კვე ვიე“): „სიცოცხლის განმავლობაში უფლების მქონე“

cet (აბრ.) იხ. **Central European Time** (იხ. აგრეთვე **MET**).

ceteris paribus ლათ. („ცეტერის პარიბუს“): “(სხვა) თანაბარ პირობებში”

Cf., cf. [sɪ:ɪf] (აბრ. ლათ.-დან **conferatur**) შეადარე, შეადარეთ; აბრ. შდრ-ე.

C.F.I., c.f.i. (აბრ. **cost, freight, insurance**-დან) ფასი, ფრახტი, დაზღვევა (იხ. **cost; freight; insurance**) აბრ. ფუფდ;-ა სინ. **CIF**

Cge. (აბრ.) იხ. **carrige**

cgo (აბრ.) იხ. **cargo**. აბრ. კვო

ch. (აბრ.) იხ. **chain**

chain [tʃeɪn] 1. აბერ. საცალო ვაჭრობის მაღაზიების ქსელი, „ჭაჭუერი“ დამოკიდებულიება; 2. წრედი; (ხდომილობათა) თანმიმდევრობა; 3. ჩეინი (20 მსიგრძის ტოლი ერთეული)

chain-order margin [tʃeɪn' o:da' mɑ:dʒɪn] პირდაპირი მარკეტინგის განყოფილების მიერ დაფინანსებული სარეკლამო კამპანიით მიღებული შემოსავალი

chainwide [tʃeɪnwaɪd] მაღაზიების ქსელში გავრცელებული (საქონლის შესახებ)

chairman [tʃeəməŋ] თავმჯდომარე (მაგ., კრებისა, კომპანიის დირექტორთა საბჭოსი და სხვ.) შენიშვნა: სინონიმური ტერმინია **chairperson** მამაკაცის შესახებ და **chairwoman** ქალბატონის შესახებ.

chalkface [tʃɑ:kfeɪs] სისკ. 1. საყლასო ოთახი, სადაც მსწავლელებელი გაცვეთილებს ატარებს; 2. მსწავლეების კაბინეტი კლასგარეშე სამუშაოებისათვის.

challenge ['tʃelɪndʒ] 1. გამოწვევა; დაეკვება; 2. რთული ამოცანა; პრობლემა; 3. ამოცანის დასმა; 4. შედავება; გაკრიტიკება; 5. შეკამათება; გამოწვევა.

chamber ['tʃeɪmbə(r)] 1. პალატა; სხდომათა დარბაზი; 2. სასამართლო დარბაზი

champerty [ˈtʃɛm] ფინანსური დახმარება იმ პირისათვის, ვინც იწყებს სარჩელის აღძვრას იმ პარტიის წინააღმდეგ, რომელშიც დახმარების გამწვევამც ზარალი განიცადა.

chance [tʃɑ:ns / ამერ. tʃæns] 1. შემთხვევა, შანსი; 2. შემთხვევითობა; 3. სტატ. ალბათობა; შესაძლებლობა; 4. შემთხვევითი

chancellor [ˈtʃɑ:nsəɪ(r)] 1. კანცლერი; 2. მთავარი მოსამართლე (აშშ-ის შტატში); 3. შოტლ. ნაფიც მსაჯულთა თავმჯდომარე.

chandler [tʃɑ:nsəɪ(r)] 1. ინგლ. სანთლებით მოვაჭრე; 2. მელუქნე; 3. წერილი გაქარი

change [tʃeɪndʒ] 1. გაცემა (მაგ., ვალუტისა); 2. ბირჟა; 3. ცვლილება; ცვალებადობა; 4. გარდაქმნა; შეცვლა; გამოცვლა; გადასვლა; 5. ხურდა; ხურდა ფული

change [ˈtʃeɪndʒ] 1. ლონდონის საფონდო ბირჟა; 2. კომერსანტების შეხვედრის ადგილი

channel [ˈtʃæni] 1. (საინფორმაციო) არხი; კავშირის არხი; 2. დაარხება, არხში გამწვება; 3. (მასობრივი მომსახურების) ერთარხიანი სისტემა; 4. (კაპიტალდაბანდების) მიმართვა; 5. ბილიკი (მაგნიტური ფირისა, ქაღალდის ლენტისა); 6. (საინფორმაციო ცენტრიდან) შეღწევადი მექანიზმების უბანი

channel of distribution [ˈtʃæni ɔv dɪstrɪbju:ʃni] განაწილების არხი (აგენტებისა და სხვა შუამავლებისა, რომლებიც აკავშირებენ მწარმოებლებს მომხმარებლებთან)

chaology [keɪˈɒlədʒi] (აბრ. სიტყვებიდან chaos და logos) ქაოსოლოგია, ქაოსის თეორიის შემსწავლელი დარგი

character [ˈkærɪktə] 1. ნიშანი; სიმბოლო; 2. მახასიათებელი; თვისება; 3. ხასიათი (საყრდითო რისკის ელემენტი); 4 იმპულსთა კოდური კომბინაცია; 5. ციფრი; ასო; ლიტერი

characteristic [kærəktəˈrɪstɪk] 1. მახასიათებელი; პარამეტრი; 2. დამახასიათებელი (თვისება); ნიშანდობლივი, ტიპური; 3. თავისებურება; თვისება; დამახასიათებელი ნიშანი; 4. დამოკიდებულების მრუდი

characterization [kærəktəraɪzɪʃni] კვალიფიკაცია (კოალიზიურ სამართალში).

charge [tʃɑ:ɟ] ჩარჯი: 1. გადასახდელი თანხა; მომსახურების საფასური; 2. დარიცხვა; დანარიცხი (მომარაგება-გასაღების ორგანიზაციისათვის მომხმარებლის მიერ გადახდილი დამატება-საფასური საქონლის საპრეისკურანტო საბითუმო ფასებზე); 3. (მომარაგება-გასაღების ორგანიზაციის მიერ საწარმოების [ფირმების] მომარაგებისა და მათი საქონლის გასაღების) საფასური-შემოსავალი; ანაზღაურება; ფასი, საფასური; 4. ფულის გადახდა; ვალის დაფარვა; 5. ბულ. ტარიფი, დარიცხვა; 6. ვალის გადახდის ვალდებულება; 7. დებეტი; 8 ბულ. დებეტში ჩაწერა; დებეტის შედგენა; 9. pl. დანახარჯები; ხარჯები; 10. ვალდებულება; პასუხისმგებლობა; 11. მუხტი; 12. დამუხტვა; 13. ჩატვირთვა; 14. აუცილებლობა, პასუხისმგებლობა; 15. ანაზღაურების მოთხოვნა; ანაზღაურება; 16. დაჯიჩყება; 17. ბრალდება; 18. ბრალდების მუხლი.

charged ['tʃɑ:dʒd] განსასჯელი; ბრალდებული.

chargee ['tʃɑ:dʒi:] პირი, რომელიც ვალდებულია ვალი გადაიხადოს და საამისოდ ჩადებული აქვს ქონება.

charge-off [tʃɑ:dʒ ɔf] 1. ექაუნ. დაქვითვა; გამო ქვითვა; 2. (ანგარიშიდან) ჩამოწერა; 3. თანხა, საიდანაც მოხდა დაქვითვა

charging order ['tʃɑ:dʒɪŋ ɔ:də] სამართლის გადაწყვეტილება კრედიტორის სასარგებლოდ, რომელიც მას ანიჭებს მრავალის ქონებით ვალის გარანტირებულად გადახდას.

chart [tʃɑ:t] 1. დიაგრამა; გრაფიკი (მაგ., შემოსავლისა); 2. გეგმა; სქემა; ტაბულა; ცხრილი; რუკა; ნახაზი; ნომოგრამა; 3. ცხრილის შედგენა; დატაბულება; დიაგრამის შედგენა; სქემის დახაზვა; დაგეგმვა; გეგმის შედგენა

charta non erubescit ლათ. („ხარტა ნონ ერუბესციტ“): „ქალაღი არ წითლდება“ (ქართ. „ქალაღი ყველაფერს იტანს“)

charter ['tʃɑ:ɪə(r)] 1. ჩარტერი; დაქირაების ხელშეკრულება; (გემის, თვითმფრინავის, მატარებლის, ავტობუსების და სხვა) სატრანსპორტო საშუალების მფლობელსა და მის დამფრახტავს შორის ტრანსპორტის ან მისი ნაწილის არენდაზე დადებული ხელშეკრულება გარკვეული ვადით (მაგ., რეისის განმეალობაში); ამ პერიოდში დამქირაველი ტრანსპორტის მესაყუთრედ ითვლება. ჩარტერი; ჩარტერ-პარტია; გემის დაქირაების ხელშეკრულება. იხ. აგრეთვე *arrenda, addendum* 2. პრივილეგია, უპირატესობის უფლება; 3. პრივილეგიის მიცემა, უპირატესობის მინიჭება; 3. სიგელი; 4. წესდება; 5. საბუთი, რომელშიც არის სახელმწიფო ორგანოს თანხმობა კორპორაციის შექმნაზე; 6. ჩარტერი - თანხმობა სახელმწიფო ორგანოს კორპორაციის შექმნაზე

charter bare boat [beə baʊt tʃɑ: ɪə(r)] ხელშეკრულება გემის დაფრახტვაზე ეკიპაჟის გარეშე **berth charter** გემის დაფრახტვა ხაზოვანი გადატანებისათვის; **demise charter** დიმიზიჩარტერი; გემის უეკიპაჟოდ დაქირაების, ხელშეკრულება **time charter** თაიმჩარტერი, გემის გემის გარკვეული დროით დაქირაების (დაფრახტვის) ხელშეკრულება.

charterage ['tʃɑ: tɔɪdʒ] 1. ჩარტერობა (გემისა ან თვითმფრინავისა); 2. ჩარტერობის გადასახადი, საფასური

chartered: Δ - corporation ჩარტერული კორპორაცია; -**freight** ჩარტერული ფრახტი (იხ. *freight*), ტვირთი

charterer ['tʃɑ: tɔɪə] მჩარტერე, ჩარტერის განმხორციელებელი (იხ. *charter* 1.)

chartist [tʃɑ:tɪst] ჩარტისტი, საბაზრო ეკონომიკის ანალიტიკოსი

chase ['tʃeɪs] დევნა; მიდევნება (მაგ., ეჭვმიტანილისა).

chatline ['tʃætlaɪn] იშვ. ჩეტლაინი (მარტივი სატელეფონო მომსახურება)

chattel [tʃætəl] ჩეუულ. pl. იურ. ქონება (უმეტესად-მოდრავი ქონება)

chattel mortgage [tʃætəl mɔ:ɡɪdʒ] მოძრავი ქონების იპოთეკური დაგირაება; ლომბარდული დაგირაება; ფიდუციარული იპოთეკური გირაო.

cheap [tʃi:p] 1. იაფი; იაფფასიანი; 2. კომერც. გაუფასურებული ვალუტა; 3. ცუდი; ღირსებადაკარგული.

cheap money [tʃi:p ˈmʌni] გაუფასურებისპირა მისული ფული; "იაფი ფული".

cheat [tʃi:t] (სინ. **chate**, **chete**) *სლენ.* 1. ამერ. საქმის არსი; 2. ამერ. სახლი, საცხოვრი-
სი; 3. ინგლ. საგანი, საქონელი; 4. ინგლ. თაღლითი, გაიძვერა; მატყუარა; ყალთაბანდი
cheatee [tʃi:ti:] საუბ. თაღლითის მიერ მოტყუებული პირი.

check [tʃek] 1. ამერ. ჩეკი; 2. ამერ. ჩეკის გამოწერა; 3. კონტროლი, შემოწმება; შე-
დარება; 4. შეფერხება; შეკავება; დაყოვნება; 5. დამოწმება; დასტურის; 6. ბარგის ქეითა-
რი; ნომერი; 7. შესრულების ან დასტურის „V“ ნიშნის დასმა (დოკუმენტში) 8. მონიშ-
ვნა (გაყალბების საწინააღმდეგოდ); 9. (განმასხვავებელი, საიდუილო) ნიშანი;
10. უეცარი შეჩერება; 11. გამოკვლევა; შემოწმება. *იხ. ხინ. Cheque.*

checker [tʃekə(r)] 1. კონტროლიორი; 2. ამერ. ჟარგ. დამსმენი; ინფორმატორი

checking [tʃekɪŋ] 1. იხ. **check** 3.; 2. საკონტროლო; სამოწმებელი; 3. პროფილაქტი-
კური კონტროლი.

checkoff [tʃekəʊf] 1. დაქვითვა, გამოქვითვა; ამერ. ხელფასიდან დაკავება; 2. იხ.
check 7.

check-out [tʃekəʊt] 1. იხ. **checking** 1., 2.; 2. საკონტროლო-სალაროს პუნქტი
(თვითმოსახურების მაღაზიაში)

check-up [tʃek ˈʌp] ტექნიკური დათვლიერება; ტექნიკური კონტროლი

cheque [tʃek] 1. ინგლ. ჩეკი; 2. ამერ. სამგზავრო ჩეკი (იხ. აგრეთვე **check**)

chief [tʃi:f] 1. შეფი, მეთაური, ხელმძღვანელი, უფროსი, გამგე; 2. მთავარი; მნიშე-
ნელოვანი

Chief Executive Officer [tʃi:f ɪgˈzɛkjʊtɪvˈʌfɪsɔri] დირექტორ-გამგებელი

chill [tʃɪl] ინგლ. *სლენ.* ზუსტი; საგნის (ან საქმის) კარგად მკოდნე; სიტუაციაში მა-
ორიენტირებელი

chimín [ˈtʃɪmɪn] გასვლის ან გატარების უფლება.

chips [tʃɪps] საუბ. ფული; მონეტა (იხ. აგრეთვე **blunt**, **boot**, **dib(s)** და სხვ.)

chirograph [ˈkɪə(ə)rəgrɑ:f] 1. ქიროგრაფი, ხელნაწერი საბუთი; 2. ჯარიმის და,
წესების საბუთი

chirographic [ˈkɪə(ə)rəgrɛfɪk] საკუთარი ხელნაწერი; ქიროგრაფიული (ტექ-
სტი).

chisel [ˈtʃɪz(ə)l] ბრიტ. *სლენ.* 1. ფულის თხოვნა; 2. მცირე ხელფასზე მუშაობა;
3. მოტყუება; თაღლითობა

chit [tʃɪt] 1. შენიშვნების, (მომხმარებელთა სურვილების და სხვ.) ჩასანიშნი წიგნა-
კი; 2. დახასიათება; რეკომენდაცია (პიროვნების სამსახურში მისაღებად); 3. მოწმობა;
საშვი; 4. ხელწერილი; ანგარიში (ნისიად მომსახურებისათვის)

choice [tʃaɪs] 1. ნაკრები, ასორტიმენტი; 2. შერჩევა; ამორჩევა; 3. არჩევის შესაძ-
ლებლობა; ალტერნატივა

choke [tʃauk] დახრწობა; მოგუდევა; გაგუდევა.

choky [tʃauk] სლენ. 1. პოლიციის განყოფილება (უბანი); 2. პატიმრის კამერა (საკანი).

chop [tʃɒp] 1. ფაბრიკის მარკა; 2. ხარისხი; სორტი (საქონლისა)

chronemics [ˈkronəˌmɪks] ქრონემიკა (საუბრის ანალიზის ერთ-ერთი მეთოდია)

chose [tʃoʊz] 1. ფრანგ. „ცალკეული საგანი“; „ნივთი“; 2. ნებისმიერ ქონება, მიწის გარდა. **chose in action** ქონების მოთხოვნა; ქონების მოთხოვნის უფლების ქონა; **chose local** მიწასთან დაკავშირებული (მიბმული) საკითხი.ხ

chunking [ˈtʃʌŋkɪŋ] ჩანკინგი; პაკეტების ფორმირება; (უწყვეტი) საინფორმაციო ნაკადის დაპაკეტება.

chum [tʃʌm] თანამესაკენე (ციხის კამერაში)

churn [tʃɜːn] საბირჟ ჩენი, აქციათა და სხვა ფასიანი ქაღალდების წარმატებით ყიდვა-გაყიდვით დაკავებულობა

C1 [sɪɔɪ] აბრ.: 1. (certificate of insurance-დან) სადა ზღ. დაზღვევის სერთიფიკატი; აბრ. დს-ი. 2. (cost and insurance-დან) სადა ზღ. ღირებულება და დაზღვევა; 3. (cited-დან) ციტირებული; აბრ. ციტ; ხსენებული; 4. იხ. citizen

CIF [si:ɔɪ eɪ] (აბრ.) იხ. CFI

cinch [sɪntʃ] ინგლ. სლენ. რაიმე საიმედო, მარტივი

cinch up [sɪntʃ ʌp] (ფასის) აწვევა

ciphertext [ˈsɪfətekst] დახურული სემანტიკური შინაარსის დამიფრული მონაცემები (ფირმისა, კომპანიისა)

circle [sɜːkl] 1. (ადამიანთა) ჯგუფი, წრე; 2. უბანი, სფერო

circuit [sɜːkɪt] 1. გამსვლელი სასამართლო პროცესი (სესია); 2. საოლქო სასამართლო; 3. ბრუნვა, ბრუნვის პროცესი, საქონელბრუნვა; 4. სქემა; წრედი, კონტური; 5. მარტივი ციკლი; 6. შეკრული წრე; 7. წრის შემოვლა, შემობრუნება; 8. ქსელი, სისტემა

circuit-breaking [sɜːkɪt breɪkɪŋ] აქციათა ფასების ნორმის ხელოვნური ზღვრის დადება (აწვევა ან დაწვევა) გარკვეული დღის სიტუაციის მიხედვით

circular [sɜːkjʊlə(r)] რეკლ. 1. ცირკულარი (სპეციალური სარეკლამო ბროშურა, ეურნალში ან გაზეთში ჩადებული); 2. რეკლამა; განცხადება

circulation [ˈsɜːkjʊˈleɪʃn] 1. ბრუნვა; ცირკულაცია; 2. კაპიტალბრუნვა; 3. გავრცელება. **Δ to put into** ~ მიმოქცევაში გაშვება

circulation area [ˈsɜːkjʊləʃnˈeəriə] ტირაჟის გავრცელების არე

circulaion department [ˈsɜːkjʊləʃndɪpɑːtmənt] რეკლამის გამავრცელებელი განყოფილება (სარეკლამო სააგენტოსი)

circumduct [ˈsɜːkəmdʌkt] ანულირება. გაუქმება.

circumscribe [ˈsɜːkəmskraɪb] ინტერესების ან უფლების შეზღუდვა.

circumspective ['sɜ:kəm'spektɪv] ფრთხილი, წინდახედული.

circumstances ['sɜ:kəmstænsɪz] 1. არსებული სიტუაცია (რაიმე მოვლენის დროს); 2. გარემოებები; პირობები; 3. მატერიალური ან ფინანსური მდგომარეობა.

circumstantial [,sɜ:kəm'stæɪnʃəl] დეტალური; დაწერილებით. **evidence circumstances** არაპირდაპირი მტკიცებულება; დასასაბუთებელი მტკიცებულება.

circumvent [,sɜ:kəm'vent] ლოცენ. გვერდის ავლა (მაგ., კანონისა, პატენტისა); წესის დაუცველობა; მოტყუება

circumvention [,sɜ:kəm'venʃn] უგულვებელყოფა (კანონისა, დადგენილებისა); გარს შემოვლა.

CIS (აბრ.) იხ. **Commonwealth of independent states**

cit. [sɪt] (აბრ.) იხ. **citation** 1., 3., 4.

citation [saɪ'teɪʃn] 1. პრეცედენტის ან კანონის მუხლის მითითება; 2. (სასამართლოზე) გამოძახება; 3. კანონის სახელწოდების მითითება, ხსენება; 4. ციტირება; ციტაცია; 5. ჩამოთვლა (მაგ., ფაქტებისა) აბრ. **cit.**

citato loco ლათ. („ციტატო ლოკო“): „დამოწმებულ ადგილას“; ციტირებულ ადგილას

cite [saɪt] იხ. **citation** 2., 3., 4.

citizen ['sɪtɪzn] 1. მოქალაქე; 2. ქალაქში მცხოვრები; 3. ამერ. სამოქალაქო პირი; 4. pl. მოსახლეობა, მოზინადრეები. აბრ. **CI.**

Citizenship [sɪtɪznɪp] მოქალაქეობა; ქვეშევრდომობა

cito ლათ. („ციტო“): „სასწრაფოდ“; „სწრაფად“

City ['sɪti] 1. სიტი (ლონდონის საქმიანი და სავაჭრო ცენტრი); 2. ინგლისის ფინანსური კაპიტალი; ფინანსური ოლიგარქია

civic ['sɪvɪk] 1. სამოქალაქო; 2. pl. **sivics** სამოქალაქო საქმეები.

civilian [sɪ'vɪliən] 1. სამოქალაქო პირი; 2. pl. მოსახლეობა

CJ [sɜ:dʒɪ] აბრ. **Chief Justice** უფროსი მოსამართლე.

ck [sɜ:keɪ] (აბრ.) იხ. **check**

claim [kleɪm] 1. კანონიერი უფლების მოთხოვნა (მაგ., ზარალის ანაზღაურების შესახებ); 2. პრეტენზია, სარჩელი; 3. რეკლამაცია; 4. განცხადება, მტკიცება; განაცხადის შეტანა; 4. მიკერძობა; მიზეზი; 5. პატენტის ფორმულა; გამოგონების ფორმულა; 6. პატენტის ფორმულის ან გამოგონების მუხლი; 7. ამერ. (ნიადაგის) დასამუშავებლად გამოყოფილი უბანი; 8. ამერ. ჟარგ. ვინმეზე თავდასხმა ციხეში.

claimed feature [kleɪm 'fi:tʃə] საქონლის (რეკლამით) გაცხადებული თვისება

claimant [kleɪmənt] 1. მოსარჩელე-მოთხოვნის წამომყენებელი პირი ან უწყება; 2. პრეტენდენტი (მაგ., მოგების წილისა)

clamp [klæmp] შეზღუდვა, (მაგ., ფასის ზრდისა); ზრდის შეჩერება

clash [klæʃ] შეხება, შეჯახება; კონფლიქტი (მაგ., მეწარმესა და მუშას შორის)

class [kla:s] 1. კლასი, კატეგორია; 2. ტიპი, სახე; თანრიგი; წგუფი; 3. ხარისხი; სორტი; თვისება; 4. გარკვეულ კლასს (კატეგორიას) მიკუთვნება, კლასიფიცირება; 5. დახარისხება; 6. მნიშვნელობის ინტერვალი; 7. მას. მომს. მოთხოვნილებათა კატეგორია.

classer ['kla:sə] დაშხარისხებელი; წუნმდებელი; დამფასოებელი

classification [,klæsɪfɪ'keɪʃn] 1. კლასიფიკაცია, დაჯგუფება; 2. დახარისხება; 3. სისტემიზაცია; 4. საკლასიფიკაციო წგუფი, ნომენკლატურა; 5. საიდუმლოების გრიფი; 6. დაყოფა, სეპარაცია; 7. ბონიტირება (სოფლის მეურნეობაში)

classified ads ['klæsɪfaɪd ædz] რუბრიკით მოცემული რეკლამა (ნაბეჭდ გამოცემაში)

classmark ['kla:sma:k] მომსახურების კატეგორიის მაჩვენებელი (რომელიც გამოიყენება მომსახურების სახის, შეღავათების ხასიათის და შეზღუდვათა ტიპის წარმოსადგენად კაემირის ქსელის აბონენტებისათვის)

class-of-service [kla:s əv sɜ:vɪs] მომსახურების კატეგორიის მაჩვენებელი

clause [kla:z] 1. მუხლი, პუნქტი (მაგ., ხელშეკრულებისა, კონტრაქტისა); 2. პირობა, დამატებით შენიშვნა, შესწორება, კლაუზულა (მაგ., დამატებითი შესწორება სრიალა ფასების შესახებ, რომელიც წარმოების დანახარჯებით განისაზღვრება); 3. მუხლებად დაყოფა; მუხლებად წარმოდგენა; 4. დაფორმულება. Δ **beneficiary** - სადაზღვეო თანხის მემკვიდრე პიროვნების განმსაზღვრელი პუნქტი (დაზღვეული პირის გარდაცვალების შემთხვევაში); **clause-by-clause** მუხლობრივი;

escalaion [escalator] - 1. დამატებითი შესწორება სრიალა ფასების შესახებ (ასეთი პუნქტი ადგენს საბოლოო ფასს წარმოების დანახარჯის შესატყვისად); 2. იხ. **operation clause**; **escape** - ამერ. უარის თქმის შესაძლებლობის კლაუზულა (პასუხისმგებლობისაგან ან შეთანხმებული ვალდებულებებისაგან განთავისუფლების დათქმული უფლება, მაგ., საბაჟო ტარიფის შეთანხმებული შემცირებისას); **operaion** - „ესკალაციური“ კლაუზულა (ხელშეკრულების პირობა, რომლითაც სამომხმარებლო საქონლის ფასის ზრდის შესაბამისად მოითხოვება ხელფასის გაზრდა); **rise and fall** - ფასის გაზრდის ან შემცირების პირობა

clausd [kla:zd] შესწორების შემცველი (მუხლის ან პუნქტის შესახებ)

claw back ['kla:bæk] ასიგნებული ფულის უკან წაღება.

clean [kli:n] 1. სუფთა; 2. წმი(ნ)და, შენიშვნების გარეშე (არსებული); 3. უხმარი, გამოუყენებელი, ახალი; 4. კარგი ფორმის; პროპორციული; 5. გლუვი, თანაბარი.

clean credit [kli:n kredɪt] ბლანკური კრედიტი (ანაზღაურების გარეშე)

clean hands [kli:n hændz] „სუფთა ხელები“ (არაკორუმპირებულობის ძირითადი პრინციპი.)

clean-up [kli:n'ʌp] ამერ. საკმაო მოგება, კარგი შემოსავალი

clear [kliə] 1. ნათელი; გასაგები (კანონის მუხლი, პუნქტი, წესი და სხვ.);

წმინდა; სუფთა (შემოსავლის, მოგების და მისთ. შესახებ); 2. ბაჟის ან ვალის გადახდა;

ანგარიშსწორება; 3. ჩეკების ან თამასუქების კლირინვის განხორციელება; (იხ. აგრეთვე **clearing**); 4. საქონლის გაყიდვა ფასდაკლებით; 5. დანახარჯის გადახდა. **Δ to - a bill** თამასუქის ამოსყიდვა; ანგარიშის გადახდა; **to - 20 % 20%** -იანი წმინდა მოგების მიღება

clearance ['kliərəns] 1. ბაჟის გადახდა; საუბ. ბაჟისაგან „გასუფთავება“; 2. ვალის გადახდა; 3. ფასჩამოკლებით გაყიდვა (იხ. აგრეთვე **sell**); 4. საბაჟოს სერტიფიკატი (რომლითაც გაიცემა ტრანსპორტის გასვლის უფლება); 5. პრეტენზიის დარეგულირება; 6. (ექვმიტანილის) პიროვნების დადგენა; 7. დანაშაულის გახსნა; 8. იხ. **clear** 3.

clearing ['kliəriŋ] 1. კლირინგი (უნაღლო ანგარიშსწორება; ა. საგ. ეკ. ურთ. დავალიანების დაფარვა ჩეკებით, თამასუქებით, მაგრამ არა ოქროთი, ვალუტით და მისთ. ბ. ბანკ. ქვეყნის ბანკებს შორის ურთიერთმოთხოვნებისა და ვალდებულებების ჩათვლის სისტემა); 3. კლირინგული შეთანხმება; 4. იხ. **clearance** 3. **Δ Country cheque** - პროვინციულ ბანკებს შორის უნაღლო ანგარიშსწორება; **General** - „საერთო კლირინგი“ (ჩეკების წარდგენით ლონდონის საანგარიშსწორებო პალატის მეშვეობით); - **of securities** გადასახადების ურთიერთ ჩათვლა ფასიანი ქაღალდების (ჩეკი, თამასუქი) წარდგენით

clearinghouse ['kliəriŋhəʊs] 1. საანგარიშსწორებო პალატა; 2. საინფორმაციო-ეკონომიკური ცენტრი (ინფორმაციის დაგროვების, კლასიფიკაციისა და დაგზავნის ორგანიზაცია)

clear up ['kliə(r)'ʌp] 1. დანაშაულის გახსნა; 2. დამნაშავის აღმოჩენა და დაპატიმრება;

cleck [klek] შოტლ. წამოწევა, გატარება (გეგმისა, მეთოდისა, იდეისა და მისთ.)

clemency ['klemənsi] შეწყალება.

clerical ['klerik(ə)] საკანცელარიო. **Δ - worker** კანცელარიის მუშაკი [გამგე]

clerk [kla:k] 1. კლერკი, კონტროლის მუშაკი, ბიუროს თანამშრომელი; 2. ამერ. მაღაზიის თანამშრომელი; 3. მონაგარიშე, აღმრიცხველი აბრ. **clk**

clerkess [kla:knis] შოტლ. კლერკი ქალი.

client ['klaɪənt] 1. კლიენტი; შემყვეთი; იხ. აგრეთვე **committens**; 2. კლიენტი, ორგანიზაცია (რომელიც ტესტირების ცენტრს აწვდის განსახილველად ტესტების სისტემას); 3. მუდმივი მყიდველი, შემყვეთი

cliente'le ფრანგ. კლიენტურა; მყიდველები

climb [klaɪm] 1. (ფასების) ამადლება, მომატება; 2. ამერ. ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა): სახლის ქურდობა (იხ. **a cat bulglary** იხ. **bulglary**).

clinch [kɪntʃ] საბოლოოდ მოლაპარაკება; საბოლოოდ გადაწყვეტა.

clip [klɪp] 1. საუბ. სწრაფი ტემპი (მაგ., ზრდისა); მაღალი ტემპი; 2. ჩამოჭრა, შეზღუდვა, (მაგ., მოგებისა); შემოსახლვრა, მოჭრა (მაგ., კუპონისა); 3. ტელეზ. ვიდეოკლიპი, კლიპი; ჩანართი (მოკლე) სიუჟეტი; 4. ამერ. ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ქურდი

clk [sɪ:elkeɪ] (აბრ) იხ. **clerk** (სინ. **clk**.)

clot [klog] ხელშეშლა, წინააღმდეგობის გაწევა

close [klaus] 1. დახურვა; დაკეტვა; 2. დაბოლოება; დამთავრება; დასასრული; დასკვნა; 3. (წრედის) შერთვა, შეკერა; 4. ვიწრო მჭიდრო (მაგ., კონტაქტი, მორგება). 5. დახკენის გამოტანა; 6. დაპატრონება. დაწვევები; 7. (ხელშეკრულების) დადება. **Δ to - a file** ფაილის ჩაქვტვა; **to - an account** ანგარიშის დახურვა; **to - firm** საბირჟ. მაღალი მზანდის დადგენა, მაღალი კოტირება (ბირჟის დახურვისას); მაღალი ფასების დაწესება (ბირჟაზე)

close [klaʊs] 1. დამთავრება; დახურვა; 2. დასრულება; შეწყვეტა; 3. კონფიდენციალური, დახურული (სხდომა, თათბირი)

closed account [klaʊzɪd əˈkaʊnt] დახურული ანგარიში

close-out [klaʊz' aʊt] ფასჩამოკლებით გაყიდვა (კომერციული საქმიანობის ეტაპის დამთავრების გამო)

close-up [klaʊz' ʌp] ტელეზ. ფართო პლანი

closed-circuit ['klaʊzɪd 'sɜ:kɪt] შეზღუდული მიღებისა (ტელეპროგრამის შესახებ, მაგ., საკაბელო არხით)

closed corporation [klaʊzɪd kə:ˈpɔ:ɹɪʃn] დახურული ფირმა (ფირმა, რომლის აქციები

ეკუთვნის რამდენიმე მენაბრე-დირექტორს და ბირჟაზე არ იყიდება)

closedown ['klaʊz' daʊn] მუშაობის დასრულება (წარმოების დახურვის გამო)

clothe [klaʊð] შემოსვა; მინიჭება (ძალაუფლებისა, ვალდებულებისა).

clay [klaɪ] იშვ. 1. ფული; 2. ჭიბე (სინ. *clay*).

clue [klu:] 1. საშხილი; გასაღები; ის რაც გამოძიებელს საქმის გახსნაში ეხმარება; 2. ამერ. ცნობები, ინფორმაცია; 3. (ვინმესთვის რაიმე) ინფორმაციის გაცნობა [ცნობება]; ახალი (ეკონომიკური) მონაცემების მიღება; საიდუმლოს გახსნა

cluster ['klaʊstə] 1. ჭკუფი, კლასტერი; კონცენტრაცია, დაგროვება (მაგ., მაღაზიათა ჭკუფი ქალაქის ცენტრში, სიახლეთა კონცენტრაცია ეკონომიკური აღდგენის ფაზაში დასხვ.); 2. (საერთო ნიშნით გაერთიანებული) ელემენტთა ჭკუფი; 3. ნადედი, თავმოყრა, გროვა; 4. დემ. მყიდველთა ჭკუფი (რომელიც განისაზღვრება დემოგრაფიული ან ფსიქოგრაფიული პარამეტრების საფუძველზე)

clustering [klaʊstəriŋ] 1. თავმოყრა (მაგ., საწარმოებისა); 2. ჭკუფში გაერთიანება

clutter [klaʊtə] 1. ტელეზ. ერთი მეორის მიყოლებით გადაცემული მრავალგვარი სატელევიზიო სარეკლამო განცხადებები, კლასტერი; 2. უწყესრიგობა, უსისტემობა (მაგ., დოკუმენტაციის გაფორმებაში); 3. დაბრკოლებები; რადიონმაური (მაგ., რადიორეკლამირებისას)

cml. [sɪ:eml] (აბრ.) იხ. **commercial.** (სინ. *coml*)

CN [sɪ:ɛn] (აბრ. **credit note**-დან) ფინან. საკრედიტო ავიზო; აბრ. სა

CNN [sɪ:ɛnɛn] (აბრ. **Cable News Network**-დან) ტელეზ. ამერ. სი-ენ-ენ. (სატელევიზიო უახლესი ცნობები საკაბელო და კოსმოსური საშუალებებით გასულიდან)

Co [kəʊ] (პრეფიქსი) ერთდროულად მოქმედი; ერთად მომუშავე **co-defendant** თანამოპასუხე

CO [kaʊ] (აბრ.) იხ. **company**. სინ. **CO**; **Co**. აბრ. კო

coach [kəʊtʃ] 1. ამერ. უბლატკარტო ვაგონი (მხოლოდ დასაჩდომი ადგილებით); ინგლ. სამგზავრო კუპირებული ვაგონი; საფოსტო ვაგონი; 2. მეორე კლასი (ავიაგადაზიდვებისა)

coalesce [kəʊsəʊs] გაერთიანება; შერწყმა (მაგ., ეკონომიკური ინტერესებისათვის) შეერთება; შეზრდა (მაგ., ფინანსური ინტერესებისა)

coalmining [ˈkəʊlmaɪnɪŋ] ვანახშირის მრეწველობა

co-creditor [kəʊˈkredɪtə] თანაკრედიტორი, ერთ-ერთი კრედიტორი

code [kəʊd] 1. ოფიციალურ კანონთა კრებული; კოდექსი; 2. კოდი; კოდირების სისტემა; 3. კოდირება; დაშიფვრა; 4. (მანქანურ ენაზე შედგენილი) პროგრამა; დაპროგრამება; 5. პროგრამის ტრანსლირება; 6. მანქანური სიტყვა (ბრძანება; რიცხვი); 7. წესები, ნორმები; სტანდარტი; 8. შიფრი; ინდექსი; 9. კოდექსი; ნორმა; წესი

co-debtor [kəʊˈdeɪtə] თანადებიტორი; ერთ-ერთი დებიტორი (სესხისა)

codex manuscriptus ლათ. („კოდექს მანუსკრიპტუს“): „ხელნაწერი ნუსხა“

codicil [kəʊdɪsɪl] ანდერძზე მინაწერი, კოდიცილი

codicilla ლათ. („კოდიცილა“): „დამატება“; „ოქმის დანართი“

codify [ˈkəʊdɪfaɪ] კოდირება; დაშიფვრა

coding [ˈkəʊdɪŋ] 1. კოდირება; რაიმესთვის კოდის მინიჭება; 2. დაშიფვრა; 3. კოდირების სისტემა; 4. დაპროგრამება; კოდირება; 5. ი შვ. ქვეპროგრამა; პროგრამის ნაწილი.

coefficient [ˈkəʊsɪˈfɪʃənt] (აბრ. C.) 1. კოეფიციენტი; 2. ინდექსი; მაჩვენებელი; მამრავლი; 3. უგანზომილებო სტატისტიკა

coercion [kəʊsɪʃən] 1. დაძალევა; იძულება (რაიმე დანაშაულის ჩასადენად; 3. მოქმედების შეზღუდვა; 4. (ფიზიკური) დაწნევა, შეკუმშვა, კოერცია.

coexist [ˌkəʊsɪˈzɪst] (თანა)არსებობა

coffin case ამერ. საუბ. „კუბო“, გრძელი დაბალი სამაცივრო კამერა-დახლი (სასურსათო საცალო ვაჭრობაში)

cognitive dissonance [ˈkɒgnɪtɪv dɪsəʊnəns] მომხმარებელთა დაუკმაყოფილებლობა (საქონლის ყიდვის შემდეგ)

cohabitation [kəʊˌhæbɪˈteɪʃ(ə)n] თანაცხოვრება; ერთად ცხოვრება; ცოლქმრული ცხოვრება

co-heir [kəʊˈeɪ] ქონების თანამემკვიდრე (კაცი). შდრ. **coheirress** თანამემკვიდრე ქალი.

cohort [ˈkəʊhɔ:t] კოჰორტი, კონტინგენტი

coin [kɔɪn] 1. მონეტა; ხურდა; 2. მონეტთმოკრა, ფულის მოკრა

coitus ლათ. („კოიტუს“): „შეუღლება“; „შეერთება“; სქესობრივი კავშირი

cognizance [kɔɡnɪzəns] 1. კომპეტენცია; ცოდნა; 2. საქმის გაძლოდა;

3. საკითხის განსჯადობა; 4. სასამართლო გარჩევა; 5. (ფაქტის) დადასტურება; აღიარება; 5. (გარემოების) გათვალისწინება

coinage [ˈkɔɪnɪdʒ] 1. ფულის მოკრა; 2. სამონეტო სისტემა; 3. ლიტონის ფულები; ხურდა ფული

coined brand name [ˈkɔɪnd brænd neɪm] სავაჭრო მარკის ორიგინალური სახელწოდება

coinsurance [ˈkɔɪn ˈʃ(ə)rensɪ] ერთობლივი დაზღვევა (სადაც გარკვეულ პროპორციულ პროცენტს იხდიან ფირმა და პირი)

colbertism [kɔlbrɪtɪz(ə)m] ფრანგ. კოლბერტიზმი (ეკონომიკაში სახელმწიფოს ცენტრალიზებული ჩარევის პოლიტიკა)

cold [kɔʊld] ინგლ. სლენ. უნაკლოდ, შესანიშნავად (შესრულება, თამაში და მისთ.).

cold-calling [kɔʊld ˈkɔɪnɪŋ] ამერ. „ცივი ზარი“ (პროდუქციის ან მომსახურების ტელეფონით გაყიდვის მცდელობა)

collapse [kəˈlæps] 1. ჩაფარდნა, კრახი, ნგრევა; 2. მყისი ვარდნა; შემცირება.

collar [kɔlə] ამერ. ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ქართ. ჟარგ. ქსივა (წერილი ან ჩანაწერი, რომელიც ციხიდან მალულად გამოაქვთ ან შეაქვთ)

collateral [kəˈlæʃərəl] 1. მეორეხარისხოვანი; თანამდევი; 2. დამხმარე; ირიბი; 3. უზრუნველყოფა; წინანდარი; 4. ნათესაობა; (არაპირდაპირი, შორეული) ნათესავი.

collation [kəˈleɪʃən] 1. გასაყიდი ქონებრივი მასა; 2. ტექსტების შეჯერება; შესადარება; 3. მიზანმიმართა დამუშავება; სტატისტიკური ცნობა.

collect [kəˈlekt] 1. ვალის გადახდის იძულება; 2. ინკასირება; (გადასახადის) აკრება; 3. საფასურის მიღება; 4. (საწყობიდან) საქონლის წამოღება; 5. (თანხის) შეკრება; 6. ბაჟის გადახდევინება.

collection [kəˈlektʃən] 1. (მონაცემთა) დაგროვება; 2. (მონაცემთა) ნაყრები, სისტემა, ერთობლიობა; 3. ბანკ. ინკასო; 4. ბანკ. ინკასაცია; გადახდევინება; აკრება; 5. კოლექცია

co-lessee [kəˈleːsiː] თანამოიჯარე; თანამოარენდე

college [ˈkɒlɪdʒ] კოლეჯი; ამერ. უნივერსიტეტი, სპეციალური უმაღლესი სასწავლო დაწესებულება; ინსტიტუტი; კორპორაცია; Δ business - ბრიტ. კომერციული კოლეჯი; **electoral** ~ ამომრჩეველთა კოლეჯია ადამიანების ჯგუფი, რომელიც აირჩია უფრო დიდმა ჯგუფმა რათა მათ მაგივრად ხმა მისცენ არჩევნებში; **private** - კერძო კოლეჯი; **university** - უნივერსიტეტის კოლეჯი

colleger [ˈkɒlɪdʒə] 1. კოლეჯერი; იტონის კოლეჯის სტუდენტი (განსაკუთრებით მათზე, ვინც სტიპენდიას იღებს); 2. ამერ. სტუდენტი

collegian [kəˈliːdʒiən] 1. კოლეჯის სტუდენტი; 2. კოლეჯდამთავრებული ან უნივერსიტეტდამთავრებული პიროვნება

collegiate [kə'li:ʤiət] 1. კორპორაციული; კოლეგიალური; 2. საუნივერსიტეტო. **Δ - life** საუნივერსიტეტო ცხოვრება

collige ['kɒliŋ] წინააღმდეგობაში ყოფნა, კონფლიქტის აღძვრა; ინტერესების შეხება [შეჯახება]

collision [kə'liʒ(ə)n] კოლიზია; (ინტერესების) წინააღმდეგობრიობა; *სინ.* კონფლიქტი

collieshangie [.kɒli'ʃæŋi] შოტლ. ხმაურიანი დავა (მაგ., ბაზრის პირობებში)

colligation ['kɒliɡeɪʃ(ə)n] (ფაქტების) დაკავშირება, განზოგადოება (მათემატიკურ ლოგიკაში).

collogue [kɒ'li:sɪŋ] საუბ. საიდუმლოდ მოლაპარაკება

collude [kə'lu:d] შეთქმულება (მოსამართლის მოსატყუებლად).

collusion [kə'lu:ʒn] 1. კლიენტებს შორის შეთანხმება; 2. საიდუმლო შეთანხმება, შეთქმულება (მოსარჩლესა და მოპასუხეს შორის).

collusive action [kə'lu:sɪv ækʃn] კოლიზიური ქმედება - რომელსაც ადგილი აქვს მეორე მხარესთან ფარული კავშირით.

colony ['kɒlənɪ] 1. დასახლება; 2. კოლონია (სადამსჯელო).

colophon ['kɒləfəvɒn] კოლოფონი; წიგნის გამომცემლის, ავტორის, დამბეჭდავის სპეციალური ნიშანი ან ჰედ (იხ. მაგ., წინამდებარე ლექსიკონის გარეკანზე გამომცემლობა „იბერთედ-პრესის“ კოლოფონი) *სინ.* იხ. **logogram**

colo(u)r ['kɒlə] 1. მოჩვენებითობა; სიმულაცია; 2. დაღის დასმა; 3. უფლების არსებობის მოჩვენებითობა; 4. დამახინჯება (ფაქტებისა), ხელოვნურად გალამაზება, არად ჩაგდება.

combined market coverage [kəm'baɪnd mɑ:ki:t kʌvərɪdʒ] ბაზრის დაპყრობა რეკლამების კომბინირებული საშუალებებით

come [kʌm] 1. სასამართლოში გამოცხადება; 2. მოსვლა; 3. (სრულწლოვანების) მიღწევა.

comeback [kʌmbæk] (შეკვეთების) განახლება; დაბრუნება

COMECON (აბრ. **council for Mutual Economic Assistance**-დან) ეკონომიკურ ურთიერთთანამშრომლობის კავშირი. აბრ. ეუკი

comity ['kɑ:mɪti] 1. დავალება? 2. დაკისრება; 3. თავაზიანობა.

comity of nations ['kɑ:mɪti əv nɛɪʃnz] სხვადასხვა ერების უფლებებისა და ადამ-წესების ურთიერთცნობა, რომლითაც ზოგიერთ შემთხვევებში სხვა ქვეყნის სასამართლოები აღიარებენ და იყენებენ კანონმდებლობის შექმნისას.

comm [kɔ:m] აბრ.: 1. იხ. **commerce**; 2. იხ. **committee** 3. იხ. **comunion**; 4. იხ. **commercial**

command ['kɑ:mɑ:nd] 1. ბრძანება; ბრძანებულება; 2. ბატონობა; კონტროლი; 2. ბრძანება; 3. განკარგულება; 4. შეკვეთა; 5. განკარგულებაში ქონა

commencement [kɑ'mensmənt] 1. საბრალდებო აქტის საწყისი ნაწილი; 2. დასაწყისი. **date of commencement** პარლამენტის აქტის ძალაში შესვლის თარიღი.

commerce [kɑ'mɑ:nd] (ლათ.-დან commercium - ვაჭრობა) კომერცია, ვაჭრობა (ვაჭრობასთან დაკავშირებული საქმიანობა, რომელიც მოგების მიღებისთვისაა გამიზნული); ყიდვა-გაყიდვა (საქონლისა, ტექნოლოგიისა, მომსახურებისა და ა. შ.). აბრ. comm. აბრ. კომ.; **Δ domestic** - შიგა ვაჭრობა; **foreign** - გარე ვაჭრობა; საგარეო ვაჭრობა; **interstate** - აშერ. შტატთაშორისი ვაჭრობა

commercial [kɑ'mɜ:ʃəl] 1. მომგებიანი, შემოსავლიანი; რენტაბელური; 2. კომერციული; სავაჭრო; აბრ. cml; coml; comm. 3. სარეკლამო (გადაცემა); 4. სამოსამსახურო; მომსახურების(ა); 5. საწარმოო, სამრეწველო; 6. სერიული (ნაწარმის თაობაზე); 7. ტექნიკური (პროდუქციის სიწმინდის შესახებ); 8. კერძოდ ნაწარმოები; 9. ტელეზ. სარეკლამო რგოლი

commercial bank [kɑ'mɜ:ʃəl bæŋk] კომერციული ბანკი (დასაქციალიზებულია მოკლევადიანი კრედიტების გაცემაზე, დეპოზიტების მიღებაზე, შენაბრეთა მომსახურებაზე და ა. შ. იხ. აგრეთვე credit.; deposit 1). აბრ. კბ-ი

commercial banner [kɑ'mɜ:ʃəl bæŋə] სარეკლამო ტრანსპარანტი

commercial channel [kɑ'mɜ:ʃəl tʃænl] ტელეზ. კომერციული არხი. აბრ. კა

commercial development [kɑ'mɜ:ʃəl di'veləpmənt] 1. თავისუფალ ბაზარში გასაყიდი ახალი პროდუქციის დამუშავება; 2. წარმოების განვითარება კომერციული მიზნებისათვის

commercial list house [kɑ'mɜ:ʃəl list 'hʌvs] მისამართების სიის კომერციული მიმწოდებელი (უშუალო საფოსტო რეკლამირებისათვის)

commercialization [kɑ'mɜ:ʃəlɪ'zeɪʃn] კომერციალიზაცია (ახალი საქონლის შემუშავების [შექმნის] ერთი პროგრამული ფაზა, რომელიც თვალისწინებს წარმოებისა და მარკეტინგის პროგრამის შემუშავებას, ბიუჯეტის გამოყოფას ამ პროგრამისათვის)

Commission ['kɑ'mɔ:ʃən] 1. კომისია; 2. კომიტეტი. აბრ. comm. აბრ. კომიტ.; 3. რწმუნებულება; უფლებამოსილება; 4. დავალება; 5. კომისიის დადგენილება; 6. საკომისიო თანხა, ჭილდო და სხვ. **Δ Economic - for Europe** გაეროს ეკონომიკური კომისია ევროპის ქვეყნებისათვის; **Middle East** გაეროს ეკონომიკური კომისია შუა აღმოსავლეთის ქვეყნებისათვის; **Federal trade** - აშშ-ის ფედერალური სავაჭრო კომისია; **population** - დემ. გაეროს ქვეყნის მოსახლეობის კომისია

commission [kɑ'mɔ:ʃən] 1. მინდობილობა; სრულუფლებიანობა; 3. კომისია, კომიტეტი. რწმუნება; 2. კომრეც. დავალება; 3. იხ. **Commussion**; 4. საკომისიო გადასახადი; 5. საკომისიო გასამჭელო (მაგ. ფულადი ჭილდო); 6. თანამდებობაზე დანიშვნა; 7. იურ. მომრიგებელი მოსამართლისათვის გაცემული პატენტის (მისი სამსახურში დანიშვნისას). **Δ on** - საკომისიოდ გატანა (საქონლისა); **out of** - გაფუჭებული, დაზიანებული (მაგ., საქონლის შესახებ); **to charge** - 15% 15%-იანი საკომისიო გადასახადის აღება

commissionaire [kə'miʃə'neə] ფრანგ. 1. კომისიონერი; წარმომადგენელი; შიკრიკი; 2. კარისკაცი, შვეიცარი (მაღაზიაში, თეატრში, სასტუმროში); 3. სავაჭრო რწმუნებული

commission broker [kə'miʃən ,brəukə] მაკლერი, ბროკერი, დალალი (საკომისიო მაღაზიებში)

comissioner [kəmiʃ(ə)nə] ინგლ. 1. კომისიონერი, დამოუკიდებელი სავაჭრო შუამავალი (ბროკერი ან აგენტი, რომლის ძირითადი ასპარეზია სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ბაზარი); სპეციალური სავაჭრო რწმუნებული; 2. კომისიის წევრი; 3. იშვ. იხ. **comissionaire**

commis voyageur ფრანგ. კომიეოიაჟორი; მსხვილი სავაჭრო ფირმის მოხეტიალე წარმომადგენელი (რომელიც თან წაღებული საქონლის ნიმუშებისა და რეკლამების მეშვეობით მომხმარებელს ადგილზე სთავაზობს ფირმის ნაწარმს)

commit [kə'mit] 1. დავალების მიცემა; დავალდებულება; 2. დაფინანსება; (კაპიტალის) ჩადება; 3. მოვალეობის დაკისრება; 4. მოზიდვა (მაგ., რესურსებისა წარმოებაში გამოსაყენებლად); ჩაბმა საქმიანობაში; 5. კანონპროექტის გადაცემა; 6. დაპატიმრება.

commitment [kə'mitmənt] 1. ვინმეს დაპატიმრების ორდერი; 2. გადაცემა კანონპროექტისა პარლამენტის კომიტეტში; 3. მყიდველის ვალდებულება ფირმის წინაშე (შესყიდვის გარანტიის შესახებ); 2. ვალდებულება (მაგ., მიღებული შეკვეთების შესრულებისა, თანხის გამოყოფისა და მისთ.); 3. გადაცემა (მაგ., კანონპროექტისა უზენაეს საბჭოზე განსახილველად); 4. დანახარჯი, ხარჯი; (კაპიტალის) ჩადება; დაბანდება. - **sf**future delivery სასწრაფო შეკვეთების ვალდებულება.

committal [kə'mitl] (ვინმეს) სამართალში მიცემა ან ციხეში ჩასმა.

committee [kə'miti] კომიტეტი; კომისია; ჯგუფი; აბრ. **comm.** **Δ ~ on stock list** ფასიანი ქაღალდების კოტირებისათვის დამშვები საბირჟო კომიტეტი **ad hoc** - ლათ. სპეცკომიტეტი; **advisory** - საკონსულტაციო კომიტეტი; **auditing** - სარევიზიო კომისია; **finance** - საფინანსო კომიტეტი (კორპორაციაში); **planning** - დაგეგმვის ჯგუფი; **stock exchange** - საფონდო ბირჟის კომიტეტი; **trust** - სატრასტო ოპერაციების კომიტეტი

committens [committentis] ლათ. დავალების მიმცემი; კომიტენტი (დამსაქმებელი პირი, რომელიც ავალებს კომისიონერს, ან სხვა პირს, საქონლის იმპორტს, ექსპორტს, დაფრაბტვას და ა. შ. ხარჯებს კომიტენტი ანაზღაურებს. იხ. აგრეთვე **consignor**; **comissioner**; **freight** 2.)

commitor [kə'mitə] სულით ავადმყოფისთვის მეურვის დამნიშნული მოსამართლე.

commodification [ˌkɒmə'dɪfɪkəɪn] კომოდიფიკაცია (ფულის, როგორც საქონლის სავაჭროდ გამოყენება)

commodity [kə'mɒdɪtɪ] 1. საქონელი; 2. (ფართო) მოხმარების საგანი, პროდუქტი; 3. სამარწველო ნაწარმი (რომლის გადაზიდვას სპეციალური ტარიფით იხდიან დამატებითი მომსახურების სახით)

commodity market [ka'mɔditi mɑ:kɪt] სასოფლო-სამეურნეო და სხვა ნედლი პროდუქტების ბაზარი

commodity group [kə'mɔditi 'grʌp] საქონლის მიმწოდებელთა ჯგუფი

common-carrier ['kɒmən 'keəriə] 1. ამერ. დიდი კომერციული ავიაკომპანია, „მეტლე“; 2. განუსაზღვრელი კრედიტის გამღები ბანკი

common law [ˌkɒmən lɔ:] ზოგადი სამართალი; კანონთა საერთო სისტემა.

common-law marriage [ˌkɒmən lɔ:merɪdʒ] ქორწინება რეგისტრაციისა და ჯერისწერის გარეშე.

common-law wife ['kɒmən lɔ:waɪf] ქალი, რომელიც კაცთან ცხოვრობს, მაგრამ არ არიან დაქორწინებულები.

common wealth ['kɒmənweɪθ] 1. თანამეგობრობა; კავშირი; 2. ფედერაცია; რესპუბლიკა; სახელმწიფო; 3. ამერ. შტატი

commonwealth of independent states ['kɒmənweɪθ] (საბჭოთა კავშირის დაშლის შედეგად წარმოქმნილი); 1. დამოუკიდებელი სახელმწიფო ან რესპუბლიკა; 2. ფედერაციული რესპუბლიკა; ფედერაციაში შემავალი სახელმწიფო

communiorientes ['kɒmjuəriəntɪs] ადამიანები, რომლებიც ერთდროულად იღუპებიან (მაგ., ავარიის შედეგად).

comms [kɒmz] (აბრ.) იხ. **communication**

communa bonorum ლათ. („კომუნა ბონორუმ“): „ქონების ერთობლიობა“

communication [kəmjʊnɪkəɪʃn] 1. კომუნიკაცია; კავშირგაბმულობა; საინფორმაციო კავშირი; 2. ინფორმაციის გაცემის სისტემა; ურთიერთობის ქონა; 3. pl. ინფორმაციის გაცემისუნარიანობა

community newspaper [kə'mju:nɪti ,nju:spɛɪpə] სათემო გაზეთი

commutation [ˌkɒmjʊtɪʃn] 1. მკაცრი განაჩენის ნაკლებად მკაცრით შეცვლა; სასჯელის შემსუბუქება; 2. ერთი ტიპის გადასახადის სხვა ტიპის გადასახადით შეცვლა.

commute [kə'mju:t] 1. ერთდროული გადასახადი; 2. სახლიდან სამსახურში ყოველდღე სიარული (ან მგზავრობა); 3. სასჯელის შემსუბუქება.

company [kʌmpəni] 1. კომპანია; სააქციო საზოგადოება (იხ. სინ. **joint-stock company**); 2. კორპორაცია; ფირმა

company price image ['kʌmpəni praɪs ɪmɪdʒ] ფირმის „ფასდაწესებითი“ სახე (ფასის დონით განსაზღვრული სახე)

company sales potential ['kʌmpəni seɪls pə'tenʃəl] ფირმის საქონლის გაყიდვის პოტენციალი

company vision ['kʌmpəni vɪʒən] ფირმის (კომპანიის) „სახისმეტყველება“ (ფირმის სახისა და შემოქმედების სტრატეგიული ჩანაფიქრი)

comparable [ˈkɑmpərəbəl] 1. შედარებადი; 2. დაპირისპირებადი

comparative [kəmˈpærətɪv] შედარებითი; შეფარდებითი

comparative law [kəmˈpærətɪv lɔː] შედარებითი სამართალი. სხვადასხვა ქვეყნის სამართლებრივი სიტემების შესწავლა.

compare [kəmˈpeɪə] 1. შედარება; პარალელის გავლება; 2. (to) გაიგივება

comparison [kəmˈpærɪs(ə)n] 1. იხ. **compare** 1.; 2. დაპირისპირება; 3. pl. ინფორმაციის პერიოდული გაცვლა (ურთიერთხელსაყრელი კონტრაქტების ან შეთანხმებებისათვის)

compel [kəmˈpeɪl] 1. დაქვემდებარებაში მოქცევა; იძულება; 2. იძულებით გაკეთებინება; 3. მორჩილების მიღწევა; 4. ჩაჩუმება; გაჩუმება (გააჩუმა მან ის).

compensation [ˌkɒmpenˈseɪʃn] 1. კომპენსირება; ანაზღაურება; (მოშახურების) გადახდა; 2. აქერ. შემოსავალი; ხელფასი; დაწილდობა; 3. დახმარება; 4. გაწონასწორება

competition [ˌkɒmpɪˈtɪʃn] 1. კონკურენცია, კონკურენტული ბრძოლა; 2. შეჯიბრება

competition analysis [ˌkɒmpɪˈtɪʃnəʊlɪsɪs] სამრეწველო ჯამუშობა; საკონკურენტო ანალიზი

competitive [kəmˈpetɪtɪv] კონკურენტუნარიანი; კონკურენტული. **Δ** - **advantage** კონკურენტუნარიანი უპირატესობა (არსებულზე უფრო დაბალი თვითღირებულების საქონლის წარმოებისთვის); ~ **behaviour** კონკურენტული ქცევა; კონკურენტის ხასიათი; ~ **bid** კონკურენტის განცხადება; კონკურენტუნარიანობის განაცხადი (მიმწოდებელი ფირმისა მთავრობის განცხადების საპასუხოდ); ~ **bidder's list** მთავრობის შეკვეთის შემსრულებელი ფირმების სია; ~ **capacity** კონკურენტუნარიანობა; ~ **checks** (pl.) კონკურენტის მაკავებელი ფაქტორი; ~ **environment** კონკურენტული გარემოცვა; ~ **impact** კონკურენტუნარიანობის ზემოქმედება; ~ **parity method** კონკურენტის მაწონასწორებელი ხერხი (ფირმის სარეკლამო ბიუჯეტის განსაზღვრის მეთოდი, რომელიც ორიენტირებულია მოცემულ დარგში ლიდერი ფირმა-რეკლამატორის ბიუჯეტზე); ~ **pressure** კონკურენტი-ფირმებისაგან დაწოლა

competitor [kəmˈpetɪtə] კონკურენტი; მეტოქე; მოწინააღმდეგე. **Δ** **to outbid the** ~ კონკურენტზე უკეთესი პირობების შეთავაზება; **to outperform the** ~ კონკურენტის ჯობნა (აძლევა); კონკურენტის დაჯანა (კომერციულ საქმიანობაში); **aggressive** ~ (ბაზარზე) მკაცრად მებრძოლი კონკურენტი; **would-be** ~ სპოტენციალური კონკურენტები

compilation [ˌkɒmpɪleɪʃn] 1. (ფაქტების, სტატისტიკური მონაცემების და სხვა.) შეგროვება; დაგროვება; მოპოვება; მოყრება; 2. (ცნობარების და სხვ.) შედგენა

compiler [ˌkɒmpaɪlə] 1. შემდგენი, კომპილატორი; 2. პროგრამა-კომპილატორი

complain [ˌkəmˈpleɪn] 1. სარჩელის აღძვრა; 2. საქმის აღძვრა; 3. პრეტენზიის გამოხატვა (მიცემა); რეკლამაციის წაყენება; გასაჩივრება

complainant [ˈkəmˈpleɪnənt] 1. მომჩივანი; მოსარჩლე; 2. რეკლამაციის წარმდგენი ორგანიზაცია ან პიროვნება

complaint [kəmˈpleɪnt] პრეტენზია; რეკლამაცია; საჩივარი

complement [ˌkɒmplɪmənt] 1. შტატი; პირადი შემაღვენლობა; 2. კომპლექტი; 3. დამატება; 4. ნორმამდე შემესები რაოდენობა; 5. pl. შემესები რიცხვები.

complementary [kɒmplɪˈmentəri] დამატებითი (მაგ., საქონელი), კომპლემენტარული

complete [kəmˈpli:t] 1. სრული; მთელი; დამთავრებული; 2. დაკომპლექტებული; 3. დამთავრება; დასრულება; 4. დაკომპლექტება

completion [kəmˈpli:ʃn] 1. კომპლექტი; 2. შევსება (მაგ., სიისა, ჩამონათვალისა და მისთ.); 3. იხ. complete 3; 4. სრულყოფილების მიღწევა

complex [ˈkæmpleks] 1. კომპლექსი; ერთობლიობა; 2. კომპლექსური; შედგენლი; რთული

complexity [ˈkæmˈpleksɪti] 1. სირთულე; 2. სირთულის მაჩვენებელი

compliance [kəmˈplaɪəns] 1. თანხმობა; 2. დათანხმება; 3. (სამართლებრივი ნორმების) მოთხოვნების დაცვა.

compliant [kəmˈplaɪnt] დამთმობი; დამყოლი.

comply [kəmˈplaɪ] შესრულება (გადაწყვეტილებისა, ბრძანებისა და სხვ.).

component [kəmˈpəʊnənt] 1. კომპონენტი; შემაღვენელი ნაწილი; 2. დეტალი; კვანძი, ბლოკი; მაკომპლექტებელი ნაწარმი

composition [ˈkɒmpəzɪʃn] 1. კომპრომისული შეთანხმება მოვალესა და კრედიტორს შორის ვალის დაუყოვნებლივ გადახდის შესახებ; 2. აღნაგობა, სტრუქტურა; შემაღვენლობა; 3. კომპრომისული შეთანხმება (გადამხდელისა კრედიტორებთან)

compos mentis ლათ. („კომპის მენტის“): „სალი გონების მქონე“, „ნორმალური“, „შერაცხადი“.

compounder [ˈkɒmpaʊndə] შეამაეალი; შემრიგებელი, საქმის მომგვარებელი.

comptroller [kənˈtraʊlə] 1. მაკონტროლებელი, კომპტროლერი (საფინანსო საქმიანობაში); 2. აშერ. კონტროლიორი; 3. მთავარი ბუღალტერ-კონტროლიორი

computer [kəmˈpjʊ:tə] (აბრ. C) 1. კომპიუტერი (გამომთვლელი მანქანა, გამოთვლითი მოწყობილობა, სამართავსაანგარიშო ავტომატიზებული მანქანა); 2. გამოთვლელი; მოანგარიშე. **A digital** - ციფრული კომპიუტერი; **personal** - პერსონალური კომპიუტერი აბრ. პერკო (ტერმინი პერკო შემოვიტანეთ 1990 წ.; იხ. სსსრ მეცნ. აკად. „მოამბე“; ტ. 137, № 1)

computerization [kəmˈpjʊtəraɪˈzeɪʃn] კომპიუტერიზაცია, კომპიუტერული აპარატულ-პროგრამული საშუალებების დანერგვა (წარმოებაში, ეკონომიკაში)

comr. (აბრ.) იხ. **commissionaire** 1.

con [kʌn] *სლენგ.* მოტყუებით ვინმესგან ფულის მიღების მცდელობა
conceal [kən'si:ɪ] 1. ინფორმაციის დამალვა; 2. ნივთის ან საგნის (მაგ., იარაღის) გადამალვა.

concealment [kən'si:lment] დანაშაულებრივი მიზნით დამალვა.

concealment of birth [kən'si:lment əv bɜ:θ] ბავშვის დაბადების ფაქტის დამალვის რეგისტრირებადი დანაშაული.

concede [kən'si:d] 1. დათმობა; აღიარება (მაგ., მოწინააღმდეგე მხარის სისწორისა); 2. აწონ-დაწონვა; განხილვა.

concept ['kɒnsept] 1. კონცეფცია; ცნება; პრინციპი; 2. შეხედულება; იდეა

concentration [,kɒnsən'treɪʃn] 1. თავმოყრა; კონცენტრაცია; 2. (გეგმების) შეთანხმება

conceptualization [kɒn,septʃʌlɪzɪʃn] ჩანაფიქრის განხორციელება, გეგმის დამუშავება (დანაშაულის გასახსნელად); კონცეპტუალიზაცია

concept ['kɒnsept] კონცეფცია; გაგება; პრინციპი

conception [kən'sepʃn] 1. გაგება 2. კონცეფცია; 3. ჩასახვა (მაგ., ბავშვისა ქორწინებამდე).

concern [kən'sɜ:n] *ინგლ.* 1. კორნცერნი; სხვადასხვაგვაროვანი დაწესებულებების (საწარმოები, ბანკები, საეაქრო ფირმები, საფინანსო და სატრანსპორტო კომპანიები), სამრეწველო და საბანკო კაპიტალის შერწყმითი ერთობლიობა [გაერთიანება]; კ.-ში შემავალი საწარმოები ტრესტისაგან განსხვავებით დამოუკიდებელი არიან, მაგრამ ერთიან ფინანსურ კონტროლს ექვემდებარებიან (იხ. აგრეთვე trust); 2. დაწესებულება; საწარმოო გაერთიანება; ფირმა; 3. მონაწილეობა; ინტერესი; 4. საქმის ან კავშირის ქონა.

concert [kən'sɜ:t] 1. შეთანხმება; თანხმობა; 2. მოლაპარაკება, როდესაც რამდენიმე ადამიანი ან, კომპანია საიდუმლოდ მოქმედებენ სხვა კომპანიის ხელში ჩასაგდებად.

concession [kən'seʃn] 1. ბიზნესის მიზნებისათვის სხვისი ქონების გამოყენების უფლება (მაგ., მიწის ნაკვეთზე საბადოს მოპოვების უფლება); 2. ადგილზე პროდუქციის ერთადერთ გამყიდველად ყოფნის უფლება; 3. ფასჩამოკლება; დათმობა; 4. კონცესია: ა) კერძო მეწარმესთან ან უცხოურ ფირმასთან სახელმწიფოს ან მუნიციპალური ხელისუფლების მიერ დადებული ხელშეკრულება საწარმოების, მიწის და სხვათა გარკვეული ვადით ექსპლუატაციის შესახებ; ბ) კონცესიით შემქნილი საწარმო

concessioner [kən'seʃnə] კონცესიონერი (კონცესიის მიმღები ურდიული ან კერძო პირი); კონცესიის მფლობელი (იხ. concession)

conciliation [kən,sɪl'i'eɪʃn] არბიტრაჟული შერიგება (იხ. აგრეთვე arbitrage).

conciliator [kən'sɪliətə] მომრიგებელი შუამავალი.

concise [kən'saɪs] მოკლე; შემოკლებული

conclusion ['kɒn'klu:ʒən] 1. დასკვნა; 2. გადაწყვეტილება; 3. დამთავრება; დაბოლოება; 4. უფლების ჩამორთმევა

conclude [kən'klu:d] 1. ხელშეკრულების დადება; 2. დასკვნის გამოტანა; 3. დასრულება; 4. წარმატებით; დამთავრება; 5. (სასამართლოზე) რაიმეს უარყოფის აკრძალვა.

conclusive [kən'klu:sɪv] დასკვნითი (ნაწილი); გადამწყვეტი, უდავო (ფაქტი).

concretion [kən'kri:ʃn] შეზრდა

concur [kən'kɜ:] 1. დათანხმება. ურთიერთშეთანხმება; 2. თანხედრობა (მაგ., ხდომილობისა).

concurrence [kən'kʌrəns] 1. შეთანხმება; 2. დამთხვევა; 3. ხელშეწყობა.

concurrent [kən'kʌrənt] 1. თანამდევი; ერთდროულად მოქმედი; 2. პარალელური; 3. ურთიერთდამოკიდებული.

concuss [kən'kʌs] იძულება; დაძალება.

condemnation [ˌkɒndə'mneɪʃn] 1. განაჩენის გამოტანა; 2. ქონების კონფისკაცია; ყადაღის დადება; 3. სარჩელის მიუღებლობა; 4. წუნდება.

condemnatory [kən'demntɔ:ri] სიკვდილით დასჯის გადაწყვეტილების მიღება.

condition [kən'diʃ(ə)n] 1. პირობა; დათქმა; 2. კონდიცია; 3. პირობის დაყენება; 4. განპიროვნებულობა; 5. არსებითი პირობა (მაგ., გაუქმებისა). 3. მდგომარება; მდებარეობა; 4. განპირობებულობა; 5. pl. პარამეტრები მახასიათებლები; 6. კონდიციამდე დაყვანა; 7. რეჟიმი; 8. სიტუაცია

conditioning [kən'diʃniŋ] 1. სათანადოდ დადგენილ მდგომარეობაში მოყვანა; კონდიცირება; 2. პასპორტიზაცია (მაგ., დანადგარისა)

condo ['kɒndəʊ] იხ. **condominium**

condominium [ˌkɒndə'mɪniəm] ამერ. კონდო, კონდომინიუმი (მრავალსართულიანი, მრავალბინიანი სახლი, რომელშიც მისი მფლობელები ცხოვრობენ, ამასთან მიწა, სადაც სახლი დგას, ყველა მფლობელთა საერთო საკუთრებაა)

condone [kən'dəʊn] პატიება; გამართლება (მაგ., ფასის ზრდისა)

conducive [kən'dʌktɪv] 1. ხელის შემწყობი; 2. რაიმეს გამოშწვევი.

confer [kən'fɜ:] 1. ვინმესთვის ძალაუფლების ან პასუხისმგებლობის მინიჭება; 2. მოთათბირება; მოლაპარაკებების გაძღოლა

confer ლათ. („კონფერ“) „შეადარე“. შედარება; შეჯერება (ფაქტებისა).

conference ['kɒnfrəns] 1. თათბირი; კონფერენცია; 2. გემთმფლობელთა კარტელური შეთანხმება

confess [kən'fes] დანაშაულის აღიარება.

confide [kənfaɪd] დაეალება; მინდობა; საქმის მიჩენა, დასაქმება

confidential [ˌkɒnfɪˈdenʃəl] 1. კონფიდენციალური, საიდუმლო; 2. „გახმაურებას დაუქვემდებარებელი“

confine [ˈkɒnfɑɪn] დამნაშავის დამწყვედევა საკანში ან ოთახში.

confirm [kənˈfa:m] დამტკიცება; დასაბუთება; ნების დართვა; რატიფიცირება

conformance [kənˈfɑ:məns] წესის შესაბამისად მოქმედება; კონფორმიზმი.

confirmatio ლათ. („კონფირმაციო“): „დამტკიცება“; „დასაბუთება“

conformism [kənˈfɔ:mɪzəm] (ლათ.-დან **conformis** მსგავსი; შესაბამისი; შესატყვისი) შემგუებლობა; შემთანხმებლობა; (არსებული წესების, გაბატონებული აზრის და სხვათა) პასიური მიღება; პირადი პოზიციის უქონლობა

conformity [kənˈfɔ:mɪti] 1 შესაბამისობა; შესატყვისობა; 2. დაქვემდებარება.

confrere [kənˈfrea] (ერთი და იგივე პროფესიის) პირთა ამხანაგობა, ჭკუფი; კოლეგები

confusion [kənˈfju:ʒn] 1. უწყნარიგობა; არეულობა; 2. ჩარევა; (ერთ მასად) გაერთიანება; წარაცვლება;

congestion [kənˈdʒestʃən] ქაბზმოსახლეობა; ქაბზდასახლება; გადატვირთულობა

conglomerate [kənˈglɒməɪt] (ლათ.-დან **conglomeratus** შეგროვებული, შეკრებილი; თავმოყრილი) 1. კონგლომერატი; რამდენიმე კომპანიისაგან შემდგარი მსხვილი კორპორაცია. იხ. აგრეთვე **corporation**); 2. კონგლომერატი; სხვადასხვა ტიპის ნაწილებს ან საგნების შემთხვევითი თავმოყრა

conjecture [kənˈdʒektʃə] 1. სტატ. სავარაუდო გამოთვლა; 2. ვარაუდი

conjunction [kənˈdʒʌŋktʃən] კონიუნქტურა; შექმნილი ვითარება (საქონლის დამახასიათებელ ნიშანთისებებათა ერთობლიობა დროის მოცემულ მომენტში; ფასების მოძრაობა, ფასიანი ქაღალდების კურსი, მოთხოვნილება, პროდუქციის რაოდენობა, ბაზრის პირობები, მოგების პროცენტები და სხვ.)

con-man [ˈkɒnmæn] ბრიტ. საუბ. კონმენი (ვინმეს ნდობით მოსარგებლე პირი, რომელიც ადლითობით შოულობს ფულს). ტერმინი აკრონიმია სიტყვებიდან **confidene man** თაღლითი, აფერისტი.

connaissance (ფრანგ.-კონოსემენტი) იხ. **bill of lading**

connection [kəˈnekʃən] 1. კონტაქტი; კავშირი; 2. შეერთება; მიერთება; 3. ჩართვა; 4. pl. ნათესაეები; ნათესაური კავშირები

connectivity [ˌkɒnektɪˈvɪti] კონექტიურობა (სხვადასხვა ტიპის კომპიუტერის ან კომპიუტერული სისტემის მუშაობის თავსებადობა), (კომპიუტერთაშორისო) ინტერკომუნიკაცია

con queen [kənˈkwi:n] ამერ. ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ქალი-დეტექტივი (გამომძიებელი).

consanguineous [ˌkɒnsæŋˈɡwɪniʊs] ნათესაური; სისხლით ნათესაური; ერთი სისხლის(ა)

consecutive [kən'sekjʊtɪv] მომდევნო; ერთი მეორის მიყოლებით (მაგ., გამოტანილი განაჩენის შესახებ).

consenscence [ˌkɒnsɪ'nesns] დაბერება

consensual [kən'sensʊəl] კონსენსუალური; შემთანხმებლური

consensus კონსენსუსი; შეთანხმება; ურთიერთშეთანხმება; ურთიერთშეთანხმებულობა (მაგ., ხელშეკრულების მუხლზე)

consent [kən'sent] 1. თანხმობა; 2. ნებართვა

consequency ('kɒnsɪkwəns] 1. შედეგი; რეზულტატი; 2. დასკვნა; 3. შესაძლებლობა; მნიშვნელობა; 4. გავლენიანი მდგომარეობა; მაღალი პოსტი

conservancy [kən'sɑ:vənsɪ] 1. ნაოსნობისა და თევზჭერის მარეგულირებელი კომიტეტი; 2. ბუნების დაცვა

conservation [ˌkɒnsə'veɪʃn] 1. შენახვა; კონსერვაცია; 2. იხ. **conservancy**-.

conservationist [ˌkɒnsə'veɪʃnɪst] ბუნების დაცვის საპეციალისტი

conservative [kən'sɑ:vətɪv] 1. დამკავი; 2. კონსერვატიული; 3. მისაღები (მაგ., ფასი); დადაბლებული

consideration [kən,sɪdə'reɪʃn] 1. განხილვა; მსჯელობა; 2. შეხედულება; 3. ანაზღაურება; კომპენსაცია; 4. შემხვედრი დაკმაყოფილება

consign [kən'saɪn] 1. გაგზავნა (საქონლისა და სხვ.); 2. გადაცემა; დავალება

consignation [ˌkɒnsɪ'gneɪʃn] (ლათ.-დან **consignatio** „კონსიგნაცია“-წერილობითი დასტური, დოკუმენტი) 1. საგ. ეკ. ურთ. კონსიგნაცია (საზღვარგარეთ საქონლის გაყიდვის ფორმა, რომლითაც საქონლის პატრონი-კონსიგნანტი, თავის საქონელს სარეალიზაციოდ უგზავნის უცხოეთში მყოფ კომისიონერს-კონსიგნატორს. იხ. **consignor**, **consignee**); 2. საქონლის გაგზავნა საკონსიგნაციოდ

consignee [ˌkɒnsaɪ'ni] საგ. ეკ. ურთ. კონსიგნატორი, ტვირთის ადრესატი, ტვირთმიმღები (იხ. აგრეთვე **consignation** 1.); საცალო საქონლით ვაჭრობის შუამავალი (მას საქონელი არც შეუძენია არც მისი მფლობელია, მაგრამ აქვს სათავსი, გაყიდვის ორგანიზატორია, რისთვისაც საკომისიო შემოსავალს ღებლობს იხ. აგრეთვე **consignor**)

consigner [kən'saɪnɪ] იხ. **consignor**

consignor [kən'saɪnɪ] საგ. ეკ. ურთ. კონსიგნანტი, საზღვარგარეთ გასაგზავნი (ან გაგზავნილი) საქონლის მფლობელი; ტვირთის გამგზავნი. იხ. აგრეთვე **consignation** 1. **consignee**); 2. კომიტენტი (იხ. **committens**)

consignment [kən'saɪnmənt] 1. საქონლის პარტია; ტვირთი; 2. საქონლის გაგზავნა; ტვირთის გაგზავნა; 3. იხ. **consignation** 1.

consistency [kən'sɪstmənsɪ] 1. თანმიმდევრობა; 2. მუდმივობა; სტაბილურობა; მდგრადობა; 3. შეთანხმებულობა; თავსებადობა; 4. საფუძვლიანობა, საბუთიანობა

consols [kən'sɔ:ls] ინვლ. კონსოლიდებული რენტა, კონსოლი

consortes litis ლათ. („კონსორტეს ლიტის“): მომჩივანი მხარეები; დავის მონაწილენი

consortium [kən'sɔ:tɪəm] (ლათ.) მონაწილეობა; კონსორციუმი (სამრეწველო მონოპოლიების ან მსხვილი ბანკების დროებითი გაერთიანება საქმიანი ოპერაციების ჩასატარებლად, მაგ., ინჟინირინგის სამუშაოებისათვის. იხ. აგრეთვე **engineering**)

constable ['kɒnstet] დაფუძნება, დადგენა; დაწესება.

constituency [kən'stɪtʃənsɪ] 1. საარჩევნო ოლქი; 2. საუბ. კლიენტურა, კონტრაგენტები (კომერციული უზნებისა)

constituent [kən'stɪtʃənt] ამომრჩეველი; საარჩევნო ოლქში მცხოვრები.

constitute [ˌkɒnstɪtʃu:t] წარმოადგენს; შეადგენს.

constitution [ˌkɒnstɪ'tʃʊ:ʃən] 1. ქვეყნის ძირითადი კანონი, კონსტიტუცია; 2. ასოციაციის, საზოგადოების ან კლუბის წერილობითი წესები; წესდება; დებულება; 3. წარმოქმნა; შექმნა; დაფუძნება; 4. მოწყობილობა; შედგენილობა.

constrain [kən'streɪn] 1. იძულება; 2. ციხეში ჩასმა; 3. შეკავება; 4. დაკავება.

constraint [kən'streɪnt] 1. იძულება; შეზღუდვა; 2. შემზღუდველი კავშირი; 3. პირობები (მაგ., ეკონომიკური შეზღუდვებისა)

construction [kən'strʌkʃən] 1. ახსნა; ახსნა-განმარტება; 2. პროგრამის შედგენა; 3. **close construction** შეზღუდული (რესტრიქციული) ახსნა. Δ **correct** ~ სწორი განმარტება.

construe [kən'stru:] სიტყვების ან დოკუმენტის მნიშვნელობის განმარტება.

consul ['kɒnsəl] კონსული.

consular ['kɒnsjʊlə] კონსულის(ა); საკონსულო (კონსულისათვის).

consulate ['kɒnsjʊlɪt] კონსულის სახლი ან სამუშაო ადგილი.

consume [kən'sju:m] 1. მოხმარება; 2. ხარჯვა

consummation ['kɒnsə'meɪʃən] 1. საბოლოო გაფორმება; დამთავრება; 2. მოქმედებაში შეყვანა, კონსუმაცია

consumer [kən'sju:mə] 1. მომხმარებელი; 2. აბონენტი. Δ ~ **acceptance** მომხმარებლის მიერ მიღება (მაგ., საქონლისა, საგნისა, რჩევისა, იდეისა და სხვ.); ~ **advertisement** ფართო მომხმარებლისათვის გათვლილი სარეკლამო განცხადება; ~ **behaviour** მომხმარებლის (მო)ქცევა; ~ **confidence index** სამომხმარებლო დამაჯერებლობის მაჩვენებელი (ზიჩიჯანის) უნივერსიტეტის ყოველწევარტალური ღონისძიების შედეგები; ~ **goods advertiser** ფართო მოხმარების საგნების რეკლამის შემქმნელი (ფირმა); ~ **goods fair** ფართო მოხმარების საგნების ბაზარი; ~ **guide** სამომხმარებლო სახელმძღვანელო; ~ **information** სამომხმარებლო ინფორმაცია; ~ **interest group** მომხმარებლის ინტერესების დაცვის ჯგუფი (იხ. აგრეთვე **consumerism**); ~ **jury** სამომხმარებლო ეიური; ~ **list** მომხმარებელთა სია; ~ **market-place** სამომხმარებლო ბაზარი; სამომხმარებლო

რებლო ბაზრის სურათი; ~ -oriented firm ფართო მომხმარებლის გემოვნებაზე ორიენტირებული საქონლის გამომშვები ფირმა; ~ preferences (pl.) სამომხმარებლო უპირატესობის მინიკება; ~ price index სამომხმარებლო ფასების მაჩვენებელი; - Protection Agency მომხმარებლის დაცვის სააგენტო (აშშ); psychologist მომხმარებლის ქცევის (შემსწავლელი) ფსიქოლოგი; ~ -purchase diary მომხმარებლის საყიდლების დღიური; ~ -research firm სამომხმარებლო მოთხოვნილების შემსწავლელი ფირმა; ~ respondent გასაღების სტიმულირების პროგრამაზე გამომხმარებელი მყიდველი; ~ specialty catalog მომხმარებლის სპეციალიზებული კატალოგი

consumerism [kən'sju:mərizm] ამერ. კონსუმერიზმი (მომხმარებელთა საპროტესტო მოძრაობის ფორმა, ბაზარზე ხელოვნურად წარმოქმნილი (საქონელ) გაცვლების უსამართლო თანაფარდობის აღმოსაფხვრელად, იმპორტის გაზრდის, ექსპორტის შემცირების და სხვა გზით ბაზრის გაყვრებისათვის)

consuming capacity [kən'sʌmɪŋ kə'pæsɪtɪ] მომხმარებლის შესაძლებლობა, უნარიანობა

consumption [kən'sʌmpʃən] 1. მოხმარება; 2. ხარჯვა; დახარჯვა

consumption curve [kən'sʌmpʃən kʌɪv] მენეჯ. მოხმარების მრული, მოხმარების დიაგრამა

contact ['kʌntækt] 1. კავშირი; კონტაქტი; 2. დაკავშირება; კონტაქტში შესვლა

contagium vivum ლათ. („კონტაგიუმ ვივუმ“); ცოცხალი კავშირი (აქ: ცოცხალი სიტყვის, დიალოგის გადამღები ძალა)

container [kən'teɪnə] სათავსი; კონტეინერი; ტარა

container premium [kən'teɪnə 'premiəm] შეფუთვის პრემია (უშუალო დაჭილდოების სახე)

contamination [kən,tæmɪ'neɪʃən] (გარემოს) დაბინძურება, დაქუცყიანება

containerization [kən,tɛɪnəraɪ'zeɪʃn] კონტეინერიზაცია; საქონლის გადაზიდვა სპეციალური კონტეინერით

contango [kən'tæŋɡəʊ] 1. რეპორტი. საგარიგებო ანგარიშსწორების გადავადება; 2. გამყიდველის მიერ დამატებული პროცენტი (გადახდის გადავადების გამო); 2. კონტანგო (ნაღდი საქონლის ფასის ნამატი ხანგრძლივი დროით გარიგებებისას, რასაც ბროკერი იხდის. იხ. broker); 3. საქონლის გაყიდვისა და გარკვეული დროის შემდეგ იმავე საქონლის შესყიდვის ორმაგი გარიგება; 4. რეპორტი: ა) საფონდო გარიგების ანგარიშსწორებია გადავადება; ბ) ფასნამატიამგვარი გარიგებისათვის.

contemnor [kən'temə] პირი, რომელიც სასამართლოსადმი უპატივემლობის დანაშაულს ჩადის.

content [kən'tent] 1. ტევადობა; 2. შემცველობა (მასალისა, კიმიური შედგენილობისა და ა. შ.); შიგთავსი; 3. (წერილის) შინაარსი.

contest [kən'test] 1. შეჯიბრი; 2. დავა

contestant [kən'tesnt] 1. კონკურენტი, მკონკურირებელი ფირმა; 2. შეჯიბრის მონაწილე

context ['kɒntɛkst] სიტყვასთან ან ფრაზასთან მყოფი სხვა სიტყვები; ზოგადი სიტყვითი სიტუაცია

contingencies [kən'tɪndʒnsɪ] 1. დამატებითი გაუთვალისწინებელი გარემოებები (გარიგებებისას); 2. გაუთვალისწინებელი ხარჯები

contingent [kən'tɪndʒnt] კონტინგენტი

continuation [kən'tɪnjʊ'eɪʃn] 1. გაგრძელება; 2. დამატება; 3. იხ. **contango**

continuity series ['kɒntɪnju:ɪ sɪrɪ:zɪ] პირდაპირი მარკეტინგით ავტომატურად ვავრცელებული საქონლის სერია

conto corrente იტალ. („კონტო კორრენტე“) ბანკ. მიმდინარე ანგარიში, კონტოკორენტე (ბანკის მიერ კლიენტის დავალებით ჩატარებული ყველა ოპერაციის აქტიური ანგარიში)

contra ['kɒntɹə] 1. კონტრა, საწინააღმდეგო; 2. წინააღმდეგი; განსხვავებული.

contra account ['kɒntɹə ə'kaʊnt] საპირისპირო ანგარიში ანგარიში, რომელსაც მერვე ანგარიშის ბალანსი გამოჰყავს.

contract [kən'tɹækt] 1. საგ. ეკ. ურთ. კონტრაქტი; ხელშეკრულება; ნარდი; 2. ხელშეკრულების დადება (ან გაფორმება); მორიგება, მორიგების მიღწევა; 3. (ეკონომიკის დაცემის ტემპის) შემცირება, შენელება. Δ - awarded დადებული კონტრაქტი

contractor [kən'tɹæktɔ] 1. მენარდი; 2. კონტრაქტენტი (იხ. **contrahent**); 3. დამმუშავებელი; დამამზადებელი ფირმა

contractual [kən'tɹæktʃʊəl] სახელშეკრულებო; ხელშეკრულების(ა); ხელშეკრულებით გათვალისწინებული

contractual vertical marketing system კონტრაქტით საქონლის განაწილების ვერტიკალური მარკეტინგული სისტემა (სისტემა, რომელშიც დამოუკიდებელი ფირმები შეთანხმდნენ ოპტიმალური განაწილებისათვის)

contradict(ion) [kən'tɹə'dɪkʃn] 1. (ლათ. **contradiction**-დან „საწინააღმდეგოს თქმა, შეწინააღმდეგება“) შეუსაბამობა; წინააღმდეგობა; 2. უარყოფა (მაგ., მეთოდისა)

contradiction in adjecto ლათ. („კონტრადიქციო ინ ადიექტო“): შეუსაბამობა განსაზღვრებაში (აქ: საგნის განსაზღვრა შეუსაბამო ზედსართავით. მაგ., ჰუმანისტი მკვლელი კაცისა)

contrafactio ლათ. („კონტრაფაქციო“): კონტრაფაქცია; სააქტიურო უფლებების დარღვევა; ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევა.

contrahent ['kən'tɹəhɛnt] (ლათ.-დან **contrahens**; **contrahentis** ხელშეკრულების დამდებნი) ინგლ. კონტრაქტენტი; კონტრაქტის ხელმოწერაში მონაწილე ყოველი მხარე; საეკონომიკო (ან სხვა ტიპის) ხელშეკრულების მონაწილე; (ურთიერთ)შემათანხმებელი (იხ. აგრეთვე **contractor** 1.)

contra jus et fas ლათ. („კონტრა იუს ეტ ფას“): „კანონისა და სამართლიანობის საწინააღმდეგოდ“

contrapose [ˌkɑntɹəˈpəʊz] (ურთიერთ) დაპირისპირება

contraposition [ˌkɑntɹəpəˈzɪʃn] 1. კონტრაპოზიცია; 2. დაპირისპირება; ანტითეზა. Δ in ~ [of|with] (რაიმეს ან ვინმეს) საპირისპიროდ, საწინააღმდეგოდ

contra proferentem ლათ. სინტრა პროფერენტემ): „მის წინააღმდეგ, კინც ამტკიცებს“. წესი იმის შესახებ, რომ დოკუმენტში რაიმე ორაზროვნება განიმარტება იმ მხარის საწინააღმდეგოდ, რომელმაც იგი შეადგინა.

contraria contraries sunt remedia ლათ. („კონტრარია კონტრარიეს სუნტ რემედია“): საწინააღმდეგო საწინააღმდეგოს წამალი (აქ: ხიდან სოლს სოლითვე ამოაგდებენ)

contra sextum (praecceptum) ლათ. („კონტრა სექსტუმ“): მეექვსე ცნების საწინააღმდეგოდ

contravene [ˌkɑntəˈvi:n] დარღვევა (წესებისა, წესდებისა და სხვათა) და მათ წინააღმდეგ წასვლა.

contribution [ˌkɑntɹiˈbjʊʃn] 1. დახმარება; ხელის შეწყობა; 2. წვლილი; 3. შესატანი; 4. გადასახადი; გამოსაღები, მოსაკრებელი; 5. კონტრიბუცია; გადასახადი; 6. მთლიანი მოგება; შემოსავალი (ნაუკრისა და ცვლად დანახარჯს შორის სხვაობის შედეგი); 7. წვლილის შეტანა

contribution margin [ˌkɑntɹiˈbjʊʃn mɑːdʒɪn] მოგების მარაგი; საქონლის თვითღირებულების ცვალებადობისაგან დამოუკიდებელი შემოსავალი [მოგება]

contributor [kənˈtrɪbjʊtə] 1. კონტრიბუტორი (საერთო მიზნისათვის სხვა პირისათვის თანხის მიმცემი, პირი; დახმარების აღმომჩენი; ამ მიზნით აქციების გადამცემი ან აქციების მყიდველი); 2. მუდმივი თანამშრომელი (გამომცემლობისა, გაზეთისა და სხვ).

contributory [kənˈtrɪbjʊtəri] 1. შემწირველი; გადამხდელი; 2. კომპანიის აქციების მფლობელი წევრი (ამავე კომპანიისა); 3. კომპანიის მთლიანი აქციების მფლობელი; 4. ხელშემწყობი (პირი); დახმარების აღმომჩენი; ქველმოქმედი

contrivance [kənˈtrɔɪvəns] 1. მოტყუება; მოგონება; 2. (გამცემლური) გეგმა; 3. შენიღბვის საშუალება; მაქინაცია.

controff'e'rtა კონტროფერტა (გარიგების ხელშეკრულების დადებაზე დათანხმების განცხადება, ოფერტაში აღნიშნული წინადადების გარდა ახალი პირობების გათვალისწინებით. იხ. აგრეთვე off'e'rtა)

control [kənˈtrəʊl] (აბრ. C.) 1. მართვა; რეგულირება; 2. კონტროლი; შემოწმება, 3. კონტროლის დაწესება; მოწესრიგება; 4. მართვის მოწყობილობა; მართვის ორგანო. Δ in ~ დადგენილ ზღვრულ მნიშვნელობაში მყოფი (ეკონომიკური მიკროსისტემა); out of ~ უმართავი; მოუწესრიგებელი; to adopt ~ კონტროლის დაწესება; to get beyond ~ კონტროლიდან გამოსვლა

controlled circulation [kənˈtrəʊld sɑːkjʊˈleɪʃn] შეზღუდული ტირაჟიანი გამოცემა სპეციალისტებისათვის (მაგ., რეკლამათმექმნელთათვის)

controlled distribution [kənˈtrəʊld dɪstrɪˈbjʊʃn] შემოწმების პირობებში განაწილება (საქონლის გასაყიდად)

controller [kən'trɒlə] 1. კონტროლიორი; მამოწმებელი; 2. მთავარი ბუღალტერ-ანალიტიკოსი; მთავარი ბუღალტერ-კონტროლიორი; 3. გამ. ტექ. კონტროლერი, მართვის მოწყობილობა (მაგ., კავშირის არხის მენსიერების, მონაცემთა შეტანა-გამოტანის და სხვ. კონტროლერი)

controlling [kən'trɒlɪŋ] 1 კონტროლინგი; 2. შემოწმება; მართვა.

control side [kən'trɒl 'saɪd] მომხმარებელთა საკონტროლო ჯგუფი, რომელთაც შეთავაზებენ ძველ საჭონელს (ან რეკლამირების ძველ მეთოდს)

controversial advertising [kəntrə 'vɜ:ʃəl 'ædʃvataɪz] საექვო (ლირებულების ან შინაარსის) რეკლამა

convene [kən'vi:n] 1. მოწვევა; მოხმობა; 2. შეკრება.

convenience [kən'vi:niəns] 1. მოხერხებულობა; 2. ხელსაყრელი პირობები.

convention [kən'venʃn] 1. საგ. ეკ. ურთ. კონვენცია; საერთაშორისო ხელშეკრულება; შეთანხმება; 3. ყრილობა; კონვენტი. მოლაპარაკება; 2. ყრილობა; კონფერენცია; 3. ჩვეულება; პირობითობა.

convergence [kən'vɜ:dgəns] კონვერგენცია; დაახლოება. **Δ ~ of demand** მოთხოვნის ხასიათის მიხედვით დაახლოება (ბაზრის სხვადასხვა სეგმენტებისა); - **of social systems** სხვადასხვა სოციალური სისტემის კონვერგენცია

conversion [kən'vɜ:ʃn] 1. კონვერსია (ა. ერთი ქვეყნის ვალუტის გაცვლა მეორე ქვეყნის ვალუტაზე; ბ. სამხედრო დანიშნულების ქარხნების გადაყვანა სამოქალაქო წარმოებაზე); 2. გარდაქმნა; გადამწევა; 3. გადასვლა (ახალი პროდუქციის გამოშვებაზე); 4. გადაანგარიშება; 5. მისაყურება (მინდობილი ქონებისა); 4. იშვ. სასამართლო განაჩენის შებრუნება; 5. სამოქალაქო სამართალდარღვევა- რაც გამოიხატება პირის მიერ მიბარებული ქონების გამოყენებაში.

conversion rate [kən'vɜ:ʃn 'reɪt] ორსაფეხურიან მარკეტინგში მყიდველთა მიზიდვის მაჩვენებელი; კონვერსიის სისწრაფე

convert [kən'vɜ:t] 1. ქონების სხვა ფორმად (მაგ., ნალდ ფულად) გარდაქმნა; კონვერტირება; 2. შექცევა; 2. საყურების იურიდიული ხასიათის შეცვლა

conveyance [kən'veɪəns] 1. იურიდიული დოკუმენტი, რის ძალითაც მიწის მფლობელობა გამყიდველიდან მყიდველზე გადადის; 2. გადაზიდვა; მიტანა; 3. გადასატანი საშუალება

conveyancer [kən'veɪəns] ნოტარიუსი; პირი, რომელიც ქონების გადაცემის ან დოკუმენტის სისწორის საბუთს ადგენს, ამოწმებს.

convict [kən'vɪkt] პატიმარი; ტუსალი.

conviction [kən'vɪkʃn] 1. გასამართლება; დამნაშავედ ცნობა; 2. დაჯერებულობა; დარწმუნებულობა

Convoke [kən'vɔ:k] მოწვევა (პარლამენტის სხდომისა); (სხდომისათვის) (ან სესიისათვის) შეკრება.

cook [ku:k] ამერ. სლენ. ჩაშლა, გაფუჭება (საქმისა, გეგმისა)

co-op ads [კაუ'აპ 'აძძ] (საერთო) ეროვნული რეკლამათმშემქმნელთა და ადგილობრივი საცალო ვაჭრობის მუშაკთა ერთობლივი სარეკლამო განცხადება (პირველნი რეკლამას უკეთებენ საქონელს, მეორენი — თუ სად შეიძინონ იგი)

co-op advertising [კაუ 'აპ აძვ:აივი] მეწარმისა და საცალო ვაჭრობის მუშაკის ერთობლივი რეკლამა

co-op chain [კაუ 'აპ ʃეინ] საცალო ვაჭრობის მუშაკთა ქსელი, რომლებიც საქონელს ყიდულობენ ბითუმად მოვაკრე ფირმებისაგან; სავაჭრო-შემსყიდველი კოოპერატივები.

cooperation [კაუ 'აპაი:ი] თანამშრომლობა, კოოპერაცია; ერთობლივი მოქმედება

cooperative [კაუ 'აპაი:ი] 1. კოოპერატივი; კოოპერაციული მალაზია; 2. ერთობლივი, კოოპერაციული; 3. კოოპერაციული საზოგადოების წევრი, კოოპერატორი

cooperative mailing [კაუ 'აპაი:ი მაილინგ] ორი ან მეტი რეკლამათმშემქმნის სარეკლამო პროდუქციის ერთობლივი საფოსტო გზავნილი (დანახარჯების პროპორციული გაღებით)

co-opt [კაუ 'აპტ] წვერად მიღება.

coordinate [კაუ 'ა :დი:ნი] შესაბამისობაში მოყვანა, კოორდინირება

coordinated visual identity [კაუ 'ა :დი:ნი:ტი] ერთობლივი გარეგანი, ვიზუალური სახე (მაგ., გასაყიდი საქონლისა, საგნისა)

coowner [კაუ 'აუი] თანამფლობელი; ერთ-ერთი მფლობელთაგანი

cop [კაპ] ინგლ. სლენ. 1. პოლიციელი; კოპი; 2. მუშაობა; საქმიანობა; 3. მოგება; მიღება; 4. ფასიანი, კარგი

cop a heel [კაპ ა ჰი:ლ] ამერ. ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ციხიდან გაპარვა, გაქცევა.

coparcener [კაუ'პარს:ნი] თანამონაწილე (მემკვიდრეობითი ქონების ტოლწილობისას).

copper-heated ['კაპ 'ჰი:ტი] ამერ. ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა): გამცემი; არასაიმედო

coproduction [კაუპროდუქი] 1. თანაპროდუქტი, კოპროდუქტი; ერთობლივად შექმნილი პროდუქტი; 2. ერთობლივი წარმოება

coproprietor იხ. **coowner**

copy [კაპი] 1. ასლი, პირი; 2. პირის გადაღება (ქალაღზე), ასლის გამზადება; 3. ტექსტური რეკლამა; 4. ეგზემპლარი, ცალი; 5. დაბეჭდვა, გამრავლება; 6. სარეკლამო განცხადების ტექსტი. **Δ** - **appeal** სარეკლამო ტექსტის ძირითადი იდეა; - **area** სარეკლამო განცხადების ტექსტური ნაწილის ფართობი; - **cat** საქონლის იმიტაცია; - **chief** სარეკლამო ტექსტის (მოზზადების) საშსახურის ხელმძღვანელი (სარეკლამო სააგენტოში); - **delivery** რეკლამის ტექსტის ეფექტიანობა; - **writing** სარეკლამო განცხადების ტექსტების შედგენა

copyholder ['kɑ:pɪhɔ:ldɪ] კოპიჰოლდერი (სასამართლო დადგენილებით უფლების მქონე მოიჯარე)

copyright ['kɑ:pɪraɪt] 1. საავტორო უფლება: ლიტერატურული საკუთრების უფლება; ინტელექტუალური საკუთრების უფლება; 2. საავტორო უფლების უსრუენედელოვა.

coram arbitris [tɛstɪbʊs] ლათ. („კორამ არბიტრის (ან: ტესტიბუს“): მოწმეთა (თან)დასწრებით

cor cordium ლათ. („კორ კორდიუმ“): გულის გული (აქ: ჭეშმარიტების დედაარსი)

corner ['kɔ:nɔ] საბირე. 1. სექულანტების ჭგუფი; 2. კორნერი (აქციების სპეკულაციური შესყიდვა); 3. ინგლ. სლენ. წილი; ნაწილი

corner influence ['kɔ:nɔ ɪn 'flʊəs] „კუთხის“ უპირატესობა (კუთხეში განლაგებული მაღაზიის სავაჭრო უპირატესობა)

coroner ['kɔ:rənə] კორონერი; გამომძიებელი (იურისტი ან ექიმი).

corporate ['kɔ:pəraɪt] კორპორაციული; აქციონერული. **Δ - brochure** ფირმის სარეკლამო ბროშურა [პროსპექტი]; ~ **culture** ფირმის ღირსება; ფირმის „ფასეულობის სისტემა“; ~ **goal** ზოგადსაფირო მიზანი; ~ **identity** ფირმის სტილი (მას ში შედის; ლოგოტიპი, სავიზიტო ბარათები, ბუკლეტები, საფირო შეფუთვის საშუალება, რეკლამა და მისთანანი, რომლებიც ფირმის სამყაროს წარმოაჩენენ); ~ **image** ფირმის „სახისმეტყველება“ მყიდველისათვის; ~ **influence** ფირმის პრესტიჟის გავლენა

corporate licensing ['kɔ:pəraɪt 'laɪsɛnsɪŋ] 1. კორპორაციული ლიცენზია;

აქციონერული საზოგადოების ლიცენზია; 2. ლიცენზიური მარკეტინგი (პოპულარული საფირო სახელების გამოყენება საქონლის გაყიდვის მიზნით, როდესაც ასეთ სახელს საქონლის სახელწოდებასთან არავითარი კავშირი არა აქვს; მაგ., *Coca-Cola* — მისურებზე, *Adidas* — საფერფლებზე და ა. შ.)

corporate name ['kɔ:pəraɪt 'neɪm] საფირო სახელწოდება; კორპორაციული (აქციონერული) სახელწოდება

corporate seminar ['kɔ:pəraɪt semɪnɔ:] სემინარი მარკეტინგის საყითხებში

corporate spying ['kɔ:pəraɪt spaɪŋ] სამრეწველო ჯაშუშობა

corporate vertical marketing system მენეჯ. საქონელთა განაწილების ცენტრალიზებული ვერტიკალური სისტემა (როდესაც ყველა არხი ფირმას ეკუთვნის)

corporation [kɑ:pə'reɪʃn] 1. გაერთიანება, კორპორაცია; 2. ამერ. სააქციონერო საზოგადება; სააქციონერო კომპანია

corpse [kɑ:pz] მიცვალებულის გვამი.

corpus [kɑ:pəs] (კანონების) კრებული; მაგ., **habeas corpus**.

corpus delicti ლათ. (კორპუს დელიქტი): „დანაშაულის დამამტკიცებელი“. ჭეშმარიტი ნივთიერი მტკიცებანი, რითაც დგინდება დანაშაული ფაქტი.

corpus juris civilis [corpus juris Romani] ლათ. („კორპუს იურის ცივი-

ლის“); სამოქალაქო კანონთა კრებული („იუსტინიანეს კოდექსი“; რომაული კანონების კრებული)

corpus legis ლათ. (კორპუს ლეგის); „კანონთა კრებული“ (რომის სამოქალაქო სამართლის წიგნები).

corr. (აბრ.) იხ. **correct** აბრ. კორ.

correct [ka'rekt] 1. გამასწორებელი პატიმრობა (დამნაშავესა); 2. შესწორება; ჩასწორება, კორექტირება. აბრ. C.; **corr.**; 2. ზუსტი; სწორი

corrective [ka'rektiv] 1. გასწორება; მოსწორება, გათანაბრება; 2. შესწორება, კორექტივის შეტანა

corrective order [ka'rektiv o:də] გასწორებელი რეკლამის განლაგების ბრძანება

correlation [ka'relaj(ə)n] 1. შესაბამისობა; შეუფარდება; 2. სტატ. კორელაცია

correspondence [ˌkɒrəs'pɒndəns] 1. მიმოწერა; კორესპონდენცია; 2. შესაბამისობა

correspondent [ˌkɒrəs'pɒndənt] 1. ბანკი-კორესპონდენტი; 2. მიმოწერის თანამონაწილე

correus debendi ლათ. („კორეუს დებენდი“); „ვალის მოზიარე“

corrigendum ლათ. („კორიგენდუმ“); 1. გასწორება; სიტყვა, რომელიც შესწორებულ იქნა; 2. კორექტურული შეტეობა.

corroborate [kə'reɪbɔreɪt] (უკვე მიცემული ჩვენების) დადასტურება; დადასტურება, განმტკიცება.

corruption [kə'rʌpʃən] გამყიდველობა, მეჭრთამეობა; კორუფცია

COS [si:əs es] აბრ.: 1. (cash on shipment-დან) გადაზიდვის ნაღდი ფული; 2. (chief of staff-დან) კადრების გამგე; (შუშა-) პერსონალის ხელმძღვანელი

cosmopolization [kɒz'mɒpələɪzɪʃən] კოსმოპოლიზაცია (სხვადასხვა ეროვნული კულტურებისა და ეთნიკური ჯგუფების ელემენტების ურთიერთ შერწყმა); კოსმოპოლიტის შექმნა (სინ. ფორმაა **cosmopolisation**)

Cosa Nostra იტალ. („კოზა ნოსტრა“ – ჩვენი საქმე); კოზა ნოსტრა; მაფია

cost [kɒst] 1. ჩვეულ. pl. დანახარჯი, ხარჯი; გასავალი; 2. ფასი, ღირებულება; 3. თვითღირებულება; 4. ფასის დადება; საქონლის შეფასება. Δ - **and freight** ღირებულება და ფრახტი (საქონლის გაყიდვის პირობა, რომელიც გულისხმობს ფრახტზე დანახარჯსაც); **at** - თვითღირებულებით; **below** - თვითღირებულებაზე დაბალი (ფასი);

free of - უფასო, უფასოდ; **next to** - თითქმის თვითღირებულების ტოლი (მაგ., ფასის დაწესებისას); **depreciable** ~ 1. ძირითადი [რეალური] კაპიტალის ღირებულება;

2. ამორტიზებული ღირებულება (ძირითადი კაპიტალის ახალი ელემენტის ღირებულებას გამოკლებული სალიკვიდაციო კაპიტალი); **escapable** - (s) შეკვეცადი დანახარჯი (რომელიც გავლენას არ იქონიებს წარმოების მოცულობის შემცირებისას);

marginal ~ 1. pl. ზღვრული დანახარჯები; მატებითი დანახარჯები (წარმოების მთელი დანახარჯის გადიდება ან შემცირება წარმოების მოცულობის ერთი ერთეულით გაზრდისას ან შემცირებისას); 2. ძალზე მაღალი თვითღირებულება; ზღვარგადაცილებუ-

ლი თვითღირებულება (რომელიც წარმოებას წამგებიანს ხდის); 3. **pl.** იშვ. პირდაპირი ხარჯები, უშუალო დანახარჯები; **sunk** ~ (s) აუნაზღაურებელი კაპიტალდაბანდება, დაუბრუნებელი დანახარჯები (მაგ., მოწყობილობის შესყიდვისა, რომელსაც მომავალში ვერ გამოიყენებენ)

costing [kɑstɪŋ] 1. ბულ. აღრიცხვა; 2. (თვითღირებულების) კალკულაცია; 3. (ღირებულების) შეფასება

cost of living [kɑst əv lɪvɪŋ] საარსებო მინიმუმი (თანხა, რომელიც გადახდილ უნდა იქნეს კვებაში, ბინის ქირაში, გათბობაში და ა.შ.).

cost-plus [kɑst plʌs] „ხარჯი-პლუსი“ (ფასის დაწესების მეთოდი, რომელშიც გათვალისწინებულია დანახარჯის ჯამი პლუს მოგება, როგორც დანახარჯის ზემოთ მიღებული პროცენტი)

cosurety [,kɑs'ʃʌrətɪ] თანათავადები

co-tenancy [,kɑu'tenənsɪ] თანაიჯარა, საზიარო იჯარა; საზიარო არენდა

cotenant [,kɑu'tenənt] თანამოიჯარე; თანამოარენდე

conterminous [kɑu'tə:mɪnəs] 1. ერთდროული; 2. თანამდევნი; პარალელური; მოაზღვრე.

cotrustee [kɑu'trʌstɪ:] მინდობილობით პარტნიორობის გამწვევი

cough up [kɑ:f ʌp] ინგლ. სლენ. 1. გადახდა; ფულით გასტუმრება; 2. გადაცემა, მიცემა

coulisse ფანგ. 1. არაოფიციალური საფონდო ბირჟა, კულისი; 2. არაოფიციალური საბირჟო მაცლერები

coulissier ფრანგ. კულისი, არაოფიციალური მაცლერი

counsel ['kɑʊnsəl] 1. საბჭო; 2. თათბირი; განხილვა; 3. **pl.** იურ. ადვოკატი; ვეკილი, დამცველი; იურისკონსულტი; 4. იურიდიული დასკვნის გამოტანა; 5. ბჭობა; რეკომენდაციის გაცემა

counsel(1)or ['kɑʊnsəɪ] 1. მრჩეველი; 2. (განსაკ. ირლ. და ამერ.) ადვოკატი; 3. აღმზრდელი

counsellor-at-law ['kɑʊnsəɪ ət lɔ:l] (განსაკ. ირლ. და ამერ.) ადვოკატი.

count [kaunt] სასარჩელო განცხადების პუნქტი; 2. საბრალდებო დასკვნის მუხლი; 3. ხმების შეკრება; 4. თელა; გათელა, დათელა; გამოანგარიშება; 3. თელის ერთეული

counter [kauntə] 1. საწინააღმდეგო; საპირისპირო; 2. მთვლელი; გამომთვლელი; 3. საუბ. ციხე; 4. სლენ. ადვოკატი; 5. დახლი (სათვლელ-საანგარიშო მოწყობილობით); სალარო **bargin** ~ 1. ამერ. ჩამოფასებული (ფასჩამოკლებული) საქონლის განყოფილება (მალაზიაში); 2. აქციების გაყიდვა დაბალ ფასებში (საბირჟო პანიკის დროს);

lunch ~ ამერ. ბუფეტი დასაჯდომი ადგილების გარეშე

counterbonifiction [kauntə'banɪfai] უკუბონიფიკაცია (საქონლის ცუდი ხარისხის გამო ფასჩამოკლება). იხ. აგრ. **bonifiction**

counter-case ['kɑuntə'keɪs] საქმის კონტრემპორანდუმი; სარჩელის საწინააღმდეგო ქმელება.

counter-charge ['kauntə 'tʃɑ:dʒ] 1. შემხვედრი ბრალდება; 2. შემხვედრი ბრალდების წაყენება.

counter-claim ['kauntə 'kleɪm] 1. შემხვედრი მოთხოვნა; შემხვედრი სარჩელი; 2. შემხვედრი სარჩელის წაყენება.

counter display ['kauntə 'dɪspleɪ] დახლსზედა ექსპოზიცია; დახლზე საჩვენებლად გამოტანა

counterfeit ['kauntəfɪt] 1. ყალბი, რიოში; 2. ყალბი მონეტა; 3. გაყალბება

counterfeiting ['kauntəfɛɪtɪŋ] 1. კონტრაფაქცია (საფირმო სახელწოდებათა არასწორი გამოყენება); 2. სიყალბე; რიოშობა

countermand ['kauntəmənd] 1. შეცვლა; შეჩერება (მაგ., ჩეკით გადახდის ოპერაციისა); 2. შეკვეთის შეცვლა

countermarketing ['kauntəmə:kɪtɪŋ] კონტრამარკეტინგი (ნაწარმის რაიმე სახეობის მოთხოვნილების შემცირებისაკენ მიმართული ქმედება მწარმოებლისა, კონკურენტისა ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციისა. მაგ., ანტიალკოჰოლური კონტრამარკეტინგი)

counterplan ['kauntəplæn] შემხვედრი გეგმა

counterprogramming ['kauntəpraʊgræmɪŋ] კონტრტელეპროგრამის შედგენა, კონტრტელედაპროგრამება (მაკონკურირებელი ტელევიდგურის პროგრამის მიმდინარეობის პროცესში კონკრეტული ტელევიდგემის დაგეგმვა და გაშვება)

countersign ['kauntəsaɪn] ხელმოწერა (საბუთზე, ჩეკზე და მისთ.)

countersignature ['kauntəsaɪnɪtʃə] ხელმოწერის დამამოწმებელი ხელმოწერა (მაგ., საბუთზე, ჩეკზე და ა. შ.)

counterstream ['kauntəstri:m] დემ. შემხვედრი ნაკადი (მაგ., ემიგრანტებისა)

countertrade ['kauntətreɪd] ბარტერული გარიგება, ბარტერული ვაჭრობა; კონტრავაჭრობა (უფულოდ ვაჭრობა)

country manager ['kʌntri' mænɪdʒə] ქვეყნისშიგა ვაჭრობის მმართველი (ფირმისა, რომელიც ასრულებს საერთაშორისო დაკვეთებს)

county ['kaunti] ქვეყნის ერთ-ერთი ადმინისტრაციული დანაყოფი

coup (d'état) სახელმწიფო გადატრიალება; პუტჩი.

couple [kʌpl] ცოლ-ქმარი, წყვილი, სასიძო და საცოლე; მეუღლეები

coupon ['ku:pən] 1. კუპონი; პროცენტების გადახდის მოწმობა; 2. კუპონი; საგადასახადო და სავაჭრო სერტიფიკატი (ქვეყნის გარდამავალ ეკონომიკურ პერიოდში ეროვნული ვალუტის შემცველი ფულადი ერთეული)

couponing ['ku:pəʊnɪŋ] კუპონების გამოყენება გარკვეული მარკის საქონლის ფასდაკლებით საყიდლად

coupure ფრანგ. 1. კუპიურა; ფასიანი ქაღალდი (მასზე აღნიშნული

ნომინალური ღირებულებისა); 2. ფულის ნიშანი; იხ. აგრეთვე bank-note); 3. სესხის ობლიგაცია

course [kɑ:s] 1. ვალუტის კურსი (ბირჟაზე დროის გარკვეულ ინტერვალში სხვა ქვეყნების ვალუტით ან ოქროს ვალუტით გამოხატული ქალაქის ფულის ლირებულეობა, ფასი); 2. ბირჟაზე აქციების (ობლიგაციების და მისთ.) ყიდვის ან გაყიდვის ფასი. იხ. აგრეთვე **share 1**; **stock 1**); 3. სვლა; მიმდინარეობა; 4. ქვეყნის ხაზი; 5. სასწავლო კურსი

court ['kɑ:t] 1. სასამართლო, სასამართლოს სხდომა; 2. სასამართლოს დარბაზი; 3. საკანონმდებლო კრება; 4. საკანონმდებლო სხდომა; 5. აშერ. მმართველობა; (წარმოების) მენეჯმენტი.

courtage ['kɑ:tɪdʒ] კურტაჟი (საბირჟო გარიგების შესრულებისათვის — შუამავლობისათვის ბროკერის გასამჯელო, რომელსაც იხდის გამყიდველიც და ბითუმად მყიდველიც. იხ. აგრეთვე **broker 1**.; 2.)

court-matril ['kɑ:tm 'æteriəl] 1. სამხედრო სასამართლო; ტრიბუნალი; 2. შეიარაღებულ ძალებში მომსახურე პირის გასამართლება.

courtroom ['kɑ:trʊm] სასამართლოს დარბაზი.

courtage ['kɑ:tɪdʒ] კურტაჟი (საბირჟო გარიგების შესრულების შუამავლობისათვის ბროკერის გასამჯელო, რომელსაც იხდის გამყიდველიც და ბითუმად მყიდველიც. იხ. აგრეთვე **broker 1**; 2.)

covenant ['kɔvənt] 1. ხელშეკრულება; ბეჭდით დამოწმებული ხელშეკრულება; 2. ხელშეკრულების დადება, ხელშეკრულების გაფორმება; შეთანხმების მუხლი (ან პუნქტი).

cover ['kʌvə] 1. დაფარვა (ვალისა); (ანგარიშის მიხედვით) გადახდა; 2. ფასიანი ქაღალდების ყიდვა (გარკვეულ ვადაში საქონლის მიწოდებისათვის გარიგებისას); 3. დაზღვევა; 4. სადაზღვევო რისკის სია (პოლისში), ჩამონათვალი; 5. საფარი; 6. გაერკელება

coverage ['kʌvərɪdʒ] 1. დაფარვა; (ვალის) დაფარვის უზრუნველყოფა; 2. ინფორმაციის მოცვა; მოდება; 3. საქონლით დაფარვა (არსებული და შეკვეთილი საქონლის რაოდენობების შეფარდება საცალო ვაჭრობაში. გამომისახება პროცენტულად)

coverage area ['kʌvərɪdʒ ɔəriə] (სარეკლამო) ტერიტორიის მოცვა რეკლამებით.

coverage check ['kʌvərɪdʒ tʃek] სარეკლამო აუდიტორიის მოცვის სისრულის შემოწმება

cover girl ['kʌvə ga:l] ფოტომოდელი (ქალი(შვილი)ს სურათი ჟურნალის გარეკანზე)

covering ['kʌvərɪŋ] 1. (ფასიანი ქაღალდების) ყიდვა სასწრაფო გარიგების ვალის დასაფარავად (როცა გარიგება შედგა ფასჩამოკლებაზე მოთაშა შეკომერსანტებს შორის); 2. დაფარვა; დამფარავი ფენა; 3. საიზოლაციო ფენა; იზოლაცია; 4. (საბიზნესო მონაცემთა ბაზის) დაფარვის უზარაანობა (მარკეტინგული ინფორმაციის ძებნის მიმართ)

covering-up ['kʌvərɪŋʌp] მფარველობა; დაფარვა (დანაშაულისა).

cowcatcher ['kɔukætʃə] გაბმული (სატელევიზიო რგოლი); (ფერმის რაიმე სა-

ქონლის) სარეკლამო ჩანახატი (გადაცემა, რომელიც წინ უძღვის იმავე ფირმის სხვა საქონლის ლირსების ჩვენებას)

CPFF [si:pi:ef] (აბრ. cost plus fixed fee-დან) კომერც. ფასი ჰონორარის (ან ჯილდოს) დანამატით

CPI [si:pi:ai] (აბრ. consumer price index-დან) კომერც. მომხმარებლის ფასების ინდექსი. აბრ. მფი

CR [sɪɑ:] (აბრ. carrier's risk-დან) ტრანს. სატრანსპორტო (გადაზიდვის) რისკი
crackdown ['krækdaʊn] 1. დაწოლა; ზეგავლენა, ზემოქმედება; 2. შეზღუდვა (მაგ., ხელფასისა, საპრემიო თანხისა)

craft ['kra:ft] 1. ხელოსნობა; (საქმის) ოსტატობა; 2. უნარი, ცოდნა; მოხერხება; ხელოვნება; 3. საამქროს(ი); 4. მცირე ნაწი, ბარათი, კარპაკი

craftsman ['kra:ftsmæn] 1. ხელოსანი; ოსტატი; 2. (კვალიფიციკრებული) მუშა; უფროსი ოსტატი; 3. მებარე

crash [kræʃ] 1. ავარიული მტყუნება; ავარიული სიტუაცია; ავარია; 2. კრახგანც-დილი; კოტრი; 3. გაკოტრება, კრახის განცდა

crassa ignorantia ლათ. („კრასა იგნორანცია“): სრული უეცობა
create [kri:'eɪt] 1. (შედეგის) გამოღება; შექმნა; ურთიერთობის გამოწვევა; 2. (კანონში, კოდექსში და ა. შ.) გათვალისწინება.

creation [kri:eiʃn] 1. შექმნა; განხორციელება; 2. (ახალ საქონლის შექმნის) პრინცი-პის შემუშავება. Δ ~ of credit დაკრედიტება

credit ['kredit] 1. კრედიტი; 2 მონაცემთა მომდევნო პაეტის გადაცემის ნებართ-ვა (მაგ., მარკეტინგული ინფორმაციის გაცვლა-გამოცვლისას); 3. კრედიტი; საფინან-სო ანგარიშის მარკვენა მხარე; 4. შემოსავალში ჩაწერილი თანხა; 5. აკრედიტივი; 6. შე-ღავათი; დათმობა; ფასამოკლება; 7. ნდობა

crediting ['kreditɪŋ] დაკრედიტება; შემოსავალში ჩაწერა (თანხისა)
creditor ['kreditɔ] კრედიტორი (ფულადი თანხის მფლობელი ორგანიზაცია ან პიროვნება)

credo, ut intelligam ლათ. („კრედო, უტ ინტელიგამ“): „მწამს, რათა შევი-მეცნო“

crescentem sequitur cura pecuniam ლათ. („კრესენტემ სეკვიტურ კურა პეკუნიაჰ“): ფულის (ან განძის) ზრდას საზრუნავიც ემატება

cripple [kripl] დაზიანება, ზიანის მიყენება

crime ['kraim] 1. დანაშაული; 2. დამნაშაევობა

crime - inciting ['kraim in'saitɪŋ] დანაშაულის ჩადენის წამყვანებელი (პირი ან ფაქტორი).

criminal [kri:mɪnəl] 1. უკანონო; კრიმინალური; 2. დანაშაულებრივი სამარ-თალდარღვევა

criminology [kri:mɪ'nɒlədʒi] კრიმინოლოგია; დანაშაულის აკადემიური შეს-წავლა; სტანდარტი, რითაც შესახლებელია შეფასდეს დანაშაულის ფაქტი

criss ['kraɪsɪs] 1. კრიზისი; 2. კრიტიკული მომენტი; გარდატეხის მომენტი.

criterion [kraɪ'tɪəriə] 1. (ეკონომიკური და სხვ.) მაჩვენებელი; 2. მათემ. კრიტერიუმი. Δ - of estimation სტატ. შეფასების კრიტერიუმი

critical mass ['krɪtɪkəl mæs] კრიზისული მასა; ზღვრული რაოდენობა (მაგ., საცალო ვაჭრობის წერტებისა კონკრეტულ ბაზარში ანდა რეკლამის მოცულობისა იმავე ბაზარში)

croft [kraɪft] ინგლ. 1. მცირე ნაკვეთი (მიწისა); საკარმიდაღმო ნაკვეთი; 2. პატარა ფერმა (მცირეშემოსავლიან მიწაზე)

crofter ['kraɪftə] მცირე ფერმერი (შოტლანდიაში); მცირე მეიჭარე

crook [kru:k] საუბ. არაწესიერი ხერხით მომხვეჭელი; თაღლითი

crop [kra:p] 1. მოსავალი; 2. pl. მარცვლეული; 3. მოსავლის აღება

cross [krɒs] 1. გადაკვეთა; 2. ჭვარდინი (კურსორი დისფლეის ეკრანზე); 3. გადაშლა, წაშლა. Δ **Hicksian** - ჰიკისის ჭვარი (გადამკვეთი მრუდების სისტემა, რომელიც გეიჩვენებს ბაზარში ფულისა და საქონლის ერთდროულ წონასწორობას, სტაბილურ დონეს)

cross-course [krɒs - kɔ:s] ბანკ. კროს-კურსი; ვალუტების შედარებითი თანაფარდობა (ორი ქვეყნის ვალუტებს შორის თანაფარდობის გარკვევა მესამე ქვეყნის, უფრო მეარი ვალუტის კურსის მეშვეობით)

cross-elasticity [ˌkrɒs,ɪ(:)læʃˈtɪsɪtɪ] ჭვარდინა ელასტიურობა (ერთი საქონლის ფასცვლილება მსგავსი საქონლის მოთხოვნილების შესაბამისად)

cross-examine [krɒs-ɪgzəˈmɪn] ჯვარდინი დაკითხვა.

cross kid [krɒs kɪd] ამერ. ყარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ჯვარდინი დაკითხვა.

crossfooting [krɒsfu:tɪŋ] შედეგების შეჭამება; დაშედეგება (საერთო თანხის ჭამის მისაღებად).

crosshauling [krɒʃhɔ:ɪŋ] საგ. ეკ. ურთ. შორეული შემხვედრი გადაზიდვები (პროდუქტისა, საქონლის რეგულარული პარტიისა)

crossing [krɒsɪŋ] 1. (ჩეკის) კროსირება; 2 რასათა შერევა; მეტისაცია.

cross-plot [krɒs - plɔ:t] კრებისით გრაფიკი

cross merchantising [krɒsmɜ:ʃtɪsɪŋ] შერეული ვაჭრობა (სხვადასხვა საქონლის ვაჭრობა პატარა მაღაზიაში. მაგ., კვების პროდუქტებისა წიგნის მაღაზიაში)

cross off [krɒs'ɔ:f] სიიდან ამოშლა

cross out [krɒs'ɔ:t] ნაწერზე ხაზის გადასმა.

cross-promotion [krɒs'prɔ:moʃn] სხვადასხვა ფირმების ერთდროული სარეკლამო ძალისხმევა

cross-tabulation [ˌkrɒs, tæbjʊˈleɪʃ(ə)n] კომბინაციური ცხრილი; კრებისით ცხრილი

crowd [kraud] 1. ბროკერები; 2. საბირჟ. სექცია (ნიუ-იორკის საფონდო ბირჟაზე); 3. (მონაცემთა) შემჭიდროვება; გაერთიანება

crowded consumer category ['kraudid 'kɔnsju:mə 'kætəgɔ:ri] გადატვირთული სასაქონლო კლასი

crowding [kraudin] კომპ. მეცნ. ბიტების შემჭიდროვება; ბიტების მიწყდობა
cruelty [kru:elɪti] 1. ადამიანის ან ცხოველის მიმართ სისასტიკის გამოჩენა; 2. მეუღლის მიმართ უხუში ქმედება; 3. სისასტიკე; სასტიკად მოპყრობა.

crufft [krʌft] პროფ. ხალტურა; ხალტურობა; ბალახტარობა (არაკეთილსინდისიერი მუშაობის შედეგი)

crumbling of prices ['krʌmblɪŋ əs'praɪsɪz] ფასიანი ქალაქების კურსის ნეული დაცემა

cryoeXtraction ფრანგ. კრიოექსტრაქცია (ყურძნის წვენის ექსტრაქციის მეთოდი, რომლითაც დაწურვამდე ყურძენს გარკვეულ ტემპერატურაზე გაყინავენ მაღალი კონცენტრაციის წვენის მისაღებად)

C/S [sɪ:es] (აბრ. cycles per second-დან) რხევა წამში, ჰერცი
ct. [sɪ:ti:] აბრ.: 1. იხ. cent; 2. იხ. control; 3. იხ. country; 4. (carat-დან) კარატი

CTT [sɪ:ti:ti:] (აბრ. სიტყვებიდან Capital Transfer Tax - კაპიტალის ტრანსფერული გადასახადი; აბრ. კატეგ-ი 2. ვალუტის ტრანსფერის გადასახადი.

Cue [kjʊ:] კომპ. მეცნ. (ქვეპროგრამის) გამოძახების ბრძანება; ბრძანების რეპლიკა, გამოძახილი (ჩაკეტილ ქვეპროგრამაში შესვლის მანიპულირებელი ბრძანება)

Cuff [kʌf] ამერ. სლენ. 1. უფასოდ, საჩუქრად; კრედიტით; 2. ფულის სესხება. Δ off the - არაოფიციალურად; on the - კრედიტით (მაგ, ყიდვა)

cui bono ? ლათ. („კუი ბონო“): „ვისთვისაა კარგი?“ (იხმარება გარიგებისას დილოგში)

cui prodest ლათ. („კუი პროდესტ“): „ვისთვისაა სახეირო?“
cuttle ['kjʊtl] შოტლ. შექება, მხარდაჭერა

cujus regio, jus lingua ლათ. („კუიუს რეგიო, იუს ლინგვა“): „ვისიცაა სახელმწიფო, ენაც მისია“ (იგულისხმება სახელმწიფო - ენა)

cujus regio, ejus religio ლათ. („კუიუს რეგიო, ეიუს რელიგიო“): „ვისაცაა სახელმწიფო, მისივეა რელიგიაც“

culpable ['kʌlpəbl] დამნაშავე; ბრალეული.
culpa ficta ლათ. („კულპა ფიქტა“): „ყალბი (ფიქციური) ბრალდება“

culpa lata ლათ. („კულპა ლატა“): „მძიმე ცოდვა; დიდი ბრალი“
culprit ['kʌlprɪt] იურ. დამნაშავე; განსასჯელი; ბრალდებული.

cultivate ['kʌltɪveɪt] 1. ხენა; (მიწის) დამუშავება; 2. კულტივირება; (მოსავლის) მოყვანა; 4. გამოზრდა; გაზრდა; 5. გაუმჯობესება, განვითარება

cultivation ['kʌltɪveɪʃn] 1. კულტივაცია; ნიადაგის დამუშავება; 2. იხ. cultivate 1. 3.; 5.

cum ლათ. („კუმ“): „ჩათვლით“; „გათვალისწინებით“

cum hoc ლათ. („კუმ ჰოკ“) ამასთან ერთად

cum new იმავე კომპანიის ახალი გამოშვების აქციების შექმნის უფლებით (მყიდველის შესახებ)

cum privilegio ლათ. („კუმ პრივილეგიო“): „უპირატესი უფლებით“

cumulation ['kju:mju:leɪʃn] 1. ჭამი; დაჭამება; 2. დაგროვება, კუმულაცია

Cumulative Audience Ratings ['kju:mju:lətɪv 'a:diəns'reɪtɪŋz] ტელეზ. მაყურებელთა ჭამური რეიტინგი (იანგარი შეება გარკვეული სარეკლამო სატელევიზიო რგოლით დაინტერესებულთა მიახლოებითი რაოდენობით)

cumulative discount ['kju:mju:lətɪv diskɑʊnt] კუმულაციური ფასჩამოკლება (იმ მომხმარებელთათვის, რომელთა მყიდველობითმა თანხამ გარკვეულ ციფრს მიაღწია). იხ. აგრ. **cumulation** 2.

cum vota consultiva ლათ. („კუმ ვოტა კონსულტივა“): „სათათბირო ხმის უფლებით“

cur. აბრ.: 1. იხ. **currency**; 2. იხ. **current**

curator bonorum ლათ. („კურატორ ბონორუმ“): „ქონების მეურვე“

curator perpetuus ლათ. („კურატორ პერპეტუუს“): „მუდმივი მურვე“

cure [kjue] 1. გამოსწორება (მაგ., შრომითი გასწორების კოლონიამა). რესოციალიზაცია (დამნაშავეისა); 2. *სიღიერ.* უცნაური კაცი, „ტიპი“.

cure (the) [kjua] *აშერ.* ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა): თვითმკვლელობა (სინ.: **suicide**)

currency ['kærənsɪ] 1. ვალუტა (იხ. *აგრეთვე იტალ.* **valuta**): ა) ქვეყნის ფულის სისტემა; ქვეყნის ფულის ერთეული; *მყარი ვ.* — ოქროთი ან სხვა ფასეულობით განმტკიცებული კურსის ფული; *დაცემადი კურსის ვ.* — ნომინალზე დაბალი, გაუფასურებული ფულის ერთეული; ბ) უცხოური საკრედიტო ბილეთები, მონეტები და სხვ., ბ) თამასუქში მითითებული საგადასახადო თანხა, უცხოურ ფულად ერთეულში გამოხატული); 2. ნაღდი ფული (ბანკნოტები, მონეტები); 3. (ფულის) მიმოქცევა; (ფულის) ბრუნვა. აბრ. **cur**

current ['kærənt] 1. მიმდინარე; თანამედროვე; 2. მიმოქცევაში მყოფი, მაცირკულირებელი; 3. მიმდინარე ჩანაწერი (მონაცემთა ბაზაში); 4. (მონაცემთა) ნაკადი. აბრ. **cur**

currente calamo ლათ. („კურენტე კალამო“): „კალმის ერთი მოსმით“

curriculum vitae ლათ. (აბრ. **CV** [ci:vi]) ავტობიოგრაფია. პირის ცხოვრების ისტორიის მოკლე შეჯამება განათლებისა და სამუშაო გამოცდილების დეტალების ჩვენებით.

cursor ['kɜ:sə] კურსორი (ნიშანი, მაჩვენებელი, მიმთითებელი ვიდეოტერმინალის ეკრანზე); თავწვეტა, ისარი; მნათი ოთხკუთხედი

cursus honorum ლათ. („კურსუს პონორუმ“): გზა უმაღლესი თანამდებობისაკენ

curtail ['kɜ:teɪl] შემცირება; შეკვეცა; ჩამოჭრა, შემოკლება (მაგ., ტექსტისა)

cartilage ['kɜ:tɪlɪdʒ] სახლის ირგვლივ მდებარე მიწა.

curtains ['kɜ:tənz] ამერ. ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა); ფიციარი, ჯვარი სიკედილის, სიციცხლის დასასრულის სინონიმი

curve [kɑ:v] 1. გრაფიკი (მაგ., დატვირთვისა, ენერჯის ხარჯვისა); ნახაზი; 2. მრუდი (მაგ., მწარმოებლობისა, გადახდისა, შემოსავლისა). Δ Lorentz - ლორენცის მრუდი (შემოსავლის არათანაბარი განაწილების შესახებ); Phillips - ფილიპის მრუდი (უმუშევრობის დონეზე დამოკიდებული ხელფასის დინამიკა)

cush [kʌʃ] ამერ. სლენ. 1. ფული (განსაკუთრებით ქრთამის ან საეკვერო მოგების სახით მიღებული თანხა); 2. დესერტი; კამფეტ

cushion [kʌʃjən] 1. შეზბილება (მაგ., ინფლაციის შედეგებისა), შენელება (მაგ., ფასის ზრდის დონისა); 2. საუბ. „შავი ღღისთვის“ გადაღებული თანხა; 3. სარეზერვო მარაგი

custodian [kʌ'stəʊdiən] მეურვეობითი.

custodian მცველი; დარაჯი (დაწესებულებისა, მუზეუმისა, ოფისისა და სხვ.

custody [kʌstədi] 1. ციხეში ან საყანში დამწყვედევა 2. შენახვა; დაცვა; ზრუნვა; 3. მეურვეობა; 4. მზრუნველობა; 5. კანონით დატულის გაყონტროლება.

custom [kʌstəm] 1. საბაჟო გადასახადი; 2. ჩვეულება, ადამი-წესი; 3. pl. საბაჟო (მაგ., სავაჭრო ჩვეულება, საბირჟო წესები); 4. მყიდველები; კლიენტები, კლიენტურა

customable ['kʌstəməbl] საბაჟო გადასახადს დაქვემდებარებული ზაი.

customer ['kʌstəmə] 1. მყიდველი; კლიენტი; 2. შემყვეთი; დამყვეთი; 3. მოთხოვნა; 4. ბანკში ანაბრის მქონე პირი; 5. სასტუმროში (დროებით) მცხოვრები

customer environment ['kʌstəmə ɪn'vaɪ(ə)rnmənt] მყიდველის მიერ საქონლის ექსპლუატაციის პირობები

customer following ['kʌstəmə fɔ:lɔ:ʃɪŋ] მყიდველთა მიზიდვა

customer loyalty ['kʌstəmə loɪəlti] მყიდველობითი ერთგულება

customer mix ['kʌstəmə mɪks] მყიდველთა შედგენილობა

customer satisfaction ['kʌstəmə sɛtɪs'fæksjən] საქონლის ყიდვით მიღებული კმაყოფილება

customer service ['kʌstəmə sɜ:vɪs] მყიდველთა მომსახურება

customhouse ['kʌstəm haʊs] (სინ. customs) საბაჟო.

custom-made ['kʌstəm-meɪd] შეკვეთით შესრულებული (საქონლის შესახებ), ინდივიდუალური შეკვეთით შესრულებული

custom premium ['kʌstəm 'pri:mɪəm] მყიდველის ფულით ან საქონლით დაჭილოება გარკვეული სახის საქონლის ყიდვის გამო (გასაღების სტიმულირებისათვის)

custos morem ლათ. („კუსტოს მორემ“): „ზნეობის მცველი“

cut [kʌt] 1. შემოკრება; შეკვეცა; 2. მოჭრა, ჩამოჭრა (მაგ., თანხებისა); 3. შეზღუდვა (მაგ., ფასებისა). Δ to ~ a melon სლენ. მეწილეებს შორის დამატებითი დივიდენდების განაწილება

cutback ['kʌtɒk] 1. შემცირება; 2. უკუკადრი (ფილმისა)

cute [kjʊ:t] ბრიტ. სლენ. 1. 25 - ცენტიანი მონეტა; 2. pl. კოსმეტიკა

cut-in ['kʌt'in] მუშაობის დაწყება; ჩართვა

cutting ['kʌtɪŋ] 1. სტატ. უკუგდება (მაგ., გამოსახულების წვერისა); 2. იხ. **cut** 1

cutout ['kʌtaʊt] 1. გამორთვა (მაგ., ენერგოსისტემის ნაწილისა); 2. მოხაზულობა, კონტური; 3. მწყვეტარა

cybernetics [saɪbə'neɪtɪks] კიბერნეტიკა (მეცნიერების მიმართულება, რომელიც სწავლობს კომუნიკაციისა და მართვის მეთოდებს როგორც კოცხალ ორგანიზმებში — ადამიანი, ცხოველი, ასევე თანამედროვე მრეწველობის, ტექნიკისა და კომერციის ფუნქციონირების სფეროებში. ტერმინი, სამწუხაროდ რუსულიდან უხეში კალკით ითარგმნა. ინგლისურიდან თარგმნის სწორი ფორმაა „საიბერნეტიკს“ - რ. ბ.) იხ. აგრეთვე **robotization, computerization, informatization**)

cyberphobic [ˌsaɪbə'fɒbɪk] საიბერფობიკი (კიბერნეტიკული მოწყობილობების, კომპიუტერების და მისთ. მოძულე); სინ. კიბერფობიკი

cyberpunk [ˌsaɪbə'pʌŋk] საიბერპანკი (უილიამ გიბსონისეული კონცეფციური მიმართულება, რომელშიც აღწერილია მომავალი საზოგადოების მართვა კომპიუტერული ქსელებით); სინ. კიბერპანკი; 2. საიბერპანკოსი მწერალი

cyberspace [ˌsaɪbə'speɪs] . კიბერსივრცე (სამგანზომილებიანი სივრცე, რომელშიც გაერთიანებულია მსოფლიოს ყველა კომპიუტერული ქსელი მსოფლიო ხალხების მართვის მიზნით იხ. აგრეთვე **cyberpunk**)

cycle ['saɪkl] 1. (ეკონომიკური) ციკლი; წრე ბრუნვა; 2. განვითარების ციკლში შესვლა; 3. პერიოდი; (დროის) ინტერვალი; ციკლი; 4. ციკლებით მუშაობა; წრებრუნვით გამოკრება; 5. pl. გამოთვლის კვანტი

cycle-car ['saɪklɑ:] მოტოციკლტის ძრავიანი მცირეელიტრაჟიანი ავტომობილი

cycling ['saɪkɪŋ] 1. ციკლის შექმნა; 2. პერიოდული მუშაობა; 3. ჩაცკვლა (მაგ., ოპერაციებისა, კომპიუტერული პროგრამისა)

D,d

D, d [di:] აბრ.: 1. რომაული რიცხვი 500-ის აღნიშვნა; 2. (**democrat**-დან) პოლიტ. დემოკრატი; 3. იხ. **department**; 4. იხ. **digit**; 5. იხ. **display** 1.; 6. დოლარი.

D.A. [di:ei] აბრ.: 1. (**days after acceptance**-დან) მიღების დღიდან, მიღების შემდეგ (დღეებში); 2. (**deposit account**-დან) დეპოზიტური ანგარიში; აბრ. და

DA [di:ei] აბრ.: 1. (data acceptance-დან) მონაცემთა მიღება, აბრ. შშ-ა; 2. (data acquisition-დან) მონაცემთა დაგროვება; აბრ. მდ-ა; 3. (destination address-დან) მიმღების მისამართი; აბრ. მიმ-ი; 4. (dummy argument-დან) ფიქტიური არგუმენტი; აბრ. ფა

dabs [dæb] სლენ. თითის ანაბეჭდი.

dago ['deigəu] ბრიტ.-სლენ. მკაცრონი; უცხო ენა; იტალიური, ესპანური

daily ['deili] 1. ყოველდღიური; 2. დღელამური; 3. ყოველდღიურად; 4. მუდმივად; ყოველთვის

daily double ['deili dʌbl] 1. ამერ. სლენ. ორ სხვადასხვა ბიზნესში გამარჯვება; 2. ერთდროულად ორი პრემიის ან პრიზის მოპოვება.

daintiness ['deɪntɪnɪs] 1. გრაციოზულობა, მოზდენილობა, ელეგანტურობა (მაგ. მოდელების რეკლამირებაში); 2. მომთბოვნელობა; 3. გემოვნება

dairy ['deəri] 1. კარაქსახდელი; 2. სარძეო მეურნეობა; 3. რძის მალაზია. Δ ~ lunch საუბ. სარძევე კაფე

dairying ['deəriŋ] 1. რძის პროდუქტების წარმოება; 2. რძის პროდუქტები; 3. ყიდვა

damage ['dæmɪdʒ] 1. დანაკლისი, ზარალი, დეფექტი; 2. ზარალის მიყენება; ზიანის მიყენება; 3. დისკრედიტება; 4. pl. ზარალის ანაზღაურება; ფულადი ანაზღაურება. 5. გაფუჭება; ავარია.

damage-feasant ['dæmɪdʒ 'fezənt] სხვის მიწის ნაკვეთზე უკანონოდ საძოვრად შემუშვებული (პირუტყვის შესახებ)

damage network ['dæmɪdʒ netwɜ:k] დაზიანებულ-ელემენტებიანი საინფორმაციო კავშირის ქსელი

damn [dæm] წყევლა; გინება

damnation [dæm'neɪʃ(ə)n] წყევლა; 2. გაკიცხვა; მკაცრი კრიტიკა

damnification [dæmnifi'keɪʃ(ə)n] 1. ზიანის მიყენება; 2. ზარალის მიყენება.

damper ['dæmpə] 1. ეკონომიური აქტიურობის მამუხრუჭებელი ფაქტორი. დემფერი; 2. საწმობი საშუალება; დემფერი, ამორტოზატორი; 3. ამერ. სლენ. საკასაპარატი; 4. ამერ. სლენ. ბანკი; ამერ. სლენ. 5. განძი; განძელობა.

danger money ['deɪndʒə mʌni] სახიფათო სამუშაოების შესრულების გადახდილი ფული.

dangerous ['deɪndʒərəs] 1. ზიანის მომტანი; 2. საშიში.

danism ['dænɪzəm] მკეცხეობა.

darbs [dɑ:bs] ამერ. სლენ. (the ~) მდიდარი პირი; ფულიანი კაცო

darby [dɑ:bi] ფული.

dare [deɪ] 1. გაბედვა; გაროსკვა; 2. გამოწვევა; გაღიზიანება

dash [dæʃ] საუბ. დემი (ბიზნესის უკანონო წილის მისაღებად საიდუმლოდ კ-და-ცემული საჩუქარი ან ფულადი ქრათა); 2. მოსპობა; დამსხვრევა (მაგ. ვინმეს იმედებისა)

dastard ['dæstɪd] მშიშარა და მკაცრი; გაიძევრა

data ['deɪtə] 1. მონაცემები; ინფორმაცია; 2. ფაქტობრივი ცნობები

data archiver ['deɪtə 'ɑ:kɑɪvə] მონაცემთა დოკუმენტირების მოწყობილობა (მონაცემთა დაგროვების, გარდაქმნის და კომპიუტერში შეტანა დამუშავების მიზნით)

databank ['deɪtəbæŋk] მონაცემთა ბანკი (მონაცემთა ოქაზისა და მათი მართვის საშუალებათა ერთიანობა. იხ. აგრეთვე **data base**)

database ['deɪtə, beɪs] 1. მონაცემთა ბაზა; 2. ცოდნის ბაზა (ამა თუ იმ დარგის ინფორმაციული ნაკადები); 3. ინფორმაციის ჩაწერა მონაცემთა ბაზაში

database management company ['deɪtə,beɪs mænɪdʒmɪnt 'kʌmpəni] ეკონომიკურ მონაცემთა ბაზის მართვის კომპანია (ბაზრის სხვადასხვა სეგმენტის საქონლისა და მომხმარებლის ინფორმაციის დამუშავების კომპიუტერიზებული ფირმა)

database passer ['deɪtəbeɪs pɑ:sə] მონაცემთა ბაზაში (ეკონომიკური ინფორმაციის) საძებნი მოწყობილობა

Data Call ['deɪtə kɔ:l] კომპუტირებული ვირტუალური საინფორმაციო არხი

data deliverer ['deɪtə dɪlɪvərə] ეკონომიკურ მონაცემთა განაწილების (ავტომატიზებული) ბლოკი

datagram ['deɪtəgræm] დეიტაგრამი (სხვა საინფორმაციო პაკეტისაგან დამოუკიდებელად გადატანადი მონაცემთა მასივი)

data-in ['deɪtə 'ɪn] საინფორმაციო შესასვლელი (აღნიშვნა მოწყობილობის მომკერზე); შესასვლელზე არსებული მონაცემები

datalogger ['deɪtəlɔ:gə] მონაცემთა ჩამწერი (რეგისტრატორი)

datamation ['deɪtə'meɪʃn] მონაცემთა ავტომატური დამუშავება

data-out ['deɪtə aʊt] (საინფორმაციო) "გამოსასვლელი" (აღნიშვნა მოწყობილობის მომკერზე); გამოსასვლელზე არსებული მონაცემები

datapath ['deɪtə pɑ:θ] საინფორმაციო არხი [სალტე]

dataphone ['deɪtəfəʊn] დეიტაფონი (სატელეფონო ხაზებით მონაცემთა გადაცემის მოწყობილობა)

dataplotter ['deɪtə,plɒtə] გრაფიკთამგები (ავტომატი)

dataware ['deɪtəwɛə] ინფორმაციული უზრუნველყოფა

dataway ['deɪtəweɪ] მონაცემთა მაგისტრალი; საინფორმაციო არხი [სალტე]

date [deɪt] 1. თარიღი; 2. დათარიღება; 3. პერიოდი; ვადა; ხანი; 4. დროის მიხედვით ათვლის დასაწყისის დადგენა; 3. (up to) თანამდროვე; უახლესი; თანამედროვე მოთხოვნების(ა)

date of issue [deɪt ɔv ɪʃju:] (ფასიანი ქაღალდების) გამოშვების თარიღი

date of payment [deɪt ɔv peɪmənt] გადახდის ვადა [თარიღი]

dating ['deɪtɪŋ] ფინან. დათარიღება (ზედნაღებზე ჩანაწერი, რომელიც აღნიშნულია: ა) შეღავათის მოქმედების პერიოდი; ბ) გადახდის ბოლო თარიღი

day [deɪ] 1. დღე; დღე-ღამე; 2. სამუშაო დღე; 3. pl. დრო, ეპოქა; პერიოდი; ვადა.

Δ - out თავისუფალი დღე

daylight [ˈdeɪlaɪt] დამატებითი სამუშაო დღის პერიოდში ღამის რეგულარული სამუშაოს შემდეგ

day order [ˈdeɪˈɔːdə] დღე-ღამის განმავლობაში მოქმედი შეკვეთა

day parts [ˈdeɪ ˈpɑːts] დღის გადაცემები (ტელეხელდებითა და რადიოთი)

day-to-day [ˈdeɪ təˈdeɪ] 1. ყოველდღიური (სამუშაო, რიტმი, პროცესი);
2. ჩვეულებრივი (მოკლენა და სხვ.).

day training centre [ˈdeɪ ˈtreɪnɪŋ sentə] ცენტრი, სადაც ახალგაზრდა დამნაშავენი ესწრაფიან ურსებს, რისი გავლა მათი განთავისუფლების წინაპირობაა.

daywork [ˈdeɪwɔːk] 1. დღიური სამუშაო; 2. (ყოველ)დღიური გამომუშავება; 3. დღის ცვლაში მუშაობა; 4. დროებით მუშაობა

D.C. [diːsiː] აბრ. - სიტყვებიდან **District of Columbia** კოლუმბიის ოლქი აშშ-ში, რომლის ცენტრია ვაშინგტონი. იგი რომელიმე შტატის ნაწილი არაა; პირდაპირ კონგრესიდან იმართება.

deactivation [diːˈæktɪveɪʃn] დეაქტივაცია (რეზერვში გადაყვანა (მაგ., სამხედრო რეზერვობისა); კონსერვაცია

dead [ded] 1. ხმარებიდან, გამოსული; ჩამოწერილი; 2. გაუქმებული (ანგარიში, წესი და სხვ.); ძალდაკარგული (კანონი, დებულება და სხვ.); 3. გარდაცლილი; მკვდარი; 4. ამერ. სლენ უიმედო; უპერსპექტივო; 5. ამერ. -ჩ. „ბსოლუტურად; „ერთხელ და სამუდამოდ“.

deadbeat [ˈdedˈbiːt] 1. არგადამხდელი; 2. საუბ. ზარმაცი, უმზნო პირი.

deaden [ˈdedn] 1. მოკვდინება; მოკვლა; 2. ძალის დაკარგვა; მიღვევა;
3. შემცირება (მაგ., სიჩქარისა)

deadhead [ˈdedˈhed] 1. უბილეთო მგზავრი; 2. გადაუხდელად მიღებული ბილეთი; 3. მოცემული სატრანსპორტო კომპანიის მგზავრი; 4. ცარიელა, უტვირთო (მგზავრის შესახებ); 5. უპერსპექტივო მუშაკი, „თავისუფალი“ ადგილი

deadheading [ˈdedhedɪŋ] ტრანსპორტის უტვირთოდ დაბრუნება; ცარიელა რეისი

deadline [ˈdedlaɪn] უკანასკნელი ვადა (კონტრაქტის მიხედვით)

dead load [ˈdedˈləʊd] 1. ჩაუშვებელი შეკვეთა; 2. მუდმივი დატვირთვა

deadlock [ˈdædlɒk] 1. ჩიხი, გამოუვალი მდგომარეობა; 2. ჩიხში მოქცევა

deadweight [ˈdedweɪt] 1. (გემის) სრული ტვირთამწეობა, დედვეიტი; 2. საოოვი მასა (პირუტყვისა)

deal [di:l] 1. ნაწილი, გარკვეული რაოდენობა; 2. გარიგება, შეთანხმება, ა. ახერ. ეკონომიკური პოლიტიკა; 4. განაწილება; გაცემა. **A good - of money** ბევრი ფული; **to make a -** გარიგება

dealer [ˈdi:lə] 1 დილერი, ბირჟაზე მოვაკრე (ა. სამარკეტინგო ოჯოლი ძი - იურდიული ან ფიზიკური პირები, რომლებიც აწარმოებენ აქციების ყიოა-გაყიოა).

კუთარი სახსრებით; ბ. ბანკები და საფონდო ბირჟის წევრები, რომლებიც ყიდულობენ და ყიდიან ფასიან ქალაქებს, ვალუტას, ძვირფას ლითონებს, დებენ ხელ შეკრულ ბებს ბროკერებთან. იბ. broker); 3. ვაჭარი; (მომხმარებელსა და მწარმოებელს შორის) შუამავალი; შუაყავი. **Δ** - in commodities საქონლ(ებ)ით მოვაჭრე; - in stocks ბირჟის დილერი

dealer's brand ['di:ləz brænd] დილერის მარკა; ვაჭრობის შუამავლის სახე

dealing ['di:lɪŋ] 1 დილინგი; ყიდვა და გაყიდვა (ვალუტისა და სხვ.); ფასების დაცემა-ზრდაზე თამაში; 2. საქმიანი გარიგება; 3. ფინანსური ოპერაცია; 4. კანონი, ერი ვაჭრობა; 5. საავტორო უფლების მქონე ავტორის ნაშრომიდან მცირე მონაკვეთის კანონიერი ციტირება.

dealings ['di:lɪŋz] საქმიანი ურთიერთობები; კომერციული გარიგებები; სავაჭრო კავშირები. **Δ** - for a fall. ფასჩამოკლებზე თამაში; ~ for arise ფასის მომატებაზე თამაში; ~ for cash ნაღდი ფულით ანგარიშსწორება

dean [di:n] 1. ამერ. სლენ. შემსრულებელი (პროფესიული წარმატებული მოთამაშე); 2. უხუცესი; მამასახლისი; დეკანი.

death [deθ] 1. გაფუჭება; დაზიანება; 2. გარდაცვალება; სიკვდილი.

debacle [di'ba:kl] ფრანგ. 1. (ეკონომიკური) კრახი; 2. განადგურება; კატასტროფა; უბედურება; 3. დეზორგანიზაცია

debar [di'ba:] 1 უფლების ჩამორთმევა; უფლების აყრა; 2. დაუშვებლობა; ხმის მიცემის უფლების ჩამორთმევა.

debase [di'beɪz] (ხარისხის) დადაბლება; დაცემა; (ფასეულობის) შემცირება

debate [di'beɪt] 1 განხილვა; დისკუსია; დებატები; 2. დებატების გამართვა; დისკუსტირება; 3. დავა; 4. მოფიქრება; აწონ-დაწონვა. **Δ** forensic - სასამართლო **de bene esse** ლათ. („დე ბენე ესსე“). პირობით; წინასწარ; ყოველი შემთხვევისათვის.

debenture [di'bentʃə] (ლათ.-დან **debere** ვალში ყოფნა) 1. ბაჟის დაბრუნების მოწმობა, დებენტურა; 2. ვალის გადახდის ვალდებულება; 3. სააქციო კომპანიის ობლიგაცია

debit ['deɪt] (ფრანგ.-დან **debit** გასაღება; გასავალი) 1. დებეტი (საბუღალტრო ანგარიშის მარცხენა ნაწილი, ორმაგი ცხრილის ფორმისა, აქტიური და პასიური დებეტების სახით. აქტიურ დ.-ში აღნიშნავენ მოცემულ ანგარიშზე შემოსული ნაღდ თანხებსა და მათ ზრდას, პასიურ დ.-ში აღნიშნულია ამ ანგარიშზე რიცხული ყველა სახის დევალიანება და ხარჯები); 2. დებეტში შეტანა; 3. ნავთის, ბენზინის, გაზის და სხვათა რაოდენობა, რომელსაც გამოსცემს მათი წყარო დროის ერთეულში (წუთში, საათში, დღე-ღამეში, ლიტრობით ან კუბომეტრობით, ტონობით)

debit(s) [det(z)] 1. კრედიტი; სესხი; 2. ვალი, დევალიანება; ვალდებულება. **Δ** - due გადახდის ვალდამდგარი ვალი; ~ on a bill თამასუქის მიხედვით დევალიანება.

debtee ['deɪt:] კრედიტორი

debtor ['dɛtə] (ლათ-დან debitor) 1. დებიტორი, მოვალე; 2. დებეტის ნაწილი;
3. შემოსავალი

debug [di'biŋ] 1 (მანქანის) აწყობა; 2. (პროგრამის) გაწყობა; 3. უწყესიერობის აღ-
მოფხერა

decartelization [di,kɑ:'tɪlɑi'zeɪʃn] დეკარტელიზაცია, კარტელში შემავალი საწ-
არმოების დაცალკეება. იხ. აგრ. cartel

decay [di'keɪ] 1. დაშლა; დაცემა; 2. (ინფორმაციის) დაშლა; 3. მიღევა

deceased [di'si:st] გარდაცვლილი

deceit [di'si:t] 1. თაღლითობა; 2. სიცრუე; 3. შეცდომაში შეყვანა; მსაჯ-
ერობა.

deccelerate [disɪləreɪt] 1. შემცირება; 2. შენელება

decide [di'saɪd] გადაწყვეტილების მიღება; გადაწყვეტა

decimal ['desɪmɑl] 1. ათობითი რიცხვი; ათობილით წილადი; 2. ათობითი

decision maker [dɪsɪʒən 'meɪkə] ფირმის პასუხისმგებელი პირი

decision making [di'sɪʒ(ə)n 'meɪkɪŋ] გადაწყვეტილების მიღება

declarant [di'kleərənt] 1. დეკლარანტი; განმცხადებელი; 2. მოსარჩელე.

declaration [,dekle'reɪʃ(ə)n] 1. დეკლარაცია; განცხადება; განაცხადი; 2. საბაჟოს
ფურცლის შევსება

declarer [di'kleə] 1. განცხადების ოპერატორი; 2. დეკლარაციის გამფორმებელი.

decline [di'kleɪ] 1. დაცემა; დაკლება; 2. ცხოვრების დონის გაუარესება; 3. მოსახ-
ლეობის შემცირება

declassified [,di:kla:st] განსაიდუმლოებული, ცნობილი, საიდუმლოების
გრაფიკოსხინილი (მასალა, საბუთი; ფაქტი და სხვ.).

declassify [,di:kla:sɪfaɪ] 1. დეკლასიფიცირება; 2. განსაიდუმლოება,
„საიდუმლო“ გრიფის მოხსნა (საბუთის, მასალის და სხვათა შესახებ).

decode [,di:'kəʊd] განშიფერა; დეკოდირება

decoder [,di:'kəʊdɪ] განშიფერავი (მოწყობილობა), დეკოდერი

decoding [,di:'kəʊdɪŋ] დეკოდირება; დეშიფრაცია

decomposition [,di:kəmpə'zɪʃ(ə)n] დეკომპოზიცია, დაშლა (ნაწილებად)

deconfliction strategy [,dɪkən'fliktʃ(ə)n 'strætɪdʒɪ] საკონფლიქტო სიტუაციე-
ბის აღმოფხერის სტრატეგია

decontrol [,di:kən'traʊl] (სახელმწიფო) კონტროლისაგან განთავისუფლება,
დეკონტროლი

decorum [di'kɔ:ɾəm] 1. ქცევის წესი; 2. აღზრდა; 3. ეტიკეტი.

decrease ['di:'kri:s] შემცირება; შეკეცვა (თანხისა); დაცემა (მაგ. მოსავლიანობისა)

decree [di'kri:] 1. სახელმწიფოს მეთაურის მიერ გაცემული ბრძანებულება-
რომელიც პარლამენტის მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა; 2. დეკრეტი, დადგენილება;
3. დეკრეტის გამოცემა; 4. ბრძანების გამოცემა

decree nisi (ლათ.-ღარ) პირობითი გადაწყვეტილება – სასამართლოს გადაწყვეტილება, პრელიც აუქმებს ქორწინება მოცემული დროისათვის და ძალაში შედის სასამართლოს საბოლოო გადაწყვეტილებისთანავე.

decree absolute [di'kri:æbsəʊs:l] საბოლოო და უპირობო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც საბოლოოდ აუქმებს ქორწინებას

decumulation [di:kju:mju'leɪʃ(ə)n] შემოკლება; შემცირება (მაგ., საქონლის მარაგისა)

dedimus ['dɒdɪməs] მოხარხლის უფლებამოსილების კერძო პირზე გადაცემის საბუთი.

deducing title [di'dakt' tɪtl] გასაყიდი ქონების საკუთრების უფლების დამტკიცება.

deduce [di'dju:s] 1. გამოტანა (დასკვნისა); გამოკვანა (უფორმელისა); 3. დადგენა (წარმოშობისა); 4. წარმოქმნა.

deduct [di'dakt] დაქვითვა; დაკლება (მთლიანი, თანხისა)

deductibility [di'daktə'bilɪtɪ] დაქვითებადობა; დაკლებადობა (თანხისა)

deductible [di'daktɪbəl] 1. დაქვითადი; 2. ფრანჩიზა (ა. დამზღვევის განთავისუფლება გარკვეულ თანხას არ აღემატებული ზარალის ანაზღაურებისაგან; ბ. ფირმის სახელით საქონლის გაყიდვის ნებართვა)

deduction [di'dʌkʃ(ə)n] 1. დაქვითვა; გამოკვითვა (მაგ., ხელფასიდან გადასახადის გადასახდელად); 2. გამოანაქვითი; დანაქვითი; 3. შეღავათი; ფასჩამოკლება; დათმობა; 3. დედუქცია; შედეგი; დასკვნა; 4. დედუქცია, მთელიდან ნაწილის გამოყვანა.

deed [di:d] 1. ხელმოწერილი და ბეჭედდასმული დოკუმენტი; აქტი; 2. ბეჭედდასმული დოკუმენტი; ხელშეკრულება; 3. საქმე; მოქმედება; საქმიანობა

deed poll [di:d pɔ:l] ბეჭდიანი დოკუმენტი, რომელსაც ხელს მხოლოდ ერთი მხარე აწერს (სანამ მეორე მხარეს შეუთანხმებდეს).

deed of gift [di:d əf 'gɪft] ჩუქების აქტი

deep [di:p] 1. გაღრმავება; 2. გაძლიერება

deep bench [di:p'benʃ] ამერ. საუბ. „მაგარი გუნდი“ (წარმატებით მომუშავე კომპანიის ხელმძღვანელობის შესახებ). შედარებისათვის იხ. **bratpack**

def [dɪf] საუბ. რეკლ. შესანიშნავი, საუცხოო; ბრწყინვალე (ნაწერის, მხატვრული შესრულებისა და სხვათა განმსაზღვრელი გამოთქმა ტერმინიდან **definite**)

deface(ment) [di'feɪsmənt] 1. საბუთის გაფუჭება; 2. (სახის) წაშლა; 3. დამახინჯება (დოკუმენტისა).

de facto ლათ. („დე ფაქტო“): „ფაქტიური“; ფაქტიურად; რეალურად; არსებული პირობით.

defalcation [di: fæl'keɪʃ(ə)n] 1. (სხვისი ფულის) მითვისება, ხარჭვა; 2. მისაცუთრება (სხვისი თანხისა); 3. განიავება; ფლანგვა.

defamation [ˌdɛfəˈmeɪʃ(ə)n] 1 ვინმეს რეპუტაციის შელახვა; ცილისწამება; დიფამაცია; 2 პირის მონაცემების გახმაურება მისი დამცირების მიზნით

defamie [diˈfɛim] გინება; ღანძღვა.

default [ˈdiːfɔːlt] 1. ვალდებულების შეუსრულებლობა; 2. გადაუხდელობა; 3. სასამართლოში გამოუცხადებლობა; 4. საქმის წარმოება (დაუსწრებლად); 5. დასკვნის გამორტანი (დაუსწრებლად).

defeasance [diˈfiːz(ə)ns] 1. (დამატებითი დოკუმენტის) პუნქტი, სადაც აღნიშნულია, რომ გარკვეული პირობების შესრულების შემდეგ, კონტრაქტი, წინდი ან ვალის გადახდის ვალდებულება იქნება გაუქმებული; 2. გაუქმება; ანუკლირება; 3. განქარება; მოსპობა (საბჭოეთისა).

defeat [diːˈfiːt] 1. არჩევნებში დამარცხება; 2. კენჭისყრის ჩაყარა; 3. კანონიერი ძალის არმქონედ ქცევა, ანულირება (რაიმე ვალდებულებისა); 4. შეცვლა; შეწყვეტა; 5. გეგმების მოშლა; 6. დარღვევა; 7. კანონპროექტის განხილვაზე უარის თქმა.

defect [diˈfɛkt] უწყესიკრობა; დეფექტი; გაუმართაობა; წუნბ

defence [diˈfɛns] (ამერ. defense) 1. მხარე, რომელსაც სასამართლოში მოსარჩელე უჩივს; 2. დაცვა თავდასხმისაგან; 3. მხარე სისხლის-სამართლის საქმეში, რომელიც იდენება; 4. აღუოკატები, რომელთა მიმართ სარჩელია აღძრული; 5. სარჩელის საფუძვლის ძირითადი ნაწილი.

defend [dɪfend]. ვინმეს დაცვა; თავის დაცვა; 2. ვინმეს სახელით ლაპარაკი.

defendant [diˈfɛndənt] ეჭვმიტანილი; განსასჯელი.

defensor [diˈfɛnsə] 1 მოპასუხე; 2. თავდები; გარანტი.

defer [diːfɜː] გადადება (სხდომისა და სხვ.); გადაუდება (პროცესისა და სხვ.)

defiance [diˈfaɪəns] 1. გამომწვევი მოქმედება; სრული უგულებელყოფა; 2. გამომწვევა (საბავქროდ).

defiant [diˈfaɪənt] 1. დაუმორილებელი; აშკარად გამომწვევი; 2. დემონსტრაციული (გამოსვლა, გამოწვევა).

define [diˈfaɪn] 1. განსაზღვრა; (ტერმინის) ახსნა; 2. დადგენა; დაფორმულება (აზრისა); მოხაზვა, წარმოებში განსაზღვრა (მოვალეობისა და სხვ.); 3. გამოყოფა; რელიეფურად წარმოდგენა; 4. (სიდიდის) მოცემა.

definition [ˌdɛfɪˈnɪʃ(ə)n] 1. განსაზღვრა, დეფინიცია; ახსნა-განმარტება; 2. განსაზღვრულობა; მკაფიოობა; სიმკვეთრე.

deficient [diˈfɪʃ(ə)nt] არასრულყოფილი; დეფიციტური; უკმარისი (რაოდენობისა)

deficit [ˈdɛfɪsɪt] დეფიციტი; უკმარისობა; უქონლობა

deflate [di'fleɪt] 1. უცვლელ ფასებში გამოსახვა, დეფლირება; 2. დეფლაციის პოლიტიკის გატარება; 3. ამერ. ფასჩამოკლება.

deflation (ლათ.-დან *deflare* გაბერვა) დეფლაცია (ინფლაციის ზრდის ტემპის შესამცირებელი ეკონომიკური და ფინანსური ღონისძიებები, რომელსაც მთავრობა ატარებს, კერძოდ მიმოქცევაში არსებული ჰარბი ფულადი ნიშნების ხელოვნური ამოღებით, გადასახადების გაზრდისა და კრედიტის მოცულობის შემცირების გზით)

deflator [di'fleɪtə] დეფლატორი (უცვლელ ფასებში გადაყენის კოეფიციენტი)

deflection [di'flekʃ(ə)n] 1. მას. მომს. რიგიდან გამოსვლა მომსახურებამდე; 2. გადახრა.

deforce [di'fɔ:s] საყუთრების წართმევა; სხვისი ქონების მისაყუთრება

defraud [di'frɔ:d] მოტყუება; ფულის დაცინცლა.

defray [di'freɪ] 1. გადახდა (მაგ., ფულისა); 2. ფულადი გადასახადი გადახდა; გადასახდელი თანხის შეტანა (სალაროში).

degradation [,degrə'deɪʃ(ə)n] თვისების გაუარესება (მაგ., საქონლისა, საგნისა); ხარისხის გაუარესება

degree [di'grɪ:] 1. ხარისხი, რიგი; 2. დონე; 3. წოდება, სამეცნიერო ხარისხი; 4. მკვლევლობათა კლასიფიკაციის სისტემა; 5. სტადია; 6. ნათესაობის შტო.

degression [di'greɪʃ(ə)n] შემცირება (მაგ., გადასახადის ოდენობისა); დადაბლება

dehoarding [,di:hɔ:dɪŋ] 1. ზედმეტი საქონლის მარაგისაგან განთავისუფლება; 2. დეტეზავრაცია

de jure ლათ. („დე იურე“): იურიდიულად, დე იურე; კანონიერად, კანონით (იხ. აგრეთვე *de facto*).

dekalogy ['dekəloʒi] დეკალოგია; ათნაწილიანი წიგნი; ათი გაერთიანებული ნაშრომის სერია

Dekort გერმ. დეკორტი; საქონლის ფასდაკლება (როდესაც: 1. მიწოდებული საქონლის რაოდენობა ან ხარისხი არ შეესაბამება გარიგების პირობებს; 2. ხდება საქონლის ვადამდე განაღდება)

delate [di'leɪt] 1. დასმენა; დაბუყვება; ბრალდება; 2. ინფორმირება; შეტყობინება.

delay [de'leɪ] 1 შეკავება; დაყოვნება, შეჩერება (მაგ., გადახდის გაფორმებისა) 2. გადადება; გადავადება (მაგ., ვალისა); 3. (პროცესის) გადატანა;

delay in appeal [di'leɪ ɪn ə'pi:l] სააპელაციო საჩივრის შეტანის ვადის გასვლა.

delay-tolerant [di'leɪ'tol(ə)rənt] დაყოვნებისადმი მედეგი (ინფორმაციული პაკეტი)

delete [di'li:t] 1. წაშლა; ამოშლა; გადაშლა (სიტყვებ)ისა; 2. მოცილება, გადაგდება, მოსაობა, განქარება.

del credere ['del kreɪdərɪ] იტალ. დელკრედერე; ფასზე დამატებული თანხა (დროზე) გადაუხდელიობისას.

delegation of authority [ˌdɛlɪˈɡeɪʃ(ə)n əv ɔːˈθɔːrɪtɪ] დაქვემდებარებულისადმი უფლებისა და პასუხისმგებლობის გადაბარება

de lege ferenda ლათ. („დე ლეჯე ფერენდა“): „კანონის სავარაუდო თვალსაზრისით.“

de lege lata ლათ. („დე ლეჯე ლატა“): დადგენილი; მოქმედი კანონით
delicta facti permanentis ლათ. („დელიქტა ფაქტის პერმანენტის“): „ვალდაშენილი დანაშაულობანი“.

delection [dɪˈlɪːʃən] ამოშლა (სიტყვისა, წინადადებისა) წაშლა (საბუთებში).

deliberation [dɪˌlɪbəˈreɪʃ(ə)n] 1. თაობირი; მოთათბირება; განხილვა; 2. მოფიქრება; 3. წინდახედულება.

delict ['dɪlɪkt] დელიქტი; სამართალდარღვევა; კანონდარღვევა.

deliverance [dɪˈlɪv(ə)r(ə)ns] 1. მოცილება (რაიმესგან) განთავისუფლება; 2. გადარჩენა; 3. ოფიციალური განცხადება; ცნობა; 4. შოტლ. ვერდიქტი; განაჩენი; 5. სასამართლოს განჩინება.

delicta facti transeuntis ლათ. („დელიქტა ფაქტის ტრანსეუნტის“): „უკვალო დანაშაულობანი“

delictum omissionis ლათ. („დელიქტუმ ომისიონის“): „უმოქმედობით ჩადენილი დანაშაული“

delinquency [ˌdɛlɪŋkwənsɪ] 1. მცირეწლოვანის მიერ უმნიშვნელო დანაშაულის 2 ჩადენა; 2. აშერ. გადასახადის გადაუხდელობა; (გადახდის) გადავადება; დროზე დაუფარავობა (სესხისა, კრედიტისა)

delinquent [dɪˈlɪŋkwənt] 1 არასრულწლოვანი დამნაშავე (ჯიბის ქურდი და სხვ.); 2. დაუფარავი (სესხი); 3. უკანონოდ მოქმედი (პირი).

delivery [dɪˈlɪv(ə)rɪ] 1. გაგზავნა, მიწოდება; 2. მომარაგება; გაგზავნის მოცულობა; 3. მონაცემთა გადაგზავნა; 4. სიგნალის მიწოდება; 5. ფორმალურად ჩაბარება; გადაცემა; 6. (გადაწყვეტილების) მიღება; 7. (ბრძანების) გაცემა; ექვმიტანილის მიყვანა (სასამართლოში).

delivery confirmation [dɪˈlɪv(ə)rɪ ˌkɑːnfɪˈmeɪʃ(ə)n] მიღების დასტურა

deliveryman [dɪˈlɪv(ə)rɪmæn] ნაყიდი საქონლის სახლში მიმტანი (ფირმის თანამშრომელი)

delphi technique ['dɛlfəɪ teknɪk] საუბ. „დელფის ორაკულის“ მეთოდი (ცნობილი ექსპერტების მონაწილეობით ფირმის ეკონომიკური პროგნოზის შედგენა)

delta ['deltə] საუბ. ცვლილება; შეცვლა (მენეჯმენტის საკითხებში).

demand [dɪˈmɑːnd] 1. თხოვნა, მოთხოვნა, საჭიროება; 2. მოთხოვნის ან საჭიროების წაყენება. **Δ** - for advances კრედიტის თხოვნა; to be in - მოთხოვნა (მაგ. საგნისა); to meet - მოთხოვნის დაკმაყოფილება; - curve მოთხოვნა

ნილების მრული; ~ of goods საქონლის გამომდახილი, საქონლის საჭიროების წაყენება (მომხმარებლის თხოვნა მიმწოდებლისადმი საქონლის გამოგ ზაენის შესახებ); **after market** ~ მეორეული მოთხოვნილება (მაგ., მაცოპსლექტებელ ნაწარმზე ნაყიდი ავტომობილისათვის); **joint** ~ სათავსებელის მოთხოვნა, მაუღლებლის მოთხოვნა (მაგ., მიკროსკეპებზე ვიდეოტექნიკის სამონტაჟო): **replacement** ~ ანაზღაურებითი მოთხოვნილება (მაგ., ძირითადი კაპიტალის ასანაზღაურებლად)

demarketing [di:mɑ:kəʊtɪŋ] დემარკეტინგი, მოთხოვნილების შემცირების ღონისძიებები (მაგ., საქონლის ფასების გაზრდით ან რეკლამისა და მომსახურების ხარჯების შემცირებით)

demerge [diːˈmɜ:dʒ] კომპანიის დაშლა (ცალკე ფირმებად)

demerger [diːˈmɜ:dʒə] კომპანიის დაშლის აქტი (იხ. აგრეთვე **demerge**)

demesne [diːˈmeɪn] 1. ფლობა; საკუთრებაში ქონა; 2. იჯარო, გაუცემლად ფლობა; 3. სახლთან მიმდებარე ნაკვეთი

demerit [diːˈmɜ:ɪt] 1. ნაკლი; 2. დისციპლინარული სასჯელი; საყვედურ

demi- 1. „ნახევრის“ აღნიშვნელი თავსართი (მაგ., **demi-official** ნახევრადოფიციალური); 2. მცირე ზომა; არასაქმარისად კარგი ხარისხი (რაიმე საქონლისა და მისთ.)

demise [diːˈmaɪz] 1. იურ. დიმიზი, უძრავი ქონების ანდერძით გადაცემა; 2. იურ. უძრავი ქონების არენდით გაცემა; 3. იშვ. გარდაცვალება, სიკვდილი

demo [ˈdeməʊ] 1. დემონსტრაცია; მასობრივი მიტინგი; 2. ვენება; 3. რგოლი (მაგ., სარეკლამო ფირისა); 4. საგამოფენო მოდელი (ავტომანქანისა და სხვ.)

democrat [ˈdeməkræt] 1. დემოკრატი; 2. ამერ. დემოკრატიული პარტიის წევრი, დემოკრატი (აბრ. D.); 3. ამერ. ღია, მსუბუქი ეკიპაჟი

democratize [diːˈmɑ:kɹətaɪz] დემოკრატიზება, გადემოკრატება

de'mode [ˌdeɪməʊˈdeɪ] ფრანგ. მოდიდან გასული; ხმარებიდან გასული.

demodded [diːˈmɑ:ʊdɪd] დაძველებული; არამოდური

demoeconomy [diːˈmɑːɪkənəʊmɪ] (აბრ. **demographic economy**-დან) დემოეკონომიკა, დემოგრაფიული ეკონომიკა

demographer [di:(j)ˈmɑːˈgrəfə] დემ. დემოგრაფი, დემოგრაფიის სპეციალისტი

demographics [diːˈmɑːˈgræfɪks] დემოგრაფიკა, დემოგრაფიული მაჩვენებლები (რომლის საფუძველზეც ხდება ბაზრის სეგმენტაცია. ასეთი მაჩვენებლებია: სქესი, ხნოვანება, შემოსავალი, ოჯახური მდგომარეობა და ა. შ.)

demography [di:(j)ˈmɑ:grfi] (ბერძ. **demos** — ხალხი; **grapho** — ვწერ) დემოგრაფია; ხალხთაღწერილობა (მოსახლეობის შემადგენლობისა და მოძრაობის: შობადობა-მოკვდაობის, მგრაციისა და სხვ. — სტატისტიკური კვლევის დარგი); ქვეყნის მოსახლეობის აღწერილობა

demolition [ˌdeməˈʊlɪʃ(ə)n] 1. გაუქმება (კანონისა, დებულების); 2. დაშლა; მოსპობა (შენობისა და სხვ.)

demometrics [deməˈmetrɪks] დემომეტრიკა, ფორმალური დემოგრაფია

demonetization [deˌmɑ:nɪtaɪˈzeɪʃ(ə)n] 1. დემონეტრაცია, მონეტის სტანდარტული ღირებულების აკრძალვა; 2. ლითონის თავისუფალი ქღევის აკრძალვა; 3. სრულფასოვანი ფულის ხმარებიდან ამოღება

demonstratio ad oculos ლათ. („დემონსტრაციო ად ოულის“): თვალნათლივი მტკიცება.

demonstration [ˌdɛmənˈstreɪʃ(ə)n] 1. დამტკიცება; არგუმენტაცია; 2. ჩვენება; დემონსტრაცია (მაგ., საქონლისა); გამოფენა; 3. საბრძოლველ (გარევეული) აქციებით ფიქტიური ვაჭრობა მათი კურსის ასამაღლებლად; 4. საბუთი; მტკიცება. **Δ to** ~ დაბეჭდვით, უეჭველად; **direct[positive]** ~ უშუალო მტკიცება; **store** ~ 1. საქონლის ჩვენება (გამყიდველის მიერ); 2. საყვები პროდუქტების დეგუსტაცია (მომხმარებლის მიერ)

demotion [diˈmoʊʃ(ə)n] დემოცია, ნაკლებად კვალიფიცირებულ სამუშაოზე გადაყვანა

demount [diˈmaʊnt] დაშლა, დემონტაჟი

demur [ˈdiːmɜː] 1. შეპასუხება, შეკამათება; პროცესუალური აცილება; 2. თავის შეკავება (მაგ., გარიგებებისას); გაპროტესტება; 3. თავშეკავებულობა; წესიერი; სერიოზული.

demurrable [diˈmɜːrəbl] (პროცესუალურად) აცილებადი

demurrage [diˈmɜːrɪdʒ] 1. დგომა (გემისა ან ვაგონისა); 2. დგომის საფასური, დემერჯი (საზღვაო პორტის მიერ გემთმფლობელისათვის გადახდილი ჭარბა ზენორბათული შეფერხებისათვის)

demurrer [diˈmɜːrɪ] პროცესუალური აცილება (მაშინ, როცა ფაქტების სისწორე არ არის საკმარისი სარჩელის საფუძვლისა).

demurrant [diˈmɜːrənt] პროცესუალური აცილების შემობტანი პირი.

deny [diˈnaɪ] 1. ქაღალდის ფორმატი (მაგ., საბეჭდო ქაღალდისა); 2. ინგლ. მადალინის კოლეჯის სტიპენდიტი (ოქსფორდში)

den [den] 1. თავშესაყარი; ბუნაგი; (კრიმინალთა) ბუდე; 2. საცავი, თავშესაყარი; 3. დაბუნაგება.

denarius [dɪˈnɜːriəs] 1. ლათ. დენარი (ძველრომაული ვერცხლის მონეტა; 2. პენი (წერილი ფული, აბრ. D.)

denationalization [ˈdiːnəʃ(ə)nəlaɪˈzeɪʃ(ə)n] 1. დენაციონალიზაცია; 2. ეროვნული განსაყუთრებულობის დაყარგვა; 3. რეპრეზენტაცია (საწარმოებისა, დარგებისა); 4. მოქალაქეობის ჩამორთმევა; დენატურალიზაცია

denaturalization [ˈdiːnəʃ(ə)nəlaɪzeɪʃ(ə)n] 1. იბ. denatolization 4.; 2. ბუნებრივი თვისებების დაყარგვა.

denial [diˈnaɪ(ə)] 1. უარყოფა; უარის თქმა; 2. იურ. დანაშაულის უარყოფა. **Δ - of export privileges** საგ. ეკ. ურთ. საექსპორტო ვაჭრობის უფლების აღკვეთა; **- of tariff concessions** სატარიფო შეღავათზე უარის თქმა

denigration [ˌdenɪˈreɪʃ(ə)n] 1. გაშაგება; ცილისწამება; 2. დიფამაცია; უსაფუძვლო თავდასხმა.

denizen [ˈdenɪz(ə)n] 1. ნატურალიზებული უცხოელი (ქვეყანაში ადაპტირებული პიროვნება, რომელმაც მოქალაქეობა მიიღო); 2. მოქალაქეობის უფლების მიცემა (უცხოელისათვის); 3. იშვ. სხვა ქვეყნიდან ჩამოსულის ადგილობრივ ჩასახლება

denominate [di,nɑmi'neɪf(ə)n] 1. აღნიშვნა; დარქმევა; 2. დასახელება; 3. იშვ. დასახელებული

denomination [di,nɑmi'neɪf(ə)n] 1. ღირებულება; ფასეულობა; ღირსება; 2. დენომინაცია (ქალაქის ფულის ნიშნების სახელის გამოცემა; მათი ნომინალური ღირებულების შეცვლა); 3. კუპიურა (ფულის ნომინალის სახე); 4. კლასი; კატეგორია; 5. იხ. **denominate** 1.; 2.

denounce [di'naʊns] 1. დენონსირება (სახელწმიფოს განცხადება საერთაშორისო ხელშეკრულების ცალმხრივი შეწყვეტის თაობაზე); 2. დენონსაცია; 3. ხელშეკრულების დარღვევა; 4. დასმენა; გაკიცხვა.

de novo ლათ. („დე ნოვო“): „თავიდან დაწყება“

density ['densɪti] სტატ. 1. სიმკვრივე; 2. ალბათობის სიმკვრივე

dent [dent] ზღვარი (ფასების მომატებისას)

denunciation [di,nɑnsi'eɪf(ə)n] 1. იურ. დენონსაცია; უარის თქმა (ხელშეკრულებაზე. იხ. აგრეთვე **denounce**); 2. დასმენა; 3. მხილება; დაბრალება.

deny [di'naɪ] 1. უარყოფა; არ მიცემა; 2. არ აღება, უკან არ დაბრუნება; 3. საწინააღმდეგო მტკიცება; 4. არ დაშვება; ხელშეშლა

deordination [di,ɑ:di'neiʃ(ə)n] 1. ნორმიდან გადახვევა; 2. (ზნეობის) წესების დარღვევა; დეორდინაცია

depart [di:'pɑ:t] 1. დატოვება, გამგზავრება; 2. მიტოვება; 3. დამორება; გადახვევა; 4. იშვ. გარდაცვალება; სიკვდილი

department [di:'pɑ:tmənt] 1. დეპარტამენტი; სამმართველო. აბრ. D.; 2. ამერ. სამინისტრო; უწყება; 3. ხელისუფლება (მაგ., აღმსრულებელი, სასამართლო ხელისუფლების შესახებ); 4. ადმინისტრაციული უბანი; რეგიონი; ოლქი; 5. ადმინისტრაციული ორგანო; 6. სექცია (საავტრო ცენტრში, სუპერმარკეტში); 7. სტრუქტურული ქვედანაყოფი (სასწავლო ან სამეცნიერო და სხვ.), განყოფილება; 8 (უნივერსიტეტის) ფაკულტეტი, კათედრა; 9. დარგი, უბანი (მაგ., მეცნიერებისა, ცოდნისა)

departure [di'pɑ:ʃə] 1. გადახრა (მაგ., მოცემული დონიდან); 2. გასვლა; წასვლა; 3. ემიგრაცია; 4. ჩვეულ. pl. მას. მომს. გასვლა; გამოშვალი (ჭვჭვური) ნაკადი

depenalization [di'pɪ:n(ə)lɪzeɪʃ(ə)n] დეპენალიზაცია (დასჯადად მიჩნეულთან დაუკავშირებელი ქმედება; დასჯის გაუქმება).

depend [di'pend] 1. დამოკიდებულება, განპირობებულობა; 2. (on, upon) იმედის დამყარება, იმედის ქონა; ვარაუდობა; 3. ლოდინი, გადაწყვეტილების მიღების მოლოდინი; 4. იურ. (პარლამენტში ან სასამართლოზე) განსახილველად გატანა

dependence [di'pendəns] 1. იხ. **depend** 1.; 2.; 2. დაქვემდებარებულობა, დამოკიდებულება; 3. იურ. განსახილველად გატანა (საკითხისა პარლამენტში, საბჭოზე და მისთ.)

dependent [di'pendənt] 1. დამოკიდებული, განპირობებული; 2. (on, upon) დამოკიდებული; 3. იურ. გადაუქრელი; განსახილველი, გადაწყვეტილების მომლოდინე

depeople [di'pi:p(ə)] მოსახლეობისაგან დაცლა, მოსახლეობის ამოწყვეტა, გენოციდი

deplane [di'plɑ:n] 1. თვითმფრინავიდან ჩამოტვირთვა; 2. თვითმფრინავიდან ჩამოსვლა

depletion [di'pli:ɪŋ(ə)n] 1. გამოფიტვა (მაგ., წილისეულისა); 2. გამოლევა (მაგ., მარაგისა); 3. დაცლა; ამოწურვა; 4. აღუდგენი მარაგის ღირებულების შემცირება; 5. ამოღებული ნედლეულის ღირებულება

deployment [di'plɔ:mənt] 1. გამოყენება; (ფართო) ხმარება; 2. განლაგება.

deponents (deponentis) (ლათ. — შეშნახელი) დეპონენტი: იხ. **de[positor]**

deponere (ლათ. — შენახვა) დეპონირება; (ფასიანი ქალაქდების, ფულადი თანხის და სხვ.) შენახვა (ბანკში, შეშნახველ სალაროში. იხ. აგრეთვე **deposit**)

deport [di'pɔ:t] ფრან. (**deport**) 1. საბირჟ. დეპორტი (საფონდო ბირჟის სექტორულანტებს შორის გარკვეული ვადით გარიგება გამორჩენის მიზნით ფასიანი ქალაქდების კურსის ხელოვნურად შემცირების თაობაზე); დადგენილი კურსიდან ფასამოკლება; 2. დეპონირება; გადაგზავნა; 3. გაძევება, დეპორტირება.

deposit (ლათ. — დან **depositum** გადანახული) ფინან. 1. დეპოზიტი (ფულადი თანხა ან ფასიანი ქალაქდები, რომლებიც შესანახად მიბარებულია ბანკებში ან შეშნახველ სალაროებში და შეანაბრებებს უბრუნდებთ გარკვეული პირობების (დადგომისას); ანაბარი; შენატანი; 2. ბე; გირაო; 3. ბეს მიცემა; 4. დეპონირება; 5. შესანახად მიცემა (მაგ., ბანკში). **Δ ~ at short notice** დეპოზიტი მოთხოვნამდე; **~ on current account** ანაბარი მიმდინარე ანგარიშში; **to pay a ~** — დეპოზიტით ფულის გაცემა; **to verify ~ s** დეპოზიტების გაანგარიშების სისწორის შემოწმება

deposition [.di'pɔ:zɪŋ(ə)n] 1. მოწმის წერილობითი ჩვენება; 2. საქმის მასალებში ჩართვა (ფაქტებისა და სხვ.); 3. ფიცის დადებით ჩვენების მიცემა.

depositor [di'pɔ:zɪtə] შეანაბრე, დეპოზიტორი; დეპონენტი; საბანკო ანგარიშის მფლობელი

depot [di'pɔ:t] 1. საწყობი; სათავისი; საცავი; 2. (საუაქრო) ბაზა; 1. აშერ. ვაგზალი; 4. სათადარიგო; 5. (სამხედრო) სასწავლო ნაწილი

depreciation [di,prɪ:'fi:ɪŋ(ə)n] 1. ღირებულების შემცირება; გაუფასურება; 2. მისახმარისება (ცვეთისა და მორალური დაძველებისას); ამორტიზაცია; 3. საამორტიზაციო დანარიცხი

depredation [.deprɪ'deɪŋ(ə)n] ძარცვა; დატაცება; თავდასხმა და გაძარცვა

depression [di'preʃ(ə)n] 1. გაჩერება, ჩაკელომა; დეპრესია; კრიზისი; 2. შემცირება (მაგ., ხელფასისა, ანაზღაურებისა), დაკლება

deprivation [.deprɪ'veɪʃ(ə)n] 1. ჩამორთმევა (მაგ., უფლებისა); 2. დაკარგვა; 3. გამოთიშვა, დეპრივაცია (მაგ. გრძნობის ორგანოებისა: სმენის, მხედველობის, მგრძნობელობის)

deprofessionalization [di'pra'feɪʃ(ə)nəlaɪzɪŋ(ə)n] დეპროფესიონალიზაცია (შტატობრივი), განპროფესიულობა; პროფესიული ჩამორჩენა, სტანდარტისაგან ან სტატუსისაგან განთავისუფლება (სინ. **reprofessionalisation**)

depth [depθ] 1. უმდაბლესი დონე; 2. სიღრმე; 3. ცნების შინაარსი, დედაარსი; 4. ფუნდამენტალურობა, სიღრმე; 5. (შენობის) სიმაღლე; 6. გემბანის სიმაღლე

depute [di'pjʊ:t] 1. უფლებამოსილების ან მმართველობის გადაცემა; დელეგირება 2. ვინმესთვის (საქმის გაძღოლის) დავალება

deputy ['depjʊti] 1. დელეგატი; დელეგატი; წარმომადგენელი; 2. მოადგილე; დამხმარე. Δ - minister მინისტრის მოადგილე

derange [di'reɪndʒ] უწყესრიგობაში მოყვანა; რეჟიმიდან ამოგდება

derate [di:'reit] ადგილობრივი ბეგარისაგან განთავისუფლება

derationing [,dirʃɪŋɪŋ] საბარათო სისტემის შეცვლა; ნორმირების შეცვლა

derby ['dɜ:bɪ] ინგლ. 1. ლომბარდში დავირაება; 2. ნაღდი ფული (ინ. აგრეთვე cash)

derecognition [di,revɛgnɪʃ(ə)n] დიპლომატიური აღიარების შეცვლა.

deregatio ლათ. („დერეგაციო“): კანონის შესღუდვა.

dereliction [,derə'lkʃ(ə)n] 1. დერელიქცია; მიტოვება; 2. დარღვევა (კონტრაქტისა).

derive [di'raɪv] 1. მიღება; ამოღება; 2. ამოგება (შემოსავლის მიღება); 3. მათემ. სიღრმის წარმოებულის აღება

derived demand [di'raɪvd] წარმოქმნილი მოთხოვნილება (საწარმოო დანიშნულების საქონლის მოთხოვნილება, რომელიც დამოკიდებულია შესაბამის სამომხმარებლო საქონელზე)

derogation [,derə'geɪʃ(ə)n] 1. ნაწილობრივ შეცვლა (კანონისა, წესისა და სხვ.); 2. დამცირება; ღირსების ან ავტორიტეტის შელახვა.

de'savouer ფრანგ. დეზავუირება (ოფიციალურად უნდობლობის გამოცხადება ნდობით აღკვეთილი პირის მოქმედების გამო, რის შედეგადაც დეზავუირებულს არა აქვს უფლება იმოქმედოს განმცხადებლის სახელით)

desist [di'zɪst] 1. თავის შეკავება (რაიმე ქმედებისაგან); 2. უარის თქმა (რაიმეს მცდელობისაგან).

descendant [di'sendənt] მემკვიდრე

descendible [di'sendəbl] მემკვიდრეობითი

descent [di'sent] 1. წარმოშობა; თაობა (გარკვეული გენეალოგიური ხაზით); 3. დაცემა; დაშვება; დადაბლება; 4. უეცარი ვარდნა

description [dis'kripʃ(ə)n] 1. აღწერა; მახასიათებელი; 2. სახე; სახეობა; 3. მათემ. დესკრიფცია. Δ - of goods საქონლის აღწერა

descriptor [dis'kriptə] 1. აღმწერი; დესკრიპტორი; 2. პასპორტი; იდენტიფიკატორი; 3. ნიშანი (ასოციაციურ მებსიერებაში)

deserter [di'zɜ:tɜ] დეზერტირი; პირი, ვინც უნებართვოდ მიატოვა სამხედრო სამსახური.

desertion [dɪzɜ:ʃ(ə)n] 1. ოჯახის მიტოვება; 2. დეზერტირება; 3. პოლიტიკური დაღატი; 4. შეუსრულებლობა.

design [di'zain] 1. დაპროექტება; კონსტრუირება; დაკონსტრუქციება, დაგეგმვა; 2. პროექტი, კონსტრუქცია; 3. გაანგარიშება, გათელა; 4. სქემა; ნახაზი; გეგმა; 5. დაგეგმარება; 6. გეგმის შედგენა; 7. ნიმუში; მოდელი; 8. დიზაინი

designer [di'zainə] 1. დიზაინერი; 2. კონსტრუქტორი; დამპროექტებელი

desk [desk] 1. დახლი; სალარო; 2. სამუშაო ადგილი (ხელმძღვანელისა)

despatch [dis'pæt] *იხ. dispatch*

desperado [despə'ra:dəʊ] დესპერადო; პირი, რომელსაც მიდრეკილება აქვს წინდაუხედავი მოქმედებისაკენ (მაგ., დანაშაულის ჩადენისაკენ)

despoilment [di'spɔɪlmənt] დატაცება; ქურდობა

destination [,desti'neɪʃ(ə)n] დანიშნულების ადგილი; დანიშნულების პუნქტი

destination point code [,desti'neɪʃ(ə)n point kɔʊd] საბაჟ. დანიშნულების პუნქტის კოდი

destination routing [,desti'neɪʃ(ə)n'ru:tiŋ] დანიშნულების ადგილის სახელწოდების მიხედვით დამარშრუტება (დამისამართების გარეშე)

destock [di'stɒk] 1. მარაგის შემცირება; 2. მარაგის გამოყენება

desuetude ['desuɪtʊd] 1. დაძველება (კანონისა); ვადავადაცილებულება; 2. მოძველება; გამოყენებლობა.

detailing ['di:teɪlɪŋ] დეტალიზაცია, საქონლის თვისებებისა და გეგმოყენების დაწვრილებითი ინფორმაცია

detain [di'teɪn] ს შეფერხება; დაყოვნება 2. დაპატიმრება.

detainee [,di:teɪ'ni:] დაპატიმრებული; დაკავებული.

detainer [di'teɪnə] უკანონოდ დაკავება

detection [di'tekʃ(ə)n] დანაშაულის გამოვლენა; გამოაშკარავება.

deter [di:tɜ:] დეტერი; რაიმეს ჩადენისაგან თავის შეკავება (მაგ., დაშინების საშუალებით).

deterrent [dɪtɜr(ə)nt] შემაკავებელი ფაქტორი; დამაბრკოლებელი; შემაშინებელი. **deterrent diplomacy** [dɪtɜr(ə)nt dɪpləməsi] შეკავების დიპლომატია

deterioration [di,tɪərɪə'reɪʃ(ə)n] გაუარესება; გაფუჭება; (ფიზიკური ცვეთა

determinant [di'tɜ:mɪnənt] 1. ძირითადი ფაქტორი; განმსაზღვრელი ფაქტორი; მაჩვენებელი; 2. მათემატიკური დეტერმინანტი

determination [di,tɜ:mɪ'neɪʃ(ə)n] 1. განსაზღვრა (მაგ. შემოსავლისა); დადგენა; 2. გამოცნობა, გამოვლენა; 3. არსებითი ნიშანი (მაგ., ეკონომიკური ცნებისა); 4. გაზომვა; 5. ანალიზი; 6. გადაწყვეტილება; გადაჭრა; გაბედულობა, სიმტკიცე; 7. მიმართულება; ტენდენცია. **Δ - of interest rate** პროცენტის ნორმის დადგენა; **- of price** 1. ფასის დადგენა; 2. კალკულაცია

determinative [di'tɜ:mɪnətɪv] განმსაზღვრელი (ფაქტორი); გადამჭერი (ზომა)

determined [di'tɜ:mɪnd] განსაზღვრული; დადგენილი (მაგ., გარიგების პირობები)

determinism [di:tɜ:mɪnɪz(ə)m] დეტერმინიზმი

deterrent [dɪtɜr(ə)nt] 1. მაკავებელი ფაქტორი; მამბრკოლებელი; წინააღმდეგობა; 2. დამუხრუჭება (მაგ., ეკონომიკური განვითარებისა)

detox [di:'taks] (აბრ. detoxification-დან) დეტოქსი, დეტოქსიფიკაცია, მოწამე-
ლისაგან (ანუ ტოქსიკურობისაგან) განთავისუფლება (ნარკოტიკებს ხმარებისაგან
და სხვა წამლებისაგან თავის დაღწევა)

detract [ditrækt] 1. დამცირება (მაგ., რეპუტაციისა); 2. მიჩქმალვა (დამ-
სახურებისა); 3. (ყურადღების) გადატანა; 4. (სიამოვნების) გაფუჭება

detriment ['detrɪmənt] დანაკლისი; ზარალი

devalorization [di:,væləraɪzeɪʃ(ə)n] დევალორიზაცია, ვალუტის კურსის ოფი-
ციალური დაკლება

devalorize [di:,væləraɪzə] ფინანს. დევალორიზება (ვალუტის კურსისა)

devaluation [di:,væljʊ'eɪʃ(ə)n] ფრანგ. დევალვაცია (1. ქვეყანაში ფულის ინფ-
ლაციის შემდგომ ვალუტის სტაბილიზაციის მეთოდი; 2. ეროვნული ვალუტის კურ-
სის ოფიციალური დაწვევა უცხოურ ვალუტასთან შედარებით, რაც გამოწვეულია ინ-
ფლაციის დონის ზრდით, სავაჭრო და სავადაშბდელო ბალანსის დეფიციტით და სხვ.
იხ. აგრეთვე inflation)

devalue [di:'væljʊ:] დევალვირება, დევალვაციის მოხდენა

devastate ['devəsteɪt] მემკვიდრეობითი ქონების განიევება

develop [di'veləp] 1. განვითარება; გაუმჯობესება; 2. გაფართოება (მაგ. ბაზრისა);
3. ჩვენება; შემჩნევა; 4. ჩამოყალიბება (მაგ., იდეისა); 5. შექმნა (მაგ., ფირმისა, ორგანი-
ზაციისა); 6. მათემ. ვაშლა (ფორმულისა, გამოსახულებისა, მრული ზედაპირისა)

developer [di'veləpə] 1. დამპროექტებელი; კონსტრუქტორი; 2. საპროექტო ორ-
განიზაცია; 3. წიაღისეულის საექსპლუატაციოდ გამამზადებელი ფირმა

developmet [dɪvələpmənt] 1. (წარმოების) ზრდა; განვითარება; 2. ცვლილება
(ეკონომიკაში); 3. (სადღელ-საკონსტრუქტორო) დამუშავება; 4. მშენებლობა; განაშე-
ნიანება; 5. საექსპლუატაციოდ მომზადება; მოსამზადებელი სამუშაოები; 6. გაუმჯობე-
ნება, მოდერნიზება; 7. მათემ. (ფორმულის) მიღება; 8. გარემოება, საქმის ვითარება

devest [di'vest] წართმევა (უფლებისა, საკუთრებისა, უფლებამოსილებისა).

deviation [,di:'vi'eɪʃ(ə)n] 1. გადახრა; ძვრა, დევიაცია; 2. რეისიდან გადახრა

device [di'vaɪs] 1. მეთოდი; ხერხი; საშუალება; 2. მოწყობილობა; მექანიზმი; ხელ-
საწყობი; აპარატი; 3. გეგმა; პროექტი; 4. ელემენტი, შემადგენელი ნაწილი

devil [.devl] 1. ამერ. ენერგიული, მიზანმიმართული, მიზანსწრაფული პირი;
2. საბრძოლო განწყობა; აზარტი; 3. შავი, „ზანგი“ (პირი, ვინც სხვის მაგივრად
ასრულებს სამუშაოს)

devisable [dr'vaɪs(ə)bl] დაანდერძებადი; მემკვიდრეობით გადაცემადი

devise [di'vaɪz] 1. ანდერძი; 2. ნაანდერძევი ქონება, ნაანდერძევი უძრავი ქონება;
3. უძრავი ქონების ანდერძის მიცემა; 4. საგ. ეკ. ურთ. დევიზი (უცხოური ვალუტით გა-
მოწერილი გადასაცემი თამასუქი, ჩეკი ან სავადასაბადო დავალება, რომლითაც სა-
ერთაშორისო ანგარიშსწორება საწარმოებს იხ. აგრეთვე Wechsel, tratta, remittee);
5. გამოგონება; 6. გამოგონების კეთება.

devisee [,dev(ə)ɪzi:] მემკვიდრე (უძრავი ქონებისა, რომელიც ანდერძითაა გა-
ფორმებული)

devisor [,dev(ə)ɪzə] იურ. მენდერძე (უძრავი ქონებისა)

devolution [di:vəlu:ʃ(ə)n] მართვის ან გადაწყვეტილების მიღების უფლების გადაცემა ცენტრალური ხელისუფლებიდან ადგილობრივი (რეგიონული) ხელისუფლებისათვის. **შენიშვნა:** devolution გულისხმობს მეტი ძალაუფლების გადაცემის არსს, ვიდრე decentralization.

devolve [di'vɒlv] 1. უფლებამოსილების გადაცემა; 2. (თანამდებობა) გადასვლა.

dews [djuz] ამერ. სლენ. 10 დოლარი.

diagram ['daɪəgræm] 1. დიაგრამა; სქემა; 2. გრაფიკი; 3. გრაფიკული წარმოდგენა, სქემის შედგენა; სქემატურად გამოსახვა (წარმოდგენა)

dial ['daɪl] 1. (ტელეფონის ნომრის) აკრება; ნომრის კვლავაკრება; 2. აწყობა (ტელევიზორისა, მიმღებისა); 3. ასაკრები დისკო; 4. ციფერბლათი; სვალა

dih(s) [dɪbz] ინგლ. სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე **ackers, blunt, boot**)

dichotomy [daɪ'kɒtəmi] დიქოტომია. **Δ classical** ~ კლასიკური დიქოტომია (ეკონომიკაში — ღირებულების თეორიისა და ფულის თეორიის გამოქცევა)

dicker ['dɪkə] გაცვლა; მცირე გარიგება

dictis facta respondeant ლათ. („დიქტის ფაქტა რესპონდენტ“): „დე, ნათქვამი შეესაბამებოდეს ფაქტს“.

dictum ['dɪktəm] 1. მოსამართლის აზრი; 2. გამოთქმა; აფორიზმი **შენიშვნა:** ტერმინი ლათინურია. მრავლობით რიცხვშია **dicta**. მაგ, **obiter dicta** განაჩენის არაძირითადი ნაწილი (მუხლები).

dictum meum pactum ლათ. („დიქტუმ მეუმ პაქტუმ“): „ჩემი სიტყვა — ჩემი ვალდებულება“ (ზეპირი გარიგების დევიზი)

die [daɪ] 1. (pl. dice) რისკი; იღბალი; 2. დამტამპვა; 3. სიკვდილი

dies ad quem ლათ. („დიეს ად ქუემ“): „(გადახდის) ვადის ბოლო დღე“.

dies diem docet ლათ. („დიეს დიემ დოცეტ“): „ღღე ღღეს ასწავლის“ (გამოცდილების პრაქტიკის შესახებ).

diet ['daɪet] 1. დიეტა; კვების რეჟიმი; 2. კვება; საჭმელი; 3. დიეტაზე ყოფნა; 4. (არა-ინგლისური) პარლამენტი; 5. შოტლ. ერთდღიანი სესია, 6. ყრილობა; კონგრესი; კონფერენცია

differ ['dɪfə] 1. განსხვავება; 2. აზრთა სხვადასხვაობის გამოხატვა; შეუთანხმებლობა; დავა

difference ['dɪf(ə)rəns] 1. განსხვავება; სხვაობა; 2. მატება; ნამატი; 3. სხვაობის გამოთვლა; 4. განმასხვავებელი ნიშანი; 5. გადახრა. **Δ** - **in kind** თვისებრივი განსხვავება; - **in prices** კურსებს შორის სხვაობა; - **in rates** 1 ზრდის ტემპებს შორის სხვაობა; 2. საეკონომიკო კურსებს შორის სხვაობა

differential [ˌdɪfə'renʃ(ə)l] 1. დიფერენციალი; სხვაობა (მაგ, შრომის

ანაზღაურებაში); 2. დიფერენციალური ტარიფი; 3. დიფერენციალური (მაგ, რენტა); 4. ტვირთის გადაზიდვების ტარიფებს შორის სხვაობა

difficulty ['dɪfɪk(ə)ltɪ] 1. სიძნელე; დაბრკოლება; წინააღმდეგობა; 2. pl. (მატერიალური) გაკირვება; სიძნელეები

diffusion [dɪ'fju:z(ə)n] 1. შეღწევა, დიფუზია; 2. გავრცელება; გაბნევა; 3. განაწილება (მაგ., შემოსავლისა მოგებისა)

dig [dɪg] ამერ. სლენ. სამალავი; საიდუმლოდ შესანახი ადგილი (ოთახი, ყუთი და სხვ.).

digest [dɪ(ə)'dʒest] 1. სასამართლოს გადაწყვეტილებათა კრებული (მას ადვოკატები იყენებენ საცნობაროდ), დაიჯესტი; 2. სამართლის კერძო კოდიფიკაცია; ნაკრები.

digit ['dɪdʒɪt] (აბრ. D, d.) 1. ციფრი; ცალსახა რიცხვი; ერთთანრიგოანი რიცხვი, თანრიგი; 2. სიმბოლო, ნიშანი. Δ - per word (კომპიუტერული) სიტყვის თანრიგი

digs [dɪgz] ინგლ. სლენ. pl. სასტუმრო; ავეჯით გაწყობილი ოთახები

dijudication [dɪ'dʒu:dikəɪʃ(ə)n] სასამართლოს გადაწყვეტილება ან განმარტება.

dilapidate [dɪ'ləpɪdeɪt] 1. დაცემამდე მიყვანა; 2. განიაეება; დაზარაება (მაგ., ქონების განიაეების ან თანხის დაზარაების თაობაზე)

dilapidation [dɪ'ləpɪdəɪʃ(ə)n] დამქირავებლის მიერ საკუთრების გაფუჭება ან შეუკეთებლობა (დაქირავებული საგნისა).

dilatory ['dɪlət(ə)rɪ] ძალიან ნელი (პროცესის შეფერხების შესახებ).

dilatory plea ['dɪlət(ə)rɪ plɪ:] (სასამართლოს პროცესის) გადადების მოტივი; მოპასუხის არგუმენტი, რაც ეხება სასამართლოს განსჯადობას და შეიძლება გამოიწვიოს პროცესის გაყოვნების ეფექტი..

dime [daɪm] ამერ. დაიმი; 0,1 დოლარის ტოლი ვერცხლის მონეტა; 10 ცენტი, მეათედი დოლარი

dimension [dɪ(ə)'mɔnʃ(ə)n] 1. ზომა; ზომების განსაზღვრა; ზომების დადგენა; 2. განზომილება (სიდიდისა); 3. სიდიდე, მოცულობა; 4. pl. ფართობის ზომა (მაგ., კომპიუტერის გრაფიკთამგებისა)

dimidiate [dɪ'mɪdɪət] 1. ორად გაყოფილი; 2. შუაზე გაყოფა

diminish [dɪ'mɪnɪʃ] შემცირება (გასაყვალისა); შემოკლება; დასუსტება

diminished capacity [dɪ'mɪnɪʃ(ə)d kə'psɪtɪ] დამნაშავეს ფსიქიკური მდგომარეობა, რის გამოც მისი პასუხისმგებლობაში მიცემა არასამართლიანი ხდება.

diminishing [dɪ'mɪnɪʃɪŋ] შემცირებადი დანახარაქები

diminution [dɪ'mɪnɪʃ(ə)n] 1. შემცირება (მაგ., შემოსავლისა) 2. იურ. არასრულყოფილება (საქმისა)

dinar ['dɪ:nɑ:] დინარი (ფულის ერთეული ირანში, ერაყში და სხვ.)

dingo ['dɪŋɡəʊ] სლენ. მაწანწალა; ღინგო; უსახლკარი.

dip [dɪp] 1. დაცემა (მაგ., ფასისა); 2. ზედაპირულად გაცნობა (მაგ., დოკუმენტისა); თვალის გადავლება, განმსტრობა; 3. სლენ. ჭიბის ქურდი.

diploma [dɪ'pləʊmə] 1. დიპლომი; 2. ოფიციალური დოკუმენტი; 3. დიპლომის გაცემა.

diplomacy [di'plɒməsi] დიპლომატია

dira necessitas ლათ. („ღირა ნეცესიტას“): „მკაცრი აუცილებლობა“

direct ['d(ɑ)'rekt] 1. ხელმძღვანელობა, მართვა, კონტროლირება; 2. დირექტიული (ორგანო); მმართველი (ორგანო); 3. ბრძანება (ან ვინმესთვის) ბრძანების გაცემა; 4. პირდაპირი, სწორი; 5. მიმართვა (მისამართით) გაგზავნა; 6. ინსტრუქციების გაცემა.

direct evidence ['d(ɑ)'rekt 'evid(ə)ns] პირდაპირი მტკიცებულება; მტკიცებულება პირველწყაროდან.

direct examination ['d(ɑ)'rekt ɪg,zæmɪ'neɪ(ə)n] პირდაპირი დაკითხვა (ექვე-მიტანილისა ან მოწმისა).

direction [d(ɑ)'rekʃ(ə)n] 1. მიმართულება (მაგ., ახალი სამხილის გამო სხვა მიმართულებით ვარაუდის შესახებ); 2. ორგანიზება; მართვა.

directions [d(ɑ)'rekʃ(ə)nz] 1. მოსამართლის მიერ ნაფიცი მსაჯულებისათვის მიცემული ინსტრუქციები; 2. მოსამართლის ბრძანებები საქმის წარმოების ზოგადი მეთოდის თაობაზე.

direct mail ['d(ɑ)'rektmeɪl] პირდაპირი რეკლამა (ელექტრონული ფოსტით)

director [d(ɑ)'rektə] დირექტორი; ხელმძღვანელი; მმართველობის წევრი

directory [d(ɑ)'rektəri] დირექტორია; ცნობარი (სატელეფონო, სამისამართო, მათ შორის კომერციული, იურიდიული საკონსალტინგო ფირმების და სხვ.).

directorship [d(ɑ)'rektəʃɪp] დირექცია; ხელმძღვანელობა

direct premium [d(ɑ)'rekt 'pri:mɪəm] უშუალო დაჯილდოება (სარეკლამო პრიზი, რომელსაც გასცემენ გაყიდვის ადგილზე)

dirigisme [dɪrɪdʒɪz(ə)m] ფრანგ. დირიჟიზმი (ეკონომიკური სახელმწიფო-მონოპოლისტური მართვისა და პრაქტიკის განხორციელება)

dirty jacket ['dɜ:ti dʒækɪt] სლენ. კრიმინალური წარსული.

disable person [dɪsə'blɪ:p's(ə)n] ფიზიკური ნაკლის მქონე პირი (უსინთლო, ხეიბარი და სხვ.).

disability [dɪsə'bɪlɪti] 1. უუნარობა; 2. მუშაუუნარობა; 3. გადახდისუუნარობა; 4. ქმედუუნარობა

disadvantage [dɪsə'vɑ:ntɪdʒ] 1. არასახარბიელო მდგომარეობა; არასახარბიელო პირობა; 2. ზარალი; დანაკლისი; 3. არასახარბიელო მდგომარეობაში ჩაყენება

disaffection [dɪsə'fekʃ(ə)n] 1. არალოიალურობა; 2. უკმაყოფილება; 3. მიუკერძოებლობა.

disagio (იტალ. — disaggio-დან) დისაჯო (ოქროს მონეტისა და შესაბამისი ქალაქის ფულს შორის სხვაობა ვალუტის ბაზარზე)

disallow ['dɪsə'laʊ] 1. სარჩელის მიუღებლობა; უარის თქმა (რამე დოკუმენტის მიღებაზე); 2. აკრძალვა; 3. ანულირება.

disavow ['dis ə'vəʊ] 1. უარყოფა; 2. თავიდან აცილება (მაგ., ვალდებულებისა);

3. ღეზავუირება.

disbenefit [dis'benɪfɪt] 1. დანაკარგები; 2. დანაკლისი, ზარალი, დანაკარგი

disbursement [dis'ɪz:smənt] 1. გადახდა; გაცემა; 2. pl. დანახარჯი; ხარჯები

discard [dis'kɑ:ɪ] 1. დათხოვნა; 2. სამუშაოზე მიღებაზე უარის თქმა;

3. (შეხედულების) უკეგდება, უარყოფა.

discharge [dis'tʃɑ:dʒ] 1. განტვირთვა; 2. (ვალის) დაფარვა; 3. (კონტრაქტის ან სხვა ვალდებულების) შესრულება; 4. გამოყოფა; გამოშვება; გაშვება; 5. მიტოვება (მომსახურების სისტემისა); 6. რეაბილიტაცია; 7. გამართლება; უფლებების აღდგენა; 8. მოვალეობის შესრულება; 9. განტვირთვა; 10. გამოყოფა; 11. გამოშვება. **Δ - a cargo** ტვირთის გადმოზიდვა

discipline ['dɪsɪplɪn] 1. მომსახურება; 2. დისციპლინა

disclaim ['dis'kleɪm] უარყოფა; უარის თქმა.

disclosure [dis'klɔ:ʒə] 1. (ცნობების) გაცემა; (ინფორმაციის) შეტყობინება;

2. გახსნა; გახმაურება

discontinue ['dɪskən'tɪnju] 1. შეჩერება (მაგ., საქმის წარმოებისა); 2. (მომსახურების) შეწყვეტა

discount ['dɪskaʊnt] 1. შეღავათი; ფასდაკლება; 2. თამასუქ(ებ)ის აღრიცხვა; დისკონტი; 3. ფასდაკლების პროცენტი; დისკონტი; 4. ლოდინით გამოწვეული კომპენსაცია; 5. საქონლის, ვალუტის ჩამოფასება (გარიგებისას). **Δ at a ~** შეღავათით; ნომინალზე დაბლა

discounter ['dɪskaʊntə] 1. დისკონტერი; თამასუქის აღმრიცხველი პიროვნება; 2. ფასჩამოკლებით მოვაკე მაღაზია

discounting [dis'kaʊntɪŋ] 1. დისკონტირება: ა) თამასუქ(ებ)ის აღრიცხვა; ბ) ბანკის მიერ თამასუქ(ებ)ის შესყიდვა ვადის გასვლამდე თამასუქ(ებ)ის მფლობელ(ებ)ისაგან; 2. თამასუქ(ებ)ის აღრიცხვა; დისკონტის ოპერაცია; 3. შეღავათის გაწევა; **Δ bank - ბანკის დისკონტი (ბანკში თამასუქის აღრიცხვა); lost [missd] -** მიუღებელი შეღავათი (საქონლის ღირებულების დროზე გადაუბდელობის გამო)

discredit [dis'kredit] 1. უნდობლობა; კრედიტის ჩამორთმევა; 2. კრედიტის დაკარგვა; ნდობის დაკარგვა; დისკრედიტაცია

discrepancy [dis'kræp(ə)nəsi] შეუსაბამობა.

discretion [dis'kreʃ(ə)n] 1. დისკრეციული სამართალი; 2. მოქმედების თავისუფლება; კეთილგონიერება; 4. სიფრთხილე. **Δ to acquire -** ქმედუნარიანობა.

diseconomy [disi'kəʊəmi] 1. არაეკონომიურობა; უარყოფითი ეკონომიკური ეფექტი; 2. pl. მეურნეობრიობის უარყოფითი შედეგები; ზარალი

disenfranchise [disɪn'fræntʃaɪz] იხ. **disfranchise**

disengagement ['disɪn'geɪdʒmənt] 1. განთავისუფლება; თავის დაღწევა; 2. ბუნებრიობა; ძალდაუტანლობა.

disfranchise ['dis'fræŋ(t)ʃaɪz] 1. პრივილეგიის ჩამორთმევა [აღკვეთა];

სამოქალაქო ან საარჩევნო პრივილეგიის ჩამორთმევა (იხ. აგრეთვე franchise); 2. ფირმის მიერ საქონლის გაყიდვის თაობაზე წერილი შეწარმისათვის გაცემული ლიცენზიის გაუქმება; 3. ფირმის სახელით წერილი შეწარმისათვის გაცემული ლიცენზიის აკრძალვა (მაგ., ლიცენზია გარკვეული სახის მომსახურების შესახებ); 4. დამზღვევის არ განთავისუფლება ისეთი ზარალის ანაზღაურებისაგან, რომელიც დათქმულ თანხას არ აღემატება

disfranchisement ['dis'fræŋ(t)ʃaɪzmənt] იხ. **disfranchise**

dishoarding [dɪʃo:'dɔɪŋ] 1. მარაგის შემცირება; 2. ფულადი დანაზოგის შემცირება

dishonor [dis'ʌnə] გადახდისაგან უარის თქმა; აქცეპტისაგან (თამასუქისაგან ან ჩეკისაგან) უარის თქმა

disincentive [ˌdɪsɪ'nɪsntɪv] მისწრაფების ან ინიციატივის შენელება (მწარმოებლურობის ამაღლების საზიანოდ)

disinflation [ˌdɪsɪn'fleɪʃ(ə)n] დეფლაციური პოლიტიკა; ინფლაციის ტემპების შენელება

disintegration [dɪs,ɪntɪ'grɪɪʃ(ə)n] დამლა; განცეკვებულობა; დეზინტეგრაცია (მაგ., ფირმებისა, გაერთიანებებისა)

disintermediation [ˌdɪsɪntə'mɪ:di'eɪʃ(ə)n] ბანკებიდან (ან სხვა საკრედიტო-საფინანსო ინსტიტუტებიდან) ფულის მასის გადინება (საქსესო კაპიტალის) არაორგანიზებული ბაზრისაკენ

disinvestment [ˌdɪsɪn'vestmənt] კაპიტალდაბანდების შეკვეცა [შემცირება]; საუბ. კაპიტალდაბანდების „შეკეცა“

disk [dɪsk] 1. (მგენიტური) დისკო; 2. დისკური დამსომებელი მოწყობილობა. **Δ fixed** ~ სტაციონარული დისკო; **floppy** ~ დრეკადი დისკო (პერსონალური კომპიუტერისა); **hard** ~ მყარი დისკო (პერსონალური კომპიუტერისა)

dismantle [dɪs'mæntl] დახურვა; ლიკვიდაცია; დემონტირება

dismiss [dɪs'mɪs] 1. სარჩელის მიუღებლობა; უარის თქმა სარჩელზე; 2. (საქმის) შეწყვეტა.

disobedience [ˌdɪsə'bi:djəns] დაუმორჩილებლობა (ბრძანებებისადმი, წესებისადმი).

disorder [dɪs'ɔ:dəd] 1. უწყესრიგობა; 2. უკონტროლობა. **Δ mental** ~ ფსიქიკური მოშლილობა, ფსიქიკური დაავადება.

disorderly [dɪs'ɔ:dəli] 1. კანონსაწინააღმდეგო; აკრძალული; 2. ცუდად გაკეთებული.

disparagement [dɪs'pærɪdʒmənt] დამცირება; ღირსების შელახვა.

dispatch [dɪs'pætʃ] 1. საგ. ეკ. ურთ. დისპაჩი (გემთმფლობელის მიერ საზღვაო პორტისათვის ხელ შეკრულებით ვადაზე ადრე საზღვაო ტრანსპორტის დატვირთვანტვირთვის სამუშაოებისათვის ფულადი დასაჩუქრება); 2. გაგზავნა; 3. დეპეშა; ოფიციალური ცნობება

dispatcher [dis'pætʃə] 1. დისპეჩერი (საწარმოს ან ტრანსპორტის მუშაობის მომწესრიგებელი); 2. ექსპედიტორი; განმგზავნი.

dispense [dis'pens] 1 (მართლმსაჯულების) აღსრულება; 2. (*from*) ვალდებულებისაგან განთავისუფლება; 3. (წამლის) გამოწერა.

dispensation [dis'penʃ(ə)n] დისპენსაცია: ა) კანონის მოთხოვნის შერბილება; ბ) სამართლებრივი ნორმიდან გადახრის ნაბართვა; გ) კანონის გამონაკლისის დაშვება; დ) მართლმსაჯულების არ აღსრულება.

dispersion [dis'pɜ:ʃ(ə)n] 1. გაფანტულობა (მომხმარებლებისა); 2. სტატ. გაბნევა; დისპერსია; გაფანტვა

displacement [dis'pleismənt] 1. წანაცვლება; ძერა; გადაადგილება; 2. გაუთანხმოება, გადახრა (სარეგულირებელი სიდიდისა); 3. შეცვლა.

display [dis'plei] 1. დისფლეი, მონაცემთა შეტანა-გამოტანის ეკრანული მოწყობილობა. აბრ. D; 2. ჩვენება; დემონსტრირება

dispone [dis'pəʊn] შოტლ. იურ. (ვინმესთვის უფლების) გადაცემა

disponent [dis'pɔnənt] (ლათ.-დან *disponens, disponentis* — განმანაწილებელი) დისპონენტი; განმანაწილებელი; მმართველი (ფირმის საქმეების რწმუნებული, რომლის ვანკარგულებაში იმყოფება ბანკის კორესპონდენტების ან კომისიონერების ანგარიშებზე რიცხული თავისუფალი სახსრები)

disposal [dis'pəʊz(ə)] 1. გადაცემა; გაყიდვა; რეალობაცია; 2. მოცილება (მაგ., საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისა); 3. მოწყობა მოგვარება; 4. გადაცემა (ფუნქციისა); 5. დამთავრებული პროცესი; 6. განკარგვა; გასხვიესება; 7. დასრულებული პროცესი (საქმე და სხ.).

disposition [dis'pɔz(ə)n] 1. განლაგება; განთავსება; 2. ლიკვიდაცია; 3. (საეკუთრების) გასხვიესება; 5. დადგენილება; დებულება; 6. საქმის გამო გადაწყვეტილების მიღება.

dispossess [dis'pɔz'es] 1. ვინმესთვის მიწის ფლობის უფლების ჩამორთმევა; 2. გამოსახლება.

disproduct [dis'prɔdʌkt] წუნდებულინაკლის მქონე, გაფუჭებული (საქონლის შესახებ).

disqualify [dis'kwɔlɪfaɪ] 1. უფლების ჩამორთმევა; 2. დისკვალიფიკაცია; 3. უფლებამოსილების მოხსნა; არაქმედუნარიანად გადაქცევა.

disrespectable [dis,rɪ'spɛktəbl̩] არარესპექტაბელური; პატივსაცემად უღირსი.

dissatisfiers [dis'sætɪsfaiəz] უკმაყოფილონი; დაუკმაყოფილებლობა (ფ. ჰერცბერგის (F. Herzberg) მიერ შემოტანილი ტერმინი მუშების უკმაყოფილების გამოსახატავად, რომელთაც ეს გრძნობა უწინდებთ სამუშაო პირობების მუდმივი გაუმჯობესებისადმი მიჩვევის შედეგად, ამასთან ამ პირობების არქონაც აღუძრავთ უკმაყოფილების გრძნობებს)

disseise [dis'si:z] საკუთრების უკანონო ჩამორთმევა (მაგ., მიწისა, უძრავი ქონებისა).

dissent [di'sent] განსხვავებული აზრი; აზრთა სხვადასხვაობა

dissolution [disə'lu:ʃ(ə)n] 1. ლიკვიდაცია; დაშლა (მაგ., კომპანიისა) 2. დათხოვნა
dissolve [dɪsɒlv] 1. შეწყვეტა (ხელშეკრულებისა, გარიგებისა); 2. დარღვევა (მუხლისა, პუნქტისა); 3. ლიკვიდირება; გაუქმება; განქარება.

distinct [dɪstɪŋkt] განსხვავებული (აზრი), მკვეთრი; ცხადი.

distort [dɪs'tɔ:t] დამახინჯება (ფაქტებისა).

distrain [dɪs'treɪnt] ქონების დაპატიმრება.

distribution [ˌdɪstrɪ'bju:ʃ(ə)n] 1. განაწილება (მაგ., ეროვნული შემოსავლისა); კლასიფიცირება; 2. განლაგება (მაგ., წარმოების საშუალებებისა); 3. აქციების გაყიდვა (სასპეკულაციოდ); 4. ტრანს. მიტანა; მიწოდება

distribution center [ˌdɪstrɪ'bju:ʃ(ə)n 'sentə] განაწილების ცენტრი; საწყობობა (საქონლის სწრაფი განაწილებისათვის)

distribution channel [ˌdɪstrɪ'bju:ʃ(ə)n 'tʃænl] განაწილების არხი (საქონლის რეალიზაციის არხი, რომელიც გამოსახულია რომელიმე საქონლის ან პროდუქტის დამამზადებელი და მომხმარებელამდე მოძრაობის მარშრუტით, მათზე საკუთრების გადაცემის უფლებით, შუამავლების სამუშაოთა ჩათვლით)

distribution pattern [ˌdɪstrɪ'bju:ʃ(ə)n pætɪn] (საქონლის ან საგნების) განაწილების სქემა.

distributor [dɪstrɪbju:(ə)tə] 1. გამანაწილებელი, დისტრიბუტორი (შუამავალი, რომელიც კონტრაქტის მიხედვით საქონელს ანაწილებს); 2. საბითუმო ფირმა; მებითუმე ვაჰარი; 3. მომხმარებლებში ფასიანი ქალაქის გამავრცელებელი ბროკერი

disturbance [dɪs'tɜ:b(ə)ns] 1. დარღვევა (მაგ., ეკონომიკური განვითარების ზრდისა); გაუთანხმობა; 2. შეშფოთება, იმედის დაკარგვა

disuse [dɪs'ju:s] 1. გამოუყენებლობა; ხმარებიდან გამოსვლა; 2. დაუტვირთაობა; გამოუყენებლობა (საწარმოო სიმძლავრებისა)

disutility [ˌdɪsju:(ə)'ɪlɪtɪ] 1. უსარგებლობა; გამოუყენებლობა; 2. უარყოფითი სარგებლიანობა

disrespect [ˌdɪsrɪs'pekt] უპატივცემლობა; აბუჩად აგდება (კანონისა, სასამართლოსი და სხვ.).

dissemination [dɪs'emi:neɪʃ(ə)n] 1. ცილისმწამებლური განცხადების გავრცელება; 2. საიდუმლო ინფორმაციის გახმაურება.

dissent [dɪ'sent] დისენტი: 1. განსხვავებული აზრი; 2. უთანხმობა; 3. არ დათანხმება.

dissolve [dɪ'zɒlv] 1. განქარება; ლიკვიდირება; გაუქმება; ანულირება; 2. (ხელშეკრულების, შეთანხმების და სხვათა) შეწყვეტა.

dissolution [ˌdɪsə'lu:ʃ(ə)n] 1. გაწყვეტა (კონტრაქტისა); 2. გაშეება; დათხოვნა (მაგ., პარლამენტისა)

distinguish [dɪs'tɪŋɡwɪʃ] 1. განსხვავება; გამორჩევა; 2. გარჩევა (პროცესის ა).

distress [dɪs'tres] ვალების ხარჯზე ვინმეს ქონების დასაკუთრება.

distribute [dis'tribju(:)t] 1. პირი, რომელსაც კანონით მემკვიდრეობის უფლება აქვს; 2. განაწილება ან დარიგება (სხვადასხვა პირისათვის).

disturb [dis'tɜ:b] 1. უფლების განხორციელების ხელშეშლა; 2. წონასწორობიდან გამოყვანა; 3. აშლილობის მოწყობა; 3. გაფუჭება; უწესრიგობაში მოყვანა.

disunion [dis'ju:niən] 1. აზრთა სხვადასხვაობა; დაუმთხველობა; 2. განშორიშორება; გაყოფა.

divergence [dai'vɜ:dʒ(ə)ns] 1. გადახრა (მაგ., ფასისა ღირებულებისაგან); 2. დივერჯირება; აზრთა სხვადასხვაობა, განსხვავებულობა

diversification [dai'vɜ:sɪfɪkeɪʃ(ə)n] დივერსიფიკაცია (1. პროდუქციის ნომენკლატურის ან საქონლის ასორტიმენტის გაფართოება; 2. სხვადასხვა სახის ფასიანი ქაღალდებისათვის კაპიტალის ჩადება)

diversify [dai'vɜ:sɪfai] 1. მრავალნომენკლატურული პროდუქციის წარმოება; (წარმოების) დივერსიფიკაცია; 2. აშერ. სხვადასხვა ღონისძიებაში კაპიტალის ჩადება

diversion [dai'vɜ:ʃ(ə)n] 1. გადახრა (კანონიდან); გადახვევა; უკანდახვევა; 2. ყურადღების გადატანა (სხვა საკითხზე); 3. ღრის ტარება; 4. გარსეშემოყლა.

diversity of corporation [dai'vɜ:sɪti ʌf ,kɔ:pərəɪʃ(ə)n] კორპორაციის დივერსიფიცირება; კორპორაციის პროდუქციის მრავალნომენკლატურობა; კორპორაციის ეკონომიკური შემოქმედების მრავალმხრივობა

divert [dai'vɜ:t] 1. სუბიექტის გამორიცხვა იურისდიქციის არეალიდან; 2. სხვა მიმართულების მიმართვა; 3. გადამისამართება; სხვა მისამართით გაგზავნა.

divestiture [dai'vestɪtʃə] უფლების წართმევა; უფლების აყრა.

divestment [dai'vestɪmənt] იხ. **divestiture**.

dividend ['divɪdend] 1. დივიდენდი; აქციონერებს შორის განაწილებული მოგების ნაწილი; შემოსავალი; 2. კვოტა (ბანკოტის [კოტრის] ქონების რეალიზაციისას); 3. წილი, ნაწილი. Δ *cum* - ინგლ. დივიდენდის ჩათვლით; - *off* აშერ. უდივიდენდო

division [di'vɪʒ(ə)n] 1. გაყოფა; უნაშთოდ გაყოფა; 2. განყოფილება; ქვედანაყოფი; ფილიალი; 3. კომპანიის ქვედანაყოფთა ჯგუფი; ეკონომიკის სექტორი; 4. ხმების განაწილება (გაყოფა) აჩვენებისას; 5. ადმინისტრაციული ოლქი; 6. საარჩევნო ოლქი.

divorce [di'vɔ:s] 1. წყვეტა; გაწყვეტა; 2. გაყოფა; ჩამოშორება, ჩამორჩენა (მაგ., პრაქტიკისა თეორიისაგან); 3. განქორწინება.

divorcee [di,vɔ:'si: -sei] განქორწინებული ქალი ან მამაკაცი

docendo discimus ლათ. („დოცენდო დისციპუს“) ვასწავლით რა, თითონაც ვსწავლობთ“ (სენეკა, „წერილები“ I, 7,8)

docker ['dɒkə] ნავსადგურის მუშა; მტვირთავი; დოკერი

doctet ['dɒkɪt] 1. ნუსხა; სია; ჩამონათვალი; 2. განაჩენის ამონაწერი; 3. რეესტრი სასამართლოს გადაწყვეტილებათა წიგნი; 4. მოკლე ჩანაწერი; 5. გამყიდველის

დეკლარაცია; 6. საბაჟოს კვითარი (გადახდის შესახებ); 7. მარკირება; იარღიყის დაწებება.

dockny ['dɔkni] ინგლ. დოკნი (ლონდონის აღმოსავლეთით, დოკში მცხოვრები). სინ. **dockney**. იხ. აგრეთვე **cockney**.

doctor ['dɔktɔ] 1. დოქტორი (სამეცნიერო ხარისხი) აბრ. **Dr.**; აბრ. დოქტ.; აბრ. დ. 2. კანონების მცოდნე

doctrine ['dɔktrin] 1. დოქტრინა; მეცნიერული თეორია; პრინციპი; სწავლება; 2. დოგმა.

docudrama [dɔkjʊ'drɑ:mɔ] დოკუდრამა; ფირმის სარეკლამო-საინფორმაციო მაცნე, რომელიც სატელევიზიო საინფორმაციო გამომშვების სახით ფირმაში მომზადდა

document ['dɔkjʊmɛnt] (ლათ. -დან **documentum** დამტკიცების ბერხი) დოკუმენტი, ოფიციალური საბუთი (1. წერილობითი მოწმობა; წერილობითი მტკიცება; 2. იურ. კანონის მიხედვით შედგენილი იურიდიული აქტი; 3. საუბ. პასპორტი, პირადობის მოწმობა და სხვ.)

dodger ['dɔdʒɔ] 1. დოჯერი; პირი, რომელიც არაღვეალურად გაუბრბის ბეგარის გადახდას; 2. სარეკლამო ფურცელი

doer ['du:(j)] შემსრულებელი; ქმედების ჩამდენი პირი (სუბიექტი).

dog [dɔg] საუბ. 1. ჩაწოლილი საქონელი; გაუსაღებელი პროდუქცია; 2. ინგლ. სლენ. თამასუქი; საგადასახადო ვალდებულება; 3. ტელეფონი (ბრიტანული სლენგი); 4. სასაუბზე; 5. მომპყერი; მარწუხი.

dole [dɔl] 1. დახმარება უმუშევრობისას; 2. საქველმოქმედო მიზნით გაღებული თანხა 3. იშე. ხვედრი; 4. მოტყუება

dollar ['dɔlə] 1. დოლარი; 2. საუბ. კონა; 3. ინგლ. პესო. **Δ the** - ფული, სიმდიდრე

doli capax ლათ. („დოლი კაპაკს“): „დანაშაულის ჩამდენი“

doli incapax ლათ. („დოლი ინკაპაკს“): „დანაშაულის არ ჩამდენი“

dolus ლათ. („დოლუს“): „განზრახვა“

domain [dɔ'mein] 1. უბანი; დომენი; 2. სფერო, შემოქმედების უბანი 3. სამფლობელო; ადგილ-მამული

domestic [dɔ'mestɪk] 1. ადგილობრივი; ადგილობრივ საწარმოში დამზადებული; სამამული; 2. საყოფაცხოვრებო

domicile ['dɔmɪsaɪl] მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი, დომიცილი.

dominis litis ლათ. („დომინის ლიტის“: „დავის ბატონი“), პირი, რომელიც განსაზღვრავს სასამართლოს პროცესის ან მოდავე მხარეთა საქმის გარჩევის მიმართულებას.

dominium ლათ. („დომინიუმ“): „საკუთრება“; საკუთრების უფლება.

donate [dɔ(ʊ)'neɪt] ჩუქება, საჩუქრად გადაცემა

donation [dɔ(ʊ)'neɪʃ(ə)n] 1. სუბსიდია; 2. შეწირულობა; საჩუქარი; 3. საქველმოქმედო წვლილი [შენატანი]

donation mortis causa ლათ. („დონაციონ მორტის კაუზა“): „სიკვდილი გამოწვეული საჩუქარი“ (ქონების გადაცემა სიკვდილის მოახლოებისას).

donee [d(ə)'ni:] 1. დეუნი; პირი, რომელიც დონორისაგან იღებს შემოწირულობას, საჩუქარს; 2. დონი; პირი, რომელსაც ჩუქნის ატორნის უფლებას: დონორი, გრანტორი ან პრინციპალი. იხ. აგრეთვე **donor, attorney, grantor, principal**.

donor ['dɔ:nə] 1. დონორი; შემოწირავე; მჩუქებელი; 2. დამფინანსებელი ფირმა; დაფინანსების წყარო; 3. ატორნის უფლების მიძღვემი (იხ. აგრეთვე **attorney**)

donut ['dɔ:nʌt] საუბ. ბლითი (სარეკლამო რგოლი, რომელშიც მითითებულია ადგილობრივი საცალო მოვაჭრის მისამართი)

doom [du:m] 1. ამერ. გადაუხდელობისათვის დაჭარიმება 2. მისჯა; გასამართლება.

doomage [du:midʒ] ამერ. გადასახადის (ზომის) დადგენა ურჩ გადახდელათვის

door-hanger [dɔ:ɦæŋgə] სარეკლამო განცხადება, რომელიც საცხოვრებელი სახლის ან ბინის კარზეა გაკრული

door-to-door sales [dɔ:te'dɔ:'seɪlz] „კარიდან კარამდე“ ტიპის ეაქრობა (პირდაპირ მარკეტინგში)

dork [dɒk] საუბ. იხ. **dink**

dormant ['dɔ:mənt] უმოქმედო; არააქტიური.

dot ['dɒt] 1. წერტილი; 2. წერტილის დასმა; 3. წყვეტილი ხაზის გავლება

dotation [d(ə)'tɔɪʃ(ə)n] (ლათ. **dotare**-დან *მომარაგება, აღჭურვა*) 1. დოტაცია; დახმარება (ფირმების, ორგანიზაციების, დაწესებულებების ხარჯების დასაფარავად სახელმწიფოს ბიუჯეტიდან გაცემული თანხა. იხ. აგრეთვე **budget**); 2. შეწირვა

double ['dʌbl] 1. ორმაგი რაოდენობის(ა); 2. გაორმაგება; ორჯერ გაზრდა; ორჯერ გამრავლება; 3. გაორმაგებული (მაგ., წამი); 4. წყვილი; გაორებული; 5. ორჯერ Δ ~ - **bucky** ორმაგი მარკირების; ორი მმართველი ლილყის დაქვეით (დისფლენის კლავიატურაზე); - **byte** ორბაიტანი; თექვსმეტ ბიტიანი; - **length** 1. ორმაგი სიგრძის; 2. გაორმაგებულ თანრიგიანი

double-on-seven ['dʌbl ɒn, sev(ə)n] პროფ. %-ის ნიშანი, პროცენტის ნიშანი (სიმბოლოს სახელწოდება)

doublet ['dʌblɪt] 1. დუბლიკატი, ასლი, პირი; 2. ორთანრიგიანი ბაიტი; 3. დუბლეტი

double truck [dʌbl trʌk] პროფ. „მისაბმელიანი სატვირთო“ (გაზეთის გაშლილ გვერდებზე მოთავსებული სარეკლამო განცხადება)

doubt [daʊt] ეჭვი; მერყეობა.

double-zero ['dʌbl'zi(r)əʊ] ორი ნულიანი (სინ. **zero-zero**)

Downing Street ['daʊniŋ 'stri:t:] დაუნინგ სთრითი; ქუჩა, სადაც პრემიერ-მინისტრისა და ფინანსთა მინისტრის ოფიციალური რეზიდენციაა განლაგებული.

dove [dɒv] პირი, რომელიც მორიგებით ცდილობს მშვიდობის მიღწევას (**dove** - მტრედი). „მშვიდობის მტრედი“.

dower ['dʌsə] ანდერძით დატოვებული ნაწილი ქვრივისა.

Down Jones index ['dʌs, dʒʌn 'ɪndeks] ამერ. ოუ-ჯონსის ინდექსი (აშშ-ის 30 უმსხვილესი კომპანიის აქციების კურსის საშუალო მაჩვენებელი, რომელსაც მე-19 საუკუნიდან აქვეყნებს ფირმა Dow Jones and Co.) სინ. **Dow down** [daun] 1. დაცემა; შემცირება (მაგ., ხელფასისა); 2. ამერ. საუბ. ნაღდი, ნაღდი ფული. **Δ cash** ~ ნაღდი ფულით გადახდა; **სლენ.** ნაღდი ფულით „ჩამოსვლა“

downer ['daʊnə] მუშაობის ხანმოკლე შეწყვეტა (რაიმე პრობლემის ან უთანხობის გამო ყურადღების მისაქცევა

downgrade [daun'greɪd] 1. დაბალ კატეგორიაზე გადაყვანა; 2. ხარისხის დადაბლება; 3. ჩამოქვეითება (სამსახურებრივ იერარქიაში); თანრიგის დადაბლება

downhill ['daʊnhɪl] სლენ. პატიმრობის ვადის მეორე ნახევარი.

down-market [daun - ma:kɪt] იაფი საქონლის სექცია (დიდ მაღაზიებში)

downpayment [daun peɪmənt] 1. ავანსი, პირველი გადახდა (ხელფასისა); 2. პირველი საგადასახადო შესატანი (განვადებით ყიდვისას)

downswing [daun swɪŋ] 1. მკვეთრი ვარდნა (წარმოებისა); 2. მკვეთრი შემცირება (პროდუქციის გამოშვებისა)

downtime [daun'taɪm] 1. მოცდენა; დროის (არამწარმოებლური) დაყარგვა; დგომის ხანგრძლივობა; 2. დგომა; უქმად მუშაობა; 3. დაყარგული დრო

downtown [daun'taʊn] 1. საეკპრო რაიონი, საეკპრო ცენტრი (ქალაქში); 2. საეკპრო რაიონში განლაგებული (მაგ., მაღაზია)

downturn [daun'tɜ:n] 1. ეკონომიკური აქტიურობის შენელება, დაცემა; 2. კონიუნქტურის დაცემა; 3. გადახრა

downzone [daun'zəʊn] ზონურობის კატეგორიის შემცირება (მეურხოვრობის უფრო მკაცრი შეზღუდვებისათვის)

dowry ['daʊ(ə)rɪ] მზითევი; ქონება ან ფული, რომელიც მოუტანა დაქორწინების შემდეგ

Dr. აბრ. იბ. **debit; debtor; doctor I.; drawer**

draft [dra:ft] 1. ტრატა, გადაცემადი თამასუქი; 2. მიღება; გამოყენება; 3. (ერთდ როულად აწონილი) ტვირთის პარტია; 4. ნახაზი; პროექტი; 5. დაპროექტება; დაგეგმვა. **Δ** - **at sight** წარმოდგენის თამასუქის განაღდება; ~ **under rebate** ვადაზე ადრე გადახდილი ტრატა [ჩეკი] (პროცენტების დაქვითვით)

drafter [dra:ftə] პირი, რომელიც პირველ მონახაზს აკეთებს.

drafting [dra:ftɪŋ] დოკუმენტის პროექტის (ნახაზებით, სქემებით და სხვ.) მომზადება

draftsman [dra:fs'mæn] 1. (საბუთის) შემდგენი; 2. მხაზველი; კონსტრუქტორი;

drag [dræg] შეზღუდვა (მაგ., ინესტიციის ზრდისა); დამუხრუჭება

drain [dreɪn] 1. გადინება (მაგ., მუშახელისა, ნიჭიერი მეცნიერებისა); 2. ამოქაჩვა; ამოწურვა; გაყოვნება; გადასელა (ერთი სფეროდან მეორეში)

drainage ['dreɪnɪdʒ] დრენაჟი; ამოწრობა; სადრენაჟო მეურნეობა

dramedy ['dre'mædɪ] ამერ. დრამედია (სატელევიზიო დრამა-კომედია)

draper ['dreɪpə] მანუფაქტურული ნაწარმის გამყიდველი

draw [dra:] 1. ჩეკის (ან ტრატის) გამოწერა; 2. ანგარიშიდან მოხსნა (მაგ., თანხისა), ანგარიშიდან ამოგდება; 3. (დასკენის) გამოტანა; 4. ამოხაზვა; 5. ამოღება (მაგ., წიაღისეულისა); 6. (ხარჯების) შემცირება. 7. (დოკუმენტის) შედგენა; გაფორმება; 8. მსაჯულთა შემადგენლობის შედგენა; ფორმირება; **Δ to ~ a sample** ამოკრება (კომპიუტერის მებსიყვრებიდან)

draw-down [dra:'daun] შემცირება, დაცემა (ტემპისა ეკონომიკაში)

drawee [dra:'i:] ტრასატი. მხარე, რომელიც ვალდებულია გადაიხადოს ჩეკის მიხედვით მარტივი ან გადაცემადი მიხედვით.

drawer [dra:ə] 1. საინფ. მომს., გამ. ტექ. სექცია (მონაცემთა ბაზისა); დროუვერი; 2. ტრატის წამყენებელი, ტრასანტი; 3. დოკუმენტის შემდგენელი

draw heat ['dra:hit] სლენ. პოლიტიის ყურადღების მიქცევა. ქართ. სლენ. 1. დაწვა (დაიწვა); 2. გაყიდვა (გაიყიდა).

drawing ['dra:ɪŋ] 1. ჩეკის გამოწერა; ტრატის გამოწერა; 2. pl. კრედიტის მიღება; 3. pl. შემოსავალი; ამონაგები; 4. ანგარიშიდან ამოგდება; 5. სტატ. ამორჩევა; ამოკრება; 6. ნახაზი; სურათი **hardcopy** ~ დოკუმენტური ნახაზი, ამონახაზი (დისფლემის ეკრანიდან); **outline** ~ კონტურული ნახაზი, კონტურული ნახატი (გრაფიკთამგებზე)

draw-up ['dra:'ʌp] იურიდიული დოკუმენტის შედგენა.

dress (dres) მოზადება, გამზადება (მაგ., რეკლამისა), დამუშავება (მაგ., მოდელინა); გამართვა

dribblet ['drɪlɪt] მცირე თანხა

drift (drift) 1. მიმართულება; ტენდენცია; 2. გადახრა; 3. ნელი გადაადგილება; 4. დრეიფი, წანაცვლება (მაგ., ღონისა)

drifter ['drɪftə] მოდრიფე გემი (თევზსაჭერი მოცურავე ქსელებიანი გემი)

drill (dril) პრაქტიკული დამუშავება (სისტემასთან მუშაობის პროცესში). **Δ networks** ~ s საბოლოო კომპლექსური გამოცდები

drive (draiv) 1. (სოციალური) მოძრაობა, კამპანია; 2. ამერ. მიმართულება; ტენდენცია; 3. გაშვება (მოწყობილობისა ექსპლუატაციაში); 4. ინფორმაციის დამგროვებელი (მაგნიტურ დისკოზე ან ფირზე); 5. მართვა; 6. გადაცემა; მოქმედებაში მოყვანა; 7. სტიმული **Δ disk** ~ 1. დისკომაბრუნე; დისკოამძრავი; 2. დისკური დამგროვებელი (ინფორმაციისა); **diskette** ~ დისკეტური დამგროვებელი (პერსონალური კომპიუტერისა); **floppy** ~ ფლოპი-დისკი; დრეკადი დისკი; **hard** ~ მყარი დისკი (მაგ., „ვინჩესტერის“ ტიპისა **IBM PC**-ის პერსონალური კომპიუტერებისათვის); **microfloppy-diskette** ~ მიკროფლოპი დისკეტი, დრეკადი მიკროდისკეტი

driver (draivə) 1. დრაივერი, მართვის მოწყობილობა; მაფორმირებელი; 2. მამოძრავებელი; ამძრავი; 3. მძღოლი; მემანქანე

Drive-Thru (draiv θru:) ამერ. დრაივ-თრუ (პირადი ავტომანქანიდან ჩამოუსვლელად სწრაფი კვების რესტორანში შეკვეთა და ავტომანქანაშივე კერძ(ებ)ის მიღება)

droit [droit] 1. იურიდიული უფლება; პრეროგატივა; 2. pl. ბაე(ებ)ი
drone [draʊn] 1. ხარჭვა (თანხისა); უზროდ განიყვება; 2. უსაქმურობა
drop [drɒp] 1. დაცემა, შემცირება; 2. ფოსტით გადაგზავნა. **Δ - in prices** საბირჟე კურსის დაცემა; - **in production** პროდუქციის მოცულობის შემცირება
drop back order [drɒp bæk 'ɔ:da] მიმდევრობით ყიდვა (კუპონით ან სხვა საბირჟე ლამო საშუალებით)

drop shipper [drɒp ʃɪpə] მცირე მებრუნებელი-მიმწოდებელი (შეკვეთისა მწარმოებელი ფირმისთვის ან საქონლისა ფირმიდან შემკვეთამდე)

dropship [drɒp ʃɪp] საბითუმო პარტიის დანაწილება (საცალო ვაჭრობის მაღაზიებში დასაგზავნად)

drug [drʌg] (საზიანო) მედიკამენტი (მაგ., ნარკოტიკი);
drugstore [drʌg stɔ:] ამერ. სააფთიაქო მაღაზია, (სადაც წამლების გარდა იყიდებ. ტელეფონის საგნები, გაზეთები, ჟურნალები, ლითონის წერილმანი ნაკეთობები და სხვ.)

drum [drʌm] 1. საქონლის მოსათავსებელი [შესაფუთი] ყუთი; 2. მაგნიტური დოლო
drummer [drʌmə] ამერ. მოხეტიალე ვაჭარი, კომივოიაჟორი (იხ. აგრეთვე ფრ commis voyageur)

drunk [drʌŋ] მთვრალი.
drunkard ['drʌŋkəd] ლოთი.

dura lex; sed lex ლათ. („ღერა ლეკს სედ ლეკს“): „კანონი მკაცრია, მაგრამ კანონია“. მართლმსაჯულების აქსიომატური გამოთქმა.

dry [draɪ] ფორმალური; ნომინალური; მოგების ან უპირატესობის არ მომტანი.

dryage ['draɪ'eɪdʒ] საგამოფენო კომპლექსების მომსახურება (სტენდების გაფორმება, საქონლის შენახვა და ა. შ.)

drugulch ['draɪgʌltʃ] სლენ. 1. უმოწყალოდ ცემა; 2. განსრაზ მკვლელობა (ნასაფრებო და სხვ.)

drysalter [draɪ'sɔltə] 1. მშრალი, გამხმარი პროდუქტებით მოვაჭრე; 2. ინგლ. მოსკატელური საქონლით მოვაჭრე; კონსერვებით მოვაჭრე

DTP [di:ti:pi:] (აბრ. - **Desktop Publishing**-დან) სამაგიდო გამომცემლობა (კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებით)

dual ['dju(:)ə] 1. დუალური, ორსახოვანი; ორნაირი; 2. გაორებული; 3. გაორმაგებული, დაწყვილებული

duality [dju(:)'æli:ti] ორსახოვნობა (მაგ., პროდუქციისა); გაორებულობა
dual-mode ['djuəl m moʊd] 1. ორრეჟიმიანი (ხელსაწყო); 2. ორმოდიანი

dual-ovenable ['djuəl 'ʌv(ə)niəbəl] (ჩვეულებრივი და მიკროტალღურ ღუმელებში) გასამზადებლად ვარგისი (საყვები პროდუქტების შესახებ)

dub [dʌb] 1. ზეგავლენის მოხდენა; ზემოქმედება; 2. მოდიფიცირება; შეცვლა (მაგ., ეკონომიკური განვითარების გზისა)

ducess ['dʌsɪz] კონტრაქტის მისაღწევი ძალისხმევა; დასიზ-ი

dud [dʌd] 1. ყალბისმქნელობა; ყალბი ფულის მოჭრა; 2. ყალბი ჩეკი; 3. უსარგებლო; უვარგისი

duds [dʌdʒ] ბრიტ. სლენ. 1. ჩვრები, ძონძები, კონცები; 2. წერილმანი დანაზოგი

due [dju:] 1. სასწრაფო (გადასახადის გადახდის შესახებ); 2. საბაჟო გადასახადი; გადასახადი (თანხა); მოსაყრებელი; 3. გამოსაღები; ბაჟი; 4. pl. ქირა; საფასური; 5. რგება; განკუთვლება. **Δ till** ~ ფულის გადახდის ბლომდე; **to be** ~ ვალში ყოფნა

duel ['dju(:)ə] თამთეორ. ეკ. დუელი (მათემატიკურ-ეკონომიკურ მოდელში)

dues ['dju(:)əz] 1 ქირა; საფასური; 2. (საქონლის, საგნის ან მასალის) შეკეთება, რომლის მიღებასაც ელოდებიან. **dock dues** გემის მენეჯმენტის მიერ მისი ნავ, სადგურში ღკომისათვის ნავსადგურის ადმინისტრაციისათვის გადასახდელი თანხა.

dull [dʌl] მოდუნებული; უსიკოცხლო (საბაზრო კონიუნქტურის შესახებ)

dullness [dʌlnɪs] მოდუნება (მაგ., ბაზრის კონიუნქტურისა), დგომ

duly ['dju:lɪ] 1 სათანადოდ; 2. ღროულად; ღროზე

dummy ['dʌmɪ] 1. ღროვებით შემსრულებელი (პირი); 2. საგამოფენო მანეკენი; 3. დაპრ. ფიქტიური, ცრუ (პრძანების შესახებ); 4. (მოწყობილობის) მკეტრი

dump [dʌmp] დემპინგით დაკავებულობა (იხ. აგრეთვე **dumping**), დემპინგის პრაქტიკა (ღიდი რაოდენობის საქონლის გამოტანა ბაზარზე ან ფასიანი ქალაღდებისა ბირჟაზე)

dumping [dʌmpɪŋ] 1. დემპინგი (ღიდი რაოდენობის საქონლის იაფად გაყიდვა ბაზარზე ან ფასიანი ქალაღდებისა ბირჟაზე); 2. დემპინგის განხორციელება; მისაღებ ფასებში გასაყიდად გამოტანა; 3. (მენსიერების ინფორმაციისაგან) განტეირთვა; ამობეკეღვა (მენსიერების შიგთავსისა); 4. ინფორმაციის გამოტანა (დასაბეკეღად); 5. მოხსნა; გა(მო)თიშვა, ამორთვა

dun [dʌn] 1. დაეინებით მომთხოენი კრედიტორი; დან. -ი 2. ვალის დაეინებით მოთხოენა

duncheon ['dʌndʒən] ღიღევი; მიწისქვეშა სატუსაღო.

duopoly დუოპოლია, ორმონოპოლიურობა (პროდუქციის ან საქონლის ერთი სახეობის ორი მონოპოლისტურ გამყიდველთა (ორი) კგუფი)

duopsony [dju:'əpsənɪ] დუოპსონია (საბაზრო სიტუაცია, როდესაც რომელიღე საქონელს მხოლოდ ორი მყიდველი ჰყავს)

duplication [dju:'plɪ'keɪʃ(ə)n] 1. ღუბლირება; პირის გადაღება; გამეორება; 2. გაორმაგება; ორჯერ გაღიღება; 3. სტატ. ორმაგი (გამო)თელა

durability [dju(ə)rə'bilɪtɪ] 1. ხანგამძლეობა (მოწყობილობისა); 2. მუშაობის ხანგრძლივობა; 3. მედგობა; სიმტკიცე; გამძლეობა (რეეიშისა, ხელსაწყოსი); 4. ხანგრძლივი გამოყენებაღობა (საგნისა, საქონლისა)

durable ['dju(ə)blɪ] ხანგრძლივი; ხანგამძლე; ხანგრძლივი გამოყენებისა

durables ['dju(ə)rəblɪz] 1. ხანგრძლივი ხმარების საქონელი; 2. ხანგამძლე პროდუქციის გამომშვეები საწარმო

dura neccessita ლათ. („ღურა ნეცესიტა“) „მკაცრი აუცილებლობა“ (პორაციუსი, „ღღები“, III, 24; 1-8)

duration [dju(ə)'reɪʃ(ə)n] 1 ხანგრძლივობა (მაგ., ეკონომიკური ციკლისა, იჯარის ვაღისა), ღრო; 2 პერიოდი; მოქმედების ვაღა.

duress [djuə'res] 1. იძუღება; მუქარა; 2. ფიზიკური ზემოქმედება. .

dutiable ['dju:ɪəbl] დაბეგრავალი; (ბაჟის) გადასახდელი

duty ['dju:ti] 1. ვალი, ვალდებულება; 2. საბაჟოს გადასახადი; ბაჟი; გამოსაღები; მოსაკრებელი; 3. მწარმოებლურობა; სიმძლავრე; მუშაობის რეჟიმი; 4. სამუშაო ციკლი; დატვირთვა; 5. ნორმა. **Δ** - **for** ფისკალური (სახაზინო) ბაჟი; - **free** საგად. უბაჟო **ad valorem** - საგად. ბაჟი „აღ ვალორემ“ (საქონლის ლიბრებულებიდან გამომდინარე პროცენტული გადასახდევინება); **differential (discriminating)** - საგად. ლიფერენციული ბაჟი (ერთი და იგივე საქონელზე განსხვავებული ბაჟის გადასახდევინება დამოკიდებულია ქვეყანაზე, ეკონომიკურ-პოლიტიკურ ურთიერთობაზე და სხვა ფაქტორზე)

duty-free ['dju:tfri] დაუბეგრავი; დაბეგრვის გარეშე გაყიდული.

dutyable ['dju:ɪəbl] დასაბეგრი; დაბეგვრადი.

dweller ['dwɛlə] 1. მცხოვრები; მობინადრე; 2. მდგმური; მოსახლე. **Δ rural** - სოფლის (ან დაბის ტიპის დასახლების) მცხოვრები; **town** - ქალაქის მცხოვრები

dwelling ['dwɛlɪŋ] 1. საცხოვრებელი ადგილი; 2. საცხოვრებელი ბინა, სახლი; სადგომი

dwindle ['dwɪndl] 1. შემცირება; დაცემა; გამოფიტვა; 2. მნიშვნელობის დაკარგვა; უმნიშვნელოდ ქცევა; მიღევა

dyad ['daɪəd] დიადა, ორიანი; წყვილი (მაგ., სიმბოლო დისფლემის ეკრანზე)

dyadic operation [daɪədɪk ,ʌpə'reɪʃ(ə)n] ორ ოპერანდიანი (ლოგიკური) ოპერაცია, ორადგილიანი (ლოგიკური) ოპერაცია

dye [daɪ] 1. საღებავი; 2. ფერი; 3. შეღებვა

dying ['daɪɪŋ] 1. გარდაცვალება; სიკვდილი; 2. აღსასრული; 3. მომავლადი.

dynamic economic [daɪ'næmɪk ,ekə'nɒmɪk] აქტიური ეკონომიკა; დინამიკური ეკონომიკა; ზრდის ან დაცემის პერიოდების ეკონომიკა.

dynamicize [daɪ'næmɪsaɪz] მონაცემთა გარდაქმნა სტატისტიკური ფორმიდან დინამიკურ ფორმაში; გადინამიკურება

dynamics [daɪ'næmɪkz] მოძრაობა; (ეკონომიკის) განვითარება, დინამიკა

dynamic scheduling [daɪ'næmɪk 'ʃɛdju:l] დინამიკური დაგეგმვა (ეკონომიკური ამოცანებისა)

dysergy [daɪ'sɔrdʒɪ] დისერგია (ბიზნესში — ორი დამოუკიდებელი კომპანიის შერწყმა მეტი ეფექტური მუშაობისა და მოგების მიზნით)

dysgenic [daɪ'dʒɛnɪk] . დისგენიკური; გადამშენების გზაზე დამდგარი; გენოფონდის არ მწარმოებელი, გენოფონდის მანადგურებელი

dysnomy [,dɪs'nɒmɪ] არასრული ან ცუდი კანონმდებლობა.

dyvour ['daɪvə] შოტლ. ბანკროტი (იხ. აგრეთვე **bankrupt**)

E, e

E, e [i:] აბრ. 1. იხ. *efficiency*; 2. იხ. *element* 1.; 3. (*energy*-დან) ენერჯია, ე; 4. იხ. *equal* 1.; 5. იხ. *equivalent* 1.; 6. იხ. *error* 1.; 2.

EA [i:ei] (აბრ. *economic adviser*-დან) ეკონომიკური კონსულტანტი; აბრ. ეკ-ი **eager** [i:geɪ] პროფ. ენერჯიული (დაგეგმილი გამოთვლის ან კომბინირების მეთოდის შესახებ); დაძაბული

eagle ['i:geɪl] ამერ. „არწივი“, ძველებური ოქროს მონეტა (10 დოლარი)

E&OE ან **e.o.e** [i:ænd:əʊ] (აბრ. *Errors and Omissions Excepted*-დან) შეცდომები და დაუდევრობები გამორიცხულია; აბრ. შდგ-ა

EAON [i:əʊən] (აბრ. *Except As Otherwise Noted*-დან) იმ შემთხვევების გამოკლებით, როცა სხვაგვარადაა მითითებული (ან ნაგულისმხევი)

earcon ['i:əkɒn] ხმოვანი სიგნალი (რაიფ ოპერაციის დაწყებამდე; მაგ., მობილური ტელეფონის ლილაკზე დაჭერისას). წინაბგერების სიგნალი (ტერმინი ჩვენია - რ.ბ.)

early ['ɜ:li] 1. (რისამე) დასაწყისი; 2. ვადაზე ადრე; მალე; 3. წინასწარ; 4. დროულად; 5. ძველად; 6. უძველესი (დოკუმენტი, ხელნაწერი და სხვ.).

early fringe ['ɜ:rlɪ'frɪndʒ] ახლო სასაზღვრო დრო (პიკის დროის დადგომის მომენტამდე იყენებენ საქონლის რეკლამისთვის)

early lead ['ɜ:li:'li:d] ახალ კონკურენტ საქონლებს შორის პირველ ადგილზე სწრაფი გასვლა

early majority ['ɜ:li'mɑ:dʒɔ:riti] ადრეული უმეტესობა (ნოვატორების შემდეგ საშუალო მყიდველზე უფრო ადრე ახალი საქონლის ან პროდუქციის ამთვისებელი მომხმარებელი)

earmark ['i:əmk:ɪk] 1. განკუთვნილება; ასიგნება, თანხის გაღება; 2. მონიშვნა; 3. დროებითი გადატანა (თანხისა ერთი ანგარიშიდან მეორეზე); 4. დაჯავშნა

earn [ɜ:n] 1. შემოსავლის მიღება; 2. გამომუშავება; 3. დამსახურება.

earner ['ɜ:nə] 1. თანხის მიმღები (პირი); 2. შემოსავლის წყარო; მოგების წყარო

earnest ['ɜ:nɪst] 1. წინდი, გირაო; ბე, საწინდარი; 2. ავანსად გაცემული ფული (გარიგების სურვილის დასამტკიცებლად); 3. სერიოზული (უქრადღება); 4. გულმოდგინე (მუშაკი).

earnings [ɜ'niŋz] 1. შემოსავალი; მოგება, სარდა; 2. ხელფასი; ამონაგები, გამომუშაების საზღაური; 3. შემოტანილი (თანხა); მთლიანი ამონაგები; შემოსავლები

ease [i:z] შეზღუდვის მოხსნა; შესუსტება (მაგ., ეკონომიკური დაცემისა); შემსუბუქება (მაგ., მდგომარეობისა); ფასების შემცირება

ebullience [i'bxʌlɪəns] მოთხოვნის გამომოცხლება [გაზრდა]

EC [i:si:] (აბრ. *European Community*-დან) კოლიტ. ევროპული (ქვეყნების) თანამეგობრობა; აბრ. ეთ-ა

echelon [ˈeʃələn] დონე, ინსტანცია, ეშელონი (მართვის სისტემაში)

echo(ing) [ˈɛkəʊɪŋ] 1. ექო-კონტროლი (გრაფიკული ან ტექსტური ინფორმაციისა დისფლემის კლავიატურით შეტანისთანავე); 2. ასახვა (დისფლემის ეკრანზე, კლავიატურით შეტანილი ეკონომიკური ინფორმაციისა)

econometrics [i,kənəˈmɛtrɪks] ეკონომეტრია; ეკონომეტრია (ეკონომიკის აბალი მიმართულება, რომელიც მეცნიერულად აანალიზებს ეკონომიკურ ფაქტებს და ამოწმებს ეკონომიკურ თეორიებს მათემატიკურ-სტატისტიკური მეთოდებისა და კომპიუტერების გამოყენებით); სინ. მათემატიკური ეკონომიკა

economic [ˌɛkəˈnɒmɪk] 1. ეკონომიკური; (სახალხო ან კერძო) მეურნეობრივი; 2. ეკონომიური; რენტაბელური

economical [ˌɛkəˈnɒmɪkl] ეკონომიური, რენტაბელური.

economic geography [ˌɛkəˈnɒmɪk dʒɪˈɒɡrəfi] ეკონომიკური გეოგრაფია (მეცნიერების დარგი, რომელიც სწავლობს სიმდიდრის წარმოებაზე, განაწილებასა და გასაღებაზე ქვეყნის გეოგრაფიული მდებარეობის გავლენას. სინ. იხ. **geonomics**)

economics [ˌɛkəˈnɒmɪks] 1. ეკონომიკის (სასწავლო და სამეცნიერო დარგი); ეკონომიკური თეორია, ეკონომიკური ანალიზი; (იხ. აგრეთვე **New Economics**); 2. ეკონომიკა; 3. იშვ. პოლიტ-ეკონომია; 4. მეურნეობა; სამეურნეო საქმიანობა; მეურნეობრიობა

economist [iˈkənəməst] 1. ეკონომისტი; 2. მომპირნე (ყაირათიანი) პიროვნება

economize [iˈkənəmaɪz] 1. ეკონომიის გაწვევა; ეკონომიურად ხარჯვა; ეკონომიურად გამოყენება; 2. მეურნეობის გაძლიერება. **Δ to ~ on cash balances** სალაროში გაჩენილი ნაშთებით ეკონომიის გაწვევა; **to ~ on money** ფულის ეკონომია

economizing [iˈkənəmaɪzɪŋ] ფერმის (მეურნეობის) რაციონალური გაძლიერება

economy [iˈkənəmi] 1. ეკონომიკა; მეურნეობა; 2. pl. ეკონომია; მომპირნეობა; ყაირათიანობა; ეკონომიური ხმარება, ეკონომიური გამოყენება; 3. ეკონომიკა (ცოდნის დარგი)

ecostructure [iˈkə(s)stɹʌktʃə] ეკოსტრუქტურა

ECU [iːsiːjuː] (აბრ. **European Currency Unit**-დან) საგ. ეკ. ურთ. ეკიუ, ევროპული ვალუტის ერთეული; ევროპული (ქვეყნების) ვალუტა

edge [ɛdʒ] 1. ამერ. უპირატესობა (კონკურენტულ ბრძოლაში); 2. მცირე ან უმნიშვნელო ცვლილება (მაგ., ფასებისა); 3. კიდე (მაგნიტური ფირისა, პერფორირებისა); 4. (იმპულსის) ფრონტი; 5. სლენ. ნაწილი, წილი

edge enhancement [ɛdʒ] ეკრანზე გამოსახულებათა კონტურების გამოყოფა და გაძლიერება (დისფლემით მონაცემთა დამუშავებისას)

edge visibility [ɛdʒ.vɪzɪˈbɪlɪti] (ეკონომიკური ობიექტის) კონტურის გამკვირვალობა (პერსონალურ კომპიუტერზე მოდელის დამუშავებისას)

edict [ˈiːdɪkt] 1. კანონის სახალხოდ გამოცხადება; ედიქტი; 2. ბრძანებულება, ბრძანება; 3. განკარგულება.

edit(ing) ['editɪŋ] 1. რედაქტირება; 2. რედაქცია უსესწორება; 3. (ნაშრომის) რედაქცია; 4. დარედაქციება; 5. გაანალიზება; 6. შესწორებების შეტანა; **Δ** - **pattern**; რედაქტირების თარგი (შაბლონი); ~ **terminal** სარედაქტორო ტერმინალი; რედაქტირების ტერმინალი

editor ['editɔ] რედაქტორი; (დისფლემის ეკრანის ტექსტების) რედაქტირების პროგრამა; მარედაქტირებელი (ავტომატიზებული) პროგრამა. **Δ** - **loader** ჩამტვირთავი რედაქტორი; ~ **program** იხ. **editor**

editorial-advertising mix [ˌɛdɪˈtɔːrɪəl ədˈvɑːtɪsɪŋ mɪks] სარედაქციო და სა-რეკლამო მასალების ნაკრები (მარკეტინგისათვის)

education [ˌɛdʒʊˈkeɪʃn] 1. სწავლება; 2. განათლება; აღზრდა. **Δ** ~ **for computer** (პერსონალური) კომპიუტერის შესწავლა; კომპიუტერზე დაპროგრამებისა და მუშაობის შესწავლა

educational toys [ˌɛdʒʊˈkɛɪʃənəl ˈtɔɪz] სასწავლო სათამაშოები (სიტუაციების შეცნობის ელემენტებით)

edulcorate [ɪˈdʌkəreɪt] მონაცემთა მასივის გაწმენდა, დაცლა; არასწორი ეკონომიკური ინფორმაციის მოცილება

EEC [i:ɪ:si:] (აბრ. **European Economic Community**-დან) საგ. ეკ. ურთ. ევროპული (ქვეყნების) ეკონომიკური გაერთიანება; აბრ. ევგე-ა

effect [ɪˈfekt] 1. ეფექტი; შედეგი; 2. (ზე) გავლენა; ზემოქმედება; 3. pl. საკუთრება; 4. განხორციელება; გაფორმება; (ხელშეკრულების) დადება; გარიგება; 5. შესრულება. **Δ to** ~ **payment** გადახდა; **to** ~ **the collection** ინკასირება, ინკასაციის მოხდენა

effective [ɪˈfektɪv] 1. მოქმედი; ძალის მქონე; ეფექტური; 2. სასარგებლო; ეფექტიანი; 3. ნამდვილი; ფაქტიური, ძალაში მყოფი

effective buying income [ɪˈfektɪv baɪɪŋ ɪnkʌm] მომხმარებლის ფაქტიური შემოსავალი (ვალის გადახდის შემდეგ)

effectiveness [ɪˈfektɪvnis] 1. ეფექტიანობა; 2. ეფექტურობა

efficacy [ɪˈfɪkəsi] იხ. **efficiency**.

efficient [ɪˈfɪʃɪənt] 1. ეფექტური, მოქმედი; 2. მწარმოებლური; შედეგიანი; მომგებიანი; 3. მუშაუნარიანი, კვალიფიცირებული

efficiency [ɪˈfɪʃənsi] (აბრ. **E**) 1. მწარმოებლურობა (ტერმინი შეიმოიტანა აკად. პაატა გუგუშვილმა); შედეგიანობა; პროდუქტიულობა; მომგებიანობა; 2. ეკონომიკური ეფექტიანობა; 3. მარტივ ქმედების კოეფიციენტი, მკკ-ი; გამოყენების კოეფიციენტი; 4. გამომუშავების ნორმის შესრულება; გამომუშავების ნორმის გადაჭარბების კოეფიციენტი

Effie ['efɪ] **შშ** (ყოველწლიური პრიზი, რომელსაც აშშ-ის მარკეტინგის ასოციაცია ანიჭებს წლის საუკეთესო სარეკლამო კომპანიას)

effluent ['efluənt] 1. ჩადინება (წყლისა); ჩასადინარი; 2. ჩამონადენი (მაგ. ფეკალური წყლისა)

effort [ˈɛfət] 1. სამუშაოს მოცულობა; მუშაობა; 2. pl. ზომები (მაგ., ეკონომიკის სტაბილიზაციისათვის); 3. მცდელობა; 4. დაძაბულობა; 5. ძალისხმევა; 6. მიღწეული, წარმოებულები; 7. ბრძოლა მიზნის მისაღწევად.

EFTA [iːˈɛfˈtiːˈeɪ] (აბრ. **E**uropean **F**ree **T**rade **A**ssociation-დან) საგ. ეკ. ურთ. თავისუფალი ვაჭრობის ევროპული ასოციაცია. აბრ. თავეა

ef/pos (აბრ. **E**lectronic **F**unds **T**ransfer at point sale-დან) საეკპრო წერტებზე განლაგებული ელექტრონული ფონდები (საკრედიტო ან სადებეტო ბარათების გამოყენებისათვის უნაღდო ანგარიშწორებისას)

e.g. (აბრ.) for example ან such as.

Egalitarian [iˌgæliˈteəriən] 1. მათანაბრებელი, ეგალიტარული (მაგ., საზოგადოების შესახებ); 2. ეგალიტარიზმის მომხრე, ეგალიტარისტი

egg [eg] ბრიტ. სლენ. 1. შემთხვევითი მიღწევა, მოგება; 2. ჩავარდნა, მარცხი (ბიზნესში)

egress [ˈɛɡrɪs] გამოსვლის უფლება; განზე დგომის უფლება.

eject [iˈdʒekt] 1. ეინმეს იძულება დააბრუნოს უკანონოდ მიკუთვნებული ქონება; 2. გამოსახლება; 3. გაძევება; გაგდება; 4. ამოშვება; ამოტყორცნა.

eiusdem generis ლათ. („იეუსდემ გენერის“); „იმავე სახის“. აუთენტური; იურიდიული ინტერპრეტაციის წესი ერთი ტიპის ჩამონათვალის აღსანიშნავად (მაგ., ჩამონათვალში „სახლები, ბინები და სხვა შენობები“ სიტყვები „და სხვა შენობები“ აღნიშნავს საცხოვრებელ ადგილს და არა მაგალითად, ეკლესიას).

elaboration [iˈləʊəreɪʃn] 1. განვითარება; დაზუსტება (მაგ., ეკონომიკური მახასიათებლებისა, მონაცემებისა); 2. სრული დაზუსტებითი დამუშავება

elapse [iˈlæps] (დროის) გასვლა; ვადის დასრულება.

elasticity [iːˌlæʃˈtɪsɪti] ელასტიურობა; მოქნილობა (ორი ფაქტორის ურთიერთ დამოკიდებულების მახასიათებელთა ასახვა, მაგ., მოთხოვნილების დამოკიდებულებისა ფასების ცვლილების შესატყვისად)

elective [iˈlektɪv] 1. საარჩევნო; 2. არჩევითი; 3. არჩევანის უფლების მქონე; 4. ფაქულტატიური

elector [iˈlektə] ამომრჩეველი; ხმის მიმცემი (არჩევნებში)

electoral [iˈlekt(ə)rəl] ამომრჩეველები; ელექტორატი; 2. ამომრჩეველთა კოლეგია (პრეზიდენტის არჩევისას).

electorship [iˈlektəʃɪp] ამომრჩევლის სტატუსი.

electronic calendar [iˈlekˈtrɒniˈkælendə] ელექტრონული კალენდარი (პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენებითი სისტემა, რომლითაც მომხმარებელს მიეწოდება ინფორმაცია ეკონომიკის მუშაობის განრიგის, ყოველდღიური საბიზნესო და სამარკეტინგო საქმიანობის შეხვედრათა თანმიმდევრობის შესახებ)

electronic kiosk [iˈlektrɒnik kiˈɒsk] ელექტრონული კიოსკი (საჯალბო ვაჭრობის მალაზიის კომპიუტერული საინფორმაციო დგარი)

electronic mail [iˈlektrɒnik ˈmeɪl] ელფოსტა; ელექტრონული ფოსტა (საერთა-

შორისო კავშირგაბმულობის კომპიუტერიზებული სისტემა ბეჭდვითი სახის ინფორმაციის მიღება-გადაცემისათვის) აბრ. Em, EM, E-mail, E.M.

electroic media [i'lektro'nik'midɪə] მასობრივი ინფორმაციის ელექტრონული საშუალებანი (ტელეხედა, რადიო, ვიდეომანგიტოფონები და სხვ.)

eleemosynary [i'li:'masinəri] საქველმოქმედო.

elegantia juris ლათ. („ელეგანცია იურის“): „იურიდიული სიცხადე“ [სიზუსტე; დახვეწილობა]

elephant ['elɪfənt] 1. საბეჭდი ქაღალდის ფორმატი (23X30 დუიმი); 2. საწერი ან სახაზავი ქაღალდის ფორმატი (20X27 დუიმი); 3. ამერ. სპილო (რესპუბლიკური პარტიის ემბლემა აბრ. the E.). Δ „white ~ „საბირჟ. „თეთრი სპილო“ (გამოთქმა იზმარება გარიგებისას, როცა გასაყალი შემოსავალს აღემატება)

element ['elɪmənt] 1. ელემენტი (ეკონომიკური) სისტემის ნაწილი, (აბრ. E.) 2. დეტალი; კომპონენტი; 3. უმარტივესი ერთეული

elevation [i'li'veiʃn] 1. აწევა; ამაღლება; 2. თანამდებობრივი ამაღლება, უფრო მაღალ თანამდებობაზე დანიშვნა

eligible ['elɪdʒəbəl] 1. შესაფერისი; შესატყვისი; 2. მისაღები; 3. არჩევის ღირსი; სასურველი.

elimination [i'li:mɪne:ʃn] გამორიცხვა; ელიმინაცია; 2. მოცილება; მოშორება; 3. ლიკვიდაცია; მოსპობა; განქარება; 4. (უცნობის) გამორიცხვა (მათემატიკაში).

elisor ['elɪzə] თანამდებობის პირი, რომელიც ირჩევს მომრიგებელ მოსამართლეებს კონკრეტული საქმის გასარჩევად.

elitism [eɪ'li:tɪz(ə)m] 1. ელიტიზმი; ელიტის თეორია; 2. ელიტის ხელი-სუფლება.

eloin [i'loɪn] 1. ქონების ამოღება იურისდიქციიდან; 2. ქონების ზელში ჩაგდება დასაკუთრების მიზნით.

ELT [i:el ti:] (აბრ. English Language Teaching-დან) სკოლ. ინგლისური ენის სწავლება (სწავლების კურსი). აბრ. იეს-ა

EM [i:em] აბრ. იხ. electronic mail (სინ. E.M., E-mail)

E-mail [i:'meɪl] იხ. electronic mail

embargo [ɪm'bɑ:ɡəʊ] ესპ. („ემბარგო“), ემბარგო; აკრძალვა; გაყინვა (მაგ., სესხისა, აეუარებისა); 2. ემბარგოს დადება, აკრძალვა

embezzle(ment) [ɪm'bezlɪmənt] გაფლანგვა; (ფულის) უკანონოდ მითვისება.

emblement ['emblimənt] ჩვეულ. pl. 1. შემოსავალი (მიწის დამუშავების შედეგად); მოსავალი; 2. იშვ. მიწიდან შემოსავალი

embodiment [ɪm'bɒdɪmənt] განიფთება, მატერიალიზაცია; საგნად ქცევა; გასხეულება; ხორცის შესხმა

embracery [ɪm'breɪsəri] ნაფიც მსაჯულთა მოსყიდვის მცდელობა.

emergency [i'mɛdʒənsi] 1. გაუთვალისწინებელი შემთხვევა; კრიტიკული მდგომარეობა; 2. ავარია, მწყობრიდან გამოსვლა; 3. სასწრაფო; გადაუდებელი.

eminent domain [i'mɪnənt da'meɪn] სახელმწიფოს უფლება კერძო საკუთრების იძულებითი წესით გასხვისების შესახებ საზოგადოებრივი გამოყენების მიზნით.

emission [i'mɪʃn] 1. ემისია (სახელმწიფოს მიერ ფულისა და ფასიანი ქაღალდების გამოშვება და ბრუნვაში გაშვება); 2. განაწილება, გამოყოფა. **Δ above par** - ნომინალზე მაღალი კურსით გამოშვება (აქციების შესახებ)

emoluments [i'mɒlɪjmənts] (შესრულებული სამუშაოდან) მიღებული ხელფასი, პონორარი ან სხვა თანხა.

emipanel [im'pæni] ნაფიც მსაჯულთა არჩევა და მათთვის ფიცის დადებინება.

empiricism [i'mpɪrɪsɪzəm] 1. საქმოსნობა; ბიზნესმენობა; პრაქტიციზმი; 2. ემპირიზმი; ეიწრო პრაქტიკულობა

employ [im'plɔɪ] 1. სამსახური; დაკავებულობა; 2. გამოყენება; ხმარება; 3. დაქირავება სამუშაოს მიცემა; სამსახურში ჩადგომა [ჩაყენება]

employer [im'plɔɪə] დამქირავებელი; სამუშაოს მიმცემი

employment [im'plɔɪmənt] 1. სამუშაო; სამსახური; საქმიანობა; 2. დასაქმება

emporium [im'pɔ:riəm] 1. სავაჭრო ცენტრი; სასაქონლო ბაზა; ბაზარი; 2. საუბ. დიდი მაღაზია; სუპერმარკეტი

empower [im'paʊə] 1 უფლებამოსილებით აღჭურვა; ნდობა; 2. მინდობილობა; მინდობილობის გაფორმება.

empty ['empti] 1. დაცლა; ჩამოყრა; გადაყრა; 2. ცარიელი; დაცარიელებული; 3. დაუტვირთავი (არხი)

emptying [emptɪŋ] განათვისუფლება

EMS [i:emes] (აბრ. **European Monetary System**-დან) ფინან. ევროპული მონეტარული სისტემა; აბრ. ემს-ა

EMU [i:emju:] (აბრ. **European Monetary Union**-დან) ფინან. ევროპული (ქვეყნების) მონეტარული კავშირი; აბრ. ემკ-ი

emulation [i'emju'seɪʃn] შეჯიბრება; მეტოქეობა; პაექრობა

enable [ineɪbl] 1. დაკანონება; 2. იურიდიული სტატუსის მინიჭება; 3. უფლებამოსილებით აღჭურვა.

enabling [i'neɪblɪŋ] უფლების მიმნიჭებელი, რწმუნების მიმცემი.

enact [i'nækt] 1. მიღება; ამოქმედება (კანონისა და სხვ.); 2. კანონის ძალის მიცემა; 3. დადგენა, დეკრეტირება; 4. წარმოდგენა; როლის განკუთვნება.

enacted [i'næktɪd] 1. დადგენილი; მიწერილი; 2. მიღებული (კანონი და სხვ.).

enactment [i'næktmənt] 1. კანონის მიღება; 2. კანონის ამოქმედება; 3. კანონზე ხელმოწერა (პრეზიდენტისა, მეფისა); 4. კანონი; ბრძანებულება; საკანონმდებლო აქტი; 5. (კანონის) მუხლი, პუნქტი.

enactor [i'næktə] კანონმდებელი.

en banc ფრანგ. მთლიანი შემადგენლობით (მაგ., სასამართლოს წევრების შესახებ).

encash [i'n'kæʃ] ინკასირება; ნაღდი ფულის მიღება; ჩეკის გადაცემა ფულზე; ხელზემიღება; 2. საქონლის რეალიზება (გაყიდვა).

encashment [i'n'kæʃmənt] 1. ინკასაცია; ნაღდი ფულის მიღება; 2. ხელზე (ნაღდად) მიღებული თანხა.

encipher(ing) [i'n'saifəriŋ] (ინფორმაციის) დაშიფვრა, კოდირება

enclosure [i'n'kloʊzə] 1. საბუთის დანართი (დოკუმენტის დამატებითი, შემავსები ინფორმაცია); 2. შემოზღუდვა; შემოღობვა; 3. შემოღობილი ადგილი; 4. გარსი; ფუტლარი; 5. მოჩარჩოება; ჩარჩოში ჩასმა.

encourage(ment) [i'n'kʌrɪdʒmənt] წახალისება; მხარდაჭერა; ხელის გამართვა; სტიმულირება, დახმარება

encroachment [i'n'krəʊtʃmənt] 1. ვინმეს ქონების თანდათანობით და უკანონოდ მიტაცება; 2. შეჭრა; 3. ხელყოფა.

encumber [i'n'kʌmbə] დაგირავება; (ვალებით) დატვირთვა

encumbrance [i'n'kʌmbrəns] 1. საგირაო, საწინდო; 2. ვალი; ვალდებულება; 2. დატვირთვა, დამძიმება; 3. ქონების გირავნობის სიგელი; 4. სიძნელე; გასაკვირი; 5. მძიმე (მორალური) ტვირთი; 6. სარგებლო; შემაწმუხებელი.

encumbrancer [i'n'kʌmbrənsə] მოგირავენი; პირი, რომლის სასარგებლოდაც ქონებას დატვირთულობა აქვს და კანონიერი უფლება აქვს სხვა პირის ქონების ნაწილზე.

endanger [i'n'deɪndʒə] (პირის) საფრთხეში ჩადება.

endcap ['endkæp] საქონლის ექსპოზიცია (საცალო ვაჭრობის მაღაზიის დახლების კიდევბზე)

endless chain [ˌendlɪs'tʃeɪn] საუბ. ზეპირი რეკლამა

endorse [i'n'dɔ:s] 1. დათანხმება (მაგ., თვალსაზრისისა); 2. ინდოსირება, გადაცემის (მადასტურებელი) წარწერის გაყეთება; 3. ხელის მოწერა; აღნიშვნა (განს., საბუთის უკანა გვერდზე) 4. დადასტურება; დამოწმება.

endorsee [ˌendɔ:sɪ:] ინდოსატი, ყირატი (გადაცემის წარწერით მოსარგებლე პირი). *შენიშვნა:* ტერმინის ამერიკული სინონიმია **indorsee**).

endorsement [i'n'dɔ:smənt] 1. ინდოსამენტი (გადაცემის მადასტურებელი წარწერა თამასუქის, ჩეკის მეორე გვერდზე, რომლითაც მოწმდება ამ დოკუმენტის მიხედვით უფლების გადაცემა სხვა პირზე); ყირა (იხ. აგრეთვე **giro**); 2. დოკუმენტის უკან

ნამხარეს წარწერა; 3. დამოწმება; მხარდაკერა. **Δ** - for collection გადაცემის წარწერა მხოლოდ ინკასოსათვის; - **in full** სრული ინდოსამენტი (იმ პიროვნების გვარის მითითებით, ვინც ფული უნდა მიიღოს)

endorser [in'dɔ:sə] ინდოსანტი (ფასიანი ქაღალდების უკანა მხარეს წარწერის ავტორი. წარწერა შეიძლება ეგზობდეს კონკრეტულ პირს — „სახელობითი ინდოსამენტი“ —, ან ნებისმიერ პირს — „წარმომდგენის ინდოსამენტი“ იხ. აგრეთვე **endorsement**), ჭირინტი (შენიშვნა: ტერმინის ამერიკული სინონიმია **indorser**). იხ. აგრ. **girante**; **girata**

endow [in'dau] 1. მუდმივი შემოსავლით უზრუნველყოფა; 2. ანაბრის შეტანა; 3. იურ. კოლისთვის კუთვნილი ნაწილის გამოყოფა

endowment [in'daʊmɔnt] 1. ანაბრის დანიშნულება; 2. ფონდის გადაცემა (რაიმე ორგანიზაციაზე); 3. წვლილის შეტანა (მაგ., რაიმე ფაქტორისა პროდუქციის შესაქმნელად); 4. შენაწირი; საიუქარი; შე(მო)წირულობა; 5. ჩუქება; 6. ყლენის მიცემა; 7. შემოწირვა; 8 მატერიალურად უზრუნველყოფა. **Δ ability** - s შესაძლებლობები; **initial** - საწყისი ფონდი

endue [in'dju:] უფლების მინიჭება (უფლებით) შემოსვა.

endurance [in'dju:rns] მოქმედების ხანგრძლივობა; ვადა.

enforce [in'fɔ:s] დაძალბა; თავს მოხვევა.

enforcement [in'fɔ:smənt] 1. განხორციელება, სისრულეში მოყვანა; 2. იძულებითი ამოღება (გადასახადისა); 3. იძულება; ძალდატანება; 4. ცხოვრებაში გატარება (კანონისა და სხვ.).

enfranchisement [in'fræntʃizmənt] 1 მოქალაქეობის უფლების მინიჭება; 2. ხმის მიცემის უფლების მინიჭება; 3. წარმომადგენლობის უფლების მინიჭება (მაგ., ფრაქციისა პარლამენტში); 4. განთავისუფლება; თავის ნებაზე მიშვება; 5. კომპოლდის გარდაქმნა ფრიპოლად.

engage [ˌeɪŋdʒ'ɛɪ] 1 დაკისრება; 2. დავალების მიცემა; 3. სამუშაოდ მიწვევა; (ხელშეკრულებით) დაქირავება; 4. შეკეთა (ბილეთისა, სასტუმროს ნომრისა და სხვ.); 5. დაქირავება; 6. სატელეფონო ხაზის ან მობილური აპარატის სამაუწყებლო სივრცითი სექტორის - ხაზის დაკავება.

engagement ['ɪŋɡeɪdʒmənt] 1. საქმე; 2. pl. იურიდიული ვალდებულება; 3. ფორმალური თანხმობა; 4. დანიშნული შეხვედრა; 5. სამუშაოდ მიწვევა; ანგაქემენტი; 6. უძრავი ქონების დაგირავება.

engager [ˌɪŋɡeɪdʒə] 1 დაქირავებელი; 2. ვალდებულების აძლები.

engineer [ˌendʒi'niə] 1. ინჟინერი; კონსტრუქტორი; მექანიკოსი; 2. ამერ. მემანქანე; 3. pl. ინგლ. ტექნიკური ფირმა; მანქანათმშენებელი ფირმა; ელექტრომექანიკური ფირმა

engineering [ˌendʒi'niəriŋ] 1. ინგლ. ინჟინირინგი (კომერციული გარიგებით კლიენტ(ებ)ისათვის ფირმა-კონსულტანტის მიერ სხვადასხვა სახის საინჟინრო, სამშენებლო, საკვლევით, გეოლოგიურ-საძიებო და სხვა სახის მომსახურების გაწევა, რო-

მელიც ხშირად ინფრასტრუქტურ(ებ)ის შექმნასაც მოიცავს. იხ. აგრეთვე **infrastructure; service** - 2.; 3.; 4.; 5.; 6.); 2. ტექნიკა; 3. ტექნიკური; საინჟინრო; 4. **pl. საბირჟ.** მანქანათმშენებელი კომპანიების აქციები და ობლიგაციები; 5. ბრიტ. მანქანათმშენებლობა; 6. ტექნიკური დოკუმენტაცია; 7. გამოყენებითი (მეცნიერების შესახებ)

engraft [in'gra:ft] რაიმე ნორმის გართულება მისი გამოყენების პროცესში (გამონაკლისი შემთხვევების მაგალითის მოტანით).

engross [in'greus] 1 საბუთის თეთრად გადაწერა; 2. სათანადო ფორმით წარმოდგენა; 3. ზომით გადიდება; გაფართოება; 4. (ვინმესგან) მთელი დროისა და ყურადღების მოთხოვნა და მისი დროის ხარჯვა.

enhance(ment) [in'ha:ns] გადიდება; გაფართოება; ამაღლება (მაგ., ზრდის ტემპებისა)

enjoin [in'dʒɔɪn] 1. აკრძალვა; სხვისი უფლების დარღვევის აკრძალვა; 2. დაეაღდებულება

enjoy [in'dʒɔi] 1 წერილობითი ბრძანების გაცემა; 2. კატეგორიული მოთხოვნა; 3. ფლობა; ქონა (უფლებისა და სხვ.); 4. განხორციელება (კანონ(ებ)ის მოთხოვნისა); ყადაღის დადება.

enjoyment [in'dʒɔɪmənt] 1. უფლების ქონა; 2. უფლებით სარგებლობა; 3. უფლების განხორციელება; რითიმე ტკობა.

enlarge [in'la:dʒ] 1 (ვადის) გაგრძელება; 2. (პატიმრობიდან) განთავისუფლება.

equivocal [in'kwivoukl] ბუნდოვანი; ორაზროვანი.

enquire [in'kwai ə] იხ. **inquire**.

enrolment [in'raʊlment]. 1 მიღებული კანონპროექტის რეგისტრაცია; 2 საქმისწარმოების მასალებზე დართვა (ფაქტებისა და სხვ.); დამატება; 3. რეესტრი; რეგისტრი; 4. რეგისტრაცია; 5. პირადი შემადგენლობის სიაში ჩაწერა; 6. გადაბირება.

enseal [in'si:l] ბეჭდით დამტკიცება.

ens reale ლათ. („ენს რეალე“): „რეალური არსება“; „რეალური საგანი“.

ensurance [in'suerens] იხ. **insurance**

entail ['enteil] 1.(მემკვიდრეობითი) ქონება თავისუფალი განმგებლობის გარეშე;

2. ქონების განმგებლობის უფლების შეზღუდვა; 3. მაიორატული მემკვიდრეობა;

4. მაიორატი; საგვარეულო მამული.

entailer [in'teɪlə] მონადერძე, საანდერძო ქონების დამდგენი.

enter ['entə] 1. რეგისტრირება; ჩაწერა; 2. შეტანა (მონაცემებისა სისტემაში); შესვლა; 3.დეკლარირება (საბაჟო განყოფილებაში); 4. ანგარიშში ჩაწერა; 5. (ხელშეკრულების) დადება; 6. საქმეში დართვა (დოკუმენტისა).

entering ['entəriŋ] 1. რეგისტრში ჩაწერა; რეგისტრში შეტანა; 2. შესვლა; შესასვლელი; 3. (სხვის ბინაში) შეღწევა.

enterprise [entəpraɪz]. საწარმოო ან კომერციული ორგანიზაცია; ფირმა; კომპანია; 2. მეურნეობა, ფერმა; 3. მეწარმეობა; 4. დარგი; საქმიანობა; ბიზნესის კეთების სისტემა; 5. მოხელის მოქრთამვა.

entice [in'taɪs] „საქმის ჩაწყობის“ მცდელობა.

enticement [in'taɪsmənt] 1. შეცდენა; ცდუნება 2. მაცდუნებელი ძალა.

entitle [in'taɪtl] 1. უფლების საბუთის გაცემა; უფლების მიცემა; 2. სახელის დარქმევა; დასათაურება

entitlement [in'taɪtlmənt] 1. უფლების ქონა 2. ფულადი დახმარებისათვის გამოყოფილი თანხა.

entire [in'taɪə] 1. მთლიანი; დაუსიანებელი; 2. ერთი ნაჭრის; 3. წმინდა; სუფთა; უმინარეო; ერთგვაროვანი

entity ['entɪti] 1. ცალკე იურიდიული წარმონაქმნი (კომპანია, ფირმა და სხვ.); 2. დამოუკიდებელი იურიდიული ერთეული (შპს-ა და სხვ.); 2 ეკონომიკური ერთეული (მაგ., ფირმა, საწარმო); ეკონომიკური ობიექტი; 3. დამოუკიდებელი სამეურნეო ქვედანაყოფი; ორგანიზაცია, დაწესებულება; 4. რეალურად არსებობა; ყოფიერება; რეალობა; 5. არსი; რაობა. **juridical [legal] entity** 1 იურიდიული პირი; 2. სამართლის ობიექტი.

entity initialization ['entɪti 'ɪnɪʃəɪzɪʃn] გრაფიკული ობიექტის ინიციალიზაცია (სახელისა და ატრიბუტების მინიჭება)

entity specification ['entɪti 'spesɪfɪkɪʃn] გრაფიკული ობიექტის სპეციფიკაცია (პრიმიტივების, ელემენტებისა და ობიექტში შემავალი ეგზემპლარების აღწერა)

entrant ['entrənt] 1. ბაზარზე პირველად გამოტანილი; 2. შემოსვლელი; შემსვლელი (მაგ., სააქციო საზოგადოებაში); 3. მიღებული; დაწესებული რიგის შემავსებელი

entrapment [in'træpmənt] ხელისუფლების რომელიმე წარმომადგენლის მიერ (მაგ., პოლიციის ოფიცრის მიერ) ვინმეს დაპატიმრების მიზნით დანაშაულის ჩადენის პროვოცირება და მისი დაპატიმრება (ბრიტანეთის კანონმდებლობით ასეთი დაპატიმრება დაუშვებელია, მაგრამ აშშ-ის კანონმდებლობით დასაშვებია).

entrepreneurship [ˌɛntrəpra'naɪʃɪp] მეწარმეობა

entropy rate ['ent'rɒpi 'reɪt] ინფორმაციის გადაცემის ენტროპიული სიჩქარე (მონაცემთა წყაროდან ინფორმაციის გადაცემის მინიმალურად შესაძლო სიჩქარე რომლის დროსაც ინფორმაცია ჯერ კიდევ არ იკარგება)

entrust [in'trʌst] (ვინმეს) დაეალდებულება; ნდობის გამოცხადება

entry ['entri] 1. ბაზარზე გამოტანილი პროდუქცია; 2. საბაჟოს დეკლარაცია; 3. მას. მომს. (მოთხოვნილებათა) შემოსვლა; შეღწევა; შესვლა; 4. ტაბულის გრაფის (ან სვეტის) შევსება; 5. (სიაში) შეტანა; სავაჭრო წიგნში ჩაწერა; 5. უფლების ან კანონის დარღვევა; 6. საბაჟოს დეკლარაცია; 7. შეტანა, ჩაწერა (სიაში, ტაბულაში, სვეტში).

entry form ['entri 'fɔ:m] (სარეკლამო) ღონისძიების ბლანკი

entryism ['entriɪzəm] ენტრიზმი: პარტიაზე ან არჩეულ ორგანოზე კონტროლი, სადაც ექსტრემისტები არიან შესულნი ან კანონიერი გზით არჩეულნი და შეუძლიათ უპირატესობის მიღწევა მათი მრავალრიცხოვნობის შედეგად (ან რადგან სხვა წევრებზე უფრო აქტიურები არიან).

entrist ['entrist] ენტრისტული (იხ. entryism).

enumeration [ɪ,njʌ:mə'reɪʃn] მოსახლეობის აღწერა; რეგისტრაცია

envirolgy [ɪn,vər'Alədʒi] ენვიროლოგია; მეცნიერება გარემოს დაცვის შესახებ.

environment [ɪn'vaɪəmənt] 1. გარემოცვა; გარემო; 2. გარემო პირობები; 3. ექსპლუატაციის პირობები; 4. კონფიგურაცია (მაგ., სისტემისა)

envoy ['enuɪ] 1. დესპანი; 2. უფროსი დიპლომატი.

eo ipso ლათ. („ყო იპსო“): ამასთან ერთად; ამის (პუნქტის) ძალით

equal [i:'kwɔl] 1. ტოლი; თანაბარი (აბრ. E); ერთნაირი; შესაბამისი; თანადი; 2. გატოლება; 3. ვარგისი; გამოსაყენებელი; გამოსადეგი; 4. გათანაბრება.

equalization [i:'kwɔlaɪzɪʃn] გათანაბრება, გატოლება; გასწორება; გათანასწორება (მაგ., ფასებისა)

equation [i'kwɛɪʃən] 1. განტოლება; ტოლობა; 2. ფორმულა; 3. გათანაბრება; გასწორება; 4. სწორი ფარდობა; შეთანხმებულობა

equilibrium [i:'kwɪləbrɪəm] 1. წონასწორობა, წონასწორული მდგომარეობა; წონასწორობის მდგომარეობა; ბალანსირება; 2. მოთხოვნილებასა და წინადადებას შორის წონასწორობა

equalizer [i:'kwɔlaɪzə] მყარი სტრატეგია

equip [i'kwɪp] აღჭურვა; გამზადება

equipment [i'kwɪpmənt] 1. დანადგარი; ხელსაწყოები; აპარატურა; მოწყობილობები; 2. მატერიალური ნაწილი; ტექნიკა; 3. სატრანსპორტო საშუალებები

equitable ['ekwɪtəbl] სამართლიანი; კანონიერი;

equity ['ekwɪti] 1. კანონების სამართლიანობის სისტემა; 2. ჩვეულებრივი აქცია; 3. აქციონერის წილი საწარმოს კაპიტალში; 3. მარჯა (ფასიანი ქაღალდების საბაზრო ღირებულებასა და მათ ნაცვლად აღებულ სესხს შორის სხვაობა); 4. კაპიტალის წმინდა ღირებულება ვალდებულებით გათვალისწინებული თანხის გარეშე; 5. (წარმოების) აქტივები, დავალიანების გაუთვალისწინებლად

equivalence [i'kwɪvələns] თანაბარძალოვნობა; თანაბარმნიშვნელოვნობა; ტოლძალოვნობა; ტოლფასოვნობა; ეკვივალენტურობა

equivalent [i'kwɪvələnt] 1. ტოლფასოვანი; ტოლძალოვანი; ეკვივალენტი (აბრ. E.; e.) 2. სიდიდით ან მნიშვნელობით ტოლი, ეკვივალენტი (ფულით გამოსახული ღირებულება); **dollar** ~ დოლარებში გამოსახული ეკვივალენტი; (მაგ., ხარჯისა, მასალისა); **kilowatthour** ~ კილოვატსაათების ეკვივალენტი (თანხა)

equivocality [i'kwɪvəkæliɪti] 1. ორაზროვნობა; 2. გაურკვეველობა; 3. საექვო (აზრი)

equivocation [i'kwɪvəkeɪʃn] 1. პასუხის გაცემისაგან თავის არიდება; 2. ორაზროვანი პასუხი; 3. მათემ. ეკვივოკაცია, ორაზროვნობა

erase [i'reɪz] 1. (ჩანაწერის) წაშლა; 2. (ინფორმაციის) დაშლა

erection [i'rekʃən] 1. ნაგებობა; მშენებლობა; 2. დაყენება; მონტაჟი

ergonomics [ɜ:ɡə' nɔ:metriks] ერგონომეტრია (ქარხანაში, საბადოებში და მისთანაში მუშის მიერ შესრულებლი სამუშაოს გაზომვის მეცნიერული მეთოდი)

ergonomics [ɜ:ɡə'nɔ:miks] ერგონომიკა (მანქანის ან ტექნიკური სისტემისა და მისი მმართველი ადამიანის ერთიანი სისტემის სახით შემსწავლელი მეცნიერება) იხ. აგრეთვე **ergonomy**

ergonomy [ɜ:ɡə'nɔ:m] ერგონომია (ადამიანის შესაძლებლობათა შესწავლა მისი მალალეფექტური მუშაობის მისაღწევად. იხ. აგრეთვე **ergonomics**)

erlang ['ɜ:læŋ] ერლანგი (დატვირთვის საზომი საერთაშორისო ერთეული)

errare humanum est ლათ. („ერორე კუმანუმ ესტ“): „შეცდომა ადამიანისეულია“ ქართ. საუბ. უშეცდომო ადამიანი არ არსებობს.

error ['ɛrə] (აბრ. E.; e.) 1. შეცდომა; 2. ცდომილება; 3. (ნომინალიდან) გადახრა

error facti ლათ. („ერორ ფაქტი“): „შეცდომა საქმეში“ (მაგ., სასამართლო პროცესზე დაშვებული შეცდომის შესახებ)

error-free run ['ɛrə - frɪ:ʔAM] უშეცდომო (ინფორმაციიანი) პაკეტი

errorin forma ლათ. („ერორ ინ ფორმა“): „ფორმალური შეცდომა“ (მარტივი პროცედურული შეცდომა). შდრ: იხ. **error in-re**

error in re ლათ. („ერორ ინ რე“): არსებითი შეცდომა

error juris ლათ. („ერორ ჯურის“): „სამართალში დაშვებული შეცდომა“.

escalate ['eskæɪt] 1. მუდმივი ხარისხით გაზრდა; 2. გაფართოება; 3. გაძლიერება.

escalating refund offer ['eskæɪt ri'fʌnd 'ɔ:fə] (საქონლის ყოველი მორიგი ყიდვის მოცულობის „ზრდადობისათვის დაჭილდობის“ წინადადება

escalator clause ['eskæɪtə 'kli:z] ხელშეკრულების მუხლი, რომელიც გაზრდილი ხარჯების გამო ფასების რეგულარულად ზრდის ნებას იძლევა.

escape [ɪ'skɛɪp] 1. (ძნელი სიტუაციიდან) გაქცევა; თავის არიდება; 2. (ციხიდან) გაქცევა

escheat [ɪ'stɪ:tʃ] 1. ბეითალმანი (ანუ უპატრონო) ქონება; 2. უპატრონო ქონების კონფისკაცია

escrow ['ɛskrəʊ] ესკროუ (აქტი, წინდი, სავალო ხელწერილი ან სხვა სახის იურიდიული წერილობითი შეთანხმება, რომელიც ჩააბარეს მესამე პირს იმ დრომდე ვიდრე გარკვეული პირობები არ შესრულდება)

esnecy ['ɛznɪsɪ] უფროსობის პრივილეგია; პირველი არჩევის უფლება.

essentials [ɪ'sɛnʃjəl] პირველი მოხმარების საგნები [ნივთები]

essoinee [e'sɔ:ni:] სასამართლოში გამოუცხადებლობის საპატიო მიზეზი.

espionage ['ɛspɪə:nɔ:ʒ] ჯაშუშობა; შპიონაჟი.

establish [ɪ'stæbɪlɪʃ] 1. დაფუძნება; შექმნა; 2. გახსნა (მაგ., აკრედიტივისა); 3. განმტკიცება; გამყარება; 5. დადგენა; გამოკვეთვა; 6. (თანამდებობაზე) დანიშვნა; 7. შემოღობა (წესისა, კანონისა); 8. (პრივილეგიის) მინიჭება

established [i'stæbliʃt] 1. აღიარებული, ავტორიტეტული; 2. დამტკიცებული, მიღებული

established product [i'stæbliʃt prɑ'dʌkt] (ბაზარზე) აღიარებული საქონელი

establishment [i'stæbliʃmənt] 1. ისტებლიშმენტი (ა. მყარი მდგომარეობა საზოგადოებაში; ბ. მოცემული საზოგადოებრივი წყობილების პრივილეგირებული ფენები); 2. შექმნა; დაფუძნება; დადგენა; ძეგლისდება; შეყვანა; 3. დაწესებულება; 4. კანონთა კრებული; კოდექსი; დეკრეტი; 5. გავლენიანი პირები; 6. საშტატო განრიგი. **establishmentology** [i'stæbliʃməntɔlədʒi] ისტებლიშმენტოლოგია (იხ. აგრეთვე **establishment** 1.)

estate [i'steɪt] 1. ქონება; 2. მამული, დედულ-მამული; 3. წოდება; 4. (მატერიალური) მდგომარეობა; 5. სოციალური ფენა; 6. საზოგადოებრივ მდგომარეობა; სტატუსი; 7. (ქალაქის) რაიონი.

estimate ['estɪmɪt] 1. შეფასება; წინასწარი გამოთვლა; 2. ხარჯთაღრიცხვის შედგენა; 3. განსაზღვრა; გამოანგარიშება

estimator ['estɪmeɪtə] 1. შემფასებელი; 2. შეფასების ფორმულა; შემფასებელი სტატისტიკური მნიშვნელობა

estoppel ['stɑpl] საპროცესო აცილება; შედავების უფლების ჩამორთმევა

estovers [c'stəʊəvəz] 1. (ტყით სარგებლობის) იჯარული უფლება; 2. რჩენა; აღიშნები.

estranged [i'streɪndʒd] ცალ-ცალკე მცხოვრები (მეუღლეების შესახებ).

estreat [i'stri:t] 1. ლოკუმენტის სწორი ასლი; 2. აუთენტური ეგზემპლარი.

et al. აბრ. (იხ. **at alii**)

et alii, at alia ლათ. („ეტ ალიი“); და სხვები. აბრ. -**at al**

et altera parte ლათ. („ეტ ალტერა პარტე“); „მეორე მხრივ; სხვა მხრივ“.

etc (აბრ.-**et cetera**-დან) და ასე შემდეგ; აბრ. და ა. შ.

et multa alia ლათ. („ეტ მულტა ალია“); „და მრავალი სხვა“.

Eton [i:tn] ეტონი; ცნობილი ეერძო (ანუ დამოუკიდებელი) სკოლა 12-18 წლის ბიჭებისათვის. (1440 წ. დააარსა მეფემ ედუარდ VI)

et sequitor ლათ. „და შემდეგი“.

Eurobank [ˈjʊərəʊbæŋk] ეერობანკი (დასავლეთეეროპული ქვეყნების საერთო ბანკი)

Eurobonds [ˈjʊərəʊbɒndz] ეეროაქცია; ეერობლიგაცია

Eurocrat [ˈjʊərəʊkræt] ეეროკრატი, ეეროპული ქვეყნების თანამეგობრობის ადმინისტრაციის წევრი (იხ. აგრეთვე **EC**)

Eurocurrency [ˈjʊərəʊˈkærəsi] ეეროვალუტა (დასავლეთეეროპული ქვეყნების სავალუტო საშუალება, რომელიც სხვა ქვეყნის ბანკებში არსებობს და რომელსაც ძირითადად საერთაშორისო საბანკო კრედიტებისათვის იყენებენ)

Eurodollars [jʊərəʊˈdɒləz] ეეროდოლარები (აშშ-ის ტერიტორიის გარეთ ეეროპის ბანკებში არსებული დოლარებში გამოხატული თანხა)

Euromoney [ˈjʊərəʊˈmʌni] ევროფული; ევროფულადი თანხები

Euronews [ˈjʊərəʊnjuːz] ევრონიუსი, ევროპული ქვეყნების უახლესი ცნობები (ტელევიზიით)

Euroquits [ˈjʊərəkwɪts] აქტ. ევროაქციები; ევროობლიგაციები

euthanasia [ˌjuːθəːˈneɪziə] ევთანაზია: განუკურნებელი სენით დაავადებულის უმტკივნეულოდ მოკვდინება მისი ტანჯვის აცილების მიზნით.

evade [iˈveɪd] თავის არიდება

evaluation [iˈvæljʊeɪʃn] 1. შეფასება; ღირებულების განსაზღვრა (ფულად ერთეულში); 2. გამოანგარიშება, გამოთვლა; 3. რაოდენობის განსაზღვრა; 4. (ხარისხის) შეფასება; შემფასებელი ფუნქცია; შეფასების ფორმულა; 5. (თანამშრომელთა) ატესტაცია

evasion [iˈveɪʃn] 1. კანონის გვერდის აელა; თავის არიდება; 2. მოგონილი მიზეზი; მომბეზება. **Δ tax** - გადასახადისაგან თავის არიდება

evasive [iˈveɪsɪv] 1. არაპირდაპირი; 2. ქონების ან ქონებაზე უფლების დაბრუნება სასამართლოს წესით; 3. გაძეგება ხელშეკრულების დარღვევის გამო.

even [ˈiːvən] 1. გათანაბრება; გასწორება; შენელება; 2. ნიველირება (მაგ., შემოსავლისა); 3. ლეწი; 4. თანაბარი; სწორი; ერთნაირი; გლუვი. **Δ at** - უპროცენტოდ.

even lots [ˈiːvən lɒts] ლოტები ან აქციათა მოცულობა, რომლებიც ას-ასი აქციების სახით ერთი ან რამდენიმე პარტიებითაა გაყიდული.

event [iˈvɛnt] 1. შემთხვევა; მოვლენა; ხდომილობა; 2. შედეგი; ფაქტი; დასასრული; 3. დაბოლოება; დამთავრება; 4. გრაფიკულ მონაცემთა ასინქრონული შეტანის რეჟიმი

event-driven updating [iˈvɛnt - ˈdraɪvɪŋ ˈʌpdeɪtɪŋ] ხდომილობებით მართული განახლება (მონაცემებისა სამარშრუტო ინფორმაციის კორექტირებით)

event management [iˈvɛnt ˈmænɪdʒmənt] სპეციალურ ღონისძიებათა ორგანიზება (მომხმარებლისათვის ფირმის მიმზიდველი სახის მტყეველების შესაქმნელად)

event marketing [iˈvɛnt mɑːkɪtɪŋ] მარკეტინგის ხდომილობითი სტრატეგია (რომელიც დაფუძნებულია სარეკლამო ღონისძიებების რომელიმე საზოგადოებრივი მოვლენისადმი დაკავშირებასთან)

eviction [iˈvɪkʃən] 1. სასამართლოს დადგენილებით ჩამორთმევა (ქონებისა); 2. სასამართლოს მშვევობით დაბრუნება (ქონებისა შეიჭარისაგან); ვინდიკაცია; უკან გამოორთვა; ევიქცია.

evidence [ˈeɪvɪdəns] 1. სამხილი; მტკიცებულებები; მონაცემები, ფაქტები; 2. ნიშნები (მაგ., ინფლაციისა); 3. დამტკიცება; დამოწმება; 4. მოწმეთა ჩვენებები.

exact [ɪɡˈzækt] 1. ზუსტი; სწორი; უშეცდომო; 3. მკაცრი (მაგ., კანონი, წესი); მომთხოვნი; 4. მოთხოვნა; 5. გადახდევინება (მაგ., ვალისა)

exacting [ɪɡˈzæktɪŋ] მომთხოვნი (მაგ., მყიდველი)

exaction [ɪɡˈzækʃn] 1. მოთხოვნა; 2. გამოძალა; 3. გადასახადების აკრეფა; 4. გადასახადი; მოსაკრებელი; 5. სასამართლოში გამოძახება.

extractor [ig'zæktə] 1. მექრთამე; 2. გამოშპალველი (მოხელე).

ex-aequo et bono ლათ. („ექს უკვო ეტ ბონო“): სამართლიანად; სამართლიანობის მიხედვით.

ex-all[ig'zo:|] უფლებო და უშეღავათო (აბრ. x. a.)

ex altera parte ლათ. („ექს ალტერა პარტე“): მეორე მხრივ.

examination [ig,zæmi'neiŋ] 1. შემოწმება; 2. დაკითხვა (სასამართლო-ში); გამოძიება, შესწავლა; 3. სამედიცინო შემოწმება; ექსპერტიზა; 4. განხილვა (მაგ., საქმის, პრეტენზიის).

examine [ig'zæmiŋ] 1. გამოკვლევა; 2. განხილვა; გამოცდა; 3. ექსპერტიზის ჩატარება; რევიზიის ჩატარება (მაგ., ბანკის საფინანსო მდგომარეობის შესახებ)

examiner [ig'zæmiŋə] 1. სასამართლოს მიერ ექსპერტად დანიშნული პირი; 2. ექსპერტი; კონტროლიორი, მამოწმებელი; 3. ხარისხის ინსპექტორი [მამოწმებელი]; მებაჟე-ინსპექტორი

ex ante ლათ. („ეტ ანტე“): სავარაუდო; მოსალოდნელი (მაგ., სესხი).

ex aucto et bono ლათ. („ექს აუქუო ეტ ბონო“): „სამართლიანობისა და სიკეთის პრინციპით“.

exceed [ik'si:d] 1. დროის გადაცილება; გადავადება; 2. გადამეტება; 3. დარღვევა, ზღვარს გადაჭარბება; 4. რეგლამენტში ჩაუტეველობა; 5. ყალბუფლების გადაიმეტება; 6. საკითხის გაზვიადება; 7. იშვ. (კანონის ან წესის) დარღვევა.

exceptional [ik'sepʃjəŋəl] 1. არაჩვეულებრივი; განსხვავებული; 2. წინააღმდეგობრივი; 3. არაკორექტული (შენიშვნა და სხვ.).

excess [iksɛs, 'ɛksɛs] 1. ჭარბი; ნაშეტი, ნაჭარბი; 2. გადამეტება; გადაჭარბება; 3. ექსცესი; უწესრიგობა; მღელვარება; 4. სლენ. ზედმეტი ბარგი (ან წონა); 5. ზომიერების საზღვრებს გადაცდომა; 6. ნაშთი (მათემატიკაში). **Δ in - of** მეტი; ზევით (ზომაზე მეტი)

excessive [ik'sesiv] გადაჭარბებული; გადამეტებული; მეტისმეტი

exchange [iks'tʃeɪndʒ] 1. გადახურდაცება; გაცვლა; 2. ფულის დახურდაცება; 3. (ინფორმაციის) გაცვლა. აბრ. X.; 4. შეცვლა (მოწყობილობის ბლოკებისა). აბრ. X; 5. ბირჟა; 6. ფულის გაცვლა; 7. საზღვარგარეთის ვალუტა; 8 საზღვარგარეთის ვალუტის კურსი; 9. pl. საქონელგაცვლა; 10. pl. საანგარიშსწორებო პალატის მუშევრებით ინკასირებული საკრედიტო დოკუმენტები. **Δ - at par** პარიტეტით გაცვლა; **first of - ტრატის** პირველი ეგზემპლარი

exchange termination [iks'tʃeɪndʒ tɜ:mɪneɪʃn] საინფორმაციო ქსელის ბოლო (კომპიუტერიზებული) პუნქტი

Exchequer [iks'tʃɛkə] ბრიტ. ხაზინა, ფინანსთა სამინისტრო.

excisable [ik'saɪzəbl] აქციის გადასახადს დაქვემდებარებული

excise [ik'saɪz] ინგლ. აქციზი (1. ფართო მონმარების საგანზე დაწესებული არაპირდაპირი გადასახადის სახე, მაგ., შაქარზე, ზეთზე, ჩაიზე და ა. შ.; 2. მომსახურების გადასახადი. ორივე გადასახადი შედის საქონლის ფასებში იხ. სინ. **eccise**); აქციზით დაბეგვრა

exciseman [ɪk'sɔɪzmæn] 1 სააქციზო დეპარტამენტის თანამშრომელი; 2. სააქციზო გადასახადის ამკრეფი.

exclude [ɪk'sklu:d] 1 არშეშვება; არშეტანა; 2. მტკიცებულებად ან სამხილად არ შილება; 3. ხმარებიდან ამოღება.

exclusion [ɪk'sklu:ʒn] (დასაბეგრავე მოგებიდან) თანხის გამოკლება

exclusi tertii principium ლათ. („ექს ტერციი პრინციპიუმ“): „მესამის“ გავმორიცხვის პრინციპი“ (ლოგიკის ერთ-ერთი დებულება). შენიშვნა: ტერმინოლოგიური გამოთქმის სინონიმია **tertium non datur** („ტერციუმ ნონ დატურ“).

exclusive [ɪk'sklu:sɪv] 1 განსაკუთრებული; ექსკლუზიური; გამონაკლისის სახით შესრულებული; 2. საუბ. განსაკუთრებული უფლება, პატენტი (საქონლის გასაყიდად); 3. ამერ. ფეშენებელური, უმაღლესი კლასისა (მაგ, სასტუმრო).

ex-comitate ლათ. („ექს კომიტატე“): თავზიანად; თავზიანობის გამოხატვით.

ex-congruo ლათ. („ექს კონგრუო“): „თანხმობის, ხელშეკრულების საფუძველზე“.

ex-contractu ლათ. („ექს კონტრაქტუ“): ხელშეკრულებიდან გამომდინარე.

ex-convict [ɪk'skɒnvɪkt] პატიმრობაგამოვლილი დამნაშავე.

excuse [ɪk'skjuz] 1. პატიება; მიტყეება; გამართლება; 2. გამამართლებელი გარემოება; 3. ვალდებულებისაგან განთავისუფლება.

execute [ɪg'zɛkjʊ:t] 1. სისრულეში მოყვანა; 2. აღსრულება; შესრულება; 3. საბუთის გაფორმება

executive gift [ɪg'zɛkjʊtɪvɪf] შემკვეთი ფირმის პასუხისმგებელი მუშაის საჩუქარი

execution [ˌɛksɪ'kjʊ:ʃ(ə)n] 1. შესრულება; აღსრულება; 2. ეფექტიანობა; ქმედითობა; 3. სიკედილით დასჯა; 4. (სასამართლოს დადგენილების) სისრულეში მოყვანა.

executive gift [ɪg'zɛkjʊtɪvɪf] შემკვეთი ფირმის პასუხისმგებელი მუშაის საჩუქარი

executor [ɪg'zɛkjʊtə] ანდერძის აღმსრულებელი; ანდერძის დამგების მიერ დანიშნული პირი.

executore [ɪg'zɛkjʊtərə] შესასრულებელი (კონტრაქტი); ძალის მქონე (კანონის მუხლი).

executrix [ɪg'zɛkjʊtrɪks] ანდერძის აღმსრულებელი ქალი.

ex-delicto ლათ. („ექს დელიკტო“): „დელიქტური“; არაკანონიერი ქმედებიდან გამომდინარე.

ex-dividend ლათ. („ექს დივიდენდ“): „უდივიდენდო“. იხ. აგრ. **dividend**

exempt [ɪg'zɛmpt] 1. განთავისუფლება; 2. ამოღება; ჩამორთმევა; 3. განთავისუფლებული; თავისუფალი; 4. ამოღებულ; ჩამორთმეული; 5. პრივილეგირებული

exercise ['ɛksəsaɪs] შესრულება; განხორციელება; გამოყენება.

exercise price ['ɛksəsaɪz 'praɪs] დათქმული ფასი.

ex facte ლათ. („ექსფაქტე“); აშკარად, ფაქტიურად, ცხადად.

ex factio ლათ. („ექსფაქციო“): ფაქტობრივად.

exhibit [ig'zɪbɪt] 1. ექსპონატი; 2. გამოფენა; ჩვენება; 3. იურ. ნივთიერი მტკიცების წარდგენა

exhibition goods [,ɛksɪ'ʃɪjən gudz] საგამოფენო (საქონლის) ნიმუშები

exhibitor [ig'zɪbɪtə] ექსპონენტი (გამოფენაზე საგნების გამომფენი პიროვნება ან ორგანიზაცია); გამომფენი, მეექსპონენტე

exhilaration [ig'zɪplə'reɪʃn] გამოცოცხლება (მაგ., ეკონომიკური კონიუნქტურისა)

exigency ['eksɪdʒənsɪ] 1. მწვევე აუცილებლობა; 2. მოთხოვნილება; 3. pl. მოთხოვნები

Ex-Im ['eksɪm] (აბრ. **Export-Import-დან**) იხ. **export**; **import**

Eximbank ['eksɪmbæŋk] (აბრ. **Export-import bank-დან**) ამერ. ექსიმბანკი

ex-ipso fonte ლათ. („ექს იპსო ფონტე“): „წყაროდან (გამომდინარე)“

existence [ɪg'zɪstəns] არსებობა; ყოფნა.

exit poll [egzɪt,'eksɪt pɔ:l] (სარეკლამო) კინო-ფილმის ჩვენების შემდეგი გამოკითხვა

ex-jure ლათ. („ექს იურე“): „კანონის ძალით“.

ex-lege ლათ. („ექს ლეგე“): „კანონით“; „კანონიდან გამომდინარე“.

ex-mill ['eksɪmɪl] ფრანკო-ქარხანა (აბრ. **Xmill(s)**; **Xml**)

exodus ['eksədəs] მასობრივი ემიგრაცია, იძულებითი გადაადგილება, მასობრივი წასვლა (საცხოვრებელი ადგილებიდან)

ex officio ლათ. („ექს ოფიცო“): „თანამდებობით“; „დაკავებული თანამდებობის ძალით“.

exogenous [ek'sədʒɪnəs] გარეგანი; ექსოგენური (მაკროეკონომიკურ სიდიდეთა დინამიკის განმსაზღვრელი ფაქტორების შესახებ); გარედან შემოსული მოთხოვნები.

exonerate [ɪg'zɒnəreɪt] 1. გამართლება; უდანაშაულოდ ცნობა; 2. პასუხისმგებლობის მოხსნა.

expand procedure [ɪk'spænd 'prɔ:sɪdʒə] გაფართოების პროცედურა (ეკრანზე გამოსახულების უზნის აღსადგენად)

expansion [ɪk'spæʃnɪ] 1. გაფართოება; გაზრდა (მაგ., ეკონომიკური აქტიურობისა); 2. ექსპანსია

ex-parte ლათ. („ექს პარტე“): 1. ცალმხრივი; 2. სახელით (პირის განცხადება, რომელიც არ წარმოადგენს რომელიმე მხარეს, მაგრამ საქმეში ინტერესი გააჩნია); 3. (განცხადების მიხედვით) წარმოდგენილი საქმე.

expatriate [ek'spætrɪət] 1. ლტოლვილი, ექსპატრიანტი; ემიგრანტი; 2. ექსპატრირება, ემიგრირება, ლტოლვილად წასვლა

expatriation [ek,spætrɪəʃɪn] სამშობლოდან განდევნა; იძულებითი ემიგრაცია; ექსპატრიაცია; სამშობლოდან (ნებით ან იძულებით) გამგზავრება; სამშობლოდან გამოდევნა

expatriatism [ek,spætrɪtɪzəm] ექსპატრიატიზმი (საზღვარგარეთ ხანგრძლივად ცხოვრება)

expectation [ˌɛkspek'teɪʃən] 1. ლოდინი; 2. მათემ. მათემატიკური ლოდინი; 2. pl. იმედები; მისწრაფებები; მომავლის პერსპექტივები

expedient [ɪk'spi:diənt] 1. მეთოდი (მაგ., გათვლისა); ხერხი; 2. (მზნის მისაღწევი) ევრიტიკული საშუალება; 3. მიზანშეწონილი; რაციონალური

expedited date [ˌɛkspi'doɪtɪd deɪt] სწრაფ პრიორიტეტის მონაცემები

expellee [ˌɛkspə'li:] 1. იძულებით გა(და)სახლება; 2. გაძევებული, დევნილი

expenditure [ɪk'spendɪtʃə] 1. დანახარჯი, გასავალი; ხარჯ(ები); 2. დანახარჯვა

expenses [ɪk'spensɪz] ხარჯები; გასაღები; დანახარჯები. **Δ to incur** - ხარჯთა წარმოება; **to pile up** - ხარჯების გაზრდა; **to waive** - ხარჯების დაფარვა (გარკვეული ფონდებიდან)

expensive [ɪk'spensɪv] 1. ძვირადღირებული; 2. ძვირი; 3. მფლანგველი

experience [ɪk'spiəriəns] გამოცდილება; პრაქტიკა; კვალიფიკაცია; **Δ to test by** - ცდით შემოწმება

experiment [ɪk'sperɪmənt] 1. ცდა; ექსპერტიმენტი; 2. ცდის ჩატარება; გამოცდა. **Δ to carry out an ~** ცდის ჩატარება; **Hawthorne** - ამერ. ჰოუთორნის ექსპერიმენტი (სამრეწველო ფსიქოლოგიაში)

expert [ˈɛkspɜ:t] 1. (მაღალი კვალიფიკაციის) სპეციალისტი; (დარგის) ექსპერტი; 2. გამოცდილი; მკოდნი; მაღალკვალიფიკირებული. **Δ accounting system** - აღრიცხვის სისტემის ექსპერტ-ბუღალტერი

expert system [ˈɛkspɜ:t 'sɪstɪm] ექსპერტული სისტემა (ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებითი სისტემა, რომელიც შეიცავს ცოდნათა ბაზას. მაგალითად, ეკონომიკის, ბიზნესისა და მარკეტინგის დარგების სპეციალისტების გამოცდილების მაფორმალური ზებელი წესების ნაკრები, და გადაწყვეტილებათა მიღების მექანიზმი)

expertise [ˌɛkspɜ:'ti:z] ექსპერტული ცოდნა (ექსპერტულ სისტემებში). **Δ computerized** - კომპიუტერიზებული ექსპერტული სისტემები

expiate [ˈɛkspieɪt] გამოსყიდვა (დანაშაულისა).

expiration [ˌɛkspɪ'reɪʃən] (ვადის) გასვლა; დასრულება, დამთავრება. **Δ ~ date** გამოსადგობის ვადა, ხმარების ვადა; შენახვის ვადა

expire [ɪk'spaɪə] 1. დასრულება; დამთავრება (მაგ., საქონლის შენახვის ვადისა) 2. იურ. ძალის დაკარგვა (მაგ., კანონისა, აქტისა)

expiry [ˈɛkspɪri, ɪk'spaɪəri] (ვადის) გასვლა, დასრულება; დამთავრება. **Δ ~ of contract** კონტრაქტის ვადის გასვლა

explain [ɪkspleɪn] 1. ახსნა; ახსნა-განმარტება; 2. თავის მართლება (წევნების მიცემისას); განმარტების მიცემა; 3. ქმედების მოტივის ახსნა.

explicit [ɪk'splɪsɪt] ზუსტად; მკაფიოდ; მკაფიოდ ჩამოყალიბებული

exploit [ˈɛksploɪt] 1. ექსპლუატირება; 2. საკუთარი ინტერესებისათვის გამოყენება

export ['eksport] 1. გატანა, ექსპორტი; 2. ექსპორტირება; 3. საექსპორტო; 4. (საზღვარგარეთ) გასატანი პროდუქცია, საქონელი, ტექნოლოგია ან მომსახურება; ექსპორტი. Δ - *s in excess of imports* სავაჭრო ბალანსის აქტიური სალდო; *to produce for* - საექსპორტოდ წარმოება

ex post ლათ. („ექს პოსტ“): „ფაქტიური“; განხორციელებული (მაგ., ინვესტიციების შესახებ)

ex post factum ლათ. („ექს პოსტ ფაქტუმ“): 2 შემდგომში მომხდარიდან გამომდინარე

exposure [ɪkspaʊzə] ზემოქმედება; რეკლამის საშუალებით და თვით რეკლამით კონტაქტის დამყარება

exposure opportunity [ɪk'spaʊzə əpə'tju:niti] სარეკლამო კონტაქტის ალბათობა

expound [ɪkspaʊnd] 1. დაწვრილებით ჩამოყალიბება (მაგ., თეორიისა); გადმოცემა; 2. ახსნა; განვითარება

express [ɪk'spres] 1. ექსპრესი; 2. ამერ. სასწრაფო გადაგზავნა (საქონლისა, ფულისა); 3. სასწრაფო ფოსტით გადაგზავნა; 4. ექსპრეს-ტვირთი

expressly [ɪk'spresli] გარკვევით; მკაფიოდ; ნათლად.

expression unius est exclusion alterius ლათ. („ექსპრესიონ უნიუს ესტ ექსკლუზიონ ალტერიუს“): „ერთ რამეს შეიცავს, ხოლო მეორეს აშკარად გამორიცხავს“ (მაგ., უტყუარი მტკიცებულობის შესახებ).

expromission [eksprə'miʃ(ə)n] სხვისი ვალის თავის თავზე აღება.

expromissor [eksprə'misa] სხვისი ვალის თავის თავზე ამღებობა გადაიხდელი.

expropriation [ɪk'sprɔ:prɪ'eɪʃn] ექსპროპრიაცია; გასხვისება, ჩამორთმევა

expulsion [ɪk'spʌlʃn] გაძევება, განდევნა; ლტოლვილთა გაქცევა

expunge [ɪk'spʌndʒ] (ოქმიდან) ამოღება; ამოშლა (ჩვენებისა და სხვ.).

exput [ɪk'sput] ინფორმაციის გამოტანა კომპიუტერის მონაცემთა ბაზიდან (მაგ., ელექტრონული ფოსტით გადასაცემად)

ex-right [ɪksraɪt] (იურიდიული) უფლების გარეშე; უუფლებო

extend [ɪk'stend] 1. გაგრძელება; 2. (სესხის) გაცემა; 3. ჩანაწერის გადატანა (სხვა კომერციულ წიგნში), გადაწერა; 4. (საერთო თანხის მისაღებად) გადაანგარიშება

extendible system [ɪk'stensəbl 'sɪstɪm] გაფართოებადი მომსახურების სისტემა (რომელიც მომსახურების ახალი სახეობების შეტანა მოითხოვს არსებული საინფორმაციო კავშირების მინიმალურ ცვლილებას)

extension [ɪk'stɛnʃn] 1. გაგრძელება, დაგრძელება; 2. (კრედიტის) მიცემა; 3. გაფართოება (მაგ., წარმოებისა); 4. ცოდნის გაფართოება; 5. საერთო ღირებულება, „მთლიანი თანხა“ (ერთეულოვანი პროდუქციის ფასის ნამრავლი პროდუქციის რაოდენობაზე)

extent [ɪk'stɛnt] 1. მოცულობა; ზღვრები; 2. (ბაზრის) ზომა, სიდიდე; 3. ხარისხი (მაგ., გავრცელებულობისა), ზომა; 4. ექსტენტი (კომპიუტერული მენუსიერების უწყვეტი უბანი, რომელიც დარეზერვებულია განსაკუთრებულ მონაცემთა ჩასაწერად). Δ ~ *of error* შეცდომის სიდიდე

extenuating circumstances [ik'stenju'eitɪŋ sɜ:kəmstənsɪz] ბრალის შემამსუბუქებელი გარემოება.

externality [ˌɛkstɜ:'næli:tɪ] გარე(შე) ეფექტი; გარესაბაზრო ფაქტორი

extinction [ik'stɪŋkʃən] 1. (პროცესის) შეწყვეტა; 2. მთელ გადაგვარება; (განტოლების ამოხსნისას, ფუნქციის შესახებ); 3. ჩაქრობა; გაქრობა; განქარება

extinguish [ik'stɪŋgwɪ] 1. (ვალის) დაფარვა; 2. იურ. (საბუთის) ანულორება; განქარება; 3. მოსპობა; განადგურება, განქარება

extirpate ['ɛkstɜ:'peɪt] მოსპობა, განქარება, ლიკვიდაცია (მაგ., მონოპოლური მდგომარეობისა ბაზარში)

extortion [ik'stɔ:'ʃɔn] 1. გამოძალვა (პირისაგან); 2. აუტანლად დიდი ფასების დაწინაშე

extorsionist [ik'stɔ:'sɪənɪst] პირი, რომელიც ხალხს ფულს დაწინებთ ართმევს.

extorsive [ik'stɔ:'sɪv] გამოძალვითი; გამოძალველური.

extra ['ɛkstrə] 1. განსაკუთრებული საფასური, განსაკუთრებული გასამჭელო; ფასზე დამატება; 2. უმაღლესი ხარისხი, ექსტრა; 3. უმაღლესი ხარისხისა; 4. დამატებითი; 5. განსაკუთრებული

extract ['ɛkstrækt] 1. დაბეჭდილი დოკუმენტი, რომელიც უფრო დიდი დოკუმენტის ნაწილია; 2. გამოყოფა; ამოღება; 3. (დოკუმენტიდან) ამონაწერი. **Δ to root მათემ.** ფესვის ამოღება

extractee [ik'strækti] ფრანგ. სიტყვა, საიდანაც აუცილებელია რომელიმე ნაწილის გამოყოფა.

extractor [ik'stræktə] 1. ექსტრაქტორი; გამოყოფი სიტყვა

extradire [ˌɛkstrə'daɪr] ექსტრადირება; ევკემიტანილის ან დაპატიმრებულის სხვა ქვეყნიდან ჩამოყვანა

extrafine [ˌɛkstrə'faɪn] მაღალხარისხიანი

extrahazardous [ˌɛkstrə'hæzədəs] დიდი საფრთხის შემცველი (გარემოება, სიტუაცია).

extrajudicial [ˌɛkstrəʒu:diʃiəl] 1. არასამართლებრივი; არასამართლადქვემდებარებული; 2. იურიდიული პასუხისმგებლობის შეუცკველი.

extralegal [ˌɛkstrə:lɛ:ɡəl] კანონით გაუთვალისწინებელი; არაიურიდიული (ქმედება),

extraofficial [ˌɛkstrə'ɒfɪʃəl] 1. არაოფიციალური; 2. თანამდებობით არასავალდებულო (ქმედება).

extraordinary [ik'strɔ:'dɔnəri] განსაკუთრებული; ექსტრაორდინარული

extras ['ɛkstrəs] დამატებითი მოწყობილობა (ცალკე მიწოდებული მოწყობილობა)

extrarisk ['ekstra'risk] ზერისკი (ნორმალურ დონეს გადაკარბებული სადაზღვევო შემთხვევათა დაწყების ალბათობა)

extreme [ik'stri:m] 1. ექსტრემალური მნიშვნელობა (დინამიკურად ცვლადი ეკონომიკური პარამეტრებისა); 2. სტატ. ზღვარი; 3. კრიტიკული

extremity [ik'stremiti] უკიდურესი საჭიროება.

extremum [ik'stri:mən] ექსტრემუმი (მაქსიმუმი ან მინიმუმი)

exturpi causa non oritur action ლათ. („ექსტურპი კაუზა ნონ ორიტურ აქციონ“): „მთავარი მიზეზიდან ვერ განვითარდება რაიმე მოქმედება“; კანონის ძალით უკანონო კონტრაქტის თავსმოხვევა არ შეიძლება.

exuberance [ig'zju:barans] სწრაფი ზრდა (მაგ., ეკონომიკური ფაზისა); სწრაფი მატება

eye [ai] ამერ. სლენ. 1. კერძო დეტექტივი; 2. სასიგნალო შუქი; 3. ტელევიზორი.

eyeballing ['aibəliŋ] ვიზუალური შემოწმება (ეკრანული ეკონომიკური ინფორმაციისა)

eyesight ['aɪsaɪt] ხილულობის არე (დისფლიისა)

eyes only ['aɪz 'aʊnli] ამერ. „მხოლოდ პირადი გამოყენებისათვის“

eye private [ai'praɪvət] ამერ. კერძო დეტექტივი.

eyewash ['aɪwəʃ] თვითმზილველი-მოწმე

eye witness ['aɪwɪtnɪs] მოწმე; პირი, რომელმაც დანაშაული დაინახა.

E/Z [i:zed] (აბრ. equal zero-დან) ნულის ტოლია

F, f

F [ef] აბრ.: 1. (Fahrenheit-დან) ფარენჰაიტი; ტემპერატურის საზომი ერთეული; 2. (franc-დან) ფრანკი; 3. (federation-დან) ფედერაცია; აბრ. ფედ.

f [ef] აბრ.: 1. (foot-დან) ფუტი; 2. ფოლიო (დოკუმენტის სიგრძის საზომი ერთეული: ინგლისში 72—90 სიტყვა, აშშ-ში — 100 სიტყვა); 4. (follwing-დან) შემდეგი გვერდით

fabric ['fæbrɪk] 1. ნაწარმი; ფაბრიკატი; 2. წარმოების პროდუქტი; 3. სტრუქტურა; აგებულება, მოწყობილობა; 4. ნაგებობა, შენობა

fabrication [ˌfæbrɪkeɪʃ(ə)n] 1. წარმოება; დამზადება; 2. ფორმირება (მაგ., მომზადებელთა მიდრეკილებისა); 3. ფორმათწარმოქმნა; 4. ყალბი; ფალსიფიცირებული (საბუთი და სხვ.)

fac. [fæk] აბრ.: 1. იხ. facsimile 1.; 2. იხ. faculty 1.

face [feɪs] 1. წინა მხარე, წინა ნაწილი (საბუთისა); 2. ტექსტი (საბუთისა).

Δ to a charge სასამართლოში გამოცხადება და დანაშაულში ბრალის წაყენების მოსმენა. **face of judgement** სასამართლოს მიერ დადგენილი თანხა.

facility [fə'sɪlɪtɪ] 1. სიადვილე (მაგ. მომსახურებისა); მოხერხებულობა; 2. pl. (ფულადი) საშუალებანი; 3. შეღავათი; მომსახურება; 3. pl. (ტექნიკური) საშუალებები; მოწყობილობები; აპარატურა; 4. pl. ნაგებობები; შენობები; 5. pl. საწარმოო სიმძლავრეები; შრომის საშუალებები; 6. მომსახურების საშუალებანი; 7. შესაძლებლობები; 8. მოხერხებული, მისაღები პირობები.

facilius est plus facere, quam idem ლათ. („ფაცილიუს ესტ პლუს ფაცერე კვამ იდემ“): „ადვილია მეტის გაკეთება, ვიდრე იგივესი“ (კეინტილიანი. „ორატორის სწავლება“- X, 2, 10)

facing ['feɪsɪŋ] 1. პირნაკეთობა, სამოსი; 2. მოპირკეთება; შემოსვა; საკონლის შეფუთვა; 3. გარსაცმი; შესაფუთი (მასალა, საშუალება)

facio ut des ლათ. („ფაციო უტ დეს“): „ვაკეთებ, რომ მომცე“ (რომის სამართლიდან)

facio ut facias ლათ. („ფაციო უტ ფაციას“): „ვაკეთებ, რომ შენც გააკეთო“ (რომის სამართლიდან)

facsimile [fæksɪmɪli] ლათ. 1. ფაქსიმილე; (ხელნაწერის ზუსტი პირი); 2. ფაქსიმილეთი გამოსახვა. **in** – ფაქსიმილეს სახით

fact [fækt] 1. ფაქტი; გარემოება; 2. pl. მონაცემები; 3. სინამდვილე, რეალობა

facta notoria ლათ. („ფაქტა ნოტორია“): ცნობილი ფაქტები

fact-finder [fækt'faɪndə] ფაქტების შემფასებელი და დამდგენი პირი; ექსპერტ-გამომძიებელი.

faction ['fæksɪ(ə)n] 1. ფრაქცია; 2. ფრაქციულობა; აზრთა სხვადასხვაობა.

factor ['fæktə] 1. პირი, რომელსაც სასამართლოს ბრძანებით ევალება მის ხელთ არსებული მოვალის ქონების დაპატიმრება ან მოვალისაგან ასაღები თანხის დაკავება; 2. ფაქტორი; მაჩვენებელი; 3. კოეფიციენტი; მაშრაველი; 4. საწარმოო რესურსი; 5. აგენტი, კომისიონერი; 6. მამოძრავებელი ძალა, ფაქტორი; გარემოება; 7. სავაჭრო ფირმის დავალებით მყიდველებისაგან ვალის ამკრფეი კომპანია; 8. მათემ. მამრაველი; 9. კოეფიციენტი.

factorship ['fæktəʃɪp] შუამავლობა; შუამავლის მუშაობა.

factoring ['fæktərɪŋ] 1. ფაქტორული ოპერაციები; ფაქტორინგი: ა) ვალის გადახდევინების იურიდიული უფლების კელავგაყიდვა; ბ) საკომისიო საწყისებზე კელავგაყიდვა; გ) მინდობილობით წარმოებული კომერციული ოპერაციები; 2. ელემენტარულ ოპერაციებად დანაწილება; 3. თანამამრავლებად დამლა

factotum ლათ. („ფაქტოტუმ“): ფაქტოტუმი (ცინმეს მარჯვენა ხელი, რომელიც მის ყველა დავალებას ასრულებს)

factory ['fækt(ə)rɪ] ქარხანა; ფაბრიკა; დაწესებულება

factual ['fæktʃuəl] 1. ფაქტიური; ფაქტებთან დაკავშირებული; 2. ნამდვილი, რეალური, ფაქტიურად არსებული; 3. ინფორმაციული.

factum ['fæktəm] იურ. ლათ. 1. საქმის ვითარება; საქმის ვითარების წარმოდგენა; 2. მოქმედება, ქმედება; 3. დოკუმენტი, აქტი, საბუთი

facture ['fæktʃə] ლათ ფაქტურა, ზედნადები, ანგარიში-ფაქტურა (გასაყიდი საქონლის ანგარიში, საქონლის საბეობის, რაოდენობისა და ფასის აღწერით)

faculty ['fækəlti] 1. ფაკულტეტი; განყოფილება; 2. პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობა; 3. უფლება. აბრ. **fac.**

fag [fæg] 1. მისივე სამუშაო; 2. გაუსაძლისად მუშაობა, სრული დატვირთვით საქმიანობა; დაღლა; გადაღლა.

fad ['fæd] ფეტში, (რაიმე მოვლენით ან საგნით) მასობრივი გატაცება (მაგ., ვიდეოტექნიკით, ვიდეოტელეფონით და ა. შ.)

fail [feil] 1. შეუსრულებლობა; არ გაკეთება; სასამართლო პროცესის წაგება; 2. ვალგადუხდელად გახდობა; გაბანკროტება; 3. სარჩელის დაუქმაციოფილებლობა; 4. გაკოტრება; 3. მარცხის განცდა; წარუმატებლობა; 4. მუშაუნარიანობის დაკარგვა; ხანგამოშვებით მუშაობა; 4. რაოდენობრივად შემცირება; ამოწურვა; გაღვევა; 5. გამოცდაზე წაჭრა; 6. იმედ(ებ)ის გაცრეება. **Δ to fail a suit** პროცესის წაგება. **to - of chance** უეცრად მწყობრიდან გამოსვლა.

failed attempt ['feild ə'tem(p)t] გამოძახების უშედეგო ცდა

fail-safe [feil-seif] 1. საიმედო; უსაფრთხო; 2. უავარიო

failure ['feila] 1. უმოქმედობა; შეუსრულებლობა; 2. გადახდის უნარობა; გაკოტრება; გაბანკროტება; ბანკროტობა; 2. მტყუნება (მაგ., მოწყობილობისა, სისტემისა); დაზიანებულობა; წყვეტა (მოქმედებისა); 3. რღვევა (სისტემისა); 4. წარუმატებლობა, მარცხი (მაგ., საფინანსო საქმიანობაში); 5. (ფირმის დავალების) შეუსრულებლობა. **Δ - to make payment** გადაუხდებლობა; **- to supply** (საქონლით) მომარაგების განრიგის დარღვევა

failure access ['feila 'ækses] (დაშიფრულ ინფორმაციაში) ნებადაურთველი შეღწევა (აპარატული ან პროგრამული სისტემის) მტყუნებისას

fair [feə] 1. პატიოსანი; კორექტული; მიუკერძოებელი; 2. უმწიკვლო, შეუბღალავი; 3. ჩვეულებრივზე მეტი, საკმაოდ დიდი (აქციები და სხვ.); 4. საკმაოდ კარგი; კარგ მდგომარეობაში (სახლი, ოფისი და სხვ.); 5. ბაზრობა; გამოფენა; (საქველმოქმედო) ბაზარი; 6. მისაღები (ფასის შესახებ); 7. სამართლიანი, პატიოსანი (მაგ., გარიგების თაობაზე); 8. საყმაო; მნიშვნელოვანი (პროდუქციის რაოდენობის შესახებ); 9. დამაკმაყოფილებელი (ხარისხის შესახებ)

Fair Trade Acts [feə 'treid æktz] პატიოსანი კონცურენციის კოდექსი (აშშ)

Fairy money ['feəri mʌni] ამერ. სლენ. „ციდან ჩამოვარდნილი ფული“ (მუქთად ნაშონი თანხის თაობაზე).

faith [feɪθ] 1. რწმენა; იმედი; 2. ნდობა; კრედი; 3. ერთგულება; პატიოსნება; ლოიალურობა; 4. მსოფლმხედველობა; მრწამსი..

fake [feik] 1. ყალბი; ფალსიფიცირებული (საბუთი და სხვ.); 2. სიყალბის ჩადენა; 3. დანაშაულებრივი მიზნით იმიტაცია.

fall [fɑ:l] 1 (მემკვიდრეობით) გადასვლა; 2. დაეჭვება; ეჭვის ქვეშ მოქ-

ცევა; 3. პასუხისმგებლობის გაწევა; 4. დაკლება; ჩამოშვება; შემცირება, დაცემა (მაგ., ეკონომიკური ზრდის ტემპისა); დაწევა. **Δ - in exchange** (ფულის ან აქციის) კურსის დაცემა; **to - behind** ჩამორჩენა (მაგ., განვითარების დონისა); **to - short** (პროდუქციის) უკმარისობა, დეფიციტი

fallacy ['fæləsi] 1. შეცდომა; 2. არასწორი დასკვნა; შეცდომიანი დასკვნა; 3. ცრუ არგუმენტი; სოფიზმი

fallback pay ['fɑ:l bæk peɪ] ანაზღაურების გარანტირებული მინიმალური ღირე.

fall money ['fɑl mʌni] ამერ. სლენ. სამომავლო ფული. ქართ. ჟარგ.: „შავი ღლისთვის გადაღებული ფული“.

fallout ['fɑ:l'ɑut] თანამდევი შედეგი; თანამდევი ეფექტი, თანაეფექტი; შედეგები (მაგ., გარიგებისა)

false [fɑ:ls] 1. ყალბი; ცრუ, არაქვემდებარე 2. დამატებითი; დამხმარე (მაგ., სისტემის რაიმე ელემენტი); 2. ცრუ, არაქვემდებარე

false imprisonment [fɑ:ls in'prɪzənmənt] ვინმეს შეცდომით ციხეში ჩასმის დანაშაული

falshood ['fɑ:lshud] 1 არაკორექტული განცხადება; 2. ტყუილი; სიცრუე.

falsify ['fɑ:lsɪfaɪ] გაყალბება (ფაქტებისა, საბუთისა, ანგარიშისა და ა.შ.).

fame [feɪm] 1. დიდება, კარგი სახელი; 2. რეპუტაცია; 3. განდიდება.

family ['fæmɪli] 1. ერთობლიობა, ნაყრები; 2. ოჯახი; 3. გაერთიანება; ჯგუფი

family brand ['fæmɪlɪbrænd] საოჯახო ნიშანი [მარკა] (როდესაც ყველას ან საქონლის უმეტეს სახეობას ერთი და იგივე საშარკო სახელწოდება აქვს)

family budget inquiry ['fæmɪli 'bɪdʒɪt in'kwɪəri] ოჯახის ბიუჯეტის განხილვა

famine ['fæmɪn] 1. მწუავე სინაკლებე (მაგ., პროდუქტებისა, სამომხმარებლო საქონლისა); 2. შიმშილი, მასობრივი უბედურება

fancy ['fænsɪ] მოღური, მოდის(ა); მაღალი ხარისხის (მაგ., საქონლის შესახებ)

fancy fair ['fænsɪf eɪ] საქველმოქმედო ბაზარი

F.& d. ან **F.&D.** [ef ænd di:] (აბრ. **freight and-demurrage**-დან) იხ. **freigh;** **demurrage**

f.a.o. [efəʊ] (აბრ. **for (the) attention of**-დან) მიაქციეთ ყურადღება; (მკითხველის) ყურადღების მისაქცევად (ტექსტში დედაარსის ჩასაწვდომად და სხვ.)

FAO [feɪəʊ] (აბრ. **Food and Agricultural Organization of the Unites Nations**) გაეროს კვების პროდუქტებისა და აგროკულტურის ორგანიზაცია

f.a.q. [ef eɪ kju:] (აბრ. **fair average quality**-დან) ბაზრობის საშუალო ხარისხი. აბრ. ბასხ-ი (ბასხი)

fare [fɛə] 1. მგზავრობის საფასური; მგზავრობის ღირებულება; ტარიფი; 2. ფასიანი მგზავრი, ბილეთიანი მგზავრი

farm [fɑ:m] 1. ფერმა, ფერმერული მეურნეობა; 2. ფერმერული მეურნეობის გაძღოლა; 3. საჭიშე; საშენი; ნაკრძალი; 4. საცხოვრებელი სახლი ფერმაში. **Δ to - out** 1. იჯარით აღება; 2. იჯარით გაცემა; 3. გამოსასყიდად გადაცემა; 4. (სხვა დარგისათვის) გადაცემა

farmer ['fɑ:ma] 1. ფერმერი; მიწათმოქმედი და შინაური პირუტყვების პატრონი; მიწათლამშმუშაებელი; 2. მოიჯარე; არენდატორი; 3. მოიჯარე-შემსყიდველი

farmerette ['fɑ:marit]. ფერმაში მომუშავე ქალი (შვილი)

farming ['fɑ:mɪŋ] 1. იხ. farm 2.; 2. მიწათმოქმედება; ფერმერობა

far-out ['fɑ:(r)'aʊt] აბერ. სლენ. 1. მოთხოვნილების შესაბამისი; „მაგარი“; „უმაღლესი“ (შოუ-ბიზნესში, მოდაში, ავანგარდულ კულტურაში); 2. არატრადიციული; მოდური.

fashion ['fæʃ(ə)n] 1. მოდა; სტილი; 2. სახე; მეთოდი. **Δ at random** ~ შემთხვევით; **to come into** ~ მოდამი შემოსვლა (მაგ., საქონლისა, ახალი ნიმუშისა).

fashion forward ['fæʃ(ə)n 'fɔ:wəd] ულტრაამოდური, ულტრაამოდის(ა), უკანასკნელი მოდური (ტანსაცმელის შესახებ)

fashion magazine ['fæʃ(ə)n 'mæɡə'zi:n] მოდების ჟურნალი

fat [fæt] საუბ. 1. მკირე შანსი; 2. არაკომპეტენტური; ბრიყვი; დიდი ფულიანი; 3. ფული იხ. აგრეთვე **ackers**

fatal ['feɪtəl] საბედისწერო; ფატალური.

fat cat [fæt kæt] 1 აბერ. სლენ. პოლიტიკური კომპანიის დამფინანსებელი; 2. ქართ. ჟარგ. „ფულის ტომარა“

fate [feɪt] 1. ბედი; ბედ-იღბალი; 2. ხედრი; 3. სიკვდილი; გარდაცვალება.

fate signal [feɪt 'sɪɡn(ə)l] სააეარო სიგნალი (მაგ., შესატანი ეკონომიკური ინფორმაციის დაყარვის ან მტყუნების შესახებ)

fault [fɑ:lt] 1. დანაშაული; გაუფრთხილებლობა; 2. (კანონის) დარღვევა; 3. ნაკლი; არასრულყოფილება; დეფექტი; 4. შეცდომა; ცდომილება; 5. მწყობრიდან გამოსვლა; 6. მოკლე შერთვა; ავარია; 7. დამნაშავედ ჩაოვლა; დადნაშაულება; 8. შეცდომის დაშვება.

fault inserter [fɑ:lt 'ɪnsɑ:ta] შეცდომების (შეცდომებიანი ინფორმაციის) შესატანი მოწყობილობა (თვითკონტროლის რეჟიმში)

favor ['feɪvə] 1. ხელსაყრლობა; დახმარება; მხარდაჭერა; თანაქმედება; ხელის შეწყობა; 3. ინტერესი; 4. შედავათი; სარგებელი; 5. უსასყიდლო ვალდებულება; **Δ to be in** ~ მოთხოვნით სარგებლობა (რაიმე საგნის ან საქონლის შესახებ); მოთხოვნისება

favo(u)ritism ['feɪv(a)ritɪzəm] 1. ფავორიტობა (მუშაყების სამსახურებრივი წამოწყება არასაქმიანი თვისებების მიხედვით)

fax [fæks] 1. ფაქსიმილე; 2. ფაქსიმილური კაფირი; ფოტოტელეგრაფული კაფირი; 3. (ზუსტი) ასლი (ეკონომიკური ინფორმაციისა ან სათანადო საკომპიუტერო პროგრამისა)

faxbox [fæks bɒks] ფაქსუთი (კომპიუტერული მეხსიერება ფაქსის ავტომატისათვის; მეხსიერული ყუთი, სადაც დოკუმენტებია ჩაწერილი. იხ. აგრეთვე **fax**; **memory**)

FBI [ef.bi.ɔi] (აბრ. **Federal Bureau of Investigation**) გამოძიების ფედერალური ბიურო; აბრ. გფბო

fco. [ef si əu] (აბრ. **franco**-დან) იხ. **franco**. აბრ. ფკო

f.co. (აბრ. **fair copy**-დან) პირდაპირი ასლი; აბრ. პა.სუფთა ეგზემპლარი (აბრ. სე)

F.D.O. [ef di:əu] (აბრ. **for declaration only**-დან) მხოლდსადეკლარაციოდ, მხოლოდ დეკლარაციის მიზნით

feasance ['fiə'sæns] 1 შესრულება; 2. გამოცემა (კანონისა და სხვ.);

feasibility ['fi:zəbɪlɪtɪ] 1. შესრულებადობა; განხორციელებლობა; 2. (ტექნიკური) ვარგისობა; 3. (საწარმოო) შესაძლებლობა. **feasibility study** ტექნიკური ეკონომიკური დასაბუთება.

feat [fi:t] 1. ოსტატობა; ხელოვნება; 2. გმირობა; 3. ვარგისი; 4. წარმოსადგეგი.

featherbedding ['fedə'bedɪŋ] „ფედებედინგ“-ი; მწწარმეობრივი ტაქტიკა (რომლის თანახმად, მაგალითად, მწწარმეინარჩუნებს მის ხელთ არსებულ მუშა ძალას, იმის მიუხედავად არსებობს თუ არა მათზე მოთხოვნილება)

feature ['fi:tʃ(ə)] 1. (დამახასიათებელი) ნიშანი; განსხვავება; თავისებურება; დადებითი (განმასხვავებელი) ნიშან-თვისება; 2. თვისება; განსხვავებულობა; 3. (პროგრამული ან აპარატული) საშუალება; 4. დეტალი; ნაწილი

feature mention ['fi:tʃ(ə)'meɪnʃ(ə)n] საქონლის ხსენება შიგსამაღაზიო რეკლამაში

feature node ['fi:tʃ(ə)'nɔ:nd] დამატებითი მომსახურების კვანძი (ინტეგრალურ საინფორმაციო სისტემაში)

feckless ['feklɪs] 1. გამოუხადეგარი (საგანი), უსარგებლო (მაგ., მეთოდი, საქონელი); 2. სუსტი (მაგ., კაფირი)

fecund ['fi:kənd] 1. ნაყოფიერი; 2. მსხმოიარე, ნაყოფიანი

fecundity [fi'kændɪtɪ] 1. (პოცენციალური) ნაყოფიერება, ნაყოფიანობა; 2. მოსავლიანობა

Fed (ან **fed**) [fæd] აბრ. (**federation**-დან) ფედ-ი, ფედერაცია (მაგ., სიტყვაში ფედსაბჰო-ფედერაციაში შემავალი წევრების საბჰო)

Federal ['fedərəl] 1. ფედერალური; სამოკაფირეო; 2. ამერკ. სამთავრობო; ფედერალური

fee [fi:] 1. შეუზღუდავი უფლებით მემკვიდრეობის მიღება; 2. აბსოლუტური უფლება მემკვიდრეობაზე; 3. ანაზღაურება; 4. ხარჯვითი თანხის მიღება; 5. შესატანი, საწვერო; 6. ჭილღო; გასამჯელო; 3. ანაზღაურება; ჰონორარი; 4. შესატანი; გადასახადი; მოსაკრებელი; 5. (საბაჟოს) საკომისიო გადასახადი; კომისია; მომსახურების საფასური. **Δ - s and royalties** ლიცენზიატენტების, ლიცენზიებისა და ნოუ-ჰაუს გაყიდვით მიღებული შემოსავალი

feedback ['fi:d bæk] 1. უკუკავშირი; მომხმარებლებთან (ორმხრივი) კავშირი; (მომხმარებლებიდან მოსული) სარეაგირო ინფორმაცია; 2. მომხმარებლებიდან მოსული ინფორმაციის უკუნაყადი; 'უკუკავშირე'.

feeder ['fi:ðə] 1. (საქონლის გამოკვებაზე) ფურცელი; 2. ამერ. ფიდიერი (სახორცე გამოსაკვები საქონელი); 3. ამერ. აღმზრდელი, მწვრთნელი; 4. ამერ. საუბრ. შევსების წყარო, მიმწოდებელი; შემავსებელი (პიროვნება)

feeding ['fi:ðɪŋ] 1. საკვები; 2. კვება. **Δ - to appetite** თავისუფალი კვება

feeding stuff ['fi:ðɪŋ stʌf] (პირუტყვის) საკვები (მაგ., კომბინირებული საკვები)

feeler ['fi:lə] ინფორმატორი; სხვისი აზრის მიმტანი

feet ['fi:t] pl. იბ. **foot**

felonia ღათ. („ფელონია“) მიძვე დანაშაული, ყველონია.

felony ['feləni] სისხლის სამართლის დანაშაულის ძველი სახელწოდება, ფელონია.

feme [fi:m] ცოლი; **feme sole** ა) უქმრო, ბ) ქერიყი, გ) ქმრიანი, დიდი ქორების მქონე.

feme covert ['feim 'kʌvɪt] ფრანგ. ნიშნავს: „გათხოვილი ქალი“.

femicide ['femisaid] ქალის მკვლელობა.

fence ['fəns] სლენ. პირი, რომელიც იბარებს და ჰყიდის მოპარულ ნივთებს.

feof(nee) ['feɪn] უძრავი ქონების საჩუქრად მიმღები პირი.

ferry ['feri] 1. გადატანა. გადაზიდვა; 2. მგზავრებისა და ტვირთის გადაზიდვის უწყობა და ამისათვის საფასურის მიღება; 3. რეგულარული აუთსატრანსპორტო სერვისი

feoffment ['feɪfment] უძრავი ქონების ჩუქება

fetch(ing) ['fetʃɪŋ] 1. ამოკრება (მონაცემებისა ან ბრძანებების კომპიუტერული მესხიერებიდან); გამოძახება (ბრძანებისა ან საჭირო ეკონომიკური ინფორმაციისა დის-ფლზე გამოსატანად); 2. გავრცელება (სარეკლამო ინფორმაციისა); მომსახურება

fetishism ['fetɪʃɪz(ə)m] 1. ფეტიშიზმი, გატაცება (იხ. აგრეთვე **fad**); 2. აკეიატებული იდეა; კომპლექსი; მანია.

fettle ['fet] მდგომარეობა; მდებარეობა.

fea [fju:] 1. მიწის ფლობა საიჯარო გადასახადის მარცვლეულის გადახდით; 2. გარკვეული პირობებით აღებული მიწის იჯარა.

feud [fju:d] მემკვიდრეობითი სიძულელი, მტრობა.

fever ['fi:və] ციებ-ცხელება (ბაზარში); ნერეული ადგზნება.

feverish ['fi:vəriʒ(ə)m] ციებ-ცხელებითი (ფასიანი ქალაღღების ან საქონლის ბაზრის შესახებ)

few [fju:] რამდენიმე; ცოტა; უმნიშვნელო რაოდენობა

„few color“ picture [fju:'kʌliʒ] რამდენიმე ფერში გამოსახულება (ღისფლის ეკრანზე)

fiat ['faɪæɪ] 1 ლათ. („ფიატ“): ღეკრეტი; ბრძანებულება. ბრძანება; 2. სასამართლოს გადაწყვეტილება; სანქციონირება; 3. მითითება; რჩევა; 4. შეთანხმება; მოწონება.

fiat justitia ლათ. („ფიატ იუსტიცია“): „მართლმსაჯულება აღსრულღეს“.

fibee ['faɪbə] 1. ხასიათი; 2. ძალა; სიმტკიცე; 3. მინა (ბოჭკო)

fiatio juris publici ლათ. („აიციო იურის პუბლიცი“): „ფიქცია სამოქალაქო სამართალში“

fiction ['fɪkʃ(ə)n] 1. ფიქსაცია; 2. მოგონება; სიცრუე, ფიქცია.

fiddler ['fɪdlə] 1. მატყუარა; 2. აჟერ. უსაქმერი; ზარმაცი

fidei-commisary ['faɪdaɪ 'kəmisəri] ბენეფიციარი. იხ. აგრ. **beneficiary**

fidei-commis ['faɪdaɪ kəmis] ლათ. („ფიდეი კომის“): ანღერძის მიმცემის ღავალება მემკვიღრისათვის.

fiduciary ['fi'dju:ʃiəri] 1. ნღობით აღკურეილი პირი; 2. ღაუღარაეი, ოქროთი გავნაღღებელი ფული

field ['fi:ld] 1. ბიზნესის პერიფერია; გასაღების არე; 2. ნაკეეი, ველი (მაგ., ეკონომიკურ მონაცემთა ველი); 3. ზონა (მაგ., მაგნიტურ ფირზე); თანრიგების ჭგუფი; 4. გამოყენების სფერო; მეცნიერების სფერო; 5. ღამუშაეება (მაგ., ანკეტის მონაცემების ღამუშაეება); ინფორმაციის ღამუშაეება (მარკეტინგის კვლევაში); 6. სამეურნეო ზონა; 7. მოქმეღების არე(აღი)

field procedure ['fi:ld pra'si.ჯრა] კლიენტებთან აღგიღებზე [სახლებში] მუშაობის პროცეღრა

feri facias ლათ. („ფიერი ფაცას“): „ღაე ეს მოზღეს“. შენიშვნა: ზშირად ასე მოკღღება: **fi. fa.**

F.I.F.O. [efəɪfəʊ] (აბრ. **first in, first out**-ღან) პირველი შესული პირველივე გამოღის (პირველ შესულს პირველაღვე მოემსახურებიან)

fifty-fifty ['fɪfti-fɪfti] საბირჟ. „ორმოცღაათი (პროცენტი) — ორმოცღაათ (პროცენტ)ზე“

fifty-six ['fɪfti 'sɪks] შაბათ-კვირის ზეგეგმითი სამუშაო.

fig, FIG [fɪg] (აბრ.) იხ. **figure 1.**; 5.; აბრ. ფიგ.

figure ['fɪgə] 1. ციფრი; რიცხვი; 2. სილიდგი; რაოდენობრივი მაჩვენებელი; 3. pl. მონაცემები; 4. ციფრებით აღნიშვნა; 5. დიაგრამა; ფიგურა; ნახატი; ნახაზი; 6. ფასი. 7. ამერ. სლენ. თავის აზრზე დგომა; გონიერ გადაწყვეტილებად ჩათვლა. **Δ to ~ out** გამოთვლა; **to ~ up** 1. გამოანგარიშება, გა(მო)თვლა; 2. შეკრება; - **of merit** ხარისხის კოეფიციენტი; კეთილხარისხოვნება; საიმედოობის მაჩვენებელი

file [faɪl] 1. ფაილი; მონაცემთა (დიდი)მასივი (ერთი ტიპის ჩანაწერთა სიმრავლე; კომპიუტერის ვარგ მებსიერებაში ჩაწერილ სახელდებულ მონაცემთა ერთობლიობა); 2. ფაილში ჩაწერა; საქმეთა ფაილში შენახვა; ფაილის შედგენა; 3. ჩაყრული ქაღალდები (საქაღალდისა); საქმე; 4. ამერ. საბუთის მიწოდება, საბუთის წარდგენა; 5. ქაღალდების ჩაყრა; 6. კარტოთეკა; საქმეთა არქივი; ჩანაწერთა კომპლექტი; 7. კარტოთეკის შედგენა; 8. შეტანა (სარწიელის, 'შეაძღვრომლობის, განაცხადის და სხე). **Δ to close a** - ფაილის დახურვა; **to create a** - ფაილის შექმნა; **to open a** - ფაილის გახსნა; **to reset a** - ფაილის დასაწყისში დაბრუნება; **to scratch a** - ფაილის განქარება ფაილის მოსპობა

filiation [fɪlɪ'eɪʃ(ə)n] 1. ფილიალი; განშტოება; 2. ფილიალის შექმნა; 3. დემ. შეილება; 4. დემ. ნათესაური კავშირი

filibuster ['fɪlɪ'bʌstə] ობსტრუქცია; კამათის დიდხანს გაგრძელება, რაც ხელს უშლის საკითხის კენჭისყრამდე მიყვანას.

filig ['fɪlɪŋ] 1. იურიდიული საბუთის გაგზავნა სასამართლოში; 2. საბუთების რეგისტრაცია; საბუთის წარდგენა; განაცხადის წარდგენა (მაგ., პატენტის გაცემის თაობაზე საქპატენტში); 3. (სახელმწიფო დაწესებულებაში) წარდგენილი განაცხადი; საბუთების ჩაყრა საქაღალდეში; 4. ფაილის ფორმირება (იხ. **file 1**; 2); 4. ფაილის სახით შენახვა; 6. კარტოთეკის შედგენა

fill [fɪl] 1. (მოთხოვნილების) დაკმაყოფილება; ბაზრის გაცემა; საქონლით ავსება (დახლებისა, მალაზიისა); 2. მას. მომს. ჩატვირთვა; გამოყენების კოეფიციენტი; 3. ამერ. (შეკვეთის) შესრულება; 5. დატვირთვა; ავსება, (საწევავით) გაწყობა (მაგ., ავტომანქანისა). **Δ to ~ in** (ბლანკის) შევსება, (ბლანკში ჩაწერა). ~ **area** 1. დამტრიხვის უბანი; 2. pl. (დისფლემის ეკრანზე ობიექტების ფერადი) შტრიხებით შევსების უბნები; ~ **area index** დამტრიხვის უბნის [ზონის] ინდექსი

fill area representation [fɪl'ɛəriə ,reprɪzən 'teɪʃ(ə)n] (ეკონომიკური ობიექტის ან მოდელის) ფერად შტრიხებში წარმოდგენილი უბანი

filling ['fɪlɪŋ] 1. გაჭერება (ბაზრისა); 2. ჩატვირთვა; დატვირთვა; 3. ჩეკის ნაწილი, რომელზედაც თანხა ფიქსირებულია ციფრებითაც და ასოებითაც

fillip ['fɪlɪp] ბიძგი, სტიმული (მაგ., გარიგებისა, კომერციული საქმიანობისა)

filmization [fɪlmɪzəɪʃ(ə)n] ფილმიზება, ფილმიზაცია (ფილმური ვერსია რომანი-სა, მოთხრობისა და მისთ.)

filtered image ['fɪltəd 'ɪmɪdʒ] (ეკონომიკური მოდელის ან ობიექტის) გაფილტრული გამოსახულება (დისფლემის ეკრანზე)

fin [fɪn] სლენ. ხუთდოლარიანი (სინ. **finnif**)

Fin, fin [fɪn] (აბრ.) იხ. **finance, financial**. აბრ. ფინ.

finalize ['faɪnəlaɪz] საბოლოოდ გაფორმება; დამთავრება; დასრულება

finance [faɪ'næns] 1. საფინანსო საქმიანობა; საფინანსო ოპერაციების წარმოება; 2. pl. ფინანსები; შემოსავლები; (ფულადი) საშუალებანი

financial [faɪnænsɪ(ə)] ფინანსური (მაგ., კაპიტალი), საფინანსო, ფინანსის(ა)

financial futures [faɪ'nænsɪ(ə)l 'fju:tʃə] ფინანსური ფიუჩერზი (წინასწარ დათქმულ ვადაში ფიქსირებული რაოდენობის უცხოური ვალუტის ან ფულის მისაღები ფინანსური დოკუმენტის ყიდვის ან გაყიდვის შეთანხმება. იხ. აგრეთვე **futures**)

financing [faɪnænsɪŋ] დაფინანსება; ფინანს(ებ)ის გამოყოფა. **Δ** **link** - ამერ. ჯაჭვური დაფინანსება (ბანკიდან სესხის გამტანის ანგარიშში სხვა საკრედიტო ორგანიზაციის მიერ ჩარიცხული საკომპენსაციო ნაშთი მსესხებლის მიერ ამ ნაშთისათვის პროცენტების გადახდით); **secondary** - მეორეული დაფინანსება, კვლადაფინანსება (ერთი ფასიანი ქაღალდების ნაკვად იმავე თანხის სხვა ფასიანი ქაღალდების გამოშვება)

find [faɪnd] 1. პოვნა; 2. მოპოვება (ინფორმაციისა, ფექტებისა); 3. შეძენა; 4. ნახვა; აღმოჩენა; 5. დროის გამოძებნა.

findings ['faɪndɪŋ] სასამართლოს გადაწყვეტილება. **Δ** **the ~ of a commission of enquiry** კომისიის დასკვნები.

fine ['faɪn] 1. საურავი; (ფულადი) ჭარიმა; ჰენია; 2. საურავის გადახდევინება; 3. მაღალი ხარისხისა; მაღალხარისხოვანი; 3. დაჭარიმება

finger foods ['fɪŋgə fu:d] ხელით გამზადებული პროდუქტები (მაგ., ტკბილეული)

fingerprint ['fɪŋgə prɪnt] 1 თითის ანაბეჭდი; 2 თითის ანაბეჭდის აღება.

finished art ['fɪnɪʃt ɑ:t] სარეკლამო განცხადების მხატვრული გაფორმება

fink [fɪŋk] საუბ. შტრაიბტრეხერი

fink out [fɪŋk aʊt] 1. ამერ. სლენ. ვალდებულების დარღვევა; 2. ჩავარდნა; შეუსრულებლობა; 3. მხარდაჭერის დაკარგვა.

fire ['faɪə] 1. ხანძარი; 2. სროლა; ცეცხლის გახსნა; 3. მძაფრი კრიტიკა; 4. მკაცრი გამოცდა; 5. დიდი განსაცდელი.

firearm ['faɪəɑ:m] ცეცხლსასროლი იარაღი.

fire-raiser ['faɪə, reɪzə] პირი, რომელიც ცეცხლს უკიდებს ქონებას.

firer ['faɪə(r)] ცეცხლის გამჩაღებელი.

firm [fɑ:m] 1. ფირმა; 2. სავაჭრო ფირმა; სავაჭრო ცენტრი; სავაჭრო სახლი; 3. მყარი, უცვლელი (ფასების შესახებ). 4 მტკიცე; მაგარი; 5. უკომპრომისო; მკაცრ ჩარჩოებში მოქცეული; 6. გამაგრება; გამხნეება. **Δ** **to incorporate a** - ფირმის იურიდიული სტატუსის გაფორმება კორპორაციის სახით; **to ~ up** გამაგრება, გამყარება (ფასიანი ქაღალდების კურსის შესახებ). **Δ** **auditing** - რევიზორული

ფირმა (სხვა კომპანიებსა და ფირმებში საფინანსო და საანგარიშო საქმიანობის ჩაცეცხლიმტარებელი ფირმა); **small (business)** – მცირე ფირმა (ინგლისში — 25 თანამშრომლამდე კონტინგენტი); **Spin-of** – ამერ. დაკვირვებული ფირმა (რომელიც დედაკომპანიისათვის არაპროფილურ პროდუქციას ამზადებს)

firmness ['fɑ:mnis] მდგრადობა, სიძვარე (მაგ., ფულის კურსისა); სტაბილურობა

firmware ['fɑ:m'wɔ] 1. პროგრამულ-აპარატული საშუალებანი; მუდმივი დამსხომებელი მოწყობილობის პროგრამები; 2. ჩაშენებული პროგრამები (მაგ., ერთ ფირფიტა-ჩიპში ლოგიკური სქემებით განხორციელებულნი)

first [fɑ:st] 1. წამყვანი; პირველხარისხოვანი; 2. (თვის) პირველი რიცხვი; 3. სასიხვი პირველი; საცდელი 4. (თამაშუქის) პირველი ეგზემპლარი; 5. საწყისი, დასაწყისი; 6. pl. მაღალი ხარისხის საქონელი (პროდუქცია); 7. უმაღლესი; პირველი

first-class [fɑ:st klɔ:s] პირველი კლასის(ა); უმაღლესი ხარისხის(ა)

first-come, first served [fɑ:st kɑm fɑ:st sevɔd] 1. „პირველად შემოსული — პირველადე მომსახურდება“ მოთხოვნის შესახებ); 2. „პირველად მიღებული — პირველადე გაიცემა“ (მარაგის შესახებ);

first-come, first out [fɑ:st kɑm fɑ:st aʊt] „პირველი პარტია შემოსავალში — პირველივე გასავალში“ (საბუღალტრო საქმიანობაში)

first-come, last served [fɑ:st kɑm lɑst sevɔd] „პირველად შემოსული — რიგით ბოლოს მომსახურდება“ (მოთხოვნის შესახებ)

first degree murder [fɑ:st di'grɪ'mɛ:ɔ] ამერ. წინასწარგანზრახული მკვლელობა;

first-in, first out [fɑ:st in fɑ:st aʊt] უკუმაღაზიური ტიპის (მეხსიერების შესახებ, რომელშიც პირველადე წაიკითხება პირველად ჩაწერილი ინფორმაცია); 2. მას. მომს. „პირველად შემოსული პირველადე მომსახურდება“ (მოთხოვნათა შესახებ)

first-in, last out [fɑ:st in lɑ:st aʊt] 1. მაღაზიური ტიპის (მეხსიერების შესახებ, რომელშიც პირველად შემოსული (ჩაწერილი) ინფორმაცია რიგით ბოლო წაიკითხება, ბოლო პირველ რიგში კი — უკანასკნელად ჩაწერილი); 2. მას. მომს. „პირველად შემოსული — ბოლოს მომსახურდება“ (მოთხოვნის შესახებ)

first instance [fɑ:st 'instəns] პირველი ინსტანცია. **Δ court of** ~ სასამართლო, სადაც საქმე პირველად იხილება

first-rate [fɑ:st reɪt] იბ. **first-class**

fiscal ['fɪsk(ə)l] ფინანს. 1. ფინანსური; საბიუჯეტო; ფისკალური; 2. გადასახადის ამკრები

fiscal drag ['fɪsk(ə)l drɑg] ფისკალური სისტემის მამუხრუჭებელი გავლენა.

fish [fɪʃ] ამერ. სლენ. 1. გამოუცდელი მუშაი; 2. არასაიმედო პიროვნება; 3. დოლარი (იბ. აგრეთვე **gough**); 4. ინფორმაციის მალულად მოპოვება

fishmonger ['fɪʃmɔŋgə] ბრიტ. თევზული მოვაკრე

fishskin ['fɪʃkɪn] ამერ. სლენ. ერთ დოლარიანი ბანკნოტი.

fit(ing) [fɪtɪŋ] 1. შესაბამისობა; შერჩევა; 2. შესაბამისობაში მოყვანა; 3. მორგება; 4. დაემყოფილება (პირობისა); 5. გამოყენება (მაგ., წარმოების დანიშნულებისა, ფუნქციისა); 6. აღრიცხვა.

fitness ['fɪtnɪs] ვარგისობა, შესაბამისობა

fixed [fɪkst] 1. უძრავი; დამაგრებული; მიმაგრებული; 2. მუდმივი; უცვლელი; მყარი; 3. დადგენილი (დრო, ვადა); დანიშნული; 4. ამერ. სლენ. „ჩაწყობით“ გაკეთებული; გაყალბებული

fixer [fɪksə] ამერ., სლენ. 1 „შავი საქმეების“ ოსტატი; 2. საქმეების „ჩამწყობი“ ადვოკატი

fixity ['fɪksɪtɪ] უცვლელობა (მაგ., ფასისა); სტაბილურობა; სიმყარე

fixture ['fɪkstʃə] 1. მუდმივობა; უცვლელობა; 2. (ადგილის) მკვიდრი; 3. დიდი ხნის თანამშრომელი; 4. რისამე განუყოფელი ნაწილი; ატრიბუტად ქცეული (მაგ., ელექტროსადენები, ტუალეტი და სხვა ბინაში).

flag [flæŋ] 1. შენელება, შემცირება (მოთხოვნილებისა); 2. ალაში; ნიშანი (მაგ., მმართველი ალაში, შეცდომის ნიშანი, ყველა თანრიგებში ნულების ნიშანი და ა. შ.)

flagship ['flæŋʃɪp] საუბ. ფლაგმანი (1. საეაქრო ქსელში პირველად ჩართული დარგობრივი მალა ზია; 2. ფირმის მიერ პირველად გამოშვებული საქონელი)

flagrant ['fleɪgrənt] ცხადი; აშკარა (მაგ., დარღვევა უფლებებისა).

flamma fumo est proxima ლათ. („ფლამმა ფუმო ესტ პროქსიმა“): „სადაც კვამლია ცეცხლის იქა“ (პლატინუსი, „კურკულიონი“, 53)

flankers ['flæŋkə] თანამდები საქონელი (ერთგვაროვანი საქონლის პარტიაში)

flannel ['flɒnəl] ამერ., სლენ. (ქართული ჟარგონით): „თვალში ნაცრის ჩაყრა“

flash device events [flæʃ dɪ'vaɪs 'ɪventz] (კომპიუტერში შესატანი ინფორმაცი-იდან) ზედმეტის მოცილების პროცედურა

flat [flæt] 1. დუნე, უსიციოცხო, სუსტი (ბაზრის პოტენციის შესახებ); 2. ერთგვა-როვანი; ერთნაირი (ფასის შესახებ); 3. საუბ. უსარგებლო, უშემოსავლო; 4. სლენ. უფულო, უსახსრო

flaw [flɑ:] 1. ნაკლი; ხარვეზი; წუნი; 2. იურ. შეცდომა (დოკუმენტში); 3. იურ. გაუქ-მება

flee [fli:] გაქცევა, გარიყვა; თავის არიდება; თავის დაღწევა (სირბი-ლით).

flexibility ['fleksəbɪlɪtɪ] 1. მოქნილობა, ელასტიურობა (სტრატეგიისა); ძვრა-დობა (ფასების დონისა); 2. გადაწყობადობა, შეთანწყობადობა (პროცესებისა, რეჟი-მებისა); უნივერსალურობა

flexible hours ['fleksəbəl aʊəz] მოქნილი სამუშაო დრო, რომლითაც არა

აუცილებელი ტრადიციული გრაფიკით (დილის 9-დან საღამოს 5-სათამდე) მუშაობა.

flick(s) [ˈflɪk] ამერ. სლენ. (კინო)ფილმი

flight [ˈflaɪt] 1. დროის სწრაფსვლა, გაფრენა; 2. ფრენა, რეისი; 3. გაქცევა (მაგ., კაპიტალის გაფრენა)

fippy [ˈfɪpi] ორმხრივ ჩანაწერებიანი ლუნვადი მაგნიტური დისკო, ფლიპი

flit [flɪt] შოტლ. გაპარვა; დამალვა (კრედიტორებისაგან), საცხოვრებელი ადგილის შეცვლა

float [fleut] 1. ნახევრადფაბრიკატების მარაგი; (სათადარიგო) დეტალების წყება; 2. ნაქარბი, ზედმეტი მარაგი (სერიული წარმოებისას); 3. დროის რეზერვი (ბალური მეთოდით დაგეგმვისას); 4. ამერ. ინკასაციის პროცესში არსებული ჩექ(ებ)ი; 5. აქტ. გამოშვება (მაგ., აქციებისა, სესხისა); განლაგება (ფასიანი ქაღალდებისა); 6. რხევა; თავისუფალი რყევა (ფულის კურსისა); 7. მკურავი კურსი (ვალუტისა) & მკურავი კურსის ან თავისუფლად მერყევი კურსის შემოტანა (ვალუტებთან დაკავშირებით). **Δ to ~ a company** სააქციონერო საზოგადოების შექმნა

floataion [ˈfleuˈteɪʃ(ə)n] 1. (სესხების) განლაგება; 2. დაწესებულების დაფუძნება

floater [ˈflaʊtə] 1. (ბანკ.) შემთხვევითი (არამუდმივი) კლიენტი; 2. საბირჟ. პირველხარისხოვანი ფასიანი ქაღალდები; 3. დამფუძნებელი

floating [ˈflaʊtɪŋ] 1. ამომრჩეველი, რომელსაც ჭერაც არ გადაუწყვეტია ვის მისცეს ხმა; 2. მოძრაობა; გადაქაჩვა (მაგ., კაპიტალისა); 3. მიმდინარე (მაგ., ანგარიშის, დავალიანების და მისთ. შესახებ); დენადი, მდინარი; 4. იხ. float 6.; 7.; 8.

floor [flɔ:] 1. მიწიშალური დონე (მაგ., კაპიტალისა); მარაგის მიწიშალური დონე (რომლის დროსაც კიდევ იღებენ შეკვეთას); 2. ამერ. საფონდო ბირჟის საოპერაციო დარბაზი (სადაც მხოლოდ ბირჟის წევრები დაიშვებიან); 3. წარმოების ფართობი

floppy [ˈflɒpi] მაგნიტური დისკო; ფლოპი; 2. დრეკად დისკოიანი დამგროვებელი

flotation [ˈflaʊteɪʃ(ə)n] 1 იხ. o. floataion

flotsam [ˈflɒts(ə)m] გემის ჩაძირვის შემდეგ წყალზე მოტივტივე ნაგავი, საგანი და სხვ.

flourish [ˈflaʊrɪʃ] წარმატების მიღწევა, გაფურჩქვნა (მაგ., ფირმასთან ან კომერციულ საქმიანობასთან დაკავშირებით)

flow [flaʊ] 1. ნაკადი; ინფორმაციის ნაკადი; 2. მოდენა, მოზღვაეება; ნაკადი (მაგ., კაპიტალდამანდებისა); 3. მიმართულება; სიჩქარე; მოძრაობა (მაგ., კრედიტისა, დანახარჯებისა, ფულადი საშუალებებისა); 4. გადატანის ხერხი (მასალისა, პროდუქტისა); (ოპერაციიდან ოპერაციამდე) მიწოდების ხერხი

flowchart [flaʊˈtʃɑ:t] (ეკონომიკური მოდელის) ბლოკ-სქემა

flowcharter [flaʊˈtʃɑ:ta] ბლოკ-სქემის შედგენის პროგრამა

flow-in [ˈflaʊɪn] მოწყდომა, მოზღვაეება (რესურსებისა რაიმე დარგში)

flow-out ['flaʊ aʊt] უკუქცევა (რესურსების რაიმე დარგიდან)

flubr [flʌb] ამერ., საუბ. 1. შეცდომა (მიზნის) აცდენა; 2. (საქმის) „ჩაფლავება“;

3. მარცხის განცდა.

fluctuation ['flʌktʃueɪʃən] რყევა (მაგ., ინვესტიციებისა, ფასებისა); ცვლილება, ცვალებადობა (მაგ., მოთხოვნილებებისა)

fluff log ['flʌflɒg] ამერ., სლენ. პირადი უბის წინაეკი.

fluke [flu:k] ამერ., სლენ. 1. გაკოტრება; გადახდისუუნურობა; 2 (ფინანსურად) ჩავარდნა.

furry [fʌrɪ] ხანმოკლე საბიჯო პანიკა (აქციების კურსების მყისიერი გაზრდის ან დაკეპის გამო)

flux [flʌks] 1. მიმდინარეობა, ნაყადი; მოძრაობა (მაგ., კაპიტალისა); 2. მუდმივი ცვლილება (გამოშვებული პროდუქციის ნაყადისა)

flysheet ['flaɪʃi:t] 1. სარეკლამო ფურცელი; 2. სათაური (დოკუმენტისა, ცნობისა).

FO [efəʊ] (აბრ. **foreign office**-დან) საგ. ეკონ. ურთ. საზღვარგარეთული ოფისი (თერმისა, კომპანიისა და სხვ.) აბრ. სო

f.o.b. [efəʊbi:] (აბრ) იხ. **franco-on-board**. სინ. **FOB**

fob [fʌb] ბრიტ. სლენ. 1. მოტყუება; 2. მოპარვა. **Δ to - off** მიტოვება, გადაღება (საყითხისა), იგნორირება

focus-group ['fəʊkəs gru:p] თამ. თეორ. ეკ. ფოკუს-ჯგუფი (კონკრეტული ბიზნეს-გეგმის ან ეკონომიკური თემის ირგვლივ მოყამათე 8-12 კაციანი ჯგუფი)

focus-group interview ['fəʊkəs gru:p 'ɪntəvjʊ:] მიზნობრივი გამოკითხვა ფოკუს-ჯგუფში

fodder [ˌfɒdə] იხ. **lobby**.

foggy Botton [ˌfɒgi 'bɒtəm] ამერ., სლენ. სახელმწიფო დეპარტამენტი (მისი ადგილმდებარეობის მიხედვით).

folder dummy ['fəʊldə dʌɪmɪ] სარეკლამო პროსპექტის მყეტი

folding ['fəʊldɪŋ] ამერ. სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე **buck**)

foldout ['fəʊldaʊp] გაშლილი სარეკლამო გვერდები ჟურნალისა

fold up ['feʊld'p] ვაჭრობის შეწყვეტა; სალიკვიდაციოდ გამზადება

folklaw [ˌfɒklɔ:] ჩვეულება; ადათ-წესი.

follow ['fɒləʊ] (წესის, კანონის) მიხედვით მოქმედება.

follower ['fɒləʊə] მიმყოლი, მიმდევარი; ლიდერის მიმბაძველი

follow-up [ˌfɒləʊəp] პირდაპირი საფოსტო რეკლამის მეორე (და ყოველი შემდომი) მიმოქცევა

follow-up interview ['fɔləʊʌp 'ɪntəvju:] მეორე (დაყოველი შემდგომი) გამოკითხვა

follow-up program ['fɔləʊʌp prau græm] შემდგომ ღონისძიებათა პროგრამა

font [fɒnt] შრიფტების კომპლექტი (მაგ., დისფლევებში), შრიფტი. **Δ ~ memory** შრიფტული მეხსიერება

foodies [fudis] საუბ. მდიდარი, „სნობი“ მყიდველები (რომლებიც საქონელს ეგზოტიკური სიამოვნებისთვის იძენენ)

foods ['fu:dz] სასურსათო კომპანიების (ფირმების) ფასიანი ქაღალდები

foolproof ['fu:lpru:f] საუბ. უცოდინარებისაგან დაცული (კომპიუტერული პროგრამა); უცოდინართა ხმარებისაგან დაცული (მაგ., პერსონალური კომპიუტერის არასწორი ექსპლუატაციისაგან დაცვის პროგრამა)

foolscap ['fu:lskæp] დიდი ზომის საწერი (ან ნახაზების გადასატანი) ქაღალდი.

foot [fʊt] ინგლ., ამერ. ფუტი (1 ფუტი = 0,308 მეტრი = 30,8 სმ); აბრ. f.; ft. **Δ ~ up** მიღწევა (თანხის რაოდენობისა); ჭამში შედგენა (შეადგენს)

footage [fʊtɪdʒ] ფუტიჯი: 1. ფუტებში გამოსახული სიგრძე; 2. ფუტებში გაზომილი მასალის (ან მუშაობის) საფასური, ფუტების შესაბამისი ტარიფი

footing ['fʊtɪŋ] 1. სასამსახურო პოსტინფორმაცია (მაგ., ეკონომიკურ მონაცემების ან პროგრამების დამთავრების შემდგომ დისფლვის ეკრანზე გამოსული მმართველი ინფორმაცია); 2. საყრდენი წერტილი; ფუქნდამენტი; 3. მტკიცე პოზიცია; 4. ურთიერთობა

forage ['fɔrɪdʒ] 1. საქონლის საკვები, ფურაჟი; 2. ძებნა (საკვებისა).

forbear [fɔ:'beə] 1. შემწყნარებლობის გამოჩენა; 2. თავის შეკავება; მოთმენა; ატანა; 3. (გრძნობების) შეკავება; (სურვილების) მოთოკვა; 4. თავის არიდება.

force [fɔ:s] 1. ძალა (მაგ., სამუშაო ძალა); 2. ძალა; მოქმედება (მაგ., ხელშეკრულებასთან დაკავშირებით); 3. იძულება; დაძალება. **Δ to ~ down** დაცემა, დაგდება (მაგ., ფასისა); **to ~ the market** ბაზრის სიტუაციებზე დაწოლა; ბაზრის იძულება; **~ up** საუბ. ამაღლება, აგდება (მაგ., ფასისა)

forcible ['fɔ:səb(ə)] იძულებით (მაგ., კება მოშიმშილისა); ძალადობით (შეჭრა სხვის ბინაში)

forecast ['fɔ:kæ:st] 1. წინასწართქმა; წინასწარმეტყველება; პროგნოზი; 2. დაპროგნოზება

foreclose [fɔ:'kleʊz] 1. დაგირაევებული ქონების გამოსყიდვის უფლების დაყარვა; 2. ქონების ჩამორთმევა.

foreign-made [f,æri:n meɪd] უცხოური წარმოების(ა); საზღვარგარეთ დამზადებული

forejudge [fɔ:dʒʌdʒ] შედეგის წინასწარი განჭკვრეტა; მიიკრძობითი გადაწყვეტილების მიღების გაუღენის ქვეშ ყოფნა.

foreman ['fɑ:mæn] ოსტატი, ბრიგადირი; ტექნიკოსი

forensic [fə'rensɪk] სასამართლოსთან, კანონთან ან დანაშაულის გამოკვლევასთან დაკავშირებული.

forensic medicine [fə'ri: 'med s(ə)n] სასამართლო მედიცინა.

foresee [fə:'si:] 1. წინასწარ გახეხვება; 2. გრძობა; ცოდნა.

foresight [fə:'saɪt] განხეხვება, ლოდინი (მაგ., ფასების ამაღლების შესახებ)

forspace [,fɔ:spes] საევაკურო ფართობი

forestall [fə:'stɔ:l] წინასწარ ყიდვა (მაგ., საქონლისა ფასების ამაღლების მიზნით)

forfeit ['fɑ:fɪt] 1. საბაჟო ჭარბი; 2. უფლების დაკარგვა; 3. კონფისკაცია

forfeiture [fə:'fɪtʃə] 1. (ფულადი) შენატანის, გირაოს ან ავანსის დაკარგვა (კონტრაქტის პირობების დარღვევის გამო); 2. ქონების ან უფლების ჩამორთმევა.

forge ['fɑ:dʒ(ə)] გაყალბება, ფალსიფიკაცია (მაგ., დოკუმენტისა, ჩეკისა, თამასუქისა).

forgery ['fɑ:dʒ(ə)rɪ] 1. ყალბი მონეტა; ყალბი ფული; 2. ყალბისმქნელობა (მაგ., ჩეკისა ან თამასუქისა); რიოშობა

forgetful [fə'getf(ə)l] სტატ. უმერმეკმელო

forgetfulness [fə'getf(ə)lnɪs] სტატ. უმერმეკმელობა

forgetting rate ['fɑ:dʒɪtɪŋ reɪt] საქონლის დავიწყებადობა (გარესტიმულის, მაგ., რეკლამის, არარსებობისას)

forgive [fə'gɪv] (ვალის) პატიება, (ვალის დაბრუნებისაგან) უარის თქმა

forgo [fə:'rgʊ] უარის თქმა (უფლებაზე, მოთხოვნაზე).

forjudge [fə'dʒʌdʒ] სასამართლოს გადაწყვეტილებით ჩამორთმევა (ან გასახლება).

form [fɑ:m] 1. ფორმა; 2. ბლანკი; ფორმულარი; უწყისი; დადგენილი ნიმუში; ანკეტა; 3. ტიპი; სახე; ფორმა; 4. მათემ. გამოსახულება; 4. შექმნა; ფორმირება; დაფუძნება (მაგ., კომპანიისა, ფირმისა); 5. წარმოდგენა (ინფორმაციისა კომპიუტერის მეხსიერებაში). **Δ in bearer** ~ წარმოდგენისათვის (რაიმეს გაცემის თაობაზე საბუთის წარდგენისას); **in due ~ of law** კანონით დადგენილი ფორმით; **in kit** ~ კომპლექტში. **Δ special ~ s of trading** საცალო ვაჭრობის სპეციალური სახე (რომელსაც მსხვილი ფირმები ანხორციელებენ კრედიტით, თავიანთი აგენტების მეშვეობით; გადავ ზაენხთი ვაჭრობა)

formal company ['fɑ:m(ə)l 'kʌmpəni] ოფიციალური კომპანია (ფირმა, რომლის ხელმძღვანელობასა და თანამშრომლებს ახასიათებთ ურთიერთობათა ოფიციალური სტილი)

format ['fɑ:mæt] 1. ფორმატი; 2. ფორმა; 3. მონაცემთა ფორმატი; დოკუმენტის ფორმატი; 4. ფორმატის მიცემა

formation [fɑ:'meɪʃ(ə)n] 1. (ეკონომიკური) ფორმაცია; სტრუქტურა; 2. ფორმირება; წარმოქმნა (მაგ., მარაგისა, წარმოების დანახარჯებისა). **Δ human capital** ~ კაპიტალდაბანდება ადამიანისათვის, სახალხო კაპიტალდაბანდება (ძირითადად განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვისათვის). **price** ~ ფასთწარმოქმნა; ფასების დაწესება

formula ['fɑ:mjule] 1. ფორმულა (მაგ., ფასთწარმოქმნისა, მარაგის დონისა, შეკვეთის მოცულობისა, პროგნოზისა და ა. შ.); 2. მას. მომს. (ერთარხიანი ან მრავალარხიანი) მომსახურების სისტემის ფორმულა (ერთარხიანისთვის — **პოლაჩეკ-ხინჩინის**, ხოლო მრავალარხიანისთვის — **ო' დელლის, ერლანგის, ენგსეტის** და სხვ.)

forswear ['fɑ:'swɛə] 1. ფიცის ქვეშ უარყოფა; 2. ცრუმოწმობა; 3. უარის თქმა.

fortes fortun(a) adjuvat ლათ. („ფორმტეს ფორტუნ ადიუვატ): „ძლიერებს ბედი წყალობს [ეხმარება]“ (ტერენციუსი, „ფორმოინი“, 293)

Fortune [fɑ:'tʃunə] 500 აშშ-ის 500 უმსხვილესი კორპორაციის ყოველწლიური სია (აქვეყნებს ჟურნალი Fortune)

forum-shopping ['fɑ:rəm] „მოხერხებულის“ („სასურველის“) სასამართლოს ძებნა; სასამართლოს ფორუმის შერჩევის საშუალება.

forward ['fɑ:wəd] 1. გაგზავნა; გადაგზავნა; ექსპედირება; 2. სამომავლო; სასწრაფო; წინასწარი (მაგ., გარიგების პირობის შესახებ); 3. მოწინავე; პროგრესული; 4. წინასწარი; სამომავლო (გადასახდელი და სხვ.); 5. ამიერიდან; ამის შემდეგ; წინდაწინ; 6. დახმარება; 7. ხელის შეწყობა.

forwarder ['fɑ:wədə] 1. ექსპედიტორი; 2. საექსპედიციო სააგენტო; სატრანსპორტო სააგენტო; 3. ეკონომიკური ინფორმაციის გადაცემის მიმართულების შემრჩევი (მოწყობილობა დამარშრუტებულ ქსელში)

forward-looking routing ['fɑ:wəd lʊkɪŋ 'ru:tɪŋ] ეკონომიკური ინფორმაციის გასვლის გზის დაპროგნოზებით დამარშრუტება

foster ['fɒstə] სხვისი შვილის გამზრდელი.

F.O.T., f.o.t. [ef ɔ:ti:] იხ. free of tax

fuling ['fɔ:lɪŋ] 1. დაზიანებულობა, უწყესრიგობა; ხანგამოშვებით მუშაობა; 2. დაბინძურება; დაკუქუქიანება; 3. (ხელსაწყოს) არაზუსტი მუშაობა; რეჟიმიდან ამოვარდნა

found [faʊnd] 1. დაფუძნება; დაწესება; ძეგლდება; 2. დასაბუთება

foundation [faʊn'deɪʃ(ə)n] 1. საფუძველი; ფუნდამენტი; ფუძე; საფუძველი (მაგ., ეკონომიკური საფუძველი); 2. ფონდი (მაგ., საქველმოქმედო, საგანმანათლებლო, კულტურული და ა. შ.); იხ. აგრეთვე Fund 3. დაფუძნება; დაარსება; დაწესება; ძეგლდება; 4. pl. საფუძველები; (თეორიული) პრინციპები

founder [faʊndə] დამფუძნებელი (მაგ., ფონდისა)

Four C's ამერ. (ყველაზე პოპულარული) ოთხი სახეობის საქონელი; „ოთხი C“ (სიგარეტები, კანფეტი, ყავა და კოკა-კოლა: cigarette, candy, coffee, Coca-Cola)

Four M's [fɑ:emz] „ოთხი M“ (მასალა, მუშა ძალა, მოწყობილობა, ფული: material, men, machines, money)

Fr. [ɛfɑ:] აბრ.: 1. (France-დან) საფრანგეთი; აბრ. *საფრ.*; 2. (friday-დან) პარასკევი
Fr [ɛfɑ:] აბრ.: 1. (frank-დან) ფრანკი; 2. (father) მამა; შემქმნელი; საპატიო წევრი (ქალაქისა); 3. (form-დან) -დან; ... დან გამომდინარე

fraction ['fræksj(ə)n] 1. წილი, ნაწილი; 2. წილადი; 3. (რიცხვის) ნაწილი, მანტისა.
Δ - of market ბაზრის სეგმენტი; **cost** - დანახარჯის ელემენტი

frame [freɪm] 1. ჩარჩოში მოქცეული კანონები; 2. ცილისწამება; ვინმეს წინააღმდეგ საქმის შეთითხნა; 3. სტრუქტურა; სისტემა; 4 შექმნა; შედგენა; დაფორმულება; 5. არასწორად დადანაშაულება; ფაქტების გაყალბება; 6. მონაცემთა ჩგუფი, მონაცემთა ბლოკი; (მონაცემთა) კადრი; 7. ფრეიმი (ცოდნათა წარმოდგენის ერთეული, რომელიც აღწერს ცნებას ან ობიექტს); გამოსახულების კადრი; ჩარჩო (სტრუქტურული ზებული დოკუმენტის ნაწილი, რომელიც გამოტანილია დისფლემის ეკრანზე, შეიცავს ტაბულას, გრაფიკებს), ტექსტს ან ერთი მეორე შიჩა შენებულ რამდენიმე ინფორმაციულ ჩარჩოს); 8. ინგლ. სლენ. იურ. ცრუ ჩვენებებზე დაფუძნებული განაჩენი; 9. სლენ. მოგონილი, ცრუ ჩვენებები; 10. სპორტული თამაშის ნაწილი (ტაიმი, რაუნდი); 11. სტრუქტურა; აგებულება; საფუძველი 12. (თეორიის ან მეთოდით შექმნა, დამუშავება; (გეგმის ან სტრატეგიის) გამოუმუშავება. **Δ to ' law** სამართლის ნორმების დაფორმულება, შედგენა; - **of government** მთავრობის სტრუქტურა; - -**buffer** (საინფორმაციო) კადრების ბუფერული მეხსიერება (კომპიუტერში); - -**buffer architecture** (საინფორმაციო) კადრების ბუფერული გრაფიკული სისტემა; - -**buffer controller** (საინფორმაციო) კადრების ბუფერების კონტროლერი (მართვის მოწყობილობა)

frame multiplexing [freɪm 'mʌltipleksɪŋ] 1. (ეკონომიკურ მონაცემთა) კადრების შემქმნა (დამულტიპლექსება); 2. (საინფორმაციო) კადრების გაერთიანება

frame up ['freɪm'ʌp] 1. ცრუ ბრალდება; 2. ფაქტების გაყალბება; 3. გაფორმება; 4. საიდუმლო შეთქმულება.

framework ['frɛmwa:k] 1. (ჩარჩოები); ზღვრები; 2. სტრუქტურა, აღნაგობა; 3. გასხვლა

franchise ['fræntʃaɪz] 1. შეღავათი, სპეციალური პრივილეგია; 2. pl. მონოპოლური უფლებები და პრივილეგიები; 3. ფრანჩიზა; განსაკუთრებული კონტრაქტი (საწარმოსა და სავაჭრო ორგანიზაციის შორის); იხ. აგრეთვე **deductible franchiser**

franchisee ['fræntʃaɪ'zi:] მწარმოებელი ფირმისაგან სავაჭრო ნიშნიანი საქონლის გაყიდვის უფლებამოსილებული ფირმა

franchise extension ['fræntʃaɪz ik'stɛnʃ(ə)n] ახალი საქონლისათვის უკვე არსებული სავაჭრო ნიშნის [მარკის] მიკუთვნება

franchiser ['fræntʃaɪzə] 1. ფრანჩაიზერი: ფირმა (ან კომპანია), რომელიც საკუთარი სამარკო საქონლის გაყიდვისა და რეკლამის მიზნით სავაჭრო ნიშნის გამოყენების უფლებას აძლევს სხვა (სავაჭრო) ფირმას; 2. შეღავათის (ანუ სპეციალური პრივილეგიის) მქონე პიროვნება

franchising ['fræntʃaɪzɪŋ] საგ. ეკ. ურთ. ფრანჩაიზინგი: პრივილეგიების მინიჭების უფლება, რომლითაც მსხვილი ფირმა (ფრანჩაიზერი) დამოუკიდებელ ფირმებს (ოპერატორებს) სავაჭრო ნიშნიანი საქონლით ვაჭრობის უფლებას უფორმებს გარკ-

ვეული თანხის (10-30 ათასი დოლარის) პირველი შესატანის და ამონაგების (2-20 %-მდე) დანარიცხის ფასად (იხ. აგრეთვე franchiser 1.)

franco (იტალ. franco თავისუფალი; დამოუკიდებელი) საგ. ეკ. ურთ. ფრანკო (საქონლის მიწოდების პირობები, რომლითაც მყიდველი (იმპორტიორი) თავისუფლდება ტვირთის გადატანის ხარჯებისაგან კონტრაქტით აღნიშნულ ადგილამდე. ყველა ხარჯს — სადაზღვევოს, საბაჟოს, შეფუთვის, ტრანსპორტირებისას, — კისრულობს ექსპორტიორი (გამყიდველი), რასაც იგი, შეთანხმების ძალით, ინაზღაურებს მყიდველის მიერ საქონლის ფასის გაზრდის ხარჯზე)

franco-on-board [fræŋkəʊ ɒn bɔ:d] საგ. ეკ. ურთ. „ფრანკო-ბორტზე“ (აბრ. FOB — „ფობ“-ი); „ფრანკო გემის ბორტზე“ (მყიდველსა და გამყიდველს შორის კონტრაქტით გათვალისწინებული საეაქრო პირობა. იხ. აგრეთვე franco); სინ. ინგლ. arce on board (აბრ. f.o.b.)

frank [ˈfræŋk] 1. წერილის ფრანკირება; 2. ფრანკირებული წერილის გაგზავნა; 3. (გადასახადისაგან) განთავისუფლება; 4. დაფრანკვა; რიცხვისა და საფოსტო ტარიფის წარტყმა

fraud [frɑ:d] მოტყუება, თაღლითობა (მაგ., ბიზნესში); ბოროტმოქმედება. **A computer** — კომპიუტერით თაღლითობა; კომპიუტერული (ინფორმაციით) ბოროტმოქმედება; ჰეკერული თაღლითობა (იხ. აგრეთვე hacker 1.)

fraudulent [ˈfrɑ:dʒʌlənt] თაღლითური; გაიმკერული; აღამიანთა მოტყუებაზე გამიზნული.

free [fri:] 1. თავისუფალი (ბაზარი); 2. თავისუფალი, დაუკავებელი (არხი); 3. განთავისუფლებული (მაგ., გადასახადისაგან, ბაჟისაგან); 4. უფასო; ხარჯისაგან განთავისუფლებული; 5. ზარალის გამო პასუხიმგებლობისაგან განთავისუფლებული; 6. (მოცემულ პუნქტში საქონლის მიტანის გამო) დანახარჯის გადახდისაგან განთავისუფლებული; ფრანკო; 7. დაუსაქმებელი; 8. უსასყიდლოდ; 9. დაუპეგრავად; 10. ნებაყოფლობით; 11. კეთილსინდისიერი, კეთილი.

free gift [fri:ɡɪft] მწარმოებელი ფირმის (მიერ მომხმარებლისათვის გადაცემული) საჩუქარი (სარეკლამო მიზნით)

freehold [ˈfri:həʊld] ფრიჰოლდი; მიწის ან ქონების განუსაზღვრელი დროით ფლობის უფლება გადასახადის გადახდის გარეშე.

freeholder [ˈfri:həʊldə] ფრიჰოლდერი; მიწის განუსაზღვრელი ვადით მფლობელი.

free offer [ˈfri:ɔ:fə] უფასო პრიზი; ჯილდოდ საქონლის უფასოდ გატანება

free of tax [ˈfri:ɔf tæks] ბეგარისაგან თავისუფალი; გადასახადისაგან განთავისუფლებული (პიროვნება ან ორგანიზაცია). აბრ. F.O.T.

freeze [fri:z] ბლოკირება; გაყინვა (მაგ., ხელფასისა, რენტისა და სხვ. ფიქსირება (ფასის დონისა და სხვ.)

freight [freɪt] 1. ტრანს. ფრახტი; ტვირთი (უმეტესად საზღაო ტრანსპორტისა); აბრ. Frt. 2. საგ. ეკ. ურთ. დაფრახტვა, გემის დაქირავება (ხელშეკრულების საფუძველ-

ზე, გარკვეული ვადით); ტვირთის გადაზიდვის გადასახადი (იხ. აგრეთვე **cancelling**); 3. ტვირთის გადატანა; გადაზიდვა; 4. საგად ფრახტი, გემით (თვითმფრინავით ან მიწისზედა ტრანსპორტით) ტვირთის გადაზიდვის ან მგზავრების გადაყვანის გადასახადი. **Δ - s are advancing** ფრახტი მატულობს; **air** - ავიატრანსპორტით გადასაზიდი ტვირთი; **cross** - s შემხვედრი გადაზიდვები; **motor** - ავტოტრანსპორტით გადასაზიდი ტვირთი

freighter ['freɪtə] ტრანს. დამფრახტავეი (იხ. აგრეთვე **freight** 2: 1:)

frequency ['fri:kwənsi] 1. სტატ. (ხდომილობათა) სიხშირე; 2. ხშირი გამეორება, პერიოდულობა. **Δ - of interruption**. (მოთხოვნათა) მომსახურების წყვეტა; **replenishment** ~ (მარაგის) შევსების სიხშირე

fresh pursuit [fref pə'sɟju:t] ქურდისა და სხვათა დევნა მოპარულის დასაბრუნებლად.

„frequent shopper“ **points** [fri:kwət,ɟpə pɔɪntz] (კონკრეტულ მაღაზიაში) საქონლის ყიდვით დამსახურებული ქულები (ქულების გარკვეული რაოდენობით მიღველი იღებს სარეკლამო პრიზს); მყიდველობითი სიხშირული ქულები

friction ['frɪkʃ(ə)n] 1. შეუსაბამობა; გადახრა; 2. ეკონომიკური უთანხმოებანი, ეკონომიკური ხახუნი

fringe [frɪndʒ] 1. დამატება (თანხისა, მაგ., ხელფასის გარდა); 2. pl. დამატებითი შეღავათები (მაგ., პენსიების, ანაზღაურებადი შევებულების შესახებ)

fringe time [frɪndʒ taɪm] ტელეზღურბლური დრო (პიკურ დრომდე ან მის შემდგომი მკირე დროითი ინტერვალი)

frisk [frɪsk] ვინმეს გარჩხეკა (იარალის ან რაიმე პაკეტის აღმოსაჩენად).

fritz [frɪtʒ] ამერ. სლენ. მწყობრიდან გამოყვანა (ხელსაწყოსი, აპარატურისა და მისთ.). **Δ on the** - არამომუშავე, არაფუნქციონირებადი

frivolous ['frɪvələs] არასერიოზული, ფრივოლური. **Δ complaint** არასერიოზული სარჩელი, რომელიც საქმეში არ შეტანილა.

frolic ['frɒlɪk] გასართობი; არასერიოზული. **Δ - of his own** სიტუაცია, როდესაც დაქირავებული პირი ზარალდება მისი სამსახურის გარეთ მუშაობით, რის გამოც დაქირავებელი პასუხს არ აგებს ამ ზარალზე.

front [frʌnt] 1 საბუთის ხილული, პირდაპირი მხარე; 2. სამართალდარღვევის ლეგალური დამალვა.

frontier ['frʌntɪə] 1. ზღვარი; საზღვარი; 2. ზღვრული დონე; ზღვრული შესაძლებლობები; 3. შემოსაზღვრა; შეზღუდვა; 4. ახალი უბანი, ახალი დარგი (ეკონომიკისა, ტექნიკისა)

frontier selling ['frʌntɪə selɪŋ] პროფ. დამყრობცია მარკეტინგი (ახალი საბაზრო ტერიტორიების დასაპყრობად მოკეზული აგრესიული და ენერგიული მარკეტინგი)

frozen ['frɔ:z(ə)n] 1 გაყინული (მაგ., ანგარიში, ხელფასი); 2. ბლოკირებული (ბიზნესი, საწარმო).

Fr. [ɛfa:tɪ:] (აბრ.) იხ. **freight**

fruges consumare nati

ლათ. („ფრუგეს კონსუმარე ნატი“): (ქართ. შესატყვისი) - მიწიერი სიამოვნებისთვის დაბადებულნი (სიტყვა-სიტყვით: „მიწიერი ხილის ჭამისთვის [მირთმევისთვის] დაბადებულნი“ - ჰორაციუსი, „გზავნილები“, I, 2, გვ. 27-31)

fruiterer [ˈfru:t(ə)rə] ბრიტ. ხილის გამყიდველი

frustrate [frʌˈstreɪt] 1 შესრულების ჩაშლა; დაუშვებლობა (განსაკუთრებით კონტრაქტის პირობებში) 2; იმედის გაცრუება; 2. მარცხი; კრაზი (გეგმისა პროექტისა).

ft [ɛftɪ:] (აბრ.) იხ. **foot**. აბრ. ფტ-ი.

fugit irreparabile tempus ლათ. („ფუგიტ ირეპარაბილე ტემპუს“): „მიქრის დაუბრუნებელი დრო“ (ვერგილიუსი, „გეორგიკები“, III, გვ. 284)

fugitive [ˈfju:dzɪtɪv] 1. პირი, რომელიც მართლმსაჯულებას გაურბის; (სამართლებრივად) ძებნაში მყოფი; 2. დევნილი; გამოძევებული; 3. არაახანგრძლივი.

fulfil [fʌlɪʃ] ანგლ. **fulfill** ბრიტ. კონტრაქტით დაპირებულის შესრულება.

full region [fʌl ˈri:dzj(ə)n] (ეკონომიკური მოდელის ან ობიექტის) სრული უზნის გამოსახულება (დისფლემის ეკრანზე)

fumes ex fulgore ლათ. („ფუმეს ექს ფულგორე“): „ელვის შემდეგ კვამლი“ (აქ I დიადიდან არაფერი რჩება; 2. ყველაფერს ერთი დასასრული აქვს)

function [ˈfʌŋkʃ(ə)n] 1. დანიშნულება, ფუნქცია, მოქმედება; 2. ფუნქციონირება, მოქმედება; დანიშნულების შესრულება; 3. pl. (სამსახურებრივი) ფუნქციები

functionability [ˈfʌŋkʃəb ˈæbɪlɪti] ქმედუნარიანობა; ფუნქციობის უნარიანობა

functus officio ლათ. („ფუნქტუს ოფიცო“): „უფლებამოსილების ან იურის, დიქციის არქონა“.

funcional [ˈfʌŋkʃ(ə)nəl] ფუნქციური, (გარკვეული) ფუნქციის შემსრულებელი (მაგ., ფირმის მართვის ორგანოს შესახებ); ქმედითი

Fund, fond [fʌnd] 1. ფონდი; 2. მარაგი; რეზერვი; 2. ინგლ. სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები; 3. ანგლ. (კორპორაციის) ფასიანი ქაღალდები; 4. pl. ფონდები საშუალებანი; კაპიტალი; 5. ფულის დაბანდება; კონსოლიდება. **Δ in - s** ფულიანი (კლიენტის შესახებ); **no - s** „გაუნაღლებლად“ (წარწერა ინკასირებულ ჩეკზე, როცა ანგარიშზე არ ირიცხება ჩეკის გადახდის საფასური); **at sufficient - s** „ფულადი დაფარვით უზრუნველყოფილი არ არის“ (ბანკის თანამშრომლის წარწერა გაუნაღლებელ ჩეკზე ან თამასუქზე); **to invest - s** ფონდების ინვესტირება; კაპიტალდაბანდება

European Development - განვითარების ევროპული ფონდი (ევროპის ინვესტიციური ბანკის სპეციალური ფონდი); **International Monetary** - საერთაშორისო სავალუტო ფონდი. აბრ. სსფ-ი

fundholder [fʌndˈheɪldə] 1. ფონდმფლობელი; 2. ინგლ. სახელმწიფოს ფასიანი ქაღალდების მფლობელი

fundilexic [fʌndɪˈleksɪk] ფუნდილექსიცი (პირი, რომლის გვარი იწყება რომელიმე ასოთი ანბანური რიგიდან N-დან Z-ის ჩათვლით. იხ. აგრეთვე **summilexic**)

funding [ˈfʌndɪŋ] 1. სესხის (ან ვალის) კონსოლიდაცია; ხანმოკლე დავალიანების გახანგრძლივება; 2. დაფინანსება

funds [ˈfʌndz] pl. 1. ფონდები (იხ. fund); ბანკში ბიზნესის განვითარებისათვის არსებული საშუალო კაპიტალი; 2. ბანკში არსებული ნაღდი ფული, მონეტა, კრედიტის ბალანსები. მენაბრეთა ანგარიშებზე რიცხვული თანხა და ა. შ.

fungible [ˈfʌndʒəb(ə)l] მემკვიდრეობითი (საგნები, ნივთები და სხვ.)

funk [ˈfʌŋk] ბრიტ. სლენ. 1. ფული; ფულადი ფონდი; რეზერვი (იხ. აგრეთვე **ackers, boot**); 2. შიში; უხასიათობა; 3. მოტყუება

furnisher [ˈfɜːnɪʃə] მიმწოდებელი (მაგ., საქონლისა, პროდუქციისა); მომმარაგებელი

furnishing [ˈfɜːnɪʃɪŋ] 1. საოჯახო საქონელი; 2. მოწყობილობა. **Δ home** -სამეურნეო საქონელი

furryery [ˈfɜːrɪəri] ბეწვეული; ბეწვეულით ვაჭრობა

furtherance [ˈfɜːð(ə)raɪns] განხორციელების ხელშეწყობა; 2. წინსვლა; 3. დახმარება; მხარდაჭერა

fuse [ˈfjuːz] (ფირმების) შერწყმა; შეერთება; გაერთიანება

fustian [ˈfʌstɪən] 1. მაღალფარდოვანი სტილი; გაბლენძილი შესახედაობა; 2. მაღალფარდოვანი სიტყვები

futures [ˈfjuːtʃəz] ბრიტ. ფიუჩერზი (1. ფიქსირებული რაოდენობის ფართო მოხმარების საქონლის, ფასიანი ქაღალდების ან უცხოური ვალუტის, შეთანხმებული მიწოდების ვადის გათვალისწინებით, ყიდვის ან გაყიდვის კონტრაქტი; 2. ფიუჩერზი, გარკვეული დროით, საკომერციოდ ნაყიდი საქონელი, ფასიანი ქაღალდი, ვალუტა; 3. სასწრაფო გარიგებები, სასწრაფო კონტრაქტები, ფიუჩერსი. (აბრ. fut.). იხ. აგრეთვე **futures contract**. **Δ to deal** - in კომერციული მიზნით საქონლის წინასწარი ყიდვა

futures contract [ˈfjuːtʃəs ˈkɒntrækt] ფიუჩერზული კონტრაქტი; სამომავლო კონტრაქტი (იხ. **futures** 1.)

futures market [ˈfjuːtʃəs ˈmɑːkɪt] ფიუჩერზული ბაზარი; ფიუჩერზების საყიდი ან გასაყიდი ბაზარი (იხ. აგრეთვე **futures** 1.)

futurity [fjuːtʃ(ə)rɪti] სამომავლო საეარაუდო მოვლენები (ეკონომიკაში)

fuzz [ˈfʌz] ამერ. სლენ. პოლიცია.

fuzzy [ˈfʌzi] 1. არამკვეთრი; ბუნდოვანი (გამოსახულება დისფლემის ეკრანზე); 2. გაურკვეველი; განუსაზღვრელი

f.v. [ef vi:] (აბრ. **fishing vessel**-დან) გემის ტონაჟი, მთლიანი წონა

f.w. [ef dʌb(ə)lju:] (აბრ) იხ. **forward**

f. y., ან **F. Y.** [ef wai] (აბრ. **fiscal year**-დან) ფისკალური წელიწადი; მთავრობის საფინანსო წელიწადი (ინგლის ში 6 აპრ.-დან შემდეგი წლის 5 აპრ.-მდე, ა შშ-ში 1 ივლ.-დან 30 ივნ.-მდე)

G,g

G.g [dʒi:] აბრ.: 1. (German-დან) გერმანელი; გერმანული. აბრ. გერმ. 2. (Germany-დან) გერმანია. აბრ. გერმ. 3. (general-დან) მთავარი; გენერალური. აბრ. გენ.

g. [dʒi:] აბრ.: 1. (grain-დან) მარცვალი; 2. (gram(me)-დან) გრამი. აბრ. გრ. 3. (gold-დან) ოქრო

GA., Ga [dʒi:'ei] აბრ. (Georgia, USA-დან) ჯორჯია (აშშ. იხ. აგრეთვე GEO)

gab [gæb] 1. ამოღება; 2. ამონაღები; ამოღებული; შეკამათება; შესიტყვება;

2. საწინააღმდეგო აზრის გამოთქმა.

gabble ['gæbl] ყბელობა, ლაყბობა, სიმართლისაგან თავის დაძვრენის მცდელობა

gaby ['geɪbi] (სალ.) უეშმაკო; მიაშიტი; გულუბრყვილო;

gadget ['gædʒɪt] 1. ახალი მოწყობილობა; ახალი სამარჯვი; 2. ტექნიკური სიახლე;

3. საექვო საჭიროების პროდუქტი

gadgeteering ['gædʒɪtɪ:ɪŋ] გეჯიტიირინგი. ახალი, მაგრამ უნიშინელოდ მოღიოცირებული საქონლის გამოტანა ბაზარზე

gaffe [gæf] 1. მცდარი ნაბიჯი; 2. უადგილო (უტაქტო) შენიშვნა; 3. უტაქტო ქცევა

gaffer ['gæfə] მოხუცი; ბერიკაცი

gag [gæg] ალიკაპი; სიტყვის თავისუფლების შეზღუდვა

gage [geɪdʒ] 1. გირაო, საწინდარი; წინდი; 2. დაგირავება; 3. გამოწვევა; 4. ამერ. სლენ. იაფფასიანი არაყი (ან ვისკი); თუთუნი, პაპიროსი

gagger ['gægə] 1. მატყუარა; ცრუპენტელა; 2. სასაცილო კომიკოსი

gagrule ['gægru:l] მკაცრი რეგლამენტი, კამათის აკრძალვა

gai-g ჩინური: გეიჯი; ქვეყნის რეფორმა (ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური ბაზისის საფუძვლიანი, რევოლუციური გარდაქმნა. ჩინურად **gaige** არის „რეფორმა“)

gain [geɪn] 1. ნამატი; მატება; მოგება; 2. შემოსავალი; 3. pl. მოგების მიღება; 5. მიღწევა (მაგ., ეკონომიკური ზრდის ტემპისა, სიჩქარისა); 6. მოგების ფუნქცია. **Δ ~ in production** წარმოების მოცულობის ზრდა; **to exact monopoly** - სმონოპოლური შემოსავლების მიღება

gainday ['geɪndei] 1. შეკამათება; შესიტყვება; 2. საწინააღმდეგო აზრის გამოთქმა.

gainful ['geɪnfəl] 1. შემოსავლიანი (სამუშაო); 2. მოგებიანი (მაგ., გარიგების ან რაიმე წამოწყების შესახებ)

gainings ['geɪnɪŋz] 1. შემოსავლები; 2. ხელფასი; გასამჭელო; 3. მოგება

gainless ['geɪnɪs] 1. უშემოსავლო; უსარფო; 2. უხელფასო; გასამჭელოს გარეშე;

სახლაურის გარეშე

gal. (აბრ. gallon-დან) გალონი (ინგლ.-ში 4,546 ლიტრი; აშშ-ში 3,785 ლიტრი)

აბრ. გალ

gala [ɡɑ:lə] 1. საღმრთაღმადგინებელი; საზეიმო; 2. დღესასწაული; ზეიმი.

gale [ɡeɪl] გადასახადის დროული გადახდა (იჯარისათვის, პროცენტისთვის)

gall [ɡɑ:l] თავხედობა, თავგასულობა

gallows [ɡæləʊz] 1. სახრჩობელა; ჩამოხრჩობა; 3. ბოროტი; ჩამოხრჩობის ღირსი; უკეთური.

gamble ['ɡæmbəl] 1. გარისკვა; 2. სარისკო წამოწყება; რისკი; 3. სპეკულაცია, თამაში (საბირჟო საქმიანობაში)

gambler ['ɡæmblə] 1. მებანკოვე; 2. ვალუტებით აზარტულად მოვაკრე; აზარტულად მოთამაშე

game [ɡeɪm] 1. თამაში (მაგ., ეკონომიკური, სტატისტიკური, მარკეტინგული, სტრატეგიული და სხვა თამაშების შესახებ); 2. გეგმა, ჩანაფიქრი

gaming ['ɡeɪmɪŋ] აზარტული თამაშები (ფულზე).

gammon ['ɡæmən] სლენ. მოტყუება; თაღლითობა.

gammon and patter ['ɡæmən ənd 'pætə] 1. პროფესიული ფარგონი; ქურდული სიტყვები; 2. საუბარი; ლაყაფი.

gang [ɡæŋ] 1. ბრიგადა; ცელა; ჯგუფი; 2. ნაყრები, კომპლექტი (მაგ., საყოფაცხოვრებო სამარჯვებისა); 3. დაჯგუფება; ჯგუფში გაერთიანება; 4. კომპლექტი შემაველი; კომპლექტისაგან შემდგარი; 5. დამინაშავეთა ჯგუფი, განგსტერები; ბანდა

gange ['ɡændʒ] მეთვალყურე; ზედამხედველი

gaol ['dʒeɪl] 1. ბრიტ. ციხე; 2. ვინმეს ჩასმა ციხეში.

gap [ɡæp] 1. აზრთა სხვადასხვაობა; განსხვავებულობა; 2. საუბ. ფანჯარა ლექციებს ან სემინარებს შორის; 3. პარი; ინტერვალი, შუალედი (მაგ., დროითი შუალედის შესახებ) (ტერმინი ჰარტი შემოიტანა რეეზ ბერულაეამ - იხ. რ. ბერულაეა, ი. ქეაჩახია - ინგლისურ-რუსულ-ქართული ტექნიკური-განმარტებითი ლექსიკონი. „მეცნიერება“, გვ. 105, 1994 წ.); 4. დეფიციტი, ნაკლებობა (მაგ., ბიუჯეტისა); 5. განსხვავებულობა, სხვადასხვაობა; გაწყვეტა, წყვეტა. 6. ფასის მკვეთრი დაცემა (მარკეტინგში, როდესაც წინა საბირჟო დღის მინიმალური ფასი მიმდინარე დღის მაქსიმალურ ფასზე უფრო მაღალი იყო); 7. ფასის მკვეთრი ზრდა, როდესაც წინა დღის მაქსიმალური ფასი მიმდინარე დღის ფასზე ნაკლები იყო; Δ deflationary ~ დეფლაციური წყვეტა,

დეფლაციური განსხვავებულობა (ერთობლივი წინადადების მეტობა ერთობლივ მოთხოვნილებასთან); **inflationary** – ინფლაციური წყვეტა, ინფლაციური განსხვავება (ერთობლივი მოთხოვნილების მეტობა ერთობლივ წინადადებებთან); **trade** – სავაჭრო ბალანსის დეფიციტი. **შენიშვნა:** ტერმინი გეპ-ი (გეპი) ავტორთა მიერ შემოტანილია სიტყვის მრავალასპექტიანი გამოყენების მიზნით განსხვავებული და მომიჯნავე დარგებში ხმარების მაღალი სიხშირის გამო (იხ. რ. ბერუღაევა, თ. ბერუღაევა – ინგლ.-ქართ. უნივერსალური ბინსეს-ლექსიკონი (გვ. 107, „იბერთედ-პრესი“, 1995 წ.); ამავე ავტორების ქართ.-ინგლ.-რუსული პროფესიული განმ. ლექსიკონი (გვ. 97, „იბერთედ-პრესი“, 1999 წ.)

gap **gap** [gæp dʒæp] აგრ. სლენ. დანაშაულის ჩადენის მოწმე.

garbage ['gɑ:bɪdʒ] აგრ. 1. ზედმეტი (ეკონომიკური) მონაცემები; ზედმეტი (ეკონომიკური) ინფორმაცია; 2. პროფ. მაკულატურა, „ნაგავი“; ზედმეტი ქაღალდები

garble ['gɑ:bl] 1 (საქმის) ჩაწყობა; 2. ფაქტების დამახინჯება

garbled packet ['gɑ:blɪd 'pækɪt] დამახინჯებულ (ეკონომიკურ) ინფორმაციიანი პაკეტი

garbology [gɑ:'bɒlədʒɪ] გარბოლოგია (ნარჩენების მოცილების, დამარხვის, მოსაპობის ან გამოყენების მეცნიერული შესწავლა)

garner ['gɑ:nə] 1 ბეღელი; 2. საუნჯებელი; საწყობი

garnet ['gɑ:nɪt] 1. ძოწი; 2. მუქი-წითელი ფერი

garnishee [gɑ:'nɪʃi:] 1. პირი, რომელსაც მოვალის ფული აქვს; 2. მესამე პირის ხელში არსებული მოვალის ფულის დაპატიმრების გაფორმება

gashion ['gæʃən] ინგლ. სლენ. 1. ზედმეტი; 2. უფასო; ნაჩუქარი

gate [geɪt] 1 პოლიტ. გეიტი (სუფიქსი, რომელიც ახლავს პოლიტიკური სკანდალის აღმნიშვნელ სიტყვას, მაგ., უოტერგეიტი, ირანგეიტი); 2. კარები; შესასვლელი; გამოსასვლელი. **Δ to ~ the ~** სამსახურიდან გადადგომა; **to give the ~** სამსახურიდან მოხსნა, დათხოვნა, განთავისუფლება

gated service ['geɪtɪd 'sɜ:ʒɪs] შერჩევითი მომსახურება

gatefold advertisement ['geɪt'fəʊld 'ædʒʊ:tɪsmənt] ჟურნალის გაშლილ გვერდებზე მოთავსებული სარეკლამო განცხადება

gateway ['geɪtweɪ] 1. (ტვირთის) გადასაცემი პუნქტი (ერთი სატრანსპორტო ხაზიდან მეორეში); გადაცემის პუნქტი; 2. კომპ. მეტ. კომპიუტერების ქსელთშორისი რაბი; (ქსელთშორის) კავშირის აპარატულ-პროგრამული საშუალებანი; ხიდი

gauge ['geɪdʒ] 1. ზომა; მასშტაბი; 2. ეტალონი; შაბლონი; თარგი; 3. ნაყრები;

ასორტიმენტი; 4. ზომის აღება; გაზომვა; 5. დაკალიბრება; 6. დაეტალონება; ეტალონად ქცევა

gavel ['gævəl] პატარა ხის ჩაქუჩი, რომელსაც კრების (სხდომის) თავმჯდომარე იყენებს წესრიგის დასამყარებლად. მიმდინარე საკითხის დასრულების დასტურად ან მორიგი საკითხის განხილვის დასაწყის სიგნალად; იშვ. ხარჯი; გადასახადი

gazump [gə'zʌmp] 1. გამოძალვა (განს., ხელშეკრულების დადების შემდეგ); ზედმეტი თანხის გადახდევინება; 2. თაღლითობა. Δ he was ~ed, (მაგ., ვინაიდან სხვამ მეტი ფული შეთავაზა სახლის საყიდლად, შეთანხმება გაუქმებულ იქნა.

gear [gɪə] 1. დაქვემდებარება (მაგ., მოთხოვნილების ზრდისადმი); 2. მიმართება; გამიზვნა (მაგ., გარკვეული მიზნის მისაღწევად); 3. მოწყობილობა; მექანიზმი (მაგ., ფირმის განვითარებისა); 4. მექანიზმის ამოქმედება

geedus ['dʒi:dəs] ამერ. სლენ. ფული (სინ. **geetus** იბ. აგრეთვე **buck**)

geek it [dʒi:kɪt] ამერ. სლენ. წაგება, ჩავარდნა ბიზნესში

gelt [gelt] საუბრ. ფული; შემოსავალი, მოგება

gem [dʒəm] ძვირფასი ქვა; ძვირფასეულობა

gen [dʒen] საუბრ. (განსაკ. სამხედრო) ინფორმაცია, ცნობები; დოკუმენტაცია, ფაქტები

general advertiser [dʒenərəl 'ædvɜ:toɪsə] ფართო აუდიტორიისთვის (ახალი საქონლის ან პროდუქტის) რეკლამირება

general audience ['dʒenərəl 'ɑ:diəns] ფართო აუდიტორია (ახალი საქონლის ან პროდუქტის განსახილველად)

general-interest magazine ['genərəl - 'ɪntrɪst 'mæɡəzɪn] მკითხველთა ფართო წრისთვის გამიზნული ჟურნალი

general mail-order firm ['genərəl meɪl - ɔ:də fɜ:m] ფართო ასორტიმენტით საფოსტო გზაენილებით მოვაკერ ფირმა

generate ['dʒenəreɪt] 1. შექმნა (მაგ., ფირმის ნაწარმისა); წარმოება (მაგ., ახალი პროდუქტისა); 2. წარმოქმნა (მაგ., საბაზრო ურთიერთობისა); გენერაცია; 3. გამოწვევა

generation [,dʒenə'reɪʃn] 1. გამომუშავება (მაგ., ელექტროენერგიისა); 2. იხ. **generate** 1.; 2.; 3. სტადია, ეტაპი; განვითარების ეტაპი; 4. (კომპიუტერთა) თაობა; 5. გაუმჯობესების სტადია; გაუმჯობესებული ვარიანტი; 6. მათემ. (ფუნქციონალური) გარდაქმნა; 7. დემ. თაობა. Δ ~ of date მონაცემთა ფორმირება; (ახალი) ინფორმაციის შექმნა.

generator ['dʒenəreɪtə] 1. დაპრ. პროგრამა-გენერატორი; გენერაციის პროგრამა (მაგ., ახალი დარგის ეკონომიკურ-ტექნიკური მახასიათებლებიან ქვეპროგრამების შექმნელი პროგრამა)

generative graphics [ˈdʒenərətɪv ɡræfɪks] (ეკონომიკური ობიექტის ან მოდელის) სახისმეტყველებითი ფერადი გრაფიკა (დისფლევებისათვის)

generic [dʒɪˈnerɪk] დაუპატენტებელი; საეაჭრო მარკის არმქონე.

generic product [dʒɪˈnerɪk prɒˈdʌkt] მაღალი კლასის საქონლის წარმომადგენელი (ახლად შექმნილი სამარჯო პროდუქტი)

generics [dʒɪˈnerɪks] არასამარჯო საქონელი; (საზოგადოდ) ცნობილი პროდუქტი, გენერიკი

GEO [ˈdʒi:əʊ] (აბრ. Georgia;) საქართველო.

genocide [ˈdʒenəsɔɪd] რასის, ეთნიკური ჯგუფის ან რელიგიური ჯგუფის მასობრივი ამოწყვეტა; გენოციდი

genuine [ˈdʒenjuɪn] ნამდვილი; ჭეშმარიტი; არახელოვნური

genus ლათ. („გენუს“); მოღგმა. **genus materna** დედისეული გეარი

geonomics [ˈdʒeʊˈnɒmɪks] გეონომიკა (იხ. economic geography)

germane [dʒɜːˈmeɪn] 1. (საკითხის) შესაბამისი; 2. დროული; მართებული (შენიშნა); 3. სათანადო (რეაგირება).

gerrymander [dʒerɪmændə] 1. წინასარჩევო მაქინაციები (რომელიმე პარტიისათვის უპირატესობის მისანიჭებლად); 2. არჩევნების გაყალბება

gerontology [ˌdʒerənˈtɒlədʒɪ] (ბერძ. geron — მოხუცი, logos — მოძღვრება) გერონტოლოგია (მეცნიერება სიცოცხლის გახანგრძლივების შესახებ)

Geschäft გერმ. გეშაფტი (მომგებიანი საქმე; სარფიანი გარიგება; საეაჭრო ოპერაცია)

gestation [dʒeˈsteɪʃn] დაბანდების მომწიფება (კაპიტალური მშენებლობისა და საწარმოო სიმძლავრეების ათვისების პერიოდში ძირითად ფონდების დაბანდების შესახებ)

Getro იაპ. ჭეტრო; ჭეტროს სისტემა (იაპონურ საელჩოებსა და საკონსულოებში მომუშავე სპეციალისტების მიერ კონკრეტულ ქვეყნების ეკონომიკაზე დაკვირვება, ბაზრის კონიუნქტურის ინფორმაციის დაგროვება, ანალიზი და სხვა, რასაც იაპონური მრეწველობა ითვალისწინებს)

get [get] (ინგ. gett) ებრაელთა წესის მიხედვით განქორწინება

gezump [ˈdʒeʒʌmp] ნამეტი [ზეღმეტი] ფასის დაღება (მაგ., მიწის, შენობის და სხვათა გაყიდვისას)

„zunder [dʒeˈzʌndə] გასაყიდი ფასის დაკლება (მაგ., სასწრაფოდ აუცილებელი თანხის შესაგროვებლად)

გ. გ. [dʒɪːdʒɪː] (აბრ. great gross-დან) მთლიანი წონა, ბრუტო (იხ. აგრეთვე brutto, netto)

ghosts [gəʊst] შემოსავლები, მოგებები (და სხვ.), რომლებზეც ბევარის გადახდას გაურბიან (ვინაიდან მათზე არა აქვთ ინფორმაცია საგადასახადო დაწესებულებაში)

gibberish [ˈdʒɪbərɪʃ] ბრიტ. იხ. **garbage** (აშერ.)

gibe [dʒaɪb] (სინ.: **gird**) 1. ღაცინვა; 2. სასაცილოდ ავლება.

gift [ɡɪft] 1. საჩუქარი; ნაჩუქარი; 2. განაწილების უფლებამოსილება (მაგ., შემოსავლის, მოგების, თანამდებობის და მისთანათა განაწილებისა); 3. შემოწირულობა; საჩუქრად გადაცემა (მაგ., თანხისა, უძრავი ან მოძრავი ქონებისა); 4. ნიჭი; (ჭაღან-ტი); 5. მოგების განაწილების უფლება. იხ. **აგრეთვე** **donation** 2.; 1.

gift division [ˈɡɪftˈdɪvɪʒn] (საქონლის გაყიდვის) სტიმულირების სარეკლამო პროდუქტის შემქმნელი საფირმო განყოფილება

gift item [ˈɡɪftˈaɪtəm] სუვენირული საქონელი (რეკლამათ შემქმნელი ფირმის მიერ სარეკლამოდ გავრცელებული პროდუქტია)

giftware [ˈɡɪftwɛə] სასაჩუქრო საქონელი

gigabyte [ˈɡɪɡabɑɪt] კომ. მეცნ. გიგაბაიტი, მილიარდი ბიტი (იხ. **bit**)

gigacycle [ˈɡɪɡɑsaɪkl] 1. გიგაციკლი; მილიარდი პერიოდი; 2. მილიარდი პერიოდი (რხევა წამში)

gigaflops [ˈɡɪɡɑflɒps] გიგაფლოპსი (მცოცავ მძიმეანი [წერტილიანი] მილიონი ოპერაცია წამში, რომელიც სრულდება თანამედროვე (პერსონალურ) კომპიუტერებში)

gilt-edged [ˌɡɪlt - ˈɛdʒd] 1. „ოქროს კიდეებიანი“, ოქროთი მოვარაყებული; პირველი კლასისა, უმაღლესი ხარისხისა; 2. განსაკუთრებით საიმედო (ფასიანი ქაღალდებისა და ფულის ბაზრის სხვა ინსტრუმენტის შესახებ)

gilt-edged securities [ˌɡɪlt - ˈɛdʒd ˈsɪkjʊrɪtɪz] საუბ. საიმედო ფასიანი ქაღალდები

gimme [dʒɪm] ბრიტ. ზიმი; 1. არაფრისთვის ან მცირედი ყურადღებისათვის მიღებული ნივთი ან საჩუქარი; 2. თავისუფალი საჩუქარი მცირედი სამსახურისათვის (სინ. **gimnie**)

gimmick [ˈɡɪmɪk] სარეკლამო ხერხი; ტრიუკი

gip [dʒɪp] იხ. **gyp**

girabile (იტალ. **girabile** „ჭირაბილე“ — ბრუნვადი) ინდოსირებადი (იხ. **აგრეთვე** **endorse, endorsee, endorsement, endorser**)

girante (იტალ. **girante** „ჭირანტი“ — მბრუნავი; გადამტანი; გადამგზავნი) ინდოსანტი, ჭირანტი (თამასუქზე გადასავ ზავნი წარწერის ავტორი. იხ. **აგრეთვე** **endorser**)

girata (იტალ. **girata** „ჭირატა“ — ბრუნვა) ვირო, ინდოსამენტი (იხ. **აგრეთვე** **giro, endorsement**); სინ. **ჭირანტი**

giro (იტალ. **giro** „ჭირო“ — ბრუნვა; გადავ ზავნი) 1. ჭირო; ფასიანი ქაღალდით

(ფული, ჩეკი, თამასუქი და სხვ.) თანხის გადახდა-გადაცემა იმავე ბანკის სხვა მენაბრისათვის (იხ. აგრეთვე **bancogiro**); 2. ჭიროანგარიშ(ებ)ი; ჭირობრუნეი; ჭირობრუნის სისტემა **National** - ინგლ. ჭიროანგარიშების ნაციონალური სისტემა

Girobank ჭირობანკი (იხ. აგრეთვე **giro**)

girocheque ['dʒɪrɔtʃek] ბრიტ. ფინანს. ჭიროჩეკი (ეროვნული ჭიროანგარიშების სისტემის კონკრეტული ანგარიშიდან ფულის აღების საბუთი. იხ. აგრეთვე **giro**)

gist [dʒɪst] 1. არსი; ღელააზრი; 2. მთავარი; ძირითადი მუხლი (მაგ., დანაშაულისა)

gist of action [ˌɡɪst əʊ'æksjən] სარჩელის საფუძველი

give [ɡɪv] 1. მიცემა; გადაცემა (მაგ., საამართლოში გამოცხადების შეტყობინებისა); 2. (განაჩენის) გამოტანა; 3. ანდერძის მიცემა; დატოვება; 4. (თვისების) გამოვლენა; აღწერა; გამოსახვა; 5. (აბონენტთან) შეერთება; 6. (პოზიციის) დათმობა, შეთანხმება (მაგ., სავაჭრო გარიგებისას); 7. შეტყობინება; ცნობება. **Δ to ~ effect** მოქმედებაში მოყვანა (მაგ., გარიგების შედეგებისა); **to ~ rise to (smth)** 1. (საქმის) დაწყება; 2. (რაიმე მოვლენის ან შედეგის) გამოწვევა; (რაიმე) შედეგამდე მისვლა (მაგ. სავაჭრო გარიგების შემდგომ); 3. მომიჯნება

give-and-take [ˌɡɪvənd 'teɪk] ურთიერთდათმობა

giveaway [ˌɡɪvəweɪ] უფასოდ გასაცემი ან ფასდაკლებით გასაყიდი საქონელი (ფირმის რეკლამის მიზნით)

giver of bill [ˌɡɪvəf 'bɪl] თამასუქის გამცემი (პირი)

giver of option [ˌɡɪvəɹəf 'ɔ:pjən] ბრიტ. ოპციონის გამცემი ან შემომთავაზებელი

glam [glæm] ბრიტ. გლემ-ი; საშუალო ასაკის (45-59 წლის) კარგად უზრუნველყოფილი პიროვნება

glance [glɑ:ns] 1. სწრაფად შემჩნევა; სწრაფად გადასვლა (ერთი საკითხიდან მეორეზე); 2. სწრაფად შეხედვა

glare [glɛə] მკათფი; თვალისმოშპრელი (გამოსახულება დისფლემის ეკრანზე); ათინათი

glimpse [glɪmps] 1. წუთიერი შთაბეჭდილება; 2. თვალის მოკვრა.

glitch [glɪtʃ] 1. გლიტჩი (პროგრამისადმი არასწორად ფორმულირებული მოთხოვნის შედეგად გაჩენილი ქრონიკული დეფექტი); სიგნალების ხანმოკლე შეფერხება; 2. სტრუქტურების გადახტომა; საინფორმაციო კადრების გაუთვალისწინებელი ძვრა (დისფლემის ეკრანზე), გლიტჩი; 3. პროფ. რეჟიმიდან ამოვარდნა; (ტვინის) ღრძობა (მაგ., რთულ გამოთვლით-ლოგიკურ საქმიანობაზე მუშაობისას); გაქედვა, ბუქსაობა

globalistics ['glɒbəlistɪks] გლობალისტიკა (ენათმეცნიერებაში): გლობალიზაციის პროცესში ეროვნულ ენებში თანამედროვე დარგების უცხო სიტყვათა და გამოთქმათა ენობრივი ნორმის ფარგლებში შემოტანა, რის

შედგება ენა მდიდრდება, მეცნიერული ტერმინოლოგია ვითარდება და სხე. ტერმინი შემოიტანა რეეზ ბერულავამ. იხ. მონოგრაფია: რ. ბერულავა - ენობრივი გლობალიზტიკა, ენის სიწმინდე, სიტყვათა შემოკლება. გამომცემლობა „იბერთელ-პრესი“. 2003.

globalization ['glɒbəlɪzeɪʃn] გლობალიზაცია: საერთაშორისო მასშტაბის პროცესი, რომელიც ხორციელდება საფინანსო ბაზრებზე ფართო ინვესტიციების წყალობით. ამის საფუძველი გახდა ტექნიკური მიღწევები და მიზნობრივი დარეგულირება; მცირე სახელმწიფოებისათვის არახელსაყრელი მოკლენა

global marketing ['glɒsbl 'mɑ:kit] გლობალური მარკეტინგი, საერთაშორისო მარკეტინგი (განსხვავდება ეროვნული მარკეტინგისაგან)

global options menu ['glɒsbl ɔpʃns menju:] გლობალური (ეკონომიკური) პარამეტრების ვარიანტების (ოპციების) მენიუ

glock [glɔk] გადაცდენა; (ნორმალური ფუნქციონირებიდან) ამოვარდნა

gloria ლათ. („გლორია“): დიდება

gloss [glɔs] 1. ინტერპრეტაცია ან განმარტება; 2. შენიშვნა, რომელიც ხსნის ან განმარტავს სიტყვას ან გამონათქვამს.

glut [glʌt] 1. ნაკარბი; ჭარბი (მაგ., ფულის შესახებ); 2. ჭარბწარმოება; საქონლით ავსება; 3. გაჭერება (მაგ., ბაზრისა საქონლით); 4. დაკმაყოფილება (მოთხოვნილებისა); გაძღობა

gm [dʒɪ:em] (აბრ. **gram(me)**-დან) გრამი; 0,001 კგ. აბრ. გრ.

gm², g/m² გრამი კვადრატულ მეტრზე (ქალაქის წონის საზომი ერთეული) აბრ. გმ²

g. m. q. [dʒɪ:em kjʊ] (აბრ. **good merchantable quality**-დან) საქონლის სავაჭრო (სამყიდველო) ხარისხი

GMT ან **G.M.T.** [dʒɪ:əm'ti:] (აბრ. - **Greenwich Mean Time**-დან) ინგლ. გრინვიჩის დრო; გრინვიჩის დროით (საერთაშორისო შეთანხმებით ლონდონის ახლოს, ნულ გრადუსის განედზე, გრინვიჩში ათელილი დრო); სინ. დასავლეთ ევროპული დრო

G.N.P. (აბრ. **gross national product**-დან) მთლიანი ეროვნული შემოსავალი აბრ. გემ-ი

go [gəʊ] 1. მუშაობა; მოქმედება; ფუნქციონირება; 2. ვარგისობა; 3. ვარგისი; 4. მოწონება, მიღება (მაგ., გეგმისა, პროექტისა); 5. გარემოება, მდგომარეობა; 6. მცდელობა (რისკისა); 7. სელა თამაშში; 8. ამერ. შხადყოფნა; 9. წასვლა, გამგზავრება; 10. გარდაცვალება, დაღუპვა; 11. დაძლევა (საქმისა); 12. მონაწილეობა (წილში). **Δ to be** ~ უმტყუნებოდ მუშაობა; **to** ~ **behind** შესწავლა (მაგ., მონაცემებისა); **to** ~ **down** დადაბლება; შემცირება (მაგ., ფასებისა); **to** ~ **for** გარკვეულ ფასში გაყიდვა; **to** ~ **off** გაყიდვა (მაგ., პროდუქტისა); **to** ~ **out of business** 1. გაკოტრება; 2. ფირმის ლიკვიდაცია; **to** ~ **up** ამაღლება; მომატება (ფასებისა)

goal [gəʊl] 1. მიზანი; ამოცანა; 2. მოცემული სიდიდე; მოცემული დონე (მაგ., წარმოებისა); 3. საჭირო ეკონომიკური მაჩვენებელი [პარამეტრი]. **Δ legislative** - კანონშემოქმედის მიზანი.

goal-seaking [ˌgəʊl - ˈsi:kɪŋ] მიზანმიმართული (მაგ., ბიზნესმენის შესახებ)

gobble [ˈɡɒbl] კროფ. (სწრაფად) გამოწოვა (მაგ., ეკონომიკური პარამეტრებისა კომპიუტერის ბუფერული მესხიერებიდან); გამოგლეჯა. **Δ to - up** საუბ. სწრაფად გადაყლაპვა; დაპყრობა (მაგ., დიდი ფირმის მიერ პატარა ფირმისა)

go-between [ˈgəʊbɪ,twi:n] შუამავალი

godchild [ˈɡɒd.tʃɪld] ნათლული

godfather [ˈɡɒd,fɑ:ðə] სლენ. მაფიის ბოსი; ნათლიმამა

goldbrick [ˈɡɒldbɪk] ინგლ., სლენ. სამუშაოს თავის არიდება; მოტყუება; გამცლებნი

golds [ˈɡəʊldz] ოქროს მრეწველი კომპანიების აქციები და ობლიგაციები

gondola [ˈɡɒndə] 1. საუბ. საეკპრო რიგი (საცალო ვაჭრობის მალაზიაში); 2. ამერ. ნახევარვაგონი; 3. გონდოლა, თაროების წყობილა (საეკპრო დარბაზის ცენტრში)

go-no-go [ˌgəʊˈnɒsgəʊ] „ვარგისი-უვარგისი“ პრინციპით შემოწმება

good [ɡʊd] 1. კეთილზარისხოვანი; კარგი; 2. კრედიტშემძლე; 3. საუბ. ძლიერი, დიდი; ყოვლის შემძლე (ფირმის შესახებ); 4. კანონიერი (მაგ., გარიგების შესახებ); გამართლებული; 5. სამართლიანი (მაგ., გადაწყვეტილების შესახებ); 6. კეთილდღეობა (მაგ., ეკონომიკური კეთილდღეობა); სიკეთე; 7. საკმარისი; 8. ახალი, გაუქუქებელი; 9. ჯანმრთელი; 10. ნიუმოქციცება; 11. კრედიტუნარიანი; გადაამხდელუნარიანი. **Δ to make** - 1. დამტკიცება; დასაბუთება (მაგ., საწარმოს გეგმისა, სამეურნეო ანგარიშისა და მისთ.); 2. შედეგების ჩვენება; მიღწევა (მაგ., გარკვეული ეკონომიკური დონისა); **to the** - მოგების სახით; შემოსავლის სახით

good and valid [ˌɡʊdən ˈvælid] იურიდიულად ჭეშმარიტი და საკმარისი

good consideration [ˈɡʊd ˈkɒnsɪdərəɪʃn] შესაფერისი შემხვედრი დაკმაყოფილება

good faith [ˈɡʊdfeɪθ] პატიოსნება. **Δ in -** პატიოსნად

good-for-anything [ˈɡʊd fə, æniθɪŋ] სასარგებლო; გამოსადეგი; (ყველაფრისთვის) ვარგისი; (ყველაფრის) მაქნისი

good-for-nothing [ˈɡʊd fə, nɒθɪŋ] გამოუსადეგარი; უსარგებლო; (ყოვლად) უვარგისი

goodness [ˈɡʊdnɪs] კეთილზარისხოვნება; კარგი ხარისხი; ხარისხიანობა

goods [ɡʊdz] 1. საქონელი; ნაწარმი; 2. ტვირთი; ბარგი; 3. (უძრავი ან მოძრავი) ქო-

ნება. **Δ** - **sold** გაყიდული საქონელი; რეალიზებული პროდუქცია (ნაწარმი); - **taxable** დაბეგვარადი საქონელი; **to turn out** - საქონლის გამოშვება; პროდუქციის წარმოება **good title** ['gʊd,tʌɪtl] კონების მფლობელის სრული უფლება ამ კონებაზე. **goodwill** [.gʊdwi:l] 1. კეთილგანწყობა (მყიდველისა); 2. გუდეილი, (ფირმის) საქმიანი კავშირების პირობითი ღირებულება; 3. ხელშეუხებელი კაპიტალის ღირებულებითი შეფასება (მაგ., ფირმისა სავაჭრო ნიშნის პრესტიჟისა, საქმიანი კავშირების გამოცდილებისა, მყიდველთა ძირითადი მასისა და ბიზნეს-პარტნიორთა კეთილგანწყობისა და სხვ.); 4. სამომავლო სავაჭაროდ მოგების ნამატის ფულადი შეფასება; 5. პოლიტიკური კეთილგანწყობა; მეგობრული კეთილგანწყობა

gooseneck ['gʊ:snek] ვიწრო ადგილი; სუსტი ადგილი

go slow [.gəʊ'sləʊ] ნელა მუშაობა: სამრეწველო კონფლიქტის გამოშვკევი ფორმა, რითაც მოსამსახურე შეგნებულად ნელა მუშაობს და ამასობაში ხელფასს ჩვეულებრივ იღება.

go to law [.gəʊtə:lə:] სასამართლოსთვის მიმართვა

gouge [gəʊdʒ] ბრიტ, სლენ. 1. მოგება; გამომუშავება; 2. გამოცდის კარგად ჩაბარება

gough ბრიტ. სლენ. 1. თული (იხ. აგრეთვე **dibs, boot, blunt**); 2. ჭარისკაცი, ქვეითი **Gov., gov.** აბრ.: 1. (Government-დან) მთავრობა; ხელისუფლება; 2. (governor-დან)

გუბერნატორი; მმართველი

governing ['gʊvəniŋ] 1. მართვა; რეგულირება; 2. მმართველი; 3. მთავარი, ძირითადი

governments ['gʊvənmənt] საუბრ. სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები

gown [gaʊn] გრძელი შავი ტანსაცმელი, რომელსაც აღვოკატი ან მოსამართლე იცვამს სასამართლოს პროცესზე გამოცხადების წინ; მანტია (იკვამენ ნორმალური ტანსაცმლის ზემოთ).

Gp., gp. (აბრ.) იხ. **group** 1.; **group** 5.

grab [græb] 1. დატაცება; მიტაცება; 2. დატაცებული; მიტაცებული; 3. სწრაფად დაჭერის ან ჩაჭერის მცდელობა

grace [greɪs] 1. გადავადება (მაგ., ვალისა, გადასახადისა); 2. შეწყალება; წესიერება; 3. ტაქტი; კეთილგანწყობა. **Δ Act of** - ამნისტია.

grade [greɪd] 1. ხარისხი (მაგ., მომსახურებისა; ვაჭრობისა); სორტი; 2. დონე; კლასი (მაგ., სიზუსტისა); 3. (ნიშნის) ინტენსიურობის საფეხური; 4. მარჯობა; 5. კლასიფიცირება; 6. დახარისხება

grader ['greɪdə] 1. წუნმდებელი; მახარისხებელი; 2. კლასიფიკატორი (ფირმის მუშაყი); 3. მოსწავლე (სამშუალო სკოლაში)

grading ['greɪdɪŋ] ტრადიცია (ფიუნერზით გასაყიდი საქონლის კლასიფიკაცია. იხ. **futures**)

grading factor ['greɪdɪŋ 'fæktə] ხარისხობრიობის ფაქტორი

graduation ['grædʒʊə'eiʃn] 1. დახარისხება; 2. (უმალღესი) სასწავლო დაწესებულების დამთავრება; 3. სამეცნიერო ხარისხის მიღება; 3. მოსწორება; გასწორება; წერტილებზე მრუდის გაკლება

Graeca sunt, non leguntur ლათ. („გრეკა სან, ნონ ლეგუნტურ“): „ბერძნულია, არ იკითხება“ (ქართული შესატყვისებია: „ჩინურია“, „ჩინური ანბანია“; რთული, მიუწვდომელ ტექსტის შესახებ).

graft [grɑ:ft] 1. საუბ. ჩინონიკების კორუფცია; 2. შიშვე შრომა

grammatica militans ლათ. („გრამატიკა მილიტანს“): “მებრძოლი გრამატიკა” (მაგ. ვიტყვიეროვრულ ენებში სიტყვებისა და ტერმინების ეკოლოგიური სიწმინდის დაცვასთან დაკავშირებით)

grain [greɪn] 1. მარცვლი; 2. აღნაგობა, სტრუქტურა (მაგ., ხის, კონსტრუქციის); 3. კრისტალიზება; 4. იმე. გრანი (წონის ერთეული, რომელიც ტოლია 0,065 გრამისა).

Δ - -gold 1. მარცვლოვანი ოქრო; 2. ოქროს მტვერი; ~ -grower მიწათმოქმედი

Grand [grænd] საუბ. 1. ამერ. ათასი დოლარი (1000 დოლ.); 2. ინგლ. ათასი ფუნტი (1000 ფუნ.)

grand jury [ˌgrænd' dʒʊri] დიდი ჟიური (12 24 ადამიანი) რომელიც იკრიბება სისხლის სამართლის პროცესის დეტალების დასადგენად ან საბრალდებო დასკვნის წინასწარი განხილვისათვის

grant [grɑ:nt] 1. გრანტი; დოტაცია; სუბსიდია; დაუბრუნებადი სესხი; 2. ჩუქება; 3. (ფულადი) დახმარება; საჩუქარი; 4. დოტაციის მიცემა; სუბსიდირება; 5. უფლების გადაცემა (ქონების მისაღებად); 6. pl. სტიპენდია. **Δ to - a patent** პატენტის გაცემა; **to - credit** დაკრედიტება

grantee [grɑ:'nti:] გრანტის მიმღები; სუბსიდის მიმღები (პირი) იხ. აგრეთვე **grant** 1.; 2.)

grant-in-aid [ˌgrɑ:ntɪn'eɪd] 1. ფინანსური დახმარება; დოტაცია; სუბსიდია; 2. ამერ. (თანხის) გადარიცხვა ფედერალური ბიუჯეტიდან შტატის ორგანოების ბიუჯეტში

grantor ['grɑ:ntə] გრანტორი, დოტაციის გამცემი; მჩუქებელი; დაუბრუნებადი სესხის გამცემი (იხ. აგრეთვე **სინ. donor** 1, **cedent**)

graph [grɑ:f] 1. დიაგრამა; გრაფიკი; მრუდი; 2. გრაფიკის აგება; დიაგრამით გამო-სახვა; მრუდის აგება

Graphical Application Package ['grɒfɪkəl 'æplɪkeɪʃn 'pækɪdʒ] (ეკონომიკური მოდულებისა და ობიექტების გათვლის შედეგების) გრაფიკული წარმოდგენის პაკეტი

graphical-interface database ['græfɪkəl -ɪntəfeɪs 'deɪtəbeɪz] (ეკონომიკურ) მონაცემთა ბაზა გრაფიკული ინტერფეისით; გრაფიკული (სახით მოთხოვნის) სიმბოლურ ენიანი მონაცემთა ბაზა

graphic entity ['græfɪk 'entəntɪ] გრაფიკული ობიექტი (ერთი სახელწოდებით ამოცნობადი პრიმიტივები, რომელთაც ერთნაირი ვიზუალური თვისებები და სტატუსი გააჩნიათ)

graphic primitive table ['græfɪk 'prɪmɪtɪv 'teɪbl] გრაფიკული პრიმიტივების ტაბულა (წარმოიქმნება ფერად დისფლექსიზე გრაფიკული მოდელების აღწარმოების ბრძანებების მეშვეობით)

graphics ['græfɪks] 1. დაპრ. გრაფიკა, გრაფიკული საშუალებანი; 2. გრაფიკული მონაცემები (მაგ., ეკონომიკური მონაცემების გრაფიკულად წარმოდგენის შესახებ); 3. გრაფიკული მონაცემების (კომპიუტერში) შეტანა-გამოტანის მოწყობილობა. **Δ** - **date bus** გრაფიკულ მონაცემთა (საინფორმაციო) სალტე (მაგ., პერსონალურ კომპიუტერთა ქსელში); ~ **environments** გრაფიკული ოპერაციული გარემო; ~ **hardware** კომპიუტერული გრაფიკის ტექნიკური (აპარატული) უზრუნველყოფა; ~ **job** (ეკონომიკური) ობიექტის გამოსახულების მფორმირებელი; ~ **language interpreter** გრაფიკული ენის საინტერპრეტაციო პროგრამა; ~ **package** გრაფიკული მოდელი; ~ **selection menu** გრაფიკული რესურსების ამოსარჩევი მენიუ; ~ **transform engine** (ეკონომიკურ მონაცემთა) გრაფიკული სახით გარდაქმნის პროცესორული ბლოკი (მაგ., კორდინატების გარდაქმნის, ბი-სპლაინების გამოთვლის, სინათლის ინტენსიურობის, ფერთგადაცემის და სხვა ფუნქციებისათვის); ~ **visualization** გრაფიკული გამოსახვა, გრაფიკული თვალნათლიეობა, გრაფიკული ჩვენება (მაგ., ეკონომიკური მახასიათებლებისა და ობიექტებისა), გრაფიკული ვიზუალიზაცია

graph-oriented date model [grɑ:f - 'ɔrɪntɪd dɑ:t məʊdl] (ეკონომიკურ მონაცემთა) გრაფორიენტირებული მოდელი

graph plotting [grɑ:f plɒtɪŋ] (ეკონომიკურ მონაცემთა) გრაფიკული (სახით) ამოხაზვა; გრაფიკული გამოსახვა

grass [grɑ:s] სლენ. დამნაშავე, რომელიც პოლიციას ინფორმაციას აძლევს სხვა დამნაშავეთა შესახებ.

grassland [grɑ:slænd] სათიბი; საძოვარი, საბალახო

gratification [grætɪfɪ'keɪʃən] გრატიფიკაცია, ფულადი პრემია; ფულადი ჯილდოს გადაცემა; ფინანსური სტიმულირება

grata, rata et accepta ლათ. („გრატა, რატა ეტ აცეპტა“): სასურველი, დაკანონებული და მისაღები

gratis [grætɪs] ლათ. („გრატის“): „უფასოდ; საჩუქრად“; გრეიტის (ბიზნესის სხვადასხვა ოპერაციებისა და მომსახურების უანგარო სამსახურისათვის საჩუქრად მიღებული თანხის, ნივთის და სხვათა შესახებ ზმარებული ტერმინი)

gratuitous [gre'tju:ɪtəs] უფასო; ანაზღაურების გარეშე

gravel ['grævəl] ინგლ. სლენ. 1. დამარცხება; ჩინში მოქცევა; 2. ფული; (იბ. აგრეთვე **ackers**); 3. შეჩერება (მოქმედებისა); საზღვრებში მოქცევა

gravy ['greɪvɪ] ბრიტ. სლენ. ზედმეტი ფული; იოლად ნაშოვნი ფული (იხ. აგრეთვე **blunt, bean**)

gray knight [.greɪ'nɑɪt] საუბ. „რუხი რაინდი“; სხვა კომპანიის საქმიანობის თავის ზელში აღების პრეტენდენტი

gray-level [.greɪ 'levl] ნახევარტონური (გამოსახულება) ფერთცვალებითი (გამოსახულების შესახებ)

gray-level picture [.greɪ - 'levl 'pɪktʃə] (ეკონომიკური ობიექტის) ფერთცვალე-ბითი სურათი (დისფლეის ეკრანზე)

gray-scale [.greɪ - skeɪl] რუხი ფერის სკალა; ნახევარტონების სკალა; მკაფიოობის სკალა

grazier ['greɪzɪə] 1. მწყემსი; ფერმერი; 2. გასაყიდი საქონლის პატრონი (ფერმერი)

grazing ['greɪzɪŋ] საძოვარი; საბალახო

grease [greɪs] 1. საუბ. მოქრთამვა (იხ. აგრეთვე **bribe, braber**); 2. ინლ. სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე **blunt, boot, gravel** 2.)

Great Yellow Father საუბ. დიდი „ყვითელი მამა“ (Kodak ფირმის მეტსახელი)

greenbucks ['grɪ:nbʌks] ამერ. გრინბაკსები (ქალაქის ფული, რომელსაც ლითონის მონეტებდარ ახურდავენ აშშ-ში)

greencard ['grɪ:nkɑ:d] ამერ. სარეგისტრაციო ბარათი მოქალაქისათვის, რომელიც მუდმივ ცხოვრებას აპირებს აშშ-ში

greener ['grɪ:nə] 1. საუბ. გამოუცდელი მუშაკი 2. ახლახან ჩამოსული ემიგრანტი

green form ['grɪ:n fɔ:m] სამართლებრივი დახმარების უფლების მქონეთა უფასო დახმარების ფორმა.

green power ['grɪ:n paʊə] ფინანსური სიძლიერე; ფულის ძალა.

green product ['grɪ:n prɔ'dʌkt] ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტი.

grey market [.greɪ'mɑ:kɪt] ნაცრისფერი მარკეტი (კომპანიის აქციების გაყიდვა საფონდო ბირჟაზე ოფიციალურად ეკოტირებამდე); მუქი მარკეტი

grid [grɪd] 1. ენერგისისტემა; ენერგეტიკული სისტემა; 2. ბადე; 3. კოორდინატთა სისტემა

grid display [.grɪd 'dɪspleɪ] ეკრანული ბადის ჩამრთველ-ამომრთველი (განათებისა და მონიშნისათვის)

grievance ['grɪ:vəns] 1. უკმაყოფილება; 2. შენეგმენტიზადმი გამოთქმული ჩივილი; 3. შეურაცხყოფა; დამცირება.

grievous bodily harm ['grɪ:vəs bɒdɪl hɑ:m] ვინმესთვის სერიოზული ფიზ. იკური დაზიანების მიყენების დანაშაული.

grift [grɪft] ინგლ. სლენ. 1. მოტყუება; ბანქოს მოთამაშე; 2. მოტყუებით ნაშოვნ ფული

GRL ['dʒɪ:ɑ:el] (ამრ. **Georgian lari**-დან) ქართული ლარი (ფულის ერთეული, ქართული ეროვნული ვალუტა). იხ. აგრეთვე **Lari, lari**

grocery ['grəʊsəri] საბაყლო დახლი; საბაყალო საქონელი

grok [grak] საუბ., პროფ. ღრმად ცოდნა, ღრმად გარკვევა; გამოწველილი გაანალიზება

groping [grɑ:pɪŋ] ინტუიციურად [ბრამად] ძებნისა და პოვნის მეთოდი (მაგ., საბაზრო ეკონომიკაში — მოთხოვნილებასა და წინადადებას შორის წონასწორობის დამყარების პროცესისათვის)

gross [grəʊs] 1. მთლიანი რაოდენობა; სრული ჯამი (თანხისა); 2. მთლიანი (შემოსავალი); 3. მსხვილი (მაგ., ფირმა, კომპანია); დიდი; მოცულობითი (მაგ., საქონლის პარტიის შესახებ); 4. მთლიანად, სრულად; დარიცხვის გარეშე; 5. კომერც. 12 ნაჭრისაგან შემდგარი (საქონელი, ავეჯი და სხვ.); 12 ნაწილისაგან (ან საგნისაგან) შემდგარი; 6. მთლიანი წონა, ბრუტო; 7. მთლიანი მასა; 8. უხეში; მძიმე (დანაშაულის შესახებ). აბრ. **Gr.**; **gr.**; **Grs.** Δ ~ amount 1. მთლიანი (რა)ოდენობა; საერთო რაოდენობა; 2. სრული ჯამი; - income მთლიანი შემოსავალი; - output მთლიანი პროდუქცია; - weight 1. ბრუტო (იხ. brutto); 2. საფრენი წონა (თვითმფრინავისა)

gross markup ['grəʊs 'mɑ:kəp] ცალობითი დანარიცხი (საქონლის საბითუმო და საცალო ფასებს შორის სხვაობა)

gross adventure ['grəʊs ə'dventʃə] გემის გირაოდ გაცემული სესხი; ბოდ, მერეა.

gross national product ['grəʊs 'neɪʃnəl prɑ'dʌkt] მთლიანი ეროვნული შემოსავალი. აბრ. მესი

gross payroll ['grəʊs 'peɪrəl] 1. ხელფასის ფონდი. 2. გაცემული ხელფასის მთლიანი ჯამი.

gross production ['grəʊs prə'dʌkʃn] 1. მასობრივი წარმოება; 2. მთლიანი პროდუქცია.

gross receipt ['grəʊs ri'si:t] 1. მთლიანი შემოსავალი; მთლიანი ამონაგები; 2. pl. მთლიანი მოგება.

gross spread ['grəʊs 'spred] ანდერაიტერის მიერ ემიტენტისათვის გადახდილი საფასურისა და ინვესტორების მიერ შემოთავაზებული ფასს შორის სხვაობა (ანდერაიტერის მთლიანი შემოსავალი).

gross terms [ˌgrəʊs tɜ:ms] გროს-ტერმისი; გემის დაფრახტის ერთ-ერთი პირობა, რითაც საფრახტო ფასში გათვალისწინებულია ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის დანახარჯები

ground [graʊnd] 1. პოზიცია; ფუძე, საფუძველი; მოტივი; 2. საგანი, თემა (კვლევისა, კამათისა); 3. ნიადაგი; მიწა; ფონი; გრუნტი; 4. (დედა)მიწა. Δ to gain - გაღილება, ამაღლება (მაგ., ფასისა); to run into the ~ ამერ. ზედმეტად გულმოდგინება (მაგ., სავაჭრო ვარიგებისას)

group [gru:p] 1. ჯგუფი; კლასი (მაგ., საქონლის ჯგუფი, მცენარეთა კლასი); 2. დაჯ-

გუფება; 3. კლასიფიკირება; 4. პარმონიულად შეხამება (სარეკლამო საქმიანობაში); მორგება; 5. ორგანიზაცია, ჯგუფი; 6. დარგების გამსხვილებული ჯგუფი (მაგ., ეკონომიკის ან მრეწველობის დარგებში); 7. სინდიკატი; ტრესტი; კომპანიების გაერთიანება; **Δ development** - ამერ. განვითარების ჯგუფი (ანხორციელებს ფირმის განვითარების გეგმას, უზრუნველყოფს მას რესურსებითა და კადრებით); **loading** - საკრედიტო ჯგუფი (ბანკის საკრედიტო განყოფილებისა, რომელიც ემსახურება მეურნეობრიობის ვარკვეულ უბანს ან დაწესებულებათა ჯგუფს); **project** - ამერ. საპროექტო ჯგუფი (ფირმის კომპლექსური პროგრამის დამუშავების სამეცნიერო და ორგანიზაციული ჯგუფი)

group law [ˈgru:plɔ:] „ჯგუფური სამართალი“; პირის კატეგორიის დამდგენი სამართლებრივი ნორმები (მაგ., სამხედრო სამართალი, საზღვაო სამართალი და ა.შ.).

group polling [ˈgru:pəlɪŋ] ჯგუფური გამოკვთვა (ეკონომიკის სფერო ში დასაქმებული აბონენტებისა, რომლებიც ჩართულნი არიან ინტეგრირებულ საინფორმაციო ქსელ ში)

grow [grəʊ] 1. გაძლიერება; გაზრდა (მაგ., ფასისა); 2. გაფართოება (მაგ., ეკონომიკისა, ფირმის საქმიანობისა)

growing [ˈgrəʊɪŋ] გამოზრდა, კულტივირება; თესვა

growth [grəʊθ] 1. ზრდა, განვითარება (მაგ., ეკონომიკისა); 2. სოფლ. მოყვანა (მაგ., მოსახლისა); 3. წარმოშობა; 4. სოფლ. პროდუქტი, ნაყოფი. **Δ export-biased** ~ ეკონომიკური ზრდა საექსპორტო განხრით (საექსპორტო საქონლის წარმოების გაზრდით); **import-biased** ~ ეკონომიკური ზრდა საექსპორტო განხრით (იმპორტის შემცველი დარგების განვითარების ხარჯზე)

grumpie [ˈgrʌpi:] (აბრ. **grown-up mature person-**დან) საუბ. მოზრდილი (საშუალო ხნის) მოსახლეობა

gr. wt. (აბრ.) იხ. **gross weight.**

guar. (აბრ.) იხ. **guarantee.** აბრ. გარ.

guarantee [ˌgʌərənti:] (ფრან.-დან **garantie** უზრუნველყოფა) 1. გარანტია; თავდებობა; 2. გარანტი, თავდები; (ადებული ვალდებულების პასუხისმგებელი. იხ. აგრეთვე **aval**); 3. გირაო; წინდი; 4. გარანტიამიკემული (პირი); 5. გირაომიკემული (პირი); 6. გარანტირება; გარანტიის მიცემა; უზრუნველყოფა აბრ. **guar.** **Δ to ~ against** დაზღვევა; უზრუნველყოფა; **bank** [ˈbʌŋkərˈs] - ბანკის გარანტია; ბანკით თავდებობა; ავალი **guarantee against double jeopardy** კანონი, რომელიც კრძალავს პირის დადანაშაულებას ერთი და იმავე დანაშაულისათვის.

guarantor [ˌgʌərəntɔ:] გარანტიის მიმცემი; გარანტორი

guaranty [ˈgʌərənti] იხ. **guarantee** 6.; 7.

guard [gɑ:d] 1. სიფხიზლე; სიფრთხილე; 2. გუშაგი; ბადრაგი; 3. ვინმეს ღაცვა.

guardian [ˈɡɔːdɪən] მეურვე (სასამართლოს მიერ დანიშნული პირის შესახებ)

guerilla [ˈɡɜːrɪlə] პარტიზანი (არა რეგულარული არმიის შეიარაღებული ჯარისკაცი).

guess [ɡes] 1. მიახლოებითი გამოთვლა (მაგ., სავაჭრო ოპერაციისა); 2. მიხედვრა, გამოცნობა; 3. ვარაუდი

guess-work [ˈɡeswɜːk] 1. ბრმად მუშაობა; წინასწარ გათვლის გარეშე მოქმედება; 2. ფუქი ვარაუდი (რომელსაც რეალური საფუძველი ან არგუმენტი არ გააჩნია)

guidance [ˈɡaɪdəns] 1. ხელმძღვანელობა; 2. მართვა (მაგ., ტექნიკური ობიექტისა)

guide [ɡaɪd] 1. მაჩვენებელი; ორიენტირი; 2. მიმართვა; (მოცემული გზით) მართვა; 3. სახელმძღვანელო; საცნობარო; ინსტრუქცია; 4. კრიტიკიუმი; 5. ხელმძღვანელი; მმართველი. **Δ** - **edge** წამყვანი მხარე, მიმართველი მხარე; **replenishment** - მარაგის შევსების წესები

guideline [ˈɡaɪdlaɪn] 1. სახელმძღვანელო პრინციპები; 2. ფირმის თანამშრომელთა ორიენტირები

guillotine [ˈɡɪlətɪːn] საუბ. (საპარლამენტო) კამათის „გილიოტინირება“ (ღებატების დროისშეზღუდვა. **Δ** **the** - **fell** მიღებულია გადაწყვეტილება ხმის მიცემის დროის დანიშვნაზე

guiltless [ˈɡɪltlɪs] უდანაშაულო

guiltlessness [ˈɡɪltlɪsnɪs] უდანაშაულობა

guilty [ˈɡɪltɪ] 1. დანაშაულის ვერდიქტი; 2. დამნაშავე

guilty but insane [ˈɡɪltɪ bət ˈɪnseɪn] „დამნაშავეა, მაგრამ ფსიქიკურად არანორმალურია“ (ვერდიქტის ფორმულა)

guilty mind [ˌɡɪltɪ maɪnd] დანაშაული

guilty party [ˌɡɪltɪ ˈpɑːtɪ] ეჭვიტანილი მხარე

guilty plea [ˌɡɪltɪ plɪː] დანაშაულის ოფიციალური აღიარება.

guilty verdict [ˌɡɪltɪ ˈvɜːdɪkt] დანაშაულის ჩადენის ვერდიქტი. იურიდიულად დადანაშაულება

gulp [ɡʌlp] კომბ. მეცნ. გალპი (რამდენიმე ბაიტისაგან შემდგარი მონაცემთა ერთეული)

gum [ɡʌm] აშერ, საუბ. მოტყუება; შეცდომაში შეყვანა

gum-foot [ɡʌm - ˈfʊːt] აშერ, საუბ. მამებარი; გამოძიებელი

gumption [ɡʌmpjən] 1. პრაქტიკული მიხედვრა; გონებაშეხილობა; 2. ინიციატივა

gun [ɡʌn] ცეცხლსასროლი იარაღი.

gun control law [ˈɡʌn ˈkɒntroʊl ˈlɔː] იარაღის გაყიდვისა და გამოყენების კონტროლის კანონი

gunshot [ˈɡʌnʃɒt] (ცეცხლსასროლი) იარაღიდან გასროლა (შენიშვნა: ქართულ იურისპრუდენციაში რუსული **огнестрел**-ის გავლენით დანერგილი ტერმინი „ცეცხლსასროლი“ რუსი ენათმეცნიერების მიერ მოვლენის არსის ცუდად შესატყვისი ცნების შედეგია. იარაღიდან ისერიან ტყვიას და არა ცეცხლს. მაგ., **пыхестрел**-დან სწორადაა ნაწარმოები „ტყვიამფქვერევი“. **gun-shot** კი ნიშნავს „იარაღიდან გასროლას“- რ.ბ.)

gusto [ˈɡastu] 1. მიღალი შეფასება; 2. გაგება, გემოვნება

Guppy [ˈdʒuːpi] ჯ.უ.ი; უმიადლესი განათლების მიღაღანაზღაურებადი ია.იონკელი

gut [ɡʌt] 1. pl. საუბ. შინააჩსი, მთავარი, ძირითადი; არსებითი ნაწილი (მაგ., ბიზნესის მექანიზმისა); 2. არსში წეღომა; 3. სლენ. ადვილი (საგანი სკოლაში)

guttersnipe [ˈɡʌtəsnɪp] ამერ., საუბ. ბირჯაზე რეგისტრაციაგაუვლელი მაყლე-რი [დაღალი]

guzzle [ˈɡʌzl] სლენ. ფუღის ჭამა; ხმაში ხარჯვა; 2. დროის უზსრო ხარჯვა

gynergy [dʒɪnərdʒɪ] (ბერძნულად *gyne* „გენი“ ნიშნავს ქალს) გენერგია; ქალის სულიერი და მორალური ენერგია (ალტერნატიულ ფსიქოლოგია ში)

gyp [dʒɪp] ბრიტ. სლენ. 1. კომერციული, სავაჭრო; მომგებიანი; 2. თაღლითობა; გაიძვერობა; 3. გაიძვერა; ყალთაბანი; არაწესიერული, მატყუარა; 3. მოტყუე-ბა; ენერგია, ძალა. სინ. **gip**; **gyppo**.

gyppo [dʒɪpəʊ] ბრიტ. სლენ. სანარღო სამუშაო (სინ. **gyppo**)

H,h

H [eɪf] (აბრ. **highest price**-დან): 1. მაქსიმალური ფასი; 2. ფასიანი ქაღალდების უმაღლესი კურსი

Ha [hɑː] (აბრ. **hectare**-დან) ჰექტარი. აბრ. ჰა

Habeas Corpus Act ლათ. („ჰაბეას კორპუს აქტ“-ინგლისში 1679 წელს მიღებული კანონი ადამიანის ხელშეუხლებლობის შესახებ); სამართლებრივი ქმედება არასწორად დაპატიმრებულის დასაცავად.

habemus confitentem reum ლათ. („ჰაბემუს კონფიტენტემ რეუმ“): „ჩვენს წინაშეა აღიარებამიციებული დამნაშავე“ (ციცერონი. „ლიგარიას დასაცავად“, I,2)

haberdasher ['hæbədæʃə] 1. ინგლ. მეგალანტერეე, საგალანტერეო საქონლით მოვაჭრე; 2. ამერ. მამაკაცის ტულეტის საგნებით მოვაჭრე

haberdashery ['hæbədæʃəri] 1. ინგლ. გალანტერეა; 2. საგალანტერეო მალაზია

habilitaion [hæbɪlɪ'teɪn] გარკვეულ დარგში (მაგ., ბიზნესში) სამუშაოდ მზადება

habit ['hæbɪt] 1. ჩვეულება; ზნე-ჩვეულება; ადათი; 2. ხასიათი, მიდრეკილება;

3. ტანსაცმელი (სპეციალური მიზნებისათვის); სამოსელი; კოსტიუმი

habitual [hə'bitʃʊəl] 1. საყოფაცხოვრებო; ზნე-ჩვეულებითი; 2. ადათ-წესური; 3. სახასიათო; მიდრეკილებითი.

hack [hæk] 1. (სიჩქარეში შესრულებული) სამუშაოს ნაწილი; 2. ნატიფი ნამუშევარი; პროფ. „უმაღლეს დონეზე“ შესრულებული; 3. პროფესიული კურორზი, პროფესიული გატაცება-გართობა (წერილმანი სამუშაოს კეთებით)

hacker ['hækə] პროფ. 1. ჰეკერი (ფანატიკოს-დამპროგრამებელი); 2. დარგის ექსპერტი (მაგ., აუდიტში, მიკრო - ან მაკროეკონომიკაში)

hackish ['hækɪʃ] გაწაფული, დახელოვნებული; ჰეკერული

hac via ლათ („ჰაკ ვია“) ამ გზით

haggle [hægl] ინგლ. ვაჭრობა; დავის გამართვა (მაგ., გარიგებისას)

hedging ['hedʒɪŋ] ჰეჯირება. 1. ვალუტის სასწრაფო გაყიდვა, სავალუტო რისკის გადაფარვის მიზნით; 2. ყიდვა-გაყიდვის ორმხრივი ხელშეკრულება, რომელშიც არც ერთი მხარე არ ზარალდება

Hague Conventions ['heɪg 'kɒnvenʃns] ჰააგის საერთაშორისო კონვენცია (განიხილავს კონკრეტული ომის განსაზღვრებას, აუქმებს ქიმიური და ბიოლოგიური იარაღის გამოყენებას და სხვ.).

Hague Rules [heɪg ru:lz] ჰააგის წესები (კონოსამენტური გადაზიდვის შესახებ, 1924 წ.).

half a bar [ˌhɑ:f ə 'bɑ:] ნახევარი მილიონი

half-blood [hɑ:f blʌd] 1. სხვადასხვა სისხლის ძმა ან და (მხოლოდ ერთი საერთო მშობლის შვილ(ებ)ი); 2. სხვადასხვა სისხლით ნათესაობა; 3. მეტისი

half-caste ['hɑ:f kɑ:st] სხვადასხვა რასის ნაწევარი პიროვნება

half-pay [ˌhɑ:f 'peɪ] 1. ნახევარი ხელფასი; 2. პენსია

halfpenny ['hɑ:pni] იშვ. ინგლ. ნახევარპენი

half-timer [ˌhɑ:f 'taɪmə] ნახევრად უმუშევარი; არასრული სამუშაო დღით მომუშავე

half-way [hɑ:f weɪ] 1. კომპრომისული; 2. კომპრომისი; 3. ნახევრად; თითქმის; ნაწილობრივი; 4. ყოფილი პატიმრების რეაბილიტაციის დაწესებულება.

Halifax law [ˌhɒlɪfʌks lɔ:] თვითგასამართლება.

Hall [hɔ:l] 1. ამერ. სლენ. ალკოპოლი; 2. კოლეჯის ან უნივერსიტეტის შენობა; 3. აღმინისტრაციული შენობა.

hallage ['hɑ:lɪdʒ] იმე. ბაზრის გადასახადი, ბაზარში გასაყიდი საქონლის გადასახადი

hallmark ['hɑ:lma:k] 1. სასინჯი დალი; სინჯი; 2. დალის დასმა (ოქროს ან ვერცხლის ნაწარმზე).

hall test ['hɑ:l test] (დიდი) მალაზიის დარბაზში მომხმარებლის გამოკითხვა (მარკეტინგული კვლევისათვის)

halve [hɑ:v] განახევრება (მაგ., ხელფასისა, შემოსავლისა)

hammer ['hæmə] პროფ. 1. კოტრად გამოცხადება; 2. ფასჩამოკლება (მაგ., აქციების გაყიდვის გზით). 3. ჩაქუჩი (აუქციონზე, ვაქრობაში); 3. დამუშავება (პროექტის ან ბიზნეს-გეგმის) შედგენაზე მიუშობა; 4. ამერ. წიგნის გაკრიტიკება; 5. ბანკოტრად გამოცხადება. **Δ to bring under the** - აუქციონიდან გაყიდვა

hammer-man ['hæmə-mæn] ამერ. სლენ. საპატივეცემლო პიროვნება

hand [hænd] 1. მუშა; მუშაყი; 2. pl. მუშახელი, სამუშაო ძალა; 3. ხელისუფლება, მტკიცე ხელი, კონტროლი; 4. pl. ჭგუფი; 5. (ეკონომიკური) ინფორმაციის წყარო; 6. მოხერხება, უნარი; ოსტატობა; 7. pl. ჯგუფი; კომპანია; 8. ავტორი; შემსრულებელი (მაგ., წიგნის დამწერი, მხატვარი); 9. საქმის ოსტატი; მოხერხებუელი; 10. ხელწერა; ხელმოწერა; 11. კონტროლი; მყარი ხელი; 12. შეთანხმება; პირობა; 13. შეკერა, ფუთა (საქონლისა); 13. მხარე; მიმართულება; მღებარეობა; 14. წყარო (ინფორმაციისა, ცნობებისა); 15. ხელისგული (ოთხი დიუმის ტოლი სიგრძის ერთეული, ტოლია 10, 16 სმ.); 16. დახმარება. **Δ in** - (ფიზიკურად) არსებული (საქონლის შესახებ); **to get out of** - კონტროლიდან გამოსვლა, უმეტეაღყურეობა (მაგ., ინფლაციასთან დაკავშირებით)

handbill ['hænd,bɪl] 1. წერილობითი ვალდებულება; 2. სარეკლამო ფურცელი; აფიშა; განცხადება.

handcuff ['hændkʌf] ხელბორკილი.

hand down [hænd daʊn] ერთი თაობიდან მეორე თაობისათვის გადაცემა (ქონებისა). **Δ to** - a verdict ვერდიქტის გამოცხადება.

handful ['hændfʊl] ინგლ. სლენ. ხუთი ფაუნდი; სინ. ხუთი ფუნტი

handgun ['hændgʌn] პატარა ზომის იარაღი (პისტოლეტი და სხვ.).

handicraft ['hændikrɑ:fɪ] 1. ხელოსნობა; ხელით მუშაობა; 2. ხელით ნამუშევარი; შინამრეწველური; 3. ხელოსნის ოსტატობა

handle ['hændl] 1. (ხელით) რეგულირება; მართვა; 2. გადაზიდვა, გადატანა; 5. გადმოტვირთვა; გადმოტანა; 6. ამერ. (საქონლით) ვაქრობა; 7. (ინფორმაციის) დამუშავება; 8. რეგულირება, მანიპულირება; 9. გაკონტროლება; 10. განმგებლობა; 11. დახარისხება; 12. მოლაპარაკება; 13. ფსონის მთლიანი თანხა. **Δ** - with care! „ფრთხილად“ (წარწერა ტვირთის გარსაცმზე); **to** - documents (საფინანსო-ეკონომიკური საბუთების დამუშავება (შედგენა)

handling ['hændlɪŋ] 1. განხილვა; გარჩევა; 2. დამუშავება (საბუთისა); 3. მარ-

თვა; რეგულირება; 4. ტვირთის (გა)დამუშავება; გადაადგილება; მანევრირება; 5. მომსახურება; ექსპლუატაციის ხერხი; 6. განხილვა; (ეკონომიკური ამოცანის ამოსწისადმი) მიდგომა; 7. იხ. handle 1.; 2.

handloading ['hænd,laɪdɪŋ] ხელით შეტანა (მაგ., ეკონომიკური მონაცემების პერსონალურ კომპიუტერში)

handmade ['hændmeɪd] ხელით ნაკეთი; ხელით ნაკეთობა

handsale ['hændseɪl] 1. მოლაპარაკება; (ზეპირი) დათქმა; 2. „ხელის ჩამორთმევი“ შეთანხმება

handsel ['hændsl] 1. ბე; წინდი; 2. ბეს მიცემა; წინდის გაცემა; 3. (სავაჭრო) მოლაპარაკების დაწყება; 4. პირველი გადახდა (განვადებით ყიდვისას); 5. კარგი დასაწყისის ნიშანი; 6. საჩუქარი (განს., საახალწლო)

handsome ransom ['hænzəm 'rænsəm] ამერ., სლენ. ღიდი ფული.

hand-to-mouth [hænd tə maʊθ] შეზღუდული, მინიმალური; მარაგის გარეშე.

hand up ['hændʌp] მაღალ თანამდებობაზე მყოფისთვის (რაიმეს) გადაცემა.

handwriting ['hænd ,raɪtɪŋ] 1. ხელწერა; 2. სლენ. დაშნაშვის ხელწერა; დანაშაულის მანერა; 3. ხელმოწერა; 4. ხელნაწერი.

hang [hæŋ] 1. მიდრეკილება; განწყობა; 2. საუბ. დავიდებული (საქონელი და სხვ.).
Δ to ~ up ძნელად რეალიზებადი ფასიანი ქაღალდებით გადატვირთვა

hang a jury ['hæŋədʒʏəri] ამერ. ნაფიც მსაჯულთა ხელშეშლა ერთიანი აზრის გამოსატანად

hangman ['hæŋmən] ჯალათი; სიკვდილის აღმსრულებელი.

hangover of orders [hæŋ'əʊvə əf ɔ:ɔ:dəz] გარდამავალი შეკვეთები; დროზე შეუსრულებელი შეკვეთები

hanky-panky ['hæŋki pæŋki] სლენ. 1. მოტყუება; თაღლითობა; ხელის მოქნილობა; ფოკუსი; 2. საეჭვო ბიზნესი

Hansard ['hænsɑ:d] ბრიტ. თემთა და ლორდთა პალატებში შესრულებული ანგარიშების კრებული, პანსარდი.

harass ['hærəs] ვინმეს შეწუხება, განსაკუთრებით მისი მუღმივი შემოწმებით ან მუქარით.

harbour ['hɑ:bə] 1. ნავსადგური; 2. ნავსაყუდელი; ყურე; 3. თავშესაფარი; ბუნაგი; 4. გემის დაყენება ღუზაზე; 5. თავშესაფრის მიცემა

hard [hɑ:d] ინგლ. სლენ. 1. ფული (იხ. აგრეთვე gravel 2 ackers, boot); 2. შესანიშნავი; საუცხოო; 3. მტკიცე (მაგ., ვალუტის შესახებ); 4. ძლიერი; მძიმე; 5. გულმოდგინე; შეუპოვარი; 6. მდგრადი; მტკიცე; მყარი (მაგ., ფასების შესახებ); 7. ძლიერად; ინტენსიურად; ენერგიულად; 8 მტკიცედ; მყარად. **Δ ~ copy** დოკუმენტური ასლი; ნაბეჭდი ასლი

hard copy ['hɑ:d 'kɑpi] 1 კომპიუტერის მენსიერებიდან ამონაბეჭდი (მასალა, დოკუმენტის პირი და სხვ.); 2. მასალის ნაბეჭდი პირი (კოპიო).

harden ['hɑ:dn] 1. გამტკიცება, სტაბილიზება (მაგ. ფულის კურსისა); 2. აწვევა, მომატება (მაგ. ფასისა); ამაღლება; 3. (ბაზრის) სტაბილიზება

hardened criminal ['hɑ:dnd 'krɪmɪnəl] გამოუსწორებელი ბოროტმოქმედი.

hard goods [hɑ:d 'gudz] „მყარი“ საქონელი (ელექტრო და ვიდეოტექნიკური საქონელი, ავეჯი და მისთანები საცალო ვაჭრობაში)

hardpan ['hɑ:dpæn] 1. ძირითადი თვისება; 2. უმდაბლესი დონე (ფასისა).

hard-sell advertising [hɑ:d'sel 'ædvətaɪsɪŋ] (აშკარად) გაზვიადებული რეკლამა (საქონლისა, პროდუქციისა)

hard ship ['hɑ:dʃɪp] ჩე. pl. 1. სიძნელეები; უსიამოვნებები; 2. არქონა; სიძნელე.

hardware ['hɑ:dweə] 1. აპარატურა, აპარატურული საშუალებანი; ტექნიკური ნაწილი: კომპიუტერული ტექნიკა; 2. ტექნიკური უზრუნველყოფა; (პერსონალური) კომპიუტერებით უზრუნველყოფა (მაგ. ფირმის დეპარტამენტისა)

harm [hɑ:m] 1 ზარალი; ზიანი; 2. უბედურება; უსიამოვნება; 3. ზარალის ან ზიანის მიყენება. **averted harm** აცილებული ზარალი (ან ზიანი); **bodily harm** სხეულის შშიმე დაზიანება; **caused harm** მიყენებული ზარალი (ან ზიანი)

harvest ['hɑ:vɪst] 1. მოსავალი; 2. მოსავლის აღება

hash [hæʃ] 1. შემთხვევითი (ეკონომიკური) მონაცემები; 2. მოძველებული (ინფორმაცია); ზედმეტი მონაცემები; 3. სერიოზული კამათი; დავა; 4. შეცდომის დაშვება; გაფუჭება; 5. სიახლეები, ხმები; 6. ძველი აზრები; არაორიგინალური გამოთქმა; 7. ფუჭი ინფორმაცია.

hasten ['heɪstn] დაჩქარება (მაგ. ტემპისა).

hatch [hætʃ] აგრ. სლენ. (საჯარიმო) იზოლატორი; 2. შლუხი; შლუხის ჩამკეტი

HATCH [hætʃ] 1. „დამტრიხვა“ (დისფლემის ეკრანზე გამოტანილი ეკონომიკური მოდელის ან ობიექტის ნაწილისა); დამტრიხვის ატრიბუტი; 2. შტრიხი

hatch style ['hætʃstɑɪl] (ობიექტის) შეღებვისა ან დამტრიხვის სტილი (კომპიუტერის დისფლემისთან მუშაობისას)

hat-money ['hæt.mʌni] ფრახტის ფასის დანამატი (გემზე)

hatred ['hætrɪd] ზიზღი; სიძულელი.

haul(age) ['hɑ:lɪdʒ] 1. გადაზიდვა; 2. მიზიდვა; მიტანა; 3. გადაზიდვის საფასური

haut ton [aʊ'tan] ფრან. მაღალი საზოგადოება

have [hæv] 1. ქონა; ყოლა; 2. მიღება; 3. შექმნა; 4. გაგება; 5. გამომუშავება; 6. ცოდნა; შეძლება; 7. ცოლად შერთვა; 8. საუბ. დაძლევა; დაჯანბნა; 9. დამზადება; 10. გამოელენა (გარეგნობისა)

have in custody [hævɪn'kʌstədi] 1 შენახვა; 2. თავებობის ან ზედამხედველობის განხორციელება; 3. (შეიარაღებული) დაცვის ქვეშ ყოფნა.

hawai [hə'waɪ] ინგლ. ჰოვეი; 5 და 50 ფუნტი სტერლინგის ღირებულების ბანკნოტი (5; 50)

haven, tax [hævən 'tæks] საგადასახადო ჰავენი; საგადასახადო „საჰაენე“ (შელაგავითიანი გადასახადების ზონა. სინ: ოა'სისი, ოფშორ'ელი ზონა).

hawai ['hə:veɪ] ბრიტ. 5 და 50 ფუნტი სტერლინგის ღირებულების ბანკნოტი.

hawk [hɔ:k] 1. პოლიტ. ჰოკ-ი, აგრესიული ტაქტიკის მოყვარული (მიმდევარი); 2. კარი-კარსიარულით გაყიდვა

hawker ['hɔ:kə] ინგლ. 1. ჰოკერი, ქუჩაში ავტომანქანიდან მოვაკერე; 2. ქუჩაში (გამოტანილი საქონლით) მოვაკერე (იხ. აგრეთვე სინ. pedlar); 2. კარი-კარ (ან ეზო-ეზო) სიარულით მოვაკერე (იხ. hawk)

hawkish [hɔ:kɪʃ] „ქორივით“; ქორებისათვის დამახასიათებელი, ძალისმიერი ქმედება.

hay [heɪ] ბრიტ. სლენ. Δ not ~ მცირე თანხა (იხ. აგრეთვე bean);

hazard ['hæzəd] 1. რისკი (მაგ., მიმწოდებლისა, ფირმისა, მყიდველისა და ა. შ.); საშიშროება, საფრთხე, განსაცდელი; 2. გარისკვა, რისკის გაწევა; საშიშროების გავლა; საფრთხის განცდა

hazard-free ['hæzəd frɪ:] ურისკო; უსაფრთხო (მაგ., წამოწყების შესახებ)

head [hed] 1. ხელმძღვანელი, მეთაური; მთავარი, უფროსი; 2. ხელმძღვანელობა; 3. თავი; სათაური; რუბრიკა; პარაგრაფი (მაგ., დოკუმენტაციისა)

heading [hedɪŋ] სათაური; ქული (ფორმატისა, ტაბულისა და სხვ.)

head lease ['hedli:z] ფრიპოლდერის მიერ მოიჯარისათვის მიცემული იჯარა.

head money [hed 'mʌni] ამერ. საარჩევნო გადასახადი.

head-note ['hednɔ:t] 1. თეზისი; გადაწყვეტილი საკითხ(ებ)ის მოკლე ჩამოყალიბება (უფრო ხშირად წერილობით); 2. სასამართლოს გადაწყვეტილების კრებულში ჩაწერამდე არსებული ჩანაწერ(ებ)ი.

head-on collision [hedən 'kɔ:liʒn] (საინფორმაციო) პაკეტების თანხმედლომით გამოწვეული კონფლიქტი (სიტუაცია, რომლის დროსაც ორი სხვადასხვა სადგურიდან მოსული ტექნიკურ-ეკონომიკური ინფორმაციიანი პაკეტი ერთსა და იმავე დროს იკავებენ ერთ საინფორმაციო ხაზს)

headquarters ['hed,kwɑ:təz] მთავარი ოფისი; (ფირმის) მთავარი სამმართველო, (კომპანიის) ხელმძღვანელობა (მაგ., დირექტორთა საბჭო)

heads-up ['hedzʌp] ამერ. დარწმუნებით და დიდი ხელოვნებით (მაგ., შესრულების, თამაშის შესახებ); თვითდარწმუნებით და მაღალი კლასით

headway ['hedweɪ] წინსვლა, პროგრესი, წაწევა

heap [hi:p] მოუწესრიგებელი მასივი (მაგ., ეკონომიკური მონაცემების მასივის შესახებ); პროფ. (მონაცემთა) გროვა, უსისტემო მასივი

hear [hɪə] 1. მოსმენა (მოხსენებისა); 2. გარჩევა; განხილვა (საქმისა); 3. რაიმეზე დათანხმება

hearings ['hɪərɪŋz] 1. სამთავრობო ან საპარლამენტო კომისიის სხდომები; 2. სხდომების ოქმები; 3. მოსმენა; გარჩევა (სიტყვიერად)

hearsay ['hɪəseɪ] ხმების გაერცელებასზე დამყარებული; სხვის სიტყვებზე დაყრდნობილი.

hearsay evidence [ˌhɪəseɪ 'eɪvɪdəns] სამხილი არაპირდაპირი მოწმისაგან, ვინც ფაქტი სხვა პირისაგან გაიგო.

heartening ['hɑːtɪŋɪŋ] იმედის მომცემი (დასაწყისი, მონაცემები და სხვ.).

hearth [hɑːθ] კერა (ოქახისა); მუხრნობა

heat [hi:t] 1. დამნაშავის დასაჯერად პოლიციელის მიერ ღევნა; 2. იარაღი, განს., პისტოლეთი.

heaver ['hi:və] მხარე; სამოთხე. **Δ tax** - საგადასახადო სამოთხე (ქვეყანა, სადაც კაპიტალს გადარიცხავენ საგადასახადო თანხის შემცირების მიზნით)

heavy ['hevi] 1. მძიმე (მაგ., სამუშაოს, საქმიანობის შესახებ); 2. მაღალი; დიდი (მაგ., ხარჯების შესახებ); მნიშვნელოვანი (მაგ., ვალის შესახებ); 3. უმოქმედო (მაგ., ბაზრის თაობაზე); უსიციცლო; 4. უხეში; უკეთურად მოქმედი; 5. მძლავრი; ძლიერი; ინტერსიური; გაძლიერებული; 6. მაღალი; დიდი; 7. რთული (ამოცანა, პრობლემა და სხვ.). **Δ - debts [expenses]** დიდი ვალები (ან ხარჯები); **the Heavies** ა) ბოროტმოქმედები; სისხლის სამართლის დამნაშავეები; ბ) გავლენიანი პირი; დიდი მნიშვნელობის პირი

heavy buyer ['hevi 'baɪə] მულამ აქტიური მყიდველი

heavy jack [ˌhevi 'dʒæk] აშერ. სლენ. დიდი ფული

heavy sugar ['hevi 'ʃʊɡə] 1. დროის მცირე მონაკვეთში მოპოვებული დიდი თანხა; 2. მდიდარი.

heavy user [ˌhevi 'jʊzə] ხშირად და დიდი რაოდენობით საქონლის მომხმარებელი

hederis institutio ლათ. („ქედერის ინსტიტუციო“): “მემკვიდრის დადგენა.”

hederitability [ˌhedərɪtə 'bɪlɪtɪ] 1. მემკვიდრეობით გადაცემალობა; 2. მემკვიდრეობითი ხამართალშესაძლებლობა.

hedge [hedʒ] 1. ჰეჯი (სასწრაფო გარიგება, რომელიც იღება ფულის კურსის შესაძლო დაცემისაგან და ზღვევის მიზნით. იხ. აგრეთვე **futures** 1.); 2. ჰეჯირება, (თანხის) დაკარგვისაგან დაზღვევა [გამოჭენა]. **Δ - against inflation** 1. ინფლაციისაგან დაზღვევა; 2. ფულის ჩადება იმ აქტივებში (მაგ., მიწა, აქციები), რომლის ფასიც მატულობს

hedging ['hedʒɪŋ] იხ. **hedge** 2.

hedonism ['hiːdɒnɪzɪzəm] (ბერძ.-დან **hedone** სიამოვნება) ჰედონიზმი (ეთიკის მიმდინარეობა, რომლითაც ცხოვრების მიზანი მხოლოდ სიამტკილობაა);

heedless ['hi:dli:s] 1 უყურადღებო; გაუფრთხილებელი (მაგ., ნაბიჯი); 2. (of) გაუთვალისწინებლობა; 3. გაუთვალისწინებლობა; უაზრობა.

heel [hi:l] აპერ., სლენ. მატყურა, ვიგინდარა; 2. ციხიდან გაქცევა; 3. შეიარაღება; 3. ფულით მომარაგება.

heightism ['haɪtɪzɪzəm] სიმაღლითი დისკრიმინაცია; სიმაღლეთა ფარდობა (მაგ., მაღალი ცოლის და დაბალი ქმრის უხერხული და არასწორი „განკიცხვა“), პაიტინზმი

heir [ca] 1. მემკვიდრე (ქონებისა); ადვკტი; 2. მემკვიდრეობის მიღება.

heidrom ['cædəm] იემკვიდრეობა; მემკვიდრეობით მიღება

heiress ['ceərəs]] მემკვიდრე ქალი.

heirloom ['ceɪlɔ:m] საოჯახო საგვარეულო ნივთი (ოქროს, ვერცხლის ნაკეთობა და სხვ.) რომელიც თაობიდან თაობას გადაეცემა.

heist [haɪst] სლენ. შეიარაღებული ძარცვა

held [held] გადაწყვეტილია; (სასამართლოს მიერ) დაადგენილია.

helipad ['helɪpæd] იხ. **heliport**

heliport ['helɪpɔ:t] ჰელიპორტი, ვერტმფრენების პორტი (ვერტმფრენების რეგულარულად ასაფრენ-დასაფრენი ადგილი), ვერტპორტი

hell [hel] (ჩეკის ან სხვა დოკუმენტის) წიგნაყის ყუა

help [help] 1. დახმარება (კომპიუტერის მოშმარებლისა პროგრამული სისტემის მხრიდან); საკონსულტაციო დახმარება, საკონსულტაციო ინფორმაცია (მაგ., პროგრამის ხმარების წესები, დისფლეის ეკრანით ეკონომიკური მონაცემების, ტაბულების მიწოდება და ა. შ.) 2. pl. აპერ. მოსამსახურეები (მაგ., სამუშაოზე მისაღები სპეციალისტების შესახებ)

helpmate ['helpmeɪt] დამხმარე (კაცი ან ქალი) ამხანაგი; ცხოვრების თაამგზავერი (ცოლი ან ქმარი)

hencefort ['hensfɔ:t] ამიერიდან; ამის შემდეგ.

hep cat (სინ| **hepcat**) აპერ. სლენ. 1 ინფორმირებული; 2. ცხოვრებისეული გამოცდილების მქონე; გამოცდილი

hereby [,hiə 'baɪ] ამგვარად; ამ წერილით.

heredes institutio ლათ. („პერედის ინსტიტუციო“): „მემკვიდრის დადგენა“.

heredes rect. ლათ. („პერედეს რექტი“): კანონიერი მემკვიდრე

hereditament [,herɪdɪtəmənt] რეალური საკუთრება (მიწა და სახლები), რომლებიც შეიძლება მემკვიდრეობით იქნას მიღებული.

herein [,hɪr 'ɪn] ამ დოკუმენტში, ქვემოთხსენებული.

hereinabove [,hɪrɪnə'ʌv] ზემოთ ხსენებული; ნახსენები (მუხლი, პუნქტი).

hereof [,hɪr 'ɔ:f] ამის შესახებ; ამასთან დაკავშირებით.

herefore [,hiə 'fɔ:] ადრე; აქამდე.

heres ab intestate ლათ. („პერეს აბ ინტესტატო“): „ანდერძით დაუმოწმებელი მემკვიდრე“

heres legitimus ლათ. („პერეს ლეგიტიმუს“): „კანონიერი მემკვიდრე“
hereto [ˌhɪəˈtʊː] დოკუმენტზე თანდართული. **Δ as ~ hereto** როგორც ამ ფაქტის მოწმე.

hereunder [ˌhɪərˈʌndə] 1 არსებული კანონის ძალით; 2. ხელშეკრულების მიხედვით.

herewith [ˌhɪəˈwɪð] ამ წერილთან ერთად.

heritable [ˈhɛrɪtəbl] 1 მემკვიდრეობითი; 2. მემკვიდრეობით გადაცემადი

heroin [ˈhɛrəʊɪn] პეროინი (სინ. პეროინი; უმი).

heteroscedastic [ˌhɛtərəˈsɪdæstɪk] სტატ. ჰეტეროსკედასტიკური

heteroscedasticity [ˌhɛtərəˈsɪdæstɪsɪtɪ] სტატ. ჰეტეროსკედასტიკურობა (შემთხვევითი სიდიდისა, რომლის დისპერსია მნიშვნელოვანდ დამოკიდებულია სხვა შემთხვევითი სიდიდისაგან); დისპერსიის დამოკიდებულება სხვა შემთხვევითი პარამეტრისაგან

heuristics [ˌhɪjˈrɪstɪks] ევრისტოკა (გამოკვლევებისა და სწავლების მეთოდი, რომელიც დაფუძნებულია გამოცდილებით მიხედვრაზე, გონებამახვილობის აქტიურობაზე და სხვ. იყენებენ ინფორმატიკაში, თამაშთა თეორიაში და სხვ.)

hic et nunc ლათ. („ჰიკ ეტ ნუნს“): „აქ და ახლავე“; დაუყოვნებლივ.

hic haeret aqua ლათ. („ჰიკ აერეტ აკვა“): „წყალი ჩერდება“ (ანუ აქ რაღაც წინააღმდეგობაა, რაღაც გაურკვეველია)

hidden asset [ˈhɪdn əˈset] გადამალული ძირითადი კაპიტალი.

hidden offer [ˌhɪdn ɔːfə] ფარული კომერციული წინადადება

hidden reserve [ˌhɪdn rɪˈzɜːv] გადამალული მარაგი

hidden-surface algorithm ფარული ზედაპირის მოცილების ალგორითმი (დისფლის ეკრანზე ეკონომიკური ობიექტის გამორთანილი გამოსახულების შესახებ)

hierarchy [ˈhaɪərə:kɪ] იერარქია (დაქვემდებარების სტრუქტურა). **Δ - of files** 1 (ეკონომიკურ მონაცემთა) ფაილების იერარქია; მასივების იერარქია; 2. კარტოთეკების იერარქია; **control ~** (ფირმის) მართვის იერარქია

hi-fi [ˌhaɪ fiː] (აბრ. — **high fidelity**) საუბ. პროფ. მაღალხარისხოვანი (აპარატურის და სხვათა შესახებ); „ჰაი-ფი“

high-brow (სინ. **highbrow**) აზერ., სლენ. 1 ინტელექტუალური; მაღალგანვითარებული; კულტურული; 2. „არაამქვეყნიური“; (ის ვინც) „ცაში დაფრიანავს“.

higgle [hɪɡl] (წერილი) ვაჭრობა; ვაჭრობაში მცირე დათმობების მიღწევა მყიდველთან

high [haɪ] 1. უმაღლესი წერტილი; მაქსიმუმი; 2. პროფ. ბიკი; უმაღლესი დონე (მაგ., აქციების კურსის დონის შესახებ); 3. მაღალი; ღიდი (მაგ., ეკონომიკური ზრდის სიჩქარისა)

high-class [ˌhaɪ ˈklaːs] 1. იხ. **hi - fi**; 2. პირველი კლასისა

high-end [ˌhaɪ ˈɛnd] პროდუქციის უფრო ძვირი ნაწილი (მაგ., ტექნიკურ დანად-

გარში მართვის მოწყობილობა)

higher-risk customer [ˈhaɪərɪsk ˈkʌstəmə] რიკის ჯგუფის კლიენტი (გადახდაუნარიანობასთან დაკავშირებით)

high fidelity [ˌhaɪ ˈfaɪdelɪti] იხ. hi-fi

high-grade [ˌhaɪ ˈɡreɪd] იშვ. იხ. high-class

higling [hɪɡlɪŋ] პიჯლინგი; ეატრობითი ურთიერთდათმობა; მცირე დათმობაზე წასვლა

high misdemeanour [ˌhaɪ .mɪsdɪ ˈmɔːnə] ინგლ. სახელმწიფო მისდამინორი (გამკვლური დანაშაულის სახეობა ინგლისის კანონმდებლობაში).

high-performance [ˌhaɪ ˈpɜːfɔːmɑːns] მაღალეფექტური

high-priced [ˌhaɪ-ˈpraɪst] ძვირი;

high-production [ˌhaɪ ˈprɒdʌkʃn] მაღალმწარმოებლური

high-profile company [ˌhaɪ ˈpraʊfaɪl ˈkʌmpəni] ფართო პროფილის (და კარგი რეპუტაციის მქონე) კომპანია

high-profile crime [ˌhaɪ ˈpraʊfaɪl ˈkraɪm] ამერ. სლენ. ყველას თვალწინ განხორციელებული დანაშაული; „შუა დღისას“ ამდენ ხალხში (გა)ძარცვა.

high-quality [ˌhaɪ ˈkwɒlɪti] იხ. hi-fi (აბრ.)

high-seas [ˌhaɪ ˈsiːz] ნაპირიდან სამ კილომეტრზე დაშორებული ზღვისა, რომელზეც საერთაშორისო იურისდიქცია ხორციელდება.

high-spot [ˈhaɪspɑːt] 1. (რაიმეს) შესანიშნავი თვისება; 2. პროექტის მთავარი მიზანი, შედეგის მიღწევის ხერხი; 3. „პროგრამის გული“

high-tech [ˌhaɪ ˈtek] მაღალტექნიკური; მაღალტექნოლოგიური (ასეთი პროცესით დამზადებული პროდუქტის ან ნაწარმის შესახებ. იხ. აგრეთვე hi-fi). **Δ** – company ჰაიტექ-კომპანია.

highway [ˌhaɪweɪ] 1. ავტომაგისტრალი; 2. მთავარი (საეაქრო) გზატკეცილი. **Δ toll** – ფასიანი საავტომობილო გზატკეცილი

high-yield [ˌhaɪ ˈjiːld] 1. მაღალპროდუქციული; 2. მაღალმწარმოებლური (ხვირმის ან საწარმოს შესახებ)

hijack(ing) [ˈhaɪdʒek(ɪŋ)] მფრინავი ან მოძრაი ობიექტის (თვითმფრინავი, გემი, მატარებელი და სხვ.) გატაცება.

hike [haɪk] ინგლ. სლენ. 1. ტიფრების შეცვლა ანგარიშ(ებ)ში ჯამის გაზრდის მიზნით; 2. (ფულის) გადადება, შემონახვა; 3. საუბ. ფასის აწევა; აქციის კურსის აწევა. **Δ pay** – ხელფასის გაზრდა; **tax** – გადასახადის ზრდა

hippohaulage [ˈhɪpəhaʊɪdʒ] ცხენებით გადაზიდვა (ტიერთისა) ან გადაყვანა (ხალხისა)

hire [ˈhaɪə] 1. დაქირავება; 2. დაქირავების ფასი; 3. გაქირავების პუნქტი. **Δ to – out** გაქირავება; **to take on** – დაქირავება; ქირაობა; **to work for** – დაქირავებით მუშაო-

ბა; ი შე. მოჭამაგირედ მუშაობა

hire-purchase [ˈhaɪəˈpʊ:tʃɪs] 1. განვადებით ყიდვა ან გაყიდვა; 2. საგნის დასაყუთრება სხვადასხვა გადასახადების დაფარვით. აბრ. HP

hirer [ˈhaɪərə] დამქირავებელი; მოქირავე

hiring [ˈhaɪərɪŋ] ჰაირინგი (საწარმოო საშუალებათა, — მანქანები, მოწყობილობები, აპარატურათა კომპლექსი და მისთ. — საშუალო ხანგრძლივობის არენდა. საერთაშორისო ვაჭრობაში ჰაირინგით არენდის ხანგრძლივობა რამდენიმე თვიდან ერთ წლამდეა. იხ. აგრეთვე **arenda, leasing, renting**)

hysteresis [ˈhɪstərezɪs] ჟაზების ჩამორჩენა; პისტერეზისი: მოვლენათა განვითარების ცვლილებასთან შედარებით სისტემის ცვლადი პარამეტრების დროითი ჩამორჩენა, რაც ამ ცვლილებებს იწვევს (უკუკავშირის ძალით)..

histogram [ˈhɪstəgræm] პისტოგრამა; სვეტებში ჩახაზული ან ჩახატული დიაგრამა.

historical data [hɪstərɪkəl ˈdeɪtə] წინა მონაცემები (მაგ., სარეკლამო წამოწყების დაგეგმვაში — საქონლის გასაღების წინა სასტიმულაციო წინადადებანი)

hit [hɪt] 1. პასუხი; საპასუხო ცნობა (ინფორმაციის ძებნისას); 2. თანხვდომა (ეკონომიკური მახასიათებლებისა ინფორმაციის ძებნის პროცესში); 3. ამორჩევა (მაგ., დისფლის ეკრანზე სინათლის ვალშით საჭირო წერტილის (ა); 4. მიღწევა; იღბალი; წარმატება; 5. მოხვედრა, მორტყმა; 6. აბრ. *სლენ.* დამნაშავეთა „საიდუმლო სერობა“.

hit-and-miss [ˌhɪtənˈmɪs] საუბ. უზუსტობა; (მიზანში) მოხვედრა და აცდენა

hit man [hɪt ˈmæn] *სლენ.* ქილერი; დაქირავებული მკვლეელი.

hit the market [hɪt ðə mɑ:kɪt] ბაზარზე გაჩენა (ახალი საქონლისა)

hit the shelves [hɪt ðə ˈʃelvz] დახლზე გამოჩენა (ახალი საქონლისა)

hitch [hɪtʃ] 1. დაბრკოლება; დაყოვნება (მაგ., სავაჭრო გარიგებაში); 2. უეცარი გაჩერება (მომუშავე მექანიზმისა)

Ho., ho. (აბრ. **house**-დან) 1. შენობა, აპარტამენტი; 2. ფირმა, სავაჭრო სახლი; 3. უნივერსიტეტის კოლეჯი (ოქსფორდში); 4. (**the H.**) ლონდონის ბირჟა

H. O. [eɪtʃ ɑu] (აბრ. **head office**-დან) მთავარი (ანუ ცენტრალური) ოფისი (ბიზნესის ორგანიზაციული სტრუქტურისა). აბრ. მო; ცო

hoard [hɔ:d] 1. მარაგი; ფარული საწყობი; ფარული მარაგი (ფულისა, პროდუქტისა, საწვავისა და ა. შ.); 2. მარაგის (განძის) დაგროვება; მომარაგება. Δ - of money ფულადი განძი

hoarding [ˈhɔ:drɪŋ] 1. დაგროვება (საქონლის მარაგისა); ტეზაურიზება (ოქროსი); 2. რეკლამების გავერა

hoax [hɔ:ks] 1. მისტიფიკაცია; სიტუაციის გათამაშება; 2. მოტყუება, თითქოს-და სიტუაცია; საშიში; 3. ჭორი; ცრუ ხმები.

hock [hæk] *ინგლ. სლენ.* ლომბარდში დაგირავება; საქონლის დაგროვება

hog [hæg] *სლენ.* 1. ორთქმავალი, ელმავალი; 2. ერთი დოლარი (იხ. აგრეთვე **buck**,

bone); 3. იურ. მსჯავრდადებული; ტუსალი. **Δ on the** ~ უფულო, უსახსრო
hoggan ['hɑgɑn] სლენ. რთული საქმე; ჩახლართული საქმე
hog-tie ['hɑgtɑi] მოქმედების თავისუფლების შესუღღვება; ხელ-ფეხის
 „შეკერა“.

hold [həʊld] 1. დაჭერა; დაფიქსირება (მაგ., ეკონომიკური ზრდის ტემპისა); 2. ფლობა (მაგ., საბანკო ანაბრისა, აკრედიტივისა); 3. შენახვა; 4. pl. საწყობი; საცავი; 5. კონტროლის დაწესება (მაგ., ფასების ცვლილებებზე); 6. აღიარება (ფაქტისა და სხე); 7. გამოტანა (სასამართლო განაჩენისა); 8. დაპატიმრება; ციხეში მოთავსება; დაჭერა; 9. ყურადღების მიპყრობა; 10. თანამდებობის დაკავება; 11. ადგილების დაჯგუფება. **Δ to ~ in pawn** გირაოდ შენახვა; **to ~ off** (ყიდვის) გადაღება; **to ~ the market** ბაზრის მხარდაჭერა; საბაზრო ეკონომიკის მხარდაჭერა; **to ~ true** შესრულება, შენარჩუნება (მაგ., გარიგების ან პირობის შესახებ)

holder ['həʊldə] 1. მოიჯარე; იჯარადარი; მფლობელი; 2. წარმომდგენი (მაგ., ჩეკისა, აქციისა); 3. მქონებელი, მფლობელი (მაგ., თამასუქისა). **Δ ~ in due course** კანონიერი მფლობელი

holding ['həʊldɪŋ] 1. ჰოლდინგი, აქციების კონტროლი და მართვა (წმინდა ჰოლდინგისაგან განსხვავებით შერეული ჰოლდინგით თირმა მეწარმეობრივ საქმიანობასაც ეწევა, მაგ., ვაჭრობას, საკრედიტო-საფინანსო, სტრანსპორტო და სხვა ბიზნესს); 2. ანაბარი; 3. pl. ანაბრები; 4. მარაგი; ფონდი (მაგ., ეკონომიკური ინფორმაციისა, ჩაწერილი მაგნიტურ დისკოებზე); 5. ფლობა (მაგ., აქციებისა); 6. შენახვა; 7. იხ. **hold** 4.; 8. ამერ. სლენ. მდიდარი.

holdover ['həʊldəʊvə] სლენ. წინასწარი დაკავების ადგილი (საკანი, შენობა, ოთახი)

holdup ['həʊldʌp] ბანკის (ან სხვა დაწესებულების) გაძარცვა; თავდასხმა; ყაჩაღობა.

hold-up ['həʊldʌp] 1. შეყოვნება; შეფერხება; 2. ძარცვა; თავდასხმა; 3. გამოძალკვა.

hole [heɪl] 1. ნაკლი; ხარეუხი; 2. საუბ. მიმე მდგომარეობა (მაგ., ფინანსური); 3. ციხის საკანი, კამერა

hollow note [hə'ləʊnəʊt] ამერ. სლენ. 100-დოლარიანი ბანკოტი.

holograph ['hɒləgrɑ:f] 1. ხელნაწერი დოკუმენტი; პოლოგრაფი. 2. ამერ. **holographic will** ხელნაწერი ანდერძი.

home [həʊm] 1. შინაგანი (მაგ., ბაზრის შესახებ), შიგა; 2. შიდა (მეურნეობის შესახებ); 3. ადგილობრივი მრეწველობის(ა); 4. საცხოვრებელი, სახლი, ბინა; სადგომი; 5. მიზანში მოხვედრა; წერტილში მოხვედრა. **Δ to bring oneself ~ 1.** უწინდელ მდგომარეობაში დაბრუნება; 2. გონზე მოსვლა (ფინანსური კრიზისის შემდგომ)

home-born [ˌhəʊm'bo:n] ადგილობრივი, ადგილობრივი მრეწველობის(ა)

home-bound [ˌhəʊmbaʊnd] უკან დაბრუნებული ტვირთი

home-comer ['həʊm,kʌmə] 1. სამშობლოში დაბრუნებული ემიგრანტი; 2. სახლ-

ში დაბრუნებული (მეზინებიდან და სხვ.)

home-craft ['həʊmkra:ft] 1. შინამრეწველური სარეწი; 2. შინამეურნეობა

Homo economicus ლათ. („ჰომო ეკონომიკუს“): “ეკონომიკური (ინტელიციის) პიროვნება” (რაციონალურად მოაზროვნე პირი, რომელიც დაუოკებელი სურვილით მაქსიმალურ მოგებას აღწევს).

home-folk(s) ['həʊmfɔ:sk] საუბ. (ჩემი) შინაურები, ოჯახი; მშობლები

home-free [,həʊm'fri:] ამერ. სლენ. გამარჯვებაში დარწმუნებული.

home-grown [,həʊm'grəʊn] სამამულო წარმოების(ა); სამამულო

home-improvement [,həʊm'impru:smənt] საოჯახო სამეურნეო საქონელი

home inventory [,həʊm in'ventəri] საოჯახო მარაგის აღწერა (სარეკლამო გამომკვლევებისათვის)

homeless person ['həʊmlɪs pɜ:sn] უსახლკარო პირი.

homestead ['həʊmsted] ამერ. სახლი და მიწა, სადაც ოჯახი ცხოვრობს.

homework ['həʊmwɜ:k] 1. შინამრეწველობა; 2. სახლში შესრულებული სამუშაო; სახლში ნამუშევარი, სახლში [შინ] დამზადებული

homeworker [,həʊmwɜ:kə] შინამრეწველი; სახლში [შინ] მომუშავე

home economicus ლათ. (“ჰომე ეკონომიკუს”) ეკონომიკური ადამიანი (რაციონალურად მოაზროვნე და ბეჯითად მომუშავე პირი, რომელიც მაქსიმალური მოგებისათვის მოღვაწეობს)

homicidal [,həʊmɪ'saɪdɪl] პოტენციური მკვლეელი.

homicide ['həʊmɪsaɪd] ადამიანის მკვლელობა (წინასწარ განზრახული ან შემთხვევითი).

homo faber ლათ. („ჰომო ფაბერ“): “შემოქმედი ადამიანი”.

homogenety [,həʊmɒdʒi'nɪti] ერთგვაროვანი ჰომოგენურობა; ჰომოგენური (მაგ, პროდუქციის, წარმოების დარგის და სხვათა შესახებ).

homo homini lupus ლათ. („ჰომო ჰომინი ლუპუს“): “ადამიანი ადამიან, ისთვის მგელია” (პლატონის „ვირები“ გვ. 493-495)

Homo liber ლათ. („ჰომო ლიბერ“): „თავისუფალი ადამიანი“ (ბენედიქტ სპინოზა. „ეთიკა“, IV, გვ. 67).

homologate [hə'maləgeɪt] 1. მოწონება; 2. რატიფიცირება; სანქციონირება; 3. დამოწმება; დამტკიცება (სახუთის ჭეშმარიტებისა); 4. თანხმობის გამოთქმა; დაშვება;

Homo novus ლათ. („ჰომო ნოვუს“): “ახალი (ტიპის) ადამიანი”.

Homo qadratus ლათ. („ჰომო კვადრატუს“): „დალაგებული კაცი“ (სიტყვა-სიტყვით: ადამიანი კვადრატი).

Homo sapiens ლათ. („ჰომო საპიენს“): “გონიერი ადამიანი”.

Homo sui juris ლათ. („ჰომო სუი იურის“): „დამოუკიდებელი კაცი“.

honesty ['anɪstɪ] გულწრფელობა; სიმართლის თქმა; პირდაპირობა (საუბარში).
hono(ur) ['ɔ:ɪə] 1. (დაპირების) შესრულება; (პირობის) დაცვა; ხელშეკრულების (პუნქტების შესრულება; 2. (ჩემის) განადგობა

honorarium ლათ. („ჰონორარიუმ“): ჰონორარი: პროფესიონალისთვის (მენეჯერი, ადვოკატი და სხვ.) გადახდილი ფული, რომელიც მის სრულ გასამრჯელოზე ნაკლებია; ჰონორარი.

honoris causa ლათ. („ჰონორის კაუზა“): „პატივისათვის; დამსახურებისათვის“ (მაგ., ზოგიერთ უნივერსიტეტის, მათ შორის სტუის დიდი სამეცნიერო საბჭოს მიერ დისერტაციის დაუცველად დოქტორის ხარისხის მინიჭების შესახებ).

hoodlum ['hu:dləm] ამერ. განგსტერი.

hoodwink [ˌhu:dwɪŋk] 1. მოტყუება; თვალში ნაცრის შეყრა (მყიდველისა); 2. იშვ. გადამალვა, შენახვა

hooker ['hu:kə] ამერ. სლენ. დაპატიმრების ორდერი (სინ.: tag ნიშანი; ticket ბილეთი).

hooker-in ['hu:kərɪn] მალაზიაში მყიდველის მიმზიდველი გამყიდველი

hook-up ['hʊkʌp] ერთი პროგრამის რამდენიმე არხით გადაცემა (ტელეხედვით ან რადიოთი)

hoot [hu:t] სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე **ackers**, **boot**; **money**)

hop [hɒp] 1. განმეორებითი მიღება (ეკონომიკური ინფორმაციისა); 2. პროფ. კვლავმიღება (შეტყობინებისა კომპიუტერულ საინფორმაციო ქსელში); 3. გადაგზავნა (მიღებული შეტყობინებისა საინფორმაციო ქსელში); 4. საუბ. სიახლე; ინფორმაცია; 5. pl. ჩაი; ლუდი; 6. ინფორმაცია (სინონიმებია: **lineup**, **lowdown**, **the scoop**)

horizontal [ˌhɒrɪˈzɑ:ntl] ჰორიზონტული (ეკონომიკური თანამშრომლობის სტრუქტურის შესახებ)

horizontal merger [ˌhɒrɪˈzɑ:ntl 'mɜ:dʒə] ჰორიზონტული შერწყმა (ორი ან მეტი ფირმისა, რომლებიც პროდუქციას მხოლოდ ერთი ბაზრისათვის აწარმოებენ)

horror vacui ლათ. („ჰორორ ვაკუი“) სიცარიელის შიში

horse [hɔ:s] სლენ. 1. ათასი დოლარი; \$ 1000; 2. ნარკოტიკი, ჰეროინი; 3. სატვირთო მანქანა; ტრაქტორი; 4. ნიჭიერი მოსწავლე; 5. ამერ. სლენ. მოტყუება; მისტიფიცირება; ხუმრობა. Δ ~ **flesh** მუშაობა, რომლისთვისაც წინასწარ იხდინა

horsepower [hɔ:spəʊə] საუბ., პროფ. სიმძლავრე; (პერსონალური კომპიუტერის) გამოთვლით-ლოგიკური შესაძლებლობა

hortatory [hɔ:ˈtɔ:trɪ] დაშრივებლური, სასწავლო; დაბეჯითებით ნათქვამი

hospitable ['hɒspɪtəb(ə)] ხელსაყრელობა (მაგ., კაპიტალდაბანდების პირობისა)

host [hɔ:st] 1. მთავარი; საბაზო, წამყვანი; 2. (დიდი საინფორმაციო ქსელის) მთავარი კომპიუტერი; 3. (ეკონომიკური ინფორმაციის; დამუშავების მთავარი კვანძი (ცენტრი)

hostage ['hɒstɪdʒ] 1. იშვ. გირაო; წინდი; დაგირაება; საწინდარი; 2. მძევალი. Δ in

– გიროდ მიცემა

hostel ['hast] საერთო საცხოვრებელი; 2. იშვ. სასტუმრო

hosteler ['hast(ə)lɔ] საერთო საცხოვრებელში მცხოვრები სტუდენტი

hostelry ['hastlɪ] სასტუმრო; ღამის გასათევი

hostile [hə'staɪl] არამეგობრული; მტრული (აქტი, ქმედება)

hot [hət] *სლენ.* 1. გამოცდილი, კომპეტენტური; 2. კარგი, სასიამოვნო; 3. ცხელი; სწრაფი (ინფორმაცია და სხვ.); ჩქარი; 4. *სლენ.* მოპარული; უკანონო; 5. უკანონოდ შეძენილი; 6. კონტრაბანდული (საქონელი და სხვ.); 7. *ამერ. სლენ.* ძებნილი; დასაჭერად სანქციაგაცემული ექვმიტანილი. *სინონ.* *ამერ., ჟარგ.* პარტიზანი.

hot air [hət eə] *ამერ. სლენ.* ამაო საუბარი; „ქარს გატანება“ (ნათქვამისა).

hot button [ˌhɑtˈbʌtn] პროფ. „ცხელი“ დილაკი; „წითელი“ დილაკი (მარკეტინგული ტაქტიკის ერთ-ერთი საიმედო და სწრაფქმედი მეთოდი)

hotchpot ['hɑtʃpɑt] თანხის ან საკუთრების ერთ ფონდში თავმოყრა ანდერძის მიხედვით ტოლად განაწილების წინ.

hot-shot [ˌhɑtʃɑt] 1. სენსაციური ცნობა; სენსაცია; 2. გამჩანნი კაცი, გამოცდილი სპეციალისტი; 3. დიდი კაცი, „ბოსი“

hourly ['aʊəli] 1. საათობრივი (სამუშაო ანაზღაურება); 2. მუდმივი, ხშირი

House (the) [haʊs] 1. ლონდონის საფონდო ბირჟა; იხ. აგრეთვე **Change**; 2. ბრიტ. თემთა პალატა; 3. *ამერ.* (კონგრესის) წარმომადგენლობითი პალატა

house [haʊs] 1. საეპქრო სახლი (სასახლე); საეპქრო ფირმა; 2. ოჯახი; მეურნეობა; 3. შენობა; სახლი; 4. უნივერსიტეტის კოლეჯი; 4. ბინის გამოყოფა; 5. ბინადრობა; ცხოვრება; 6. შენახვა (მაგ., ქონებისა, ძვირფასეულობისა); 7. *სლენ.* ყურადღება, ინტერესი; მხარდაჭერა; წახალისება; 8. სასტუმრო; 9. კაზინო; 10. საბჭო; კოლეჯია. **Δ on the ~** მუქთად, უფასოდ, ფირმის ხარჯზე

house arrest ['haʊs ə'rest] შინაპატიმრობა.

housebreaker [ˌhaʊsˌbreɪkə] ბინის ქურდი, რომელიც ტეხავს კარებს ან ფანჯრებს ბინაში შესაღწევად.

household ['haʊsˌhaʊld] 1. ოჯახი; ჯალაბი; ჯალაბობა, სჯლობა; 2. შინა მეურნეობა; 3. საოჯახო, საშინაო

householder ['haʊsˌhaʊldə] 1. სახლის პატრონი (სადაც ის ცხოვრობს); 2. ბინის (სახლის) დამქირავებელი; 3. სახლის პატრონი

housekeeper ['haʊsˌkiːpə] შინა მოსამსახურე, მოჯამაგირე (ქალი)

housekeeping ['haʊsˌkiːpɪŋ] 1. საოჯახო (შინა) მეურნეობა; 2. სამსახურებრივი მოქმედება; მმართველი (საორგანიზაციო) მოქმედება; სამსახურეო საქმიანობა (მაგ., ეკონომიკური მახასიათებლების დაგროვება-დახარისხება-დამუშავება); 2. დამხმარე; მეორეხარისხოვანი (საქმიანობა); 3. დამხმარე მეურნეობა; დამხმარე საინფორმაციო

ფონდი

house list ['haus list] (ფირმის მუდმივი კლიენტების) მისამართების სია (რომელ-
თაც ფოსტით რეგულარულად ეგზავნებათ რეკლამა ან სარეკლამო საქონელი)

house magazine ['haus' mægəzɪn] ფირმის ჟურნალი (საოჯახო მეურნეობისა და
სახლის მოწყობის საკითხებზე)

housewares ['hausweəz] ამერ. კურორტული; სამზარეულო ნივთები

houseworkers ['hauswɜ:kəz] შინ მომუშავე სპეციალისტები; შინახელონები

housing ['haʊzɪŋ] 1. საცხოვრებელი პირობები; 2. სახლმშენებლობა; 3. თავშე-
საფარი; საცაყი; 3. საბინაო ფონდი

hover ['hauə] უმნიშვნელო რხევა, უმნიშვნელო ცვლილება (მაგ., დანარიცხის
ნორმის შესახებ)

hovering laws ['hauərɪŋ lɔ:z] ამერ. საზღვაო კონტრაბანდის საწინააღმდეგო
კანონები.

howler ['haʊlə] ძალზე უხეში შეცდომა; საშინელი შეცდომა (მაგ., გარიგებებისას);
სასაცილო კორექტურა (წიგნში და სხვ.)

HP ['haɪpɪ:] აბრ.: 1. იბ. hire-purchase; 2. (horse-power-დან) ცხენის ძალა. აბრ. ც.ძ.
(სინ. ph)

hub [hʌb] (საინფორმაციო ქსელის) კონცენტრატორი; (ქსელის) ბირთვი. **Δ** -
polling დისფლემების გამოკითხვა „მზადყოფნა პირველად გადასცემს“ ტიპისა

hubristic [hju:'brɪstɪk] 1. ქედმაღლური; 2. ქედმაღალი, ამპარტყვანი; თავხედი

huckster ['hʌkstə(r)] ინგლ. 1. წერილმანით მოკაპრე; მელუქნე; 2. საუბ. რეკლამის
შემდგენელი, მერეკლამე (განსაკუთრებით რადიოსა და ტელეხედეაში); 3. (საქონ-
ლის) შემსაღებელი.

hue [hju:] ფერთი ტონი (დისფლემის ეკრანზე ეკონომიკური ობიექტის გამოსა-
ხულები)

hug [hʌg] (ერთ) აზრზე დგომა; აზრის მტკიცედ გამოხატვა.

hum [hʌm] 1. საქმიანი შემოქმედების ფართოდ გაშლა; 2. სღენ.
მოტყუება, გათამაშება

human aided ['hju:mən 'eɪdɪd] 1. ადამიანის მონაწილეობით, ადამიანის დახმა-
რებით (გადაწყვეტილი საკითხები, (მაგ., სისტემაში „ადამიანი-კომპიუტერი“); 2. სა-
ზოგადოებრივი; სოციალური

human engineering ['hju:mən, endʒɪ'niəɪŋ] საინჟინრო ფსიქოლოგია; ერგო-
ნომიკა (იბ. ergonomics)

humanlike ['hju:mənlaɪk] ადამიანის მსგავსად, ადამიანური (ბელოვენური ინტე-
ლექტის სისტემის მახასიათებლების შესახებ)

human-operator ['hju:mən'apəreɪtə] (ადამიან-) ოპერატორი

humanum est errare ლათ. („კუმანურ ესტ ერარე“): შეცდომა ადამიანურია.

human window ['hju:mɑ:n'wɪndəʊ] (დისფლესის) მომხმარებლის ფანჯარა; მომხმარებლის ეკრანული ფანჯარა [ჩარჩო]; ოპერატორის ფანჯარა

humanware [ˌhju:məweə] პირები, რომლებიც თავისი სპეციალობით განიხილებიან როგორც კომპიუტერული სისტემის ნაწილები დიდი პრობლემების გადასაწყვეტად

humbug ['hʌmbʌg] 1. უაზრო ქტევა; ტყუილი; 2. მატყუარა; 3. მოტყუება

humint ['hju:mɪnt] სადაზვერეო ინფორმაციის შეკრება ჯაშუშების მეშვეობით (აქრონიმი სიტყვებისა **human + intelligence**). პეიმიტი

hummer ['hʌmə] 1. საუბ. ენერგიული კაცი; 2. ამერ. სლენ. მცდარი ბრალდებით დაპატიმრება.

humming ['hʌmɪŋ] ქმედი; ენერგიული. Δ - trade გაცხოველებული ვაჭრობა

hummy ['hʌmi] საუბ. ბედნიერი, კმაყოფილი

humpty-dumpty ['hʌmptɪ-'dʌmptɪ] ამერ., სლენ. კანდიდატი, რომელსაც არჩევნებში გამარჯვების შანსი არა აქვს.

hunch [hʌntʃ] 1. სლენ. წინაგრძობა; 2. წინაგრძობის აღძვრა

hundred-call-seconds ['hʌndrəd'kɑ:l'sekəndz] ას წამში ერთი გამოძახება (საინფორმაციო დატვირთვის ერთეული)

hung [hʌŋ] უმრავლესობის გარეშე. Δ **jury** ნაფიცი მსაჯულები, რომლებიც ერთხმა გადაწყვეტილებამდე ვერ მივიდნენ; ~ **parliament** პარლამენტი, სადაც არც ერთ ცალკე აღებულ პარტიას არ გააჩნია ხმების უმრავლესობა (გადაწყვეტილების მისაღებად).

hunger ['hʌŋgə] 1. შიმშილი, ხანგრძლივი კვების ნაკლებობა; 2. (for, after) ძლიერი სურვილი; წყურვილი (მაგ., საქმის კეთებისა)

hunger strike ['hʌŋgə'straɪt] შიმშილობა; შიმშილობის აქცია

hunter ['hʌntə] მაძიებელი; მონადირე. Δ **bargain-** ძალზე დაბალ ფასად აქციების შესასყიდლად ჩასაფრებული პირი.

hurdle [hɜ:dl] 1. ბარიერი; წინააღმდეგობა; 2. ბარიერის გადალახვა.

hurt [hɜ:t] 1. ზარალის მიყენება; 2. გაფუჭება; 8. ზარალი; ზიანი; 4. სხეულის დაზიანება; 5. შეურაცყოფის მიყენება.

hurry-up [hʌrɪʌp] ამერ. საუბ. საჩქარო; საჩქარო ღონისძიების(ა); საჩქარო მოქმედების(ა). Δ ~ **message** სასწრაფო შეტყობინება

husbandman ['hʌzbəndmən] ბრიტ. ფერმერი (იხ. აგრეთვე **farmer**)

husbandry ['hʌzbendri] 1. საოჯახო საქმიანობა; შინა მეურნეობა; 2. ეკონომია, მომკირნეობა; 3. სოფლის მეურნეობა; 4. მიწათმოქმედება

bush money [hʌʃ.məni] გასაჩუქებელი ფული [ქრთამი]

bush money [hʌʃ.məni] სლენ. ფულადი ქრთამი არაკანონიერ ფაქტზე დუმილისათვის.

hush-hush [hʌʃ-hʌʃ] 1 ამერ. საიდუმლო პოლიტიკა; 2. საუბ. ფარული; არაკონფიდენციალური.

hustings ['hʌstɪŋz] წინასაარჩევნო გამოსვლებისათვის განკუთვნილი ტრიბუნა. **at the hustings** საპარლამენტო არჩევნებზე.

Hustings ['hʌstɪŋz] 1. პასტინგსი; ლონდონის საქალაქო სასამართლო; 2. წინასაარჩევნო კომპანია.

hustle ['hʌs(ə)l] 1. ენერგიული ქმედება; 2. დანიჭარება; იძულება; ბიძგება; 3. თავს მოხვევა; მისაღება (საქონლისა).

hustler ['hʌstl(ə)] 1. გამტანი „საქმიანი“, ანგარიშიანი; 2. უცერემონიო კაცი; 3. პასტლერი ნარკომანი, რომელიც ნარკოტიკების გაყიდვითაა დაკავებული და გასამჯელოდ ნარკოტიკს აძლევენ; 4. მემადეი ქალი

hut [hʌt] ამერ. სლენ. 1. საპატიმროს ოთახი; 2. სტუდენტური საერთო საცხოვრებელი

Hybrid Bill ['haɪbrɪd bɪl] შერეული (ჰიბრიდული) კანონპროექტი, რომელიც გავლენას ახდენს ცალკეულ მეწარმეებზე ან ფირმების ინტერესებზე.

Hybrid offence ['haɪbrɪd ɔfəns] დანაშაული, რომელიც შეიძლება განხილულ იქნას მაგისტრატების ან მოსამართლისა და ნაფიც მსაჯულთა მიერ

hydel ['haɪdɛl] (აბრ. — **hydro-electricity**-დან) ჰაიდელი, ჰიდროელექტრობა (ჰიდროელექტროსადგურში გამოიშუშეებული ელექტროენერგიით მიღებული ელექტრობა)

hype [haɪp] ამერ. სლენ. 1. (ცხოვრებისეული) ძალა; სიძლიერე; 2. გამაგრება; 2. წამყვანი, მენეჯერი; 3. მოტყუება; 4. სტიმულირება; 5. აღძვრა; 6. გაბერვა, გადიდება.

hyped-up [ˌhaɪpt'ʌp] სლენ. ხელოვნური; არაბუნებრივი; არანამდვილი

hyper ['haɪpə] ინგლ. საუბ. ჰიპერ-ი, მეტისმეტად აქციური და აგზნებელი; ჰიპერტიპი

hyperdrive ['haɪpə'draɪv] ინგლ. ჰიპერდრაივი; აქტიურობის უეიდურესად ინტენსიურობა (მაგ., ეკონომიკურ ან საგარეო პოლიტიკაში)

hyperinflation [ˌhaɪpəɪn'fleɪʃn] ჰიპერინფლაცია; უსწრაფესი [ზესწრაფი] ინფლაცია, უსწრაფესი გაუფასურება (ქალაქის ფულისა)

hypermadia [ˌhaɪpə'mædɪə] ინგლ. ჰიპერმედია (კომპიუტერის სხედასხვა პროგრამული პაკეტიდან ტექსტების, ვიდეოკადრების, გრაფიკის საწარმოო საშუალებები)

hypermarket ['haɪpə,mɑ:kɪt] გიგანტური მაღაზია; დიდი სავაჭრო კომპლექსი; გიგანტური სუპერმარკეტი, ჰიპერმარკეტი

hypertext [ˌhaɪpə'tekst] ჰიპერტექსტი (სხედასხვა პროგრამული პაკეტიდან ურთიერთდაკავშირებული ტექსტების ჯგუფის წარმოქმნა, მაგ., მონაცემთა ბაზიდან, სიტყვითი პროცესორიდან, გრაფიკული მესსიერებიდან)

hypothecate [ˌhɪpəθeˈkeɪt] დაგირავება (უძრავი ქონებისა)

hypothecation [ˌhɪpəθeˈkeɪʃn] (ბერძ.-დან *hypoteke* გირაო, წინდი; დაგირავება) იპოთეკა; უძრავი ქონების დაგირავება (სესხის მისაღებად. სამისოდ არსებობს იპოთეკური ბანკი გრძელვადიანი კრედიტის გასაცემად, უძრავი ქონების, მიწის, ნაგებობების, — გირაოდ დატოვების შემთხვევებისათვის)

hypothesis [hɪpəˈθɪsɪːz] 1. ჰიპოთეზა; ვარაუდი; დაშვება; 2. იშვ. კანონი. **Δ ad hoc** - სპეციალურად წამოყენებული ჰიპოთეზა; **by** - ვარაუდით; დაშვებით. **adjustment** - (სხვადასხვა ეკონომიკური პროცესების) (შე)თანწყობის ჰიპოთეზა; **hedonic** - პედონიკური ჰიპოთეზა (რომლის მიხედვითაც საქონელი ფასდება მათი სარგებლობის შესატყვისად)

hypothesize [hɪpəˈθɪzɪs] ჰიპოთეზის მიღება; ჰიპოთეზის ჩამოყალიბება (მაგ., ეკონომიკის გაჯანსაღების თაობაზე); დაჰიპოტეზება

hyther [ˈhaɪðə] პროფ. სინოტივისა და ტემპერატურის ერთობლივი ზემოქმედება ორგანიზმზე

I,i

I., i [aɪ] აბრ.: (**incomplete**-დან) არასრული; დაუკომპლექტებელი; 2. (**independent**-დან) დამოუკიდებელი; 3. (**interphone**-დან) შიგა ტელეფონი (დაწესებულებისა); 4. (**input**-დან) შესასვლელი; შესავეალი; შეუტანა (მაგ., ინფორმაციისა მოწყობილობაში)

Iberian [aɪˈbɪəriən] იბერიელი (საქართველოში და ესპანეთში მცხოვრები ტომები) **ib., ibid** {} (აბრ. ლათ.-დან *ibidem*) იქვე, იმავე ადგილას (მითითება)

I. B. [aɪˈbiː] (აბრ. **industrial business**-დან) სამრეწველო ბიზნესი. აბრ. სბ-ი

I.B.R.D. [ˈaɪˈbiː.ɑːˈdi] (აბრ. — **International Bank of Reconstruction and Development**-დან) რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკი (ფუნქციონირებს გაეროს კონტროლით). აბრ. რგსბ-ი; რეგს-ბანკი

ibis jus, ibi remedium ჭლათ. („იბის იქეს, იბი რემედიუმ“): “სადაც სამართალია, იქ დაცივის საშუალებაცაა“

icand [aɪkænd] სამრავლი **ice** [aɪs] სლენ. 1. აღმასი; ბრილიანტი; 2. ქრთამი. **Δ on** - (განაღლებული შედეგით, განაღლებული საქმით (ან მოგებით); **to put on** ~ (საქმის) გადადება

icing on the cake [ˈaɪsɪŋ ɔɪtə keɪk] ამერ., სლენ. დამატებითი გაუმჯობესება (მაგ., ბიზნესის მენეჯმენტის გადახალისებით).

icon [aɪkən] ნიშანი; სიმბოლო; ილუსტრაცია (სამეცნიერო ლიტერატურაში)

iconic representation [aɪkənɪk reprɪ'zɛntɔːʃn] ობიექტთა გამოსახულებების იკონოგრაფიული წარმოდგენა

idea dubia ლათ. („იდეა დუბია“): „საეჭვო იდეა“

idea falsa ლათ. („იდეა ფალსა“): „მცდარი იდეა“; „ფიქციური (მიოგონილი) იდეა“

idee fixe [iː'deɪ'fɪks] ფრან. აკვიატებული აზრი; ფიქციური იდეა

idem [(a)ɪdɪm] (აბრ. Id.) ლათ იგივე; ასევე; იმავე; ზემოხსენებული.

identical [aɪ'dentɪkəl] 1. ერთნაირი; ერთგვარი; თანაბარი; 2. სავესებით იგივე; იდენტური

identification [aɪ,dentɪfɪ'keɪʃn] 1. გაიგივება, ნამდვილობის დადგენა, იდენტიფიკაცია, გამოცნობა, გარჩევა (მაგ., მომხმარებლის, კლიენტის, მოლაპარაკის, საეკპრონიშნის, დოკუმენტის და მისთანათა გამოცნობა); 2. ფაქტის დადგენა; ამოცნობა; ცნობა, შეცნობა; 3. განსაზღვრა, გარკვევა, დადგენა (მაგ., საბუთის სისწორისა). **Δ** - of words სიტყვების გარჩევა; - of mark მარკის დამლა [შანთი]

identify [aɪ'dentɪfaɪ] 1. პირის ამოცნობა; იდენტიფიკაცია; 2. გაიგივება; იგივეობის დადგენა; 3. ინტერესების გატოლება; გაპირწონება; 4. თანხედრობა (აზრებისა და სხვ.)

identifying feature [aɪ'dentɪfaɪŋ fi:tʃə] ლიცენზ. (საქონლის) განმასხვავებელი ნიშანი

identikit [aɪ'dentɪ'kɪt] დამნაშავეის სურათის შექმნის მეთოდი მოწმეთა ჩვენებების საფუძველზე; დამნაშავეის ფოტორობოტის შექმნა.

identity [aɪ'dentɪtɪ] 1. იგივეობა, იდენტურობა, ტოლფასოვნობა; 2. ნამდვილობა, უტყუარობა; უეჭველობა. **Δ** - transformation (ეკონომიკური ობიექტების) იგივეობრივი გარდაქმნა; accounting - საბუღალტრო ბალანსირება (დებეტისა და კრედიტისა); corporate - ფირმის სახე. ფირმის პრესტიჟი (რეპუტაცია)

identity crisis [aɪ'dentɪtɪ 'krɪsɪz] (საეკპრო) ნიშნის [სახების] კრიზისი (სიტუაცია, როდესაც ნიშნის „გამოსახულება“ ვერ აღწევს საქონლის გასაღების უზრუნველყოფის მიზანს)

id est ლათ. („იდ ესტ“): იხ. i.e.

idle ['aɪdl] 1. უმოქმედო (მაგ., ობიექტი); სარეზერვო; 2. დაუსაქმებელი (მუშაზელი), უმუშევარი; 3. ფუჭი; უქმი (ბრძანება, ინსტრუქცია). **Δ** the market is - მოღუნებული ბაზარი

idler ['aɪdlə] უსაქმური; ყალთაბანდი; ზარმაცი.

i.e. ['aɪ i:] (აბრ. ლათ. id est - დან) ესე იგი. აბრ. ე. ი.

i.f. [aɪ eɪ] (აბრ. in full - დან) სრულად; მთლიანად. აბრ. სრ., მთლ.

iffy [aɪfɪ] ამერ. 1. მერყევი (მაგ., ვარიანტის პირობების შესრულებისადმი); მხოლოდ პირადულ ინტერესებს დაქვემდებარებული; 2. გაურკვეველი; საეჭვო

ignorance [ˈɪgnərəns] 1 უცოდინარობა; უეცობა; 2 უპატივემლობა (კანონისა და სხვ.).

ignorantia juris nocet ლათ. („იგნორანცია იურის ნოცეტ“): „კანონის არცოდნა გეაენებს“

ignorantia recti ლათ. („იგნორანცია რექტი“): „აშკარა უმეცრება“

ignorantia supina ლათ. („იგნორანცია სუპინა“): „განსრახ არცოდნა“

ignoratio elenchi ლათ. („იგნორანციო ელენჩი“): ლოგიკური შეცდომა. რომელიც მდგომარეობს იმის მტკიცების ცდაში, რაც საკითხს არ ეხება.

ignorantia legis non excusat ლათ. („იგნორანცია ლეგის ნონ ექსკუსატ“) „კანონის უცოდინარობა არაუისთვის არ არის საპატიო“.

ignorantia non est argumentum ლათ. („იგნორანცია ნონესტ არგუმენტუმ“): (არცოდნა ან) უგულვებელყოფა მტკიცება [არგუმენტი] არაა

ignore [ɪgˈnɔː] 1. შეუმჩნეველობა, ყურადღების მიუქცეველობა, იგნორირება, უგულვებელყოფა; 2. უმოქმედობა (მაგ., ეკონომიკური პროცესისა)

ignotum per ignotius ლათ. („იგნოტუმ პერ იგნოტიუს“): უცნობი (ფაქტები) უფრო უცნობი (ფაქტების) მეშვეობით

IKBS [aɪkeɪ ˈbɪːes] (აბრ. **Intelligent Knowledge Based System**-დან) პიროვნებათა გონებრივ ცოდნაზე დაფუძნებული კომპიუტერული სისტემა; ექსპერტული სისტემა (გარკვეული პრობლემის გადასაწყვეტად)

ike [aɪk] სლენ. 1. შეეპყრება; მოტყუება; 2. მოუქნელი (აღამიანი)

ill [ɪl] 1. მერ. სლენ. ეჭვის მიტანის გამო დაპატიმრებული; 2. ციხეში ჩასმული.

illegal [ɪˈlɪːɡəl] 1 უკანონო, არალეგალური; 2. არამართლსომიერი; კანონის საწინააღმდეგო; აკრძალული

illegitimate [ɪlɪˈdʒɪtɪmɪt] 1. არალოგიკური, ლოგიკურად არასწორი; 2. არასწორად გამოყენებული (მეთოდი, ფორმულა და მისთ.); 3. უკანონო

illicit [ɪˈlɪsɪt] აკრძალული, უკანონო. Δ - dealer აკრძალული ხერხით (ან საქონლით) მოვაკრე, უკანონოდ მოვაკრე; -trade კონტრაბანდული ვაჭრობა

illiquid [ɪˈlɪkwɪd] 1 იურიდიულად დაუსაბუთებული; 2. არაცხადი; 3. არალიკვიდური (აქტივები).

illiquidity [ɪˈlɪkwɪdɪtɪ] ლიკვიდაციის მოუხდენლობა; არალიკვიდურობა

ill-will [ɪlˈwɪl] ბოროტი განზრახვა; მტრობა.

image [ɪˈmɪdʒ] 1. (ფირმის) რეპუტაცია; პრესტიჟი; 2. საინფ. მომს. გამოსახულება; სახე; 3. გამოსახვა; ასახვა; 4. განსახიერება, სიმბოლო, ნიმუში; 5. საზოგადოებრივი აზრი, შეხედულება, რეპუტაცია (ამა თუ იმ პიროვნებაზე, ფირმაზე, საქონელზე, მომსახურებაზე და მისთ.); 6. გავრცელებული წარმოდგენა (ობიექტზე); ჩამოყალიბებული საზოგნება (რაც ხაზს უსვამს ობიექტის დამატებით თვისებებს, ღირებულებებს, ემოციურ აღქმას და ა. შ.). Δ -compaction (ობიექტის) გამოსახულებათა შეკუმშვა (დის-

ფლვის ეკრანზე); **-copy** ასლი-გამოსახულება (ეკონომიკურ მონაცემთა გრაფიკული ბაზისა); **-creation system** (ეკონომიკური ობიექტის) გამოსახულების ფორმირების სისტემა; **-enhancement** (ობიექტის) გამოსახულების ხარისხის გაუმჯობესება; **-level** გამოსახულების დონე; **-list** (ეკონომიკური ობიექტების) გამოსახულებათა სია; **-movement** გადაადგილებული გამოსახულება; **-point** მხედველობის წერტილი; პროექტის ცენტრი; **-regeneration** (ობიექტის) გამოსახულების რეგენერაცია; **-image studio** საინფ. მომს., დაპრ. ფოტოსურათების დარეტუშების პროგრამა (აშშ-ის Letraset ფირმისა); **-transformation** (ეკონომიკურ) მოდელთა გამოსახულების გარდაქმნა; **-translation** (ობიექტის) გამოსახულების გადატანა.

image computer [i'mɪdʒ kəmputɜː] გამოსახულებათა მათეორმირებელი კომპიუტერი (მაგ., ეკონომიკურ ობიექტთა და მოდელთა კომპიუტერული საშუალებებით ფორმირებისა და ასახვისათვის)

image marketing [ɪmɪdʒ 'mɑːkɪtɪŋ] პროფ. „იმიჯ მარკეტინგი“ (ცნობილ ან პოპულარულ პიროვნებათა გამოყენება საქონლის რეკლამისათვის)

imagery ['ɪmɪdʒəri] გამოსახულებები; სახეები

imaging ['ɪmɪdʒɪŋ] (ეკონომიკური მოდელის) გამოსახულებათა ფორმირება; ასახვა; (დისფლვის ეკრანზე) აღწარმოება

imago animi vultus ლათ. („იმაგო ანიმი ვილტუს“): „სახე სულის ხატია“

imbalance [ɪm'bæləns] 1. სხვადასხვაობა; შეუსაბამობა (მაგ., ბალანსში); 2. გაუწონასწორებლობა; დისპროპორცია; 3. დაუბალანსებლობა; არამდგრადობა. **Δ-order** გაყიდვის დავალებასა და ყიდვას შორის დისპროპორცია

imbecile ['ɪmbɛs:l] სუსტი გონების; ჭკუანაკლები.

imble [ɪm'beɪb] 1. ათვისება; შეთვისება; ასიმილირება; 2. შთანთქმა

IMF [ɪ'mi'teɪn] (აბრ. **International Monetary Fund**-დან) ფინან. საერთაშორისო საეკონომიკო ფონდი. აბრ. სსფი

imitate ['ɪmi'teɪt(ə)n] 1. კოპირება; მიმსგავსება; იმიტირება; 2. იმიტაცია; მიმსგავსება; ყალბქმნილობა

imitation [ɪ'mi'teɪʃn] 1. მიმსგავსება; იმიტაცია; კოპირება; 2. გაყალბება

immaterial [ɪ'mɑː'tɪəriəl] (აბ) საქმესთან დაუკავშირებელი საშხილი (ან ფაქტი).

immanent ['ɪmɑːnənt] 1. სახასიათო, დამახასიათებელი; მუდმივი; თანდაყოლილი; 2. იმანენტური

immediacy [ɪ'miːdɪəsi] 1. უშუალობა; პირდაპირობა; 2. დაუყოვნებლობა; 3. გადაუდებლობა (პროცესისა, ქმედებისა).

immemorial [ɪ'mi'mɑːrɪəl] დიდი ხნის; უხსოვარი დროის; ძველის-ძველი (თარიღი, ფაქტი, მოვლენა და სხვ.).

immerse [ɪ'mɛns] დიდი; კოლოსალური; უზარმაზარი; 2. უზომო; უკიდურესი; უსაზღვრო; 3. საუბ. შესანიშნავი

immigrant ['ɪmɪgrənt] 1. იმიგრანტი; საცხოვრებლად ადგილგადანაცვლებული პირი; 2. ვადასახლებული

immobilize [i'məʊbilaɪz] 1. (კაპიტალის) გამაგრება, (ფასის) ფიქსირება; 2. ბრუნვიდან ამოღება (მონეტისა)

immoral earnings [i'mərəʊ ə:nɪŋgz] არამორალული შემოსავალი; პროსტიტუციის გზით ნაშენი ფული

immovable [i'mu:vəbl] უძრავი (ქონება (მიწა, სახლები და სხვ.)

immunity [i'mju:nɪti] 1. პრივილეგია; შეღავათი; 2. (გადასახადისაგან ან ბეგარი-საგან) განთავისუფლება; 3. ხელშეუხებლობა, იმუნიტეტი

impact ['ɪmpækt] ზეკმოქმედება; ზეგაეღენა; (ზე)გაეღენის სფერო

impair [ɪm'peɪ] 1. ზიანის მიყენება; გაფუჭება; 2. შესუსტება; შემცირება; დარღვევა.

impanel [ɪm'pæni] სიაში ჩაწერა; ჩართვა.

imparl [ɪm'pɑ:l] სასამართლო მოსმენის გადაღება საკითხის მშვიდობიანი გზით გადასაწყვეტად

imparlance [ɪm'pɑ:ləns] 1. მოსარჩელის საწინააღმდეგო განცხადების შეტანის ვადა; 2. იხ. imparl

impatience [ɪm'peɪjəns] 1. მოუთმენლობა, სისტემიდან გამოსვლა (მომსახურების დამთავრებამდე); 2. მომსახურების რიგს მოუმხრობლობა

impatrial [ɪm'pɑ:ɪ(ə)] მიუკერძოებელი; წინასწარ აუკვიატებელი აზრის არმქონე; გავლენის ქვეშ არ მყოფი.

impawn [ɪm'pɑ:n] წინდის ჩაღება; დაგირავება.

impeachment [ɪm'pɪ:tʃmənt] პოლიტ. დადანაშაულება; იმპიჩმენტი (მაღალი თანამდებობის პირთა მიმართ უნდობლობის გამოცხადება ან პასუხისგებაში მიცემა)

impedient [ɪm'pi:diənt] 1. ხელშეშლა; წინააღმდეგობა; 2. წინააღმდეგობრივი; ხელშეშლელი

impel [ɪm'pel] 1. იძულება; აღძვრა; მიდრეკილება; 2. მოქმედებაში მოყვანა; ამოქმედება; ამოძრავება

imperative [ɪm'perətɪv] 1. ვალდებულება; 2. ბრძანება; მოთხოვნა; იმპერატივი; 3. აუცილებელი; სასწრაფო; იმპერატიული.

imperfection of market [ɪmpə'fekʃnəsmɑ:kit] ბაზრის არასრულყოფილება (კონკურენციის პირობებისაგან გადახვევა)

impersonate [ɪm'pɜ:səneɪt] ენმე სხვა პირად თავის გასაღება.

implead [ɪm'pli:d] 1. სარჩელის წარდგენა; 2. სასამართლო გადაწყვეტილებით დევნა

implement [ɪm'plɪmənt] 1. შესრულება; განხორციელება (მაგ., გეგმისა); 2. დანერგვა; ჩანერგვა; ცხოვრებაში გატარება; 3. ხელსაწყო

implication [ɪm'pli'keɪʃn] 1. ნაგულისხმევი; ფარული აზრი; 2. შედეგი; ლო-

გიკური მსჯელობით გამოტანილი დასკვნა; 3. თანამონაწილეობა; ჩართვა (დანაშაულში და სხვ.).

implicit [im'plisit] 1. ნაგულისხმევი; არაცხადი; შინაგანად არსებული; 2. უსიტყვო; უპირობო, სრული; **Δ** -**operation** არაცხადად მოცემული ოპერაცია; -**regeneration** (ობიექტის) გამოსახულების არაცხადად მოცემული რეგენერაცია

implied powers [im'plaid paʊəz] 1. ნაგულისხმევი უფლებამოსილება; 2. ამერ. ფედერალური მთავრობის უფლებამოსილება, რომელიც აშშ-ის კონსტიტუციი, იდან არაპირდაპირ გაიმომდინარეობს.

implied waiver [implaid waivə] უფლებისაგან უარის თქმის გულისხმობა.

imply [implai] 1. ვარაუდს; გულისხმობა; 2. ირიბად გაგებინება ან შეტყობინება; 3. დაბნევა; ჩათრევა; გახევევა

imponderabilia [im.pad(ə)rə'bilɪə] შეუმთხვევითი; აღურიცხაევი, განუსაზღვრავი (ფაქტორი)

import ['impɑ:t] 1. pl. შემოტანილი (საქონელი); იმპორტული (საქონელი); 2. შემოტანა; იმპორტი; იმპორტირება; 3. არსი

invisible ~ s უხილავი იმპორტი (მომსახურებისა და ტურიზმის მუხლები სავადასახადო ბალანსში); **substitutable** ~ ჩანაცვლებადი იმპორტი (იმპორტი, რომელიც შეიძლება შეცვლილ იქნეს მოცემულ ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციით)

important item [im'pɑ:tənt aɪtəm] მნიშვნელოვანი საქონელი, (დიდი) სტრატეგიული მნიშვნელობის პროდუქცია

importation [,impɑ:'teɪʃn] იმპორტაცია; იმპორტირება (საქონლის ჩამოტანა საზღვარგარეთიდან ვასაყიდად. იხ. აგრეთვე **merchandise**)

import deposit [im'pɑ:t 'depəzɪt] იმპორტული დეპოზიტი (ქვეყანაში საქონლის იმპორტის შემზღუდველი ღონისძიება, რითაც იმპორტიორმა აქციზი უნდა გადაიხადოს).

import duty [im'pɑ:t 'dʒʊti] საიმპორტო საბაჟო გაასახადი (იგი იცავს სამაგპულო მწარმოებლებს უცხოელთა კონკურენციისაგან).

importer [im'pɑ:tə] იმპორტიორი; უცხოეთიდან საქონლის ჩამოტანა

import merchant [im'pɑ:t 'mɜ:tʃənt] დამოუკიდებელი იმპორტიორი, იმპორტული საქონლით მოვაჭრე (ვისაც უცხოეთიდან ჩამოაქვს საქონელი, ინახავს მას და ყიდის თავის ქვეყანაში ბითუმად ან ცალობით)

import quota [im'pɑ:t kwɔ:tə] იმპორტული კვოტა (ქვეყანაში გარკვეული ტიპის საქონლის შემოტანის შეზღუდვა (გარკვეული ვადით))

imports [im'pɑ:ts] იმპორტული საქონლები და მომსახურება

import surcharge [im'pɑ:t 'sɜ:ʃɑ:dʒ] საიმპორტო დანამატი (გარკვეულ საქონელზე ჩვეულებრივი ტარიფის დანამატი, რაც მთავრობა სჭირდება სავადასახადო ბალანსის სამართავად).

importune [ˌɪmpəˈtʃuːn] დაჟინებით მიმართვა, მიჩენა (მაგ, მიუნნდა ის მას).

impose [ɪmpəʊz] 1. დადგენა (კანონით); 2. სისრულეში მოყვანა; აღსრულება (განაჩენისა); 3. დავალდებულება; 4. დაბეგერა; 5. გადახდევინება; 6. თავს მოხვევა; 7. მოტყუება, თაღლითობა

imposition [ˌɪmpəˈzɪʃn] 1. გადასახადი; მოსაყრებელი; 2. დაისრება (მაგ, ვალდებულებისა); 3. (კანონის) დაწესება; დაკანონება; 4. მოტყუება.

impossibility of performance [ɪmˈpɒsəˈbɪlɪtɪəʊ ˈpɜːfɔːmɪŋs] ხელშეკრულების ერთი მხარის მიერ ვალდებულების წილის შეუსრულებლობის სიტუაცია!

impost [ˈɪmpəʊst] იმპორტული საკონლის ყიდვის გადასახადი (რომელსაც მყიდველი იხდის)

impound [ɪmˈpaʊnd] რაიმეს ჩამორიძევა ან შენახვა მანამ, სანამ გადასახადი არ იქნება გადახდილი ან სათანადო დოკუმენტები არ იქნება წარმოდგენილი.

impression [ɪmˈpreʃn] შთაბეჭდილება. **Δ case of first** ~ სასამართლო საქმე, რომელიც სამართლის ისეთ საკითხებს წამოჭრის რისი პრეცედენტი არ არსებობს.

imprest [ˈɪmprest] ფულადი ავანსი, (ფულადი) სესხი

imprimatur [ˌɪmpriˈmeɪtə] დაბეჭდვის ნებართვა.

imprint [ˈɪmprɪnt] 1. ამონაბეჭდი (ქაღალდი); ანაბეჭდი (მ.შ.კეაღი); 2. საგამომცემლო მონაცემები (წიგნის ბოლო გვერდზე); 3. ბეჭდის დასმა; 4. ფიქსირება; დახსოვება; განმტკიცება (მეხსიერებაში)

imprison [ɪmˈprɪzn] ვინმეს ჩასმა ციხეში; თავისუფლების აღკვეთა; ჩაკეტვა

impropriety [ˌɪmprəˈpraɪəti] 1. გამოუყენებლობა; გამოუსადეგარობა; 2. არასწორობა; შეცდომიანობა; 3. უღირსი ქმედება.

improper [ɪmˈprɔːə] 1. არასწორი; შეუყურებელი; 2. შეცდომიანი; არა'უსუცო.

improve [ɪmˈpruːv] 1. გადიდება (მაგ, ფასებისა); გაზრდა (მაგ, მოთხოვნილებისა); 2. გაუმჯობესება (მაგ, ტექნოლოგიური პროცესისა); სრულყოფა (მაგ, მეთოდისა, სტრატეგიისა); გადამუშავება

imprudent [ɪmˈpruːdənt] დაუფიქრებელი; არაწინასწარგანზრახული; არაფრთხილი.

impudence [ˈɪmˈpjʊd(ə)ns] 1. თავხედობა; უსირცხვილობა; 2. უსირცხვიო ქმედება; უღირსი საქციელი

impugn [ɪmˈpjʊːn] 1. უარყოფა; უკუგდება; 2. შედავება

impulse [ˈɪmpʌls] 1. რაიმეს გაკეთების ძლიერი სურვილი; იმპულსი; 2. აღგზნება; ბიძგი

impunity [ɪm'pjʊ:nɪtɪ] 1. დაუსჯელობა; 2. ზარალის გადახდისაგან განთავისუფლება.

imputation [ɪm'pjʊ:teɪʃn] 1. ცუდი აზრის ჩაგონება; 2. პირობითი დარიცხვა (მაგ., საიჯარო გადასახადისა); 3. ჩათვლა; მიწერა (მაგ., ლირებულების ნაწილისა ცალკეული საწარმოო ფაქტორებისადმი); 4. pl. შეფასებითი მნიშვნელობები; ჩათვლილი, დაკისრებული თანხები; 5. ვალდებულება. **Δ -of date** ჩათვლილი (მიწერილი) მონაცემები (როდესაც ფაქტიური ეკონომიკური მონაცემები სახეზე არაა)

impute [ɪm'pjʊ:tɪ] 1. (ვინმესთვის რაიმეს) მიწერა; დადანაშაულება; 2. პირობითად გადახდევინება.

imputed [ɪm'pjʊ:tɪd] 1. დაკისრებული; 2. ჩათვლილი; მიწერილი (მაგ., პროცენტები) **in.** (აბრ.) *იხ.* **inch.** *აბრ. იხ.*

in: **Δ to be -there** *ინგლ. სლენ.* (რაიმე მიზნის მისაღწევად) დიდი ჭაფის გაწევა; მძიმესამუშაოს შესრულება; **to be -with** მეგობრულ ურთიერთობაში ყოფნა (ვინმესთან)

inability [ɪn'æbɪlɪtɪ] 1. არასამართალუნარიანობა; არაქმედუნარიანობა; 2. შეუძლებლობა; (გადახდის) უუნარობა

in absentia *ლათ.* („ინ აბსენცია“): „(ვინმეს) დაუსწრებლად“

in abstracto *ლათ.* („ინ აბსტრაქტო“): „ზოგადად; აბსტრაქტულად“; საერთოდ.

inaccuracy [ɪ'nækjʊrəsi] უზუსტობა (მაგ., მონაცემებისა); შეცდომა

inactive [ɪn'æktɪv] არააქტიური, უმოქმედო; მოდუნებული (მაგ., ბაზრის შესახებ)

in aqua scribere *ლათ.* („ინ აკუა სკრიბერე“) წყალზე წერა (*ქართ. სინ. წყლის ნაყვია*)

inadequacy [ɪn'ædɪkwəsi] შეუსაბამობა; არასრულფასოვნება, არაადეკვატურობა; არასაკმარისობა (მაგ., პირობებისა ხელშეკრულების დადებისათვის)

inadmissible [ɪnəd'mɪsədɪl] (სამხილი) რომელსაც სასამართლო მხედველობაში ვერ მიიღებს.

inadvertent [ɪnəd'vɜ:tnt] 1. უყურადღებო; 2. გაუფრთხილებელი; არააკურატული.

inadvertent access to data [] შემთხვევითი შეღწევა ინფორმაციაში; არასანქცირებული შეღწევა მონაცემებში (კომპიუტერული პროგრამის ან ადამიან-ოპერატორის შეცდომის გამო)

inalielable [ɪn'eɪlɪəbəl] ხელშეუხლებელი; განუყოფელი (მაგ., უფლება)

inaminate [ɪn'æɪnɪt] მოდუნებული, უსიცოცხლო; დუნე, უხალისო (მაგ., ყიდვის მოთხოვნის შესახებ)

in-and-out [ɪnɔɪ(d)'aʊt] დილერული ოპერაციის სწრაფი დამთავრება

inane [ɪ'neɪn] უაზრო; ფუჭი; ცარიელი, უშინაარსო

inapt [ɪn'æpt] 1. შეუსაბამო, უადგილო (მაგ., პირობის ან ვენიშენის პუნქტების შესახებ); 2. უცოდინარი, არაკვალიფიცირებული

in banco *ლათ.* („ინ ბანკო“): „მთლიანი შემადგენლობით“ (მაგ., საააშ. კ. თლოს წიგრების შესახებ). *სინ:* **in bank.**

in bad fait არსკეთილსინდისიერად.

in bar of ... უცილობელი საშხილი (ვინმეს) წინააღმდეგ.

in behalf of (ინტერესის) დასაცავად; სასარგებლოდ; - თვის;

in bond საბაჟოს საწყობში არსებული; საბაჟოზე გადაუხდელი მოსაკრებელი.

in business (in smith) რაიმე საქონლის დიდი მარაგი (საცალო ეაქრობაში) Inc. (აბრ.) **in. Incorporated** აგრეთვე LTD., LD

in cambers [in,kæmbə] მოსამართლის კაბინეტში და არასამართლოს დარბაზში (მაგ., მოსმენა საქმისა).

incamera [in'kæmərə] დახურულად; „დახურულ კარს მიღმა“ (განხილვა).

incantation [,inkæ'teɪ(ə)n] 1. მონქესხეა; მოჯადოება; 2. დაწვეკვლა; მაგიური ფორმულა

incapable [in'keɪpəl] უუნარო; შესაძლებლობის არ მქონე.

incarcerate [in'kɑ:səreɪt] ციხეში ჩასმა.

incarnate [in'kɑ:neɪt] განხორციელება (იდეისა, პროექტისა); გატარება (აზრისა)

incasso იტალ. ინკასო (1. ანგარიშსწორების წესი, რომლითაც კლიენტზე რიცხულ ფულად თანხას ბანკი კლიენტისათვის იღებს მესამე პირისაგან ან პირებისაგან; 2. საგ. ეკ. ურთ. ინკასო გამოიყენება საერთაშორისო ეაქრობაში ფულადი გადასახადების მისაღებად, ფასიანი ქაღალდებისა და სასაქონლო საბუთების დააქცეპტებისათვის. **in. აგრეთვე accept**)

in casu ლათ. („ინ კაზუ“): ამ საქმეში; ამ შემთხვევაში

incautious [in'kɑ:ʃəs] არაფრთხილი; არა ყურადღებიანი (ადეოკატი და სხვ.)

incendiarism [in'sendɪərɪz] წაქეზება; შეგულიანება

incentive [in'sentɪv] 1. წახალისება, სტიმული (მაგ., მატერიალური, ფულადი, საგადასახადო და სხვა სტიმულის შესახებ); 2. pl. პრემიალური სისტემა (სამუშაოს ანაზღაურებისა); 3. (წამახალისებელი) დაჭილდობა

incerta incertibus ლათ. ბუნდოვანის („უფრო) გაბუნდოვნება; გაიქცევა

incertibiliti [in'sɑ:ʊbɪlɪtɪ] შეუქცევადობა; არაკონვერტირებადობა

incest ['ɪnsɛst] გაუკუელმართებული სქესობრივი კავშირის დანაშაული (ნათესავთან: ქალიშვილთან, ვაყიშვილთან, დედასთან, მამასთან; მაგ., ზოგიერთი სექტის წევრებში).

inch [ɪntʃ] ინგლ. 1 ინჩი; სიგრძის საზომი ერთეული; 1 ინჩი = 25,4 მილიმეტრი აბრ. **in** (in. აგრეთვე foot), **pl. inches** ინჩები; აბრ. **ins.** 2. მცირე რაოდენობა, დრო ან მანძილი

inchoate ['ɪnkəʊt] 1 დაუსრულებელი; დაუმთავრებელი; 2. ბოლომდე გაუფორმებელი.

incidence ['ɪnsɪdəns] 1. ზემოქმედება; ზეგავლენა (მაგ., საგადასახადო სისტემა); გავლენის ხარისხი, გავლენის ეფექტი (მაგ., უმუშევრობის პირობების წარმოქმ-

ნასთან დაკავშირებით); 2. გავრცელების სფერო; მოქმედების სფერო; მოცეა (მაგ., დიდი გადასახადების გამო)

incident [ˈɪnsɪdɪnt] 1. შემთხვევა; ინციდენტი; 2. თანამდევნი მოვლენა; ხშირი მოვლენა; 3. (რომელიმე თანამდებობაზე ყოფნისას არსებული) ვალდებულებები და პრივილეგიები; 4. დამახასიათებელი (თვისების შესახებ); 5. შემთხვევითი; თანამდევნი, პარალელურად მიმდინარე

incite(ment) [ˈɪnsaɪt(mənt)] სამოქმედოდ აღძვრა (მაგ., დანაშაულისკენ შეგულიანება); წაქეზება

inciter [ˈɪnsaɪtə] წაქეზებელი (დანაშაულის ჩასადენად); სტიმიულატორი.

inclinable [ɪnˈkluɪnəb(ə)l] 1. (to) მიდრეკილების მქონე; 2. ტენდენციის ქონა

incline [ɪnklaɪn] 1. გადახრის მიდრეკილება; დახრა; გადახრა; 2. შტაგონება (რაიმეს შესრულებისა)

incognito ლათ. („ინკოგნიტო“): ფარულად, უჩინრად, ინკოგნიტო

income [ˈɪŋkʌm] 1. შემოსავალი; შესავალი; სარგებელი; მოგება; სარფი; 2. გასამრჩელო, ხელფასი; 3. მთლიანი (წლიური) ამონაგები; საერთო ნაეკარი. **Δ-on investments abroad** შემოსავალი უცხოური ინვესტიციებისაგან (მუხლი საგადასახადო ბალანსში); **to ensure** - შემოსავლის უზრუნველყოფა (გარანტირება), **discretionary** - დისკრეციული შემოსავალი (მაგ., მომხმარებლის შემოსავლის ნაწილი, რომელსაც იგი თვითნებურად იყენებს აუცილებელი გადასახადებისა და ცხოვრებისეული მოთხოვნილებისათვის დახარჯული თანხის გადახდის შემდეგ); **marginal** - მარკინალური შემოსავალი (ამონაგებას და დანახარჯებს შორის სხვაობა); **mixed** - შერეული მოგება (მაგ., შრომითი და საკუთრებითი შემოსავლები); **psychic** - არამატერიალური შემოსავალი (შემოქმედებითი საქმიანობისა და პროფესიული პრესტიჟის მიღწევებით დაკმაყოფილების სახით)

incomeless [ɪnˈkʌmlɪs] 1. უსარგებლოდ; სარგებლის გარეშე; მოგების გარეშე; 2. უხელფასო; 3. უშემოსავლო

income support [ˈɪŋkʌm ˈsʌpɔ:t] ინგლ. სოციალური დაცვის გადასახადი (უმუშევართა და ღარიბთა დასახმარებლად)

incoming [ˈɪŋkʌmɪŋ] 1. pl. შემოსავლები; მოგებები; 2. შემომავალი, შემოსული (თანხის შესახებ), მიღებული (კაპიტალი); 3. შესვლა (ეფულებისა ძალაში); 4. დამდევნი (წელი); 5. შემავალი (მონაცემები), დოკუმენტები

incommode [ˌɪŋkəˈmoʊd] შეწუხება; შევიწროება; ხელშეშლა

incompatible [ˌɪŋkəmˈpætɪbəl] შეუთავსებელი

incompetent [ɪnˈkɒmpɪtənt] 1. არაკომპეტენტური; არაკმედუნარიანი; 2. (პროფესიულ სამუშაოზე) მუშაობის უფლების არმქონე.

incomplete [ˌɪŋkəmˈpli:t] არასრული; დაუმთავრებელი

inconclusive [ˌɪŋkənˈklu:si:v] 1. დაუდასტურებელი; დაუმტკიცებელი; 2. არადამაჯერებელი (ფაქტები და სხვ.).

incongruous [in'kɒŋgrʊəs] 1. შეუსაბამო; შეუთავსებელი; 2. არადროული; უადგილო; არაწესიერული

inconsistence [ˌɪnkən'sɪsəns] 1 არათანმიმდევრულობა; 2. დაუსაბუთებლობა; 3. შეუთანხმებლობა; შესუსტებლობა; 4 წინააღმდეგობრიობა

in contumaciam ლათ. („ინ კონტუმაციამ“): „დაუმორჩილებლობის ვითარებაში“; სიჯიუტეში.

incorporate [ɪn'kɔ:pəreɪtɪd] 1. კორპორაციის სახით რეგისტრაციაზე გატარება [გაფორმება]; ინკორპორირება; 2. შეერთება; გაერთიანება 3. იურიდიულ პირობად გაფორმება (დაწესებულებისა)

Incorporated [ɪnkəpəreɪtɪd] 1. ამერ. აქციონერული; კორპორაციად რეგისტრირებული (კომპანიის საბელწოდების შემდეგ მიწერილი სიტყვა, რომელიც აღნიშნავს, რომ კომპანია ოფიციალურად ნებადართულია და იწოდება შეზღუდული პასუხისმგებლობის კორპორაციად) შპს-ანგლისში და სხვა ქვეყანაში. იხ. **Limited** 1. აბრ. **Inc. inc.**); 2. ქალაქის სტატუსმიღებული; 3. ჩაშენებული.

incorporation [ɪn,kə:pə'reɪʃn] 1. იხ. **incorporate** 3.; 2. გაერთიანება; მიერთება; ჩართვა; 3. სააქციო საზოგადოების სტატუსის მიღება

incorporator [ɪn'kɔ:pə'reɪtə] კორპორაციის დამფუძნებელი

incorrect [ˌɪnkə'rekt] არასწორი; მცდარი; არაზუსტი.

incorrigible [ɪnkə'rɪdʒɪbl] 1 გამოუსწორებელი (კრიმინალური ტიპი); 2. უიმედო; პესიმიستي; 3. მატყუარა, არამზადა.

incorruptible [ˌɪnkə'rʌtəbl] 1. არაკორუმპირებული, მოუსყიდველი; პატიოსანი კაცი; 2. სწორი; დაუმახინჯებელი

incoterms [ˌɪnkotəms] საგ. ეკ. ურთ. ინკოტერმინები (საერთაშორისო წესების ნაკრების გამოთქმები და აბრევიატურა, რომელიც ზუსტად ასახავს კონტრაქტის პირობებს, მაგ., იხ. **f.o.b. Ltd** და ა. შ.); ვაჭრობაში ხმარებული ტერმინები (იხ. **სინ. trade terms**)

increase [ɪn'krɪ:s] 1. ზრდა; მატება; 2. გადიდება; განვითარება; 3. მომატება. **Δ -in demand** მოთხოვნილების ზრდა; - **in productivity** მწარმოებლურობის ზრდა

increment [ˈɪŋkrɪmənt] 1. ნამატი (მაგ., პროდუქციისა); 2. მოგება; 3. ხელფასზე დანამატი (კვალიფიკაციის ამოღების ან საშესაზღვრებრივი დაწინაურების გამო); 3. გაზრდა; 4. ტვირთის პარტია

incriminate [ɪn'krɪmɪneɪt] 1. დადანაშაულება; ინკრიმინირება; 2. რაიმეში მხილება; 3. პასუხისმგებლობის დაკისრება; 4. რისამე მიზეზად მიჩნევა

inculcate [ˈɪnkʌlpeɪt] დადანაშაულება; ინკრიმინირება.

incumbency [ɪn'kʌmbənsɪ] 1. თანამდებობა; თანამდებობაზე ყოფნა; 2. კომპეტენციის სფერო; 3. ვალდებულება; მოვალეობა.

incumbent [ɪn'kʌmbənt] 1 ვალდებული (თანამდებობის ფარგლებში); თანამდებობით დაკისრებული ვალდებულება; 2. ოფიციალური თანამდებობის პირი.

incur [in'kɜ:] 1. განცდა (მაგ., ზარალისა); (საფრთხეში) ჩაგდება; 2. ვალებში ჩაეარდნა; ვალების აღება; (საკუთარი თავისთვის) ზიანის მიყენება

in curia ლათ. სასამართლოში; ღია სასამართლო პროცესზე.

incurious [in'kjʊ(ə)rɪəs] 1. უეჭურადღებო; ინტერესმოკლებული; 2. სიახლის შეგრძნების არმქონე.

incut ['ɪnkʌt] ჩაჭრილი; ჩაშენებული; ჩაყოლებული; ჩამდგარი

indebted [in'detɪd] 1. ვალში მყოფი; (ვინმეს წინაშე) ვალდებული; 2. სესხით მოსარგებლე

indebtedness [in'detɪdnɪs] დავალიანება; ვალის ჭამი

indecent [in'di:sənt] შეურაცმყოფელი; ზულიგნური (საქციელი)

indecorum [ˌɪndɪ'kɔ:rəm] უტაქტობა; უადგილობა; არაკორექტულობა; უსწილობა

indefeasible right [ˌɪndɪ'fi:z(ə)bl 'raɪt] ხელშეუვალი უფლება

indeliberate [ˌɪndɪlɪbəɪt] დაუგეგმავი; არაწინასწარ განზრახული

indemnify [ɪn'demniʃɪ] 1. დაზღვევა; 2. (for) ანაზღაურება, დაკომპენსება; (ზარალის) ანაზღაურების გარანტიის მიცემა; 3. (for) მატერიალური პასუხისმგებლობისაგან განთავისუფლება

indemnitor [ɪn'demɪnɪtɔ] ინდემნიტორი, ზიანის ან ზარალის ანაზღაურების თავდები

indemnity [ɪn'demniʃɪ] 1. ზარალის ან დანაკარგის გარანტია; 2. კომპენსაცია (ზარალის ან ზიანისა); 3. კონტრიბუცია, რეპერაცია; 4. პასუხისმგებლობის მინიჭება; პასუხისმგებლობისაგან განთავისუფლება

indenization [ˌɪndɪnɪ'zeɪʃn] ქვეშევრდომობის მინიჭება; ნატურალიზაცია

indent ['ɪndent] 1. (საზღვარგარეთიდან მისაღები საქონლის შეკვეთა; კონტრაქტი; ორდერი; 2. ინდენტი; მოსახევე დუბლიკატის საბუთი; 3. საბუთის შედგენა ორ ან მეტ ეგზემპლარად 3. სასწავლებლად მიზარება; 4. ერთი ქვეყნის იმპორტიორის მიერ სხვა ქვეყნის კომისიონერისათვის მიცემული შეკვეთა; 5. რეკვიზიცია; 6. აბზაცო. **Δ trust** - აქციების მფლობელსა და მათ გამოშვებ კომპანიას შორის დადებული კონტრაქტი

indenture [ɪn'dentʃə] 1. ორ ან მეტ მხარეს შორის დადებული ხელშეკრულება; კონტრაქტი; შეთანხმება; 2. ორ ან მეტ ეგზემპლარად შედგენილი საბუთი; 3. ბეჭედდართყმული საბუთი; 3. აღწერა; ნუსხა.

independence [ˌɪndɪ'pendəns] 1. (არსებითი ნიშნების ურთიერთ) დამოუკიდებლობა; თავისთავადობა; თვითმყოფობა; 2. საკუთარი შემოსავლის ქონა

index (ლათ. — მაჩვენებელი; სია) ინდექსი (რომელიმე ეკონომიკური მოვლენის ცვლილების დინამიკის პროცენტულად გამოსახული ციფრობრივი სიდიდე; მაგ., ფასების ი., ცხოვრების ღირებულების ი. და სხვ. იხ. აგრეთვე Dow Jones index); რიცხვი-

თი მაჩვენებელი; 2. კატალოგი; საძიებელი; სია; 3. ანბანური მაჩვენებელი; 4. დაპრ. და-ინდექსება; ინდექსის მიკუთვნება; მიმთითებლის მომზადება; 5. მაჩვენებელი (მაგ., კონკურენტუნარიანობისა) **Δ** ~ **of consumption** (საქონლის) მოხმარების ინდექსი; ~ **of real wages** რეალური ხელფასის ინდექსი; ~ **of stocks** აქციების კურსის ინდექსი; **consumer confidence** ~ მომხმარებლის დარწმუნებულობის კოეფიციენტი (ეკონომიკური მდგომარეობის მახასიათებელი)

indexation [ˌɪndɛkˈseɪʃn] ინდექსაცია (კონტრაქტით ან ვალდებულებით გადასახდელი თანხების გადაანგარიშება ფასების ინდექსის ცვლილების პროპორციულად, როგორც ინფლაციისაგან დაცვის საშუალება; ინფლაციისას სხვადასხვა ფულადი შემოსავლის რეალური სიდიდის შენარჩუნების საშუალება, საკრედიტო, საგადამხდელი და სხვა დოკუმენტებში განსაკუთრებული წინასწარ დათქმული ინდექსების, — კოეფიციენტების, ჩართვის გზით.იხ. აგრეთვე **inflation**)

indexing [ˈɪndeksɪŋ] 1. დაინდექსება; ინდექსის მიკუთვნება, ინდექსის მინიჭება; 2. ინდექსური დამისამართება (ინდექსის ერთი ერთეულით გაზრდა ან შემცირება); 3. მოდიფიკაცია

indicate [ˈɪndɪkeɪt] 1. ჩვენება, მითითება; 2. აღნიშვნა; 3. მოთხოვნა (მაგ., ვალის გადახდისა); 4. დადასტურება; 5. წინასწარი მონახზნის გაკეთება; წინასწარ დაგეგმვა

indication [ˈɪndɪkeɪʃn] 1. ნიშანი; მითითება; 2. ინდიკაცია; ჩვენება. **Δ** **digital** ~ ციფრული ანათვალა; **go-no-go** ~ „ვარაგისი-უვარაგისი“ ტიპით დახარისხება (ერთი ტიპის პროდუქციის სახეობისა)

indicator [ˈɪndɪkeɪtə] 1. მაჩვენებელი, ინდიკატორი; 2. საინდიკაციო რეგისტრი. **business cycle** ~ ბიზნესის (ეკონომიკური ციკლის) ინდიკატორი; **coincident** ~ სთანხედრის ინდიკატორი (უჩვენებს ეკონომიკური ციკლის მომდევნო ფაზის დადგომას)

indices [ˈɪndɪsɪːz] pl. **index**-დან; იხ. აგრეთვე **index**

indictree [ɪnˈdɪkriː] საბრალდებო აქტის მიხედვით დადანაშაულება.

indictable [ɪnˈdaɪtəbl] სასამართლოში განხილვადი (სამართალდარღვევისათვის).

indicta causa ლათ. („ინდიკტა კაუზა“) განუხილველი სასამართლო საქმე.

indictment [ɪndaɪtmənt] 1. საბრალდებო აქტი; 2. დიდი ჟიურის ვერდიქტი; 3. საბრალდებო დასკვნის პროექტი, რომელსაც სასამართლო შეისწავლის; 4. ამერ. ბრალდებების სია, რომელსაც დიდ ჟიურის წაუყენებენ დასკვნისა გამოსატანად

indigence [ɪnˈdɪdʒəns] სიღარიბის მდგომარეობს; ღარიბის სტატუსი.

indirect [ˌɪndɪˈrekt] 1. ირიბი; არაპირდაპირი დანიშნულებით გამოყენებული (მაგ., დანახარჯების შესახებ); 2. არაკეთილსინდისიერი

indirect headline [ˌɪndɪˈrekt ˈhedlɑɪn] სარეკლამო სათაური შეფარული მიმართვით (ტელე-ან რადიორეპორტაჟში)

indirect contempt [ˌɪnˈdɪrekt kənˈtɛmpt] სასამართლოსადმი უპატივცემლობა სზღომებზე; სასამართლოს გადაწყვეტილებისადმი დაუმორჩილებლობა.

indistinct [ˌɪndɪˈstɪŋkt] გაუგებარი; 2. განზნუნული (ასრი); არამკაფიო
indite [ɪnˈdaɪt] სიტყვებით გამოთქმა; 2. წერილობით ჩამოყალიბება; და-
 წერა

indorse [ɪnˈdɔːs] იხ. **endorse**

indorsement [ɪnˈdɔːsmənt] იხ. **endorsement**

inducement [ɪnˈdjuːsmənt] 1. წახალისების მოტივი; წაქეზება; სტიმული

induct [ɪnˈdʌkt] სამსახურში მიღება; თანამდებობაზე დანიშვნა.

inductio ლათ. („ინდუქციო“); კერძოდან ზოგადისკენ (ლოგიკის კანონში).

induction [ɪnˈdʌkʃn] 1. (საქმის) კურსში ჩაყენება; (ბიზნესის) საწყისების გაცნობა; სწავლება; 2. თანამდებობაზე დანიშვნა; 3. ინდუქცია; წანაცვლება; 4. აღძვრა; დაინდუქცეობა; 5. შეყვანა; (მონაცემთა) შეტანა; (ნაყადის) შემება

indulgence [ɪnˈdʌldʒəns] 1. შეღავათი, პრივილეგია; 2. გადახდის გადავადება; 3. ინდულგენცია; 4. ცოდების მიტევება.

industrial [ɪnˈdʌstriəl] 1. სამრეწველო; საწარმოო, ინდუსტრიული; 2. მრეწველი; მეწარმე; 3. pl. სამრეწველო ფირმის აქციები. Δ ~ **advertisement** სამრეწველო ნაწარმის რეკლამა; ~ **democracy** „საწარმოო დემოკრატია“ (წარმოების მართვაში მუშათა მონაწილეობის შესახებ)

industry [ˈɪndʌstri] 1. წარმოება; მრეწველობა; ინდუსტრია 2. წარმოების დარგი; ეკონომიკის დარგი. Δ **infant** - ახალგაზრდა (სუსტი) წარმოება (რომელსაც სუბსი-დია ჰქირდება). **petty** - წარმოება; **process** - 1. დამმუშავებელი წარმოება; 2. pl. გადამამუშავებელი წარმოება; **service-producing** --ies მომსახურების კომპლექსის მწარმოებელი დარგები; ინფრასტრუქტურის დარგები (ტრანსპორტი, ელექტროენერგეტიკა, კომუნალური მომსახურება, საბანკო საქმე, და ზღვევა, სახელმწიფო დაწესებულებების საქმიანობა, საყოფაცხოვრებო სამსახური და სხვ.).

inefficiency [ˌɪnɪˈfɪjənsɪ] არამწარმოებლურობა; არაეფექტიანობა

ineligibility [ɪnˈelɪdʒəˈbɪlɪtɪ] 1 არასრულუფლებიანობა; 2. თანამდებობის დაკავების (ან თანამდებობაზე ყოფნის) უფლება.

inept [ɪnept] 1. ბალადაკარგული, უმოქმედო (დებულება და სხვ.); 2. აბსურდული; უაზრო

inequality [ˌɪnɪˈkwəlɪtɪ] არათანაბრობა; უტოლობა; სხვადასხვაობა; განსხვავება (მაგ., შემოსავალს და გასავალს შორის)

inerrant [ɪnˈerənt] 1. უშეცდომო; ზუსტი; 2. შეუხილწავი (ავტორიტეტი)

inertia selling [ɪˈnɜːʃəˈselɪŋ] ინერციული გაყიდვა (მარკეტინგის მეთოდი, რომლითაც გასაყიდი საგანი ფოსტით ვეგზავნება მყიდველს, ყიდვის დავალდებულების გარეშე); სინ. უარყოფითი ოპციონი (იხ. **option 1**).

in esse ლათ. („ინ ესე“); ნამდვილი; (სახეზე) არსებული.

inexact [ˌɪnɪɡzækt] 1. არაზუსტი; 2. გაფუჭებული; 3. უეკერადლებო; არათანმიმდევრული.

inexpensive [ˌɪnɪkˈspensɪv] იაფი; დაბალფასიანი (საქონელი)

in extenso ლათ. („ინ ექსტენსო“): „შეუმოკლებლად“ (ციტატის შესახებ); მთლიანად; სიტყვა-სიტყვით.

in facie curiae ლათ. („ინ ფაციე კურიე“): „სასამართლოს წინაშე“

in fact ლათ. („ინ ფაქტო“): „ფაქტიურად“

infallible [ɪnˈfæləbəl] (მუდამ) შეუცდომელი; გარკვეული; საიმედო; უშეცდომო

infamous [ˈfɛɪməs] 1. სამოკალაქო უფლებააყრილი (უპატიოსნო დანაშაულისათვის); 2. უპატიოსნო.

infancy [ˈɪnfənsɪ] 1. არასრულწლოვანება; 2. სიჭაბუკე; ადრე ბავშვობა.

inferencing [ˈɪnfərəns] 1. (ლოგიკური) დასკვნა; 2. (ლოგიკური) დასკვნის მიღება; დასკვნის ფორმირება; დასკვნის პროცესი

inferential [ˈɪnfərənʃl] დასკვნის საფუძველზე გამოყვანილი; დედუქციური; ლოგიკური მსჯელობით მიღებული.

inferior [ɪnˈfɪəriəl] 1. (ინსტანციით) დაბლა მდგომი (სასამართლო და სხვ.); 2. დაბალი; ცუდი

infidelity [ˌɪnˈfɪdɪlɪti] 1. არალოიალურობა; სიმუხთლე; 2. გამცემლობა; 3. ღალატი (განს., ცოლ-ქმრული)

in fine ლათ. („ინ ფინე“): „ბოლოს“ (მაგ., გვერდის, პუნქტის და სხვ.).

infidel [ˈɪnɪfɪd(ə)] უღმერთო, ათეისტი; უერწმუნო.

infinite [ˈɪnfɪnɪt] 1. უსასრულო; 2. უთვალავი; 3. მათემ. უსასრულოდ დიდი სიდიდე

infirmity [ɪnˈfɜːmɪti] 1. არამდგრადობა (მაგ., ფასიანი ქალაქების კურსისა); 2. ფიზიკური ნაკლი

in flagrante delicto ლათ. („ინ ფლაგრანტე დელიკტო“): დანაშაულის ჩადენის მომენტში (მაგ., შემჩნეული).

inflate [ɪnˈfleɪt] 1. ფასების (გაუთავებელი) ამაღლება; 2. ინფლაციის გამოწვევა; 3. ხელოვნური ზრდა (მაგ., ეკონომიკური მაჩვენებლებისა); გაბერვა; გაჭიმვა

inflation [ɪnˈfleɪʃn] (ლათ.-დან *inflatio* გაბერვა) ინფლაცია (ქალაქის ფულის გაუფასურება, რაც გამოწვეულია რეალური საქონელბრუნვის მოთხოვნილებაზე მეტი ოდენობით გამოცემული ფულის ნიშნების მიმოქცევაში გაშვებით), ფულის გაუფასურება. Δ **bottleneck** - „ვიწრო ადგილების“ ინფლაცია (მაგ., მოთხოვნების სწრაფი სტრუქტურული ზრდის გამო); **credit** - კრედიტული ინფლაცია (ქარბი საკრედიტო ექსპანსიის გამო); **product** - პროდუქტების [პროდუქტის] ინფლაცია (გამოწვეულია ახალი საქონლის უწყვეტი ნაკადის მოდენით); **sellers** - საქონლის გამყიდველებისა და მომხმარებელთა მომსახურების მიზანმიმართული საბაზრო სტრატეგიით გამოწვეული ინფლაცია

inflator [ɪnˈfleɪtə] ინფლატორი; ფასების მომატების ფაქტორი

inflect [in'flekt] ინფლექტი (სიტყვის) დაბოლოების შეცვლა ან მიმატება

infliction [in'flektʃn] 1. მიყენება (ზარალისა, ზიანისა); 2. დასჯა.

influence [in'flʌns] 1. ზეგავლენა; ზემოქმედება; 2. ზემოქმედების მოხდენა

influx ['ɪnflʌks] 1. მოდენა; მოზღვაეება (მაგ., კაპიტალისა); 2. (ზე) გავლენა

infomercial [ˌɪnfə'mɔ:ʃi] ინგლ. (აქრონიმი სიტყვებიდან **information** და **commercial** კომერციული ინფორმაცია) მოკლე სატელევიზიო სარეკლამო ფილმი (საქონლის მახასიათებლების წარმოჩენით); სარეკლამო-ინფორმაციული, კომერციული ინფორმაცია

infopreneurial industry [ˌɪnfə'prɪ'əʊr(ə)] ინფოპრენერული დარგი: ელექტრონული საოფისე, საყოფაცხოვრებო და სამრეწველო მოწყობილობათა წარმოება და გაყიდვა (მიმართულია ინფორმაციის გასავრცელებლად); საინფორმაციო ტექნოლოგიური დანადგარები, მოწყობილობები და სხვები, კომპიუტერული სისტემებისა და ქსელების გარდა.

in forma pauperis ლათ. („ინ ფორმა პაუპერის“): „როგორც ღარიბი პირი“

informant [ɪn'fɑ:mənt] 1. სარჩელის წარმომდგენი პირი; 2. დასაყითხი პირი; 3. ინფორმატორი; კონფიდენციალური ინფორმაციის მიმწოდებელი; დამსმენი.

in for it [ɪn fɔ:ɪt] ამერ. სლენ. პრობლემების არსებობა; უსიამოვნების ქონა.

informatics [ˌɪnfə'mæɪtɪks] ინფორმატიკა (1. სამეცნიერო-ტექნიკური, ეკონომიკური და სხვა ინფორმაციის ძებნის, შენახვისა და გავრცელებისათვის საჭირო დამუშავების კანონზომიერებანი: აშშ-ში, ინგლისში, რუსეთში და სხვ.; 2. გამოთვლილი ტექნიკისა და მართვის სისტემების დამუშავების, შექმნისა და გამოყენების სამეცნიერო მიმართულება — საფრანგეთში, პოლონეთში და სხვ.; იხ. აგრეთვე **computer**; **computerization**; **robotics**)

information [ˌɪnfə'meɪʃn] ინფორმაცია (1. მონაცემებით გამოხატული აზრობრივი მნიშვნელობა; 2. შეტყობინებები, რომლებიც მათ მიღებამდე არ იყო ცნობილი; 3. მონაცემები). **Δ factual** — ფაქტობრივი ინფორმაცია (მონაცემთა ბაზებში ფაქტებით შედგენილი ინფორმაცია); **help** — საყონსულტაციო ინფორმაცია, ეკრანული დახმარება (დისფლესი ეკრანზე გამოტანილი დამხმარე ცნობები და დიალოგურ სისტემაში სწორად მუშაობის წესები); **multiplexed** — მულტიპლექსური ინფორმაცია, ერთდროულად გამოყენებული ეკონომიკური პარამეტრები (მახასიათებლები, კოეფიციენტები, ინდექსები და ა. შ.); **null** — ინფორმაციის არარსებობა.

informatization [ˌɪnfə'maɪtɪzeɪʃn] ინფორმატიზაცია; ინფორმაციული ტექნოლოგიის გავრცელება (კომპიუტერული აპარატურა-პროგრამული და ინტეგრირებული საინფორმაციო კავშირის საშუალებებით ცოდნის, მეურნეობრიობის და ეკონომიკის სხვადასხვა დარგში გამოსაყენებლად). იხ. აგრეთვე **computerization**, **informatics**

infract(ion) [ɪn'frækt(ʃn)] დარღვევა (კანონისა, ხელშეკრულებისა, ვალდებულებისა და სხვ.).

infractor [in'fraktɔ] დაპრღვევი (კანონისა და სხვ.).

in fragrante delicto ლათ. („ინ ფრაგრანტე დელიქტო“): „დანაშაულის ჩადენის ადგილას“; დანაშაულის ჩადენისას.

infrastructure ['infra'straktʃə] ინფრასტრუქტურა (მწარმოებლური და არამწარმოებლური დარგების კომპლექსი, რომელიც უზრუნველყოფს აღწარმოების პირობებს: გზები, შენობები, კავშირგაბმულობა, ტრანსპორტი, განათლება, ჯანმრთელობის დაცვა, დასვენების კომპლექსი და სხვ.). **Δ basic** ~ ძირითადი ინფრასტრუქტურა, მწარმოებლური ინფრასტრუქტურა (ელექტროკვება, ტრანსპორტი, კავშირგაბმულობა); **social** ~ სოციალური ინფრასტრუქტურა

infringement [in'frɪndʒmənt] 1. დარღვევა, შეუსრულებლობა (ხელშეკრულებისა, კანონისა და სხვ.); 2. ხელყოფა, ნებადაურთველი გამოყენება (მაგ., პატენტისა, დედნისა)

infringer [in'frɪndʒə] დაპრღვევი (კანონისა და სხვ.). სინ: **infractor**.

in globo ლათ. („ინ გლობო“): 1. გლობალურად; მთლიანად; გაერთიანოვანადად; 2. ერთიანად; ბითუმად

ingot ['ɪŋgət] 1. ზოდი (ოქროსი, ვერცხლისა); 2. ძელაკი

ingrain ['ɪn'greɪn] ჩანერგილი (იდეა და სხვ.), დაფუძნებული.

inhabit [in'hæbɪt] ცხოვრება; დასახლება; მკვიდრობა, ბინადრობა

inherent [in'herənt] 1. საყუთარი; განუყოფელი ნაწილი; ნიშანდობლივი დამახასიათებელი; 2. შინაგანი; სპეციფიკური; 3. მოუცილებელი. **Δ** ~ **error** საწყისი შეცდომა; (ძალაუნებურად) შეტანილი შეცდომა (წინა ოპერაციის შესრულებისას)

inherit [in'herɪt] (უძრავი ქონების ნუსხაში) მამულის მემკვიდრეობით მიღება.

inheritor [in'herɪtɔ] მემკვიდრე; სამართალმემკვიდრე.

inhibition [in'hɪbɪʃən] 1. ზემდგომი სასამართლო ინსტანციის განკარგულება ქვემდგომისადმი, მაგალითად, საქმის წარმოების შეჩერებაზე, ამ საქმის აპელაციამდე; 2. აკრძალვა

in hoc cash ლათ. („ინ ჰოკ კაშ“): „ამ შემთხვევაში“

in honorem ლათ. („ინ ჰონორემ“): „პატივისცემად“

inhouse [ɪn'həʊs] საკუთრივი, შინამრეწველური, შიგაფირმული

initial ['ɪnɪʃəl] საწყისი (მაგ., პირობები, ჩატვირთვა პროგრამისა კომპიუტერში და სხვ.); დასაწყისი

initial service level ['ɪnɪʃəl 'sɜ:vɪs 'leʊəl] მომსახურების საწყისი დონე (საინფორმაციო ქსელის ექსპლუატაციის საწყის ეტაპზე, ანუ ქსელის მომხმარებლების შესაძლებლობათა შეზღუდვისას)

initiation [ɪnɪ'ʃi:ɪʃn] 1. ინიციატივა; 2. აღძვრა (მაგ., საქმის აღძვრა)

inject(ion) [ɪn'dʒekʃn] 1. შეტანა (მაგ. კაპიტალისა სამეურნეო ბრუნვისათვის); 2. შემოტანა; შემოღება.

injunction [in'dʒʌŋkʃn] 1. სასამართლოს ამკრძალავი გადაწყვეტილება; 2. ბრძანება; დანაწესი; მითითება; 3. სასამართლოს წესით აკრძალვა

injure ['ɪndʒə] ზარალი; დაზიანება; ტრავმა; სხეულის დაზიანება; დაშლავება

in jure gentium ლათ. („ინ იურე გენტიუმ“): საერთაშორისო სამართლის ძალით

injury ['ɪndʒəri] 1. პიროვნების უფლების დარღვევა; 2. პირისათვის მიყენებული ზარალი.

injustice [in'dʒʌstɪs] უსამართლობა.

ink [ɪŋk] 1. მელანი; 2. შავი სითხე. **Δ black** - 1 მოგება; შემოსავალი; 2 მომგებიანობა (ბიზნესური ოპერაციისა); 3. დადებითი საღლო (ბალანსისა, საფინანსო ანგარიშისა); **red** - 1 (ფირმის) დავლიანება; 2. წამგებიანობა (ოპერაციისა); 3. უარყოფითი საღლო (ბალანსისა, საფინანსო ანგარიშისა); 4. ბიუჯეტის დეფიციტი; *პროფ. red - to black* წამგებიანი (ფირმა) მომგებიანად იქცა [გადაიქცა]

inland [ɪnˈlænd] შიგა, შინაგანი (მაგ. ბაზარი)

in latere ლათ. („ინ ლატერე“) სასამართლოს წვერი, რომელიც თავმჯდომარის გვერდით ზის

inlaw ['ɪnlɔ:] 1. უფლებებში აღდგენა (პირისა, რომელიც გამოცხადებული იყო კანონგარეშედ); 2. პოლიტიკური დენილისათვის პოლიტიკური და საკეთრებრივი უფლებების დაბრუნება.

in litem ლათ. („ინ ლიტემ“): სასამართლო განხილვის ეტაპზე.

in legimus ლათ. („ინ ლეგიმუს“): „ხსნა კანონებშია“

in loco delicti ლათ. („ინ ლოკო დელიკტი“): „დანაშაულის ადგილზე“

inmate [ɪnmɑt] 1 დაზურული ტიპის სახელმწიფო დაწესებულებაში მოთავსებული პირი (მაგ. წინასწარ დაკავების საკანში); 2. ბაღრაგიტს ზედამხედველობის ქვეშ მყოფი; პირობითად დაპატიმრებული.

in medio veritas ლათ. („ინ მედიო ვერიტას“): „ქვეშარიტებას შუა ადგილი უკირავს“

inn [ɪn] 1. სასტუმრო, ტრაქტირი; (ტურისტული მოგზაურობისათვის განკუთვნილი) პანსიონატი; 2. მოგზაურთა ღამისგასათევი, ფუნდუკი; 3. „ინნი“ ბარისტების მოსამსოადებელი სასწავლებელი

innocence ['ɪnəsəns] 1. უდანაშაულობა; 2. უვნებლობა; უცოდველობა; 3. უწყინარობა

innocent ['ɪnəsənt] 1. უდანაშაული; 2. უვნებლობა; უწყინარობა; 3. უცოდველობა

innovate ['ɪnuveɪt] სიახლის შეტანა; (ტექნიკური) სიახლეების შემოტანა

innovation [ˌɪnəʊveɪʃn] ინოვაცია; სიახლე; სიახლის შემოტანა; სიახლის დანერგვა (პროგრესის მისაღწევი მართვადი ფორმა: 1. ეკონომიკაში — სახსრების დაბანდების პროცესი ტექნოლოგიისა და ტექნიკის თაობის შესაცვლელად; 2. გამოგონების, პა-

ტენტის, ნოუ-ჰაუს და სხვა ტექნიკური გადაწყვეტის პრაქტიკული რეალიზაციისათვის, — მათი დანერგვით ეკონომიკური ეფექტის მიღწევისათვის, ჩატარებული პროცესი). **Δ factor-saving** – საწარმოო ფაქტორის (მაგ, კაპიტალის ან /და საწარმოო საშუალებათა) დანახარჯების შემზღვეველი ინოვაცია; **product** – ახალი ნაწარმი; **technological** – ახალი ტექნოლოგია

innovation bank [ˌɪnəʊeɪʃn bæŋk] ინოვაციური ბანკი (სააქციონერო ბანკი, რომლის კაპიტალსაც იყენებენ პროგრესული, მაღალეფექტური და კონკურენტუნარიანი პროდუქციის შესაქმნელად. იხ. აგრეთვე **bank**; **innovation**)

innovative [ˈɪnəʊeɪtɪv] სიახლის შემომტანი; ტექნიკურად პროგრესული, ინოვაციური (ორგანიზაციის ფორმის შესახებ)

innovator [ˈɪnəʊeɪtə] 1. ნოვატორი; სიახლის შემქმნელი; სიახლის გამომყენებელი; 2. ახალი პროდუქციის შემქმნელი ფირმა; ახალი ტექნოლოგიის გამომყენებელი ფირმა; 3. რაციონალიზატორი

innuendo [ˌɪnjuˈendəʊ] 1. ქარაგმის შემცველი ცილისწამებლური გამონათქვამი; 2. ორმაგი მნიშვნელობის თითქოს-და უწყინარი გამონათქვამი.

inoperative [ɪnˈɒpəreɪtɪv] 1. არაოპერატიული; არაეფექტური (მაგ, ძალის ან სიმძლავრის შესახებ); არაეფექტიანი (ეკონომიკური ობიექტის ან საწარმოს შესახებ); 2. უმოქმედო, არამომუშავე

inorb [ɪˈnɔːb] მოქმედების სფეროში ჩართვა; საუბ. ორბიტაში ჩართვა

inofficial [ˌɪnəˈfɪʃəl] არასამართლიანი; (ქვევის) საწინააღმდეგო ნორმების საწინააღმდეგო

inordinate [ɪnˈɔːdɪnɪt] უწყესრიგო; მოუწყესრიგებელი (მაგ, შეკვეთისა და მოხმარების დარგში)

in-pack [ˈɪnˈpæk] საქონელთან ერთად გაყიდული პაკეტი [საფუთავი]

inpack event [ˈɪnpæk ˈiːvent] ძვირფასად შეფუთული „პირდაპირი პრიზი“ (გაყიდვის სტიმულირების ერთ-ერთი საშუალება)

inpais ლათ. („ინ პაის“) სასამართლოსა და ოქმის გარეშე (არაოფიციალური განხილვის თაობაზე).

in pari causa ლათ. („ინ პარი კაუზა“): 1. სხვა თანაბარ პირობებში; ანალოგიურ პირობებში; 2. კანონის წინაშე თანაბარ პირობებში

in personam ლათ. („ინ პერსონამ“): „პირის საწინააღმდეგოდ“ (ქმედების შესახებ).

input [ˈɪnpʊt] 1 შეტანა; შეტანილი კაპიტალი; შეტანილი რესურსი; წარმოებაში შეტანილი ფაქტორი; 2. წარმოების დანახარჯები (მაგ., დარგთაშორისი ბალანსის ანალიზში); 3. გამ. ტექნ. (ინფორმაციის) შესატანი მოწყობლობა; 4. (მონაცემთა) შეტანა; 5. შესატანი (ეკონომიკური) მონაცემები; 6. შესატანი ნაკადი ეკონომიკური მახასიათებლებისა. **Δ --mix** საწარმოო დანახარჯების სტრუქტურა (რესურსისა და კაპიტალის განაწილებით). **extra** – გარეგანი რესურსი; **factor** – საწარმოო ფაქტორების დანახარჯი; **labor** ~ შრომის დანახარჯები; **quality** ~ 1. (პარამეტრების) რაოდენობის შე-

ტანა; 2. (საქონლის) რაოდენობის გაზრდა (ხარისხის შეუცვლელად); **total** - საერთო დანახარებები

input-output ['ɪnpʊt-'aʊtpʊt] 1. „დანახარები-გამოშვება“ (ეკონომიკური ციკლის შესახებ); 2. (კომპიუტერული) შემტან-გამომტანი (ავტომატური) მოწყობილობა; (ინფორმაციის) შესატან-გამოსატანი მოწყობილობა (მოწყობილობები და პროგრამები მონაცემთა გადასაცემად ცენტრალური პროცესორიდან პერიფერიული აპარატურისათვის და პირიქით)

inputs ['ɪnpʊts] წარმოების ფაქტორები (მიწა, კაპიტალი, მუშახელი, მასალები), რომლებიც ბიზნესისთვისაა ჩადებული

inquest ['ɪŋkwɛst] გამოძიება; ძებნა.

inquiring [ɪŋkwɑɪ'rɪŋ] 1. (თანამდებობის პირისათვის) დავალების მიცემა ძიების ჩატარების თაობაზე; 2. ძიება (მომხდარ დანაშაულზე).

inquiry [ɪn'kwɑɪrɪ] 1. შეკითხვა; საინფორმაციო შეკითხვა; 2. ცნობა; ცნობის შეგროვება; 3. ინფორმაციის დაგროვება; მონაცემთა დაგროვება; 4. მოთხოვნა (მაგ., ეკონომიკურ მონაცემთა დასამუშავებლად); 5. გამოკვლევა, შესწავლა (მაგ., მყიდველის ქცევისა, სოციოლოგისა, ეკონომიკისა და ა. შ.)

in quorate ლათ. („ინკვორატე“): „ეკორუმის გარეშე“

in re ლათ. („ინ რე“): „რაც შეეხება“ ან: „იმ შემთხვევაში“.

in rem ლათ. („ინ რემ“): „რაიმეს საწინააღმდეგოდ“. **action in rem** „ქონებრივი სარჩელი“

inroad ['ɪnraʊd] შეჭრა; შემოჭრა (ვინმეს უფლებების დასარღვევად).

ins 1. ჩვეულ. პოლიტ. მთავრობაში მყოფი; გავლენიანი პირი. 2. (the -) პოლიტ. საუბ. ქვეყნის მმართველი პოლიტიკური პარტია; 3. აბრ.: 1. (inches-დან) ინჩები (იხ. აგრეთვე inch); 2. იხ. insurance. Δ the - and the outs სამთავრობო პარტია და ოპოზიცია

ins and outs ['ɪnz ən aʊt] ამერ. და ბრიტ. სლენ. 1. დაწერილობითი ცნობები, დეტალები; 2. შესასვლელ-გამოსასვლელები; (ბიზნესის) კუთხე-კუნჭულები.

insane [ɪn'seɪn] ფსიქიკურად დაავადებული; შეურაცხადი; გიჟი; 2. აზროვნებას მოკლებული

insanity [ɪn'sænɪti] ფსიქიკური დაავადება; შეშლილობა.

insatiable [ɪn'seɪʃəbəl] 1. გაუმაძღარი; ღირმეუცვლადი; 2. ცოდნის შექმნის სიმწყავე; 3. მიდრეკილება; სურვილი.

inscriber [ɪn'skraɪbər] (მონაცემთა) ჩამწერი მოწყობილობა

inscription [ɪn'skrɪpʃn] ჩანაწერი; რეგისტრაციატარებული (განცხადება, სარჩელი და სხვ.).

inse [ɪnsɪ] აბრ. იხ. insurance

insecurity [ɪn'si:kjʊərɪti] 1. გუუნადებლობა (მაგ., ჩეკისა, ფასიანი ქაღალდისა); 2. pl. არასაიმედო ფასიანი ქაღალდები

insensible [ɪn'sensəbəl] 1. უაზრო (ქმედება); 2. უგონოდ მყოფი (მაგ., ავტო-აპარის შედეგად); 4. გაუაზრებელი, მოუფიქრებელი (დასკვნა, გეგმა და სხვ.).

insert [ɪnˈsɜ:t] 1. სარეკლამო ჩანართი (ჟურნალში ან საქონლის საფუთავში); 2. pl. სატელევიზიო სარეკლამო რგოლის [გორგოლაქის] გაფორმება (საქონლის რეკლამით; მაგ., მინი-ვიქტორინა, როდესაც შეეითხვას აძლევენ რეკლამამდე, პასუხს კი მინი-ვიქტორინის დასასრულს გამოაცხადებენ). 3. მონაცემთა შეტანა

inset [ɪnˈsɛt] იხ. insert

in-shelf display [ˌɪnˌʃɛlfˈdɪspleɪ] (მაღაზიის დახლისათვის გამზადებული) სარეკლამო პლანშეტი

inside [ˈɪnˈsaɪd] ამერ. 1. საიდუმლო (აგენტი); 2. საიდუმლო ინფორმაცია

insider [ɪnˈsaɪdə] ფირმის კონფიდენციალური ინფორმაციის მქონე პირი; ინსაიდერი; შინაური პირი; ჩვეულის წევრი; ორგანიზაციის წევრი

insolvency [ɪnˈsɒlvənsɪ] გადახდისუუნარობა. **Δ bank** - ბანკის გადახდისუუნარობა

insolvent [ɪnˈsɒlvənt] 1. კოტრი; ბანკოტი; 2. გადახდისუუნარობა

in spades [ˌɪnˈspeɪdz] 1 ამერ. სლენ. „საუკეთესოდ“; ქართ. ჟარგ. „მაგრად“; 2. გამომწვევად; ექსტრავაგანტურად

inspection [ɪnˈspɛkʃn] 1. შემოწმება; წუნდება; 2. განხილვა; გაცნობა; გამოკვლევა; 3. ტექნიკური კონტროლი. **Δ by** - გარედან შეხედვით (კონტროლი); **-for condition** ხარისხის შემოწმება (პროდუქციისა). **luggage** - საბაჟო შემოწმება (ტვირთისა, ბარგისა); **multivariant quality** - (საქონლის) ხარისხის შემოწმება რამდენიმე პარამეტრით; **remote** - დისტანციური შემოწმება, შორიდან შემოწმება; **visual** - გარეგანი შემოწმება; განმსტრობით შემოწმება.

inspector [ɪnˈspɛktə] 1. შემოწმებელი, წუნმდებელი; 2. დამკვირვებელი (ნაწარმის გამოცდისას); 3. ინსპექტორი

instability [ˌɪnstəˈbɪlɪtɪ] არასტაბილურობა; არამდგრადობა (მაგ., ეკონომიკური სისტემისა). **Δ - of credit** კრედიტის არასტაბილურობა; **monetary** - ფულის არასტაბილურობა; **unward** - ეკონომიკური აქტიურობის ინფლაციური ზრდით გამოწვეული არასტაბილურობა

installation [ˌɪnstəˈleɪʃən] 1. დაყენება, მონტაჟი (დანადგარისა); (ტექნიკური დანადგარის) განლაგება; 2. თანამდებობაზე ოფიციალურად დანიშვნა; 3. pl. ნაგებობები; შენობები; 4. დანერგვა; ათვისება. **Δ depot** - საწყობი

installed base [ɪnˈstɑ:ɪdˈbeɪz] საბაზო კომპიუტერული ტექნიკის მომხმარებლები (ფირმის, კორპორაციის და სხვა თანამშრომლები)

installment [ɪnˈstɑ:ɪmənt] 1. მორიგი შესატანი (განვადებით ყიდვისას); მორიგი გადასახადი, ნაწილობრივი გადასახადი; 2. (შეკვეთილი საქონლის) პარტია. **Δ by** - განვადებით

instance [ˈɪnstəns] 1. (ჩანაწერის) ეგზემპლარი; 2. თხოვნა; მოთხოვნა; 3. ინსტანცია; 4. მაგალითი; შემთხვევა; გარემოება.

instant [ˈɪnstənt] 1. წუთი, მეყი; 2. მეყსეული, სწრაფი (მაგ., რეაქცია ეკონომიკურ მოვლენებზე); 3. მიმდინარე თვისა. **Δ - of arrival** (მოთხოვნათა) მიღების მომენტი; **- of departure** მას. მომს. (მოთხოვნათა) გასვლის მომენტი

instantiate [ɪnˈstæntʃiət] 1. მნიშვნელობის მიწერა (მაგ., ეკონომიკური პარამეტრისათვის, ცვლადისათვის და ა. შ.); 2. დამუშავება, (მოთხოვნათა) დამუშავების დაწყება და შესრულება

instantiation [ɪnˈstæntʃiəɪn] ცნებათა დაზუსტება (ეკონომიკურ მონაცემთა ბაზებში)

in statu quo ლათ. („ინ სტატუ კო“): „ახლანდელ მდგომარეობაში“.

instigate [ˈɪnstɪɡeɪt] პროვოცირება; შეგულიანება (დანაშაულის ჩასადენად).

instigator [ˈɪnstɪɡeɪtə] პროვოკატორი; (სამართალდარღვევის) დამწყები; წაქეზება; წამქეზებელი.

institute [ˈɪnstɪtjuːt] 1. ინსტიტუტი; დაწესებულება; საზოგადოება; 2. დაფუძნება; დადგენა; 3. შემეკიდრედ დანიშვნა. **Δ research** - სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი; აბრ. სკ-ი

institution [ˌɪnstɪˈtjuːʃn] 1. დადგენა; დაწესება; შემოტანა (კანონებისა, წესებისა და მისთ.); 2. საზოგადოება, ორგანიზაცია, ინსტიტუტი; 3. სასწავლო დაწესებულება. **Δ - of money** ფულის სისტემა, **depository** - დეპოზიტური დაწესებულება, ანაბრების მიმღები დაწესებულება; **lending [loan]** - კრედიტული დაწესებულება

institutional campaign [ˌɪnstɪˈtjuːʃnəl ˈkæmpɛɪn] პრესტიჟული (საქონლის) რეკლამის კამპანია

institutional economics [ˌɪnstɪˈtjuːʃnəl ɪˈkɒnəmɪks] ინსტიტუციური ეკონომიკა (ეკონომიკური სისტემის ძირითადი სოციალური ინსტიტუტების კვლევა, როგორცაა დაქირავებულ მუშაკთა ასოციაცია, პროფკავშირები, კომპანიები, კარტელები, საეკრო ასოციაციები და სხვ. ამ ეკონომიკის ფუძემდებელია ტ. ვებლენი 1857-1929 წ.წ.) სინ. იბ. institutionalism

institutionalism [ˌɪnstɪˈtjuːʃnəlɪzəm] ინსტიტუციონალიზმი (იბ. institutional economics)

instruction [ɪnˈstrʌkʃən] 1. ინსტრუქცია; მოქმედების პროგრამა; 2. მითითება, დანაწესი (მაგ., მარაგის მართვისა); 3. დაპრ. ბრძანება. **Δ basic** - 1. საწყისი ბრძანება (მოდიფიკაციამდე); 2. სტანდარტული ბრძანება; 3. ბეისიკის ენის ბრძანება; **display** - 1. დისფლერი ბრძანება; დისფლერის კლავიატურაზე აკრეფილი ბრძანება; 2. ასახვის მოწყობილობაზე მონაცემთა გამოტანის ბრძანება; (პროდუქციის) დამზადების ინსტრუქცია

instrument [ˈɪnstɹəmənt] 1. საბუთი; დოკუმენტი; აქტი; 2. აქტის შედგენა; ხელშეკრულების დადება. 3. აპარატი; ინსტრუმენტი; ხელსაწყო; იარაღი; 2. საშუალება (მაგ., მიზნის მიღწევისა **Δ - for cooperation** თანამშრომლობის ფორმა; **- of payment** გადასახადი საშუალება. **credit** - ს კრედიტული ვალდებულებანი (ჩეკები, თამასუქები, ობლიგაციები, აქცეპტები)

in succession [ˌɪnˈsəkˈsɛʃən] მიყოლებით; თანმიმდევრობით (მაგ., განსახილველი საკითხის შესახებ)

insufficient [ˌɪnˈsɪfɪjənt] არასაკმარისი; არასრული; შეუსაბამო არაღამეკმაყოფილებელი

insulation [ˌɪnsjʊˈleɪʃən] 1. განცალკევებულობა; განცალკევება; 2. (ელექტრული) იზოლაცია; 3. განთავისუფლებულობა (მაგ., საკუთრების კონტროლის ჩვეულებრივი წესებისაგან); 4. დაცვა, იზოლაცია (მაგ., ქვეყნისშიგა ეკონომიკური სტრუქტურული ძვრებისაგან)

insult [ˈɪnsʌlt] 1. შეურაცყოფა; 2. შეურაცყოფის მიყენება.

insure [ɪnˈʃʊə] (აბრ.) იხ. **insurance**.

insurable [ɪnˈʃʊərəbəl] დაზღვევადი

insurance [ɪnˈʃʊərəns] 1. დაზღვევა; 2. სადაზღვევო გადასახადი; სადაზღვევო გადასახდელი (თანხა); 3. სადაზღვევო თანხა; 4. (სადაზღვევო) პოლისი; 5. სადაზღვევო პრემია; 6. pl. სადაზღვევო საზოგადოების მიერ გამოშვებული აქციები. **Δ to effect** – დაზღვევა, დაზღვევის ხელშეკრულების დადება; – **with option** დაზღვევა სადაზღვევო ჯამის გაცემის ფორმის არჩევის უფლებით (მაგ., ერთდროულად თუ რენტის სახით)

insurant [ɪnʃʊərənt] დაზღვეული; სადაზღვევო თანხის შემტანი პიროვნება

insure [ɪnˈʃʊə] 1. დაზღვევა; 2. უზრუნველყოფა, გარანტირება

insurer [ɪnˈʃʊərə] დამზღვევი

insurgency [ɪnˈsɜːdʒənsi] 1. მღელვარება; არეულობა; 2. აჯანყებელი მხარის სტატუსი.

intake [ˈɪnteɪk] 1. მოხმარება (მაგ., პროდუქტისა); 2. შთანთქმა; (მომსახურეთა) აყვანა, მიღება; 4. უმაღლეს სასწავლებელში მიღებული კონტინგენტი; 5. ხმარებული სიმძლავრე; დახარჯული ენერჯია; 6. შოტლ. მოტყუება; მატყუარა (პიროვნება); 6. ციხეში შეყვანა; შეშვება

intangible [ɪnˈtæŋdʒəb(ə)l] 1. რაიმე ხელშეუხებელი, ძნელად შესამჩნევი, უწინარი; გართხმული; 2. pl. არამატერიალური აქტივები (ფირმის რეპუტაცია და სხვ. იხ. აგრეთვე goodwill).

intangible [ɪnˈtæŋdʒəbəl] 1. არამატერიალური, არანივთიერი, ხელშეუხებელი (მანგ., აქტივების შესახებ); 2. pl. არამატერიალური აქტივები (მაგ., მართვის, საორგანიზაციო, გასაღების ქსელის კონტროლის და სხვა აქტივები); 3. pl. გადაზიდვისათვის მიღებული ან ნაყიდი პრივილეგიები; 4. გუდვილისებრი; იმიჯისიკული;

integer [ˈɪntɪdʒ] მთელი; მთელი რიცხვი

integrality [ˌɪntɪˈgræliiti] მთლიანობა; სისრულე

integrated [ˈɪntɪɡreɪtɪd] 1. ინტეგრალური; 2. მთლიანი; ერთიანი, დაუყოფადი. **Δ** – **management system** მართვის გაერთიანებული სისტემა; – **services backborn network** ინტეგრალური მომსახურების მაგისტრალური ქსელი; – **services digital ne-**

network ინტეგრალური საინფორმაციო მომსახურების ციფრული ქსელი (ქსელი, რომელშიც ერთი და იგივე ციფრული კომპუტატორები და ციფრული ტრაქტები გამოიყენება სხვადასხვა სახის ინფორმაციის გადასაცემად, მაგ., ხმოვანი, ანბანურ-ციფრული, გრაფიკული და სხვა ინფორმაციისა); ~ **transport network** ინტეგრალური სატრანსპორტო ქსელი (რომელშიც ინფორმაციის ციფრული გადაცემისა და კომპუტაციის რეჟიმებია შეთავსებული); ~ **videographic teleconferencing system** ვიდეოგრაფიულ აპარატურიანი

სატელეკონფერენციო ინტეგრალური სისტემა **voice/data service** ბგერითი, ანბანურ, ციფრული და გრაფიკული ინფორმაციის ერთობლივი შეთანწყობითი გადაცემის საინფორმაციო საშუალებები

integration [ˌɪntɪɡreɪʃn] 1 ინტეგრაცია 2. ორი ან მეტი საწარმოს გაერთიანება; გაერთმობიანება; 3. მათეზ. ინტეგრირება; 4. კომბინირება. **Δ circular** - წრიული ინტეგრაცია; ერთი და იმავე ბაზართან დაკავშირებული კომპანიების ან/და ფირმების გაერთიანება, რომლებიც ერთმანეთს კონკურენციას არ უწევენ

intellelectronics [ˌɪntɪˈlektʁɒnɪks] ინტელექტრონიკა (ხელოვნური ინტელექტის სისტემის სარეალიზაციო აპარატულ-პროგრამული და ელექტრონულ-ტექნიკური საშუალებანი)

intellectual [ɪntɪˈlektʃʊəl] გონებრივი შრომით დაკავებული პირი; ინტელექტუალი

intelligence [ɪnˈtelɪdʒəns] 1 შეტყობინებები; ცნობები; ინფორმაცია; 2. ინტელექტი; 3. განვითარებულ ლოგიკა; განვითარებული ლოგიკური ფუნქციები და საშუალებები; 4. ჩაშენებული გამოთვლით, ლოგიკური საშუალებანი; 5. ხელოვნურ ინტელექტიანი სისტემის ინტელექტის ღონე; 6. გონებრივი შესაძლებლობანი

intelligent [ɪnˈtelɪdʒənt] ინტელექტუალური; გონებრივი; განვითარებულ ლოგიკიანი; ინტელექტუალური მიკროპროცესორიანი; დაპროგრამებადი

intelligent equipment [ɪnˈtelɪdʒənt ɪˈkwɪpmənt] 1. ხელოვნურინტელექტიანი საშუალებები კომპლექსი; რომელიც აბონენტების ფუნქციურ საშუალებებს აფართოებს

intelligent network [ɪnˈtelɪdʒənt ˈnetwɜːkl] ინტელექტუალური ქსელი (ფართო ფუნქციურ შესაძლებლობიანი საინფორმაციო-საცნობარო და საკვლევი ქსელი, რომელიც ემსახურება სხვადასხვა დარგის სპეციალისტებს ქვეყნის შიგნით და გარეთ). *სინ. იხ. internet.*

intelligent tablet [ɪnˈtelɪdʒənt ˈtæblɪt] მრავალფუნქციური ინტელექტუალური პლანშეტი მასში ჩაშენებული მიკროპროცესორით

intend [ɪnˈtend] 1. განზრახვა; 2. ვარაუდი (რაიმეს კეთებისა); სურვილი; 3. მიმართვა; ხელმძღვანელობა.

intendant [ɪnˈtendənt] მმართველი; ინტენდანტი

intended [ɪnˈtendɪd] 1 სავარაუდო; სახეზე მყოფი; 2 წინასწარ განზრახული; 3 განკუთვნილი (მაგ., ობიექტი, უბანი და მისთ)

intense [in'tens] 1 ძლიერი; მნიშვნელოვანი; 2 დაძაბული; ინტენსიური

intensification [in'tensi'fikeiʃn] 1 ინტენსიფიკაცია; გაძლიერება; 3 დაძაბულობა; დაძაბვა. **Δ** ~ of investment ინვესტიციების ინტენსიფიკაცია (სრულდება ახალი ტექნოლოგიების დანერგვისა და კაპიტალის მოზიდვის ერთობლივი ქმედები)

intensity [in'tensiti] 1 ინტენსიურობა; 3 ძალა (მაგ. საქმის დაგვირგვინების რწმენის; გაჯერებულობა; სიღრმე); **Δ** capital - კაპიტალიზაციის ინტენსიურობა (მაგ. პროდუქტის ღირებულებაში წარმოადგენს კაპიტალის დანახარჯის ფარდობას საშუალო საშუალებებთან; კაპიტალტევადობა (მაგ. ერთეული პროდუქციის შესაქმნელად დახარჯული კაპიტალის რაოდენობა; labor - შრომის ინტენსიურობა; შრომატევადობა

intention ლათ. („ინტენციო“) ბრალდება; სასამართლო დევნა.

intention [in'tenʃ(ə)n] 1. მიზანი; მისწრაფება; 2. განზრახვა; მოფიქრება.

inter alia ლათ. („ინტერ ალია“): „სხვათა შორის“

interact [ˌɪntə'rækt] ურთიერთმოქმედება; ურთიერთზეგავლენა

interactive environment [ˌɪntə'ræktɪv 'envaɪrɒnmənt] დიალოგური რეჟიმის არაპატულ-პროგრამული საშუალებანი; ადამიან-კომპიუტერული ინტერაქციული საშუალებანი.

interactive fiction [ɪntə'ræktɪv 'fɪkʃn] ინტერაქციული მიგნება [ფიქცია]; ადამიან-კომპიუტერული ფიქცია; კომპიუტერული ნაწარმოები (ფილმი) გრაფიკული ნამუშევარი; პორტრეტი; მუსიკა და ა.შ.

interactive network [ɪntə'ræktɪv 'netwɜ:k] ინტერაქციული ქსელი; დიალოგურ რეჟიმში მომუშავე კომპიუტერული ქსელი

interactive voice response [ɪntə'ræktɪv 'vɔɪs 'rɛspɑns] საინფ. მომს. კომპიუტერის მეტყველებითი [სიტყვიერი] პასუხი (ადამიან-კომპიუტერული) ინტერაქციის რეჟიმში

interagency [ˌɪntə'reɪdʒənsɪ] უწყებათშორისი

interbank [ˌɪntə 'bæŋk] ბანკთშორისი

interbedded [ˌɪntə'bedɪd] საშუალებლო, ჩანერგილი (ფენა, შრე)

interbreed [ˌɪntə'brɪ:d] შეჯვარება (პირუტყვებისა)

intercalate [ɪn'tə:kəleɪt] 1. ახალი მონაცემების ჩართვა (მაგ. ეკონომიკურ მონაცემებთან ფაილში); ჩამატება; 2. ინტერპოლირება

intercept [ˌɪntə'sept] 1. მათემ. საკოორდინაციო ღერძზე ჩამოჭრილი მონაკვეთი; დაბრკოლება; გადაღობვა; 4. მათემ. გამოყოფა; ჩამოჭრა (მონაკვეთისა, რკალისა); განცალკევება

intercession [ˌɪntə'seʃən] 1. მონაწილეობა; ჩარევა; 2. შუამდგომლობა

interchange ['ɪntətʃeɪndʒ] 1. (მონაცემთა) გაცვლა; 2. გადანაცვლება; ადგილების გადაცვლა; მონაცვლეობა. **Δ** gross - მიგრაციის ბრუნვა (პირდაპირი და უკუნაყადების წამი)

interchangeability [ˌɪntʃeɪndʒə 'bɪlɪtɪ] 1. ურთიერთშენაცვლებადობა; ურთიერთმონაცვლეობა; 2. ურთიერთშეცვლადობა; კონვერტირებადობა. Δ **ready** - ვალუტის კონვერტირებადობა

intercoastal [ˌɪntə'kɑːstɪl] ამერ. ნაპირთშორისი; აღმოსავლეთისა და დასავლეთის მავრთებელი (ტრანსპორტის თაობაზე)

intercompany [ˌɪntə'kɑmpəni] ფირმათშორისი; შიგაფირმიელი (ურთიერთობები დეპარტამენტებს შორის).

interconnection [ˌɪntəkə'neɪʃən] 1. გაერთიანება (მაგ., ენერგოსისტემებისა); 2. ურთიერთკავშირი; ურთიერთკავშირის დამყარება

intercorporate [ˌɪntəkɔːpə'reɪt] კორპორაციათშორისი

intercourse ['ɪntəkɔːs] საგ. ეკ. ურთ. ურთიერთობა; კავშირი. Δ **commercial** - საეკონომიკური ურთიერთობები

interdepartmental [ˌɪntə'dɪpɑːt'mentl] საუწყებათშორისო (მაგ., ურთიერთობა)

interdict [ˌɪntə(:)'dɪkt] 1. აკრძალვა; 2. (სარგებლობის) უფლების ჩამორთმევა; 3. შეკავება; ხელშეშლა (რაიმეს კეთებისა), ჩარევა; 4. ეკლესიისგან განკვეთა; ინტერდიქტი.

interdiction of commerce [ˌɪntə'dɪkʃənɪʃ 'kɑːmɜːs] ვაჭრობის აკრძალვა

interest ['ɪntrɪst] 1. პროცენტი, %; 2. pl. სარგებელი; მიღება; სარგო; 3. ინტერესი; პრაქტიკული დაინტერესება; 4. მატერიალური დაინტერესება; 5. (რაიმეს) წილი, ნაწილი; 6. გავლენა; ზემოქმედება; (ფირმის) ავტორიტეტის ძალა; 7. pl. დაინტერესებული პიროვნებები; საქმიანი წრეები. Δ **and** - პროფ. „პლუს პროცენტები“. Δ **bearing** - პროცენტული, პროცენტების (შე)მომტანი (ფასიანი ქაღალდების შესახებ); **ex** - უპროცენტო; ~ **in a business** ბიზნესში მონაწილეობა

interest-free [ˌɪntrɪst-'friː] უპროცენტო; პროცენტის გადაუხდელად

interface [ˌɪntə'feɪs] 1. ურთიერთშემოქმედება; 2. ინტერფეისი; (რეჟიმთა) შეთანხმების მოწყობილობა; მკავშირებელი.საშუალება; კავშირის საშუალებო [შაუღლებელი] მოწყობილობა; 3. ორ სისტემას (ან მოწყობილობას) შორის საზღვარი. Δ **human-computer** - ადამიან-კომპიუტერული ინტერფეისი; **user** - მომხმარებლის ინტერფეისი, მომხმარებლის აპარატურ-პროგრამული საშუალება (კომპიუტერთან დაილოგისათვის)

interfere [ɪntə'fɪə] ხელისშეშლა; ჩარევა

interim ['ɪntərɪm] დროებითი; საშუალებო (მაგ., ანგარიში, დივიდენდები)

interlocutory [ˌɪntə'lakjʊtɔːri] 1. პროცესის მიმდინარეობისას გამოტანილი სასამართლო გადაწყვეტილება; 2. წინასწარი; არასაბოლოო (მაგ., გადაწყვეტილება)

intermediary [ˌɪntə'mɪːdiəri] 1. საშუამავლო; საშუალებო; 2. შუამავლობა

intermediate [ˌɪntə'mɪːdiət] 1. საშუალებო, გარდამავალი; 2. საშუალებო ეტაპი; 3. ნახევარადპროდუქტი, საშუალებო პროდუქტი; 4. pl. დამხმარე მასალები; 5. შუამავლობა

intermediator [ˌɪntə'mi:di'eɪtə] შუამავალი; ინტერმედიატორი

intern [ɪn'tɜ:n] ეინგეს ჩასმა ციხეში სასამართლო პროცესის გარეშე (მაგ., პოლიტიკური მიზეზებით).

internal [ɪn'tɜ:nl] 1. შინაგანი; შინა (მაგ., ვაჭრობის შესახებ); 2. pl. თვისებები; ხარისხი. **Δ** ~ **evidence** იურ. დოკუმენტში არსებული მტკიცება

internalize [ɪn'tɜ:nəlaɪz] ინტერნალიზება; (გარეთას) ტრანსფორმირება შიგაში

internet [ˌɪntənɪt] ინტერნეტი; მსოფლიო გლობალური საინფორმაციო მომსახურების სისტემა

inter nos ლათ. („ინტერ ნოს“): „ჩვენს შორის“ (კონფიდენციალური დიალოგისას).

internuncial [ˌɪntə'nʌnʃl] მერთებელი; მკავშირებელი

interpel [ˌɪntə'pel] შოტლ. იურ. შეფერხება; აცილება

interpellant [ˌɪntə'pelənt] (პარლამენტში) სადებუტატო შეკითხვის მიმცემი, ინტერპელანტი; ინტერპელაციით გამოსული; შეკითხვით გამოსული

interpellation [ɪn'tɜ:pa'leɪʃn] 1. ინტერპელაცია, (სადებუტატო) შეკითხვა (პარლამენტში); 2. შოტლ. გაფრთხილება;

interpenetration [ˌɪntəpeni'treɪʃn] 1. ურთიერთშეღწევა; 2. შეესება; ღრმად შესვლა, ჩაღრმავება

interpersonal [ˌɪntə'pɜ:snəl] პიროვნებათშორისი (ურთიერთობის შესახებ)

interpol ['ɪntəpəl] ინტერპოლი; პოლიციის საერთაშორისო ორგანიზაცია (იწერება „the“ არტიკლის გარეშე).

interrogate [ɪn'terəgeɪt] 1. გამოკითხვა; 2. შეკითხვა; 3. იურ. დაკითხვა

interrogator [ɪn'terəgeɪtə] დამკითხავი, შეკითხვების დამსმელი, გამოძიებელი

interrupt [ˌɪntə'rʌpt] 1. წყვეტა; 2. წყვეტის სიგნალი; 3. (საუბარში) ჩარევა; 4. ხელშეშლა

interruption [ˌɪntə'rʌpʃən] 1 მომსახურების შეწყვეტა; (მომსახურებისათვის) პრიორიტეტიანი სიგნალი; 2. შესვენება; პაუზა; 3. განცალკევება; გათიშვა; დაშორება; 4. დროებითი შეწყვეტა (მუშაობისა)

interscuate [ˌɪntə'skʌleɪt] 1. ურთიერთშეკრა; ურთიერთშეგრევა; 2. მკავშირებელი კვანძის შექმნა; 3. საერთო ნიშანთვისებათა ქონა

interstate ['ɪntəsteɪt] 1. ამერ. შტატთშორისი; 2. სახელმწიფოთშორისი

interurban [ˌɪntə'vɜ:bn] საქალაქთაშორისი (ტრანსპორტის შესახებ)

interval ['ɪntəvəl] 1. შუალედი; ინტერვალი; პარი; 2. შესვენება; პაუზა. **Δ** at ~s შუალედებით; ინტერვალებით; **on the** ~ ინტერვალში; **interarrival** ~ მოთხოვნათა შემოსვლის მომენტებსშორისი ინტერვალი; **interdeparture** ~ მოთხოვნათა შესრულების (გასვლის) მომენტებსშორისი ინტერვალი; **service** ~ მომსახურების ხანგრძლივობა; **validity** ~ სარწმუნოობის ინტერვალი

intervene [ˌɪntəˈviːn] 1. ჩარევა; შუამავლობა; 2. შუაში ჩადგომა; შუაში ჩადება; 3. იურ. საკმეში ჩართვა (მესამე პირის უფლებით)

invert [ˈɪntəvɜːnt] 1. დანიშნულების მიხედვით გამოუყენებლობა; სხვისი (საგნის ობიექტის და სხვა) საკუთარი საჭიროებისათვის მორგება, ინტერვერტი; 2. წესრიგის, რიგის დარღვევა

interview [ˈɪntəvjuː] 1. ინტერვიუ; გასაუბრება; 2. ინტერვიუს ჩატარება; 3. საქმიანი შეხვედრა; საუბარი; 4. საუბრით გამოკითხვა (მყიდველების, გამყიდველების, მწარმოებლებისა და მომხმარებლებისა უშუალოდ ან ტელეფონით. სათანადო ბლანკებში შეტანილ პასუხებს იყენებენ მარკეტინგულ კვლევაში. იხ. აგრეთვე marketing და სხვ.)

interviewee [ˌɪntəvjuːiː] ინტერვიუს მიმცემი, ინტერვიუებალი

interviewer [ˌɪntəvjuːə] 1. ინტერვიუს ჩამტარებელი; ინტერვიუერი; 2. მთვლელი; რეგისტრატორი. **Δ census** – მოსახლეობის აღწერის მთვლელი; **senior** – მთავარი რეგისტრატორი; ინსპექტორი;

intervisit time [ˌɪntəˈvɪzɪt ˈtaɪm] გამოკითხვის მომენტებს შორისი დროითი ინტერვალი [ხანგრძლივობა]

intestable [ɪnˈtɛstəbl] ანდერძის შედგენის უფლების არმქონე

intestacy [ɪnˈtɛstəsi] 1. ანდერძის უქონლობა; 2. მემკვიდრეობითი საკუთრება, რომელიც მემკვიდრეებზე კანონის ძალით გადადის ანდერძის არარსებობის დროს.

intestate [ɪnˈtɛstɪt] გარდაცვლილი, რომელსაც ანდერძი არ დაუტოვებია.

intimate [ˈɪntɪməɪt] 1. ოფიციალურად შეტყობინება; ცნობება; 2. გადაკრულად (ქარაგმებით) ლაპარაკი

intimation [ˌɪntɪˈmeɪʃ(ə)n] 1. განცხადება; მითითება; წინადადება; 2. ქარაგმა; ნიშანი, გადაკრულად ნათქვამი

intimidate [ɪnˈtɪmɪdeɪt] 1. შეშინება; დაშორება; 2. მიუქარა; 3. დაშანტაჟება.

intolerance [ɪntələɾ(ə)ns] 1. მოუთმენლობა; აუტანლობა; 2. ატანის ვერ (ან არ) შეძლება

intransit [ˈɪntrənt] 1. (უმაღლეს სასწავლებელში) შემსუფთვლები; 2. თანამდებობის დამკავებელი

intricate [ˈɪntrɪkɪt] რთული; ჩახლართული; ძნელი (სისტემა).

intrigue [ɪnˈtriːg] 1. ინტრიგა; 2. დაინტრიგება, ინტრიგის მოწყობა; 3. ფარული შეთქმულების მოწყობა

intrude [ɪnˈtruːd] შეჭრა; 1. ჩარევა (უცერემონიოდ); 2. თავს მოხვევა

intra vires ლათ. („ინტრა ვირეს“): „დასაშვებ ფარგლებში“

intrinsic [ɪnˈtrɪnsɪk] 1. შინაგანი; (და) მახასიათებელი; არსებითი (მაგ., პარამეტ-

რი); 2. საკუთრივი; საკუთარი; ბუნებრივი; ნამდვილი; 3. ჩამწებული (მაგ., მიკროპროცესორში ჩამწებული მართვის მოწყობილობა)

intrinsic evidence [in'trɪnsɪk 'eɪvɪdəns] მტკიცებულება, რომლის პოვნა შეიძლება წარმოდგენილ დოკუმენტში

introduction [ˌɪntrə'dʌkʃn] 1. შესავალი, წინასიტყვაობა; 2. შეტანა; 3. (რაიმეში) ჩართვა

intruder [ɪn'truːdə] პროფ. ბოროტმოქმედი; ინფორმაციის ნებადაურთველად გამომყენებელი პიროვნება ან ორგანიზაცია

invalid [ɪn'vəlɪd] 1. არასწორი; უკანონო; 2. დაზიანებული; არამუშაუნარიანი; 3. არასწორი მონაცემები, არაზუსტი ინფორმაცია; 4. გამოუყენებელი, გამოუსადეგი (პროგრამა ან მოწყობილობა)

invalidity [ɪn'vəlɪdɪti] 1. მცდარობა; უკანონობა; 2. უმოქმედობა; 3. გამოუყენებლობა; გამოუსადეგობა

invariable [ɪn'veəriəbl] უცვლელი; მუდმივი

invasion [ɪn'veɪʒən] შეჭრა; შემოჭრა (მაგ., უცხოური კაპიტალისა)

invent [ɪn'vent] 1. შექმნა; გამოგონება; 2. მიხვედრილობა; გამოგონებლობა

invention [ɪn'venʃn] 1. გამოგონება; აღმოჩენა; 2. მოგონება; მოსაზრება (მაგ., მონაცემთა შედეგებზე)

inventor [ɪn'ventə] 1. გამოგონებელი; 2. გონებამახვილი

inventory [ɪn'ventri] 1. ინვენტარში ჩაწერილი საქონელი, საგნები; არსებული საქონელი; 2. საინვენტარო უწყისი; ნუსხა; სია; აღწერილობა; 3. აღნუსხვა; ინვენტარში ჩაწერა; 4. ინვენტარიზაცია; 5. მარაგი; რეზერვი; 6. ფინან. საბრუნო ფონდი; 7. მარაგით მართვა

inverse [ɪn'vɜːs] 1. შებრუნებითი; საწინააღმდეგო; 2. მათემ. უკუპროპორციული; შებრუნებული (ფუნქცია); 3. უკურივი; უკუგანრივი; 4. რიგის დარღვევა

invest [ɪn'vest] დაბანდება (მაგ., კაპიტალისა); მოთავსება; ჩადება; ინვესტირება, კაპიტალდაბანდება

investigation [ɪn'vestɪ'geɪʃn] გამოკვლევა (რაიმე ობიექტის); ყოველმხრივი შესწავლა და დასკვნის გამოტანა. **Δ credit** – კრედიტუნარიანობის შესწავლა და დასკვნის გამოტანა; **market** – ბაზრის შესწავლა

investigator [ɪn'vestɪgɪtə] 1. მკვლევარი; 2. გამომცდელი; 3. გამომძიებელი

investition (გერმ.); იხ. **investment** (ინგლ.).

investiture [ɪn'vestɪtʃə] 1. ინგლ. ინვესტიტურა; თანამდებობაზე ფორმალური დანიშვნა; 2. იშვ. ჩადება (მაგ., კაპიტალისა, ფასიანი ქაღალდისა და მისთ. იხ. აგრეთვე **investment**)

investment [ɪn'vestmənt] (ლათ. -დან **investire** შემოსევა); 1. ინვესტიცია (ა. ქონებრივი ფასეულობის დაბანდება სამეწარმეო და სხვა ობიექტებში, მაგ., ფულის, აქ-

ციების და სხვ. დაბანდება; ზ. უძრავი და მოძრავი ქონების დაბანდება — შენობების, მოწყობილობების, აპარატურის და სხვ.; გ. ინტელექტუალური ფასეულობის დაბანდება — პატენტები, ნოუ-ჰაუები, ლიცენზიები და სხვ. იხ. აგრეთვე share; license; know-how; patent); 2. კაპიტალდაბანდება; ინვესტირება; 3. ფასიან ქალაქებად გადაქცევა (თანხისა); კაპიტალური დანახარჯები. **Δ to carry out** - კაპიტალდაბანდების განხორციელება; **to check** - კაპიტალდაბანდების შეხედულება; **to promote** - კაპიტალდაბანდების გაზრდა; **induced** - ინდუცირებული კაპიტალდაბანდება; ნაწარმოები (იძულებითი, გამოწვეული) ინვესტიცია (მაგ., არსებული პროდუქციის ფართო მოხმარების გამო მისი შეტი წარმოებისათვის); **negative** - „უარყოფითი ინვესტიცია“ (კაპიტალის ამოღება ბრუნვიდან)

investor [in'vestə] ინვესტორი (იშვ. ინვესტიტორი); მენაბრე (ინვესტიციის მომხდენი ფიზიკური ან იურიდიული პირი. იხ. აგრეთვე invest); 2. ფასიანი ქალაქების მფლობელი. **Δ institutional** - (ინსტიტუციური ინვესტორი (მაგ., ბანკი, ტრესტი, სადაზღვევეო საზოგადოება, ურთიერთდახმარების სალარო და სხვ.); **private** - კერძო მენაბრე, კერძო ინვესტორი

investure [in'vestʃə] იხ. investment, investiture

in via juris ლათ. („ინ ვია იურის“) კანონიერი გზით.

invigorate [in'veigəreit] 1. გაძლიერება; ძალისხმევა; 2. ენერჯის, ძალის მოკრება; 3. შტაგონება; 4. სტიმიულირება.

invisible [in'veizəbl] 1. უხილავი; განურჩეველი; ერთმანეთში განუხსვავებელი, ძნელად გასარჩევი; 2. pl. საგად. (საგადასახადო ბალანსის) უხილავი მუხლები

invite [in'veit] 1 (ვინმესთვის) თხოვნა; 2. მოწვევა; 3. მიწვევა; 4. გამოწვევა; 5. ხელის შეწყობა; 6. მიზიდვა.

invoice ['invois] 1. ფაქტურა (ანგარიში); 2. ანგარიშ-ფაქტურის გამოწერა. **Δ to back** საბირჟ. ფასში სხვაობისას გამყიდველთან ანგარიშსწორება (მაგ., გამყიდველის მხრიდან საქონლის მიუწოდებლობის გამო); **purchase** - ნაყიდი [შექენილი] მასალების ანგარიში

invoice-license ['invois-'laɪsəns] ფაქტურა-ლიცენზია

invoke [in'veuk] 1. (სასამართლოზე) გამოძახება; მოწოდება; 2. მოთხოვნა (მაგ., კანონის მუხლის გამოყენებისა)

involve [in'veɪv] 1. შედეგის გამოწვევა; 2. გულისხმობა, ვარაუდის გამოთქმა; 3. ჩათრევა (დანაშაულში); 4. ჩაღრმავება (საკითხში).

involvement [in'velvmənt] 1. ფულადი გაკირვება; ფინანსური სიძნელე; 2. გართულებული პროცესი (მაგ., ეკონომიკის რომელიმე დარგში); კონიუნქტურული სიძნელე(ებ)ი

inwardness ['inwədnis] ნამდვილი არსი, დედაარსი (მაგ., ფინანსური ოპერაციისა, კონიუნქტურის პრინციპისა)

inward ['inwəd] შემოსვლა (გემისა ნავსადგურში)

inward cargo ['inwəd 'kɑ:ɡəʊ] (გემით) შემოსული ტვირთი (იხ. აგრეთვე cargo)

inyoke [in'jəuk] მიერთება; შერწყმა (მაგ., მცირე ნაწარმოებებისა)

I/O [oi'au] (აბრ.) იხ. **input-output**

I/O fast release ['oi'au fa:st ri'li:z] გრაფიკულ მონაცემთა შეტანა-გამოტანის სწრაფი რეჟიმი (გრაფიკულ-დისფლებიან კომპიუტერთან ან პერსონალურ კომპიუტერთან მუშაობისას)

IOU [oi aujʊ] (აბრ. "I Owe You"); „მე თქვენი მმართველს“.

Ipsa dixit ლათ. („იპსო გიქსიტ“): დასტური (სიტყვა-სიტყვით: „მან თვითონ თქვა“).

Ipsa jure ლათ. („იპსო იურე“): (თვით) „კანონის ძალით.“

Ipsa facto ლათ. („იპსო ფაქტო“): „ზუსტად ამ ფაქტით“. (თავისთავად) ფაქტია; (თვით) ფაქტის შედეგად; (ამ) ფაქტის გამო

iron [aɪən] საუბ. 1. ფული; 2. ძალა; სიმტკიცე

irrebutate [ˌɪrɪ'bjʊdeɪt] სარწმუნო; უეჭველი.

irrecoverable [ˌɪrɪ'kʌvərəbəl] გამოუსწორებელი; აუნაზღაურებელი

irrecoverable debt [ˌɪrɪ'kʌvərəbəl dɛbt] ვალი, რომელსაც არასოდეს არ დააბრუნებენ

irredemable [ˌɪrɪdɛməbəl] 1. არაკონვეტირებადი (აქციის ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესახებ); 2. გამოუსყიდავი (მაგ., თამაშუქის შესახებ); არადაფარვადი (მაგ., ვალის შესახებ); დაუფარავი (ვალი)

irredentism [ɪrɪ'dentɪzəm] ირიდენტისმი. ტერიტორიის უკან დაბრუნების მიცდელობა, რომელიც სხვა ქვეყანამ მიითვისა.

irrefutable [ɪ'refjuːtəbəl] უდალო; უცილობელი.

irregular [ɪ'regjʊlə] 1. არასწორი; წესებს, ნორმებს ან კანონებს დაუქვემდებარებული; 2. არარეგულარული; არათანაბარ ტემპიანი, უწესრიგო (მაგ., აქციების კურსის შესახებ)

irrelevant [ɪ'relɪvənt] 1. არაარსებითი; 2. არარელევანტური; შეუსაბამო; 3. შეუფერებელი; შეუსატყვისო.

irrelevant impulse [] დაუოკებელი სურვილი

irremovable [ˌɪrɪ'mu:vəbəl] 1. გადაუღალახავი (მაგ., წინააღმდეგობა); 2. შეუცვლელი, მუდმივი (თანამშრომელი)

irrepealable [ɪrɪ'pi:ləb(ə)l] შეუცვლელი; მუდმივი; საბოლოო

irresolvable [ˌɪrɪ'zɔ:ləvəb(ə)l] 1. გაუხსნელი (მაგ., დანაშაული); 2. ამოუხსნელი (მაგ., ამოცანა); 3. ანაღიხს დაუქვემდებარებელი

irrevocable [ɪ'revəkəb(ə)l] საბოლოო; შეუცვლელი

irrevocable (letter of) credit [ɪ'revəkəb(ə)l kɹɛdɪt] საგ. ეკ. ურთ. დაუბრუნებადი კრედიტი (რომელიც შეუძლებელია დაბრუნდეს, გადაიცვალოს ან გაუქმდეს მისი გახსნის შემდეგ)

irridant ['ɪrɪdɒnt] 1. გამაუქმებელი; გამაბათილებელი; 2. მანულირებელი (მუხლი, პუნქტი, კანონი).

ISBN [aɪ'si:bɪ:ən] (აბრ. **International Standard Book Number**-დან) წიგნის საერთაშორისო სტანდარტული ნომერი (დარგობრივი კლასიფიკაციისათვის); აბრ. წსსნ-ი (წისასნ-ი)

isocost [aɪ'səʊkɒst] იზოკოსტი (წარმოების მუდმივი დანახარების გრაფიკული გამოსახულება)

isoprof [aɪ'sɒprɒf] ერთნაირი მოგების წირი; თანაბარი ტემპით მოგების მრუდი

isoval [aɪ'səʊvəl] იზოვალ, ერთნაირი ღირებულების (ან ფასეულობის) გამომსახველი წირი

iss (აბრ.) იხ. **issue**

issuance ['ɪʃʊəns] 1. გაცემა (მაგ., პროდუქციის საწყობიდან); 2. გაცემული თანხა; გაცემული საქონელი; 3. გამოშვება. **Δ** - of licenses ლიცენზიების გაცემა; ~ of new equity shares ახალი აქციების გამოშვება

issue ['ɪʃuː] 1. გამოშვება; გამოცემა; 2. ემისია; 3. გამოცემა (მაგ., ნაბეჭდი პროდუქცია); 4. შედეგი; რეზულტატი; 5. ნომერი; ეგზემპლარი (ჟურნალისა, სტატიისა); 6. დამთავრება, დაბოლოება; 7. მიმოქცევაში გაშვება (მაგ., ფულისა); 8. (ჩეკის) გამოწერა; 9. (ტრატის) წარდგენა; 10. pl. ფასიანი ქაღალდები; 11. pl. შემოსავლები; მოგებები; 12. საღაო საკითხი; პრობლემა; უთანხმოება. **Δ** - at a discount ფასჩამოკლებით გამოშვება; ნომინალზე დაბლა ღირებულებით გამოშვება; to ~ a draft ტრატის წარდგენა; to ~ bonds ობლიგაციების გამოშვება; note ~ ბანკნოტების ემისია; stock ~ აქციების გამოშვება

issue ad ['ɪʃuː'æd] სპეციალური სარეკლამო შეტყობინება

issued ['ɪʃuːd] გამოშვებული; მიმოქცევაში გაშვებული (მაგ., ფულის შესახებ); ემისირებული. **Δ** „when ~ „პროფ. „გამოშვების შემდეგ“ (ფასიანი ქაღალდებით გარეგების პირობა, რომლებიც ბაზარზე ყერ კიდევ არ ვამოსულა)

issuer ['ɪʃuːr] ემიტენტი (ემისიის მწარმოებელი ბანკი, დაწესებულება ან სახელმწიფო); გამომშვები; ჩეკის გამცემი

item ['aɪtəm] 1. ცალკეული საგანი, საქონელი ან ელემენტი; 2. საქონლის სახეობა, საქონელი (ასორტიმენტში მისი ცალკეული დასახელება), ნაწარმი; 3. მუხლი (მაგ., ბალანსში); პუნქტი; პოზიცია; პარაგრაფი; 4. საკრედიტო ინსტრუმენტი (საბანკო პრაქტიკაში); 5. (ეკონომიკურ მონაცემთა) ელემენტარული ჯგუფი; 6. რიცხვითი მნიშვნელობა ტაბულაში; 7. მას. მომს. მოთხოვნა; 8. დიდი მოთხოვნილების საქონელი (სა-ცალო ვაჭრობაში). **Δ** counter - ფულის საბუთი, რომელიც ბანკს უშუალოდ საღა-როდან გადაეცემა (არ გადაეგზავნება ფოსტით); effective - ვარგისი ნაწარმი; expense - (ფულის) ხარჯის მუხლი; hard-to-sell - ძნელად გასაყიდი საქონელი; lone - ერთ-ჯერადი მოთხოვნა; power - გასავლიანი საქონელი; superior - უმაღლესი ხარისხის ნაწარმი

item business ['aɪtɪm 'bɪznɪs] ერთი სახის საქონლის წარმოების სპეციალიზაცია

itemize ['aɪtəmaɪz] ამერ. პუნქტების მიხედვით ჩამოთვლა; ცალ-ცალკე აღნიშვნა; მუხლების მიხედვით განაწილება

iter ['(a)ɪtə] სხვის მიწაზე გავლის უფლება.

iterate ['ɪtəreɪt] 1. განმეორებითი განცხადება; 2. იგივეს კვლავ მტკიცება; გამეორება.

iteration [i.tə'ri:ʃn] 1. იტერაცია, გამეორება; 2. ნაბიჯი (იტერაციულ პროცესში);
3. დაპრ. ციკლი

iterative ['itəɾətɪv] იტერაციული; იტერაციის(ა)

itinerary ['i:tinəri:ri] 1. მარშრუტის გეგმა, სავარაუდო მარშრუტი; 2. გზამკვლევი;
3. მოგზაურობის შენიშვნების ჟურნალი (ან ბლოგნოტი)

ITV [aɪ:ti:vi] (აბრ. **Independent Television News**-დან) ტელეზ. აი-ტი-ენი;
დამოუკიდებელი სატალევიზიო (კომპანიის უახლესი) ცნობები (ინგლისიდან)

Jj

J [dʒeɪ] აბრ.: 1. იხ. **joint**; 2. იხ. **judge** 1., 2., 3., 4. (იხ. **junior**); 3. იხ. **Justice**.

J.A.; **J/A** [dʒeɪ 'eɪ] (აბრ.) იხ. **joint account**

jab [dʒæb] 1. ბიძგება; დარტყმა; 2. ჩემსით ჩხელეკა.

jaboney [dʒə 'beɪni] ინგლ., სლენ. 1. კვლავ დაბრუნებული უცხოელი; 2. პირადი
დამცველი; სინ. **jiboney**

jack [dʒæk] ინგლ., სლენ. 1. უმნიშვნელო ფიგურა, უმნიშვნელო კაცი (ან ქალი);
2. მამებარი-პოლიციელი; დამსმენი; 3. ჭეკი; 50 ფუნტი სტერლინგი (იხ. აგრეთ-
ვე **Hawail**); 4. ფული (იხ. აგრეთვე **ackers**, **boot**, **hoot**); 4. წერილმანი სიამოვნება
(სიგარეტი, კანფეტი და სხვ.); 5. მატარებელი; ლოკომოტივი; 6. დროშა; ალაპი;
7. ამერ. მატარებელი; ლოკომოტივი; 8. გასართის ბუდე; 9. განწყობა
(დაუდევრობისათვის); **Δ on one's** ~ მარტოდმარტო, სხვის დაუხმარებლად.

jacket ['dʒækɪt] საქალაღდე; კონვერტი; გარეკანი. **Δ voucher** - „ვლუჩერ“-კონ-
ვერტი“, სასიგნალო (საგადასახადო) კონვერტი-შეტყობინება (მაგ., სასიგნალო კონ-
ვერტ ში იღება მიმწოდებლის ანგარი ში, ხოლო კონვერტ ზე აღნი შნულია შესრულე-
ბული ოპერაციების ყველა მონაცემები)

jack up ['dʒæk 'ʌp] ამერ. საუბ. 1. ხელფასის მომატება; 2. საქონლის ფასის მომატე-
ბა; 3. მხარდაჭერა. გამხნეება; (მაგ., ბიზნესის წამოწყებაში); გამაგრება; 4. სლენ. გა-
კოტრება; მარცხის განცდა; 5. მოლიანად ამოწურვა (რესურსისა, თანხისა); 6. მოსპო-
ბა; განქარება

jackleg lawyer ['dʒækleg 'lɔ:ɪ] ამერ. ადვოკატი, რომელიც საეჭვო საქ-
მეს კიდებს ხელს.

jactitation [dʒæk(ɪ'tʃɪən] ფაქტების გარეშე, უსაფუძვლოდ ტრაბახი.

jail (სინ: **gaol**) [dʒeɪl] 1. ციხე; საპატიმრო; დამნაშავეთა ადგილი (კოლონია
და სხვ.); 2. დაპატიმრება; ციხეში ჩასმა

jaillbird ['dʒeɪlɪbɜ:d] პატიმარი; ტუსალი; რეკვიდივისტი

jailbreak ['dʒeɪlbreɪk] ციხიდან გაქცევა.

jail credit ['dʒeɪl 'kredɪt] სასამართლომდე საპატიმროში ყოფნის დრო.

jailer ['dʒeɪlə] ციხის უფროსი (ზედამხადველი; მეციხოვნე).

jailhouse lawyer ['dʒeɪlhaʊs 'lɔɪə] ციხის ადვოკატი.

jailing ['dʒeɪlɪŋ] ციხეში ჩასმა; დაპატიმრება

jake [dʒeɪk] *სლენგ.* 1. კარგ მდგომარეობაში (მაგ., ნივთის ან საქონლის შესახებ); 2. ფული (*იხ. აგრეთვე* jack); 3. საიმედო პიროვნება

jam [dʒæm] 1. შეფერხების [დაბრკოლების] შექმნა; 2. შეფერხება (ეკონომიკური მონაცემების მიღებისას ან/და გადაცემისას); 3. რადიოსიხშირეუკული პარაზიტუელი სიგნალები.

jamming ['dʒæmɪŋ] *იხ. jam*

Jan [dʒæɪn] (*აბრ. January-დან*) იანვარი. *აბრ. იანვ.*

jane [dʒeɪn] *საუბ. ქალის ტულატი (სუნამო და მისთ.).*

Jap [dʒæp] *აბრ. (Japan-დან) იაპონია; აბრ. იაპ. 2. (Japanese-დან) იაპონელი. აბრ. იაპ. 3. ამერ. ჩასაფრება; 4. ამერ. ჩასაფრების ადგილი და თავდასხმა.*

jar [dʒɑ:] 1. ფერების შეუსაბამობა, დისჰარმონია (სარეკლამო საქმიანობაში); 2. უთანხმოებაში ყოფნა; 3. უთანხმოება (მაგ., კომერციული გარიგების დროს)

jarring [dʒɑ:ɹɪŋ] 1. (კომერციული) ინტერესების შეჯახება; აზრების სხვადასხვაობა; 2. დისონანსი; გაუთანხმოება

Jason clause ['dʒeɪsɔn 'kli:z] „ჯეისონის შენიშვნა“ (იურიდიული პირობა, რომელიც იცავს გემომფლობელებს გემის ფარული დეფექტებით გამოწვეული შედეგებისაგან).

jasper ['dʒæspə] *ამერ. 1. ტიპი, სუბიექტი; 2. გაუთლელი კაცი, ეთიკა-მოკლებული კაცი*

jaw [dʒɑ:] *მორალის კითხვა; ნოტაცია; მენტორული ანგრიშის ნაბარება; თავის ქება*

jawbone ['dʒɑ:bəʊn] *ამერ. საუბ. ფინან. 1. კრედიტით ყიდვა; 2. ფულადი სესხის აღება; 3. კრედიტი; სესხი*

jawboning ['dʒɑ:bəʊnɪŋ] *ამერ. ზემოდან დაწოლა; ხისტი ზეგავლენა (მაგ., მთავრობის მხრიდან).*

jaywalking ['dʒɑ:wækiŋ] ქუჩის გავლა აკრძალულ ადგილას.

jazz [dʒeɪz] *სლენგ. 1. სიცრუე; გადაქარბება; 2. არაგულწრფელობა; ფუჭი საუბარი*

jell [dʒel] *ბრიტ. საუბ. 1. გათხოვება; დაოჯახება, ქალის შერთვა; 2. მორიგება; გარიგება; 3. (ვაკრობის) წარმოება*

jeopardize ['dʒeɪpədaɪz] 1. საფრთხეში ჩაყარა; რისკის გაწევა; 2. ზიანის მიყენება.

jeopardy ['dʒɛpədɪ] 1 განსჯალობა; 2. განსაცდელი; საფრთხე; 3. რისკი
jeppo ['dʒɛpəʊ] ამერ. საუბ. 1. სამზარეულოში მუშაობა; 2. მზარეული; 3. საქმლის მომზადება (განსაკ. მუშათა ბრიგადისთვის)

jerque-note [dʒɛkw'noʊt] საბაჟოს საბუთი გემის ტვირთისაგან მთლიანად დაკლის შესახებ

jerquer [dʒɛ'kwɑ] საბაჟოს მოხელე.

jerry ['dʒɛrɪ] ბრიტ. საუბ. 1. გამოცდილი, მცოდნე; 2. კარგი; ჭანჭრთელი; სუსტი (აღამიანი); 3. რყინიგზის მუშა

jerry-build ['dʒɛrɪbɪld] სწრაფად და იაფად აგებული; არამდგარად აშენებული

jet [dʒɛt] 1. რეაქტიული თვითმფრინავი; ამ თვითმფრინავით მგსაყრობა

jetsam ['dʒɛtsəm] ბალასტი; გემიდან გადაგდებული (ზღვმეტი ჩაძირვადი) ტვირთი.

jettison ['dʒɛtɪsən] 1. უარყოფა, უკუგდება (მაგ., წესისა, კანონისა შესრულების პირობის უქონლობის გამო); 2. (რაიმე დაბრკოლებისაგან) თავის დაღწევა; 3. ტვირთის გადაყრა ქიმიდან (ავარიის შემთხვევაში გემის გადასარჩენად); 4. ქიმიდან გადაგდებული ტვირთი

jihad [dʒɪ'hoːd] ჯიჰადი; საღვთო ომი (არაბულად)

jigger ['dʒɪgə] ბრიტ. საუბ. 1. მოწყობილობა; ხელსაწყო, აპარატი; 2. სიგარეტი, თუთუნო; 3. რძის ნაყინი (ხილით); 3. კაცი, ახალგაზრდა; 5. სატვირთო მატარებელი

jim [dʒɪm] საუბ. გაფუჭება; ცუდად მუშაობა

jingle ['dʒɪŋɡl] 1. სარეკლამო კუპლეტი; 2. თანაბგერება; ალიტერაცია; თანახმიანობა (სარეკლამო კუპლეტისა); 3. საყუბ. სატელეფონო ხა'სი

jism ['dʒɪzɪm] ამერ. საუბ. ძალა, ენერჯია (რაიმე საქმისათვის)

jitney ['dʒɪtnɪ] ამერ. საუბ. 1. იაფფასიანი ტრანსპორტის მგზავრები; 2. ხუთცენტისანი მონეტა; 3. მცირე რაოდენობის(ა); 4. ავტომობილი; 5. ავტობუსი; 6. ცული; უმნიშვნელო

JJ. ['dʒɛɪ 'dʒɛɪ] (აბრ.) იხ. **Justices**

Jn., Jnr. ['dʒɛɪ 'en/ a:] (აბრ.) იხ. **Junior**

job [dʒəb] 1. საქმე; საქმიანობა; შესასრულებელი სამუშაო; 2. დავალება; ამოცანა; 3. (წერილი) საქმუშაოს შესრულება; 4. სამუშაო ადგილი; 5. შეკვეთა; დაკვეთა; 6. კვალიფიკაცია; სპეციალობა; პროფესია; 7. დაპრ. ოპერაცია; 8 (ფასიანი ქალღვლების) ოპერაციების ჩატარება; 9. დაქირავება; ქირით აღება; გაქირავება; 10. მაკლერობა, დალალობა; 10. სამუშაო ოპერაციების შესრულება; 11. დასამუშავებელი მონაცემები; დასამუშავებელი ნაწარმი; 12. არაკეთილსინდისიერი გარიგება; სამსახურებრივი მოვალეობის ბოროტად გამოყენება; 13. ჩაწოლილი საქონელი (განსაკუთრებით ძველი წიგნები); 14. სლენ. ნებისმიერი საგანი; ნებისმიერი ადამიანი. **Δ to be on the** ~ კეთილი განზრახვის ქონა; გულწრფელად ყოფნა; ~ **breakdown** მუშაობის პროცესის დანაწი-

ლება; ცალკეული ელემენტების შესრულებამდე; ~ **evaluation** სამუშაო თანრიგის შეფასება (ხელფასის გასაცემად); ~ **lot** 1 ნაწარმთა პარტია; 2. სხვადასხვა ტიპის საქონლის პარტია, რომელიც ბითუმად იყიდება; 3. სხვადასხვა წერილმანის იაფად ყიდვა; ~ **pattern** ამერ. სამტატო უწყისი; ~ **sheet** 1 ტექნიკური ინსტრუქცია; 2. ხარჯთაღრიცხვა; ანგარიში. **extra** - დამატებითი სამუშაო; **key** - ტიპური სამუშაო, ძირითადი სამუშაო (ხელფასის ოდენობის განსასაზღვრავად); **odd** - შემთხვევითი სამუშაო; **piecework** - სანარლო სამუშაო; აკორდული სამუშაო; **rush** - 1 სსსწრაფო დავალება; 2. სსსწრაფო სამუშაო; **well-paid** ~ კარგად ანაზღაურებული სამუშაო

jobber ['dʒabə] 1. ჯობერი; საბირჟო მაკლერი; კომისიონერი; 2. შემთხვევითი სამუშაოთი დაკავებული პიროვნება; 3. სანარლო სამუშაოს შემსრულებელი პიროვნება; 4. ბითუმად მოვაქრე; 5. არაკეთილსინდისიერი ბიზნესმენი; 6. ინვლ. ჯობერი, პროფესიული მებირჟე (რომელიც გარიგებას საკუთარი ანგარიშით აწარმოებს)

jobbery ['dʒabəri] 1. საექვო გარიგება; 2. საუბ. ბანკ. საექვო (საფინანსო) ოპერაცია; 3. მექრთამეობა; 4. სამსახურებრივი მღგომარეობის საკუთარი ინტერესებისათვის გამოყენება.

jobbing [dʒabɪŋ] 1. შემთხვევითი სამუშაო; 2. სანარლო სამუშაო; 3. წერილმანი სამუშაო; 4. აქციებით ვაჭრობა; საბირჟო თამაში; სპეკულაცია; 5. წერილსერიული წარმოება; 6. წერილი შეკეთება, წერილი რემონტი; 7. კერძო მეწარმეობა; კერძო წარმოების გაძღოლა; 8. მცირე საბითუმო (პარტიებით) ვაჭრობა

jobholder ['dʒabɪhəʊldə] ამერ. 1. მუდმივად მომუშავე, მუდმივი სამუშაოს მქონე პირი; 2. სახელმწიფო დაწესებულების თანამშრომელი

jobless ['dʒalɪs] უმუშევარი (კაცი)

joblessness ['dʒabɪlɪsnɪs] უმუშევარი (ქალი, ქალიშვილი)

jockey ['dʒækɪ] 1. (ყოველგვარი საშუალებებით) მიზნის მიღწევა; 2. სლენ. მოტყუება; თაღლითობა.

jockeying ['dʒækɪŋ] (მოთხოვნათა) გადასვლა ერთი რიგიდან სხვა რიგში

joe [dʒəʊ] სლენ. 1. კაცი, ახალგაზრდა; ჭარისკაცი; 2. ყავა; 3. მცოდნე; ინფორმირებული. **Δ to get** - საქმის არსის გაცნობა

john [dʒɒn] სლენ. კაცი, ახალგაზრდა (ბიჭი); ჭარისკაცი; პოლიციელი (იხ. აგრეთვე cop);

john-a-nokes [dʒɒnə 'nɔʊks] წარმოსახვითი მხარე სასამართლოს პროცესზე.

join [dʒɔɪn] 1 სასამართლო პროცესზე რომელიმე მხარის წარმოადგენა; 2. მოსარჩელის როლში ყოფნა; 3. სხვა მხარის მიერ წარმოდგენილი გადაწყვეტილებაზე დათანხმება; 4. (ვინმეს აზრის) გაზიარება; ვინმეს პოზიციის გაზიარება, 5 აზრის დაკავშირება; 6. შეერთება (მაგ, ორი ან მეტი ფირმისა); 7. მიერთება; კომპანიაში შესვლა; 8. წვერად გახლმამა, წვერად ყოფნა. **Δ -a cartel** კარტელში შესვლა

joinder ['dʒɔɪndə] შეერთება; მიერთება; კავშირი. **Δ - of actions** რამდენიმე სარჩელის ერთ სარჩელში გაერთიანება.

joint [dʒaɪnt] (აბრ. J, j) 1. მიერთებული; დაკავშირებული, შეერთებული; 2. ერთობლივი; საერთო; 3. იხ. join 1.; 4. შეერთების ადგილი 5. საუბ. უნივერსალი; 6. სასადილო, რესტორანი; 7. საუბ. შენობა; (სამზიარულო) ადგილი; 8. სლენ. ახალგაზრდა-(ბიქი); 9. კავშირი; 10. კვანძი (მაგ., საინფორმაციო-საცნობარო სისტემისა); 11. დანაწევრება; ერთმანეთისაგან დაშორება. **Δ** – **bonds** ერთობლივი საგადასახადო ღონისძიება; – **heir** თანამემკვიდრე; – **operations** თანაოპერაციები, ერთობლივი (ფინანსური) ოპერაციები; – **use** ერთდროული გამოყენება (მაგ., ერთი და იგივე კომპიუტერული ეკონომიკური ცოდნის ბაზისა, მონაცემთა ველებისა და ა. შ.).

joint account [ˌdʒaɪnt ˈəkaʊnt] ერთობლივი ანგარიში ბანკში (მაგ., ცოლ-ქმრისა).
აბრ. J. A

joint and several [ˌdʒaɪntən ˈseərəl] (ინცინდენტის გამო) სარჩელის აღძვრა აღამიანთა ჯგუფის ან ცალკეული პირის მიმართ.

jointly [ˈdʒaɪntli] ერთობლივად; ერთ პირთან ან რამდენიმესთან ერთად (მაგ., ქონების ფლობა).

joint network team [ˈdʒaɪnt ˈnetwɜ:k ˈti:m] საინფორმაციო-კომპიუტერული ქსელების გაერთიანებული ჯგუფი

joint-stock banks [ˈdʒaɪnt-stɔk ˈbæŋks] კომერციული ბანკები; აბრ. კბ-ი, დეპოზიტური ბანკები. აბრ. დბ-ი, აბრ. J.S.B.

joint-stock company [ˈdʒaɪnt-stɔk ˈkʌmpəni] სააქციონერო საზოგადოება.
აბრ. სააქც. საზ-ბა; სს-ა; აბრ. J.S.C.

jointure [ˈdʒaɪntə] ცოლისთვის ნაანდერძევი ქონება, როგორც ქორწინების შედეგის ნაწილი.

joker [ˈdʒɔkə] 1. ამერ., საუბ. ორაზროვანი ფრაზა; 2. კანონის მუხლის ორაზროვანი გაგება; 3. მოულოდნელი სირთულე; 4. საუბ. „მოხერხებულნი“, თაღლითი; ტიპი.

joss [dʒɔs] ბრიტ. საუბ. 1. ბედნიერება; გამართლება; 2. რელიგია

journal [ˈdʒɜ:nəl] 1. ჟურნალი; 2. საკანონმდებლო ორგანოს საქმისწარმოების ოფიციალური ოქმები (ჩანაწერები); 3. დღიური; 4. რეგისტრი; ჩანაწერთა წიგნი; 4. უწყისი; 5. გაზეთი. **Δ** **cash** ~ ბულ. სალაროს ჟურნალი; **official** ~ ოფიციალური ბიულეტენი

journalize [ˈdʒɜ:n(ə)laɪz] 1. ჟურნალში ჩაწერა; 2. რეგისტრში ჩაწერა, რეგისტრირება; რეგისტრაციამი გატარება

journeyman [ˈdʒɜ:nɪmən] 1. კვალიფიცირებული მუშა; 2. ი შუ. ხელოსანი

joy riding [ˈdʒɔɪˈraɪdɪŋ] მფლობელის ნებართვის გარეშე მანქანის წაყვანის დანაშაული.

joystick [ˈdʒɔɪˈstɪk] ჭოისთიკი; საკოორდინაციო სახელური (დისფლეს ეკრანზე ნებისმიერი გრაფიკის, ნახატის, მრუდის და სხვა გამოსახულების ასაგებად, რაც კომპიუტერის მესხიერებაში ავტომატურად შეაქვთ)

J.S.B. [dʒeɪ 'esbi:] (აბრ.) იხ. joint-stock bank

J.t., jt ['dʒi:'ti:] (აბრ.) იხ. joint

judder [dʒʌdʒə] ძაგძაგი, სწრაფი პერიოდული ძვრები (ობიექტისა).

judge [dʒʌdʒ] (აბრ. j.) 1 მოსამართლე; ექსპერტი; 2. არბიტრი; 3. მსაჯული; 4. განსჯა; განაჩენის გამოტანა; 5. მედიატორი; 6. ექსპერტად ყოფნა; 7. შეფასება. **Δ** -of appeal სააპელაციო სასამართლო

judge advocate [dʒʌdʒ 'ædvəkaɪt] 1 სამხედრო პროკურორი; 2. იმჟ. სამხედრო მოსამართლე; 3. სამხედრო სასამართლოს კონსულტანტი; 4. ამერ. სამხედრო-იურიდიული სამსახურის უფროსი.

judg(e)ment ['dʒʌdʒmənt] 1. შეფასება; მსჯელობა; აზრი, დასკვნა; 2. სასამართლოს გადაწყვეტილება, განაჩენი; 3. შეხედულება; შეფასება; 4. ჯანსაღი აზრი. **Δ** -by consent სასამართლოს გადაწყვეტილება ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე; მშვიდობიანი გარიგება; to deliver a - განაჩენის გამოტანა. შენიშვნა: ადვოკატები უფრო ხშირად ხმარობენ ტერმინს judgment.

judgement-seat ['dʒʌdʒməntsi:] 1 მოსამართლის ადგილი; 2. სასამართლო; ტრიბუნალი.

judicial ['dʒu:diʃəl] 1 სასამართლოს(ი); 2. მოსამართლე.

judicatory ['dʒu:diʃətəri] 1 სასამართლო; ტრიბუნალი; 2. მართლმსაჯულების აღსრულება; 3. სასამართლოს(ი); 4. კრიტიკული.

judicature ['dʒu:diʃəfə] 1 მართლმსაჯულების აღსრულება; 2. სამართალწარმოება; 3. იურისდიქცია; 4. სასამართლო სისტემის ორგანოები.

judicial [dʒu:diʃəl] 1. სასამართლოს(ი); 2. მოსამართლის(ა); 3. სასამართლოსთან, მოსამართლესთან ან სამართალთან დაკავშირებული.

judicial immunity [dʒu:diʃəl i'mju:niti] მოსამართლის იმუნიტეტი ანუ სამართლებრივი ღვეწისაგან უსაფრთხოება (ამგვარი იმუნიტეტი მას გარანტირებული აქვს საქსმომსწარმოებისას, გამოძიებისა და სხვ.).

judicial review [dʒu:'diʃəri'vju:] ზემდგომი სასამართლოს მიერ საქმის მეორეჯერ განხილვა, ვინაიდან ქვემდგომმა სასამართლო ქმედება არასწორად იქნა მიჩნეული.

judiciary (the) [dʒu:'diʃəri] 1. მოსამართლეები; სასამართლო ხელისუფლება; 2. სასამართლო ორგანოების სისტემა (ტრიბუნალი, სასამართლო და სხვ.).

juice [dʒu:s] ინგლ. საუბ. 1. ელექტრობა; ბენზინი; სათბობი; 2. ტელეკ. განათების (სისტემის) ინჟინერი; 3. ავტორიტეტი, გავლენა

juggle ['dʒʌg(ə)] 1. (ფაქტების) გაუკუღმართობა; ფალსიფიცირება; 2. მოღერება, მოტყუება.

juggler ['dʒʌglə] მატყუარა; თაღლითი.

juke ['dʒu:k] საუბ. 1. იაფფასიანი რესტორანი; 2. მცირე და იაფფასიან რესტორანში შესრულებული მუსიკა; 3. (ლითონის) მონეტით მომუშავე საკრავი ინსტრუმენტი (კაფეში, რესტორანში)

jumbo ['dʒʌmbʌ] 1. საუბ. ძალიან დიდი; უზარმაზარი; 2. საოჯახო საფუთავი (დიდი მარაგის პროდუქტის შესაძენად); 3. პარის განიქნა (მაგ., საბუკდ მანქანაზე ასოწინის ადგილის გამოტოვებით). ტერმინი პარი (როგორც სიგნალთშორისი, იმპულსთშორისი და გამოტოვებულ სიმბოლოთშორისი და მისთანათა ინტერვალის აღმნიშვნელი ცნება), შემოტანილი გეაქვს 1993 წ.

jump [dʒʌmp] 1. მკვეთრი ზრდა (მაგ., ფასებისა), მკვეთრი ამღობება, ნახტომი; 2. გადასვლა; გადახტომა; 3. კომპ. მკვეთრ გადასვლის ოპერაცია; (მართვის) გადაცემის ოპერაცია; 4. მათემ. ფუნქციის წყვეტა

jumper ['dʒʌmpə] 1. სხვისი მიწის ნაკვეთის მიმთვისებელი; 2. კონტრაფაქტორი; პატენტის დამრღვევი.

juncture ['dʒʌŋktʃə] 1. კონიუნქტურა (ბაზრისა); საქმის ვითარება; კრიზისი; 2. შეერთება

Junior [dʒu:nɪə] (აბრ. j). უმცროსი (მამისა და იმავე სახელის ვაჟიშვილის განსასხვავებლად: უფროსი — მამა, უმცროსი — ვაჟიშვილი); 2. დაბალი რანგის მქონე (მაგ., ბარისტერი).

junk bond ['dʒʌŋkbaʊnd] მაღალშემოსავლიანი მაგრამ არსაიმედო ობლიგაცია.

junto ['dʒʌntʌ] 1. ზროვა; ხუნტა; 2. პოლიტიკური ფრაქცია; 3. საიდუმლო კავშირი; შეთქმულება.

Juppy ['dʒʌpi] საუბ. ჯაპი (იაპონელი იუპი. იხ. yuppy)

jura ['jʊərə], (dʒ.) pl **just** -დან. **შენიშვნა:** **jura** ლათ. („იურა“): „კანონები; უფლებები.“

jural ['dʒʊərəl] 1. იურიდიული; სამართლებრივ საკითხებთან (აქტებთან, კანონებთან) დაკავშირებული

jurat ['dʒʊərət] ადგილის, პირისა და დროის დამოწმება, სადაც გაფორმდა აფიდევიტი.

juration ['dʒʊərəʃn] 1. ფიცი; 2. ფიცის დადება.

juridic (სინ.: **juridical**) ['dʒʊˈrɪdɪk] 1. იურიდიული; კანონიერი; სამართლებრივი.

juridic person ['dʒʊˈrɪdɪk ˈpeksn] იურიდიული პირი; 2. სასამართლოს(ი).

juridic days ['dʒʊˈrɪdɪk ˈdeɪz] სასამართლოს სხდომის დღეები.

juridically ['dʒʊˈrɪdɪkli] 1. იურიდიული; კანონის მიხედვით; კანონიერი; 2. სამართლებრივი გზით.

jure divino ლათ. („იურე დივინის“): „ღვთაებრივი კანონით“

jure humano ლათ. („იურე ჰუმანო“): „ადამიანური კანონით“

jurisconsult ['dʒʊrɪs'kʌnsʌlt] იურისკონსულტი; იურისტი.

jurisdiction (ლათ.-დან **jurisdictio** „იურისდიქციო“) [dʒʊərɪsdɪkʃən] 1. სამართალწარმოება; იურისდიქცია; მართლქმედების აღსრულება; 2. სამართალდაქვემდებარება; განსჯადობა; 3. სასამართლო ოლქი; 4. დაქვემდებარებული ორგანოს ტერიტორია; 5. სასამართლო პრაქტიკა.

jurisdictional [dʒʊərɪs'dɪkʃənɪəl] იურისდიქციული; საიურისდიქციო; იური, სდიქციასთან დაკავშირებული.

jurisprudence ['dʒʊərɪs'pruːdɪn] 1. სამართალმცოდნეობა, იურისპრუდენცია; სამართალი; 2. სასამართლო პრაქტიკა, **medical jurisprudence** სასამართლო მედიცინა.

jurisprudent [dʒʊərɪs'pruːdnt] 1. იურისტი; სამართალმცოდნე; 2. კანონებში გარკვეული; კანონების მცოდნე.

jurisprudential [dʒʊərɪspruː'denʃəl] სამართალთან დაკავშირებული; სამართლებრივი (აქტები და სხვ.).

jurist [dʒʊərɪst] 1. სამართალმცოდნე; იურისტი; 2. იურიდიული შრომების ავტორი; 3. ამერ. ადვოკატი; 4. სტუდენტ-იურისტი; ბაკალავრი-იურისტი.

juristic [dʒʊə'rɪstɪk] იურიდიული. **Δ ~ person** იურიდიული პირი; **- act** იურიდიული აქტი (ქმედება); **- terms** იურიდიული ტერმინები

juror ['dʒʊərə] 1. ნაფიცი მსაჯული; 2. მომრიგებელი მოსამართლე; 3. ჟიურის წევრი; 4. ფიცის დამდები; ფიცის მიმღები. **Δ grand [petty] - დიდი (მცირე) ჟიურის წევრი**

jury [dʒʊəri] 1. ჟიური; ნაფიცი მსაჯულები; ამერ. თორმეტი მოქალაქის აგან შემდგარი ნაფიც მსაჯულთა ჯგუფი; 2. ნაფიც მსაჯულთა ოთახი (სადაც ისინი ელოდებიან გამოძახებას); 3. ჯილდოების, პრიზებისა და სხვათა მიმნიჭებელი ჟიური; 4. ჟიურის წევრად ყოფნა; 5. საზღვ. დროებითი; საავარიო (საჭვ). შენიშვნა: სიტყვა **jury** შეიძლება მრავლობითი რიცხვის ზმნასთანაც ვიხმაროთ).

jury box ['dʒʊərɪbɒks] ნაფიც მსაჯულთა ადგილი საამარლოს დარბაზში.

jury (grand) ['dʒʊəriɡrænd] ნაფიც მსაჯულთა 12 ან 24-მდე კაციანი ჯგუფი, რომელიც მსჯელობენ საბრალდებო აქტის გამოტანის თაობაზე, სისხლის სამართლის პროცესულური ქმედებებთან დაკავშირებით.

jury-list ['dʒʊərɪlɪst] ნაფიც მსაჯულთა სია

jurymen ['dʒʊəri:mən] ნაფიცი (მსაჯული).

jus 1. ლათ. („იუს“): კანონი, სამართალი; უფლება; 2. (რაიმეს მიღების) უფლება; 3. სამართალი; კანონთა სისტემა; 4. სამართლებრივი პრინციპი.

jus civile ლათ. („იუს ცივილე“): „სამოქალაქო სამართალი

jus cogens ლათ. („იუს კოგენს“): ზოგადი საერთაშორისო კანონი

jus comune ლათ. („იუს კომუნე“): „საერთო სამართალი“

jus criminale ლათ. („იუს კრიმინალე“): „სისხლის (საქმეთა) სამართალი“

jus privatum ლათ. („იუს პრივატუმ“): „ეკერძო სამართალი“

jus publicum ლათ. („იუს პუბლიკუმ“): საჯარო სამართალი.

Jus Romanum ლათ. („იუს რომანუმ“): „რომის სამართალი“; რომაელთა სამართალი.

jus soli ლათ. („იუს სოლი“): ნიადაგის პრინციპი; დაბადების ადგილის მიხედვით მოქალაქეობის მიღება

just [dʒʌst] 1. დასაბუთებული; საფუძვლიანი (მაგ., გადაწყვეტილების შესახებ); 2. სამართლიანი; 3. ზუსტი; სწორი; 4. კანონიერი; 5. სახელდობრ, სწორედ, ზუსტად; აბსოლუტურად; 6. თითქმის, ძლივ; 7. მხოლოდ

just est ლათ. („იუს ესტ“): „იურიდიულად სამართლიანია“

juste milieu [ჟუს:სტ'მილჟა:] ფრანგ. (მრ. რიეზეში **just milieu**) ოქროს შუალედი; შუალედური გზა (საკითხის გადაწყვეტისა)

justice ['dʒʌstɪs] 1. მოსამართლე; 2. იუსტიცია, მართლმსაჯულება; კანონიერება; 3. სამართლიანობა; დასაბუთებულობა; 4. დამსახურების მიხედვით ანაზღაურება.

justice court ['dʒʌstɪskɔ:t] ამერ. მომრიგებელი მოსამართლე; მომრიგებელი მოსამართლის სასამართლო

justicement ['dʒʌstɪsmənt] სამართალწარმოება; საქმის მსვლელობა.

justice of the peace ['dʒʌstɪsəʊბəpɪ:s] ბრიტ. მომრიგებელი მოსამართლე ან ადგილობრივი მოსამართლე.

juasice of the Supreme Court ['dʒʌstɪsəʊბə'sjʌprɪm'kɔ:t] უზენაესი სასამართლოს მოსამართლე

justapose ['dʒʌstəʊბʌz] 1. გვერდი-გვერდ განლაგება; ერთიმეორეზე დალაგება; 2. შეპირისპირება, შედარება

justice-seat ['dʒʌstɪssi:t] იხ. **judgement-seat**.

justiceship ['dʒʌstɪsʃɪp] 1. მოსამართლის წოდება, თანამდებობა; 2. მოსამართლის მუშაობის სტაჟი

justiciable ['dʒʌstɪsɪəbəl] სამართალდაქვემდებარებული; სასამართლოს მიერ განხილვადი

justicia ლათ. („იუსტიცია“): მართლმსაჯულება

justiciary [dʒʌ'stɪʃəri] 1. სასამართლოს (ყველა) მოხელე; 2. სისხლის სამართლის სასამართლო (შოტლანდიაში); 3. სასამართლოს(ი); 4. მოსამართლის(ა); 5. კანონიერი; კანონქვემდებარე

justicing ['dʒʌstɪsɪŋ] მართლმსაჯულების აღსრულება

justifiability [dʒʌstɪfɪə'bɪlɪtɪ] კანონიერება; სამართლიანობა; გამართლებულობა; დაშვების შესაძლებლობა

justifiable ['dʒʌstɪfaɪəbəl] კანონიერად; სამართლიანად; გასამართლებლად, რისი გამართლებაც შეიძლება

justification [dʒʌstɪfɪ'keɪʃn] 1. გამართლება; 2. გამამართლებელი გარემოება ან გარემოებები; 3. სამართლიანობა; 4. თავლების მიერ შევალის თანხის გადახდის საბუთის წარდგენა.

justificative ['dʒʌstɪfɪkətɪv] გამამართლებელი; დამამტკიცებელი; უდანაშაულობის მაჩვენებელი (ფაქტი)

justified ['dʒʌstɪfaɪəd] 1. სამართლებრივი; 2. სამართლიანი; 3. საყუქდლიანი; გამართლებული

justifier ['dʒʌstɪfaɪə] მათანაბრებელი (მაგ., ეკონომიკურ მონაცემთა ნაკადისა)

justify ['dʒʌstɪfaɪ] 1. გამართლება; 2. მტკიცება. დამტკიცება. **Δ - to (as) bail იურ.** თავლების კრედიტუნარიანობის ფიციტ დამტკიცება

justly ['dʒʌstli] 1. სამართლიანად, კანონიერად; 2. იშვ. ზუსტად; კარგად

jutatory ['dʒʊtətɔəri] ნაფიცო; დაფიცებელი; ფიცდადებული.

juvenile ['dʒʊ:vnaɪl] მოზარდი; მცირეწლოვანი, ჩვიდმეტ წლამდე ასაკის ახალგაზრდა (საუბ. თინეიჯერი)

Juvenile law ['dʒʊ:vnaɪllɔ:] კანონი მცირეწლოვანთა შესახებ.

juvey, juvie [dʒʊ:vɪ] (სინ.: juvie) 1. არასრულწლოვანი დამნაშავე; 2. არასრულწლოვან დამნაშავეთა კოლონია.

juxtapose [dʒʌkstə 'pəʊz] ერთმანეთთან მეზობლად განლაგება; (ერთმანეთზე) ზედდება.

juxtaposition [dʒʌkstəpəzɪ] უშუალო მეზობლობა; შეხება; ფენებად დალაგება;

K,k

K [keɪ] აბრ. (kilo-დან) კილო; კილობაიტი; აბრ. კბაიტი; კომპიუტერის მეხსიერების ტევადობის ერთეული (იგი ტოლია 1024 ბაიტისა ან სიტყვისა); 2. კილო; აბრ. კ.; ათასი

KA, ka (აბრ. kiloampere-დან) კილოამპერი; 1000 ამპერი

Kaffirs [kæfɪ:s] საგ. ეკ. ურთ. კაფირები (სამხრეთ აფრიკის ქვეყნების აქციები, რომლის საბაზოა ოქროს საბადოები)

kale [keɪl] ინგლ. სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე boot; hoot, jack)

Kamierialism იხ. camierialism

kangaroo [ˈkæŋɡərʊ:] კენგურუ: კანონპროექტის განხილვისას გამოყენებული სისტემა, როდესაც ზოგიერთი მუხლი საერთოდ არ განიხილება, პირდაპირ ყურება კენჭი, ხოლო მომდევნო საკითხის განხილვა გრძელდება.

kangaroo curt [ˈkæŋɡərʊˈkɑ:t] სასამართლო ინსცენირება; სასამართლო თრეინინგი.

kayo [kæɪoʊ] ინგლ. სლენ. საბოლოო, გამაწყვეტი (არგუმენტი, პასუხი და მისთ.).

keelage [ki:lɪdʒ] სანავსადგურო მოსაკრებელი.

keen [ki:n] 1. ინტენსიური, დაძაბული (მაგ., გონებრივი დაძაბულობის შესახებ);

2. მწვავე (მაგ., კრიტიკული ანალიზის შესახებ); გამწვავებული (მდგომარეობა);

3. მგრძნობიარე

keep [ki:p] 1. შენახვა (მაგ., ფულისა შემსალაროში); 2. ფლობა; ყოლა; 3. გაყიდვა-ში ქონა; ასორტიმენტში ქონა; 4. შესრულება; დაცვა (კანონისა, წესებისა, ხელშეკრულების მუხლებისა და ა. შ.); 5. დახსოვება, შენახვა (მაგ., კომპიუტერის მეხსიერებაში); 6. ანგარიშის წარმოება; 7. გაგრძელება; 8. (თემის, ინსტრუქციის ან საკითხის) დედაარსის დაცვა, ძირითადი პუნქტების მოთხოვნათა დაცვა [მიღწევა]; 9. შენარჩუნება; 10. ქონა ყოლა; 11. დაკავება; დაყოვნება. **Δ** ~ **back** 1. თავის არიდება (რაიმე საკითხის გადაწყვეტაში); განზე დგომა (რაიმე სიტუაციიდან); 2. დაყოვნება; დაკავება; ~ **house** გადასახადების გადახდის შეწყვეტა. ~ **up** 1. იგივე დონეზე ყოფნა; უცვლელი-ბა; 2. (კანონის) დაცვა, შესრულება

keeper [ˈki:pə] 1. მესაყუთრე; მფლობელი; 2. ზედამხედველი; მეცისოვნი; ციხის უფროსი; 3. ხანგამძლე პროდუქტები; 4. მცველი (მაგ., დოკუმენტების ან ხელნაწერთა მცველი); დამცველი; 5. გადამალვა (საბუთისა და სხვ.); 6. სარეკლამო პრიზის მფლობელი

keeping [ˈki:pɪŋ] 1. შენახვა; დაცულობა; 2. ფლობა; 3. თანხმობა, პარმონია, შესაბამისობა. **Δ record** ~ 1 მონაცემთა ჩაწერა (ან შენახვა კომპიუტერის მეხსიერებაში); 2. რეგისტრაცია; 3. აღრიცხვა (მაგ., პროდუქციის ან საქონლის აღრიცხვა)

kemp [kemp] ბრიტ. სლენ. ძველი ავტომობილი; ნახმარი ავტომანქანა

Keogh plan ამერ. საპენსიო პროგრამა, რითაც თვითდასაქმებულ ბიზნესმენებსა და პროფესიონალებს საშუალება ეძლევათ თავიანთთვის შეადგინონ საპენსიო გეგმები (ე.წ. კეოგის გეგმა)

keprom [ˈkeprəm] კეპრომი (ერთ-ერთი დაპროგრამებადი ჩიპური წაშლადი მეხსიერება ელექტრონული საკეტით. იხ. აგრეთვე **chip**)

kerb [kɜ:b] არაოფიციალური ბირჟა; უსანქციო ბირჟა.

kerb crawling [kɜ:b ˈkra:lɪŋ] ავტომობილის ნელა ტარება, რათა წაყვანაზე დაიყოლიო ტროტუარზე მდგომი ქალ(ებ)ი.

key [ki:] 1. ძირითადი, წამყვანი, უმთავრესი; 2. გასაღები; კოდი; შიფრი; 3. კლავიატურა; ლილაკი; 4. (ამოცანის ამოხსნის) გასაღები; 5. კლავიატურით მუშაობა (დისქლესთან, პერსონალურ კომპიუტერთან). **Δ to** ~ **off** ამორთვა; გათიშვა; **to** ~ **on** ჩარ-

თვა (მაგ., კომპიუტერისა)

keyboard ['ki:bɔ:d] (დისფლეს ან სხვა ტერმინალის) კლავიატურა; კლავიმებიანი პულტი. **Δ** – printer კლავიმებიანი საბეჭდი მოწყობილობა (რომელიც გამოიყენება აგრეთვე მონაცემთა შესატანად)

key customer [ˌki:'kʌstɔ:mə] 1. ძირითადი კლიენტი, ძირითადი მყიდველი; 2. ძირითადი შემკვეთი

key-driven ['ki:'draɪvɪn] 1. ლილაკებიანი, კლავიმებიანი; 2. ლილაკებით მართვადი; გასაღებით მართვადი

keying ['ki:ɪŋ] 1. ლილაკებით მართვა (მაგ., პერსონალური კომპიუტერის მუშაობისა მომხმარებლის პროგრამით); 2. კოდით ჩართვა, შიფრით გახსნა; ავტომატური გადართვა.

keyless ['ki:lɪs] ლილაკის გარეშე (ავტომატურად) მართვადი

key-man ['ki:mɔ:n] 1. ავტორიტეტული პირი; ღირსეული პიროვნება; 2. მოუსყიდავი პირი, რომელიც სხვა ღირსეული მოქალაქის კანდიდატურას წარადგენს მომრიგებელ მოსამართლედ დასამტკიცებლად.

Keynesian Economics ['keɪnzɪən 'ekɔ:nɒmɪks] ქეინზის ეკონომიკის; ახალი ეკონომიკისი (ჯ. მ. ქეინზის მიერ 1936 წ. შემოთავაზებული თეორია სავაჭრო ციკლისა და მისი მონეტარული კონტროლით მართვის პირობებში. იხ. სინ. **New Economics**)

Keynesianism ['keɪnzɪənɪzəm] ქეინესიანიზმი; ახალი ეკონომიკისი იდეოლოგია (იხ. **Keynesian Economics**)

key-note ['ki:nəʊt] ძირითადი პრინციპი; იდეა; ძირითადი აზრი

key money ['ki:məni] ფულადი საჩუქრის გადახდა, როდესაც გრუნქიან ბინას ან ოფისს და გაძლევენ გასაღებს.

keystone ['ki:stəʊn] ქვაყუთხედი; საფუძველი

keystoning ['ki:stəʊnɪŋ] საცალო ფასის დაწესება (საბითუმო ფასის ავტომატურად გაორკვევებით)

keystream ['ki:stri:m] (ეკონომიკურ) მონაცემთა ძირითადი ნაკადი; ძირითადი საინფორმაციო ნაკადი

keytalent ['ki:ælənt] ღიდი შემოქმედებითი ფიგურა (ეკონომიკის დარგში, სარეკლამო ბიზნესში და მისთ.).

keyword ['ki:wɔ:d] ძირითადი სიტყვა, სიტყვა-გასაღები, მეთაური სიტყვა (დოკუმენტის ერთ-ერთი ინფორმაციული სიტყვა, რომლითაც განისაზღვრება დოკუმენტის შინაარსი)

kickback ['kɪkbæk] 1. „მაღლობის“ გასამრჩელოს გადახდა, კიბეკი (მაგ., ფირმის, საწარმოს ხელმძღვანელისათვის მეტად კვალიფიციური სპეციალისტის სამუშაოზე აყვანისათვის) 2. ბიზნეს-გეგმის დასამტკიცებლად (არსებული, გამოყოფილი) უკანონო საკომისიო გადასახადი (განსაკუთრებით მთავრობის წევრისათვის).

kid [kɪd] მოტყუება; ბღეფი.

kidnap [ˈkɪdnæp] ბავშვის ან ვინმე პირის გატაცება ფულის გამოძალვის მიზნით.

kidnapper [ˈkɪdnæpə] ადამიანის გამტაცებელი.

kidney [ˈkɪdni] ტემპერამენტო; ტიპური განსხვავებულობა.

kidvid [ˈkɪdvid] საბავშვო ვიდეო (ბავშვებისათვის განკუთვნილი ტელეპროგრამები და ვიდეოკასეტები)

kill [kɪl] 1. კაცის მოკვლა; 2. (ტექსტიდან) ამოშლა, ამოგდება (მონაცემთა) მოსპობა განქარება; 3. ლიკვიდირება; 4. ძლიერი შტაბუკდოვლების მოხდენა. **Δ** ~ off თავიდან მოცილება (არასასურველი გარიგების პუნქტისა, ხელშეკრულების მუხლისა); მოშორება; ~ - time არასასარგებლო საქმიანობა, უსარგებლო წამოწყება (მაგ., ბიზნესისა)

killer [ˈkɪlə] დაქირავებული მკვლელი; ქილერი.

killing [kɪlɪŋ] 1. მკვლევლობა; სიცოცხლეს გამოსადგმება; 2. საუბ. (კომპანიის) ლიკვიდაცია.

kilobyte [ˈkɪləbaɪt] კილობაიტი; 1024 ბაიტი.

kin [kɪn] 1. სისხლით ნათესაობა; ნათესავი; 2. ოჯახი, გვარი, გვარეულობა

kind [kaɪnd] 1. სახე; სახეობა; 2. კლასი; თანრიგი; ხასიათი; განმასხვავებელი ნიშანი; 3. ოჯახობა, ჯალაბობა; 4. (შრომის, შემოქმედების) ასპექტი, სახე; 5. იშვ. ჭიმი; სახეობა. **Δ** ~ of business ბიზნესის დარგი, შემოქმედების დარგი; ~ of distribution განაწილების სახე; in ~ ნატურით; საქონლით; იგივე სახის საქონლით ან საგნით.

kindship [kaɪndʃɪp] ნათესაობა; სისხლით ნათესაობა.

kink [kɪŋk] 1. სიახლე, გაუმჯობესება; 2. pl. უწესიერობანი, დეფექტები

kipper [ˈkɪpə] მოზარდი; ტიპი; ბავშვი

kiss [kɪs] 1 მსუბუქად შეხება; 2. კოცნა. **Δ** to ~ the Book ფიცის დადება (ოფიციალურად).

kitchen cabinet [ˈkɪtʃɪn ˈkæbɪnɪt] პოლიტიკური „სამზარეულო“. მინისტრების, მრჩეველებისა და მეგობრების არაოფიციალური კომიტეტი, რომელიც ურჩევს პრემიერ-მინისტრს

kite [kaɪt] 1. პროფ. საბანკო ჩეკი; 2. (ყალბი) თამასუქი; 3. გაბერილი თამასუქი; 4. ნაკრები; კომპლექტი; 5. ბრიტ. ოფიციალური სტანდარტების დონის საქონელზე დასმული ნიშანი (დამლა). **Δ** to fly a ~ გაბერილი თამასუქით ფულის მიღება

kiting [kaɪtɪŋ] ჩეკის გამოწერა, ნაცვლად არაინკასირებული თანხისა

kitty [kɪti] საერთო ფულადი ფონდი; ფსონის საერთო თანხა (ტოტალიზატორი-

სა, ბანკოს თამაშში და ა. შ.)

kleptomania [ˌkleptə ˈmɪniə] ფსიქიკური დაავადება, რომელიც აიძულებს პირს ნივთების მოპარვას, კლექტომანია.

kleptomaniac [ˌkleptə ˈmeɪniək] კლექტომანი.

knak [næk] 1. განსაკუთრებული ხერხი (მაგ., გარჩევების მისაღწევად); განსაკუთრებული მანერა; მახვილგონივრული ხერხი; ეშმაკობა; 2. ცოდნა, მოქნილობა, ოსტატობა (მაგ., კომპერციულ და ორგანიზაციულ საქმიანობაში)

knavery [ˈneɪvəri] თაღლითობა (მაგ., აქციებთან დაკავშირებით); მოტყუება

knight of the post [naɪt əv ðe poʊst] მისიხდელის მისწიქ.

knife-victim [ˈnaɪf-vɪktɪm] დანით დაჭრილი.

knifing [ˈnaɪfɪŋ] დან(ებ)ის ტრიალი; დანებით ჩხუბი.

knit [nɪt] 1. (უერთიერთობის) დამყარება; 2. (შეთანხმების, თანხმობის) მიღწევა; 3. შეერთება; გაერთიანება (მაგ., საერთო ბიზნესის ინტერესების გამო); 4. ტრიკოტაჟი; 5. ნაქსოვი

knit in [ˈnɪt ɪn] ჩათრევა (დანაშაულის ჩასადენად)

knock [næk] 1. აშერ. საუბ. (მკაცრად) გაკრიტიკება; საქმიანობის დაწუნება; 2. პროფ. სესხის აღება; სესხის გაცემა; მიცემა. **Δ to - up** (ხელფასის) გამომუშავება - **down** 1. უარყოფა (არგუმენტისა, მოსაზრებისა და ა. შ.), დამხვერევა; 2. საუბრ. შემცირება, დაკლება (ფასებისა, აქციის კურსისა და ა. შ.); 3. აშერ. გაფლანგვა (ფულისა)

knocked-down [ˈnɑkt daʊn] დაშლილი სახით (გადასატანი საქონლის შესახებ)

knocked-down condition [ˈnɑkt ˈdaʊn] სრული ნოყდაუნი; ბოლო წამის დამთავრება (აუქციონზე სავნის გაყიდვის მათწყებელი ხის ჩაქურჩის დარტყმა მაგიდაზე); გაქიღ'ქლია.

knocker [ˈnɑkə] საუბ. მოხეტიალე გამყიდველი; ეზო-ეზო მოარული ვაჭარი

knock-off [ˈnɑkəf] სლენ. 1. ყოველდღიური სამუშაოს დამთავრების დრო (საათი);

2. მალულად კეთება; მოპარვა; ეშმაკობით მიღება; 3. დაბალ ფასებზე დაყვანა

knockoff [ˈnɑkəf] აშერ. საუბ. ძვირი სავნის იაფფასიანი ასლი (იხ. აგრეთვე **knock-off** 3)

knot [nɑt] ნოტ-ი (ბომაღლის ან გემის სიჩქარის ერთეული ინგლისურენოვან ქვეყნებში, არაზუსტად 6080 ფუტი, იხ. **foot, ft.**), სინ. გეოგრაფიული მილი; საზღვაო მილი. აბრ. kt)

know [nou] 1. ცოდნა; 2. წარმოდგენის ქონა; ცნების გაგება; 3. ცოდნის მიღება; 4. რაიმეს კეთების უნარი; 5. გაგება; მიხედრა (მაგ., საკუთარი შეცდომ(ებ)ისა); 6. განცდა; გადატარა (მარცხისა და სხვ.); 7. ვინმეს ცნობა; ვინმეს გაცნობა; 8. (ვინმეს) ამოცნობა (მაგ., გამომიხედისას); 9. განსხვავება; 10. განსხვავების შექმნევა

know-how [ˈnɔu-ɦaʊ] ლიტენ ზ. 1. ნოუ-ჰაუ, წარმოების (ან დამზადების) საიდუმლოებანი; საწარმოო გამოცდილება; 2. სამეცნიერო-ტექნიკური სიახლეები; 3. საქმის ცოდნა; ცოდნის დონე. **marketing** - მარკეტინგული ცოდნა და გამოცდილება

knowing ['nouɪŋ] 1. მცოდნე; გაიგებო; 'შემცნობი. 2. ცოდნა; 'შეცნობა;

3. შეგნება

knowingly ['nɔ:ɪŋlɪ] განგებ; წინასწარ განზრახვით

knowledge ['nɒlɪdʒ] 1. დამტკიცებული ფაქტის ცნობად მიღება სასამართლოში; 2. ცოდნა, შეგენება; 3. ინფორმირებულობა; 4. (ეკონომიკური და სხვა) მონაცემები; 5. ცნობები; ინფორმაცია; 6. ნაცნობობა; 7. სქესობრივი სიახლოვე, კავშირი. **Δ first-hand** ~ პირველწყაროდან აღებული მონაცემები

knowledge based maintenance ['nɒlɪdʒ 'beɪzɪd 'meɪntənəns] ინტელექტუალური კომპიუტერიზებული მომსახურება (კომპიუტერული ეკონომიკური ექსპერტული სისტემის გამოყენების საფუძველზე)

kraft ['kra:ft] მაღაზიიდან გზაენილის შესაფუთი სქელი ქაღალდი

KB, kb ['keɪ'bi:] იხ. kilobyte

kt ['keɪ tu:] (აბრ.) იხ. knot

kV, KV ['keɪ vɪ:] (აბრ. kilovolt-დან) კილოვოლტი, 1000 ვოლტი, აბრ. კე-ი

KW, KW ['keɪ dʌblju:] (აბრ. kilowatt-დან) კილოვატი, 1000 ვატი. აბრ. კეტ-ი

KWh ['keɪ'dʌblju:ɔ:ɪts] (აბრ. kilowatt-hour-დან) კილოვატ-საათი; კეტ-სთ

Kye [kɪ:] საუბ. ინგლ. კაი, ერთნახევარი შილინგი.

L, l

L, l [el] ინგლ. სტერლინგის ნიშანი; ფუნტი

L [el] 1. რომაული თვლის სისტემის რიცხვი 50-ის აღნიშვნა; 2. (აბრ. lowest price-დან) მინიმალური ფასი; ფასიანი ქაღალდების უმდაბლესი კურსი; 3. (აბრ. იხ. label)

l. a. ['el 'eɪ] (აბრ. letter of advice-დან) ავიზო; 'შეტყობინება (იხ. აგრეთვე aviso)

L/A ['el 'eɪ] (აბრ. letter of authority-დან) მინდობილობა

label ['leɪbəl] 1. ნიშნული; ნაკვეთი; 2. იარლიკი; ეტიკეტი; 3. მონიშვნა; დაჩნევა; მარკირება; აღნიშვნა; წარწერა; 4. დანორმვა; 5. სადენტიფიკაციო ნიშანი; იდენტიფიკატორი; 6. სიმბოლო; ინდექსი; მარკიორი; 7. დაპრ. კდე; 8. ინდექსის მინიკება; სახელის ჩაწერა (ალგორითმული ენაში); 9. საკდე; მარკა; ნიშანი. აბრ. L; l

label(l)ing ['leɪblɪŋ] 1. კლასიფიკაცია; (გარკვეულ) კატეგორიას მიკუთვნება; 2. კდეთა დასმა; კდეთა ჩაწერა; მარკიორული ნიშნების დასმა; იდენტიფიკატორთა ჩაწერა; აღნიშვნა; 3. იარლიყის დაწებება.

labo(u)r ['leɪbɔ:] 1. სამუშაო; დავალება; 2. მუშები; სამუშაო ძალა;

labourer ['leɪbɔ:rə] არაკვალიფიცირებული მუშა, მცირე ხნით დაქირავებული მუშა

laches ['læʃɪz] კანონით დადგენილი ვადის გასელა, ლეიჩიზი; ვადის გადაცილება
lack [læk] 1. უკმარისობა (მაგ., მტკიცებულებებისა); 2. (სრული) უქონლობა; (რაიმეს) უქონლობის განცდა (მაგ. კრედიტის უკმარისობა; ინფორმაციის უქონლობა და სხვ.)

lackluster ['læk.lʌstə] უხეირო, უღიბლო, უღიმღამო (რომელიმე სარეკლამო კამპანიის შესახებ)

lading ['leɪdɪŋ] 1. ჩატვირთვა; დატვირთვა; 2. ტვირთი; ფრახტი (იხ. **freight**)

Lady of the House ['leɪdɪ ɹəʊs 'hʌʊs] „დიასახლისი“ (სამეურნეო და კონსტრუქციული საქონლის მიზნობრივი გასაღების ბაზარი)

laesio enormis ლათ. („დეცხიო ენორმის“) წინასწარგაჩუქსარაქვეული დანაშაული

lag [læɡ] 1. ლაგი (ეკონომიკური მაჩვენებელი; ურთიერთდამოკიდებული ეკონომიური მახასიათებლების გავლენით ერთი ეკონომიკური მოვლენის მეორეს მიმართ დროში წინსწრება ან ჩამორჩენა); 2. ტექნიკურ სიახლესა და მის რეალურ განხორციელებას შორის) დროის შუალედი, დაყოვნება; 3. ჩამორჩენა, დაყოვნება, ლაგი (მაგ., წარმოების ზრდის ტემპის დაყოვნება ან ჩამორჩენა კაპიტალის ბრუნვის მიუხედავად); 4. ტელეგრაფის მერმენათება; 5. თაზათა სხვაობა; 6. იზოლატია

legalis medicina ლათ. („დეკალის მედიცინა“) სამედიცინო სამართალი

laggard ['læɡəd] 1. ჩამორჩენილი (მაგ., ეკონომიკური განვითარების შესახებ); 2. ახალი საქონლის გვიან აღმქმელი მყიდველი

lagging [læɡɪŋ] 1. იხ. **lag**; 2. ჩამორჩენილი; დაყოვნებული

laid-up [leɪd'ʌp] დაკონსერვებული; მწყობრიდან გამოყვანილი

laissez faire ['leɪseɪ'fɛə] ფრან. სახელმწიფოს ჩაუტევლობა ეკონომიკაში; თავისუფალი კონსერვაცია

lack [læk] 1. ნაკლი; 2. ნაკლებობა; 3. არყოფნა; არარსებობა.

lacuna [lə'kjʊ:nə] 1. ნაკლი (ცოდნაში); 2. გამოტოვება (სიტყვებ)ისა ტექსტში.

lamb [læm] ამერ. „ცხვარი“ (ბირეაზე ბრმად შოთამა შე)

LAN ['el'eɪ'en] (აბრ.) იხ. **Local Area Network** (იხ. **LAN**)

Landholder ['lænd ,hɔʊldə] მიწის ნაკვეთის მფლობელი [მოიჯარე]; ლენდ-ჰოლდერი.

landing [lændɪŋ] 1. (გემის) შემოსელა; დგომა; 2. (მგზავრების) ჩამოსხმა; 3. შემოსევის ადგილი; ხალხის ჩასხმის ადგილი

landing ground ['lændɪŋgraʊnd] (თვითმფრინავის ან ვეტმფრენის რეგულარული) ასაფრენ-დასაფრენი მოედანი (იხ. აგრეთვე **helipad**)

landlady ['lænd ,leɪdɪ] ქონების გამჭირავებელი ქალი.

landlord ['lændlɔ:d] 1. ლენდლონდი, მსხვილი მიწათმფლობელი; 2. ბინების გამჭირავებელი ბინათმფლობელი

landmark decision ['lændmɑ:k'dɪsɪʒən] იურიდიული ან საკანონმდებლო გადაწყვეტილება, რომელიც მნიშვნელოვან იურიდიულ პრეცედენტს ქმნის.

language ['læŋɡwɪdʒ] 1. დაპრ. ალგორითმული ენა; კომპიუტერული ენა; 2. ენობრივი; 3. გამოთქმა: სიტყვების გამოსახვა

language-specific ['læŋɡwɪdʒ.spesɪfɪk] კონკრეტული ენის სპეციფიკის გამომხატველი, სპეციფიკურ ენაზე ორიენტირებული (კომპიუტერის ან კომპიუტერული სისტემის შესახებ, რომელთაც იყენებენ ეკონომიკის, მარკეტინგის, სტატისტიკის, მასობრივი მომსახურებისა და სხვა დარგებში)

lapping ['læpɪŋ] 1. თაღლითობა; მოპარვა; 2. ერთი კლიენტის მოტყუება სხვა კლიენტის საბუღალტრო საბუთებში ამ თანხის დანაკლისის უკანონოდ გაფორმებით.

lapse [læps] 1. (დროის) შუალედი; 2. (სწორი მიმართულებიდან) გადახრა; (არასერიოზული) შეცდომა; 3 იურ. უფლების დაკარგვა; უფლების განკარგვა; ძალის დაკარგვა; 4. იურ. ძალადაკარგული დაზღვევის პოლისი

laptop [læptɒp] პორტატიული კომპიუტერი (სამგზავრო პერსონალური კომპიუტერი); ლეპტოპი (იხ. აგრეთვე trash)

larceny ['lɑ:səni] გაქურდება; მოპარვა

larder ['lɑ:də] სარდაფი (მაგ. ხორცის და სხვ. შესანახად); საკუქნაო

large [lu:dʒ] 1. დიდმშტაბიანი, ფართო დიაპაზონის(ა); 2. მრავალრიცხოვანი; მნიშვნელოვანი; 3. უხვი; ბარაქიანი. **Δ at** - 1. ზედმიწევნით; დაწვრილებით; 2. მთლიანად; 3. თავისუფლად; 4. შემთხვევით; 5. ფართო უფლებების მქონე; **in** - დიდი მასშტაბით; ფართო გაქანებით; ~ **income** დიდი მოგება, დიდი შემოსავალი; ~ **insight** ზედმიწევნითი ინტუიცია; ~ **majority** დიდი (მნიშვნელოვნად მეტი) უმრავლესობა (მაგ. პარლამენტში); ~ **output** მასობრივი წარმოება; სერიული წარმოება

large, at 1. (ფრაზა) ციხეში არ მჯდომი; თავისუფალი; 2. დეტალურად; ყველა წერილმანების გათვალისწინებით; 3. მთლიანად; სრულად; 4. შემთხვევით; განურჩევლად; 5. დაუკავებელი; გაურკვეველი ხელობის ან პროფესიის პირი; 6. ფართო უფლებამოსილების მქონე (პრეზიდენტის, ელჩის და სხვათა შესახებ).

large-scele consumer [ˌlɑ:ɟʃˈskɔɪˈkɔnsju:mə] ბიოუმადნაყიდი საქონლის მომხმარებელი. საბითუმო პროდუქციის მომხმარებელი

Lari [lu:ri] (აბრ. LR) ლარი; ქართული ვალუტა 1,2,5,10,20,50, და 100 ლარიანი ბანკნოტები გამოსცა საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 1995 წ. ახლანდელ ბანკის პრეზიდენტის ნოდარ გაეახიშვილის და ფინანსთა მინისტრის დავით იაკობიძის ხელმოწერები. (ფუნქციონირებს 2.XI. 1995 წლიდან). 2005 წ. გამოიცა 200 ლარიანი ბანკნოტი. აბრ. LR; GLR

lascivious ['læsiviəs] ქვენაგრძნობიანი, გარყვნილი

laser card ['leɪzə kɑ:d] ლაზერული საკრედიტო ბარათი (ლაზერული ოპტიკური მექანიზმების, ჩვეულებრივ 5 მეგაბაიტი ტევადობის)

last-come, first served *იხ.* **last-in, first out** 1., 2.

last-in, first-out 1. „ბოლოს მოსული პირველადე მომსახურდება“ (მომსახურებდეს რიგის სტრუქტურის სახე); 2. დაპრ. მალაზიის ტიპისა (მეხსიერული სტეკის შესახებ, რომლიდანაც პირველად ამოიკითხება რიგით უკანასკნელად ჩაწერილი სიტყვა); 3. „ბოლოს მიღებული პირველადე გაიყიდება“ (მარაგის შეფასების მეთოდი ინვენტარიზაციისას); 4. „ბოლო პარტია შემოსავალში — პირველადე გასავალში“ (მარკეტინგის ერთ-ერთი ფორმა). აბრ. L.I.F.O.; LIFO

Lat, Lat აბრ.: 1. (latin-დან) ლათინური აბრ. ლათ.; 2. (Latvia-დან) ლატვია. აბრ. ლათ.

Latching [ˈlætʃɪŋ] (ეკონომიკურ მონაცემთა) დაფიქსირება, ჩაყეტვა

Latchup [ˈlætʃʌp] (მონაცემების ან ინფორმაციის) ფიქსაცია, ჩაყეტვა

late majority [leɪt maɪdʒərɪti] დაგვიანებული უმრავლესობა (მომხმარებლები, რომლებიც ელოდებიან საზოგადოებრივ აზრს ამა თუ იმ საქონლის შექმნის ღირსად აღიარების თაობაზე)

latency [ˈleɪtənsɪ] 1. ლოდინის ხანგრძლივობა; დაყოვნება; 2. ლატენცია; ფარული მდგომარეობა; და ფარული სიტუაცია (მაგ., ინფლაციის შესახებ). **Δ** ~ **optimization** ოპტიმიზაცია ლოდინის განმავლობაში; ~ **overhead** დანაკარგები (საქონლის მიწოდების) დაყოვნების გამო

latent [ˈleɪtənt] ფარული; დამალული, ლატენცური.

lateral [ˈleɪtərl] 1. თანამდევ; 2. ფართო; განზოგადებული (მაგ., ახსნა-განმარტება, მსჯელობა).

lattice manager [ˈlætsɪs mænɪdʒə] (ეკონომიკური საინფორმაციო) შეტყობინებათა მართვის მოწყობილობა (რომელიც მუშაობს ინტეგრირებულ კავშირის ქსელში)

laudatory [ˈlɔːdətəri] 1. მოწმე, რომელიც ვინმეს დადებითად ახასიათებს; 2. არბიტრი; 3. კონსულტანტი.

launch [lɔːnʃ] 1. ახალი საქონლის გამოშვება; ვაშვება (ბაზარზე გასატანად, საამისოდ რეკლამირების, გასაღების სტიმულირებისა და განაწილების ღონისძიებათა გათვალისწინებით); (ბაზარზე გასაყიდად) გამოყრილი ახალი საქონელი; 2. დაწყება; წამოწყება; 3. (პატარა) ძრავიანი ნაეი, ლონჩი. **Δ to** ~ **a new factory** ახალი ქარხნის გახსნა

launder [ˈlɔːndə] ფულის „გარეცხვა“, ფულის გათეთრება; უკანონოდ ან მოპარული ფულის გადარიცხვა ჩვეულებრივ საბანკო ანგარიშზე, რთული პროცესების ჩატარებით, რათა თავიდან აიცილონ ძიება.

laundering [ˈlɔːndərɪŋ] უცხოურ ბანკში ფულის გადაძალა (არალეგალურადნაშოვნ ფულთან დაკავშირებით)

laundry [ˈlɔːndri] სამრეცხაო. **Δ the** - თეთრეული

lavish [ˈlævɪʃ] გულუხვი; (ფულის) მხარჯველი

law [lɔː] 1. კანონი; კანონმდებლობა; 2. კანონზომიერება, წესი, პრინციპი, კანონი; 3. სამართალი; სასამართლო; სამართალწარმოება; 4. ფორმულა; 5. თეორემა. **Δ** -

abiding იურ.კანონქვემდებარე (მაგ., აქტის შესახებ); - **breaker** კანონის დამრღვევი; - **court** სასამართლო **antisymmetric** - (პროდუქციის განაწილების) არასიმეტრიული კანონი; **blue sky** - სსაექვო ქალაქების გამოშვების თავიდან ასაცილებლად ფასიანი ქალაქების გამოშვებისა და განლაგების მარეგულირებელი კანონი; **minimum-wage** - მინიმალური ხელფასის კანონი (აშშ-ში)

law-abiding [lɔ:ə'baɪdɪŋ] კანონმორჩილი; კანონის დამცველი; სამართალმორჩილი.

law-book ['lɔ:bʊk] კოდექსი; კანონთა კრებული.

lawbreaker ['lɔ:breɪkə] კანონდამრღვევი.

law court ['lɔ:kɔ:t] სასამართლო.

lawful ['lɔ:fəl] კანონიერი; კანონით ნებადართული.

lawgiver ['lɔ:ɡɪvə] 1. კანონმდებელი; 2. *ამერ.* საკანონმდებლო ორგანოს წევრი;

3. *ამერ.* კონგრესმენი, პარლამენტის წევრი

lawless ['lɔ:lɪs] უკანონო; არამართლზომიერი.

lawlessness ['lɔ:lɪsnɪs] უკანონობა; კანონ(ებ)ის დარღვევა.

lawyer ['lɔ:jɪ] კანონმდებელი; იურისტი; ადვოკატი; კანონმცოდნე. **Δ corporation** - იურისკონსულტი

law-making ['lɔ:meɪkɪŋ] კანონშემოქმედება.

lawyers [lɔ:jɪz] ადვოკატურა

lax [læx] არაზუსტი; გაურკვეველი

lay [leɪ] 1. დადება; დალაგება; განლაგება (ტვირთისა, საგნებისა); 2. ყადაღის დადება; დაჯარიმება; 3. საუბ. საქმის ვითარება, ასპარეზი (მაგ., ბიზნესის განვითარებისათვის); 4. საუბ. შანსი, შესაძლებლობა; 5. საუბ. ხარისხი; სახეობა; 6. *სლენ.* პროფესია, საქმიანობა; 7. *სლენ.* წინასწარი გარიგებით განაწილება; 8. არაპროფესიული (მაგ., მსჯელობა, აზრი); 9. (მნიშვნელობის მინიჭება); 10. (სმელის) დამკარება; 11. წარმოდგენა, წარდგენა (ფაქტისა, მტკიცებულებისა); 11. გადატანა (მაგ., მოქმედებისა); 12. სანაიდლო; 13. სანაიდლოს დადება. **Δ to - down** 1. (გეგმის) შედგენა; 2. (პრინციპის ან წესის) დაფორმდება; **Δ to - off** 1. წარმოებიდან მოხსნა, ექსპლუატაციიდან მოხსნა; 2. მუშაობის შეწყვეტა; შეჩერება; **to - up** 1. დაკონსერვება; 2. დროებით მწყობრიდან გამოყვანა

lay an action ['leɪənækʃn] სარჩელის შეტანა; სასამართლო პროცესის აღძვრა.

lay a claim ['leɪəkleɪm] პრეტენზიის გამოთქმა.

lay-by ['leɪbaɪ] 1. სატვირთო ავტომობილების დასაყენებლად მონიშნული ზოლი; 2. ავტომანქანების მცირე დროით დასაყენებელი ადგილი; 3 (ჩყინიფის) შტო; განშტოება

lay down law ['leɪ daʊn lɔ:] სამართლებრივი ნორმების დადგენა.

lay fast ['leɪ fɑ:st] ციხეში ჩასმა.

laying-off ['leɪɔf] 1.სამუშაოს შეწყვეტა; წარმოების გაჩერება [დგომა]; 2. მოსამსახურეების დროებით დათხოვნა.

laying-up [ˌleɪɪp] 1. (გარკვეული დროით) შენახვა; კონსერვაცია; 2. მწყობრიდან დროებით გამოსვლა.

lay judge ['leɪˈdʒɪdʒ] არაპროფესიული მოსამართლე; ხასამართლო ასესორი.

layman ['leɪmæn] არაიურისტი; იურიდიული განათლების არმქონე.

lay-off [ˌleɪɔf] 1. წარმოების შეწყვეტა ან დროებით შეჩერება; 2. დათხოვნა (სამუშაოს უქონლობის გამო); 3. დროებითი დათხოვნის პერიოდი

layout ['leɪaʊt] 1. განლაგება; მოთავსება, გაერთმლიანება; 2. (პროექტის შესაბამისად) დიდი ფულის ხარჯვა; 3. გეგმა; მეთოდთა, (სარეკლამო) სამუშაოთა ორგანიზების სქემა; 4. დაგეგმვა (მაგ., მალაზიის შინა განლაგებისა, დახლებისა, ექსპოზიციისა და ა. შ.); პროექტი; ნახაზი; 5. მაკეტა (მაგ., ქარხნისა, ფირმისა); დაგეგმარება (მაგ., ქარხნისა, სავაჭრო ცენტრისა და ა. შ.); 6. დაპრ. დანაწილება, დაყოფა (მაგ., პროგრამისა მოდულებად); 7. ტოპოლოგია (ინტეგრალური სქემებისა); 8. კაეშირ. ტრასირება; მონიშვნა

lay-up [leɪˈʌp] მწყობრიდან გამოსვლა; გაფუჭება; დაზიანება

lb ['ciːˈbiː] (აბრ. **pound**-დან) ინგლ., ამერ. წონის ერთეული, 700 გრ., 1 ფუნტი

L., C., L/C, L.c., L/c., lc ['el siː] (აბრ.-ები) იბ. **letter of credit**

Ld [eldiː] (აბრ.) იბ. **Limiting**

ldg. ['eldiːdʒi] (აბრ.) იბ. **leading 2, 3, landing**

lds (აბრ.) იბ. **load (pl.)**

lead [liːd] 1. ხელმძღვანელობა; მმართველობა; ინიციატივა; 2. ხელმძღვანელობა, მართვა; 3. პირველობა, ლიდერობა; 4. შეტანა; შეღწეანა (მაგ., საექსპლოატაციოდ); გატარება; გამოტანა; 5. (გარიგებამდე) მიყვანა; (ხელშეკრულების დადების) წინაპირობა; 6. (ძიების) მიმართულება; 7. ვერსია; 8. თანამდევი კითხვების დასმა; 9. დანაშაულის გახსნის გასაღები.

leader ['liːdɔ] 1. ხელმძღვანელი; მეთაური; ლიდერი; 2. თვითღირებულებაზე უფრო იაფად გასაყიდი საქონელი (მომხმარებელთა მიზიდვის მიზნით); 3. (ეკონომიკურ მონაცემთა) მასივის დასაწყისი; 4. (რადიო-ვიდეო ან ტელეაპარატურის) ძირითადი (საპასპორტო) მონაცემები; ტექნიკური მონაცემები; 5. ძირითადი სორტი; 6. მოწინავე (სტატია)

lead-in ['liːdɪn] 1. (საქონლის) შეტანა, მიწოდება; 2. (ექსპლოატაციაში) შეყვანა; 3. განწყობა

leading-edge ['liːdɪdʒedʒ] უკანასკნელი მიღწევის(ა); მეტად თანამედროვე (მაგ., პროექტის შესახებ)

lead-time ['liːdtɪm] 1. შეკვეთის მიწოდების ხანგრძლივობა (მაგ., შეკვეთის მიღებიდან საცალო ვაჭრობის ქსელამდე); 2. (პროდუქციის) დამუშავების ხანგრძლივობა; 3. ახალი ტექნოლოგიის ათვისების ხანგრძლივობა

leaflet ['li:flɪt] თხელი სარეკლამო ბროშურა

leak ['li:k] საიდუმლო ინფორმაციის გადაცემა მასმედისათვის (ტელეარხები, გაზეთები და სხვ.)

leakage ['li:kɪdʒ] 1. (ფინანსების) გაღიწება (მაგ., შემოსავლების ბრუნვიდან); 2. (ინფორმაციის) გაჰარვა; 3. (ეკონომიკურ მონაცემთა ნაკადის) გაბნევა; 3. პროდუქციის გაღიწება (ბაზიდან, საწყობიდან და სხვ.).

leap [li:p] ნახტომი (საწარმოო პროცესებში).

learn [lɜ:n] 1. შესწავლა (საქმისა, კანონისა და მისთ.); 2. გაგება (ინფორმაციისა, ფაქტის დეტალებისა).

leasable ['li:səbl̩] იჯარით გაცემადი; იჯარათ აღებადი

lease [] 1. იჯარა; იჯარით გაცემა; იჯარით აღება; 2. იჯარის ხელშეკრულება; საიჯარო ხელშეკრულება; 3. საიჯარო

lease back ['li:sbæk] ლისბეკი; კომპანიისთვის ქონების ან მანქანა-დანადგარების მიყიდვა და შემდეგ მათი იჯარით უკან დაბრუნება.

leasehold ['li:sʃould] 1. ლისჰოლდი, იჯარით დროებით ფლობის უფლება; იჯარის უფლების გამოყენება (მაგ., მიწისა); 2. არენდით აღებული საკუთრება; არენდა (იხ. აკრეთვე *arrenda*)

leaseholder ['li:s houldə] მოიჯარე, იჯარადორო; არენდატორი (იხ. *arrenda*); დამქირავებელი; მოქირავენე; ლისჰოლდერი

leasing ['li:sɪŋ]. ['li:ziŋ] ლიზინგი, ხანგრძლივი არენდა (ტექნოლოგიისა, ნოუ-ჰაუს, დანადგარებისა, ავტომატი ზებული საწარმოო ხაზებისა და მისთანათა და სხვა მომსახურების გამოყენების უფლებით).

leave [li:v] 1. ნებართვა (მაგ., ხელშეკრულები დადებისა, გარიგების წარმოებისა და მისთ.); 2. შეებულება; 3. (რაიმე მდგომარეობაში ან მდებარეობაში) დატოვება; მიტოვება; 4. გადადება (დროის შუალედით), დროებით შეჩერება. დაყოვნება (გამოყენებისა). **Δ** *to ~ a bill unpaid* თამასუქის გადაუხდელობა; *to ~ cyclic system* ციკლური მომსახურების სისტემის მიტოვება

leaving [li:vɪŋ] 1. დამთავრება; 2. დიპლომი, სახელმწიფოს ატესტატი; 3. იხ. *leave* 3.

ledger ['ledʒə] საბუღალტრო წიგნი; საბუღალტრო რეგისტრი

left-hand [ˌlɛfˈhænd] ხელმარცხნივ (მოთავსებული ან ჩაწერილი), დებეტური, დებეტისა, პასიური

leg [leg] (აბრ.) იხ. *legal*

legacy ['leɪʒəsi] მემკვიდრეობა

legal ['legəl] 1. იურიდიული; სამართლებრივი; 2. კანონი; კანონით დაშვებული, ლეგალური

legal capacity ['legəl ˈkæpəsɪti] 1 არაკმედუნარიანობა; 2. გადახდის უუნარობა

legalization [li:ʒəlaɪˈzeɪʃn] 1. დაკანონება; ლეგალიზაცია; 2. კანონის ძალის მიცემა; დამოწმება

legatory [ˈlɛɡətɔɹi] 1. ლეგატარი, ანდერძით მიმკვიდრე (განს, მოძრავი ქონებისა); 3. ლეგატი; ნუნცი

legate [ˈlɛɡɪt] ანდერძის დატოვება

legatee [ˌlɛɡəˈti:] მემკვიდრეობა

legation [lɪˈɡeɪʃn] 1. დიპლომატიური წარმომადგენლობა; მისია; 2. გაგზავნილი ოფიციალური პირის სრულუფლებიანობა და თანამდებობა.

legator [lɪˈɡɪtə] მონადირე; ანდერძის დამტოვებელი, ანდერძის დამგები; მემკვიდრეობის გადამცემი; მემკვიდრეობის გადამბარებელი

legatory [lɪˈɡɛɪtɔɹi] ლეგატორი; ექსი (ანდერძით გადაცემადი ქონების ნაწილი)

legem brevem esse oportet ლათ. („ლეგემ ბრევემ ესე ეპორტეტ“): „კანონი მოკლე უნდა იყოს“ (სენეკა, „შიმართვა“, გვ. 94. ამ ფრაზას ბენედიქტ სენეკასე ამთავრებს: „ რომ არ მცოდნეებმა უკეთ დაიძახსოვრონ“)

lege necessitates ლათ. („ლეგე ნეცესიტატის“): „აუცილებლობის კანონით“

legible [ˈlɛdʒɪbəl] 1. აღვილად წაკითხვადი; გარკვევით ნაწერი.

legislate [ˈlɛdʒɪsleɪt] 1. კანონების გამოცემა; 2. საკანონმდებლო ხელისუფლების განხორციელება; 3. გადამწყვეტი ზეგავლენის მოხდება

legislation [ˈlɛɡɪsleɪʃn] 1. კანონმდებლობა; საკანონმდებლო საქმიანობა; 2. კანონები; 3. საკანონმდებლო ინიციატივა (მაგ., კანონპროექტების შესადგენად)

legislative [ˈlɛɡɪsləɪv] 1. საკანონმდებლო ორგანო; 2. საკანონმდებლო ორგანოსთან დაკავშირებული (მაგ., ინიციატივა, აღმასრულებელი საქმიანობა და სხვ.).

legislative immunity [ˈlɛɡɪsləɪv ɪˈɔɪjʊnɪti] საპარლამენტო იმუნიტეტი (ხელშეუხლებლობა).

legislator [ˈlɛdʒɪsleɪtɔɹ] 1. კანონმდებელი; 2. საკანონმდებლო ორგანოს წევრი.

legislature [ˈlɛdʒɪsleɪtɔɹ] 1. საკანონმდებლო ორგანო; 2. საკანონმდებლო ხელისუფლება; ლეგისლატურა

legist [lɪˈdʒɪst] სამართალმცოდნე (განს, რომისა და სამოქალაქო სამართლის სპეციალისტი), ლეგისტი

legit [lɪˈdʒɪt] 1. ლეგალურობა; სამართლიანი საქმე (საკითხი); სამართლებრივი წამოწყება; 2. სამართლიანი; საიმედო.

legitimate [lɪˈdʒɪtɪməɪt] 1. დაკანონება; ლეგიტიმურობა; 2. კანონიერად ცნობა (ცნობის ის მას); 2. (კანონიერი ცოლ-ქმრის) ახალშობილი; 3. კანონიერი; დასაშვები; გამართლებული.

legitimism [lɪˈdʒɪtɪmɪzəm] ლეგიტიციზმი; სისი

legitimize [lɪˈdʒɪtɪmaɪz] დაკანონება; ლეგიტიმიზება.

legs [tu have] [legz] საუბ. კარგად წასვლა (საქმიანობისა); სწრაფად გაყიდვა (პროდუქციისა)

lend [ˈlend] 1. სესხი; 2. სესხება; სესხის გაცემა, კრედიტის გაცემა

lender [ˈlɛndə] კრედიტორი; გამსესხებელი, სესხის მიმცემი; მევახშე

lending [ˈlɛndɪŋ] 1. *იხ.* lend 2. დაკრედიტება; სესხება; 3. გაცემა; 4. ნათხოვნი საგანი

lend-lease [ˌlend ˈli:s] ინგლ. ლენდ-ლიზი; იჯარით გადაცემა; სესხად გადაცემა

lendlord [ˌlɛndlɔ:d] ლენდლორდი. მიწის ან უძრავი ქონების მეპატრონე

leniency [ˈleniəns] 1. მიმტყვებლობა; 2. შეიშქვალდებლობა; 3. გუელმოწკაულება

lenient [ˈli:nɪənt] 1. მიმტყვებელი; შეიშქვალდებელი; გუელმოწკაულე.

length [leŋθ] 1. სიგრძე; 2. ხანგრძლივობა, დროითი ინტერვალი; 3. მანძილი. **Δ - of line** (მომსახურების) მომლოდინე მოთხოვნათა რაოდენობა; რიგის სიგრძე

less [lɪs. lɪs] მინუსი, ხარჯი, გასავალი (ბალანსის მუხლებში)

lessee [leˈsi:] 1. *იხ.* leaseholder; 2. დანადგარების გამქირავებელი ფირმა

lesseeship [leˈsi:ʃɪp] მოიჯარადრობა

lessor [ˈlesə:] იჯარადაარი; იჯარით გამცემი; გამქირავებელი; პირი რომელიც თავისი ქონებით სარგებლობის უფლებას აძლევს იჯარით ამლებს;

let [let] 1. გაქირავება, ქირით გადაცემა; 2. ჩაუთვლელი ქულა (თამაშთა თეორიაში)

let out [ˈlet aʊt] გაქირავება; იჯარით გაცემა

let-out clause [ˈlet ˈaʊt ˈkla:z] პირობა, რომელიც ვინმეს საშუალებას აძლევს თავიდან აიცილოს კონტრაქტით გათვალისწინებულის შესრულება

letter [ˈletə] 1. შეტყობინება; ბარათი; წერილი; 2. ასო; სიმბოლო; 3. ნიშანი; ქღე; 4. შრიფტი; 5. რეგისტრირება, ასოებით მონიშვნა; 6. სიტყვა-სიტყვით გადმოცემა; 7. რეგისტრირება. **Δ - of advise** ავიზო; შეტყობინება; **- of credit** აკრედიტითი

letter of credit [ˌletəraʊ ˈkredɪt] კრედიტის შეტყობინება (ერთი ბანკიდან მეორე ბანკში მომხმარებლის სახელზე გაგზავნილი საკრედიტო ბარათი, მომხმარებლისთვის მეორე ბანკიდან მისაღები თანხის თაობაზე)

lettershop [ˈletəʃɒp] საფოსტო კანტორა (საფოსტო კორესპონდენციის გადასაგზავნად პირდაპირი საფოსტო რეკლამასთან ერთად)

letting [ˈletɪŋ] იჯარით გაცემა; გაქირავება.

letting die [ˈletɪŋ daɪ] სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში ჩყოფისათვის ხელის გაუმართაობა.

let to bail [let tu:beɪl] თავღებით გაიმოსვენება (ციხიდან).

lettuce [ˈletɪs] საუბრ. ფული

letup [ˈlet ˈʌp] 1. შეჩერება (მაგ., ფასების ზრდისა); შეწყვეტა; 2. შემსუბუქება;

level ['levəl] 1. დონე; 2. გათანაბრება; მოსწორება; 3. ტოლი; ერთნაირი.

level of business ['levəlɪs 'bɪznɪs] 1. დონე; 2. გათანაბრება; გასწორება; მოსწორება; 3. თანაბარი; ერთნაირი (მაგ., გაყიდვის, გასაღების დონე); 4. ხარისხი, დონე. **Δ - of business** 1. ბიზნესის დონე; კომერციული შემოქმედების დონე; 2. სანარდო სამუშაოთა შესასრულებელი შეკვეთების მოცულობა; - **of output** წარმოების დონე; - **of supply** მომარაგების დონე

level off ['levəl ɔf] (ფასის) მუდმივი დონის ტენდენცია

lever ['levə] ბეკეტი, ზემოქმედების საშუალება

leverage [lɪ:vərɪdʒ] 1. ზემოქმედების სისტემა (მაგ., სახელმწიფო მართვის მექანიზმი; ბიზნესის წარმართვის სისტემა; საკანონმდებლო ზემოქმედება და სხვ.); 2. ძალა; ზეგავლენა.

levy ['levɪ] 1. გადასახადი; 2. გადახდევინება (მაგ., ვალისა); დაბეგვრა; 3. გადასახადის (თანხის) დაგროვება

lex [leks] ლათ. („ლექს“): „კანონი“.

lex abrogata ლათ. („ლექს აბროგატა“): „გაუქმებული კანონი“

lex delicti ლათ. („ლექს დელიქტი“): „ადგილის კანონი“, სადაც ჩადენილი იქნა დანაშაული

lex electa ლათ. („ლექს ელექტა“): (მდაბიობის მიერ) შერჩეული სამართალი.

lex fati ლათ. („ლექს ფატი“): „ბედის კანონი“

lex fori ლათ. („ლექს ფორი“): იმ ადგილის კანონი, სადაც საქმეს ისმენენ

lex lata ლათ. („ლექს ლატა“): „აოზიტიური სამართალი“

lex loci actus ლათ. („ლექს ლოცი აქტუს“): აქტის (ან წერილობითი შეთანხმების) ადგილი

lex naturalis ლათ. („ლექს ნატურალის“): „ბუნების კანონი“

lex non scripta ლათ. („ლექს ნონ სკრიპტა“): „დაუწერელი კანონი“

lex patriae ლათ. („ლექს პატრია“): „მოქალაქეობის კანონი“

lex rei sitae ლათ. („ლექს რეი პატრია“): „საკუთრების ადგილის კანონი“

lex talionis („ლექს ტალიონის“): „თანაბარი შურისძიების კანონი“ (ეწ. „სისხლის ალების პრინციპი“)

lg [cl dʒ:] (აბრ.) იხ. **large**

liability [lɪˈaɪəbɪlɪtɪ] 1. pl. პასივი (საბუღალტრო ბალანსის ფურცლის მარჯვენა მხარე); (ფულადი) ვალდებულება; ვალი; დავალიანება; 2. (ვალის) გადახდის ვალდებულება; 3. პასუხისმგებლობა (ზარალის მიყენების თაობაზე); 4. მიდრეკილება; დაქვემდებარება; ხელშეკრულების ხანგრძლივობა (ვადა). **Δ - for life** სამუდამო (სამისდღემო) იჯარა, სიკვდილამდე იჯარა; **to let on** - იჯარით გაცემა

liable ['laɪəbəl] 1. ვალდებული; პასუხისმგებელი; 2. ამერ. შესაძლო, ალბათური; 3. დაქვემდებარებულობა. **Δ - to income-tax** სამშრომლო გადასახადით დაბეგვრა

liaison role [lɪˈeɪzɪn 'raʊl] მაკავშირებელი რგოლი (კომპანიის ორი ან მეტი კომპონენტის მენეჯერული სისტემის ელემენტი).

libe [ˈlɪb] 1. (წერილობითი) ცილისწამება; დღეამაცია; 2. დისკრედიტირება

libelle [ˌlɪbɛlɛ:] მოპასუხე, განსასჯელი (სახლვითი სამართალში).

libel(l)ant [ˈlɪbəlɔnt] 1. მოსარჩელე; 2. სასარჩელო განცხადება; 3. ცილისწამება (წერილობითი ან მასშველიის მეშვეობით); 4. კონფისკაციის მოთხოვნა.

libellee [ˌlɪb(ə)lɪ:] მოპასუხე.

libel(l)er [ˈlɪbəlɔɪ] ცილისმწამებელი; პასკვილანტი.

liberalization [ˈlɪbərəɪzɪʃn] ლიბერალიზაცია, შეზღუდვათა მოხსნა (მაგ., ფასე-ბის, ლიბერალიზაცია; ფასების თავისუფლება)

liberalize [ˈlɪbərəɪz] ლიბერალიზება, შეზღუდვათა მოხსნა

liber citatus (შემოკლ. **Lib cit** ან **L.c.**) ლათ. („ლიბერ ციტატუს“; „ციტირებული წიგნი“ (იხ. აგრეთვე **loco citato** და **loco laudato**)

liberum veto ლათ. („ლიბერუმ ვეტო“, ანუ „თავისუფლად ვერძალა“) „თავისუფალი ვეტო“ (გაეროში ამგვარი ვეტოთი სარგებლობის უფლება აქვს ხუთ სახელმწიფოს: აშშ-ი, რუსეთი, ინგლისი, საფრანგეთი, ჩინეთი)

library [ˈlaɪbrəri] ბიბლიოთეკა; კომპიუტერული ბიბლიოთეკა (მაგ. ადამიან-კომპიუტერული დიალოგიური სისტემის ბრძანებათა, ეკონომიკურ მონაცემთა, და-ვალებათა და სხვა ბიბლიოთეკები)

license [ˈlaɪsəns] ლიცენ. 1. ლიცენზია (სახელმწიფოსაგან) ოფიციალური ნებარ-თვა; 2. ლიცენზიის გაცემა; 3. სავაჭრო საწარმოო ან სამეურნეო საქმიანობის გაძ-ლოლის იურიდიული უფლება; ნებისმიერი დაუპატენტებელი ან დაპატენტებული გა-მოგონების ტექნოლოგიის ან სიახლის გამოყენების ნებართვა. **Δ building** ~ მშენებ-ლობის ნებართვა; **export** ~ ექსპორტის ლიცენზია; - **import** იმპორტის ლიცენზია; **patent** ~ პატენტის გამოყენების ლიცენზია

licensee [ˌlaɪsənsɪ:] 1. ლიცენზიანი, ლიცენზიის მიმღები; გამოყენების უფლების მქონე; 2. ოპერაციების ჩასატარებლად სახელმწიფოსაგან ნებართვის მქონე ფირმა

licensing [ˈlaɪsənsɪŋ] ლიცენ. ლიცენზირება, (იხ. **license 1-3**). ლიცენზიის გაცემა (სახელმწიფოს მიერ). **Δ compulsory** ~ იძულებითი ლიცენზიის გაცემა; **cross** ~ ჭეა-რედინი ლიცენზირება (პატენტთმფლობელ ფირმებს შორის)

licensor [ˈlaɪsənsɔ] ლიცენზიარი; ლიცენზიის გამცემი (მაგ., პატენტთმფლობე-ლი ან ფირმა, რომელიც ყიდის ლიცენზიას და სხვ.).

licensure [ˈlaɪsənsjɔ] 1. ამერ. ნებართვის გაცემა, ლიცენზიის გაცემა. 2. პა-ტენტის გაცემა.

licet ლათ. („ლიცეტ“): „ნებადართული“

lid [lɪd] საუბ. მკვეთრი შეზღუდვა; აკრძალვა. **Δ ~ on prices** ზედა ზღვარი (ფასე-ბისა), ფასების ჭერი

lien [liɛn] ვალის გადახდამდე ქონების ვანკარგვის (ან დაკავების) უფლება. **Δ ge-neral** ~ ვალის გადახდამდე მოვალის (ვალის ამღების) მთლიანი ქონების დაკავების უფლება

lienor [ლაიორი] ვალის გადახდამდე მოვალის ქონების დაკავების (იურიდიული) უფლების მქონე (პიროვნება)

life [ლაიფი] 1. სიცოცხლე; ცხოვრება; ცხოვრების სახე; 2. ენერგია, სიცოცხლის უნარიანობა; 3. მუშაობის ხანგრძლივობა (მანქანისა, მოწყობილობისა, ხელსაწყოებისა); ხანგამძლეობა; 4. სტაჟი; მუშაობის საერთო ხანგრძლივობა. **Δ** - of assets ძირითადი ფონდების ამორტიზაციის ვადა; **product** - ნაწარმის ხანგამძლეობა; **productive** - (პირუტყვის) პროდუქტიულობა სიცოცხლის განმავლობაში; **warranty** - საგარანტიო ნამუშევარი; მუშაობის საგარანტიო ვადა

lifeboat ['ლაიფბოათი] კომპანიის გაკოტრებისას ახლო ნათესავების გადარჩენის ოპერაცია (ქმედება).

life style ['ლაიფსტაილი] ცხოვრების წესი, ცხოვრების სტილი; ზნე-ჩვეულება (მომხმარებელთა სხვადასხვა ჯგუფის დემოგრაფიულ და ფსიქოგრაფიულ მახასიათებელთა ინტეგრალური სახე, ჯამი)

lifestyle segmentation ['ლაიფსტაილი 'სეგმენტაცია] ცხოვრების წესებზე დაფუძნებული სეგმენტაცია (ბაზრისა; იხ. აგრეთვე **lifestyle**)

lifetime ['ლაიფთაიმი] 1. სიცოცხლის ხანგრძლივობა; 2. ხანგამძლეობა; მუშაობის ხანგრძლივობა (მაგ., მოწყობილობისა, მანქანისა)

LIFO [ლაიფაი] (აბრ.) იხ. **last in, first out**

lift [ლაიფტი] 1. ამალგება (მაგ., ფასებისა, აქციის კურსისა); 2. ამერ. დავალიანების დაფარვა; 3. ამერ. საუბ. დაჭარბება (ბინის ქირის) გადახდევინება; 4. (შებნულების ან პირობების) შეცვლა; მოხსნა; 5. ატანა; აზიდვა

ligature ლაათ. („ლიგატურა“ - ლათ.-დან **ligare** „ლიგარე“) შეერთება; შეერთება. მაგ., ასოებისა, და სხვ.

light [ლაიტი] 1. ასპექტი; სახე; 2. pl. ახალი მონაცემები (მაგ., ეკონომიკის ან ტექნიკის სფეროში); 3. pl. (ვონებრივი) ნიჭი, ნიჭიერება; 4. მსუბუქი; არასერიოზული, არაარსებითი (მაგ., შენიშვნები, წინადადება და სხვ.).

light buyer ['ლაიტბაიერი] ცვალებადი მყიდველი (ცვალებადი მყიდველობითი უნარიანობისა და ხასიათის მომხმარებელი)

lighten(ing) ['ლაიტინგი] შერბილება, შემსუბუქება (მაგ., საგადასახადო ბეგარისა),

light user ['ლაიუსერი] (საქონლის) იშვიათად და მცირე (რა)ოდენობით მოსარგებლე (მომხმარებლის შესახებ)

likelihood ['ლაიკლიჰუდი] 1. სტატ. დამაჩერებლობა; 2. ალბათობა

limit ['ლიმიტი] 1. საზღვარი; ზღვარი (მაგ., ვალუტის კურსის ცვლილებისა, დავალიანებისა); 2. შეზღუდვა; შემოსაზღვრა; დონის დადგენა (მაგ., ინვესტიციის ზრდისა); 3. საბროკერო ოპერაციისათვის დადგენილი ზღვრული ფასი; 4. რესურსების ხარჯვის ზღვრული ნორმა. **Δ** - of demand მოთხოვნილების ზღვრული დონე; - of efficiency 1. ზღვრული მწარმოებლობა; 2. მარაგი ქმედების ზღვრული კოეფიციენტი

limitable ['ლიმიტაბლი] შეზღუდვადი (მაგ., უფლებით, პირობებით)

limitary ['lɪmɪtəri] 1. შეზღუდული; შეზღუდვადი; 2. შემზღუდველი (მაგ., პირობები)

limitation ['lɪmɪtɪʃn] 1. შეზღუდვა; 2. მალიმიტირებელი წესი; შემზღუდველი გარემოება (პირობები); 3. შეზღუდულობა; 4. იურ. ხანდაზმულობის ვადა

Limited ['lɪmɪtɪd] ინგლ. 1. კომპანიის (ფირმის და სხვ.) ოფიციალური სახელწოდების ბოლოს ფიგურირებული სიტყვა, რომელიც აღნიშნავს კომპანიის (ფირმის და სხვ.) წევრების (ამ კომპანიის აქციების მფლობელების) შეზღუდულ პასუხისმგებლობას (აბრ. Ltd ან Id); იხ. აგრეთვე **Incorporated Inc.**; 2. შეზღუდული (პირობების) შეზღუდვით განპირობებული. **Δ ~ authority** შეზღუდული მინდობილობა; **~ company** შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება; აბრ. შსს-ა

limited liability ['lɪmɪtɪd ,laɪ'biʌlɪtɪ] შეზღუდული პასუხისმგებლობა (მაგ., სააქციო საზოგადოების წევრებისა)

limiting ['lɪmɪtɪŋ] 1. შემზღუდველი; 2. შემომსაზღვრელი; ზღვრული

limitless ['lɪmɪtlɪs] 1. შეუზღუდავი (მაგ., პირობა); 2. უსაზღვრო. **Δ ~ credulity** უსაზღვრო ნდობა

limpet ['lɪmpɪt] მოხველე, რომელიც მთელი ძალებით ჩაებლაუქა თანამდებობრივ სკამს; ლიმპეტი

limpid ['lɪmpɪd] გამკოლი, ნათელი (მაგ., ხელშეკრულების სტილი, ენა)

linage [laɪnɪdʒ] 1. ნაბეჭდი გვერდის ბჭკართა რიცხვი; 2. სტრიქონობრივი ანაზღაურება

line [laɪn] 1 შემოქმედების დარგი; 2. საქონელი; 3 საქონლის სახე; ტიპი; 4. საცალო ვაჭრობის მუშაკებისათვის გაყიდული საქონელი; 5. სატრანსპორტო გადაზიდვების სისტემა; 6. (მენეჯმენტში) ბრყანებათა თანმიმდევრობა 7. წირი; ხაზი (მაგ., ეკონომიკური მოდელის ბლოკ-სქემაზე); 8 საქონლის პარტია; პროდუქციის სერია; ასორტიმენტი; 9. (საინფორმაციო) ხაზი; 10. ნაყადური ხაზი; კონვეიერული ხაზი; 11. სტრიქონი, ბჭკარი (ტექსტისა დისფლეის ეკრანზე); 12. ხაზის გაელება; შემოსაზღვრა; 13. მს. მომს. რიგი; 14. შემოქმედების სფერო; 15. მიმართულება, კურსი (ტეირთის გადაზიდვისა, ტრანსპორტის მოძრაობისა და მისთ.); 16. სლენ. ფასი; 17. სლენ. პროფესია; შექება; 18 სლენ. ტყუილი. **Δ out of** - 1. ზღვარგადასული (მაგ., აქციის კურსის გამო); 2. არსებული ტექნოლოგიის შეუსაბამო; **-of goods** ასორტიმენტი, ნომენკლატურა (საქონლისა); **to put in on the ~** გადახდა; ფაქტების მოტანა

lineage ['laɪnɪdʒ] წარმოშობა; გენეალოგია, გენეალოგიური ხაზი

linear gravity field ['laɪnɪə 'ɡreɪvɪtɪ fi:ld] მონაკვეთის გრავიტაციული ველი (დისფლეის ეკრანზე გამოტანილი დაპროგრამებული უბანი, რომელიც განსახილველ მონაკვეთს მიიზიდავს ამ უბანში მიმთითებლის [კურსორის] მოხვედრისას)

line extender ['laɪn 'ɪkstendɪə] ძველი საქონლის ბაზაზე მოდიფიცირებული ახალი საქონელი

line extension ['laɪn ɪkstenʃn] ახალი სახესხვაობის საქონლის გამოშვება

line item ['laɪn 'aɪtɪm] შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშში (კომპანიის ანგარიშში).

lineup [ˌlaɪnʌp] (მოთხოვნათა) რიგი

lingua academica ლათ. („ლინგუა აკადემიკა“): „აკადემიური ენა; მეცნიერების ენა“ (თავდაპირველად ამ უკანასკნელში იგულისხმებოდა ლათინური ენა)

linkage ['lɪŋkɪdʒ] 1. კავშირი; 2. შეერთება; 3. კავშირუბრუნობა (ერთობლივ ბიზნესში გაერთიანებულ ფირმებს ან საწარმოებს შორის); 3. სხვადასხვა ტიპის ეკონომიკური საკითხების დაკავშირება, შეხამება და შეთავსება, ლინკიჯი; 4. დაპრ. დაბრუნება; გადასვლა და დაბრუნება; 5. ზემოქმედება-რომელსაც წარმოების რომელიმე დარგი აწარმოებს (კომპანიის) სხვა ეკონომიკურ რგოლებზე.

linking ['lɪŋkɪŋ] 1. გაერთიანება; 2. იხ. linkage 1.; 2.; 3. შეკიდულობა (მოწყობილობათა ან პროგრამათა) შეპირისპირება, შეუღლება; 4. გადაბმა; ჩაკიდება; 5. ამერ. (ეკონომიკურ საშუალებათა) შერწყმის მეთოდი (გამოიყენება მარკეტინგის იმპერიოდში, როდესაც ძველი მონდიფიკაცია კიდევ მუშაობს და პარალელურად ინერგება ახალი)

liquidate ['lɪkwɪdeɪt] 1. გადახდა (ვალის) დაფარვა; 2. იხ. liquidation 1.; 3. გაყიდება

liquidation ['lɪkwɪdeɪʃn] 1. ლიკვიდაცია, მოსპობა, განქარება; შეწყვეტა (მაგ. ფირმის, საწარმოს მოქმედებისა); 2. (ვალის) დაფარვა; (ვალის) გადახდა; 3. საქმის მოსპობა, ლიკვიდაცია; 4. (წარმოების) განადგურება; ამოძიკვა; 5. ძველი ობლიგაციების ან აქციათა პაკეტების განქარება, მოსპობა; 6. ნაღდ ფულზე გაყიდვა (აქციებისა, ობლიგაციებისა და სხვ.). **Δ - of debts** ვალების დაფარვა; **forced -** (ფასიანი ქალაქების) იძულებითი გაყიდვა; **to go into -** გაყიდება (ფირმის, წარმოების და სხვ.). არსებობის შეწყვეტა

liquidator ['lɪkwɪdeɪtə] ლიკვიდატორი; ლიკვიდაციის აღმსრულებელი

list [lɪst] 1. სია; ნუსხა; 2. სიის შედგენა; (მაგ., გადასახვანი საქონლისა) სიაში ჩაწერა; 3. შეკითხვის ფურცელი; მოთხოვნათა ბლანკი; სტატისტიკური ფორმულარი; 4. საბირჟ. ფასიანი ქალაქების ნუსხა (აქციათა) კურსების ბიულეტენი, 5. ჩამოთვლა; მოყვანა. **Δ to - officially** ოფიციალურად რეგისტრაციაში გატარება (ფასიანი ქალაქების ბირჟაზე); **- of quotations** კურსების ტაბულა (ფასიანი ქალაქების აქციებისა)

list broker [ˌlɪst 'brɔʊkə] სამისამართო მკვლერი (ერთი ფირმის სამომხმარებლო სიის) მეორე ფირმისათვის წარმდგენი, შუამავალი)

list company [ˌlɪst 'kʌmpəni] (მულმიუ ან პოტენციურ მომხმარებელთა) მისამართების სიების მიმწოდებელი ფირმა

list compiling form [lɪst 'kʌmpaɪɪŋ fɔ:m] მისამართების სიის შემდგენელი ფირმა

listenership ['lɪstənəʃɪp] (სარეკლამო გადაცემის) მსმენელთა აუდიტორია

listing ['lɪstɪŋ] 1. ლისტინგი; ამონაბეჭდი (ღისფლის ეკრანზე გამოტანილი საბოლოო ან საშუალოდ შედეგების ტექსტური, გრაფიკული ან ტაბელური ინფორმაციის ამონაბეჭდი); ნაბეჭდი პირი; ოქმი; 2. (სამისამართო და სხვა) სიების შედგენა და ბეჭდვა; 3. ფასიანი ქალაქების დაშვება საფონდო ბირჟაზე

listing fees ['lɪstɪŋ fi:z] სარეკლამო მომსახურების საფასური (უნივერსამის აღ-

მნიშვნელობის მიერ ამ უნივერსალში ბიოლოგიურად მოვლადეობის წარდგენილი მომსახურების ქირა)

list language ['list'la:ŋgwidʒ] დაპრ. სიის ენა (სიის სახით წარმოდგენილი ეკონომიკური ობიექტების ინფორმაციის დამუშავების პროცესების აღმწერი ალგორითმული ენა)

list rental ['list'rentl] ერთჯერადი ან იჯარით გამოყენებისათვის (გადაცემა ფირმის ნაწარმის მომხმარებელთა სიისა. სხვა ფირმისათვის)

litigant ['litigənt] მოდავე; მოცილე; მოდავე მხარე; მოცილე მხარე; ლიტიგენტი

litigate ['litigəɪt] მოსარჩელედ ყოფნა; მოცილე მხარედ ყოფნა (პროცესში)

litigation [li'ti:ʤəʃn] სასამართლო პროცესი; სასამართლო საქმე; ი შვ. დავა

litigator ['litigətə] მოდავე მხარე (პროცესში)

Little American Method მცირე ამერიკული მეთოდი (ადგილობრივი მცირე ბაზრების მონაცემების საფუძველზე სარეკლამო კომპანიის საერთოეროვნული მასშტაბით განსაზღვრის მეთოდი)

live [laɪv] 1. მოქმედი; მოვლენის პირდაპირი (ანუ „ცოცხალი“) გადაცემა; პირდაპირი, უშუალო გადაცემა; 2. ძალაში მყოფი; ენერგიული; 3. (through) გადატანა; განცდა; 4. (off) ვინმეს ხარჯზე ცხოვრება

livelihood ['laɪvlihud] არსებობის საშუალებანი

livery ['lɪvəri] 1. საყუთრების ფორმალური გადაცემა; 2. (საყუთრების) ფლობის დამამტკიცებელი საბუთი

livestock ['lɪlvstək] პარტია; 6. საინვესტიციო კომპანი(ებ)ის მიერ გადახდევინებული საპრემიო თანხა. **Δ to ~ service system** მომსახურების სისტემაში შეტანა (მოთხოვნისა, შეტყობინებისა, მონაცემებისა და მისთ.).

load up ['ləʊd 'ʌp] 1. „დატვირთვა“; (ძნელად გასასაღებელი საჭონის. წიგნის და მისთანათა) გატანება; 2. გასაღების მეთოდი; ავტომატური დატვირთვა (მაგ., ორი ან მეტი წიგნის ან გრამფირფიტის მყიდველს ავტომატურად უგზავნიან იმავე სერიის მომდევნო გამოცემებსა და სათანადო ანგარიშებს)

loan [ləʊn] 1. სესხი; კრედიტი; 2. სესხის გაცემა. **Δ - at notice** მოთხოვნისთანავე დაფარვადი სესხი; **- on debentures** ინვლ. ობლიგაციური სესხი; **- on policy** სესხი სადაზღვევო პოლისის სახით; **to cut back a ~** სესხის ჩამოჭრა

loan fee [ləʊn fi:] სესხის აღების საფასური; ნებისმიერი მოსაკრებელი, რომელსაც სესხის ამლები იხდის სესხის აღების საფასურად. სინონიმური გამოთქმებია: **loan origination fee** სესხის წარმოქმნის საფასური; **premium servicing fee** მომსახურების პრემია.

loaning ['ləʊnɪŋ] სესხება; სესხის გაცემა; სესხის მიღება

loan shark [ləʊn'ʃɑ:k] 1. მევახშე; სესხის გამცემი ძალზე დიდი პროცენტული განაკვეთით (ვიღრე კანონითა დაშვებული). სინ. იხ. **usurer**

lobby ['lɒbi] 1. კულუარი; დერეფანი; ლობი; 2. ლობირება; ადამიანი ან ადა-

მიანთა ჯგუფი, რომლებიც რაიმე საკითხის კენჭისყრაზე ზეგავლენას ახდენს პარლამენტის კომიტეტში, პარლამენტის სხდომაზე და სხვ.).

lobby day ['lɒbi'deɪ] ამომრჩეველებთან შეხვედრის დღე

lobbyist ['lɒbɪst] ლობისტი.

local 1. ადგილობრივი; ლოკალური; 2. კერძო, ნაწილობრივი; 3. ვიწრო, შემოსაზღვრული; 4. ავტონომიური რეჟიმი (მაგ., კომპიუტერის მუშაობისა). **Δ** - **and** ლოკალური (საინფორმაციო სისტემათა) ქსელის ბოლო ტერმინალი (ან სადგური); ~ **line** ადგილობრივი ხაზი (საბაზო საფირმო ცენტრთან მომხმარებლის დასაკავშირებლად კომპიუტერთით); - **view of data** ადგილობრივ ეკონომიკურ მონაცემთა პირვანდელი სახე (გამოყენებითი პროგრამის კონკრეტული ფუნქციის შესასრულებლად)

locate [ləʊkeɪt] 1. მოთავსება, განლაგება (მაგ., წარმოებისა, ქარხნისა); 2 ადგილმდებარეობის მითითება (მონახვა); 3. (პირადი) დაქირავების ხელშეკრულების დადება; 4. ჩასახლება.

Δ - **method** დაპრ. მითითების რეჟიმი (ეკონომიკურ მონაცემთა მიღების მეთოდი, რომელშიც ხდება ავტომატური მითითება მათი ადგილმდებარეობისა და არა გადაწვევებისა)

location [ləʊ'keɪʃn] 1. იხ. **locate**; 2. ჩასახლება; დასახლება; 3. აგრ. მიწის ნაკვეთი; 4. ადგილის მიჩენა

lockout ['lɒk'ʊt] ლოკაუტი (მაგ., სამუშაო კონფლიქტისას მოსამსახურეთა დატოვება საწარმოთა დახურვის შედეგად).

locked-in ['lɒktɪn] 1. ინვესტორის სიტუაცია, რომელსაც ფასიანი ქაღალდები ვერ გაუყიდა; „ჩაკეტილი“ წრე; 2. ფიქსირებული; უზრუნველყოფილი.

lock-up ['lɒkʌp] 1. კაპიტალის დაბანდება ძნელად რეალიზებად ფასიანი ქაღალდების, მიწის და სხვათა გაყიდვაში და ა. შ.; 2. საკუთარი ავტოსადგომი

lock up ['lɒk'ʌp] 1. (ფულის, კაპიტალის და სხვათა) ინვესტირება საქმიანობაში, სადაც ფულის ამოგება სწრაფად არ მიიღწევა; 2. ციხე; საპატიმრო; 3. დაპატიმრება.

loco (ლათ. „დან“ლოკო“ - მოთავსება) სავ. ეკ. ურთ. ფრანკო-ადგილი (იხ. აგრეთვე **franco**, **franco-on-board**); იმპორტიორსა და ექსპორტიორს შორის კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობით ტვირთის მიტანისათვის დათქმული ადგილი

loco citato ლათ. („ლოკო ციტატო“) (აბრ. - **L.C.**): ზემოთ ციტირებულში; ზემოთ მოყვანილ ციტატაში (იხ. აგრეთვე **liber citatus** და **loco laudato**)

loco laudato ლათ. („ლოკო ლაუდატო“): რეკომენდებულ ადგილას; ციტირებულ ადგილას (იხ. აგრეთვე **loco citato** და **liber citatus**)

locum (tenensy) [ləʊkəm tenənsɪ] დროებით შემცვლელი.

locus minoris resistentiae ლათ. („ლოკუს მინორუს რესისენტია“): „უბედი, რესი წინააღმდეგობის ადგილი [წერტილი]“

lodge [lɒdʒ] 1. (უფლებამოსილების ან უფლების) მინიჭება; 2. (მოთხოვნის, პროტესტის და მისთ.) წარდგენა; 3. მოთავსება; დეპონირება, შესანახად გადაცემა; 4. (კრედიტის) გახსნა

lodgement [ˈlɒdʒmənt] *იხ.* lodgment

lodger [ˈlɒːdʒə] ბრიტ. ბინის დამქირავებელი; ავეჯით გაწყობილი ოთახების მოქირავნე (*იხ.* *სინ ამერ.* roomer)

lodgment [ˈlɒːdʒmənt] 1. ფულადი თანხის დეპონირება; ფულადი შენატანი; 2. დოკუმენტების გადაცემა; გადაცემული საბუთები

lo-fi [ˈlɔːʃaɪ] (*აბრ.* - low-fidelity-დან) დაბალხარისხოვანი (რადიოელექტრონული) სისტემა

log [lɒg] 1. რეგისტრაცია, ჩაწერა (*მაგ.*, ჟურნალში); 2. მონაცემთა ჩაწერა; 3. პასპორტი, ფორმულარი

logging [ˈlɒɡɪŋ] *იხ.* log 1., 2.

logic [ˈlɒdʒɪk] 1 ლოგიკა; ლოგიკური ნაწილი; 2. ლოგიკური მსჯელობა

logician [ˈlɒdʒɪkɪən] ლოგიკოსი, ლოგიკის სპეციალისტი

logistics [ˈlɒdʒɪstɪks] ლოგისტიკა: 1. მიწოდებისა და მომსახურების კომპლექსური ოპერაციების ჩატარება-ორგანიზება (*მაგ.* საბითუმო საქონლის საზღვაო, სახმელეთო და საჰაერო გზით ტრანსპორტირებაში), საერთაშორისო კონსულტაციები ტექნიკური დახმარებით, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციების მოწყობა, სტუმრების მომსახურება (სასტუმრო, ბაღეთები და სხვ.)

logo [ˈlɒːɡəʊ] ლოგო: 1. საფირმო მარკა; სასაქონლო ნიშანი; (ფირმის ან ორგანიზაციის) გრაფიკული ნიშანი

logoff [ˈlɒɡɔːf] სეანსის დასასრული; სისტემიდან გამოსვლა (*აღამიან-კომპიუტერული დიალოგის დასამთავრებლად*)

logon [ˈlɒɡən] სეანსის დასაწყისი; სისტემაში შესვლა (*აღამიან-კომპიუტერული დიალოგისათვის*)

logogram [ˈlɒɡɒɡræm] ლოგოგრამი, მთლიანი სიტყვის გამომხატველი ნიშანი ან გამოსახულება (*ნახატი, ნახაზი*), რომელსაც იყენებენ სავაჭრო ნიშანში (*მაგ.*, მწარმოებლის ან ავტორის სახელი. *სინ.* *იხ.* colophon, logotype, logograph)

logograph [ˈlɒɡɒɡrɑːf] *იხ.* logogram

logotype [ˈlɒɡəʊtɪp] *იხ.* logo

log(-) out [lɒɡaʊt] *იხ.* logoff

lolly [ˈlɒli] *საუბ.* ფული

Lombard [ˈlɒmbɑːd] 1. ლომბარდი; სესხის სალარო (ნივთის დაგირავებით); 2. ლომბარდის(ა); 3. *საუბ.* ლომბარდი, მდიდარი, მავრამ ქარაფშუტა პიროვნება

London School of Economics [ˈlɒndənˈskuːlənfɪkəˈnɒmɪks] ლონდონის უნივერსიტეტის ეკონომიკის სკოლა (სოციალური მეცნიერებების მძლავრი სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი) *იხ.* აგრეთვე economics *აბრ.* L.S.E.

long [lɒŋ] 1. ფასიანი ქაღალდების მყიდველი; 2. *საბირჟ.* (ფასიანი ქაღალდების კურ-

სის მომატებით) მოგვებზე მოთამაშე; 3. ხანგაძლე; 4. შენელებული (ეკონომიკური პროცესი); ნელი; 5. საუბ. მრავალმუხლიანი (დოკუმენტი: აქტი, ხელშეკრულება და მისთ).

longbeard [lɑŋbiəd] საუბ. მოხუცი; ხანშიშესული პირი

long form [ˈlɑŋ fɔ:m] გრძელი ფანრი („პიკის საათში“ წარმოებული ტელეგადაცემა, რომელიც 2 საათზე მეტ ხანს გრძელდება მაგ., გადაცემა არხებზე CNN, EURONEWS, EUROSPORT და სხვ.)

long-range [ˈlɑŋdʒeɪndʒ] 1. პერსპექტიული (მაგ., გეგმა, წამოწყება, ბიზნესი); 2. გრძელვადიანი (მაგ., ხელშეკრულება)

longs [lɑŋz] ინგლ. გრძელვადიანი სესხი (საიმედო ფასიანი ქაღალდები ან სხვა ფიქსირებულ საგადასახადო პროცენტებიანი ვალდებულებები, რომლის დაფარვა 15 წელზე მეტი ვადითაა დადგენილი; იხ. აგრეთვე **shorts**, **mediums**)

long title [ˈlɑŋ ˈtɪtəl] სრული სახელწოდება (მაგ., კანონისა, კოდექსისა).

long ton [ˈlɑŋtɒn] გრძელი ინგლისური ტონა: (1016 კგ), 2240 ფუნტი.

look [lʊk] 1. გადახედვა; განმსტრობა; ზედაპირული დათვალიერება (აქტისა, ხელშეკრულებისა, ინსტრუქციისა და მისთ.). 2. შემოწმება; 3. ძიება (ინფორმაციის) ძებნა. Δ ~ up ძებნა, მონახვა.

look-in [lʊk ˈɪn] 1. საუბ. შანსი; შესაძლებლობა; 2. ხანმოკლე ვიზიტი

looking [lʊkɪŋ] „სამუშაოს ეძებს“ (ანკეტაში ჩანაწერი)

look-see [ˌlʊk ˈsi:] იხ. **look** 1.

loop [lʊp] ამერ. მარყუქი (ჩიკაგოს მთავარი სავაჭრო ცენტრი)

loophole [ˈlu:phəʊl] საუბ. საგად. თავდასაძვრენი (საგადასახადო კანონმდებლობა); (გადასახადისაგანა) თავის აცილების შესაძლებლობა

loose [lu:s] 1. შეუფუთავი; 2. დაუმავრებელი, თავისუფალი; 3. უზუსტო; განუსაზღვრელი

loose inset [ˌlu:s ˈɪnset] სარეკლამო ჩანართი (ჟურნალში, წიგნში და სხვ.)

loose reserve [lɑsriˈzɜ:s] დანაკლისის (შესავსები) რეზერვი.

lot 1. საუბ. ნადავლი; ფული; 2. (ჩინოვნიკების) არაქანონიერი შემოსავალი

lore (პროფესიული) ცოდნა; დარგის კარგი ცოდნა

loro account (იტალ. „ლორო“ **loro** - მათი) ბანკ. ლორო-ანგარიში; შესამე მხარის საბანკო ანგარიში (ერთი ბანკის მეორე ბანკისადმი მიმართვა, რომ უქანასკნელმა გადმოურიცხოს ფული მესამე ბანკიდან. იხ. აგრეთვე **nostro account**, **vostro account**)

lorry [ˈlɒri] მძლავრ ძრავიანი გრძელი სატვირთო ავტომანქანა

lose [lu:z] 1. წაგება (სასამართლო პროცესისა); 2. (რაიმეს) არქონა.

loser [lu:zə] საუბ. (კონკურენტულ ბრძოლაში) დამარცხებული ფირმა; წამგებიანი ფირმა

loss [lɒs] 1. დანაკარგი (მაგ., პროცენტებისა, შემოსავლისა); დანაკარგები; 2. და-

კარგვა (მაგ., საელექტრო კურსებს შორის სხეობის გამო); 3. გაპარვა (მაგ., მონაცემებისა); გაეონვა, გადინება; 4. წაგება (თამაშთა თეორიაში); 5. pl. ენერჯის დანაკარგები. **Δ ~ es in transit** დანაკარგები გადაზიდვისას; ~ **in value** ფასეულობის დაკარგვა; **to set of a** - დანაკარგის კომპენსირება

loss leader ['lɑ:s'li:ɔ] „წაგებული“ ლიდერი; დაკარგული უპირატესობა (თვით-ღირებულებაზე დაბალი ფასით გაყიდული საქონელი - ლიდერი სხვა საქონელზე მოთხოვნის ხელოვნურად გაზრდის მიზნით)

lossless [lɑ:slɪs] უდანაკარგო

lot [lɒt] 1. პარტია (მაგ., პროდუქციისა, ნაწარმისა); სერია (მაგ., საქონლისა); ჯგუფი; 2. საბირჟო ლოტი (საფონდო ბირჟაზე გარიკების ერთეულად მიჩნეული ფასიანი ქაღალდების პარტია); 3. წილი, ნაწილი; 4. კენჭი; კენჭისყრა (ეკონომიკურ თამაშთა თეორიის ელემენტებში); 5. ნაწილებად დაშლა, ნაწილებად დაყოფა. **Δ odd** - არასრული ლოტი (მაგ., ასეთი ლოტი ხშირად ასაკითაზე ნაკლებია); **perfect** - მაღალი ხარისხის (ნაწარმთა) პარტია

lottery ['lɒtəri] თამ. თეორ. ეკ. ლატარია. **Δ - double** ორსაფეხუროვანი ლატარია; **multi stage** - მრავალსაფეხუროვანი ლატარია

low [ləʊ] 1. დაბალი; ჩვეულებრივ დონეზე დაბლა (მყოფი); 2. არასაკმარისი; არახელსაყრელი (მაგ., გარიგება, ხელშეკრულება); ცუდი (მაგ., აზრი რომელიმე ეკონომიკური მეთოდის თაობაზე); 3. ეხლანდელი, ახლახან (მაგ., თარიღთან დაკავშირებით); 4. უმდაბლესი დონე (მაგ., ფასების), მინიმუმი. **Δ all-time** - არნახულად დაბალი ფასი; არნახული დაბალი დონე (ეკონომიკისა); **to get** - დაცემა, დავარდნა (მაგ., ფულის კურსისა)

low-baller [ˌləʊbɑ:lɜ:] ამერ., სლენ. შემსრულებელი (მაგ., მენეჯერი), რომელიც ვერ აფასებს მოსალოდნელ ფინანსურ სიტუაციას.

low-down ['ləʊdaʊn] ამერ., სლენ. 1. კეწმარიტება; სინამდვილე; სიმართლე; ფაქტები; ინფორმაცია; 2. დაბალხნობრივი კმედება

low-duty ['ləʊdju:tɪ] დაბალმწარმოებლური (მანქანა, ტექნოლოგიური ხაზი და მისთ.); მცირე სიმძლავრისა)

low-end market ['ləʊənd 'mɑ:kɪt] იაფფასიანი საქონლისა და მომსახურების ბაზარი

lower [ləʊə] ნაკლებად მნიშვნელოვანი (მუხლი, პუნქტი და სხვ.).

low-pressure advertising [ˌləʊprɛʃə 'ædvɜ:tɪsɪŋ] თავზე მოუხევეელი რეკლამა, ნაკლები ემოციური დაწოლის რეკლამა

low-price ['ləʊ'praɪs] იაფფასიანი; იაფი (მაგ., საქონელი)

low-rank ['ləʊ'rɑ:nk] დაბალხარისხიანი

low-traffic system ['ləʊtræfɪksɪstɪm] მცირედ დატვირთული ინტეგრალური მომსახურების სისტემა; მცირე ოდენობის არხიანი (საინფორმაციო) სისტემა

low-water [lɔw'wɔ:tə] საუბ. არასაკმარისი თინანსები; მცირე ფული; არასაკმარისი თანხა

loyal ['lɔɪəl] 1. ლოიალური; 2. კანონიერი

loyalty ['lɔɪəlɪ] 1. ლოიალურობა; 2. ერთგულება; 3. კანონის ან უფლების დაცვა

L.S. ['el 'es] (აბრ.) იხ. ლათ. **Locus Sigili**

L.S.E. ['el 'esi:] (აბრ.) იხ. **London School of Economics**

Ltd ['el 'ti: 'di:] იხ. **Limited** (აგრეთვე **incorporated, Inc.**)

luck [lʌk] 1. წარმატება; 2. იღბალი, ბედი, ბედის წყალობა. **Δ bad** ~ წარუმატებლობა, მარცხი; უიღბლობა; **good** ~ ! სკოლ. გისურვებ წარმატებებს! გისურვებ ყარგ იღბალს! კარგი იღბალი!

lucrative ['lu:krətɪv] მომგებიანი; შემოსავლიანი; სარგებლიანი

lucrum cessans ლათ. („დეკრუმ ცესანს“) ხელიდან გაშვებული მოგება

lucus Sigili ლათ. („ლუკუს სიგილი“) „ბეჭდის ადგილი“ (დოკუმენტზე, აბრ. **L.S.**)

luxus ლათ. („ლუქსუს“) „უფუფუნება“

lug [lʌg] სლენ. 1. სესხება. გასესხება; ჩასესხება; 2. ქრთამი (პოლიციისათვის ან ოფიციალური პირისათვის). **Δ in** - ლომბარდში დაგირავებული

lumpsum ['lʌmp.sʌm] 1. მთლიანი თანხა; ეროდროულად გადახდილი მსხვილი თანხა; დიდი (ოდენობის) თანხა; 2. ფრახტის მტკიცე თანხა (გემში ჩატვირთული ტვირთის ფაქტიური წონისა და მოცულობის მიუხედავად)

lurch [lɜ:ʃ] 1. მოულოდნელი გადასვლა, სწრაფი გადახვევა (საკითხიდან); 2. რთულ პირობებში სიტუაციაში მიტოვება

lurry [lʌri] 1. სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე **jack, loot, hoot**); 2. სატვირთო ავტომობილი

luser [lu:zə] პროფ. სისტემის მუშაობის უკოდინარი (გაუნათლებელი, დამწყები მომხმარებელი, რომელმაც არ იცის კომპიუტერის აპარატულ-პროგრამული სისტემის გამოყენება)

luxuries ['lʌkʃəri] ფუფუნების საგნები.

luxury-car ['lʌkʃəri 'kɑ:] ძვირფასი ავტომანქანა; სპეცდავევით ფირმაში გამოშვებული ავტომობილი

luxiury tax ['lʌkʃəri tæx] ფუფუნების საგნებზე (დამატებითი) გადასახადი.

L.W. [el 'dʌblju:] (აბრ.) იხ. **low water**

lying ['laɪɪŋ] მცდარი (ყაქტი და სხე.); ცრუ (ხმები და სხე.)

lynch [lɪn(t)s] თქითაგასამართლება, დაჯიჯნება; დახინირება

Lynch Law [lɪn(t)lɔ:] ღინჩის კანონი, ღინჩის სასამართლო

lyssa ['lɪsə] წყლის შიში, წყაღიყობა (ძირითადად, ემართებათ ცერვის არმცოდნეი)

M,m

M, m აბრ.: 1. (mega-დან) ათასი (რომაული ციფრების სისტემაში); მეგა (იხ. მაგ., megabyte) აბრ. მე-ა; 2. (milli-დან) მილი (მაგ., მილიმეტრი, მმ); მეასედი; აბრ. მლ-ი 3. (microphone-დან) მიკროფონი

M&A ['emənd'eɪ] (აბრ. mergers and acquisitions-დან) შერწყმა და შექმნა

mace [meɪs] 1. დიდი ორნამენტებიანი ოქროს ან ვერცხლის კეერთახი – მუშაობის წარმართვის სიმბოლო თემთა ან დღორდთა პალატაში. თუ იგი მაგიდაზე დევს, საქმის დაწყება უეჭველია; ხლენ. 2. კრედიტი; 3. მოტყუება

machinable ['mɑːʃɪ:nəbl̩] 1. მანქანით დამუშავებადი მასალა; კომპიუტერით დამუშავებადი (ეკონომიური) მონაცემები; 2. კომპიუტერში შესატანად ვარგისი (ფორმისა)

machine [mɑːʃɪ:n] 1. (გამომთვლელი) მანქანა; 2. მექანიზმი, მექანიკური მანქანა, ელექტრული მანქანა; 3. სატრანსპორტო საშუალებები (ავტომანქანა, თვითმფრინავი); 4. საბანკო ავტომატი; საბუღალტრო მანქანა; 5. ორგანიზაციული აპარატი, სახელმწიფო აპარატი

machinery [mɑːʃɪ:nəri] 1. მანქანები; სამანქანო მოწყობილობები; მექანიზმები; 2. საბანკო (და საბუღალტრო) აპარატები; 3. (ეკონომიური) მონაცემთა დამუშავების მექანიზმი, ინფორმაციის დამუშავების ალგორითმები

machinist [mɑːʃɪ:nɪst] 1. მექანიკოსი; 2. მემანქანე; 3. კვალიფიცირებული მუშა; 4. pl. მანქანათმშენებლები

macrobiotic [ˌmɑːkrəˈbiːɒtɪk] ხანგრძლივად მცხოვრები; მიკრობიოტიკური; ხანგამძლე, დღეგრძელად მცხოვრები

macroeconomics [ˌmɑːkrəʊˌekəˈnɒmɪks] მაკროეკონომიკა; მაკროეკონომიკის თეორია (აგრეგირებული მაკროეკონომიკური მაჩვენებლებისა და მათი კავშირების შესწავლა. მაგ., ფულის- დაკავებულობის, საპროცენტო განაკვეთების, ხარკების, ინვესტიციებისა და მოხმარებებს შორის კავშირი).

macrofunction [ˌmɑːkrəʊˈfʌŋkʃn̩] მაკროფუნქცია

macromarketing [ˌmɑːkrəʊˈmɑːkɪtɪŋ] მაკრომარკეტინგი (მაგ., ეკონომიკური გაცელა-გამოცელის ზოგადი პროცესების შესწავლა)

macromodeling [ˌmɑːkrəʊˈmɒdəlɪŋ] მაკროდამოდელიება (ობიექტებისა)

macroprocessor [ˌmɑːkrəʊprəˈsesə] მაკროპროცესორი

macroprototype [ˌmɑːkrəʊˈprɒtəɪp] მაკროგანსაზღვრება

macros [ˌmɑːkrəʊs] ლაპარ. 1. მაკროსი; მაკროგანსაზღვრება; 2. მაკრობრძანება; 3. მაკროელემენტები

macrostatistics [ˌmækroʊˈstætɪstɪks] მაკროსტატისტიკა; დიდი ამორჩეუების სტატისტიკა

macrosystem [ˌmækroʊsɪstɪm] (ეკონომიკური) მაკროსისტემა

made for [ˌmeɪdˈfɔː] საუბ. პირველად ტელეხედეით გადასაცემად გადაღებული კინოფილმი (ან სარეკლამო ტელენოველა)

Madison Avenue [ˌmædɪsənˈeɪvjuː] მედისონ-ავენიუ (იხ. აგრეთვე Ad Alley)

mag. [mæg] (აბრ.) იხ. magazine

magazine [ˌmæɡəˈziːn] 1. საწყობი (საქონლისა და პროდუქციისთვის); 2. ილუსტრირებული ჟურნალი. 3. მიმღები; ჭიბე; მალაზია

magister juris ლათ. („მაგისტერ იურის“): „სამართლის მაგისტრი“

magistrate [ˈmædʒɪstrɪt] მაგისტრატო; მოსამართლე; მომრიგებელი, მოსამართლე

Magna Charta libertatum ლათ. („მაგნა კარტა ლიბერტატა(ე)უმ“) თავისუფლების დიდი ქარტია

magnate [ˈmæɡnɪt] მაგნატი, დიდძალი თანხის, ქონებისა და სამრეწველო საშუალებების მქონე პირი

magnet [ˈmæɡnɪt] მაგნატი (დიდი მალაზია, რომელიც საქონლის ხარისხითა და მრავალფეროვნებით მეტად იზიდავს მომხმარებელს)

magoo [ˈmæɡuː] სლენ. მაღალი თანამდებობის პირი, მეგუ

mailgram [ˈmeɪlɡræm] წერილი-ტელეგრამა (კომპინირებული საფოსტო-სატელეგრაფო გზავნილი: ტელეგრამა ეგზანება აღრესატთან ახლოს მდებარე ფოსტას, შემდეგ კი ფოსტა წერილით უგზავნის აღრესატს)

mail order [ˌmeɪlˈɔːdə] ფოსტით შეკვეთა (საქონლის შეძენის ერთ-ერთი მეთოდი)

main-line [ˌmeɪnˈlɔɪn] საუბ. ფული; ფულიანი ხალხი; მდიდრები

mainstay [ˈmeɪnstet] მუდმივად გამოყენებული, მუდმივად არსებული (სამარკეტინგო საშუალების შესახებ)

mainswear [ˈmeɪnsweə] ცრუმოწმება

maintain [ˌmeɪnˈteɪn] 1. ერთ-ერთი მოდავე მხარის აშკარა უკანონო მხარდაჭერა ფუჲლადი დაინტერესების გამო; 2. შენახვა; დატოვება (მაგ., პარტიკულ საწყისებზე), შენარსუნება, გაგრძელება; 3. მომსახურება; მიუშა მდგომარეობაში ქონა; 4. მტკიცება; 5. მხარდაჭერა (პარტიისა და სხე).

maintainability [ˌmeɪnteɪnəˈbɪlɪtɪ] აღღენაღობა; შეკეთების შესაძლებლობა; საექსპლოატაციო საიმედობა

maintenance [ˈmeɪntənəns] 1. შენახვა, ძალაში დატოვება (მაგ., განჩინებ-

სა. სარჩელისა); 2. შენახვის ხარჯები; საექსპლოატაციო დანახარჯები; 3. მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა; 4. ტექნიკური მომსახურება და მიმდინარე შეკეთება; 5. არსებობის საშუალება; ალიმენტი; 6. მტკიცება; განცხადება

Maj., maj. ['meɪdʒ] (აბრ.) იხ. **major**

major ['meɪdʒə] 1. pl. ამერ. მთავარი ფირმები; მთავარი კომპანიები; მონოპოლიები; 2. უმთავრესი; ძირითადი; უმრავლესი (აბრ. maj.)

majority [mə'dʒərɪtɪ] 1. უმრავლესობა; ჯგუფური უმრავლესობა მაჟორიტულია; 2. სრულწლოვანება; (შენიშვნა: აშშ-ში და გაერთიანებულ სამეფოში სრულწლოვანთა ასაკია 18 წელი).

make [meɪk] 1. დამზადება, წარმოება, კეთება; 2. ნაწარმი; 3. მარკა; ტიპი; მოდელი; 4. პროდუქცია; გამომუშავება; 5. შედგენა; მომზადება (მაგ., ხელშეკრულების პირობებისა); შექმნა (მაგ., ბაზრის ფასიანი ქაღალდების განსაზღვრული რაოდენობის გამოსაცემად); 6. გამომუშავება; მუშაობით შექმნა, შოვნა. მონაგრება (მაგ., ფულის მონაგრება); 7. (თანამდებობაზე) დანიშვნა. **Δ to ~ a market** ბაზრის შექმნა; **to ~ a price** ფასის დაწესება (ბირჟაზე); მზანდის დადგენა, კოტირება; **to ~ out** გამოწერა (მაგ., ჩეკისა); შედგენა (მაგ., ხელშეკრულების ტექსტისა); **to ~ up** 1. დამზადება (მაგ., ნაწარმისა, პროდუქტისა); 2. შევსება (მაგ., დანაკლისისა), კომპენსირება

make-or-buy decision ['meɪkə:baɪ'dɪsɪʒən] (ფირმის) გადაწყვეტილება (გარეული საწარმო დანიშნულების) საქონლის წარმოებისა ან (სხვა ფირმისაგან) ყიდვისა

maker ['meɪkə] 1. თამასუქის (ან ჩეკის) გამ ცემი; 2. მიმწოდებელი; მწარმოებელი; 3. შემქნელი (მაგ., ეკონომიკური, ფიზიკური და სხვა მოდელისა, ობიექტისა, თეორიისა). **Δ - of law** კანონმდებელი. **decision** - გადაწყვეტილების მიმღები (მაგ., ფირმის პრეზიდენტის შესახებ); **rate** - ტარიფების კალკულატორი

make-up ['meɪkʌp] 1. აღნაგობა, აგებულება, სტრუქტურა (მაგ., ეკონომიკის ორგანიზაციისა, წარმოებისა); 2. ხასიათი, წყობა; აზრი

making ['meɪkɪŋ] 1. იხ. **make**, 5., 6., 2. წარმოების პროცესი; 3. სამუშაო; ხელობა; 4. pl. ხელფასი, გასამრჩელო

maladjustment [ˌmælə'dʒʌstmənt] შეუსაბამობა (მაგ., ფასებისა); დარღვევა; დისპროპორცია (მაგ., იერარქიული სტრუქტურისა)

mala prohibita ლათ. („მალა პროჰიბიტა“): „აკრძალული არაკეთილსინდისიერება“ (მაგ., პარკში ბალახზე სიარული).

mala fides ლათ. („მალა ფიდეს“): „არაკეთილსინდისიერება“; უპატიოსნობა; უსინდისობა

mala mens, malus animus ლათ. („მალა მენს, მალუს ანიმუს“): „აღუ გული, ავი ხსენ“

malefaction [ˌmeɪl'fækʃn] დანაშული; კანონდარღვევა.

malfeasance [məl'fi:zəns] იურ. 1. არაკანონიერი ქმედება; 2. თანამდებობრივი დანაშული

malfeasant [mæɪ'fi:zənt] იურ. არაკანონიერი; დანაშაულებრივი

malfunction [mæɪ'fʌŋkʃn] ფუნქციონირების მოშლა (მაგ., ეკონომიკური სისტემისა)

malign [mə'laɪn] 1. ცილისწამება; დაბრადება; აქსიცივება; 2. ცილისმწამებლური

malingering [mə'liŋgə] ავადმყოფობის ან ინვალიდობის სიმულაცია.

malice ['mæɪlɪs] 1. დანაშაულის ჩადენის განზრახვა; 2. ცული მოტივებით განგებ რაიმეს ჩადენა.

malleability [ˌmæɪlə'bɪlɪtɪ] 1. მოქნილობა, ელასტიკურობა; 2. შეგუებადობა, შეწყობადობა (მაგ., კონიუნქტურისა); დამყოლობა. **Δ ~ of tastes** გემოვნების ცვალებადობა (მომხმარებლისა); დამყოლობა (რეკლამის ზეგავლენით)

malo cum Platone errare, quam cum aliis recte sentire ლათ. („მადლო კეკი პლატონსე ვერარე, კეკი კეკი ალიის რეკტე სენტირე“); „მირჩეენია პლატონთან ერთად ვცდებოდე, ვიდრე სხვებთან ერთად სწორად მსჯელობდე“ (ციცერონი)

malpractice ['mæɪl'præktɪs] არაპროფესიულად ან უკანონოდ მოქმედება (ექიმის, ადვოკატის, რევიზორის და სხვათა მიერ).

Malthusian [mæɪ'tju:ziən] მალთუსის(ა); მალთუსისეული

malum in se ლათ. („მალუმ ინ სე“; თავისთავად დანაშაულებრივი ქმედება (მკვლელობა, გაუპატიურება, ადამიანის გატაცება).

man [mæn] 1. ადამიანი; 2. მუშა; მუშაკი (მაგ., მეცნიერ-მუშაკი); 3. (ფირმის) შემადგენლობის დაკომპლექტება; 4. მუშების დაქირავება. **Δ ~ and men** დაქირავებელი და დაქირავებულები (მუშები, სპეციალისტები); **- of law** ადვოკატი, იურისტი; **- of straw** ფიქტიური პიროვნება; საუბ. „მკვდარი სული“

manage ['mæɪnɪdʒ] 1. მართვა; ხელმძღვანელობა; 2. (ფირმის) თავკაცად ყოფნა; თავმჯდომარედ ყოფნა

managed data network ['mæɪnɪdʒd 'deɪtə 'netwɜ:k] (ეკონომიკურ) მონაცემთა გადაცემის მართვადი (ინტეგრირებული) ქსელი

manager ['mæɪnɪdʒə] 1. მენეჯერი; მმართველი; ხელმძღვანელი; დირექტორი; 2. (განყოფილების) გამგე; ადმინისტრატორი; 3. მენეჯერი; წარმოების, გასაღების, მომსახურების სფეროს ორგანიზებისა და მართვის სპეციალისტი, რომელსაც პროფესიული ცოდნისა და ჩვევების მეოხებით შეუძლია დამოუკიდებლად გაუძღვეს საწარმოო და ადმინისტრაციული საქმიანობას; 4. საინფ. მომს. ადმინისტრატორი; მმართველი პროგრამა; მორგანიზებელი პროგრამა. **Δ ~ of distribution** გასაღების განყოფილების მენეჯერი [გამგე]; **- of manufacture** საწარმოო განყოფილების მენეჯერი [გამგე]; **- of project coordination** ახალი (საქონლის) შემუშავების საკოორდინაციო განყოფილების მენეჯერი [მმართველი]. **advertising** - რეკლამის განყოფილების მენე-

ჯერი; **area** ~ *ob. district manager; assistant* ~ 1. მმართველის მოადგილე; 2. მენეჯერის თანაშემწე; **assistant project** ~ პროექტის მენეჯერის თანაშემწე; **bank** ~ ბანკის მმართველი; **branch** ~ (ფირმის) განყოფილების [ფილიალის] მენეჯერი; **band** ~ *ob. product manager; building* ~ შენობის კომენდანტი; შენობის ზედამხედველი; **clearinghouse** ~ საანგარიშსწორებო პალატის მმართველი [მენეჯერი]; **collection** ~ მყიდველთა დავალიანების დაფარვის განყოფილების მენეჯერი (კრედიტით აღებული საქონლის შესახებ); **contract** ~ კონტრაქტების განყოფილების მენეჯერი; **database** - დაპრ. (ეკონომიკურ) მონაცემთა ბაზის მენეჯერი; **deputy** - მმართველის მოადგილე; **district** ~ გასაღების რაიონის მენეჯერი; **divisional** - *ob. branch manager; employment* ~ დაქირავეების განყოფილების მენეჯერი; **engineering** ~ ტექნიკური დირექტორი [მენეჯერი]; **estate** ~ ადგილ-მამულის მმართველი; **export (sales)** ~ ექსპორტის განყოფილების მენეჯერი; საექსპორტო ოპერაციების მმართველი; **factory** ~ ქარხნის დირექტორი [ხელმძღვანელი]; **factory services** ~ დამხმარე საამქროებისა და სერვისის მენეჯერი; **farm** ~ ფერმის მმართველი; მეურნეობის ხელმძღვანელი; **field sales** ~ ადგილზე (საქონლის) გაყიდვის ხელმძღვანელი; **first-line** ~ წარმოების პირველი (დაბალი) დონის ხელმძღვანელი [ბრივადირი]; **general** ~ გენერალური მენეჯერი; გენერალური მმართველი; გენერალური დირექტორი; **industrial organization** ~ მსხვილი საწარმოო დაწესებულების ხელმძღვანელი [მმართველი] **investory** ~ მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების სამსახურის მენეჯერი; **labor** - *ob. personnel manager; line* ~ ხაზის ხელმძღვანელი (მაგ., ავტომატიზებული საწარმოო ხაზისა, საამქროსი და სხვ.); **material (control)** ~ მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების განყოფილების ხელმძღვანელი [მენეჯერი]; **middle** ~ საშუალო უბნის (კვანძის) ხელმძღვანელი; **nonowing** - მმართველი, რომელსაც არა აქვს კომპანია; **office** ~ კანტორის მენეჯერი; ოფისის მენეჯერი; **operations** ~ 1. (სატრანსპორტო კომპანიის) მენეჯერი; 2. (საბანკო) ოპერაციების მენეჯერი; **paid farm** ~ ფერმის მიერ დაქირავებული მენეჯერი; **personell** ~ კადრების განყოფილების გამგე; **planning** ~ საგეგმო განყოფილების მენეჯერი; **plant** ~ წარმოების მენეჯერი; წარმოების ხელმძღვანელი; **procurement** - *ob. investory manager; product* ~ პროდუქციის მენეჯერი (საქონლის ან სავანის კონსტრუირების, წარმოებისა და რეალიზაციის ხელმძღვანელი); **product development** ~ საცდელ-საცონსტრუქტორო სამუშაოთა განყოფილების მენეჯერი [ხელმძღვანელი]; **production** ~ 1. წარმოების მენეჯერი; 2. პროდუქციის მენეჯერი; **production control** - ტექნიკური კონტროლის განყოფილების მენეჯერი; **product line** - *ob. production manager; professional* - პროფესიონალური მმართველი [მენეჯერი]; **programm** ~ პროგრამის მენეჯერი; **project** ~ პროექტის მენეჯერი [ხელმძღვანელი]; **project quality** ~ (საქონლის) ხარისხზე პასუხისმგებელი მენეჯერი; **promotion** ~ რეკლამის მენეჯერი; **quality (control)** ~ (საქონლის) ხარისხზე პასუხისმგებელი მენეჯერი; **reliability division** - საიმედოობის განყოფილების ხელმძღვანელი; **research** ~ სამეცნიერო ხელმძღვანელი; სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების ხელმძღვანელი; **safety** ~ უსაფრთხოების ტექნიკის ხელმძღვანელი; **sales** ~ 1. კომერციული დირექტორი [მენეჯერი]; 2. (საქონლის) გასაღების განყოფილების მენეჯერი; **service** ~ 1. მომხმარებლის კომპლექსური მომსახურების (ბიუროს) მენეჯერი; 2. დამხმარე სამსახურების მენეჯერი; **statistics** - სტატისტიკური ინფორმაციის განყოფილების გამგე; **store** ~ მალაზიის დირექტორი [მმართველი]; **supplies** - მომარაგების სამსახურის ხელმძღვანელი; **team** - ჯგუფის მენეჯერი; **tech-**

anical - ტექნიკური დირექტორი; ტექნიკური ხელმძღვანელი; **terminal** - რკინიგზის საყვანძო ან ბოლო სადგურზე სატვირთო ოპერაციების მენეჯერი; **top** - მთავარი მენეჯერი; მთავარი მმართველი; **trademark and copyright** - (ფირმის) საავტორო ნიშნისა და საავტორო უფლებათა დაცვის იურისტ-მენეჯერი; **traffic** - სატრანსპორტო განყოფილების გამგე; **upper** - უმაღლესი დონის მენეჯერი, უმაღლესი დონის მმართველი (იხ. აგრეთვე **top manager**); **warehouse** - 1. საწყობის გამგე; 2. იხ. **inventory manager**; **works** - წარმოების ხელმძღვანელი [დირექტორი]

manageress [mænidʒəəs] მენეჯერი ქალი (იხ. **manager**)

managing ['mænidʒɪŋ] ხელმძღვანელი; მმართველი, დირექტორ-განმკარგველებელი

managment [ˌmænidʒmənt] 1. მენეჯმენტი; წარმოების მართვა (დაგეგმვა, რეგულირება, კონტროლი: ეკონომიკის მექანიზმის მართვის პრინციპების, მეთოდების, საშუალებებისა და ფორმების ერთობლივი ორგანიზება, რომელიც მიზანმიმართულია საქონლის მომხმარებელთა მოთხოვნილებების მაქსიმალურად დასაკმაყოფილებლად, წარმოების მაქსიმალური ეფექტურობისა და ჯამური მოგების გაზრდისათვის); 2. წარმოების ორგანიზაცია; (ფირმის) მმართველობა; 3. დირექცია; ადმინისტრაცია; მმართველობა; 4. ექსპლუატაცია; ხრიკი. **Δ** - **by exception** გადახრების მართვა (წარმოებაში დაგეგმილი სამუშაოებიდან გადახრის შედეგად ნორმალური სკლის აღმდგენი მმართველ-ორგანიზაციული და მარეგულირებელი მოქმედებანი); - **by objectives** წარმოების ეფექტიანობის შეფასების მეთოდის მართვა; - **by results** იხ. **managment by objectives**; **to interfere in the** - წარმოების მართვის პრინციპებში, მეთოდებსა და ორგანიზების საკითხებში ჩარევა; - **of bank funds** საბანკო ფონდების მართვა; ბანკის კაპიტალის განლაგება; - **of consumers wants** საქონლის მომხმარებელთა მართვა (მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად); - **of liquid funds** ლიკვიდური ფონდების მართვა; ლიკვიდური საშუალებების განლაგება; - **of securities** ფასიანი ქაღალდების პორტფელის რეგულირება; **accountability** - იხ. **managment of objectives**; **automated** - ავტომატიზებული მართვა; **botton-up** - „ზემოდან-ქვემოთ“ პრინციპით მართვა; **business** - კომერციული დაწესებულების მართვა; **cash** - ფულის ოპერაციების კონტროლი და რეგულირება (ფირმაში, ბანკში და სხვ.); **day-to-day** - ყოველდღიური ოპერატიული მართვა; **demand** - მოთხოვნილებათა აღნუსხვა, კონტროლი და რეგულირება; **goals** - იხ. **managment by objectives**; **inventory** - მარაგების მართვა; **investment** - ფასიანი ქაღალდების პორტფელის მართვა (მაგ., მომხმარებელთა დავალებით); **job** - შრომის ორგანიზება და კონტროლი; **marketing** - მარკეტინგის მართვა; **matrix** - მენეჯმენტის მატრიცული სტრუქტურა (რომლის დროსაც ცენტრალიზებული მართვა შერწყმულია უშუალო ხელმძღვანელისადმი ოპერატიულ დაქვემდებარებასთან); **monetary** - მონეტარული მენეჯმენტი; ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა [მენეჯმენტი]; **personnel** - 1. კადრების ხელმძღვანელობა (შერჩევის, მომზადების, შრომის პირობების, ხელფასის გადახდის, უსაფრთხოების ტექნიკის ჩათვლით); 2. შრომითი ურთიერთობები; **plant** - 1. წარმოების მართვა; ქარხნის მართვა; 2. ქარხნის დირექცია; **portfolio** - (აქტივების) პორტფელის მართვა; **product** - პროდუქციის მენეჯმენტი (ნაწარმის დაგეგმვის, ტექნოლოგიისა და რეალიზების მართვა); **resource** - დეფიციტური რესურსების შენახვისა და განაწილების

მართვა; **risk** – რისკის დაშვებისას მართვა; **sales** – გასაღების (ბაზრის) მართვა; **scientific** – მენეჯმენტის მეცნიერული მეთოდები; **service** – მომხმარებლის მომსახურების უზრუნველყოფა; **staff** – ფუნქციური მმართველობა; **top(executive)** – 1. უმაღლესი შემსრულებელი ხელმძღვანელობა; 2. უმაღლესი ადმინისტრაცია (მაგ., კორპორაცია); **venture** – მიზნობრივი მართვა (მაგ., სრულუფლებიანი ჯგუფის მეშვეობით, რომელსაც ევალება ახალი საქონლის შექმნა); **waste** – ნარჩენების გამოყენება (მაგ., მეორადი ვადამუშავეების ქარხანაში)

managment consulting ['mænɪdʒənt 'kɑnsəltnɪŋ] (ფირმის) სამმართველოს საკონსულტაციო ვანყოფინება ან ჯგუფი (რომელშიც ეერძო პირები ან ფირმები კონსულტაციას იღებენ ფირმასთან სავაჭაროდ ურთიერთობებზე); სამენეჯმენტო კონსულტაცია

managment information system(s) ['mænɪdʒmənt ɪnfəmeɪʃn 'sɪstɪms] მენეჯმენტის საინფორმაციო სისტემა. აბრ. M.I.S.

managment integration ['mænɪdʒmənt 'ɪntəg'reɪʃn] მმართველობის ფუნქციების ინტეგრაცია; მართვის კომპლექსირება; მენეჯმენტის ინტეგრაცია

managment process school ['mænɪdʒmənt 'prɑsɪs 'sku:l] მენეჯმენტის (თანამედროვე) სკოლა (სკოლა აგებულია კომპლექსური მართვის ფუნქციების ანალიზზე, საწარმოო პროცესების დაგეგმვაზე, მათ კონტროლსა და ორგანიზებაზე)

managment trainee ['mænɪdʒmənt 'treɪnɪ:] მენეჯერ-სტაჟიორი; უცხოურ ფირმაში მომუშავე სტაჟიორი (რომელიც სწავლობს და საწარმოო პრაქტიკას გადის)

manageress [ˌmænɪdʒə'res] მენეჯერი (ქალი); მმართველი (ქალი)

managerial [ˌmænɪdʒɪəriəl] მენეჯერიალური; მმართველობითი

managerial economics [ˌmænɪ'dʒɪəriəl ekə'nɑmɪks] მენეჯერიალური ეკონომიკის (ეკონომიკის თეორიის კანონებისა და იდეების გამოყენება ბიზნესის განვითარების დაგეგმვასა და გადაწყვეტილებების მიღებაში)

managerialism [ˌmænɪ'dʒɪəriəlɪzəm] მენეჯერიზმი (დარგების წამყვანი მეცნიერ-პრაქტიკოსებისა და პროფესიონალ ეკონომისტთა მიერ ეკონომიკის კომპლექსური მართვის სისტემა)

managerialist [ˌmænɪ'dʒɪəriəlɪst] მენეჯერიალისტი, მენეჯერიზმის წარმომადგენელი

managing ['mænɪdʒɪŋ] 1. ხელმძღვანელი, წამყვანი; 2. ეკონომიკური; ყაირათიანი; 3. ენერგიული; 4. მმართველი

mandate ['mændet] 1. მანდატი; 2. იურ. მინდობილობა; დავალება; 3. განკარგულება; 4. მანდატის გამცემი (იხ. ხინ. mandator); ნდობით აღტკერვილი კრედიტორი

mandative ['mændətɪv] 1. ბრძანებითი; იმპერატიული; 2. აუცილებელი; იძულებითი.

mandator ['mæn'deɪtə] ხელმეკრეულებით დავალების შემსრულებელი კრედიტორი

mandatory ['mændətɹɪ] იურ. 1. მანდატის მფლობელი, მანდატის მქონე; 2. რწმუნებული

man-day ['mændeɪ] კაც-დღე (ზომის ერთეული)

man-hour ['mænhʊə] კაც-საათი; pl. კაც-საათებში (გაანგარიშებული) შრომის დანახარჯები; აბრ. კც/სთ.

mania grandiosa ჭაოთ. („მანია გრანდიოზა“): „განდილების მანია“

manubus puris ჭაოთ. („მანიბუს პურის“): „სუფთა ხელებით“

manifest ['mænɪfɛst] ხავეჭრო გემის ან თვითმფრინავის ტვირთების სია; ლეკლარაცია

manifold ['mænɪfəʊld] 1. (დოკუმენტის) პირი, (დოკუმენტიდან გადაღებული) ასლი; 2. დოკუმენტის პირგადასაღები თხელი ქაღალდი; 3. მიღგაყვანილობა, კოლექტორი; 4. მრავალი; სხვადასხვაგვარი; 5. მრავალრიცხოვანი

manipulate [mənɪpjʊ:'leɪt] კონტროლის დაწესება; მართვა; მანიპულირება, მარჯველ მართვა

manit ['mænit] კაც-წუთი (წარმოებაში დასაქმულობის ზომის ერთეული); აბრ. კც/წთ.

man-minute ['mænmɪnɪt] იხ. manit

manner of living [mænəreʊ 'lɪvɪŋ] ცხოვრების წესი (იხ. აგრეთვე *living habit*)

manpower ['mænpaʊə] სამუშაო ძალა; კადრები (მუშები და ღირსის სპეციალისტები)

manslaughter ['mæn.sleɪ:tə] ალაშიანის მოკვლის რეგისტრირებადი დანაშაული (მოკლა შემამსუბუქებელი გარემოებით ან წინასწარ განხრახვის გარეშე).

manual ['mænjʊəl] 1. სახელმძღვანელო; ცნობარი; ინსტრუქცია; 2. ხელით მართული, ხელით მართვადი; არაავტომატური; 3. ხელით ნაკეთები

manufactory [ˌmænjʊ'fæktəri] 1. ფაბრიკა; ქარხანა; სახელოსნო; 2. მანუფაქტურა; 3. მანუფაქტურული

manufacture [ˌmænjʊ'fæktʃə] 1. წარმოება; დამუშავება; დამზადება; 2. დამმუშავებელი (ან გადამმუშავებელი) მრეწველობა; 3. ფაბრიკაცია, წარმოება; 4. pl. დამმუშავებელი მრეწველობის პროდუქცია; გადამმუშავებელი მრეწველობის პროდუქცია. **Δ of foreign** ~ უცხო წარმოების(ა)

manufacturer [ˌmænjʊ'fæktʃərə] 1. დამამზადებელი (-ფირმა); მწარმოებელი; მიმწოდებელი; 2. დამმუშავებელი (ან გადამმუშავებელი) მრეწველობის ფირმა; 3. მეფაბრიკე, ფაბრიკანტი

manufactureis agent [mænju'fæktʃərəz 'eidzənt] დამამზადებელი ფირმის აგენტი; ბითუმალ მოვაჭრე: შუამავალი, რომელიც ყიდის ფირმის ნაწარმს

manufacturer's brand [.mænju'fæktʃərz 'brænd] ლიცენზ. 1. დამამზადებლის მარკა: ფირმის მარკა; 2. (ფირმა-)დამამზადებლის სასაქონლო ნიშანი

manufacturing [.mænju'fæktʃəriŋ] 1. წარმოება; დამუშავება; 2. სამრეწველო; საწარმოო; 3. დამუშავებელი (ან გადამამუშავებელი) მრეწველობა

map [mæp] რუკა (მაგ., პროლუქციის ხარისხისა); დიაგრამა (მაგ., რესურსებისა, მოთხოვნილებისა); გრაფიკი (მაგ., დანახარჯებისა)

mapping window ['mæpiŋ 'windɔʊ] ფანჯრის გამოსახულება, ფანჯრის სახე (დისფლეს ეკრანზე)

mar [mɑ:] 1. გაფუჭება (მაგ., შდაბეკდილებისა); დამახინჯება; 2. დეფექტი

Mavera injunction [mə'reɪvə ɪn'dʒʌŋk](ə)n] ხაზღვარგარეთის ბანკებში პირთა თანხების გაყინვის სახამართლო გადაწყვეტილება საამისო მისეხების პირობებში

margin ['mɑ:dʒɪn] 1. მარაგი (მაგ., ფულისა, დროისა); 2. საბირჟ. მარჟა; სხვაობა (მაგ., თვითღირებულებასა და გასაყიდ ფასს შორის); ნაშთი; 3. ფას(ებ)ის ცვლილება; ფასის რყევის ზღვარი; 4. შეღავათი ბითუმალ მოვაჭრეთათვის; 5. საბირჟ. საგარანტიო შენატანი (მაგ., სასწრაფო კონტრაქტისას საწყის ფასსა და შემდგომ კოტირებას შორის შესაძლო სხვაობის დასაფარავად); 6. ზღვარი (მაგ., შემოსავლიანობისა, მოგებისა, ამონაგებისა და სხვ.). 7. ველი (ფურცლის გვერდისა). **Δ - of profit** 1. წმინდა შემოსავალი; წმინდა მოგება (მოგებისა და დანახარჯების სხვაობა); 2. სარგებლიანობის კოეფიციენტი; შემოსავლიანობის კოეფიციენტი (წმინდა მოგებისა და წმინდა ამონაგების ფარდობა); 3. ხვედრითი ბრუნვით მიღებული მოგება; 4. მოგების წილი ერთეული პროლუქტის ფასში გადაანგარიშებით; **bank** - საბანკო მარჟა; **insurance** - სადაზღვევო ფასდანამატი (საქონლის საბოლოო ფასში); - **of profit** მოგება, შემოსავალი

marginal ['mɑ:dʒɪnəl] 1. ზღვრული, ზღვრულური; (ეკონომიკურად) მინიმალურ ეფექტიანი; თითქმის წამგებიანი; მარჯინალური; თითქმის საზარალო; 2. კრიტიკული; გადამწყვეტი; გადამწყვეტი მნიშვნელობის მქონე; 3. დამატებითი; წანაზარდიანი

marginal buyer ['mɑ:dʒɪnəl 'baɪə] მარჯინალური მყიდველი, ზღვრულური („ზღვარსპირა“) მყიდველი (რომელიც თავს იკავებს გარკვეული სახის საქონლის ყიდვისაგან მისი ფასის ზრდის შემთხვევაში)

marginalizm ['mɑ:dʒɪnəlɪzəm] მარჯინალიზმი (ზღვრული სარგებლიანობისა და მწარმოებლურობის თეორია).

marginal producer ['mɑ:dʒɪnəl 'prɒdʒəsə] მარჯინალური მწარმოებელი; ზღვრულური მწარმოებელი; ზღვრულური ფირმა (რომლის მოგება ძლივს ფარავს წარმოებაზე დანახარჯს)

marginal relief ['mɑ:dʒɪnəl 'ri:li:f] საგადასახადო შეღავათი მოგების ზრდისას (მცირე შემოსავლიანი ბიზნესისათვის).

marginal seller ['mɑ:dʒɪnəl 'selə] კომერ. მარჯინალური ვაჭარი, ზღრუბლური ვაჭარი (რომელიც საჭონელს არ გაყიდის საერთო ფასდაკლების შემთხვევაში)

margin of profit ['mɑ:dʒɪnəv 'prɒfɪt] 1. მოგების (შემოსავლიანობის) კოეფიციენტი; 2. წმინდა მოგება (შემოსავალს მინუს ხარჯები).

maritime ['mæɪrɪtɔɪm] საზღვაო; ზღვის(ა); საზღვაო საეაქრო (მაგ., ნავსადგური, გემი).

mark [mɑ:k] 1. ნიშანი; ნიშნული; ქდე; 2. ნიშანდება; ქდევა; მონიშვნა; დამლის დადება; 3. ბეჭედი, დამლა; მარკა (მაგ., ფაბრიკის მარკა); ტვიფრო; 4. საბირჟ. გარიგების რეგისტრირება; 5. pl. დამლები, ტვიფრები (ტვირთის საფუთავზე); 6. ფასდადება (საქონელზე). **Δ to - a price** კოტირების გამოცხადება, აქციების კურსის რეგისტრირება; **up to the -** სათანადო დონეზე (მონიშვნის, ნიშანდების, დამლის დადების შესახებ)

markdown ['mɑ:kdaʊn] 1. დაკლება (მაგ., ფასისა), ფასდაკლება; 2. ფასდაკლების სიდიდე (თავდაპირველად დადგენილი ფასიდან); 3. ფასდაკლებით გაყიდვა; 4. შეფასებითი ღირებულების შემცირება (მაგ., საწყობის აღწერისას); 5. ფასიანი ქალაღდების კელაემეფასება

markdown cancelation ['mɑ:kdaʊn 'kænsəleɪʃn] აღრე დაკლებული ფასის მობატება (იგი არ უნდა აღმბატებოდეს საჭონლის პირვანდელ ფასს)

markdown money ['mɑ:kdaʊn 'mʌni] ფირმის შიერ გამსაღდბლისათვის გადაბდილი თანხა, თუკი საჭონელი არ გაიყიდა (შწარმოებელ ფირმასა და ვაჭარს შორის ბელშეკრულების ერთ-ერთი პუნქტის თანახმად)

marker ['mɑ:kə] 1. მაჩვენებელი, საორიენტაციო ნიშანი; ნიშნული; 2. მარკიორი; ქდე; ნაქდევი; 3. ამერ. მემორიალური დაფა; 3. დაღი, ნიშანი; 4. მომნიშნავი (პიროვნება); მქედველი

market ['mɑ:kɪt] 1. ბაზარი (ეკონომიკური კატეგორია); 2. გასაღება; გაყიღვა; 3. ვაჭრობა; 4. ბირჟა; 5. ქალაქის (ან დაბის) ბაზარი; 6. საბაზრო ფასები; ბაზრის ფასები; 7. ამერ. სპეციაღბზეული სასურსათო მღაღზია (მაგ., ხორკის, თევზის); 8. ბაზარზე გამოტანა; ბაზარზე ყიღვა; ბაზარზე გაყიღვა; 9. გაყიღვა (ეკონომიკური კატეგორია); გასაღების ბაზრის პოვნა; 10. სატრანსპორტო მომსახურების ბაზარი (მაგ., სატრანსპორტო სააგენტოს მქუეობით); 11. პოტენციური გაღაღზიღვის მოკუღობა. **Δ at the -** „საუკეთესო ფასებში“ (ბროკერისაღბი ბრძანება); **~ for bar silver** ვერცხლის ზოღების ბაზარი; **in and out of the -** ფასიანი ქალაღდების სწრაფი ბრუნვა; ფასიანი ქალაღდების ერთსა და იმავე დღეს ყიღვა და გაყიღვა; **the - is active** აბ. **active market**; **the - is advancing** ბაზრის განწყობა კეთიღია (ამაღლებულია); **the - is balery steady** ბაზარზე ფასები უკვლეღია, მაგრამ დაღაბღებისკენ იჩენს ტენდენციას; **the - is depressed** ბაზრის ხასიათი დეპრესიულია (მყიღველი კოტაა, მოთხოვნიღებაკ კოტაა, ფასი კი ეცემა); **the - is easier** ბაზარზე ფასი ეცემა; **the - is easy** ბაზრის ხასიათი კუღია [ეცემა]; **the - is excited** ბაზარი ავზნებულ მღგომარეობაშია; **the - is firm** ბაზრის ხასიათი მტკიცეა (როდესაკ ფასები მაღალ დონეზეა და უფრო ზრღის ტენდენციას აეღენენ);

the - is flat ბაზრის მდგომარეობა დუნეა; the - is hesitant ბაზრის მოლოდინ შია; the - is idle *იხ.* inactive market; the - is improving (საქონელზე მოთხოვნილება) ბაზარში უმჯობესდება; the - is in doldrums *იხ.* the market is depressed; the - is neglected მოთხოვნილება არაა (საქონელზე); the - is off ბაზარზე ფასი ეცემა; ბაზარზე მოთხოვნილების მკვეთრი დაცემა; the - is quietly steady ბაზარზე უმნიშვნელო გარიგებებია, მაგრამ ფასები თითქმის არ შეცვლილა; the - is steady ბაზრის ხასიათი მყარია; the - is unsettled ბაზრის ვანწყობილება ცვალებადია; the - is weak ბაზრის ხასიათი დუნეა; the - recovered ბაზრის მდგომარეობა გამოკეთდა; ბაზარი აღდგა (გაუარესების შემდეგ); to affect the - ბაზარზე გავლენა; to be in the - for something - რაიმეს სასყიდლად წასვლა ბაზარში; to congest the - ბაზრის გადავსება; to enter the - ბაზარზე გამოჩენა (დღეფიციტური საქონლისა); to manipulate the - ბაზრის სიტუაციაზე გავლენა; ხელოვნურად აწვევა ან დაწვევა ფასებისა; to meet with a ready - სწრაფი გასალევა (საქონლისა) ბაზარზე; to out from - ბაზრიდან განდევნა; to play the - ბირჟაზე თამაში; to price oneself out of the - მაღალი ფასების დადგენა; to rig the - *იხ.* to manipulate the market; to rule the - ბაზარზე ბატონობა; to spoil the - ბაზრის დეზორგანიზება; to suit the - ბაზრის მოთხოვნილების დამკვეთილება. - of new issues ახალი ფასიანი ქაღალდების ბაზარი; active - აქტიური ბაზარი; გა(მო)ცოცხლებული ბაზარი (როდესაც ბევრი გარიგებები სრულდება); atomistic - განზნეული ბაზარი (მცირე მომხმარებლების სიჭარბით); bear - *საბირჟ.* კურსის დაცემის ტენდენციის ბაზარი; biddable - სავაჭრო მორიგებების ნომენკლატურა, რომლის მიღებაზეც ფირმა იმედს ამყარებს; black - შავი ბაზარი; bond - ობლიგაციის ბაზარი; კაპიტალის დიდი ხნით სესხების ბაზარი; broad - *იხ.* active market; bull - *საბირჟ.* კურსის ამოღების ტენდენციის ბაზარი; buoyant - *იხ.* gaining market; buyer's - მომხმარებელთა ბაზარი; ბაზრის კონიუნქტურა, რომელიც მყიდველისთვის ხელსაყრელია (*მომხმარებლის აღმატება სასურველი საქონლის ყიდვის წინადადება*); calculable - (საქონლის) მოთხოვნილების თვალში საერთო რაოდენობა; capital - (ხანგრძლივი სესხის) კაპიტალის ბაზარი; cash - სავაჭრო გარიგებების ბაზარი ნაღდი ფულის გადახდის პირობებში; cattle - პირუტყვის ბაზარი; central whole sale -s სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების საბითუმო ბაზარი (დიდი ქალაქებში); city pair - საკორესპონდენტო პუნქტებს შორის გადასატანი ტვირთის პოტენციალური მოცულობა, closed - ჩაკეტილი ბაზარი (მაგ., საფონდო ბირჟა, სადაც წვერთა რაოდენობა შეზღუდულია); commercial paper - კომერციული ქაღალდის ბაზარი; commodity - სასაქონლო ბირჟა; საქონლის ბაზარი; competitive - მკონკურირებელი გამყიდველების ბაზარი; corn - მარცვლეულის ბაზარი; მარცვლეულის ბირჟა; credit - კრედიტის ბაზარი; curb - *აშერ.* ფასიანი ქაღალდების არაოფიციალური ბაზარი; შავი ბაზარი; credit - კრედიტის ბაზარი; curb - *აშერ.* ფასიანი ქაღალდების არაოფიციალური ბაზარი; შავი ბაზარი. debt - (ხანგრძლივი) სასესხო კაპიტალის ბაზარი; distant - ტერიტორიულად დაშორებული ბაზარი; domestic - შივა ბაზარი; dual exchange - ორრეჟიმიანი სავალუტო ბაზარი (ფიქსირებული და თავისუფალი სავალუტო კურსით); dull - *იხ.* inactive market; effectively competitive - s ეფექტური კონკურენციის შესაძლებლობის ბაზარი; equity - აქციების ბაზარი; erratic(al) - ფასებისა და კურსების უწყნარო ცვალებადობის თვისებებიანი ბაზარი; Eurocurrency - საერთაშორისო ევროვალუტის ბაზარი; Eurodollar - საერთაშორისო ევროდოლარული ბაზარი; exchange - სავალუ-

ტო ბაზარი; **external** ~ გარე ბაზარი; **extra-bank funds** ~ ბანკსგარეშე თანხების ბაზარი; **factor** ~ წარმოების ფაქტორების ბაზარი (მაგ., მუშახელის შესარჩევად); **falling** ~ დაცემის ტენდენციის ფასები; ფასების დაცემითი საბაზრო კონიუნქტურა; **farmer's** ~ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ბაზარი; **feeder cattle** ~ ამერ. გამოყვებილი მსხვილფეხა საქონლის ბაზარი; **financial** ~ ფინანსური ბაზარი (მაგ., ფასიანი ქაღალდების ბაზარი); **fish** ~ თევზულის ბაზარი; **flex-price** ~ ფიქსირებულ ფასებიანი ბაზარი; **flex-price** ~ არაფიქსირებულ ფასებიანი ბაზარი (რომელიც რეაგირებს მოთხოვნის ცვლემებზე ფასების ცვლილებით); **foreign** ~ გარე ბაზარი; **formal** ~ ორგანიზებული ბაზარი; **free** ~ თავისუფალი ბაზარი; თავისუფალ ფასებიანი ბაზარი; 2. თავისუფალი ვაჭრობა; **futures** ~ გარკვეული დროით გარიგების რეჟიმის ბაზარი, ფიუჩერული ბაზარი; **gaining** ~ მზარდი საბაზრო კონიუნქტურა; ფასების ზრდის ტენდენციიანი ბაზარი; **gilt-edged** ~ ინგლ. სახელმწიფო ობლიგაციების ბაზარი; **glamor** ~ აღმავლობითი ბაზარი, მომგებიანი მიმართულების ბაზარი; **glutted** ~ გაჭვრებული ბაზარი, საქონლით გადავსებული ბაზარი; **gold** ~ ოქროს ბაზარი; **government** ~ სახელმწიფო სტრუქტურის ბაზარი; **grain** ~ ამერ. მარცვლეულის ბირჟა; **gray** ~ „რუხი“ ბაზარი (სადაც დეფიციტური საქონელი საგრძნობი ფასნამატით იყიდება); **heavy** ~ გადატვირთული ბაზარი (როდესაც საქონლის ნომენკლატურა მეტია მოთხოვნილებაზე); **home** ~ შიგა ბაზარი; **inactive** ~ არაორგანიზებული ბაზარი; **inland** ~ იბ. **home market input** ~ იბ. **factor market**; **insurance** ~ დაზღვევების ბაზარი; საუბ. „სადაზღვევო ველი“; **interbank** ~ ბანკთაშორისი ბაზარი; ბანკთაშორისი ოპერაციების ბაზარი; **intercorporation deposit** ~ დეპონიტების საფირმათშორისო ბაზარი; **internal** ~ შიგა ბაზარი; **international exchange** ~ საინვესტიციო ბაზარი; **investment** ~ საინვესტიციო ბაზარი; **investment currency** ~ საზღვარგარეთ საინვესტიციო ვალუტების ბაზარი; **jerry-built** ~ არამდგრადი ბაზარი; უტენდენციო ბაზარი (ფასების მატება — კლების მდგრადობის ტენდენციის უქონლობით); **job** ~ შრომის ბირჟა; შრომის ბაზარი; **Kaffir** ~ სამხრეთ-აფრიკის ოქროსმრეწველთა ბაზარი; **kerb** ~ იბ. **corb market**; **labor** ~ შრომის ბაზარი; **live (stock)** ~ პირუტყვის ბაზარი; **loan** ~ სასესხო ბაზარი; **local** ~ ადგილობრივი ბაზარი; **long** ~ (ფასიანი ქაღალდების) ბაზრის ხანგრძლივი მდგრადობა (რომელიც ხასიათდება დიდი რაოდენობით შესყიდვით მიუხედავად კურსების ზრდისა); **losing** ~ ფასების დაცემის ტენდენციის ბაზრის კონიუნქტურა; **meat** ~ ამერ. ხორცეულის მარბაზი; **merchandise** ~ (საქონლ(ებ)ის ბაზარი; **money** ~ ფულის ბაზარი; ხანმოკლე კაპიტალის ბაზარი; **multiple carrier** ~ სატრანსპორტო მომსახურების ბაზარი (მაკონკურირებელი კომპანიების არსებობისას); **narrow** ~ ვიწრო ბაზარი (უმნიშვნელო რაოდენობის გარიგებებით); **national** ~ ნაციონალური ბაზარი; ეროვნული ბაზარი; **off-board** ~ ამერ. ფასიანი ქაღალდების ბირჟისგარეთა ბაზარი; არარეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების ბაზარი; **one-buyer** ~ ერთი მყიდველის ბაზარი; **option** ~ ხანგრძლივი დროით გარიგების ბაზარი; **organized** ~ ორგანიზებული ბაზარი; **overbought** ~ მეტად დაძაბული ბაზარი; **over-the-counter** ~ იბ. **of-board market**; **paper** ~ ფასიანი ქაღალდების ბაზარი; საფონდო ბირჟა; **passenger** ~ სამგზავრო გადაზიდვების ბაზარი; **placement** ~ იბ. **securities market**; **potential** ~ პოტენციალური ბაზარი; შესაძლო ბაზარი; **price-elastic** ~ (ფასის მიხედვით) ელასტიკურობის მახასიათებლიანი ბაზარი; **primary** ~ 1. (რაიმე პროდუქტის) ძირითადი ბაზარი (მაგ., ჩიკაგოში მარცვლეულის ძირითადი ბაზარი); 2. პირველადი ბაზარი (სა-

დაკრეალიზდება მხოლოდ კელავ გამო შევებული ფასიანი ქალაქები); **railway** - რკინიგზის აქციების ბაზარი; **real estate** - უძრავი ქონების ბაზარი; **retail public** - ამერ. (სალოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაყიდი) საქალაქო ბაზარი; **rigged** - საბაზრო პირობები. როდესაც ფასები არ შეესაბამება მოთხოვნილებისა და წინადადებების ობიექტურ ფარდობას; **rising** - იხ. **gaining market**; **roadside** ამერ. (საავტომობილო) ვისპირა ბაზარი; **sagging** - (ფულის) კურსების ან ფასების დაქვეით მომუშავე ბაზარი; **sea food** - ამერ. ზღვის პროდუქტების ბაზარი; **secondary** - 1. მეორეხარისხოვანი ბაზარი (მაგ., პატარა ბაზარი ქალაქის უბანში); 2. მეორეული ბაზარი (სადაც ადრე გამო შევებული ფასიანი ქალაქები იყიდება); **secondhand** - 1. ნახშიარი საქონლის ბაზარი; საკომისიო საქონლის ბაზარი; 2. მეორეხარისხოვანი (პატარა) ბაზარი; **securities** - 1. ფასიანი ქალაქების ბაზარი; 2. საფონდო ბიჯი; **seller's** - გამყიდველების ბაზარი; გამყიდველებისათვის ხელსაყრელი საბაზრო კონიუნქტურა; **sensitive** - იხ. **jerry-built market**; **settlement** - ხანგრძლივი ვადით გარიგების ბაზარი; **sheltered** - იხ. **closed market**; **shrinking** - დაეწროებული ბაზარი; **sick** - იხ. **sagging market** - ვერცხლის ბაზარი; **single** - ერთიანი ბაზარი; **slipping** - იხ. **sick market**; **speed** - ამერ. თვითმომსახურების მცირე სასურსათო მალაზია საქონლის კომპაქტურად განლაგებით (რის გამოც მყიდველი სწრაფად ამოირჩევს საქონელს); **split** - იხ. **dual exchange market**; **spot** - სახეზე არსებული საქონლის ბაზარი; **spotty** - აქციების ბაზარი, რომელშიც ცალკეული გამო შევების აქციების კურსები მკვეთრად იცვლება, ხოლო უმრავლესობა სხვა აქციების კურსები სტაბილურია; **steady [stiff]** - მდგრადი ბაზარი; სტაბილური კურსის ბაზარი; **stiffened** - შევიწროებული ბაზარი (რომელშიც კურსი მალღდება); **stock** - საფონდო ბიჯი; **strong** - იხ. **steady market**; **supply-and-demand** - ბაზარი, სადაც კურსი დგინდება მოთხოვნილებისა და წინადადების კვალდაკვალ; **thin** - იხ. **inactive market**; **tight** - არასაკმარისი ოდენობის წინადადების ბაზარი (მოთხოვნილება აღემატება წინადადებას); **tight money** - შევიწროებული (საეკრო უბნის) ფულადი ბაზარი; **top-heavy** - (ფასიანი ქალაქების) კურსებისა და ფასების მეტად გაზრდილი დონის ბაზარი; **trading** - იხ. **inactive market**; **travel** - იხ. **passenger market**; **two-tier foreign exchange** - იხ. **dual exchange market**; **two-tier gold** - ოქროს ორიარუსიანი ბაზარი (რომელიც 1968 წელს გაიყო ოფიციალურ და კერძო ნაწილებად); **uncertain [uneven]** - იხ. **unsteady market**; **unofficial** - ინგლ. ფასიანი ქალაქების თავისუფალი ბაზარი; **unorganized** - არაორგანიზებული ბაზარი; **unsteady** - არამდგრადი ბაზარი; არასტაბილური ბაზარი (კურსებისა და ფასების კლება-მატების უტენდენციო ბაზარი); **weak** - საქონლისა და ფასიანი ქალაქების დიდი რაოდენობით გაყიდვით დახასიათებული ბაზარი; **wild (embracing)** - მსოფლიო ბაზარი.

marketability ['mɑ:kɪtə'bɪlɪtɪ] მატერიალური ობიექტის ფულადქცევადობა; საქონლის (ან მომსახურების) დამარკეტებადობა; დასაქონლებადობა; რეალიზებადობა
marketable ['mɑ:kɪtəbəl] გაყიდვადი (საქონლის შესახებ); ფულადქცევადი (რამე მატერიალური ობიექტის თაობაზე), დამარკეტადი (საქონელი, მომსახურება და სხვ)

market analysis ['mɑ:kɪt ə'nəɪlɪsɪs] ბაზრის ანალიზი (წარმოადგენს საბაზრო ურთიერთობის საშუალებათა რაოდენობრივ, ხარისხობრივ, მომხმარებლურ, გასაღება-გაყიდვის და სხვა პარამეტრების სისტემურ მიდგომას)

market audit ['mɑ:kɪt ɔ:dɪt] მენეჯმ. ბაზრის აუდიტი; მარკეტინგული აქტიურობისა და ბიზნესის სტრუქტურის შესწავლა (სუსტი ადგილების გამოვლენისა და სათანადო ღონისძიებათა გასატარებლად)

market behaviour ['mɑ:kɪt bɪ'heɪvɪə] ბაზრის ხასიათი, საბაზრო საქონლის გასაღების მდგომარეობა

market conjuncture ['mɑ:kɪt kən'dʒʌŋktʃə] ბაზრის კონიუნქტურა (კონკრეტულ ბაზარზე სეზონის მოცემულ პერიოდში საქონლის სარეალიზაციოდ ჩამოყალიბებული ეკონომიკური, სოციალური, სეაქრო და სხვა პირობათა ერთობლიობის მიერ დადგენილი ნიშნთვისებები: თანაფარდობა საქონლის მოთხოვნებსა და მიწოდებებს შორის, გასაყიდი ქალაქების ფასები, მოგების წილი (პროცენტები), დივიდენდები, გასაყიდი საქონლის მოცულობა, მარაგი, ტექნიკურ-ეკონომიკური მახასიათებლები და ა.შ.)

market decision ['mɑ:kɪt dɪ'sɪʒn] მენეჯმ. გადაწყვეტილების მიღება საბაზრო საქონლის გასაღების (მდგომარეობის) შესახებ

market development ['mɑ:kɪt de'veləpmənt] ბაზრის ფორმირება; ბაზრის განვითარება

market dominance ['mɑ:kɪt dɒmɪnəns] მეთაური მდგომარეობა ბაზარზე, ბაზარზე დომინირება (გაყიდვისა და რეკლამის სკიოზებზე), ბაზარზე ბატონობა

market-driven (marketing) ['mɑ:kɪt 'draɪvən 'mɑ:kɪtɪŋ] მომხმარებელთა რეალურ მოთხოვნაზე ორიენტირებული (მარკეტინგი)

marketeer [ˌmɑ:kɪ'tiə] ინგლ. გამყიდველი, ვაჭარი (ბაზარში); მარკეტერი

marketer ['mɑ:kɪtɪə] 1. ამერ. გამყიდველი, ვაჭარი (სინ. ინ. marketeer), მარკეტერი; 2. მყიდველი (ბაზარში); 3. გამსაღებელი; (ბითუმად) მყიდველი, მარკეტერი; 4. პიროვნება ან ორგანიზაცია, რომელიც ყიდის საქონელს ან აწარმოებს მომსახურებას; 5. საყუთარი წარმოების საქონლის მარკეტინგის განმარტცილებელი ფირმა; ფირმა-მარკეტერი

market exploration ['mɑ:kɪt ˌekspləreɪʃn] ბაზრის შესწავლა; ბაზრის გამოკვლევა (ბაზრის პოტენცილის, სეგმენტაციის და კონიუნქტურის განსაზღვრა, კონკურენტების სტრატეგიის შეფასება, გასაღების ქსელის ორგანიზაციის შესწავლა, ბაზრის განვითარების პროგნოზირება და სხვა ძირითადი ფაქტორების გამოკვლევა, რომლითაც შესაძლებელია გასაყიდი საქონლის კონკურენტუნარიანობა. ინ. აგრეთვე market analysis, market fit, market audit და სხვა)

market factor ['mɑ:kɪt fæktə] ბაზრის ფაქტორი; გასაღების ფაქტორი (რომელიმე სახის პროდუქტის მოთხოვნილებებთან დაკავშირებული მახასიათებელთა ერთობლიობა, როგორცაა მომხმარებელთა რაოდენობა, მათი თვისებები, შემოსავალი, ჩვევები და ა.შ.)

market failure ['mɑ:kɪt 'feɪlə] კომერბაზრის მარცხი (სიტუაცია, როდესაც საბაზრო ეკონომიკა ვერ წყვეტს მატერიალური რესურსების ეფექტური განაწილების ამოცანას)

market fit ['mɑ:kɪtfit] კომერსაბაზრო შესაბამისობა (ალბათობა იმისა, რომ ერთსა და იმავე მომხმარებელში ფირმის უახლესი საქონელი ისეთივე მოთხოვნილებით სარგებლობს, როგორც იმავე ფირმის სხვა საქონელი)

market-grid approach ['mɑ:kɪt grɪd ə'praʊtʃ] ბაზრის ბადის მეთოდი; ბაზრის მატრიცა (ბაზრის წარმოდგენა რელევანტური ნიშნების მიხედვით სეგმენტებად და ნაწილებად მატრიცად, საანალიზოდ და გადაწყვეტილებათა მისაღებად)

marketing ['mɑ:kɪtɪŋ] მარკეტინგი (1. სოციალური მართვის პროცესი; მომხმარებელთა მოთხოვნილებების ანალიზის და პროგნოზის ბაზაზე მომხმარებლის საგნების წარმოებისა და გასაღების ორგანიზაცია და მართვა; 2. სტრატეგიული მართვის საბაზრო კონცეფცია; 3. საქონლის შექმნის, წარმოებასა და გასაღების ციკლის სტრატეგიული მართვის კომპლექსური სისტემა, რომელიც მიზანმიმართულია მომხმარებელთა მოთხოვნილების მაქსიმალურად დასაკმაყოფილებლად და თავისუფალი ბაზრის პირობებზე აქტიური ზეგავლენით მიღებულ მაქსიმალურ მოგებაზე; რეალიზაცია; გასაღება (მომხმარებელზე და მოგებაზე ორიენტირებული ბიზნესის ფილოსოფია).

cooperative - კოპერატივების მემწეობით გაყიდვა (გასაღება); **direct** - უშუაშაველო მარკეტინგი, პირდაპირი მარკეტინგი

marketing boards [ˌmɑ:kɪtɪŋ bɔ:dz] სამარკეტინგო საბჭოები (გარკვეული საქონლის გაყიდვის მონოპოლიზებისთვის შექმნილი სააგენტოს ეკონომიკური მექანიზმი)

marketing cost analysis [mɑ'kɪtɪŋ kɒst ə'naɪsɪs] სამარკეტინგო დანახარჯების ანალიზი („შექმნა-მიწოდება-ამოგება“ ციკლისას)

marketing-dominated strategy ['mɑ:kɪtɪŋ 'dɒmɪnəntɪd 'strætɪdʒɪ] სამომხმარებლო მოთხოვნილებაზე დაფუძნებული მენეჯმენტური სტრატეგია

marketing functions ['mɑ:kɪtɪŋ 'fʌŋkʃənz] მარკეტინგის ფუნქციები (ყიდვა, გაყიდვა, მიწოდება, საწყობში განლაგება, დახარისხება, სტანდარტიზაცია, დაფინანსება, რისკის პასუხისმგებლობის აღება, ინფორმაციის დაგროვება)

marketing information system ['mɑ:kɪtɪŋ 'ɪnfə:mɛɪʃən sɪstəm]

სამარკეტინგო ინფორმაციის სისტემა (მოცემული ფირმის სამარკეტინგო საქმიანობის კომპლექსის ნაწილი, რომელშიც წარმოებს ინფორმაციის დაგროვება, ანალიზი, შენახვა და განაწილება-გამოყენება)

marketing intelligence ['mɑ:kɪtɪŋ ɪnclɪdʒəns] მარკეტინგული დაზვერვა (ფირმისთვის საინტერესო უახლესი ინფორმაციის დაგროვების სისტემა)

marketing management ['mɑ:kɪtɪŋ mɑ:ɪnɪdʒmənt] მარკეტინგის მენეჯმენტი (მაგ., ქვემოთ ჩამოთვლილი სამარკეტინგო ოპერაციების დაგეგმვა, მართვა და შესრულების კონტროლი ა) მარკეტინგის ამოცანის დასმა; ბ) პროგრამისა და სტრატეგიის შემუშავება; გ) ამ პროგრამებისთვის პერსონალის დაკომპლექსება; დ) პროგრამების შესრულება; ე) სისტემატური ანალიზი და სხვა)

marketingmanship ['mɑ:kɪtɪŋmɑ:ɪnʃɪp] (საქონლისა და მომსახურების) მარკეტინგის (ჩატარების) კვალიფიკაცია

marketing mix ['mɑ:kɪtɪŋ mɪks] მარკეტინგის ფორმულა (მარკეტინგის ოთხი ძირითადი ნაწილი: ფასი, საქონელი, რეკლამა და განლაგება-განაწილება. პირველად დაამუშავა ნილ ბორდენმა, ა.შ.)

marketing research ['mɑ:kɪtɪŋ rɛsə:ʃ] მარკეტინგული კვლევა (საქონლისა და მომსახურების მარკეტინგის სისტემური ანალიზი)

marketing-services firm ['mɑ:kɪtɪŋ 'sɜ:vɪsɪz 'fa:m] მარკეტინგული (მომსახურების) ფირმა

marketing tool ['mɑ:kɪtɪŋ tu:l] მარკეტინგული საშუალება, მარკეტინგული ხერხი

market-taker ['mɑ:kɪt 'teɪkə] მარკეტ-მაკერი (აქციების, ვალუტის და სხვათა მყიდველი და მოგების მიზნით გამყიდველი)

market-making ['mɑ:kɪt meɪkɪŋ] მარკეტმეიკინგი, მარკეტ-მაკერის საქმიანობა.

market niche [mɑ:kɪt nɪʃ] (გარკვეული საქონლის) მარკეტინგისათვის გამოსადეგი ბაზრის სეგმენტი

market-oriented production ['mɑ:kɪt ɔriɛntɪd 'prɒdʌkʃn] კონკრეტულ ბაზარზე ორიენტირებული წარმოება (საერთაშორისო მარკეტინგში)

market outline ['mɑ:kɪt aʊtlaɪn] საქონლის ადგილი ბაზარში (კონკრეტული სახის ან მარკის საქონლის ბაზრის სისტემაში განლაგების ზოგადი წარმოდგენა)

market penetration ['mɑ:kɪt 'penɪtreɪʃn] (საქონლის) შეღწევა ბაზარში (კონკრეტული საქონლის წილი ანალოგიურ საქონელთა შორის)

market presence ['mɑ:kɪt prɛzɛns] რეკლამის მღვრადობა [რეპუტაცია] ბაზარში

market price ['mɑ:kɪt 'praɪs] ბაზრის ფასი (მოცემულ მომენტში კონკრეტული საქონლის რეალური ფასი)

market profile ['mɑ:kɪt pra'faɪl] ბაზრის პროფილი; საბაზრო პროფილური ინფორმაცია (პოტენციური მყიდველის ინდივიდუალური მახასიათებლებით: წლოვანება, სქესი და ა.შ.)

market representative ['mɑ:kɪt reprɪ'zɛntatɪv] (სხვადასხვა კატეგორიის საქონლის) შემსყიდველი ფირმის წარმომადგენელი

market research ['mɑ:kɪt ri'sɜ:ʃ] ბაზრის (გამო)კვლევა (მარკეტინგული კვლევის ნაწილი, რომელიც იკვლევს ბაზრის სტრუქტურას, მოცულობასა და ნიშან-თვისებას)

market segmentation ['mɑ:kɪt segmɛn'teɪʃn] ბაზრის სეგმენტაცია; ბაზრის დაყოფა (გარკვეული კატეგორიის გასაყიდი საქონლის სპეციფიკურობის, ბაზრის ადგილმდებარეობის, საქონლის სეზონურობის და სხვათა, - მიხედვით)

market share ['mɑ:kɪt 'ʃeə] ბაზრის წილი; საბაზრო წილი (საფირმო მარკის გარკვეული ტიპის საქონლის გაყიდვის წილი იმავე ტიპის სხვა საქონლის გაყიდვის მოცულობიდან)

market-share leader ['mɑ:kɪt 'ʃeə 'li:də] საბაზრო წილის მახასიათებლებით წინმდგომი ფირმა (იხ. აგრეთვე market share)

market skimming ['mɑ:kɪt skuːmɪŋ] პროფ. ნაღების მოხსნა (თავისუფალი ფას-წარმოქმნის სტრატეგია: მაღალი ფასის დაწესება ახალ საქონელზე საწარმოო და მარკეტინგული დანახარჯების სასწრაფოდ დასაფარავად)

market strategy ['mɑ:kɪt 'strætɪdʒi] ბაზრის სტრატეგია; მარკეტინგული სტრატეგია

market structure analysis ['mɑ:kɪtɪŋ strʌktʃə ə'nalɪsɪs] ბაზრის სტრუქტურის ანალიზი

marketwide ['mɑ:kɪtwaɪd] მთელი ბაზრის მასშტაბით

marking ['mɑ:kɪŋ] 1. (საქონლის) ნიშანდება; ნიშნის დასმა; მარკის დასმა (ელექტროკიმიურად ან მექანიკურად); 2. მარკირება; მონიშვნა; ქღევა; დაქღევა (მ.შ. ელექტროკიმიურად, მოლეკულების დონეზე და სხვ.)

mark-on ['mɑ:kən] 1. საცალო ფასნამატი (თვითღირებულებასა და საცალო ფასს შორის სხვაობა); 2. იხ. markup 3.

markup ['mɑ:k'ʌp] 1. (ფასის) აწევა; 2. ფასნამატი (საცალო ვაჭრობისას-საბითუმო ფასებზე); 3. დანამატი (წარმოების დანახარჯებზე); 4. მონიშვნა; 5. დაბეჭდვა

marriage ['mæɪrɪdʒ] ქორწინება; დაქორწინება. Δ ~ by contract კონტრაქტით ქორწინება; ~ by habit and repute სამოქალაქო (ძალდაუტანებელი) ქორწინება; წყვილთა პაბიტუსითა და რეპუტაციით განპირობებული ქორწინება

marriage mail ['mæɪrɪdʒ 'meɪl] ერთობლივსაფირომო სარეკლამო საფოსტო გზავნილები

mart [mɑ:t] 1. იშვ. ბაზარი; 2. სავაჭრო ცენტრი; 3. აუქციონის დარბაზი. Δ merchandise ~ ამერ. საბითუმო დაწესებულების მიერ გამოფენებისა და კანტორებისთვის დაქირავებული მრავალსართულიანი შენობა

mass [mæ:s] 1. უმრავლესობა; 2. სიმრავლე; 3. თავმოყრა

mar te non arte ლათ. („მარტე ნონ არტე“): „ძალა ხელყოფნება არაა“ (იგიულისხმება ფიზიკური ძალა)

mass advertising [mæ:s 'ædvɔ:tɪzɪŋ] საყოველთაო რეკლამირება (საქონლისა, მომსახურებისა და სხვათა) რადიოთი, ტელევიზიით, სარეკლამო დაფებზე, პლაკატებით, აფიშებით და სხვა.

mass media [mæ:s 'mi:diə] საყოთარი პროდუქციისა და მომსახურების ფართო რეკლამირება; მას-მედია; მ-მ. მოიცავს პრესას, რადიოს, ტელევიზიას, აგრეთვე საგზაო პლაკატებს, აფიშებს, განცხადებებს და ა.შ. იხ. აგრეთვე advertising media, admass.

mashion ['mæʃən] (აბრ.- mass+fashion-დან) საუბ. მასობრივი მოდა, იე'შენი (დიზაინური შესრულების პრეტენზიის მქონე მასობრივი მოდა, რომელიც იწერება სხვადასხვა ფირმების მიერ).

mass-market ['mæ:s 'mɑ:kɪt] ფართო მოთხოვნილების; მასობრივი (საქონლის შესახებ)

mass-marketing [mæs 'mɑ:kɪt] საყოველთაო მარკეტინგი (ნებისმიერი მომხმარებლისთვის სუპერმარკეტ ში დიდი რაოდენობის საქონლის მიყიდვა ფასდაკლებით)

master ['mɑ:stə] 1.ოსტატი; (ოსტატი-) ხელოსანი; სახელოსნოს პატრონი; 2. პატრონი, მეპატრონე (მაგ., ფაბრიკისა), მფლობელი; 3.კოლეჯის მფლობელი, უფროსი; 4. მთავარი, ხელმძღვანელი (მაგ., პროექტისა, პროგრამისა)

master budget ['mɑ:stə bʌdʒɪt] ძირითადი ბიუჯეტი.

master tariff ['mɑ:stə 'tɑ:rɪf] ძირითადი ტარიფი.

match [mætʃ] 1. გათანაბრება (მაგ.,ფასებისა); შესაბამისობაში მოყვანა; 2.მორიგება, შეწყობა; მიმარჯვება, შეფარდება; 3.გატოლება, გასწორება, გათანაბრება (მაგ., კონსტრუქციის პირობების); 4. შეჯიბრება; დაპირისპირება

matching ['mætʃɪŋ] 1. შეთანხმება (მაგ., პარიტეტულ საწყისებზე); დაპირისპირება; შეთავსება; 2. გათანაბრება (მაგ., ფასებისა); მორიგება; შეთანწყობა

material [mɑ:ɪəɪəl] 1. მასალა, ნივთიერება; 2. სტატისტიკური მონაცემები; 3 მატერიალური; არსებითი; ნივთიერი; 4. მნიშვნელოვანი; რელევანტური.

material witness [mɑ:ɪəɪəl wɪtnɪs] მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიმწოდებელი მოწმე.

mathematics ['mæθɪmætiks] მათემატიკა; მათემატიკური ნაწილი (მაგ., ეკონომიკური თეორიისა); მათემატიკური განმარტება

math [mæθ] (აბრ.) იხ. mathematics

matrix [meɪtrɪks] 1. საუბ. (აბრ. mathematics-დან) იხ. mathematics

matrix ['meɪtrɪks] 1. მათემ. მატრიცა; 2. ცხრილი; ტაბულა. **Δ income** - დანახარების მატრიცა; **loss** - თამ. თეორ. დანაკარგების მატრიცა; **payoff** - თამ. თეორ. გადასახადების მატრიცა

matron [meɪtrɒn] 1. გათხოვილი ქალი; ოჯახის დედა, მატრონა; 3. ქვრივი; 4. უფროსი და; 5. მეურნეობის გამძღოლი ქალი (საავადმყოფოში, სასტუმროში).

matter ['mætə] 1. პრობლემა; საქმე; 2. საკითხი, საგანი (მაგ., ეკონომიკური მოდელის საფუძვლისა); მნიშვნელობის ქონა; 3. ნივთიერება; მასალა; 4. ფაქტი; სასამართლო საქმე. **Δ** - business საქმიანი საკითხი

mature [mɑ: 'tʃʌ] 1. გამზადებული, მომზადებული; მომწიფებული (მაგ., საკითხის შესახებ); 2. (უკვე) გადასახდელი (მაგ., თამასუქის ვადის ბოლოსთვის); 3. დადგომა (მაგ., გადახდის ვადისა); 4. სქესობრივად მომწიფებული; 5. ზედმიწევნით მოთქმებული

maturity [mɑ: 'tʃʌrɪtɪ] 1. დროის დადგომა (მაგ., სადაზღვევო თანხის გაკემისა [მიმღებლისა]); 2. (ეკონომიკის) განვითარების მაღალი დონე; 3. ვადა; ვალის გადახდის ვალდებულების დრო. **Δ before** - ვადამდე; ~ **of loan** სესხის (დაფარვის) ვადა

maverick ['mævərɪk] სტატ. მკვეთრად გადახრილი მნიშვნელობა (გრაფიკზე)

maxim ['mæksɪm] მსოკლუ ყრასა (საინფორმაციო სარეკლამინდაციო და სხვ.)

maximand ['mæksɪmænd] მაქსიმუმების მაჩვენებელი

maximax ['mæksɪmæks] მაქსიმაქსი

maximin ['mæksɪmɪn] თამ. თეორ. მაქსიმინი (მაგ., შერეული, წმინდა და სხვა მაქსიმინი)

maximization [ˌmæksɪmə'ɪzɪʃn] წესი.

maxim (of law) ['mæksɪm ɔf lɔ:] 1. თეორიული პრინციპი; სამართლებრივი პრინციპი; 2. (თეორიული) მაქსიმუმი; 3. ქვეყნის წესი

maximum ['mæksɪməʊm] მაქსიმუმი; უდიდესი მნიშვნელობა, მაქსიმალური მნიშვნელობა (მაგ., შემოსავლის სიდიდისა)

mayhem ['meɪhem] კრიზაობის მიყენება; 2. დანვალიდება; დასაჩინება; 3. საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევა (ქუჩაში, მოედანზე და სხვ.); 4. ხელ-ფეხის შებორკვა.

mayor [meɪ] (ქალაქის) მერი.

mayoress ['meɪrɪs] მერის ცოლი.

MBA ['em'bi:'eɪ] (აბრ. **master of business administration**-დან) ბიზნესის ადმინისტრაციის მეთაური [მმართველი]. აბრ. ბამი

MC ['em'si:] (აბრ. **member of Congress**-დან) პოლიტ. კონგრესის წევრი

mean [mi:n] 1. საშუალო (მნიშვნელობა); საშუალო სიდიდე; 2. განპირობებულობა; მნიშვნელობის ქონა; 3. ინგლ. სლენ. მნიშვნელოვანი; დიდი; 4. საუბ. საუცხოო; პირველი კლასისა; ლამაზი; 5. სლენ. მძიმე; გაუგებარი. **Δ above the** ~ საშუალოზე მაღლა; **at the** ~ საშუალოდ; **by all** ~ 1. ნებისმიერი საშუალებით; 2. ნებისმიერ თანხის გაღებით; რაც არ უნდა დაჯდეს (მიზნის შესახებ)

meaning [mi:nɪŋ] მნიშვნელობა; აზრი; შინაარსი

means [mi:nz] 1. ხერხი; საშუალება; საშუალებები (მაგ., წარმოების ან მართვის საშუალებები); 2. ფულადი საშუალებები; 3. წესი; მეთოდი; 4. ხელმისაწვდომი ფული

mean-square ['mi:nskweɪ] საშუალოკვადრატული

measure ['meɪzə] 1. ზომა; მაჩვენებელი; კრიტერიუმი. 2. ქმედების ტიპი (განს., პარლამენტის მიერ დამტკიცებულ იკანონი); მანქანები (მაგ., ურთიერთობებისა); 3. მათემ. გამყოფი; 4. გაზომვა; 5. ღონისძიება. **Δ ~ of value** ღირებულების საზომი; **~ out** 1. განაწილება; 2. საზომით გაზომვა; გაცემა; **~ up** 1. (ღონის) მიღწევა; 2. (მოთხოვნილების) შესაბამისობა; (პირობის) დამყოფილება

measurement ['meɪzəmənt] 1. გაზომვა; განსაზღვრა (მაგ., მუშაობის ხარისხისა) 2. ნორმირება (მაგ., რეჟიმისა, მუშაობისა, სამეცნიერებლო სამუშაოებისა) 3. სტატ. ამონაჯერების ზომები; ამონარჩევის ზომები

meatcutter ['mi:tkaɪtə] ყასაბი; ხორცის დამჭრელი

meathead ['mi:thead] ამერ. სლენ. იდიოტი, უკუყო

mechanical [mɪkænik] 1. მექანიკური; 2. მანქანური; 3. ტექნიკური მანქანი (ნაბეჭდო რეკლამა); 4. ავტომატური

mechanism [ˈmekənɪzəm] 1. მექანიზმი (მაგ. ეკონომიკის რეგულირების, კრედიტის გამოყოფის, ფასდაწესების, ბაზრის და ა.შ.); 2. (ეკონომიკური) ინფორმაციის და მუშავეების მექანიზმი; 3. მოწყობილობა; მექანიზმი; აპარატი; ხელსაწყო. **Δ contention** - კომპ. მეცნ. კონფლიქტების გადაჭრის მექანიზმი; **decision** - გადაწყვეტილების მიღების მექანიზმი; **degradation** - (ეკონომიკური) მახასიათებელთა გაუარესების მექანიზმი

mechatronics [ˈmekətrɒnɪks] მექატრონიკა (იაპონელი მეცნიერების მიერ შექმნილი ტერმინი გულისხმობს კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებას ქარხანაში, ოფისში და სხვ.)

media [mi:diə] 1. (pl. medium-დან) 1. შუა, შუაგული; საშუალო რიცხვი; საშუალო ეტაპი; 2. რეკლ. რეკლამის საშუალებანი (ტელეხედეა, რადიო, პრესა). **Δ advertising expenditures** - რეკლამა მასობრივი კომუნიკაციების საშუალებებში; - **analysis** რეკლამის საშუალებათა ანალიზი; - **audiences** მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა აუდიტორია; - **buy** (ადგილისა და საერთო დროის) ყიდვა საქონლის რეკლამირებისათვის; - **clearance body** რეკლამის საშუალებათა კონტროლის ორგანო; - **decision** რეკლამის გარკვეულ საშუალებათა გამოყენების გადაწყვეტილების მიღება; - **director** რეკლამის საშუალებათა მმართველი (სარეკლამო სააგენტოს თანამშრომელი); - **investment** რეკლამირების დაფინანსება

media buyer [ˈmi:diə ˈbaɪə] სარეკლამო აგენტი, რომელიც ყიდულობს სარეკლამო ადგილსა და დროს სარეკლამო საშუალებებში (ტელეხედეა, პრესა და რადიო)

media costs [ˈmi:diə kɒst] 1. რეკლამის საშუალებებზე დანახარჯები; 2. რეკლამის საშუალებათა შეფასება (ფასის დადება)

mediagenic [ˈmi:diəˈdʒenɪk] ინგლ. ტელეგენური; ცელე და რადიო გადაცემების შესაფერისი

media management [ˈmi:diə ˈmænɪdʒmənt] რეკლამის საშუალებათა სამსახურის ხელმძღვანელობა (სარეკლამო სააგენტოში)

mediate [ˈmi:diət] შუამავლობის გაწევა; შუამავლობა

mediation [ˈmi:diəʃn] შუამავლობა (მაგ. კონფლიქტის რეგულირებისათვის)

mediator [ˈmi:diətə] შუამავალი, მედიატორი

medicaid [ˈmedɪkəɪd] ამერ. უფასო ან შეღავათიანი სამედიცინო მომსახურების სახელმწიფო პროგრამა

medical examiner [ˈmedɪkəl ɪˈgzæmɪnə] 1. სასაართლო-სამედიცინო ექსპერტი; 2. სადაზღვევო კომპანიის ექიმი.

medio [ˈmi:diəʊ] ლათ. („მედიო“): შუა თვე; თვის 15 რიცხვი.

mediocre [mi:diˈɒkə] საშუალო ხარისხის (საქონელი, პროდუქცია)

medium [ˈmi:diəm] 1. საშუალება; ხერხი; 2. შუამავლობა; 3. შუამავალი; აგენტი;

4. იბ. media 1.

mediums ['mɪ:diəmz] ბრიტ. საშუალო ვადიანი (5-დან 15 წლამდე) სესხი (იხ. აგრეთვე *longs; shorts*); საიმედო ფასიანი ქაღალდები, რომლის (5-დან 15 წლამდე) წარდგენისთანავე დაფარვა გარანტირებულია

meet [mi:t] 1. გადახდა; 2. დაფარვა (მაგ., პირობებისა, მოთხოვნებისა); 3. დაკმაყოფილება; შესაბამისობა; 4. უკუგდება; უარყოფა; შედაეება. **Δ to – a bill** ანგარიშის გადახდა; **to – the crisis** კრიზისის გადალახვა

meeting ['mi:tɪŋ] საქმიანი შეხვედრა; სხდომა

meeting of minds ['mi:tɪŋ əv maɪndz] 1. სურვილთა თანხვედრა (ხელშეკრულების დადებასთან დაკავშირებით); 2. ამერ. შეთანხმება; აზრთა ერთიანობა.

megabit ['megəbɪt] მეგაბიტი; მილიონი ბიტი (ინფორმაციის ტევადობის ერთეული, მაგ., მეხსიერების მოცულობის შესაფასებლად); აბრ. მგბიტი

megabucks ['megəbʌks] ამერ. სლენ. pl. მეგაბაქსი, მილიონი დოლარი; მილიონობით დოლარი (იხ. აგრეთვე *buck*)

megabyte ['megəbaɪt] მეგაბაიტი; მილიონი ბაიტი; აბრ. მგბაიტი

megacomputer ['megə,kəmputə] მეგაკომპიუტერი (იხ. აგრეთვე *maxicomputer*)

megacycle ['megə.saɪkl] 1. მეგაციკლი, მილიონი პერიოდი; 2. მეგაჰერცი, მილიონი ჰერცი; აბრ. მგპცი

megaflop ['megəflɒp] კომპ. მეცნ. მეგაფლოპი; მილიონი ოპერაცია მსოცავი მძიმით [წერტილით]; აბრ. მგფლოპი

megahertz ['megəhɜ:tz] მეგაჰერცი; მილიონი ჰერცი; აბრ. მგპცი

megalopolis ['megə'ləpəlɪs] მეგაპოლისი, მსხვილი ქალაქების აგლომერაცია

megamerger [ˌmegə'mɜ:ʒə] გიგანტური ფირმების შერწყმა

megaword ['megə,wɜ:d] მეგასტყუა, მილიონი სიტყუა (კომპიუტერული მეხსიერების ტევადობის ერთეული)

melon ['melɒn] ამერ. 1. საუბ. საერთო მოგება (რაიმე ღონისძიებიდან); 2. დამატებითი მსხვილი დივიდენდი; ტანტიემა; უფასო აქციების ფორმის დივიდენდი; 3. სლიენ. ახალბედა; გამოუცდელი

mem [mem] (აბრ.) იხ. **memorandum**

member ['membə] 1. წევრი (მაგ., საბჭოს, კომიტეტის, პრეზიდიუმის, კოოპერატივის, სადაზღვევო კორპორაციის და სხვა); 2. კონსტრუქციის ელემენტი

membership ['membəʃɪp] 1. წევრობა; 2. წევრების რაოდენობა; 3. (რიგითი) წევრები (პარტიისა, კორპორაციისა); 4. საწევრო; წევრისა. **Δ – card** წევრის ბილეთი; ~ **fee** საწევრო შესატანი; ~ **groups** (pl) რომელიმე საზოგადოებრივ ორგანიზაციაში ფორმალური ნიშნით გაერთიანებულ ადამიანთა ჯგუფი (მაგ., „საეაქრო კლუბი“)

memorandum ['memə'rændəm] მემორანდუმი (მაგ., პოლის ში ჩანაწერი დამზღვევის პამუხისმგებლობის ნაწილობრივ შეზღუდვის თაობაზე ტვირთის ნაწილობრივ გაფუჭებისას)

memorandum decision ['mema'rændəm dɪsɪʒən] სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელშიც ამ გადაწყვეტილების მიზეზი არ არის ახსნილი.

memorial [mɪ'mo:riəl] 1. მემორანდუმი; სამახსოვრო ჩანაწერი (მათ შორის ხელშეკრულების ტიპისა); 2. ჩანაწერი; შენიშვნა; 3. pl. ქრონიკა; მატრიანე; 3. პეტიტიაში ფაქტების ზუსტი აღწერა; 4. საბუთიდან ამონაწერი; 5. სავაჭრო ან ფინანსური სახის ოპერაციების ყველდღიურ ჩანაწერი.

memory ['meməri] (კომპიუტერის) მეხსიერება; ოპერატიული მეხსიერება, გარე მეხსიერება (იხ. აგრეთვე disk 2, tape)

mens ლათ. („მენს“): „ნება; შეგნება“.

mens legis ლათ. („მენის ლეგის“): „ქანონის არსი“

mens rea ლათ. („მენს რეა“): „დამნაშავე გონება“ (ფსიქიკური მდგომარეობა, რომელიც დანაშაულის არსის დასადგენად საკმარისია).

mention ['menʃ(ə)n] 1. ხაქმის მოკლე მოხსენა (სახამართლოში); 2. მოხსენება; მითითება

mentor ['mentə:] აღმსრდელი, ხელმძღვანელი, მენტორი

menu ['menju:] 1. მენიუ: კომპიუტერული სერვისული, საცნობარო, მომხმარებლური და სხვა პროგრამების განმარტებითი სია; 2. მენიუ, ევრძების სია (ფასების მითითებით)

mem [mɛp] (აბრ. member of the European Parliament-დან) პოლიტ. ევროპარლამენტის წევრი

mercantile ['mɜ:kəntaɪl] კომერციული; სავაჭრო.

mercantile law ['mɜ:kəntaɪl 'lɔ:] სავაჭრო სამართალი; ვაჭრობის სამართლებრივი აქტები.

mercantilism ['mɜ:kəntɪlɪzəm] მერკანტილიზმი (მაგ., წერილმანი ანგარი შიანობა; გამორჩენისაკენ მისწრაფება საყოფაცხოვრებო საკითხებში)

mercantilist ['mɜ:kəntɪlɪst] მერკანტილისტი

mercer ['mɜ:sə] აბრეშუმითა და ხავერდით მოვაჭრე

merchandise ['mɜ:ʃɪndaɪz] 1. საქონელი; სხვადასხვა ტიპის საქონელი; 2. ვაჭრობა

merchandise catalog ['mɜ:ʃɪndaɪz kætɒlɔ:g] საქონლის (ასორტიმენტის) კატალოგი

merchandise manager ['mɜ:ʃɪndaɪz 'mæɪdʒə] სავაჭრო (განყოფილების) მენეჯერი (საქონლის ყიდვის, გაყიდვისა და აღრიცხვის მკონტროლებელი და პასუხისმგებელი პიროვნება საცალო ვაჭრობის მალაზიაში)

merchandise mart ['mɜ:ʃɪndaɪz mɑ:t] სადემონსტრაციო - სავაჭრო კომპლექსი (მწარმოებელი ფირმისა, სადაც სავაჭრო გარიგებებს აწეობენ)

merchandising ['mɜ:ʃɪndaɪzɪŋ] 1. მერჩენდაიზინგი (საცალო ვაჭრობაში მასიურად გასაყიდად საქონლის მომზადება და მომხმარებელთა ყურადღების მიზიდვა საქონლის სავაჭრო დარბაზში განლაგებით, მალაღესთეტიკური პლან შეტების დაყე-

ნებით, საქონლის დამატებითი უფასო შეფუთვით და ა. შ.); საქონლის წარმოებისა და გაყიდვის დაგეგმვა); 2. გასაღება; ვაჭრობა; გასაღების ხელოვნება; 3. პროდუქციის გადაყიდვა (სამრეწველო) გადამუშავების გარეშე

merchant ['mɜ:ʃənt] 1. ვაჭარი; 2. ამერ. მელუქნე; 3. საუბ. „ტრაი“ (აღამიანის შესახებ)

commission ~ (ბითუმად) მოვაჭრე, რომელიც საქონელს საკომისიო მაღაზიებისათვის ყიდულობს; **provision** ~ პროდუქტებით ბითუმად მოვაჭრე

merchantable ['mɜ:ʃəntəbl] 1. გაყიდვადი (საქონლის ან პროდუქციის შესახებ); გასაყიდად ვარგისი; 2. კომერციულად მომგებიანი (საქონლის შესახებ)

merchantman ['mɜ:ʃntmən] სავაჭრო გემი, „ვაჭარი“

mercy ['mɜ:si] პატიება; შეწყალება.

mercy killing ['mɜ:sɪkɪŋ] ეუთანაზია ანუ ავადმყოფის მოკვდინება, ბოლო რომ მოეღოს მის ტანჯვას.

merge ['mɜ:dʒ] შთანთქმა; შერწყმა

merger ['mɜ:dʒə] შერწყმა (ერთი ფირმისა მეორესთან); შთანთქმა (მაგ., ძირითადი კაპიტალის ან ფასიანი ქაღალდების შექმნით)

merging ['mɜ:dzɪŋ] 1. შერწყმა (მაგ., ფირმებისა); შეზრდა (მაგ., ფირმების კაპიტალისა); 2. შერწყმული; შეზრდილი

merge/purge ['mɜ:dz/pɜ:dz] „შერწყმა-გასუფთავება“ (საკომპიუტერო ოპერაცია, რომლის მიზანია საფოსტო სივების განახლება ძველი მისამართების განქარებისა და ახლების ჩართვით გზით უშუალო საფოსტო რეკლამირებისას)

merit ['mɜ:ɪt] 1. დამსახურება; 2. ღირსება; 3. ღირსეულად ყოფნა.

meritocracy ['mɜ:ɪt'ækresɪ] მერიტოკრატია; (ინტელექტუალური ელიტის ანუ მერიტოკრატების მიერ საზოგადოების მართვის ფორმა)

merits of the case ['mɜ:ɪtsəʊð'keɪs] სასამართლო საქმის არსი.

mesh [mɜ:ʃ] ამერ. საუბ. კომერციული, სავაჭრო

mesh [meʃ] 1. გაერთიანება, გაერთმთლიანება; შერწყმა; 2. ნომერი; 3 ნიშანი

meshing [meʃɪŋ] 1. გართულება (მაგ., ეკონომიკური ობიექტის სქემისა ან ბლოკ-სქემისა); დახლართვა, დაბნევა; 2. იხ. mesh 1.

mesne [mɜ:n] 1 შუალედური (პროცესი); საშუალებო (ქმედება); 2. შუაში; მათ შორის.

mess [mes] 1. საუბ. შესანიშნავი; 2. საუბ. რთული (სიტუაცია); 3. სლენ. არაწესიერული; თავბედური

message ['mesɪdʒ] 1. შეტყობინება; ცნობება; 2. დავალება; მისია 3. (საინფორმაციო) გზავნილი; ინფორმაციული ბლოკი (ერთიანად, მთლიანად გადაცემული სიტყვები ან რიტყვების ჯგუფი); 4. განგსტერების „მისალმება-გაფრთხილება“ (ქონებისათვის ან პირისათვის ზიანის მიყენებით)

messaging ['mesɪdʒɪŋ] (ეკონომიკურ) შეტყობინებათა გაცეცლა; შეტყობინებათა გადაცემა

messenger ['mesɪndʒə] შიკრიკი (მაგ., ბროკერული ფირმისა, ბანკისა); კურიერი; მკაეპირებელი. **Δ cash** ~ ინკასატორი

mesoeconomic [mesə, 'i:kɔnɔmɪk] ინგლ. მეზოეკონომიკური (დიდი საბიზნესო კომპანიების ფუნქციონირების აღმნიშვნელი ზედსართავი სახელი)

mesoeconomics [mesə, 'i:kɔnɔmɪks] ინგლ. მეზოეკონომიკის; მეზოეკონომიკა (სტიუარტ პოლანდის მიერ მცირე (ანუ მიკრო-) და დიდი (ანუ მაკრო) ეკონომიკური ჯგუფებ შორისი საშუალოდ რგოლების დასახასიათებლად შემოტანილი ტერმინები)

Messrs „მისტერ“-ის მრავლობითი ფორმა. იხმარება ფირმების სახელწოდებებში. მაგ., **Messrs Jhons**.

message ['mesɪdʒ] კარ-მიღამო, სადაც აღამიანები ცხოვრობენ

metacharacter ['meta'kærɪkət] მეტასიმბოლო

metadata ['meta'deɪtə] მეტამონაცემები

metainference ['meta'ɪnfərəns] მეტადასკვნა; მეტაგადაწყვეტილება

metainformation [meta'ɪnfə:mɛɪʃn] მეტაინფორმაცია

metayage [,metɛɪ:ɟ:ɟ] ფრანგ. არენდა, რისთვისაც მოსავლის ნაწილს იხდიან; იჭარა ნატურით

methetics ['mɛθɪkɪtɪs] ჯგუფური დინამიკა, მეთექტიკა

MET [mɛt] (ან met) იხ. **Mid-European Time**

method ['mɛθəd] 1. მეთოდი; ხერხი; 2. სისტემა; წესრიგი; 3. ლოგიკურობა, თანმიმდევრობა **Δ ~ of depreciation** საამორტიზაციო (ცვეთის შედეგად) დარიცხვის მეთოდი; **~ of payment** ფულის გადახდის მექანიზმი (კომპლექსურ ეკონომიკურ სისტემაში); **~ of smoothing** (ეკონომიკურ მონაცემთა) გათანაბრების მეთოდი **ad hoc** ~ სპეციალური მეთოდი; **appropriation** ~ ასიგნების მეთოდი; **first-in-first-out costing** ~ „პირველად შემოსული (საქონლის) პარტია-პირველადვე გასაყალში“ პრინციპით შეფასების მეთოდი; **last-in-first-out** ~ მას. მომს. (მოთხოვნათა) უკუთანმიმდევრობით მომსახურების მეთოდი; **reinterview** ~ განმეორებითი გამოკითხვის მეთოდი

methodize ['mɛθədaɪz] სისტემატიზება; წესრიგში მოყვანა; მეთოდინება

me-too ['mi:tu:] საუბ., პროფ. მცირე ფირმის დიდ ფირმასთან შერწყმა

metro[metropolitan] area (the M.a.) ['mentrəʊ eɪrɪə] დიდი ლონდონი მუნიციპალური რაიონებით

metropolis ['mɪ'trɒpəlɪs] ძალიან დიდი ქალაქი, მეტროპოლისი

Mex [mɛks] აბრ.: 1.(mexican-დან) მექსიკელი; 2. (Mexico-დან) მექსიკა, აბრ. მექს.

Mgr (აბრ.) იხ. **manager** აბრ. მჯრ-ი

Mgt (აბრ.) იხ. **management** აბრ. მგტ-ი

micro ['maɪkrəʊ] 1. მაიკრო; მიკრო, ერთი მეგილიონედი ნაწილი, 0,000001; აბრ. M.; 2. რაიმე საგნის ან მოვლენის მცირე ზომები, ვიწრო არეალი და სხვა.

microanalysis [ˌmaɪkrəʻəʊənlɪsɪs] მიკროანალიზი; ღრმა ანალიზი (მიკროეკონომიკური და სხვა პროცესისა)

microapproach [ˌmaɪkrəʻəʃpraʊtʃ] მიკრომიდგომა; მიკრომიახლოება

microcomputer [ˌmaɪkrəʻkəmputə] მიკროკომპიუტერი; პერსონალური კომპიუტერი, აბრ. პერკო(ტერმინი პერკო შემოვიტანეთ 1990 წ. სსსრ მეცნ. აკად. „მოამბე“, №1, ტ.138, 1990 რბ.)

microdemography [ˌmaɪkrə.dɛmɔʻgrɑːfi] მიკროდემოგრაფია

microeconomic(al) [ˌmaɪkrəʻiːkəʻnɔːmɪkəl] მიკროეკონომიკური, მიკროეკონომიკის(ა)

microeconomics [ˌmaɪkrəʻɛkəʻnəmɪks] მიკროეკონომიკა; მიკროეკონომიკური თეორია

microelectronics [ˌˈmaɪkrəʊ.ɪlɛkʻtrɒnɪks] მიკროელექტრონიკა, მცირე სიმძლავრეების ელექტრონიკა (რომელსაც იყენებენ კომპიუტერებში, ვიდეოტექნიკაში და ა. შ.)

micromarketing [ˌmaɪkrəʻmɑːkɪtɪŋ] მიკრომარკეტინგი (კონკრეტულ ფირმებში ეკონომიკური გაცვლის პროცესების შესწავლა)

microequilibrium [ˌˈmaɪkrəʊɪkwɪʻlɪbrɪəm] მიკროეკონომიკური წონასწორობა

micrographics [ˌˈmaɪkrəʻgræfɪks] მიკროგრაფიკა

microsimulation [ˌˈmaɪkrəʊ.sɪmjuʻleɪʃn] მიკროდამოდგელება (ეკონომიკური ობიექტისა, კომპლექსისა ინფრასტრუქტურისა)

microvariable [ˌˈmaɪkrəʊ.vɛərɪəbəl] მიკროცვლადი (სიდიდის შესახებ)

middleman [ˌmɪdlmæn] 1. კომისიონერი; შუამავალი; 2. მსხვილი მოიჭარე

middlemarket [ˌmɪdlmɑːkɪt] საშუალო (სტატუსის) მარკეტი; საშუალო ბაზარი

middlings [ˌmɪdlɪŋz] მერეხარისხოვანი საქონელი

Mid-European Time [ˌmɪdʒʏərəʻpiʊənʻtaɪm] (აბრ. MET) იხ. სინ. **Central European Time** სინ. CET; cet

midpoint [ˌmɪdpoɪnt] საშუალო წერტილი (ინტერვალისა)

midrange [ˌmɪdriːŋdʒ] სტატ. კიდურა მნიშვნელობების ნახევარჯამი (სიდიდეთა შერჩევისას)

mid-range market [ˌmɪdriːŋdʒ ˈmɑːkɪt] საშუალო ღირებულების სამომხმარებლო საქონლის ბაზარი

Midsummer Day [ˌmɪdsʌməʻdeɪ] იხ. quarter-day (24 ივნ.)

migration [ˌmaɪgrɪʃn] გადაადგილება, გადანაცვლება, მიგრაცია (მაგ., კაპიტალის, წარმოების ფაქტორების, სამუშაო ძალის, მოსახლეობის და სხვათა მიგრაცია)

migrant [ˌmaɪgrənt] მიგრანტი, საცხოვრებელი ადგილშეცვლილი, გადასახლებული

mileage ['maɪlɪdʒ] 1. კილომეტრაჟი (მიღებში); 2. გავლილი გზა (ცხოვრებისა); 3. სარგებელი; მოგება; 4. სატრანსპორტო დანახარჯზე შეღავათი (ეხება მოსამართლეებს, ადვოკატებს, პოლიციელებს და სხვებს). **Δ to get-out of** (*smith*, რაიმესაგან) სარგებლის მიღება

miles legum ლათ. („სიღეს ღვებუ“): „კანონთა გენიანი“

milestone ['maɪlstəʊn] ეტაპი; სტადია (მაგ., სტატისტიკური სამუშაოებისა)

militant ['mɪlɪtənt] აქტივისტი; შურიგებელი (*მ. შ.* პოლიტიკური) მებრძოლი; პროფკავშირის აქტივისტი.

milking ['mɪlkiŋ] 1. წარმოების რესურსების ამოწოვა; 2. ოპერაციების ჩატარება რეზერვების გარეშე

mill [mɪl] 1. ფაბრიკა; ქარხანა; 2. წისქვილი; 3. *ამერ. ჟარგ.* ციხე; 4. ციხეში ჩასმა; *ამერ. ჟარგ.* 5. ძარცვა; მოპარვა. 6. მილი; ერთი მეათასედი; 0,001 (მაგ., 1 მარის 1000 მმ; 1 ლარის 1000 მილილიტრი; აბრ. *მლ-ი*; აბრ. *ML*)

milliard ['mɪliəd] 1. ინგლ. მილიარდი; ათასი მილიონი; 1000 000 000; 2. *ამერ.* ბილიონი

milliner ['mɪlɪnə] მილინერი (ქალის ქუდეების, ბაფთების, სხვა მოსართავეების გამზადებელი და გამყიდველი)

Milline Rate Formula სხვადასხვა გაზეთებში რეკლამების მოთავსების შეფასებათა მეთოდია (*მილინის ფორმულით სარეკლამო სტრიქონის ფასი იყოფა გამოცემის ტირაჟზე და მრავლდება ერთ მილიონზე*)

min [mɪn] (აბრ.) იხ. **minimum**; **mining**

mind ['maɪnd] 1. ფსიქიკური ჯანმრთელობა; 2. გონება; 3. აზრი; განზრახვა.

minder ['maɪndə] პირადი მცველი.

mini-budget ['mɪnɪ.bʌdʒɪt] ინგლ. მინიბიუჯეტი: ძირითად ბიუჯეტში მთავრობის მიერ შეტანილი შესწორება ან დამატება

minima de malis ლათ. („მინიმალე მალის“): „ბოროტებათაგან უმცირესი“ (ბიორეაქცია)

minimaximize [mɪnɪmæksɪmaɪz] მინიმაქსიმიზება

minimerger ['mɪnɪ.mɜːdʒə] მცირე ტექნიკური დარგის ფირმის შერწყმა დიდ კომპანიასთან (იხ. *აგრეთვე me-too*)

minimization ['mɪnɪmɪzaɪzɪŋ] მინიმიზაცია (მაგ., დანახარჯებისა)

minimize ['mɪnɪmaɪz] მინიმიზმი; მინიმალური მნიშვნელობა (მაგ., ხელფასისა); მინიმალური სიდიდე

minimum ['mɪnɪmʊm] უმცირესი შესაძლო; მინიმუმი (რაოდენობა, ფასი და ა.შ.)

mining ['maɪnɪŋ] 1. სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვება; 2. სამთო მოპოვებელი მრეწველობა

Ministry ['mɪnɪstri] სამინისტრო

min-max ['mɪnmæks] 1. მინიმაქსი; 2. მინიმაქსური (სიდიდეების შესახებ)

minor ['maɪnə] 1. ნაკლებადმნიშვნელოვანი ოდენობისა (მაგ., გასაველების შესახებ); 2. მინორული; მცირე; 3. არასრულწლოვანი

minority ['maɪ'nərɪti] 1. უმცირესობა; 2 არასრულწლოვანება (აშშ-ში 18 წლამდე).

mint [maɪnt] 1. ფულის გამომშვეები წარმოება; ხურდა ფულის მომპკრელი საწარმო; 2. ღიდი თანხა

mintage ['mɪntɪdʒ] 1. ფულზე ნაქდევნი; 2. (ფულის) ქდევნი; 3. შექმნი; გამოგონება

minute ['mɪnɪt] 1. რისამე ჩაწერა კრების ან სხდომის ოქმში; 2. საათის შესამოტედი ნაწილი.

minute-book ['mɪnɪtʊbk] 1. სხდომების ოქმები; 2. ოქმების წიგნი

M.I.S. ['em'ɑɪ'es] (აბრ.) *იხ.* management information system(s)

misadventure ['mɪsəd'ventʃə] უბედური შემთხვევა.

misallocation [mɪsələ'keɪʃən] 1. არარაციონალური განლაგება (ეკონომიკური) მონაცემებისა (მაგ., კომპიუტერულ მებსიერებაში); 2. არარაციონალური გამოყენება (მაგ., რესურსებისა)

misapplication ['mɪs'æplɪkeɪʃən] 1. გაფლანგვა; 2. ბოროტად გამოყენება (ფონდისა და სხვ.).

misappropriation ['mɪsə'prɔɪəri'eɪʃn] 1. არაეკონომიკური მიყუთვნება; 2. გაფლანგვა (მაგ., სახსრებისა)

misbehaviour [mɪsbɪ'heɪvjə] სახელმწიფო პირისათვის შეუწყობრებელი, მაკონამდებობის ბოროტად გამოყენების დანაშაული

misbill ['mɪsbɪl] არასწორი ანგარიშის წარდგენა

misc. (აბრ.) *იხ.* miscellaneous

miscalculation ['mɪskælkju'leɪʃn] შეცდომა გამოთვლებში; გამონგარჩემებისა დაშვებული შეცდომა

miscellaneous ['mɪskæli'nɪʃəs] 1. სხვადასხვაგვარი; არაერთგვარონი; შერეული (საქონელი, პროდუქტი და სხვა); 2. სხვადასხვა (მუხლი ბალანსში)

mischief ['mɪʃɪf] 1. ბოროტება; 2. უბედურება; 3. ხრიკი; ინტრიგა

misconduct [mɪs'kɒndʌkt] 1. ცუდად მართვა, ცუდად გაძღოლა (პროფესიული დარგისა); 2. არასწორად მოქცევა; ამორალურად მოქცევა

misdate [mɪs'deɪt] 1. არასწორად დათარიღება (საბუთისა); 2. გაყალბებული რიცხვი, მონაცემი და სხვ.

misdeed [mɪs'di:d] 1. დანაშაული; 2. დაუდევრობა; შეცდომა.

misdelivery [ˌmɪsˈdɪːlɪvəri] (საქონლის) არასწორი მიწოდება; დაუკომპლექტებელი ნაწარმის მიწოდება

misdescription [ˌmɪsdɪsˈkrɪpʃn] არასწორი აღწერა (მაგ., კონტრაქტის საგნისა)

misdirect [mɪsdaɪˈrɛkʃ(ə)n] ჩაყვით; მსაჯულთათვის არასწორი ინსტრუქციების მიცემა სამართლის საკითხთან დაკავშირებით

misery [ˈmɪzəri] სიღატაკე; უმწეო ეკონომიკური მდგომარეობა (მაგ., შინამრეწველისა, კერძო საწარმოსი)

misfeasance [ˈmɪsˈfiːsəns] სამართლებრივი ქმედების არასამართლებრივად წარმართვა; 2. უფლების გადაშეტება.

misjoinder [ˌmɪsˈdʒɔɪndə] ეინმეს არასწორად ჩათვლა სასამართლო პროცესის მონაწილე მხარედ.

misjudg(ment) [ˌmɪsˈdʒʌdʒmənt] არასწორი სასამართლო გადაწყვეტილების მიღება.

mislabeling [ˌmɪsˈleɪbəlɪŋ] არასწორი მარკირება; არასწორი ნიშანდება

mismatch [mɪsmætʃ] 1. გაუთანაბრებლობა (მაგ., ფასებისა); 2. შეუსაბამობა (მაგ., მოთხოვნილებასა და მიწოდებას შორის); 3. არაკევივალენტობა

misprision [ˌmɪsˈprɪʃn] 1. ზოგადად, საქმის გადაუწყვეტლობა; ზომების მიუღებლობა; 2. დანაშაულის დაფარვა

misredemption [mɪsrɪˈdɛmpʃn] არასწორი დაფარვა (მაგ., ვალისა)

misreporting [ˌmɪsˈrɪˈpaʊɪŋ] არაზუსტი მონაცემების შეტყობინება; არასწორი ინფორმაციის მიწოდება

misrepresent [ˌmɪsˈreprɪˈzent] ფაქტების არასწორად, დამახიზჯებულად წარმოდგენა; ფაქტების გაჟღერება.

missing [mɪsɪŋ] 1. სახეზე არმყოფი; 2. უკვალად დაკარგული.

mission [mɪʃn] 1. მისია; 2. ცხოვრების მიზანი; აღიარება; 3. დაულება; მივლინება.

missionary selling [ˈmɪʃnɔɪriˈselɪŋ] მისიონრული გაყიდვა; მისიონრობა (აბალსაეკრო უბნებში აბალი საქონლის გასაყიდად კომვიაჯორების გამოყენება)

misstatement [ˌmɪssteɪmənt] იხ. **misreporting**

mis-step [ˌmɪsˈstep] მცდარი ნაბიჯი; შეცდომა; მცდარი გადაწყვეტილება;

mistake [mɪˈsteɪk] 1. შეცდომა; გაუგებრობა; 2. შეცდომის დაშვება; არასწორად გაგება; ცდომილება

mistake in venue [ˈmɪsteɪkɪnˈvenjʊ] სამართალწარმოების დაწყება არა იმ სასამართლოში, რომელიც საჭიროა.

mistrial [ˈmɪsˈtraɪəl] არასწორად. წარმართული სასამართლო პროცესი, სადაც შეცდომებია დაშვებული.

mistrust [mis'trʌst] უნდობლობა; ეჭვი.

misuse [ˌmɪs'juːs] 1. არასწორი გამოყენება; 2. ბოროტად გამოყენება; 3. (ყონდის ან თანხების) გაფლანგვა

mitigate ['mɪtɪgeɪt] (დანაშაულის) შემსუბუქება,

mittimus ['mɪtɪməs] ლათ. („მიტიმუს“): 1. სასამართლოს ბრძანებით დაკავება ან ციხეში ჩასმა; 2. საქმის სხვა სასამართლოში გადაგზავნის განკარგულება; 3. საუბ. დათხოვნა (მუშაკისა).

mix [mɪks] 1. (ნაწარმის) ასორტიმენტი; (საქონლის) ნომენკლატურა; 2. სტრუქტურა (მაგ., ფულის მასისა, მრეწველობისა)

mixture ['mɪksʃə] ნაერთი (მაგ., სტრატეგიების ნაერთი ეკონომიკურ თამაშთა თეორიაში); კომპოზიცია. - **of distributions** სტატ. განაწილებათა ნაერთი; რამდენიმე განაწილების ფუნქციის საშუალო აწონილი (მნიშვნელობა)

mixed economy [mɪkst.ekə'nəmi] შერეული ეკონომიკური სისტემა (რომელშიც ზოგიერთი წარმოება სახელმწიფოს კუთვნილებაშია, სხვა საშუალებები კი ეკერძო პირის, მაგ., სათანადო აქციათა მფლობელების ხელშია. სინ. შერეული კაპიტალისტური ეკონომიკა; მართული ეკონომიკა)

mkt. [emkeɪt:] (აბრ.) იხ. Market აბრ. მკტ-ი

mktg [emkeɪt:dʒ:] (აბრ.) იხ. marketing. აბრ. მკტ-ი

ml [emel] (აბრ. millimetre-დან) მილილიტრი; 0,001 ლ; აბრ. მლლი

mm [emem] (აბრ. millimetres -დან) მილიმეტრი; 0,001 მ; აბრ. მმი

mn [em en] (აბრ. mindight-დან) შუალამე; შუალამის(ა)

mng [emendʒ:] (აბრ.) იხ. managing

mngmt [emendʒ:emnt:] (აბრ.) იხ. management; აბრ. მენეჯმ, სინ. აბრ. მნჯმტ-ი

mngr [emendʒ:ɔ:] (აბრ.) იხ. manager; აბრ. მნჯრ-ი

mo [em ou] (აბრ. month-დან) თვე

m. - o (აბრ. months old-დან) რამდენიმე თვის, თვეების უკან (მაგ., საბუთის სიძველის შესახებ და სხვ.).

mob [mab] აშერ. მაფია; ბანდიტები. **mob law** მაფიის კანონი; თვი, თგასამართლება.

mobile ['məʊbaɪl] 1. მოძრავი; მობილური; 2. ცვალებადი. - **exposition** მოძრავი გამოფენა (ახალი საქონლისა, პროდუქციისა); ~ **unit** ტელეფ. მოძრავი ტელეკამერა (მაგ., სატელევიზიო რეკლამებისათვის გამოფენიდან დს სხვ.).

mobility [məʊ'bɪlɪti] 1. მობილურობა; ძვრადობა; 2. გადაადგილება; 3. გადატანა, გადაქაჩვა (მაგ., კაპიტალისა); 4. გადასახლება

mod [mad] აბრ. 1. იხ. modern; 2. იხ. modification (module-დან) მოდული; ზომის ერთეული; 4. (modules-დან) კოეფიციენტი; მოდული

modal [maʊdl] 1. სტატ. მოდალური; (განაწილების) მოდასთან დაკავშირებული; 2. სახეობასთან დაკავშირებული, სახეობისთვის დამახასიათებელი (მაგ., ნიშან-თვისების შესახებ)

mode [maʊd] 1. მეთოდი; ხერხი; 2. (მუშაობის) რეჟიმი; 3. ტიპი; სახე (მაგ., ტრანსპორტისა); ფორმა; ხასიათი (მაგ., უწესიერობისა, ფუნქციონირებისა); 4. სტატ., კომერც. მოდა განაწილების სიმკვრივისა (მაგ., ციფრთა ნაკრებში 2, 7, 6, 3, 7, 8, 7, 9, 6, 4, 7 მოდა არის ციფრი 7; იგი ყველაზე ხშირად შეორდება. ამიტომაც ასეთ შემთხვევაში კომპერციაში იყენებენ ამგვარ მოდას, ციფრს; იხ. სინ. norm 3).

model ['mɒdl] 1. მოდელი (მაგ., ეკონომიკისა, ობიექტისა); მაკეტი; ნიმუში; 2. მარკა, კონსტრუქცია; ტიპი; მოდელი (მაგ., საფინანსო სექტორისა, სავარაუდო დანახარჯებისა). ~ of exchange გაცვლის მოდელი; ~ of supply მომარაგების მოდელი. **backlogging** - შეკვეთების ზრდის შემცირების [დაუალიანების] მოდელი; **company** - ფირმის მოდელი; **input-output** - „დანახარჯები — გამოშვება“ (ტიპის) მოდელი; **inventory** - მარაგების მართვის მოდელი; **waiting - line** - (მოთხოვნათა) რიგის მოდელი

modeling ['mɒdlɪŋ] დამოდლევა; მოდელის აგება. - **transformation** მოდელური გარდაქმნა (მაგ., ეკონომიკური ობიექტისა, გამოსახულებისა)

model stock ['mɒdl stæk] (საქონლის) სანიმუშო მარაგი (საკირო დროს აუცილებელ ადგილას უეჭველად მისატანი მარაგის შესახებ)

modem ['mɒdəm] მოდემი (კომპიუტერთან ან კომპიუტერულ ქსელთან ტელეფონის ხაზებით სადიალოგოდ დამაკავშირებელი მოწყობილობა); მოდულატორ-დემოდულატორი

moderate ['mɒdərɪt] 1. თანაბარი; საშუალო (მაგ., ხარისხის შესახებ); 2. ზომიერი (მაგ., ფასის შესახებ); 3. მცირე (მაგ., საქონლის რაოდენობის შესახებ); 4. გონივრული; სალი (მაგ., აზრის შესახებ); ჩანსალი; კეთილგონივრული (მაგ., შეხედულების შესახებ); 5. შენელება (მაგ., ფასების რყევებისა) - **buyer** საშუალო (შესაძლებლობის) მყიდველი

moderator ['mɒdəreɪtə] 1. მოდერატორი, შუამავალი; მსაჯი; 2. ტელეზ. დისკუსიის წამყვანი

modern ['mɒdn] 1. ახალი; თანამედროვე; 2. ხშირად (pl.) ახალი დროების ადამიანი; თანამედროვე ადამიანი (ახალი იდეების, გემოვნების დამწერგავი, მიმდევარი)

modest ['mɒdɪst] 1. შეზღუდული, მცირე (მაგ., საშუალებები, ქონება); 2. თანაბარი; თავშეკავებულ

modification [mɒdɪfɪ'keɪʃn] 1. სახეცვლილება; სახეცვალებადობა; შეცვლა (მაგ., ეკონომიკური ციკლისა); გარდაქმნა; მოდიფიკაცია (მაგ., პროდუქციისა); 2. ვარიანტი; სახე-სხვაობა

modus ლათ. („მოდუს“): სახე; ხერხი; სტილი (pl. modi). **Δ - operandi** მოქმედების ხერხი (ან გეგმა)

modus precedenti ლათ. („მოდუს პრეცედენტი“): პროცესის ჩატარების წესი.

modus vivendi ლათ. („მოილუს ვივენდი“): 1. პოლიტ. მოდუს ვივენდი, დროებითი

შეთანხმება ან დარეგულება (საკითხისა მოწინააღმდეგე მხარეებს შორის); 2. ცხოველების სტილი

moiety [ˈmoɪəti] ნახევარი; წილი; ნაწილი.

molest [məˈlest] 1. სექსობრივი ძალადობის მექანა (განს., ქმრის მხრიდან ცოლის მიმართ); 2. თავედასხმა (გამყვლელებზე); 3. აკვირება, თავის მობეჭვება

molester [ˌməʊləstə] 1. სექსობრივი კავშირის დამძალებელი; 2. ქენაში თავედამსხმელი

mom and pop outlets [ˈmɑʊm ɒnd pɒp aʊtlets] საოჯახო მაღაზიები (რომლებსაც ოჯახის წევრები აფინანსებენ და ემსახურებიან)

monetarism [ˈmɒnɪtərɪzɪm] აშერ. მონეტარიზმი; მონეტარისტული დოქტრინა

monetization [ˌmɒnɪˈtɑɪˈzeɪʃn] ფულადგადაქცევა; მონეტარიზაცია. Δ – of surplus value დამატებითი ღირებულების ფულად გადაქცევა; debt – საგადასახადო ვალდებულების ნაღდ ფულად გადაქცევა

monetary [ˈmɒnɪtəri] 1. მონეტარული; ფულადი; ფულის(ა); კრედიტული; 2. სავალუტო; ვალუტის(ა)

monetize [ˈmɒnɪtaɪz] 1. მონეტიზება; (ფულის) მეტალიზებული სტანდარტის შემოღება; ფულის მეტალიზებული ღირებულების დადგენა; 2. ფულად გადაქცევა; 3. ფულის გაშვება ბრუნვაში

money [ˈmʌni] 1. ფული; 2. pl. სამონეტო სისტემები; 3. ვალუტა; 4. საგადასახადო საშუალება; . Δ ~ at long გრძელვადიანი სესხი; ~ at short მოკლევადიანი სესხი; ~ of deposit დეპონირებული ფული; დეპოზიტზე მყოფი ფული; to make ~ საუბ. ფულის კეთება; ფულის გამოშვება; ფულადი მოგების მიღება; to put ~ ფულის ჩადება (მაგ., ბიზნესში); bogus – ყალბი ფული; borrowed – სესხი; day-to-day ~ ერთდღიანი სესხი; option – პრემია; pin ~ სახარჯო ფული (მცირე საყიდლებისათვის, გართობისათვის); pocket ~ ჯიბის ფული; seed ~ საწყისი ინვესტიციები; smart ~ ჭარბი; კომპენსაცია; soft ~ ქალაქის ფული; ბანკოტები

money center bank [ˈmʌniˈsɛntə ˈbæŋk] ცენტრალური კომერციული ბანკი. აბრ. ცკბ-ი

moneychanger [ˈmʌniˈtʃeɪndʒə] (ფულის) გადამზურდავებელი, გამცვლელი

moneyed [ˈmʌniɪd] ფინანსური; საფინანსო; ფულის(ა)

monger [ˈmɒŋgə] ცალობით მოვაჭრე; დილერი (განსაკუთრებით ხილით და ბოსტნეულით გამყიდველები, მაგ., fishmonger თევზეულით მოვაჭრე), ვაჭარი

moniker [ˈmɒnikə] ინგლ. სლენ. სახელი; მეტსახელი, ზედმეტი სახელი

monitoring [ˈmɒnɪtərɪŋ] მონიტორინგი: 1. მიმდინარე კონტროლი; 2. დავიკრევა (დისპეტჩერული) მართვა

monkey [ˈmɒŋki] ბრიტ. საუბ. ხუთასი ფაუნდი; ხუთასი ფუნტი

monnet ['mɒnɪt] მონნეტი (ევროპული ჰიპოთეზური ფულის ერთეული. დიკავ- შირებულა *ჟან მონნეს* სახელთან, *Jean Monnet, 1888-1979წწ.*)

monogamy [mɒ' nɒgəmi] ერთქორწინება; მონოგამია

monomial [mɒ' nɔ:miəl] მათემ. 1. ერთწევრი; 2. ერთწევრიანი

monopolization [mɒ' nɒpɔ:lɪzeɪʃn] მონოპოლიზაცია; განსაკუთრებული უფლების გავრცელება და სხვ.

monopolize [mɒ' nɒpɔ:lɪz] მონოპოლიზება (გარკვეულ დარგში გაბატონება და სხვ.).

monopoly [mɒ' nɒpɔ:li] 1. მონოპოლია; 2. მონოპოლისტური გაერთიანება. **Δ commercial** - სავაჭრო მონოპოლია; **patent** - საპატენტო მონოპოლია; მონოპოლია პატენტზე; **pure** - წმინდა მონოპსონია (საბაზრო სიტუაცია, რომელშიც ერთადერთ მყიდველთან ვაჭრობს რამდენიმე კონკურენტი-გამყიდველი)

monopsony [mɒ' nɒpsɔ:ni] მონოფსონია; ერთი პირის ან კომპანიის მიერ მთელი საბაზრო სიტუაციის კონტროლი

moonlighting ['mʊ:nlaɪtɪŋ] საუბ. საღამოს (ან ღამის) ცელაში შეთავსებით მომუშავე

mooring ['mɔ:ɪŋ] გემოსაყუდელი; სასაყუდელი

mooring [mʊ:' tɪŋ] სასამართლო პროცესის ინსცენირება (მაგ., იურიდიულ კოლეჯში.

moratorium [mə' rɔ:ɪtɔ:riəm] მორატორიუმი; საგადასახადო ვადის გაგრძელება; საფინანსო ვალდებულებათა გადავადება

morg [mɔ:g] მორგი; გარდაცვლილების ოთახი

mortality [mɔ:' tælɪtɪ] 1. გასვლადობა (ძირითადი კაპიტალის ობიექტების) გასვლის წილი; გასვლის დონე; 2. მუშაობის ხანგრძლივობა; 3. (ექსპლუატაციიდან) ამორთვა, გამორთიშვა; 4. დემოგ. მოკვდაობა; 5. დაეარდნა (მაგ., პირუტყვისა)

mortgage ['mɔ:gɪdʒ] 1. წინდი, საწინდარი; იპოთეკა; 2. გირაო; 3. დაგირავება; 4. სანაძლეო; ნაძლევი; 5. ბეს მიცემა; 6. სესხის მიღება (უძრავი ქონების სახით); 7. იპოთეკური დავალიანება

mortgageable ['mɔ:gɪdʒəbəl] დაგირავებადი; დასაგირავებლად ვარგისი

mortgagee [ˌmɔ:ɡə' dʒi:] გირაოს კრედიტორი (დაგირავებული ქონების უფლების მქონე)

mortgagor [mɔ:' ɡɪdʒə] დამგირავებელი, საწინდრის გამცემი

mortmain ['mɔ:tmɛɪn] „მარჯვენა ხელის სამართალი“ (იურიდიული პირის მიერ საკუთრების ფლობა, რომლის გაყიდვის უფლება მას არ გააჩნია).

mortrager იხ. **mortragor**

mosaic graphics ['mɔ:zɛɪk 'græfɪks] მოზაიკური გრაფიკა; ბლოკური გრაფიკა

(წერილების, აფიშების, სავაჭრო ნიშნების და სხვათა დასამზადებლად ლაზერული პრინტერის შემუშავებით)

mos legem regit ლათ. („მოს ღვეგემ რეგიტ“): „ჩვეუვა კანონის მართაქს (დაახლოებითი ეკვივალენტი: ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესია).“

most favoured nation [maʊst 'feɪvəd neɪʃn] უპირატესი სავაჭრო უფლების მქონე ქვეყანა

motel [maʊ'tel] მოტელი; ავტო - ან მოტომოგზაურთა სასტუმრო

motion ['mɔ:ʃn] 1. მოძრაობა; გადაადგილება; 2. კრებაზე გამოტანილი წინადადება; 3. მოსამართლისათვის განცხადებით მიმართვა (კონკრეტული) განკარგულების გაცემის თაობაზე

motivation [ˌmɔ:ʃn 'vɛɪʃn] 1. დასაბუთება; მოტივირება; სტიმულირება; წახალისება; 2. მასტიმულირებელი ფაქტორი; 3. მოტივების მოყვანა; საბუთების მოტანა; მიზეზების მოყვანა

motive ['mɔ:ʃɪv] 1. მოტივი; მიზეზი; სტიმული; 2. საფუძველი; 3. სტიმულირება; წაქეზება; აღძვრა; 4. მიზეზად ყოფნა

motor freight [maʊtə fraɪt] საავტომობილო ტვირთი

mouse [maʊs] მუსი; ელექტრონული თავი (კომპიუტერის მონიტორთან მიერთებული გრაფიკულ პროგრამებთან სამუშაო სამარჯვე. იხ. **monitor**; **mosaic graphics**)

movant ['mu:vənt] წინადადების (ან შუამდგომლობის) წამომყენებელი პირი.

move [mu:v] 1. მოძრაობა (მაგ., კაპიტალისა); გადაადგილება; 2. ცვლილება (მაგ., ფასისა, აქციების კურსისა). 3. თამ. თეორ. ეკ. სვლა; 4. ნაბიჯი; ღონისძიება; 4. (წინადადების) შემოტანა; 5. განვითარება (მაგ., ეტაპისა); 6. გადაცემა; 7. მართვა; მანიპულირება; 8. ოფიციალური შეთავაზება კრების წინაშე; 9. რაიმე საკითხის ირგვლივ. **Δ - for** შუამდგომლობა; ~ **in** შეტანა; შეყვანა; ~ **out** გამოტანა; ~ **up** მალლა სვლა, ამაღლება (მაგ., აქციების კურსისა)

movement ['mu:vmənt] 1. მოძრაობა; გადაადგილება, გადანაცვლება; 2. დინამიკა, მოძრაობა; 3. გამოცოცხლება (მაგ., ბაზარზე); 4. ცვლილება (მაგ., ფულის კურსისა); 5. გადასახლება, ადგილმდებარეობის შეცვლა; 6. შრომითი მოძრაობა (წარმოების ორგანიზაციაში); 7. კაპიტალის მოძრაობა;

mover ['mu:və] 1. მოთავე; ინიციატორი; 2. წინადადების შემომტანი პირი; 3. მიგრანტი; გადასახლებული; 2. ავტორი; (იდეის) ინიციატორი; წინადადების შემტანი; 3. pl. გასაველიანი საქონელი

M. P. [em 'pi:] (აბრ. **Member of Parliament**-დან) პოლიტ. პარლამენტის წევრი

m. p. h.; mph. [em 'pi:ɪtʃ] (აბრ. **miles per hour**-დან) მილი საათში; აბრ. მილი-სთ.

Mr., mr [em 'ɑ:] (აბრ. **mister**-დან) მისტერ (მამაკაცის სახელ და გვართან, ან მართო გვართან ერთად წერისას ხმარებული შემოკლება)

Mr. Big სლენ. მნიშვნელოვანი უცნობი დამნაშავე.

M. R. P. [cm'ɑ:pi:] (აბრ. **manufacturer's recommended price**-დან) მეწარმეების (დამამზადებლების) მიერ რეკომენდებული ფასი

Mrs; mrs. [cmɑ:es] (აბრ. **missis, mistress**-დან) სკოლ. მისიზ (გათხოვილ ქალთან საქმიან წერილობით მიმართვისას, ქმრის გვარის წინ მინაწერი შემოკლება; იწერება აგრეთვე ქმრის სახელისა და გვარის წინაც)

Ms [cm'es] (აბრ. **Miss**-დან) სკოლ. მიზ (წერილობით ან საქმიან საუბარში ქალთან მიმართვისასაც იყენებენ **Ms** და **Mrs**, თუ კი არაა ცნობილი გათხოვილია თუ არა მოსაუბრე. იხ. აგრეთვე **Mrs.**).

ms., MS [cm'es] (აბრ. **manuscript**-დან) ხელნაწერი

MS-DOS [cm'esdiɔ:si:] დისკური ოპერაციული სისტემა პერსონალური კომპიუტერებისათვის. აბრ. დოს; მს-დოს

M. T. [cm'ti:] აბრ.: 1. (**Mean Time**-დან) საშუალო დრო; 2. (**motor transport**-დან) ძრავიანი ტრანსპორტი, ავტოტრანსპორტი; 3. (**mail transfer**-დან) ფოსტით გზავნილი, ფოსტით გაგზავნა

Muckraker ['mʌkɾeikə] 1. ადმინისტრაციული და პოლიტიკური მაქინაციების გამოძიების ჩატარება; 2. ნაგვის ამოშიჩქნი, სკანდალური ქრონიკის ავტორი (კორუფციის მყარტიკებელი ჟურნალისტი)

mug [mʌg] 1. სლენ. ადვილად მოსატყუებელი პირი; მიაპიტვი; 2. სახე; რობოტული ფოტოსურათისათვის.

mugging [mʌgɪŋ] ვინმეზე თავდასხმა და მისი გაძარცვა.

mulet [mʌlkt] 1. ჯარიმა; საურავი; 2. დაჯარიმება, 3. დასჯა; 4. ჩამორთმევა, წართმევა (დასჯით ან მოტყუებით).

muletary ['mʌlktɔ:ri] საჯარიმო.

mulligan ['mʌlɪgən] ბრიტ. სლენ. რესტორანი (იხ. აგრეთვე **resto**)

multicast agent [mʌlti'kɑ:st 'eɪdʒənt] შეტყობინებათა მიწოდების მრავალმონეტრიანი სამსახური

multichanel [ˌmʌlti'tʃ:neɪl] მრავალარხიანი (სისტემის შესახებ)

multicommodity [ˌmʌlti'kɔ:mɔ'dɪtɪ] მრავალპროდუქტიანი (მარაგის მართვის სისტემის შესახებ)

multicomputing [ˌmʌlti'kɔmpju:ɪŋ] (ეკონომიკურ) მონაცემთა დამუშავება მრავალპროცესორიან (მრავალკომპიუტერიან) სისტემაში

multidatabase [ˌmʌlti'deɪtə'beɪz] მონაცემთა მულტიბაზა (მაგ., რამდენიმე ელკალური ფირმის მონაცემთა ბაზა, რომელიც გამოთვლით ქსელშია ჩართული)

multidivisional [ˌmʌlti'dɪvɪʒənəl] მრავალპროფილილიანი (მაგ., მაგ., კორპორაციის შესახებ)

multifariousness [ˌmʌlti'fɛəriəsnis] ერთ სარჩელში მოთხოვნათა არასწორი გაერთიანება.

multifunctional [ˌmʌltɪˈfʌŋkʃənəl] მრავალფუნქციური; უნივერსალური

multiimage [ˌmʌltɪˈɪmɪdʒ] 1. მულტიმიჯი; პოლიეკრანული სახე (მაგ., ეკონომიკური ობიექტისა, ქარხნისა და ა. შ.); მრავალსახა; 2. მრავალჩარჩოიანი; მრავალეკრანიანი

multilateralism [ˌmʌltɪlɑːtərəlɪzəm] მრავალმხრივი ურთიერთობების პრინციპი (მაგ., რამდენიმე ქვეყნის ფირმების სავაჭრო ურთიერთობების შესახებ)

multilevel [ˌmʌltɪˈleɪvəl] მრავალდონიანი (მაგ., სტრუქტურის შესახებ)

multilogic [ˌmʌltɪˈlɒdʒɪk] მათეშ. 1. მრავალფუნქციური (მაგ., ეკონომიკური ობიექტის შესახებ); 2. გაშლილი ლოგიკიანი, ფართო ლოგიკური შესაძლებლობის(ა); უნივერსალურ ლოგიკიანი

multimedia [ˌmʌltɪˈmɪːdiə] მულტიმედია (კომპიუტერული ტექნოლოგიური საშუალებები: ბგერითი ბარათი, კომპაქტ-დისკო, ჯოისტიკი, ანიმაცია და სხვ.). **Δ - information** მულტიმედიაური (მრავალსახოვანი) ინფორმაცია (მაგ., ბგერითი, ტექსტური, გრაფიკული და სხვ.).

multinational [ˌmʌltɪˈnæʃənəl] 1. მრავალეროვნული; ეროვნებათშორისი (მაგ. კომპანიის შესახებ); საერთაშორისო (მონოპოლია); 2. მრავალრაციონალური

multinational corporation [ˌmʌltɪˈnæʃənəl ˈkɑːpərəɪʃn] ეროვნებათშორისი კორპორაცია (კორპორაცია, რომელიც მონაწილეობს საერთაშორისო საწარმოო და კომერციულ საქმიანობაში, აწარმოებს, ყიდის და რეკლამას უკეთებს საქონელს სხვადასხვა ქვეყანაში)

multipack [ˈmʌltɪpæk] მულტიპაკი (კონტინერული საფუთავი, რომელიც შეიცავს ცალკე შეფუთულ რამდენიმე ათულ საქონელს)

multiple [ˈmʌltɪpl] 1. ჭერადი (რიცხვი); ჭერადი ჭამი; 2. რთული; შედგენილი; ჭერადი; 3. მრავალჭერადი; მრავლობითი; მრავალრიცხოვანი; 4. pl. ერთი ტიპის (ერთი ფირმის) მალაზიები. **Δ - - access** კოლექტიური მომსახურების (მაგ., კომპიუტერული სისტემა); მრავალი აბონენტისათვის შეღწევადი (მაგ., ეკონომიკურ ცოდნათა ბაზის ან კომპიუტერული მესხიერების შესახებ)

multiple brands [ˈmʌltɪˈbrændz] მრავალნაირი მარკები (გასაღების ბაზრის გაფართოების მიზნით ერთი და იგივე მწარმოებელი ფირმის მიერ ერთი სახის საქონლისთვის გამოყენებული სხვადასხვა სახელწოდება)

multiple pricing [ˈmʌltɪpl ˈpraɪsɪŋ] მრავალჭერადი ფასდაკლება (რამდენიმე ერთეული საქონლის ერთდროული ყიდვისას)

multiplex [ˈmʌltɪpleks] 1. მრავალჭერადი გადაცემა (მაგ., ეკონომიკური მონაცემებისა); მულტიპლექსური გადაცემა; 2. მულტიპლექსირება, შემქმნირება (მაგ., საინფორმაციო არხებისა); 3. მრავალჭერადი; მულტიპლექსური

multiplication [ˈmʌltɪplɪˈkeɪʃn] 1. გამრავლება; გადამრავლება (მაგ., უწყვეტი ეკონომიკური სიდიდეებისა); ზრდა; 2. მულტიპლიკაცია (ეკონომიკური პროცესი)

multiplicity [ˈmʌltɪˈplɪsɪtɪ] სიმრავლე (მაგ., ფირმების სიმრავლის შესახებ)

multiplier ['mʌltɪ'plaɪə] 1. მულტიპლიკატორი (მაგ., მოვების, გასავლისა); მამრავლი; თანამამრავლი; 2. მამრავლებელი; გამრავლების მოწყობილობა; 3. მამრავლი ელემენტი. **budget** ~ სახელმწიფო ბიუჯეტის მულტიპლიკატორი; **export** ~ ექსპორტის მულტიპლიკატორი; **stock** ~ საბირჟო მულტიპლიკატორი (მაგ., აქციების საბაზრო ფასის თარღობა უკანასკნელად გაცემულ დივიდენდის ღირებულებაზე); **tax** ~ საგადასახადო მულტიპლიკატორი (მაგ., ეკონომიკაზე ფისკალური ზომებით, — წმირად, სამემოსავლო გადასახადის შემცირებით, — გამოწვეული მოქმედება)

multi-point aspect ['mʌltɪ'pɔɪnt 'æspækt] მრავალმხრივი რაყურსი; (ეკონომიკური ობიექტის, საქონლის და ა. შ.) სხვადასხვა მხრივ დათვალიერება (კომპიუტერული დისფლის ეკრანზე)

multi-point extension ['mʌltɪ'pɔɪnt ɪk'stɛnʃɪn] მრავალსატელეფონო აბონენტთან შემაერთებელ (სატელეფონო აპარატთან მისადგმელი მოწყობილობა)

multi-priority ['mʌltɪ'praɪəritɪ] 1. მრავალპრიორიტეტიანობა; 2. მრავალპრიორიტეტული მუშაობა

multi-processing ['mʌltɪ'prɒsɛsɪŋ] 1. პარალელური დამუშავება (მაგ., ეკონომიკური მონაცემებისა); ერთდროული დამუშავება, მულტიდამუშავება; 2. მრავალპროცესორული დამუშავება (მონაცემებისა)

multi-processor ['mʌltɪ'prɒsɛsə] მრავალპროცესორული სისტემა; მულტიპროცესორი

multi-programing ['mʌltɪ'prɒgræmɪŋ] მიყლტიადპროგრამება, მიყლტიპროგრამირება

multi-purpose ['mʌltɪ'pɜ:pəs] მრავალმიზნობრივი; უნივერსალური

multi-queue system ['mʌltɪkju: 'sɪstɪm] მრავალრიგიანი სისტემა

multiring ['mʌltɪ'rɪŋ] მრავალრგოლიანი სტრუქტურა (მაგ., ქსელისა)

multisequencing ['mʌltɪsɪ'kwɛnsɪŋ] განპარალელება (მაგ., ეკონომიკური ობიექტის ფუნქციონირების პროგრამისა რამდენიმე შტოდ)

multistage ['mʌltɪ'steɪdʒ] მრავალეტაპიანი; მრავალსაფეხურიანი; მრავალკასკადიანი

multistore ['mʌltɪ'stɔ:] ამერ. მაღაზიების ქსელი

multitasking ['mʌltɪ'tɑ:skɪŋ] მრავალამოცანიანი სამუშაო

multiterminal ['mʌltɪ'tɑ:mɪnəl] მრავალტერმინალიანი, მრავალდისფლიანი

multithreading ['mʌltɪ'θredɪŋ] 1. მრავალწაყადური დამუშავება (მაგ., ეკონომიკური ურთიერთდაყემირებული მონაცემებისა); 2. მრავალწაყადური დამუშავების ორგანიზება

multiuser ['mʌltɪjuzə] 1. მრავალმომხმარებლური; მრავალაბონენტიანი; 2. არაკალსახა; მრავალნიშნა; მრავალსახა

multiwindowing ['mʌltɪ'wɪndɔwɪŋ] 1. მრავალეკრანული მუშაობის ორგანიზაცია (დისფლისა); 2. პოლიეკრანული რეჟიმი (დისფლის მუშაობისა)

mump [mʌmp] 1. საუბ. მათხოვრობა; მაწანწალობა; 2. მოტყუება.

mun [mʌn] (აბრ.) იხ. **municipal** აბრ. მუნ.

munch [mʌntʃ] 1. პროფ. დაპრ. გადატყუვა (ინფორმაციის ხანგრძლივი გამოთვლის პროცესში); 2. მონაცემთა სტრუქტურის განმსტრობა (ზემოდან ქვემოთ); ზედაპირული დათვალეობა

mung(e) [mʌŋg] 1. თაილში შემთხვევითი ცვლილების შეტანა (მაგ., ეკონომიკურ მონაცემებიან თაილში); 2. გაფუჭება (შემთხვევით ან განგებ)

municipal [mju:ˈnɪsɪpəl] მუნიციპალური, საქალაქო, კომუნალური; 2. pl. შტატებისა და ადგილობრივი ხელისუფლების ფასიანი ქალაქები

municipality [mju:ˌnɪsɪpəlɪtɪ] ბრიტ., პოლიტ. 1. მუნიციპალიტეტი; 2. თვითმმართველობის [მუნიციპალეტეტის] უფლების ქალაქი

muniment of title [ˈmju:niːmɪntəv ˈtaɪtl] იურ. (ქონებაზე) უფლების საბუთი

muniments [ˈmju:niːmɪnts] უფლებრივი საბუთები.

muuppies [ˈmju:piːz] (შემოკლ. **middle-aged urban professionals**-დან) მაპი (საშუალო ასაკის უმაღლესი განათლების მაღალშემოსავლიანი მოქალაქე. იხ. აგრეთვე **yuppie**)

murder [ˈmɜ:ɔ] ვინმეს განზრახ მკვლელობის დანაშაული.

murderer [ˈmɜ:ɔrə] მკვლელი.

muster [ˈmɪstə] დათვალეობა; (პოლიციის პირადი) შემადგენლობის შეკრება.

mutato nomine ლათ. („მუტატო ნომინე“): „შეცვლილი სახელით“

mute [mjʉ:t] 1. მუნჯი; 2. პირი, რომელიც არ პასუხობს დასმულ შეკითხვებზე ან ჩვენების მიცემაზე; 3. (დასაკითხის) დუმილის უფლება; 4. იმჟ. დაქირავებული მესაფლავე

mutilate [ˈmjʉ:tlɛɪt] 1. გაფუჭება; 2. დაზიანება; 3. ზარალის მიყენება.

mutineer [ˌmjʉ:teɪnɪə] შეამბოზე

mutual [ˈmjʉ:ʃʉəl] 1. ერთობლივი (მაგ., ფონდი, კაპიტალი); 2. საერთო; 3. შესაბამისი. Δ ~ **aids** ურთიერთდახმარება; ~ **terms** კომერტ. ურთიერთომსახურებით ანგარიშიანობა

mutual fund [ˈmjʉ:ʃʉəl fʌnd] 1. ამერ. ინვესტიციური კომპანია; 2. ბრიტ. ლიასინვესტიციო ტრასტული კომპანია (იხ. აგრეთვე **investment trust**; ერთობლივი ფონდი

mutuality [ˌmjʉ:ʃʉəlɪtɪ] ორი მხარის კონტრაქტით ძალით ურთიერთგააღებულება.

mutuant [ˈmjʉ:ʃʉənt] სესხის გამცემი; მეცხსე.

M/V; m. v. [ˈemˈvi:] (აბრ. **motor vessel**-დან) ძრავიანი ნავი

mystify (ბერძნ. **mystes** გრძნეული, საიდუმლოებების მკოდნე + ლათ. **facere** კე-

თება; თავის მოჩვენება) 1. მისტიფიკირება, შეგნებულად მოტყუება; 2. აზრის გამუქება, გართულება

myrmidons of the law ['mɜ:midɔn θə lɔ:] კანონის დამცველები (პოლიციელები და სხვები).

muzz [mʌz] თავის მოსკვრება; ტყინის ქელეკრა

muzzle ['mʌz(ə)] ჩაჩუქება; გაჩუქება; პირის აკვრა

muzzy ['mʌzi] ხაუბ. 1 ბუნდოვანი (აზრები და სხვ.), არანათელი; 2. გზიდან აცდენილი; 3. მიყრადი; ნახვამი

mystify [mɪstɪfaɪ] (ბერძნ. **mystes** გრძნეული, საიდუმლოებების მცოდნე + ლათ. **facere** კეთება; თავის მოჩვენება) 1. მისტიფიკირება, შეგნებულად მოტყუება; 2. აზრის გამუქება, გართულება

mythomania [ˌmɪθɔˈmeɪniə] მითომანია; მოგონებების (სიცრუის) ქათოლო-გიური მისწრაფების მქონე.

N, n

N [en] აბრ.: 1. *იხ.* **name**; 2. *იხ.* **national**; 3. მათემ. განუსაზღვრელი სიდიდე; 4. (**neutral**-დან) ნეიტრალური; 5. (**noon**-დან) შუადღე; 6. (**normal**-დან) ნორმალური; 7. (**North**-დან) ჩრდილოეთი; 8. *იხ.* **number** 1., 2.

NA N.A. ['en'eɪ] (აბრ. **North America**-დან) ჩრდილო ამერიკა; აბრ. აშშ-ი

nab [nʌb] საუბ. 1. მოპარული ქონება; 2. მოპარვა; 3. დატუსაღება, დაკავება

nadir ['neɪdɪ] უმდაბლესი დონე; ქვედა დონე; უმდაბლესი ზღვარი; ქვედა ზღვარი; უმდაბლესი წერტილი

nail [neɪl] 1. მიქცევა (ყურადღებისა და სხვ.); 2. გამოაშკარაება (სიცრუისა); გამოჭრა; წაყვანა; დამატიმრება; 3. საუბ. განმტკიცება (მიღწეული შედეგისა და სხვ.)

naked ['neɪkɪd] ოპტებით დაუსაბუთებელი; არაყ. . . ნმტკიცებადი (დანაშაული).

nam [nɑ:m] 1. დაპატიმრება; 2. ქონების აღწერა.

name ['neɪm] 1. სახელწოდება; დასახლება; 2. სახელი; გვარი (აბრ. **N.**); 3. სახელდება; აღნიშვნა; სახელის მინიქება (პროცედურისათვის); სახელის დარქმევა; სახელებით ჩამოთვლა; 4. საბირჟ. სახელობითი სია, რომლითაც აქციების გადაცემა წარმოებს; 5. (ფა-სის) დაწესება; 6. დანაშაული (მაგ., თანამდებობაზე); 7. სენება, მაგალითისათვის მოყვანა; 8 რეპუტაცია, სახელი. **Δ by** - სახელით (მაგ., ფირმის სახელით დოკუმენტების გადაცემის თაობაზე); **not other wise indexed by** ~ „სხვაგვარად დაუსახელებელი“ (ტვირთის სატარიფო კლასიფიკაციაში); **comercial paper** ~ **s'** „კომერციული ქაღალდების“ სისტემატურად გამომშვები კომპანია; **trade** - 1 ფირმის სახელწოდება; 2. ფირმა;

nam sine doctrina vita est quasi mortis imago ლათ. („ნამ სინე დოქტრინა ვიტა ესტ მორტის იმაგო“): (ვინაიდან) მეცნიერების გარეშე სიცოცხლე სიკვდილის მაგვარია

name slug [ˈneɪmslʌŋ] სახელობითი სტრიქონი (რეკლამათმომცემის ლოგოტიპი ან საფირმო მინაწერი); იხ. **logo type**

nano [ˈnɑːnəʊ] ნანო; ერთი მეგილიარდედი; 10⁻⁹;

nanotechnology [ˈnɑːnəʊtekn.ɒlədʒi] ნანოტექნოლოგია; (მოლეკულების დონის ელემენტებით მოწყობილი აპარატურის და მანქანის აგების ტექნოლოგია. ასეთი ელემენტების ზომებია 0,1 ნანომეტრიდან 100 ნანომეტრამდე. იხ. აგრეთვე **nano**)

nap [næp] 1. ნეპ-ი, ნაპოლეონი (ბანქოს თამაშის სახეობა); 2. დიდად გარისკვა. **Δ to go** – ყველაფრის კარტზე დადება, დიდ რისკზე წასვლა

narcotic [nɑːˈkɒtɪk] 1. ნარკოტიკი; 2. ნარკოტიკული.

nark [nɑːk] სლენ. ინფორმატორი; პოლიციის აგენტი.

narrative [ˈnærəɪtɪv] (ეკონომიკური ფაქტების) მოტანა; გადმოცემა; მოყოლა ან აღნუსხვა

nascency [ˈnæsənsɪ] დაბადება; წარმოქმნა (მაგ., ფირმისა)

nation [ˈneɪʃən] 1. ნაცია, ხალხი; ერი; 2. ქვეყანა; სახელმწიფო

national [ˈnæʃიონალ] (აბრ. N) 1. ეროვნული; 2. ნაციონალური; 3. სახელმწიფოებრივი, 4. ბანკ. სახელმწიფო ბანკი; 5. მოქალაქე; ქვეშევრდომი. **Δ** ~ **advertiser** ეროვნული (ნაციონალური) მასშტაბის რეკლამათმომცემი (ფირმის შესახებ); ~ **enterprise** სახელმწიფო დაწესებულება

national brand [ˈnæʃიონალˈbrænd] (ზოგადეროვნული) სამარკო საქონელი; ზოგადეროვნული მარკა (გარკვეული დისტრიბუტორის ან ცალობით ვაქრის „კერძო მარკისაგან“ განსხვავებით)

nationality [ˈnæʃიონალɪტი] 1. მოქალაქეობა; ქვეშევრდომობა; 2. ეროვნება; 3. ნაცია; ხალხი; ერი

nationalize [ˈnæʃიონაიზ] ნაციონალიზება

nationally [ˈnæʃიონალɪ] მთელი ქვეყნის მასშტაბით

native [ˈneɪtɪv] 1. დგილობრივი, მკვიდრი მოქალაქე; მკვიდრი, აბორიგენი; 2. წმინდა, თვითნაბადი (მაგ., ძვირფასი ქვა); 3. მარტივი; ბუნებრივი

naturae leges et regulae ლათ. („ნატურა ლეგეს ეტ რეგულა“): „ბუნების კანონები“

natural [ˈnætʃიონალ] 1. ბუნებრივი; ნატურალური; 2. ქორწინება გარეშე; უკანონოდ შობილი, ბუში

naturalization [ˌnætʃიონაიˈzeɪʃიონ] 1. ნატურალიზაცია; 2. მოქალაქეობრივი უფლების მიანიჭება; 3. ახალი ჩვევების დანერგვა ცხოვრებაში; 4. ახალი სიტყვების ასიმილაცია ენაში (მაგ., უახლეს დარგებში შემოტანილი სიტყვა-ცნებებიდან)

nature ['neɪtʃə] 1. ნატურა; ხასიათი (მაგ., მონაცემებისა, მოთხოვნებისა); 2. არსი; ძირითადი თვისება (მაგ., პროდუქტისა); 3. ჯიშო; სორტი; კლასი; ტიპი

naught [nɔ:t] ნული; არაფერი. **Δ to come to** - ნულამდე დაყვანა, **to set a** - არაფრად ჩაგდება; უგულვებლყოფა

navicert ['nævɪsɜ:t] ნევისეტი, დაცვითი საბუთები (გემით გადაზიდვისას)

N.B. ['en'bi:] (აბრ.) იხ. **note bene**

NBC ['en'bi:'ci:] (აბრ. **National Broadcasting Company**-დან) ტელეზ. ნაციონალური ტელესამაუწყებლო კომპანია აბრ. ენ-ბი-სი

NC ['en'si:] აბრ. **ფინანს.** 1. (**no credit**-დან) კრედიტი დახურულია; კრედიტი არ გაიციემა; 2. (**no charge**-დან) დაუქვითავად; დაქვითვის გარეშე

N. C. V. ['en'si:vi:] (აბრ. **no commercial value**-დან) არაკომერციული ფასი

n. d. ['en'di:] აბრ.: 1. იხ. **non delivery**; 2. (**no date**-დან) უეადო; 3. (**not dated**-დან)

დაუთარიღებელი

NE ['ni:] (აბრ. **New England**-დან) ახალი ინგლისი. *სინ.* **New Eng**

N/E ['ni:] აბრ.: 1. (**new edition**-დან) ახალი გამოცემა; 2. (**not entered**-დან) არ შესული; არ შეტანილი (მუხლი და სხვ.)

near-money ['niə'məni] ფულის სუბსტიტუტი; ფულის შემცვლელი

ne bis in idem ლათ. („ჩუ ბის ინ იდემ“): ერთსა და იმავეს მხოლოდჯერ ჩუ (დაკეზრენდებით).

nec caesar supra grammaticum ლათ. („ჩეკ კესარ სუპრა გრამატიკოს“): „გრა-მატიკოსზე მაღლა კეისარი ვერ დადგება“.

necessaries of life ['nesɪsə'ɪzəʊsɪz] პირველი აუცილებლობის საგნები; სასიცოცხლო მოთხოვნილების საგნები

necessitas drangit legem ლათ. („ჩეკესიტას ფრანგიტ ლეგემ“): „აუცილებლობა კანონს დაშლის“ („ამსხერვეს“)

necessity [ni'sesɪti] 1. აუცილებლობა; მწვავე საჭიროება; 2. სიღატაკე; გაჭირვება; გასაკიერი; ხელმოკლეობა; 3. pl. პირველი აუცილებლობის საგნები; 4. გარდაუვალობა (მაგ., ეკონომიკური ციკლის შესახებ); აუტენლობა (მაგ., საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლისა)

nec plus ultra ლათ. („ჩეკ პლუს ულტრა“): „მეტი არ შეიძლება“; „ბოლო ზღვარია“

need [ni:d] 1. საჭიროება (მაგ., სუბსიდიის გამოყოფისა); გასაკიერი; 2. pl. მოთხოვნილებები; მოთხოვნები; 3. სინაქლებე; გაჭირვება. **Δ to meet the** - **s** მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება. **daily** - **s** ყოველდღიური საჭიროებანი (მაგ., პროდუქტის ან საგნების შესახებ); **unanticipated** - **s** გაუთვალისწინებელი ხარჯები (მაგ., საბიუჯეტო ხარჯთაღრიცხვის დოკუმენტაციის მუხლი)

negative ['negəɪv] 1. უარყოფითი სიდიდე; 2. მინუსი (ნიშანი); 3. უარყოფითი; 4. უარყოფა; 5. ნეგატივი; ნეგატიური. - **groups** უარყოფითი ჯგუფები (მომხმარებლებისა)

negative option [ˈnegəʊtɪv əːpʃn] უარყოფითი გარიგება (მაგ., პირდაპირი მარკეტინგის ხერხი, რომლითაც კლიენტს ავტომატურად ეგზავნება საქონელი მისგან წერილობითი უარის მიუღებლობისას)

neglect [niˈglect] 1. უგულვებელყოფა; 2. მოსალობის შეუსრულებლობა; 3. ვინმეს მიმართ უყურდობობა; მზრუნველობის გამოუჩენლობა.

neglected [niˈglected] მოუყურდობა; მიტოვებული; დავიწყებული.

negligible [ˈneglɪdʒəbəl] უმნიშვნელო; მხედველობაში მიუღებელი;

negotiable [ˈniːɡɔːʃiəbəl] 1. გადაცემადი; დათმობადი (მაგ., ფასიანი ქაღალდები, თამასუქი, ჩეკი); 2. გასხვისებადი; გაუყიდვადი

negotiant [niˈɡɔːʃiənt] 1. ვაჭარი, ნეგოციანტი; 2. ბითუმად მოვაჭრე, რომელიც მსხვილ გარიგებებს აწარმოებს

negotiate [niˈɡɔːʃieɪt] 1. გაყიდვა, რეალიზება (მაგ., თამასუქისა, ფასიანი ქაღალდებისა); 2. საქმის წარმოება; 3. მოლაპარაკების წარმართვა; (რაიმე საკითხზე) მოლაპარაკება; 4. პირობების განხილვა; 5. გარიგების წარმოება; გარიგება; ვაჭრობა (საქონლის ან პირობების თაობაზე); 6. გადაცემა; დათმობა (მაგ., ფასიანი ქაღალდებისა); 7. ბრუნვაში გაშვება (მაგ., თამასუქისა, ჩეკისა); ინკასირება; 8. განხილვა და შეთანხმება (მაგ., კონტრაქტის პირობებისა).. **Δ to ~ of cheque** ჩეკის დახურადაცხება; ჩეკით ფულის მიღება; ჩეკით ფულის გადახდა; **to ~ a contract** კონტრაქტის დადება; **to ~ a loan** სესხის მიღება

negotiation [niːɡɔːʃiˈeɪʃn] 1. (ბშირად *pl.*) მოლაპარაკებები; პირობების განხილვა; 2. გადაცემა, დათმობა; გაყიდვა; თამასუქის დისკონტი; გაცემა, გადახდა (ჩეკით, თამასუქით). **Δ by ~ s** მოლაპარაკების გზით. **to fail in one's ~ s** მარცხის განცდა მოლაპარაკებებში

negotiator [niˈɡɔːʃiˌeɪtə] 1. შუამავალი; 2. მოლაპარაკების წამყვანი (პიროვნება)

nemine contradicente ლათ. („ნემინე კონტრადიკენტე“): „არავინ ეწინააღმდეგება“. ხმარობენ მაშინ, როცა წინადადება ერთხმად არის მიღებული. ტერმინის აკრონიმი: **nem con** („ნემკონ“ ტრადიციულად, ქართულად აკრონიმი ერთ ლექსიკურ ერთეულად იწერება)

nemo ignorantia juris recusare potest ლათ. („ნემო იგნორანტია იურის რეკუსარე პოტესტ“): „არავის შეუძლია თავის მართლება კანონის უცოდინარობის გამო“

nemo nostrum non peccat ლათ. („ნემო ნოსტრუმ ნონ პეკატ“): „სიყვინთაგან არავინაა უცოდველი“

nepotism [ˈnepɒtɪzəm] შინაურულობა, ნათლიობა (მაგ., თანამდებობების განაწილებაში), ნეპოტიზმი; ახლობელთა მფარველობა

nervus belli ლათ. („ნერვუს ბელი“): „ომის ნერვი“ (ციცერონი, „ფილიპიკები“, V. 2). პერიფრაზით: ომის მამოძრავებელი ძალა - ფული

nervus probandi ლათ. („ნერვუს პრობანდი“): „მტკიცების ძალა [ნერვი]“ წარმოქმნილია **nervus belli**-ს ანალოგიით იხ. **nervus belli**

nest [nest] 1. დამნაშავეთა ჯგუფი; ბანდა.

nested ['nestɪd] (ერთ) ბუდეში ჩადგმული (სხვა საქონლის საფუთავში ჩადგმული შეფუთული საქონელი); ჩაბუდებული; ჩაწყობილი; ბუდობრივი

net [net] 1. თაგისუფალი განთავისუფლებული (ვალდებულებისაგან, გადახდისაგან და სხვ.); 2. ნეტო; წმინდა წონა; 3. წმინდა შემოსავალი, ნაღდი მოგება, წმინდა მოგება; ნაღდი შემოსავალი; 4. წმინდა [ნაღდი] შემოსავლის მიღება; ნაღდი [წმინდა] მოგების მიღება; 5. (გამოთვლითი)

net assets [net 'æsets] ნეტო-აქტივები (კაპიტალის საბაზრო ფასით ღირებულება; მასში შედის აგრეთვე „ხელშეუხლებელი ფასეულობანი“, მინუს სავალო თანხები).

net charter ['net tʃɑ:tə] აშერ. ჩარტერი ასეთი პირობით: „გემის ხელმძღვანელობა არ გაიღებს ხარჯებს ტვირთის ჩატვირთვაზე, დაწყობაზე, განლაგებაზე და ჩამოტვირთვაზე“

network [netwɜ:k] 1. ქსელი; ბადე; 2. საინფ. მომს. კომპიუტერული ქსელი; 3. ტელეზ. სატელევიზიო ან რადიო ქსელი (ტელე - და რადიოსადგურების ჯგუფი, რომლებიც ურთიერთკონტრაქტის თანახმად ერთსა და იმავე პროგრამას სინქრონულად გადსაცემენ); 4. სქემა (მაგ., გამოკითხვისა, საარბიტრაჟო, მაჭამებელი); წრედი; კონტური; 5. ქსელური გრაფიკი. Δ branch - ფილიალების ქსელი; computer - კომპიუტერული ქსელი, daisy chain - თანმიმდევრობითი გამოკითხვის ქსელი; გამოკითხვის გირლანდური [ყვავილწნური] სქემა [წრედი]; intelligent - ინტელექტუალური ქსელი; resource-sharing - რესურსების კოლექტიური გამოყენების ქსელი; route - სატრანსპორტო ქსელი; sales - (საქონლის) გასაღების ქსელი

network mail ['netwɜ:kmeɪl] ქსელური (ერთობლივი) გზავნილები (პირდაპირ საფოსტო რეკლამირებისა)

network television ['netwɜ:k'telɪvɪʒn] ქსელური ტელეხედვა (ღია ეთერში გადაცემებისათვის, კაბელური ტელეხედვისაგან განსხვავებით)

net worth [net wɜ:θ] (ფირმის) საკუთარი კაპიტალი; ქონების ღირებულება ვალდებულების გარეშე.

neurocomputer ['nju:əkəm'pjʌ:tə] ნეიროკომპიუტერი (ნერვეული სისტემის ანალოგიით მომუშავე კომპიუტერი)

neurogenetics ['nju:ʒəni'tetiks] ნეიროგენეტიკა (ნერვეული სისტემის გენეტიკური ბაზის შესწავლაზე დაფუძნებული დარგი)

ne varietur ლათ. („ნე ვარიეტურ“): „რომ არ შეიცვალოს“. შემდგომი ცვლილებებისა და დამატებების გარეშე (საქმისწარმოებისას)

never-outs [.nevə'aʊts] აუცილებელი საქონელი (დიდი რაოდენობის სეზონური მოთხოვნის საქონლის შესახებ)

new [nju:] 1. განახლებული (ინფორმაცია და სხვ.); 2. ახალი (ფაქტები და სხვ.); 3. დამატებითი, ახალი; 4. გამოუცდელი, ახალი; 5. ახლახან; კვლავ.

newcomer ['nju:kʌmə] საუბ. ახალბედა (მუშაის შესახებ).

„**new collar**“ **worker** [nju:kɔ:l wɜ:kə] საუბ. „ახალი საყელო“, თეთრი საყელო (მომსახურების სფეროს მუშაი)

New Economics [nju:ˈekənəmɪks] იხ. **Keynesian Economics**

new entrant [nju:ˈentrənt] ბაზრის ახალბედა კომპანია

new fonder [nju:fʌndɪd] ახლად დაფუძნებული

New Product Watch [nju:prɒdʌkt wɒtʃ] ბაზარში ახალი საქონლის გამოჩენის თვალთვალის სამსახური

nets [nets] ქსელები, „სამი ქსელი“ (აშშ-ის ოთხი უმსხვილესი ტელე - და რადიო-კომპანია: ABC, CBS, NBS, CNN. აბრ. ეი-ბი-სი; სი-ბი-ეს; ენ-ბი-სი; სი-ენ-ენ)

nett [nɛt] იხ. **net** 1.

next friend ['nɛkst frɛnd] არასრულწლოვანის სახელით სარჩელის აღმკვეთი.

next of kin ['nɛkstəʊkɪn] ვინმეს უახლოესი ნათესაები (პირი ან პირები). **N/F; N.F.** ['en'ɛf] (აბრ.). იხ. „no funds“

N. F. D. ['en'ɛf di:] (აბრ. **no fixed date**-დან) დაუფიქსირებელი თარიღი

NFS ['en'ɛf es] (აბრ. **not for sale**-დან) არ იყიდება

Ng ['en'dʒi:] (აბრ. **nanogram**-დან) ნანოგრამი; 10⁻⁹ გრამი

niche [niʃ] 1. ბაზრის მკირე სეგმენტი, ნიში; 2. სათანადო ადგილი, ნიში

nick [nɪk] 1. სლენ. პოლიციის განყოფილება; 2. მოპარვა; 3. დაპატიმრება.

nickel ['nɪkəl] ამერ. სლენ. ნიკელი, ხუთცენტიანი მონეტა

nickname ['nɪkneɪm] მეტსახელი, შემოკლებული სახელი

Nielsen Drug [Food] Index ნილსენის ინდექსი (ცნობილი ექსპერტების მონაცემთა ბაზაზე ა. კ. ნილსენის მეთოდით შედგენილი აუცილებელი წამლებისა და საკვები პროდუქტების მაჩვენებელი)

Nielsen rating ['ni:lsn'reɪtɪŋ] ნილსენის რეიტინგი (ა. კ. ნილსენის აუდიომეტრიული მონაცემები გარკვეული ტელე - ან რადიოინფორმაციის მიმღები მყიდველთა ოჯახების პროცენტული რაოდენობისა)

nielsens (pl.) ['ni:lsnz] იხ. **Nielsen rating**

nifty ['nɪfɪ] ინგლ. სლენ. მოდური; სტილის(ა); საუკეთესო

nightwork ['naɪtwɜ:k] ღამის ცელაში მუშაობა

nihil ლათ. („ნიჰილ“): „არაფერი არ მარსიებს“ (ვალდებულების ფაქტის ზოგადი უარყოფა).

nihil habet, nihil timeo (ან **curu**) ლათ. („ნიჰილ ჰაბენ, ნიჰილ ტიმეო“ ან „კურუ“): „არაფერი გამაჩნია, არაფრის მეშინია“

nihil probat, qui nimium probat ლათ. („ნიჰილ პრობატ კვი ნიმიუმ პრობატ“): „არაფერს ამტკიცებს, ვინც ძალზე ბევრს ამტკიცებს“

nihil de nihilo fit ლათ. („ნისილ დე ნისილო ფიტ“): „არარაობისაგან არარაობა იქმნება“ (ლუკრეციუსი. „საგანთა ბუნების შესახებ“, გვ. 46-150).

nil [nil] ნული; არაფერი **to make nil** გაუქმება; იურიდიული ძალის წართმევა; გაბათილება.

Nilky ['nilki] ბრიტ. ნილკო, უმუშევარი, რომელიც მრავალრიცხოვანი ოჯახის პატრონია

nil mortalibus adui est ლათ. („ნილ მორტალიბუს ადიუ ესტ“): „მომაკვდაეთათვის მიუწვდომელი არ არსებობს“

nine [naɪn] 1. ცხრა; ცხრიანი; მეცხრე; ცხრა კაცისაგან შემდგარი (გუნდი და სხვ.);

2. სლენ. pl. სრულყოფილება (რაიმე) უმაღლესი ხარისხის(ა); 3. სლენ. მოტყუება

ninety-eight ['naɪnti eɪt] სლენ. კაფეს პატრონი

ninety-five ['naɪnti faɪv] სლენ. კაფეს კლიენტი, რომელიც მომსახურების თანხას არ იხდის

ninety-nine ['naɪnti-naɪn] სლენ. არამოდური ან გაფუჭებული საქონელი (განსაკუთრებით, ფეხსაცმელები), რომლის გაყიდვითაც გამყიდველს დამატებით თანხას უხდინან

napping [næpɪŋ] მწვავე; მწარე (შენიშვნა, შეპასუხება და მისთ.); ეკლიანი

Nippon Kaiji Kyokai იაპ. იაპონიის საზღვაო კორპორაცია „კაიჯი კიოკაი“

Nisei (ან nisei) იაპ. ნისეი, იაპონური წარმოშობის ამერიკელი მოქალაქე

nisi ლათ. („ნისი“): „თუ (აქამდე) არა“. არასაბოლოო, პირობითად საბოლოო; გარკვეული დროის შეიძლე მალაში შემაველი, თუკი არ გაუქმდა (მაგ., სასამართლოს გადაწყვეტილების შესახებ).

nixie mail ['niksɪ məɪl] ფუქი საფოსტო გზავნილები (არასწორი, არაზუსტი ან გაუგებრად დაწერილი მისამართებით გაგზავნისას)

nixies ['niksɪz] რეკლ. „მკედარი ისულები“ (მაგ., პირდაპირ საფოსტო რეკლამირებისას — დაუდგენელი ადრესატები)

N. L. ['en'cl] (აბრ. **no liability**-დან) 1. დაეალიანების გარეშე; 2. უპასიეო

No ['nɒmbər] (აბრ. **number**-დან) 1. რიცხვი; 2. ნომერი; რიგითი ნომერი

noble [nə:bl] სლენ. 1. ხელის შემლა; მოსყიდვა; 2. საქმეებში ჩარევა; 3. გავლენის მოხდენა (ნაფიც მსაჯულებზე).

nobby [nɒbi] საუბ. მოხდენილი; მოდური; მყვირალა

nocture [nɒktʃ:ə] ღამის შემთხვევათა სარეგისტრაციო ჟურნალი (მაგ., პოლიციამში, საავადმყოფოში).

nod [nɒd] (თანხმობის ნიშანი) თავის დაქნევით; თავის დაქნევა-

nodal [nɒdɪl] ცენტრალური; საყვანძო

node [nɒd] 1. კვანძი; 2. ცენტრალური კვანძი (მონაცემთა განაწილებული ბაზისა); 3. მან. მომს. საყვანძო მოვლენა; საყვანძო ხდომილობა; 4. მათემ. გადაკვეთის წერტი-

ლი. **burst** ~ (სამი ან მეტი ოპერაციის დამწყები) კვანძური ხდომილობა; **daughter** ~ დაქვემდებარებული კვანძი; **network** ~ ქსელის კვანძი

„no effects“ [nau'fɛkts] იხ. „no funds“

„no funds“ [nau'fʌndz] „ფონდი ამოწურულია“ (ფონდის არარსებობისას, ბანკში წარდგენილ ზეგე მინაწერი). აბრ. N/F.; N.F.

nolle prosequi ლათ. („ნოლე პროსეკვი“): „ნუ აღძრავ საქმეს (სარჩელს)“. გენერალური პროკურორის უფლების შესახებ, რომ არ აღძრავს სასამართლო პროცესს.

nolo contendere ლათ. („ნოლო კონტენდერე“): „არ მსურს დავა“. სარჩელის გამოტანის ან უარყოფის თაობაზე

nom [nam] (აბრ.) იხ. **nominal** აბრ. ნომ.

nomadism ['nɔimɔdɪzəm] 1. მომთაბარული ცხოვრების წესი, ნომადიზმი; 2. მაწანწალობისკენ მიდრეკილება

nomenclature [nɔu'menkliɔtʃə] 1. (ნაწარმის ან პროდუქციის) ნომენკლატურა; 2. ტერმინოლოგია

nomics ['nɔimɪks] ინგლ. (სუფიქსი) - ნომიკსი; პოლიტიკის ეკონომიკური თეორია (მაგ., სიტყვაში **Nixonomick ნიქსონომიკა**; პრეზიდენტ **ნიქსონთან** დაკავშირებით)

nominal ['nɔimɪnəl] 1. ნომინალური (მაგ., ხელფასი); 2. სახელობითი (მაგ., ჩეკი)

nominalism ['nɔimɪnəlɪzəm] ფულის ნომინალისტური თეორია, ნომინალიზმი

nominee [ˌnɔmi:'ni:] 1. მინდობილობით მიმღები (მაგ., საქონლისა, ქონებისა); ფიქციური პირი (მაგ., აქციების მფლობელი); 2. სხვისი სახელით ფინანსური საქმეების მომგვარებელი.

nomocracy [nau'makresɪ] 1. კანონის უზენაესობაზე დაყრდნობილი ძალაუფლება; 2. კანონიერება; მართლწესრიგი.

nomographer [nɔu'mɔgrəfɪ] 1. კანონშემოქმედი; 2. სამართალმცოდნე.

nomogram [nɔu'mɔgrəm] ნომოგრამა (მაგ., ლოგარითმული სახაზავის ტიპისა)

nomologist [nɔu'mɔlədʒɪst] კანონმდებლობებში გათვითცნობიერებული პირი

nonacceptance [ˌnɔnək'septəns] მიუღებლობა; აქცეპტზე უარის თქმა

non-actionable [ˌnɔn'æktɪbəl] სარჩელისაგან დაუცველი; სარჩელის აღძვრის უფლების წაართმევი.

nonappearance [ˌnɔnə'piərəns] სასამართლოში გამოუცხადებლობა.

nonapplicability [ˌnɔnə.plɪkə'bɪlɪtɪ] მიუღებლობა (მაგ., მეთოდისა); გამოუყენებლობა (მაგ., რეკლამირებისა)

nonassessable [ˌnɔnə'sɪsəbəl] დაუბეგრავი (მაგ., შემოსავალი, მოგება)

nonce-word ['nɔnswɜ:d] მოცემული შემთხვევისათვის წარმოქმნილი სიტყვა

noncallable ['nɔnkɔləbəl] დაუფარავი (ობლიგაციების შესახებ)

non-committalism [ˌnɑŋkəˈmɪtɪəlɪzəm] დამოუკიდებლობა (ამომრჩევლებისაგან; არავალდებულებითი ურთიერთობა (ამომრჩევლების მიმართ).

non-compliance [ˌnɑŋkəmˈplaɪəns] 1. (წესების, კანონების და მისთ.) დაუცველობა; 2. შეუთანხმებლობა (მაგ., ხელშეკრულების მუხლისა)

non-concur [ˌnɑŋkənˈkɜː] 1. ამერ. უარყოფა; მიუღებლობა (კანონპროექტისა და სხვ.); 2. დაუმთხვევლობა (აზრებისა სასამართლოს წევრებს შორის).

nonclearing [ˌnɑnˈkliəriŋ] არაკლირინგული, უნაღლო ანგარიშსწორებას დაუქვემდებარებელი

noncompetitive [ˌnɑŋkəmˈpetɪtɪv] 1. ლიცენზ. არაკონკურენტუნარიანი (მაგ., გამოგონება, პატენტი, ტექნიკური დამუშავება); 2. არაკონკურენტული

noncontributory [ˌnɑŋkəntriˈbjʊtəri] შესატანისაგან თავისუფალი; შესატანის გაუთვალისწინებელი (მაგ., საპენსიო ფონდი)

nondeductible [ˌnɑndɪdɪktəbl̩]] შემოსავლიდან დაქვითვას დაუქვემდებარებელი (გადასახადის დანარიცხისას)

nondelay service [ˌnɑndɪˈleɪ sɜːvɪs] დაუყოვნებლივი მომსახურება (ხშირად ინფორმაციის ნაწილობრივ დაკარგვით)

nondelivery [ˌnɑndɪˈlɪvəri] მიუწოდებლობა (მაგ., საქონლისა, გზაწვლილისა)

nondelivery indication [ˌnɑndɪlɪˈvəri ˈɪndɪkɪʃn] (ეკონომიკური) ინფორმაციის მიუწოდებლობის ინდიკაცია

nondisclosure [ˌnɑndɪsˈklɔʊʒə] (ფაქტის) დაფარვა, გაუმჟღავნებლობა; შეგნებულად თავის არიდება (გადასახადისაგან)

nondurable [ˌnɑnˈdjʊərəbəl] ხანმოკლეხმარების, მოკლევადიანი (მაგ. მალფუტადი კვების პროდუქტების შესახებ); არახანგრძლივი (გამოყენებისა)

nondutiable [ˌnɑnˈdjuːtɪəbəl] დაბეგრას დაუქვემდებარებელი

nonessentials [ˌnɑniˈsenʃənz] მეორეხარისხოვანი (მეორე რიგის) საქონელი

nonexportable [ˌnɑnˈeksɜːpəːbəl] არაექსპერტაბელური, საზღვარგარეთ გაუტანადი

nonfeasance [ˌnɑnˈfiːzəns] ურჩობა; კანონით გასაკეთებელის არ შესრულება.

nonintegrated network [ˌnɑnˈɪntəgrɪtɪd ˈnetwɜːk] არაინტეგრალური ქსელი (რომელშიც მონაცემებისა და მეტყველებითი ინფორმაციის გადაცემა სხვადასხვა არხებით ხორციელდება)

noninterest (-bearing) [ˌnɑnˈɪntrɪst ˈbeəriŋ] უპროცენტო

non-joinder [ˌnɑnˈdʒɔɪndə] 1. სასამართლო საქმეზე მხარის სასარგებლოდ გამოსვლაზე უარის თქმა; 2. სარჩელთა დაუკავშირებლობა; 3. ავტორად მოუხსენიებლობა (პატენტის თაობაზე განცხადების შეტანისას).

nonlabor [ˌnɑnˈleɪbɔ] უშრომელი (შემოსავლის შესახებ), არაშრომითი

non liquet ლათ. („ნონ ლიკვეტ“): „გაუგებარია“ (ნაფიც მსაჯულთა გადაწყვეტილება საქმის ხელახლა გამოძიების თაობაზე)

nonliquid [.nan'likwid] გაუნქარებადი, მოუსპობელი, არალიკვიდაციური
nonmanufacturing [.nan'menju:fæktʃəri] არამწარმოებლური; (არადამუშავე-
ბითი) დარგი (მაგ., ელექტროენერგეტიკა, კავშირგაბმულობა, გაზმომარაგება, ვაქ-
რობა და მისთ.).

nonmerchtable [.nan'mɜ:(tʃaɪtəbl] გაყიდვას დაუქვემდებარებელი (სახელმწი-
ფოს ობიექტებში მომსახურების შესახებ); არაგაყიდვადი

nonnegotiable [.nan'i'gɔ:ʃiəbl] არაგადაცემადი; არადათმობადი; არაბრუნვადი
(მაგ., ფასიანი ქაღალდების შესახებ)

non-observance [.nan'əbzəvəns] დაუცველობა (წესისა, კანონისა).

non-obstacle verdict [.nan'əbzəvəns vɜ:dɪkt] ნაფიც მსაჯულთა ვერდიქტის
მიუხედავად

nonoperating [.nanɔpəreɪtɪŋ] 1. არამომუშავე; 2. არაოპერატიული (მაგ., კომპი-
უტერის მეხსიერების შესახებ); დამატებითი (მეხსიერება)

nonoptimality [.nanɔptɪ'mæli:ti] არაოპტიმალურობა

nonpayment [.nan'peɪmənt] გადაუხდელობა, გადასახადის შეუტანლობა, არ-
გადახდა

nonpreferential [.nan'prefərənʃiəl] უპრიორიტეტო (მომსახურების შესახებ)

nonproductive [.nanprɔ'dʌktɪv] 1. არამწარმოებლური (მაგ., დარგის შესახებ);
2. არაწარმოებითი (მაგ., ურთიერთობის შესახებ)

nonprofit [.nan'prɒfɪt] არაკომერციული, უბიზნესო, ამოუგებელი (წამოწყების
შესახებ) Δ ~ **marketing** არაკომერციული მარკეტინგი

nonprogrammable [.nanprɔʊ'græməəbl] არადაპროგრამებადი

nonproprietary [.nanprɔ'prɔɪətəri] არასაკუთრებრივი (მაგ., ნორმების შესახებ)

nonquota [.nan'kwɔ:ʊtə] რაოდენობრივად შეუზღუდველი

nonrecompensible [.nanrɪ'kɔmpensəbl] 1. დაუკომპენსირებელი; 2. ფულადი სი-
ღლით გამოუსახავი

nonrecurrent [.nanrɪ'kɔrɒnt] ერთდროული; ერთჯერადი (მაგ., ხელფასი)

nonregular [.nan'regjʊlə] არარეგულარული; არათანაბარი

nonreimbursable [nan.rɪ:ɪm' bɜ:səəbl] გაუნაღდებელი; აუნაზღაურებელი

nonremunerative [nan.rɪmju:nɔrə'tɪv] უსარგებლო, არარენტაბელური

nonresponse [nanrɪ'spɒns] მონაცემთა მიუღებლობა (მაგ., მყიდველებისაგან)

non-return - to - reference[zero] [.nanrɪtɜ:ntə'rɪfrɛns] საწყისი [ნულოვანი]
მდგომარეობაში დაუბრუნებლად

nonsequenced information [nɑnsɪ'kwɛnstɪnfə'mɔ:ʃɪn] მოუწესრიგებელი (ეკო-
ნომიკური) ინფორმაცია; არათანმიმდევრულად მოსული ინფორმაცია

nonshared ['nanʃeɪd] ერთობლივად გამოუყენებელი (რესურსის შესახებ); გაუყოფადი; დაუნაწილებელი

nonsolvency [ˌnɑnˈsɒlvənsɪ] იშვ. გადახდისუუნარო

nonstandard [ˌnɑnˈstændəd] არასტანდარტული; არაეტალონური (მაგ., ნიმუში); არანორმატიული (მაგ., აქტში ცვლილების შესახებ).

nonstuck [ˌnɑnstʌk] არააქციონერული

non-substantive [ˌnɑnˈsʌbntɪtɪv] 1. საქმის არსის არ შემხები; საქმესთან დაუკავშირებელი; 2. არამატერიალურად სამართლებრივი, ქონებასთან არ შემხები; 3. არაძირითადი; არამთავარი.

nonsuit [ˌnɑnˈsu:t] 1. მოსარჩელის იძულებითი უარი თავის სარჩელზე; 2. მოსარჩელის მიერ პროცესუალური ქმედებების თავისივე ნებით შეუსრულებლობა

nontax [ˌnɑntæks] დაუბეგრაფი; უგადასახადო (მაგ., საბიუჯეტო შემოსავალი)

nontaxable [ˌnɑnˈtæksəbəl] გადასახადისაგან თავისუფალი. იხ. აგრეთვე **nontax**

nontheatrical distribution [ˌnɑnθɪətri:kəl dɪsˈtrɪbjʊʃn] არაყოფიერული გაქირავება (მაგ., ფილმისა, ვიდეოკასეტისა, საკომპიუტერო პროგრამისა და ა. შ.)

nonuniformity [ˌnɑnjuːniˈfɔ:mɪti] 1. არათანაბრობა; 2. არაერთგვაროვნება (მაგ., მონაცემებისა)

non-voice service [ˌnɑnˈvɔɪs ˈsɜ:vɪs] არასატელეფონო კავშირგაბმულობის სამსახური

nonzero [ˌnɑnˈzɪzəʊ] ნულისაგან განსხვავებული; არანულოვანი (სიდიდე)

no-op ['nɑuˈɒp] (*შემოკლ. - no-operation-* დან) *საინფ. მომს.*, *დაპრ. ფუქი ბრძანება* (უქმი ინსტრუქცია)

norm [nɔ:m] 1. ნორმა; 2. ნიმუში; სტანდარტი; 3. იხ. **node**. **Δ output** - გამომუშავების ნორმა

normal [nɔ:məl] 1. ნორმალური; სტანდარტული (მაგ., ნიმუში); 2. ნორმატივი; ზომა; 3. ნორმალი; მართობი; შეველი; პერპენდიკულარი; 4. პერპენდიკულარული; შეველი; მართობული. **input** - ს დანახარჯების ნორმატივები; **price** - ს ფასების ნორმატივები

normal good ['nɔ:məl gud] პროპორციული საქონელი (*რომლის მოხმარება პირდაპირ პროპორციულია მომხმარებლის შემოსავლის ზრდის ფასებისა*)

normalization [ˌnɔ:məlaɪzɪʃn] ნორმალიზაცია (მაგ., შედეგისა); სტანდარტიზაცია; ნორმიზაცია

nostro account (იტალ. **nostro ჩეენი**) „ჩვენი ანგარიში თქვენს ბანკში“ (ბანკთა შორის მიმართვისას, როდესაც ანგარიში უცხოურ ბანკში აგენტის ან კორესპონდენტის სახელზეა გახსნილი. იხ. აგრეთვე **loro account**, **vostro account**)

normative [nɔ:mətɪv] ნორმატიული

nosce te ipsum *ლათ.* („ნოსცე ტე იპსუმ“): „შეიცან თავი შენი“ (სოკრატე).

noscitur a solis ლათ. („ნოსცირ სოლიკ“): „სიტყვების მნიშვნელობის გაგება მათ ირგვლივ მდებარე სიტყვებით შეიძლება“ (მ. შ., ორაზროვანი სიტყვების გასაგებად).

nota bene ლათ. („ნოტა ბენე“): „კარგად შენიშნე“ (მინაწერი წიგნის, ან წერილის ველზე); აბრ. **N. B.**

notandum ლათ. („ნოტანდუმ“): 1. მემორანდუმი; სამახსოვრო ჩანაწერი; 2. ჩანიშვნა; ჩანაწერი

notarial [nɔʊ'teəriəl] სანოტარო. **Δ** – seal ნოტარიუსის ბეჭედი

notarize ['nɔʊtəraɪz] ნოტარიალურად დამოწმება; ნუტარიზება

notary ['nɔʊtəri] ნოტარიუსი. **Δ** – public ნოტარიუსი (დაწესებულება)

notation ['nɔʊteɪʃn] 1. ჩაწერა; აღნიშვნა (მაგ., მათემატიკური აღნიშვნა); აღნიშვნათა სისტემა; წარმოდგენა (მაგ., ექსპონენტის სახით); ნოტაცია; 2. თვლის სისტემა (მაგ., ორობითი, ათობითი და სხვ.); 3. ნომენკლატურა; ტერმინოლოგია

notched [nɒtʃt] წაყვეთილი; ჩამოჭრილი

note [nɔʊt] 1. ბანკნოტი; საკრედიტო ბილეთი; 2. ხელწერილი; 3. ჩანაწერი; ჩანიშნული; 4. შენიშვნა; მითითება; 5. ზედნაღები; 6. შეტყობინება; ავიზო; 7. საგადასახადო ხელწერილი; მარტივი თამასუქი; 8. ჩაწერა; ჩანიშვნა; აღნიშვნა; მხედველობაში მიღება; 9. დამახასიათებელი ნიშანი; ტონი; 10. (დიპლომატიური) ნოტა; 11. ნიშანი; სიმბოლო. **Δ** – **s payable** დებიტორული დავალიანება; გადასახდელი თამასუქები; **to ~ down** ანგარიშში ჩაწერა; **to ~ prices** ფასების ჩვენება **accommodation** – მგობრული თამასუქი (მესამე პირის საგარანტიო მინაწერის ან აქცეპტის მქონე თამასუქი); **pound** – ინგლ. ფუნტი სტერლინგი (ბანკნოტი); **sale** – გარიგების შემდგომი ბროყერული ჩანაწერი (ეგზავნება გამყიდველს)

notebook ['nɔʊtbʊk] 1. ბლოკნოტი; ჩასაწერი წიგნაკი; უბის წიგნაკი; 2. (დახარჯული) თანხის ჩასაწერი უბის წიგნაკი

note-case ['nɔʊtkeɪz] საფულე, საბანკნოტე (იხ. სინ. **pocket-book** 1 იხ. სინ. **ამერ. billfold**; იხ. სინ. **wallet**)

no-tech product ['nɔʊtek 'prɒdʌkt] მაღალტექნიკური (თანამედროვე) ნაწარმი (მაგ., საავტომობილო რადიოტელეფონის ჩასადგმელი, რომელიც საიდუყვემი თავსდება)

noteholder ['nɔʊthəʊldə] თამასუქის მფლობელი

notice ['nɔʊtɪs] 1. შეტყობინება; ცნობება; 2. უწყება; ცნობა; 3. განცხადება; წინასწარ შეტყობინება; გაფრთხილება. **Δ** **to take** – დაკვირვება; შენიშვნის გაყეთება; გადახდის მოთხოვნა; – **of defect** რეკლამაცია; – **of dishonor** პროტესტი (ნოტარიული აქტი თამასუქის დროულად გადაუხდელობის ან მისი დაქცეპტების უარყოფის გამო)

notifiable ['nɔʊtɪfəbəl] რეგისტრირებადი; შეტყობინებადი; განცხადებადი

notification ['nɔʊfɪk'eɪʃn] იხ. **notice**

notify ['nɔʊtɪfaɪ] 1. ნოტიფიცირება, ცნობება; შეტყობინება; 2. ოფიციალური განცხადება; 3. რეგისტრირება, ჩაწერა

notion ['nɔɪʃn] 1. ცნება; იდეა; წარმოდგენა; 2. გამოგონება; გონებადამხვილური სამარჯვი, ხელსაწყო; 3. განზრახვა. 4. *pl.* ამერ. წერილმანი აუცილებელი საგნები; გალანტერეა

nought [nɔ:t] 1. მათემ. ნული; 2. არაფერი; არარაობა

novation [nɔv'ʌʃn] ლიცენზ. 1. ნოვაცია; არსებული ტექნიკის ახლით შეცვლა; არსებული ვალდებულების ახლით შეცვლა; 2. (ტექნიკური) სიახლე; სიახლის შეტანა

novel [nɔvəl] ახალი; მიუჩვეველი (მაგ., სარეკლამო ორგანიზაციის ფორმების შესახებ); განუცდელი; უჩვეულო (მაგ., ფორმა). **Δ- feature** (საქონლის) სიახლის ელემენტი

novelty ['nɔvəlti] 1. ლიცენზ. საპატენტო სიწმინდე; 2. სიახლე. **Δ- store** სიახლეთა მალაზია

N. R. ['nɑ:ɑ:] (აბრ. **no risk**-დან) რისკის გარეშე; ურისკო (წამოწყება)

NS ['nɛn's] აბრ.: 1. (**new style**-დან) ახალი სტილი, ახალი მოდა; ამერ. ახალი მოდის შემოტანა; 2. (**not sufficient**-დან) არასაკმარისი (რადენობა)

nth ბოლო დაუთვლელი ან უუფდებული რიცხვი (ან კიფრი)

nt. wt. (აბრ. **net weight**-დან) სრული წონა, მთლიანი წონა

nubile [nju:'baɪl] საქორწინო ასაკს მიღწეული (გასათხოვარი, საცოლუ)

nudum pactum ლათ. („ნულუმ პაკტუმ“): „სასარჩელო ძალის გარეშე შეთანხმება“

nuff sed (ან **nuff said**) ამერ. საუბ. „მესმის“, „მოვილარაკეთ“ (მაგ., საბირჟო გარიგებებისას საუბრებში)

nugget ['nʌdʒɪt] ინგლ. საინტერესო (ან ინსტრუქციული) ინფორმაციის ნაწილი

nuisance [nju:'sɑ:ns] 1. დაბრკოლება; შეფერხება; 2. ზიანი; ზიანის მიყენება; 3. საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევა

nuke [nju:k] ბრიტ. საბოლოოდ განადგურება, მოსპობა; განქარება (იდეისა, პროექტისა და მისთ.)

null [nʌl] 1. არარსებული (მაგ., კანონის თაობაზე); 2. გაბათილებული; ძალადაკარგული (მაგ., ხელშეკრულების შესახებ); გაუქმებული; 3. ნული; 4. ნულოვანი ინფორმაცია; ინფორმაციის არარსებობა

nulla bona ლათ. („ნულა ბონა“): „ქონება არ არსებობს“ (წარწერა სააღმსრულებლო ფურცელზე)

nulla poena sine culpa ლათ. („ნულა პოენა სინე კულპა“): „არ არსებობს სამართალდარღვევა დანაშაულის გარეშე“.

nulla regula sine exceptione ლათ. („ნულა რეგულა სინე ექსცეპციონე“): „არ არსებობს წესი გამონაკლისის გარეშე“ (ბენედიქტ სერეკა)

nullification [ˌnʌlɪfɪkəʃn] 1. განულება; ნულად ქცევა; მოსპობა; განქარება; ნულიფიკაცია (მაგ., ფულის გაუქმება და ფულის ახალი ნიშნების შემოტანა); 2. განქორწინება

nullify ['nʌlɪfaɪ] 1. რაიმეს ძალადაკარგულად ცნობა; 2. მოსპობა; განქარება; ანულირება; 3. შეცვლა; გაბათილება;

nullity ['nʌlɪti] რაიმეს ძალადაკარგულად ცნობა; ანულირება.

- number** ['nʌmbə] 1. რიცხვი; რაოდენობა; 2. ნომერი; რიგითი ნომერი; (აბრ. N). 3. თელა; გადათელა; 4. გადანომერა; დანომერა; 5. გამოშვება; ეგზემპლარი (გამოცემის) ნომერი; 6. ჭამი, ციფრი; 7. მაჩვენებელი; 8. შიფრი. **Δ** – in system (მოთხოვნათა) რაოდენობა სისტემაში; – served. მომსახურებულ (მოთხოვნათა) რაოდენობა. **account** – ანგარიშის ნომერი; **check** – 1. ჩეკის ნომერი; 2. საკონტროლო ნომერი; **code** – კოდის ნომერი; შიფრი; **industry code** – ეკონომიკის დარგის შიფრი; **transit** – ინკასოს კოდი
- numbering** ['nʌmbərɪŋ] ნუმერაცია; დანომერა
- numeraire** ფრანგ. სათვლელი ფული; ფასის მასშტაბი
- numeration** ['nju:mə'reɪʃn] 1. თელის სისტემა; 2. რიცხვების წარმოდგენა
- numeric(al)** ['nju:merɪkəl] ციფრული; რიცხვითი. **Δ** – feature 1. რაოდენობრივი ნიშანი; 2. რაოდენობრივი თვისება (მაგ., ობიექტისა)
- numeric-alphabetic** [nju:'merɪk æl'fβetɪk] ასო-ციფრული (მაგ., კლავიატურა)
- numptiality** [] ქორწინება. **Δ** femaly – ქალ-მოსახლეთა ქორწინება; male – მამაკაც-მოსახლეთა ქორწინება
- nunc pro tunc** ლათ. („ნონ პრო ტუნ“): „უკუძალის მქონე“
- nuncupative will** ['nʌn'kju:pətɪv wɪl] მოწმის თანდასწრებით ზეპირი ანდერძი (მაგ., ჯარისკაცისა ომის პერიოდში).
- nundination** ['nʌn'dɪneɪʃn] იშვ. ყიდვა და გაყიდვა
- nuptial** ['nʌpʃɪəl] 1. საქორწინო; ქორწილისა; 2. ქორწილი; შეუღლება.
- nut** [nju:t] 1. საუბ. გასაველების საერთო თანხა, რომელიც წარამებისთვისაა გათვალისწინებული; 2. ენთუზიასტი, გულშემატკივარი; 3. სლენ. ტეინის „განძირეა“; მოფიქრება; დაფიქრება
- nutrition** [nju:triʃən] 1. კვება; 2. საყვები
- n. wt.** (აბრ. net weight-დან) იხ. სინ. nt. wt
- NY, N. Y.** [] (აბრ. New York-დან) ნიუ-იორკის შტატი (აშშ-ი)
- N. Y. C.** ['en' waɪ'si:] (აბრ. New York City-დან) ნიუ-იორკი (აშშ-ი)
- N. Z.** ['en Zed] (აბრ. New Zealand-დან) ახალი ზელანდია.

O,o

- O,o** [əu] აბრ.: 1. იხ. office; 2. იხ. order 1.; 2.; 3. იხ. output; 3. იხ. owner
- o, a., O/a** [əu əɪ] 1. (აბრ. old account-დან) ძველი ანგარიში; 2. (აბრ. on account-დან) ანგარიშზე რიცხული
- O and M** [əu'ənd'cm] (აბრ. organization and method-დან) ორგანიზაცია და მეთოდი (ანუ განხორციელების ხერხი). აბრ. ომ-ი

oasty [ˈɑ:stɪ] ძლიერებითა და თვითმყოფადობით აღჭურვილი (ამერიკული და კანადური ინგლისური სლენგი), თვითდაჭერებული

Oath [aɪθ] ფიცი. **Δ** - of office ლოცენზ. ფიცის დადება სამსახურის დაწყებისას; ~on entry საბაჟ. იმპორტიორის ჩვენება საბაჟოში ფიცის დადებისას

obey [əbeɪ] 1. დაქვემდებარება; ბრძანებულების შესრულება; 2. მათემ განტოლების პირობების შესრულება

obit [ˈɒbɪt] 1. პირის გარდაცვალების თარიღი; 2. გარდაცვალების წლისთავი; 3. ნეკროლიგი; 4. დამკრძალავი ბიურო.

ob-gen [ˈɒbdʒɪn] ინგლ. დემ. (აბრ. obstetrician და gynealogist-დან ბეზია-ქალი და გინეკოლოგი) ობგენი

obiter dictum ლათ. ("ობიტერ დიქტუმ") „სხვათა შორის“, გაყვრიტ ნათქვამი მოსამართლისა, რომელსაც ნორმადამდგენი მნიშვნელობა არა ენიჭება.

object [ˈɒbdʒekt] 1. ობიექტი (მაგ., ეკონომიკური, ინფორმაციული, მართვის და სხვა ობიექტები); 2. საგანი (მაგ., განხილვისა, შესწავლისა); 3. მიზანი, მიზანდასახულობა; 4. პროფ. ობიექტური; 5. თავის შეკავება ან პროტესტი რაიმეს გაკეთებაზე ან მიღებაზე.

objection [əbˈdʒekʃn] შეკამათება; შედავება; პროტესტი.

objective [əbˈdʒektɪv] 1. მიზანი, დაელება; 2. ობიექტური; რეალური; საგნობრივი; 3. მისწრაფება; დტოლევა; 4. მიზნობრივი; 4. (ტექნიკური) მოთხოვნა; 5. მათემ მიზნის ფუნქცია. **Δ** the - დაგეგმილი ამონაგები; test - საკონტროლო დონე (მაგ., მარაგებისა)

objure [əbˈdʒʊə] ფიცის დადება

obligate [ˈɒblɪɡeɪt] ამერ. 1. დაელება; დავალდებულება; 2. სავალდებულოდ გახდომა; დავალების მიცემა

obligation [ˌɒblɪɡeɪʃn] 1. ვალდებულება (მაგ., კონტრაქტით, გარიგებით, ირიბი ოპერაციებით ან კანონით დაწესებული ვალდებულება); 2. ობლიგაცია; სავალო ვალდებულება; 3. მოვალეობა. **Δ** consumer - s მყიდველის კრედიტული დავალიანება; pecuniary - s ფულადი ვალდებულება

obligator [əbˈlɪɡəɪtə] მოვალე

obligatory [əbˈlɪɡətɔ:ri] აუცილებელი; კანონებისა და წესების მიხედვით; სავალდებულო (შესასრულებლად).

oblige [əbˈlɪɡeɪdʒ] დავალების მიცემა; იძულება.

obligee [ˌɒblɪdʒi:] 1. კრედიტორი; 2. ვალდებულების ამღები პირი.

obligor [ˌɒblɪɡə:] ობ. obligator

obliterate [əbˈlɪtəˈreɪt] აისოშლა, წაშლა; დაიასინჯება

oblivion [əbˈlɪvɪʃn] შეწყალება; ამნისტია.

obnoxious [əbˈnɒkʃəs] საზიანო; ზიანი (ან ზარალის) მომტანი.

obscene [əbˈsi:ɪn] მნახველის ან მკითხველის გამრყენელი, გამხრწნელი

ან საზოგადოებრივი მორალისა და ღირსების შემლახავი (პიესა, სანახაობა, წიგნი და სხვ.).

obscenity [əb'scɛnɪtɪ] უსამსობა

obscura persona ლათ. („ობსკურა პერსონა“): „ბრელი, საექვო პირი“

obscura reperta ლათ. („ობსკურა რეპერტა“): „საექვო, ბრელი აღმოჩენები“

observance [əb'zɜ:vəns] კანონის მოთხოვნათა მიხედვით მოქმედება

observe [əb'zɜ:v] წინა გვერდი (საბუთისა).

observable outline [əb'zɜ:vəbl aʊtlaɪn] ხილული კონტური (მაგ., ეკონომიკური ობიექტისა დისფლემის ეკრანზე)

obserables [əb'zɜ:vəblz] 1. დაკვირვებადი თავისებურებანი (ობიექტის გამოსახულებისა); 2. დაკვირვებადი ცვლადები

observation [ˌɒbzə'veɪʃn] 1. დაკვირვება; გაზომვა; ცლით განსაზღვრა; 2. დაკვირვების შედეგი; pl. დაკვირვების მონაცემები. Δ **economical** ~ s ეკონომიკური დაკვირვების შედეგები; **statistical** - s სტატისტიკური დაკვირვებები

observer [əb'zɜ:və] დამკვირვებელი; ზედამხედველი.

obsignate [ˌɒbsɪ'neɪt] ბეჭდის დასმით დამოწმება.

obsolescence [ˌɒbsə'lesəns] დაძველება; (მორალური) ცვეთა. Δ **in-plant** ~ წარმოების პროცესში ცვეთა; **planned** - დაგეგმილი დაძველება; (მწარმოებლური ფირმის მიერ ბაზრიდან) წინა მოდელის საგნის ან საქონლის ამოღება ახალი მოდელის ბაზარზე გასაყიდად გასამოსატანად.

obsolete [ˈɒbsəli:t] 1. დაძველებული; ხმარებიდან გამოსული; 2. ექსპლოატაციიდან ამოღებული; 3. ძალადაკარგული (საბუთი და სხვ.); მოცემულ მომენტში გამოუსადეგარი.

obstruction [əb'strʌkʃən] 1. გადაღობვა; შეფერხება; ობსტრუქცია; 2. ვინმესთვის ხელის შეშლა.

obtain [əb'teɪn] 1. შეძენა; მიღება; 2. მიღწევა (მაგ., შედეგისა)

obverse [ˈɒbvɜ:s] 1. დამატება; შემადგენელი ნაწილი; 2. პირი, პირისახე (მაგ., საბუთისა)

obviousnes [ˈɒbvɪʊs] თვალნათლიობა; სიცხადე (არაპატენტუნარიანობის ერთ-ერთი კრიტერიუმი).

ocassio facit furem ლათ. („ოკასიო ფაციტ ფურემ“): „შემთხვევა კაცს ზოგჯერ ქურდად აქცევს“

occasion [ə'keɪʒən] 1. შემთხვევა; ვითარება; 2. შესაძლებლობა; 3. მიზეზი; საფუძველი; 4. რაიმეს მოხდენა, მიყენება.

occasional [ə'keɪʒənəl] 1. შემთხვევითი; იშვიათად შემხვედრი; 2. არარეგულარული; იშვიათი.

occupancy [ˈɒkjʊpənsɪ] უძრავი ქონების დაკავების ფაქტი (მაგ., სახლი, მიწა, ოფისი, ნომერი სასტუმროში და სხვ.).

occupant ['ʌkjʊpənt] 1. მცხოვრები; 2. დროებით მფლობელი; მოიჯარე, იჯარადა-
რი; 3. ოკუპანტი. პირი ან კომპანია, რომელიც სხვის ქონებას ითვისებს

occupation [.ʌkjʊ'peɪʃn] 1. დროებითი სარგებლობა (მაგ., საწარმოთი); 2. დაკავე-
ბა, ოკუპაცია; 3. საქმიანობა; პროფესია **Δ bank** - საბანკო თანამდებობები (მაგ., ბუ-
ღალტერი, მოლარე, კლერკი)

occupier ['ʌkjʊpaɪə] დამპირავებელი (სახლისა; ბინისა და სხვ.)

occupy ['ʌkjʊpaɪ] უძრავ ქონებაში (ბინა, სახლი, ოფისი და სხვ.) შეჭ-
რა და და მისი უკანონოდ დაკავება

occurrence [ə'kʌrəns] 1. (რეალზაციის) შესაძლებლობა; 2. გავრცელება; 3. მოვ-
ლენა (მაგ., ეკონომიკური)

octroi ['ɒktroɪ:] ფრანგ. 1. ოკრუა; ქვეყნის შიდა ბაჟი (შემოტანილ საქონელზე);
2. ქალაქის საბაჟო; 3. საბაჟოს მოხელე (ჩინოვნიკი); 4. ჩუქება; ნაჩუქარი; ოკრუა.

odd [ɒd] 1. კენტი; 2. დამატებითი; ზედმეტი (რაოდენობისა); 3. შემთხვევითი (მაგ,
შემთხვევითი სამუშაო); 4. pl. სხვაობა; უტოლობა

odd-pricing [ˌɒd'praɪsɪŋ] კენტი ფასი (საქონლისათვის) დაუმრგვალებელი ფა-
სის დაწესება (მაგ., 51 კაპიკი, ნაცელად 50 კაპიკისა)

oderint dum metuant ლათ. („ოდერინტ დუმ მეტუანტ“): „ვერ ამიტანიონ, ოდონდ
ეშინოდეთ“ (ატრებს სიტყვები მისი ტრაგედიიდან „აქციან“).

oderint dum proberit ლათ. („ოდერინტ დუმ პრობერტ“): „ვერ ამიტანიონ ოდონდ
მხარი დამისტირონ“ (სვეტონდუმის პასუხი იმპერატორ ტიბერიუსისადმი).

odium theologicum ლათ. („ოდიუმ თეოლოგიკუმ“): „სარწმუნოებრივი
სიძულვილი“

OE ['ɔ:ɪ:] (აბრ. Old English-დან) ძველი ინგლისური ენა

off [ɒf] 1. გამორთული, გამოთიშული; 2. დაბალხარისხიანი; 3. მეორეხარისხოვანი;
4. გარეშე (მაგ., დივიდენდების გარეშე); 5. დაბალი (მაგ., ფასიანი ქალაქების კურსის
შესახებ); კურსის შემცირება

Off. OFF. აბრ. 1. *off.* office; აბრ. ოფ. 2. *off.* officer; 3. *off.* official აბრ. ოფიც.

off-board [ɒf'bo:rd] ოფიციალური ბაზრის გარეშე

off-brand [ˌɒf'brænd] სავაჭრო ნიშნის გარეშე

offence [ə'fens] კანონდარღვევა; დანაშაული. ტერმინის ამერიკული ვარი-
ანტია **offense**.

offend [ə'fend] 1. შეურაცყოფის მიყენება; გაბრაზება; 2. (კანონის) დარღვევა;
ანონსაწინააღმდეგო ქმედება

offender [ə'fendə] სამართალდამრღვევი; დამნაშავე

offense [ə'fens] (სამართალ)დარღვევა. **Δ customs** - საბაჟო წესების დარღვევა;
fiscal - საგადასახადო წესების დარღვევა

offensive weapon [ə'fensiv wepən] საგანი, რომლითაც შეიძლება პირისათვის ზიანის მიყენება (მაგ., ბოლით დაჭრა).

offer ['ɒfə] 1. წინადადება; მზადყოფნის გამოხატვა; 2. ყიდვის ან გაყიდვის წინადადება; 3. შეთავაზება (მაგ., წინადადებისა გარიგებასთან დაკავშირებით); 4. ფასის შეთავაზება; 5. მზადყოფნის გამოხატვა (მაგ., ხელშეკრულების დადებისა). **Δ to ~ down** აქციების დაბალ ფასებში შეთავაზება (ვიდრე უკანასკნელი გარიგების ფასის კურსია); **to ~ for sale** გასაყიდად გამოფენა (გამოტანა); **to ~ new credit facilities** დაკრედიტების ახალი ფორმების შეთავაზება

offeree ['ɒfəri:] პირი, ვისაც წინადადებას სთავაზობენ.

offerer ['ɒfərə] წინადადების შემთავაზებელი პირი, ოფერენტი (სინ. ოფერერი)

offering [ˌɒfəriŋ] 1. წინადადება; 2. **pl.** გასაყიდად რეკომენდებული ფასიანი ქაღალდი

offerta იტალ. (ლათ.-დან *offertus* შეთავაზებული წინადადება) ოფერტა (გარკვეული პიროვნებისათვის წარდგენილი ფორმალური წინადადება გარიგების თაობაზე კონტრაქტით გათვალისწინებული ყველა პირობების მითითებით. იხ. აგრეთვე **contr-offerta**)

offgrade [ˌɒf'grɑ:d] დაბალხარისხიანი (მაგ., საქონელი)

office ['ɒfɪs] 1. სამსახური; 2. თანამდებობა; მოვალეობა; ვალდებულება; ფუნქცია; 3. დაწესებულება; სამმართველო; სამინისტრო; ლიკენზ. უწყება; განყოფილება; ბიურო; 4. სლენ. საიდუმლო ნიშანი; საიდუმლო ცნობები; აბრ. **O.** **Δ the ~** დაწესებულების მოსამსახურე; კლერკი. **branch** – ფილიალი (კომპანიის) განყოფილება; **loan** – საკრედიტო დაწესებულება; **patent** – ლიკენზ. საპატენტო უწყება; საპატენტო ბიურო; **sale** – s გასაღების განყოფილება

officer ['ɒfɪsə] მოსამსახურე; თანამდებობის მქონე პირი. **Δ - seeker** თანამდებობის პრეტენდენტი; ~ **s and staff** მაღალი თანამდებობის პირები და სხვა მოსამსახურეები. ~ **of board** სამმართველოს წევრი **associate** – უმცროსი მუშაკი [თანამშრომელი]; **senior** – უფროსი მუშაკი [თანამშრომელი]

office-to-office conferencing ['ɒfɪstəʊɪs 'kɒnfərənsɪŋ] უწყებათაშორისი კონფერენც-კავშირი (კომპიუტერული ქსელის ან ტელეკონფერენციული საშუალებების გამოყენებით)

official [ə'fɪʃl] 1. სახელმწიფო სტრუქტურის მოსამსახურე; თანამდებობის პირი; 2. ოფიციალური

officium humanitatis ლათ. („ოფიცოუმ პუმანიტატის“): „კაცობრიუობის ვალი“

officium supremum ლათ. („ოფიცოუმ სუპერუმუმ“): „უკანასკნელი ვალი“

off-license ['ɒf 'laɪsəns] ბრიტ. ლიკენზ. ოფლაისენსი, სპირტიანი სასმელების გატანით გაყიდვის პატენტო

off limits [ˌɒf 'lɪmɪts] „შესვლა აკრძალულია“ (წარწერა კარებზე)

off-line plotting [ˌɒflaɪn plɒtɪŋ] ავტონომიური ამოხაზვა (ეკონომიკური ობიექტისა დისფლესის ეკრანიდან გრაფიკთამგებზე)

off-load [ˌɒf ˈlɔ:ld] 1. გაყიდვა; რეალობაცია; გასაღება (ძირითადად ჩაწოლილი საქონლის, მომარაგებული პროდუქტისა და მისთ); 2. განტვირთვა; ზედმეტი ტვირთისაგან განთავისუფლება (სამხრეთ-აფრიკული ტერმინი)

off-price retailers [ˌɒf ˈpraɪs ˌreɪtɪləz] ფასდაკლებით მოვაჭრეები (საბაზო ვაჭრობის სპეციალური წარმომადგენლები, რომლებიც სამარკო საქონელს მწარმოებელი ფირმის პრეისკურანტი გასაზღვრულ ზედამბლა 20-60%-ით ფასდაკლებით ყიდიან)

offset [ˌɒf ˈset] 1. ანაზღაურება; კომპენსაცია; 2. წახალისება, დაჭილღობა; 3. ნარჩენი არათანაბრობა (მაგ., ბალანსირებისას); 4. საწყისი ნომერი; 5. მოთხოვნათა ჩათვლა; 6. შემხვედრი მოთხოვნა.

offshore [ˌɒf ˈʃəʊ] 1. ზღვისიქითა (აშშ-ის საზღვრებსიქითა საბიზნესო ოპერაციები, რომლებსაც ამერიკული ფირმები აწარმოებენ); ზღვისმიერი; უცხოური; 2. სხვა ქვეყნებში განხორციელებული; 3. საზღვაო (მაგ., სარეწების შესახებ)

offshore banking [ˌɒf ˈʃəʊ ˈbæŋkɪŋ] ოფშორული საბანკო ზონები: 1. სპეციალური სტატუსის მქონე ფინანსური დაწესებულებები; 2. საზღვარგარეთ განლაგებული დაწესებულებები, რომლებიც იურიდიულად არ ემორჩილებიან ადგილობრივ ნაციონალურ კანონმდებლობებს.

off-size [ˌɒf ˈsaɪz] სხვა ზომა, მოურგებელი, ტანსაცმელი (დასხვ.).

offspring [ˌɒf ˈsprɪŋ] 1. შთამომავალი, ნაშიერი; 2. შედეგი, პროდუქტი

offset [ˌɒf ˈsteɪk] 1. საქონლის გაყიდვა; 2. გაყიდული საქონლის მოცულობა; გაყიდული პროდუქტის რაოდენობა; 3. ხელყასიდან დაქვითვა.

off-the-shelf [ˌɒf ðə ˈʃelf] 1. (გამოსაყენებლად) ვარგისი; მზადმყოფი; 2. გასაყიდა წარმოდგენილი; სახზე არსებული

Oleron [ˈɒlərən] *ხინ.*: **Laws of Oleron** - ხაერთშორისო საზღვაო კანონები სირიელი კრებული (მთავრულია 1216 წ.).

oilmen [ˈɔɪlmɛn] 1. ამერ. ნავთის მრეწველი; 2. ინგლ. მოსკატელური საქონლით მოვაჭრე

OK [ɔs ˈkeɪ] 1. თანხმობა; დათანხმება; მოწონება; სანქცია; 2. მისაღები; 3. კარგი; უველაფერი კარგადაა; რიგზეა; სწორია.

oligarchy [ˌɒlɪgəˈki:] თვითდანიშნული; ადამიანთა მცირე ჯგუფის მიერ განხორციელებული მმართველობა, რომლებიც, როგორც წესი თავიანთ თავს თვითონვე ნიშნავენ. ოლიგარქია (მაგ., საფინანსო ოლიგარქია)

oligopoly [ˌɒlɪˈgəpɒli] ოლიგოპოლია (წარმოების დარგი, რომლითაც მცირე რაოდენობის ფირმებს ბაზარზე წარმატებით გააქვთ ერთი და იგივე საქონელი და ფასსაც თვითონვე აწესებენ). **Δ bilateral** - ორმხრივი ოლიგოპოლია (რამდენიმე მსხვილი გამყიდველისა და მდიდარი მყიდველების მიერ შექმნილი საბაზრო სიტუაცია); **pure** - წმი(ნ)და ოლიგოპოლია; **tenacious** - მდგრადი ოლიგოპოლია

oligopsony [ˌɒlɪˈɡɒpsəni] ოლიგოპსონია (საბაზრო სიტუაცია, რომელშიც გამყიდველთა რაოდენობა გაცილებით სჭარბობს მყიდველთა რიცხვს)

olograph [ˈɒləgræf] საკუთარი ხელით ნაწერი აქტი (მაგ., ანდერსი); ოლოგრაფი

ombudsman [ˈɒmbʊdsmən] 1. ომბუდსმენი; საპარლამენტო რწმუნებული; 2. შუამავალი მოსამსახურეთა საჩივრების გარჩევისას

omen nialum ლათ. („ომენ მალუმ“): „აყის მომასწავებელი ნიშანი“

omission [əʊˈmɪʃn] 1. გაშვება (მაგ., ჩასაწერად, სარეგისტრაციოდ); 2. დაუდევრობა, შეცდომა; 3. გამოტოვება; გამორჩენა (გამორჩა ის მას; რაიმეს შეუსრულებლობა).

omit [əʊmɪt] 1. გამოტოვება (მაგ., მიუხდისა, პენქტიხა); 2. არაყრად ჩაგდება; უგულვებელყოფა

omnia vanitas ლათ. („ომნია ვანიტას“): „ყოველივე ამოუება“

omnibus [ˈɒmnɪbʊs] 1. რამდენიმე საგნიანი; რამდენიმე სტატიიანი (მაგ., ერთტომეულის შესახებ); 2. გლობალური; მოცულობითი; 3. ომნიბუსი; ავტობუსი

omnibus bill [ˈɒmnɪbʊs bɪl] 1. კრებსითი კანონპროექტი (რომელშიც ერთიანებულია სხვადასხვა ტიპის საკითხები); 2. სხვადასხვა სარჩელის ერთიანი სახით წარმოდგენა

omnium consensu ლათ. („ომნიუმ კონსენსუს“): „საკრთო თანხმობით“

on-air [ˈɒnˈeɪ] ეთერში (გადაცემის შესახებ); ეთერის(ა); საეთერო

on-body signage [ˈɒnbɒdiˈsaɪnɪdʒ] ტანზე (გამოსახული) რეკლამა (მაგ., ფირმის საქონლის რეკლამა სპორტული გუნდის წევრების ზედა ტანსაცმელებზე)

on-at-a-time search [ˌɒnətəɪm sɜːtʃ] ერთპარამეტრიანი ძებნა (მხოლოდ ერთი სიდიდის ცვლილებით რთული ეკონომიკური სისტემის მახასიათებელთა ძებნა კომპიუტერის გამოყენებით)

on call [ˈɒnkɔːl] (პირველივე) მოთხოვნისთანავე; ონკალი; სესხის ამღების უწყდება ნაწილ-ნაწილ გადახდასე დაგირაეებელი საქონლის კრედიტიდან.

oncost [ˈɒnkɔːst] ბრიტ. ფინანს. ზედნადები (დანა)ხარჯები; ირიბი დანახარჯები

once over [ˈwʌns əʊvə] ამერ. სლენ. 1. განმსტრობა; შეთვლიერება (საქონლისა, ნაწარმისა); ზედაპირულად დათვლიერება; 2. წესრიგში მოყვანა; გაწმენდა; დალაგება

one-call closers [ˌwʌnˈkɔːlˈkloʊzəz] კომივოიერები, რომელთაც პირველივე ვიზიტისას ჩვეუიათსაეპრო გარიგების დადება

one-one [ˌwʌnˈwʌn] ურთიერთცალსახა

one-price [ˌwʌnˈpraɪs] ერთიანი ფასით (მაგ., გასაყიდი საქონლის შესახებ)

onerous [ˈɒnərəs] დამამძიმებელი; საძნელო (მაგ., გადასახადების შესახებ)

one-step (marketing) [ˈwʌnstɛpˈmɑːkɪtɪŋ] ერთეტაპიანი მარკეტინგი (ყიდვა-

გაყიდვის გარიგების მოგვარება ტელეფონით, კუპონის გამოყენებით, ან ფოსტით, რომელშიც დადებითი პასუხია ყიდვის აქტი ან რაიმე საქონელზე ან სავანზე ხელმოწერის გაფორმება)

one-time rate [wan 'taim 'reit] ერთჯერადი ფასდება [ფასის დადება] (რეკლამათმფლობელის მიერ მცირე სარეკლამო დროისა და ადგილის გამოსაყოფად გადახდილი თანხა, რომელიც საბითუმო ფასსამოკლებისათვის საქმარისი არ არის)

onliness ['ounlinis] უნიკალურობა (პროექტისა და სხვ.); ერთად-ერთობა (საკითხის გადაწყვეტისა)

onlooker ['on,luka] მაყურებელი; დასკვირვებელი

on order (of goods) [An o:da:rsvudz] შეკვეთილი (საქონელი); გადახდილი (ფული საქონლის შესაძენად, როცა მომხმარებელს საქონელი ჭერ კიდევ არ მიუღია)

onpack [An'pæk] უშუალო ჭილდო (რომელიც საქონლის საფუთავის თავზეა მიკრული)

onus ['anus] პასუხისმგებლობა რომელიმე რთული დავალების შესრულებაზე.

O & O station ['aiaia 'stci:n] (აბრ. owned and operated-დან) „სამეულ“ ქსელის კუთვნილი სადგური (ამშ-ის ტელე-და რადიოკომპანიების ადგილობრივი სადგური. იხ. აგრეთვე nets)

%; O/O (აღნიშვნა) პროცენტი; პროცენტებში

O. O. ['a 'a] (აბრ. on order-დან) 1. შეკვეთილია; 2. რიგზე

oodles [u:dlz] ამერ. საუბ. ბევრი; ბლომად. **Δ ~ of money** ბლომად ფული

oof [u:ɸ] ჟარგ. ფული.

oof bird [u:ɸ ba:d] ჟარგ. მღაღარი, ფულის ტომარა.

oomph [u:mɸ] 1. ენერჯია; სიცოცხლე; 2. ფისიკური მისხიდველობა.

O. P. [a'p:] (აბრ. out of print-დან) გაყიდული (ნაბეჭდი პროდუქცია)

op. cit. ლათ. („ოპ. ციტ.“) „ნაშრომში აღნიშნული (ან ნახსენები)“.

OPEC [au 'pek] (აბრ. Organization of Petroleum Exporting Countries-დან)

საგ. ეკ. ურთ. ნავთობპროდუქტების ექსპორტიორი ქვეყნების ორგანიზაცია - ოპეკი

open account ['a:pen a'kant] ღია ანგარიში; (მომხმარებელი ამ ანგარიშზე პერიოდულად იხდის გადასახადს); მიმდინარე ანგარიში; პროფ. კონტროკორენტე

open-end contract ['a:pen ənd kəntrekt] ღია კონტრატი (მიმწოდებელსა და მყიდველს შორის კონტრაქტის სახე, რომლითაც მიმწოდებელი კისრულობს კლიენტის მოთხოვნების დროულად შესრულებას იმ შემთხვევებისათვის, რაც კონტრაქტში აღნიშნული არ არის)

open ended (სინ.: open end) [,a:paɪ 'endɪd] დაუბოლოებელი; დაუფიქსირებელი; დაუსრულებელი.

opening ['a:paɪɪŋ] 1. დასაწყისი; შესავალი; შესავალი ნაწილი; ეკანსია;

2 (საქონლის) „პრემიერა“ (ახალ სეზონში ახალი სერიის საქონლის პირველი ჩვენება); 3. გახსნა (მაგ., ბირჟისა, საერთო ბაზრისა); 4. დაწყება (მაგ., სავაჭრო გარიგებებისა). დასაწყისი (მაგ., ოპერაციებისა). **Δ job** - ვაყანისი გახსნა; **split** - კურსის მკვეთრი დაცემა (მაგ., ფასიანი ქაღალდების ბირჟის გახსნისთანავე)

open order ['ɔpən 'ɔ:də] ღია შეკვეთა (საქონლის შეკვეთა ფასისა და მიწოდების ვადის მიუთითებლად)

open outcry [.ɔpən 'aʊtkraɪ] *იხ. outcry market*

open rate [.ɔpən reɪt] მოძრავი ფასდადება, მოძრავი ფასის დადება (რეკლამათ-შემქმნელისაგან სარეკლამო დროისა და ადგილის მოცულობის შესაბამისად გაღებული თანხა)

open-to-buy ['ɔpən tə baɪ] საცალო საქონლის შესასყიდი ბიუჯეტი (საცალო ვაჭრობის მაღაზიისა)

operate ['ɒpəreɪt] 1. იურიდიული ქმედების(ა); იურიდიული ძალის მქონე; 2.. ოპერაციათა ჩატარება (მაგ., საფინანსო, სავაჭრო, საბირჟო და სხვა ოპერაციებისა); ოპერირება; 3.. მოქმედება; ფუნქციონირება; მუშაობა; 4.. ექსპლოატირება; მართვა; 5.. დამუშავება; შემუშავება (მაგ., გეგმისა, პროგრამისა); 6. ზემოქმედება; ზეგავლენა; 7. სპეკულირება; ვაჭრობა; ბირჟზე ოპერაციების ჩატარება. **Δ to - for a fall** ფასდაცლების ოპერაციის ჩატარება (ბირჟაზე); **to - for a rise** ფასის ამაღლების ოპერაციის ჩატარება (ბირჟაზე)

operating ['ɒpəreɪtɪŋ] 1. ოპერატიული; მიმდინარე; 2. მომუშავე; მოსამსახურე; 3. ბიზნესის ან აპარატურის (მოწყობილობის, ხელსაწყო და სხვ.) მართვა.

operation ['ɒpə'reɪʃn] 1. საფინანსო ოპერაცია; გარიგება; 2. (სავაჭრო) პროცესი; 3. მათემ. მოქმედება; 4. *იხ. operate* 2; 5. სათვლელ-საანგარიშგებო ოპერაცია; 6. (წარმოების) ოპერატიული მართვა; 7. დამუშავების ციკლი; (ტექნოლოგიური) ოპერაცია; 8. ამერ. ამოქმედება; ამუშავება; (მანქანის) მართვა; 9. ექსპლუატაცია; 10. დამუშავება. **Δ - costs** საექსპლუატაციო დანახარჯები; **- in futures** სასწრაფო გარიგება; **to put into** - მოქმედებაში შეყვანა, ამოქმედება (მაგ., წარმოებისა, დანადგარისა, განსახორციელებელი პროგრამისა და ა. შ.). **Δ cash - s** ნაღდი ფულით გარიგება; **examining** - ექსპერტიზა; **forward** - საბირჟ. (დათქმული) ვადით გარიგება

operative ['ɒpəreɪtɪv] 1. მოქმედი; მომუშავე; 2. ოპერატიული (მაგ., (მო)ქმედების, ჩარევის, გადაწყვეტის და სხვათა შესახებ); 3. ექსპლუატაციაში გამწვებელი; ამუშავებული; ამოქმედებული; 4. (მრეწველობის) მუშაკი; მეწარმე; მწარმოებელი; pl. წარმოების თანამშრომლები

operator ['ɒpəreɪtə] 1. ოპერატორი (მუშა, მეაპარატე, მექანიკოსი, მეჩარხე და სხვ.); 2. საბირჟო მაკლერი; ბიზნესმენი, საქმოსანი; 3. ამერ. საწარმოს მფლობელი; მრეწველი; 4. დაპრ. ოპერატორი (მაგ., ლოგიური, მართვის, ტერმინალის, ალგებრული და სხვა ოპერატორები). **Δ - for a fall** საბირჟ. ფასდაცლების ოპერაციაზე მომუშავე საქმოსანი; **- for a rise** საბირჟ. ფასის ამაღლების ოპერაციაზე მომუშავე საქმოსანი. **farm** - ამერ. სოფლ. ფერმერი; მოიჯარე, იჯარადარი; **ship** - სანაოსნო კომპანია

operose ['ɒpəroʊs] 1. საქმიანი, მოქმედი, ენერგიული; დაკავებული (მაგ., მენეჯერ-

რის, ბიზნესმენის, მრეწველის, მკვლევარის და სხვათა შესახებ); 2. მძიმე, დამძიმებელი (მაგ., საქმის, პირობის და სხვათა შესახებ)

opinion juris [ɔˈpɪniən lɔːrɪs] ლათ. დარწმუნება სამართალქმედებაში.

opinion [əˈpɪniən] 1.სასამართლოს გადაწყვეტილება; აზრი; მოსაზრება; 2. სპეციალისტის დასკვნა; დარგის ექსპერტის დასკვნა; 3. შეფასება

opportunity [ˈɒpəˈtjuːnɪti] (მარჯვე) შემთხვევა; (ხელსაყრელი) შესაძლებლობა, შანსი. **Δ job** ~ ვაჟანსია; **sales** ~ **ies** ბაზრის კონიუნქტურა; **trade** ~ **ies** ვაჭრობის (გაჩაღების) შესაძლებლობები

opp [ɒp] აბრ.: 1. (opposite-დან) საწინააღმდეგო; მოპირდაპირე; 2. იხ. **opposition**.

opponent [əˈpəʊnɪənt] ოპონენტი; საწინააღმდეგო აზრის მქონე; საწინააღმდეგოდ განწყობილი პირი.

oppose [əˈpəʊz] 1 წინააღმდეგობის გაწევა; ხელის შეშლა; 2. რაიმეს საწინააღმდეგოდ ხმის მიცემა.

opposition [ˈɒpəˈzɪʃən] 1. დაპირისპირებულობა; 2. წინააღმდეგობა; 3. ოპოზიცია;

4. კონტრასტი

opposite [əˈpɒzɪtɪv] 1. მკონტრასტებელი; 2. წინააღმდეგობის გამწვევი

opt [ɒpt] შერჩევა; ამორჩევა

optation [ɒpˈteɪʃn] 1. შერჩევა; ოპტაცია; 2. სურვილი

optimal [ˈɒptɪməl] ოპტიმალური; მეტად ხელსაყრელი (მაგ., პირობები)

optimization [ˌɒptɪmaɪzɪʃən] 1. ოპტიმიზაცია (მაგ., პროცესისა, ხარისხის საუზრუნველყოფო დანახარჯისა და სხვ.); 2. ოპტიმალური პარამეტრების განსაზღვრა; ოპტიმალური პირობების შერჩევა

optimum [ˈɒptɪməm] ოპტიმუმი, ოპტიმალური პირობები, ოპტიმალური რეჟიმი. **Δ** ~ **reach** ოპტიმალური მოცევა (მაგ., სარეკლამო ადგილისა და რადიო ან სატელევიზიო დროისა)

option [ˈɒpʃən] 1. ოფციონი; (გარკვეული) პრივილეგიით გარიგება (მაგ., გარკვეული პრემიის გადახდის შემდეგ კონკრეტული ფასით და დათქმულ ვადაში საქონლის ყიდვის პრივილეგია); პრემიით გარიგება (მაგ., პრემიის გადახდით განპირობებული, ფასიანი ქალაქების დადგენილი კურსით ყიდვის ან გაყიდვის უფლება); 2. შერჩევა; ამორჩევა; შერჩევის უფლება; შეცვლის უფლება. **Δ** ~ **of exchange** გაცვლის უფლება; **Δ** ~ **of redemption** (ფასიანი ქალაქების) გამოსყიდვის უფლება

optional [ˈɒpʃənəl] არასავალდებულო, ფაკულტატიური, ნებაყოფლობითი

optionee [ˈɒpʃɪni:] ოფციონის მიმღები (იხ. აგრეთვე **option**)

O. R. [ˈəʊə:r] 1. (აბრ.) იხ. **owner's risk**; აბრ. **მრ-**; 2. (**operational research**-დან)

ობერაციული კვლევა

oral contract [ˈɔrəl ˈkɒntrækt] სიტყვიერი შეთანხმება [კონტრაქტი]

orally [ˈɔːrəli] ზეპირი; სიტყვიერი.

orange goods ['ɑrɪndʒ gʊdz] „ნარინჯისფერი“ ნაწარმი; „ნარინჯოვანი“ საქონელი (საცალო ვაჭრობაში — ბრუნვის საშუალო ხარისხის საქონელი, როგორცაა ტანსაცმელი, საგალანტერიო ნაწარმი და მისთ.)

order ['ɔ:də] 1. წესრიგი; წესიერულობა (მაგ., პირობების დაცვაში); 3. ბრძანება; ინსტრუქცია 2, რივი; თანმიმდევრობა (მაგ., მოთხოვნებისა). რიგისობა (მაგ., შეკვეთების მიღებისა და შესრულებისა); აბრ. O; 3, ბრძანებულება; 4. შეკვეთა; დაკვეთა; 5. მოწესრიგება; 6. ბრძანების გაცემა; 7. შეკვეთის მიღება; 8. თამასუქი, ჩეკი, ფასიანი ქაღალდი; 9. ნებართვა, ორდერი; საშვი; 10. ფულის გადახდის წერილობითი ბრძანება (მაგ., თამასუქთან ან ჩეკთან დაკავშირებით); 11. ბროკერისადმი ბრძანება (ფასიანი ქაღალდების ყიდვის ან გაყიდვის თაობაზე); 12. ინგლ. ეკონომიკის გამსხვილებული დარგი (შომიჯნავე დარგების აგრეგაცია); 13. სორტი; ხარისხი, ტიპი, სახე, სახეობა; 14. მათემ. რიგი, ხარისხი; 15. (საზოგადოებრივი) დონე, სტატუსი, რანგი; 16. განლაგება (გარკვეული რიგით) განაწილება. **Δ by** ~ ბრძანებით (მაგ., დანიშვნა, შესრულება); **cheque to** ~ ორდერული ჩეკი; ~ **for account** საბირჟ. ვადით გარიგების ბრძანება (ბროკერისადმი); ~ **for collection** საინკასო მინდობილობა; ~ **payable at sight** წარმომდგენზე (გაფორმებული) თამასუქი. **day** ~ ერთდღიანი (ხანგრძლივობის) ბრძანება (ბროკერისადმი საბირჟო ოპერაციების სარეგულაციოდ); **filled** ~ შესრულებული შეკვეთა; **old lot** ~ საბირჟ. არასტანდარტული ფასიანი ქაღალდების პარტიის ყიდვის ბრძანება (ბროკერისადმი); **week** ~ (ერთი) კვირის განმავლობაში მოქმედი ბრძანება (მაგ., აქციების ყიდვა-გაყიდვისა)

order cycle ['ɔ:də saɪkl] 1. შეკვეთის შესრულების ციკლი; 2. ბრძანების შესრულების ვადა; 3. (კომპიუტერული) ბრძანების ციკლი

ordered ['ɔ:dəd] 1. მოწესრიგებული (მაგ., სიმრავლის შესახებ); 2. შეკვეთილი; მოთხოვნილი

order-getting cost ['ɔ:dəgɛtɪŋ 'kɒst] მარკეტინგული დანახარჯების ლირებულე-ბა (დადგენილი ეკონომიკური ეფექტიანობის უზრუნველსაყოფად)

ordering ['ɔ:dərɪŋ] 1. მოწესრიგება; წესრიგში მოყვანა; 2. შეკვეთის მიცემა; შეკვეთის მიღება; შეკვეთა; დაკვეთა; 3. იხ. **order** 16.; 4. განრიგი; მოწესრიგებული განლაგება (მაგ., საწარმოო საშუალებებისა და რესურსების მიღებული შეკვეთების შესასრულებლად). **Δ** ~ **frequency** შეკვეთების განლაგების სიხშირე; ~ **of priorities** პრიორიტეტების სისტემის დამყარება (მაგ., მოთხოვნათა შესრულებისათვის, მარაგის განაწილებისათვის და მისთ.)

orderliness ['ɔ:dəlɪnɪs] 1. კანონმორჩილება; 2. საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა.

orderly [ɔ:dəlɪ] 1. მოწესრიგებული; 2. ორგანიზებული; 3. სწორად; სათანადოდ (მოწესრიგება, ადაპტირება, მორგება და მისთ.)

order nisi [ɔ:də 'nɪ:zɪ] პირობით საბოლოო ბრძანება (მოსამართლისა); სასამართლოს არასაბოლოო გადაწყვეტილება.

order of business ['ɑ:dər ɔv'biznɪs] 1. დღის წესრიგი (კონფერენციისა, საქმიანი თათბირისა და მისთ.); 2. ბიზნესის (საყოფხების) განხილვის რიგისობა; 3. დღის წესრიგის პუნქტი

ordinance ['ɑ:dɪnəns] 1. მთავრობის სპეცდებრეტი; ბრძანებულება; 2. სტრუქტუსი; კანონი.

ordinaries ['ɑ:dɪnrɪs] ჩ ვეულებრივი აქციები (ცულად დივიდენდიან აქციებთან დაკავშირებით)

ordinary ['ɑ:dɪnrɪ] 1. სასამართლოს მუდმივი წევრი; 2. ამერ. საკუთრების საქმეთა მოსამართლე; 3. ჩვეულებრივი; არაგანსაკუთრებული; ორდინარული; საშუალო.

organic ['ɑ:ɡənɪk] 1. ორგანიზებული; სისტემატიზებული; კოორდინირებული; 2. შეთანხმებული; ურთიერთდაკავშირებული; 3. ამერ. ძირითადი (მაგ., ძირითადი კანონი, კონსტიტუცია); 4. სმტატო, სტაბელო

organization ['ɑ:ɡəʊnɪzaɪʃn] 1. ორგანიზაცია, სისტემაში მოყვანა; 2. გაერთიანება, ორგანიზაცია; 3. ფორმირება, მოწყობა, ორგანიზაცია; 4. სტრუქტურა (მაგ., მართვისა, დაწესებულებისა); ორგანიზაციული სტრუქტურა; 5. ბიზნესის ორგანიზაციული ფორმები (მაგ., კერძო წარმოებასთან, პარტნიორობასთან და აქციონერულ ფორმებთან დაკავშირებით). **Δ data** ~ მონაცემთა ორგანიზაცია (ეკონომიკურ მონაცემთა დაგროვება და დამუშავება); **sales** ~ 1. სავაჭრო ორგანიზაცია; 2. ფირმის სავაჭრო აპარატი; **subscriber** ~ სააბონენტო სტრუქტურა (მაგ., ეკონომიკურ მონაცემთა ბანისა)

organism ['ɑ:ɡəʊnɪzəm] (აბრ. - **organization man**-დან) ფუნქციონერი, ორგანიზატორი; იშვ. მენეჯერი

orient ['ɑ:riənt] 1. (the O.) აღმოსავლეთი; აღმოსავლეთის ქვეყნები; 2. უმაღლესი ხარისხის (მარგალიტის შესახებ)

origin ['ʌrɪdʒɪn] 1. საწყისი; წყარო; საწყისი წერტილი; 2. წარმოშობა

original [ə'ri:dʒɪnəl] 1. დედანი, ორიგინალი; 2. ნამდვილი, ორიგინალური; პირველდაწყებითი; 3. ახალი, შემოქმედებითი

original data [ə'ri:dʒɪnəl 'deɪtə] საწყისი (ეკონომიკური) მონაცემები; საწყისი ინფორმაცია

originate [ə'ri:dʒɪneɪt] 1. წარმოშობა; წარმოქმნა; 2. დაწყება; 3. აღმოცენება; გაჩენა.

originated point code [ə'ri:dʒɪneɪt 'pɔɪnt 'keɪd] გამოქმნებული ტერმინალის (პუნქტის) კოდი (მაგ., ფირმის პრეზიდენტთან კონფიდენციალური კომპიუტერული დიალოგის გამართვისათვის)

originator [ə'ri:dʒɪneɪtə] 1. დამფუძნებელი, დამარსებელი; ინიციატორი; დამწყები; შემქმნელი; წამომწყები; (წამომწყების) მოთავე; 2. საინვესტიციო ბანკი, რომელიც ახალი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებას იწყებს; 2. ავტორი; შემქმნელი; გამომგონებელი; 3. გამგზავნი, ადრესატი (მაგ., საფინანსო შეტყობინებებისა). **Δ mortgage** ~ იპოთეკური სესხის გამცემი საკრედიტო დაწესებულება

orphan [ˈɔːfən] 1. დედ-მამით ობოლი; 2. დაოპტეობა

ors. (აბრ. others-დან) სხვები

OS [aʊˈes] აბრ. 1. (Old Style-დან) ძველი მოდა; ძველი სტილი; 2. (out of stock-დან) მარაგის გარეშე; აქციების გარეშე

O/S [aʊˈes] (აბრ.) იხ. **outstanding** 1, 5, 2 (აბრ. out of stock-დან) გაყიდულია (წარწერა საქონელზე, საბუთზე)

OSCAR 1. სლენ. (ნაღდი) ფული (იხ. აგრეთვე **cash**; რითმით გამოთქმული სლენგი: **oscar asche**, ანუ **cash**) 2. ჭილღო; ნიშანი; მედალი; კინოხელოვნების პრემია (აშშ-ში)

O. S. - G. F. [aʊesdʒiːf] (აბრ. **Open Society - Georgia Foundation**-დან) ჯორჯ (იანოზ) სოროშის ფონდი „ღია საზოგადოება — საქართველო“ (დალფუნდა 1995 წ.)

ostensible [ˈɒstɛnsəbl] მოჩვენებითი; წარმოსახვითი; არარეალური; ცრუ.

OU [aʊjuː] (აბრ. **Open University**-დან) ღია (კარის) უნივერსიტეტი; თავისუფალი დასწრების უნივერსიტეტი

ounce [aʊns] უნცია (1. ინგლ. სითხის საზომი ერთეული, 28, 4131 სმ³; ამერ. 29, 5727 სმ³; 2. წონის საზომი ერთეული; 28, 3495 გრ)

oust [aʊst] 1. გამოორიცხვა; გამოდევნა; (ვინმეს) ადგილის დაკავება; 2. ქონების ჩამორთმევა

out-act [aʊtˈækt] (ვინმეზე) უკეთ თამაში; უკეთ შესრულება

outage [ˈaʊtɪdʒ] 1. შეწყვეტა (ენერჯის მიწოდებისა); 2. შეფერხება (მუშაობაში); უმოქმედობა (მანქანისა, აპარატურისა); 3. გაცვინა; განაცვინი; განადინი

outbalance [aʊtˈbæləns] 1. გადაწონვა; 2. გადაშეტება; გადაჭარბება

outbargain [aʊtˈbɑːdʒɪn] შეცილება (მაგ., ფასიანი ქაღალდების ყიდვისას); (ვინმესთვის) გარიგების წართმევა (უკეთესი პირობების შეთავაზებით)

outbid [aʊtˈbɪd] (უფრო) მაღალი ფასის შეთავაზება; უფრო ხელსაყრელი პირობების შეთავაზება

outcome [ˈaʊtkʌm] 1. შედეგი; რეზულტატი; 2. დამთავრება; დაბოლოება, დასასრული

outcry [ˈaʊtkraɪ] 1. აუქციონზე გაყიდვა; 2. ყვირილით გადაძახება (ბირჟაზე გარიგებებისას)

outcry market [ˈaʊtkraɪ mɑːkɪt] მყვირალა ბაზარი (კერძო ფირმებს შორის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების საყიდლად კონტრაქტის დადება, სავარაუდო ფასის ხმამაღლა გამოცხადებით)

outdated [ˈaʊtdeɪtɪd] დაძველებული (მაგ., მონაცემები); მოძველებული; ხმარებიდან გამოსული; არათანამედროვე

outdistance [aʊtˈdɪstns] გასწრება; წინ წასვლა

outdoor advertising [ˌaʊtˈdɔːˈædvəɪzɪŋ] გარეთ (ღია გარემოში) განლაგებული სარეკლამო საშუალებები

outdoor appliance [ˌaʊtˈdaɪəˈplɑɪəns] ღია გარემოში გამოსაყენებელი საყოფაცხოვრებო ხელსაწყოები

outdoor poster [ˌsaʊdəːˈpɔːstɪʃ] გარეთ მისაწებებელი (სარეკლამო) პლაკატი

outer [ˈaʊtə] 1. (ცენტრიდან) დაშორებული; 2. გარეთა; გარემოსი (მაგ., ობიექტთან დაკავშირებით); გარე (ფაქტორი)

outfit [ˈaʊtɪtɪ] 1. ტანსაცმელი; ტანსაცმლის სრული კომპლექტი; 2. აღჭურვილობა; კომპლექტი; 3. ჯგუფი; ქვედანაყოფი; ანსამბლი; ფრაქცია

outfitter [ˈaʊtɪtɪz] ცალობით მოვაჭრე; საცალო ვაჭრობის მაღაზიის გამყიდველი; გალანტერეის გამყიდველი

outflow [ˈaʊtflaʊ] 1. გადინება (მაგ., კაპიტალისა, სპეციალისტებისა საზღვარგარეთ და სხვ.); გატანა; 2. კლება; შემცირება; 3. დანაკლისი; ზარალი (მაგ., ფინანსური ან ეკონომიკური); 4. მიგრაციული ნაჟაღი (მაგ., „ტვინების“ გადინების გამო, ეკონომიკური ან პოლიტიკური მიზეზებით და სხვ.)

outgo [ˈaʊtɡəʊ] 1. დანახარჯი (მაგ., ფირმის ბიზნესის გასაუმჯობესებლად), გასავალი, ხარჯი; 2. გამოსვლა, გამოდენა

outgoings [ˈaʊtɡəʊɪŋz] 1. დანახარჯები, ხარჯები; 2. საკად. გადასახადები

outhaul [ˈaʊtˈhaʊl] (ტვირთის) გადატანა ტვირთნაჟაღის წყაროდან (დანიშნულების ადგილამდე)

outlaw [ˈaʊtlɔː] 1. კანონგარეშე გამოცხადებული პირი, ფირმა, ორგანიზაცია და სხვ.; 2. კანონგარეშე მყოფ პირად გამოცხადება; ამერ. იურიდიული ძალის დაკარგვა; იურიდიულად ძალადაკარგული

outlawry [ˈaʊtlɔːrɪ] 1. კანონგარეშედ გამოცხადება; 2. კანონის უგულებელყოფა; 3. უკანონობა; კანონდარღვევა; დანაშაული.

outlay [ˈaʊtleɪ] 1. დანახარჯები; გასაღები, ხარჯები; 2. თანხის გაღება; ხარჯის გაღება; ხარჯის გაწევა; 3. ხარჯვა (მაგ., მასალისა) ფლანგვა (მაგ., ფულისა); კაპიტალდაბანდება; საინვესტიციო ხარჯები

outlet [ˈaʊtlet] 1. საავტოო წერტი; გასაღების ბაზარი; გასაღების შესაძლებლობა; 2. გამოსვლა (მაგ., ჰარბი კაპიტალისა); გამოსასვლელი; გამონადენი (მაგ., ზედმეტი კაპიტალისა). **Δ** ~ **for saving** დაზოგილი თანხის გამოყენების ასპექტი

outlier [ˈaʊtˌlaɪə] სტატ. მკვეთრად გადახრილი მნიშვნელობა; pl. ამოვარდნილი მაჩვენებლები

outline [ˈaʊtlaɪn] 1. გეგმა, სქემა, მონახაზი, კონსპექტი; 2. კონტური, მოხაზულობა (მაგ., გეგმისა, პროგრამისა); 3. მოხაზვა, კონტურში მოქცევა; დაკონსპექტება (მაგ., სამუშაოსი); 4. pl. საფუძველი; ძირითადი პრინციპები (მაგ., ეკონომიკური რეფორმისა, ფირმის საქმიანობისა)

outlook [aʊtlʊk] პერსპექტივა, სამომავლო შეხედულება, ხედვა (მაგ., ეკონომიკური განვითარებისა). **Δ** **business** ~ **სამომავლო ეკონომიკური კონიუნქტურა**; ბიზნესის პერსპექტივები

outlying ['aut.laɪŋ] დაშორებული; პერიფერიული

outmodel [aut'maʊdl] 1. ხმარებიდან გამოსული; მოძველებული, ძველი (მოდისა);

2. არათანამედროვე

outnumber [aut'nʌmbə(r)] რიცხოვნობადაც კარბობა

out-of-date [aʊtəv'deɪt] იხ. **outmoded**

out-of-home media [aʊtəv'həʊm mɔɪdiə] იხ. **outdoor advertising**

out of order ['aʊtəf,ɔ:də] 1. გაფუჭებული, დაზიანებული; გამოუყენებელ მდგომარეობაში; 2. არასანქცირებული

out of print ['aʊtəʊ prɪnt] იხ. აბრ. **O. P.**

out-of-sequence [.aʊtəv'sɪkwɛns] მონაცემთა მიღება დარღვეული რიგისობით (მაგ., ბროკერებისაგან კომპიუტერული ქსელით მიღებული ეკონომიკური ინფორმაციის შესახებ)

out-of-use [aʊtəfju:s] გამოუსადეგარი (საგანი), გამოუყენებელი (პროდუქცია); ხმარებიდან გამოსული (მაგ., ტანსაცმელი)

outperform ['aʊt.pɜ:fɔ:m] საწარმოო მაჩვენებლებით გასწრება

outproduce ['aʊt.pɹɔdju:s] მწარმოებლურობის დონით გასწრება; მწარმოებლურობის ნორმის გადაგეგება

output ['aʊtpʊt] 1. პროდუქცია; პროდუქციის გამოშვება; გამოშვება; 2. მწარმოებლურობა; გამოსაღიანობა; (წარმოების) სიმძლავრე; აბრ. **O**; 3. (ეკონომიკური) უკუგება; 4. ინფორმაციის გამოტანა; გამოსატანი მონაცემები; 5. დაპრ. გამოთვლის შედეგები; გამოტანილი მონაცემები (კომპიუტერის მეხსიერებიდან) ამონაბეჭდი ინფორმაცია; 6. (ინფორმაციის) გამოსატანი მოწყობილობა. აბრ.; **O**; 7. მათემ. შედეგი; ჯამი; 8. გამოსული ნაყადი, გამოსული სიგნალი; 9. (უმალღესი) სასწავლებელდამთავრებულთა კონტიგენტი (სასწავლო წლის დასასრულს). **Δ** - **per man-hour** მწარმოებლურობა კაც-საათებში; ~ **per shift** ცვლაში (მიღწეული) მწარმოებლურობა

output routine ['aʊtpʊt ru:ti:n] გრაფიკული (სახის ეკონომიკური) მონაცემების გამოტანის პროცედურა (პერსონალურ კომპიუტერთან მუშაობისას)

outrage [aʊt'reɪndʒ] 1. კანონის უხეში დარღვევა, ადამიანის უფლების უხეში დარღვევა; 2. ძალადობა; 3. ძალადობით მობიქმედა; 4. შეურაცყოფა; უხეშად მოპყრობა.

outright ['aʊtraɪt] 1. პირდაპირი გარიგება; მარჯვე გარიგება; 2. სრულად; 3. სრული; საესე; 4. მამინათვე; იმწამსვე.

outright rogue ['aʊtraɪt 'rəʊg] გამოუსწორებელი თაღლითი; პირწმინდა ვიგინდარა.

outside ['aʊtsaɪd] 1. კომპანიის ოფისის ან შენობის გარეთ; 2. გარეთა; გარე; 2. კიდურა; 3. გარეშე; უცხო; 4. არასაკლასო; 5. აუდიტორიული (სწავლების შესახებ); 5. ამერ. არაარსებითი უმნიშვნელო.

outsell ['aʊtsel] (კონკურენტებზე) მეტი საქონლის გაყიდვა; უფრო ძვირად გაყიდვა

outsider ['aʊtsaɪdə] 1. ინგლ. აუტსაიდერი (კერძო) წარმოება, რომელიც მონოპოლისტურ გაერთიანებაში არ შედის; 2. pl. საქმეში ჩაუხედავი ჯგუფები; საქმის კურსში არ მყოფი პირები; 3. გარე მიმწოდებლები

outsold [aʊtsɔʊld] გაყიდულია (წარწერა საქონლის საფუთავზე)

outsource [aʊt'sɔ:s] სუბკონტრაქტული მუშაობა სხვა კომპანიაში; შემოსავლის სხვა (არაძირითადი) წყარო

outstanding [aʊt'staʊndɪŋ] 1. გადაუხდელი (მაგ., ბაჟი), გადავადებული (მაგ., ვალის გადასახადი); 2. არარეალიზებული, გაუყიდავი; 3. შეუსრულებელი; დავალიანებული; 4. ბრუნვაში გაშვებული (მაგ., ფულის ნიშნების ან ფასიანი ქაღალდების შესახებ); 5. სადაო, გადაუქრელი (საეითხი, ამოცანა და მისთ.); 6. ღირსშესანიშნავი (მაგ., თეორიის, გამოგონების და სხვათა შესახებ)

out strip [aʊt'strɪp] გასწრება; გადაქარბება; გადამეტება; ჯობნა; დაძლევა

outtrade [aʊt'treɪd] (საქონლის) გასაღების დაგეგმილი დონის გადაქარბება

outturn output [aʊt'tɜ:n 'aʊt.pʊt] 1. გადმოტვირთვა; გადმოტვირთული რაოდენობა; 2. გადმოტვირთული საქონლის უწყება; 3. იხ. **outrun** 1, 2.

outvalue [aʊtvaɪjʊ:] მეტი ფასის ან ღირებულების მქონე

outvote [aʊt'vɔʊt] 1. კარბი ხმების ქონა; 2. ბალოტირება; 3. ხმების რაოდენობით ვინმეს დამარცხება.

outward ['aʊtwɔ:d] 1. გარე; გარეთ მიმართული; 2. უცხო; უჩვეულო

outwardness ['aʊtwɔ:dnɪs] 1. ობიექტური არსებობა; 2. ზედმიწევნითი პრაქტიკულობა

outweigh ['aʊtwei] 1. წონის გადამეტება, გადაწონა, ქარბწონა; 2. მეტად გავლენიანობა

outworker ['aʊtwɜ:kə] ინგლ. შინამრეწველი, შინა მომუშავე

over ['əʊvə] 1. კარბი, ზედმეტი; 2. კვლავ, ისევ ერთხელ; 3. განმავლობაში

overage [əʊvərɪdʒ] ზედმეტი; კარბი (მაგ., რაოდენობის შესახებ)

overawe [əʊvə'rɔ:ə] ძალით დამორჩილება; დაძალება.

overbalance [əʊvə'xɒləns] 1. გადაწონვა; წონასწორობის დარღვევა, გაუბალანსება; 2. წონასწორობიდან გამოყვანა

overbid ['əʊvə,bɪd] უფრო მეტი ფასის შეთავაზება; შეცილება (მაგ., ფასიანი ქაღალდების ყიდვისას)

overbuy [əʊvə'baɪ] 1. ძალზე დიდი რაოდენობის (საქონლის) შესყიდვა; 2. ზედმეტი ფულის გადახდა (ყიდვისას); 3. ძვირად შეძენა

overcapacity [əʊvə'kæpəsɪtɪ] კარბწარმოებლურობა, კარბი საწარმოო სიმძლავრე

overcertification [əʊv'sɜ:tɪfɪkəʃn] ბანკის მიერ ჩეკის გამოწერისას დამოწმება იმისა, რომ გამოწერილია ანაბარში დარჩენილ ნაშთზე მეტი თანხა; ზესერტიფიკაცია

overcertify [ˌɔsvəˈsɜ:tɪfaɪ] დაუფარავი ჩეკის დადასტურება (წარწერით)
overcharge [ˌɔsvəˈtʃɑ:dʒ] 1. ზედმეტი მოთხოვნის წაყენება; 2. აწეული ფასი; ზედმეტი ხარჯი; 3. მაღალი, ფასის დაწესება; 4. ტარიფის ნორმის გადაჭარბება; 5. გადატვირთვა; გადამტვირთვა (ნორმაზე მეტად დატვირთვა)

overcheck [ˈɔsvətʃek] იხ. **overdraw**

overcommitment [ˈɔsvə,kəmitmənt] ზედმეტის დავალდებულება (რომელიც გეგმის ფინანსურ შესაძლებლობებს აღემატება)

overconsumption [ˈɔsvə,kɒnsʌmpʃn] ჭარბმომხარება

overcooling [ˈɔsvə,ku:lɪŋ] (ეკონომიკის) ძალზე ნელი ტემპით განვითარება; განვითარების მკვეთრი შენელება; დაცემა

overcredit [ˌɔsvəˈkredit] 1. ზედმეტი ჯამის (ანგარიშის) კრედიტში ჩაწერა; 2. დიდი კრედიტის წარ(მო)დგენა

overawe [ˌɔsvəreɪv] იძულებით დამორჩილება

overclaiming [ˈɔsvə,kleɪmɪŋ] 1. მკაცრი მოთხოვნის წაყენება; 2. გამოგონების ფორმულის (ან პუნქტის) ზედმეტად ფართოდ წარმოდგენა.

overdraft [ˌɔsvəˈdra:ft] ოვერდრაფტი (ბანკში მიმდინარე ანგარიშშიდან ჩეკის მიხედვით დარჩენილ ნაშთზე მეტი თანხის მიღების უფლება); კრედიტის გადაჭარბება (ბანკში); ბანკისადმი დავალიანება. **Δ to have an ~** ოვერდრაფტის უფლების ქონა. იხ. აგრეთვე **overdraw**

overdraw [ˌɔsvəˈdra:] ოვერდრაოუ; ოვერდრაფტის განხორციელება (იხ. **overdraft**); ბანკში ანგარიშში რიცხული თანხის ნაშთის გადაჭარბება. **Δ to ~ one's account** საკუთარი ანგარიშის ნაშთის გადამეტება

overdue [ˌɔsvədju:] დროზე გადაუხდელი; განვადებული (პროცენტი, დივიდენდი)

overhang [ˌɔsvəˈhæŋg] 1. (თავს ზემოთ) დაკიდული; საშიში; 2. ლიკვიდური საშუალებების პოტენციალურად ზედმეტი ოდენობა.

overnumeration [ˌɔsvə,ni:jməreɪʃn] კელაჩაწერა (მაგ., მოსახლეობის აღწერისას)

overreaching [ˈɔsvəri:ʃɪŋ] კანონიერი საფუძველი, რითაც მიწის სარგებელი (პროცენტი) ფულზე იცვლება.

override [ˈɔsvəraɪd] 1. ყურადღების მიუქცევლობა; 2. გაბათილება; 3. გასროხვა; გაჭყლეტვა; 4. ზედ გადავლა

overriding interest [ˈɔsvə,raɪdɪŋ ˈɪntrɪst] ინტერესი, რომელსაც ერთი მხარე უფრო მაღე ამჟღავნებს, ვიდრე მეორე.

overstayer [ˈɔsvə,steɪə] დარჩენილი, ვიზით ვადაგადაცილებული უცხოელი

overestimation [ˌɔsvəˈestɪmeɪʃn] 1. ზედმეტად შეფასება; 2. გადიდებული ხარჯ-თარიღების შედგენა

overexpansion [ˌɔsvəˈekspæʃnɪŋ] 1. ჭარბი საწარმოო სიმძლავრეების შექმნა და საქონლის ჭარბწარმოება; 2. ზედმეტი ექსპანსია

overextension [ˌaʊvərɪkˈstɛnʃn] 1. კარბი დაკრედიტება; 2. მომატებული შეფასება (მაგ., აქტივებისა); 3. ფასიანი ქაღალდების ყიდვა ძალზე მაღალ ფასებში; 4. იხ. **overexpansion** 1.

overflow [ˈaʊvəflaʊ] 1. კარბი (მაგ., კაპიტალი); 2. (მონაცემთა) კარბი ნაკადი

overfregiht [ˈaʊvəfreɪt] აღურიცხავი ტვირთი

overfull demand [ˈaʊvəfʊl ˈdɪmɑnd] გაზრდილი მოთხოვნილება (საქონლისა)

overgrowth [ˈaʊvəgrəʊθ] კარბი ზრდა

overhaul [ˌaʊvəhaʊl] 1. შეკეთება, რემონტი; 2. დაწვრილებითი დათვალეობა; რევიზია; 3. რევიზიის ჩატარება

overheads [ˈaʊvəhedz] ზედნადები ხარჯები

overinvest [ˈaʊvərɪnvest] კარბინვესტირება; კარდაგროვება (მაგ., კაპიტალისა)

overinvestment [ˌaʊvərɪnˈvestmɑnt] კარბი კაპიტალდაბანდება; კარბი დაგროვება (მაგ., კაპიტალისა); კარბინვესტიცია

overissue [ˌaʊvəˈɪʃu:] 1. ბანკნოტების კარბი ემისია; 2. დამტკიცებულ თანხაზე მეტი ფულის ნიშნის გამოშვება

overlapping [ˈaʊvəslæpɪŋ] 1. გამეორება; პარალელში, დუბლირება; 2. დაპრ. ორი ან მეტი პროცესის გადაფარვა; 3. ერთ მალაზიაში სხვადასხვა სახის საქონლის გაყიდვა

overlay [aʊvˈeɪleɪ] 1. ზედდადება (კომპიუტერის მებსიერებაში); გადაფარვა; pl. ოვერლეიური პროგრამა; 3. ოვერლეიური პროგრამის ორგანიზება

overpay(ment) [ˌaʊvəˈpeɪ(mənt)] ზედმეტი ფულის გადახდა

overplus [ˈaʊvəˈplʌs] 1. კარბი; ზედმეტი რაოდენობა; 2. ნარჩენი ნაშთი; 3. ამოღება; ყველა ხარჯის გამოყლებით მიღებული მოგება

overprice [ˈaʊvəˈpraɪs] აწეული ფასდაწესება; ძალზე ძვირად დაფასება

overproduction [ˌaʊvəprɔˈdʌkʃn] კარბწარმოება (მაგ., კაპიტალისა, საქონლისა და სხვ.); კარბდამზადება (პროდუქტისა და მისთ.)

overrule [ˌaʊvəˈru:l] 1. შეცვლა; გაბათილება; ანულირება; 2. უარყოფა; უარით გასტუმრება.

overrun [ˈaʊvərʌn] გადახარჯვა; გადამეტება (მაგ., ღირებულებისა)

overs-and-shorts [ˈaʊvəzɑndˈʃɔ:ts] საბანკო ანგარიშის დაუბალანსირებლობა; კრედიტული სალდო; დებეტური სალდო

oversaturation [ˌaʊvəsætʃʊˈreɪ] გადაჭრება (მაგ., ბაზრისა საქონლით)

oversave [ˈaʊvəsəv] კარბდაგროვება; კარმშენახვა (მაგ., პროდუქტისა)

overseas banks [ˌaʊvəˈsi:z bæŋks] ინგლ. უცხოეთის ბანკები; საზღვარგარეთული ბანკები

overseas trade [ˌaʊvəˈsi:ztreɪd] ინგლ. საგ. ეკ. ურთ. საერთაშორისო ვაჭრობა

overseer [ˈaʊvəsiə] 1. ზედამხედველი; 2. კონტროლიორი

oversell [ˌaʊvəˈsɛl] კარბგაყიდვა; დაგემილზე მეტის გაყიდვა; კარბგასაღება
overshoot [ˈaʊvʌʃu:t] 1. კვლავწარმოება; გადავსება (მაგ., ბაზრისა საქონლით);

2. კარბი ზრდა

oversize [ˈaʊvəsaɪz] ძალზე დიდი ზომის (საგანი ან საქონელი)

oversold [ˈaʊvəˈsɔld] მეტი საქონლის გაყიდვა (დაბალ ფასებში)

overspend [ˈaʊvəˈspend] მეტად გაფლანგვა

overstayer [ˈaʊvəˈsteɪ] „ჩამჯდარი“ უცხოელი, რომლის ცხოვრების ხანგრძლივობა ქვეყანაში ვადაგასულია.

overstock [ˌaʊvəˈstɔk] 1. კარბი საქონლის მარაგი; ჩაწოლილი საქონელი; ზედმეტი მარაგი; 2. კარბმომარაგება; 3. (პირუტყვით) გადატვირთული საძოვარი

overstocking [ˌaʊvəˈstɔkɪŋ] 1. დაგროვებული კარბსაქონლი; ჩასაქონლება; საქონლის ჩაწოლა; 2. საძოვრის გადატვირთვა (პირუტყვით). **Δ – of market** ბაზრების გადავსება (საქონლით, პროდუქციით, საგნებით)

overstoring [ˈaʊvəˈstɔ:riŋ] ამერ. ფირმების მიერ ახალი მაღაზიების გახსნა

oversubscribe [ˌaʊvəsəbˈskraɪb] (აქციებზე) ხელმოწერის საწყისი თანხის გადა-
მეტება

oversupply [ˌaʊvəsəˈplaɪ] 1. კარბმომარაგება; 2. კარბი საქონლის არსებობა

overt [ˈaʊvɜ:t] 1. აშკარა; ღია (**covert**-ის ანტიონიმი) 2. ღია (მაგ., ბაზარი); ცხადი (აქტი)

overt act [ˈaʊvɜ:t ˌækt] ქმედება, რომელიც აშკარად სისხლის სამართლის დანაშაულისაკენ იყო გამიზნული

overtax [ˌaʊvəˈtæks] ზედმეტად დაბეგერა

over-the-counter [ˌaʊvəðəˈkaʊntə] 1. უშუამავლოდ გაყიდვა, ბირჟის ავლით გაყიდვა; 2. ცალობით გაყიდვა; 3. ნაღდი ფულით ოპერირება (მაგ., ფასიანი ქაღალდებთან დაკავშირებულ ოპერაციებში)

overtime [ˌaʊvətaɪm] 1. ზეგანაკვეთური დრო; 2. ზეგანაკვეთური სამუშაო; ზეკვეთითი.

overtrading [ˌaʊvəˈtreɪdɪŋ] 1. ჩასაქონლება; 2. დიდი რაოდენობის საქონლის გაყიდვა კრედიტით; 3. სავაჭრო საქმიანობის ფართოდ გაშლა; 4. (ფასიანი ქაღალდების) დიდი რაოდენობით ყიდვა

overturn [ˌaʊvəˈtɜ:n] 1. (კაპიტალის) ბრუნვა; 2. საქონელბრუნვა; 3. რეალიზებული პროდუქციის ღირებულება; 4. სააპელაციო განაჩენის ანულორება; 5. შეცუვლა; 6. არაკონსტიტუციურად ცნობა (დადგენილებისა და სხვ.)

overuse [ˈaʊvəju:s] ზედმეტად გამოყენება, გადატვირთვა (საწარმოსი)

overweigh [ˈaʊvəweɪ] ზედმეტი წონა, ზედმეტი მასა

overwhelm [ˈaʊvəwɛlm] შეკვეთებით ავსება, კარბი შეკვეთები

owe [ou] 1. მორალური პასუხისმგებლობა; ვალში ყოფნა (ყინძის მიმართ); 2. ვინმესგან ვალად აღება (თანხისა).

owelty ['ouəl] ცოდლობა; თანაბრობა (კანონის მიმართ).

over ['ouə] *იშუ.* მოყალღე; ვალში მყოფი

owing იხ. **ower**

own [aun] 1. საკუთარი; 2. პირადი; 3. დაშვება; ცნობა (მაგ., არგუმენტისა); აღიარება; 4. საკუთრება; ფლობა; 5. (საკუთრებაში) ქონა, კუთვნილება

own brand [ˌaun 'brænd] ლიცენზ. საკუთარი მარკა; მალაზიის მარკა (რომელიც მწარმოებელი ფირმის მარკისაგან განსხვავდება)

owned [əʊnd] კუთვნილი, საკუთრებაში მყოფი

owner ['aʊnə] (აბრ. O.) 1. მესაკუთრე; 2. მფლობელი. **Δ** - **pro tempore** ლათ. დროებით მესაკუთრე; **copyright** - საავტორო მოწმობის მფლობელი; - **farm** ფერმის მესაკუთრე; **joint** - თანამესაკუთრე; **part** - თანამესაკუთრე; **stock** - აქციების მფლობელი

ownership ['aʊnɔʃɪp] 1. საკუთრება, საკუთრების უფლება; 2. მამული, სამფლობელო. **Δ to pass into the** - საკუთრებაში გადასვლა. **joint** - ერთობლივი საკუთრება; **private** - კერძო საკუთრება; **state** - სახელმწიფო საკუთრება

owner's risk [ˌaʊnəz 'rɪsk] მესაკუთრის რისკი; (საქონლის) მფლობელის რისკი; აბრ. მრ-ი. აბრ. O. R.

oyer [ɔɪə] 1. (მოწინააღმდეგე მხარისათვის) საბუთის ასლის გადაცემა; 2. საბუთის შინაარსის მოსმენა; 3. საბუთის განხილვა (სასამართლოზე).

oyer and terminer [ˌɔɪəɪnd 'tɜːmɪnə] მოსმენა და გადაყვება (სასამართლო საქმისა)

oyez [əʊ'jɛz] ფრანგ. „მოვისმინოთ“ (იყენებენ ზოგიერთი სახის ოფიციალური პროცესების დასაწყისში)

OZ [əʊzət] იხ. **ounce**

P,p

P, p, [pɪː] აბრ.: 1. (part-დან) გვერდი (წიგნისა და სხვ.); აბრ. გე; 2. იხ. **part 1**; 3. (partial-დან) ნაწილობრივი(ი); კერძო; 4. იხ. **patent 1**; 5. იხ. **pint**; 6. იხ. **power 1**; 7. **program(me) 1**; 8. **prototype 1**.

P/A; P.A. [pɪːə] აბრ.: 1. იხ. **power of attorney 2**. (private account-დან) **ფინანს. პირადი ანგარიში**; აბრ. პა

P&L [pɪːənl] (აბრ. **profit and loss**-დან) მოგება და წაგება; შემოსავალი და გასავალი

pabulum ['pæblʌm] საზრდო; კვება; საკვები. **Δ metnal** - გონებრივი საზრდო

pace [peɪs] სიჩქარე, ტემპი (მაგ., მუშაობისა); 2. ნაბიჯი

pacification [.pɑsɪfɪ'keɪʃ(ə)n] 1. სიწყნარე; 2. წესრიგი; 3. დაწყნარება; 4. მოსიძღობის აღდგენა.

pack [pæk] 1. პაკეტი (მაგ., მონაცემებისა, პროგრამისა, მანქანური დისკებისა); 2. ფუთა; ბარდანი; შეკვრა; 3. დაპაკეტება; შეფუთვა; 4. დაპრ. შემჭიდროება; შეკუმშვა (მაგ., მონაცემებისა კომპიუტერის მეხსიერებაში); 5. (კონსერვების) პროდუქცია; 6. კვანი; ბლოკი; 7. (მონაცემთა) გაერთიანება; გაერთმთლიანება (რამდენიმე ელემენტისა); 8. პაკეტი (გადაწყვეტილებებისა, აქტებისა, კანონებისა, დოკუმენტებისა).

package ['pækɪdʒ] 1. პროგრამების პაკეტი (მაგ., გამოყენებითი პროგრამების პაკეტი „კონიუნქტურა“ მსოფლიოს სავაჭრო ბაზრებისათვის); 2. იხ. pack 1.; 2.; 5.; 3. შეფუთული საქონლის ბაჟი; 4. პოლიტ. შეთანხმებათა პაკეტი, ერთობლიობა; 5. კომპლექსი; კომპლექსური გარიგება; კოლექტიური შეთანხმების „პაკეტი“; 6. ბლოკი (მაგ., გადაწყვეტილებებისა); 7. მოდული; კორპუსი; 8. ტელეზ. ტელეგადაცემათა პაკეტი (მაგ., სარეკლამო, გასართობი, საინფორმაციო ტელე-ან რადიოსერიალის პაკეტები); 9. ადგილი (ბაგაჟისა, ბარგისა); 10. შეფუთვის ხარჯი

packaged ['pækɪdʒd] 1. შეფუთული; დაფასოებული; 2. დაპაკეტებული (მაგ., შეთანხმების ან გარიგების მუხლების შესახებ); 3. კომპლექსური; დაკომპლექტებული. **Δ** - goods შეფუთული საქონელი; დაფასოებული საქონელი

packaged engineering ['pækɪdʒd ,ɛndʒɪ'nɪərɪŋ] რეკლ. საფუთავის დამუშავება (საფუთავის გარესაზის შექმნის, ზომებისა და მასალის შერჩევის სამეცნიერო-ტექნიკური პრინციპების გამოყენება)

packaging [pækɪdʒɪŋ] 1. საფუთავი; 2. შეფუთვა; 3. (მონაცემთა) შეკუმშვა, შემჭიდროება; გაერთმთლიანება; 4. პაკეტების ორგანიზაცია; დაპაკეტება; დაპაკეტებული ინფორმაცია (მაგ., გარიგება, შეთანხმება, ხელშეკრულება)

packer ['pækə] 1. შემფუთველი (პიროვნება); შესაფუთი (ტექნიკური საშუალება); 2. საკონსერვო ქარხანა; 3. ხორცის გადამამუშავებელი ქარხნის მებატრონე, ხორც-მრეწველი

packet ['pækɪt] 1. პაკეტი; ფუთა; 2. შეფუთვა; დაპაკეტება; 3. საუბ. დიდი თანხა. **Δ** pay - მუშა-მოსამსახურთა ხელფასის ფონდი

packing ['pækɪŋ] 1. დაპაკეტებული (ეკონომიკური) მონაცემები; 2. იხ. packing 1. - 3.; 3. (საქონლის) შეფუთვა

packman ['pækməŋ] 1. დამტარებელი (მაგ., საინფორმაციო მასალისა, გაზეთისა); 2. მეწერილმანე (ვაჭარი)

pact [pækt] პაქტი; ხელშეკრულება (იხ. სინ. treaty); ოფიციალური შეთანხმება **pacta sunt servanda** ლათ. („პაქტა სუნტ სერვანდა“): „შეთანხმებები უნდა შესრულდეს“.

paction (ლათ. pactio-დან) ['pækʃ(ə)n] (საერთაშორისო) შეთანხმება; პაქტი; გარიგება.

pact (nude) სასარჩელო ძალის არმქონე შეთანხმება.

pad [pæd] 1. გადატვირთვა (ზედმეტი წერილმანებით, სიტყვებით, გამოთქმებით); 2. გაბერვა, გადიდება (ანგარიშისა); 3. (საავტომობილო) ნომრის ფირფიტა

page [peɪdʒ] 1. გვერდი; 2. დანომერა (გვერდებისა და სხვ.); 3. მომსახურება; 4. ამერ. გვართ გამოძახება; 5. (ხელზე) მომსახურე ბიჭი; შინამსახური.

Page Maker [ˌpeɪdʒ ˈmeɪkə] ფეიჭმეიერი-ი (ელექტრონული ეკრანული) გვერდების მომზადებისა და რედაქტირების პროგრამა (Aldus Corp. ფირმისა, აშშ. ფართოდ იყენებენ IBM PC და მათთან თავსებად პერსონალურ კომპიუტერებში)

pager [ˈpeɪdʒə] ამერ. კეშირაგ. პეიჯერი (პორტატიული ჭიბის აპარატურა, რომელიც მის მფლობელს აუწყებს რომ ამონენტს დაუკავშირდეს). ინგ. სინ. **bleeper paid** [peɪd] 1. გადახდილი (მაგ., ანგარიში); 2. ფასიანი; დაქირავებული

pair [paɪ] 1. წყვილი; წყვილისაგანი; 2. ორნაწილიანი ნივთი; 3. დაწყვილება; ქორწინება; 4. ორ-ორად გაერთიანება; წყვილებად დალაგება (ან განლაგება); 5. პარტნიორი; მეწყვილე; 6. დაქორწინება; 7. pl. ცელა; ბრიგადა.

pais [paɪs] პირები, საიდანაც ნაფიც მსაჯულებს ირჩევენენ. **Δ per** - ნაფიცი მსაჯულებით; ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს მიერ (გადაწყვეტილების შესახებ).

pale [peɪl] 1. სუსტი (მაგ., პოლიტიკა); უღონო; 2. სა'სღჳარი; 'სღჳარი; 3. იშვ. ტერიტორია

pallōka [pælouka] სლენ. შვიდველი, რომელსაც ადვილად მისაღებენ საქონელს;

panel [ˈpænl] 1. სპეციალისტების ჯგუფი; (დარგის) ექსპერტები; 2. სია; ჩამონათვალი (ნაფიცი მსაჯულებისა). **Δ** - discussion ექსპერტების დისკუსია; - session საბჭოს სხდომა **panelist** - სპეციალისტთა ჯგუფის წევრი; ექსპერტი

panellation [ˈpæniəleɪʃn] (ნაფიც) მსაჯულთა სიის შედგენა

panic [ˈpænik] პანიკა (მაგ., ბიზნესის კრიზისისას)

panning [ˈpæniŋ] პანორამის ჩვენება, დაპანორამება (ობიექტისა, გამოსახულებისა დისფლემის ეკრანზე)

paper [ˈpeɪpə] 1. საბუთი, დოკუმენტი; მოკლე ანგარიში; 2. ქაღალდის ფული, ქაღალდის ფულის ნიშნები; 3. თამასუქი; 4. (მოკლევადიანი) ვალდებულება; სავალო მოწმობა (ან ხელწერილი); 5. ქაღალდი; 6. ქაღალდისა; 7. ფიქტიური, მხოლოდ ქაღალდზე არსებული; მსაბუთები, რომელთაც შეუძლიათ ფულის შეცვლა (მაგ., თამასუქები); ამერ. საუბ. დოლარი; 10. საქონელგანაწილების საბუთი; საქონელბრუნვის დოკუმენტი; 11. მოკლევადიანი ვალდებულება. **Δ bank** - 1. ბანკის თამასუქი (აქცეპტებული ან ინდოსირებული თამასუქი); 2. საუკეთესო თამასუქი, პირველი კლასის თამასუქი; **casing** - საფუთავი ქაღალდი

par 1. ნომინალური ფასი, ნომინალი; პარიტეტი; 2. ტოლობა; ერთ დონეზე ყოფნა; 3. სტანდარტულობა. **Δ at** - პარიტეტით, ნომინალით; **belue** - პარიტეტზე (ნომინალზე) დაბლა; **issue** - ემისიური კურსი

par (აბრ. **paragraph**-დან) პარაგრაფი; პარ.

parade [pəˈreɪd] 1. ჩვენება; პარადი; 2. ერთ ხაზზე დაყენებული ადამიანთა ჯგუფი (მათ შორის ეკვიტანილის ამოსაცნობად).

paradigm ['pærədaɪm] 1. ნიმუში; მაგალითი; 2. სახესხვაობა; ნაირსახეობა; მოდელი; ტიპი (მაგ., მყიდველისა, მომხმარებლისა); 3. პარადიგმა (სიტყვის ფორმათა ტაბულა)

para legal ['pæɹə 'legəl] 1. (ოფიციალური) იურისტი, რომელიც სანოტარო ან საადვოკატო კანტორაში მუშაობს; 2. კანონთან დაკავშირებული; იურიდიული.

parameter [pə'ræmɪtə] პარამეტრი; მახასიათებელი; მაჩვენებელი. **Δ demand** - მოთხოვნის მატყვენებელი; risk - რისკის პარამეტრი

paramount ['pærəmaʊnt] 1. უმაღლესი (ტიტული); 2. უსურნავსი; 3. უმნიშვნელოვანესი.

paraph ['pærəf] 1. პარაფირება; ხელმოწერა; 2. ვისირება; ხელმოწერა.

parcel [pɑ:sl] 1. პაკეტი; შეკება; ბარდანი; ფუთა; 2. ამნათი; გზაწილი; 3. საქონლის პარტია; 4. (წაგებული ან მოგებული) ფულის რაოდენობა; 5. პარცელი (გემის ტერიტის ნაწილი); პარცელური ტერიტი; 6. მიწის მცირე ნაკვეთი

parcenary ['pɑ:sɪn(ə)rɪ] 1. თანამემკვიდრეობა; 2. გაყოფილი მემკვიდრეობა.

parcener ['pɑ:sɪnə] თანამემკვიდრე (ქალი ან კაცი).

parent ['pe(ə)rɒnt] მშობელი

parentage ['pe(ə)rɒntɪdʒ] 1. წარმოშობა; ნათესაობითი ხაზი; 2. დედობა; მამობა

parenticide ['peərəntɪsaɪd] საკუთარი დედის ან მამის მკვლეუღი.

pardon ['pɑ:dɒn] 1. შეწყალება; დანაშაუღის პატიღების აქტი (პარლამენტისა, მონარქისა); 2. დანაშაუღის პატიღბა.

parent company ['peərənt 'kʌmpəni] მშობელი კომპანია, რომელიც ფღობს მის მიერ შექმნიღი კომპანიის აქციღების 50%-ზე მეტს. ამ ტერმინის სინონიმა ჰოღდინგური კომპანია **Holding Company**.

pari passu ლათ. ("პარი პასუ"); „ტოღად და ერთდროულად“; „თანაბრად“; „მათ შორის განსხვევეღების გარეშე“.

parish ['pærɪʃ] 1. საეკღესიო მიწა; ადგიღი, სადაც ეკღესია მღებარეობს; 2. მრეღი (სინ. parishioner); 3. სამრეღლო.

parity ['pærɪtɪ] 1. პარიტეტი; თანასწორობა; თანასწორობის პრინციპი; 2. ეკვივალენტი; ეკვივალენტობა; კურსების ტოღობა; შესაბამისობა; პარიტეტი; 3. პარალელღბი; ანაღოგია; 4. დღმ. შვიღოსნობის უნარი; შვიღოსნობა; შობადობის უნარი.

parlance ['pɑ:lɒns] ლაპარაკის ან თხრობის მანერა; თავისებურად ლაპარაკი; თავისებური ენა (მაგ., მესღლეაურღების).

parliament ['pɑ:ləmənt] პარლამენტი.

parliamentary [ˌpɑ:lə'ment(ə)rɪ] პარლამენტის(ა); საპარლამენტო.

parol [pə'rɒl] 1. ზეპირი ჩვენება; 2. ზეპირად თქმა;

parole ['pærəl] 1. ზეპირი წყენება; სუპირი გარცხადება; 2. სასამართლო დაცუღითი სიტყვა; 3. პატიმრის ეღადამღელი განთავისუფღება; 4. პირობითი დაპატიმრღბის ხანგრძღობა; 5. პაროღი (საიდუმლო სიტყვა); 6. პატიოსანი სიტყვა.

parsimony ['pɑ:sɪmɒni] მომჭირნეობა; ეკონომიბა; ყაირათიანობა

parser ['pa:zə] 1. (ეკონომიკური) ინფორმაციის საძებნი მოწყობილობა ან პროგრამა; 2. სინტაქსური ანალიზის პროგრამა

pars gravata ლათ. („პარს გრავატა“): „დასარდალებელი მხარე“

pars rea ლათ. („პარს რეა“): „მოპასუხე მხარე“

part [pɑ:t] 1. ნაწილი; ქვედანაყოფი; 2. წილი; 3. (საქმიანობაში) მონაწილეობა; ვალდებულება; საქმე; 4. დანაწილება, ნაწილებად დაყოფა; 5. ეგზემპლარი; 6. მხარე (დავისა და სხვ.); 7. დეტალი; 8 წიგნის ტომი; 9. ადამიანის სხეულის ნაწილი. 10. საქმე; ვალდებულება; 11. დანაწილება; 12. ეგზემპლარი. აბრ.; P, p.

partator ['pɑ:teɪtə] თანამონაწილე; მონაწილე (პროცესისა, დანაშაულისა).

partial ['pɑ:ʃiəl] 1. დანტერესებული; მიკერძობული (მაგ., ჩვენება, აზრი); 2. არასრული; ნაწილი; კერძო

particeps criminis ლათ. („პარტიციპუს კრიმინის“): „დანაშაულის თანამონაწილე“

participant [pɑ:'tɪsɪpənt] მონაწილე, თანამონაწილე (მაგ., სინდიკატისა, გაერო-თიანებისა)

participation [pɑ:.'tɪsɪ'peɪʃn] 1. მონაწილეობა, თანამონაწილეობა; 2. (გამოშვებული) აქციების ნაწილი, რომელსაც სინდიკატის მონაწილე ავრცელებს

particular [pɑ:'tɪkjʊlə] 1. კერძობა; წერილობანი; დეტალი; 2. pl. დაწვრილებითი ანგარიში; 3. pl. გამოკითხვის ფურცლის მოთხოვნები; 4. განსაკუთრებული; კერძო; ინდივიდუალური; 5. ზედმიწევნითი; 6. კერძო; განსაკუთრებული; 7. სპეციფიკური; სხვებისაგან განსხვავებული

partition [pɑ:'tɪʃn] 1 ქვედანაყოფი; ნაწილი; 2. (ზღურბლს იქითა) ოთახი; დანაწილება (მაგ., ინფორმაციისა, მოთამაშებისა); 3. მოიჯარეების მიერ მიწის გაყოფა.

partly ['pɑ:tlɪ] არასრულად; ნაწილობრივ.

partner ['pɑ:tnə] 1. მონაწილე; თანამონაწილე; 2. პარტნიორი, კომპანიონი (ეკონომიკურ საქმიანობაში)

partnership ['pɑ:tnəʃɪp] 2. მონაწილეობა; აშხანაგობა; პარტნიორობა; 3. კომპანიონეტი

part owner [pɑ:t 'əʊnə] 1 თანამესაკუთრე; 2. თანამფლობელი.

part passu ლათ. („პარტ პასუ“): „სამართლიანად“; მიუკერძოებლად (საქმის გარჩევისას).

party [pɑ:ti] 1. მონაწილე პირი, მხარე; 2. ჭგუფი, პარტია; 3. კომპანია; ფირმა; 4. გუნდი, ჭგუფი; პარტია; 5. იურ. მხარე; 6. თანმხლები პირები

party plan [pɑ:tɪ 'plæn] ფირმის (სამარკეტინგო) გეგმა (მაგ., ფირმის მიერ გართობის საღამოების მოწყობა საქონლისა და ნივთების გაყიდვით)

pass (აბრ.) იხ. passenger

pass [pɑ:s] 1. ჩაწერა; (ანგარიშზე) შეტანა; 2. დამტკიცება (მაგ., ხარჯთაღრიცხვი-

სა, გეგმისა); 3. (ხელიდან ხელზე) გადაცემა; 4. (შენაშენის) მიცემა; (აზრის) გამოთქმა; 5. (ფულის) ბრუნვაში გაშვება; ბრუნვაში ყოფნა (ფულისა); 6. (განსაზღვრული ციფრის ან ღონის) გადაჭარბება; 7. პასპორტი, სავაჭ; 8 შესვლა; შესვლის გეგმართვა. **Δ to - a dividend** ამერ. რეგულარული დივიდენდის გადახდის გამოუცხადებლობა; **to - a forget check** გადაკეთებული ჩეკის გადაცემა; **to - an amount to the credit** თანხის ჩაწერა ანგარიშის კრედიტში; **to - an entry** ხაზგასმა (ანგარიშებში)

passable ['pɑ:səbl] 1. საკმარისი; დამაკმაყოფილებელი; 2. მოძრაობადი, სვლადი.

Δ this coin is no longer a -thing ეს მონეტა უკვე აღარ მოძრაობს

passage ['pæsɪdʒ] 1. კენჭისყრა; ხმის მიცემა; 2. ჩატარება (მაგ., ღონისძიებისა); 3. სვლა, მიმდინარეობა; 4. (ერთიდან მეორე მდგომარეობაში) გადასვლა; გადაქცევა; 5. გადაადგილება; რეისი; 6. ნაწყვეტი, ნაწილი (წიგნიდან და მისთ.); 7. მიღება; საკანონიწესბუნო ორგანოში გატარება (კანონში ცვლილება და სხვ.).

passbook ['pɑ:sbuk] 1. ფინან. საბანკო ანგარიშის წიგნაჲი; დეპოზიტის წიგნაჲი; 2. შემსალაროს წიგნაჲი

passenger ['pæsɪndʒə] 1. მგზავრი; 2. სუსტი მოთამაშე; 3. ცუდად მომუშავე

passim *ლათ.* („პასიმ“): სხვადასხვა ადგილას (ციტირებული წყაროსი, წიგნისა).

passing of ['pæsɪŋ'ɔf] თაღლითობა (ვაჭრობაში); საქონლის გასახალგებლად, მის პატრონად ცნობილი პირის დასახელება, ამ პირის რეპუტაციის გამოყენება.

passer ['pɑ:sə] 1. წარმდგენი (მაგ., საბუთისა); 2. გამყვანი; 3. გამოცდა-ჩაბარებელი; 4. წუნმღებელი (შხა პროდუქციის).

passing ['pɑ:sɪŋ] 1. გასვლა; მიწურება (დროისა); 2. შეწყვეტა; 3. იშვ. გარდაცვალება.

pass off ['pɑ:sɔf] 1. მოსპობა; განქარება; 2. გასვლა; დამსთავრება; 3. შეწყვეტა; 4. შემცირება, მინელება (კრიზისისა, პროცესისა); 5. მისაღება; გასაღება.

passport ['pɑ:spɑ:t] 1. პასპორტი 2. გასაღები; 3. პასპორტის გაიწერა

pasted inset ['pɑ:stɪn'set] სარეკლამო ჩანართი (ნაბეჭდ პროდუქტიაში)

paste-up ['peɪstʌp] მონტაჲი (სარეკლამო განცხადება და ჩვენებითი მასალა)

pasture ['pɑ:stʃə] 1. საძოვარი; საბალახო; 2. (საქონლის) გარეკვა; გამორეკვა; ძოვება

pat [pæt] (აბრ.) იხ. **patent** 1.; 5. აბრ. პატ.

patch [pætʃ] „ჩასაყვრებელი“, პროგრამის ჩანართი (მაგ., პროგრამის ჩასწორების ან შეცვლის მიზნით)

patent ['peɪntnt] *ლიცენზ.* 1. პატენტი (გამომგონებლის ოფიციალური უფლება მისი გამოგონების პრიორიტეტის აღიარების, გამოყენებისა და გაყიდვის შესახებ); აბრ. P.; დაპატენტება; პატენტის აღება; 3. განსაკუთრებული უფლება; პატენტით მოპოვებული უფლება; 4. პრივილეგია; დიპლომი; შეღავათი; დაპატენტებული გამოგონება; დაპატენტებული ტექნიკური გადაწყვეტილება; 6. დაპატენტებული; 7. ცხადი; აშკარა;

ნათელი. Δ ~ for invention პატენტი გამოგონებზე; - low საპატენტო კანონი; - office საპატენტო ბიურო; - specification პატენტის აღწერა design - პატენტი სამრეწველო ნიმუშზე; live - მოქმედი პატენტი; national - ეროვნული პატენტი; ნაციონალური პატენტი

patentability ['peɪntəntə'bi:lɪ] პატენტუნარიანობა

patentable ['peɪtəntəbəl] პატენტუნარიანი

patentee [ˌpeɪntnti:] პატენტმფლობელი; პატენტის მქონე პირი;

paternity ['pɑː'tɜ:nɪti] მამობა

path [pɑθ] 1. გზა; ბილიკი; ტრაქტი; არხი; 2. (ოპერაციის) ხანგრძლივობა; 3. (პროგრამის) შტო; 4. ტრაექტორია (მაგ., ეკონომიკურ მოდელში)

pathology [pɑː'thɒlədʒi] ავადმყოფის შესწავლა; პათოლოგია.

patres conscripti *ღაოთ.* („სეკრეტის კონსკრიპტი“) „სენატორი მამება“ (*ძველ რომში პატრიცული ყენის „მამებისაგან“ არჩეული სენატორების შესახებ*); გაღატაკანონშემოქმედნი

patria potestas *ღაოთ.* („პატრია პოტესტას“) მამისეული უფლება.

patricide ['pɑːtrɪsaɪd] 1. მამის მკვლელობა; 2. მამის მკვლელი.

patrimony ['pɑːtrɪməni] მემკვიდრეობითი საკუთრება; მემკვიდრეობა

patrol [pɑː'trɔ:l] 1. ტერიტორიის რეგულარული პატრულირება; 2. პატრული.

patron ['peɪtrɒn] 1. მუღმივი მყიდველი; 2. პატრონი, დახმარების გამწევი; მფარველი

patronage ['pɑːtrɒnɪdʒ] 1. მოხმარებლის ერთგულება გარკვეული მალაზიისადმი; მყიდველთა მფარველობა; 2. ბიზნესმენისთვის დახმარების (ანუ პატრონობის) გამწევი (მაგ., გემის დაქირაებაში, სასტუმროს უფასოდ გამოყოფაში)

pattern ['pɑ:n] 1. ნიმუში; მოდელი; თარგი; აბრ. P.; 2. დიაგრამა; სქემა (მაგ. იმიჯაციისა, განაწილებისა); 3. სტრუქტურა (მაგ., ფინანსური აქტივებისა, მოთხოვნილებებისა, ხარჯისა, ვაქრობისა და მისთ.); 4. ხასიათი; განვითარების მიმართულება (მაგ., ეკონომიკაში)

pauca verba *ღაოთ.* („პაუკა ვერბა“) მოკლე; 'ხედიმეტი სიტყვების გარეშე

pauperization [ˌpɑːpəraɪ'zeɪʃn] პაუპერიზაცია, გაღატაკება

pawn [pɑ:n] 1. გირაო; წინდი; 2. დაგირაება; საწინდარი; 3. თავდებობა; ვალდებულება

pawnable ['pɑ:nəbəl] დაგირაებადი

pawnbroker [ˌpɑːnˌbrɔ:kə] მევახშე (ფულის გირაოდ გამსესხებელი); ლომბარდის მფლობელი

pawnee [pɑː'ni:] ნივთების გირაოდ მიმღები (პიროვნება)

pawner [ˈpɑ:nə] იურ. დამგირაებელი

pawning ['pɑ:nɪŋ] გირაოდ გადაცემა; ლომბარდის ოპერაციების ჩამტარებელი
pay [peɪ] 1. გადახდა; ხარჯის გაწვევა; გაცემა; 2. ქირა; გასამწელო; 3. ხელფასი; (მუშაობის) საფასური; ჭამაგირი; 4. (ფულადი) დახმარება, პენსია; 5. შემოსავლის მოტანა; მოგება; 6. დაჭილდობა; ანაზღაურება; 7. ამოგება; დანახარჯთა ანაზღაურება. **Δ** - **away** გადახდა; ფულის დაბრუნება; **to - boost** საუბ. ხელფასის მომატება; **to - in** 1. ბანკის მიმდინარე ანგარიშში ფულის ჩარიცხვა (ან შეტანა); 2. რეგულარული შენატანების კეთება; **to - of bonds** ობლიგაციის დაფარვა; **to - up** სრულად გადახდა; **extra** - დამატებითი გასამრჩელო; **retired** - პენსია

payable ['peɪəblɪ] 1. ანაზღაურებადი; გადასახდელი; გადახდადი; განაღდებადი; 2. pl. საბუთები (მაგ., ჩეკები, ანგარიშები, თამასუქები); 3. pl. კრედიტორები (ბალანსის მუხლი); 4. პროდუქტიული; მომგებიანი; რენტაბელური. **Δ** - **with exchange** თინან. ინკასოს ჩათვლით გადასახდელი

pay-as-you-go [ˌpeɪəzjʊː'gəʊ] პროფ. (ანგარიშების) თანხების დროზე გადახდა
payback ['peɪ'bæk] ამოგებადობა (დანახარჯისა).

pay-box ['peɪbɒks] 1. თინან. სალარო; 2. კინო-თეატრის სალარო

pay capacity [peɪ'kæpəsɪtɪ] გადახდის უნარიანობა

payee [peɪ'i:] რეპიტენტი, გადასახდელის მიმღები (კრედიტული ვალდებულებით)

payer ['peɪə] კრედიტული ვალდებულებით გადამხდელი (იხ. სინ. payee)

pay-sheet ['peɪʃi:t] საგადასახადო უწყისი; საგადასახადო დაეაღება.

paying ['peɪɪŋ] 1. გადასახადი; 2. გადახდა, განაღდება; 3. მომგებიანი, რენტაბელური

payload ['peɪləʊd] კომერციული დატვირთვა; ფასიანი ტვირთი

paymaster ['peɪ,mɑːstə] მოლარე

payment ['peɪmənt] 1. გადასახადი; გადასახდელი; 2. განაღდება, გადახდა; 3. (ვალის) დაფარვა; 4. ფულის მიცემა (კრედიტორისათვის). **Δ** - **forward** ფასდაღება. ~ **in cash** ნაღდი ფულით გადახდა. ~ **of balance** ნაშთის (საღლოს) გადახდა; ~ **recieved** მიღებული გადასახადი. **due** - სასწრაფო გადასახადი; **ex gratia** - ლათ. ნებაყოფლობითი გადასახადი; **late [overdue]** - გადავადებული გადასახადი; **unemployment** - უმუშევრობის დახმარება

pay off ['peɪ əf] 1. ხელფასის გაცემა; 2. ვალის ბოლომდე გადახდა; 3. ვინმესთვის მთელი გადასახდელი თანხის გადახდა და სამსახურიდან დაოხვნა.

payoff ['peɪəf] 1. უკუგება; შედეგი; გასამწელო; 2. ამერ. საუბ. გადახდა; (თანხის) გაცემა; 3. თამ. თეორ. ეკ. მოგება; მოგების ფუნქცია; 4. ქრთამი

payola [peɪ'əʊlə] ამერ. ყარგ. 1. ფულადი ანაზღაურება; 2. ქრთამი; მოქრთამვა; 3. თანხის გამოძალვა; 4. საგადასახადო დაეაღება.

payor ['peɪə] იხ. payer

payout ['peɪ'əʊt] 1. გადახდა; 2. ხარჯვა

payroll ['peɪrɔ:l] 1. საგადასახადო უწყისი; 2. ხელფასის ფონდი (მაგ., წარმოებისა); 3. სიაში შეტანილი რაოდენობა (წარმოებაში დაქვემდებარებული თანამშრომლებისა)

pay-sheet ['peɪʃi:t] საგადასახადო დაეალება (მაგ., ვინმეს ანაბარში ფულის წასარიცხად ბანკის მეშვეობით)

payt (აბრ.) *იხ.* payment

pay up ['peɪ'ʌp] ვალის გადახდა

P. C. [pi:si:] აბრ.: 1. *იხ.* personal computer; 2. (აბრ. postcard-დან) ლია ბარათი; (უკონვერტო)საფოსტო ბარათი

P/C ან **p. c.** (აბრ.) *იხ.* per cent აბრ. პროც.

Pc. (აბრ.) *იხ.* piece l.

Pcs (აბრ. pieces-დან) მონეტები

pct (აბრ.) *იხ.* percent *სინ.* pc.

PE [pi:ɛ:] აბრ.: 1. (printer's error-დან) პრინტერის შეცდომა; 2. (probable error-დან) შესაძლო შეცდომა

P/E [pi:'i:] (აბრ. price/earnings-დან) ფასი-მოგება. აბრ. ფ-შ

peak [pi:k] მაქსიმუმი, უმაღლესი წერტილი, პიკი (მაგ., ეკონომიკური ბაზისური ციკლისა)

peasant ['peɪznt] გლეხკაცი. Δ ~ woman გლეხი ქალი. გლეხქალი

peasantry ['peɪzəntri] გლეხოზა

peccadillo [ˌpekə'dɪlɔ:ʊ] შავი საქმე; ქრთამის გადახდა (მაგ., სარგებლიანი გარბევისათვის)

peculation ['pekju'leɪʃən] სხვისი თანხის მითვისება ან გაფლანგვა.

pecuniae oboediunt omnia ლათ. („პეკენიე ობოედუნტ ომნია“): ყველს ყველა ემორჩილება (ემორჩილება). (ბიბლია. ეკლესიასტე. 10, 19).

pecuniae, non olet ლათ. („პეკენიე ნონ ოლეტ“): „ყულს სუნი არა აქვს“ (იმპერატორ ვესპასიანეს პასუხი შვილის – ტატიანაში სასოფადივიზორი საპირფარეოსის სარგებლობიდან მიღებული გადასახადის შესახებ).

pecuniary [pi'kjʊ:niəri] 1. ფულის, ფულიანი; ფინანსური (მაგ., ოპერაცია); 2. ფულით დაჭარბებადი

pedigree ['pedɪgri:] 1. გენეალოგია, საგვარეულო წარმოშობა; 2. წარმოშობა; 3. გადატ. სიტყვის ეტიმოლოგია (წარმოშობა)

pedlar ['pedlɔ] ქუჩაში ცალობით მოვაკრე; ათასი წერილმანით მოვაკრე; ლიცენზ. ულიცენზიო მოვაკრე

pedlary ['pedlɔri] 1. ქუჩაში გამოტანილ საცალო ვაჭრობის საქონელი; 2. საცალო ვაჭრობა (ათასი წერილმანით)

pedlar *იხ.* pedlar

peer [piə] 1. პერი; ლორდი; ლორდთა პალატის წევრი; 2. ტოლი; ერთნაირი; 3. ერთი ღონისა; ერთი რანგისა (იურიდიულ ან ფიზიკურ პირთა შესახებ).

peeress [ˈpi(ə)rɪs] პერი ქალი; პერის მეუღლე.

peerage [ˈpi(ə)rɪdʒ] პერიჯი; პერები კრებსითად (იხ. peer).

peg [peɡ] 1. საუბ. ფიქსაცია, დაკერა; უცვლელად დატოვება; უზრუნველყოფა (მაგ., აქციების კურსისა) 2. (ფასის ან ფასეულობის) დადგენა, დაწესება; 3. (აქციების კურსის ან ფასის) ხელოვნურად გამაგრება; დაყენება; მხარდაკერა. **Δ to – at** (გარკვეული ტიპის მომხმარებელზე) ორიენტირება; დამიზნება; **to – the market** ბაზარზე ფასების გამაგრება. **sliging** ~ ვალუტის კურსის სრიალა ფიქსაცია

pegging prices [ˈpeɡɪŋ ˈpraɪsɪz] ფასების გაყინვა (ინფლაციაზე კონტროლ, ის დასამყარებლად.

pel [pel] აბრ., დაპრ. გამოსახულების ელემენტი, პიქსელი იხ. pixel

pelv [pelv] უკანონოდ ნაშოვნი ფული; სამარცხვინოდ ხელში ჩაგდებული სიმდიდრე

penalization [ˌpiːnəlaɪzɪʃn] 1. ჭარიმა; 2. წუნი

penalize [ˈpiːnəlaɪz] 1. დაჭარიმება; 2. წუნდება (მაგ., ნაწარმისა)

penalty [ˌpenlɪti] 1. წუნი; საწარმოო წუნი; 2. ჭარიმა; 3. გაუარესება (მაგ., მდგომარეობისა კონკურენტულ ურთიერთობაში)

pence [pens] (pl. penny-დან, აგრეთვე pl. pennies-დან) პენსი (იხ. penny)

pendente lite ლათ. („პენდენტე ლიტე“): „სანამ საქმის განხილვა გრძელდება“.

pending [ˈpendɪŋ] 1. განხილვაში არსებული (მაგრამ ჯერ არ დამთავრებული); განხილვადი; 2. დაყოვებული; დაუმთავრებელი; 3. გადასაწყვეტი; მოსალოდნელი; 4. აუცილებელი; გარდაუვალი; 5. prep.-მდე; განმავლობაში; მოლოდინში

penetrated people [ˈpenɪtreɪtɪd ˈpiːpl] რეკლამათვისებული ხალხი (მომხმარებლის კატეგორია რ. რეისის სარეკლამო თეორიის მიხედვით)

penetration [ˌpeɪˈtreɪʃn] დანერგვა, შეწვდენა (მაგ., კაპიტალისა სხვა ქვეყნის ეკონომიკაში). **Δ ~ check** დანერგვის ხარისხის შემოწმება

penitentiary [ˌpenɪˈtɛnʃəri] 1. პენიტენციარული; შრომით გამომასწორებელი (ბანაკი); 2. ამერ. პენიტენციარუმი.

penny [ˌpeni] 1. პენი (მონეტი); 2. ამერ. ერთცენტრიანი მონეტა; პენი; 3. ამერ. საუბ. პოლიციელი

penology [piːˈnɒlədʒi] განაჩენების ან სასჯელების შესწავლა დანაშაულებებთან მიმართებაში; პენოლოგია.

pension [ˈpenʃən] 1. პენსია; სუბსიდია; დახმარება; 2. პენსიის დანიშვნა; სუბსიდირება; დახმარების გაცემა

pensionary [ˈpenʃიარი] 1. პენსიონერი; 2. საპენსიო

pent-up [ˌpent ˈʌp] შეკავებული (მაგ., ფასის ზრდის შესახებ); ფარული (მაგ., ინფლაციის შესახებ); შეჩერებული

- penurious** [pɪˈnjuəriəs] 1. ღარიბი, საწყალი, მწირი; 2. ძუნწი, ხელმოშპირნე.
- Δ ~ family** ლატკი ოჯახი
- penury** ['penjʊəri] 1. სიღარიბე, სიღატაკე; გაჭირვება; 2. არქონა; ნაკლი
- penwoman** ['pen,wʊmən] 1. კალიგრაფი-ქალი; 2. მწერალი ქალი
- peon** ['pi:ɔ:n] ინგლ. პეონი, დღიური მოჭირავე, მღვდელი (მოკამაგირე)
- people** [pi:pl]. ხალხი; ერი; 2. მოსახლეობა, მცხოვრები; 3. ნათესაეები, მშობლები; 4. მოსამსახურეები, ხელქვეითები; 5. ამერ. იურ. (the P.) ბრალდების აღმძვრელი სა-ხელმწიფო; 6. დასახლება; განსახლება; 7. (მოსახლეობის) ზრდა
- people-in-law** ['pi:plɪn:lɔ:] საუბ. ცოლის ან ქმრის ნათესაეები
- peopling** ['pi:plɪŋ] დასახლება; განსახლება
- pep** [pep] გაჯანსაღება (მაგ., ეკონომიკისა); სტიმულირება (მაგ., ბიზნესისა)
- PEP** (აბრ. Political and Economic Policy-დან) პოლიტ. პოლიტიკური და ეკონომიკური პოლიტიკა; პეპი
- pepsification** ['pepsi,fɪkeɪʃn] პესიფიკაცია (კომერციული ზაციის ამერიკული სტილი; განსაყუთრებით ყოფილ სსრკ-ში)
- per annum** წელიწადში; ყოველწლიურად.
- per autre vie** ფრანგ. ნიშნავს „მეორე პირის სიცოცხლის ბოლომდე“.
- per capita** ლათ. („პერ კაპიტა“): 1. (ერთ) კაცზე; (ერთ) სულზე (გაანგარიშებული); 2. თითოეული პირისათვის.
- per curiam** ლათ. („პერ კურიამ“): „სასამართლოს მიერ“. გამოთქმას ხმარობენ სასამართლოს მიერ სწორად მიღებული გადაწყვეტილების მიმართ, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას როგორც პრეცედენტი
- per cent** [pə'sent] პროცენტი; % (იხ. აგრეთვე **percentage** 1.). აბრ. **pc.**, **pct.**
- percentage** [pə'sentɪdʒ] 1. პროცენტი; პროცენტებში გამოსახული წილი; 2. პროცენტული შემადგენლობა; 3. პროცენტული დანარიცხი; 4. საკომისიო ანაზღაურება; საკომისიო ჯილდო
- percental** [pə'sentl] პროცენტული; პროცენტულად აღრიცხული
- percentile** [pə'sentlaɪ] თინან. პროცენტული (ფასის ზრდის ან კლების პარამეტრი)
- perch** [pɑ:tʃ] პეჩი (ტოლია 5, 029 მეტრისა). აბრ. **P.**
- per diem** ლათ. („პერ დიემ“) ყოველდღიური; ყოველდღე სახმარი
- perfect** [pə'fekt] სრულყოფილი; 2. ზუსტი; გაუმჯობესება; სრულყოფა
- perforce** ბერძნ. („პერფორს ტე“): „სრულყოფილი თაყუ შენო“ (ყრახა მიეწერება ბერძენ პოეტს პინდარს. „პიფიური ოდა“. II, 72).
- perform** [pə'fɔ:m] 1. შესრულება, კეთება; განხორციელება; 2. ჩვენება, დემონსტრირება (მაგ., ეფექტიანობასთან დაკავშირებით); 3. კონტრაქტით გათვალისწინებული ვალდებულების შესრულება.
- performability** [pə'fɔ:məbɪlɪtɪ] მომსახურების ხასიათი (საინფორმაციო ქსელის მუშაობის); ეფექტიანობის ზომა

performance [pɑ'fɑ:mɑns] 1. მწარმოებლურობა; ეფექტიანობა (მაგ., ეკონომიკური); ეფექტურობა (მაგ., ფიზიკური ან ესთეტიკური კატეგორიებით გამოხატული: სიმძლავრის, ძალის, რეკლამის, მოდის და სხვათა ეფექტურობა); 2. შესრულება (მაგ., საფინანსო, საკომპიუტერო, სახელმწიფო და სხვა ოპერაციებისა); 3. pl. ტექნიკურ-ეკონომიკური მონაცემები; 4. ფუნქციონირების ხარისხი (მაგ., საწარმოსი. ფირმისა); 5. (მანქანის ან სისტემის) მახასიათებელი; pl. საექსპლოატაციო მაჩვენებლები (თვისებები); 6. შრომის ინტენსიურობა; შემოქმედების მაჩვენებელი, შრომის შედეგი; 7. წარმოდგენა, სპექტაკლი, პერფომენსი; შესრულება, თამაში

performer [pɑ'fɑ:mɑ] 1. შემსრულებელი (მაგ., ბოკერი, დილერი); 2. საბირჟ. წარმატებითი აქცია

perfunctory [pɑ'fʌŋkt(ə)rɪ] სუფიკსი; განსიტყვებით: უყურადღებოდ (აქციის) (ან განხილვად); არასიღრმისეული.

periculum in mora ლათ. („პერიკულუმ ინ მორა“): „საყრახე დაყოვნებაში“ (ტიტუს ლიბონუსი „ისტორია“)

peril(ous) ['perɪləs] 1. სარისკო, საშიში; 2. რისკი; 3. საყრახე.

period ['piəriəd] დროის შუალედი, პერიოდი; ვადა; ხანგრძლივობა (მაგ. წარმოების მუშაობისა, რევიზიისა, ინქასაციისა); 2. ციკლი: გამეორებადობა; პერიოდული ცვლილება; 3. სტადია, პერიოდი (მაგ., კაპიტალიზმის „მომწიფებისა“, მომგებიანი ექსპლოატაციისა, საკრედიტო ვალის დაფარვისა და სხვ.).

periodicity [piəriə'disɪtɪ] 1. პერიოდულობა; 2. სინშირე, პერიოდული ცვლილება

periodogram ['piəriədɔgræm] სტატ. სპექტრალური ფუნქციის გრაფიკი, პერიოდოგრაფი

perishable ['perɪʃəbl] მალფუქადი (მაგ., რძის პროდუქტი, ხილი)

perit [pə'ri:t] რისკი; საშიშროება.

perjurer ['pɜ:dʒərə] 1. ტრუმოწმე; 2. ყიცის გაიტყობი

per injuriam ლათ. („პერ ინიურიაჰ“): „უკანონო ვსით“; „უსამართლოდ“

perjury ['pɜ:dʒʊrɪ] სასამართლოში ფიცის ქვეშ ტყუილის მიცემა (ითვლება დანაშაულად).

perks [pɜ:ks] ფინანსური შეღავათები

permanent ['pɜ:mənt] 1. მუდმივი; უცვლელი; ხანგრძლივი; პერმანენტული; 2. შეუქცევადი (მაგ., პროცესი).

per mensem [pə'mensm] ლათ. ყოველთვიური

permission [pə'mɪʃn] ნებართვა; თანხმობა (რაიმეს კეთებისა)

permit ['pɜ:mɪt] 1. საშვი; (წერილობითი) ნებართვა; ლიცენზია; 2. შესაძლებლობის მიცემა; ნებართვა; 3. დაშვება (მაგ., მშენებლობისა). Δ entry – (ქვეყანაში) შემოსვლის ვიზა; exit – (ქვეყნიდან) გასვლის ვიზა

pernancy ['pɜ:nənsɪ] 1. ჩყვლობისაში გადახვლა, დაყოვნება; 2. მსდევა (იჯარის და სხვ.).

perpetrate ['pɜ:pɪtrəɪt] დანაშაულის ჩადენა.

perpetuity [ˌpɜ:pɪ'tju:ɪti] 1. უვადოდსარგებლობა (მაგ., მიწის გამოყოფასთან დაკავშირებით); 2. სიცოცხლის განმავლობაში მოქმედი რენტა; 3. იურ. უცვლელი ქონებრივი სტატუსი

per pro ლათ. (აბრ. *per procuratiomen*-დან) მინდობილობით (ხშირად ხელმოწერის შესახებ); ფირმის მინდობილობით (სხვის მაგივრად ხელმოწერასთან დაკავშირებით)

perquisite ['pɜ:kwɪzɪt] ფინან. 1. ხელფასის დანამატი; 2. შემთხვევითი ან დამატებითი ფულადი შემოსავალი, პეკენიტი-ი; 3. შედეგითი, პრივილეგია; პრეროგატივა; უპირატესობა

per se ლათ. („პერ სე“): „თავისთავად; „მარტო“; „წმინდა .სახით“

persecute ['pɜ:sɪkjʌ:t] დევნა.

persist [pə'sɪst] (ტენდენციის) შენახვა; არსებობის გაგრძელება; (ინერციის) შენარჩუნება

person ['pɜ:sən] 1. პირი, ადამიანი; სუბიექტი; 2. პირი. **Δ artificial [legal]** - იურიდიული პირი (მაგ., იურიდიული უფლების მქონე დაწესებულება); **natural** - ფიზიკური პირი (სამოქალაქო სამართალში)

persona grata ლათ. („პერსონა გრატა“): „სასურველი პიროვნება“

persona gratissima ლათ. („პერსონა გრატისისა“): „უკუელაზე სასურველი პიროვნება“

persona ingrata (ან: **non grata**) ლათ. („პერსონა ინგრატა“ ან „ნონ გრატა“): „არასასურველი პიროვნება“

persona publica ლათ. („პერსონა პუბლიკა“): საზოგადო მოქალაქე თანამდებობის პირი; წინაფიქი.

personal ['pɜ:sənəl] 1. ინდივიდუალური (მაგ., ინვესტორის შესახებ); პერსონალური (მაგ., პრემიის შესახებ); 2. პირადი (მაგ., დანაზოგის შესახებ)

personal computer ['pɜ:sənəl kəmputɜ:tə] პერსონალური კომპიუტერი, აბრ. პერკო; (პერსონალური) მიკროკომპიუტერი (აკრონიმი პერკო შემოიყვანა 1990 წ. იხ. სსსრ მეცნ. აკადემიის „მთაბე“. ტ. 137, №1, 1990. - რ. ბ.).

personalia [ˌpɜ:sə'neɪliə] 1. ლათ. პერსონალია, მონაცემები პიროვნების შესახებ, პიროვნული და სამსახურებრივი თვისებები (მაგ., ფირმის ან კორპორაციის ხელმძღვანელების შესახებ); 2. პირადი ნივთები

personal identification number ['pɜ:sənəl aɪ'dentɪfɪ'keɪn] იდენტიფიკაციო ნომერი (ბანკებში არსებული მყიდველის პირადი ანგარიშების მონაცემების მალაზიების ავტომატებით პირადობის ამოსაცნობი კოდი). აბრ. **PIN**; აბრ. პსნ-ი

personality [ˌpɜ:sənə'li:ti] 1. სამართალსუბიექტი; 2.სამართლებრივი პირი 3. პიროვნულობა; ინდივიდუალურობა; ინდივიდი, ინდივიდუუმი;

personification [pə'sanɪfɪ'keɪn] პერსონიფიკაცია (მაგ., კაპიტალის პერსონიფიკაციის შესახებ)

personnel [ˌpɜːsəˈniːl] 1. პერსონალი; შტატი; კადრები; 2. პირადი შემადგენლობა
persuader [pəˈswɛɪdə] 1. გადაბირების ოსტატი; მათიკლერკული; 2. „დარწმუნებულის იარაღი“ (მაგ., პისტოლეტის ჩვენება უსიამოვნო საუბრისას)

pertain [pətɛɪn] 1. ურთიერთობაში ყოფნა; 2. შეხება; კომპეტენცია.

pertinent [ˈpɜːtɪnənt] საქმესთან დაკავშირებული; არსებითი..

perverse [pəˈvɜːs] 1. უცნაური; 2. თაენება; 3. ჯიუტი; 4. გარყვნილი.

perversion [pəˈvɜːʃn] ნორმიდან გადახრა; 2. (ფაქტების) დამახინჯება; ფალსიფიკაცია, სიმახინჯე

pervert [pəˈvɜːt] 1. შეცვლა; 2. ხელის შეშლა; 3. დამახინჯება; არასწორად ახსნა; 4. გაფუჭებული (გარყვნილი) კაცი; სექსუალური მიღრეკილების პირი.

peseta [pəˈsiːtə] პესეტა (ესპანური მონეტა)

peso [ˈpeɪsəʊ] პესო (ფულის ერთეული სამხრეთ ამერიკის ზოგიერთ ქვეყანაში)

petens ლათ. („პეტენს“): „მოსარჩელე“

petitio ლათ.(„პეტიციო“) პეტიცია; თხოვნა

petition [petɪʃən] შუამდგომლობა, თხოვნა; პეტიცია; განცხადება

petitioner [pɪˈtɪʃənɪ] მოსარჩელე; თხოვნის (წერილობითი ფორმით) წარმდგენი პირი; განმცხადებელი; პეტიციონერი.

petrodollar(s) [ˈpetrəˌdɒləz] „ნავთის დოლარები“ (ნავთობპროდუქტების ექსპორტით მიღებული დოლარული შემოსავალი. იხ. აგრეთვე OPEC)

petty [ˈpeti] მცირე; უმნიშვნელო.

petty jure [ˌpetɪˈdʒɜː(rɪ)] მცირე ყიური; ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო (12 კაციანი ჯგუფი, რომელთაც ვერდიქტის გამოტანის უფლება გააჩნიათ)

PGCE აბრ. Post-Graduate Certificate of Education-დან) .ასპირანტურის (კურსის სწავლების) დამთავრების სერტიფიკატი

phagoheuristics [ˈfæɡəʊhɜːrɪstɪks] ფაგოვერისტიკა (ობიექტის უბნების შერწყმის მეთოდი დისფლემის ეკრანზე გამოსახულების დამუშავებისას)

phantom [ˈfæntəm] 1. ფანტომი, არაქვემდებარე გამოსახულება, მოჩვენება; 2. ფიქტიური დაწესებულება; 3. ფიქტიური ხელმძღვანელი

phase [feɪs] 1. ფაზა (მაგ., ეკონომიკური ციკლისა); პერიოდი; ეტაპი (მაგ., დამუშავებისა, შეკვეთების მიცემისა, წარმოებისა); განვითარების საფეხური, ფაზისი; 2. ასპექტი, მხარე (მაგ., ეკონომიკური მოდელისა); 3. თანდათანობითი გადასვლა, ფაზირება; დაფაზება

phaseout [ˈfeɪsaʊt] 1. წარმოებიდან მოხსნა (მოწყობილობისა); სამუშაოების (თანდათანობითი) შეწყვეტა; 2. ბაზრიდან გაუყიდავად გატანა; ჩაწოლილი საქონლის დახლიდან გადატანა

PhB (აბრ. Bachelor of Philosophy-დან) ფილოსოფიის ბაკალავრი; აბრ. ფბ-ი

PhD (აბრ. Doctor of Philosophy-დან) ფილოსოფიის დოქტორი; აბრ. ფდ-ი

philosophy of business [fɪləsəfɪəv ˈbɪznɪs] ბიზნესის იდეოლოგია; ბიზნესის ფილოსოფია; კაპიტალის იდეოლოგია

photophone [ˈfɒtəʊn ˈfəʊn] ვიდეოტელეფონი

physiocracy [ˈfɪzɪəkrəʊsi] ფიზიოკრატია (მხოლოდ მიწის დამუშავებით და მთავრობისაგან უკონტროლოდ ეკონომიკის განვითარება)

pia causa ლათ. („პია კაუზა“) „კეთილი მიზეზით“

pia desidera ლათ. („პია დეზიდერა“) „კეთილი სურვილებით“

pia fraus ლათ. („პია ფრაუს“) „კეთილგანზრახული სიცრუე“

picket [ˈpɪkɪt] მოპიკეტე; გაფიცული (მუშა), რომელიც სხვებსაც გაფიცვისკენ მოუწოდებს.

picking [ˈpɪkɪŋ] 1. დახარისხება; დაშლა; 2. შეგროვება (მაგ., პროდუქტისა); შერჩევა; 3. (მოსაელის) აღება

pickpocket [ˈpɪk ˈpɑkɪt] ჯიბის ქურდი.

pickup [ˈpɪkʌp] 1. გამოცოცხლება (ეკონომიკისა); 2. გაუმჯობესება, აღდგენა (მაგ., ხარისხიანობისა); 3. (ტვირთის) გამოტანა და მიწოდება

pictogram [ˈpɪktɒɡrɑm] პიქტოგრამა, დიაგრამა (ეკონომიკური მაჩვენებლებისა)

picture [ˈpɪktʃə] 1. გამოსახულება; სურათი; აღწერა; ნახატი; 2. წარმოდგენა; 3. გამოსახვა; აღწერა (მაგ., ეკონომიკური მოდელისა). **Δ** - **element of pic.** ~ **frame** 1. გამოსახულების კადრი; გამოსახულების ჩარჩო; 2. სურათის სიბრტყესთან დაკავშირებული კოორდინატთა სისტემა; ~ **ratio** (ობიექტის) გამოსახულების ფორმატი; კადრის სიგანის შეფარდება მის სიმაღლესთან; ~ **representation** 1. გამოსახულების წარმოდგენა; 2. გრაფიკული წარმოდგენა (ეკონომიკური მოდელისა)

piece [pi:s] 1. მონეტა; 2. ცალი; გარკვეული რაოდენობა; 3. ცალკეული საგანი (საქონელი); 4. დამუშავებული ნაწარმი; 5. ადგილი; ბაგაჟი; ნივთი; 6. ამერ. საუბ. წილი (რაიმე ღონისძიებაში); 7. ნაწილებისაგან გაერთიანება. **Δ per** - ერთ ნაწარმზე; ერთ ცალზე; პროდუქციის ერთეულზე **production** - სამრეწველო ნიბუმი; **semifinished** - ნახევრადფაბრიკატი, ნახევრად დამუშავებული ნაწარმი. **work** - დამუშავებული დეტალი (ან ნაწარმი)

piece-goods pl. [ˈpi:sɡʊdz] ცალკეული საქონელი; ცალობითი ნაწარმი

piecework [ˈpi:wɜ:k] 1. ნარდად მუშაობა; კერძო წარმოება

piecworker [ˈpi:s,wɜ:kə] ნარდად მომუშავე; კერძო მწარმე

pigeon [ˈpɪdʒɪn] სლენ. საქმე; პასუხისმგებლობა; საქმიანობა; პიჯინი

pig-pen [ˈpɪɡpen] პროფ. ნიშანი 3; ნომერი (სიმბოლოს სახელწოდება)

piker [ˈpaɪkə] ამერ. საბირჟ. პიკერი, წერილი სპეკულანტი

pile [paɪl] 1. დასტა; შეკვრა; შტაბელი; 2. pl. ფული; საუბ. „ფულები“; 3. დაწყობა

pilfer [ˈpɪlfə] მცირე, იაფფასიანი საგნების ან მცითანხის ქურდი.

pillager [ˈpɪlɪɡə] მთროლიორი; მსარცველი

pilot [ˈpaɪlət] 1. საცდელი; ექსპერიმენტული (ღონისძიება); 2. მფრინავი, პილოტი;

3. ლოკმანი

pimp ['pɪmp] სუტენიორი; მეძავი ქალების ხარჯზე მცხოვრები.

PIN (აბრ.) იხ. **personal identification number**

pinch [pɪntʃ] 1. სლენ. ქურდობა; 2. დაპატიმრება; 3. უეცარი მატება (აქციების კურსისა ან ფასისა)

pinger ['pɪŋə] ინგლ. მიკროტალღური ელექტროქურა

pint [paɪnt] პინტი (ინგლ. - 0,57 ლიტრი; ამერ. - 0,47 ლიტრი); აბრ. **p.**; **pt.** აბრ.

პტ-ი

pipe [paɪp] სლენ. 1. წერილი; ნაწერი; საიმედო ინფორმაცია; კომპიუტერიდან ამონაბეჭდი; 2. აუზდენელი გეგმები; 3. ტელეფონი; 4. მსუბუქი, მარტივი

pippie ['pɪpi:] ბრიტ. მემკვიდრე, შშობლების ქონების მეპატრონე (სინ. **pippy**)

pipsqueak ['pɪpskwɪ:k] ამოუცნობი პირი (იხ. აგრეთვე **PIN**)

pirate ['paɪrət] მეკობრე: 1. გეგმების მმარცველი; 2. დაპატენტებული გამოგონების მომპარავი (კოპირებას ახდენს მასალისა და კყიდის მას).

pit ['pɪt] ამერ. 1. აქტიური ვაჭრობის ადგილი სასაქონლო ბირჟაზე; 2. სასაქონლო საბირჟო დარბაზის ნაწილი

pitch [pɪ:tʃ] გასაყიდად გამოყრილი საქონელი (ბითუმად, პარტიობით საწყობიდან გამოტანილი პროდუქცია); 2. პროფ. საქმის ვითარება; სიტუაცია; მდგომარეობა; 3. სლენ. წერილმანების გამყიდველი; 4. პროფ. მორიგება; მოქმედების გეგმა

pitchman [pɪ:tʃmən] საქონლის რეკლამატორი - დიქტორი; პიტმენი

pitchperson ['pɪtʃpɜ:sən] ამერ. საქონლის პარტიობით (ბითუმად) გამყიდველი

pivot [pɪvət] 1. საფუძველი (მაგ., გეგმისა); 2. ძირითადი პუნქტი, ცენტრი

pix [pɪks] საუბ. ნახატები, სურათები (რომელთაც იყენებენ რეკლამირებაში)

pixel ['pɪksəl] პიქსელი (იხ. აგრეთვე **pel**). **Δ** - **accessor** გამოსახულების ელემენტის აქსესორი [შედარწვევი]; - **by** - **comparison** (ობიექტის გამოსახულებათა) ელემენტობრივი შედარება; - **processor** გამოსახულების ელემენტის პროცესორი (მრავალპროცესორულ სისტემაში)

pixelization ['pɪksəlɪzeɪʃn] დაპრ. პიქსელიზაცია (გამოსახულების ელემენტებად დაყოფა); გამოსახულების დისკრეტიზაცია, დაპიქსელება)

pk. აბრ.: 1. იხ. **pack**; 2. იხ. **package**

pkg აბრ.: 1. იხ. **packing**; 2. იხ. **package**

pl. აბრ. იხ. **place** 1.-6.

placard ['plæka:d] 1. აფიში; პლაკატი; 2. პლაკატით რეკლამირება

place [pleɪs] 1. ადგილი; მონაცემთა; 2. დასახლებული პუნქტი; საცხოვრებელი ადგილი; 3. ამერ. (ფასიანი ქაღალდების) განლაგება; 4. (ფულის ანგარიშში) ჩარიცხვა; 5. გაყიდვა; (საქონლის) გასაყიდად გამოტანა; 6. თანამდებობა; სამსახურის ადგილი; 7. მათემ. თანრიგი; 8. დანიშვნა. **Δ to** - **bonds** ობლიგაციების განლაგება (ბაზარზე); **to** - **money** ფულის გასესხება (მაგ., მუქანშის მიერ); **to** - **on deposit** ბანკში შეტანა, დეპონირება

placement ['pleɪsmənt] 1 (სესხის) განთავსება; კაპიტალის დაბანდება; 2 (ვინმესთვის) სამსახურის მოძებნა; სამსახურში მიღება.

Pia fraud ღაათ. („პია ფრაუდს“); „კეთილსინდისიერი ხაფრევი“; „წინდა ცნე-ილი“ (ინგლ. Fraus pia - „ყრატის პია“).

Placido ხლეჩე, პლაჩიდო, ათი ფუნტი.

placement ['pleɪsmənt] 1. (კაპიტალის) დაბანდება, შეტანა; 2. ამერ. განლაგება (მაგ., ფასიანი ქაღალდებისა). Δ - of securities ფასიანი ქაღალდების განლაგება

plagiatism ['pledʒiətɪzəm] პლაგიატიზმი: ვინმეს ნაშრომის კოპირება (გადაწერა და სხვ.) და თავის ნაშრომად გასაღება.

plagium [plagiarius] ღაათ. („პლაგიუმი“ [„პლაგიატორუს“]); „ადამიანთა გატაცე-ბა“ (ΛΑΤΙΝ.-რუს. ცლ. გვ. 774)

plaint [pleɪnt] სარჩელი; ერთი მხარის (მოპრივანი) მიერ მეორე მხარის (ბრალდებული) წინააღმდეგ გაკეთებული განცხადება.

plaintiff ['pleɪntɪf] მოსარჩელე.

plan [plæn] 1. გეგმა; 2. პროგრამა; 3. დაგეგმვა, გეგმის შედგენა; 4. პროექტი; 5. დაპროექტება; 6. ნახაზი, სქემა; 7. სქემის შედგენა; დახაზვა. Δ to outline a ~ ზოგადად დაგეგმვა; advance premium - ამერ. საპრემიო კუპონების აუანსად გაცემა (პირველი ყიდვისას, რითაც მყიდველი ვალდებულებას იღებს შემდგომი ყიდვებისას დაფაროს პრემიის ღირებულება); pension ~ საპენსიო უზრუნველყოფის სისტემა; spending ~ კაპიტალდაბანდებათა პროგრამა

plane [pleɪn] ღონე, სტადია (მაგ., ეკონომიკური განვითარებისა)

plank [plæŋk] საარჩევნო პლტფორმის ერთ-ერთი პუნქტი ან პარაგრაფი.

planner ['plænə] 1. დამგეგმავი; 2. pl. საგეგმო ორგანოები; 3. pl. დემ. ბავშვების შობადობის მარეგულირებელი ცოლ-ქმარი

planning ['plæniŋ] 1. დაგეგმვა; 2. დაპროგრამება; 3. დაპროექტება. Δ budget ~ გეგმისა და ხარჯთაღრიცხვის (ძირითადი მაჩვენებლების) შემუშავება; cost ~ ხარჯების დაგეგმვა; profit ~ მოგების დაგეგმვა

planning board ['plæniŋ bɔ:d] (ეკონომიკურ-ტექნიკური წამოწყების) დაგეგმვის ორგანო

plant [plɑ:nt] 1. საწარმო; ქარხანა; ფაბრიკა; 2. ძირითადი საწარმოო საშუალებანი; მანქანათა კომპლექტი; ავტომატიზებული საწარმო; მოწყობილობები; აგრევატი; 3. საუბ. კაპიტალი (გადატანითი მნიშვნელობით); ბაგაეი (მაგ., კუის ბაგაეი, კუის ავლა-დიდება); 4. მცენრეულობა; 5. დათესვა; დარგვა; ჩანერგვა; 6. (მყარად) დაყენება; 7. ჩასახლება; დასახლება; 8. დაფუძნება

plantation [plæn'teɪʃn] 1. პლანტაცია; 2. ტყის ნარგავი; 3. კოლონიაცია; კოლონია

planter [plɑ:ntə] ინგლ. პლანტერი, პლანტაციის მფლობელი

plaster [plɑ:stə] საუბ. ბანკოტი (განსაკ. ერთი დოლარი)

plastic ['plæstɪk] საუბ. პლასტიკა, საყრედიტო ბარათი (სინ. პლასტიკატი)

plat [plɑ:t] 1. მიწის მცირე ნაწილი; 2. ამერ. გეგმა ან სურათი პორიზონტულ პროექციაზე; რუკა.

plateauing ['plætəʊɪŋ] 1. პორიზონტალური მონაკვეთის გაჩენა (მრუდზე, გრაფიკზე); 2. ზრდის ან კლების არარსებობა, სტაბილიზაცია (მაგ., ეკონომიკური ციკლის ეტაპზე)

play [pleɪ] 1. მოღვაწეობა; საქმიანობა; ოპერაცია (მაგ., ყიდვა-გაყიდვისა); 2. თამთეორ. ეკ. თამაში; პარტია; 3. სულა, თამაშის ჩატარება;

player ['pleɪə] თამთეორ. ეკ. მოთამაშე (მაგ., აქტიური, მთავარი, კოლექტიური, ფიქციური, კონსერვატიული, მინიმიზებელი, მაქსიმიზებელი და სხვ. მოთამაშე)

PLC (აბრ. **Public Limited Company**-დან) შებლუდული პასუხისმგებლობის კომპანია, აბრ. შპკ-ა.

plea [pli:] 1. განსასჯელის ოფიციალური განცხადება (სასამართლოზე); 2. საქმის გადაცემა სასამართლოში; სამართალში მიცემა; 3. მიმართვა; თხოვნა (შეწყალებისათვის); 4. არგუმენტი; 5. გამართლება.

plead [pli:d] 1. სასამართლოში კლიენტის სახელით გამოსვლა; 2. განსასჯელის დაცვა

pleader ['pli:də] ადვოკატი; ვეკილი (სასამართლოზე); უმცროსი ადვოკატი; უმცროსი ვეკილი.

pleading ['pli:dɪŋ] 1. წინასწარი საქმისწარმოება; 2. შუამდგომლობა.

plea in reconvention [pli:ɪn,ri:kən'veɪʃn] 1. შემხვედრი სარჩელი. 2. მოთხოვნათა ჩათვის წინააღმდეგ წასვლა.

pleasure ['pleɪʒə] 1. ნება; სურვილი; 2. დისკრეტული სამართალი; 3. შეხედულება (მაგ., at pleasure შეხედულებით).

pleasure travel ['pleɪʒə trævəl] ტურიზმი და მოგზაურობა (ბაზრის სეგმენტი)

pleats [pli:ts] ბრიტ. pl. ვინმეს გაბრტყელება, დაკმუქვნა (მაგ., ავარიისას); სლენ. დაყვევა

plebiscite ['plebɪ,sɪtɪ] პლებისციტი: ქვეყნის, რეგიონის ან ქალაქის მოსახლეობის მიერ მნიშვნელოვან საკითხზე კენჭისყრის ჩატარება.

pledge [pledʒ] 1. გირაო; 2. წინდი, საწინდარი; 3. დაგირაობა; 4. სესხის განაღდება. **Δ to put in** – დაგირაობა; **to** – securities ფასიანი ქაღალდების დაგირაობა; **forfeited** – ამოღებული გირაო, კონფისკებული გირაო

pledgeable ['pledʒəbəl] დაგირაებადი (საქონელი, ფასიანი ქაღალდი და მისთ.)

pledgee [pli'dʒi:] მოგირავე, გირაოს მიმღები (გირაოსათვის სესხის გამცემი პიროვნება)

pledger ['pledʒə] დამგირაობელი (მაგ., ქონების დამგირაობელი)

pledging ['pledʒɪŋ] (ქონების) დაგირაობა, უზრუნველყოფის გარანტია (მაგ., ლომბარდის კრედიტით)

plenipotentiary ['pleniɔpə'tenʃɔri] (მთავრობის) სრულუფლებიანი წარმომადგენელი.

plenum ლათ. („პლენუმ“): „თავკრილობა“

plethora ['pleθərə] ქარბი (მაგ., ფასიანი ქალაქები); სიქარბე; ქარბსიტეობა

plot [plɒt] 1. ამერ. გეგმა, სქემა; დიარამა, გრაფიკა; 2. (მონაცემების) გადატანა გრაფიკზე (ან დიარამაზე); 3. მრუდის აგება; დიარამის ან გრაფიკის დახაზვა; 4. თამ. თეორ. ეკ. თამაშის გეგმა; 5. მიწის ნაკვეთი; სამშენებლო უბანი

plottage ['plɒtɪdʒ] ამერ. (ნაკვეთის) საერთო ზომა

plotting ['plɒtɪŋ] 1. გრაფიკების აგება; (მონაცემთა) გადატანა [ფიქსაცია] გრაფიკზე; 2. ხაზვა; ხატვა; გრაფიკთამგების მუშაობა

plug [plʌg] 1. საუბ. ყალბი მონეტა; 2. პროფ. რეკომენდაცია (სამსახურის მისაღებად); სიტყვის „ჩამოგდება“; 3. გამოუსვლელი პიროვნება; 4. ტელუბ. სარეკლამო ჩანართი (მაგ., ფილმების ჩვენებამდე, სერიალის ჩვენებისას)

plum [plʌm] საუბ. 1. წოდება; ჩილდო, დაწინაურება; 2. სიმდიდრე; შეძლებულობა; 3. უმაღლესი დივიდენდი; დიდი მოგება

plunder ['plʌndə] 1. ძარცვა; გაძარცვა; 2. ნაძარცვი; ნაღაყლო; 3. ამერ. ბარგა; ხამუხავრო ხაგნები, ნიკით

plunge ['plʌndʒ] 1. ამერ. საუბ. ფართომასშტაბიანი საბირჟო გარიგება (ან სპეკულაცია); 2. უსწრათესად დაცემა (მაგ., აქციათა კურსისა)

plunger ['plʌndʒə] დიდი მოგებისათვის (დიდი) რისკის გამწვევი პიროვნება, პლანჯერი

pluralism ['plʌrəlɪzəm] ერთ საზოგადოებაში სხვადასხვა პოლიტიკური თუ რელიგიური ჯგუფების თანაარსებობის სისტემა.

pluralistic ['plʌrəlɪstɪk] პლურალისტური (საზოგადოება)

plus sonat quam valed ლათ. („პლუს სონატ კვამ ვალედ“): „მეტო ხმაური, ყიდრე ასრა“ (ბენედიქტ სენეკა, „წერილები“, XL, 5).

pm., Pm [pi:'em] (აბრ. იბ. premium 1)

PM [pi:'em] (აბრ. Prime Minister-დან) პრემიერ-მინისტრი

poaching ['pəʊtʃɪŋ] ბრიტ. ბრაკონიერობა ვაქრობაში (ტრადიციულად სხვა დარგის კუთვნილებაში მყოფ საეაქრო სფეროში შემოქრა)

poena sine lege ლათ. („პოენა სინე ლეგე“): „უკანონოდ დასჯა“

pocket ['pɒkɪt] 1. მისაყუთრება, მითვისება; ჩაჭიბვა; 2. ამერ. რაიონი (მაგ., სტიქიური უბედურებისა, უმუშევრობისა)

pocket-book ['pɒkɪt bʊk] 1. საფულე; 2. უბის წიგნაყი

pod [pɒd] ტელუბ. სარეკლამო რგოლების შექვრა (ერთი შეორის მიყოლებით გადასაცემი ან გადაცემული რადიო-ან ტელერეკლამები. იბ. აგრეთვე clutter)

poena ლათ. („პოენა“) (ფულადი) ჯარიმა; სასჯელი; საურაყი

point [paɪnt] 1. ადგილი; პუნქტი; წერტი; 2. წერტილი; ზღვარი; 3. (დროის) მომენტი; 4. მიზანი; განზრახვა; 5. საქმე; საკითხი; 6. არსი; მთავარი; 7. საქმის არსი; განმასხვავებელი ნიშანი; დამახასიათებელი ნიშან-თვისება; 8. თამ. თეორ. ეკ. ქულა; 9. პუნქტი (ფასიანი ქალაქების ან საქონლის კურსის კოტირების საზომი ერთეული); 10. (სატრანსპორტო) სატარიფო უბნის საზღვარი; 11. სასურსათო ტალონი. **Δ** - of make-out 1. მოგების გამოთვლილი დონე; 2. ამოგების წერტილი; არაზარალიანობის დონე; 3. გამოთვლილი მინიმალური მწარმოებლურობა; - of purchase (საქონლის) გაყიდვის ადგილი. **peril** - s ამერ. საიმპორტო ბაჟის შემცირების დონე; split-off - წარმოების დანახარჯების გამოჭენის წერტილი (მაგ., წერტილი, რომელიც შეესაბამება ერთ ნახევრად პროდუქტიდან სხვადასხვა საბოლოო პროდუქტების წარმოების დაწყებას)

poison ['pɔɪzɪn] 1. შხამი; 2. ვინმეს მოწამება.

poke [pɔʊk] სლენ. 1. ჯიბე; ქისა; 2. ფული; 3. დაქირავებული მუშა; 4. ზეგავლენის მოხდენა

pol [pəl] საუბ. პოლი, პოლიტიკოსი

police [pə'li:s] 1. წესრიგის დამყარება (მაგ., ბაზარზე), კანონის დაცვა; 2. მართვა; მოწესრიგება

policemen [pə'li:smɛn] პოლიციის მქმნა, კი, პოლისმენი.

police station [pə'li:s stɑɪʃ(ə)n] პოლიციის ადგილობრივი განყოფილება.

policy ['pɒlɪsi] 1. პოლიტიკა; ქცევის ხაზი, კურსი; 2. სტრატეგია, ქცევა; 3. წესი; მეტორიკა; 4. პოლისი. **Δ** to issue a ~ პოლისის გაფორმება; to take out a ~ დაზღვევა, პოლისის მიღება. **allocation** - რესურსების განაწილების (სახელმწიფოებრივი) პოლიტიკა; **business** - საქმიანი პოლიტიკა, ბიზნესის პოლიტიკა (მაგ., ფირმის მიზნების დაფორმლება და მისი მიღწევის ტექნიკურ-ეკონომიკური საშუალებანი); „ბიზნესის პოლიტიკა“ — სასწავლო საგანი ბიზნესის სკოლაში; **minimax** - თამ. თეორ. ეკ. მინიმაქსის სტრატეგია; **pricing** - ფასების პოლიტიკა; **speculation** - საბირჟო თამაშის პოლიტიკა; **stop(-and)-go** ~ ბრიტ. „სტექ-წინ“ ტიპის პოლიტიკა (რომელშიც მონაკელებს სტიმულირებისა და ეკონომიკური ზრდის შეკავების მეთოდები)

policyholder ['pɒlɪsi 'hɔʊldɜ] სადა ზღ. დამზღვევი

poll [pɒl] 1. ხმის მიცემა; კენჭისყრის ჩატარება; 2. ხმების მიღება; 3. ხმების რაოდენობის დათვლა; 4. ამომრჩეველთა სია; 5. ანკეტური გამოკითხვა; 6. ამერ. ჩვეულ. pl. საარჩევნო უბანი; 7. ინდივიდი; ცალკეული პირი.

polla jury [pɒlə dʒʊri] ჩაფიტ მსაჯულთა ხმების დათვლა.

pulled response ['pʌld .rɛspɔns] საკონტროლო შეკითხვის პასუხი

pollcitation [ˌpɒlɪs'ɪtʃɪn] 1 გაუფორმებელი ვალდებულება; ზეპირი პირობა;

2. დაუაქცეპტებელი ოფერტა.

pollster ['pɒlstɜ] გამოკითხვის სპეციალისტი; ინტერვიუერი

poll tax ['pɒl tæks] ყველასათვის ერთნაირად სავალდებულო გადასახადი.

polluter [pɑ'lu:tɪ] გარემოს გამაბინძურებელი (მაგ., საწარმო)

pollution [pɑ'lu:ʃn] 1. (გარემოს) დაბინძურება; 2. რასების შერწყმა

polycursor პოლიკურსორი (*რომელიმე შექმნილი მთელი დისფლექსიის ეკრანზე: თავწვეტა, ოთხკუთხედი, რომში, ჭიკრი, ვარსკვლავი და სხვა სიმბოლო, რომლითაც ხერხდება მომღვენო ნიშნის ან გამოსახულების გამოჩენა*)

polygamy [pɑ'liɡəmi] პოლიგამია; მრავალმეუღლეობა

polygraph ['pɑliɡrɑ:f] პოლიგრაფი; სიცრუის დეტექტორი.

polygyny [pɑ'liɢɪni] პოლიგინია, მრავალკოლიანობა

polypoly [pɑ'liɒəli] პოლიპოლია (საბაზრო სიტუაციის სახე; მაგ., კონკურენციის შენარჩუნებისათვის რამდენიმე მსხვილი ეპკრის მიერ საბაზრო სიტუაციის შექმნა)

polytechnic [ˌpɑli'teknik] პოლიტექნიკური (მაგ., უნივერსიტეტის ან სკოლის შესახებ)

pool [pu:l] 1. საერთო ფონდი; გაერთიანებული მარაგი (მაგ., ვალუტისა); 2. პული, გაერთიანება (მაგ., რამდენიმე კონკურენტს შორის კარტელური ტიპის გაერთიანება); 3. დაპრ. პული (მონაცემთა) დამგროვებელი (მაგ., კონსტანტების, ამოცანების, ვერსიების და სხვათა პული). **Δ bear** - საბირჟ. ფასჩამოკლებზე მოთამაშე სპეკულანტთა გაერთიანება; **bonus** - პრემიალური ფონდი; **foresight** - წინასწარმეტყველების დამგროვებელი (*მათემატიკურ ლინგვისტიკაში*); **hindsight** - კონფლიქტების დამგროვებელი (*მათემატიკურ ლინგვისტიკაში*); **version** - ვერსიების პული; ახალი (ეკონომიკურ მონაცემებისა) ვარიანტის დამგროვებელი (კომპიუტერულ მესხიერებაში)

pooling ['pu:lɪŋ] გაერთიანება (მაგ., შემოსავლებისა, მოგებისა); დაჯგუფება

poop [pu:p] საუბ. 1. ინფორმაცია; ფაქტები; 2. მარცხი; მწყობრიდან გამოსვლა; გაფუჭება

poor [puə] 1. დაბალი ხარისხის(ა); ცუდი; სუსტი; 2. ღარიბი; დატყი; 3. pl. სიღატაკე

pop [pɑp] ამოგდება (მაგ., ეკონომიკური მონაცემებისა სტატეული მესხიერებიდან);

populace ['pɑpjələs] ხალხის მასა, ხალხი

populate ['pɑpjuleɪt] შეესება; ამოვსება; გავსება

population [ˌpɑpjʊ'leɪʃn] 1. ერთობლიობა; პოპულაცია; მოსახლეობა; მობინადრეები; მცხოვრებლები; 2. სტატ. გენერალური ერთობლიობა; 3. სულადობა (ცხოველებისა, პირუტყვისა). **Δ business** - L აშერ. სამრეწველო-სავაჭრო ფირმა (საწარმო); 2. ბიზნესში ჩართული მოსახლეობის ნაწილი; **home** - ქვეყნის წიგნით მცხოვრებლები; **indigenous** - ძირითადი მოსახლეობა, აბორიგენები; **livestock** - (პირუტყვის) სულადობა; **young** - ახალგაზრდობა

populationist [ˌpɑpjʊ'leɪʃnɪst] 1. პოპულაციონისტი (ქვეყნის მოსახლეობის ზრდის რეგულირების მქონე); 2. დემოგრაფი

porridge [pɑrɪdʒ] სლენ. პატიმრობა.

Port [pɑ:t] აბრ.: 1. (Portugal-დან) პორტუგალია; 2. აბრ. პორტ. (portugese-დან) პორტუგალიელი. აბრ. პორტ.

port [pɑ:t] 1 ნავსადგური, ნავსაყუდელი; 2. დაპრ. პორტი (კომპიუტერული ქსელის აბონენტის შეტანა-გამოტანის წერტილი, რომელსაც სახელი მიკუთვნებული აქვს როგორც სააბონენტო მოწყობილობაში ასევე სატრანსპორტო სადგურში); 3. გასასვლელი; ფანჯარა; ხერელი; არხი

porta antiqua ლათ. („პორტა ანტიკა“): „ანტიკური კიშკარი“: განათლების კულტურის საძირკველი.

porter [pɑ:ɪə] ბრიტ. პორტერი (რკინიგზის სადგურზე ტვირთის გადაშენი); 2. კარისკაცი (ოტელში)

porterage [ˈpɑ:tərɪdʒ] 1. ტვირთის გადატანა; 2. გადატანის საფასური

portfolio [pɑ:ˈfɔ:liʊ] 1. პორტფელი (მაგ., ფასიანი ქაღალდებისა, ხელნაწერებისა, დენებისა); 2. საქალაღდ (დოკუმენტებისა და მნიშვნელოვანი ქაღალდებისათვის); 3. პორტფელი, მინისტრის თანამდებობა. Δ - of bills თამასუქების პორტფელი; - of shares აქციების პორტფელი; insuranse - სადაზღვევო პორტფელი

portion [pɑ:ʃn] 1. კანონიერი მემკვიდრის წილი; 2. ნაწილი; წილი; მზითვეი; 3. ახალგაზრდა პირისათვის გადაცემული წილი.

pose [pəʊz] 1. დასმა, შეთავსება (მაგ., ამოცანისა, წინადადებისა); 2. ჩამოყალიბება, დაფორმულება (მაგ., არგუმენტისა, პრეტენზიისა); 3. შეფიქრანება, ჩინში მოქცევა

posey [pəʊzi] პრეტენზიული (სინ. posy)

posh [pɒʃ] საუბ. 1. ფული (იხ. აგრეთვე ackers, lurry 1.); 2. საუკეთესო, საუცხოო; მოღური

position [pəˈzɪʃn] 1. ადგილმდებარეობა; განლაგება; პოზიცია; მდგომარეობა; 2. ნაშთი, საღლო, ნარჩენი; 3. წუსხა (მიწოდებული ან მისაწოდებელი საქონლისა); სია, ჩამონათვალი; 4. საბირჟ. სასწრაფო გარიგების პოზიცია; კონტრაქტების ჭამი; სასწრაფო პოზიცია (მაგ., განსაზღვრულ თვეში დასრულებადი კონტრაქტი); 5. მარაგი; პორტფელი; 6. მდგომარეობა, თანამდებობა; 7. პოზიცია, მუხლი. Δ - of account (ბანკში არსებული) ანგარიშის მდგომარეობა; - of stock საქონლის მარაგის მდგომარეობა. reserve - რეზერვების საღლო; technical - საბირჟ. (ფასიანი ქაღალდების) ბაზრის მდგომარეობა

positioning [pəˈzɪʃnɪŋ] პოზიციის მიკუთვნება, ადგილის მიჩნევა; ადგილის განსაზღვრა; (საქონლის) პოზიციონირება (არსებულ საქონელს შორის სიახლისათვის ადგილის განსაზღვრის პროცესი)

positive [ˈpɒzɪtɪv] 1. დადებითი; პოზიტოური; 2. განსაზღვრული (მოგებისა და შემოსაღების შესახებ); 3. პოზიტოური (მაგ., ეკონომიკური თეორიის შესახებ); 4. აბსოლუტური; ნათელი; თვალნათელი; 5. პირდაპირი; 6. დაწერილი (კანონი და სხე.).

possess [pəˈzɛs] 1 რაიმეს ფლობა; 2. კონტროლი; 3. თავშეკავების უნარი; საკუთარი სურვილის ან განწყობის მართვის უნარი; 4. (ენის) ფლობა; 5. იშვ. შეტყობინება; ცნობება.

possession [pə'zɪʃn] 1. ფლობა; მფლობელობა; 2. pl. საკუთრება; ქონება; 3. საკუთრებაზე კონტროლი.

possesive [pə'zɛsɪv] მფლობელი; მქონებელი, პატრონი

possesory [pə'zɛsəri] 1. საკუთარი; საკუთრებრივი; 2. საკუთრების ფლობასთან დაკავშირებული.

post [paʊst] 1. ანერ. გარკვეული სახის აქციის სავაჭრო ადგილი; 2. რეკლ. რეკლამირება; განცხადება (მაგ., აფიშების ან პლაკატების მეშვეობით); 3. პოსტი, თანამდებობა; 4. კავშ. ფოსტა, კორესპონდენცია; 5. ანგარიშების გადაგზავნა (ფოსტით); 6. ბულ. საბულალტრო წიგნში ჩაწერა; 7. დაპრ. შეტყობინება; 8. პუნქტი, პორტი, პოსტი. შენიშვნა: ამ თავსართს ხშირად სხვადასხვა მნიშვნელობა აქვს, მაგ., შემდგომ; პოსტ; მომდევნოდ (განლაგებული, პოზიციამი მეოფი და სხვ.).

post actum ლათ. („პოსტ აქტუმ“): „შემთხვევის (ან ქმედების) შემდეგ“. იხ. აგრ.: **post factum**

postage ['paʊstɪdʒ] საფოსტო ხარჯები; საფოსტო გადასახადი

postaudit ['paʊstɑ:dit] მენეჯ. გასაელის პერიოდული შემოწმება (ფირმაში, კომპანიაში)

postcard ['paʊstkɑ:d] 1. საფოსტო (ლია) ბარათი; 2. საფოსტო ბარათით შეტყობინება. **Δ direct-mail - s** კავშ. ფოსტით გაგზავნილი სარეკლამო მასალები (უახლოეს მომავალში გასაყიდი საქონლებისა); **follow-up airmail -** კავშ. ავიაფოსტით გზავნილი ლია ბარათი (შეტყობინებით)

postdating ['paʊstdeɪtɪŋ] დაბადების თარიღის გვიანდელი რიცხვით შეცდომით მითითება

postentry ['paʊstɛntri] 1. ანგარიშის შემდგომი დამატებითი გატარება; 2. ანგარიშში ჩაწერა.

poster ['paʊstə] 1. პოსტერი, სარეკლამო პლაკატი; 2. განცხადება; აფიშა; 3. განცხადების გაყვრა, რეკლამების გაყვრა და სხვ. **Δ - board** რეკლ. პლაკატის (გასაყრავი) დაფა; საპლაკატო პანელი

poste restante [] ფრანგ. „მოთხოვნამდე“ (წერწერა წერილის კონვერტზე); „მოკითხვამდე“

posteriory (a posteriory) ლათ. („პოსტერიორი“): „გამომდინარე იქიდან, რაც გადაწყდა“; აპოსტერიორი.

post factum ლათ. („პოსტ ფაქტუმ“): „ფაქტის შემდგომ“; უკანა რიცხვით; დაგვიანებით; პოსტფაქტუმ. (ტერმინის საპირისპიროა **ante factum** - შემთხვევის მოხდენამდე; ფაქტამდე; ანტეფაქტუმ).

post festum ლათ. („პოსტ ფესტუმ“): „დღესასწაულის შემდეგ“ ანუ დაგვიანებით მას შემდეგ რაც მოხდა; უკანა რიცხვით.

[post hoc, ergo propter hoc ლათ. („პოსტ ჰოკ, ერგო; პროპტერ ჰოკ“): „ამის შემდეგ, მაშასადამე ამ მოსულის გამო“ (ლოგიკური შეცდომის შესახებ; ქმედების დროით თანმიმდევრობას ებუღლობენ როგორც მიზეზობრივ დაშოკედებულებას).

post hoc non propter hoc ლათ. („პოსტ ჰოც ნონ პროპტერ ჰოც“): „ამის შემდეგ, მაგრამ არა ამის შედეგად“

postil [pastil] საბუღალტრო წიგნის [ჟურნალის] მუხლის შენიშვნა

posthumous ['pastjuməs] მამის სიკვდილის შემდეგ დაბადებული ბავშვი

posting ['paustɪŋ] 1. ჩაწერა, რეგისტრაცია, გატარება (მაგ., საბუღალტრო ჟურნალში); 2. დაპრ. ინფორმაციის ერთეულის ჩაწერა (მაგ., ფაილში); 3. კავ. შ. კორესპონდენტის გაგზავნა; 4. რეკლ. სარეკლამო განცხადებების გავრცელება

post mortem ლათ. („პოსტ მორტემ“): „სიკვდილის შემდგომ“ (ქმდება). ექსპერტიზა; გვამის ამოღება საფლავიდან და სიკვდილის მიზეზის დადგენის მიზნით გამოკვლევა.

post-nuption [ˌpəʊstˈnʌpʃn] ქორწინების შემდეგ ცოლ-ქმარს შორის დადებული ხელშეკრულება (ან საქმიანი მორიგება).

post obit bond [pəʊst əbɪt bænd] შეთანხმება, რომლის მიხედვითაც მსესხებელი ვალის დაბრუნებას კისრულობს მემკვიდრეობის მიღების შემდეგ.

post release [ˌpəʊstriˈliːs] სასიჯელოს მოხსნის შემდგომი პერიოდი

postpone ['pɒstpaʊn] 1. გადავადება (მაგ., გადასახადისა); გადაადგება; 2. ბოლოს განხილვა; ბოლოში მოქცევა.

postscript(um) ['pəʊstˌskɪpt] აბრ. P.S. 1. პოსტსკრიპტუმი; (წერილზე) მინაწერი; 2. ეპილოგი; 3. დამატებითი ინფორმაცია.

post-teen [ˌpəʊstˈtiːn] ახალგაზრდული; 19 წელზე უფროსი ახალგაზრდი სათეის დამახასიათებელი.

postulate ['pɒstjʊlɪt] 1. პოსტულატი; 2. მოთემ. აქსიომა; 3. იშვ. (წინასწარი) მოთხოვნა.

pot [pɒt] 1. თამ. თეორ. ეკ. ბანკი; 2. საუბ. ფულის გროვა; 3. დაკონსერვება

potency ['pɒtənsɪ] 1. პოტენცია; პოტენციური შესაძლებლობა (მაგ., ფირმისა); 2. ეფექტიანობა (მაგ., მეთოდისა)

potential [pəˈtenʃəl] 1. პოტენციალი (მაგ., ეკონომიკური, საწარმოსი, ნედლეულისა და სხვ.). 2. პოტენციალური (მაგ., შესაძლებლობა ფირმისა, კოოპერაციისა); შესაძლო; ფარული; 3. იშვ. მძლავრი

potentiate [pəˈtenʃiət] 1. ძალის მიცემა; 2. შესაძლებლობის მიცემა

posius sero quam nunguam ლათ. („პორტიუს სერო კვამ ნონგუე ამ“): „სულაბს გვიან, ვიდრე არასდროს“ (ტიტუს ლიბიუსი. „ისტორია“, IV, 2, 11).

poulterer ['paʊltərə] ინგლ. მალაზია „ფრინველი“ (სადაც ძირითადად იყიდება გარეული ფრინველისა და ნადირის ხორცი)

pound [paʊnd] ფუნტი (ინგლ. 373,242 გრამი);

poundage ['paʊndɪdʒ] 1. ფინ. ფუნტი სტერლინგის ანარიცხი პროცენტი (ანგარიშსწორებისას); 2. საბაჟ. წონის ბაჟი; 3. საგად. მოგების დანარიცხი პრემიის გადასახდელად

poverty [pavəti] სიღარიბე; სიღატაკე; სიდუხჭირე

power ['paʊə] 1. ძალაუფლება; 2. უფლებამოსილება; სრულუფლებიანობა; მინდობილობა; 3. მწარმოებლურობა (მაგ., ეფექტიანი, ნომინალური, სრული მწარმოებლურობა); აბრ. P.; 4. შესაძლებლობა, უნარიანობა (მაგ., კრედიტუნარიანობის, მყიდველობითი უნარიანობის და სხვათა შესახებ); 6. სიმძლავრე; ენერჯია; ძალა; აბრ. P.; 6. მათემ. ხარისხის მაჩვენებელი (განტოლების) რიგი; 7. კრიტერიუმის სიმძლავრე; 8 (მოქმედებაში ან მოძრაობაში) მოყენა. Δ - in the market ძალაუფლება ბაზარზე; ბაზარზე მოპოვებული ძალაუფლება - of attorney მინდობილობა; - of sale გაყიდვის უფლება. borrowing - კრედიტუნარიანობა (პიროვნებისა ან ფირმისა); earning - შემოსავლიანობა, მომგებიანობა; legislative - საკანონმდებლო ძალაუფლება

power broker ['paʊə ,brɔ:kə] 1. პოლიტიკური ბოსი, ძირითადად ბიზნესიდან პოლიტიკაში გადმოსული; პოლიტიკოსი-ბიზნესმენი; 2. ძალაუფლების მქონე.

power circuit ['paʊə ,sɜ:kɪt] ენერგეტიკული ქსელი

powerful ['paʊəfʌl] 1. ავტორიტეტული; გავლენიანი; 2. მძლავრი

powering ['paʊəriŋ] შესაძლებლობის გაფართოება (მაგ., ფირმისა)

power of attorney ['paʊə əv 'ætəni] იურ. ატორნეის უფლება (დონორის ან გრანტორის მიერ ატორნეის სახელზე ბეკლით დამოწმებული უფლება, რომლითაც ატორნეი ანხორციელებს დონორის ფუნქციებს. იხ. აგრეთვე attorney 1; donor 3; grantor

p. p. [pi:pi:] (აბრ. per procuracy-დან) იხ. procuracy

PP. [pi:pi:] (აბრ. pages-დან) გვერდები (წიგნის ან სხვა გვერდების ციტირებისას

P. pro [pi:prɒv] იხ. p. p.

PPS. [pi:pi:es] (აბრ. post-postscript-დან) მინაწერის შემდეგი მინაწერი, პოსტ-პოსტსკრიპტი (იხ. აგრეთვე PS).

pr. (აბრ.) იხ. pair

practice ['præktɪs] 1. პრაქტიკა; პრაქტიკულად განხორციელება; 2. მოღვაწეობა; 3. ჩვეულება; ტრადიცია; 4. მეთოდი; სისტემა; პროცედურა; 5. პროფესია; მეცადინეობა; 6. pl. მაქინაციები; თაღლითობა. - of trade სავაჭრო პრაქტიკა. pricing - ფინ. ფასწარმოქმნის პრაქტიკა

practise ['præktɪs] 1 პროფესიით მუშაობა; პროფესიული ჩვეულები; 2 ჩვეულების გამომუშავება; 3. პროფესიული პრაქტიკის ჩატარება; პრაქტიკა

praecipe ლათ. („ორეციპე“): 1. სასამართლოში წერილობითი თხოვნა დოკუმენტის მომზადებისა და გამოქვეყნების თაობაზე (მაგ., განაჩენის გამოტანა თაობაზე); 2. სასამართლოს განკარგულება აღსრულების თაობაზე

pragmatism ['prægmətɪzəm] პრაგმატიზმი; პრაქტიციზმი

pray ['preɪ] 1 თხოვნა; სევწნა; 2. შუამდგომლობა.

prayer ['preɪə] 1. სლენ. შანსი; შესაძლებლობა; 2. შუამდგომლობა; თხოვნა

preamble [ˌpri:ˈæmbəl] საწყისი სიტყვები (ან წინადადებები) რომელშიც ფიქსირებულია ოფიციალურ დოკუმენტებში

precatory [ˈprekətɹi] თხოვნის(ა); თხოვნით მიმართული.

precaution [priˈkɑ:ʃn] 1. წინდახედულება; 2. სიფრთხილე.

precedence [ˈpresɪdəns] 1. ბანკ. პრიორიტეტი (მაგ., კრედიტორებისა გაკონტრებისას); 2. უფროსობა (სამსახურებრივ იერარქიაში)

precedent [ˈpresɪd(ə)nt] 1. (სასამართლო) პრეცედენტი; (კრიმინალური) შექმნილი; 2. წინა; წინა შემთხვევა.

precept [ˈpri:sept] 1. განკარგულება გადასახადების ადგილობრივად გადახდის შესახებ; 2. მოთხოვნა; განკარგულება; წესი; 3. ინსტრუქცია; 4. მიწერილობა; ბრძანება; 5. დაკავების ორდერი; 6. გამოძახება (სასამართლოზე დასასწრებად).

precious metals [ˈpreʃəs ˈmetəlz] კეთილშობილი ლითონები (ოქრო, პლატინი, ვერცხლი). შენიშვნა: **base metals** ნიშნავს არაკეთილშობილ ლითონებს.

precis [ˈpreɪsɪ:] ფრანგ. (დოკუმენტის) რეფერატი, მოკლე აღწერა

precise [ˈpraɪsɪs] 1. ზუსტი; განსაზღვრული; 2. პუნქტუალური; პედანტური

preclude [priˈklu:d] 1. (საფრთხის ან ჩავარდნის) თავიდან აცილება; 2. (ეჭვების) გამორიცხვა; 3. აკრძალვა; ხელის შეშლა (მაგ., ხელშეკრულების გადახედვაზე).

precomputed [ˈpri:kəm ˈpjʊ:ɪd] წინასწარ გა(მო)თვლილი, წინასწარ ნაანგარიშევი

precomputer [ˈpri:kəmpjʊ:tə] (გამო)თვლისწინა; წინაგამომითვლელი; საშინაო (სამუშაოს შესახებ ზოგადი პრინციპების ჩამოსაყალიბებლად)

preconception [ˌpri:kənˈsepʃ(ə)n] წინასწარ შექმნილი აზრი; მიკერძოებული, აზრი; (აკეთილშობილი) ცრურწმენა.

precondition [ˈpri:kənˈdɪʃn] წინასწარი პირობა, წინაპირობა

predecease [ˌpri:diˈsi:s] ადრე სიკვდილი (მაგ., შეილისა მამის გარდაცვალებამდე).

predecision [ˌpri:diˈsɪʒn] წინასწარ გადაწყვეტა

predication [ˌpriːdɪkəɪʃ(ə)n] 1. მტკიცება; განცხადება; 2. იმერ. ფაქტებით დასაბუთება.

prediction [priˈdɪkʃn] პროგნოზი; დაპროგნოზება; წინასწარმეტყველება

predicate [predɪkɪt] 1. განცხადება; მტკიცება; 2. იმერ. დაფუძნება (ფორმისა და სხვ.); 3. გაყოფრება; ასრად მოხელა; 4. პრედიკატი; შემასმენელი.

preempt [priˈempt] 1. სხვაზე ადრე ყიდვა ან გაყიდვა; წინასწარ გამოყენება; 2. ყიდვის უპირატესი უფლების მოპოვება; 3. მომსახურების შეწყვეტა

preemptive [priˈemptɪv] 1. სხვებზე ადრე ყიდვა; 2. ყიდვის უპირატესი უფლება; 3. იმ. preempt 3.; 4. იმერ. საბაჟო მებაეეთა უფლება იმპორტული საქონლის დატყვევებაზე

preemptive marketing [pri'ɛmptiv mɑr'kɛtɪŋ] „წინმსწრები“ მარკეტინგი (ბაზარზე ჯერ კიდევ გამოუტანელი საქონლის რეკლამა კონკურენტი საქონლისაგან მყიდველთა ყურადღების შენელებისათვის, რასაც ხშირად იყენებენ კომპიუტერული ფირმები)

preenter [pri'ɛntə] საბაჟო დეკლარაციის წინასწარი გაცემა

preevaluate [pri'væljʊeɪt] 1. წინასწარი შეფასება; 2. წინასწარ (ზერეულედ) გამოთვლილი ფასეულობა

preference ['prɛfərəns] 1. უპირატესობა; მჯობინება; 2. შეღავათიანი საბაჟო გადასახადი, პრეფერენცია; 3. უპირატესი უფლება; 4. პრივილეგია; pl. პრივილეგირებული აქციები; 5. წარდგენა; წაყენება (სარჩელისა და სხვ.). **Δ asset - s** აქტივების სტრუქტურის განმსაზღვრელი უპირატესობა; **consumer's** - მომხმარებლის (პირადული) მჯობინება [შეხედულება]; **fraudulent** - კრედიტორის უკანონო უპირატესობა (გაყობრებისას); ~ **function** უპირატესობის ფუნქცია (საქონლის შერჩევისას); ~ **item** საქონელი, რომელსაც მყიდველთა უმეტესობა უპირატესობას ანიჭებს

preferential [ˌprɛfə'renʃɪəl] უპირატესი; შეღავათიანი; პრივილეგირებული; პრეფერენციული. ~ **duty** [tariḡ] სპეციალური დაბალი ტარიფი; ~ **terms** [treatment] საქმის წარმოების ჩვეულებრივზე უკეთესი პირობები (ან მეთოდები).

preferential customer [ˌprɛfə'renʃɪəl 'kʌstəmə] შეღავათით მოსარგებლე მუდმივი მყიდველი

preferentialism [ˌprɛfə'renʃɪəlɪzəm] უპირატესობითი სისტემა, პრეფერენციალიზმი (ვაჭრობაში)

preferment [pri:'fɜ:mənt] 1. განცხადება (პროტესტისა); განაცხადი (მოთხოვნისა). 2. ამაღლება; (თანამდებობრივი) დაწინაურება. **Δ ~ of charges** ვინმეს სისხლის სამართლის დანაშაულის ბრალდების აქტი.

prefinance [pri'faɪnəns] წინასწარ დაფინანსება

prejudge [ˌpri:'dʒʌdʒ] 1. საქმეზე მსჯელობა ჩვენების მოსმენამდე; 2. სასამართლოს დამთავრებამდე გადაწყვეტილების მიღება; 3. დაუსაბუთებელი; წინასწარი, მცდარი გადაწყვეტილების მიღება.

prejudice ['predʒʌdɪs] 1. ვინმეს მიმართ უსამართლო გრძობების ქონა; 2. ვინმეს მიმართ მიყენებული ზარალი (ან ზიანი); 3. ზიანის (ან ზარალის) მიყენება; 4. წინასწარ შეგონება; 5. შეგულიანება.

preliminary [pri'li:mɪnəri] 1. წინასწარი; მომზადებითი (მაგ, ხელშეკრულებისწინა სამუშაოების შესახებ); 2. pl. წინაპირობები; წინასწარი მოლაპარაკებები; მონაცემები; წინასწარი შენიშვნები; 3. pl. საწყისი ღონისძიებები; პირველი ნაბიჯი; 4. (წინასწარი) გათვლა.

prelist [ˌpri:lɪst] წინასწარი სიის შედგენა; წინასწარ სიაში ჩართვა

premeditation [priˌmedi'teɪʃn] დანაშაულის დაგეგმვა და წინაპირობების მომზადება (მაგ, ქილერის დაქირავება); 2. წინასწარგანსრახვა.

premise ['premis] 1. გზავნილი; შეტყობინება; 2. წინაპირობა; წინამძღვარი; წინასწარი პირობა; წინათქმა; 3. ზემოხსენებული, მოცემული, ზემოაღნიშნული; 4. pl. უძრავი ქონება, სახლი, შენობა; 5. იურ. აქტის შესავალი ნაწილი (მაგ., უფლების გადაცემის აქტში); დადასტურებითი ნაწილი (მაგ., სასარჩევო განცხადებისა). **Δ ship – s** ინგლ. მალაზიის შენობა

premises ['premisɪs] 1. გასაცემი საკუთრება; შენობა და ადგილი, სადაც უძრავი ქონება მდებარეობს; 2. pl. საიჯარო ხელშეკრულების საწყისი ნაწილი; 3. სარჩელის ძირითადი ნაწილი; 4. ზემოთ ხსენებული (მუხლი, პუნქტი).

premium ['pri:miəm] 1. პრემია; ჯილდო; 2. დაჯილდოება; პრემიალური დანამატი; 3. რეკლ. სარეკლამო პრიზი (მყიდველისათვის უფასოდ გაკეპული საქონელი სხვა საქონლის გასაღების სტიმულირებისათვის); 4. სადა ზღ. სადაზღვევო შესატანი; სადაზღვევო პრემია; 5. საბირჟ. პრემია სასწრაფო გარიგების მოგვარებისათვის; 6. უმაღლესი ხარისხისა; პირველი სორტი; 7. ფინ. დანამატი; პრემია; აჟიო, ლაჟი (ნომინალურ ფასზე დამატება; განსაზღვრულ კურსზე დანამატი ფული); 8. საიმედო; 9. პირველი რიგისა, სასწრაფო. **Δ at a – L** დიდი მოთხოვნილების სარგებლობის(ა); 2. ნომინალზე მაღლა; პარიტეტზე მაღლა; – **for the put** უკუპრემია; გარიგება უკუპრემიით; – **on gold** ლაჟი ოქროზე. **call** – წინასწარი პრემია; ოპციური გარიგებით გადახდილი პრემია (იხ. აგრეთვე **option 1**); **exchange** – ვალ. სავალუტო პრემია (ფორმალურ და მოქმედ სავალუტო კურსებს შორის დადებითი სხვაობა); **natural** – ნატურალური სატარიფო განაკვეთი (მაგ., სადაზღვევო შემთხვევის დადგომის ალბათობის ტოლი სატარიფო განაკვეთი); **risk** – პრემია რისკისათვის

premium brand ['pri:miəm brænd] ძალიან მაღალი ხარისხის სამარკო საქონელი
prenumbering ['pri:ˌnʌmbərɪŋ] წინასწარი დანომერა (მაგ., საბუთების ფურცლებისა)

prepackaging ['pri:ˌpækɪdʒɪŋ] საქონლის წინასწარი შეფუთვა (მალაზიაში)

prepaid ['pri:ˌpeɪd] წინასწარ გადახდილი

prepak ['pri:ˌpæk] იხ. **prepackaging**

preparation [ˌprepə'reɪʃn] 1. მომზადება (მაგ., ბიუჯეტისა); 2. წინასწარი დამუშავება (მაგ., ეკონომიკური ინფორმაციისა); 3. დაანგარიშება (მაგ., ხელფასისა)

prepay [ˌpri:'peɪ] 1. წინასწარ გადახდა; ფრანკირება (საქონლის ან ტვირთის გადაგზავნის, გადატანის ან მიწოდების საფასურის წინასწარ გადახდა); 2. საფოსტო გადასახადის გადახდა

prepayment [ˌpri:'peɪmnt] 1. დაავენება, ავანსის მიცემა, ფრანკირება (იხ. აგრეთვე **prepay 1**); 2. ავანსი

preplanning [ˌpri:'plænɪŋ] წინასწარ დაგეგმვა; წინასწარ დაპროგრამება (სამუშაოებისა, მოქმედების გეგმისა)

preppy ['prepi] ამერ. საკლ. 1. ფრეპი, კერძო საშუალო სკოლადამთავრებული; 2. ფრეპი, კერძო სკოლის მოსწავლე

preprice [ˈpriːpraɪ] ფასების მარკირება (ეტიკეტებზე)

pre-print colour [ˌpriːˈprɪnt ˈkʌlə] ჩართული ფერადი ილუსტრაცია (წიგნისა)

preprogram [ˌpriːˈprɔʊgræm] მენეჯ. წინასაწარი პროგრამა; წინასწარი დაპროგრამება

prerequisite [priˈrekwaɪt] იხ. **premise 2**

prerogative [priˈrɒɡətɪv] განსაკუთრებული უფლება, პრეროგატივა; პრივილეგია

Pres (ან **pres**) (აბრ.) იხ. **president**

prescribe [priˈskraɪb] 1. წესების შემოღება; 2. დიდი ხნის წინ მიღებული უფლების განმტკიცება; 3. სასჯელის გამოტანა; 4. რაიმე უფლების ხანდაზმულობაზე მითითება; 5. წერილობითი ბრძანების გაცემა.

prescription [priˈskrɪpʃ(ə)n] 1 მიწერილობა; 2. განკარგულება; 3. რეკომენდაცია; 4. ხანდასმულობის უყუღება (გადასახადების გადახდისა, ქონებრივი საკუთხისა); 3. დაუწერელი კანონი.

preselection [ˌpriːsɪˈleɪʃn] წინასწარი შერჩევა

Presence [ˈpreɪzns] მეფე; დედოფალი.

presence [ˈpreɪzns] ყოფნა; მორაწიდეყობა (მაგ., დადგენილი პრინციპით).

present [ˈpreznt] 1. წარდგენა; გადაცემა; ჩაბარება (მაგ., თამასუქისა, ჩეკისა); 2. სიჩუქარი; 3. ჩუქება; 4. მოცემული; სახეზე მყოფი; წინამდებარე; 5. (ხშირად) იურ. განსახილველად გადაცემა; 6. ჩვენება, გამოჩენა. **Δ to a - check** ჩეკის წარდგენა (გადახდისას); **to - for collection** ფინანს. ინკასოზე წარდგენა. **to - in evidence** მტკიცებულების სახით წარდგენა.

presentable [priˈzentəbl] 1. საკმაო, რიგიანი, თვალში საცემი; პრეზენტაბელური, შესაშინვეი; 2. კარგი; ღირსეული; რესპექტაბელური

presentation [ˌprezənˈteɪʃn] 1. წარდგენა (მაგ., თამასუქისა, ფასიანი ქაღალდისა); წარმოდგენა (მაგ., ბალანსისა, ეკონომიკური პარამეტრებისა); 2. (საქონლის) წარდგენა, პრეტენზია; ჩვენება; 3. აღწერა; წერილობით ჩამოყალიბება; 4. აღწარმოება; 5. (გრაფიკული) გამოსახულება

presentation folder [ˈprezənˈteɪʃn ˈfɔːldə] სარეკლამო ლიტერატურის ნაკრები

presenter [ˈprezɪntə] წარმომდგენი; წარმდგენი (მაგ., საბუთისა)

presenment [priˈzentmənt] 1. სასამართლო საქმის აღწერა; 2. მსაჯულების განცხადება მათთვის ცნობილ ფაქტობრივ გარემოებებზე (წარმოთქმული ფიცის ქვეშ); 3. საკითხის ჩამოყალიბება; 4. ჩეკის წარდგენა გასანაღებლად; 5. გამოსახულება.

preside [priˈzaɪd] მართვის (ან კონტროლის) განხორციელება.

presidence [ˈprezɪdəns] 1. მართვა, ხელმძღვანელობა; 2. ი.შე. პრეზიდენტობა

presidency [ˈprezɪdənsɪ] 1. პრეზიდენტობა; 2. თავმჯდომარეობა

president [ˈprezɪdnt] 1. პრეზიდენტი (მაგ., ქვეყნისა); 2. (ბანკის, კომპანიის და სხვ.) მმართველობის თავმჯდომარე, პრეზიდენტი; 3. თავმჯდომარე (მაგ., სასამართლოსი, სენატისა); 4. სკოლ. რექტორი (უნივერსიტეტის კოლეჯისა); 5. ამერ. უნივერსიტეტის რექტორი

pres-kit [ˈpriːskɪt] საქონლის ნიმუშებისა და სარეკლამო ლიტერატურის ნაკრები

press [pres] 1. დაეინებითი მოთხოვნა (მაგ., ხელფასის მომატებისა); 2. დამძიმება, გაკირვებაში ჩაგდება; 3. თავს მოხვევა (მაგ., სახელშეკრულებო მუხლისა); 4. გადაუღებელი და სასწრაფო მოქმედებები; 5. ბეჭდის დარტყმა; 6. პრესა: ჟურნალ-გაზეთები, ნაბეჭდი მასშედიური საშუალებები;

pressing [ˈpresɪŋ] გადაუღებელი, სასწრაფო, დაეინებითი

pressure [ˈpreʃə] 1. წნევა, დაწოლა; ზემოქმედება; 2. სიძნელე; გაკირვება; მძიმე მდგომარეობა; ძნელი გარემოება. **Δ** – **for money** ფულის უკმარისობა, ფულის „შიმშილი“; ~ **of competition** კონკურენციის ზემოქმედება (მაგ., ხარისხის გაუმჯობესება); ~ **of taxation** საგადასახადო დაწოლა

presumption [priːˈzʌmpʃn] 1. ვარაუდი; დაშვება; 2. იურ. პრეზუმფცია (მაგ., ფაქტის რწმუნება, სანამ მისი მკდარობა არ დამტკიცდება); 3. ვარაუდზე დამყარებული მოსაზრება; ვარაუდის საფუძველი; ალბათობა

pretax [ˌpriːˈtæks] გადასახადის დარიცხვამდე (პერიოდი)

preterlegal [ˌpriːˈtɔːˈliːɡəl] არაკანონიერი; არასამართლებრივი

pre-term [ˌpriːˈtɜːm] ვადამდელი.

preticketing [priːˈtɪkɪtɪŋ] დამუშავება (მაგ., მოთხოვნებისა, მონაცემებისა)

prevail [priːˈveɪl] 1. ჭარბობა; მეტობა; პრევილირება; 2. დაძლევა; ჯობნა; 3. უპირატესი ძალის ქონა; 4. არსებობა (მაგ., მეთოდისა, აზრისა); იოქმედება.

prevalent [ˈprevələnt] ფართოდ გავრცელებული; ცნობილი

prevaricate [priːˈvæɪrɪkət] 1. სამსახურებრივი მოვალეობის ბოროტად გამოყენება; 2. არაპირნათლად შესრულება; გადაცდომა; 3. ორჭოფული პასუხის გაცემა (დაკითხვისას). 4. უკანონო გარიგებაში მონაწილეობა; 5. მოწინააღმდეგე მხარებთან მოლაპარაკება; 6. ქართ. სლენ. „საქმის ჩაწყობა“.

prevent [priːˈvent] 1. გაფრთხილება; დაცვა; დაფარვა; 2. არიდება; აცილება (მაგ., შეცდომებისა); 3. ხელის შეშლა; დაუმეგბლობა

preventive [priːˈventɪv] 1. გამაფრთხილებელი, დამცავი; 2. ხელშემშლელი; 3. პროფილაქტიკური (მაგ., შეკეთება); იურ. პრევენტიული. **Δ** – **detention** იურ. პრევენციული დასჯენა; ~ **measures** გამაფრთხილებელი ზომები

price [praɪs] 1. ფასი; 2. დაფასება; 3. შეფასება; 4. ფასეულობა; 5. ფასიანი ქალაქების კურსი; 6. ფასის დადება; ფასის მითითება; **Δ at present** – ახლანდელი [მიმდინარე] ფასებით; ~ **shot up** ფასი მკვეთრად გაიზარდა; **to fix a** – დაფასება. – **of day** საბირჟ. დღის კურსი (ფასიანი ქალაქებისა); ~ **of money** ფინ. სესხის პროცენტი. **bas-**

ing-point - ფასისაბაზისო პუნქტი (რომელიც შეიცავს საქონლის წარმოების პუნქტიდან მომხმარებელამდე მითანის დანახარჯებს); **bedrock** - ბოლო [უკანასკნელი] ფასი (გარიგებისას); **exchange** - ფასი ან ურსი ბირჟაზე; **keen** - ინგლ. დაბალი ფასები; **multiunit** - ინგლ. შეღავათიანი ფასი (საკმაო რაოდენობის საქონლის ყიდვისას); **ruinous** - გამაოტრებელი ფასი

price-consumption curve [praɪs kɒnsʌmpʃɪ kə:v] ფასის ცვლილების შესაბამისად მომხმარებლის ცვალებადობის მრუდი

price-current ['praɪs.kʌrənt] პრეისკურანტი (გარკვეულ პერიოდში მოქმედი საქონლის ფასი); არსებული (მიმდინარე) ფასი

price-cutting ['praɪs .kʌtɪŋ] ფასჩამოყლება

price-fixer ['praɪs .fɪksə] საგ. ეკ. ურთ. კარტელის მონაწილე კომპანია (რომლებიც სხვა კომპანიებთან ერთად ფარული შეთანხმებით პროდუქტების მონოპოლიურად მაღალ ფასებს აწესებენ); ფასდამდები

price-list ['praɪs lɪst] პრეისკურანტი; კატალოგი

pricer ['praɪsə] ფასების კალკულატორი

price/value perception ['praɪs/vælju pə'seɪʃɪn] ფარღობა „ფასი-საქონლის ღირებულება“ (მომხმარებლის შეგნებაში)

pricing ['praɪsɪŋ] კალკულაცია; ფასწარმოქმნა; ფასის დაწესება. **Δ cost plus** - ფასწარმოქმნა პრინციპით „საშუალო დანახარჯები პლუს მოგება“; **dual** - ფასების ორნაირი სისტემა; **welfare** - ფასების დაწესება კეთილდღეობის მაქსიმიზაციის გათვალისწინებით

prima facie ლათ. („პირვე ფაქიე“); 1 „სახზე არსებული“; „სახზე“, „ერთი შეხედვით“; 2 უკუგდებული (დარღვეული პრეზუმფცია; საწინააღმდეგოს სასარგებლო მტკიცების არსებობა

primage ['praɪmɪdʒ] 1 დაქირაების (ფრახტის) დანამატი ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოებში გაწეული ხარჯების ასანაზღაურებლად

primary ['praɪməri] 1. ქრონოლოგიურად პირველი (განსახილველი სასამარ, თლო საქმე ის შეახებ); 2. პირველადი, საწყისი; 3. ძირითადი, მთავარი; 4. უმატივესი, ელემენტარული; 5. მარტივი, საწყისი (ნელი, პროდუქტის ან ნელი მასალის შესახებ). **Δ - package** პირველადი შეფუთვა (უშუალოდ საქონელთან შეხებაში მყოფი საფუთავით)

prime [praɪm] 1. ძირითადი; მთავარი; ამოსავალი; 2. არსებითი; 3. საწყისი პერიოდი; 4. დაწყება; 5. ძირეული; 6. საუკეთესო (მაგ., ხარისხი); 7. პირველი კლასისა; საუცხოო; 8. ცნობების წინასწარ მიწოდება; 9. ინსტრუქტირება; მომზადება; 10 მტირე შუალედების შემდეგ გამოორება. **Δ - cost** თვითღირებულება.

prime times ['praɪm 'taɪms] „პირველადი ფსონი გამრავლებული“ (კრედიტის განახლებისას პირველადი განაყეთის გარკვეულ კოფიციენტზე ნამრავლი)

prime time ['praɪm 'taɪm] პიკის დრო (რადიოსა და ტელევიზიაში; სარეკლამოდ ყველაზე ძვირადღირებული საეთერო დრო)

primo ლათ. („პრიმო“): „ეპირველეს ყოვლისა“.

primus inter pares ლათ. („პრიმუს ინტერ პარეს“): „პირველი თანასწორთა შორის“.

principal ['prinsɪpəl] 1. (იურიდიული) რწმუნებული; უფროსი, მეთაური; პატრონი; პრინციპალი; (ფირმის) თავი; 2. დაბანდებული ან ნასესხები ფული, რომელზეც პროცენტები ირიცხება; 3. ვალის თანხა (რაზედაც პროცენტები ირიცხება); 4. ხელშეკრულების მონაწილე (მაგ., საგარეო-ეკონომიკურ გარიგებებში); 5. თამასუქის ნომინალი; 6. (ბაზაში შელწევის ადმინისტრატორი; 7. მთავარი დამნაშავე; 8. კოლეჯის დირექტორი; ამერ. სკოლის დირექტორი; 9. ძირითადი (მაგ., თანხა, კაპიტალი), მთავარი; 10. ფინან. საერთო ჯამი; ვალის თანხა (რაზედაც პროცენტი დაირიცხება); 11. წარმომადგენელი; რწმუნებული; 12. იურ. მთავარი დამნაშავე; 13. საგ. ეკ. ურთ. ხელშეკრულების მონაწილე; 14. თამასუქის ნომინალი; 15. წამყვანი (მაგ., საწარმო, მიმართულება); 16. დაპრ. (ეკონომიკურ) მონაცემთა ბაზაში შელწევის ადმინისტრატორი. **Δ** - and interest კაპიტალი და პროცენტები; - axis მთავარი ღერძი; - cause მთავარი მიზეზი; - reserves საერთო მარაგი

principum contradictionis ლათ. („პრინციპუმ კონტრადიქციონის“) წინააღმდეგობრიობის კანონი (თუ ვარი მსჯელობიდან ერთი უარყოფს მეორეს, ერთ-ერთი ცრუ გამოიქვამა).

principum divisionis ლათ. („პრინციპუმ დივიზიონის“) „დაყოფის პრინციპი“. პრინციპი, რომლის ძალადაც ახდენენ კლასიფიცირებას

principum exclusi tertii ლათ. („პრინციპუმ ექსკლუსი ტერცია“) „მესამის გამორიცხვის კანონი“ (ლოგიკაში - აზროვნების ოთხი კანონიდან ერთ-ერთი).

principle ['prinsɪpəl] 1. ძირითადი პუნქტი ან საერთო წესი; 2. პრინციპი; კანონი; აქსიომა; კანონზომიერება; 2. საგ. ეკ. ურთ. ძირითადი დებულება; საფუძველი; 3. ნორმა; ძირითადი წესი; 4. წყარო; პირველმიზეზი; საუბ. თავი და თავი; 5. მუშაობის პრინციპი; მოქმედების საფუძველები; 6. შემადგენელი ნაწილი, ელემენტი. **Δ** - of **quity** სამართლიანობის პრინციპი (ეკონომიკურ კონტეფტაში). **averaging** - გასაშუალოების პრინციპი; **compensation** ~ კომპენსაციის პრინციპი; **fluctuating** - (ფასიანი ჯალაღების) კურსის ცვლილების განმსაზღვრელი ფაქტორი

print [print] 1. ბეჭდვა; დაბეჭდვა; 2. ამონაბეჭდი; ანაბეჭდი; 3. ბეჭედი; შრიფტი; 4. გამოცემა; გამოშვება; 5. შტამპი; 6. ჩაბეჭდვა (მეხსიერებაში); დახსოვნება; 7. ბეჭდვითი გამოცემები; სარეკლამო გამოცემები; სარეკლამო ჟურნალი. **Δ** in ~ ნაბეჭდი, დაბეჭდილი (რეკლამა და მისთ.); to ~ out (მონაცემთა) ამობეჭდვა, მონაცემთა გადატანა ქალაღზე. - **advertisement** რეკლ. ნაბეჭდი რეკლამა, ნაბეჭდი სარეკლამო განცხადება; - **campaign** ნაბეჭდი რეკლამის დამზადების კომპანია; - **ed novelty** ნაბეჭდი სუვენირი

prioritized concentrator [praɪ'arɪtaɪzd 'kɒnsəntreɪtə] პრიორიტეტებიანი კონცენტრატორი (პრიორიტეტების შესაბამისი მომსახურების უზრუნველყოფისათვის)

priority [praɪ'arɪtɪ] 1. პრიორიტეტი; 2. რიგისობა; 3. პირველობა, უფროსობა; 3. იურ. უპირატესი უფლება. **Δ** - of invention პრიორიტეტი გამოგონებაში; - share პრივილეგირებული აქცია; - **overlap** დაპრ. პრიორიტეტების ზეღდება; - **test** პრიო-

რიტეტული ტესტი (კომპიუტერულ გრაფიკაში (მაგ., ეკონომიკური მოდელის ელემენტების ობიექტურ სიერცეში საოპერაციოდ და პარალელური პროექციებისათვის). first - პირველრიგისობა, უმაღლესი პრიორიტეტი; national - its ეროვნული პრიორიტეტები (ეკონომიკური პოლიტიკის შედგენისას)

prison ['prɪzən] ციხე; საპყრობილე.

prisoner ['prɪzənə] სამხედრო პატიმარი.

privacy ['praɪvəsi] 1. საიდუმლოება; (ინფორმაციის) კონფიდენციალურობა; 2. პირვნების ან ოჯახის მიერ ცალკე ბინის [სადგომის] დაკავება; 3. კერძო უძრავი შენობა (ფართობი ან მიწის ნაკვეთი).

private ['praɪvɪt] 1. კერძო, პირადი (მაგ., საკუთრების შესახებ); 2. საიდუმლოება, კონფიდენციალურობა; 3 პირადი ბიბლიოთეკა; 4. დაექტილი; დახურული (მაგ., ჩვენება, დემონსტრირება). Δ ~ label სავაჭრო შუამავლის მარკა

private warehouse ['praɪvɪt 'weɪhəʊs] კერძო სავაჭრო ბაზა; ერთი ფირმის საქონლის გამანაწილებელი ბაზა

privation [praɪvɪʃn] (რაიმე) თვისების უქონლობა; (რომელიმე) მახასიათებელის უქონლობა

privatize ['praɪvaɪzaɪz] პრივატიზება: ნაციონალიზებული (სახელმწიფო) საკუთრების შესყიდვის უფლება; განსახელმწიფოებრიობა (შენობისა, მიწისა, ქარხნისა და სხვ.)

privilege ['prɪvɪlɪdʒ] 1. უპირატესობა, პრივილეგია; 2. უპირატესობის მინიჭება (მაგ., ყიდვისას), პრივილეგირება (მაგ., ვაჭრობის მონაპოლიზებისას); 3. გარიგება პრემიის გაცემით; 4. იურ. განსაკუთრებული უფლება (მაგ., ოპციონი, იმ. აგრეთვე option 1.); უპირატესი უფლება; 5. ამერ. სლენ. იურიდიული ინფორმაციის კონფიდენციალურობა; ვაუზმაუტრებლობა. Δ exclusive - ლიცენზ. პატენტით სარგებლობის განსაკუთრებული უფლება; tax - საგად. საგადასახადო შეღავათი

privity ['prɪvɪtɪ] 1. მონაწილეობა, თანამონაწილეობა; 2. თანაზიარობა; საუბ. წილში გასვლა. Δ ~ of contract ხელშეკრულებითი ურთიერთობა

prize [praɪz] 1. ჯილდო, პრემია; პრიზი; 2. მოგება (მაგ., ლატარიამი); 3. შეფასება, დაფასება (მაგ., დამახუბრებისათვის)

pro (ან Pro) 1. პრო (აბრ. professional-დან), პროფესიული (მაგ., pro-sport ან pro-sport პროფესიული სპორტი); 2. პრო (აბრ. probation-დან) გამოცდა; საგამოცდო ვადა; სტატირება

pro (ლათ.) აღნიშნავს: 1. დაქვემდებარებულობას (მაგ., prorektor პრორექტორი, რექტორის მოადგილე); 2. მიმხრობას, მხარდაჭერას (მაგ., pro-German პროგერმანული); 3. ნაცელად, მაგიერად (მაგ. pro-Consul კონსულის მოვალეობის შემსრულებელი); - თვის; დგომას (ვინმეს) მხარეს ან (ვინმეს) სასარგებლოდ. 3. აბრევიატურა სიტყვიდან professional - პროფესიული (მაგ., სუფიქსი აკრონიმში Lexipro series პროფესიული ლექსიკონების სერია (გამომცემლობისა „იბერთედ-პრესი“). Δ - rata პროპორციულად

pro and con(tra) 1. ლათ. „მომხრე“ და „წინააღმდეგი“ (მაგ., კენჭისყრისას, მეთოდის გარჩევისას); 2. საკითხის დადებითი და უარყოფითი მხარეების შეფასება (ან აწონვა); საკითხის განხილვა (გააზრება და დასაბუთება)

probability [ˌprɒbəˈbɪlɪti] 1. ალბათობა; 2. მათემ. დამაჯერებლობა; სარწმუნოება

probable [ˈprɒəbəl] 1. შესაძლო; ალბათური; 2. სარწმუნო; დამაჯერებელი, დასაჯერი

probate [ˈprəʊbɪt] 1. ანდერძის დასაბუთება; 2. სასამართლოს მიერ ანდერძის თაობაზე განხილვადი საკითხი; 3. ანდერძის ნამდვილობის ოფიციალური დადასტურება.

probative value [ˌprəʊbətɪv væljʊː] ნივთმტკიცება (სასამართლოზე); სამხილი.

probatum est ლათ. („პრობატუმი ესტ“) შესაწმენკლდია, დამტკიცებულდია (მოწონებულდია, მიღებულდია).

probe [prəʊb] 1. სასინჯი; ზონდი, საცეცი; 2. ნიმუში; 3. გამოკვლევა, კვლევა; გამოკრევევა, გარკვევა; 4. მისადგომი

probity [ˈprəʊbɪti] (ბიზნეს-) მიუკერძოებლობა; (ბიზნეს-) სიწმინდე

problem [ˈprɒbləm] 1. ამოცანა, პრობლემა; 2. რთული საკითხი, პრობლემა. **Δ-of waiting** ლოდინით მომსახურების ამოცანა. **allocation** - განაწილების ამოცანა; **bargaining** - ამოცანა ვაჭრობის შესახებ; **bottleneck** - „ვიწრო ადგილები“ პრობლემა; **marketing** - მაკეტინგის ამოცანა; რეალიზაციის ამოცანა; **product-mix** - პროდუქციის ასორტიმენტის პრობლემა

procedendo ლათ. („პროცედენდო“): ქვემდგომი ინსტანციისადმი ბრძანება (მაგ. დამატებითი ძიებისათვის. წარმოების გაგრძელებისათვის და შ.).

procedural [prəˈsiːdʒrəl] 1. პროცედურული, პროცედურასთან დაკავშირებული; 2. იურ. პროცესუალური

procedure [prəˈsiːdʒə] 1. პროცედურა; (შესრულების) პროცესი; 2. მეთოდი, ხერხი; (საკითხის გადაწყვეტის) მეთოდიკა; 3. (ჩატარების) ტექნიკა; ტექნოლოგიური პროცესი; 4. იურ. სამართალწარმოება. **Δ - of customs** საბაჟო პროცედურა. **auditing** - მენეჯ. ანგარიშიანობის შემოწმების პროცედურა, აუდიტის პროცედურა; **hidding** - ვაჭრობათა სისტემის ორგანიზების პროცედურა; **test** - შემოწმების პროცედურა

proceed [prəˈsiːd] 1. კვლავქმედება, კვლავკეთება; განახლება; 2. (დაწყებული პროცესის) გაგრძელება; 3. მიმდინარეობა

proceeding [prəˈsiːdɪŋ] 1. ქევა, მოქცევა; 2. pl. სამუშაოები, საქმეები; 3. შრომები (სამეცნიერო) ანგარიშები; 4. იურ. სასამართლო წარმოება

proceeds [prəʊsiːdʒ] 1. თამასუქის დისკონტისას გადახდილი თანხა; 2. ფასიანი ქაღალდების გაყიდვისაგან მიღებული შენატანი; 3. ამონაგები, ნაეაჭრი; შემომტანი; შენატანი; 4. შემოსავალი

process [prəʊˈses] 1. პროცესი, ხერხი, მეთოდი, რითაც სასამართლო ამტკიცებს თავის იურისდიქციას; 2. სასამართლოში გამოძახების უწყება; 3. ოფიციალური იურიდიული პროცედურა; 4. ფორმალური მსვლელობა (პროცესისა); 5. განვითარება; ქმედება; 6. განვითარების მსვლელობა; აქტი, ქმედება; 7. მიმდინარეობა,

მსულებლობა; 8 (მონაცემთა ავტომატური) დამუშავება; გადამუშავება; 9. საქმის აღძვრა; 10. პროცესუალური ნორმები. **Δ acquisition** ~ (საქონლის) მიწოდების უზრუნველყოფის პროცესი. **Δ decision** ~ გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესი; **launching** ~ ბაზარზე გატანა (ახალი საქონლისა ან პროდუქტისა); **price-adjustment** ~ ფასების რეგულირების პროცესი

processing ['praʊsɛsɪŋ] 1. დამუშავება (მაგ., მონაცემებისა, ინფორმაციისა); 2. დამზადება (მაგ., ნიშნისა, დეტალებისა); 3. ტექნოლოგია; ტექნოლოგიური მეთოდის შემუშავება; 4. პირველადი გადამუშავება (მაგ., ნედლეულისა, საშუალოდ მონაცემებისა). **in-line data** ~ (ეკონომიკურ) მონაცემთა ოპერატიული დამუშავება; **of line** ~ (მონაცემთა) არაავტონომიური დამუშავება

process-server ['praʊsɛs, sɜ: vɔ] ოფიციალური დოკუმენტების ხელიდან ხელში გადამცემი პირი.

processor ['praʊsɛsə] 1. პროცესორი; მონაცემთა დაპროგრამებული დამუშავების კომპიუტერული მოწყობილობა; 2. (მონაცემთა) დამუშავების პროგრამა; 3. გადამმუშავებელი მრეწველობის საწარმო

precinct ['prɪsɪŋkt] 1. ქალაქის ნაწილი, სადაც აკრძალულია ავტომობილების მოძრაობა. 2. ამერ. ქალაქის ადმინისტრაციული ოლქი. **Δ police** - პოლიციის უბანი.

proctor ['prɔktə] კანონისა და წესრიგის დამცველი პირი უნივერსიტეტში

procuracy ['prɔkjʊrəsi] იურ. იმპ. მინდობილობა; სრულუფლებიანობა

procurator [ˌprɔkjʊ'reɪtɔ] 1. სრულუფლებიანობა; ნდობა (ადვოკატისადმი და სხვ.); 2. საქმის გამძღვა სრულუფლებიანობის სტატუსით; 3. მიღება, შექმნა; 4. სესხის მიღება; სესხის გაცემა (კლიენტისათვის); 5. მკაცრის დაჭილდობა მიღებულ სესხისათვის; 6. მინდობილობით ბიზნესის წარმართვა; 7. მინდობილობა. **Δ joint** - კოლექტიური სრულუფლებიანობა

procurator [ˌprɔkjʊ'reɪtɔ] 1. საქმის წამყვანი; ნდობით აღტურვილი პირი; 2. იურ. რწმუნებული

procure [prə'kjʊə] 1. ქმედება, ვინმეს რაიმეს გაკეთებაზე (განსაკუთრებით ქალის დათანხმება სქესობრივ კონტაქტზე ფულის შეთავაზებით); 2. მოპოვება; მოვნა; უზრუნველყოფა; 3. შექმნა; ყიდვა; 4. მიმართვა; 5. შეუამდგომლობა; მაჭანკლობა.

procurement [prə'kjʊəmənt] 1. მიწოდება, მიტანა; მიწოდების კონტრაქტი; 2. იმ. **procurator** 1.

produce ['prɔdju:s] 1. პროდუქცია; ნაწარმი; 2. პროდუქტ(ებ)ი; სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტები; 3. წარმოება, გამოშვება; შემუშავება; 4. განხორციელება; შექმნა; გამოშვება; 5. შედეგი; 6. (შემოსავლის) მოტანა. **Δ excess** ~ 1. ჭარბი პროდუქცია; 2. ჭარბი პროდუქტი; **gross** - მთლიანი ნავეჭრი; მთლიანი ამონაგები; **raw** - ნედლეული **producer** [prə'dju:sə] მწარმოებელი; დამამზადებელი; შემქმნელი; გამომშვები. **Δ commodity** - საქონელშემქმნელი; **low-cost** - წარმოების მცირე დანახარჯებით მომუ-

შვე მწარმოებელი; **money** ~ ფულ(ებ)ის ემიტენტი [გამომშეები]. ~ **goods** სამრეწველო გამოყენების საქონელი

productibility [prɔ,dɔktɪ 'bɪlɪtɪ] 1. პროდუქტიულობა; ნაყოფიერება; 2. ტექნოლოგიურობა; განხორციელებადობა; 3. გამომშეებადობა; წარმოქმნადობა

product ['prɔdɔkt] 1. პროდუქტი; პროდუქცია; ნაწარმი; ფაბრიკატი; 2. დოკუმენტების წარდგენა; 3. შედეგი, პროდუქტი; 4. მათემ ნამრავლი; 5. იშვ. საქონელი. Δ ~ **sold** რეალიზებული პროდუქცია; **to abandon the ~** პროდუქციის წარმოების შეწყვეტა ~ **of labor** შრომის შედეგი **complete** ~ შხა ნაწარმი; **export** ~ საექსპორტო პროდუქცია; **import** ~ იმპორტული პროდუქცია

product class ['prɔdɔkt klɑ:s] საქონლის კლასი (მომხმარებელთა უმეტესობისათვის ურთიერთშენაცვლებადი ნაწარმების ჯგუფი)

product development ['prɔdɔkt 'dɪvɛləpmɛnt] საქონლის შექმნა [დამუშავება]

product feature ['prɔdɔkt 'fi:tʃə] საქონლის თვისება [მხასიათებელი]

product idea ['prɔdɔkt ɪə'ɪdɪə] საქონლის იდეა [ჩანაფიქრი]

product introduction [prɔdɔkt ɪntrə'dɪʌkʃən] საქონლის გატანა ბაზარზე (გასაყიდად)

production [prɔ'dɪʌkʃn] 1. წარმოება, დამზადება; გამზადება; 2. გამოშვება; 3. მწარმოებლურობა; 4. გამომუშავება (მაგ., ელექტროენერჯისა); 5. იხ. **product** 1.; 6. მიღება, გენერირება, წარმოქმნა; 7. (დოკუმენტების) წარდგენა. Δ ~ **in bulk** მასობრივი წარმოება (მაგ., ყოველდღიური მოხმარების საქონლისა); **to speed up** ~ პროდუქციის გამოშვების დაჩქარება [გაზრდა]

productionizing [prɔ'dɪʌkʃənɪzɪŋ] ნაკადური წარმოების ორგანიზაცია; ნაკადური ხაზის მეთოდის დანერგვა (წერილსერიული წარმოებაში)

production manager [prɔdɪʌkʃn 'mænɪdʒə] საწარმოო განყოფილების უფროსი

productivity [prɔdɪʌk'tɪvɪtɪ] მწარმოებლურობა (მაგ., საწარმოსი); პროდუქტიულობა (მაგ., მესაქონლეობისა); ეფექტიანობა (მაგ., ძირითადი კაპიტალისა). Δ **capital**~ 1. კაპიტალუკუება; 2. ფონდუკუება; **marketing**~ მარკეტინგის შედეგიანობა; **per capita** [head]~ გამომუშავება ერთ სულ მოსახლეზე

product knowledge ['prɔdɪʌkt 'nɔɪlɪdʒ] საქონლის (თვისებების) ცოდნა

product life cycle ['prɔdɪʌkt 'laɪf 'saɪkl] მენეჯ. საქონლის ცხოვრების ციკლი (ბაზარზე საქონლის არსებობის ექვსი ეტაპი: გამოჩენა, ზრდა, სიმწიფე, გაჭერება, დაცემა და საქონელზე უარის თქმა)

product line ['prɔdɪʌkt 'laɪn] საქონლის სერია (ერთი ფირმის საქონლის ასორტიმენტი ან მკიდროდ ურთიერთდაკავშირებულ ნაწარმთა ჯგუფი, რომლებიც ერთობლივად გამოიყენება, და აგრეთვე ჰყავთ ერთი და იგივე მწარმოებელი, აქვთ საერთო სარეალიზაციო ბაზა და ფასების ერთნაირი დიაპაზონი). **product mix** ~ ფირმის (მიერ ბაზარზე გატანილი) საქონლის ასორტიმენტის სტრუქტურა

product preference ['prɔdɪʌkt 'prefərəns] მუიღველობითი უპირატესობა საქონლისადმი

product quality leader ['pradakt 'kwɑli ɪ:lɪdɔ] საქონლის ხარისხის მიხედვით ლიდერი

product support ['pradakt sɑ'pɔ:t] მენეჯ. საქონლის „მხარდაჭერა“ (რეკლამის მუდმივი კაპიტალდაბანდებითა და რელიზაციის სტიმულირებით).

product-use experience ['pradakt.ju:s ɪkspɪəriəns] საქონლის გამოყენების გამოცდილება

product watch ['pradakt wɒtʃ] (ბაზრის) საქონელზე მუდმივი დაკვირვება

proet contra ლათ. („პრო ეტ კონტრა“): „თანახმა“ და „წინააღმდეგო“ (კენჭისყრისას).

profess [prə'fes] 1. ღიად აღიარება; 2. პრეტენციის გამოხატვა; 3. (ბიზნესით) დაკავებულობა; 4. თაყის მოკატეხება.

profession [prə'feɪn] 1. პროფესია; სპეციალობა; 2. pl. (the-) რაიმე პროფესიის აღმნიშვნელი; 3. რწმუნება (მაგ. გარბევისას გულწრფელობაში); მტკიცება; განცხადება

professional beauty aids [prə'feɪnəl 'bjʊti 'eɪds] კოსმეტიკური სალონების (საკოსმეტიკო) საქონელი

profer ['prafə] შეთავაზება; წარდგენა (დოკუმენტისა და სხვ.).

proficient [prə'fɪʃənt] 1. სპეციალისტი; (დარგის) ექსპერტი; 2. გამოცდილი, მარჯვე; გერგილიანი

profit ['prɒfɪt] 1. მოგება; შემოსავალი; 2. სარგებლობა, გამორჩენა, სარტა, ზიერი; 3. შემოსავლის მიღება; მოგების მიღება. **Δ - on capital** კაპიტალიდან (მიღებული) მოგება; ~ **per unit** ხვედრითი მოგება; ერთეული პროდუქტიდან (მიღებული) მოგება. **abnormal** - ზემოგება; **mercant's** - ნავეჭრით მიღებული მოგება; **monthly** ~ თვიური შემოსავალი; **negative** ~ ზარალი; დანაკარგები

profitability [ˌprɒfɪtə'bɪləti] მომგებიანობა; შემოსავლიანობა; სარგებლიანობა; რენტაბელობა

profitable ['prɒfɪtəbl] 1. სასარგებლო; ხელსაყრელი; სასიკეთო; 2. მომგებიანი; შემოსავლიანი; რენტაბელური

profiteer [ˌprɒfɪ'tiə] 1. პირი, რომელიც ზომავზე მეტ სარგებელს ნახულობს, განსაკუთრებით საქონელის დეფიციტის პირობებში, სპეკულანტი; 2. სპეკულირება

profitgraph ['prɒfɪtgrɑ:f] მომგებიანობის გრაფიკი

profit taker ['prɒfɪt 'teɪkə] ინგლ. მოგებაზე მოთამაშე პირი (რომელიც მოკვლევადიანი აქტივებით ვაჭრობს)

pro forma ლათ. („პრო ფორმა“): ფორმისათვის; გარეგნობისათვის.

pro forma letter ფორმალური წერილი, რომელიც სასამართლოს ატყობინებს სხვა სასამართლოს გადაწყვეტილებას.

prognosis [ˌprɒg'nɒsɪs] პროგნოზი; წინასწარმეტყველება

prognosticator [ˌprɒg'nɒstɪkətɔ] პროგნოზის სპეციალისტი, მაპროგნოზებელი

prognostics [prag'nastiks] პროგნოსტიკა; პროგნოზირება; წინასწარ განკვერტა
pro gradu ლათ. („პრო გრადუ“) ხარისხისათვის.

program(me) [,prɒsgræm] 1. პროგრამა. აბრ. p.; 2. გეგმა; 3. დაპროგრამება; პროგრამის შედგენა; 4. დაგეგმვა; გეგმის შედგენა. **Δ** – **that** – დაპროგრამებული პროგრამა. **ad hoc** – სპეცპროგრამა; **control** – მართვის პროგრამა; **credit** – დაკრედიტების პროგრამა; **marketing** – მარკეტინგის პროგრამა; პროდუქციის რეალიზების პროგრამა; **quality** – ხარისხის გაუმჯობესების პროგრამა; **training** – პროფესიული მომზადების პროგრამა

programmer ['prɒsgræmə] 1. დამპროგრამებელი; 2. დაპროგრამების მოწყობილობა

programming ['prɒsgræmɪŋ] დაპროგრამება; პროგრამის შედგენა. **Δ** **budget** – ბიუჯეტის დაპროგრამება; ხარჯთაღრიცხვის პროგრამის შედგენა; **compute-aided** – კომპიუტერული დაპროგრამება (მაგ., ეკონომიკური ამოცანებისა)

progress ['prɒsgrɛs] 1. პროგრესი; განვითარება; გაუმჯობესება; 2. მიღწევა, მიღწევები; 3. სელა, განვითარება; 4. პროგრესირება; 5. წინსვლა. **Δ** – **of ordeps** შეკეთების შესრულების მსვლელობა. **economic(al)** – ეკონომიკური პროგრესი; **rural** – სოფლის უბნებში მიღწეული პროგრესი; **technical** – (სამეცნიერო-) ტექნიკური პროგრესი

progression [prɒgrɛʃn] 1. მათემ. პროგრესია; 2. განვითარება

progressive [prɒ'grɛsɪv] 1. პროგრესული; 2. მეწინავე

prohibit(ion) [prɒ'hɪbɪt] 1. აკრძალვა; აკრძკეთა; 2. ხელშეშლა

prohibitory injunction [prɒ'hɪbɪtɔri ɪndʒʌŋkʃn] სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც უკანონო ქმედებას კრძალავს.

project [prɒ'dʒekt] 1. გეგმა; პროექტი; 2. დაგეგმვა; დაპროექტება (მაგ., საწარმოო სიმძლავრის გაფართოებითი სამუშაოებისა, ეკონომიკური მოდელისა და სხვ.); გეგმის შედგენა; პროექტის შედგენა; 3. (სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოს) თემა; 4. ახალი მანქანის (მოწყობილობის, ხელსაწყოს) დამუშავება, შექმნა; 5. სამშენებლო ობიექტი; 6. გამოგდება, გამოშვება; 7. (კაპიტალდაბანდების) პროგრამა. **Δ** **capital** – კაპიტალდაბანდების პროგრამა (ძირითადი კაპიტალის გაფართოების ან მოდერნიზაციისთვის); **licensed** – 1. ლიცენზირებული პროდუქტი; 2. ნებადართული მშენებლობა

projection [prɒ'dʒɛkʃn] 1. პროექცია; 2. დაპროექტება; 3. სტატ. პირობითი მათემატიკური ლოდინი; 4. იხ. **project** 2.; 5. მათემ. შემთხვევითი სიდიდის ნაგარაუდვეი მნიშვნელობა; 6. პერსპექტიული შეფასება (მაგ., შწარმოებლურობისა); პროგნოზი (მაგ., ნორმატიული, დემოგრაფიული, ტექნიკის განვითარებისა და სხვა პროგნოზის შესახებ)

projector [prɒ'dʒɛktɔ] 1. დაპროექტებელი; 2. კინოპროექტორი

proliferation [prɒ,lɪfə'reɪʃn] 1. რაოდენობრივი ზრდა; გაერკვლება; 2. მკვეთრი ზრდა (მაგ., საწარმოო დანახარჯებისა)

prolong [prɒ'lan] 1. გაგრძელება; (სიგრძეზე) დაგრძელება; 2. ვადის გადაწევა; გახანგრძლივება (მაგ., საგადასახადო ვადისა), პროლონგირება

prolongation [ˌprɒlɒŋˈgeɪʃn] (ვადის) გაგრძელება, გადავადება, პროლონგაცია (მაგ., თამასუქის პროლონგაცია)

promise [ˈprɒmɪs] 1. დაპირება; შეპირება, აღთქმა; 2. ვალდებულება; 3. დაპირების მიცემა; 4. ვალდებულების აღება. Δ - **to pay** გადახდის ვალდებულება; - **of discount** თამასუქის გათვალისწინების ვალდებულება; **condition** - იურ. პირობითი ვალდებულება; პირობითი დაპირება

promisee [ˌprɒmɪˈsi:] პირი, რომელსაც რამეს დაპირდნენ.

promiser [ˈprɒmɪsə] 1. იურ. პირი, რომელიც შეპირდა; 2. იურ. პიროვნება, რომელმაც ვალდებულება იყისრა; 3. მოვალე; თამასუქის გამცემი

promote [prəˈməʊt] 1. პარლამენტში ახალი კანონპროექტის წარდგენა; 2. რაიმესთვის ხელშეწყობა; 3. წინ წაწევა; 4. შემდეგ ეტაპზე გაყვანა.

promoter [prəˈməʊtə] 1. დამფუძნებელი; ფუძემდებელი; დამაარსებელი (მაგ., ფონდისა); 2. რაიმე ღონისძიების ხელშეწყობი, ძეგლისმდებელი (მაგ., წესდებისა, გეგმის მიღებისა). Δ **company** - სააქციო საზოგადოების დამაარსებელი

promotion [prəˈməʊʃn] 1. (განვითარების) ხელშეწყობა, დახმარება, შექმნა, წახალისება; 2. (საქონლის) რეალიზაციის სტიმულირება (მაგ., რეკლამირების მემუიბით); 3. დაფუძნება, დაარსება (მაგ., სააქციო საზოგადოებისა); 4. სამსახურებრივი დაწინაურება; 5. სარეკლამო-პროპაგანდისტული საქმიანობა

promotion man [prəˈməʊʃn mæn] შუამავალი; აგენტო

promotional allowance [prəˈməʊʃnəl əˈləʊəns] მასტიმულირებელი ფულადი საშუალებანი (მწარმოებელი ფირმის მიერ შუამავალი ფირმისთვის გაცემული წახალისებელი თანხა საქონლის გასაღების სტიმულირების საღონისძიებოდ)

promotional item [prəˈməʊʃnəl aɪtəm] საქონლის გასაღების სტიმულირებისათვის კამპანიაში გამოყენებული ნაწარმი

promotional visor [prəˈməʊʃnəl ˈvɪzə] სარეკლამო პლანშეტი (საქონლის გაყიდვის ადგილებში)

promotools [prəˈməʊtʊːlz] გასაღების სტიმულირების საშუალებანი (სარეკლამო განცხადებები, საფოსტო გზავნილები, საქონლის დემონსტრაცია, კატალოგები და ა.შ.)

prompt [prɒmpt] 1. სწრაფი; დაუყოვნებელი; სასწრაფოდ მისატანი ან გასასტუმრებელი; 2. ბიძგის მიცემა; წაქეზება; 3. ეპქარსა და იმპორტიორს შორის შეთანხმება (ბიზნესში), 3. ხელფასის (გაცემის) დღე; 4. საქონლის ჩაბარებისა და გადახდის დღე; 5. დაპრ. მიწვევა (მაგ., მომხმარებლის მიწვევა ეკონომიკურ მონაცემთა შეტანის განსახორციელებლად კომპიუტერთან დიალოგისას); კარნახი

prompting [ˈprɒmptɪŋ] მითითება, დახმარება, კარნახი (აღმაიან-კომპიუტერული დიალოგისას-კომპიუტერული სისტემის მხრიდან კარნახის შესახებ)

pronounce [prəˈnaʊns] 1. ოფიციალური განცხადება; 2. გადაწყვეტილების მიღება; 3. აზრის გამოთქმა. **to pronounce a judgement** სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღება

proof [pru:ʃ] 1. (და)მტკიცება; 2. შემოწმება; გამოცდა; 3. (რაიმეს) სამხილი; 4. კრედიტორის განცხადება ან მტკიცება იმის შესახებ, რომ მისი ვალი აქვს გაბანკოტებულ პირს ან სალიკვიდაციოდ გამზადებულ კომპანიას; 5. უანგარო; მოუსყიდავი; 6. მღვრადი; 7. შეულწევი, დაცული; უსაფრთხო. **Δ without** - დაუმტკიცებლად. - **of deposits** დეპოზიტების დახარისხებისა და შემოწმების სისტემა; - **of-purchase(seal)** საქონლის ყიდვის დასტურის ნიშანი (ჩვეულებრივ მიეკრება საფუთავს) ან მარკა. **variant** - ვარიანტული დამტკიცება; **zero** - ნულოვანი ჭამით კონტროლი (შესაბამისი სიდიდეების დამატებისას)

propaedeutics [ˌprəʊpi:ˈdju:ʔɪks] პროპოდეუტიკა, შესავალი კურსი (მაგ., ბიზნესის სკოლის საგნებში)

propagate [ˈprəpəgeɪt] 1. გავრცელება; 2. ეთერში გადაცემა; 3. გამრავლება; 4. თაობიდან თაობას გადაცემა

propel [prəˈpel] 1. მოქმედება, სტიმულირება; 2. ამოქმედება; წინსვლა

propensity [prəˈpensɪti] მიდრეკილება (მაგ., მოხზარებისადმი, იმპორტირებისადმი, ხარჯისადმი და სხვ.)

proper [ˈprəpə] 1. დამხასიათებელი, თვისებრივი; 2. სწორი; კეწმარტივ; შესაფერისი; 3. მათემ. წესიერი; 4. საკუთარი (სახელი); 5. იშვ. კარგი; 6. ხელსაყრელი; სათანადო; 7. წესიერი; რიგიანი; 8. ამერ. სლენ. რეგულარული; პირველი კლასისა.

Δ - fraction მათემ. წესიერი წილადი

property [ˈprəpərti] 1. თვისება; ნიშან-თვისება; 2. საკუთრება, ქონება; მიწის საკუთრება, მამული; 3. საკუთრების უფლება; 4. გადასატანი ტვირთი. **Δ** - **in placements** ფასიანი ქაღალდების სახის საკუთრება; - **in the goods** საქონლის და საკუთრების უფლება. **blocked** - გაყინული საკუთრება; **estate (fixed)** - უძრავი ქონება; **rented** - იჯარით აღებული ქონება; **trust** - მინდობილობითი საკუთრება

propertyless [ˈprəpərtɪlɪs] უქონელი, ხელმოკლე; უზოვარი, ღარიბი

propinquity [prəˈpɪŋkwɪti] 1. სისხლით ნათესაობა; 2. სიახლოვე, (დროის მომენტის) ჩქარი დადგომა

proponent [prəˈpəʊnənt] 1. ანდერძის დამკვიპი (ხასამართლისუ დოკუმენტების წარდგენით); 2. წინადადების წარმომდგენი; 3. თეორიის ავტორი; 4. მომხრე; 5. პოლიტიკის მხარდამკვიერი; 6. დონისიძიებისთვის მებრძოლი.

proportion [prəˈpɔ:ʃn] 1. პროპორცია; რაოდენობითი შეფარდება; 2. პროპორციულობა; თანაზომვადობა; 3. pl. ზომა, ზომები (მაგ., საქონლისა); 4. ნაწილი; წილი; პროცენტი

proposal [prəˈpəʊzəl] 1. წინადადება; გეგმა; 2. ამერ. განაცხადი (ვაქრობისას). **Δ contract change** - ხელშეკრულებაში ცვლილებების შეტანის წინადადება; **takeover** - (ფირმის) შექენის წინადადება; შერწყმის წინადადება

proposition [ˌprəpəˈzɪʃn] 1. წინადადება; გეგმა; 2 მტკიცება; თეზისი; 3. წამოწყება, კამპანია; 4. მათემ. თეორემა; მტკიცება

proprietary [pra'praɪətɔːri] 1. მესაკუთრე; მფლობელი; პატრონი; 2. მესაკუთრეთა კლასი; 3. საკუთრების უფლება; 4. დაპატენტებული (საშუალება, ობიექტი, საგანი და სხვ.); 5. მესაკუთრული; მესაკუთრის(ა); 6. (ვინმეს) საკუთრებაში მყოფი. - **company** „შობლიური“ ფირმა; - **goods** ლიცენზ. დაპატენტებული საქონელი (რომლის წარმოებისა და გაყიდვის უფლება რომელიმე კონკრეტულ ფირმას ეკუთვნის)

proprietorship [pra'praɪətɔːʃɪp] 1. იურ. საკუთრების უფლება; საკუთრება. 2. მიწის მესაკუთრეობა. **Δ sole** - პიროვნული მფლობელობა

proprietress [pra'praɪətɪs] (ქონების) მესაკუთრე ქალი

propter hoc ლათ. („პროპტერ ჰოკ“): „ამის გამო; ამ მიზეზით“

pro rata ლათ. („პრო რატა“): „პროპორციულად; შესაბამისად; განსაზღვრული წილით“

pro-rate [praʊ'reɪt] ამერ. პროპორციული წილი, ნაწილი (მაგ., მოგებისა)

proration [praʊ'reɪʃn] პროპორციული განაწილება

pro-rector ['praʊ'rektɔː] პრორექტორი

prorogation [.praʊrə'ɡeɪʃ(ə)n] პროროგაცია: მთავრობის მეთაურის უფლება პარლამენტის სესიის გადავადებაზე ან პარლამენტის მუშაობის შესვენებაზე (მაგ., შევსება წევრებისა).

prorogue [praʊ'reʊg] საპარლამენტო სესიის დასრულება.

pros and cons ლათ. („პროს ენდ კონს“): „მომხრები“ და „მოწინააღმდეგეები“ (არგუმენტები ან შეხედულებები საკითხის გადაწყვეტისას, კენჭისყრისას და ა.შ.)

proscribable [praʊ'skraɪbəl] კანონგარეშე პირად გამოცხადება; გაძევება

prosecute ['prɒsɪkjʊ:t] 1. ვინმეს წარდგენა სასამართლოში სისხლის სამართლის ბრალდებით; 2. მოსარჩელე მხარის სახელით ბრალდებულის წინააღმდეგ გამოსვლა; 3. საქმის აღძვრა; 4. პროცესის დაწყება.

prosecuting ['prɒsɪ'kjʊ:tɪŋ] 1. დევნა (განს., სისხლის სამართლის დამნაშავეისა); 2. დადანაშაულება; 3. (სასარჩელო მოთხოვნის) დაცვა.

prosecution ['prɒsɪkjʊ:ʃn] 1. სარჩელის წარდგენა; 2. ბრალდება; 3. ბრალმდებელი მხარე.

prosecutor [.prɒsɪkjʊ:tɔː] 1. ბრალმდებელი; პროკურორი; 2. მოსარჩელე.

prospect ['prɒspɛkt] 1. პერსპექტივა; სახე; ასპექტი; 3. პერსპექტიული მყიდველი, კლიენტი; ხელმომწერი; 3. პერსპექტიული მყიდველი (კონკრეტული ფირმის ნაწარმისა); 4. პერსპექტიულად ყოფნა; 5. გამოცვლევა; დაზღვევა

prospectus [pra'spektʌs] 1. ბიზნეს-გეგმა; 2. პროსპექტი; ახალი აქციების გამომშვების განცხადება

prostitute ['prɒstɪtju:t] პროსტიტუტი; პირი, რომელიც ანაზღაურების სანაცვლოდ სქესობრივ კავშირს ამყარებს.

protect [pra'tekt] 1. დააქვეპტება (ტრატისა); განაღდება; გადახდა; 2. დაცვა; (დაზიანებისგან) დაფარვა

protection [pra'tekʃn] 1. დაცვა; შენახვა; (მაგ., დოკუმენტისა); 2. აქცეპტაცია (მაგ., ტრატისა); განადღება (მაგ., თამასუქისა); 3. იურ. დაცვის სიგელი; 4. საშვი; პასპორტი; 5. მფარველობა; პროტექცია. **Δ ~ and indemnity** ხარჯის [დანაკლისის] ანაზღაურება და დაცვა; **- of creditors** კრედიტორების ინტერესების დაცვა (საიკონუსო ვაჭრობის გამოცხადებისას); **~ of intellectual property (rights)** ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დაცვა; **~ of patent** პატენტის დაცვა. **consumer** - მომხმარებლის (ინტერესების) დაცვა; **copyright** - საავტორო უფლების დაცვა; **legal** - სამართლებრივი დაცვა; **mortgage** - საგად. იპოთეკური დავალიანების დაფარვის დაცვა; დაგირავებული ქონებით აღებული სესხის დაფარვის დაცვა; **quality** - (პროდუქციის) ხარისხის დაცვა

protective [pra'tektiv] დამცავი (მაგ., დოკუმენტის ან ღონისძიების შესახებ) მფარველობითი; პროტექციული; დათმობითი. **- duty** პროტექციული ბაჟი; **~ tariff** პროტექციული ტარიფი

protector [pra'tektɔ] დამცველი, მფარველი, პროტექტორი

protectorship [pra'tektɔʃɪp] პროტექტორატი; მფარველობა, მფარველობის მექანიზმი

pro tem [pro tempore] ლათ. („პრო ტემ“): „დროებით“; „რადაც პერიოდში“.

protest ['pru:stest] 1. პროტესტი; 2. გაპროტესტება (მაგ., თამასუქისა); პროტესტის გამოთქმა (მაგ., თამასუქის გამო); 3. განცხადება; მტკიცება; 4. სადაზღვევო პროტესტი

due - (თამასუქის) პროტესტი, რომელიც კანონის მიხედვითაა ჩატარებული; **past due** - (თამასუქის) დაგვიანებული პროტესტი

protocol [praʊtɔkəl] პროტოკოლი (შეტყობინებათა რეგისტრაციისა და კომუტაციის რეგლამენტირებული პროცედურა); საგ. ეკ. ურთ. პროტოკოლი

prototype ['pru:taɪtɪp] 1. ნიმუში; ანალოგი; პროტოტიპი; აბრ. **P.** 2. მოდელი, მაკეტი

prove [pru:v] 1. გამოცდა, სინჯვა; 2. დამტკიცება (მაგ., საბუთების წარდგენით)

proveable [pru:vbl] დამტკიცებადი (მაგ., ვალები; ვალდებულებები).

provide [pra'vaɪd] 1. მიცემა, მიწოდება; 2. უზრუნველყოფა, მომარაგება; 3. ზომების მიღება; 4. იურ. გათვალისწინება; 5. განპირობება. **Δ to - a bill** თამასუქის დაფარვის უზრუნველყოფა

providential memor [esto] ლათ. („პროვიდენცე მემორ; ესტო“): გახსოვდეს განგება!

provision [pra'vɪʒən] 1. დებულება, პირობა (მაგ., ხელშეკრულებისა, კანონისა); 2. იბ. **provide** 2.; 3. რეზერვი; დამზადება, შემონახვა; 4. **pl.** კვების პროდუქტები; სასურათო საქონელი

provisional [pra'vɪʒიəl] 1. დროებითი; ცვალებადი; 2. წინასწარი

proviso [pra'vaɪzəʊ] პირობა, დამატებითი შენიშვნა, შესწორება, კლავშულა

provoke [pra'vaʊk] (ვინმეს) პროვოცირება.

prowl [praʊl] 1. აშერ. საუტ. (ძირის) გაჩხრეკვა; 2. მისაარვა; 3. იშვ. მაროდორობა.

proximo ლათ. („პროქსიმო“); „მომდევნო თვეში“

proxy [praʊksɪ] 1. სრულუფლებიანობა, პროქსი; მინდობილობა (მაგ., აქციის მფლობელისაგან ხმის მიცემის უფლებისათვის); 2. რწმუნებული. Δ by ~ 1. სრულუფლებიანობით; 2. წარმომადგენლის მეშვეობით.

prudent ['pru:dənt] ფრთხილი; სიტუაციის (ფხიზელი გონებით) შემფასებელი;

psephology [se'fɛlɔdʒɪ] ფსეფოლოგია; არჩევნების კენჭისყრის ნიმუშების, კენჭისყრაზე მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისა და სოციალური გამოკითხვების შემსწავლელი მეცნიერება. (შდრ. poll; exit poll)

pseudocolo(u)r [ˌsju:ˈdɔːˈkɒlɪ] ფსევდოფერია (მაგ., დისფლვის ეკრანზე)

psychographics [ˌsaɪkəˈgræfɪks] ფსიქოგრაფიკა (მომხმარებელთა დემოგრაფიული გვუფის დაყოფა [საბაზრო სეგმენტირება] ცხოვრებისეული მახასიათებლებით: ცხოვრების წესები, ჩვევები, მომსახურება, ურთიერთობა; იშვ. ფსიქოგრაფია

PS. ['pi:es] (აბრ. Post Scriptum) მინაწერი, დამატებითი მინაწერი წერილის ბოლოს (pl. PSS)

psychological pricing [ˌsaɪkəˈlɔdʒɪkəl ˈpraɪsɪŋ] (საქონლის) დაუმრგვალებელი ფასი იხ. აგრეთვე odd-pricing

public [ˌpʌbɪk] საჯარო, საზოგადოებრივი, სახელმწიფო, ეროვნული

publicity [pʌˈbɪsɪtɪ] 1. საჯაროობა, 2. რეკლამა; 3. საქმიანი კავშირები. Δ - campaign სარეკლამო პროპაგანდისტული კამპანია; - department რეკლამისა და პროპაგანდის განყოფილება (მწარმოებელი ფირმაში)

public relations expert [pʌbɪk ˈriːleɪʃəns ˈekspɜ:t] საზოგადოებრივი აზრის (ორგანიზების) ექსპერტი

public warehouse. [ˌpʌbɪk ˈweɪhəʊs] საზოგადოებრივი სასაქონლო ბაზა

pudding [ˈpʊdɪŋ] სლენ. 1. მსუბუქი სამუშაო; იოლი საქმე; 2. ფული (იხ. აგრეთვე hoot, push)

puff [pʌf] აშერ. სლენ. გაზვიადებული („გაბერილი“) რეკლამა; უფასო რეკლამა.

puisne- [ˈpjʊ:ni] ნაკლები; ნაკლებმნიშვნელოვანი

puliation [ˈpjʊ:liɪʃn] ფიზიკური შეურაცყოფის მიყენება.

pull საუბ. 1. გავლენა; ავტორიტეტი; 2. საფასურის მიღება, გამოუმუშავება; 3. პროტექცია; კავშირები. 4. მიზიდველობა; უპირატესობა

pulling [ˈpʊlɪŋ] 1. დაპრ. ამოგდება (მონაცემისა სტეკური მუხსიერებიდან); 2. დაგრძელება (სიხშირისა). Δ ~ power განცხადების „ძალა“, სარეკლამო განცხადების ეფექტიანობა

punch ['pʌntʃ] საუბ. ენერგიულობა, მიწოლა, დაწოლა; შეუპოვრობა

punch line [ˌpʌntʃlaɪn] 1. ამერ. სლენ. უკანასკნელი ფრაზა ან უკანასკნელი „ცხელი ამბები“; 2. მეთაური ფრაზა (სარეკლამო განცხადებაში)

punctum puncti ლათ. („პუნქტუმ პუნქტი“): „პუნქტის პუნქტი“ (ანუ ექველასე მთავარი. უმოაერგის).

punctum saliens ლათ. („პუნქტუმ სალიენს“): „თროთიღვის წერტილი“ (არისტოტელე „ცხოველთა გამოკვლევა“, 1,3). გადატ. მთავარი არსი, დედაარსი.

pungle (up) [pʌŋ] ფულის გადახდა

punica fides ლათ. („პუნიკა ფიდეს“): „პუნიკური ერთგულება“ (არაადამიანური სისხსტიკისა და გამცემლობის შესახებ; რომელ ლიტერატურაში აღწერილი პუნიკელთა მასობრივი არაკაცობის სიმბოლოები).

punish ['pʌniʃ] დასჯა დანაშაულის ჩადენის გამო.

punishable ['pʌniʃəbəl] დასჯადი (დანაშაულის შესახებ).

punishment ['pʌniʃmɛnt] 1. დასჯის აქტი; 2. დასჯა; სასჯელი.

punter ინგლ. პანტერი (1. პირი, რომელიც ცხოვრობს საცხენოსნო სპორტში სანადლეოს დადებით, ტოტალიზატორი); 2. სასაქონლო ან საფონდო ბირჟაზე, აქციის მყიდველი და სწრაფი მოგებისთვის გარისკვით მოთამაშე)

pupilage ['pjʊːpɪlɪdʒ] უნივერსიტეტის დამთავრებისა და ყველა გამოცდის ჩაბარების შემდეგ ერთი წლის პერიოდი, რომელიც უნდა გაიაროს პირმა დამოუკიდებელი საადვოკატო პრაქტიკის დაწყებამდე.

pur [pɜː] (აბრ.) იხ. **purchase**

purchase ['pɜːtʃɪz] 1. ყიდვა; შესყიდვა; შეძენა; 2. ნაყიდი (საქონელი); შეძენილი (პროდუქტია); შესყიდული (აქციები); 3. (მიწიდან მიღებული) წლიური შემოსავალი; მოგება; 4. ღირებულება; ფასეულობა; 5. უპირატესი მდგომარეობა (მაგ., ბაზარზე); უპირატესობა. **Δ** - **at option** ოპციონის შესყიდვა; ~ **and sale** ყიდვა და გაყიდვა; ყიდვა-გაყიდვა; - **for cash** ნაღდ ფულზე ყიდვა; ~ **on account** განვადება, ყიდვა (მყარი ან-გარიშით ყიდვა). **bulk** - ბითუმად ყიდვა; **compulsory** - ინგლ. იძულებითი ყიდვა; **visa card** - (კრედიტული) „ვიზა-ბარათით“ ყიდვა.

purchase incentive ['pɜːtʃɪziɪn'sentɪv] სარეკლამო პროდუქტია; სარეკლამო სუვენირი

purchaser ['pɜːtʃɪzə] 1. მყიდველი; 2. იურ. შემძენი; მიმღები

purchase tax [ˌpɜːtʃɪz'tæks] (საქონლის) ყიდვის გადასახადი (იხ. აგრეთვე **value added tax**)

purchasing ['pɜːtʃɪziŋ] 1. ყიდვა, შეძენა; (შეს)ყიდვითი საქმიანობა; 2. მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგება. **Δ** - **capacity** მყიდველობითი უნარიანობა; - **pattern** რაიმე საქონლის შეძენის განსაკუთრებულობა (სიხშირე, რეგულარობა და ა. შ.)

pure [pjʊə] სუფთა, მინარევების გარეშე; 2. წმინდა, წმიდა; წმიდა სისხლის (მაგ., ცხენის ჭიმის შესახებ); 3. ერთგვაროვანი (გარკვეული ფერის შესახებ); 4. სწორი; გარკვეული ნორმების შესაბამისი (მაგ., ენა, მარცვალი); 5. საყვებით; აბსოლუტურად

purge [pɜːdʒ] ჯგუფიდან ოპონენტების ან არასასურველი პირების განდევნა.

purification [ˌpjʊrɪfɪˈkeɪʃn] 1. გაწმენდა, გასუფთავება (მაგ., კომპიუტერის მეხსიერებისა); დაცლა (რეგისტრისა, მეხსიერებისა); 2. შეცდომის გასწორება (კომპიუტერში შეტანამდე); 3. რექტიფიკაცია; რაფინირება; დაწმენდა

purism [ˈpjʊərɪzəm] პურიზმი (// პურიზმი): 1. სიწმინდის დაცვა; "სუბორივი და ენობრივი სიწმინდის დაცვა"; 2. ენაში უცხო სიტყვათა ჭარბად შემოტანისა და ენის სიწმინდის დაცვის მეთოდი.

purpart [ˈpɜːpɑːt] (ქონების) გაყოფისას რგებული წილი.

purport [pɜːpɔːt] 1. შინაარსი; აზრი; 2. მიზანი; მიღწევის სურვილი.

purpose [ˈpɜːpəs] 1. მიზანი; ჩანაფიქრი; განზრახვა; 2. შედეგი. მიღწევა; 3. მიზანდასახულობა; მიზანმიმართულობა

purse [pɜːs] 1. ფული; სიმდიდრე; 2. ფულადი ფონდი; დაგროვებული საშუალებანი; 3. ფულადი პრიზი; 4. საფულე, ქისა; ხელჩანთა. **Δ fat [long] - „სქელი საფულე“**, სიმდიდრე; **shender - „თხელი საფულე“**, სიღარიბე

purser [ˈpɜːsə] ნაღდი ფულიანი კაცი; ნაღდი ფულით გადამხდელი (მაგ., თვითმფრინვაში, გემზე)

pursuance [pɜːˈsjʊːəns] 1. საგ. ეკ. ურთ. შესრულება (მაგ., ხელშეკრულების პუნქტებისა, გარიგების პირობებისა); 2. ძიება; მიყოლა (მაგ., გვემისა). **Δ in - of orders** ბრძანების თანახმად; **in - of plan** გვემის მიხედვით (შესრულება)

pursue [pɜːˈsjʊː] 1. გაგრძელება (მაგ., სასამართლო პროცესისა, საქმიანობისა, კვლევისა); 2. არჩევა (მაგ., პროფესიისა); 3. (რაიმე კურსის) მიყოლა

purvey [pɜːˈvɛɪ] სურსათით მომარაგება (საქმელ-სასმელით მომარაგება); სურსათის მიწოდება

purveyor [pɜːˈvɛɪə] მიმწოდებელი; მომმარაგებელი

purview [pɜːˈvjʊː] 1. კანონის არსი; კანონის ნორმა; კანონის მოქმედების სფერო; 2. მოქმედების უბანი; სფერო; კომპეტენცია; 3. (კანონის, დადგენილების ან ბრძანებულების) დისპოზიტიური ნაწილი

push [pʊʃ] 1. ბიძგი; სტიმული; დაწოლა; 2. განვითარება (მაგ., სისტემისა, მეთოდისა); 3. რეკლამირება (საქონლსა); 4. საუბ. „მიწოლა“, „გასაღება“, ნაკროტიკების გაყიდვა; 5. ხელშეწყობა; პროტექცია; 10. ამერ. სლენ. სამსახურიდან დათხოვა; 11. კარო-კარ სიარულით გაყიდვა საქონლისა; 12. ამერ. სლენ. საშუალო ფულის გაყიდვა ან გავრცელება; 13. ამერ. სლენ. საკუთარი სიძლიერის ზედმეტად დემონსტრირება; 15. ამერ. სლენ. ზედმეტი აგრესიულობის გამოვლენა. **Δ to - up prices** ფასების მკვეთრი ზრდა; **to - up sales** გასაღების მოცულობის მკვეთრი ზრდა

pusher [pʊʃə] საუბ. 1. „ხელი“ (პროტექციის მომწყობი პიროვნება); 2. „მიმწოლი“ (საქმისწამიძგებელი, „ჩამწყობი“), „წამწყევი“; 3. „გამსაღებელი“, ნაკროტიკების გამყიდველი

pushing [pʊʃɪŋ] ენერგიული; თავიანი; ფხიანი; გამტანი; შეუპოვარი (მაგ., ბიზნესმენის, დილერის, ბროკერის, ჯობერის და სხვათა შესახებ)

put [put] 1. წინადადების წამოყენება; 2. გამოსახვა; (მუხლის ან პუნქტის) დაფორმულება; 3. შეთავაზება; მიწოდება; 4. გაყიდვის ოფციონი; 5. უკუპრემია; უკუპრემიით ვარიგება; 6. შეთავსება (მაგ., საქონლისა, ფასისა); მიწოდება (მაგ., პროდუქციისა); 4. გამოსახვა, დაფორმულება (მაგ., საეაქრო ვარიგებისა, წინადადებისა); წინადადების წამოყენება. **Δ** - **and call** თარონული ვარიგება, სტელაუური ვარიგება; **ორმაგი ოპციონი** (ფასიანი ქალაქების ყიდვის ან გაყიდვის უფლება პრემიის გადახდის საფასურად); **to - a lid** შეჩერება (მაგ., ფასიანი ქალაქების კურსის ზრდისა); **to - down** 1. დაკლება, შემცირება (მაგ., ფასისა); 2. ანგარიშში ჩაწერა; 3. (ხარჯის) ჩამოკრა; **to - up** 1. ფასის აწევა; 2. შეფუთვა; 3. გასაყიდად გამოტანა

putative ['pjʊ:tətɪv] სავარაუდო.

putative father ['pjʊ:tətɪv fɑ:ðə] მამაკაცი, რომელიც სავარაუდოდ არის ან სასამართლოს გადაწყვეტილებით უნდა იყოს უკანონო ბავშვის მამა.

put away ['putə'wei] დაპატიმრება; ციხეში ჩასმა.

put down ['putdaʊn] დებოზიტზე შეტანა.

put paid to [put 'peɪdɪtʊ:] ამერ. სლენ. (რაიმეზე) წერტილის დასმა; „ჯერის დასმა“ (დამთავრება, დასრულება).

puzzle [pʌzl] 1. რთული საკითხი; პრობლემა; ამოცანა; 2. შეფიქრიანება; ძნელი ამოცანის წინაშე დგომა; პრობლემის წამოკრა

pyramid ['pɪrəmɪd] 1. ამერ. აქციის გაყიდვა (ხელსაყრელ მომენტში სხვა აქციის) უფრო მეტ ფასად შესაძენად; 2. დიდი (ქონებრივი) რისკის გაწევა. **Δ** - **selling** პირამიდული წესით გაყიდვა

pyramiding [ˌpɪrə'mɪdɪŋ] საგ. ეკ. ურთ. 1. მრავალფეროვან სისტემაში მონაწილეობა (ერთი კომპანიისა ან ფირმისა სხვათა კაპიტალში); 2. საბირჟ. კომერციული მოგების გამოყენება შემდგომი საფინანსო ოპერაციებისათვის; 3. გადასახადის (ოდენობის) ჩართვა წარმოების დანახარჯებში

pyx [pɪks] მონეტების სინკვა (ოპერაცია)

pyxis ['pɪksɪs] ძვირფასეულობათა (პატარა) ყუთი

Q, q

Q, q [kju:] ინგლისური ალფაბეტის მეჩვიდმეტე ასო.

QC [kju:st] (აბრ. **quality control**-დან) ხარისხის კონტროლი.

Qty [kju:clt:wɔɪ] აბრ.: 1. **q.** quality; 2. **q.** quantity 1; 2; 4.

qr. qtr. [kju:ɑ:] (აბრ.) **q.** quarter

qt. [kju:tɪ:] (აბრ.) იხ. quart

qua ლათ. („კვა“) 1. ნაცვლად; როლში; 2. რამდენადაც; 3. უყვლეუბამოსილდებით.

quad [kwɛd] 1. სლენ. კვადრატული ფართობი; 2. ვლემენტარული კვადრატული უბანი (მთელი ფართობის საიმედო შესაფასებლად საქმარისი ნიშან-თვისებებით)

quack [kwɛk] 1. თაღლითური; 2. მკითხაყი; შემლოცველი; 3. მკითხაობა; შელოცვა.

quadruplicate ['kwɒdrɪplɪkeɪtɪ] 1. (საბუთის) ოთხი ეგზემპლარიდან ერთ-ერთი; 2. (საბუთის) შედგენა ოთხ ეგზემპლარად

quadruple [kwɑ'drʌpl] 1. გაოთხეცება, გაოთხმაგება; ოთხჯერ გამრავლება; 2. გაოთხმაგებული; გაოთხეცებული

quae fuerant vitia, mores sunt ლათ. („კვე ვუერანტ ვიტია, მორეს სუნტ“); „რაც ნაკლად ითულებოდა, ხევიად შემოვიდა“ (აგნელიკტ სენეკა, „წერილები“, 39).

quaere ['kwɔɪə] 1. სასურველია მიცოდეთ; იხმის კითხვა; 2. კითხვა.

qualificatory [kwɒlɪfɪ'keɪtɔri] 1. განმსაზღვრელი; (და)მასასითებელი; მაღალ-კვალიფიცირებული; 2. შემზღუდველი; შემზღუდვის(ა).

qualified ['kwɒlɪfaɪd] 1. პირობითი; არასრულყოფილი; შემზღუდული; 2. აუცი-ლებელი სამხილი მონაცემების მქონე; მისაღები; 3. კომპეტენტური; 4. დიპლომი-ანი; სერტიფიკატორიანი; 5. შემცირებული; შესუსტებული; განზავებული

qualification ['kwɒlɪfɪ'keɪʃn] 1. კვალიფიკაცია; ვარგისობა, გამოსადეგობა; 2. შეფასება (მაგ., მუშაობისა, ფუნქციონირებისა); შემოწმება (მაგ., პროცესისა), პირობა; 3. ტიპობრივი გამოცდა; 4. მოდიფიკაცია, ცვლილება; 5. შემზღუდვა (მაგ., შე-ღვათებისა, კვტისა, ნორმისა); 6. ცენზი (მაგ., საგდასახადო); 7. იშე. განსაყუთრე-ბული თვისება; ხარისხი (მაგ., პროდუქტისა); 8 პირობა, დამატებითი შენიშვნა (მაგ., ხელშეკრულების მუხლებისადმი). Δ period of qualification რაიმე პროფესიის მისაღებად აუცილებელი დრო.

qualified ['kwɒlɪfaɪd] 1. ვარგისი. გამოსადეგი; მისაღები; 2. შემზღუდული, პირო-ბითი, პირობას დაქემდებარებული; წინასწარ დათქმული, წინასწარ შეთანხმებული (მაგ., ინდოსამენტი ჩეკებზე, თამასუქებზე); 3. კომპეტენტური (მაგ., სპეციალისტის შე-სახებ). 4. შეფუერისი, სათანადო, ხელსაყრელი, სპეციალობაში კურსგავლილი განა-თლების მქონე. 5. გამოხატვა, ვარგისობა

qualified acceptance ['kwɒlɪfaɪd ək'septə'nɒns] პირობითი აქცეპტი; რაიმე საბუ-თის მიღება წინაპირობით

qualified buyer ['kwɒlɪfaɪd 'baɪə] სასარგებლო მყიდველი (ყარგი მყიდველობი-თი უნარიანი, აქტიური მყიდველი)

qualify ['kwɒlɪfaɪ] 1. შეფასება, კვალიფიცირება; გარყვეულ კატეგორიას მიყუთ-ენება; განსაზღვრა; 2. მომზადება, სწავლება; კვალიფიკაციის ამაღლება; 3. პირობების შესაბამისობა; მოთხოვნილებების დამაყოფლება; 4. პირობითად ჩათვლა (მაგ, ფა-სის დადებისას); 5. შემზღუდვა (მაგ., პრივილეგიებისა, უფლებისა). Δ he will ~ as a solicitor next year მომავალ წელს იგი ადვოკატის დიპლომს მიიღება.

qualifying ['kwɑ:fɔɪŋ] საკვალიფიკაციო პერიოდი; გამოსაცდელი ვადა.

qualis rex, talis grex ლათ. („კუვალის რეკს, ტალის გრეკს“); როგორცაა მეფე, ისეთივეა ბრძო (ქართული ხინ.: როგორცაა ერი, ისეთივეა ბერი).

qualis virtalis oratio ლათ. („კუვალის ვირ. ტალის ორაციო“); „როგორცაა კაცო სიტყვაც ისეთივეა“

qualitative ['kwɑlɪtətɪv] ხარისხობრივი (მაგ. „მაჩვენებელი“); ხარისხიანი; თვისებითი (მაგ., ანალიზის შესახებ)

qualitative feature ['kwɑlɪtətɪv 'fi:tʃə] თვისებითი ნიშანი (ამოსაცნობი ობიექტისა)

quality ['kwɑlɪti] 1. ხარისხი; სორტი. აბრ. Q. 2. მაღალი ხარისხი; ფასეულობა; 3. pl. დამახასიათებელი [განსაკუთრებული] თვისება, ნიშანი; 4. ღირსება, ხარისხი. **Δequal in** – 1. ერთნაირი [ტოლი] ხარისხის(ა); 2. ერთი და იგივე სორტისა; **poor in** – დაბალი ხარისხის(ა); **superior in** – მაღალი ხარისხის(ა); **to upgrade the** ~ ხარისხის ამაღლება. **adequate** – ეთილხარისხობენობა; **contract** – კონტრაქტით გათვალისწინებული ხარისხი; **landed** ~ გადმოტვირთული საქონლის ხარისხი; **top** ~ უმაღლესი ხარისხი; **uniform** ~ ერთგვაროვანი ხარისხი, ერთნაირი ხარისხი

qualm [kwɑ:m] ამერ. სლენ. შეწყუხება; ხელშეშლა; შეწყვეტა.

qualmation ['kwɑ:meɪʃn] ხარისხის ავტომატური განსაზღვრა

quango ['kwɑ:ŋgə] ბრიტ. კვანგო (აბრ. **quasi-autonomous non-governmental organization**-დან) პოლიტ. კვანგო ავტონომიური არასამთავრობო ორგანიზაცია (ინგლისში — მთავრობის მინისტრების მიერ დანიშნული უფლებამოსილ პიროვნებათა ჯგუფი, რომელიც არ ექვემდებარება პარლამენტს).

quantable [kwɑntəbl] რაოდენობრივად განსაზღვრადი; რაოდენობის მიხედვით განსაზღვრული

quantification ['kwɑntɪfɪ'keɪʃn] რაოდენობის განსაზღვრა, კვანტიფიკაცია (ხარისხობრივი მაჩვენებლის რაოდენობრივ მაჩვენებლამდე დაყვანა). **Δ ~ of price** ფასის სიღიდის განსაზღვრა

quantify ['kwɑntɪfaɪ] რაოდენობის განსაზღვრა, კვანტიფიკირება

quantile ['kwɑntaɪl] სტატ. კვანტილი; რიგობრივი სტატისტიკა

quantitative ['kwɑntɪtətɪv] ოდენობითი (მაგ., ანალიზის შესახებ); რაოდენობითი, რაოდენობრივი, ოდენობრივი

quantitative feature ['kwɑntɪtətɪv fi:tʃə] ოდენობრივი ნიშანი (ამოსაცნობი ობიექტისა)

quantity ['kwɑntɪti] 1. რაოდენობა; აბრ. Q.; 2. სიდიდე (მაგ., ღირებულებისა, ზომა); ოდენობა (მაგ., პროდუქციის პარტიისა, შეკვეთისა, მიწოდებისა); 3. pl. ღიდი რაოდენობა; სიმძლავრე; სიუხვე; დოვლათი; ხვავრიელობა; 4. (ფიზიკური) პარამეტრი (მაგ., მოცულობა); 5. ნაწილი, წილი. **Δ a ~ of (smith. რაიმე საგნების) ღიდი რაოდენობა, სიმძლავრე;** **in** ~ კარბად; მრავლად; ხვავრიელად; ~ **issued** გაცემული რაოდენობა. **Δ ~**

of money ფულის რაოდენობა; ~ of production წარმოების მოცულობა. information - ინფორმაციის რაოდენობა; lot - პარტიის ოდენობა; make - პროდუქციის გამოშვების მოცულობა; transfer - საეკურო ოპერაციის მოცულობა; write-off - წარმოების მინიმალური ანაზღაურებადი მოცულობა

quantity-built ['kwantitibilt] სერიულად დამზადებული

quantize [kwantɪz] 1. ქვეჯგუფებად დაყოფა (მაგ., ეკონომიკური პარამეტრები-სა, მონაცემებისა); 2. დაკვანტა; კვანტიზაცია (მაგ., უწყვეტი ფორმიდან დისკრეტულში გარდაქმნა)

quant quan [kwant kwɑn] 1 ხარისხობრივი ანალიზი; 2. ამერ. სლენ. საფონდო ან სასაკონლო ბირჟის ანალიტიკოსი.

quantum ლათ. („კვანტუმ“): 1. რაოდენობა; ჯამი; 2. ნაწილი, წილი. Δ - of output 1. წარმოების მოცულობა; 2. პროდუქციის მოცულობა; გამოშვებული პროდუქციის (საერთო) რაოდენობა

quantum merit ლათ. („კვანტუმ მერიტ“): „იმდენი, რამდენიც დაიმსახურა“. წესი, რომლის მიხედვითაც მეორე მხარის მიერ კონტრაქტის დარღვევისას პირველ მხარეს უფლება აქვს შესრულებული სამუშაოს საზღაური თანხა მიიღოს.

quarantine ['kwɑrɑntɪ:n] იზოლაცია; კარანტინი; პერიოდი (ჩვეულებრივ ორ-მოცი დღე) რომლის განმავლობაში ქვეყნის წესდადგურში შემოსული გემი (ცხოველი, მათ შორის გარეული ცხოველი) უნდა მოთავსდეს განცალკევებით, თუ მათზე არ არსებობს სამედიცინო დასკვნა ჯანმრთელობის შესახებ. (გამოიყენება the-ს გარეშე).

quarrel ['kwɑrəl] 1. დავა; 2. გინება (იგინება); 3. უთანხმოება.

quart [kwɑ:t] 1. კვარტი (სითხის საზომი; 1,136 ლიტრი); გალონის მეოთხედი, ანუ ორი პინტი (იხ. აგრეთვე gal. pint.). აბრ. qt.; 2. თამ. თეორ. კვარტი (ერთი ფერის ოთხი კარტი)

quarter ['kwɑ:tɪ] 1. 13 კვირა; სამი თვე, კვარტალი; 2. ამერ. მეოთხედი დოლარი; 3. მეოთხედი ნაწილი; 4. ქალაქის ნაწილი, კვარტალი; 5. საიჯარო კვარტალური გადასახადი; 6. pl. შენობა, ბინა; 7. ამერ. 25 ცენტი, მეოთხედი დოლარის(ა); 8 (პიროვნება-თა) გარკვეული წრე, სფერო; 9. მიღება, დახვედრა; ლოიალობა. აბრ. qr.; qtr. Δ business - s 1. საქმიანი წრეები; 2. საბიზნესო [საქმიანი] კვარტალი; financial - s საფინანსო წრეები

quarterage ['kwɑ:tɪdʒ] კვარტალური გადასახადი (წელიწადში ოთხჯერ. იხ. აგრეთვე quarter-day)

quarter-day ['kwɑ:tədeɪ] კვარტალური დღე, კვარტალური გადასახადის დაფარვის დღე (ინგლის შიდა უელსში: 25 მარტი — დედოფლის დღე; 24 ივნისი 1 29 სექტემბერი, 25 დეკემბერი, შოტლანდიაში: 2 თებერ.; 15 მაისი; 1 აგვ.; 11 ნოემ.) იხ. სინ. term days

quarterly ['kwɑ:təli] კვარტალური; სამთვიანი, 13 კვირიანი, კვარტალში ერთხელ, წელიწადში ოთხჯერ

quartile ['kwa:tɔɪl] სტატ. კვარტილი (მაგ., მეორე კვარტილი ანუ მედიანა)
quarto ['kwa:ɔs] კვარტო (საწერი ქაღალდის სტანდარტული ზომა: 254 მმ X 203 მმ, ანუ 10 ინჩი X 8 ინჩი. იხ. აგრეთვე inch); აბრ. qto; 4to

quash [kwɑʃ] 1. იურ. ანულირება, შეცვლა (მაგ., განაჩენისა); განქარება, გაუქმება.
2 კონსურენტის დაძლევა, დაჭაბნა, დაჩაგვრა (კონსურენტისა)

quashal [kwɑʃl] 1. შეცვლია; ანულირება; განქარება; 2. იურიდიული ძალის მქონის გაუქმება.

quasi ლათ. 1. კვაზი — თითქოს, თითქმის, თითქოს-და; მსგავსად, 2. მოჩვენებითი, გარეგნული; 3. კვაზი-, ნახევრად-; 4. დაპრ. კვაზიბრძანება; 5. ფსევდო.

quasi-contractual [,kwa:zɪkəntræktʃʊəl] კვაზიხელშეკრულებითი, ფსევდოხელშეკრულებითი; კვაზიკონტრაქტული

quasi-corporation [,kwa:zɪ'kɔrpəreɪʃn] კვაზიკორპორაცია; ზანდაზმულობის გამო სამართლებრივად ძალადაკარგული კორპორაცია.

quasi-crime [,kwa:zɪ'kraɪm] კვაზიდანაშაული; დანაშაულის ზღვართან (ახლო ქმედება); თითქმის დანაშაულის ტოლფასი.

quasidelict [,kwa:zɪ'delɪkt] კვაზიდელიქტი; დანაშაულის ტოლფასი.

quasi-equilibrium [,kwa:zɪ:kwi'ɪbrəm] კვაზიწონასწორობა

quasi-instruction [,kwa:zɪ'ɪnstrʌkʃn] კვაზიბრძანება; ფსევდობრძანება; ბრძანება-კონსტანტა

quasi-judicial [,kwa:zɪ'dʒʊdɪkəl] კვაზისამართლებრივი თითქმის სამართლებრივი.

quasi-legislative [,kwa:zɪ'ledʒɪlətɪv] იხ. quasi-judicial.

quasi-money [,kwa:zɪ'mʌni] კვაზიფული, ფსევდოფული, „თითქოს-ფული“

quasi-ordering [,kwa:zɪ'ɔ:ðərɪŋ] კვაზიმორწესრიგება

quasi-personalty [,kwa:zɪ'pɜ:sənɔɪli] კვაზიმორძავე ქონება (უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საგნები; საიჯარო უფლებები).

quasi-realty [,kwa:zɪ'ri:lti] კვაზიმორძავე ქონება (მაგ., საგვარეულო ძვირფასეულობა; საბუთები უფლების შესახებ და სხვ.).

quasi-random [,kwa:zɪ'rendəm] ფსევდომშემთხვევითი

quasi-stable [,kwa:zɪ'steɪbəl] კვაზისტაბილური (მაგ., მუშახელი, მოსახლეობა)

quasi-trustee [,kwa:zɪ'trusti:] სრულუფლებიანობის არმქონე პირი, რომელიც მოქმედებს როგორც ნდობის აღჭურვილი.

quasi-unemployment [,kwa:zɪ'ʌnɪmplɔɪmənt] ფარული უმუშევრობა

quayage ['kɪ:ʒ] (გემის) უქმად დგომის საფასური; სანავსადგურო მოსაკრებელი.

queen [kwɪ:n] დედოფალი (შენიშვნა: თუ იგულისხმება ტიტული, პირველი ასონიშანი დიდი შრიფტით წარმოჩინდება: Queen).

queer [kwɪə] სლენ. 1. გაყალბება; მოტყუება; გაღატაკება; 2. წინააღმდეგობის აღძვა; 3. ყალბი; ყალბი ფული

querent [kwɛrɔnt] მოსარჩელე.

quell [kwɛl] 1. დათრგუნა; მოსპობა, განქარება; 2. შესუსტება, დაშვიდება

quench [kwɛntʃ] 1. (მოთხოვნილების ან სურვილის) დაკმაყოფილება; 2. (ინფორმაციის) მოსპობა, განქარება; ი შვ. დანგრევა; დაშლა

querie ['kwɪəri] 1. ამერ. სლენ. ექსცენტრიული ადამიანი; უცნაური ტიპი; 2. ქართ. სლენ. კაცი, რომელიც „აფრენს“.

query [kwɪəri] 1. მოთხოვნა (ინფორმაციის მიწოდების თაობაზე), შეკითხვა; 2. საკითხი; 3. ეკვი, გუმანი; იკვეულობა; 4. კითხვის ნიშანი; 5. დაპრ. პროფ. კითხვა, შეკითხვა. Δ - by example მაგალითების მემუეობით შეკითხვა (მაგ., ეკონომიკურ მონაცემთა ცოდნის ბაზასთან ურთიერთმოქმედების მეთოდი); to solve - შეკითხვის დაკმაყოფილება; შეკითხვის შესრულება.

ad hoc - დაუპროგრამებელი შეკითხვა, წინასწარ გაუთვალისწინებელი შეკითხვა; complete - დაპრ. სრული შეკითხვა (რომელიც შეიცავს მომხმარებლის შეკითხვის შესასრულებლად საჭირო ყველა ინფორმაციას); cue-response - დაპრ. მანიცირებელ პასუხიანი შეკითხვა (რომელსაც მოსდევს შემდგომი დაზუსტებული შეკითხვა); interactive - სადილოგო [ინტერაქტიული] შეკითხვა

query handler [kwɪəri 'hændlɪ] 1. შეკითხვების დამუშავების პროგრამა (სწორი პასუხების მისაღებად); 2. შეკითხვების დამუშავების მოწყობილობა

quest [kwɛst] 1. ძებნა (მაგ., რაიმე საგნისა); 2. მოთხოვნილება (საქონლისა)

questa ლათ. („კესტა“) გამოკვლევა; გამოიძება.

question ['kwɛstʃn] 1. შეკითხვა; კითხვა; 2. პრობლემა, საქმე, განსახილველი საკითხი; 3. შეკითხვის მიცემა; საკითხის დასმა; გამოკვლევა. Δ economic - ეკონომიკური პრობლემები; encoded - დამიფრული შეკითხვა; vexed - სადაო საკითხი; yes-no - შეკითხვა, რომელიც მოითხოვს პასუხს „კი“ ან „არა“

questioner ['kwɛstʃnɪə] 1. გამოიკითხავი პირი (მაგ., ეგ'სით-პოლის მეთოდით); 2. შეკითხვის მიმცემი პირი; შეკითხავი (პირი).

questionable ['kwɛstʃnəbl] არასაიმედო; საეჭვო (მაგ., მტკიცება, განცხადება)

questionary ['kwɛstʃnɪəri] 1. გამომკითხავი; შემკითხავი; გამომძიებელი;

2. ანკეტა

questioning ['kwɛstʃnɪŋ] 1. დაკითხვა; 2. შეკითხვების დასმა.

questionist ['kwɛstʃnɪst] დამამთავრებელი კურსის სტუდენტი (ინგლისის ზოგიერთ უნივერსიტეტში).

questionnaire [.k(w)ɛstʃnɪ'neɪ] ფრანგ. კითხვარი; ანკეტა. Δ - construction მომხმარებელთა გამოკითხვის ანკეტის შედგენა

questman ['kwɛstmæn] 1 ძიების ჩამტარებელი; გამომძიებელი; 2. ბრალმდებელი; 3. ნაფიცო; ანფიცთა საბჭოს წევრი.

queue [kjʊ:] 1. რიგი; 2. რიგში (ჩა)დგომა; რიგის შექმნა; რიგის წარმოქმნა; 3. რიგისობა (მაგ., შეკითხვისა); 4. რიგობის სია; 5. მასობრივი მომსახურების (ერთარხიანი) სისტემა. Δ to - on[up] რიგი შექმნა, რიგის წარმოქმნა. allowed - რიგის დასაშვები სიგრძე; inventory - (საქონლის) რიგი მარაგების მართვის სისტემაში

queuee [kjʌ:ɪ:] რიგში მომლოდინე მოთხოვნა

queu(e)ing [kjʌ:ɪŋ] რიგის (ან რიგების) ორგანიზაცია; რიგის ფორმირება, რიგის შექმნა. **Δ task** - ამოცანათა რიგის ორგანიზაცია

quick [kwɪk] 1. სწრაფი; ჩქარი; 2. ადვილად რეალობებადი. **Δ - thinning algorithm** (ობიექტის გამოსახულების) კეთების სწრაფი ალგორითმი

quickie (divorce) [kwɪki(dɪvɔ:s)] 1. გაყრის პროცესი, რომელიც ხასამართლო-ში სწაფად წარმართება სპეციალური პროცედურის გამოყენებით; 2. სწრაფი; მოკლე; 3. მოულოდნელი; ნაუცბადევი. **Δ - shutdowns** წარმოების (ფირმის, კომპანიის) დაკეტვა გაფრთხილების გარეშე.

quick fix [kwɪk fɪks] ამერ. სლენ. 1. სწრაფად და უხეიროდ გაკეთებული; 2. პრობლემის არადამაკმაყოფილებლად გადაწყვეტა.

quid sunt leges sine moribus? ლათ. („კვიდ სუნტ ლეგეს სინე მორიბუს?“). „რას ნიშნავს კანონები (კეთილი) 'სნის გარეშე?'“ (მორაქციუსი, „ოდეები“, III, 24; 35).

quid sunt mores sine fide? ლათ. („კვიდ სუნტ მორეს სინე ფიდე?“): „რას ნიშნავს (კეთილი) ქვეყა იმედის გარეშე?“ (მორაქციუსი, „ოდეები“, III, 24; 36).

quickly ['kwɪkli] 1. დაუყოვნებლივ; სწრაფად; 2. ნაჩქარევად. **Δ retaliation** - შურისძიებამ არ დაყოვნა.

quid [kwɪd] 1. სლენ. ერთი ფაუნდი [ფუნტი]; 2. ლათ. („კვიდ“): ერთი ნაკვლად მეორისა.

quid pro quo ლათ. („კვიდ პრო კვო“): სამსახურის გაწევა სამსახურისათვის, ურთიერთმომსახურება, კომპენსაცია „რაიმე-რაიმესთვის“

quids in [,kwɪdzɪn] სლენ. მომგებიანი, სარგებლიანი

quied pro quo ლათ. („კვიედ პრო კვო“) „ერთი მეორის ნაცვლად“. ქმედება, რომელსაც ანხორციელებენ სხვა ქმედების ან დანაპირების ნაცვლად.

quiet ['kwaɪət] 1. დაბალი (მაგ., კომერციული აქტიურობის შესახებ); 2. კომერც. უხალისო, არააქტიური (ბაზრის მდგომარეობის შესახებ); ერთგვაროვანი.

quiet enjoyment ['kwaɪət ɪn'ʃɔɪmənt] დამქირავებლის უფლება, იჯარით მშენიდად დაიკავოს საკუთრება (მიწა, შენობა და სხვ.) ამსაკუთრების შეპატრონის ან სხვა ხელშემშლელის გარეშე.

Quaff [kwaf] სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე *ackers; lurry; hoot*)

qui nescit dissimulare, nescit regnare ლათ. („კვი ნესციტ დისსიმოლარე, ნესციტ რეგნარე“): „ვისაც დემილი არ შეუძლია, არც მართვა [მეყოფა] შეუძლია“ (მეფე ლუდოვიკო XI).

Quinquennium [kwɪŋ'kwɛnɪəm] ხუთწლიანი პერიოდი; ხუთწლედის შუალედი

Quint [k(w)ɪnt] (აბრ.) იხ. *quintuplicate*

quintal ['kwɪntl] ქუინტალი, ცენტნერი (მეტრულ სისტემაში — 100 კგ. ინგლისში — 50, 8024 კგ; აშშ-ში — 45,36 კგ)

quintuplicate [kwɪnˈtjuːplɪkɪt] ხუთი ასლი (დოკუმენტისა), (ასლებიანად) ხუთი ცალი დოკუმენტი

quire [kwɑɪə] 24 ნაბეჭდი თაბახი (ერთი მეთორმეტელი ნაწილი 480 ოზმისა. იხ. **ream**); ქაღალდის რაოდენობის საზომი ერთეული)

quit [kwɪt] 1 სასამართლო პროცესის შეწყვეტა, 2. (ვალის) გადახდა; 3. (ვალდებულების) შესრულება; 4. აშერ. (სამუშაოდან) დათხოვნა; 5. განთავისუფლება, თავის დახსნა (მაგ., სახელმეკრულებო პირობების შესრულებისაგან); 6. რაპრ. გამოსვლა; 6. სამუშაოს მითხოვება

quitclaim [ˈkwɪtkleɪm] უარის თქმა უფლებაზე.

quit in [ˈkwɪtɪn] აშერ. სლენ (ქართული ვარიანტით) „გადაბრუნება“; სიკედილი. (შავი სამყაროს ლექსიკა: „დაბრიდვა“)

quits [kwɪts] ი შვ. შეცვლა, კომპენსაცია; ტოლფასისაგანი (ან საქონელი)

quittance [ˈkwɪtəns] 1 (ვალდებულებისაგან) განთავისუფლება; 2. ქეითარი; ხელწერილი; 3. ვალის გადახდა; ანაზღაურება; 3. იხ. **quit** 4.

quiz [kwɪz] აშერ. სლენ. ყველაფრის მცოდნე - პატარა უნდერკინდი.

quoad ლათ. („კვოად“); „რაც შეეხება“; (ვინმესთან ან რაიმესთან) მიმართებაში.

quod [kwɒd] 1. ციხე; საკანი; 2. ციხეში ჩასმა; საკანში მოთავსება.

quod-cove [ˌkwɒd kɔʊv] მეციხოვნე; ციხის ზედამხედველი.

quod compoutet ლათ. („კვოდ კომპოუტეტ“); სასამართლოს ბრძანებულება ანგარიშების წარდგენის შესახებ

quod defertur, non afertur ლათ. („კვოდ დეფერტურ, ნონ აფერტურ“); რაც გადადებულა („რაც ჯერ გაუქმებული არაა“).

quod erat, inveniendum ლათ. („კვოდ ერატ ინვენინდუმ“); „რაც უნდა მოიძებნილიყო“

quod nego ლათ. („კვოდ ნეგო“); „რასაც უარეყოფ“

quod nescis, noli dicere ლათ. („კვოდ ნეშის, ნოლი დისერე“); „რაც არ იცი, ნუ ამბობ“

quod nocet, docet. ლათ. („კვოდ ნოკეტ, დოცეტ“); „რასაც ზიანი მოაქვს, ის გვისწავლის“

quod scripsi, scripsi ლათ. („კვოდ სკრიპსი, სკრიპსი“); „რაც დაეწერე, დაეწერე“

quod partes repliacitent ლათ. („კვოდ პარტეს რეპლაციტენტ“); სასამართლოს განმარტება მოქიშვე საბუთების კვლავწარმოდგენის შესახებ

quod recupered ლათ. („კვოდ რეკუპერედ“); სასამართლოს გადაწყვეტილება ზარალის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ

quod respondeat ლათ. („კვოდ რესპონდეტ“); სასამართლოს განმარტება მოპასუხის მიერ საქმის არსის ახსნა-განმარტების წარმოდგენის შესახებ

quod vide ლათ. („კვოდ ვიდე“); „(აი) რას უნდა მიექცეს ყურადღება“. რაც კარგად უნდა იქნეს წაკითხული (ნანახი).

quos deus perdere vult dementat prius ლათ. („კვოდ დეუს პერდერე, უულტ დემენტატ პრიუს“); „ღმერთის ვისი დაღუპვაც ხურს, მას ჯერ გონებას წაართმევს“

quorate [ˈkwɔreɪt] კვორუმის მქონე.

quorum ლათ. კვორუმბი. Δ the ~ is reached კვორუმბია, კვორუმბი არის

quota 1. ლათ. წილი, ნაწილი; ნორმა; 2. საგად. ქვოტა (მაგ., დასაბეგრაჲი ერთეუ-
ლიდან ამოღებული გადასახადის სიდიდე). **Δ export** – საექსპორტო ქვოტა; **import** –
საიმპორტო ქვოტა; **taxable** – (საქონლის ან შემოსავლების) დაბეგრაჲი წილი

quotable ['kwɔ:tbəl] (ბირჲაზე) კოტირებადი; ფასდაწესებადი; რეგისტრირებადი
quotation [kwɔ:u'teɪn] 1. კოტირება, ფასის დაწესება, კურსი; 2. ფასი; 3. ფასდა-

ღება; ფასის დაღება; შეფასება; 3. წინადაღება, ოფერტა. **Δ – c.i.f.** (აბრ. **cost, insur-**
ance, freight — ლირებულება დაზღვევა, დაფრახტვა), „სიფ“-ის ფასი; ~ **f. o. b.** (აბრ.
— **free on board** — ინგლ. ფრანკო გემის ბორტზე) „ფობ“-ის ფასი. **Δ of the day**

– საბირჲ. დღის კურსი. **asked** – გამყიდველთა კურსი; **bid** – მყიდველთა კურსი; **final**
– საბოლოო კოდირება; **first** – საწყისი კოტირება; **shart** – აქციების კოტირება

quote [kwɔ:ut] 1. ფასის დაღება, დაფასება; საბირჲ. კოტირება; 2. ბრჲყვალის გახს-
ნა; ბრჲყვალეში მოთავსება; 3. ბრჲყვლების ნიშნები „ “ ; 4. ციტირება

quotient ['kwɔ:ʃnt] 1. მათეშ. განაყოფი; შეფარღება; 2. ნაწილი; წილი **electoral**
quotient საარჩევნო კვოტა ან ნორმა

quot serxi tot hostes ლათ. („კვოტ სერჲი. ტოტ ჰოსტეს“) „რამდენი მონაღვაა,
იმდენი მტერია“

quotum ['kwɔ:ʊtəm] იხ. **quota**

quo warranto ლათ. („კვო ვარანტო“): „რა უფლებით?“ ქმეღება, რომელიც ეჭვ-
ქვეშ აყენებს ეინმეს უფლებამოსილებას.

Qy ან qy [kju:wai] (აბრ.) იხ. **query**.

R,r

R, r [ɑ:] (აბრ. **register**-დან) 1. ჩანაწერთა წიგნი; 2. რეგისტრი (მოწყობილობა აბრ.
რეგ.).

r [ɑ:] (აბრ. **receipt**-დან) ხელწერილი; ქვითარი. აბრ. ხელწ.; ქვით.

R. [ɑ:] აბრ.: 1. (**railway**-დან) რკინიგზა; აბრ. რკ/გ; რკ. გზ. 2. (**report**-დან) ანგარიში;
მოსხენება; შეტყობინება

r. [ɑ:] 1. (აბრ. **renta**-დან) რენტა; საარენდო გადასახადი; ბინის ქირა. 2. იხ. **ratio** 1.
rabbitfoot ['ræbitfu:t] 1. ამერ. სლენ. ციხიდან გამოქცეული დამნაშავე;

2. სწრაფად მოძრაობა; გაპარვა. **race** [reɪs] 1. რასა; 2. წარმომობა; 3. შთამომავლობა;
მოდგმა; 4. შეჯიბრი

rack [ræk] 1. ზედმეტად მომატება (იჯარის ან ბინის ქირისა); 2. თარო; სტენდი;
3. ექსპლუატირება; გატყავება; გაყვლეფა

racket [rækɪt] 1. ამერ. რეკეტი (ორგანიზებულ გამოძალკველთა ჯგუფი, რომლებიც შატნაჟით და იძულებით ართმევენ ფულს ვაჭრებს, ბანკირებს და ა. შ.); 2. შანტაჟი; გამოძალკვა; მოტყუება. იხ. სინ. **ramp**

racketeer ['rækɪ'ɪə] ამერ. რეკეტორი; გამოძალკველი-ბანდიტი (იხ. აგრეთვე **racket**, **ramp**)

rack jobber ['ræk 'dʒɔ:bə] ყოველდღიური მოთხოვნილების საქონლით ბითუმად მოვაჭრა

rack rent ['rækrent] 1. მაღალი გადასახადი (დაქირავებული ფართობისა და სხვ.); 2. საშუალო ფასად დაქირავებული ფართობის სრული წლიური ქირა; 3. ექსპლუატირება; გატყუება; გაყვლეფა; 4. სტენდი; თარო (მაგ., საქმიანი ქაღალდებისათვის).

radio: ['reɪdiəʊ] Δ - **merchandising program** მარკეტინგული სარეკლამო პროგრამა; - **representation firm** ეთერში სარეკლამო განცხადებათა გაშვებისათვის შუამავალი ფირმა

rag [ræg] 1. ამერ. საუბ. ქალაღის დოღარი; 2. (ქსოვიღის) ნაჭერი; 3. გათამაშება; 4. ხმაური; აურხაური; 5. მოპარვა; 6. გათამაშება; დისციპღინის უხეში დარღვევა; 7. ყვითელი პრესის გაზეთი; მაკულატურა.

ragger ['rægə] 1. ამერ. სღენ. პოპღლარული სტუდენტი; აქტივისტი; 2. გაზეთის რეპორტიორი.

rag trade ['rægtreɪd] 1. ამერ. სღენ. მსუბუქი მრეწვეღობა; 2. ტანსაცმღით ვაჭრობა.

RAI (აბრ. იტალ. **Radio Audizioni Italiane**-დან „რადიო აუდიციონი იტალიანე“) ტღეღებ. რადიო, იტალიის რადიომაუწყებღობა, იტალიის რადიო დასატღეღეღიზიო მაუწყებღობა (იხ. აგრეთვე **RAIUNO**, **RAIDUE**)

raid [reɪd] 1. რეიდი; უეცარი შეტღევა; გაჩხრევა; 2. საბირჟ. დაწოღა, იძუღება; კურსის დაწღვის მცდღლობა; 2. კურსის დაწღევა (ფასიანი ქაღალღდღებისა); 3. თავდასხმა. Δ - **on a bank** ბანკზე თოღდასხმა; ბანკის გამარკღვა; **to - the market** ფასიანი ქაღალღდღების კურსის დაწღევა

railage ['reɪlɪdʒ] 1. რეინიღბით გადაზიდღვა (ტღირთისა); 2. რეინიღბით გადაზიდღვის ღირებუღებისა გადახდა

railroad ['reɪlroʊd] 1. ამერ. რეინიღზა; 2. pl. რეინიღზის კოშანიღების აქციეღბი; 3. ამერ. სღენ. „საქმის შედღენა“ და ციხეში ჩასმა; საგეუღეთში მოთაღსება; 4. ამერ. სღენღვის ქართ. ვარიანტი: თათარიახღლად მიფუჩღეღება (რაიმე საქმისა)

rails [reɪlz] იხ. **railroad** 2

railway ['reɪlweɪ] 1. ინგღ. რეინიღზა; 2. pl. რეინიღზის ქსეღი

rainmaker ['reɪn'meɪkə] ამერ. სღენ. ძაღაუღუღების მქონე და მღიდარი ღღობისტი.

raise [reɪz] 1. საყითხის წამოწღევა; დასმა; 2. სარჩღლის წამოყენება; 3. შებღუდღვის

მოსნა; 4. დაბადება; წარმოშობა; 5. შეკრება; მოძიება; მიღება (თანხისა, სახსრებისა); 6. ხელფასის მომატება; 7. (ფულის) სესხება; 8. *აშერ.* ხელფასის ამაღლება; 9. მომატება. გაზრდა; 10. *აშერ.* თანხის ოდენობის გაზრდა საბუთის გადაკეთებით (ყალბი ქმედებით გადაკეთება); 6. (გადასახადების) აკრეფა. Δ to ~ a loan სესხის მიღება; to ~ funds კაპიტალის მობილიზება; სესხის მიღება; ფულის მიღება

raising ['reɪzɪŋ] გამოზრდა; მოშენება

raison d'état ['reɪzɑndeɪtɑ:] პოლიტიკური აქციის მიზეზი, რომლითაც მართლება ეს აქცია, რადგან იგი საერთო ინტერესებისათვის ტარდება.

rally ['ræli] 1. საბირჟ. (მოთხოვნილების) გამოცოცხლება; გაუმჯობესება; 2. განმტკიცება (მაგ., ფულის ან ფასიანი ქაღალდების კურსისა); კურსის ზრდა

ram [ræm] *აშერ.* სლენ 1. ნაკლი; 2. თაღლითობის თანამონაწილე

ramification [ræmɪdɪkeɪʃn] განშტოება; განტოტება, რამიფიკაცია

ramp [ræmp] საუბ. რემპი; გამოძალა; თაღლითობა; ფულის გამოძალა (*იხ. სინ. racket*)

ramper ['ræmpə] რემპერი; გამოძალველი (*იხ. სინ. racketeer*)

ranch [rɑntʃ] *აშერ.* 1. რანჩო; დიდი ფერმა; 2. ფერმერობა

rancher ['rɑ:ntʃə] *აშერ.* ფერმერი; რანჩოს პატრონი; მეცხოველეობის მეურნეობის მფლობელი; მსხვილი მეცხოველე

random ['rændəm] შემთხვევითი; უწესრიგო; თავისუფლად არჩეული

randomization {rændəmaɪ'zeɪʃn} რანდომიზაცია, შემთხვევითი განლაგება (მაგ., ნაწარმისა, ელემენტებისა); ნებისმიერი ელემენტის ტოლალბათური შერჩევის უზრუნველყოფა

range ['reɪndʒ] 1. დიაპაზონი (მაგ., მწარმოებლურობისა, მოწყობილობის მუშაობისა და ა. შ.); ზღვრები; ცვლილების ზღვრები; 2. ცვლილება; რხევა; 3. ამპლიტუდა; გაქანება (უდიდეს და უმცირეს მნიშვნელობებს შორის); 4. უბანი; გავრცელების უბანი; სფერო; ზონა; 5. სერია; რიგი; 6. ხაზი, მიმართულება; 6. საბირჟ. (კურსის) ცვლილება, რყევა; 7. (საქონლის) ასორტიმენტი; ნომენკლატურა; სორტამენტი

ranging ['reɪndʒɪŋ] 1. კლასიფიკაცია; 2. დიაპაზონის რეგულირება; 3. (მანძილის) განსაზღვრა

rank [ræŋk] 1. რანგი; თანრიგი; კატეგორია; 2. რანჟირება, მოწესრიგება; კლასიფიცირება; კლებადობის ან ზრდადობის მიხედვით დალაგება; (რაიმე) კატეგორიას მიკუთვნება; 3. წოდება; თანამდებობა; სამსახურებრივი მდგომარეობა, რანგი. Δ of first ~ პირველხარისხოვანი; პირველი კლასისა

ranking ['ræŋkɪŋ] სტატ. 1. მოწესრიგება, რანჟირება; კლასიფიკაცია; 2. რიგითი ნომერი; 3. განლაგება; 4. *აშერ.* ზემდგომი. Δ - of creditors კრედიტორების განლაგება რიგის მიხედვით, კრედიტორების რანჟირება

ransack ['rænsæk] 1. გასინჯვა; ძებნა; 2. დატაცება; წართმევა; 3. ქართ. სლენ. გაჩითვა (მავნების საბარგულისა, ჯიბისა და სხვ.);

ransom ['rænsəm] გამოსასყიდი (გატაცებულის განსათავისუფლებლად).

rap [ræp] ამერ. სლენ. 1. დასჯა; მისჯა; (ქართ. წარგ.) წლების აკიდება; 2. ღიად, არაფორმალურად საუბარი; 3. აღსარება; განკიცხვა; 4. დაპატიმრება; 5. (გამოძიებისას ან სასამართლოზე) დაკითხვა.

rape [reɪp] 1. გაუპატიურება 2; პროფ. უკვალოდ მოსპობა (ფაილისა ან კომპიუტერული პროგრამისა)

raped [reɪpt] გაუპატიურებული; ნამუსახილი.

rapist ['reɪpɪst] მოძალადე.

rappporteur ['ræpɔ:'tɜ:] ფრანგ. მომხსენებელი (კომისიაზე, კომიტეტში); რეპორტიორი.

rapprochement [ræ'prɑʃmɑnt] ფრანგ. „დაახლოება“ (ორი სახელმწიფოსი, რომლებმაც დაძაბული ურთიერთობის შემდეგ დაახლოება გადაწყვიტეს).

trap sheet [ˌræptʃi:t] ამერ. სლენ. 1. პოლიციის ოქმი პირის წინა დანაშაულის ჩვენებით.

rat [ræt] ამერ. სლენ. 1. უსაქმოდ ხეტიალი; 2. დამხმენი; არასაიმედო პირი.

ratable ['rætəbl] იბ. rateable.

rate [reɪt] 1. ზომა; ოდენობა; სიდიდე; ნორმა (მაგ., პროცენტის ოდენობა, მოგების ნორმა); 2. (ფულის) კურსი; ფასი; 3. შეფასება; ფასის დადება; 4. განაყვეთი; ტარიფი; ტაქსა; ნიხრი; 5. სიჩქარე, ტემპი (მაგ., კურსის ზრდისა); 6. პროცენტი; ნაწილი; წილი; 7. კოეფიციენტი; (პროპორციულობის) მაჩვენებელი; ხარისხი; ხარისხის მაჩვენებელი; 8. ადგილობრივი გადასახადი; კომუნალური გადასახადი; 9. დაბეგვრა; 10. ინგლ. მიწის გადასახადი; 11. ინტენსიურობა, სიმძლავრე; მწარმოებლურობა; 12. თანრიგი; კლასი; 13. კლასიფიკირება; კატეგორიის დადგენა; 14. ტარიფის განსაზღვრა; 15. გადატანის საფასური; 16. სიდიდე, დონე. Δ~ card პრეისკურანტი (რეკლამირების საშუალებებისა); - s and taxes ინგლ. სახელმწიფო და კომუნალური გადასახადები; that an easy - იაფად; დაბალ ფასებში. - of option საბირჟ. პრემიის ოდენობა; - of profitability რენტაბელობის ხარისხი; - of turnover (კაპიტალ)ბრუნვის სიჩქარე. buying - მყიდველთა კურსი; ceiling - პროცენტის ზღვრული ნორმა; earning - ამონაგების ნორმა; output - მწარმოებლურობა; გამომუშავების ნორმა; retrieval - (ინფორმაციის) ძებნის სიჩქარე; service - საინფორმაციო მომსახურების სიჩქარე (მაგ., ერთეულ დროში კომპიუტერულ სისტემაში დამუშავებულ შეკვეთათა რაოდენობა)

rateable ['reɪtəbl] 1. საგად. დაბეგრვადი; 2. შეფასებადი; 3. თანაზომეადი; ფარლობითი

rateably ['reɪtəblɪ] პროპორციულად; თანაზომეადად

rate card ['reɪtkɑrd] ტელეზ. სარეკლამო ბარათი; სარეკლამო სია ფასების მითითებით ტელევიზიაში და ა. შ.

rated ['reɪtɪd] 1. ნომინალური; გათვლილი; საპროექტო (მაგ., სყარმოებლურობა, სიმძლავრე, გამოსავლიანობა, მოგვებიანობა); 2, თანრიგიანი, თანრიგის მქონე; რომელიმე კლასს მიკუთვნებული

rated capacity ['reɪtɪd 'kæpəsɪtɪ] 1. ნომინალური მწარმოებლურობა, ნომინალური სიმძლავრე (საწარმოსი); გამოთვლილი გამტარუნარიანობა; 2. საპროექტო სიმძლავრე, გამოთვლილი სიმძლავრე

ratepayer [.reɪtpeɪə] გადასახადის გადამხდელი (ფიზიკური ან იურიდიული პირი)

ratification [.ræɪfɪ 'keɪʃn] იურ. პოლიტ. დამტკიცება; რატიფიკაცია, ნებართვა

ratify ['ræɪfaɪ] იურ. პოლიტ. რატიფიცირება, დამტკიცება, ნებართვის გაცემა

ratihabition [.ræɪtʰə'biʃ(ə)n] მოწონება; საჩქცია.

rating ['reɪtɪŋ] 1. შეფასება; რეიტინგი; ღირებულების განსაზღვრა; 2. გადასახადით დაბეგვრა; ადგილობრივი გადასახადის ჭამი; 3. კლასს, თანრიგს ან კატეგორიას მიუთუენება; 4. (საქონლის) ტარირება, მარყირება; 5. ტარიფის განსაზღვრა; ტარიფის გამოთვლა; სატარიფო ნიხრი; 6. ნორმირება; 7. ნომინალური მწარმოებლურობა, ნომინალური სიმძლავრე; 8. საპასპორტო მონაცემები; ტექნიკური მონაცემები; 9. pl. ციფრული მონაცემები. **Δ** - **and billing** ტარიფების გამოთვლა და ანგარიშის გამოწერა (მაგ., ტვირთის გადატანისას). **rating character** ამერ. დახასიათება. **property rating** რიგიობის დადგენა. **credit** - კრედიტუნარიანობის შეფასება; **output** - მწარმოებლურობის მახასიათებელი; პროდუქციის გამოშვების ნორმირება

ratio ['reɪʃɪə] 1. შეფარდება; ფარდობა; პროპორცია, აბრ. **R., E.**, 2. კოეფიციენტი; მამრავლი; ხარისხი; 3. წილი; პროცენტი; ნორმა (მაგ., ვალის დაფარვისა). **Δ in direct** - პირდაპირ პროპორციულად. - **of capital turnover** კაპიტალბრუნვის კოეფიციენტი; კაპიტალბრუნვა. **capital-output** - კაპიტალტევადობა; ფონდტევადობა; **coinage** - ვალუტის პარიტეტი; **composition** - სტრუქტურის კოეფიციენტი (ეკონომიკის მოდელში); - **price** ფასების შეფარდება; **valuation** - (აქციების) საბაზრო ფასის შეფართება ნომინალურთან

ratio decidenti ლათ. („რაციო დეციდენტი“): „გადაწყვეტის მიზეზი“. სასამართლოს გადაწყვეტილების ძირითადი ნაწილი, რომელშიც გამოკვეთილია პროცესის მიმართ გამოყენებადი კანონიერი პრინციპი და ჩამოყალიბებულია გადაწყვეტილების სავალდებულო ნაწილი, რომელსაც ანგარიში უნდა გაუწიონ სხვა სასამართლოებმა.

ratio legis ლათ. („რაციო ლეგის“): „კანონის მიზეზი“. კანონის საბაზისო პრინციპი, რის საფუძველზეც კანონი დაიწერა.

ration ['ræʃən] 1. რაციონი; ულუფა; 2. ნორმირება; ტალონებით განაწილება; 3. pl. სურსათი; 4. მომარაგება; (სურსათით) უზრუნველყოფა. **Δ off the** - არანორმირებული, თავისუფალ ფასებში გასაყიდი

rationalize ['ræʃənaɪz] გაუმჯობესება, რაციონალიზება

rationing ['ræʃəniŋ] 1. რაციონალური განაწილება; ნორმირება; ტალონებით განაწილება; ბარათებით განაწილება; 2. ფონდირება

ratio scripta ლათ. („რაციო სკრიპტა“): „დაწერილი კანონის არსი“; ნაწერი.

rat racer ['rætreɪsə] ამერ. სლენ. 1. უმოწყალო კონკურენტი

rattler ['rætlɪ] ამერ. სლენ. 1. სწრაფი საბარგო მატარებელი; 2. სატვიროთო მატარებლის ვაგონი; 3. ტროლეიბუსი.

ravish ['rævɪʃ] ძალდატანება; გაუპატიურება.

raw [rɔ:] 1. ნედლეული; 2. ნელი; დაუმუშავებელი; 3. არაკვალიფიციკრებული; 4. ამერ. სლენ. არამოტივირებული; გაუმართლებელი; შიშველი; ცივი; მკაცრი.

RC [ɑ:si] (აბრ. Red Cross-დან) წითელი ჭვარი (ორგანიზაცია)

reach [ri:tʃ] 1. სადმე მისვლა ან ჩასვლა 2. მოცვა; გავრცელებულობა (მაგ., პოტენციალური მომხმარებლების გარკვეული ჯგუფისა); ტელეზ. რეკლამის საშუალებებით მოცვა (ტელევიდტორიისა). **Δ** - level მოცვის დონე (რეკლამის რომელიმე საშუალებებით); - potential მოცვის პოტენციალის (რეკლამის საშუალებებით)

reacquisition [ri:'ækwɪzɪʃn] კვლავშეძენა; შესყიდვა (მაგ., საკუთარი ფირმის აქციისა)

reaction [ri:'æksɪn] 1. მოქმედება; ზემოქმედება; 2. რეაქცია; რეაგირება; უკუქმედება; 3. საბირჟ. (აქციის) კურსების ცვლილება

reactivation [ri:'æktɪveɪʃn] 1. რეაქტივაცია; საქმიანობის განახლება; 2. აღდგენა; რეგენერაცია (მაგ., მეწარმეობისა, სამქიანობისა)

reader [ri:'dɔ:] სლენ. 1. ვაქრობის ლიცენზია; 2. ვაქრობის ნებართვისათვის გადახდილი ფული. **Δ** - s (pl.) თამ. თეორ. მონიშნული კარტები

read(ing) [ri:'diŋ] 1. ამოკითხვა (კომპიუტერული მესხიერებიდან მონაცემებისა ან მათი ინტერპრეტაცია); წაკითხვა; 2. (რაიმე ობიექტის) შესწავლა; 3. ლექცია; მოხსენება; 4. (განტოლების) სახის ჩვენება; 5. ანათვალთა აღება; აღნუსხვა; 6. ტექსტის დაფორმულება; 7. წაკითხვა (პარლამენტში)

readjustment [ri:'ɔ:'dʒʌstmɛnt] 1. დაზუსტება, კორექტირება, დარღვეული წონასწორობის აღდგენა; 2. რევიმების შეზუსტება, შეთანხმება; 3. გარდაქმნა; რეორგანიზაცია

readiness ['redɪns] 1. მზადყოფნა; 2. სისწრაფე, მახვილგონიერება; 3. სურვილი, მზადყოფნა

ready [redɪ] 1. გამზადებული; მზადყოფი; 2. სწრაფი; მსუბუქი; 3. საუბ. ნაღდი (ფული); 4. გასაყიდად გამოტანილი. **Δ** - for collection ინკასაციისათვის გამზადებული (მაგ., საბუთი); - to use ხმარებისათვის გამზადებული (მოწყობილობა)

ready cash ['redɪ kæʃ] ნაღდი ფული; ხელზე (ან ჭიბეში) არსებული ფული

ready up [redɪ 'ʌp] ამერ. სლენ. 1. ნაღდი ფულით გადახდა; 2. (დადვი) ფული მაგიდაზე!

reaffirm [ri:'ɔ:'fɜ:m] განმეორებით დამტკიცება (ან მტკიცება).

realizability [ri:'ɔ:lɪzə'bɪlɪti] განხორციელებადობა, შესრულებადობა

realization ['ri:əlɪ'zeɪʃn] 1. რეალიზაცია, ფულად ქცევა, გაყიდვა; გასაღება; 2. შესრულება, განხორციელება, რეალიზაცია

reallocation [ri'æli:kəʃn] გადანაწილება (მაგ, თანხებისა, რესურსებისა)

realm [reɪm] დაპრ. (მონიშნული) უბანი (მაგ, ეკონომიკურ მონაცემთა ბაზებში)

realpolitik [ri'ælpɒlɪtɪk] გერმ. ნიშნავს რეალურ, პრაქტიკულ ფაქტორებზე და არა მორალურ იდეებზე დამყარებულ პოლიტიკას.

realtor ['ri:ltɔ] ამერ. უძრავი ქონების გამყიდველი აგენტი; რეალიზატორი

realty ['ri:ltɪ] 1. უძრავი ქონება; საყუთრება; 2. მიწის ფლობის უფლება.

ream [ri:m] 1. ქაღალდის მოცულობის სტანდარტი (500 ნაბეჭდი თაბახი); პრაქტიკულად სტაციონარული ზომაა 480 ნაბ. თაბ. ანუ ო ზმა (ქაღალდისა); კერძოდ 12 ნაბ. თაბ. არის 480 ოზმა იბ. აგრეთვე quire; sheet); 2. დასტა (წიგნებისა, ბროშურებისა)

reanimation [ri:ˌæniːməʃn] რეანიმაცია; გაცოცხლება; სიცოცხლისკენ შემობრუნება; აღდგენა

reaping ['ri:pɪŋ] (ხორბლის) მკა; მოსავლის აღება

reappearance [ri'əpiərəns] კვლავ გამოჩენა; (პროცესის) აღორძინება; დაბრუნება

reapportion [ri'əpa:ɪn] (პროპორციულად) განაწილება. Δ ~ of cost ზედნადები ხარჯების (პროპორციული) განაწილება

reappraisal [ri'əpraɪzɪ] 1. გადაფასება; 2. გადაანგარიშება

rearing ['riəriŋ] 1. გაშენება, მოშენება; გამოზრდა, დაზრდა; 2. აღზრდა

rearrange(ment) [ri:ə'reɪndʒmənt] 1. გადაჯგუფება; გადაადგილება; 2. მოწესრიგება; 3. გარდაქმნა; გადაკეთება; რეკონსტრუქცია; 4. კვლავაწყობა; (კვლავ) შეზუსტება

reason ['ri:zn] 1 მიზეზი; საფუძველი; 2. მოტივი; 3. მოტივირება. Δ - for decision გადაწყვეტილების სამართლებრივი მოტივირება

reasonable ['ri:zəɪnəbəl] 1. ზომიერი; კეთილგონიერი; 2. მომთმენი

reasoned ['ri:znd] დეტალურად განხილული და განმარტებული.

rebate ['ri:beɪt] 1. ფასჩამოკლება; ფასდაკლება; 2. ზედმეტი ფულის დაბრუნება (ყიდვისას); 3. ფინან. პროცენტების დაქვითვა; პროცენტების დაბრუნება. Δ on - ფასჩამოკლებით; შეღავათით. dealer's ~ დილერის შეღავათი, დილერის ფასჩამოკლება

rebel ['rebl] 1. მეამბოხე; აჯანყებული; 2. ბრძოლა ხელისუფლების წინააღმდეგ.

rebellion [ri'beljən] მთავრობის ან ხელისუფლების წინააღმდეგ ბრძოლა; წინააღმდეგობა.

rebilling [ri'bi:lɪŋ] ზედნადების გადაფორმება; ახალი ზედნადების შედგენა

rebound [ri'baʊnd] 1. უკუფექტი; უკუშედეგი; 2. უკუფექტის მოხდენა, უკუფექტის პირობების შექმნა; უკუშედეგის მიღება

rebuild [ri'bi:ld] 1. აღდგენა; კვლავაგება; 2. გადაკეთება; მოდერნიზაცია, რეკონსტრუირება

rebus sic stantibus ლათ. („რებუს სიკ სტანტიბუს“): „უცვლელ პირობებში“

rebut [ri'bat] 1 შეკამათება; შეწინააღმდეგება; 2. მოგერიება; უკუგდება; უარყოფთა; 3. კონტრდამტკიცების წარმოდგენა; კონტრარკლიკა.

rebuttal [ri'batel] 1. შეკამათება; უარყოფა; კონტრფაქტების წარდგენა; 2. მოპასუხის ბოლო შეკამათება.

rebutment [ri'batmant] იურ. უარყოფა (მაგ., ფაქტებისა); უკუგდება.

recalculation [ri'kalkjulsɔfn] კვლავდათვლა, კვლავანგარიში; გადაანგარიშება

recall [ri'ka:l] 1. სამართლის გადაწყვეტილების გაუქმება; გაბათილება, ბათილად ცნობა; ანულირება; 2. ამერ. რეფერენდუმის გზით გამოთხოვის უფლება; დაბრუნების თხოვნა; 4. უკან გაწვევა (დებუტატისა, ელჩისა); 5. გახსენება 6. დაპრ. ამორჩევა; გამოძახება; 7. გამოთხოვნა, ისევე მოთხოვნა; 7. ამოგდება; განდევნა; 8. დე. პუტატის უკან გაწვევა; 9. გემის უკან გაბრუნების მოთხოვნა. **Δ past** - შეუცვლადი; არა გაუქმებადი; **to** - a loan სესხის დაფარვის მოთხოვნა.

recapitulation [.ri:kəpɪtʃu'leɪfn] 1. რეკაპიტულაცია; 2. შეჯამება; დაჯამება; დამედეგება; 3. მოკლე განმეორება; შედეგი; დასკვნა

recapture [ri:kæptʃə] 1. იურ. კონფისკაცია; 2. კონფისცირება; კონფისკაციის მოხდენა; 3. აღდგენა (მაგ., დაკარგული ბაზრისა); 4. იურ. რეპრიზი, პრიზის უკუჩაქერა **recd** (აბრ.) იხ. **received**.

recede [ri'si:d] 1. შემცირება; დაკემა (მაგ., ფასებისა); 2. დავიწყება; 3. უარყოფა

receipt [ri'si:t] 1. ქვითარი; (მიღების) ხელწერილი; 2. მიღება; 3. pl. ფულადი შემოსავლები; მოგება; ამონაგები; ნაეკპრი; 4. ხელის მოწერა (მაგ., საბუთების მიღებაზე); 5. ბეჭდის დარტყმა დოკუმენტზე; 6. (რაიმეს) მიღწევის საშუალება. **Δ against** - ხელწერილით; - **s from trade** ნაეკპრი მოგება; ნაეკპრი ამონაგები; **to acknowledge** - 1 (სახსრების ან საბუთის) მიღების დასტურით; 2. დაპრ. დასტურის სიგნალის მიღება (აღმინ-კომპიუტერული დიალოგის დაწყებამდე). **annual** - s წლიური ამონაგები; **marginal** - s მარგინალური სხვაობა ამონაგების ქაშში (საქონლის ზედმეტი ერთეულის გაყიდვითაა მიღებული. იხ. აგრეთვე **marginal 1**); **tax** - s გადასახადების დაფარვით შემოსული თანხა

receivable [ri'si:vəbl] 1. მიღებადი; მიღებული (მაგ., ანგარიშის ან საბუთის შესახებ); 2. საექსპლუატაციოდ ვარგისი; გასაყიდად გამოსადეგი. **Δ hearsay evidence is not** - „ხმის დაყრაზე დაფუძნებულ ჩვენებას სასამართლო არღებულობს“; **goods not in a condition** მისაღებად უვარგის მდგომარეობაში მყოფი საქონელი. **accounts** - დებიტორების ანგარიშები; **bills** - მისაღები თამასუქები

receivables [ri'si:vəblz] pl. დებიტორები; დებიტორების ანგარიშები

receive [ri'si:v] 1. იურ. დამეგება; მხედველობაში მიღება (მაგ., მოწმეთა ჩვენებებითა და სხვ.); 2. იურ. გადამალვა (მოპარული საქონლისა); 3. მიღება (მაგ., ცნობისა, საჩუქრისა, ხელფასისა და მისთ.); 4. შექმნა (მაგ., გამოცდილებისა); მიღება (მაგ., უმაღლესი განთლებისა); 5. (**to, into, among**) დამეგება (რაიმე საქმის შესასრულებლად); მიღება (მაგ., პარტიაში, კავშირში, ასოციაციაში და სხვ.). **Δ to** - one's salary ხელფასის მიღება (ნაღდი სახით); **to** - a payment გადასახადის მიღება

received [rɪ'si:vɪd] მიღებული, საყოველთაოდ აღიარებული. **Δ the ~ text** იურ. კანონიკური ტექსტი (მტკიცედ დადგენილი, ნიშნად აღებული ტექსტი); **the ~ version** 1. ყველაზე სწორად ჩათვლილი ტექსტი (მაგ., კონტრაქტისა); 2. მიღებული ვერსია; **pronunciation** ნორმატული გამოთქმა; **ოქსფორდული (წმინდა ინგლისური) გამოთქმა** (ხშირად აბრ. **Received pronunciation** — **R. P.**)

receiver [rɪ'si:və] 1. მიმღები; 2. ტვირთის მიმღები; 3. ლიკვიდატორი (მოვალის ქონებისა). **tax ~ აბრ.** გადასახადების ამკრეფი; **wholesale ~** დიდი რაოდენობის პროდუქტების შემსყიდველი ბითუმად მოვაპრე

receivership [rɪ'si:vəʃɪp] შემოსავლების აღრიცხვის ადმინისტრაცია.

receiving [rɪ'si:vɪŋ] 1 მიმღები; მიმღების(ა). 2. მიმღები მხარე; 3. წინასწარგანზრახული კანონდარღვევით მიღებული ქონების გადაძალა; 4. ნივთის მიღება

recency [rɪ'sənsɪ] 1. სიახლე; 2. სიქორფე, სინედლე

reception [rɪ,sepʃɪn] 1. მიღება(მაგ., მტკიცებულებებისა); მიღების მოწყობა; 2. შესვლა (საპატიმროს საკანში); 3. აღქმა (მაგ., ახალი იდეისა, წინადადებისა); 4. მიღება, შეხვედრა, დახვედრა. **Δ ~ to deposits** ანაბრების მიღება; **~ capacity** გამტარუნარიანობა; **~ test** (საექსპლუატაციოდ) მიმღები გამოცდა

recess [rɪ'ses] 1 აბრ. არდადეგები; სხდომის შესვენება; 2. *pl.* სამალაეი; ნიშა; საიდუმლო საცავი (ძვირფასეულობისათვის); 3. შესვენების გამოცხადება; 4. დასკვნა.

recession [rɪ'seʃn] 1. დაცემა, რეცესია, ტემპის დაცემა (მაგ., ეკონომიკური რეცესია); 2. უარის თქმა, უარყოფა (მაგ., კონტრაქტთან დაკავშირებით); 3. შემცირება, დაბლაღება; დაცემა; 4. იურ. ტერიტორიის უკუგადაცემა; 5. (ხშირად **from-თან**) მოცდობა, მიტოვება, უკანდახვევა; 6. (პარტიიდან) გამოსვლა. **Δ ~ from a contract** იურ. კონტრაქტზე უარის თქმა; **~ in demand** მოთხოვნილების დაცემა; **to cause a ~** ეკონომიკური დაცემის გამოწვევა. **business ~** საქმიანი აქტიურობის დაცემა; **minor ~** (კომერციული) საქმიანობის უმნიშვნელო დაცემა

recidivist [rɪ'sɪdɪvɪst] რეციდივისტი; დამნაშავე, რომელიც განმეორებით სჩადის დანაშაულს.

recipient [rɪ'sɪpɪənt] 1. იურ. მიმღები (პიროვნება); 2. ინფორმაციის მიმღები

reciprocal [rɪ'sɪprəkəl] 1. წინააღმდეგობა; დაპირისპირებულობა; 2. ურთიერთობითი; ორმხრივი; 3. ტოლი, ეკვივალენტური, შესაბამისი, ანალოგიური (მაგ., შედეგების შესახებ); საპასუხო; 4. იურ. ურთიერთვალდებულებითი (დამოკიდებულების შესახებ); 5. შესაბამისი; ეკვივალენტური; ანალოგიური; 6. ორმხრივი; საპასუხო; თანაზიარი.

reciprocate [rɪ'sɪprəkeɪt] 1. ერთმანეთისათვის სამსახურის გაწევა; მოექცევიანებს ისევე, როგორც თქვენ გექცევით; 2. სამაგიეროს გადახდა; ზღვევინება; მიგება; 3. თავაზიანი ურთიერთგაცვლა (ინფორმაციისა, აზრებისა).

reciprocality [ˌresi'prəsɪtɪ] 1. ურთიერთშეთანხმება; 2. ერთმანეთისათვის სამსახურის გაწევა.

recitals [ri'saɪtlz] დოკუმენტის ან საკუთრების უფლებით გაცემის აქტის შესავალი ნაწილი, რომელშიც ჩამოთვლილია მისი მხარეები და ძირით, აღი მიზნები.

recite [ri'saɪt] 1. (ფაქტების) ჩამოყალიბება; 2. (სახუთის შინაარსის) ჩვენება; (ფაქტების) ჩამოთვლა.

reckless ['rɛkɪlɪs] თავზებულაღებული; პირი, რომელიც მაშინაც რისკავს, როცა იცის რომ მისი ქმედება მისივე სიცოცხლისათვის სახიფათო იქნეს.

recklessness ['rɛkɪlɪsnɪs] გაუფრთხილებლობა; რისკიანი ქმედება.

reckon ['rɛkən] 1. განხილვა, ჩათვლა, მოფიქრება; 2. ანგარიშის გასწორება; გაქვითვა; 3. აღრიცხვა; 4. (ვინმეს) იმედით ყოფნა

reckoning ['rɛkəʊɪŋ] ანგარიში; გამოთვლა. Δ - of cost დანახარჯის გამოთვლა

reclaim [ri'kleɪm] 1. რეკლამაციის წარდგენა; 2. მოთხოვნით მიღება; (ფულის) დაბრუნება; 3. გამოყენება; უტილიზება; 4. გასწორება, გადაყვება; შეკეთება; აღდგენა; 6. (მიწის) ათვისება; მელიორაცია; ამოშრობა

reclamation [ˌrɛkɪə'meɪʃn] 1. გამოთხოვა (საქმისა); 2. სარჩელის წამოყენება; 3. თხოვნა დაბრუნების შესახებ; 4. რეკლამაცია; პრეტენზია; 5. გადაყვება, შესწორება; 3. რეკლამაციის წარდგენა

recognition [ˌrɛkə'gɪnɪʃn] 1. ამოცნობა; გამოცნობა (მაგ., სახეთა ამოცნობა, ნიშნების ან ხმის გამოცნობა); 2. განსხვავება, ვარჩევა; გამოჩვენება; 3. იურ. გამოძიება. **magnetic-ink character** ~ მაგნიტური მელნით დაწერილი ტექსტის გამოცნობა (ზოგიერთ ბანკში ჩეკების ავტომატური დამუშავებისას)

recognizance [ri'kɒnɪzəns] 1 ვინმეს მიერ სასამართლოს მიმართ აღებული ვალდებულება, რომ იგი სასამართლოში მოგვიანებით გამოცხადდება ბრალდების საპასუხოდ, ხოლო გამოუცხადებლობის შემთხვევაში ჯარიმას გადაიხდის; 2. წინდი; გირაო (თავდებობის პირობისათვის).

recognize ['rɛkəgnaɪz] 1 რაიმეს ან ვინმეს ამოცნობა; 2. ნანახი; გამოცნობილი; 3. სიტყვის მიცემა (მაგ., კრებაზე); 4. წინდის მიცემა; 5. დავალდებულება (სასამართლო წესით); 6. ოფიციალურად აღიარება; 7. (თავისი თავის დამარცხების ცნობა (მაგ., წინასაარჩევნო კომპანიისას).

recommendation [rɛkə'men'deɪʃn] 1. რეკომენდაცია; რჩევა; 2. დადებითი გამომხატება; დადებითი აზრი; შექება; 3. წარდგენა (ჯილდოზე და სხვ.).

recommit [ˌrɪkə'mɪt] ამერ. კომისიისათვის კანონპროექტის დაბრუნება დამატებით განსახილველად.

recompense ['rɛkəmpens] 1. კომპენსაცია, (ზარალის) ანაზღაურება; 2. (შრომის) ანაზღაურება; 3. (დამსახურებული) შერისძიება; დასჯა.

reconcile ['rɛkəsaɪl] 1. მოგვარება; დარეგულირება; 2. შესაბამისობაში მოყვანა; შეთანხმება; (ანგარიშების) შემოწმება; 3. ორი ანგარიშშის ან ხარჯთაღრიცხვის შედარება, შეჯერება; 4. (მოდაყვთა) შერიგება; 5. შეთანხმების მიღწევა.

reconduct [rɪˈkɔːndʌkt] იძულებით მიყვანა; მიცილება (მაგ., ბადრაგით).

reconsider [rɪˈkɔːnsɪdə] 1 კვლავ განხილვა; 2. (გადაწყვეტილების) გადახედვა; გადასინჯვა.

recording [rɪˈkɔːdɪŋ] 1. რეგისტრაცია; 2. რეგისტრი; 3. რეესტრი; 4. ოქმის შედგენა; ოქმის დაწერა.

recorify [rɪˈkɔːfɪz] 1. (კვლავ) დამტკიცება; 2. (კვლავ) გააფორმება.

reconstruction [rɪˈkɔːnstɹʌkʃn] 1. გადაკეთება; რეკონსტრუქცია; 2. აღდგენა; 3. გარდაქმნა; 4. რეორგანიზაცია. ახალი მოდელის მიხედვით აგება (შექმნა და სხვ.).
Δ - technique (ეკონომიკური მოდელის) გამოსახულების აღდგენის მეთოდი

reconsign(ment) [rɪˈkɔːnsaɪnmənt] (ტვირთის) გადამისამართება (გზაზე მყოფი საქონლის შესახებ)

reconversion [rɪˈkɔːnvɜːʃn] რეკონვერსია; სამხედრო მრეწველობის გადაკეთება ფართო მოხმარების საგნების საწარმოებლად

reconvert [rɪˈkɔːnvɜːt] 1. რეკონვერსიის ჩატარება; სამხედრო მრეწველობის გადაყვანა მშვიდობიან რელსებზე; 2. საწყის მდგომაროებაში დაბრუნება

reconviction [rɪˈkɔːnvɪkʃn] აღრე ნასამართლევი პირის გასამართლება; კვლავ გასამართლება.

record [ˈrɛːkɔːd] 1. ჩაწერა; რეგისტრაცია; 2. ჩაწერა; რეგისტრირება; 3. pl. სააღრიცხვო დოკუმენტები; 4. ფაქტოგრაფიული მონაცემები; 5. დაპრ. ჩანაწერი (ინფორმაციის სტრუქტურული ერთეული); 6. საბუღალტრო წიგნი, რეგისტრი; 7. pl. მონაცემები, ფაქტები; 8. *საინფ. მომს. მახასიათებელი* (აღამიან-კომპიუტერული დიალოგისა); 9. სარეკორდო. **Δ on** - ოფიციალური. - **s of billings** გამოწერილი ანგარიშების რეგისტრი; შექვეთისათვის გაგზავნილი ანგარიშების რეგისტრი. **book** - **s** საბუღალტრო წიგნი ჩანაწერი; **business** - საქმიანი წიგნი; ბიზნესის წიგნი; **plant** - **s** ძირითადი კაპიტალის სააღრიცხვო რეგისტრი

recorder [rɪˈkɔːdə] 1. ჩამწერი მოწყობილობა, რეგისტრატორი (მონაცემებისა); თვითჩამწერი (ხელსაწყო); 2. იურ. რეგისტრატორი. **Δ data** - მონაცემთა რეგისტრატორი; **digital** - ციფრული რეგისტრატორი (მაგ., ეკონომიკური პარამეტრებისა)

recording [rɪˈkɔːdɪŋ] 1. ჩაწერა, რეგისტრაცია; ჩანაწერი; 2. თვითჩამწერი; მარეგისტრირებელი. **Δ direct** - უშუალო ჩაწერა (საშუალებდო ჩაწერის ან გარდაქმნის გარეშე); **dual** - ორმაგი ჩანაწერი; **reference** - საკონტროლო ჩაწერა; **source** - საწყისი ჩანაწერი

recoup [rɪˈkuːp] 1. ანაზღაურება; კომპენსირება; 2. ამოგება (მაგ., კაპიტალდაბანდებისა); 3. დაქვითვა; დაკავება; 4. ანგარიშის ჩატარება; 5. დაანგარიშება.

recourse [rɪˈkɔːs] 1. (დახმარებისათვის) მიმართვა; (რაიმესადმი) დაყრდნობა (მაგ., მეთოდზე ან ფინანსურ ბაზაზე დაყრდნობის შესახებ); 2. გამოსავალი; გამოსავლის საშუალება; 3. იურ. რეგრესი (მაგ., *თამასუქის მიხედვით გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება*); რეგრესის უფლება; დაბრუნების უფლება (*თამასუქის მფლობელისა თამა-*

სუქის გამტევისაგან თანხის მიღებაზე). **Δ ~ to the capital market** კაპიტალების ბაზრისადმი მიმართვა; კაპიტალების ბაზრის გამოყენება; **with** - რეგრესით; **without** - to me „ჩემსკენ შემოუბრუნებლად“, „უკუმოთხოვნის გარეშე“ (შზღლუღული ინდოსამენტის სახე)

recover [rɪ'kʌvə] 1. გადახდევინება; ზღვევინება; უკან მიღება; ინკასირება; ვალის აკრეფა; 2. ანაზღაურება; 3. აღდგენა; 4. იურ. (საქმის) მოგება. **Δ to ~ damages** ზარალის კომპენსაციის მიღება; **to ~ one's credit** კრედიტუნარიანობის აღდგენა

recovery [rɪ'kʌvəri] 1. ანაზღაურება (მაგ., ზარალისა); 2. აღდგენა (ეკონომიკისა); გამოცოცხლება (საქმიანობისა); 3. რეგენერაცია (მაგ., გამოსახულებისა); 4. დაბრუნება (მაგ., ვალისა); 5. ინკასირება; გადახდევინება; ზღვევინება; 6. იურ. სასამართლოს გადაწყვეტილებით გადახდევინება, ვინდიკაცია; 7. ვინდიკაცია, სასამართლოს გზით ამოღება; 8. გამოჯანმრთელება.

recrimination [rɪ'krɪmɪneɪʃn] 1. ურთიერთ ბრალდება; ურთიერთ დაბრალება; 2. შემხვედრი ხასარჩელო განცხადება.

re-cross [rɪ'krɒs] განმეორებითი ჯვარედინა დაკითხვა (ექვმიტიანილ(ებ)ისა).

recruitment [rɪ'krʉ:tmənt] პირადი შემადგენლობის დაკომპლექტება

recusation [ˌrɛkjʉ:zɔ:ʃn] აცილება (მოსამართლის მიმართ; ნაფიც მსაჯულთა მიმართ).

rectification [ˌrɛktɪfɪ'keɪʃn] 1. გასწორება; დაზუსტება; 2. შეცდომის აცილება; 3. დაწმენდა; რექტიფიკაცია

rectify ['rɛktɪfaɪ] 1. გასწორება; შესწორება; 2. დაზუსტება; გაუმჯობესება; 3. აწყობა; მომართვა; 4. მათემ. გავრყევა.

recto [rɛktəʊ] რექტო (ფურცლის მხოლოდ წინა გვერდზე დაბეჭდილი ტექსტი; ჩვეულებრივ კენტ ნომრიანი გვერდი)

rectus in curia ღაო. („რეკტუ ინ კურია“) „სასამართლოში გამართლებული“

recur(rence) [rɪ'kʉ:rəns] გამეორება; დაბრუნება; პერიოდულობა (მაგ., ეკონომიკური კრიზისისა)

recusal [rɪ'kjʉ:zəl] მოსამართლის ან ნაფიცი მსაჯულის დისკვალიფიკაცია მიკერძობების გამო.

recycle [ˌrɪ'saɪkl] 1. გამეორებითი (ეკონომიკური) ციკლი; 2. ციკლის გამეორება; 3. (ნარჩენის) გადამუშავება; კვლავდამუშავება

red [red] 1. დებეტი; პასივი; დეფიციტი; 2. სლენ. სასარგებლო (წამოწყება); 2. სლენ. უსარგებლო; 3. ვალი; დავალიანება; 4. ამერ. სლენ. წითელი; კომუნისტური; რადიკალური; 5. ერთი ცენტი. **Δ in the ~** ამერ. სლენ. 1. ზარალით მომუშავე; 2. ბალანსის დეფიციტით მუშაობა; **to be the ~** 1. ვალში ყოფნა; 2. ზარალის ქონა; ზარალით მუშაობა

redaction [rɪ'dæksɪn] 1. რედაქტირება (მაგ., დისფლეს ეკრანზე), ლიტერატურული დამუშავება; 2. რედაქცია (მაგ., ეკონომიკური ტექსტის ვარიანტი); 3. გადამუშავებული (სარეკლამო) გამოშვება

redactor [ri'dektɔ] 1. (ტექსტის) შემდგენელი; 2. მასწორებელი, რედაქტორი
redargue [re'dɑ:ɡju] შოტლ. იურ. უარყოფა, მიუღებლობა (პრეტენზიისა და სხვ.)

red-cap, redcap ['redkæp] ამერ. მებარგული; (ტვირთის, ბარგის) გადამტანი

red-cent [red'sent] 1. ამერ. ერთცენტრიანი მონეტა; 2. საუბ. სპილენძის ფული; გრომ-კაპიკი. **Δ not worth a ~** საუბ. გრომ-კაპიკად არ ღირს; გახვერტილ გრომად არ ღირს (საქმიანი წამოწყების უარსაყოფად)

reddendo singular singulis ლათ. („რედუნდო სინგულარ სინგულის“): „ცალ-ცალკე მიმართებაში“ (საკითხის არსში წელომისას).

reddit ლათ. („რედიტ“): „ოვით გამოცხადდა“ (მინაწერი დასაკითხად გამოძახების უწყისში).

red dog flour ['red dɔ:ɡ flaʊ] დაბალხარისხიანი ხორბლის ფქვილი

redeem [ri'di:m] 1. გამოსყიდვა; დახსნა (მაგ., დაგირავებული ნივთებისა); 2. დაფარვა (ვალისა), გადახდა; 3. უკუმიღება, დაბრუნება (საკუთარი ნივთისა, საქონლისა და სხვ.); 4. შესრულება (მაგ., პირობისა); 5. გასწორება (მაგ., შეცდომისა), გამოსყიდვა; მონანიება (მაგ., დანაშაულისა). **Δ to ~ an error** შეცდომის გასწორება; **to ~ a loan** ვალის გადახდა; ვალის დაფარვა; სესხის განაღდება

redeemable [ri'di:mbl] 1. განაღდებადი; გადახდადი; დაფარვადი; 2. გამოსყიდვადი; 3. დახსნადი

redeeming [ri'di:mɪŋ] გამანაღდებაელი; მკომპენსირებელი; გადამხდელი

redemand [ri'di'mɑ:nd] 1. იურ. (რაიმეს) დაბრუნების მოთხოვნა; 2. კვლავმოთხოვნა

redemption [ri'dɛmpʃn] 1. გამოსყიდვა (მაგ., თამასუქისა); დახსნა; 2. დაფარვა (მაგ., ვალისა); დაბრუნება; 3. (დანაშაულის) მონანიება; 4. განთავისუფლება; ბრუნვიდან ამოღება; 5. შესრულება (მაგ., ვალდებულებისა). **Δ ~ in gold** ოქროზე გადაცემა; **to postpone ~** (ფასიანი ქალაღების) გამოსყიდვის გადავადება; გაცვლის გადავადება. - **fund** დაფარვის ფონდი; - **price** ამოსასყიდი ფასი; ამოსასყიდი კურსი (ღირებულება)

redhibition [redhi'bɪʃn] მყიდველის მიერ ყიდვა-გაყიდვის აქტის ცალმხრივი შეცვლა

red ink [red'ɪŋk] 1 (ბალანსის) უარყოფითი სალო; 2. საბიუჯეტო სახსრების ლეფიტიტი

redirect [ri'di'rekt] 1 გადამისამართება; სხვა მისამართით გაგზავნა; 2. კვლავ დაკითხვა; 3. კვლავ გამოკითხვა.

rediscount [ri'diskaunt] (თამასუქის) განაღდება; კვლავალრიცხვა

redistribution [ri'dɪstrɪ'bju:ʃən] გადანაწილება; ხელახალი განაწილება. **Δ income** - შემოსავლის გადანაწილება

redistricting [ri'dɪs'trɪktɪŋ] 1. საარჩევნო უბნების გადანაწილება (ამომრჩეველთა რაოდენობის მიხედვით დანაწილება); 2. ქალაქის დარაიონება.

red label [ˌrɛdˈleɪbl̩] წითელი იარლიყი (ააღუბადი ტვირთის მონი შენის სახე)

Red Mike [ˌrɛdˈmaɪk] ამერ. სლენ. ცოლის მოძულე

redraft [ˌrɪːˈdrɑːf] 1. უეუგადაყვანადი თამასუქი, რეტრატა; კვლავ გზავნილი თამასუქი (ან წერილობითი ფასიანი ქაღალდი); 2. გამეორებითი პროექტი; გამეორებითი რედაქცია

redraw [rɪːˈdrɔː] უეუგადაყვანადი თამასუქის წარდგენა; რეტრატის წარდგენა

redress [ˌrɪːˈdres] 1. შესწორება; აღდგენა (მაგ., ბალანსისა); 2. ჩვეულ. იურ. ანაზღაურება, დაკმაყოფილება, სატისფაქცია; ზარალის ანაზღაურება

red tape [ˌrɛdˈtɛɪp] ამერ. სლენ. 1. ბიუროკრატია; 2. ქაღალდომანია.

reduce [rɪːˈdjuːs] 1. შემცირება (ფასის) დაკლება; 2. (ხარჯების) შეკვეცა; 3. (სხვა ვალუტად) გადაქცევა; გადაყვანა; 4. მათემ. შეკვეცა; 5. (ერთიან სისტემაში) მოყვანა. **Δ - in yield** ამოგების შემცირება, ნავაქრის შემცირება; **no - s** მყარი ფასები

reductio ad absurdum კლათ. („რედუქციო ად აბსურდუმ“): „აბსურდამდე დაყვანა“ (დაშვებული შეცდომიანი ვარიანტი მიღებული უასრო შედეგის შესახებ, ანუ ე. წ. „საწინააღმდეგოდან დაშვება“).

redundancy [rɪːˈdʌndənsɪ] 1. ჰარბი; ნაკარბი; ზედმეტი, ნამეტი; 2. მუშახელის სიჭარბე; 3. ზედმეტობა, ნამეტობა; სიჭარბე

reefer [ˈrɪːfɔː] ამერ. სლენ. 1. ვაგონ-მაცივარი; იზოთერმული ვაგონი; 2. დიდი სამრეწველო მაცივარი.

reek [rɪːk] სლენ. ქაღალდის ფულები (იხ. აგრეთვე **chink**)

re-entry [rɪːˈɛntri] უძრავი ქონების მიღება და ხელახლა შესახლება

re-examination [ˌrɪːɪɡzæmɪˈneɪʃn] მოწმისთვის მიცემული დამატებითი შეკითხვები (მეორე მხარის აღვოკატის მიერ ჯვარედინი დაკითხვის შემდეგ).

re-examine [ˌrɪːɪɡˈzæmɪn] აღვოკატის მიერ საკუთარი მოწმისათვის დამატებითი შეკითხვების დასმა მეორე მხარის აღვოკატის მიერ მისი ჯვარედინი დაკითხვის შემდეგ.

reexport [ˌrɪːˈɛksˈpɔːt] 1. რექესპორტი; 2. აღრე შემოტანილი საქონლის გატანა; რექესპორტირება

refer [rɪːˈfɜː] 1. მიმართვა; მითითება; 2. გაგზავნა (მაგ., დახმარებისათვის, საბუთის მისაღებად); 3. იურ. განსახილველად გადაცემა; 4. იშვ. ვალის გადატანა, გადაედება. **Δ - to drawer** „მიმართეთ ჩემის გამკეშ“ (ბანკის თანამშრომლის წარწერა გაუნაღლებელ ჩეკზე)

referee [ˌrɪːfɜːˈrɪː] იურ. რეფერი; არბიტრი; სამედიატორო მოსამართლე

reference [ˈrefrɛns] 1. ცნობა; 2. იხ. refer 1.; 3. შეტყობინება; 4. დაპრ. მიმართვა (მაგ., ეკონომიურ მონაცემთა ობიექტისადმი მიმართვის პროცედურა); 5. განსახილველად გადაცემა; 6. სარულუფლებიანობა, კომპეტენცია; 7. რეკომენდაცია; გამოხმარება; 8. რეკომენდატორი (პიროვნება); 9. ფარლობა; შეფარდება; კავშირი; 10. ეტალონი; სტან-

დარტი; 11. ცხრილის ან გრაფიკის სახით წარმოდგენა (ეკონომიკური ხასიათის მონაცემებისა მათი გამოყენების გასაადვილებლად); 12. საწყისი პირობები (მაგ., გარიგებამდე)

referral [ri'fɜ:rɔl] 1. განსახილველად გადაცემა; 2. სხვა სასამართლოში გადაზენილი საქმე; 3. სამედიცინოდ განწესება; 4. დასახმარებლად მიმართვა.

refinance [ri'faɪnəns] კვლავდაფინანსება; დამატებითი დაფინანსება

refinement [ri'faɪnmənt] 1. სრულყოფა; 2. ნატიფობა; 3. დასუფთვება (ფორმულისა და სხვ.).

refinery [ri'faɪnəri] ნავთობდამწმენდი ქარხანა; ნავთობგადამამუშავებელი ქარხანა (ან კომპანია)

reflate [ri:'fleɪt] წინა დონის აღდგენა (ფასისა); ეკონომიკის გეგმების გამოცდის აღკვეთა.

reflation [ri:'fleɪʃn] 1. რეფლაცია (დაცემული ფასების დონის აღდგენა); 2. ინფლაციის (ხელოვნური) განახლება; 3. ეკონომიკური ზრდის სტიმულირება (მაგ., ფინანსური შეზღუდვების შემცირებით ან გაუქმებით)

refloat [ri:'fləʊt] 1. სესხის კვლავგამოცემა; 2. კომპანიის რეორგანიზაცია (კაპიტალის სტრუქტურის შეცვლით)

reflux ['ri:'flʌks] 1. უკუღრება (მაგ., ფულისა); 2. უკუღრება; 3. კვლავღრება

reform [ri:'fɔ:m] 1. გადაკეთება; გასწორება; შესწორება; 2. გარდაქმნა, რეფორმა; 3. აღდგენა; კვლავწარმოქმნა

refresh [ri'freʃ] 1. (ინფორმაციის) აღდგენა; რეგენერაცია; 2. (მონაცემთა) განახლება

refresher [ri'freʃə] ადვოკატის პონორარი.

refrigerate [ri'frɪdʒəreɪt] 1. გაცივება; გაყინვა; 2. ცივ ადგილას შენახვა

refrigerator [ri'frɪdʒəreɪtə] ამერ. სლენ. ციხე; საპყრობილე.

refuge ['refju:dʒ] თავშესაფარი

refugee ['refju:'dʒi:] ლტოლვილი; დევნილი

refund [ri'fʌnd] 1. კვლავდაფინანსება; 2. (ზარალის) ანაზღაურება; (ვალის) გადახდა; 3. ფულადი დაწილდობა (საქონლის ყიდვის დასტურის ნიშნის [მარკის] წარმდგენისას. იხ. აგრეთვე **proof-of-purchase** (seal))

refunding [ri'fʌndɪŋ] ფინანს. რეფინანსირება (იხ. აგრეთვე **refund** 1.); 2. ძველი დავალიანების დაფარვა ახალი სესხის გამოშვებით. **Δ advance** ~ წინასწარი რეფინანსირება; **bonds** ~ ძველი ობლიგაციების ახალი გამოშვების ობლიგაციებით შეცვლა; **debt** ~ დავალიანების რეფინანსირება

refundment [ri'fʌndmənt] გადახდა; დაფარვა (ვალისა და მისთ.)

refund check [ri'fʌnd 'tʃek] (მომხმარებლის მიერ მალაზიაში საქონლის ყიდვისას) წარდგენილი ჩეკი; გადასახდელი (ანგარიშის) თანხა

refusal [rɪ'fju:zəl] 1. უარყოფა; კატეგორიული უარი; 2. პირველად არჩევის უფლება (მაგ., შეძენისას, ყიდვისას); 3. იურ. უპირატესი უფლება ოფერტის (ძირითად პირობებიანი სახელშეკრულებო წინადადების) მისაღებად ან უარსაყოფად

refuse [rɪ'fju:z] 1. უარის თქმა; უარყოფა; უკუგდება; აცდენა; 2. (წარმოების) ნარჩენი; გამოფიტული მადანი; 3. გამოუყენებელი. **Δ to ~ a bill** თამასუქის აქცეპტირებისაგან უარის თქმა; **to ~ payment** გადასხდისაგან თავის არიდება; გადაუხდელობა; **salable ~** რეალიზებადი ნარჩენ(ები)

refusenik [rɪ'fju:zɒnik] საუბ. პირი, რომელიც თანამშრომლობას გაუბრუნებს (სიტყვიდან **refuse** უარის თქმა.); გამქცევი

refutation [ˌrɪfju:teɪʃn] უარყოფა; უკუგდება. **Δ ~ of a method** მეთოდის უარყოფა

refute [rɪ'fju:t] უსაფუძვლობის დამტკიცება; უარყოფა (მაგ., ვალაუვალობისა, გაცორებისა და მისთ.)

reg. აბრ.: 1. *იხ.* register 1.. 2.. 2. *იხ.* register; 3. *იხ.* registration

regain [rɪ'geɪn] 1. დაბრუნებული თანხა; ამოღებული თანხა; 2. აღდგენა (ძველ პოზიციანზე) დაბრუნება; 3. დაწევა, მიერთება, მიმხრობა

regard [rɪ'gɑ:d] 1. გათვალისწინება; მხედველობაში მიღება; 2. განხილვა

regardless [rɪ'gɑ:dliʃ] 1. უყურადღებოდ; დაუფიქრებლად; 2. მხედველობაში მიუღებლად; ყურადღების მიქცევის გარეშე.

regenerate [rɪ'dʒenəreɪt] 1. აღდგენა, რეგენერაცია (მაგ., მარკეტინგული მონაცემებისა); 2. აღდგენილი, რეგენერირებული (მონაცემები, პარამეტრები); 3. გარდაქმნილი, გაუმჯობესებული; 4. *საინფ. მომს. დაპრ.* (ინფორმაციის) გადაწერის ოპერაცია

Regina probationum *ლათ.* („რეგინა პრობატორიუმ“): „მტკიცებულების დედოფალი“ (განსასჯელის მიერ დანაშაულის აღიარების კომპროტების უსუნაქსობა).

region ['ri:dʒiən] 1. სტატ. უბანი; არე, ზონა; 2. ქვეყანა; ქვეყნის რაიონი; რეგიონი; 3. (კვლევის) სფერო, უბანი; დიაპაზონი; 4. ადგილი (მაგ., დიაგრამაზე, გრაფიკზე). **Δ**

confidence ~ სტატ. სარწმუნო უბანი; **doubful** ~ სტატ. გადაწყვეტილების მიუღებლობის არე (უბანი); **work** ~ სამუშაო უბანი

register ['redʒɪstə] 1. რეესტრი; საბუღალტრო დავთარი; ჩანაწერთა წიგნი; 2., ყურნალი; რეგისტრი; მიმთითებელი; ოფიციალური სია; აღწერა; 3. რეგისტრი; (ინფორმაციის) მაგროვებელი; მარეგისტრირებელი (მექანიზმი); მთვლელი; 4. ჩაწერა; რეგისტრირება; 5. აღნიშვნა; (ხელსაწყოს) ჩვენება; 6. წიგნი ჩაწერა; 7. (მონაცემთა) დახსოვება; 8. (ყველა ნაწილი) ზუსტად მორგება; შესაბამისობაში მოყვანა; ზუსტად თანხედობა; 9. *კომპ. მეცნ.* სიტყვის სივრცე (მაგ., ასოციაციურ მესხიერებაში). **Δ to ~ s deed** გარიგების ნორატიულად დამტკიცება **address** ~ (მომხმარებელთა) მისამართების წიგნი; **cash** ~ სალაროს ყურნალი; **land** ~ კადასტრი, მიწის რეგისტრაცია, აღწერა და შეფასება; **voucher** ~ 1. საგადასახლო დოკუმენტების წიგნი, „ვაუჩერ“-რეგისტრი; 2. ნაღდი ფულის გაცემის სარეგისტრაციო ყურნალი

registrar ['redʒɪstrə:] 1. (შემოსული საქმის) რეგისტრატორი; 2. ობლიგაციების რეგისტრატორი; 3. მმჩ-ის თანამშრომელი, რეგისტრატორი; 4. ინფორმაციის სარეგისტრაციო მოწყობილობა; 5. სარეგისტრაციო ბიურო

registration ['redʒɪ'streɪʃn] 1. ჩაწერა, რეგისტრირება; 2. რეგისტრაცია, (სარეგისტრაციო) ჩანაწერი; 3. მმჩ-ი, მოქალაქეთა მდგომაროების აქტების ჩაწერა; 4. (ხელსაწყოს) ჩვენება; მთვლელის ჩვენება

registry ['redʒɪstrɪ] 1. რეგისტრატურა; 2. იხ. **registration** 1., 2., 3., 3. ჩანაწერთა ჟურნალი; რეესტრი; აღრიცხვის ჟურნალი

reglement ['reglɔnmənt] ფრანგ. რეგულირება; მოწესრიგება

regrade [ri'greɪd] 1. განმეორებითი კლასიფიცირება; 2. შეკეთება

regress [ri'gres] 1. რეგრესი, (ეკონომიკურად) დაცემა; 2. დაბრუნება, უკუმოძრაობა; რეგრესირება

regression [ri'greʃjən] 1. სტატ. რეგრესია; 2. უწინდელ მდგომაროებაში დაბრუნება; საწყის წერტილში დაბრუნება

Regula juris ლათ („რეგულა იურის“): „სამართლის წესები“; „სამართლის ნორმები“.

regular ['redʒjʊlə] 1. რეგულარული; სისტემატური; ნორმალური; 2. ჩვეულებრივი; 3. მუდმივი; 4. კვალიფიცირებული; პროფესიული; 5. სწორი; სწორად წარმოქმნილი. **Δ - brand** ჩვეულებრივი მარკა, რეგულარული გამოყენების მარკა [ნიშანი]; - **price** სტანდარტული საცალო ფასი (შეღავათის გარეშე); - **size** სტანდარტული (ზომისა)

regularizing [ˌregjʊləraɪzɪŋ] 1. რეგულარიზაცია; 2. (ენის) სტანდარტიზაცია

regulate ['regjuleɪt] 1. კონტროლირება, რეგულირება, მოწესრიგება; 2. (მოქმედების) შეზღუდვა, რეგულირება

regulation [ˌregjʊ'leɪʃn] 1. რეგულაცია; მოწესრიგება; რეგულირება; 2. (პროცესის) სტაბილიზაცია; 3. წესი; ინსტრუქცია; 4. pl. ტექნიკური პირობები; ტექნიკური ნორმები; 5. დადგენილება; განკარგულება; 6. დანაწესი, დანიშნულება, მითითება; მიწერილობა, მოწერილობა. **Δ - D D** - წესი (გაერთიანების წევრი ბანკების ოპერაციების სარეგულაციო წესი); - **M M** - წესი (ამერიკის ბანკების მეშვეობით ევროდოლარების ნაკადის სარეგულაციო წესი); - **Q** ამერ. **q** - წესი (რომელიც კრძალავს 30 დღეზე ნაკლებ დროში მანკიდან გამოტანილი ფულის პროცენტის გადახდას)

regulator ['regjʊlətɔ] 1. მარეგულირებელი, რეგულატორი; 2. სტაბილიზატორი

rehabilitate [ˌri:(h)əbɪlɪteɪt] 1. აღმწავის აღდგენა უფლებებში; რეაბილიტაცია. 2. მუშაუნარიანობის აღდგენა; 3. რეკონსტრუირება; შეკეთება; აღდგენა. **Δ monetary** - ფულადი მიმოქცევის გაჭანსაღება

rehear [ˌri:hiə(rɪŋ)] საქმის კვლავ მოსმენა (სასამართლოში)

reimburse ['ri:m 'bɜ:s] 1. ანაზღაურება, კომპენსირება; დაბრუნება; 2. დაფარვა (მაგ. ვალისა); გადახდა

reimport [re'ɪmpɔ:t] 1. რეიმპორტი, ადრე შემოტანილი საქონლის გატანა; 2. რეიმპორტირება; კვლავიმპორტირება; 3. pl. რეიმპორტირებული საქონელი; კვლავიმპორტირებული საქონელი

reinforce [ˌrɪːɪn'fɔːs] გაძლიერება; განმტკიცება (ინფორმაციისა, ფაქტ(ებ)ისა.

reinstatement [ˌrɪːɪn'steɪtmənt] 1. უწინდელ იურიდიულ უტფლებებში აღდგენა; 2. ძიების განახლება.

reinsurance [ˌrɪːɪn'ʃʊərəns] კვლავდაზღვევა, ხელახლა დაზღვევა; განმეორებითი დაზღვევა. **quota share** ~ კვოტური კვლავდაზღვევა (როდესაც ხელახლა დაზღვევის ყოველი გარიგებისას თავისი წილი ერგება)

reinsurer [ˌrɪːɪn'ʃʊərə] ხელახლა დაზღვევეი; განმეორებით დაზღვევეი

reinvest [rɪːɪn'vest] 1. რეინვესტირება (კაპიტალის) კვლავჩადება; კვლავმოთავესება; 2. უფლებებში აღდგენა

reissue [ˌrɪ 'ɪʃuː] 1. განმეორებითი გამოცემა; კვლავგამოცემა; 2. კვლავ გამოშვება (მაგ., აქციისა, ობლიგაციისა)

reject [ˈrɪːdʒekt] 1. უკუგდება; მიუღებლობა; 2. უარყოფა; 3. წუნდება; 4. დახარისხება; 5. წუნი; 6. დაწუნებული (საქონელი, პროდუქცია, დეტალი); 7. ჩამოწერა; 8. უარყოფა. **Δ to ~ an offer** ოფერტზე უარის თქმა; **to ~ credit** კრედიტის გაუცემლობა

rejection [rɪ'dʒekʃən] 1. წუნდება; დახარისხება; 2. (საქონლისაგან) უარის თქმა; 3. ჩაზშობა, რევექცია

re-join [ˌrɪː'dʒɔɪn] კვლავ შეერთება; კვლავდაკავშირება

rejoinder [rɪ'dʒɔɪːndə] 1. ადვოკატის ხელმეორედ გამოსვლა სასამართლოში მოპირიანის საპასუხოდ; 2. შეპასუხება; პასუხი; 3. კრიტიკის პასუხი.

relapse [rɪ'ləps] შემტირება; დაცემა (მაგ., ფასისა)

relata refero ლათ. („რელატა რეფერო“); „ქვეყნები მოყოლილს“ ანუ „გადმოგ(კვმ) რაც გაეციონე“. ბერძენი ისტორიკოსი *პეროდოტე*, „ისტორია“, VIII, 152.

relate [rɪ'leɪt] 1. კავშირის დაყარება; 2. პირადად კონტაქტის დამყარება; 3. ნათესაყად ყოფნა

relation [rɪ'leɪʃn] 1. კავშირი; დამოკიდებულება; 2. ფარდობა; შეფარდება; კანონზომიერება; 3. ნათესაყი; 4. ინფორმაციის წარდგენა; სასამართლოში განცხადების შეტანა. **Δ business** ~ სსაქმიანი კავშირები; საეკრო ურთიერთობები; **savings-income** ~ დანაზოგის ფარდობა შემოსაყვალთან

relational database [rɪleɪʃeɪnəl 'deɪtəbeɪz] რელაციურ (იერარქიულ) მონაცემთა ბაზა (რომლიდანაც მონაცემები ერთდროულად სხვადასხვა მარშრუტით ინდივიდუალურ მომხმარებლებამდე მიდის)

relationship [rɪ'leɪʃəɪʃɪp] (ურთიერთ) დამოკიდებულება; (ურთიერთ)კავშირი; ურთიერთდამოკიდებულებანი; კავშირი

relative ['relatɪv] 1. დაყავშირებული; 2. ფარდობითი; პირობითი; 3. ფარდობითი რიცხვი; ინდექსი; 4. შესაბამისი; 5. ნათესაყი (ქალი ან კაცი). **Δ specific-cycle** ~ სკერძო ციკლის ფარდობითი მაჩვენებელი (მოცემული ციკლისას; ფაქტიური სიდიდის ფარდობა საშუალო მნიშვნელობასთან)

relator [riˈleɪtə] 1. ვანმეხადებელი; პროკურორის მრჩეველი კერძო პირი, რომელიც რეკომენდაციას აძლევს პროკურორს წამოიწყოს პროცესი (ხვეულებზე საზოგადოებრივი ორგანიზაციის წინააღმდეგ); 2. ინფორმატორი. ფაქტების მომწოდებელი.

relax [riˈlæks] 1. შესუსტება (მაგ., კავშირებისა); დასუსტება; 2. დეფორმირება

relaxation [ˌriːlæksɪʃn] 1. შემცირება, დაცემა (მაგ., აქტიურობისა); 2. იხ. relax 1.; 3. იურ. ნაწილობრივი (ან სრული) განთავისუფლება (გარიმისაგან, გადასახადისაგან და მისთ.); 4. რელაქსაცია, საწყის მდგომარეობაში დაბრუნება.

release [riˈliːz] 1. იკონმეს განთავისუფლება; ციხიდან გამოშვება ; 3. ვინმეს სასარგებლოდ საკუთარ უფლებებზე უარის თქმა; 4. გამოთავისუფლება (მაგ., კაპიტალისა); გამოშვება; გაშვება (ხელზე გაცემა); 5. ნებართვა; 6. ნებართვის მიცემა; ნებართვის აღება; 7. გამოქვეყნების ნებართვა; ნებადართული პუბლიკაცია; 8. განართვა; განბლოკირება (მაგ., ელემენტისა); 9. გასაყიდად გამოტანა; 10. ახალი პროდუქციის გამოშვება; 11. იჯარით გაცემა; არენით გაცემა. **Δ - a claim** სარჩელისაგან განთავისუფლება. **Δ - of hoarder gold** ოქროს დეტენავერაცია, ოქროს საგანძურისაგან გამოტანა

relend [riˈlend] კვლავსესება; (ფულის) განმეორებითი სესება

relevance [ˈrelɪvəns] 1. განხილვად საკითხთან კავშირში; 2. დროულობა; მართებულობა; შესაბამისობა; 3. აქტუალურობა; 4. მნიშვნელობა; 5. არსებობა; 6. რევეანტურობა.

reliability [riˌlaɪəbɪlɪti] 1. საიმედოობა; უმტყუნებლობა; შეუფერხებლობა; 2. უტყუარობა; უეჭველობა; უცილობლობა; 3. (მანქანის მუშაობის ან მექანიზმის ქმედების) უსაფრთხოობა

reliable [riˈlaɪəbəl] 1. სარწმუნო; 2. სანდო; უტყუარი; 3. საიმედო; 4. მტკიცე

reliance [riˈlaɪəns] 1. ნდობა (ინფორმაციისაღმი, მონაცემებისაღმი); 2. გამოყენების ხარისხი; დამოკიდებულება

relief [riˈliːf] 1. შემწეობა; დახმარება (მაგ., უშუშვერობისას); 2. გადახდისაგან განთავისუფლება; 3. ფასიანოკლება (მაგ., გადახდისას); 4. მრავალსახეობა; კონტრასტი; 5. დაწევა, მოშვება; 6. შემსუბუქება (ტკივილისა და სხვ.); ნუგეში; ცვლილება; სხვადასხვაობა.

reload [ˌriːləʊd] 1. იაფად ყიდვა და ძვირად გაყიდვა; 2. გადატვირთვა

relocation [ˌriːləʊˈkeɪʃn] 1. გადაადგილება (ერთი ადგილიდან მეორე ადგილზე); გადანაცვლება; 2. დაპრ. (მეხსიერების) გადანაწილება

reluctant [riˈlʌktənts] წინააღმდეგობის გამწევი, ძლიერ დამუშავებადი

rely (on, upon) [riˈlaɪ] დაიმედება; დანდობა; მიხდობა; დაჭერება, დარწმუნებით ყოფნა

remain [riˈmeɪn] 1. უფლება უძრავ ქონებაზე, რომელიც მეპატრონეს დაუბრუნდება იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ; 2. ნარჩენი (ვალისა); 3. ნაშთი (მათემატიკაში); 4. დარჩენილი საგანი (ან საგნები).

rem acu tetigist ლათ. („რემ აკუ ტეტიგისტის“) : „შენ ნემსით შეეხე საქმეს“ (ანუ 'სუსტად მიხანაში მოარტყი; საქმის არსში სუდმიწყენით გაერკევი).

remand [rɪ'mɑ:nd] პატიმრის დროებით განთავისუფლება (სასამართლო პროცესის განახლებამდე).

remainder of debt [rɪ'meɪndəɹəv'deɪt] ვალის ნარჩენი

remanent ['reməmənt] 1. ნარჩენი; ბოლო, დარჩენილი ნაწილი; რემანენტი; 2. იურ. სასამართლოს მიერ განსახილველად გადადებული საქმე; 3. შემდგომ სესიაზე განსახილველად გადადებული საკითხი (პარლამენტის სხდომებისათვის)

remargining [rɪ'mɑ:dʒɪnɪŋ] დამატებითი მარჯის შეტანის მოთხოვნა.

remark [rɪ'mɑ:k] 1. შენიშვნა; 2. მითითება; 3. ჩანიშვნა; 4. დაკვირვება; 5. იშვ. ჩვენება

remarketing [rɪ'mɑ:kɪŋ] განმეორებითი მარკეტინგი, რემარკეტინგი (მაგ, საქონლის „გაცოცხლებით“ რეკლამით და ახალი ბაზრით)

remedy ['remɪdi] 1. სამართლებრივი დაცვის საშუალება; სიმაართლის დაცვის მეთოდი; 2. ზარალის ან ზიანის ანაზღაურება; 3. დახმარება ზარალის ან ზიანის ასანაზღაურებლად.

reminder [rɪ'maɪndə] შეხსენება; განმეორებითი წერილობითი შეტყობინება

remission [rɪ'mɪʃn] 1. პატიმრობიდან განთავისუფლება; 2. განაჩენის გაუქმება, რემისია; 3. პატიმრობის ვადის შემცირება; 4. უფლებზე უარის თქმა; 5. რემისია (საანგარიშო თანხის დამრკველება, შემცირების გზით); 6. (გადასახადისაგან) განთავისუფლება; 7. ფასჩამოკლება; შეღავათი.

remittent [rɪ'mɪtənt] ფულის გადაგზავნა.

remittance [rɪ'mɪtəns] 1. რემიტირება, გადაგზავნა (მაგ, ფულისა); გადატანა; 2. ფულადი გზანილი, რემესა; 3. გადახდა. **Δ - s and pensions** ფულადი გზანილები და პენსიები

remittee [rɪ'mɪ'ti:] რემიტენტი (მაგ, ფულადი გზანილის მიმღები, თამასუქის მიმღები)

remitter [rɪ'mɪtə] ფულის გადამგზავნი, რემიტერი

remnant ['remnənt] ნარჩენი (მაგ, პროდუქტისა)

remote [rɪ'məʊt] 1. დაშორებული; დისტანციური; 2. (შორ) მანძილზე მოქმედი. **Δ - access** დაპრ. დისტანციური მიმართვა (მაგ, დიალოგის რეჟიმში — ეკონომიკურ მონაცემთა ბაზისადმი); ~ **control** დისტანციური მართვა (მონაცემებისა); ~ **job entry** დავალებათა შორიდან შეტანა; ~ **job output** დავალებათა შორიდან გამოტანა; ~ **აღი** დაშორებული მომხმარებელი, დისტანციური მომხმარებელი

removal [rɪ'mu:vəl] 1. მოცილება; აცილება; მოშორება; 2. შეეკლა, გამოსწორება; 3. გადაადგილება, გადასვლა

remove [rɪ'mu:v] 1. გადატანა; გადაგზავნა; 2. გადაადგილება; 3. მოშორება, მოცილება; გამორიცხვა

remunetate [ri'mju:nəreit] ანაზღაურება; კომპენსირება; გადახდა

remunerative [ri'mju:nərətiv] ხელსაყრელი, მოხერხებულო; კარგად ანაზღაურებადი

render ['rɛndə] 1. წარდგენა (მაგ., ანგარიშისა); 2. (დახმარების) აღმოჩენა, გაწევა; 3. (დასკვნის) გამოტანა; 4. გამოხატვა; დაფორმულება; 5. თარგმნა (ერთი ენიდან მეორე ენაზე); 6. (სხვა სიტყვებით) გადმოცემა; 6. რაიმედ გადაქცევა.

render aid ['rɛndə aɪd] დახმარების გაწევა

render a report [ˌrɛndərə're'pɔ:t] ანგარიშის ჩაბარება

render a verdict [ˌrɛndərə'verdɪkt] ვერდიქტის გამოტანა

rendu *à franco*

renegotiation [ˌrɛnɔ:ɡɔʃɪ'eɪʃn] გადახედვა (კონტრაქტის ან ხელშეკრულების პირობებისა)

renew [ri'nju:] 1. განახლება; აღდგენა; რესტავრირება; 2. განმეორება; 3. გაგრძელება (მაგ., მოქმედების ხანგრძლივობისა)

renewal [ri'nju:əl] 1. აღდგენა; განახლება (მაგ., პროცესისა); 2. (მარაგის) შევსება; 3. აღდგენითი შეკეთება (მაგ., გაცვეთილი მექანიზმის ახლით შეცვლა); 4. გაგრძელება, პროლონგაცია (მაგ., თამასუქისა); 5. ახალი სესხის გაცემა ძველის ნაცვლად; 6. ეკვივალენტური შეცვლა

renounce [ri'naʊns] 1. უარის თქმა ('უფლება'სე, აქცია'სე და სხვ.); 2. უარყოფა; უკუგდება; 3. გადადგომა

renovation ['rɛnə'ʊʃɪn] 1. აღდგენა; რენოვაცია; 2. რეკონსტრუირება; მოდერნიზება; გაუმჯობესება; ძველი მოწყობილობის ახლით შეცვლა; რენოვაცია

rent [rent] 1. რენტა; საიჯარო გადასახადი; 2. ბინის ქირა; 3. გაქირავება; 4. *pl.* ამერ. მრავალბინიანი შემოსავლიანი (გასაქირავებელი) სახლები; 5. უძრავი ქონების გაქირავებით მიღებული მოგება. **Δ** - *in kind* ნატურალური რენტა, პროდუქტების სახით მიღებული შემოსავალი. **money** - ფულადი რენტა (გადასახადი); **nominal** - ამერ. ნომინალური რენტა; ძალიან დაბალი ბინის ქირა; **pure** - წმინდა რენტა; **quasi** - 1. ეკვივირენტა, ზედმეტი შემოსავალი; 2. საარენდო გადასახადი

rentable [rentbl] 1. რენტაბელური, შემოსავლიანი; 2. საიჯაროდ გადაცემადი; საარენდოდ გადაცემადი

rental ['rentəl] 1. საარენდო გადასახადის თანხა; 2. მეარენდეთა სია

rentcharge ['rentʃɛ:dʒ] თავისუფალ მფლობელობაში არსებული მიწის (მაგ., მულის) საიჯარო გადასახადი.

rente ფრანგ. რენტა; სარენტო ქალაქები

renter ['rentə] არენდატორი; მოიჯარე; დამქირავებელი

rent-free ['rent'fri:] საარენდო ან საბინაო გადასახადისაგან განთავისუფლებული

rentier [rɑntiɛ] 1. რანტიე; 2. ქაღალდის კაპიტალის მესაყუთრე

renting ['rentɪŋ] რენტინგი; არენდით გაცემა (მანქანებისა და მოწყობილობებისა, მოკლე ვადით, ექვს თვემდე; მოკლევადიანი არენდა; მათი შესყიდვა იკრძალება არენდის გამსკეში ორგანიზაციის მიერ, რომელიც გამოჰყოფს თანხას შეკეთებისა და მოდერნიზაციისათვის. ამასთან, რენტინგის საარენდო გადასახადი მეტია სალი ზინგო გადასახადზე. იხ. აგრეთვე **arrenda**, **leasing** და **hiring**)

renuociation [ri'noʊsi'ɔʃɪŋ] უარის თქმა (მაგ., აქციების ფლობაზე)

renvoi [,rɑn'vwa:] 1. უკუმიმართვა; კვლავ მიმართვა (კანონის მუხლის მოშველიებით); 2. დიპლომატის გაწვევა, გაძევება.

reopen ['ri:əpɪ] გამოძიების განახლება; ხელახლა მოსმენა;

reorder ['ri:'ɔ:də] 1. განმეორებითი შეკვეთა; 2. რეორგანიზება (მაგ., წარმოებისა)

reorganization [ri:,'ɔ:gnai'zɪʃɪŋ] 1. რეორგანიზაცია; გადაკეთება (მაგ., ფირმისა);

2. გაჯანსაღება, სანაცია (მაგ., წამგებიანი დაწესებულების გადარჩენა)

rep. (აბრ.) იხ. **report** 1.-აბრ. რეპ.

repair [ri'peɪ] 1. შეკეთება, რემონტი; 2. შეკეთების ჩატარება; 3. pl. საშემკეთებლო სამუშაოები

reparation [ri:peəri'ɔ:ʃɪŋ] 1. ანაზღაურება; რეპარაცია (მაგ., ფულადი ან ნატურალური გადასახადი); 2. შესწორება, გასწორება

repatriation [ri:'pætri'eɪʃɪŋ] რეპატრიაცია, სამშობლოში დაბრუნება

repay(ment) [ri'peɪmənt] დაბრუნება (მაგ., ფულისა); ვალის დაბრუნება; გადახდა; დაფარვა (სესისა); ანაზღაურება. **Δ - of debts** სესხების დაფარვა

repeal [ri'pi:l] 1. კანონის გაუქმება; 2. უკანონო ქმედებად ცნობა.

repeat [ri'pi:t] 1. გამეორება; 2. pl. გამეორებითი შეკვეთები; დამატებითი შეკვეთები

repetition [ri'pi:ʃɪŋ] 1. რაიმეს განმეორებით ჩადენა; 2. ერთობლიობა; 3. გამოყენების მრავალჯერადობა; პირდაპირი გამეორება, ასლი. **Δ - of crime** განმეორებითი დანაშაული; **- of offences** დანაშაულთა ერთობლიობა (ან რაოდენობა).

rephasing [ri'freɪzɪŋ] კვლავგანხილვა; გადახედვა; თანხის შეცვლა, თანხის გაზრდა

replace [ri'pleɪs] 1. შეცვლა; ჩანაცვლება; 2. შევსება; აღდგენა; 3. დაბრუნება

replacement [ri'pleɪsmənt] შეცვლა; ამოგდება (მაგ. ძირითადი კაპიტალისა); შენაცვლება

replanning [ri'plæniŋ] განმეორებითი დაგეგმვა, კვლავდაგეგმვა

replead [ri'pli:d] 1 მხარეთა დავის განახლება; 2. შემხვედრი საბუთების კვლავ წარდგენა.

replenishment [ri'plenɪʃmənt] (მარაგის) შევსება

replevin [ri'plevɪn] 1 საეინდიკაციო სარჩელი (იხ. აგრეთვე **recovery** 6.); სარჩელი

მოძრავი ქონების მფლობელობის დაბრუნების შესახებ სასამართლოს მიერ და-
ისრებული ვალის გადახდის შემდეგ.

replica [ˈreplɪkə] 1. დუბლიკატი; ზუსტი ასლი; 2. მოდელი; 3. რეპროდუქცია, ანა-
ბეჭდი

replicate [ˈreplɪkɪt] 1. ასლის გადაღება; გამრავლება; ტირაჟირება; 2. იშვ. გამეო-
რება; 3. პასუხის გაცემა; რეპლიკა

replot [ˈreplɒt] (გრაფიკის) აგება ახალი მონაცემებით; კვლავ აგება (დამატებითი
მონაცემების საფუძველზე)

reply [rɪˈplaɪ] 1. პასუხი (მაგ., გამოკითხვისას); 2. პასუხის მიღება; პასუხის გაცემა;
იურ. მოსარჩელის პასუხი

repo [ˈriːpoʊ] ამერ. სლენ. მოპარული და გაყიდული ავტომობილი

report [rɪˈpɔːt] 1. ანგარიში; შეტყობინება; ცნობება; 2. მოხსენება; 3. საბირჟ. რე-
პორტი, რეპორტული გარიგება; 4. ანგარიშის წარდგენა; ცნობის გაგზავნა; შეტყობი-
ნების გაგზავნა; 5. მოხსენების გაკეთება, მოყოლა; 6. აქტის შედგენა; აღწერა; 7. აქტი.
Δ - in full სრული ანგარიშის წარდგენა. **appraisal** ~ (ძირითადი კაპიტალის) შეფასე-
ბის აქტი; **call** ~ ამერ. საფინანსო ანგარიში; **general** ~ კრებსითი ანგარიში; **profit-and-**
loss ~ შემოსავლისა და დანახარჯების (დანაკარგების) ანგარიში; მოგებისა და წაგების
ანგარიში

reported case [rɪˈpɔːtɪd keɪs] პროცესების ანგარიშთა კრებულში (Law
Reports) პრეცედენტის სახით შეტანილი საქმე.

reporter [rɪˈpɔːtɜː] 1. ანგარიშვალდებული (პირი); 2. რეპორტიორი, კორესპონ-
დენტი

reporting [rɪˈpɔːtɪŋ] 1. ანგარიშიანობა; 2. ანგარიში; 3. რეპორტაჟი

repose [rɪˈpaʊz] 1. დაყრდნობა; დაფუძნება; 2. დასვენება; 3. იმედის ქონა; 4. უფლე-
ბის მინიჭება

reposit [rɪˈpɑːsɪt] 1. რეპოზიტო; 2. საცაემი შენახვა; შესანახად გადაცემა; 3. იშვ.
შეცვლა

repossess [ˌriːpəˈzɛs] 1 ნივთის უკან დაბრუნება, რომელსაც ვინმე კრედიტით
იძენს; 2 უძრავი ქონების დაბრუნება, რომელსაც კრედიტით ყიდულობენ.

repossession [riːpəˈzɛʃn] ქონების გამოსყიდვის აქტი (განს., ისეთი საგ-
ნებისათვის, რასაც კრედიტით ყიდულობენ).

re-present [reˈprɪzɛnt] 1. კვლავ წარდგენა (დოკუმენტისა); 2. გამოსახვა,
გამოხატვა

representation [ˌreprɪzənˈteɪʃn] 1. რეპრეზენტაცია; 2. ადვიკატის მიერ ვინმეს
წარდგენა. 3. გამოსახულება; სახე; ხატება; 4. მტკიცება; დამტკიცება; განცხადება;
5. წარმოდგენა; გამოსახვა; ჩაწერა; 6. აღწარმოება; 7. pl. აღნიშვნები; 8 დამოდღლება
(მაგ., ეკონომიკური ობიექტისა); იმიტაცია; 7. სტატ. (ფუნქციის) გამოსახვა, გამოსახ-
ვის მეთოდი, გამოსახვის ხერხი; 8 პოლიტ. წარმომადგენლობა. Δ trade ~ საეკპრო
წარმომადგენლობა

representative [ˈreprɪˈzɛntətɪv] 1. სავაჭრო აგენტი; წარმომადგენელი; 2. ტიპიური, ჩვენებითი, დამახასიათებელი; 3. უფლებამოსილი. 4. ქვედა პალატის წევრი. შენიშვნა: მას Congressman-საც უწოდებენ.

representor [ˈreprɪzɛntə] პირი, რომელიც სხვას უქმნის წარმოდგენას რაიმე საკითხზე.

reprice [rɛˈpraɪs] ფასების გადახედვა; გადაფასება, ახალი ფასების დაწესება

repricing [rɛˈpraɪsɪŋ] სხვა ფასებში გადაანგარიშება (გადაყენა)

reprieve [rɪˈprɪːv] 1. დროებით გადაადება; 2. დროებით შემსუბუქება; 3. განაჩენის ან სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების დროებით შეჩერება.

reprint [ˈrɪːˈprɪnt] კელაენაბეჭდი; რეპრინტი

reprisal [rɪˈpraɪzəl] (ლათ. repressalia-დან) იურ. რეპრესალია (ძიულებითი ზომა, მაგ., ერთი სახელმწიფოსი მეორეს მიმართ)

reprimand [rɪˈprɪmɑːnd] 1. ოფიციალური კრიტიკა; 2. საყვედური; შენიშვნა; 3. საყვედურის გამოტანა; 4. ოფიციალური შენიშვნის მიცემა.

reprivatization [rɪːˌpraɪv(ɪ)zɪz(ɪ)ʃn] რეპრივატიზაცია; დენაციონალიზაცია

repro [ˈreprəʊ] (აბრ.) იხ. reproduction აბრ. რეპრო .

reproducibility [ˌrɪːprɒdjuːsəˈbɪlɪtɪ] 1. აღწარმოებულობა; 2. ავტომატურ-პროგრამული აღწარმოებულობა (მაგ., რობოტიზებული ქარხანაში, ავტომატურ ხაზებიან საწარმოებში)

reproducing [ˌrɪːprɒdjuːsɪŋ] 1. აღწარმოება, რეპროდუცირება; 2. აღმწარმოებელი

repudiate [rɪˈpjʊːdiɪt] 1. უარის თქმა (მაგ., კონტრაქტის ან რაიმეს მიღებაზე); 2. ცალმხრივად გაყრა; განქორწინება; 3. უკუგდება (ერიანტისა, თეორიისა და სხვ.); 4. გადასახადის არგადახდა (განხ., სახელმწიფოსთვის).

reproduction [ˌrɪːprɒˈdjuːkʃn] 1. აღწარმოება (მაგ., კაპიტალისა, პროდუქტისა. ტერმინები "აღწარმოება", „მწარმოებლურობა“ და სხვები შემოიტანა აყად. პაატა გუგუშვილმა); 2. აღდგენა, გენერაცია (მაგ., კომპიუტერის მესხიერებაში ეკონომიკური მოდელის მონაცემებისა); 3. გამრავლება; 4. ასლი, რეპროდუქცია; 5. შობადობა; 6. მოსახლეობის აღწარმოება; გამრავლება

reprogram(m)ing [ˌrɪˈpreɪɡrɑːmɪŋ] პროგრამის გადაყეთება; განმეორებითი დაპროგრამება, კელადპროგრამება

repudiate [rɪˈpjʊːdiɪt] 1. ვაბათილება, ანუღირება, მიუღებლობა, უარის თქმა (მაგ., ვალის გადახდაზე); 2. განქორწინება

repugnance [rɪˈpɪɡnəns] შეუთავსებლობა; არათანმიმდევრობა; წინააღმდეგობრიობა (მაგ., კანონების ან ხელშეკრულების მუხლებისა).

repugnant [[rɪˈpɪɡnənt]] შეუთავსებელი; წინააღმდეგობრივი.

reputate [rɪˈpjʊːləɪt] პატივისცემის ღირსი; პატივცემული (პირი).

repulse [ri,pals] უარყოფა (ბრალისა, დანაშაულისა).

requaification [ri,kwalifikafn] განმეორებითი კვალიფიკაცია, კვლავკვალიფიკაცია

request [ri'kwest] 1 თხოვნა; 2. შუამდგომლობა; 3. მოთხოვნა; 4. გამოთხოვა (საქმისა); 5. შეთავაზება („დავაჯალოთ“, „გამოვიწეროთ“ ტიპისა).

require [ri'kwaɪə] 1. მოთხოვნის წაყენება; 2. ბრძანების გაცემა; 3. ახსნა-განმარტების წარდგენა ან გადაცემა.

requirement [ri'kwaɪəmənt] 1. მოთხოვნა; (აუცილებელი) პირობა; 2. მოთხოვნილება; საჭიროება; 3. pl. ტექნიკურ-ეკონომიკური მოთხოვნები. **Δ to meet** - ს 1. ტექნიკური პირობების დაკმაყოფილება; 2. მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება. **market** - ბაზრის მოთხოვნილება (გასაყიდად გატანილ ან გამოსატან საქონელზე); **sales** - მოთხოვნილების მოცულობა

requisite 1. (ლათ.-დან **requisitum** — აუცილებელი, საჭირო) რეკვიზიტი (დაწესებულების ფუნქციონირების აუცილებელი ფორმალური მისამართი, ფაქტი, ტელეფონი, ბანკში ანგარიშის ნომერი და ა. შ.); 2. აუცილებელი, მოთხოვნილი; საჭირო (საგანი და სხვ.)

requisition [,rekwi'ziʃn] 1. რეკვიზიცია (მაგ., სახელმწიფო ორგანოების მიერ ქონების სამუდამო ან დროებითი ჩამორთმევა ანაზღაურებით); 2. განაცხადი, მოთხოვნა; 3. მოთხოვნილება; 4. პირობა, მოთხოვნა (მაგ., გაყიდვისა, შესყიდვისა); 5. გადახდის მოთხოვნა; 6. ბრუნვაში გაშვება (მაგ., პროდუქციისა); გამოყენება.

requital [ri'kwaitl] 1. შურიძიება; რეპრესალია; 2. კომპენსაცია; ანაზღაურება.

requite [ri'kwaiə] ანაზღაურება; გადახდა; კომპენსაცია. **Δ in - of smth** (რამისთვის) საკომპენსაციოდ, ანაზღაურების მიზნით; **to - smb for his service** (ვინმეს) პატივისცემა მომსახურებისათვის

rereading [ri'ri:ɪd] განმეორებითი ამოკითხვა, კვლავამოკითხვა, კვლავწაკითხვა

rerecording [,ri:ri'kɑ:diŋ] გადაწერა; კვლავჩაწერა (მაგ., რეესტრში, კომპიუტერტის მეხსიერებაში)

reroute [,ri'ru:t] შემოვლა, შემოვლით მოძრაობა

rerun [ri'ɾʌn] 1. დაპრ. კვლავგასვლა, განმეორებითი გატარება (ამოცანისა კომპიუტერში); კვლავგაშვება; განმეორებითი გარეკვა (საკომპიუტერო პროგრამისა); 2. განმეორებითი ქმედება; 3. განმეორებითი ჩვენება (მაგ., ეკონომიკური ინფორმაციისა დისფლის ეკრანზე)

res ლათ. („რეს“) 1 საკითხი; საგანი (მსჯელობისა); საქმე; 2. ფაქტი; გარემოება.

resale [,ri:'seɪl] გადაყიდვა, ყიდვა და გაყიდვა

resell [,ri:'sel] გადაყიდვა; ყიდვა და გაყიდვა.

res gestae ლათ. („რეს გესტა“): სადავო საკითხის არსის ფაქტთან დაკავშირებული გარემოება;

res integra ლათ. („რეს ინტეგრა“) არც კანონითა და არც პრეცედენტის ანალოგიით დარეგულირებადი საკითხი.

res judicata ლათ. („რეს იუდიკატა“); ერთხელ განხილული საკითხის ხელშეორედ განხილვის დაუშვებლობის პრინციპი.

reschedule [ri'ʃedju:ɪ] გადავადება (ვალის) გადახდისა

rescheduling [ri'ʃedju:ɪŋ] კალენდარული გეგმის გადასინჯვა

rescind [ri'sɪnd] შეცვლა, ანულირება (მაგ. გადაწყვეტილების ანულირება, ხელშეკრულების მუხლ(ებ)ის შეცვლა); გაბათილება

rescission [ri'sɪʃiən] L შეწყვეტა; გაუქმება; ანულირება; განქარება

rescue ['reskjʊ:] 1. განთავისუფლება, განტვირთვა; 2. იურ. პატიშრობიდან იძულებით განთავისუფლება; 3. ხსნა; დახსნა; შევლა; 4. ვინმეს გადაჩენა დახრჩობისაგან-სიკვდილისაგან ან ტრამვისაგან; 5. ძალადობით მოპოვება, უკანონოდ მითვისება.

dump დაპრ. საავარიო განტვირთვა; ავარიული დამპი (მაგ. ოპერატიული მესხიერებიდან მონაცემების გადაწერა გარე მესხიერებამი ან ამობეჭდვა); - **point** დაპრ. აღდგენის წერტილი (პროგრამის კვლავვა შევებით)

re-search [ri'sɜ:ʃ] კვლავძიება; კვლავძებნა

research [ri'sɜ:ʃ] 1. კვლევა; გამოკვლევა; ძიება; შესწავლა; 2. სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაო; 3. კვლევის ჩატარება; 4. სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების ჩატარება

researcher [ri'sɜ:ʃə] მკვლევარი

reseat [ri'si:t] 1. გად აყიდვა (საქონლისა); 2. კვლავ შეწება (წერილის კონვერტისა)

reservation [rezə'veɪʃn] 1. დარეზერვება; 2. შენახვა, დატოვება; 3. პირობა; 4. ამერ. წინასწარი შეკვეთა; 5. რეზერვაცია

reserve [ri'zɜ:v] 1. რეზერვი; თადარიგში მყოფი; 2. მარაგი; მარჯაუა; 3. დარეზერვება; დაჭავენა; 4. გაუნაწილებელი მოგების ანგარიში. Δ - (for interest) პროცენტის საგადსახადო რეზერვი; - for taxes გადასახადების დასაფარავი რეზერვი; to build - ს რეზერვების შექმნა

reserves [ri'zɜ:vz] 1 დანაზოგები უცხოური ვალუტების სახით; 2 (im) შემდგომში გამოსაყენებლად გადანახული; 3 შენახვა; გადაღება; 4. დამატებითი შენიშვნა; 5. დაჯავშნა; წინასწარი შეკვეთა.

reset ლათ. („რესეტ“); დანაშაულის გზით მითვისებული ქონების გადაძალვა; 2. დამნაშაის მფარველობა ან გადაძალვა; 3 დამნაშავესთან შეკრა.

reship(ment) [ri'ʃɪpmənt] გადატვირთვა (ერთიდან მეორე ადგილზე); გადატანა

residence ['rezɪdəns] 1. ადგილსამყოფელი; 2. ყოფნის ხანგრძლივობა; 2. ბინა, სახლი

resident ['rezɪdənt] 1. მუდმივად მცხოვრები; 2 დაპრ. რეზიდენტი; (მონაცემების ან პროგრამის) რეზიდენტული ნაწილი; 3. წარმომადგენელი; 4. (im) ნიშანდობლივი

residue ['rezɪdju:] 1. ნაშთი; 2. ნარჩენი I(ყველა ხარჯის გასტუმრების შემდეგ).

resign [ri'zaɪn] განმეორებითი ხელწერა; განმეორებითი მონიშვნა.

resignation [.rɛzɪɡ'neɪʃn] 1 გადადგომა; სამსახურის მიტოვება; 2. თანამდებობაზე უარის თქმა.

resist [rɪ'zɪst] 1 წინააღმდეგობა; დაუმორჩილებლობა; 2. პირისპირ დადგომა; 3. (რაიმესაგან) თავის შეკავება.

resistance [rɪ'zɪstəns] 1. წინააღმდეგობა; წინააღმდეგობა; 2. (ომური ან რევოლუციური) წინააღმდეგობა

res nullius ლათ. („რეს ნულიუს“): უპატრონო საგანი ან ქონება.

resolution [.rɛzə'lu:ʃn] 1. გარჩევუნარიანობა; გარჩევითობა; 2. (პრობლემის) გადაწყვეტა; 3. ამოხსნა; მოხსნადობა; 4. დაშლა, დემონტაჟი; 5. გახსნა

resort [rɪ'zɔ:t] 1. თავშესაფარი, საფარველი; 2. იმედი; ნუგეში; 3. საშუალება; 4. საშუალების გამოყენება. **Δ to ~ to borrowing** ხესხის აღება; ხესხების გამოსაყოფად მიმართვა.

resource [rɪ'zɔ:s] 1. რესურსი; ბუნებრივი სიმდიდრეები; 2. pl. მარაგი, რესურსები; 3, pl. (ფულადი) საშუალებანი; 4. pl. (ბანკის) აქტივები; 5. pl. არსებობის საშუალებანი; 6. შესაძლებლობა, საშუალება, ხერხი. **Δ ~ allocation** 1. რესურსების განაწილება, მარაგის განაწილება; 2. დაპრ. (ცენტრალური პროცესორის) საშუალებათა განაწილება რამდენიმე მომხმარებელსა და რამდენიმე გარემოწყობილობას შორის

respondeat superior ლათ. („რესპონდეტ სუპერიორ“): „მაღლა მდგომი იყოს პასუხისმგებელი“. წესი, რომლის მიხედვითაც პრინციპალი პასუხს აგებს აგენტის ქმედებებზე ან დაქირავებული პასუხისმგებელია დაქირავებულის მოქმედებებზე.

respondentia [.rɛspɑn'dɛnʃɪə] ტვირთის ან გემის დაგირავებისათვის აღებული სესხი, ბოღმერეი (გერმანული სიტყვიდან **Bodmeri**)

response [rɪ'spɑns] 1. პასუხი; 2. (ეკონომიკური მონაცემების შესაბამისი) საპასუხო ქმედება; რეაქცია; 3. სტატ. მახასიათებელი; (პარამეტრების) დამოკიდებულება; 4. ამოქმედება; 5. (სამართლად) დაყოლა, მართვა; 4. (აპარატურის) მგრძობიარობა

responsibility [rɪ'spɑnsəbɪlɪtɪ] 1. პასუხისმგებლობა; 2. ვალდებულება; 3. ანერ. გადახდის უნარიანობა; 3. საიმედოობა; 4. მეურვე; 5. შეგნებულობა; გონიერულობა.

responsiveness [rɪ'spɑnsɪvɪnɪs] რეაგირებადობა (მაგ., პროცენტის ნორმის ცვლილებისადმი, კრედიტული პოლიტიკისადმი და მისთ.)

rest [rest] 1. ნაშთი, (ანგარიშის) საღლო; 2. უძრავობა; დადგომა (საწარმოსი, მანქანისა); 3. ინგლ. სარგებერო ფონდი; 4. შუალედი, პაუზა (მაგ., ეკონომიკურ ციკლებს შორის შუალედი); 5. დასვენება; არამუშა მდგომარეობაში ყოფნა; შესვენება; შუალედი; 6. უცვლელად ყოფნა; 7. (on, upon, in) პასუხისმგებლობის) დაკისრება; 8 ნარჩენი; დანარჩენი, სხვები. **Δ for the ~** 1. ნარჩენ თანხაზე (გაანგარიშებით); 2. რაც შეეხება დანარჩენებს; **to bring ~** გაჩერება (მაგ., სისტემისა, მანქანისა); შეჩერება (ტექნოლოგიური პროცესისა)

restante ფრანგ. „მოთხოვნამდე“, „მოკითხვამდე“ (წარწერა წერილის კონერტზე).

restart [ˌrɪːstɑ:t] 1. კვლავაშვება; კვლავამუშაება; 2. (პროგრამის) შესრულების განახლება (მაგ., საკონტროლო წერტილში ჩაწერილი ეკონომიკური პარამეტრებით)

restaurateur [ˌrestrɔ:tɜ:] ფრანგ. რესტორნის პატრონი (*სინონიმებია აგრეთვე restaurateur; restauranter*)

restitution [ˈrestɪju:t] 1. აღდგენა (პროცესისა); 2. ანაზღაურება (მაგ., ზარალისა); დაბრუნება (კანონიერი მესაკუთრისათვის); 3. (დეფორმირებული საგნის ფორმის) თვითაღდგენა; 4. რესტიტუცია (ლათ. *restitutio*-დან), ძველი უფლებრივი მდგომარეობის აღდგენა; ქონების დაბრუნება

resto [rɪtɔ] საუბ. რესტო, რესტორანი (*კანადური სლენგი*)

restock(ing) [ˌrɪstɔk(ɪŋ)] მარაგის შევსება

restoration [ˌrestɔˈreɪʃn] 1. აღდგენა; 2. შეკეთება; 3. რეკონსტრუქცია

restrain [rɪˈstreɪn] 1. შეზღუდვა; შეკავება; 2. ზღვრებში მოთავსება; 3. შეკავშირება; 4. დაკავება; დაკერა. **Δ to ~ M to N** M-ის შეზღუდვა N-ის ზღვრით

restraint [rɪˈstreɪnt] 1. შეკავება; შეზღუდვა; (მაგ., კრედიტისა); 2. აკრძალვა (მაგ., ვაჭრობისა); 3. იურ. დაკავება (პირისა). **Δ ~ of prices** იშვ. ემბარგო (*იხ. აგრეთვე embargo*)

restriction [rɪˈstrɪkʃn] 1. საგ. ეკ. ურთ. (ლათ.-დან *restrictio* — შეზღუდვა), რესტრიქცია, შეზღუდვა (საქონლის წარმოების, ექსპორტისა და გასაღების შეზღუდვა ფასების აწევის მიზნით და სხვ. მიმართავენ აგრეთვე კრედიტის, ვალუტის რესტრიქციას); 2. შეზღუდვა, შემოსაზღვრა; 3. შეზღუდვის ფუნქცია; 4. pl. შეზღუდვითი ღონისძიებები; 5. დამატებითი შენიშვნა, შესწორება; 6. დაბრკოლება; შეფერხება

restructure [ˈrɪːstrʌktʃə] სტრუქტურის შეცვლა, სტრუქტურის გადაკეთება

result [rɪˈzʌlt] 1. შედეგი; რეზულტატი (მაგ., შეფასების შედეგი, გამოკრებადი რეზულტატები, შედეგები); 2. (*from* პროცესის) შედეგად წარმოქმნა, გაჩენა; 3. (*in*; შედეგების ამოხვედვით) დამთავრება, დასრულება (მაგ., ეკონომიკური გათვლებისა)

resume [rɪˈzju:m] 1. გაგრძელება, განახლება (მაგ., ვაჭრობისა); 2. (სესხის) მიღება; კვლავადება; 3. შედეგების შეჯამება, რეზიუმირება

resume' [reˈzjumɔ] 1. რეზიუმე; კრებსვა (მაგ., ანგარიშების კრებსვა), შეჯამება; 2. შედეგები; დასკვნები

resumption [rɪˈzʌmpʃn] განახლება (მაგ., ვალუტის გაცემისა)

retabulation [rɪˈtæbjʊleɪʃn] კვლავდატაბულება (ეკონომიკურ მონაცემთა) შეტანა ახალ ტაბულაში

retail [ˈriːteɪl] 1. ცალობით გაყიდვა; 2. საცალო (მაგ. ვაჭრობა). **Δ ~ chain** საცალო ვაჭრობის მაღაზიების ქსელი (ერთი ფირმისა); - **distribution** ცალობით განაწილება; საცალო ვაჭრობის მაღაზიებისათვის განაწილება (სხვადასხვა საქონლისა)

retailer [ˈriːteɪlə] ცალობით მოვაჭრე; საცალო ვაჭრობის მაღაზიის გამყიდველი. **Δ ~ tag** რეკლ. (ტელერეკლამის ბოლოს) ცალობით მოვაჭრის შეტყობინება სარეკლამო საქონლის გაყიდვის პირობებისა და ადგილის შესახებ

retailing [ri:'teɪlɪŋ] 1. ცალობით ვაჭრობა (გაყიდვა); 2. ცალობით მოვაჭრე. ?-
institution საცალო ვაჭრობის დაწესებულება. franchise - ცალობით ვაჭრობა სპე-
ციალური კონტრაქტით; telecommunication - სატელეკომუნიკაციო საშუალებებით
ცალობით ვაჭრობა (ტელეფონით შეკვეთა, ანგარიშის კომპიუტერით გამოწერა)

retailment ['ri:'teɪlmənt] იხ. retailing 1.

retail park ['ri:'teɪl 'pɑ:k] ცალობით მოვაჭრეთა მაღაზიების პარკი (განსაკუთ-
რებით მდიდრული ლანდშაფტურ უბანში, აგარაკებზე და სხვ.)

retain [ri:'teɪn] 1. შენახვა (მაგ., მარაგისა); 2. (კომპიუტერულ მეხსიერებაში) დახ-
სომება; 3. დაჭირავება, აყვანა (ადვოკატისა); 4. ძალის შენარჩუნება

retainer [ri:'teɪnə] 1. აშერადვოკატისათვის საქმის წარმოების დავალება; 2. ადვო-
კატის წინასწარი ჰონორარი; 3. ჩამკერი, ფიქსატორი

retaliate [ri:'tæli:ɪt] 1. შემხივდრი დადანაშაულება; 2. საპასუხო ზომების მიღე-
ბა (რეპრესალია, მაგ., გაზრდილი გადასახადების დაწესებით); 3. საპასუხო დარტყმის
მიყენება (კონკურენტულ ბრძოლაში)

retaliation [ri:'tæli:'eɪʃn] საპასუხო ზომა, რეპრესალია; იმავე (ხერხით) ზღვეე-
ნება

retardation [ri:'tɑ:deɪʃn] 1. შენელება; (პროცესის) დაყოვნება; 2. გონებრივი
განვითარების დაყოვნება.

retention [ri:'tenʃn] 1. საგნის დაპატიმრების უფლება; 2. შენახვა; შენახვის
უფლება; 3. დახსომების მეთოდი; 4. დამატებითი ვადით დატოვება (სამხედრო სამ-
სახურში).

retiral [ri:'taɪrəl] სიტყვის retirement ამერიკული და 'შოტლანდიური ვარიანტი
(იხ. retirement).

retire [ri:'taɪə] 1. ბრუნვიდან ამოღება; გამოსყიდვა; (ვალის) დაფარვა; 2. დაშლა;
დემონტაჟი; 3. პენსიაზე გასვლა; **Δ to - a bill** თამასუქის დაფარვა (ვალის გადგენისას);
to - money from circulation ფულის ბრუნვიდან ამოღება

reticence ['relɪs(ə)ns] 1. სიჩუმე; დაფარვა; 2. 'შეკავებულობა. 3. დუმილი (დანა-
შაულზე); 4. ერთობლივი დაფარვა (დანაშაულებრივი ქმედებისა).

retired [ri:'taɪd] 1. დაფარული; განაღდებული (მაგ., თამასუქი); 2. პენსიაზე გასული

retiree [ri:'taɪə] პენსიონერი; სამსახურიდან გადამდგარი

retirement [ri:'taɪəmənt] 1. ბრუნვიდან ამოღება (მაგ., ფულისა); 2. გამოსყიდვა
(მაგ., აქციებისა); 3. დაფარვა (მაგ., ვალისა); 4. (მოწყობილობის) დემონტაჟი; მწყობ-
რიდან გამოსვლა; 5. პენსიაზე გასვლა; დათხოვნა; 6. მოხსნა (მაგ., მოძველებული სის-
ტემისა); ჩამოწერა; 6. დაგეგმილი უკანდახევა

retooling [ri:'tu:liŋ] ახალი ტექნიკით აღჭურვა; ახალი მოწყობილობების დაყენე-
ბა [ექსპლუატაციაში გაშვება]; აპარატურული განახლება

retort [ri:'tɔ:t] 1. რეპრესალიების მიღება (მაგ., ემბარგოს შემოტანა); 2. შედაცება

retraining [rɪˈtreɪnɪŋ] გადამზადება (მაგ., კადრებისა); კვალიფიკაციის ამოღლება
retreat [rɪˈtri:t] 1. თავშესაფარი; მიუსაფართა აღვლილი; 2. ფასიანი ქაღალდების სავაჭრო კურსის დაცემა; 3. უკანდახევვა, უკუსვლა.

retrenchment [rɪˈtreɪtʃmənt] 1. ხარჯის შემცირება; ეკონომია; 2. ტექსტის შემცირება

retrial [ˌrɪːˈtraɪəl] 1. საქმის კვლავ განხილვა; 2. გამეორებითი გამოყენება; 3. მოთხოვნათა გამეორება; ვლავმოთხოვნა.

retrieval 1. (ინფორმაციის) ძებნა; 2. აღდგენა, უწინდელ მდგომარეობაში დაბრუნება; 3. შესწორება (მაგ., საბუღალტრო ჩანაწერებისა, ეკონომიკური პარამეტრებისა); 4. დაბრუნება

retro [ˈrɛtroʊ] უკან, შებრუნებით; (პროცესის) დაბრუნებით

retroactive [ˌrɛtroʊæktɪv] 1 უკუძალის მქონე; წარსულ დროში ძალაში შესული; 2. შებრუნებით; უკან; 3. პროცესის დაბრუნებით;

retrocession [ˌrɛtrə(ʊ)ˈseɪʃn] რეტროცესია (მაგ., სადა ზღვევო რისკის გადასვლა მესამე ფირმის ხელში); უკუშეშობა, რეაქცია

retrospective [rɛtrəˈspektɪv] უკუძალის ქონა (მაგ., კანონის შესახებ).

retry [ˌrɪːˈtraɪ] სარჩელის განმეორებით განხილვა (სასამართლო პროცესის კვლავჩატარება).

return [rɪˈtɜ:n] 1. დაბრუნება, უკუსვლა; 2. კომერც. შემოსავალი, მოგება; 3. ფინ. თანხის დაბრუნება; 4. pl. დაბრუნებული საქონელი; დაბრუნებული ჩეკები (თამასუქები და სხვ.); 5. მოგების მიღება; შემოსავლიანობა; 6. ბრუნე; 7. წმირად; pl. ფინ. უწყისი; ანგარიში; სტატისტიკური ანგარიში; ანგარიშის მონაცემები; & pl. ოპერაციათა შედეგები; გამოთვლის შედეგები; აღწერის შედეგები; 9. საგად. საგადასახადო დეკლარაცია; 10. დაპრ. (კომპიუტერის მენსიერებისადმი) კვლავმიმართვა; 11. საინფორმაციო უკუაზრხი; 12. პოლიტ. ოფიციალური განცხადების გაკეთება, ანგარიშგება. **Δ to - a bill unpaid** გაუნაღლებელი თამასუქის დაბრუნება; **to maximize - s** მოგების მაქსიმიზება, მაქსიმალური მოგების მიღწევა; **budgeted** - ბიუჯეტური შემოსავლიანობა; **fair** - მოგების სამართლიანი ნორმა (ინვესტირებულ კაპიტალზე); **profit** - მოგება; **tax** - საგად. 1. საგადასახადო დეკლარაცია; 2. საგადასახადო შემოსავალი

returning officer [rɪˈtɜ:nɪŋ ɔ:fɪsə] საარჩევნო რწმუნებული (რომელიმე ოლქში).

reunion [rɪˈjuːnɪʊn] შეერთება; (რამდენიმე ან ორი ფირმის) კვლავგაერთიანება ერთიანი ნორმის აღდგენა

reuse ლათ. („რეუს“): იურ. საქალაქო (სასამართლო) პროცესზე მოპასუხე (pl. **rei**)

reuse [ˌrɪːjuːs] კვლავგამოყენება, განმეორებითი გამოყენება

trvalidate [rɪːvæˈlɪdeɪt] 1. ავრიდიული ძალის კვლავ მინიჭება; 2. კვლავ რატ-იფიციირება; 3. კვლავ დამტკიცება (კენჭისყრის შედეგისა და სხვ.).

revalue [rɪːˈvæljʊː] კვლავშეფასება; გადაფასება (მაგ., ვალუტისა მისი პარიტეტის გაზრდის მიმართულებით)

revamp [rɪːˈvæmp] 1. შეკეთება; გასწორება; 2. ნაწილობრივ შეკეთება; 3. გადაკეთება

reveal [ri'vi:l] 1. გახსნა; მხილება; 2. ჩვენება; შემჩნევა

revenue ['revɪnju:] 1. შემოსავალი; მოგება; 2. შემოსავლის წყარო; 3. pl. შემოსავლის მუხლები; 4. საფინანსო სამმართველო; 5. გადასახადებისა და შემოსავლების დეპარტამენტი

reversal [ri'vɜ:səl] 1. შექცევა; უკუმიმართულებით მოძრაობა, უკუმოძრაობა (მაგ., ფასებისა); 2. მობრუნება; გადატეხა; სამუშაოების მკვეთრი გარდაქმნა; 3. გაბათილება; ანულირება; შეცვლა; 4. ინვერსია

reverse [ri'vɜ:s] 1. შებრუნებული, საწინააღმდეგო (მაგ., ფინანსური პროცესის შესახებ); 2. უკუპროცესი; 3. შებრუნებული მტკიცება; 4. (მკვეთრი) უკუსვლა, უკუმოძრაობა; 5. შეცვლა, ანულირება; **Δ** – of coin მონეტის მეორე მხარე

reverse clipping [ri'vɜ:s 'klɪpɪŋ] დაეკრანება; შიგა ამოკვეთა (მაგ., მიკროეკონომიკური ობიექტის ნაწილისა, რომელიც რთულ უბანშია მოთავსებული)

reverse video [ri'vɜ:s 'vaɪdɪəʊ] უკუვიდეოგამოსახულება; ნეგატიური ვიდეოგამოსახულება (ობიექტისა)

reversibility [ri'vɜ:sə'bɪlɪtɪ] 1. შექცევადობა (მაგ., პროცესისა); 2. იურ. გასაჩივრებადობა, შეცვლადობა

reversionary [ri'vɜ:ʃənəri] ერთი მემკატრონის ხელიდან მისი სიკვდილის შემდეგ სხვა მემკატრონის ხელში გადასვლელი (საკუთრება).

reverification [ri'verɪfɪ'keɪʃn] კვლავმემოწმება; პერიოდული შემოწმება

reversion [ri'vɜ:ʃn] 1. რვეერსია: პირვანდელ მდგომარეობაში დაბრუნება; 2. გადაადგილება; 3. გარდაცვლილის ნდობით აღჭურვილისათვის გადახდილი თანხა.

revert [ri'vɜ:t] 1. უკუშექცევა, უკუმიმართვა (მაგ., პროცესისა); 2. იურ. წინა მესაკუთრის ხელში გადასვლა; 3. გადაბრუნება, უკუსვლა

reverter [ri'vɜ:ɪtə] 1. დაბრუნების უფლება; რვეერსია; 2. უფლების შებრუნება; 3. საკუთრების უფლების უკუგადასვლა პირვანდელ მფლობელთანა.

review [ri'vju:] 1. განხილვა; მიმოხილვა; 2. ანალიზი; გადახედვა, გადასინჯვა; 3. რეფერატი, რეცენზია; 4. შემოწმება (მაგ., კონსტრუქციისა); გადამოწმება (მაგ., საკრედიტო განცხადებისა, ფასებისა)

revile [ri'vaɪl] გინება; გაკიცხვა; შურააცხყოფა.

revise [ri'vaɪzə] 1. შემოწმება; რვეიზია; 2. შესწორება; 3. რვეიზიის (ანუ შემოწმების) ჩატარება; 4. გადახედვა.

revision [ri'vɪʒən] 1. გადასინჯვა; შემოწმება; რვეიზია; 2. შესწორება, დახუსტება (მაგ., ფასებისა); 3. გადამუშავება; მოდერნიზაცია

revival [ri'vaɪvəl] 1. გამოოცხლება (მაგ., ბაზრისა); 2. ძალაში კვლავმესვლა (მაგ., ხელშეკრულებისა); 3. აღორძინება

revive [ri'vaɪv] 1. განახლება (სასამართლო პროცესისა); 2. კვლავდაწყება; 3. (პატენტის მოქმედების ვადის) აღდგენა.

revocable [rɪ'vʌskəbl̩] შეცვლადი (მაგ., აქციათა კურსი); ანულირებადი; განქარებადი; გაუქმებადი.

revocation [ˌrevə'keɪʃn̩] იურ. 1. შეცვლა, ანულირება; გაუქმება; რევოკაცია; 2. მოქალაქეობის ჩამორთმევა

revoke [rɪ'vʌsk] პოლიტ. 1. შეცვლა; გაბათილება; ანულირება (ბრძანებისა, კანონისა და მისთ.); 2. გამოხმობა, გამოძახება

reward [rɪ'wɑ:d] 1. დაგილოება; წახალისება; 2. ფიქლო; 3. პრემია.

rewholesaler [rɪhɔʊl'sɛɪlɚ] 1. ბითუმად გადამყიდველი; 2. ბითუმად გადამყიდველი შუამავალი ფირმა

rework [rɪ'wɜ:k] 1. გადაყეთება, შეცვლა; 2. რეგენერაცია

rewrite ['rɪ:raɪt] ამერ. 1. გადაამუშავებული ტექსტი; 2. დასაბეჭდად გამოსადგებული ტექსტი; 3. გადაწერა; 4. გადაკეთება; 5. რედაქტირება; დასაბეჭდად გამოსადგება (რეკლამისა)

R/I. [ˈɑ:raɪ] ან **R.I.** (აბრ.) იხ. **reinsurance**

ribbon branding [rɪbn brændɪŋ] ლენტის დაწებვით მარკირება

rib joint [rɪb dʒɔɪnt] ამერ. სლენ. ბორღელი; მეძავთა სახლი.

rich [rɪtʃ] 1. ძვირფასი (მაგ., ქვა); 2. ფასიანი, ფასეული; 3. მდიდარი

riches [rɪtʃɪz] სიმდიდრე; სიუხვე

richly [rɪtʃɪ] 1. მდიდრად, (ძალიან) შეძლებულად; 2. საკმაოდ; სრულიად

richness [rɪtʃnɪs] 1. სიმდიდრე; 2. ფასეულობა; 3. სიუხვე; 4. ნაყოფიერება; მოსაყლიანობა; 5. სილამაზე; ბრწყინვალეობა

rid [rɪd] 1. თავიდან მოცილება; (რაიმესაგან) განთავისუფლება; 2. გასუფთავება; 3. საუბ. დამთავრება

ride [raɪd] 1. საფინანსო ოლქი (უბანი); 2. გადალახვა; დასაყუთრება; მისაყუთრება; 3. გამგზავრება; მგზავრობა; 4. მართვა (მაგ., ავტომანქანისა); **Δ - over** აცილება; მიუღებლობა (მაგ., პროტესტისა)

rider [raɪdɚ] 1. შედეგი; დასყენა; 2. დამატება; დამატებითი პუნქტი; დამატებითი მუხლი (დოკუმენტისა); დანართი; 3. აღონეი (მაგ., თამასუქზე დამაგრებული გადასაცემ წარწერებიანი დამატებითი ფურცელი; ის, რაც არ ეტევა თამასუქზე მისაწერად იხ. აგრეთვე **allonge**); 4. იმე. კომივიოიაფორი; 5. მათემ. დამატებითი ამოცანა (ან თეორემა)

rif [rɪf] ამერ. სლენ. 1. სამსახურებრივი დაქვეითება; 2. შტატების შეკვეცა.

riff [rɪf] ამერ. სლენ. 1. მსმენელის კეთილგანწყობის მიზნით მოგონილი სიახლეების თქმა; საუბრის თემიდან გადახრა; 2. სამრეწველი ვაგონ-მაცივარი.

rig [rɪg] 1. ტრანს. კომბინირებული სატვირთო ავტომანქანა; ტრაქტორი და ავტოფურგონი; 2. აღჭურვა; შეიარაღება; 3. საუბ. კოსტუმი; ტანსაცმელი; მანერა; ყაი-

და; ჩვეულება. **Δ to** - the market ფასიანი ქაღალდების კურსის ხელოვნური გაზრდა [გაბერვა]

right [raɪt] 1. უფლება; 2. pl. უფლებები; 3. pl. ნამდვილი ფაქტები; ნამდვილი მდგომარეობა; 4. pl. წესრიგი; 5. სწორი; ნამდვილი: საჭირო; 6. მოწესრიგება; 7. მარჯვენა მხარე; 8. კომპენსირება; (ზარალის) ანაზღაურება; 9. ამერ. სლენ. შეგობრული; წესიერი; საიმედო. **Δ - s and duties** უფლებები და მოვალეობები; - **of recourse** რეგრესის უფლება; უკუშოთხოვნის უფლება (ინდოსანტიანდმი); - **of redemption** გამოსყიდვის უფლება; **dividend** - დივიდენდის მიღების უფლება; **no voting** - საბირჟა აქც. ხმის მიცემის უფლების არქონა (აქციების გაყიდვისას); **patent** - ლიცენზ. საპატენტო კანონმდებლობა; **sole voting** - საბირჟა აქც. ხმის განსაკუთრებული უფლება (აქციების ყიდვა-გაყიდვისას)

rigorism ['rɪgərɪzəm] (ფრ.-ში *rigorisme*, ლათ.-დან *rigor* სიმკაცრე) რიგორიზმი (პრინციპებისა და წესების შეკატრად განუხრელად დაცვა, განსაკ. მორალურ საკითხებში)

rigorous ['rɪgərəs] მკაცრი; ზუსტი (მაგ., გათვლები)

ring [rɪŋ] 1. საბირჟო წრე (ა. წრის წევრებს განსაკუთრებული უფლება აქვთ საბირჟო გარიგებების მოწყობაზე; ბ. ბირჟის წევრებისათვის მრგვალად განლაგებული სკამები); 2. რინგი (კარტელური გაერთიანების ერთ-ერთი სახე); 3. რგოლი, წრე; 4. ხმა; ხმაძალღობა

ringer ['rɪŋə] ამერ. სლენ. 1. შესანიშნავი კაცი; 2. პირველხარისხოვანი საგანი; 3. ზუსტი ასლი; 4. პირი, რომელიც რამდენჯერმე (უკანონოდ) აძლევს ხმას.

ringster ['rɪŋstə] ამერ. სლენ. 1. პოლიტიკური ხროვის ან დაჯგუფების წევრი; 2. სპეკულანტების გაერთიანების წევრი

riot [raɪət] 1. აჯანყება; 2. აურზაური; 3. დროის ან თანხის ფუჭად ხარჯვა.

riot act ['raɪət 'ækt] 1. მონაწილეობა შეთქმულებაში (აჯანყებაში, აურსაურში); 2. ინგლ. საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის კანონი; 3. საუბ. მკაცრი გაფრთხილება.

riot squad ['raɪətskwɑ:d] სპეცდანიშნულების (საპოლიციო) რაზმი.

rip [rɪp] ამერ. სლენ. 1. მოპარული (ნივთი, საგანი); ნადავლი; 2. მოპარვა; 3. ნაძირალა; 4. დაჯარიმება; დასჯა; 5. წვეკტა; (გა)წვეკტა; 6. წარჭობა

riparian [rɪ'peəriən] 1. სანაპიროს(ი), ნაპირის (ა); 2. სანაპირო ზოლის (მიწის) მფლობელი

rip-off ['rɪp.ɒf] 1. ქურდობა; თაღლითობა; 2. არასინდისიერი კომპილაცია (მაგ., გადაშუშება (პროგრამისა, პროექტისა, სამეცნიერო შრომისა); 3. სხვისი (სამეცნიერო ან ლიტერატურული) ნაშრომის მიმთვისებელი; პლაგიატი; 4. შეშეკრება; შელაგათი (გადასახადის გადახდისას)

ripsnorter [ˌrɪpsnɔ:tə] ამერ. სლენ. 1. საოცარი, არაჩვეულებრივი პიროვნება; 2. ხმაურიანი კაცი.

rise [raɪz] 1. მატება (მაგ., ფასებისა), აწევა; ამაღლება; ზრდა; 2. დანამატი (ხელფასისა); 3. სამუშაოს დამთავრება; (სესიის, კონფერენციის, სხდომის) დახურვა; 4. წაწევა (სამსახურებრივი იერარქიაში). **Δ** - in price ფასიანი ქაღალდების კურსის (ან ფასის) მატება; - in quotation საბირჟ. კურსის მატება; - of stock აქციების კურსის ზრდა

rising ['raɪzɪŋ] 1. სამუშაოს დამთავრება; 2. დასვენების გამოცხადება.

rising of court ['raɪzɪŋəʊ ,kɔ:t] 1. სასამართლოს პროცესის დამთავრება; 2. (პროცესზე) შესვენების გამოცხადება.

rising vote ['raɪzɪŋ 'vəʊt] ადგომით ხმის მიცემის პროცედურა.

risk [rɪsk] 1. რისკი; 2. გარისკვა; 3. საშიშროება; საფრთხე; 4. მათემსაშუალო რისკი; 5. სადაზღვევო რისკი; 6. დაზღვეული პიროვნება; დაზღვეული საგანი; 7. განუზღვევლობის ხარისხი, ალბათობა, შესაძლებლობა. **Δ** at owner's - მფლობელის რისკზე; to run the - გარისკვა; - of error შეცდომის საფრთხე; buyer's - მომხმარებლის რისკი; credit - კრედიტული რისკი, სესხის გადაუხდელობის რისკი; in surance - სადაზღვევო რისკი; standard - ნორმალური რისკი (ალბათობა, რომელიც არ ცილდება სადაზღვევო შემთხვევის დადგომის გარკვეულ ზღვრებს); undue - გაუმართლებელი რისკი; vendor's - მიმწოდებლის რისკი

risk assets [rɪsk 'æzɪts] არალიკვიდური აქტივები (ხანგრძლივი ინვესტიციები და ხანგრძლივი სესხები).

riskness ['rɪsknɪs] გარისკვა; რისკის ხარისხი

risky ['rɪski] რისკიანი; სარისკო

rite [raɪt] 1. პროცედურა; ცერემონია; 2. წეს-ჩვეულება, წესი, რიტუალი. **Δ** oath - ფიცის დადების ცერემონია!

rites [raɪts] ზნე-ჩვეულება(ნი)

ritz [rɪts] საუბ. 1. მდიდარი, არისტოკრატიული სტილი; ფუფუნება; 2. თვითდაღჭერებული; ამაყი, ბაჟია

ritzzy ['rɪtsɪ] ამერ. სლენ. 1. დახვეწილი; ელეგენტური; 2. მდიდარი; მდიდრულად მცხოვრები.

rival ['raɪvəl] 1. კონკურენტი; მეტოქე; მოწინააღმდეგე; 2. კონკურენციის გაწევა; 3. მაკონკურირებელი (მაგ., საქონლის შესახებ)

rivalry ['raɪvəlri] მეტოქეობა; კონკურენცია

river ['rɪvə] 1. ამერ. სლენ. გამოცდა; 2. ნაკადი

rivest ['raɪvɪst] ამერ. სლენ. ფული; დოლარები.

Rly [ɑ:elwaɪ] ან rly. (აბრ.) იხ. railway აბრ. რყ/გზ; რყ. გზ.

Rm. [ɑ:cm] (აბრ.); 1. იხ. ream; 2. (room-დან) ოთახი; აბრ. ოთ. pl. ბინა; აბრ.

roadblock ['rəʊd'blɒk] 1. პრობლემა; 2. სირთულე

roam-a-phone ['rəʊmə,fəʊn] იმჟ. პორტატიული [გადასატანი] ტ; ხელით სატარებელი ანტენიანი სახლის ტელეფონი

rob [rʌb] მოპარვა; გაძარცვა.

robbery [rʌbrɪ] ძარცვა

robot ['rɒbʌt] რობოტი; მრავალფუნქციური დაპროგრამებული ავტომატი

robotics [rɒʊˈbɒtɪks] რობოტიკა (მეცნიერების დარგი, რომელიც ამუშავებს რობოტების აგებისა და გამოყენების საკითხებს, ადამიანის სხვადასხვა ფუნქციების - საწარმოო, კომერციული და ა. შ. - შესასრულებლად. იხ. აგრეთვე **robot**, **robotize**, **robotization**)

robotize ['rɒsbʊaɪz] რობოტიზება; ავტომატიზება (მაგ., წარმოებისა)

robotization [ˌrɒsbʊtaɪzeɪʃn] რობოტიზაცია; (წარმოების) ავტომატიზაცია რობოტების გამოყენებით (იხ. აგრეთვე **robotics**)

robust [rəˈbʌst] 1. მტკიცე (კონსტრუქცია, ხელსაწყო და სხვ.); 2. ძლიერი; 3. მძიმე

rock [rʌk] *სლენ.* 1. ძვირფასი ქვა; 2. ფული; დოლარი (იხ. აგრეთვე **jack**, **hard**); 3. ამერ. *სლენ.* ბრიყული შეცდომა; 4. ამერ. *სლენ.* როკის სტილის მუსიკის მოყვა, რული თინეიჯერი.

rod [rɒd] 1. როდი (5,0292 მ.); იხ. აგრეთვე *სინ.* **perch**; 2. გადატ. ძალა, ძალაუფლება; 3. ამერ. *საუბ.* რევილვერი; იარაღი.

Rogernomics ['rɒdʒəˈnɒmɪks] როჯერნომიკა (ახალი ზელანდიის მონეტარული ეკონომიკური პოლიტიკა დ. როჯერისა)

roll [rɒl] 1. (სახელობით) სია; უწყისი; 2. რულონი; 3. ამერ. *საუბ.* ფული; ფულის დასტა, ფულის შეკვრა; 4. ამერ. წინსვლა, წინ წაწევა (მაგ., კომერციულ საქმიანობაში); **Δ relief** - დახმარების ფონდი; **tax** - საგადასახადო სია; დაბეგრვადი ობიექტების სია

rollback ['rɒlˈbæk] 1. (საბაზრო ფასების) შემცირება; 2. დაპრ. დაბრუნება (მაგ., პროგრამის მიერ გაეღოლ წერტილში დაბრუნება კელავგაშვების მიზნით)

roll-call ['rɒlˌkɔːl] სახელობითი კენჭისყრა.

roll out ['rɒl ˈaʊt] ბაზარზე გატანა; აქტიურად გაყიდვა (საქონლისა)

rollout ['rɒlaʊt] ახალი საქონლის გაჩენა ბაზარზე

rollover ['rɒlˈəʊvə] ბანკ. კრედიტის პროლონგაცია (მაგ., ძველი ობლიგაციის ახლით შეცვლით)

room [ruː(ː)m] 1. ოთახი; 2. pl. ბინა; შენობა; საცხოვრებელი ადგილი; 3. ბინის დაკავება; ოთახის დაკავება; 4. შენობის გამოყოფა

roomage ['ruːmɪdʒ] ამერ. ადგილი, ფართი; ფართობი

roomer ['ruːmə] (ამერ.) იხ. ინგლ. **lodger**

root [ruːt] 1. მათემ. ფესვი; 2. ბაზა, საფუძველი; 3. მოსახლეობის საწყისი რაოდენობა (აღწერისას). **Δ** - of contract კონტრაქტის არსი

root of title ['ruːtəvˈtaɪtəl] 1. ძირითადი უფლებრივი დოკუმენტი, რომელიც ადასტურება გამყიდველის უფლებას საკუთრების გაყიდვაზე; 2. მიზეზი; წყარო

rope in ['rəʊp'ɪn] ამერ. სლენ. მოტყუება.

roster [rɑ:stə] 1. სამართალწარმოების ოქმი; 2. სია; რეესტრი (სასამართლო საქმის დასახელებებით და სხვა მონაცემებით).

rotation [rəʊ'teɪʃn] 1. მონაცვლეობა, პერიოდული გა მეორება; როტაცია; 2. ფინან. წრიული ბრუნვა, (კაპიტალ) ბრუნვა; 3. ავტ. სხვადასხვა სახის აქციების კურსების თანმიმდევრობითი ზრდა. **Δ in** - მონაცვლეობითი; რიგის მიხედვით; თანმიმდევრობით (განმეორება); **un** - პტოკავი გრაფიკით

rough [rʌf] ამერ. სლენ. 1. უხეშად მოპყრობა; ცემა; 2. სახიფათო; მძიმე; არასასურველი.

roughly [rʌfli] მიხლოებით; სავარაუდოდ; დაახლოებით (გამოანგარიშებების შესახებ)

round ['raʊnd] 1. პოლიტ. საგ. ეკ. ურთ. რაუნდი. (მოლაპარაკებათა) ტური; 2. ციკლი; სერია; რიგი; 3. წრე, ჯგუფი (მაგ., პიროვნებებისა, საქმიანობისა); 4. დამრგვალებული; დამთავრებული (მაგ., ხელშეკრულების ტექსტი, ფრაზა და მისთ.); 5. დამრგვალება; 6. დამთავრება, დასრულება. **Δ ~ into** 1. დამთავრება, დასრულება (მაგ., აქტის მიღებით); 2. განვითარება, გარდაქმნა (მაგ., პატარა საწარმოდან დიდ ფირმად); **~ off** 1. დამრგვალება (მაგ., რიცხვებისა, ფასებისა); 2. დამთავრება (მაგ., მოლაპარაკებისა, გარიგებისა); **to ~ downward** დამრგვალება პიკრე რიცხვისკენ; **to ~ upward** დამრგვალება დიდი რიცხვისკენ

round-robin servicing ['raʊnd 'rəʊbɪn 'se:vɪsɪŋ] დაპრ. ციკლური მომსახურება (რესურსების ციკლური გამოყენება დროის ფიქსირებული კვანტებით, განრიგით განაწილებულ დავალებათა შესასრულებლად)

round-trip [ˌraʊnd'trɪp] ამერ. მგზავრობა (ვასჯლის ადგილზე) დაბრუნებით

round-up ['raʊnd'ʌp] 1. ცნობათა ან შეტყობინებათა შეკრება; ინფორმაციის თავმოყრა; 2. ამერ. სლენ. 1. ჩასაფრება და დაჭერა (დამნაშავეთა ჯგუფისა); 3. თხოვნის დაკმაყოფილება.

roundup ['raʊndʌp] განმზოგადებელი (მაგ., პროცნობის შესახებ)

roup ['raʊp] ობ. auction

roul [raʊl] 1. ბრიტ. აღლევებულთა თავშეყრა; 2. ამერ. მასობრივი არეულობის მონაწილეთა დარბევა.

route [ru:t] 1. კავშ. ტრანს. საინფორმაციო მიმართულება, მარშრუტი; გზა; ტრაქტი; 2. მიმართულების აღება, მარშრუტის შერჩევა; კურსის აღება; 3. ნაკადურობა (მაგ., წარმოებითი პროცესისა); 4. ვადატ. საშუალება. ხერხი, გზა; **Δ en** - ფრანგ. გზაში (ტვირთის შესახებ); **~ sheet** ტექნოლოგიური პროცესის (განვითარების) მიმართულება;

routine [ru:ti:n] 1. მუშაობის ნორმალური (დადგენილი) რეჟიმი; გეგმითი სამუშაოების მიმდინარეობა; 2. დაპრ. (სტანდარტული) პროგრამა; ქვეპროგრამა; 3. ოპერაციათა დადგენილი თანმიმდევრობა; დადგენილი რიგი; რიგისობა; 4. იშვ. ალგორითმი; 5. რუტინა; 6. ყოველდღიური პროდილაქტიკა. **Δ ~ message** სასწრაფო შეტყობინება

routine maintenance [ru:ti:n ,meɪntəniəns] გეგმიური [რეგულარული] პროფილაქტიკა

routing [ru:tiŋ] 1. ტრასა; მარშრუტი; კურსი; 2. ტრასირება; დამარშრუტება; გზის გაკვლევა; 3. დაპრ. დამარშრუტება; (მონაცემთა გადაცემის) ტრაქტის დანიშვნა; 4. (პროცესის) მარშრუტინაცია

row [rou] 1. რიგი; მიმდევრობა; თანმიმდევრობა; 2. სტრიქონი, ბწყარი; 3. საუბ. რიგში ჩაყენება; რიგში ჩასმა; 4. მათემ. ერთ წრფეზე განლაგებული წერტილები; Δ - **matrix** მატრიცის სტრიქონი; **table** - ტაბულის სტრიქონი

row pitch [rou piʃ] სტრიქონის ბიჯი (ქალაღლის ლენტზე); ნაჩერეტთა ბიჯი (პერფოლენტზე)

royalty ['rɔiəlti] 1. ბრიტ. ლიცენზ. როიალტი (სალიცენზიო ფულადი ჭილდო, რომელსაც ლიცენზიტი იხდის სალიცენზიო ვადაში; იხ. აგრეთვე **licence**); 2. ინგლ. მიწის საყუთრების უფლება; 3. საგად. წიაღის დამუშავების (საიჭარო) გადასახადი; 4. საავტორო ჰონორარი (ყოველი გაყიდული წიგნის პროცენტული ანარიცხი). Δ - **on sales** საგად. სალიცენზიო გადასახადი (იანგარი შება საქონლის გაყიდვის პროცენტული ანარიცხის სახით)

rtn [ɑ:ti:ɛn] (აბრ. იხ. **return**)

rub [rʌb] დაბრკოლება, შეფერხება, სიძნელე.

rub out ['rʌb əʊt] ამერ. სლენ. 1. მოკვლა; 2. მოსპობა. Δ - **along** 1. ელენელა წინსვლა (მაგ., ბიზნესში), წაწევა; 2. სიძნელიდან გამოსვლა (მაგ., ფინანსებთან დაკავშირებით); - **away** (გამოსახულების) წაშლა; - **off** წაშლა, გასუფთავება

rubber check ['rʌbɔ'ʃɛk] ამერ. საუბ. ბანკის მიერ დაბრუნებული ჩეკი

rubber [rʌbɔ] 1. რეზინი; კაუჩუკი; 2. pl. აქტ. კაუჩუკის კომპანიის აქციები და ობლიგაციები

rube [ru:b] სლენ. 1. ფერმერი; 2. სოფელი; მიაბიტი ადამიანი

rudder [rʌdə] სახელმძღვანელო პრინციპი

ruffle [rʌfl] ამერ. სლენ. ხელბორკილი.

ruggedization [ˌrʌgɪdaɪ'zeɪʃn] 1. გამტკიცება, გამაგრება; 2. საიმედოობისა და ცვეთამედგობის თვისების მინიჭება

rug joint [ˌrʌg 'dʒɔɪnt] ამერ. სლენ. ელეგენტური, ძვირფასი (ღამის კლუბი, სასტუმრო, რესტორანი, კაზინო და სხვ.).

ruin ['ru:ɪn] 1. გაკოტრება, კრახი; 2. დაშლა, მოსპობა

rulable [ru:lbəl] ამერ. საუბ. (წესით) დაუშვებელი

rule [ru:l] 1. წესი (მაგ., შუ. კეტების მიცემის, შეფასების, დანახარჯთა მინიმიზაციის და სხვა წესების შესახებ); 2. სორმა; 3. მათემ. პრინციპი (მაგ., მინიმაქსისა); 4. კრიტერიუმი; სტანდარტი; 5. იურ. დადგენილება (კონკრეტულ საქმეზე); კანონი; 6. მართვა; კონტროლის გაწევა; 6. იურ. საქმის გადაწყვეტა; დადგენა; 7. პოლიტ. ძალაუფლება;

მმართველობა; ბატონობა; მ აქტ. გარკვეულ დონეზე გაჩერება (ფულის ან ფასიანი ქაღალდების კურსისა); კოტირება. **Δ to ~ the market** კომერტ. ბაზარზე ბატონობა; **to ~ the roast** მართვა; ბრძანების ვაცემა **competitive bidding rule** კონკურენტული ვაჭრობის წესები (იყენებს აშშ-ის ფასიანი ქაღალდებისა და ბირჟების კომისია); **Δ decision** - გადაწყვეტილების მიღების წესი; **maintenance** - ტექნიკური მომსახურების წესი; **majority** - „უმრავლესობის“ პრინციპი; მაჟორიტული წესი; **rewriting** - (ეკონომიკურ) მონაცემთა გადაწერის წესი; კვლავწარწერის წესი; **standing** - წესდება; **ten percent** - აშერ. ათი პროცენტის წესი (რომლითაც ერთ პიროვნებას ეკრძალება ბანკის კაპიტალის 10 %-ზე მეტი თანხის სესხის აღება); **twenty percent** - აშერ. ოცი პროცენტის წესი (სესხის 20 %-ის ბანკში შენახვის შესახებ)

ruleless ['ru:lɪs] 1. უმართავი; გაუკონტროლებელი; შეუმოწმებელი; 2. იურ. წესს დაუქვემდებარებელი, კანონს დაუქვემდებარებელი

ruler [ru:lɪə] მბრძანებელი; გამგებელი; მმართველი

ruling [ru:lɪŋ] 1. მმართველობა; ბატონობა (მაგ., ფირმისა ბაზარზე); 2. დადგენილება; (სასამართლოს ან კრების) გადაწყვეტილება; 3. არსებული; მიმდინარე; **Δ ~ clique** პოლიტ. მმართველი ზედაფენა (ჩგუფი); ~ **prices** კომერტ. მოქმედი (საბაზრო) ფასები

ruly ['ru:lɪ] იშვ. ადვილად მართვადი; დისციპლინირებული

rumble [rʌmbl] აშერ. სლენ. 1. საფრთხე; 2. პოლიციის დასმენა, ინფორმაცია დანაშაულის თაობაზე; 3. აშკარად დანახვა.

ruminate ['ru:mɪneɪt] მოფიქრება (მაგ., პროექტისა); მოსაზრება (მაგ., გეგმისა)

rummage ['rʌmɪdʒ] 1. საბაჟ. შემოწმება საბაჟოში; 2. ჩხრეკა; გამოწვლილივით განხილვა; გემის ჩხრეკა; 3. ძველმანი; საქონლის ნარჩენი. **Δ ~ out** იურ. ამოღება (ნივთისა და მისთ.)

run [rʌn] 1. სვლა; მუშაობა; მსვლელობა; 2. მუშაობის რეჟიმი; ექსპლუატაცია; 3. დაპრ. სწრაფვაშეება, გარეკვა (მაგ., კომპიუტერის პროგრამის ერთჯერადი გამოყენება, გამკოლი შესრულება); ვასვლა; გარბენა; 4. წარმ. საწარმოო ციკლი; პერიოდი; 5. მას. მომს. მოთხოვნა; მოთხოვნათა ნაკადი; 6. საშუალო ხარისხი; ტიპი; 7. მართვა, ექსპლუატირება; 8. დროის შუალედი, პერიოდი; 9. ნებართვა, გამოყენების უფლება; 10. საინფ. მომს. (მონაცემთა) დამარშრუტება; 11. გარკვეულ ვადაში მოქმედი (მაგ., საიჯარო ხელშეკრულება); 12. დაპრ. მონაცემთა გაგზავნა (კომპიუტერულ ქსელში, არხში ან ხაზში); 13. (on, upon) რომელიმე საკითხის (ან თემის) შეხება. **Δ ~ away with** 1. (რესურსების) ხარჯვა; 2. მოუფიქრებელი (ნაჩქარევი) გადაწყვეტილების მიღება; 3. აზრით გატაცება; **to ~ a business** საქმის [ბიზნესის] მართვა; **to ~ a deficit** დეფიციტის ქონა; **to ~ a risk** გარისკვა; რისკის თავის თავზე აღება; **to ~ dry** დაცლა, გამოფიტვა (მაგ., რესურსებისა); **to ~ up** 1 სწრაფად ზრდა (მაგ., ანგარიშისა, შემოსავლისა); 2. დონის აწევა (მაგ., ფასიანი ქაღალდების კურსის შესახებ); 3. მათემ. ციფრების სვეტების შეკრება; „hot-shot“ - სასწრაფო რეისი (მაგ., მალფუქადი პროდუქტის გადასაზიდად); **large** - დიდი პარტია (ნაწარმისა); **non stop** - უწყვეტი მუშაობა [რეჟიმი]; **short** - 1 წერილსერიული წარმოება; 2. (ნაწარმთა) მცირე პარტია; 3. ხანმოკლე მუშაობა; 4. დროის მცირე მონაკვეთი

runaway ['rʌnəweɪ] 1. ციხიდან გაპარული; 2. სახლიდან გაქცეული; 3. შეუკავებელი; შეუჩერებელი (მაგ., ინფლაციის შესახებ); 4. კონტროლს დაუქვემდებარებელი. უკონტროლო (პროცესი); 3. სწრაფად ზრდადი (მაგ., ფასების შესახებ); **Δ** - brand კომერც. სამარკო საქონელი (რომელიც დიდი უპირატესობით ლიდერობს ბაზარზე); - inflation ფინ. შეუკავებელი ინფლაცია; - prices უკონტროლო ფასები

rundown ['rʌndaʊn] 1. მოთხოვნილებათა კლება, დაცემა; 2. (მუშაობის ტემპის) დაცემა; დეკლენა; 3. მწარმოებლურობის დაცემა; 4. მოკლე აღწერა; კონსპექტი; 5. თეზისი; ანოტაცია; 6. (საქონლის) რაოდენობის შემცირება; 7. დაწვრილებითი ანგარიში; დეტალური ახსნა.

runner ['rʌnə] ჯიბის ქურდთა ბანდის წევრი (ქართ. სინონ. „მორბენალი“, ვისაც ბოლოს გადააწვდინან მოპარულ ნივთს - რ. ბ.)

running ['rʌniŋ] 1. რეისი; გარბენი; 2. (მანქანის) მუშაობა, ექსპლუატაცია; 3. მიმდინარე, პერიოდული (მაგ., ტექნიკური მომსახურება); 4. უწყვეტი, თანმიმდევრობითი; 5. მათემატიკური ცვლადი; 6. აღიარებული; საყოველთაოდ ცნობილი; სწრაფად გავრცელებული; 7. ექსპლუატაციაში მყოფი; მოქმედი. **Δ** - to shedule 1 გრაფიკით მუშაობა; 2. გრაფიკით მოძრაობა; 3. გრაფიკით შესრულება (მაგ., დაგეგმილი საქმიანობისა); - of insurance portfolio სადაზღ. სადამზღვევო პორტფელის ვადის გასვლა; ahead - წინსვლა (მაგ., ფირმის საქმიანობაში); dack ~ 1 უუსვლა; 2. უუქმდება; - expenses მიმდინარე დანახარჯები

running-account ['rʌniŋ 'əkaʊnt] ბანკ. მიმდინარე ანგარიში

running-away ['rʌniŋəweɪ] 1. რამდენადმე გასწრება; დასწრება; წინსვლა; 2. იხ. runaway

runoff ['rʌnɔf] 1. დანახარჯი, ხარჯი; 2. დონის დაცემა; 3. მოცულობის შემცირება (მაგ., წარმოებული პროდუქციისა); 3. აქტიური ვადინება (მაგ., კაპიტალისა სხვა ქვეყანაში); 4. განადენი; განაპარი (მაგ., უკონტროლო თანხისა); **Δ** - paper რეკლ. „საგაზეთო სახე“ (საქონლის ფერადი რეკლამისა); ~ the-mill ამერ. ჩვეულებრივი, მარტივი

run-out ['rʌnaʊt] 1. გამოშვება (მაგ., პროდუქციისა); 2. გამოსაული; 3. გაპარვა, გადინება (მაგ., თანხისა)

run unit ['rʌnjuɪt] საინფ. მომს., დაპრ. პროცესი (მაგ., ეკონომიკურ ცოდნის ბაზებთან მომუშავე ერთი ან რამდენიმე პროგრამის შესრულების პროცესი)

runup [rʌnʌp] 1. მატება; ზრდა; 2. დანამატი; 3. გაშვება, ამოქმედება; 4. (წინასწარი) სამზადისი; მომზადება; 5. ავარდნა (საბირეო ფასებისა)

rural ['rʊrəl] 1. სოფლის(ა); 2. გლეხი, სოფლის მცხოვრები; **Δ** - exodus სოფლის დაცლა; სოფლიდან (ქალაქში) გაქცევა; - youth . სოფლის ახალგაზრდობა

ruralization [ˌrʊrəlaɪ'zeɪʃn] 1. რურალიზაცია; აგრარიზაცია; 2. სოფლის მოსახლეობის ზრდა

rural police ['rʊrəl pə'li:s] სოფლის პოლიცია.

rurbanization [rɜ:'bʌnaɪ'zeɪʃn] რურბანიზაცია

ruse [rɜ:z] 1. ეშმაკობა; 2. მოტყუება; თაღლითობა.

rush [rʌʃ] 1. სწრაფვა (მაგ., კომერციული საქმიანობისაგან); მისწრაფება; 2. სწრაფად ჩატარება; 3. ინფორმაციის სწრაფად მიტანა; 4. (ბრძანების) სწრაფად შესრულება; 5. (for, on) გაზარდილი მოთხოვნილება, დიდი მოთხოვნილება; 6. დაწოლა; დაწნევა (მაგ., მოთხოვნათა ნაჯადისა); მოზღვავება; დაწოლა; 7. სწრაფად იძულებით კეთება; 8. აშერ. სლენ. ყურადღების მთლიანად კონცენტრირება პირზე, იდეაზე, მეტოღზე და სხვ.; 9. აღიარება; მოწონება. Δ gold - ოქროს ციებ-ციხელება; **information** - ინფორმაციის მოზღვავება

rusher [rʌʃə] აშერ. სლენ. ენერგიულად, მიზანსწრაფულად მოქმედი პირი.

rushing [rʌʃɪŋ] 1. გაცხოველებული (ვაჭრობა), გაცოცხლებული (ბაზარი) 2. პოლიტ. გამალებული (მოლაპარაკება, გარიგება); 3. მსწრაფი, ძლიერი

rest [rest] 1. (შესხიერების) შესუსტება, დაქვეითება; 2. უფრო გავლენა

rustic [rʌstɪk] სოფელში მუდმივად მცხოვრები; გლეხი

rustication ['rʌstɪ'keɪʃn] 1. სოფელში დასახლება, სოფელში საცხოვრებლად წასვლა; 2. უნივერსიტეტიდან დროებით ამორიცხვა (სტუდენტისა)

rustle [rʌsl] 1. აშერ., საუბ. სწრაფად, ენერგიულად მოქმედება; 2. ცოცხალი საქონლის მოპარვა (განსაკუთრებით ყროვნებისა და ცხენების)

rustler ['rʌslə] 1. აშერ., საუბ. მარდი; მარჩვე; ენერგიული; საქმოსანი; 2. ცოცხალი საქონლის გამტაცებელი, ქურდი

S,s

S,s [es] აბრ.: 1. (აშერ. senat-დან) სენატი; 2. (აშერ. senator-დან) სენატორი; 3. იბ. scale; 4. იბ. share; 5. იბ. stock; 6. იბ. supply; 7. იბ. surplus.

s. [es] აბრ.: 1. იბ. series აბრ. სერა; 2. იბ. shilling; 3. იბ. section

S.A. [es 'ci] აბრ. იბ. savings account. აბრ. ს. ა.; სა

s.a. [es 'ci] აბრ. იბ. semiannual

sabotage [sæbətɑ:ʒ] 1. გეგმის ჩაშლა; მუშაობის ჩაშლა; 2. საბოტაჟი; 3. საბოტაჟის მოწყობა; 4. ძირგამომოხრევი საქმიანობა; დივერსია

sack [sæk] 1. დიდი პაკეტი (ქალაქისა ან პლასტიკატისა); 2. სეკი (წონის ერთეული); 3. ჩაყრა; 4. (სამსახურიდან) დათხოვნა; 5. ჩაჭიბება; 6. (სამსახურიდან) დათხოვნა; 7. გამარცხვა; დატაცება; ჯიბეში ჩადება; 8. ქართ. სლენ. (ფულის) მოტყუება; 9. ტომარა; საძილე ტომარა; 10. ტიკი; 11. პარაშუტი.

sacking [sækɪŋ] 1. სამსახურიდან დათხოვნა; 2. ტომრებში ჩაყრა

sacrifice ['sækrɪfaɪs] 1. ზარალი; 2. ზარალით გაყიდვა (იძულებით გაყიდვისას)

sacrilege ['sækrɪlɪdʒ] 1. მკრესელობა; 2. წაბილწვა; შეტღალვა (წმინდა ადგილისა); 3. საეკლესიო ქონების დატაცება.

saeculi vitia, non hominis ლათ. („სიკეთელი ვიტია, ნონ ჰომინის“): „ეპოქის ნაკლი და არა კაცისა“

safe [seɪf] 1. მყარი საფუძვლის მქონე სასამართლო განაჩენი, რომელსაც ვერ შეცვლის სააპელაციო თხოვნა; 2. სეიფი; რეინის კარადა; ცეცხლგამძლე კარადა; 3. უსაფრთხო; საიმედო.

safeguard ['seɪfɡɑ:d] 1 დაცვა; გარანტია; 2. უსაფრთხოების ზომა; 3. გარანტირება; რაიმესაგან დაცვა.

safety ['seɪftɪ] 1. უსაფრთხოება; 2. ურისკობა; 3. უვნებლობა; დაცულობა; 4. უსაფრთხოების გარანტია.

safe-pledge [seɪfpledʒ] დათქმა; პირობის მიცემა (მაგ., მოწმედ დადგომასზე, ხასამართლოში გამოცხადებაზე და ა. შ.).

sag [sæɡ] დაცემა (მაგ., ფასისა, ფასიანი ქაღალდების კურსისა); დაწევა

sailing [seɪlɪŋ] 1. ნაოსნობა; 2. გემის გასვლა.

sailor ['seɪlə] მეზღვაური.

salability [ˌseɪlə'bɪlɪti] საქონლის გასაღებადობა [გაყიდვადობა]

salable [seɪləbəl] 1. გაყიდვადი; გასაღებადი; 2. მისაღები ფასი; 3. მოთხოვნილებით სარგებლობის (მაგ., საქონლის შესახებ)

salami tactics [sələmi ˈtæktɪks] 1 პოლიტიკური უფლებების თანდათანობით შეზღუდვის პრაქტიკა; 2. მოწინააღმდეგეთა ლიკვიდაცია ერთი მუორის მიყოლებით.

salami technique [sələmi ˈteknɪks] ტექნიკური მისაღება; („სალამი-ტექნიკა“, კომპიუტერული თაღლითობა - ფინანსური გადარიცხვების უკანონოდ მისათვისებლად. შდრ. იხ. **hucker**)

salary ['sæləri] 1. ხელფასი, სარგო; 2. ხელფასის გადახდა; 3. pl. ხელფასის ფონდი; გადასახდელი ხელფასის საერთო თანხა. **Δ to earn a ~** ხელფასის მიღება; **to raise the ~** ხელფასის მომატება, სარგოს მომატება; **far ~** მაღალი სარგო (ხელფასი); **state ~** მყარი სარგო

saldo (იტ.:ლ. — **saldo** ანგარიშის გათანაბრება: მუდმივობა; ლიკვიდაცია) სალდო ფინ. (ფულად შემოსავალსა და გასავალს შორის სხვაობა გარკვეულ დროით ინტერვალში: 1. დებიტის და კრედიტის (იხ. **debet, credit**) აქტივისა და პასივის თანხებს შორის ყოველი თვის ბოლოს გაანგარიშებული სხვაობა; 2. საგ. ეკ. ურთ. საქონლის ექსპორტითა და იმპორტით მიღებულ მოგებასა და დავალიანებას შორის სხვაობა; 3. ბანკისაგან მოკლევადიანი ნასესხები თანხასა და დაბრუნებულ თანხას შორის სხვაობა და სხვ.)

sale [seɪl] 1. გაყიდვა; გასაღება; 2. ვაჭრობა; 3. სავაჭრო გარიგება; 4. აუქციონზე გაყიდვა; 4. pl. ფასდაკლებით გაყიდვა; გაყიდული საქონლის მოცულობა; საქონელბრუნ-

ვა. **Δ**, „as is“ ~ ამერ. „როგორც სახეზეა“ — პირობით გაყიდვა (გარანტიის გარეშე გაყიდვა); ~ **by weight** წონით გაყიდვა; ~ **or return** გაყიდვა ან დაბრუნება (საქონლისა გარკვეულ ვადაში); ~ **of pledge** გირაოს გაყიდვა; ~ **room** სააუქციონო დარბაზი; **auktion** ~ აუქციონი; აუქციონზე გაყიდვა; **bargain** ~ **s** მთლიანად გაყიდვა (ფასჩამოკლებით), დაყიდვა (**tying-in** ~ დატვირთვით გაყიდვა, დამატებითი ასორტიმენტით გაყიდვა **sales** ['seɪls]: ~ **area** სავაჭრო დარბაზი; გასაღების რეგიონი; ~ **bulletin** სავაჭრო ბიულეტენი; ~ **claim** კომერციული არგუმენტი; ~ **leads** „კარანაზი“; პოტენციალური მყიდველების ინფორმირება; ~ **message** სავაჭრო შეტყობინება; ~ **representative** სავაჭრო აგენტი, კომივოიაჟორი

salesgirl ['seɪlɜ:zɜ:] გამყიდველი ქალი

salesman ['seɪlzmæn] 1. ამერ. კომივოიაჟორი; კომერციული აგენტი; 2. გამყიდველი (მამაკაცი); 3. კომისიონერი.

sales promotion ['seɪlz prɔ:moʃ(ə)n] გასაღების სტიმულირება; საქონლის მიწოდება (უფასო ვაჭრობის მიცემით, მომხმარებლისთვის პრემიის გაცემითა და სხვა წახალისებით).

salt [sɔ:lt] საუბ. ფული.

salus populi suprema lex ლათ. („სალუს პოპული სუპრემა ლექს“): „ხალხის კეთილდღობა უზენაესი კანონია“ (ციცერონი. „კანონთა შესახებ“, III. 3.8).

salvage ['sælvɪdʒ] 1. ქონების გადარჩენა, ქონების დაცვა; (გემის) ტვირთის გადარჩენა; 2. არარეალიზებული პროდუქცია, რომელიც გადასამუშავებლად ვარგისი; წარმოების ნარჩენები (მეორეული გადამამუშავებისთვის); 3. წართვის შეგროვება; წართვის გადამამუშავება

salvaging ['sælvɪdʒɪŋ] 1. ნარჩენების გამოყენება, უტილიზაცია; 2. ამორტიზებული ქონების გამოყენება

salvo ['sælvɔ] 1. იურ. დამატებითი შენიშვნა; შესწორება; 2. მიზეზი; საბაბი

salvo jure ლათ. („სალვო იურე“): „უფლების შენარჩუნებით“

same [seɪm] 1. (ჩვეულ. **the** ~) იგივე: ერთი და იგივე; 2. (**the** ~) ასეთივე; ერთნაირი; 3. უცვლელი; 4. ზემოთხსენებული; 5. ერთგვაროვანი, ერთი ტიპის (მონაცემები, პარამეტრები) ერთნაირი.

sameily ['seɪmli] ერთგვაროვანი; მონოტონური

sameness ['seɪmɪnis] 1. მსგავსება; 2. ერთგვაროვნობა; მონოტონურობა; 3. ტოლობა; ერთნაირობა

sample ['sæmpl] 1. მთელი საქმის მცირე ნაწილი; ამორჩევა; შერჩევა; 2. ამოყრება (მაგ., მონაცემებისა); 3. ნაყრები (ამონაყრები) ერთობლიობა; 4. შერჩეული პარტია (ნაწარმისა); 5. ნიმუში (მაგ., პროდუქტისა, სავნისა); სინჯი; ეტალონი; 6. მოდელი; თარგი; 7. ნიმუშების შერჩევა; გასინჯვა; 8. ათვლა, გაზომვა; 9. გაანალიზება, ანალიზის ჩატარება. **Δ as per** ~ ნიმუშის მიხედვით; ~ **without value** ნიმუში ფასის მიუთითებლად; ~ **of data** მონაცემთა ნაყრები; **combined** ~ შერეული ნიმუშების ამორჩევა; **discarded** ~ დაწუნებული დეტალების ამოყრება [შერჩევა]; **omitted** ~ გამოორციხვის მეთოდით შერჩევა

sampling [ˈsæmpɪŋ] 1. დისკრეტულ მონაცემთა შერჩევა; (მონაცემთა) დისკრეტობა; დისკრეტული წარმოდგენა; 2. შერჩევის მეთოდი; შერჩევითი კონტროლი; 3. სტატ. შერჩევა; ამოკრება (მაგ., ეკონომიკური მონაცემებისა); 4. შერჩევითი; ამორჩევითი (სიდიდეების შესახებ); 5. ნიმუშთა შერჩევა; სინჯის აღება; გასინჯვა; 6. დატაბულება. **Δ** - at beginning of period პერიოდის დასაწყისში შერჩევა; - by attributes ხარისხობრივი ნიშნით შერჩევა; **intensive** - ინტენსიური შერჩევითი კონტროლი; **line** - შერჩევითი კონტროლი სამრეწველო ხაზზე; **unbiased** - ობიექტური შერჩევა, მიუკერძოებელი შერჩევა

sampling campaign [ˈsæmpɪŋ ˈkæmpɛɪn] (ახალი საქონლის) სასინჯი ნიმუშების გავრცელების სარეკლამო კამპანია

saniurai bonds სამურაის ბონები (არაიაპონური ფირმის მიერ გამოშვებული იუნური ღირებულების ობლიგაციები, ბონები)

sancrum officium ლათ. („სანკტუმ ოფიცუმი“): „წმინდა მოვალეობა“

sanction [ˈsæŋkʃən] 1. სანქცია, რატიფიკაცია; დამტკიცება; 2. სანქციონირება; რატიფიცირება; დამტკიცება; 3. აკრძალვა; აკრძალვითი ღონისძიება (მაგ., ეკონომიკური აკრძალვითი ზომები)

sane [ˈseɪn] 1. გონებრივად ნორმალური; შერაცხადი; კეთილგონიერი; ნორმალური ფსიქიკისა; 2. საღი (მსჯელობა) საღად მოაზროვნე.

sanity [ˈseɪnɪti] გონებრივად შერაცხადი; საღი ჭკუა.

sans recours ფრან. „ვალდებულების გარეშე“; „დახმარების თხოვნის გარეშე“. წესი, რომლითაც ანგარიშის ინდოსატი (მასზე ხელის მომწერი პირი) პასუხს არ აგებს მის დაფარვაზე (როგორც პრინციპალის სახელით მოქმედი აგენტი).

Sanyo სანიო (მსხვილი იაპონური ფირმა, რომელიც სპეციალიზებულია აუდიო-დავიდეოტექნიკის დამუშავებითა და წარმოებით)

sapienti sat ლათ. („საპიენტი სატ“): „საკმაოდ გამიგებისათვის“ (ალაუკტიუსი, „პერსი“, IV.7. 727-729).

satisfaction [ˌsætɪs ˈfæksjən] 1. დაკმაყოფილება (მაგ., მოთხოვნილებებისა); 2. იურ. ვალდებულების შესრულება; თანხვედრი დაკმაყოფილება; 3. ვინმესთვის თანხის გადახდა (ან საქონლით კომპენსაცია) მის მიერ სარჩელის არ აღპერას სანაცლოდ; 4. დამაკმაყოფილებელი, საკმარ; 5. მოთხოვნილების შესაბამისი; შესაფერისი; **Δ** - of debt ვალის გადახდა; **to enter** - საკომპენსაციო თანხის შეტანა [გადახდა]

satisfy [ˈsætɪsfaɪ] 1. ვალის დაფარვა; 2. შესრულება ან სრულად ჩატარება; 3. სიამოვნების მინიჭება; 4. შესაბამისობა; 5. პირობების დაკმაყოფილება.

saturation [ˈsætʃəˈreɪʃən] 1. გაჭერება (მაგ., ბაზრისა საქონლით); გაჭერებულობა; 2. სტატ. კორელაცია (მაგ., მარტივ ფაქტორსა და ცვლადს შორის); **Δ** - campaign (გარკვეული საქონლით ბაზრის) გაჭერების კამპანია; ~ couponing კუპონებით გაჭერების კამპანია; ~ flow (მოთხოვნილებათა) გაჭერებული ნაკადი

save [seɪv] 1. ეკონომიის ვაწვევა; დაზოგვა; 2. (ფულის ან რესურსის) შეზონახვა; შენახვა; 3. დაგროვება (მაგ., კაპიტალისა); 1. გარდა, ჩაუთვლელად; 5. შენარჩუნება (საფრთხიანობისა); 6. გადაარჩენა; 7. ამოღების გათვალისწინება. **Δ ~ as you earn** ინგლ. მოგების მიღებისთანავე დაზოგეთ (ყოველთვიური შესატანი დაგროვების პროგრამა).

saving ['seɪvɪŋ] 1. ეკონომია, დაზოგვა; შენახვა; 2. ეკონომიური; მომპირნებობითი; 3. გადაარჩენა; (სახელით) დატოვება, მოტოვება, შენახვა, გადადება; 5. იურ. დამატებითი შენიშვნის შემცველი (დოკუმენტი). **Δ ~ in inventory** მარაგის მოცულობის შემცირებით გაწეული ეკონომია; **cost ~** (წარმოების) დანახარჯების შემცირება, დანახარჯების შემცირებით მიღებული ეკონომია; **personal** ~ პირადი დანახოვი

savings account ['seɪvɪŋ ə'kaʊnt] სასწრაფო ანგარიში. აბრ. S.A. აბრ. ს. ა.; ს.

savvy ['sævi] საუბ. შორსმკვრივტი; გამჭრიახი

saw [sɔ:] (სინ. sawbuck) აშერ. სლენ. 1. ათი დოლარი; 2. ავეჯიანი სახლის პატრონი.

Δ double ~ ოცი დოლარი;

say-so [seɪsɔ] აშერ. სლენ. 1. პირადი რეკომენდაცია; პირადი შეხედულება, აზრი ან დასკვნა; 2. ხმის მიცემით დამტკიცება. სინ: **say so.**

scab [skæb] აშერ. სლენ. შტრეიკებერი.

scads [skæds] (სინ. skads) სლენ pl. ფული (იხ. აგრეთვე scrip); დიდი რაოდენობა (რამდე სავსისა); ბევრი (მაგ., სსსწავლო მასალის შესახებ)

scaffold ['skæfɔld] ემაფოტი.

scale [skeɪl] 1. მრავალსაფეხურიანი სასამართლო სისტემა; 2. მასშტაბი; სკალა; ზომა. აბრ. S.; 3. დონე; განვითარების საფეხური; 4. მასშტაბის შეცვლა; მასშტაბის განსაზღვრა; გადაყვანა; გადათვლა 5. pl. სასწორი. **Δ on a ~** საბირჟ. სხვადასხვა კურსით (წარმოდგენილი ფასიანი ქაღალდების შესახებ); **to buy on a ~** საბირჟ. აქციების ყიდვა კურსის დაქვემდებარებით; **to sell on a ~** საბირჟ. აქციების ვაყიდვა კურსის ვაზრდისას; **automatic** ~ ავტომატური სასწორი; **sliding** ~ მცოცავი სკალა; მცოცავი გრაფიკი (მუშაობისა)

scaling ['skeɪlɪŋ] 1. ნორმირება; 2. დამასშტაბება; 3. საბირჟ. ფასიანი ქაღალდებით (ან საქონლით) ვაჭრობის მეთოდი

scalp [skæɪp] აშერ., მცირე მოგებით ვაჭრობა

scalper ['skælpə] აშერ., წერილი კომერსანტი

scambled merchandising ['skæmbld mə:ʃəndauzɪŋ] „შერეული“ ვაჭრობა; „ათასი წერილმანის“ მალაზიაში.

scamp [skæmp] 1. სწრაფად და უხარისხოდ მუშაობა; 2. უფარვის მასალით მუშაობა

scamper ['skæmpə] სწრაფად და ხერხელედ წაყიფება, გადათვლიერება; განსტრობა

scan [skæn] 1. სწრაფვა; (ეკრანზე) ჩვენება; 2. გულ დასმით, გასკვლა; ჩამოება;

3. განხილვა; რეფერირება (ეკონომიკური სტატისტიკისა და მისთ.); 4. იშვ. აღქმა, აღწარმოება; 5. იშვ. კრიტიკა

scandal ['skændl] 1. აღშფოთება (უღირსი ფაქტის გამო); სასარცხიანო ფაქტი; სკანდალი; 2. მიზანიმართული ჭორი; სახალხოდ გაიკიცხვა.

sandalum magnatum ['skændsɔm mag. neitɔm] მაღალნივთის დისკრედიტაცია. გაჭორვა.

Scanlon plan [skænlɔn plæn] ჯოზეფ სკენლონის პროგრამა მენეჯმენტის სტიმულირებისათვის; თანამშრომლებისათვის დანაშოგების გადანაწილებით მწარმოებლურობისა და ეფექტიანობის მიღწევა.

scanner ['skæna] სკენერი; გამშლელი მოწყობილობა (ინფორმაციის ამოკითხვამოწყობილობაში); ფოტოსურათების და სხვათა შესატანი მოწყობილობა

scant [skænt] მცირე, შებლულული. Δ ~ income უმნიშვნელო შემოსავალი

scarcity ['skeəsiti] 1. ნაკლი, ზადი, ნაკლოვანება; 2. დანაკლისი; ნაკლებობა; უკმარობა (მაგ., პროდუქციისა, მასალისა, რესურსისა); 3. სიძვირე; 4. გაჭირვება; ხელმოკლეობა; 5. იშვიათობა Δ ~ of capital კაპიტალის ნაკლებობა; ~ price მაღალი ფასი (პროდუქციის ნაკლებობისას)

scare (up) ['skeəɹʌp] საუბ. 1. საჭონლის წარმოება; 2. საგნის პოვნა

scatter [skæɪə] 1. გა(ნ)ბნევა; (ფულის) გაფლანგვა; 2. (გეგმის ან პროექტის) ჩაშლა; 3. (საჭონლის სხვადასხვა ადგილას) განლაგება; Δ - write მონაცემთა ჩაწერა (კომპიუტერის მესიერების სხვადასხვა უბანში); data - სტატ. (ეკონომიკურ) მონაცემთა გაბნევა

scatteration [skæɪə'ɔɪʃ(ə)n] 1. განთავსება, განლაგება (სამრეწველო კომპანიაში, ფირმებისა და ფილიალებისა); 2. ქაღალქ-თანამშვსაყრების შექმნა; ქაღალქის ფილიალებისა); 3. განბნევა (საშუალებებისა, ძალებისა).

schedule ['ʃedju:l] 1. განრიგი; გრაფიკი; 2. (მუშაობის) რეჟიმი; 3. განრიგის შედგენა; (სამუშაო) გრაფიკის შედგენა; 4. კალენდარული გეგმა, კალენდარული გრაფიკი; პროგრამა; ტაბელი; 5. ტაბულა; ცხრილი; სქემა; სპეციფიკაცია; 6. გეგმაში შეტანა; გრაფიკში შეტანა; 7. საუბ. დაგეგმვა; გეგმის შემუშავება; დაპროგრამება, პროგრამის შემუშავება; გათვალისწინება; Δ სია; ნუსხა; ჩამონათვალი; აღწერილობა; Δ ahead of - გრაფიკის წინსწრებით; on - (ზუსტად) განრიგით, დროულად; availability - ამერბანკის ანგარიშზე თანხის ჩარიცხვის გრაფიკი (ფედერალური სარეზერვო სისტემის შეშვეობით ინკასირებისას); bullish - (კაპიტალის) ზრდაზე გათვლილი პროგრამა; rate - სატარიფო ბაღე; repayment - (კრედიტის ან ვალის) დაფარვის სკალა

scheduled ['ʃedju:ld] დაგეგმილი; გრაფიკით გათვალისწინებული; (ნორმალურ პირობებში) მოსალოდნელი

scheduler ['ʃedju:lɔ] 1. დამგეგმავი; დავალებათა დამგეგმავი; 2. უფროსი (მაგ., საგეგმო ან საფინანსო განყოფილებისა); Δ priority ~ პრიორიტეტის დამგეგმავი; program ~ (კომპიუტერული რესურსების) პროგრამული დამგეგმავი

scheduling ['ʃedju:lɪŋ] 1. დაგეგმვა; 2. კალენდარული დაგეგმვა; 3. გრაფიკის შედგენა; გეგმის შედგენა; Δ concurrent - პარალელური მუშაობის გეგმის შედგენა (მაგ.,

ერთი და იმავე ფირმის სხვადასხვა თანამშრომლისათვის); **priority** ~ პრიორიტეტული დავალების დაგეგმვა

scheme [ski:m] 1. სქემა; 2. გეგმა; პროექტი; პროგრამა; 3. სისტემა; სტრუქტურა; 4. ნახაზი; დიაგრამა; 5. დაგეგმვა; დაპროექტება, პროექტის შედგენა; 6. ოპერაციათა მიმდევრობა; პროცედურა. **Δ to lay down a** ~ პროგრამის ჩამოყალიბება; **to ~ a system** (ეკონომიკური) სისტემის პროექტის შედგენა; ~ **of values** ფასეულობათა სისტემა

incentive ~ მატერიალური სტიმულირების სისტემა; **priority** ~ მას. მომს. პრიორიტეტების სისტემა; **simulation** ~ დამოდლების სქემა; ეკონომიკური მოდელი სისტემა
schism [s(k)iz(ə)m] 1. გაჩეხილობა; 2. სექტა; 3. სქიზმი.

school [sku:l] 1. სკოლა; სასწავლო დაწესებულება; ფაკულტეტი; კურსები; 2. (სამეცნიერო) მიმართულება, სკოლა; **Δ business** - ბიზნესის სკოლა; **private** - კერძო სკოლა; **religious** - სასულიერო სასწავლებელი; **residential** - სკოლა-ინტერნატი
schooling ['sku:lɪŋ] განათლება; სასკოლო განათლება

scio me nihil scire ღაღ. („სციო მე ნიჰილ სცირე“) „ეიცი, რომ არაფერი ვიცი“ (სოკრატე).

scission ['sɪʃɪn] 1 ცოლ-ქმრის საკუთრების უძრავი და მოძრავი ქონებების გაიჯენა; 2. ხელშეკრულების იგახლენვა“ (კოლიზიურ სამართალ, ში, როდესაც ხელშეკრულების სხვადასხვა ასპექტები სხვადასხვა სამართლებრივი სისტემებით რეგულირდება).

scold [skəʊld] 1. ქალი, რომელიც მუდამ იგინება; 2. ხმაურით და უხეშო სიტყვებით დავა.

scoop [sku:p] 1. ამერ. დიდი მოგების მიღება; დიდი თანხის მიღება; 2. სენსაციური (საგაზეთო) მასალა, სიახლე; უმთავრესი ცნობები

scope ['skəʊp] 1. იურიდიული კომპეტენცია ქაზლერები; ზღვრები; 2. მასშტაბი; სფერო (მაგ., შემოკმედებისა, საქმიანობისა); 3. შინაარსი; არსი; აზრი. **Δ - of marketing** 1. მარკეტინგის საზღვრები; 2. ბაზრის საზღვრები

score [skɔ:] 1. ანგარიში; დავალიანება; ვალი; 2. რაოდენობრივი მაჩვენებელი (მაგ., დიდი ფული, გამოშვებული პროდუქცია); 3. საფუძველი, მიზეზი; 4. მოგება; უპირატესობის მიღწევა; 5. ი.შ. კრედიტით აღება (მაგ., რესტორანში, ბარში); 6. საუბ. არსი, დედაბარი; სქემის არსი; სიტუაცია; სიახლე; 7. ამერ. სლენ. დაგეგმილი მკვლელობა; განწირვა; 8. ამერ. სლენ. მოთათბირება არალეგალური ბიზნესის ორგანიზებისათვის; 9. ამერ. სლენ. შეტყობინების არსი, მთავარი აზრი, სიტუაციის შეგრძნება.

scanty ['skæntɪ] 1. მწირი; არასაკმარისი; 2. ქუნწი; ხელმოკერილი.
scrag [skræŋ] 1. საეკო ბიზნესიდან თავის დაღწევა; თავის დახსნა; 2. მოყვლა; დახვრეტა

scraging [skræŋɪŋ] მკვლელობა.
scratch [skrætʃ] ამერ. სლენ. 1 ნაღდი ფული; ქაღალდის ფული; 2 ფულადი სესხი; 3. უბის წიგნაკი საქმიანი შეხედრების ჩანიშნვით, ვარიანტით; 4. დადებითი შეხედრება; მოხდენილი შთაბეჭდილება.

screen [skri:n] 1. ეკრანი (კომპიუტერის დისფლენისა ან ტელევიზორისა); 2. to screen(ing) candidates კანდალატების შემოწმება.

screw [skru:] ინგლ. საუბ. 1. ციხის ზედამხედველი; მეციხოვნე; 2. ხელფასი; საზღაური; 3. გამოუყენებელი; 4. მძიმე გამოცდა.

screwjail ['skru:dʒeɪ] ამერ. სლენ. 1 არაეფექტური; 2. არააკურატული.

scrip [skrip] 1. ანაბრის მიღების დროებითი ხელწერილი; 2. აქციის ფლობის დროებითი სერტიფიკატი; 3. საგადასახლო საშუალებათა დროებითი სახეები (მაგ., სერტიფიკატები); 4. სლენ. ერთი დოლარი; 5. სლენ. ფული (იხ. აგრეთვე **ackers**; **scads**); 6. საუბ. ყალბი ფულის წყეთებელი.

script [skript] 1. საკონტროლო თანმიმდევრობა (შეტყობინებისა, რომელიც ფორმირდება სააბონენტო დისფლენებზე); 2. იურ. დედანი (საბუთისა); 3. ხელნაწერი; მანუსკრიპტი.

scrivener ['skrivnɔ] 1. ნოტარიუსი; 2. საბუთების შემესები, ჩამწერი, „მწერალი“

scroll [skrɔul] 1. „ჩახუჭკუჭკუელი“ ხელმოწერა; ხელმოწერითი „ფლოგი“; 2. გრაფილი (პერგამენტისა, ტყვისა და სხვ.).

scrutiny ['skru:tɪni] 1. გამოწვლილვით განხილვა; ანალიზი; 2. გამოკვლევა; შემოწმება (მაგ., მიკრო-ეკონომიკური მოდელისა)

scuttle ['skʌtl] 1 გემის განზრახ ჩაძირვა (მაგ., ფსკერის გახვრტით); 2. სასწრაფოდ გაქცევა; საშიშროებისაგან თავის დაღწევა; 3. პასუხისმგებლობის თავიდან აცილება (ან თავის არიდება)

scuzzball [skʌzɔ:bɔ:l] ამერ. საუბ. არასასიამოვნო (ან საზიზღარი) პიროვნება

seal [si:l] 1. საბოლოოდ გადაწყვეტა, დამტკიცება; ოფიციალურად სანქციონირება; 2. ბეჭედი; დამლა; 3. პლომბი; შანთი; 4. ბეჭდით დამოწმება; ბეჭდის დასმა; 5. დადაღვა; დამანთვა; დაპლომბვა; რაიმეს მკმდროდ დაცობა, დახურვა; 6. ნიშანი; დასტურის ნიშანი; თანხმობის ნიშანი; **Δ** **customs** – საბაჟოს ბეჭედი; საბაჟოს პლომბი

search [sɑ:ʃ] 1. (სამხილის პოვნის მიზნით) გამოკვლევა; ძებნა (მაგ., ინფორმაციისა); ძიება; 2. ჩრხეკა, კვლევა; 3. ძებნის ჩატარება, კვლევის ჩატარება, შესწავლა; **Δ** **patent** – ლიცენზიაპატენტო ძებნა (მაგ., კონიუნქტურის დასადგენად); **pattern** – უშუალო ძებნა

searcher [sɑ:ʃɔ] ჩხრეკის ჩამტარებელი.

seasonal [si:zɔnl] სეზონური (მაგ., საქონლის შესახებ)

seat 1. ადგილი; ადგილმდებარეობა; 2. მანდატი; ადგილი საკანონმდებლო ორგანოში; 3. მოთავსება, დაყენება; 4. ფუნდამენტი; საყრდენი ზედაპირი. **Δ** – **on the exchange** ადგილი საფონდო ბირჟაზე

sec [sek] (აბრ.) იხ. **section**; 2. იხ. **second**; 3. იხ. **secretary**

secede [si'si:d] 1 ორგანიზაციისაგან ან ფედერაციისაგან გამოყოფა, მოწყვეტა; 2. პარტიიდან ან ბლოკიდან) გამოსვლა.

secession [si'seɪʃ(ə)n] 1. განხეთქილება (პარტიისა, ბლოკის); 2. გამოსვლა (პარტიიდან და სხვ.); 3. ამერ. განღვებულად დადგომა, აჯიკეთა.

seclude [si'klu:d] 1. უფლების ჩამორთმევა; პრივილეგიის [უპირატესობის] ჩამორთმევა; 2. უგულვებელყოფა (განხილებისას)

second ['sekənd] 1. მეორე; 2. დამატებითი, მეორე, თანამდევითი (მაგ., მიზნები); 3. მეორე კლასი (მატარებელში ან თვითმფრინვაში); 4. თანამდებობრივი დაქვეითება; 5. დამხმარე; 6. წამი. აბრ. წმ.

secondary ['sekəndri] 1. მეორეული (პროდუქტი, მასალა და მისთ.); 2. მეორეხარისხოვანი; არამაპროფილირებელი (მაგ., საგანი)

second fiddle [sekənd 'fɪdl] ამერ. სლენ. 1. დაბალი თანამდებობა (ან მდგომარეობა); 2. დაქვემდებარებული; 3. (ვინმეს) შემცველი.

second hand [sekənd 'hænd] 1. მეორეული; 2. ნახმარი; ჩამოფასებული (მაგ., საქონელი)

secretary ['sekɹətəri] 1. მდივანი; 2. მინისტრი; 3. პოლიტ. მაღალი რანგის სახელმწიფო მოხელე

section ['sekʃn] 1. სექცია; დეტალი; 2. (მთელის) ნაწილი; მონაკვეთი; ნაწყვეტი; (განუთის) განყოფილება; 3. (ხელშეკრულების, წესდების) მუხლი; (წიგნის) პარაგრაფი; 4. დასექციება; დანაწილება; ქვედანაყოფებად წარმოდგენა (დაშლა); 5. ქალაქის ნაწილი, კვარტალი; 6. ამერ. 640 აკრის ტოლი ფართობის მიწის ნაკვეთი; 6. საბირჟ. სექცია (გარკვეული ფასიანი ქაღალდების სავაჭრო უბანი)

secr(tor) ['sæktɔ] 1. სფერო, დარგი, სექტორი (მაგ., ეკონომიკისა); 2. ნაწილი, ნაკვეთი; **Δ banking** - ბანკის სექტორი; **monetary** - ფულის (ფულადი) სექტორი (მაკროეკონომიკური მოდულებისა); **personal** - პირადი [კერძო] სექტორი (ეროვნულ მეურნეობრიობაში)

secular [sekjʊlə] 1. საუქუნებრივი (მაგ., ეკონომიკური ციკლები); 2. მუდმივად მოკმედი; ხანგრძლივი

secure [sɪkjʊə] 1. გარანტირება; საიმედოდ დაცვა; 2. ყიდვა, შექენა; მიღება; 3. მიღწევა (მაგ., ხელშეკრულების დადებისა); 4. დაზღვევა; 5. მემკვიდრეობის უფლების უზრუნველყოფა. **Δ to ~ a creditor** კრედიტორის უზრუნველყოფა; **to ~ an order** შეკვეთის მიღება

security [sɪ'kjʊərɪti] 1. უზრუნველყოფა: გარანტია; 2. ჩვეულ. pl. ფასიანი ქაღალდები; 3. უსაფრთხოება; საიმედოობა; დაცვა; 4. დაზღვევა (მაგ., რისკისაგან); 5. თავდები; 6. თავდებობა. **Δ - for a debt** სავალო გარანტია; **on a ~ of** გარანტიით; უზრუნველყოფით; **to become ~** თავდებად დადგომა; **active ~ ies** ბაზარზე აქტიურ მიმოქცევაში მყოფი ფასიანი ქაღალდები; **real ~** ნივთიერი უზრუნველყოფა (მაგ., ვალისა); **variable dividend ~ ies** ცვლად დივიდენდიანი აქციები

sederunt ლათ. („სედერუნტ“): 1 „სხდომას ესწრებოდნენ“ (ოქმში ჩანაწერი); 2. სასამართლოს სხდომა.

sedition [sɪ'dɪʃns] პროვოკაციული; მთავრობის საწინააღმდეგო; არეულობის გამომწვევი.

sed pereundi mille figurae ლათ. („სედ პერეუნდი მილე ფიგურე“): „დასაღიქავად ათასი ხერხი არსებობს“

seduce [sɪ'dju:s] 1. (ქალის) შეცდუნა; სქესობრივ კავშირზე დაყოლიება; 2. მოტყუებით იძულება (კრიმინალისკენ).

see [si:] ამერ. სლენ. 1. აღიარება; წინსვლა; 2. ინსპექტირება; შემოწმება (განსაკ., თანამდებობის პირებისა); 3. შემოსაულების განაწილება; მოქრთამვა.

seed capital ['si:d 'kæpɪtəl] დაპროექტების პირველი ეტაპის ეწინააღმდეგარული კაპიტალი (ბიზნეს-გეგმის შესადგენად)

seedsman ['si:dmən] ინგლ.საფოსტო შეკვეთებით თესვების გამყიდველი ფირმა

seek [si:k] 1. ძიება; ძებნა; 2. თხოვნა; (ინფორმაციის, ცნობებისა და სხვა-თა) მიღების თხოვნა; 3. თხოვნით მიმართვა; 4. რაიმეს კეთების მცდელობა; ცდა.

seesaw ['si:sə:] მერყევი (ეკონომიკური პოლიტიკის შესახებ); ზემოთ და ქვემოთ მოძრაობა (მაგ., კურსის დონისა)

segment [seg'ment] 1. ნაწილი, წილი; სეგმენტი; ამრ. სეგმ; 2. ბაზრის სეგმენტი; 3. დასეგმენტება; დანაწილება, ნაწილებად დაყოფა, მონაკვეთებად დაყოფა; 4. მათემ. სეგმენტი, მონაკვეთი; 5. (ქალაქის) ნაწილი

segmentation ['segmen'teɪʃn] (ბაზრის) დასეგმენტება, სეგმენტაცია; (ბაზრის) დაყოფა (სეგმენტებად, ნაწილებად); **Δ- algorithm** (გამოსასულების) სეგმენტაციის ალგორითმი

segregation [ˌsiɡrɪ'geɪʃn] 1. გამოყოფა, იზოლაცია; განცალკევება, განყენობა, სეგრეგაცია; 2. (მოსახლეობის) სეგრეგაცია

seised [si:zd] 1. კონფისკებული; 2. დაპატიმრებული (გემი, სხვა საკუთრება).

seised of a property [si:zd əf ə'prɒpərtɪ] საკუთრების ოფიციალურად ფლობა.

seize [si:z] მისაყისება; მისაკუთრება. წართმევა.

seizing [si:zɪŋ] 1. ჩაქერა, დაქერა; ფლობა; 2. მითვისება; მისაკუთრება; წართმევა **Δ - signal** (საინფორმაციო ხაზის) დაკავების სიგნალი (გადაცემა სინფორმაციო კავშირის დამყარების საწყის მომენტში)

seizor ['si:zə] 1. ქონების დამყადაღებელი (ან დამაპატიმრებელი); 2. მფლობელი.

seizure ['si:zə] 1. კონფისკაცია; წართმევა; 2. (ქონების) მისაკუთრება; 4. ამოღება (ქონებისა); 5. შემთხვევით სარგებლობა; 6. გემის (საქონლის და სხვ.) დაპატიმრება.

seizure attempt ['si:zə ə'tempt] საინფორმაციო ხაზის დაკავების მცდელობა

selection [si'lekʃn] ამორჩევა; შერჩევა; სელექცია; **Δ - of risks** (მინიმალური) რისკის შერჩევა (დიდი რისკის ალბათობის შემცირება)

selector ['si:lektə] შერჩევი, სელექტორი (მალაზიის თანამშრომელი, რომელიც საქონელს არჩევს ტელეფონით შეკვეთისას)

self-cheque [ˌselfˈtʃek] წარმომდგენზე გამოწერილი ჩეკი

self-contained [ˌselfkənˈteɪnd] ჩაყვრილი; იზოლირებული (მაგ., მიკროეკონომიკური სისტემა)

self-control [ˌselfkənˈtrɔʊl] თვითმოწესრიგება, თვითრეგულირება

self-cost [ˌselfˈkɒst] თვითღირებულება.

self-defence [ˌselfdɪˈfens] თავდაცვა.

self-enumeration [ˌselfɪnʌməreɪʃn] თვითრეგისტრაცია; თვით (გა)დანომვრა

self-financing [ˌselfˈfaɪnənsɪŋ] თვითდაფინანსება

self-instruction [ˌselfɪnˈstrʌkʃn] თვითსწავლება; თვითინსტრუქტაჟი

self-learning [ˌselfˈlɜːnɪŋ] თვითსწავლება; თვითმსწავლა

self-loading [ˌselfˈlɔʊdɪŋ] თვითდატვირთვა; ავტომატური დატვირთვა

self-refrnl [ˌselfrɪˈfɜːrəl] 1. საქმის წარმოებაში მიღება (სარჩელისა და სხვ.);

2. საქმის აღება.

self-regulation [ˌselfˌreɡjʊˈleɪʃ(ə)n] 1. თვითრეგულირება; 2. თვითრეგლამენტირება.

self-reproduction [ˌselfrɪprəˈdʌkʃn] 1. თვითაღწარმოება; 2. თვითაღდგენა (პროცესისა)

self-restrain [ˈselfrɪˈstreɪn] თვითშეზღუდვა (მაგ., უფლებისა, მაგ., დასვენებისა).

self-sufficient [ˌselfsʌˈfɪʃnt] საკუთარი თავის უზრუნველყოფელი.

self-verification [ˌselfverɪfɪˈkeɪʃn] თვითკონტროლი; თვითშემოწმება

self-will [selfˈwɪl] თვითმმართველობა; თვითწარმართვა.

sell [sell] 1. გაყიდვა; 2. ვაჭრობა; 3. ვაჭრობის ხელშეწყობა, გაყიდვის ხელშეწყობა; 4. ამერ. გადატ. რეკლამირება, პოპულარიზება; 5. სლენ. დასმენა; გაცემა; ქება; აზრის მიწოდება; 7. საქონლის მიწოდება; 8. ამერ.. ვაჭრობის დაუფლება. **Δ** - **off** დაყიდვა, დიდი რაოდენობით გაყიდვა; - **out** (ფირმის) ლიკვიდირება; დაყიდვა; - **up** ბირჟაზე გაყიდვა

seller [ˈselə] 1. გამყიდველი, ვაჭარი; 2. დიდი მოთხოვნილების საქონელი. **Δ** - **'s market** გამყიდველისთვის ხელსაყრელი საბაზრო კონიუნქტურა (მაგ., მაზარი, რომელშიც მოთხოვნილება მიწოდებაზე მეტია)

selling [ˈselɪŋ] გაყიდვა. **Δ** - **on balance** გაყიდვის მეტობა ყიდვაზე (საფონდო ბირჟის ბროკერთა შორის); - **appeal** სარეკლამო კომერციული მოტივი; - **area** სავაჭრო დარბაზი; - **force** სავაჭრო პერსონალი [ძალა]; - **environment** სავაჭრო გარემო; კომერციული გარემო; - **point** კომერციული არგუმენტი

sell-out [ˌselˈaʊt] ამერ., სუბ. დაყიდვა; მთლიანად (ან დიდი რაოდენობით) გაყიდვა

semble ფრანგ. „ის ჩანს“. გამოთქმა, რომელიც გამოიყენება სასამართლო

თლო განხილვაში განაჩენის გამოტანისას, როდესაც სასამართლოს გეგმები რამდენადმე გაურკვეველია.

semel scriptum, decies lectum ლათ. („სემელ სერიპტუმ, დეციუს ლექტუმ“):

„ეროხელ დაწერილი – ათჯერ წაკითხული“

seniannual [ˌsemiˈɒnjʌl] ნახევარწლიური

semifinished [ˌsemiˈfɪnɪʃt] ნახევრადდამუშავებული

semiproducts [ˌsemiˈprɒdʌkt] ნახევარფაბრიკატები

semiskilled [ˌsemiˈskɪld] გამოუცდელი; არასაკმარისად კვალიფიკირებული

semper in motu ლათ. („სემპერ ინ მოტუ“): „მუდამ მოძრაობაში“

senator [ˈsenətə] სენატორი, სენატის წევრი.

senatorial [senəˈtɔːriəl] სასენატო; სასენატორო; სენატორისა.

sender [ˈsendə] 1. გამგზავნი; ექსპედიტორი; 2. რადიოგადამცემი.

send in [ˈsendˈɪn] ამერ. სლენ. ფულის გადაცემა ან გადახდა.

send-in [ˈsendˈɪn] ამერ. სლენ. რეკომენდაცია.

senior [ˈsiːniə] 1. უფროსი (მაგ., რანგის მიხედვით); 2. ამერ. საშუალო სკოლა დამთავრებული

seniority [ˌsiːniərɪti] 1. სამუშაო სტაჟი; 2. უფროსობა; 3. მეტი მინიმენუალობის ქონა; 4. უხუცესთა საბჭო კოლეჯში.

sensitiveness [ˈsensɪtɪvɪnis] (მოთხოვნილებზე) სწრაფად მარეაგირებელი; კონიუნქტურის მგრძობიარე

sensu stricto ლათ. („სენსუ სტრიკტო“): „ეიწრო გაგებით“.

sensus communis ლათ. („სენსუს კომუნის საერთო ასრი).

sentence [ˈsentəns] 1. განაჩენი; სასჯელი; მსჯავრი; 2. სასამართლოს გადაწყვეტილება (მაგ., დასჯის შესახებ); 3. ოფიციალური გზით დასჯა; 4. გამოთქმა; სენტენცია; 5. იმე. ვერდიქტი.

sentenced [ˈsentənsd] მისჯილი; გასამართლებული.

sentencer [ˈsentənsə] განაჩენის გამომტანი პირი (მაგ., მოსამართლე).

separation [ˌsepəˈreɪjən] 1. გამოყოფა, დაშორება; სეპარაცია; 2. დახარისხება; ნაწილებად დაყოფა; 3. იურ. ურთიერთ თანხმობით განქორწინება; გაყრა; 4. სამსახურიდან წასვლა; შემცირებაში მოყოლა.

separation rate [ˌsepəˈreɪjənˈreɪt] ყოველი 100 კაციდან სამუშაოდან დათხოვნილთა რაოდენობის მაჩვენებელი.

sequence [ˈsiːkwəns] 1. თანმიმდევრობა; რიგი; 2. შედეგი; რეზულტატი; Δ ~ of operations 1 ტექნოლოგიური პროცესი; 2. ოპერაციათა თანმიმდევრობა (მაგ., საბანკო ქსელში)

sequester [siˈkwɛstə] 1. სექსტრირი; ყადაღის დადება; კონფისკაცია; სასამართლოს გადაწყვეტილების თანახმად საკუთრების აღება და შენარჩუნება სინ.: sequestrate

sequestration ლათ. („სექსტრაციო“): „ყადაღის დადება“

sequestration [ˌsi:kwɪstrɪʃn] 1. სეკესტრირება; სასამართლოს გადაწყვეტილებით საკუთრების მიღება და შენარჩუნება, განსაკუთრებით კი სასამართლო წესების დამრღვევის საკუთრებისა; 2. შესამე პირისაგან სადღო საგნის დეპონირება; 3. კონფისკაცია; სასამართლოს გადაწყვეტილება საკუთრების დაკავების (წართმევის) შესახებ.

sequestrator [ˈsi:kwiˈstreɪtɔː] სეკესტრატორი; პირი, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილების საუბელოზე ანხორციელებს საკუთრების დაკავებას.

serendipity [ˈserənˈdɪpɪti] დაუპროგნოზებელი სამეცნიერო-ტექნიკური მიღწევა

serialization [ˌsɪrɪəlɪˈzeɪʃn] სერიულ წარმოებაზე გადასვლა, სერიული წარმოების ორგანიზება, სერიალიზაცია

seriatim ლათ. („სერიატიმ“): „ერთი მეორის მიყოლებით“, „თანმიმდევრულად“.

series [ˈsiːriːz] 1. (ნაწარმა) პარტია, სერია; 2. მთემ. რიგი, თანმიმდევრობა (მაგ., ხლომილობებისა); Δ ~ of prices ფასების რიგი; **demand** ~ მოთხოვნილებების რაოდენობათა თანმიმდევრობა; **economic time** ~ ეკონომიკური დროითი თანმიმდევრობა (ეტაპებისა)

serious [ˈsɪriəs] 1. სერიოზული საფროხის შემქმნელი; 2. მთავარი აზრი; 3. მნიშვნელოვანი.

servant [ˈsɜ:vənt] 1. მომსახურე (სახელმწიფო დაწესებულებისა); 2. მომსახურების არხი; მომსახურების მოწოდებლობა; 3. მოსამსახურე; შინამოსამსახურე.

serve [sɜ:v] 1 დეალების შესრულება; 2. ციხეში სასჯელის მოხდა; 3. კლიენტის მომსახურება; 4. (უწყების) ჩაბარება; (განკარგულების) მიტანა; 5. (საკვების და სასმელის) მიტანა.

server [ˈsɜ:və] 1. მომსახურე; 2. დეალების შესრულებელი.

service [ˈsɜ:vɪs] 1. მუშაობა; სამსახური; შემოკმედების სფერო; 2. მომსახურება; სერვისი; 3. მომსახურების გაწევა; 4. ექსპლუატაცია; მოვლა; ტექნიკური მომსახურება; 5. ექსპლუატირება; ტექნიკური მომსახურების ჩატარება; 6. საექსპლუატაციო (მაგ., სამუშაოების შესახებ); 7. (ხელსაწყო, მოწყობილობის) ხანგამძლეობა; 8. შეტყობინება; კავშირი; ხანი; 9. pl. შენახვა; შენახვის ხარჯები; 10. კაპიტალური (ძირითადი) თანხის ან პროცენტის გადახდა (სესხის ან ობლიგაციებისათვის); დაფარვა; გადახდა. Δ in ~ მუშა მდგომაროებაში მყოფი; ექსპლუატაციაში მყოფი; out of ~ ექსპლუატაციოდან ამოღებული; **accounting system** ~ აღრიცხვის სისტემის ორგანიზება; **business** ~ საკომიანი სამსახურის გამწევი ფორმა, საბიზნესო სამსახურის გაწევა (მაგ., რეკლამირებისათვის, გამოფენებისათვის); **telephone** ~ სატელეფონო კავშირი

serviceable [ˈsɜ:vɪsəbl] ექსპლუატირებადი; მომსახურებადი (სფერო)

serviceman [ˈsɜ:vɪsmən] სამხედრო მოსამსახურე; სამხედრო ვალდებული.

service manager [ˈsɜ:vɪs ˈmænɪdʒə] ადმინისტრაციული მართვის სისტემა (განაგებს ეკონომიკურ მონაცემთა ბაზების სტრუქტურას აბონენტებისათვის კოორდინირებას და მართვას)

servient ['sɑ:vɪənt] 1. მიწა (ადგილ-მამული), რომელზეც მისი მეპატრონე (სერვიტუტი) სხვა საკუთრების ძირითად მეპატრონეს ანიჭებს სერვიტუტის უფლებას; 2. სერვიტუტით უფლებამოსილი (იხ. აგრეთვე **servitude**).

servitude ლათ. **servitutis** („სერვიტუტის“): 1 „მოვალე“, „მოვალეობა“. დადებითი სერვიტუტია სხვისი საკუთრების გამოყენების უფლება გარკვეულ ზღვრებში. უარყოფითი სერვიტუტია მესაკუთრის გარკვეულწილად შეზღუდვის უფლება (მაგ., ნაკვეთზე სახლის აშენებისა); 2. მონობა; 3. დამონება; 4. საკატორლო სამუშაოები; 5. კატორღა.

session [sɛʃn] 1. სასამართლოს სხდომა; 2. სესია; 3. სასამართლოს სხდომის დღე; 4. პარლამენტის სხდომის პერიოდი.

session law ['sɛʃnlɔ:] ამერ. 1. შტატების კანონების კრებული; 2. სასწავლო სემესტრი აშშ-ისა და ინგლისის ზოგიერთ უნივერსიტეტებში.

set [set] 1. კომპლექტი (მაგ., თამასუქების ეგზემპლარებისა, გემით ტვირთის გადატანის კონოსამენტისა და მისთ.); ასორტიმენტი; პარტია (მაგ., ნაწარმისა); 2. კომპლექტი; ნაკრები; 3. ჯგუფი; სერია (მაგ., რადიო-სატელევიზიოდ დეტალებისა); 4. მოწყობილობა; აგრეგატი; აპარატი; ხელსაწყო; 5. (ადამიანთა) ჯგუფი; კამპანია; შედგენილობა; ერთობლიობა; 6. მიმართულება; ტენდენცია; 7. მტკიცე; მუდმივი (მაგ., ხელფასი, ფასები); 8. დაყენება; დადგმა; მოთავსება; 9. ამოქმედება; მზადყოფნაში მოყვანა; 10. (ნაწარმის) დანერგვა; 11. (კანონით) დადგენილი; 12. პოლიტ. ოფიციალური, გარკვეულ ფორმას დაქვემდებარებული; 13. საგ. ეკ. ურთ. წინასწარ დათქმული (მაგ., ვალდებულება, პირობა); Δ - arrangements (წინასწარ) შეპირობებული ვალდებულებები; at a - time (წინასწარ) დანიშნულ დროს; to - a price ფასის დადება; to - off (თანხის) ჩათვლა; to - out 1. (გასაყიდად) გამოტანა; 2. გამოფენა, ჩვენება. choice - ვარიანტების ნაკრები; information - ინფორმაციის სიმრავლე (სიჭარბე); priority - მას. მომს. პრიორიტეტების სისტემა

set-aside ['setə'saɪd] 1. მიღებული გადაწყვეტილების გაუტარებლობა; ანუ-ლირება; 2. ამერ. არაკონსტიტუციურად ჩათვლა; 3. სახელმწიფოს რეზერვები; 4. გამოყოფა; გადადება.

set-back [setbæk] 1. (განვითარების) შეჩერება, შეყოვნება; 2. დაცემა, რეგრესი; 3. (ფასის) დაცემა; დაკლება

set down [setdaʊn] სარჩელის შეტანა ერთ-ერთ საკითხად მოსასმენ საქმეთა სიაში.

set forth ['setfɔθ] ნაწერში აღნიშვნა; ფორმულირება; ხსენება.

set-off ['set'ɔf] 1 ბრალდებულის შემხვედრი მოთხოვნა, რაც გამოიხატება მომჩივანის მიერ მოთხოვნილი თანხიდან ბრალდებულის მიერ მოთხოვნილი თანხის გამოკეითვაში; 2. კომპენსირება; 3. თანხის ჩათვლა.

set-out ['set'ɔʊt] 1. ჩანაწერში აღნიშვნა; მოცემა; 2. რაიმეს (მაგ., მოწყობის დისკრედიტირების) მცდელობა.

setting ['setɪŋ] 1. გარემოება; 2. დაწესება (მაგ., ფასებისა); დადგენა (მაგ., წესებისა); Δ price - ფასწარმოქმნა; rate - სამუშაოს ნორმირება; ნორმების დადგენა

settle ['setl] 1. გადაწყვეტა, სასამართლოს გადაწყვეტილების მიღება; 2. გადახდა (მაგ., ანგარიშის თანხისა); დაფარვა (მაგ., ვალისა); 3. მოლაპარაკება, შეთანხმება (მაგ., ფასის თაობაზე); 4. იურ. დარეგულირება (მაგ., პრეტენზიისა); გადაწყვეტა; 5. გარიგება; (საბოლოო) გადაწყვეტილება (მაგ., განსაკუთრებული პირობების დაცვისა სასწრაფო გარიგებისას); 6. დასახლება; ჩასახლება; 7. მოლაპარაკება; შეთანხმება; 8. დადგენა; განსაზღვრა. **Δ to - a bill** 1. ანგარიშის გადახდა; გადასახდელი ანგარიშის დარეგულირება; 2. თამასუქში აღნიშნული თანხის გადახდა; **to - with one's credits** კრედიტორებთან ანგარიშსწორება

settled land ['setld 'la:nd] 1. გირაოში დატოვებული მიწა; 2. გადაწყვეტილი საკითხი; 3. მოგვარებული დავა; 4. გადახდილი ანგარიში.

settling ['setliŋ] 1. სტაბილიზაცია; 2. იურ. (კონფლიქტის) დარეგულირება, მოგვარება

settlement ['setlmənt] 1. შეთანხმება; დარეგულირება; 2. გამოწერილი ანგარიშით თანხის გადახდა; 3. გადაწყვეტა; კონტრაქტის დადგობა; 4. რწმუნებითი საკუთრების დადგენის აქტი; 5. საქველმოქმედო დაწესებულება; 6. კოლონიზაცია; ჩასახლება; დასახლება; 7. დომიცილი; ოჯახის მოწყობის ადგილი; 8. მეგვიდრობის ადმინისტრაცია.

settler ['setlɪ] 1. იურ. ვინმესთვის რენტის ან პენსიის დამნიშნავი პირი; 2. თავისი ქონების სხვისთვის გადამცემი პირი.

settle on ['setlən] ვინმესთვის ქონების დატოვება ანდერძით.

settlor ['setlɔ] ვინმესთვის მეგვიდრობით ქონების დამტოვებელი პირი. **სინ.** ამერ. settler ვინმესთვის პენსიის ან რენტის დამნიშნავი პირი.

set-up ['set 'ʌp] 1. სტრუქტურა; სისტემა; ორგანიზაცია; 2. საუბ. სიტუაცია, გარემოება, მდგომარეობა

sex delinquency [.sɛx deli 'kwɛnti] სქესობრივი დანაშაული.

sex-ratio of criminality ['sɛks 'reɪʃiəʊv 'krɪmɪnəlɪti] სქესობრივ დანაშაულთა კოეფიციენტი

sexual immorality ['sɛkʃʌl.ɪmə 'rælɪti] ამორალური სქესობრივი კავშირი.

sexual passion ['sɛkʃʌl 'pæʃɪŋ] სქესობრივი ლტოლვა.

sexual perversions ['sɛkʃʌlpa 'vɜ:ʃɪnz] გაუკუღმართებული სექსუალური კავშირი.

sexy ['sɛksi] 1. მიმზიდველი; სასიამოვნო; 2. ფემინებლური, მოდური, სანატრელი

shadow ['ʃადაშ] 1. მუღმივი თანამგზავერი; 2. აჩრდილი; 3. ჯამუში; 4. ვარაული; წინასწარ თქმა; 5. თვალის მიდევნება; თვალთვალი.

shadow minister ['ʃადაშ 'mɪnɪstɪ] ჩრდილოვანი მინისტრი. **შენიშვნა:** ანალოგიურად არსებობს ჩრდილოვანი ღირეკტორი, ჩრდილოვანი ეკონომიკა და ა. შ.

shadow price ['ʃადაშ 'praɪs] გაანგარიშებული ფასი.

shady ['ʃeɪdi] 1. უპატიოსნო; 2. არასაიმედო, საეჭვო პიროვნება.

shading ['ʃeɪdɪŋ] (მცირე) დათმობა ფასში

shake ['ʃeɪk] 1. პროფ. კონტრაქტი; მორიგება; 2. სლენ. განაწილება (ნადავლისა და მისთ.); 3. ამერ. სლენ. ძიება (განს., შესაძლებლობისა, შანსისა); 4. ამერ. სლენ. შანტაჟით მიღებული ფული; ქრთამი; 5. ამერ. სლენ. კონტრაბანდული საქონლის ან კონტრაბანდისტის ძებნა.

shakedown ['ʃeɪkdaʊn] ამერ. სლენ. გამომძაღველობა; შანტაჟი; 2. საუბ. ჩხრეკა.

shake joint ['ʃeɪk 'dʒɔɪnt] ამერ. სლენ. გამოძიების ბიურო

shake-out ['ʃeɪk 'aʊt] 1. მცირე ინვესტორების გაკოტრება ბირჟაზე (ფასიანი ქაღალდების) კურსის დაცემის გამო; 2. კომერსანტების შევიწროება ბაზრებზე; 3. საბირჟო მანევრი

shake the trail ['ʃeɪkðə'treɪl] ამერ. სლენ. კულის მოცილება (მღვერისგან გაქცევა).

shaky ['ʃeɪki] არამდგრადი, არამყარი, მერყევი (მაგ., ფასების შესახებ)

sham [ʃæm] 1 ტყუილი; ყალბი; 2. ყალბისმქნელობა; ყალბის გაყვება; 3. ყალბი; ნაყალბევი; 4. ფიქტიური

share [ʃeə] 1. ინგლ. აქცია (სააქციონერო საზოგადოების მიერ გამოშვებული ფასიანი ქაღალდი; ა.-ს გააჩნია მასზე აღნიშნული ნომინალური ფასი; ა.-ს საბაზრო ფასი, რომლითაც ჰდება მისი შესყიდვა. აღნიშნავს კონკრეტულ ეკონომიკურ გარემოში და დროში რეალურ ფასს. იხ. აგრეთვე ამერ. stock 1.; ფრ. action); 2. პაი; წილი; ნაწილი; 3. განაწილება, დანაწილება; გაწილადება, გაყოფა; 4. საკუთრების წილი; 5. მეპაიედ ყოფნა. Δ - s are down აქციების კურსები დაეცა; ~ **firmed up** აქციების კურსი დასტაბილიზდა; ~ **s have gone up** აქციების კურსები მაღლა იწვეს; ~ **in a business** წილი ბიზნესში; ~ **in a cooperative** პაი კოოპერატივში; ~ **in the profit** 1. მოგების წილი; 2. მოგებაში მონაწილეობა. ~ **of stock** 1. აქცია; 2. წილი სააქციონერო კაპიტალში; **transferable** ~ **s** გასაყიდად დაშვებული (ნებადართული) აქციები; **wage** ~ ხელფასის წილი (ეროვნულ შემოსავალში)

sharecrop ['ʃeəkɹɒp] ამერ. საზიაროდ (ნაწილობრივად) მუშაობა; სანახევროდ მუშაობა

sharecropper ['ʃeə'kɹɒpə] ამერ. საზიაროდ მომუშავე; სანახევროდ მომუშავე

shareholder ['ʃeə'hɔʊld] ბრიტ. აქციონერი; აქციების მფლობელი; მეპაიე

shareholding(s) ['ʃeə'hɔʊldɪŋ(z)] ინგლ. 1. აქციების ფლობა; სააქციო კაპიტალში მონაწილეობა; 2. აქციათა პაკეტი

shareowner ['ʃeə'əʊnə] აქციონერი (იხ. აგრეთვე სინ. shareholder)

shareownership ['ʃeə'əʊnəʃɪp] აქციათმფლობელობა; აქციების საკუთრებაში კონა

sharing ['ʃeərɪŋ] გან ლება (მაგ., დანახარჯებისა, შემოსავლისა, ფუნქციებისა და მისთ.); დაყოფა (მაგ., ბაზრ. ~ **of currency risks** სავალუტო რისკების განაწილება (კურსის ცვლილების შესაბამისად))

shark [ʃɑ:k] 1. თაღლითი; გამოძალაველი; 2. ზვიგენი; მტაცებელი; 3. ამერ. საუბ. (რაიმეს) ბრწყინვალედ მცოდნე **Δ land** - მიწებით მოვაკრე. **loan** - ამერ. მევახშე

sharp [ʃɑ:p] 1. საუბ. თაღლითი; მუქდარი; 2. მკვეთრი (მობრუნება საქმის წარმოებისა); 3. უეცარი (მაგ. ზრდა დანაშაულებათა რაოდენობისა); 4. მკაფიო (კონტური); 5. (მახვილი) გონება; 6. (გამომწვევი) რეაქცია; 7. მსიქნაილი (რეაქცია); 8. ღვიპრ-ქლიანი (შენიშვნა); 9. სწრაფი, უეცარი; ენერგიული.

sharper [ˈʃɑ:pə] მატყუარა; შუღერი (განს. აზარტულ თამაშებში).

shave [ʃeɪv] ამერ. 1. მევახშის პროცენტი; 2. ძალიან მაღალი პროცენტის აღება

shaver [ˈʃeɪvə] 1. ამერ., საუბ. მევახშე; 2. (ელექტრული) საპარსი

shells [ʃelz] ამერ. სლენ. დოლარები; ფული.

sheet [ʃi:t] 1. გვერდი; ფურცელი; 2. გაზეთი; 3. pl. წიგნი; ბროშურა; 4. უწყისი; ტაბულა; 5. ნაბეჭდი თაბახი; **Δ daily time** - დღელამური დატვირთვის გრაფიკი; **employment** - ნაშასურობის ნუსხა; **pay** - საგადასახადო უწყისი; **time** - 1. ტაბელი; 2. ტიპშიტი (გემის დატვირთვისა და გემიდან გადმოტვირთვის ხანგრძლივობის აღრიცხვის უწყისი)

shelf [ʃelf] 1. თარო; 2. გამოწვევი; **Δ** - **display** საქონლის განლაგება მაღაზიის თაროებზე; - **life** (საქონლის) შენახვით ხანგაძლეობა; - **pad** სარეკლამო განცხადება მაღაზიის თაროზე; - **spotter** მაღაზიის თაროების სარეკლამო ვაფორმება (გარკვეული საქონლისათვის ყურადღების მისაქცევად); - **stable** შესანახად ხანგაძლე (საქონლის შესახებ); - **warmer** ჩაწოლილი საქონელი

shelter [ˈʃeltə] დაფარვა; პროტექცია; (სტარიფო) დაცვა

shift [ʃɪft] 1. ცვლილება, ძვრა; 2. (სამუშაო) ცვლა; 3. გადაადგილება, გადაწყობა. **Δ to - into cash** ნაღდ ფულად გადაქცევა; **to - into low gear** შენელება (მაგ. ეკონომიკის ზრდისა); შემცირება (მაგ. ტემპისა). **late** [lobster] - ღამის ცვლა; საღამოს ცვლა; **night** - ღამის (შეორე ან მესამე) ცვლა; **third** - მესამე (სამუშაო) ცვლა

shifter [ˈʃɪftə] ამერ. სლენ. ქურდისა და მოპარული ნივთების გამსაღებლის მკავეშირე.

shiftman [ˈʃɪftmæn] 1. ცვლის უფროსი; 2. დამხმარე მუშა; 3. მედლეური, დღიური მოქირავე

shiftwork [ˈʃɪftwɜ:k] დღისით მუშაობა; დღიური სამუშაო

shiner [ˈʃaɪnə] ამერ. სლენ. ჩალურჯებული თვალი;

ship [ʃɪp] 1. გემი; ხომალდი; ნავი; 2. (მონაცემთა) გადაცემა, გადატანა; გადაზიდვა (ტვირთისა); გადაგზავნა (მაგ. ფოსტით გზავნილისა); 3. ჩატვირთვა (გემისა); ჩასხდობა; დატვირთვა. **Δ** - **off** 1. (საქონლის ფოსტით) გადაგზავნა; 2. (საინფორმაცო ნაკადის) გადაცემა [გადაგზავნა]

shipload [ˈʃɪpləʊd] 1. ხომალდის ტვირთი; 2. ტვირთტევადობა; (გემის) წყალწყევა

shipment [ˈʃɪpmənt] 1. ტვირთი, პარტია (გაგზავნილი საქონლისა); 2. დატვირთვა, გაგზავნა, გადმოტვირთვა (საქონლისა). **Δ** - **in bulk** შეუფუთავად ჩატვირთვა [ჩაყრა]; **currency** - ფულის გადატანა; **drop** - უშუალო მიწოდება (შუამავლის გარეშე)

shipowner ['ʃɪp,əʊnə] გემის (ხანმოკლე ან ხანგრძლივი დროით) დამფრახტავი; გემის პატრონი.

shipper ['ʃɪpə] 1. ტვირთის გადამზიდი; ექსპორტიორი; 2. ტრანსპ. (ზღვით გადატანად) ტვირთი

shipping ['ʃɪpɪŋ] 1. ნაოსნობა, ზღვაოსნობა; 2. ჩატვირთვა, დატვირთვა; გაგზავნა, ჩასხდომა; გადაგზავნა; გადატანა; 3. საზღვაო ფლოტი; 4. pl. სანაოსნო კომპანიების ფასიანი ქაღალდები

ship's manifest ['ʃɪps' mænɪfɛst] გემის ტვირთის დეკლარაცია; გემის მანიფესტი.

ship's protest ['ʃɪpsprə'test] საზღვაო პროტესტი.

shipwreck ['ʃɪpwrek] გემის ძლიერ დაზიანება ან ჩაძირვა.

shirk [ʃ:k] 1. პასუხისმგებლობისაგან ან ვალდებულებისაგან თავის ამარიდებელი პიროვნება; 2. ამერ. (on, to, upon) სხვაზე გადაბარება (ვალდებულებისა, პასუხისმგებლობისა)

shoaler ['ʃəʊlə] 1. საკაბოტაჟო გემი; 2. მეკაბოტაჟე; კაბოტაჟური ნაოსნობის მებღვაური

shock [ʃak] 1. დარტყმა, (ძლიერი) შენჯღრევა; 2. (ეკონომიკური) შოკი, (წონასწორობის) დარღვევა; 3. იმპულსი

shoe-string ['ʃu:stɪŋ] სლენ. 1. ფულის რაოდენობა; მთლიანი თანხა (რაიმე წარმოების დაწყების ძირითადი კაპიტალისათვის); 2. ამერ. მცირე თანხა

shop [ʃap] 1. მაღაზია; ღუპანი; სავაჭრო; 2. (საქონლის, ნივთის) ყილდვა; მაღაზიებში სიარული; 3. საუბ. პროფესიული ინტერესები, საქმეები; 4. სახელოსნო; საამქრო. **Δ** – **assisetant** გამყიდველი (ქალი ან კაცი); – **boy** 1. გამყიდველი (ახალგაზრდა მამაკაცი); 2. შიკრიკი; **to set up a** – 1. ინგლ. მაღაზიის გახსნა; 2. საქმის დაწყება (წამოწყება)

shopfolk ['ʃɒpfəʊk] მაღაზიის თანამშრომლები (პერსონალი)

shopgirl ['ʃɒpgɜ:l] გამყიდველი (ქალი)

shopkeeper ['ʃɒpkɪ:pə] მელუქნე

shoplifter ['ʃɒplɪftə] მაღაზიის ქურდი (მათ შორის მყიდველიც)

shopman ['ʃɒpmæn] 1. გამყიდველი; 2. მაღაზიის ან ღუქნის მეპატრონე; 3. ამერ. მუშა

shopping ['ʃɒpɪŋ] 1. მაღაზიებში (ან მაღაზიაში საქონლის) საყიდლად სიარული; 2. მყიდველობითი. **Δ to do one's**– ყილდვა; – **club** მყიდველთა კლუბი (სავაჭრო საბაზო მაღაზია, სადაც საქონელი უფრო იაფად იყიდება ვიდრე საცალო ვაჭრობის მაღაზიაში); – **goods** წინასწარი შერჩევის საქონელი (მაგ., ავეჯი, საყოფაცხოვრებო ელექტროსაქონელი); – **guide** სავაჭრო მეგზური; – **habit** მყიდველობითი სტერეოტიპი; – **information** სავაჭრო (კომერციული) ინფორმაცია; – **newspaper** სავაჭრო მოამბე; –

spree სარეკლამო პრიზი, რომლითაც მომხმარებელს საშუალება ეძლევა გარკვეული თანხის გადაუხდელად საქონლის შექენისა; **telecommunication** - საცალო ვაჭრობა ინტერნეტული და კომპიუტერული ქსელის გამოყენებით

shoppy ['ʃɑpi] 1. სავაჭრო, საცალო ვაჭრობის(ა); 2. ვაჭრული (ხასიათი მაგ, მე-
დუქნისა), მერკანტილური; 3. საუბ. გამყიდველი (ქალი)

shopster ['ʃɑpstə] მედუქნე

shopwalker ['ʃɑpwɑ:kə] 1. უნივერსალის მორიგე ადმინისტრატორი; 2. pl. ინგლ. მალაზიის თანამშრომლები

short [ʃɑ:t] 1. მოკლე, ხანმოკლე; 2. საბირჟ. ფასჩამოკლებზე მოთამაშე კომერსანტი; 3. pl. (ხანმოკლე) ფასიანი ქაღალდები; 4. pl. დეფიციტური მასალა; დეფიციტური საქონელი; 5. ამერ. სლენ. ავტომობილი; ტაქსი; 6. ტრამეაი ან ავტობუსი. **Δ to be - of the market** ამერ. ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა მაშინ, როცა ისინი არა გაქვს; **cash - s and overs** ამერ. სალაროს დანაკლისი თანხა და კარბი ფული

shortage [ʃɑ:tɪdʒ] 1. უქმარისობა, უქონლობა, დეფიციტი (მაგ, ნაღდი ფულისა); 2. დეფიციტის დონე; დაუკმაყოფილებელი მოთხოვნილება; 4. დაუკომპლექტობა. **Δ - of money** ფულის დეფიციტი; **job - ვაკანსიის (სამუშაო ადგილის) დეფიციტი**

short cause [ʃɑ:t kɑ:z] მარტივი სამართლებრივი საქმე, რომლის განხილვას მცირე დრო სჭირდება.

shortchange [ʃɑ:t'ʃeɪndʒ] საუბ. (ხურდა ფულის) დაუბრუნებლობა, მოტყუება

shorten [ʃɑ:tən] 1. შემცირება; დამოკლება; 2. ჩამოკრა

shortfall [ʃɑ:t'fɔ:l] საუბ. 1. დეფიციტი (მაგ, მასალისა, საქონლისა); 2. პროდუქტი-
ის გამოშვების გეგმის შეუსრულებლობა

short-range [ʃɑ:t'reɪndʒ] 1. ახლო ქმედების(ა); 2. ხანმოკლე

short-run [ʃɑ:t'rʌn] 1. მოკლევადიანი; 2. მცირეხრიული (წარმოების შესახებ)

shorts [ʃɑ:tz] 1. ბრიტ. მოკლევადიანი (5 წლამდე) სესხი (იხ. აგრეთვე **longs mediums**); 2. ამერ. სლენ. მცირე თანხა; 3. ამერ. სლენ. პირადი ნივთები.

short sentence [ʃɑ:t'sentəns] ტუსალო, რომელსაც მისჯილი აქვს ხანმოკლე პატიმრობა

shortship [ʃɑ:t'ʃɪp] საუბ. დაუკომპლექტებელი საქონლის მიწოდება

short title [ʃɑ:t'taɪtl] 1. მოკლე აღწერა (სასამართლო საქმისა, ნომრის პირველი მოსარჩლის და პირველი მოასსუხის გვარებით); 2. კანონის მოკლე სახელწოდება.

shot [ʃɑt] ამერ. სლენ. 1. ჩვევა; მიდრეკილება; „პობი“; 2. ამერ. სლენ. ფული (განს., სესხად აღებული); 3. ამერ. სლენ. გაელენიანი პირი, ბოსი

show [ʃəʊ] 1. ჩვენება, დემონსტრაცია; 2. გამოფენა; 3. დემონსტრირება, ჩვენება; 4. ექსპონირება, გამოფენა; 5. საუბ. შესაძლო შანსი (მაგ, ბიზნესისა, საქმის კეთებისა); 6. ამერ. სლენ. ის, ვინც უნდა მოვიდეს; მყიდველი, სტუმარი და სხვ; 7. მცდელო, ბა; საქმიანი ოპერაცია; მუშაობა; 8. პირადად გამოჩენა; მონაწილეობა; **Δ a - of (smth. რაიმეს)** ჩვენება, გამოფენა; ~ **up** 1. ნათლად გამოყოფა, გამოხატვა (წინადადებისა, იდეისა); 2. უპირატესად განსხვავებულობა

showing ['ʃaʊɪŋ] 1. (დანამაულის ფაქტების ჩვენება; (სამხილის საფუძველზე) დამტკიცება; 2. (ეკონომიკური) მაჩვენებლები, მონაცემები; 3. ჩამოყალიბება; გაშუქება (პროცესისა, საქმიანობისა) 4. გამოფენა

shrinkage ['ʃrɪŋkɪdʒ] 1. შემცირება (მაგ., საწარმოო სიმძლავრისა); 2. გამომშრობა, დამშრობა (მაგ., პროდუქტისა); 3. შედგომა; დამოკლება (ქსოვილისა)

shunting ['ʃʌntɪŋ] *საბირჟ.* 1. (ინგლისის) შიგა ბაზრის არბიტრაჟი; 2. საუბ. საქონლის ყიდვა ერთი სახის ვალუტით და მეორე სახის ვალუტაზე გაყიდვა

shutdown ['ʃʌt 'daʊn] 1. დაყეტვა; დახურვა (წარმოებისა და სხვ.); 2. დროებით შეჩერება (წარმოების პროცესისა და სხვ.)

shut of ['ʃʌtɒv] *ამერ. სლენ.* 1 თავიდან მოცილებული, დამთავრებული (საქმე); დასრულებული; 2. თავიდან მოცილება.

shuttle [ʃʌtɪ] ორ პუნქტს შორის რეგულარული ავიარისები .

sib(ling)s [sɪb(lɪŋ)z] ლეიძლი ძმები და დები

sic! ლათ. („სიკ!“): (მხოლოდ) ასე! „ამგვარად“ (მაგ., მოცემული სიტყვის მნიშვნელობის ხაზგასმელად, სხვაგვარი სიტყვა რომ არ ჩაიწეროს ლოკუმენტში).

side ['saɪd] 1. მხარე, ასპექტი, ნიშან-თვისება; 2. ჩგუფი, მხარე, პარტია; 3. ნაწილი; მხარე; ნახევარი; 4. ადგილი; პუნქტი; რაიონი; **Δ credit** ~ ანგარიშის (ბალანსის) მარჯვენა მხარე; ანგარიშის კრედიტი; **debit** ~ ანგარიშის (ბალანსის) მარცხენა მხარე; ანგარიშის დებეტი

sideline [saɪdlaɪn] 1. თანამდევი საქონელი; (ძირითადი ასორტიმენტის) შემესვები საქონელი; 2. დამატებითი (მეორე) პროფესია; 3. გარემე (არა ძირითადი) სამუშაო

siduo faciunt idem, non est idem ლათ. („სი დუო ფაკიუნტ იდემ. ნონ ესტ იდემ“): „თუ ორი ერთსა და იმავეს აკეთებს, ეს ერთი და იგივე არაა“.

sidetrack ['saɪdtræk] *ამერ. სლენ.* დაპატიმრება.

sign [saɪn] (ტრატის) წარდგენა; (ტრატის) დააქცეობება. **Δ after** ~ წარდგენის შემდეგ; **at** ~ წარდგენისთანავე; **in** ~ (ბაზარზე საქონლის) არსებობისას

sign [saɪn] 1. ნიშანი, ნიშან-თვისება; (დამადასტურებელი) საბუთი; 2. აღნიშვნა, ნიშანი; 3. სიმბოლო, პირობითი ნიშანი; 4. მონიშვნა; აღნიშვნა; ნიშნის დასმა; განცხადება; 5. *იურ.* ხელმოწერა; 6. პაროლი; 7. სიგნალი; 8. ექსტოკუდირება. **Δ- away** 1. ანდერძის დატოვება; 2. იურიდიული უფლების გადაცემა.

signature ['sɪgnətʃə] 1. ხელმოწერა; 2. ავტოგრაფი; 3. სიგნატურა; ფაქსიფიციურებული ნაბეჭდი თაბახი.

significance [sɪg'nɪfɪkəns] 1. აზრი; მნიშვნელობა; 2. სტატ. მნიშვნელოვნობა; 3. მრავალმნიშვნელოვნობა; მრავალსახეობა

signatory ['sɪgnət(ə)rɪ] 1. ხელმოწერითი (ქვეყანა); 2. ხელმომწერი (მხარე, პირი).

sign-off ['saɪnɔf] (კომპიუტერთან) სამუშაო პროცესიდან გამოსვლა

sign-on ['saɪn'ɒn] პაროლის წარდგენა (მაგ., კომპიუტერთან დიალოგის დაწყებად)

sign-up ['sain'ʌp] ამერ. სლენ. 1 სახელისა და გვარის ჩაწერა რეგისტრაციისას; 2. ხელმოწერა; 3. ორგანიზაციაში (პარტიაში და სხვ.) შესვლა.
silentium videtur confessio ლათ. („სილენციუმ ვიდეტურ კონფესიო“): „დუმბილი აღიარების ტოლფასია“

silent leges inter arma ლათ. („სილენტ ლეგეს ინტერ არმა“): „იარაღებს შორის კანონები დუმან“ (ციცერონი, „მილონის დასაცავად“, IV, 10).

silent partner [ˌsaɪlənt 'pɑːtnə] ამერ. 1. განუსაზღვრელი პასუხისმგებლობის მქონე პასიური პარტნიორი; 2. ფირმის არააქტიური კომპანიონი.

silly money [ˌsɪli'mʌni] საუბ.სასაცილოდ მცირე თანხა

silver ['sɪlvə] ვერცხლი; ვერცხლის ფული

silvering [sɪlvərɪŋ] მოვერცხელა

similar ['sɪm(ə)lə] მსგავსი, თანაგვარი, ანალოგიური; სადარი

simple ['sɪmpl] მარტივი, ელემენტარული

simplex-mode ['sɪmpleks 'moʊd] ერთი მიმართულებით გადაცემა (ეკონომიკური მონაცემებისა)

simplification ['sɪmplɪfɪ'keɪʃn] 1. გამარტივება (მაგ, მეთოდისა); 2. შემცირება (ნომენკლატურისა). **Δ product** ~ გამოსაშვები პროდუქტის მოდიფიკაციის რიცხვის შემცირება

simulation [ˌsɪmjʊleɪʃn] დამოძღვება (მაგ, კომპიუტერი საკმინობისა, ეკონომიკური პროცესისა); იმიტირება; იმიტაცია, ხელოვნური აღწარმოება (მოძღვლის სახით)

simulator ['sɪmjʊleɪtə] 1. მოძღვლი; გამოძღვლებული მოწყობილობა; მაიმტირებელი მოწყობილობა; იმიტატორი; 2. დაპრ. მამოძღვლებელი პროგრამა; დამოძღვების პროგრამა

sine ano ლათ. („სინე ანი“): „წლის მიუთითებლად“, „უთარიდოდ.“

sinecura ['sɪnikjʊsə] ლათ. („სინეკურა“): „უსრენელად; უსრომელად“; ფიქტიური თანამდებობა; თანამდებობა, რომელიც პრაქტიკულად პასუხისმგებლობას არ ითხოვს.

sine die ლათ. („სინე დიე“): „დღის გარეშე“. ნიშნავს: გაურკვეველი ვადით, გაურკვეველი დღის გარეშე; ქართ, საუბ უშაბათო კვირას.

sine loco ლათ. („სინე ლოკო“): ადგილის მიუთითებლად.

sine titolo ლათ. („სინე ტიტოლო“): „უსათაუროდ“

sine qua non ლათ. („სინე კუა ნონ“): „რომლის გარეშეც არა უშავს“. აუცილებელი პირობა; პირობა, რომლის გარეშე მუშაობა შეუძლებელია.

sing [sɪŋ] ამერ. სლენ. 1 დამსმენი; 2. დასმენა; 3. აღიარება

single-purpose [ˌsɪŋl'pɜːpəs] სპეციალიზებული, ვიწრო გამოყენების(ა) (მაგ, საგანი, ნივთი); ერთი მიზნის(ა)

single-user [ˌsɪŋl'jʊːsə] ერთი მომხმარებლის(ა), ერთმომხმარებლური (ტერმინალის შესახებ)

singlish ['sɪŋlɪʃ] სინგლიში, სინგაპურში მცხოვრებთა ინგლისური (ენა)

singular succession [ˌsɪŋɡjʊlə'sʌksɛʃn] სინგულარული სამართალმემკვიდრეობა.

singular title [ˌsɪŋɡjʊlə'taɪtəl] სინგულარულ სამართალმემკვიდრეობაზე დაფუძნებული სამართლებრივი ტიტული (ანუ გარკვეული საგნების მემკვიდრეობას, თან დაკავშირებული სამართალი და არა ყოველგვარ საკუთრებასთან).

sink [sɪŋk] 1. დაკლება; დაშვება (დონისა); 2. (ხაღაო საკითხის) მოგვარება; 3. (დანაშაულებრივი ფაქტის) დამალვა; 4. (ვალის დაფარვა); 5. (კაპიტალის) ჩადება.

sinking [sɪŋkɪŋ] 1. დაცემა (მაგ., ფასისა), კლება, დაკლება; 2. საგად. დაფარვა, გადახდა (მაგ., ვალისა); 3. ფინ. ჩადება (მაგ., კაპიტალისა)

similis simili gaudet ლათ. („სიმისლის სიმისლი გაუდებ“): „მსგავსი მსგავსს ახარებს“ (მაკრობიუსი, „სატურნალიები“, VII, 7; 12); ანუ „მსგავსი მსგავსსიკენ მისიწრაფვის“ (კლატონი). ამბობენ კანონთა მსგავსების თაობაზე.

sit [sɪt] 1. სხდომის ჩატარება; 2. გულდასმით განხილვა (გარჩევა, გამოძიება); 3. პარლამენტარობა; 3. (iii) სასამართლოს სხდომაში მონაწილეობა; მოსამართლედ ყოფნა.

sit (აბრ.) *ob. situation*

site [saɪt] 1. ადგილმდებარეობა; 2. განლაგება (მაგ., საწარმოსი)

sit tight ['sɪt,taɪt] აზერ. სლენ. შედეგის მოთმინებითი მოლოდინი..

sitting ['sɪtɪŋ] 1 სხდომა (პარლამენტისა, სასამართლოსი, ტრიბუნალისა და სხვ.); სესია.

situate(d) ['sɪtʃeɪt] 1. დაწყოება; დალაგება; მოთავსება; 2. დალაგებულად; განლაგებულად; 3. (გარკვეული) პირობების შექმნა; 4. (გარკვეულ) მატერიალურ მდგომარეობაში ყოფნა.

situation [ˌsɪtʃʊ'eɪʃn] 1. მდგომარეობა; სიტუაცია; გარემოება; 2. ადგილი, სამსახური, სამუშაო; 3. *ob. site*; Δ **financial** - ფინანსური მდგომარეობა; **queueing** - მას. მომს. რიგის გაჩენის პირობა

situational criminal [ˌsɪtʃʊ'eɪʃnəl 'krɪmɪnəl] 1 შემთხვევითი სიტუაციური კრიმინალი; 2 შემთხვევითი სიტუაცი(ებ)ის გავლენით დანაშაულის ჩამდენი.

situs ['sɪtʊs] 1 (ვალის, დოკუმენტის, ხელწერულების და სხვათა „მიბმის“) ადგილი; 2. საგნის ან საქონლის ადგილმდებარეობა; 3. მოქმედების ადგილი..

si vis pacem, para bellum ლათ. („სი ვის პაცემ, პარა ბელუმ“): „თუ გსურს მშვიდობა, ემზადე ომისთვის“ (ციცერონი, „ფილიპიკა“, VII, 6; 19).

si vivis Romae, moniano vivito more ეკვიან ლათ. („სი ვივის რომა, ვივიტო მორე“): „თუ რომში ცხოვრობ, რომის წეს-წყვეულებით იცხოვრე“.

sixes ['sɪksɪz] ექვსპროცენტიანი ობლიგაციები

size ['saɪz] 1. ზომები; ზომა; მოცულობა; სიდიდე; 2. ნომერი; ზომა (მაგ., ტანსაცმლისა); 3. შესაძლებლობების დონე; 4. ფორმატი; ზომა; 5. განლაგება, ზომის მიხედვით

დაწყო; 6. ზომის განსაზღვრა; გაზომვა. Δ ~ up 1. შეფასება; 2. ამერ. (to, with) დაპირისპირება; დაპირისპირებულობა მაგ., საგანთა ან საქონელთა შედარებისას); lot ~ (ნაწარმთა) პარტიის ზომა; პარტიის მოცულობა; ნაწარმთა რაოდენობა პარტიაში; queue – მოთხოვნილებათა რიგის სიგრძე

size-up ['saɪz ʌp] ამერ. სლენ. შეფასება (სიტუაციისა, შედეგისა).

sizing ['saɪzɪŋ] 1. გაზომვა; სიდიდის განსაზღვრა; 2. ზომის მიხედვით დახარისხება

sketch [sketʃ] 1. დამნაშავეის სიტყვიერი სურათის შედგენა; 2. სიტყვიერი სურათი ფოტორობოტისაათვის.

skid [skɪd] პროფ. 1. გამყიდველის ხელფასის დანაშაუტი, ჩაწოლილი საქონლის გაყიდვისათვის; 2. ჩაწოლილი საქონლის გამყიდველი

skill [skɪl] (პრაქტიკული) გამოცდილება; ოსტატობა; კვალიფიკაცია; ცოდნა

skimming ['skɪmɪŋ] საუბ. „ნაღების მოხსნა“ (მაღალი ფასის დაწესება ახალ, გაუმკობესებულ პროდუქტზე იმ ანგარიშით, რომ მყიდველი ამ ფასად შეიძენს)

skinny ['skɪni] ამერ. სლენ. ინფორმაცია; არგუმენტები; ფაქტები.

skint [skɪnt] საუბ. უფულოდ ყოფნა; უკაპიოდ ყოფნა

skip [skɪp] კლიენტი, რომელიც საცხოვრებელ ადგილს იცვლის და არ იხდის კომუნალურ ან სხვა საფასურს.

skipper ['skɪpə] ამერ. სლენ. 1. გემის კაპიტანი; 2. კაპიტნის წოდების ოფიცერი; 3. მატარებლის გამცილებელი, კონდუქტორი.

skull [skʌl] ამერ. სლენ. ჭკვიანი კაცი; გამოჩენილი; ტალანტი.

skyjack ['skɑɪ'dʒæk] 1 თვითმფრინავის გატაცება; 2. საჰაერო მეკობრეობა.

slack [slæk] 1. შესუსტება (მაგ., პროცესის ინტენსიურობისა); შემცირება (მაგ., საწარმოს სიმძლავრისა); 2. უმოძრაობა, დუნედ მიმდინარეობა (მაგ., ვაჭრობისა); დაცემა; 3. სუსტი მოთხოვნილება; 4. დროის რეზერვი. Δ (to ~ off) შემართვის ტემპის შემცირება

slam [slæm] ამერ. სლენ. 1. ციხე; 2. მისალმება (ხელის შუბლთან მიტანით); 3. ალკოჰოლის პორცია; 4. სიტყვიერი შეურაცხყოფის მიყენება; 5. ძლიერად დარტყმა; ხელით დაჭრა.

slander ['slændə] 1. ცილისწამება; უმართებულო სიტყვიერი განცხადება; მტკიცება, რომელიც ზიანს აყენებს ვინმეს რეპუტაციას; 2. ჭორი, ცილი; სიცრუე.

slang [slæŋg] ჟარგონი; სლენგი: პროფესიულ ჯგუფში ან სოციალურ ფენაში გამოყენებული თავისუფალი სიტყვები და გამოთქმები; პირობითი ენა, რომელი მხოლოდ გარკვეული ჯგუფის ან წრისთვისაა გასაგები

slant [slɑːnt] ამერ. საუბ. 1. მანსი, შემთხვევა; 2. პოზიცია, დამოკიდებულება; შეხედულება; 3. მომზადება; მორგება (მაგ., საბაზრო ეკონომიკის კანონებისადმი)

slash [slæʃ] მკვეთრად შემცირება, ჩამოჭრა (მაგ., ბიუჯეტისა)

slate ['sleɪt] 1. კანდიდატების საარჩევნო სია; 2. კანდიდატთა სიაში შეტ, ანა; 3. თუნდერის მონაწილეთა სიაში შეტანა.

slay [sleɪ] 1. ამერ. სლენ. ვინმეს წინაშე დადებითი შეხედულების შექმნა; თავის გამოჩენა; 2. მოკლდა; 3. დაოკება (გრძინობ(ებ)ისა).

slayer ['sleɪə] მკვლელი (განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩამლენი).

slazy [sli:zɪ] პროფ. 1. იაფი; დაბალხარისხიანი (საქონლის შესახებ); 2. ძველი; დამოლილი; 3. არაპრეტენზიუზი; 4. საწყალი შესახველაობის.

sleeping partner ['sli:pɪŋ pa:tɪnə] 1. შენაბრე-კომპანიონი; 2. ამხანაგობის წევრი, რომელიც კენჭისყრაში არ მონაწილეობს

slice [sleɪs] ნაწილი, წილი (მაგ., შემოსავლისა, მოგებისა). Δ - off მოკრა, ჩამოკრა (მაგ. თანხისა); - up დაკრა, დანაწილება

slide [slaɪd] 1. თანდათანობით ჩაშვება; ახალი მდგომარეობის მიჩვევა, უნებურად მიჩვევა; 2. შემტირება, შენელება; 3. მძიმის დასმისას შეცდომა (ათობით რიცხვში); 4. სლაიდი, დიაპოზიტივი

slight [slaɪt] სუსტი, უმნიშვნელო (მაგ., მოთხოვნის შესახებ)

slik [slik] 1. სლენ. სახიაშოენო; სიმპათიური; 2. სლენ. „მიგარი“, კარგი; 3. ამერ. ზედაპირული; ქარაფშიუტა.

sliker ['sli:kə] ამერ. მატყუარა; თაღლათი.

slim [slɪm] 1. უმნიშვნელო; არაარსებთან; 2. არადამირწმუნებელი; 3. ემსაკ; გაქნილი.

slip [slɪp] 1. პატარა ზომის ბლანკი; ქალაღლის ვიწრო ზოლი; 2. შეცდომა; 3. შეცდომის დაშვება; 4. (მეხსიერებიდან) ამოვარდნა; 5. (ენის) წაბორძიკება; 6. ხელწერილი; 7. გადავადება; (დროის) გადაწევა; დროთი ჩამორჩენა; 8. დადაბლება; დაცემა; 9. ამონაბეჭდი (სტატისისა); 10. შეცდომა; 11. შეცდომის დაშვება; 12. ჩასმა (სიტყვისა. შენიშვნისა); 13. პატენტის შენიშვნის პატარა ფურცელი, რომელიც პატენტის აღწერას თან ახლავს.

slip law [slɪp'la:] კანონი, რომელიც დამტკიცების შემდეგ გამოიცემა ცალკე ფურცლის ან პატარა ბუკეტის სახით.

slip-up ['slɪp'ʌp] ამერ. სლენ. 1. შემთხვევა; 2. უბედური შემთხვევა; 3. შეცდომა; გაუთვალისწინებლობა.

slogan ['sloʊgən] 1. ტელეგ. სარეკლამო ფორმულა (დასამახსოვრებელი, გამომწვევი ფრაზა, რომლითაც საქონელს რეკლამას უკეთებენ); 2. ლოზუნგი; დევიზი

slo-mo ['sloʊ 'moʊ] ტელეგ. საუბ. აბრ. (slow motion-დან ნელი მოძრაობა) შენელებული კადრი. სინ. **slowmo**.

slops [slɒps] pl. 1. საუბ. მზა იაფფასიანი ტანსაცმელი ან თევთრეული; 2. ბრიჯი; ფართო ტოტებიანი შარვალი;

slop-shop ['slɒpʃɔ:p] საუბ. 1. მზა იაფფასიანი ტანსაცმლის მაღაზია; 2. საქონლის საწყობი (ზღვის სანაპიროზე, პორტთან და სხვ.)

slough [slʌʃ] *ამერ. სლენ.* 1 ჩაუარდნა (მაგ, ვალებში, გაჭირვებაში); 2. ფირმის დახურვა ლიცენზიის ჩამორთმევით; 3. დაპატიმრება; 4. ხალხის დაშლა; დარბევა; 5. *ქართ. სლენ.* დახვევა (გაქცევა, ადგილიდან მოწყდომა, გაპარვა).

slowdown ['sləʊ'daʊn] 1. საუბ. შენელება; დამუხრუჭება; 2. მუშაობის ტემპის შენელება ანუ გაფიცვა იტალიურად.

slug [slʌɡ] 1. (ოქროს) ზოდი; 2. ეტონი (სავაჭრო ავტომატისა და მისთ.)

sluggish ['slʌɡɪʃ] საქმიანი აქტიურობა დაკარგული, მოდუნებული; იჩერციული.

sluice in ['slu:z'in] (ნელა) გადინება (ინფორმაციისა, ცნობებისა).

slum [slʌm] საუბ. 1. დაბალხარისხიანი; იაფფასიანი; 2. ჭიხურში გასაყიდი იაფფასიანი წერილმანი; 3. ბევრი ხალხისთვის გამზადებული დაბალხარისხიანი საქმელი

slump [slʌmp] 1. მკვეთრი ან უეცარი დაცემა (ფასებისა, მოთხოვნილებისა); დეპრესია; 2. (ეკონომიკური) კრიზისი; 3. ინტერესის დაცემა. **Δ** - demand მოთხოვნილების მკვეთრი დაცემა

slumpflation [slʌmp'fl'eɪn] ეკონომიკური დაცემისა და ინფლაციის თანაქმედებითი სიტუაცია

smacker ['smækə] 1. ინგლ. საუბ. ფუნტი მონეტი; 2. ამერ. საუბ. დოლარი

small [smɔ:l] 1 უმნაშენელო, მცირე; პატარა; 2. მოკლე (წერილი, შეტყობინება); 3. თავმდაბალი; მორიდებული; 4. უმინაარსო (სიტყვა, ტექსტი).

small claims court ['smɔ:l kleɪmz'kɔ:t] სასამართლო, რომელიც განიხილავს დავას მცირე თანხების თაობაზე.

small-time [smɔ:l'taɪm] *ამერ. სლენ.* 1 მეორეხარისხოვანი; უინტერესო; 2. მცირედ ანაზღაურებად; 3. უამბიციო; არაპრესტიჟული

smart [smɑ:t] *ამერ. სლენ.* 1 ჭკუა; გონება; 2 მოქნილი; ეშმაკი; 3. გონებაგახსნილი; მახვილგონიერი; 4. აკურატული

smart card [smɑ:t'kɑ:d] საკრედიტო ან სადებიტო ბარათი, რომელშიც „ჩაშენებულია“ ჩიპური მეხსიერება (იხ. აგრეთვე chip)

smart money [smɑ:t'mʌni] 1. საჯარიმო ზარალი (ხელშეკრულების დამრღვევის მხრიდან მიყენებული ზარალის დიდი პროცენტით ანაზღაურების მეთოდი); 2. ჭკვიანი (მოგებიათ) კაპიტალდაბანდება.

smash [smæʃ] 1. გაცოტრება; კრახის განცდა; მძიმე (ეკონომიკური) დარტყმა; 2. საბირჟ. კურსის ან საქონლის ფასის უეცარი დაცემა

snuuggle [snu:ɡl] საქონლის მწარმოებელ ქვეყანაში განუბაყებლად შემოტანა ან ქვეყნიდან გატანა; კონტრაბანდა.

smuggler [snu:ɡl] 1 კონტრაბანდისტი; 2. კონტრაბანდისტების გემი (მურიანავი ობიექტი, ტრაილერი და სხვ.).

snafu [snæ'fu:] *ამერ. სლენ.* 1 აშკარა შეცდომა; 2. უხერხული მდგომარეობა, სიტუაცია; 3. ცული გეგმა; ცულად მოქცევა; 4. გაუფუჭება; დაშლა 5. შეცდომის დაშვება.

snap-up ['snæ'ʌp] სწრაფად გაყიდვა; დანაწილება

snooze ['snəʊd] 1. ყალბი მონეტი; ყალბი ძვირფასეულობა; 2. ცუდი (ხასიათის) კაცი

snoozy ['snəʊzi] ამერ. სლენ. 1 თანამედროვე; სუპერმოდური; 2. კოლორიტული; მოზიდეკლი; სასაბოვნო; 3. უგემოვნო; დაბალი ხარისხისა, მყვირალა.

sneeze [sni:z] ამერ. სლენ. 1 მოტაცება; ჩაჭერა; დაჭერა; 2. დაპატიმრება; დაკავება

snoopy ['snəʊpi] ამერ. სლენ. სნობური იხ. **snob**.

snoob [snəʊb] სნობი; პირი, რომელიც გულმოდგინედ ბაძავს მაღალი საზოგადოების წევრებს (მათ შანერას, გემოვნებებს, ჩაცმულობებს და სხვ.), აქვს პრეტენზია დახვეწილ გემოვნებაზე, განსაკუთრებით სოლიდურ ქცევაზე და ა. შ. ტერმინი შემოიტანეს კემბრიჯის უნივერსიტეტის სტუდენტებმა მე-18 ს. მიწურულს (სნობი - ვინც მანტას არ ატარებს; უნივერსიტეტში არ არიყება, მღაძიოა). თანამედროვე გაგებით პირველად უილიამ ტეკერემ იხმარა („სნობების წიგნი“, 1847 წ.)

snoop [snu:p] ამერ. სლენ. დეტექტივი-პოლიციელი.

snow [snəʊ] ამერ. სლენ. 1 ღიდი შთაბეჭდილების მოხდენა; 2. ლაპარაკი, განს, ერთი და იმავეს განმეორება; 3. არაგულღია საუბარი.

snowball ['snəʊbɔ:l] სწრაფად ზრდა, სწრაფად მატება (მაგ., შემოსავლისა)

snoog [snəʊg] მოხერხებულის(ადგილის)

snoof [snəʊf] ინგლ. სლენ. მოკვლა

soap [səʊp] ამერ. სლენ. ფული (განსაკ. ქრთამისათვის)

soap opera [səʊp əpə'rə] 1. პროფ. სოუპ-ოპერა; „სანის“ ოპერა; მრავალსერიანი გადაცემა, მრავალსერიიანი სატელევიზიო ფილმი; 2. მელოდრამა; სენტიმენტური პიესა

social fund ['səʊʃl fʌnd] ინგლ. სოციალური (დახმარების სახელმწიფო) ფონდი

society [sə'səʊəti] 1. გაერთიანება; კოოპერაციული კავშირი; ასოციაცია; 2. საზოგადოება (ორგანიზაცია)

socioeconomic [səʊsiəʊ,ekə'nəmi:k] სოციალურ-ეკონომიკური

sociometry [,səʊsiə'mi:tri] სოციომეტრია

sock [sək] პროფ. 1. სიმდიდრე; დიდი თანხა; 2. ფულის შესანახი ადგილი (სეიფი და სხვ.); 3. (ვინმესგან) ფულის მიღება; 4. სწრაფი პოპულარობის მოპოვება (მაგ., ტელევიზორილის შესახებ); 5. შესანიშნავი; 6. ამერ. სლენ. ეკონომიურობა; ფულის შენახვა; 7. ფინანსურად წარმატებული; დიდი მოგების მომტანი.

socman [sək'mən] მოიჯარე პირი, რომელიც პირობით ემსახურება მიწის მესაკრთნეს სამეურნეო საქმიანობაში (ხენა, თესვა; მორწყვა, მოსავლის აღება)

sodomy ['sədəmi] პომოსექსუალიზმი; პედერასტი.

soft [sat] 1. სუსტი; რბილი; 2. მსუბუქი; მგრძობიარე; 3. დამთმობი; მომთმენი; 4. პლასტიკური; 5. დუნედ ან ნელად განვითარებული (მაგ., კონიუნქტურის შეფასებისას); 6. უხალისო; უსიცოცხლო (მაგ., კონიუნქტურა); 7. დაპროგრამება (პროგრამული უზრუნველყოფა).

soft loan [saft] კომპანიისაგან ან სახელმწიფოსაგან აღებული უპროცენტო სესხი.

softplot [ˌsaftˈplɒt] „უქტალადო“ გრაფიკთაშეგები (დისფლეი და მისთ.)

soft touch [ˌsaftˈtʌtʃ] ამერ. სლენ. 1. პირი, რომელიც სიამოვნებით ასრულებს სხვის თხოვნას, აძლევს სესხს და სხვ.; 2. ადვილი დავალება; ადვილი სამუშაო; ადვილად გამოიმუშავებული ფული.

software [ˈsɔːfweɪ] 1. დაპრ.მათემატიკური, პროგრამული უზრუნველყოფა (მაგ., ეკონომიკური მოდელისა, სისტემებისა); 2. დოკუმენტაცია; 3. არამატერიალური სახის მომსახურება (განათლება, მედიცინა და მისთ.)

sojourn [sədʒɜːn] 1. დროებითი დგომა(მაგ., სასტუმროში); 2. (სისტემაში) ყოფნის ხანგრძლივობა

solarium ლათ. („სოლარიუმ“): „შიწის გადასახადი“.

sole [ˈsəʊl] 1. ერთადერთი; 2. განსაკუთრებული; 3. მარტოხელა; უცოლო; უქმრო.

sole judge [ˈsəʊlˈdʒɪdʒ] ერთპიროვნული მოსამართლე.

solemn [ˈsɒləm] 1. ფორმალური (პროცედურა, აქტი და სხვ.)ოფიციალური; 2. მნიშვნელოვანი; 3. საზეიმო: დაძაჟ ყრუბელი.

sole right [ˈsəʊlˈraɪt] განსაკუთრებული უფლება; მონოპოლური უფლება.

solder [ˈsɒlədɪ] 1. შეკავშირება; გაერთიანება; შერწყმა (მაგ., წარმოებისას); 2. აღდგენა; განმტკიცება (მაგ., ეკონომიკური ურთიერთობისა)

solene [səˈliːn] ბენსონი; აუტროლიკისის ყოფრი.

solicit [səˈlɪsɪt] 1. იურიდიული პრაქტიკის გავლა; 2. საქმის გაძღოლა; 3. რაიმე ამორალურის თხოვნა (განს. სქესობრივი კავშირისა ფულის საჩქელოდ)

solicitation [səˈlɪsɪtʃɪn] 1 შუამდგომლობა; თხოვნა; 2. საქმის გაძღოლა, წარმოება (ადვოკატის მიერ); 3. შეჩენა, იძულება (მაგ., დანაშაულისკენ ბიძგება); 4. შეკვეთების, შემოწირულობების და სხვათა შეგროვება

solicitor [səˈlɪsɪˈtɔː] 1 (ინგლისსა და უელსში) იურისტი, რომელმაც ჩააბარა იურიდიული საზოგადოების (Law Society) ტესტებით შემოწმება გამოცდები და აქვს მოქმედი სერტიფიკატი; 2. სოლისიტორი; ადვოკატი, პრომელსაც არა აქვს უფლება სასამართლო პროცესში მონაწილეობისა; 2. საკანცელარიო იურიდიული საქმეების წარმომადგენელი.

solitng [səˈlɪtɪŋ] ფულის შეთავაზებით სქესობრივი კავშირის დამყარების დანაშაული.

so long [sɔlɒŋ] ამერ. სლენ. ნახვამდის; შეხვედრამდე (სინ: Good-by);
solus ['sɔləs] 1. ტრატა ან ჩეის ერთი ეგზემპლარი; 2. საუბ. მთელ გვერდზე გაკი-
მული განცხადება

solus agreement ['sɔləs ə'grɪ:mənt] ერთად-ერთი (განსაკუთრებული) შე-
თანხმება, რითაც ერთი მხარე მხოლოდ ერთ მხარესთანაა დაკავშირებუ-
ლი (მაგ., ამგვარი შეთანხმებით ცალობით მოვარე მხოლოდ ერთი
მიმწოდებლისაგან ყიდულობს საქონელს).

solution [səlu:ʃn] 1. ამოხსნა; (პრობლემის ან საკითხის გადაწყვეტა); 2. გასუფთავე-
ბა; გადახდა (ვალისა); შესრულება (ვალდებულებისა); Δ **trial-and-error** - სინჯი-
სა და შეცდომის მეთოდით ამოხსნა: **unique** - ცალსახა ამოხსნა

solvency ['sɒlvənsɪ] გადახდის უნარიანობა; კრედიტუნარიანობა

solvent ['sɒlvənt] 1. გადახდის უნარიანი; კრედიტუნარიანი; 2. ძლიერი წებო.

solvent abuse ['sɒlvənt ə'bjʊ:s] წებოს შესუნთქვა, რომელიც კალუციოგ-
ენური ნარკოტიკით მოქმედებს.

some [sʌm] ამერ. სლენ. 1. დიდი ნაწილი; დიდი საქმე; 2. ძალიან სწრაფად;
3. შესანიშნავი; განსაკუთრებული

Sony [sɔni] იაპ. სონი (მსხვილი ფირმა, რომელიც აპროექტებს და აწარმოებს
რადიოელექტრონულ, აუდიო და ვიდეოტექნიკას)

sort [sɔ:t] 1. სახეობა; სახე; სახესხვაობა; თანრიგი; კლასი; სორტი; 2. დახარისხება;
დასორტვა (მაგ., ლითონისა), კატეგორიებად გადანაწილება

sorting [sɔ:tɪŋ] დახარისხება; დასორტვა

sound [saʊnd] 1. იურ. კანონიერი, ნამდვილი (მაგ., მესაკუთრის შესახებ); 2. მდგრა-
დი; საგად. გადახდის უნარიანი; 3. კეთილზარისხოვანი; 4. მიზანდასახული; (რაიმე)
საქმესთან დაკავშირებული.

soundness ['saʊndnis] 1. კეთილგონივრულობა; 2. სალი (აზროვნება, მსჯელო-
ბა); 3. დასკვნების სისწორე.

source [sɔ:s] 1. წყარო; საწყისი; ფუძე; 2. წერილობითი წყარო; დოკუმენტი;
3. ფუძე; საწყისი. Δ ~ of incomes შემოსავლის წყარო; ~ of support დაფინანსების
წყარო

southern ფრან. მიწისქვეშა საწყობი; მიწისქვეშა ნაგებობა

sovereignty ['sɒvrɪntɪ] 1. მართვის ძალაუფლება; სუვერენიტეტი; 2. უმაღ-
ლესი ხელისუფლება; 3. სუვერენული (სახელმწიფო, რესპუბლიკა).

space [speɪs] 1. დროის შუალედი, დროის პერიოდი; 2. სივრცე, ფართობი; 3. შუა-
ლედებით [ინტერვალებით] განლაგება

space buyer ['speɪs baɪə] (სარეკლამო) საგაზეთო ფართობის შემსყიდველი

span [spæn] 1. პერიოდი; ინტერვალი; ხანგრძლივობა; 2. გადატ. შეესება (მაგ., შუ-
ალედისა); გაზომვა (მაგ., თვლით უხეშად გაზომვა); Δ ~ of control მართვადობის

ნორმა (განისაზღვრება ერთი ხელმძღვანელისათვის გამოყოფილ მაქსიმალური რაოდენობის თანამშრომლის რიცხვით)

spec [spek] *აშერ. სლენ.* 1. სპეკულაცია; 2. სპეკულანტი; 3. სწორი პასუხი.

spare [spɛə] 1. მარაგი; რეზერვი; 2. სათადარიგო; სარეზერვო; დამატებითი; 3. (ფულის) გადანახვა; ეკონომიურობა, ხელმომჭირნეობა

spate of orders ['speɪtəf ɔ: dɔ:z] შეკვეთების ნაყადი; მოთხოვნების ნაყადი

special ['speʃl] 1. სპეციალური დანიშნულების; სპეციალური; 2. განსაკუთრებული (მაგ., ინტერესი, მისწრაფება ყიდვისადმი ან შეკვეთისადმი); 3. სასაქონლო (წეროილი და სხვ.); 4. (სპეციალური) ფასდაკლება; 5. სპეცკორექსიონდერტი; 6. კერძო; 7. გარკვეული; 8. არასტანდარტული. **Δ early week ~ s'** კვირის დასაწყისში ფასდაკლებული საქონელი (კვირის განმავლობაში საქონელბრუნვის სხვაობის შემცირების მიზნით); - **offer** განსაკუთრებული შეთავაზება (*მოკლე დროში საქონლის ფასდაკლებით გაყიდვა*); - **price** დაკლებული ფასი (ხშირად შემოაქვთ დროის გარკვეულ პერიოდში).

specialist ['speʃlɪst] 1. აშერ. საბირჟო მკვლერი; 2. სპეციალისტი

specialization [ˌspeʃlɪzaɪzɪʃn] სპეციალიზაცია; (ვიწრო) სპეციალობას დაუფლება

special-purpose [ˌspeʃl ˈpɜ: pɜ: s] სპეციალიზებული; სპეციალური დანიშნულებისა

special rule [ˌspeʃl ˈru:l] კონკრეტულ საკითხთან დაკავშირებული საქმის წარმოების წესი.

specialties ['speʃlɪtɪz] სარფიანი ფასიანი ქ. ღალღები (მეზიარე-ოპერატორების შესაძლო მოგების წყარო)

specie ['speɪ:ʃi:] 1. ლითონის ფული (ოქროს ან ვერცხლის ფული); 2. აშერ. ოქროს ზოდი; ვერცხლის ზოდი)

species facti ღაათ. („სპეციეს ფაქტი“): „ღანაშაყლის [ქმედობის] შედეგნიღობა“

specific [spɪˈsɪfɪk] 1. განსაკუთრებული; დამახსიათებელი; სპეციფიკური; 2. კერძო; 3. კონკრეტული; ზუსტი; განსაზღვრული; 4. ხეღრითი.

specific performance [spɪˈsɪfɪk ˈpɜ: ˈfɔ: mɔ: ns] სასამართლოს გადაწყვეტილება კონტრაქტის მონაწილე რომელიღე მზარის მიმართ ამ კონტრაქტით გათვალისწინებული ვალღებუღებების შესრუღების შესახებ.

specification [ˌspeɪsɪfɪˈkeɪʃn] 1. სპეციფიკაცია; 2. დეტალიზაცია; განსაზღვრა; დაზუსტება; 3. pl. ტექნიკური პირობები; სპეციფიკაცია, ინსტრუქცია (მაგ., მზარების წესები)

specified chattel ['speɪsɪfɪd tʃætl] ინდივიდუალურა განსაზღვრული მოძრავი საკუთრება.

specify ['speɪsɪfaɪ] 1. კონკრეტული მოთხოვნის ჩამოყალიბება; 2. სპეციალურად მოხსენიება (მუხლისა, პუნქტისა); 3. მითითება (კანონისა); აღნიშვნა (ძირითადი მუხლისა).

specs [speks] *ამერ. სლენ.* 1. ინსტრუქცია; სპეციფიკაცია; 3. სათვალე.
specify ['speɪfɪ] 1. (ზუსტად) დადგენა, განსაზღვრა; 2. განპირობებულობა, დათქმა (პირობისა, მაგ., ხელშეკრულების დადებისას); 3. ტექნიკურ პირობებთან შესაბამისობაში ყოფნა; 4. კონკრეტულობა.

specimen [.speɪsɪmən] 1. ნიმუში; ეგზემპლარი; 2. საუბ. ტიპი, სუბიექტი

speculation [.spekju'leɪʃn] *საბირჟ. თამაში; ბირჟაზე თამაში; სპეკულაცია; Δ bear* - ფასდაკლებზე თამაში; **bull** ~ ფასის მომატებაზე თამაში

speech [spi:tʃ] 1. სიტყვა; ლაპარაკი; მეტყველება; 2. სასამართლოზე წარმოთქმული სიტყვა; 3. ლაპარაკის ტონი; საუბრის მანერა; 4. სასაუბრო ენა; დიალექტი.

speed [spi:d] 1. სიჩქარე; სწრაფქმედება; სისწრაფე; 2. დაჩქარება (მაგ., პროცესი-სა); სწრაფსვლა

speedup ['spi:d'ʌp] 1. აჩქარება, ფორსირება (მაგ., ეკონომიკური პროცესისა); 2. მწარმოებლურობის გაზრდა; 3. პროდუქციის გამოშვების ზრდა; რიტმის აჩქარება

spell [spel] 1. პერიოდი, დროის მონაკვეთი; 2. ცვლა; 3. შესვენება

spending ['spendɪŋ] 1. გასავალი, ხარჯები; დახარჯვა; 2. ნაყიდი საქონლის (ფულადი) ღირებულება. Δ ~ money ჭიბის ფული; სახარჯო ფული

spent [spent] 1. დახარჯული; დანახარჯი; 2. ნაშუშევარი; გამოყენებული

spent conviction [spent 'kɒnvɪkʃn] წინანდელი ბრალდება, რომლის სასჯელი უკვე მოხდლია.

sphere [sfɜ:] 1. სფერო; დარგი; უბანი; 2. სოციალური გარემო.

spick [spɪk] *ამერ. სლენ.* უცხოელი; იტალიელი, ესპანელი

spillover ['spɪləvə] 1. ქარბი; ნაქარბი; 2. გადადენა; გადართვა; გადაადგილება (მაგ., ქარბი მოთხოვნებისა ერთი ბაზრიდან მეორე ბაზარში); 3. pl. გარეგანი ეფექტები

spin-off ['spɪnɔf] 1. თანამდევი შედეგი; დამატებითი შედეგი; 2. გამოყოფა; შექმნა (მაგ., სხვა საწარმოსი); 3. (ახალი) ტექნოლოგიების გადაცემა

spiritual ['spɪrɪtʃʊəl] 1. სლიერი; სულის(ა); 2. ინტელექტუალური; გონებრივი; 3. ამაღლებული; სპირიტუალური, სულჩადგმული; ეკლესიური, წმინდა. ღვთისუნელი;

spiritus familiaris *ღაოთ.* („სპირიტუს ფამილიარის“): „ოჯახის სუელი; ყველის ანგულოზი“

spitus mundi *ღაოთ.* („სპირიტუს მონდი“): „მსოფლიო სუელი“

spit [spɪt] 1. (of) 'სუესტი ასლი; 2. (ყინიქს) 'შეხულება.

spiv [spɪv] *საუბ.* სპეკულანტი; საეკეო საქმოსანი

splendolas ['splendɔləs] *pl.* *საუბ.* ფული

split [splɪt] 1. დანაწილება; დაყოფა; 2. ფასიანი ქაღალდების ყიდვა სხვადასხვა ჭერით, სხვადასხვა ფასად

split-new [ˌsplɪt ˈnjuː] საუბ. ახალ-ახალი, ციმცხალი (ამბების შესახებ); ცხელ-ცხელი

split-off [ˌsplɪt ˈɔf] 1. გადაცემა, კომპანიის აქტივების, ნაწილის გადაცემა ახლად შექმნილი ფილიალისათვის (რომელსაც მოსდევს კომპანიის აქტივის ნაწილის გაკე-ლა ფილიალის აქტივებზე); 2. გაყოფა; გამოცალკევება (მაგ., ფირმისაგან)

split-up [ˌsplɪt ˈʌp] აშერ. 1. ერთი კორპორაციის ორად ან მეტად დაყოფა; 2. აქცი-ების განაწილება (იხ. აგრეთვე split-off 1.)

spobsal [spɔbsɔl] იშვ. ცოლ-ქმრული

spoil [spɔːɪl] 1. გაფუჭება (მაგ., სურსათისა); 2. pl. სარგებელი; მოგება; უპირატე-სობა; 3. pl. არჩევნებში გამარჯვებული პარტიის წევრებით დაკომპლექტებული თანამდებობები- მთავრობა და სხვ.; 4. დატაცებული სიმდიდრე.

spoilage [spɔɪlɪdʒ] 1. გაფუჭებული საქონელი; 2. საწარმოო წუნი; 3. საქონლის გაფუჭება; 3. წუნდებული ამონაბეჭდი (მაგ., კომპიუტერის პრინტერიდან), დაწუნე-ბული ამონაბეჭდი

spoilsman [spɔɪlsmən] აშერ. პოლიტ. „ნადავლის გაყოფა“ (არჩევნებში გამარჯ-ვების შემდეგ თანამდებობებისა და პრივილეგიების დარიგება გამარჯვებული პარტი-ის წევრებს შორის); „ნადავლის“ მომღებელი წევრები.

spokesman [ˈspɔkssmən] 1. წარმომადგენელი; დელეგატი; 2. ორატორი

spokeswoman [ˈspɔks,wʊmən] (დელეგატი) ქალი, რომელიც თვისი ვჯუ-ფის სახელით გამოხატავს საზოგადოების აზრს.

spoliation [ˈspɔɪeɪʃn] 1. წინასწარგანზრახული განადგურება ან დამახინჯება (სა-ბუთისა, რომელიც მტკიცებულობებს შეიცავს), სპოლიაცია; 2. დატაცება; ქურდობა; მაროდღობა; 3. არაჯანონიერი მითვისება.

sponge [ˈspʌndʒ] საუბ. 1. სამადლოდ სარჩენი; 2. პარაზიტი

sponsion [ˈspʌnʃn] იურ. თავდებობა, გარანტია, ვალდებულება

sponsor [ˈspɒnsə] 1. თავდები; გარანტი; დამფინანსებელი (პირი ან ორგანიზაცია), სპონსორი; 2. შემკვეთი; ორგანიზატორი; 3. დაფინანსება; ორგანიზება

sponsorship [ˈspɒnsəʃɪp] სპონსორობა; (ფინანსური) მხარდაჭერა

spontaneous agency [spanˈteɪniəs ˈeɪdʒənsɪ] 1. სხვისი (სასამართლო) საქ-მეების გაძღოდა დავალების გარეშე; 2. აუცილებლობით გამოწვეული წარ-მომადგენლობა; 3. არასრულუფლებიანი წარმომადგენლობა.

spont sua, sine lege ლათ. („სინტე სუა, სინე ლეგე“); „საკუთარი სურვილით, კანონის გაკლენის გარეშე“ (ოუიდაუსი, „მეტამორფოზები“, I, 90-91).

spot [spɒt] 1. ადგილი, წერტილი; 2. ადგილზე დაყენება; 3. მონიშვნა; 4. სარეკლამო შეტყობინება; 5. არსებული, სახეზე მყოფი (საქონელი, საგანი, პროდუქცია); 6. ნაღდი; რეალური; სასალარო, სპოტი. Δ over - რეპორტი (კურსზე ფასნამატი ვადით გარი-გებისას); under - დეპორტი (კურსიდან ფასამოკლება ვადით გარიგებისას)

spotting [ˈspɒtɪŋ] დაყენება (ვაგონისა, სატვირთო მანქანისა და სხვ.) ტვირთის დასაცვლად ან დასატვირთად

spouse [spaus] მეუღლე, ქმარი ან ცოლი, რომელიც სხვა პირზეა დაქორწინებული.

spread [sprɛd] 1. სხვაობა; განსხვავება (ფასებს შორის); 2. *ამერ. საბირჟ.* ორმაგი ოპციონი, სტელაეი; 3. *საბირჟ.* საფონდო საარბიტრაჟო გარიგება, სპრედი (მაგ., ყიდვისა და გაყიდვის კურსებს შორის სხვაობით მიღებული მოგება); 4. განვადებით გაცემა; 5. გადასახადის განვადება; 6. განზნევა; გადახრათა დიაპაზონი; 7. განვრცობა; გაერცელება; 8. გაფართოება (მაგ., წარმოებისა); 9. (საყოფსოთა წრის) სიფართოვე; გაქანება.

Δ – **in values** მნიშვნელობათა განზნევა

spree [sprɪ:] გამოცოცხლება (მაგ., ვაჭრობაში); აქტიუობა; **Δ** **buying** – მყიდველობითი აქტიუობა (ბუმი); **shopping** – ყიდვისუნარიანობის მოცულობის გაფართოება; **spending** ~ (მომხმარებელთა) ხარჯის ზრდა

spring [sprɪŋ] საწყისი, წყარო; დასაწყისი; წარმოშობა

spur [spɜ:] 1. სტიმული, წაქეზება; 2. სტიმულირება; ფორსირება; (ეკონომიკური განვითარების) აჩქარება

spurt [spɜ:t] უეცარი ზრდა (ფასისა, კურსის დონისა და მისთ)

spy [spaɪ] 1. ჯაშუში; სამრეწველო ჯაშუშების უფროსი; 2. უცხო ქვეყანაში მომუშავე ჯაშუში; 3. ხელვა; დანახვა

squad car ['skwɑd 'kɑ:] პოლიციის საპატრულო მანქანა.

square [skweɪ] 1. ანგარიშის გასწორება; გადახდა; 2. დარეგულირება; 3. ზუსტი, სწორი; 4. განსაზღვრული; არაორაზროვანი; 5. *საუბ.* გულთა; სამართლიანი. **Δ** ~ **away** წესრიგში მოყვანა (მაგ., საქმეებისა); **to** – **accounts** (with smb ვინმესთან) ანგარიშის გასწორება; **to** – **one's creditors** კრედიტორების თანხის გადახდა

squat [skwɑt] სხვის ბინაში უკანონო შესახლება, ხშირად კი ქირის გადაუხდელობა.

squatter ['skwɑtə] 1. ხიზანი; სკვატერი (დაუსახლებელ, დაუკავებელ ან სახელმწიფო მიწაზე დასახლებული პირი); 2. *საუბ.* პირი, რომელმაც თვითნებურად დაიკავა მიწის ნაკვეთი; 3. სკვატერი, დაუმუშავებელი მიწის მფარენდე მწყემსი (აესტრალიაში); 4. ბინის დამქირავებელი, რომელიც ვერ გაასახლეს)

squawk box [skwɑ:k bɑks] ხმამალამოლაპარაკე, რეპროდუქტორი; მიკროფონი; სელექტორული მოწყობილობა; ტელეგ. უახლესი ცნობების ბლოკი

squeal [skwi:l] სლენ. დამნაშავეის ჩაშვება (დაბეზღება).

squeeze [skwi:z] 1. (კრედიტის) შეზღუდვა; 2. დაწოლა; იძულება; 3. მძიმე (ეკონომიკური) მდგომარეობა

squire ['skwaɪə] 1. *ამერ* სკვაიერი; მომრიგებელი მოსამართლე; ადგილობრივი სამართალდამცავი (მაგ., პოლიციის მოსამართლე, მაგისტრატი); 2. მემამულე; მებატონე

stability [stə'bilɪtɪ] მდგრადობა, სტაბილურობა

stabilizer ['steɪbɪlaɪzə] (ეკონომიკის) მასტაბილიზებელი (მექანიზმი)

staff [stɑ:f] შტატი, პერსონალი; პირადი შემადგენლობა, თანამშრომლები

staffer [stɑ:f] აპარატის თანამშრომელი, ფირმის თანამშრომელი

stag [stæg] (ახალი გამოშვების) ფასიანი ქალაღდებით მოვაკრე (ბირჟაზე)

stage [ˈsteɪdʒ] 1. სტადია, ეტაპი, საფეხური; 2. (ეკონომიკური) ციკლი, პერიოდი,

ფაზა

stagflation [stæɡˈfleɪʃn] სტაგფლაცია. ეკონომიკური სტაგნაცია [დგომა] ინფლაციის პირობებში

stagger [ˈstæɡə] 1. რყევა (ფასებისა); 2. დიფერენცირება (სამუშაო საათებისა); ცვლადი სამუშაო ცვლის ქონა

stagnancy [ˈstæɡnənsɪ] დგომა. ინერტულობა; გაყინვა. გაჩერება

stagnant [ˈstæɡnənt] უმოქმედო; უსიცოცხლო; მდგომი; გაყინული

stagnation [stæɡˈneɪʃn] სტაგნაცია, უმოქმედობა, ინერტულობა, დგომა, მოდუნებულობა; **Δ** - of business საქმიანობის უმოქმედობა (დგომა); - of production წარმოების ზრდის შეჩერება

stake [steɪk] 1. ნაწილი, წილი (შემსავლისა. მოგებისა და მისთ.); მონაწილეობა (მაგ. საქმიან წამოწყებაში); 2. თამთორ. ეკნაძლევი; ფსონი; 3. დანაძლევა, ფსონის ჩამოსვლა; 4. pl. სპარჩიო შეკიბრება; 5. ავანსის გაცემა

stakeholder [ˌsteɪkˈhəʊldə] შუამავალი, რომელიც დროებით ინახავს ფულს მასზე საკუთარი ინტერესების გარეშე (მაგ. ერთ-ერთი მხარის მიერ დადებული სანაძლეოს შემნახველი).

stale [steɪl] 1. (იურიდიულად) ძალაგასული; 2. მოძველებული, ყავლგასული

stall [stɑ:l] 1. დუქანი, ფარდული; 2. მალაზიის თარო

stallage [stɑ:lɪdʒ] სავაკრო ადგილის ვად-სახალი ბაზარში

stallholder [ˌstɑ:lˈhəʊldə] ბრიტ. დუქნის პატრონი

stamp [stæmp] 1. ანაბეჭდი; 2. ბეჭედი, შტაჟი; დალი; 3. დამტამპვა; დადაღვა; მარკირება; 4. მარკა; 5. pl. ამერ. საუბ. ფული, „ქალღდები“; **Δ** bank - ბანკის ინდოსამენტი, რომელიც ჩეკის მეორე მხარეზე შტამპით აღნიშნული; void - წუნდების დალი

stand [stænd] 1. აქტიური კომპანია რაიმეს წინააღმდეგ; (აქტიური) პოზიცია; 2. დგომა; გაჩერება 3. სასამართლო პროცესის შეჩერება; 4. რაიმე მდგომარეობაში ყოფნა (ან არსებობა); 5. (on) დამკვიდრება; დაფუძნება; 6. (for) ვინმეს დაცვა; 7 ხელშეკრულების ძალაში შესვლა; 8. ნავსადგურში შესვლა; 9. პირვანდელი კურსის გაყოლა; 10. კოსკი, ფარდული; 11. (სავაძოფენო) სტენდი; ვიტრინა; 12. განლაგება, მოთავსება. **Δ** to - by an agreement შეთანხმების დაცვა (პირობების დამყოფილება)

stand-alone [ˈstændˈəʊn] დამოუკიდებლად მომუშავე; თვითუზრუნველყოფელი

standard ['stændəd] 1. სტანდარტი; ეტალონი; ნორმატივი; ნორმა; 2. ტიპური; ეტალონური; სტანდარტული; ნორმატიული; საყოველთაოდ მიღებული [ალიარებული]; 3. მოდელი; ნიმუში; სინჯი; 4. ტექნიკური მოთხოვნები; 5. (ფულის) სისტემა, სტანდარტი; 6. დონე. **Δ** - for comparison ეტალონი, შესადარებელი ნიმუში; to set - ს ნორმების დაწესება; - of living ცხოვრების დონე; - of value ღირებულების ზომა (მაგ., ფულის ფუნქცია). **cost** - ს ნორმატიული დანახარჯები; ხარჯის ნორმები; **hut quality** - (ნაწარმის) პარტიის ხარისხის სტანდარტი; **trading** - სავაჭრო სტანდარტი

standardization [ˌstændədaɪ'zeɪʃn] 1. სტანდარტიზაცია; 2. დაეტალონება; 3. სტატ. ნორმიზაცია

stand-by ['stænd'baɪ] 1. სტენდბი (დათქმული ოდენობის კრედიტის ბანკიდან გაცემის ვალდებულება, რომელიც გამყარებულია გარკვეული ფასეულობით — ოქრო, უცხოური ვალუტა და სხვ.); 2. სამარაგო, სარეზერვო; სათადარიგო; 3. დამხმარე; 4. საყრდენი; დასაყრდენი (მაგ., უცხოური ვალუტა, ოქრო, ძვირფასი ქვები და მისთ. სტენდბის უზრუნველსაყოფად); **Δ** ~ computer სარეზერვო კომპიუტერი (საინფორმაციო სისტემისა); სათადარიგო კომპიუტერი; **inactive** - დაუტვირთავი რეზერვი

stand down ['stænd'daʊn] კანდიდატის ამოშლა სიიდან; კანდიდატურის მოხსნა.

standstill [stænd'stɪl] 1. დაყოვნება; დგომა (ეკონომიკური პროცესისა); 2. უმოქმედობა; გაჩერება, პაუზა

standing [stændɪŋ] 1. (საფინანსო) მდგომარეობა; 2. მუდმივი; უძრავი; უცვლელი; 3. სტაციონარული; უმოქმედო; 4. სოციალური მდგომარეობა; 5. ხანგრძლივობა; 6. კარგი რეპუტაცია. **Δ credit** - კრედიტუნარიანობა

stand over ['stænd'əʊvə] შესვენება; საქმის გადადება.

staple [steɪpl] 1. ძირითადი პროდუქტი; ძირითადი საქონელი (ქვეყნისა); 2. ნედლეული; 3. pl. მასობრივი საქონელი

star [stɑ:] „ვარსკვლავი“ (საქონელი, რომელზედაც მოდის მოგების უდიდესი წილი მზარდება ზარში)

stare decisis ლათ. („სტარე დეცისის“): „წინა გადაწყვეტილების მიხედვით დადგენა“. პრინციპი, რომლის მიხედვითაც სასამართლოები უნდა დაემორჩილონ უმაღლეს სასამართლოებში გამოტანილი განაჩენების პრეცედენტს.

start-up ['stɑ:ʌp] ახალი; ბაზარზე ახლახან გაჩენილი (საქონლის შესახებ)

state [steɪt] 1. მდგომარეობა; მდებარეობა; 2. დაფორმულება; გამოსახვა; 3. გადმოცემა; გამოთქმა; განცხადება; შეტყობინება; 4. მტკიცება; 5. პოლიტ. (სუვერენული) სახელწიფო; 6. ამერ. შტატი; 7. სტრუქტურა; ფორმა; სახე; 8 ჩამოყალიბება; 9. დადასტურება; კონსტანტირება. **Δ** - of business ეკონომიკური სიტუაცია, კონიუნქტურა

statement [steɪtmənt] 1. (ოფიციალური) ანგარიში; ბიულეტენი; 2. მტკიცება; გამოთქმა; წინადადება; დაფორმულება; ჩამოყალიბება; 3. დაპრ. ოპერატორი; 4. (საფინანსო) ანგარიში; ამერ. ბალანსი; 5. ანგარიშის გამოწერა; 6. უწყისი; აღრიცხვა; გამოანგარიშება; სარკთაღრიცხვა; 7. ხელფასის გამოანგარიშება (შესრულებულ სამუშაოზე);

გ ჩაწერა; რეგისტრირება; ანკეტის შექცება; 9. მიწერილობა; დანიშნულება; დანაწესი; **Δ** ~ of account კლიენტის პირადი საბანკო ანგარიშიდან ამონაწერი **basic** - 1. ძირითადი მტკიცება; 2. დაპრ. ძირითადი ოპერატორი; **daily** - ყოველდღიური ანგარიში; **financial** - 1. ბალანსი; 2. საფინანსო ანგარიში

statesman [ˈsteɪtsmən] გამოჩენილი (ან მნიშვნელოვანი) პოლიტიკური ლიდერი ან ქვეყნის წარმომადგენელი.

statesmanship [ˈsteɪtsmənʃɪp] კარგი პოლიტიკური უნარი.

station [ˈsteɪʃən] 1. ადგილი; პოზიცია (მაგ., საფინანსო ანგარიშში); მდგომარეობა; 2. სადგური; ვაგზალი; ელექტროსადგური; რადიოსადგური; 3. ამერ. კავშ. საფოსტო კანტორა; 4. საზოგადოებრივი მდგომარეობა; პროფესია; 5. განლაგება; მოთავსება; 6. დაგანდგარი, მოწყობილობა, ბლოკი; 7. პოსტი, პორტი, ბაზა; **Δ trading** ~ სავაჭრო სააგენტო; **work** ~ 1. სამუშაო ადგილი; 2. *საინფ. მომს.* სამუშაო სადგური (ტერმინალური პუნქტი)

stationer [ˈsteɪʃənə] 1. საყანცელარო საჭონლით მოვაკრე; 2. *ამერ., იშვ.* გამოცემელი; წიგნით მოვაკრე

stationery [ˈsteɪʃənəri] საყანცელარო საჭონელი

statism [ˈsteɪtɪzəm] პოლიტ. სტატინიზმი; სახელმწიფოს კონტროლქვეშა ეკონომიკა

statistic [stɑːˈtɪstɪk] 1. სტატისტიკა (მაგ., დაკვირების, გამოკითხვის ან გაზომვის შედეგების ფუნქცია); სტატისტიკური სიდიდე; სტატისტიკური მაჩვენებელი; 2. (პარამეტრის) შეფასება; 3. pl. სტატისტიკური მონაცემები; 4. სტატისტიკოსი

statistics [stɑːˈtɪstɪk] სტატისტიკა (როგორც მეცნიერების დარგი); სტატისტიკური მეთოდები; სტატისტიკურ მონაცემთა ერთობლიობა

status [ˈsteɪtəs] 1. საზოგადოებრივი მდგომარეობა; სტატუსი; 2. ფინანსური მდგომარეობა.

status-barred [ˈsteɪtəs bɑːd] იურ. სარჩელის ხანდაზმულობით გადაადგებული

status belli *ლათ.* („სტატუს ბელი“): „ომის (საომარი) მდგომარეობა“

status quo 1. *ლათ.* („სტატუს კვო“): სტატუს კვო; საგნებისა და მოვლენების მოცემული, ამჟამინდელი მდგომარეობა; 2. სტატუსი; საზოგადოებრივი მდგომარეობა; საფინანსო მდგომარეობა; 3. მდგომარეობა; მდებარეობა. **Δ** ~ **product** პრესტიჟული საჭონელი; ~ **ante bellum** ომამდე არსებული მდგომარეობა.

status rerum *ლათ.* („სტატუს რერუმ“): „საქმის ვითარება“

statute [ˈstætjuː] (*ლათ.* -დან **statutum**) პოლიტ. კანონი; (პარლამენტის) საყანონმდებლო აქტი; წესდება; სტატუტი; წესდება ან დებულება (რამე იურიდიული საბუთის შესახებ); **Δ** ~ of association სააკციო საზოგადოების შიგა ორგანიზაციული წესდება; ~ of limitation(s) იურ. სარჩელის ხანდაზმულობის კანონი

statute-abrogated [ˈstætjuːəbrəˈgeɪtɪd] კანონით გაუქმებული; გაბათილებული.

statue-aided [ˈstætjuːəɪdɪd] (სახელმწიფო) დოტაციაზე მყოფი; კანონი მიხედვით შემწეობა ან დახმარება.

statute-allowed ['stætju:ə'laɪd] კანონით გათვალისწინებული; კანონით დაშვებული.

statute-repealed ['stætju:rɪ'pi:ld] კანონით გაუქმებული

statutory ['stætjʊtɔ:ri] 1. კანონის ძალის მქონე; კანონის საფუძველზე გამოცემული; 2. კანონმდებლური; საკანონმდებლო (მაგ., აქტების შესახებ); 3. სტატუტისა, სტატუტური (იხ. აგრეთვე *statute*); 4. კანონით (ან წესდებით) დადგენილი

stay [steɪ] 1 სასამართლოს განკარგულების (ან მოსმენის) დროებით შეჩერება; 2. მხარდაჭერა; 3. საყრდენი; 4. რიგში ღოდინი 5. დაყოვნება; შეყოვნება; 6. დროებით შეჩერება; 7. რიგში ღოდინი; 8. საყრდენი; ბურჯი; (მხარ)დაქერა. Δ **to - proceedings** იურ. საქმის წარმოების შეჩერება; **to - the rise of prices** ფასების ზრდის შეჩერება

std [sti:di:] (აბრ.) იხ. **standard**. აბრ. სტანდ., სტდ.

stead [sted] 1. მიწის საკუთრება; კარ-მიდამო; მამული; 2. ფერმა; 3. შენობიანი მიწის ნაკვეთი; 4. სამშენებლო მიწის ნაკვეთი; 5. იშვ. სარგებელი; 6. იშვ. მდებარეობა; ადგილი

steadfast ['stedfɑ:st] მყარი; მდგრადი

steading ['stedɪŋ] 1. ფერმა; კარ-მიდამო; სახლ-კარი; 2. მიწის ნაკვეთი (შენობით)

steady [stedɪ] 1. საიმედო (მაგ., პარტნიორი); უცვლელი; 2. მტკიცე; 3. განმტკიცება; 4. (up) (ფასების) სტაბილიზება; (თვით)დასტაბილიზება

stealing [sti:lɪŋ] ქურდობა; სხვისი საკუთრების მითვისების დანაშაული;

stem [stem] 1. შეჩერება; დაბრკოლება; 2. გვარი; გვარეულობა; 3. გვაროვნული; 4. (გენეალოგიური) ნათესაობის ხაზი.

step [step] 1. ეტაპი; სტადია; საფეხური; 2. ოპერაცია; ბიჯი; ნაბიჯი; 3. წინსვლა, სვლა; 4. დაწინაურება (მაგ., სამსახურში). Δ **to - up** 1. (ბიზნესიდან) გამოსვლა; 2. თანამდებობის დატოვება; **to - up** გაფართოება, გადიდება

step-by-step [ˌstep baɪˈstep] 1. საფეხურებრივი; საფეხურებით; 2. თანდათანობით

stepwise ['stepwaɪz] 1. ეტაპობრივი; საფეხურებრივი (მაგ., ეკონომიკური პროსესის შესახებ); 2. ეტაპობრივად, საფეხურებით

stere [stiə] კუბური მეტრი (კუბ. მ.)

stereogram [stiəˈɡrɑ:m] სტერეოგრამა (სტატისტიკაში)

stereotype ['sterɪəˈtaɪp] შაბლონურად მოქმედება, შაბლონურად აღწარმოება, სტერეოტიპი; შაბლონურად გამოცემა

stereotyped ['stɛrɪətaɪpt] სტერეოტიპული; შაბლონური; სტანდარტული (მაგ., ბრძანება, ინსტრუქცია და მისთ.)

sterility ['stiːrɪlɪti] უნაყოფობა; სტერილურობა; სტერილიტეტი

sterling [stɜ:lɪŋ] 1. სტერლინგები; ფუნტ სტერლინგები; ბრიტანული ვალუტა; 2. სტერლინგის(ა); 3. ანგარიშები ფუნტ-სტერლინგებში; 4. დაწესებული სინჯის(ა);

სრულფასოვანი; სუფთა (მაგ., ვერცხლი)

stedore ['sti:vɔ:də] 1. დამტვირთავი, ჩამტვირთავი, სტივიდორი; 2. ტვირთის დალაგება; დატვირთა-გადმოტვირთვის სამუშაოების შესრულება; სტივიდორული სამუშაოების შესრულება; 3. pl. სტივიდორული სამუშაოების შემსრულებელი ფირმა

steward ['stju:əd] მმართველი (მსხვილი მეურნეობისა, წარმოებისა); გამგებელი; სტიუარდი

stg. [esti:dʒi:] (აბრ.) იხ. sterling. აბრ. სტგ.

stick [stɪk] ამერ. სლენ. 1. საბოლოო ჩამი (თანხისა), სრული თანხა; 2. გადახდევინება. Δ to ~ for ძვირად გაყიდვა

sticking ['stɪkɪŋ] ამერ. სლენ. ფულიანი, მდიდარი

stiff [stɪf] პროფ. კომერციული მარცხი; წარუმატებლობა

stimulant ['stɪjənt] მასტიმულირებელი ფაქტორი; სტიმულირების საშუალება; (ეკონომიკური) სტიმულატორი

stimulation [ˌstɪmjəˈleɪʃn] 1. სტიმულაცია; აგზნება; 2. წახალისება (მაგ., ფულადი ჩილდოს სახით)

stiff [stɪf] საუბ. 1. თამაშუქი; 2. ყალბი ბანკნოტი; 3. საიდუმლო ბარათი

stipendiary magistrate [staiˈpendiəri ˈmɑ:ɟɪstrɪ] მაგისტრატი, რომელიც წარმოადგენს შეზღუდული უფლების მქონე იურისტს და იღებს რეგულარულ სელფასს (განსაკუთრებით მომრიგებელი მოსამართლისაგან **Justice of the Peace**, რომელიც ანაზღაურების გარეშე მუშაობს)

stipulation [ˌstɪpjuleɪʃn] შეთანხმება; პირობა; დათქმა

stk. [esti:keɪ] (აბრ.) იხ. stock

sticker ['stɪkə] 1. ეტიკეტი; იარაღი; 2. აფიშა; განცხადება; 3. რეკლ. აფიშების გამკრელი; მეაფიშე; 4. კომერც. ფასების ცვლილების ტაბულა

stock [stæk] 1. ამერ. აქცია; აქციები (იხ. ინგლ. share 1.; shareholder; ფრ. action 2.); სააქციონერო კაპიტალი; 2. მარაგი; არსებული საქონელი; 3. მასალა; (საწყისი) ნედლეული; 4. მარაგის შექმნა; შენახვა; 5. (საქონლის) ასორტიმენტი; 6. ინვენტარი; 7. საწყობი (მზა ნაწარმისათვის ან ნახევრადფაბრიკატებისათვის); 8. საწყობში შენახვა; 9. ქონება; გადასაცემი ქონების ნუსხა; 10. ინვლ. ფასიანი ქაღალდები; საფონდო ფასეულობანი, ვალდებულებანი; ობლიგაციები; ფონდი; 11. მოსახლეობის ჯგუფი; 12. პირუტყვის სულადობა. Δ ~ due in მოსალოდნელი მარაგი; ~ in trade სახანჯე არსებული საქონელი; გაუყიდავი საქონლის რაოდენობა; ~ on order შეკვეთილი პროდუქცია; capital - 1. აქცია, აქციები; სააქციონერო კაპიტალი; 2. ძირითადი კაპიტალი; glamour - პირველი კლასის აქციები; surplus - ქარბი მარაგი; არასალიცივიდაციო მარაგი

stockage [stækɪdʒ] 1. შენახვა; 2. მარაგი

stockbroker ['stɑ:brɔ:kə] ბირჟის ბროკერი; ბირჟის მაკლერი

stoking ['stɒkɪŋ] ბირჟაზე ბროკერობა, ბირჟაზე მაკლერობა

stock exchange [ˌstakɪksˈtʃeɪndʒ] საფონდო ბირჟა (ფასიანი ქაღალდების, — აქციების, ობლიგაციების ყიდვა-გაყიდვის, გაცვლა-გამოცვლის ორგანიზებული დროშა მქონე ბაზარი, რომელსაც გააჩნია ვაჭრობის მკაცრი წესები და წევრების დადგენილი რაოდენობა)

stockholder [ˌstakˈhɔʊldɪ] ამერ. აქციონერი, აქციების მფლობელი, სააქციო წამოწყების აქტიური მონაწილე (იხ. აგრეთვე ფრან. **actionnaire**, ინგლ. **shareholder**)

stockholding [ˈstakɦɔʊldɪŋ] ამერ. 1. აქციების ფლობა; 2. pl. სააქციო კაპიტალში მონაწილეობის წილი

stockouse [ˌstakˈhɔʊs] საწყობი (იხ. აგრეთვე **storehouse**)

stocking [ˈstakɪŋ] მარაგ(ებ)ის შექმნა, მარაგის დაგროვება

stockist [ˈstakɪst] დამზადებული პროდუქციის მქონე ფირმა

stockjobber [ˈstakˈdʒɔbɔ] ფასიანი ქაღალდებით მოვაჭრე; საბირჟო მაკლერი, რომელიც საბირჟო ოპერაციებს საკუთარი ხარჯებით აწყობს

stock market [ˈstakˈmɑːkɪt] 1. იხ. **stock exchange**; 2. ფასის ღონე ბირჟაზე

stock out [ˈstakˈaʊt] მარაგის უქონლობა; დეფიციტი

stockpile [ˈstakˈpaɪl] 1. მარაგი, რეზერვი; 2. მარაგის შექმნა; 3. მარაგის სილიდე (მოცულობა)

stock-room [ˈstakruːm] საწყობი, სათავსი, საუნჯებელი

stocktaking [ˈstakˌteɪkɪŋ] 1. ინვენტარიზაცია, საქონლის (კვლავ) აღრიცხვა; 2. მარაგის შევსება; 3. ფონდის შემოწმება; ინვენტარის შემოწმება; 4. ფასეულობათა გადამოწმება [ანალიზი, მიმოხილვა]

stockturn [ˈstakɪʒn] საქონლის მარაგის ბრუნვადობა

stockyard [ˈstakjɑːd] 1. ნამზადის საწყობი; დამზადებული პროდუქციის საწყობი; 2. მადნეულის ეზო; (მთამადნეულის) კაზმის ეზო [უბანი]

stone [ˈstəʊn] 1. (ძვირფასი) ქვა; 2. ქვით მოპირკეთება

stoneware [ˈstəʊnwɛə] კერამიკა; კერამიკული ჭურჭელი

stoop [stuːp] 1. დაცემა; 2. დაშვება; დეგრადირება

stop [stɒp] 1. გაჩერება; შეწყვეტა; შეყუენება; დაყოვნება; 2. შეზღუდვა; 3. დაბრკოლება; 3. აკრძალვა; ეეტრო; ემბარგო; 4. შეკავება; გამოკეითვა (მაგ., ხელფასიდან); 5. დაპრ. გაჩერების ბრძანება; 6. ფიქსირება. **Δ to ~ an account** ანგარიშის ბლოკირება; **to ~ payment** 1. (ჩვეით ან თამასუქით) გადასახდელის შეჩერება; 2. გადახდის შეწყვეტა, გაკოტრება

stoppage [ˈstɒpɪdʒ] 1. გადახდის შეწყვეტა; 2. მუშაობის შეწყვეტა; გაფიცვა; შეჩერება; 4. დაკეითვა; დაკავება; 5. მიწოდების შეწყვეტა.

storage [ˈstɔːrɪdʒ] 1. შენახვა (მაგ., საქონლისა, პროდუქციისა, ინფორმაციისა, მონაცემებისა); 2. დახსოვება (მონაცემებისა); 3. საწყობში შენახვა; 4. საწყობში შენახული

საქონელი; 5. შენახვის გადასახადი; 6. საწყობის ფართობი, საწყობის მოცულობა; 7. (ინფორმაციის) დამგროვებელი, დამახსოვებელი; რეზერვუარი; 8. აკუმულირება, დაგროვება

store [stɔ:] 1. მარაგი; 2. დაგროვება; მარაგის შექმნა; 3. pl. მატერიალურ-საწარმოო მარაგი; ნედლეული და მასალები; 4. ინგლ. საწყობი; 5. დუქანი; მაღაზია; უნივერსალი; 6. იხ. storage 1; 2. **Δ to keep in** -საწყობში შენახვა (საქონლისა, პროდუქციისა); - **of money** დანაზოგი; ფულის მარაგი; **combination** ~ 1. შეყვანილი საქონლების მაღაზია (ვაკრობს მაგ., ხორცი და ბოსტნეულითაც); 2. ამერ. საბაკალო მაღაზია, სადაც ხორცი იყიდება; საბაკალო და ხორცის მაღაზია; **food** ~ ამერ. სასურსათო მაღაზია

store card ['stɔ:kɑ:d] საქონლის საყიდლად მიმავრებულ მაღაზიაში წარსადგენი ბარათი

storehouse ['stɔ:'haʊs] საწყობი; ბეღელი; (სასიმინდე)ნალია

storekeeper ['stɔ:ki:pə] საწყობის გამგე

storekeeping ['stɔ:zki:pɪŋ] 1. მარაგების მართვა; 2. მარაგების შენახვა

storeroom ['stɔ:ru:m] (საქონლის) საწყობი; სათავსი; საყუქნაო

storeskeeper ['stɔ:zki:pə] იხ. storekeeper

storing ['stɔ:stɪŋ] 1. შენახვა (საქონლისა, პროდუქციისა); 2. დახსოვება (ინფორმაციისა, ეკონომიკური მონაცემებისა)

stow [stɔʊ] 1. დატვირთვა; ტვირთის დალაგება, დაწყობა, გადატანა; 2. შეესება (მაგ., ახალი პროდუქტებით); აესება; 3. მოთავსება

stowdown ['stɔʊdaʊn] 1. დალაგება; ჩალაგება; ჩაწყობა; 2. დალაგებული ტვირთი

straddle ['strædl] ამერ., საბირჟ. ორმაგი ოპციონი, სტელაჟი

strain ['streɪn] 1. დაძაბულობა, დატვირთვა; 2. გადაძალა, გადამეტება; იძულება (მაგ., კანონის საწინააღმდეგოდ); 3. მიდრეკილება, ხასიათი. **Δ - on credit** დაძაბულობა კრედიტის სიმცირის გამო; **social** - სოციალური დაძაბულობა

straight ['streɪt] 1. პირდაპირი; უშუალო; პატიოსანი; 2. ამერ. ფიქსირებული; პრეისკურანტული; 3. ზუსტად; მოწესრიგებულად; 4. ღიად, უშუალოდ (მოლაპარაკების თაობაზე); 5. ობიექტურად (ინფორმაციის შესახებ).

strait [streɪt] 1. pl. მისიე; მდგომარეობა (მაგ. ყინვანსუსი სიდუხჭირე); 2. მკაცრი. მომთხვენი; 3. უკონოელი (უყუფელი და სხვ.); 4. მკნეწილი მოქმედი.

stranger ['streɪndʒə] პირი, რომელიც პარლამენტარი არ არის, მაგრამ სტუმრის სახით შეუძლია პრეს-კონფერენციაზე ან საზოგადოებრივ გაღებაში ყოფნა

strategies [stra.'tɪdʒɪks] თამ. თეორ. ეკ. სტრატეგია; ქცევა, ქცევის ხაზი

strategy ['strætɪdʒɪ] 1. სტატ. სტრატეგია; ქცევა; პოლიტიკა; 2. მეთოდოლოგია; მეთოდოლოგია; 3. ხელმძღვანელობის სისტემა; მოქმედების სისტემა. **Δ equilibrium** - წონასწორობის სტრატეგია; **flexible** - მოქნილი სტრატეგია; **programming** - დაპროგრამების პრინციპი

strength [streŋθ, strenθ] ძლიერი მხარე; ღირსება; 2. (მოქმედების) ეფექტურობა; 3. შემაღგენლობა; შტატი; 4. (ფასების) სტაბილურობა; 5. მსარდაჭკრა; სიძლიერის წყარო

stress [stres] 1. მნიშვნელობა; აქცენტი; 2. ხაზგასმის; 3. სეკიუელენა; 4. დაძაბულობის გამოწვევა; სტრესი.

strict [strikt] 1. ზუსტი; (ლოგიკურად ან მათემატიკურად) მკაცრი; 2. ზედმწეებით გარკვეული.

strictum jus ლათ. („სტრიქტუმ იუს“): „კანონის 'ზუსტი არსი“

strife ['straɪf] 1. ბრძოლა; დაჯი; უთანხმოება; 2. კონკურენცია; წინააღმდეგობრიობა; შეჯიბრი; 3. ძაღისძმება; 4. საზოგადოებრივი არეულობა და წესრიგის დარღვევა. **Δ civil** - სხვადასხვა კრიმინალურ ბანდებს შორის ბრძოლა.

strike ['straɪk] 1. გაფიცვა; მუშაობის შეწყვეტა მენეჯმენტთან უთანხმოების გამო ან პროფკავშირის ბრძანებით; 2. აქერ. ნაკლი; დაბრკოლება; 3. წაღრმალება (თემაში და სხვ.); 4. მიღწევა (სწორი გზისა); 5. გარიგების დაღერა; 6. შედგენა (მომრიგებელ მოსამართლეთა სისხა და სხვ.); 7. ასრად მოხელა (იღვისა და სხვ.); 8. ბაღანის შედგენა.

strike off ['straɪk əf] 1. წაშლა ან ამოღება (სიტყვისა ტექსტიდან); 2. სიიდან ამოღება (ამოშლა); 3. იმპრიაციება; 4. ანგარიშიდან დაქითა.

strongbox ['strɒŋbɒks] სეიფი; რკინის მძიმე საცავი (საღაც ინახვენ გამოძიების მასალებს, სასამართლოს დადგენილებებს, გადაწყვეტილებებს, აგრეთვე ძვირფას ნივთებს).

struck off ['strʌk əf] „გაყიდულია“ (აუქციონისტის მიერ ჩაქუჩის დარტყმისას ნათქვამი სიტყვა).

structure ['strʌktʃə] 1. სტრუქტურა (მაგ., ეკონომიკურ ობიექტებსა და მათ შორის ურთიერთობათა მოწესრიგებული სიმრავლე); აღნაგობა; კონსტრუქცია; 2. მოწყობილობა; სქემა; 3. ფორმა, სახე; სტრუქტურა (მაგ., მოგებისა, მოხმარებისა. წარმოებისა, მარკეტინგისა და მისთ.)

structured programming ['strʌktʃəd prɒŋ'græmɪŋ] სტრუქტურული დაპროგრამება („ზემოდან ქვემოთ“ პრინციპით დიდი პროგრამული სისტემების აგების მაღლორგანი ზებული ხერხი)

structurization ['strʌktʃəraɪ'zeɪʃn] სტრუქტურათწარმოქმნა; (ეკონომიკური) სტრუქტურინაცია; სტრუქტურ(ებ)ის შექმნა

stub [stʌb] ყუა (მაგ., ჩეის ან ქეითრის წიგნისა); ტალონი

student [stju'dent] 1. სტუდენტი; 2. მსმენელი (მაგ., ბიზნესის უმაღლესი სკოლისა); 3. მოსწავლე; 4. მეცნიერი. **Δ advanced** - ასპირანტი; **graduate** - ასპირანტი

study ['stʌdi] 1. გამოკვლევა; კვლევა, ძიება; შესწავლა; 2. გაანალიზება, გამოკვლევის ჩატარება; 3. მეცნიერების სფერო; შესწავლის საგანი; მეცნიერება; 4. სამეცნიერო

სამუშაო; 5. pl. ცოდნის შექმნა, სწავლება. **Δ - out** 1. განხილვა (საერთოხისა); 2. გადაწყვეტა; - **up** (დამატებით) შესწავლა; **consumer** - სამომხმარებლო მოთხოვნილებების შესწავლა; **model** ~ 1. (ეკონომიკური) მოდელის შესწავლა; 2. მოდელის მემუვობით შესწავლა (მაგ., მარკეტინგული პროცესისა); **trade-of** - კომპრომისულ გადაწყვეტილებათა ვარიანტების გამოკვლევა

stuff [stʌf] 1. მასალა; ნივთიერება; 2. შეესება; ჩატენვა; 3. საუბ. ქცევა, მანერა; 4. ამერ. სლენ. მოპარული ნივთების ან ყალბი ნავეთობების გაყიდვა; 5. კონტრბანდული საქონელი; 6. გაცურება; მოტყუება; 7. ამერ. საარჩევნო უბნების აყსება; ყალბი ბიულეტენებით.

stuffer ['stʌfə] ბრიტ. საუბ. დაუფარავი ჩეკი

stumble ['stʌmbəl] ამერ. სლენ. 1. შეცდომის დაშვება; 2. აღმოჩნდე დაჭერილი, დაპატიმრებული, დაკავებული.

stunier ['stju:niə] (სინ. **stunior**) პროფ. 1. ყალბი ბანკოტი, ყალბი მონეტი; 2. არანამდვილი, ყალბი.

stump [stʌmp] სლენ. pl. ფული (იხ. აგრეთვე **soap**). **Δ to - up** 1. გადახდა; 2. ფულის ჩადება (რაიმე საქმისათვის)

stumpage ['stʌmpidʒ] 1. კომერც. ცოცხალი ტყის ფასი; 2. საგად. სახელმწიფო საკუთრების ტყის მოჭრის გადასახადი

stupefy ['stju:pifaɪ] 1. გონების დაჩლუნგება (ალკოჰლით, ნარკოტიკით და სხვა სტიმულატორით); 2. გაოგნება; გაკვირება.

style [stɑɪl] 1. სახეობა, სორტი; სახესხვაობა, სახე; 2. ტიპი; მოდელი; კონსტრუქცია; 3. გაფორმების საშუალება; (ნაწარმის) გარეგანი გაფორმების ვარიანტი; 4. გრავირება, ქრეთა; 5. სტილი (მაგ., მუშაობისა), გამოხატვის საშუალება; 6. მოდერნიზება (არსებული ნორმების შესაბამისად)

styling ['stɑɪlɪŋ] მხატვრული გაფორმება (მაგ., ნაწარმისა); მხატვრული კონსტრუირება

stylist ['stɑɪlɪst] მემოდლე, მოდელიერი; მთავარი მოდელიერი (ფირმისა)

suability [su:ə'bɪlɪti] სასამართლოზე მოქსუნედ გამოსვლის უფლება (ან შესაძლებლობა); 2. ექსპორტანგლის სტატუსით სასამართლოში წარდგენა.

sub [sʌb] (თავსართი) აღნიშნავს: 1. დაქვემდებარებას (მაგ., **subcommissioner** კომისარის თანა შემწე); 2. რაიმეს ქვეშ განლაგება (მაგ., **subfluvial** წყალქვეშა); 3. უფრო მცირე ქვედანაყოფი (მაგ., **subdivision** ქვედანაყოფი, ქვესექცია); 4. სხვა პირისთვის გადაცემა (მაგ., **sublease** ქვეარენდა).

sub alia specie ლათ. („სუბ ალია სპეციე“): „სხვა კუთხით“ (განხილვა); სხვა თქალდახედვით.

subclaim ['sʌbkleɪm] გამოგონების ფორმულის შედგენილობაზე დამოკიდებული პუნქტი; დამატებითი პუნქტი.

sub-clause [sʌb'klaʊz] კანონპროექტის მუხლის ნაწილი, როდმელიც კანონპროექტის დადგენილებად ქცევისას მისი ქვემუხლი გახდება (მაგ., საპარლამენტო პრაქტიკაში).

subcompany [sʌbˈkʌmpʌni] კონტროლქვეშა მყოფი კომპანია; ქვეკომპანია
subcontract [sʌbˈkʌnˈtrækt] ქვენარდი; ქვემენარდესთან ხელშეკრულება
subcontractor [ˌsʌbˈkʌnˈtræktɔr] ქვეკონტრაქტორი; ქვემენარდე.
sub crimine falsi ლათ. („სუბ კრიმინე ფალსი“): ყიცვის დარღვევით დადანაშაულების შიშით.

subcycle [ˈsʌbsaɪk] ქვეციკლი, კრიზისულსწინა ეკონომიკური ციკლი

sub-demise [ˈsʌbdɪmaɪs] ქვეიჯარა.

subgroup [sʌbgrʊp] 1. ქვეჯგუფი; 2. (წარმოების ეიწრო) ქვედარგი

sub item [sʌbˈaɪtəm] ქვეპუნქტი; ქვემუხლი.

subject [ˈsʌbdʒɪkt] 1. ობიექტი; საგანი; 2. თემა; 3. სიუჟეტი; 4. მიზეზი; საბაბი; 5. შინაარსი; 6. დამორჩილება; დაქვემდებარება; 7. გავლენის მოხდენა; 8. ქვეშევრდომი; 9. ქვეყნის მოქალაქე, რომელიც ამ ქვეყნის კანონებს ემორჩილება. Δ - to call პირველი მოთხოვნისთანავე დაფარვადი (მაგ., ფასიანი ქაღალდების ან სესხის შესახებ); ~ to this proviso ამ პირობით; ამ პირობებში.

sub-judice ლათ. („სუბ იუდიცე“): „კანონის დაქვემდებარებაში“ (ჯერაც გადაუწყვეტელი სასამართლო საქმეები, რომელთა გახმაურება მასშედიში არ შეიძლება, ზიანს აყენებს პროცესის მსვლელობას, და ამდენად, იწვევს სასამართლოს უპატივცემლობას)

subject matter [ˈsʌbdʒɪkmætə] (მოლაპარაკების, დავის და სხვათა) საკითხი.

subjob [ˈsʌbdʒɒb] ელემენტარული ოპერაცია; ქვეამოცანა

subjoin [ˈsʌbdʒaɪn] 1. დართვა (დამატებითი მასალისა); 2. დოკუმენტის დანართი (შინაარსის მეტნაკლებად შემესები ფაქტობრივი მასალა).

sublata causa, tollitur effectus ლათ. („სუბლატა კაუზა, სოლიტურ ეფექტუს“) მოსესის მოსპობით შედეგიც აღმოიფხვრება.

sublease [sʌbˈli:z] 1. ქვეიჯარა; ქვეარენდა; იჯარა, რომელიც გადაცემა ერთი მოიჯარედან მეორეს; 2. ქვეიჯარული (ან ქვეარენდული) ხელშეკრულების გაფორმება (ან დადება).

sublessee [ˌsʌblɪˈsi:] ქვემოიჯარე; პირი ან კომპანია, რომელიც ქვეიჯარით ქირაობს ფართს; ქვეიჯარადარი; ქვეარენდატორი. სინ.: **sublessor**.

sublessor [ˌsʌblɪsɔr] ქვეიჯარით გამცემი.

sublet [sʌbˈlet] დაქირავებული ფართობის სხვა მოიჯარეზე გაქირავება.

subletting [sʌbˈletɪŋ] ქვეიჯარი (ქვეარენდით) გადაცემა

subliminal message [sʌbˈlɪmɪnəl ˈmesɪdʒ] ქვეცნობიერი შეტყობინება; ქვეცნობიერად მოქმედი ტელერეკლამა (რომელიც ყოველ 0,3 წამში მეორდება ჩვეულებრივი ტელეპროგრამის მსვლელობისას)

submarkets [sʌbˈmɑ:kɪts] ქვებაზრები

subminiaturization [sʌb'mɪnɪəʃjʊrɪ'zeɪʃn] სუბმინიატურზაცია, ზემინიატურული (ფორმით) დამზადება

submit [sʌb'mɪt] 1. განცხადების გაკეთება (სასამართლოში) 2. წარდგენა (მაგ., სარჩელისა, საბუთებისა); გადაცემა; განსახილველად წარდგენა (პარლამენტის კომიტეტში); 3. დაქვემდებარება; 2 მტკიცება; მითითება.

submission [sʌb'mɪʃn] 1. განსახილველად წარმოდგენა; არგუმენტის შემოტანა (ადვოკატის მიერ); 2. დაქვემდებარება; დამორჩილება (კანონებისადმი); 3. (ფაქტის) დამტკიცება; მტკიცება; 4. (კანონის მუხლის ან პუნქტის) მითითება.

submortgage [sʌb'mɔ:ɟɪdʒ] ქვეგირაო, ქვესაწინდარი; ქვეიპოთეკისა; იპოთეკური ქვეგირაო.

subnetwork [sʌbnet'wɜ:k] (კომპიუტერული) ქვექსელი

suboffice [sʌb'afɪs] ქვეკანტორა, ქვეოფისი

suboptimization [sʌb'aptɪmɪzeɪʃn] სუბოპტიმიზაცია, ნაწილობრივი ოპტიმიზაცია

subordination [sʌ'bo:di'neɪʃn] დაქვემდებარება; სუბორდინაცია

suborn [sʌ'bo:n] 1. მოქრთამვა; ქრთამის გადაცემა; მოსყიდვა; 2. დანაშაულისკენ ბიძგება (განს., ცრუმოწმებისაკენ).

subornation [sʌ'bo:nɪʃn] 1. დანაშაულის ჩადენისკენ ბიძგება; მოსყიდვა; 2. ქრთამი; 3. ვინმეს იძულება ცრუმოწმებისა.

subordination of perjury [sʌ'bo:di'neɪʃnɔv 'pɜ:dʒʊrɪ] მოწმის იძულება არა, სწორი ინფორმაციის მისაცემად.

suborner [sʌ'bo:nɔ] ქრთამის მიმცემი; 2. მაიძულებელი (განს., ცრუმოწმებისათვის).

subpoena [sʌ(b)'pi:nɔ] სასამართლოში გამოცხადების უწყება (გამოუცხადებლობისათვის ჯარიმის გადახდის ან ძალით მიყვანის მუქარით).

subpoena duces tecum ლათ. („სუბპენა დუცეს ტეკუმ“); სასამართლოს უწყება, რომელშიც აღნიშნულია, რომ პროცესზე გამოცხადებისას თან იქონიოს საქმის ირგვლივ მის ხელთ არსებული დოკუმენტები.

subpopulation [sʌb'pajʊləɪʃn] 1. სტატ. ქვესიმრავლე; 2. მოსახლეობის ჯგუფი, კონტიგენტი

subproblem [sʌb'prɒbləm] ქვეპრობლემა; ქვეამოცანა; კერძო ამოცანა

subpurchaser [sʌb'pɜ:ʃɪsɔ] გადამყიდველი

subreption ['sʌbrepʃn] (გარემოებების, ფაქტების ან საშხილის) გაუნმაურებლობით მოგების (ან თანხის) მიღება.

suborgation ['sʌbɔ:geɪʃn] 1. სუბორგაცია; სამართლებრივი პრინციპი, რომლის მიხედვით ერთი პირი იკავებს მეორის ადგილს და თავის თავზე იღებს იმის უფლებებსა და ვალდებულებებს; 2. ერთი კრედიტორის შეცვლა მეორეთი, სუბორგაცია

sub rosa ლათ. („სუბ როზა“); „ვარდის ქვეშ“ (ანუ საიდუმლოდ). *შენიშვნა:* ნაღიმისას ლათინელები ითახის ჭერს ვარდებით ამშვენებდნენ. ნაღიმსე

ნათქვამი და მომხდარი ფაქტები არ უნდა გახმაურებულიყო. აკარდი ქსიშ' ნათქვამი არა მარტო სიყვარულის, საიდუმლოს შენახვის სიმბოლოც იყო.

subroutine [ˌsʌbˈruːtɪn] კვებროგრამა; პროგრამის ნაწილი; **Δ input** ~ (მონაცემთა) შეტანის კვებროგრამა; **library** - საბიბლიოთეკო კვებროგრამა; **nesting** - სჩაწყობილი კვებროგრამები; **output** - 1. (მონაცემთა) გამოტანის (ამობეჭდვის) კვებროგრამა; 2. გამოსატან მონაცემთა მომზადების კვებროგრამა

subs [sʌbz] საუბ. კვემოიჭარები; ქვეიჭარადრები

subsampling [ˌsʌbˈsæmpɪŋ] სტატ. კვემერჩევა; შერჩევის კვეჩგუფი; პირველი შემარჩევიდან ამორჩევა

subscriber [sʌbˈskraɪbɪ] 1. ხელმომწერი (მაგ., ფასიან ქალაღდებზე); 1. ამონენტი (პირი, დაწესებულება, სააგენტო და ა. შ., რომლებიც იყენებენ ტელეღდამუშაების სისტემას ან კომპიუტერულ ქსელს); მომხმარებელი; 3. მომხმარებლის პროგრამა (რომელიც კომპიუტერულ ქსელში მუშაობს)

subscription [sʌbˈskɪpʃn] 1. ხელმომწერა; 2. ხელმომწერთი ანაბარი; 3. (ღოკუმენტზე) ხელმომწერა; 4. ხელწერა

sub-section [sʌbˈsekʃn] ღოკუმენტის, მაგ., პარლამენტის დაღვენოლების მუხლის ნაწილი

subside [sʌbˈsaɪd] კლება, დაცემა (მაგ., მოთხოვნილებისა); დაკლება (მაგ., ფასისა)

subsidiary [sʌbˈsɪdɪəri] 1. კვეკომპანია, კვეფირმა (რომელიც კონტროლირდება აქციების პაკეტით); ფილიალი; 2. დამატებითი; სარებერთ; **Δ** ~ of foreign bank საზღვარგართის ბანკის ფილიალი

subsidization [sʌbsɪdɪˈzeɪʃn] სუბსიდირება, სუბსიდების გაცემა

subsidize [ˌsʌbsɪˈdaɪz] ფულადი დახმარების აღმოჩენა; სუბსიდირება; სუბსიდის გამოყოფა ან გაცემა.

subsidy [ˈsʌbsɪdɪ] 1. სუბსიდია; ღოტაცია; ფულადი ასიგნაცია; 2. სუბსიდირება მომსახურებაზე დაბალი გადასახადების პირობებში; **Δ** - in kid 1. ნატურალური ფორმით სუბსიდირება; 2. მომსახურებით სუბსიდირება

substance [ˈsʌbstəns] 1. ქონება; საკუთრება; 2. არსი; კვემარტი აისრი; შინაარსი; 3. ნივთიერება; სუბსტანცია.

subsistence [sʌbˈsɪstəns] 1. არსებობა; 2. არსებობის საშუალებანი; საარსებო მინიმუმი

substitute [sʌbstɪtjuːt] 1. (for) შეცვლა პირის (ან ხაგნისა) სხვა პირზე (საგანზე); 2. რაიმეს აღგიდის დაკაცება; 3. შეცვლა.

sub spe rati ლათ. („სუბ სპე რატი“): „ღამტკიცების მოლოდინში“.

substance [ˈsʌbstəns] 1. არსი; ღედანზრო; შინაარსი; 2. ქონება; 3. მატერია, ნივთიერება; სუბსტანსია; 4. რაობა; საფუძველი; 5. ანგარიშის, ინფორმაციის ან კამათის მყარი საფუძველი.

substandard [sʌbˈstændəd] არასტანდარტული; არაკონდიციური

substantial [sʌbˈstæʃnəl] 1. რეალური; ფაქტიური; ფაქტობრივი; 3. ნივთიერი; მატერიალური; 4. მტკიცე; საბუთიანი; გამძლე; 5. არსებითი; შესამჩნევი.

substantiation [sʌb,stæɪnɪ'ciʃ(ə)n] 1. სისწორის დამტკიცება (მაგ., ფუნქციონირებისა, პრინციპისა); 2. მუშუნარიანობის დამტკიცება (მაგ., ახალი მოწყობილობისა)

substantive ['sʌbstəntɪv] 1. ნამდვილი; მოქმედი (კანონი, დებულება, წესი); 2. რეალური (შემოწმების შედეგი). **Δ** - offence დანაშაული, რომელსაც ნამდვილად ჰქონდა ადგილი.

substantive law ['sʌb'stɒntɪv'lɔ:] ყველა კანონი საერთო სამართლისა და საკანონმდებლო აქტებით გამოხატული სამართლის ჩათვლით, რომელთა მოქმედებიტს სფეროშიც შედის სამართლებრივი პრინციპები. განსხვავდება პროცედურული სამართლისაგან, რომლის კომპეტენციაშიც შედის კანონის ცხოვრებაში გატარება.

substation ['sʌb'steɪʃn] 1. ქვესადგური; 2. საცდელი საფირმო მეურნეობა

substitute ['sʌbstɪtju:t] 1. პირი ან საგანი, რომელიც ვინმეს ან რაიმეს ცვლის; 2. მოადგილე; 3. შეცვლა; ჩასმა; სუბსტიტუტი; 4. შემცვლელი სიდიდე; 5. რაიმეს ადგილის დაკავება; ჩანაცვლება. **Δ** to - a draft for cash payment ნაღდი ფულით გადასახადის ტრატით შეცვლა (იხ. აგრეთვე *tratta*); close - ახლო სუბსტიტუტი; remote - შორეული სუბსტიტუტი

stratum [sʌb'stra:təm] საფუძველი (მაგ., გარეგან ნიშან-თვისებათა მახასიათებლებისა); სუბსტრატი; **Δ** material - ნივთიერი სუბსტრატი

substructure ['sʌb'strʌktʃə] 1. ქვესისტემა (მაგ., კაქშირისა, ინფორმაციის შეტანა-გამოტანისა); 2. დამხმარე სისტემა

subtask [sʌb'tɑ:st] ქვეამოცანა (ძირითადი ამოცანის მიერ ინიცირებული ამოცანა)

subtenancy ['sʌb,tənəns] თანხმობა ქვეიჯარის თაობაზე; დაქირავება; ქვეიჯარა

subtenant ['sʌb,tənənt] ქვეიჯარით გამქირავებელი

subtract(ion) [sʌbɪtræk(ʃən)] 1. უფლების მინიჭების არასამართლებრივი უარი; უფლების წაშორებვა; 2. ვალდებულების შესრულებისაგან თავის არიდება; 3. გამოკლების ოპერაცია, გამოკლება.

subvention [sʌb'venʃn] სუბსიდია; დოტაცია; სუბვენცია

subvertive [sʌb'vɜ:tɪv] მთავრობის წინააღმდეგ საიღუმლოდ მოქმედი.

succeed [sək'sɪ:d] 1. შემკვიდრებით მიღება (განსაკ., გარდაცვლილი პირის ქონებისა); 2. გარდაცვლილი პირის ადგილის დაკავება; 3. წარმატების ქონა; მოხერხება; 4. მიღვნა (მეთოდისა, ხერხისა); გაყოლა.

succession [sək'sɛʃn] 1. შემკვიდრება; შემკვიდრებით გადასული ქონება; 2. შემკვიდრების უფლება; 3. შემკვიდრებითობა. **Δ** law of - შემკვიდრებასთან დაკავშირებული კანონები; **intestate** - ანდერძის დაუტოვებლად გარდაცვლილთან დაკავშირებული კანონები.

successor [sək'sesə] საპროტადი; შემკვიდრე; მონაცლე; უფლებამონაცლე

sucker list [sʌkʃɪt] ამერ. სლენ. პერსპექტიული კლიენტების (მათ შორის ქველმოქმედების) სია.

suction [sʌkʃɪt] ინგლ. სლენ. გაველნა; უფროსობასთან კარგი დამოკიდებულება

sue [sju:] 1. სასამართლოში (ან პროკურატურაში) ჩივილი ან ოფიციალუ-

რი სარჩელის წარდგენა; 2. სასამართლო წესით დგენა (მაგ., ძიებაში მყოფი პირისა). Δ to ~ out გამოსარჩელა.

sue for damage ['sju:fa:'dʌmɪdʒ] სარჩელის აღძვრა ზარალის ანაზღაურების შესახებ.

suer ['sju:ə] იურ. მოსარჩლე

suffer ['sʌfə] 1. სასჯელის ქონა; მისჯილად ყოფნა; 2. განცდა; გადატანა (სიღუბსკირისა და სხე); 3. დაზარალება.

sufference ['sʌfərəns] 1. თანხმობა, რომელიც სიტყვიერად (ან ხმამაღლა) არ გამოთქმულა, მაგრამ თანხმობად ითვლება; ნებართვა; 2. შემწყნარებლობა.

sufferer ['sʌfərə] დაზარალებული;

sufficiency [sə'fɪʃntɪ] საკმარისობა (მაგ., შეფასებისა; პირობისა); Δ ~ inlaw კანონიერება.

suffrage ['sʌfrɪdʒ] 1. არჩევნებში მონაწილეობის მიღების უფლება; ხმის მიცემის უფლება; 2. დათანხმება, მოწონება (მაგ., პროექტისა, გეგმისა). Δ universal - ყველა მოქალაქის კენჭისყრის უფლება.

sugar [ʃʊgə] ამერ. სლენ. 1 ჩანთაში არსებული ნარკოტიკები (უმეტესად ჰეროინის შესახებ); 2. (საზარჯავი, გასართობად დაზარჯული) ფული; 3. „ლიდი“ ფული; 4. ქრთამი.

suggestion [sə'dʒestʃən] 1. წინადადება, რჩევა; 2. მითითება; 3. შთაგონება

suicide ['su:ɪsaɪd] 1. თვითმკვლელობა; 2. თვითმკვლელობა; 3. გეგმების მსხვერვა; იმედის გაცრეება; 4. შესაძლო გარემოება; შესაძლო ვარიანტი; 5. ყიცის გარეშე მიცემული ინფორმაცია; 6. ნიშნის მოგებით თქმა.

sui generis ლათ. („სუი გენერისი“) „თავისებური, ერთგვარი“

sui juris ლათ. („სუი ჯურისი“): „იურიდიულად დამოუკიდებელი“. პირი, რომელსაც უფლება აქვს დადოს კონტრაქტები, აღძვრას სარჩელი ან უპასუხოს მის წინააღმდეგ აღძრულ სარჩელს; 2. „პირადი უფლება“ (რომის სამართლის ტერმინი, რომელიც აღნიშნავს სამოქალაქო უფლებათა სისტემას).

suit [su:t] 1. სასამართლო პროცესი ან დავა; 2. (პირობების) დამყარება; 3. (ტექნიკური მოთხოვნების) უზრუნველყოფა; 4. შესაბამისობა, ვარგისობა; სასარგებლოდ ყოფნა; 5. სასამართლო საქმე. ამერ. class suit ჭკუფური სარჩელი; რამდენიმე ადამიანის მხრიდან აღყრული სარჩელი.

suitor ['su:tə] 1. მოსარჩლე კაცი; 2. მოდვე მხარე.

suitress ['su:trɪs] მოსარჩლე ქალი.

sum [sʌm] 1. შეჯამება, დაჯამება; შეკრება; დაშედეგება; 2. თანხა; ჭამი; შედეგი; რაოდენობა; 3. შეჯამება, დაჯამება; შეკრება; დაშედეგება; 4. არითმეტიკული ამოცანა; არითმეტიკული მაგალითი; 5. pl. ამოცანების ამოხსნა. to sum up საბოლოო შემაჯამებელი სიტყვით გამოსვლა სასამართლო პროცესზე ყველა ჩვენებისა და არგუმენტის მოშველიებით, რათა ნაფიქმა მსაჯულებმა გამოიტანონ სწორი

ვერდიქტი. **Δ in** - საერთოდ; შედეგად; შედეგში; - insured სადაზღვევო თანხა; - pais in გადახდილი თანხა

summarize ['sʌmərɪz] 1. დაჯამება, შეჯამება; 2. შედეგის მიღება; დაშედეგება

summary ['sʌməri] 1. ანგარიში; ცნობა (მაგ., ფერმის შემოსავლის შესახებ); 2. მოკლე შინაარსი; რეზიუმე; ანოტაცია; 3. ჟამური; მოკლე; 4. ძირითადი დებულებების ან შედეგების შემცველი; 5. სწრაფი, სასწრაფო; უეცარი; მოულოდნელი.

summary judgement ['sʌməri 'dʒʌdʒmɛnt] დაუყოვნებელი განაჩენი, რომელსაც მომჩივანი მოითხოვს, როდესაც ჰგონია, რომ ბრალდებულს თავის დაუქონის არანაირი შანსი არა აქვს.

summillexic ['sʌmɪlɪk'sɪk] სუმილექსიკური (პირი, რომლის გვარი იწყება ანბანური რიგის ასოთი A-დან M-ის ჩათვლით იხ. აგრეთვე **fundilexics**)

summing-summed ['sʌmɪŋ-'sʌmɪd] 1. თანხა; რაოდენობა; 2. შედეგი; ჯამი; 3. შეკრება.

summit ['sʌmɪt] 1. პოლიტ. სამიტ-ი; უმაღლესი დონე; უმაღლეს დონეზე ჩატარებული კონფერენცია, თათბირი ან მოლაპარაკება (სახელმწიფოს მეთაურთა დონეზე); 2. უმაღლესი წერტილი; ზემოთ; კულმინაციური პუნქტი; უმაღლესი დონე, ზღვარი; 3. მათემ. წვერო

summit conference [meeting, talks] იხ. **summit** 1.

summitry ['sʌmɪtri] სამიტების საშუალებით წარმართული დიპლომატიკა; სამიტრი.

summons ['sʌmɒnz] 1. სასამართლოში გამოძახება; სასამართლოზე გამოცხადების უწყება; 2. სასამართლოსთვის შეამდგომლობით მიმართვა.

sumnum bonum ლათ. („სუმუმ ბონუმ“): „უზენაესი კეთილდღეობა“

sumnum jus ლათ. („სუმუმ იუს“): „უზენაესი სამართალი; უმკაცრესი კანონი“

sumptibus publicis ლათ. („სუმპტიბუს პუბლიცის“): „ხალხის (სახელმწიფოს) ხარჯ-სე“

superaunuation ['su:pər'ænjʊeɪʃn] სამუშაოდან დათხოვნა ან პენსიაზე გასვლა (ნამსახურებრივი წლების მიხედვით)

supercargo ['su:pɑ:kɑ:ɡɔ:ʃ] სუპერკარგო (ტვირთის მფლობელის წარმომადგენელი გემზე)

superdividend ['su:pədɪvɪ'dɪvɪd] დამატებითი დივიდენტი, სუპერდივიდენდი

superficiary ['su:pə'fɪʃɪəri] 1. სუპერფიცირი; სხვის მიწაზე შენობის (ან მშენებლობის) მესაკუთრე; 2. სხვის მიწაზე არსებული შენობა.

superefficiency ['su:pərcɪfɪ'si:əns] ზეეფექტიანობა (მაგ., წარმოებისა)

superette ['su:pəri:t] სუპერეტა (ფართო ასორტიმენტის საქონლიანი მცირე სასურსათო მაღაზია)

superfine ['su:pərfaɪn] მაღალი ხარისხისა; უმაღლესი ხარისხისა

supergame ['su:pəɡeɪm] თამ. თეორ. ეკ. სუპერთამაში

supergraph ['su:pɑgrɑ:f] თამ. თეორ. ეკ. სუპერლიაგრაფა; სუპერგრაფი
supergrass ['su:pɑgrɑ:s] სლენ. ჩვეულებრივი დამნაშავე პირი, რომელიც პოლიციას აწვდის ინფორმაციას დიდი რაოდენობის დამნაშავეთა შესახებ.

super-hip ['su:pɑhɪp] ამერ. სუპერ-ჰიპი, უქანასკნელი მოდის(ა); ძალზე მოდური
superintendent ['su:pɑrɪntən'dɑnt] მმართველი; დირექტორი; ხელმძღვანელი; მენეჯერი

superior [su:'pɪəriəl] უმაღლესი; უკეთესი; შესანიშნავი; უმაღლესი ხარისხისა; უკეთესი ხარისხისა

superior good [su:'pɪəriəl gudz] პროპორციული საქონელი (საქონელი, რომლის მოხმარება პირდაპირ პროპორციულია მყიდველის შემოსავლის ზრდაზე)

supermarket ['su:pɑ.mɑ:kɪt] სუპერმარკეტი, უნივერსამი. **Δ punched-card** ~ სუპერმარკეტი, სადაც მყიდველი პერფორაციებით ირჩევს საქონელს; **telephone** ~ ამერ. ტელეფონით შეკვეთილი საქონლით მოვაკრე უნივერსამი; **discount** ~ ძირითად დაბალი ფასებით მოვაკრე სუპერმარკეტი;

supermatter [su:pɑ'mættə] სუპერნივითიერება, სუპერმატერია
supermicrocomputer [] სუპერმიკროკომპიუტერი; ჩიპური კომპიუტერი
supernormal [su:pɑ'no:rnəl] 1. ზენორმალური; სუპერნორმალური; 2. ქარბი, ნორმაზე მეტი

superoperator ['su:pɑr'əpəreɪtə] სუპეროპერატორი
superprofit [su:pɑ'prəfɪt] ზემოგება, დიდი მოგება
supersede [su:pɑ'si:d] 1. შეცვლა; 2. განთავისუფლება (სამუშაოდან)
supersedeas ['su:pɑ'si:diəs] 1. სასამართლო საქმის წარმოების შეჩერება; სასამართლოს გადაწყვეტილების შეჩერება; 2. თანამდებობიდან დროებით გადაყენება.

supersession ['su:pɑ'seɪʃən] 1. გამოდევნა (მაგ., საბაზრო კავშირებისა არასაბაზრო კავშირებით); 2. შეცვლა (მაგ., მეთოდისა, მოწყობილობისა)

superstore ['su:pɑ'stɔ:] pl. დიდი სუპერმარკეტი
supersupermarket ['su:pɑ'sʊpɑmɑ:kɪt] სუპერსუპერმარკეტი (მალაზია, რომლის სავაჭრო ფართობი აღემატება 9 ათას კვადრატულ მეტრს)

supertax ['su:pɑtæks] დამატებითი გადასახადი
supervise ['su:pɑvaɪz] დაკვირვება, კონტროლირება; მართვა

supervision ['su:pɑ'vɪzən] ზედამხედველობა, კონტროლი; შემოწმება, მართვა;
Δ bank ~ საბანკო საქმიანობისადმი კონტროლი; **techological** ~ 1. ტექნოლოგიური ზედამხედველობა; 2. ტექნოლოგიური (პროცესის) მართვა

supervisor ['su:pɑ'vaɪzə] 1. ზედამხედველი (პირი); კონტროლიორი; სუპერვიზორი; 2. მმართველი პროგრამა; მანაწილებელი პროგრამა; პროგრამა-დისპეტჩერი; 3. კონტროლიორი, ინსპექტორი; 4. ფირმის საკადრო საკითხების გამამწყვეტი პიროვნება; 5. მერი-ბუჯეტის მმართველი (ზოგიერთ ქვეყანაში).

supervisory [ˈsu:pəˈvaɪzəri] მკონტროლებელი; ზედამხედველი; მოთვალთვალე
supplant [səˈplɑːnt] 1. შეცვლა, ჩანაცვლება; 2. გამოდენა; გაძევება

supplement [ˈsʌplɪmənt] 1. დამატება, დანართი; 2. pl. დამატებითი გასამჭელო. **Δ - s to wages and salaries** 1. ხელფასის დანამატი; 2. სოციალური ხარჯების ასანაზღაურებელი დანამატი

supplier [səˈplaɪə] მიმწოდებელი; მკვებავი; **Δ - of capital** კაპიტალის წარმომდგენი ფირმა; **power** ~ ელექტროსადგური

supply [səˈplaɪ] 1. მიწოდება; მომარაგება; 2. წყარო; კვების წყარო; 3. წარდგენა (მაგ., საქონლისა); 4. pl. მარაგი; საერთო რაოდენობა; 5. pl. სურსათი; მომარაგების საგნები; 6. pl. (ფულით) შენახვა; 7. pl. მასალები და ნედლეული; 8. pl. დამზარებელ მასალები; 9. ფულადი დახმარება; 10. ხელფასი; ჯამაგირი; დროებითი მოადგილე, მოვალეობის შემსრულებელი; მონაცვლე; 11. დაკმაყოფილება. **Δ - and demand** მოთხოვნილება და წინადადება; ~ **calls forth its own demand** „წინადადება თვითონ ქმნის მოთხოვნილებას“ (სეის კანონის ძირითადი იდეა); ~ **of on hand** არსებული მარაგი; ~ **of market** ბაზრის მომარაგება; **joint** - ორი ან მეტი ტიპის საქონლის ერთობლივი მიწოდება (ამისათვის თითოეული მხარე ნაყლებ დანახარჯებს გაიღებს); **parts** ~ სათადარიგო მასალებით მომარაგება; **phase** - ორფაზიანი ელექტროკვება

support [səˈpɔːt] 1. მომსახურება; უზრუნველყოფა; 2. ხელშეწყობა; დახმარება; 3. (ეკონომიკური) ინტერვენცია (საქონლის ან ვალუტის ყიდვა ფასების ან ფასიანი ქაღალდების კურსის სტაბილიზაციისათვის); 4. არსებობის საშუალებანი; 5. აქციების კურსის გამტკიცება (მათი ყიდვით დაინტერესებული პირების მიერ); 6. მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა; 7. ინტერესი; მოთხოვნილება.

supporter [səˈpɔːtə] მარჩენალი (ოჯახისა)

suppress [səˈpres] 1 (დანაშაულის) დაფარვა; მიჩუმება; 2. ჩვენების მიცემისთვის ხელის შეშლა; 3. საბუთების გადამალვა; 4. აკრძალვა; დახურვა (გასუთისა და სხვ.).

support price [səpɔːt ˈpraɪs] საწყისი ფასი, რომლითაც ევროპის ქვეყნების თანამეგობრობის მთავრობები ყიდულობენ სოფლის მეურნეობის პროდუქტებს ფასების ვარდნის შეჩერების მიზნით.

suppressio veri ლათ. („სუპრესიო ვერი“): „სიმართლის დამალვა“

supra [ˈsuːprə] ზევით; ზემოთ(ხსენებული).

supremacy [səˈpreɪməsi] 1. უწინაესობა; სუპერმატია; 2. მეთაურობა; უფროსობა; 3. უმაღლესი ხელისუფლება; 4. შეუზღუდავი უფლებების მდგომარეობის ქონა

supreme court [sjuːprɪm kɔːt] 1. უწინაესი სასამართლო; 2. (ინგლისსა და უელსში) უმაღლესი სასამართლო, რომელიც შედგება სააპელაციო სასამართლოსა და მთავარი (მაღალი) სასამართლოსაგან (**High Court**); 3. ამერ. უმაღლესი ფედერალური სასამართლო

surcharge [ˈsɜːtʃɑːdʒ] 1. ჭარბი; საურავი; 2. დამატებითი გადასასადი; 3. დამატე-

ბითი ხარჭი; 4. დამატებითი დატვირთვა, გადატვირთვა; 5. დამატებითი პრემია; 6. ფრაზტზე დამატება; 7. ჭარიმა, პენია; 8. დაჭარბება. **Δ ~ for a bill** ავალი (თამასუქით აღებული ვალდებულებამოსილის თავდებობა. იხ. აგრეთვე *aval*)

surety ['ʃʊərɪti] 1. გარანტია; თავდებობა; უზრუნველყოფა; 2. გარანტი; თავდები; წინდის გამღები.

surge [sɜːdʒ] ამაღლება; აღმასვლა (მაგ., ეკონომიკისა). **Δ ~ in consumer credit** სამომხმარებლო კრედიტის გაბერვა; **~ of inflation** ინფლაციის ტალღა

surgery ['sɜːdʒəri] 1. ქირურგია; 2. (ექიმთან) მიღება; 3. ექიმის კაბინეტი (მცირე აფთიაქით)

surname ['sɜːneɪm] გვარი.

surplus ['sɜːplʌs] 1. ჭარბი; ნაჭარბი; დამატებითი; ზედმეტი; 2. *კომერც. საგად. აქტიური სალდო* (საეაქრო და საგადასახლო ბალანსისა); 3. ბანკ. (გადანაწილებული) მოგება; სარეზერვო კაპიტალი; 4. სადაზღ. ექსცედენტი (მაგ. უძრავი ქონების დაზღვევისას); 5. ჭარბი პროდუქტი; 6. დამატებითი (მაგ., ღირებულება); **Δ ~ of goods** ზედმეტი საქონელი; ჭარბი საქონელი; **consumers ~** მომხმარებლის დამატებითი მოგება (საქონლისგან მიღებული მოგების და გადახდილი სარგებლობის სხვაობა); **reserved ~** წმიდა მოგების დაკავებული ნაწილი

surrejoin [sə'ri:dʒɔɪn] მოსარჩელისთვის განმეორებითი პასუხის გაცემა; ტრიპლიკა.

surrender [sə'rendə] 1. სასამართლოზე კმედუნუნარო მევალედ აღიარება; 2. დამნაშავეის გაცემა; 3. განსასჯელის მიცილება სასამართლომდე; 4. უფლებაზე (ან რაიმე დოკუმენტზე) უარის თქმა; 5. გადაცემა; გაცემა; 6. დანებება; კაპიტულაცია; 7. კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვადამდე სადაზღვევო პოლისზე უარის თქმა. **Δ ~ of documents** საბუთების გადაცემა

surrogate ['sʌrəʒ(e)ɪt] 1. მონაცლუ პირი; შემცლელი; 2. მოვალეობის შემსრულებელი.

surtax [sɜː'tæks] 1. დამატებითი სამემოსავლო გადასახადის; 2. *ამერ. საბაჟ.* დამატებითი საიმპორტო ბაჟი; 3. დამატებითი გადასახადი გადახდევინება; დამატებითი გადასახადით დაბეგვრა

surveillance [sɜː'veɪləns] 1. ზედამხედველობა; 2. მეთვალყურეობა, კონტროლი.

survey [sə'veɪ] 1. გამოკვლევა; გასინჯვა; 2. მიმოხილვა (მაგ., საზღვრგარეთული ბაზრებისა, კონიუნქტურისა); დამოწმება; 3. საბაჟ. ინსპექტირება; გახედვა, შემოწმება; საბაჟო შემოწმება; 4. შემოწმების ანგარიში (მაგ., მოსახლეობის რაოდენობისა და სტრუქტურის ანგარიში)

surveyor [sə'veɪə] 1. ინსპექტორი, ექსპერტი; 2. *ამერ. საბაჟ.* საბაჟოს მოხელე შემოწმებელი; საბაჟოს ინსპექტორი; **Δ ~ of customs** *ამერ. საბაჟ.* საბაჟოს ინსპექტორი; **~ of taxes** ბრიტ. საგადასახადო ინსპექტორი

survivability [ˌsʌ'vaɪvə'bɪlɪti] 1. გამძლეობა; (ნაწარმის) ხანგამძლეობა; (ეკონომიკური სისტემის) სიცოცხლისუნარიანობა

survival [sə'vaɪvəl] 1. ხანგამძლეობა; მუშაუნარიანობის შენარჩუნება; 2. გადარჩენა
survive [sə'vaɪv] მეტი ხანგამძლეობა; სხვა პირზე უფრო მეტხანს სიცოცხლე.

survivor ['sə'vaɪvə] 1. ერთად-ერთი ცოცხალი მემკვიდრე; 2. მუშაუნარიანობის მქონეობიექტი; 3. ძირითადი კაპიტალის მოქმედი ობიექტი (მაგ., რობოტიზებული საწარმოო ხაზი)

susceptibility [sə'septə'bɪlɪtɪ] ამთვისებლობა; მგრძობიარობა

SUS law ['es'ju:'es lɔ:] (ახლო წარსულში) ინგ. კანონი, რომელიც პოლიციას ნებას რთავდა შეეწერებინა და დაეპატიმრებინა მისი აზრით დანაშაულის ჩადენაში ეჭვმიტანილი.

suspect [sə'spekɪ] 1. ეჭვმიტანილი; 2. პოლიციის მიერ დანაშაულში ეჭვმიტანილი; 2. საეჭვო; 3. ეჭვის გაჩენა; დაეჭვება; გუშანით მიხვედრა.

suspend [sə'spend] 1. შეჩერება, გადადება (მაგ., სასამართლო პროცესისა); 2. მუხრუჭება; გაჩერება (მაგ., ზრდის ტემპისა); 3. დროებით გათიშვა, დროებით მოცილება (მაგ., სამუშაოდან), განთავისუფლება

suspension [sə'spɛnʃən] 1. შეჩერება, დროებით გადადება (მაგ., ვალდებულებისა; 2. შეწყვეტა (მაგ., გადახდისა); შეცვლა (მაგ., ქვოტისა); 3. სუსპენზია, ტიეტრეარი; აწონილი მდგომარეობა

suspensive [sə'pensɪv] შეჩერებადი (სასამართლო პროცესის თაობაზე); გადადებადი; სუსპენზიური.

suspicion [sə'spɪʃən] დაეჭვების საფუძველი; ეჭვი.

suspicious [sə'spɪʃəs] საეჭვო; ეჭვის გამომწვევი.

sustain [sə'steɪn] 1. ზიანის ან ზარალის განცდა; 2. მხარდაჭერა; მიღება (მოთხოვნისა, სარჩელისა); უფლების დაცვა; 3. სარჩელის დაკმაყოფილება (სასამართლოში); 4. (ეკონომიკური) პროცესის შენარჩუნება; 5. შეწევა; დახმარება; 6. უწყვეტობა; მდგრადობა (მაგ., ზრდის ან კლებადობის დონისა); 7. დაცვა (მაგ., მეთოდისა).

sustenance ['sʌstənəns] 1. კვება; საკვები; 2. კვებადობა; 3. არსებობის საშუალება
suum cuique ლათ. („სუუმ კუიკუემ“): „კვლას თავისი ვაჟუნის“ (რომის სამართალი, იესტინიანის კოდექსი)

suzerain ['su:zəreɪn] სუზერენი; სუზერენული სახელმწიფო.

swab [swʌb] სლენ. ნული; ნულოვანი შედეგი

swag [swʌg] საუბ. 1. ნაძარკვი ქონება; 2. ქრთამი მაგ., ფულადი; 3. რყევა; იქეთ-აქეთ (ბაზრიდან ბაზარში) სიარული

swainmote ['swɛɪn maʊt] სატყეო სასამართლო.

swallow ['swʌləʊ] 1. შთანთქმა (მაგ., მცირე საწარმოსი); 2. დათრგუნვა; თავშეკაება (მაგ., წამოწყებისაგან); 3. ამერ. სლენ. (გაქნილი) მატყუარის ხელში აღმოჩნდე!

swap [swʌp] 1. გაცვლა; 2. სეოპი; ინფორმაციის გადაგზავნა (კომპიუტერის მებ-

სიერებაში); მონაცემთა გადატუმბვა, გადაქაჩვა; 3. გაცელა; 4. ვალუტ. სვოპი, უცხოური ვალუტის ყიდვა (ქვეყნის) ფულის ერთეულებში მისი შემდგომში გაყიდვის მიზნით; **Δ stock** – აქციების გაცელის ოპერაცია

swap-in ['swɑpɪn] ჩატვირთვა; (ექონომიკური) ინფორმაციის გადაგზავნა (ოპერატიულ მენსიერებაში)

swap-out ['swɑp aʊt] განტვირთვა; ინფორმაციის გადაგზავნა (ოპერატიული მენსიერებიდან)

swapping [swɑpɪŋ] 1. სვოპინგი, (ინფორმაციის) გადაქაჩვა, გადატუმბვა (მაგ., ოპერატიული მენსიერებიდან გარე მენსიერებაში); 2. გაცელის ოპერაცია; გაცელითი ვაჭრობა; 3. ბარტერული გაცელა; საქონელთგაცელა

swear [swɛə] 1. ფიცის დადება; 2. ფიცის ქვეშ ჩვენების მიცემა; 3. დამტკიცება; პირობის დადება.

swear in ['swɛər'ɪn] თანამდებობის დაკავების წინ ფიცის დადება.

sweep [swi:p] სლენ. დანაშაულის ადგილიდან მოწყვდომა, გაქცევა.

sweet [swi:t] მკაცრად ექსპლუატირება (მცირე ხელფასის გაცემით)

swell [swɛl] ზრდა; მატება (მაგ., მარაგისა)

swindle ['swɪndl] 1. უჯანონო გარიგება; 2. მოტყუება; თაღლითობა (მაგ., საექვო ფასიანი ქალაღდებით); 3. ამერ. სლენ. ზურდა ფული; მცირე თანხა; 4. ამერ. სლენ. საქმიანი კორტრაქტი; მოლაპარაკება.

swing [swɪŋ] 1. მკვეთრი რყევა (მაგ., კონიუნქტურისა); რხევა; 2. მოქმედების თავისუფლება; განვითარება; სელა; 3. ფინან. სვინგი, დასაშვები საღლო; 4. ბანკ. ურთიერთ დაკრედიტების ზღვარი (კლირინგულ ანგარიშსწორებებში). **Δ ~ in production** წარმოების დონის რხევა; **~ of demand** მოთხოვნათა ცვალებაღობა. **back** – უკუსელა; უკუმოძრაობა; (ექონომიკური) რეგრესია; **tertiary ~ s** კონიუნქტურის მკვეთრი ცვალებაღობა სასაქონლო ბირეებზე

swipe [swaɪp] სლენ. მითეისება (სხვისი იღელისა, პროექტისა)

switch [swɪtʃ] 1. გაღართვა; ერთი მღგომაროებიდან (ან ოპერაციიდან) სხვა მღგომაროებში გაღასელა; სვიტჩი (მაგ., ა. ერთი ფაისანი ქალაღდის ვალღებულღებების ლიკვიღაცია და სხვა გარიგება ზე გაღასელა; ბ. ბლოკირებული ანგარი შის ოპერაციის გამოყენება; გ. საგ. ეკ. ურთ. კლირინგული გარიგების ანგარი შის ნარჩენის მესამე ქვეყნისათვის გაღაცემა; დ. შემზვეღრი ვაჭრობის ფორმა ორმზრივი კლირინგული ოპერაციითა და სათანადო ანგარი შსწორებებით იბ. აგრეთვე clearing); 2. ჩართვა, გამორთვა; 3. კომუტირება, გაღართვა 4 ამერ. სლენ. პოლიციამი შეტყობინება; დასმენა. **Δ to ~ into equities** ფიქსირებული შემოსავლის ვალღებულღების ნაცვლად აქციების ყიდღვა; **to ~ off** (ბიზნესიღან) გამოსელა, ამორთვა; **to ~ on** (ბიზნესში) ჩართვა, მოქმედების დაწყება

switch-hitter ['swɪtʃ'hɪ:tə] ამერ. სლენ. მრავალმზრივი პირი; რამღენიმე საქმის ერთღროულად შემსრულღებელი.

sworn [swɔ:n] 1. ფიცდაღებული; დანაფიცარი; 2. ფიცით განმტკიცებული; 3. საბუთის სისწორეში დარწმუნებული.

syllable ['sɪləbl] 1. სიტყვის ნაწილი, მარცვალი, სილაბულა; 2. დაპრ. სილაბულა (სიტყვის ნაწილი რომელსაც დამოუკიდებლად მიმართავენ და ამუშავენ. მაგ., ბაიტი იხ. byte)

syllabus ['sɪləbʌs] 1 სასამართლოს გადაწყვეტილების მოკლე ჩანაწერი, რომელსაც იურიდიულ კრებულში ათავსებენ; 2. სასწავლო პროგრამა; განრიგი; 3. ცხრილი; ტაბულა; 4. კონსპექტი; გეგმა.

symbol ['sɪmbəl] 1. სიმბოლო; ნიშანი, აღნიშვნა; 2. სიმბოლური სახელი (რომელიმე ობიექტის ან ცნებათა წარმოსადგენად ხმარებული ერთი ან რამდენიმე ნიშანი). **Δ** - of value ღირებულების სიმბოლო [ნიშანი]; **check** - საკონტროლო სიმბოლო [ნიშანი]; **end data** - მონაცემთა დამთავრების ნიშანი; **operational** - დაპრ. ოპერაციის სიმბოლო [ნიშანი]

symbolism ['sɪmbəlɪzəm] 1. სიმბოლიკა, სიმბოლიზმი; 2. სიმბოლოთა სისტემა

synallagmatic contract ['sɪnələgmətɪk 'kɑntɹekt] ორმხრივი (სინალაგმატური) გარიგება.

syndic ['sɪndɪk] 1 სინდიკი; მაგისტრატის წევრი; 2. უფლებამოსილი პირი.

syndicalism ['sɪndɪkəlɪzəm] ფრან. სინდიკალიზმის სოციალიზმის სახე, სადაც სამრ.: ეწველო საკუთრება და კონტროლი დარგების პროფკავშირის ხელშია განსხვავდება მკაცრი სოციალისმისგან, სადაც მრჩვეულობის კონტროლი სახელმწიფო ხელშია.

syndicate ['sɪndɪkət] 1. ბერძნ. სინდიკატი; 2. სინდიკირება; სინდიკატიში გაერთიანება; 3. ინფორმაციის მიღება, ინფორმაციის დაგროვება; ბექდენის საგენტოსათვის ინფორმაციის გადაცემა; 4. ბექდენის სააგენტო, რომელიც სხვადასხვანაირი გაზეთების რედაქციებს აწვდის ნაბექდენ ინფორმაციას, სტატიას; **Δ** **banking** - საბანკო კონსორციუმი; **finance** - ფინანსური სინდიკატი; **market** - საბირჟო კონსორციუმი (დროებითი გაერთიანება იურიდიული პირის უფლების გარეშე)

synergism ['sɪnərdʒɪzəm] სინერგიზმი (მოელენა, როდესაც ცალკეული მაგრაზმ ურთიერთდაკავშირებული და ერთიანი ნაწილების შემქმნელი ფუნქციონირება მეტ ეფექტს იძლევა, ვიდრე იმავე ნაწილების შეუკავშირებელი, ცალ-ცალკე აღებული ფუნქციონირების ჯამური ეფექტი)

synergy ['sɪnədʒɪ] სინერგია (ბიზნესში — ორი ან მეტი გაერთიანებული ორგანიზაციის უფრო ეფექტური პოტენციალი, ვიდრე ცალ-ცალკე მათგანის ნაქლებეფექტური მუშაობისა); ერთი მიმართულებით მიზანსწრაფულის მუშაობა, სინერგია

synopsis [sɪ'napˌsɪs] რეზიუმე; კონსპექტი; მოკლე აღწერა (მაგ., საკანონმდებლო ორგანოში შეტანილი კანონპროექტებისა)

synthesis ['sɪnθɪsɪs] 1. სინთეზი; 2. განზოგადოება; დასინთეზება; **Δ** **computer** - კომპიუტერული დასინთეზება (მაგ., ეკონომიკური ციკლისა, პროცესისა); **logical** - ლოგიკური განზოგადოება

system ['sɪstɪm] 1. სისტემა; ერთობლიობა; 2. მეთოდი, ხერხი, სისტემა; 3. კლასიფიკაცია; 4. სისტემა, მოწყობილობა (მაგ., კომპიუტერული პროგრამული სისტემა, პროცესორი და სხვ.); 5. ქსელი (მაგ., საეაქრო, სარკინიგზო და სხვ.); 6. გეგმა; განლაგება; სქემა; 7. რეჟიმი; 8. სიმრავლე; ერთობლიობა (მაგ., ეკონომიკური ობიექტებისა); 9. წყობა; მოწყობილობა. **Δ** ~ **with refusal** მას. მოშს. მტყუნების შესაძლებლობის სისტემა; ~ **with restrictions** მას. მოშს. შეზღუდვის პირობებიანი სისტემა; **advertised bid (ding)** ~ ღია ეაქრობის სისტემა (ხელშეკრულებების დადებისას და მისთ.); **assembly** ~ დაპრ. მაერთ-მთლიანებელი სისტემა; (პროგრამა-) ასემბლერი; **call-reply** ~ დაპრ. (კომპიუტერთან) დიალოგის სისტემა; შეკითხვებისა და პასუხების სისტემა; ინტერაქციული [დიალოგური] სისტემა; **data** ~ საინფორმაციო სისტემა; (ეკონომიკურ) მონაცემთა სისტემა; **fiscal** ~ 1. საგადასახლო სისტემა; 2. ფინანსური სისტემა; **open price** ~ ამერ. ღია ფასების სისტემა; „ღია“ კონკურენცია (ფასების ინფორმაციის გაცელის პრაქტიკა)

system-analyst ['sɪstɪm 'æɪnəlɪst] სისტემური ანალიტიკოსი; მესისტემე-ანალიტიკოსი

systematization ['sɪstɪmətaɪ'zɛɪʃn] სისტემატიზაცია, სისტემაში მოყვანა

systematize ['sɪstɪmətaɪz] სისტემატიზება, სისტემის სახით წარმოდგენა; დასისტემატიზება

systematizer ['sɪstɪmətaɪzɪ] სისტემის შემდგენი, მესისტემე; კლასიფიკატორი; სისტემატიზატორი

systemless ['sɪstɪmlɪs] 1. უსისტემო; 2. უსტრუქტურო; 3. სისტემამოშლილი

sz. [eszɛd] (აბრ.) იხ. **size**

T,t

T, t [tɪ:] აბრ.: 1. იხ. **tare**; 2. (telephone-დან) ტელეფონი; აბრ., ტ., ტელე; 3. (teletype-დან) ტელეტაიპი; 4. იხ. **time** 1.; 5. იხ. **transfer** 6. იხ. **transmission**; 7. იხ. **transmitter** 2.; 8. (transponder-დან) მოპასუხე; ავტომოპასუხე; 9. იხ. **true**

TA [tɪ:'eɪ] აბრ.: 1. (telephone apparatus-დან) ტელეფონის აპარატი; აბრ. ტა; 2. იხ. **transferable account**

TAB ['tɪ:'eɪ'bi] აბრ.: 1. იხ. **table** 1.; 2.; 2. იხ. **tabulation**; 3. (tabulator-დან) ტაბულატორი

Tab [tæb] ამერ., საუბ. 1. აღწერა; (რაიფს) შემოწმება; 2. მომსახურების ფულის გადახდა; მომსახურების გადასახადი; 3. ვალი; ანგარიში (რესტორანში); 4. გამოყოფა, განკუთვნება; 5. ცხრილის (ტაბულის) სახით განლაგება, დატაბულება; 6. საუბ. თამასუქი

table ['teɪbl] 1. ტაბულა, აბრ. T.; აბრ. ტაბ.; 2. ცხრილი; 3. ნუსხა; სია; 4. მატრიკა (მაგ., უშუალო დანახარჯებისა, შეკვეთების ოდენობისა და სხვ.); 6. დატაბულება; ცხრილის შედგენა; 7. დაფა; 8. მაგიდა; 9. დუქანი; 10. ამერ. გადაღებული, განხილვიდან მოხსნილი; 11. ამერ. საუბ. აღწერა; (რაიმეს) შემოწმება; 12. მომსახურების გადასახადი; 13. ვალი; ანგარიში; 14. გამოყოფა; განკუთვნება; 15. საუბ. თამასუქი. **Δ upon the** - განსახილველი (საკიხთის შესახებ); ცნობილი; - **of rates** ტარიფი; **cost** - დანახარჯების ცხრილი, **loss** - სტატ. ზარალის ცხრილი, წაგების ცხრილი; **summary** - კრებსითი ცხრილი **tax** - საგადასაგადასახადო ცხრილი; საგადასახადო ნიხრი

tabloid insert ['tæblɔ:d in'sɛ:t] მკირაფეორმატიანი სარეკლამო ჩანართი (ურბნალში)

taboo [tə'bu:] 1. ტაბუ (რაიმე მოქმედების, კანონის, დადგენილების და სხვათა აკრძალვა); 2. აკრძალვა; 3. აკრძალული; 4. ტაბუს დადება; აკრძალვა

tabs [tæbs] ამერ. საუბ. 1. აღრიცხვა; მომსახურების საფასური; ანგარიში (რესტორანში სადილისა და სხვ.); 2. გადატ. თვალთვალი; (on) ძვალყურის დევენება; 3. *pl. n.* თეთრი ქსოვილის ყელსახვევი, რომელსაც ბარისტერი (აღვოკატი) ქალსტუხის ნაცვლად ატარებს.

tabula rasa ლათ. („ტაბულა რასა“): „სუფთა დაფა“; დაუწერილი დაფა.

tabulation ['tæbjʊ'leɪn] 1. დატაბულება; ტაბულის შედგენა; ცხრილის შედგენა; ცხრილში შექანა. აბრ. T.; 2. *pl.* ცხრილის მონაცემები

tacit ['tæsit] 1. შეთანხმებული, მაგრამ ჯერაც დაუმტკიცებელი; 2. პირობითი; ნაგულისხმევი; მდგომარეობიდან გამომდინარე; 3. დასკვნითი; 4. დუმილით დათანხმებული ან მოწონებული; 5. ავტომატური (მაგ., ხელშეკრულების გაგრძელების შესახებ).

tacitus consensus ლათ. („ტაციტუსის კონსენსუსი“): „უხიბველი თანხმობა.“

taciturnitas ლათ. („ტაციტურნის ვიტა“): „სიციცხლის ზისლი.“

tack [tæk] 1. (კანონპროექტის) დამატება; 2. ბრიტ. მიწის მფლობელობა; მიწის არენდითი (იჯარით) გაყემა; 3. საუბ. საიმედოობა; სიმტკიცე; 4. კურსით სვლა; ქალსი; 5. (to, on) მიერთება.

tacking ['tækiŋ] კანონპროექტისათვის დამატებითი მუხლის მიერთება (რაც კანონპროექტის მიღებას უზრუნველყოფს).

tacksman ['tæksmæn] შოტლ. მოარენდე.

tacky ['tæki] ამერ. სლენ. 1. მოდიდან გასული; მოძველებული; 2. არააკურატული; ვულგარული; 3. ქართ. ყარგ. მოჩვარული.

tactics ['tæktiks] (ბერძ.-დან *taktike*) ტაქტიკა (სტრატეგიის ნაწილი).

tag [tæg] 1. იარლიყი; ეტიკეტი; 2. იარლიყის დაკერა; ეტიკეტის მიწებება; 3. (საქონლის) მონივნება; 4. დაპრ. ტევი, ნიშანი (ინახება მესხიერებაში სიტყუასთან ერთად); **Δ dog** - დაპრ. ჩამაგრებული (ჩაწერილი) ნიშანი (მონაცემთა ჩანაწერის ან ველის აუტოლებელი ელემენტი); **price** - იარლიყი ფასის მითითებით

tag-along ['tægəɔlŋ] ამერ. სლენ. ავტოტრაილერი.

tag line ['tæɡlɔɪn] დამამთავრებელი ფრაზა (სარეკლამო განცხადებისა)

tail ['teɪl] ნაანდერძეუი ქონება; საერთო ქონებიდან გასიციოვილი ქონება.

tail [teɪl] 1. ნარჩენი; „კული“ (მაგ., განაწილების მრუდისა); დიდ გადახრათა უბანი; 2. მს. მომს. რიგი; 3. მონეტის მეორე მხარე; 4. იურ. ნაანდერძევი საკუთრება; 5. ამერ. სლენ. 1. ვილდო დამნაშაის დაჭერისათვის.

taint [teɪnt] (შავი) ლაქა; ნაკლი

take [teɪk] 1. კონკრეტული მოქმედების განხორციელება (მაგ., სხდომის თავ-მჯდომარეობა); 2. (კლიენტისაგან სამოქმედო ინსტრუქციის) მიღება; 3. ამონაგები; ნაეპკრი; 4. მიღება (მაგ., ფასიანი ქალაღლისა); 5. აღება (მაგ., პატენტისა); 6. გადახდევინება; აყრეფა; 7. ხელფასის აღება; 8. (მიწის) არენდა, იჯარა; 9. იჯარით აღება (გაცემა); არენდით აღება (გაცემა). **Δ to - away** დარიცხვა; დაკავება; **to ~ for the call** საბირჟ. წინასწარი პრემიის გაყიდვა; **to ~ in** 1. (ტვირთის) აღება; 2. მოსავლის) აღება; **to ~ up** 1. გამოსყიდვა; გადახდა; 2. შექენა; (ფასიან ქალაღღებზე) ხელმოწერა

take a rap [ˌteɪkəˈræp] *ქატბ. ჟარგ. (ქართული ვარიანტი): გაზეთვა (სხვისი დანაშაულის თავის თავზე აღება*

take-in ['teɪkɪn] ვინმეს მოტყუება, გაცურება;

take-off ['teɪkɒf] 1. ზრდა; აღმასელა (მაგ., ეკონომიკისა); 2. ნაკლი; დეფექტი.

take on ['teɪkən] 1. აღება (მაგ., საქმისა, სამუშაოსი); 2. მიღება (ხარისხისა, ყორმისა); 3. აყენა (სამუშაოზე, სამსახურში); 4. მიღება (გემბანზე); მკსაყრების ნახმა (მაგ., კათუტებში).

take (someone, something) on [teɪkən] ამერ. სლენ. 1. თავის თავზე აღება; 2. რაიმესთვის ბრძოლის სურვილი; 3. აღელვება; გაბრაზება.

„take one“ literature ['teɪkwənˈlɪtʃɪtʃə] უფასოდ გასაყრცეღებელი სარეკლა-მოღიტერატურა

take-out ['teɪkaʊt] 1. (დამნაშაის ან სხვა პირის) გამოყვანა შენობიდან; 2. მიპატიეფება; დაპატიეფება; 3. ამოღება, ამონაგების მიღება; (საკომპენსაციო თანხის) მიღება.

take-out foods ['teɪkaʊ fʊ:ds] კაფეტერიებიდან გამოტანილი მზა საყვები პრო-ღუქტები

take-over ['teɪkəʊvə] 1. (სხვის მაგივრად) რაიმეს კეთება; ვინმეს შეც-ღლა; 2. (პოზიციის) გადაცემა 3. შერწყმა (მაგ., კომპანიებისა); შეერთება; 4. კონ-ტროლსა და მართვას დაქვემდებარება; 5. განსხვისება (საკუთრებისა); 6. მიღება; 7. ამერ. სლენ. საერთო მოგებიდან მიღებული პროცენტი; თანხის ნაწილი; უკანონო გზით მიღებული ფულის წილი.

takeover ['teɪkˈəʊvə] ბიზნესის შესყიდვა

tekeover marketing ['teɪkˈəʊvə mɑ:kiŋɪŋ] დამპყრობი მარკეტინგი (ერთი ფირ-მის მიერ მეორე ფირმის შთანთქმის შეღეგობრივი მარკეტინგი)

Takeover Panel ორგანო, რომელიც არეგულირებს კომპანიებს
taker ['tcɪkə] 1. მიმღები; 2. მყიდველი; კლიენტი; 3. მეწარმე. **Δ - of bribe** ქრთამის აძლები

taking ['tcɪkɪŋ] 1. მოცვა, შემოერთება; 2. pl. ამონაგები, ნაეაქრი; 3. ჩამორთმევა; ამოღება; 4. აძლები, მფლობელი

tale [teɪl] pl. 1. სათადარიგო (დამატებითი) ნაფიცი მსაჯულები; 2. ჟიურის შეესება დამატებითი ნაფიცი მსაჯულებით.

talesman ['teɪl:z:mən] სათადარიგოდ გამოსახიებული ნაფიცი მსაჯუელი.

talk [tɔ:k] ამერ. სლენ. 1. ენა; დიალექტი; ჟარგონი; 2. (*somebody*) ვინმეს გა, კიცხვა; ქართ. ჟარგ. ნაღელის ამონთხევა (ვინმეს მიმართ).

talk out [tɔ:k'ʌʊt] დებატების გაგრძელება დროის ამოწურვამდე, რომ ეენჭვისყრა არ მოესწროს.

tall [tɔ:l] ამერ. სლენ. 1. გადაჭარბებული; გაზვიადებული; 2. უაზრო; შეუძლებელი; 3. დიდი; 4. შიშიმე, ზედმეტი; 5. ტრაბახა

tallage [tælɪdʒ] გადასახადები; გამოსაღებები; მოსაკრებლები

tally ['tæli] 1. რიცხვი; სერია; ჭგუფი; 2. თელის ერთეული; 3. ნომერი; განსხვავებული ნიშანი; იარლიყი; მარკა; 4. თელა, დათელა, შემოწმება; 5. გათელისწინება, დათელა (საქონლის რაოდენობისა); 6. პირი, დუბლიკატი; 7. საანგარიშსწორებო წიგნაყი (*მყიდველისა, რომელმაც საქონელი განვადებით შეიძინა*); 8. შესაბამისობა, თანხმობა

talls [tɔ:lz] ამერ. სლენ. 1. სიტუაციის გაკონტროლება; მიღწევაში დარწმუნებული; 2. სმოკინგი; მამაკაცის ოფიციალური კოსტუმი.

tallyman ['tæli:mən] 1. კონტროლიორი, აღმრიცხავი, მთელელი; ტალიმანი; 2. საქონლის განვადებით (ან ნიმუშის მიხედვით) გამყიდველი

tamper ['tæmpə] 1. სიყალბის ჩადენა; ფალსიფიცირება; 2. საბუთის გადაკეთება; 3. გაფუჭება; 4. მალულად მოქმედება; 5. (*in, for*) შავი საქმეების კეთება; 6. ცხვირის ჩაყოფა.

tandeming algorithm ['tændəmiŋ 'ælgɔ:riθm] (ეკონომიყურ ინფორმაციათა დამუშავების) თანმიმდევრობითი ალგორითმი.

tangible ['tændʒəbl] 1. შეფასებადი; 2. მატერიალური; ნივთიერი; 3. pl. მატერიალური ფასეულობა (ქონება); 4. საგრყნობი; ხელშესახები; 5. რეალური; შესაძნევი.

tank [tæŋk] ამერ. სლენ. 1. წინასწარი დაკავების ოთახი (კამერა); 2. მატარებელი; 3. დამარცხებული. 4. აუზი. 5. ინფორმაციის მგროვებელი

tantum quantum ღიათ. („ტანტუმი კვანტუმი“) იმდენად, რამდენადაც.

tap [tæp] 1. სორტი, მარკა (მაგ., ღვინოსი, სასმელისა); 2. მიერთება (კავშირის ხაზთან); 3. სლენ. ფულის დაცინცვლა, ფულის დატყუება; 4. სლენ. ფასი; ღირებულება; მოტყუების მსხვერპლი (იხ. აგრეთვე *sock, racket*); 5. სლენ. ფულის თხოვნა სესხად; მოტყუება; დადანაშაულება; დასმენა

tape [teɪp] 1. სლენ. შეფასება; კალკულაცია, გაანგარიშება; 2. პროფ. ყურადღებით

დათვლიერება; გამოკვლევა; 3. ლენტი; 4. წებვადი ლენტის მიწებება. **Δ** - recorder მანკიტოფონი; **data** - მონაცემებიანი (პერფო) ლენტი (ან მანკიტური ფირი); **red** - ინგლ. საქმის გაქიანურება; ბიუროკრატიზმი

tapestry ['tæpɪstri] საინფორმაციო ჩანართებიანი [ჩარჩოიანი] დისფლენის ეკრანი

tare [teɪ] 1. ტარა; 2. ტარის წონა; საფუთავის წონა; 3. ტარის წონის შეღავათის გათვალისწინება; **Δ** **customs** - ტარის დადგენილი მასა

target ['tɑːdʒɪt] 1. მიზანი; 2. დავალება; 3. მიზნის დასახვა; 4. საკონტროლო ციფრი; გეგმიური [დაგეგმილი] ციფრი; 5. მოქმედების მიმთითებელი; ალაში. **Δ** **to hit the** - 1. დასახული მიზნის მიღწევა; 2. დასახული ამოცანის შესრულება; 3. გეგმის შესრულება; საკონტროლო ციფრების მიღწევა **key** - ძირითადი დავალება; **time** - დადგენილი (მოდელური) მომენტი (ხდომილობის დადგომისა); **transfer** - დანიშნულების ადგილი (1. მონაცემთა გადაცემისას; 2. ტვირთის გადატანისას)

tariff ['tærɪf] 1. ტარიფი, ფასის დადება, ფასდება; შეფასება; 2. პრეისკურანტი; 3. განაკვეთების სკალა [ჩანგალი]; 4. ბაჟი; 5. ტარიფში შეტანა; ტარიფის შედგენა; 6. დაბეგვრა; 7. სატარიფო კრებული (სატარიფო განაკვეთისა და ტვირთის კლასიფიკაციის ნორმების კრებული) **flexible** - მოქნილი ტარიფი, გარკვეულ ზღვრებში ცვალებადი ტარიფი; **joint** - ერთიანი ტარიფების კრებული [პრეისკურანტი]

tarmac ['tɑːmæk] თერმეკი აშერ. სლენ. პოლიტ. (ეს ზმნა აღნიშნავს თვითმფრინავით ახლო მანძილებზე გადაფრენას საარჩევნო კომპანიისას)

task [tɑːsk] 1. ამოცანა; 2. ამოცანის დასმა; 3. აშერ. გამომუშაების ნორმა; 4. დაპრ. (საპროგრამო) მოდული; ამოცანა; **Δ** **major** - ძირითადი ამოცანა; **quality** - ხარისხის უზრუნველყოფის ამოცანა

taskwork ['tɑːskwɜːk] 1. სანარდო სამუშაო; 2. დაწესებული [განსაზღვრული] სამუშაო; გაყვეთილი

taste [teɪst] აშერ. სლენ. 1. (საერთო) შემოსავლის ნაწილი; 2. მცირე რაოდენობა.

taste-test ['teɪst ˈtest] (სამომხმარებლო) ქაშნიკი; ახალი პროდუქტის გემოს გასინჯვა

tasty ['teɪsti] საუბ. მეტად მიმზიდველი (ან სასურველი); ბრწყინვალე (სანახაობა, სპექტაკლი)

taw [tɑː] აშერ. სლენ. საქმის (ბიზნესის) დასაფინანსებლად საკმარისი თანხა.

tax [tæx] 1. საბაჟ. ბეგარა; გადასახადი; ბაჟი; 2. გამოსაღები; მოსაკრებელი; 3. საგად. დაბეგვრა; ბაჟის გადახდევინება; 4. აშერ. საუბ. ანგარიშის სიდიდე, ოდენობა; 5. აშერ. საწვერო შესატანი; 6. აშერ. კომერც. ფასის დადება, ფასდება; ფასის გაგება. **Δ** - **in kind** ნატურალური გადასახადი; **liable to a** - საგად. დაბეგვრადი; ~ **on profit** საგად. სამომოსავლო გადასახადი; **ad valorem** - ლათ. ლირებულების გადასახადი; **net worth** - საგად. საკუთრების გადასახადი (ვალის გარეშე); **receipts** - საგად. ბრუნვის გადასახადი

taxability ['tæksə'bilɪtɪ] დაბეგერადობა

taxable ['tæksəbl] დებეგერადი; გადასადი

taxation ['tæksə'seɪʃn] 1. დაბეგერა; (გადასახადის) გადახდევინება; 2. გადასახადის ოდენობა; 3. დაბეგერიდან შემოსული მოგება; 4. იურ. სასამართლოს ხარჯების ოდენობის დადგენა. **Δ adjusted for** ~ გადასახადის (ბეგარის) გათვალისწინებით; **to exempt from** ~ დაუბეგრაობა, გადასახად(ებ)ისაგან განთავისუფლება; - **of income** საშემოსავლო დაბეგერა

tax-collector ['tækskɔ,lɛkt] გადასახადების ამკრეფი

tax-dodger ['tæks,dɒdʒə] საუბ. საგად. ურჩი გადამხელი; დაბეგერისაგან თავის ამარიდებელი

taxeater ['tæksɪ:tə] საუბ. 1. სახელმწიფოსაგან (მიღებული) დახმარებით მცხოვრები (პირი), სახელმწიფო კმაყოფაზე მყოფი (პიროვნება); 2. სახელმწიფოსაგან სუბსიდირებული დაწესებულება

taxer ['tæksə] გადასახედების ამკრეფი; საფინანსო მოხელე

taxing ['tæksɪŋ] დაბეგერა; გადახდევინება (მაგ., ბაჟის, გადასახადისა). **Δ - power** დაბეგერის უფლება

taxless ['tæksləs] დაუბეგრაეი; გადასახად(ებ)ისაგან განთავისუფლებული.

taxonomy ['tæksə'nɒmɪ] ტაქსონომია (სისტემატიკის ჯგუფი, რომელშიც დაკანონებულია სისტემური ჯგუფის დაქვემდებარება); დაქვემდებარება; დაქვემდებარების სისტემა; **Δ structural** - სტრუქტურული დაქვემდებარება (მაგ., მარკეტინგში — ბაზრის მოდელებისა)

tax-write-off ['tæks raɪt əf] შემოსავლის ნაწილის დაუბეგრაობა (საქველმოქმედო მიზნით თანხის ნაწილის გადაცემისას)

team [ti:m] 1. ბრიგადა; ჯგუფი (მაგ., საინსპექციო); 2. მუშა ჯგუფი; 3. ერთად მუშაობა; ძალების გაერთიანება; რესურსების გაერთიანება

teamwork [ti:mwɜ:k] კოლექტიური (ბრიგადული, ჯგუფური) მუშაობა; კოოპერაცია (სამუშაო მიზნით გაერთიანება)

teaser ['ti:sə] საუბ. მოწამლა (სარეკლამო ხერხი მომდევნო სარეკლამო განცხადებებისადმი ინტერესის გასაღვივებლად)

technician [tek'nɪʃn] 1. ტექნიკოსი; 2. სპეციალისტი, (თავისი საქმის) ოსტატი

technics ['teknɪks] 1. ტექნიკა; ტექნიკური მეცნიერებები; პოლიტექნიკური დარგები; 2. ტექნიკური მონაცემები; 3. (ტექნიკური) მეთოდი, ხერხი

technique [tek'ni:k] 1. ტექნიკა (მეთოდების ან ხერხების ერთობლიობა); მეთოდია; 2. პროცედურა, მეთოდი; 3. ტექნოლოგია; ტექნოლოგიური მეთოდია; **Δ banking** - საბანკო ოპერაციების ტექნიკა; **farming** - აგროტექნიკა; **prediction** - დაპროგნოზების მეთოდი; **processing** ~ 1. მონაცემთა დამუშავების მეთოდი; 2. წარმოების ტექნოლოგია

technologist [tek`nalodʒɪst] 1. ტექნოლოგი; ტექნიკოსი; 2. საინჟინრო-ტექნიკური მუშაკი

technology [tek`nalodʒɪ] 1. ტექნოლოგია; მეთოდია; 2. ტექნოლოგიური პროცესი; საწარმოო პროცესი; 3. ტექნიკა; ტექნიკური მეცნიერებები; 4. ტექნიკური საშუალებები; 5. ტექნიკა და ტექნოლოგია; **Δ high** - უხალესი ტექნოლოგია; **information** - ინფორმაციის დამუშავების მეთოდია; **managment** - მართვის ტექნიკა

technostructure [ˈteknoˈstrʌktʃə] ტექნოსტრუქტურა

te hominem esse (memento) ლათ. („ტე პოშინე ესე“): „გახსოვდეს, რომ ადამიანი ხარ“

tedious [ˈtiːdiəs] შრომატევადი; ხანგრძლივი (სამუშაოს შესახებ)

teen [tiːn] ამერ. სლენ. თინეიჯერი (სინ: **teen-ager**).

teens [tiːnz] ამერ. სლენ. 13 წლიდან 19 წლამდე ასაკის(ა)

teevee [ˈtiːviː] საუბ. ტელევიზორი, ტელევიზორი (აბრევიატურული გამოთქმა: თივი)

TEFL [ˈtefl] (აბრ.) იხ. **TOEFL**. აბრ. ტოეფლი

teleautography [ˌteliːˌɑːtɔːɡrɑːfi] ტელეავტოგრაფია

teleautomatics [ˌteliːˌɑːtəˈmɪkˈs] ტელეავტომატიკა; დისტანციური მართვა

telebook [telɪbʊk] ტელეწიგნი (იყენებენ სატელევიზიო სერიალებისას. იხ. აგრეთვე **soap opera**)

telecom(ns) [telɪkɑ(mz)] საუბ. აბრ. იხ. **telecommunication**) აბრ. ტელეკომი

telecommunication [[ˈtelɪkəˈmjʊːnɪkɪʃn] 1. ტელეკავშირი, შეტყობინებათა (ან მონაცემთა) დისტანციური გადაცემა; 2. pl. (საინფორმაციო) კავშირგაბმულობის ქსელი

telecommute [ˈtelɪkɑmjʊːt] დისტანციური კავშირის დამყარება (მაგ., ბიზნესის სფეროს ინფორმაციასთან საოჯახო კომპიუტერიდან)

teleconference [telɪˈkɑnfɪrns] ტელეკონფერენცია. **Δ** - **hookup** ტელებტელეფონი

telecontrol [ˈtelɪkɑnˌtraʊl] ტელემართვა; დისტანციური მართვა (მაგ., საწარმო ან ეკონომიკური ინფორმაციისა, მონაცემებისა)

telecruiser [ˈtelɪkruːzɪ] გადასატანი სატელევიზიო სადგური

teledish [ˈtelɪdɪʃ] თეფისებრი ანტენა (კოსმოსიდან ტელეგადაცემების მისაღებად)

telex [ˈtelɪfæks] ტელეფაქსი (ფაქსიმილურ სააბონენტო მოწყობილობებს შორის ფაქსიმილური კავშირი ავტომატურად კომუტირებადი სატელეფონო ქსელის მეშვეობით)

telematics [ˈtelɪnɪfɑːmætiks] ტელეინფორმატიკა

telemarketing [ˈtelɪˈmɑːkɪtɪŋ] ტელემარკეტინგი (ტელეფონით უშუალო მარკეტინგი იხ. აგრეთვე **marketing**)

telematics [ˈtelɪˈmætiks] (აბრ. **TELE communication and infoMATICS** -დან)

ტელემატიკა: (ტექსტური ან/და გრაფიკული ინფორმაციის გადაცემა-მიღება-დამუშავებასთან დაკავშირებული დარგი)

telematic service ['teli'mætɪk 'sɜ:vɪs] ტელემატიკური მომსახურება, ტელემატიკური სერვისი (ტექსტური ან/და გრაფიკული ინფორმაციის გადაცემა- მიღება- (წინასწარი) დამუშავების ახალი სახე, რომელიც მოიცავს, მაგ., ბიუროფაქსს, ტელეფაქსს და სხვ.)

telemessaging ['teli'meɪdʒɪŋ] შეტყობინებათა დისტანციური გადაცემა; ტელეშეტყობინება (მაგ., ფირმიდან დილერისადმი)

teleprinter ['teli,prɪntə] ტელეპრინტერი (დისტანციურად მართვადი საბეჭდო მოწყობილობა)

teleservice ['teli,sɜ:vɪs] ტელესამსახური, ტელესერვისი

TELESHOPPING ['teliʃɒpɪŋ] ტელეშოპინგი; ტელეყიდვა; ტელენავაჭრი (ტელეკომუნიკაციის საშუალებებით საცალო ვაჭრობის სახე ნავაჭრის ბინაზე მიტანით, ანგარიშის კომპიუტერული წარდგენით)

Teleprompter ['teli,praɪmptə] ტელეპრომპტერი (ტელეეკრანზე ხელნაწერის გამოსახვის ხელსაწყო)

telesoftware ['teli,səftweə] პროგრამული უზრუნველყოფის დისტანციური გადაცემა (კავშირის არხებით გამოთვლითი ცენტრიდან მომხმარებელთა პერსონალური კომპიუტერების მეხსიერებაში)

teletex ['teleks] ტელეტექსტი (ტექსტური ინფორმაციის მიღება-გადაცემის საერთაშორისო სამსახური)

teletext ['telɪteksɪ] ტელეტექსტი (დილოგური ანუ ინტერაქციული საინფორმაციო ქსელი, რომლითაც მომხმარებელი შეაღწევს დარგობრივ მონაცემთა ბაზაში, ხოლო მოთხოვნილ ინფორმაციას ღებულობს თავისი დისფლეის ეკრანზე)

telethon ['teliθɒn] ტელემარათონი (საქველმოქმედო სატელევიზიო გადაცემა; ტელეთონი)

telewriting ['telɪraɪtɪŋ] დისტანციური ჩაწერა (მაგ., ეკონომიკური მონაცემებისა)

telex ['teleks] 1. ტელეტაიპი; ტელექსი; 2. ტელექსით გადაცემა (ან მიღება); ტელეტაიპით გადაცემა (ან მიღება)

teller ['tɛlə] 1. მოლარე (ბანკში); ბანკის მოხელე; ბანკის კლერკი; ბანკის თანამშრომელი; 2. ხმების მთელელი (მაგ., პარლამენტში); **Δ first (paying)** - (თანხის) გამცემი სალაროს მოლარე, პირველი მოლარე; **receiving (second)** - (თანხის) მიმღები სალაროს მოლარე; მეორე მოლარე

tell off ['tɛl'ɒf] აერ. სლენ. 1. მოსადიდებელი მოვლენისაგან თავის არიდება; 2. გაკიცხვა

tel quell ლათ. („ტელ კველ“): „რიგორც სახეზეა“ პირობით (მაგ., გაყიდვა გარანტიის გარეშე).

telly ['tɛli] სლენ. ტელევიზია; ტელეხედვა

temporal ['tempərəl] 1. დროებითი; ხანმოკლე; 2. დროითი; 3. პოლიტ. საერო, საქვეყნო (მაგ., საქმეები, პრობლემები), სამოქალაქო. **Δ** - and spatial დროითი და სივრცითი; ~ interests საერთო ინტერესები

tempora mutantur ლათ. („ტემპორა მუტანტურ“): „დრონი იცვლებიან“

temporis filia veritas ლათ. („ტემპორის ფილია ვერიტას“): „ტემპორიტება დროის ასულია“

tempus clausum ლათ. („ტემპუს კლაუსუმ“): „ნაკრძალი დრო“

tenancy ['tenənsi] 1. შეთანხმება (ან შეთანხმებული პერიოდი), რომლის მიხედვითაც პირს შეუძლია საცხოვრებელი ფართის დაკავება; 2. პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ადვოკატი სასამართლო პროცესზე არ გამოდის; 3. არენდის (ან იჯარის) უფლებით საკუთრება (ფლობა); იჯარა; არენდა; 3. ფლობა; საკუთრება (ძირითადად უძრავი ქონებისა); 4. იჯარით [არენდით] აღებული ქონება; 5. საკუთრების იჯარით ან ქირით აღების ხელშეკრულების ვადა. **Δ** share (cropper) - მონახვერობა; მონახვერე არენდა

tenant ['tenənt] 1. ტენანტი; დამქირავებელი (პირი ან კომპანია), არენდატორი; მოიჯარე; იჯარადარი; 2. მესაკუთრე (განს., უძრავი ქონებისა); 3. მცხოვრები; **Δ** joint ~ 1. თანამესაკუთრე; 2. თანამოიჯარე; თანაარენდატორი

tend [tend] 1. მიმართვა; გაძლოლა; გარკვეული მიმართულებით მოქმედება; 2. მართვა; სათავეში დგომა; 3. მიდრეკილების ქონა (მაგ., ფასების ზრდისა ან კლებისა)

tendency ['tendənsi] 1. მიმართულება, მიდრეკილება, ტენდენცია; მისწრაფება; 2. მიზანი; იდეა; 3. ტენდენციურობა; **Δ** bearish ~ საბირჟ. (კურსის) დაცემის ტენდენცია; bullish ~ საბირჟ. (კურსის) მატების ტენდენცია

tender ['tendə] 1. საგ.ეკ.ურთ. ტენდერი, (წერილობითი) წინადადება; განაცხადი (საეკპრო გარიგებებში); (დახმარების მიზნით) შეხვედრა; 2. საგადვალის საგადასახადო თანხა; 3. (ვალის) დაფარვა, გადახდა; 4. (ვალდებულების) შესრულება; 5. საინფ. მომს. შეთავაზება (მაგ., მომსახურებისა); 6. აქტ. ფასიან ქალაქდების შესაძენად განაცხადის წარდგენა. 7. ამერ. ოპერატორი; მექანიკოსი; 8. ტრანსპ. მოცურავე ბზა; სპეცი-ალური სატვირთო ან საფოსტო გემი; 9. მკველი; 10. ტენდერი (რკინიგზის საშახური-სა); 11. სუსტი (მაგ., კონსტრუქცია); 12. სასკ. დამზმარე; ოფიციალტი. **Δ** to hold a ~ ვაქრობის ჩატარება, ვაქრობა; to invite ~ 1. ვაქრობის [თარიღის] დანიშვნა; საეკპროდ მიპატიუება; 2. ფასიან ქალაქდებზე ხელმოწერის განაცხადება

tenderer ['tendərə] 1. კრედიტორი; აუქციონზე თამასუქების მყიდველი; 2. (საეკპრო-გარიგებითი) წინადადების შემომტანი (პირი), ოფერენტი

tenderloin ['tendəloɪn] ამერ. სლენ. ქალაქის რაიონი ან უბანი, სადაც თავმოყრილია ღამის გასართობი დაწესებულებები (კაზინო და სხვ.).

tender offer ['tendərəfə] შეძენის წინადადება (წაყენება ფირმას, რომლის ყიდვა სხვა კომპანიას განუზრახავს).

tenement ['tenəmənt] 1. იჯარით აღებული ქონება (ან მიწა); 2. შენობის დამქირავებელი; ბინის დამქირავებელი; 3. გაქირავებული მრავალბინიანი სახლი; 4. უძრავი ქონება; 5. უძრავი ქონებასთან დაკავშირებული უფლებები.

tenner ['tɛnə] ამერ. ათდოლარიანი ბანკნოტი; ბრიტ. ათფუნტიანი ბანკნოტი

tenor ['tɛnɔ] ტენორი; საგად. გადასახადის გადახდის ხანგრძლივობა; ტრატის (ან გზავნილი თამასუქის) ფულადი თანხის გვიან გადახდის ხანგრძლივობა

tentative ['tɛntətɪv] 1 წინასწარი; 2. დროებითი; ექსპერიმენტული.

tenure ['tɛnj(ʊ)ə] 1. ქონება; საკუთრება; ფლობა; 2. დროებითი საკუთრება (მაგ., იჭარის წესით); 3. საკუთრების უფლების პირობები; საკუთრების ვადა; 4. თანამდებობაზე ყოფნა; 5. უფლებამოსილება

tenurial ['tɛnjʊəriəl] მიწათმფლობელობითი; მიწის საკუთრებასთან დაკავშირებული

ten-vee ['tɛnvɪ:] ამერ. სღენ. 1 ყველაზე ცუდი; 2. ყველაზე დაბალი (ხარისხის). სინ.: 10-V.

terabit ['tɛrəbit] კომპ. მეცნ. ტერაბიტი (მილიონ-მილიონი ბიტი; იხ. bit)

term [tɜ:m] 1. ტერმინი; 2. გამოთქმა, სიტყვა; 3. ვადა, დრო, ხანგრძლივობა; პერიოდი; 4. იურ. ვადითი იჭარა, ვადითი არენდა; 5. ვალდებულებების შესრულების ვადა; დაკრედიტების ხანგრძლივობა; 6. მათემა. წევრი, ელემენტი, ტერმი; 7. ჩვეულ. pl. პირობები; გადახდის პირობები; (ვალის) დაფარვის პირობები. Δ in - s I. მაჩვენებლებში, ერთეულებში; გადაყვანით (მაგ., ლარებისა დოლარებში); 2. (ეკონომიკურ, მარკეტინგულ და სხვ.) ტერმინებში, ცნება-ტერმინებში; inreal - s უცვლელ ფასებში; in value - s ღირებულებით გამოსახულებებში; ფასეულობით მაჩვენებლებში; on - s (გარკვეულ) პირობებში; to come to - s შეთანხმების მიღწევა; პირობების მიღება; ~ s to the trade ცალობით მოვაკრეთათვის მიყიდვის პირობები; best - s ყველაზე ხელსაყრელი პირობები (მაგ., გადახდის ვადისა, ხელშეკრულებისა და მისთ.); credis - s სესხის პირობები; კრედიტის პირობები; soft - s შეღავათის პირობები

term days ['tɜ:m 'deɪs]. ვადის დღეები (კვარტალური გადასახადის დაფარვისა)

ternier ['tɜ:niə] 1. პირი, რომლის სასამართლო პროცესი დანიშნულია; 2. დროებითი მოიჯარე; 2. დროის განმავლობაში მფლობელი; 3. დამინაშავე, რომელიც მორატე დასამსჯელი ვადას იხდის.

terminable ['tɜ:miənbəl] სასწრაფო; დროთი შეზღუდული (მაგ., პირობები)

terminal ['tɜ:mi:niəl] 1. ტერმინალი; ბოლო მოწყობილობა, ბოლო (ავტომატისებული) სადგური; 2. ტერმინალური; მახოლოებელი, ბოლო; უკანასკნელი; 3. კომპიუტერის გამოსატანი პულტი, ტერმინალი; კომპიუტერული ქსელის ტერმინალი; ტერმინალური მოწყობილობა (მაგ., დისფლეი, ტელექსური, ტელეფაქსური, ტელეტექსტური ან ტელეგრაფულ-აპარატული მოწყობილობები); Δ data - I. მონაცემთა შეტანის მოწყობილობა; 2. მონაცემთა დაგროვების მოწყობილობა; data-transmission - (ეკონომიკური) მონაცემთა გადაცემის ტერმინალი; interactive - დიალოგური ტერმინალი, ინტერაქციული ტერმინალი (დისფლეი); point-of-sale საეაქრო პუნქტის (მაღაზიის) დისფლეი

terminate ['tɜ:mi:niət] 1 დაბოლოება; დასრულება; გათავება; 2. ამერ. დათხოვნა; სამსახურიდან წასვლა (გადადგომა, პენსიაზე გასვლა, დათხოვნა ან შტატების შემცირებაში მოყოლა); 3. შეზღუდვა; შემოსაზღვრა; ზღერის დადება; 4. დაგვირგვინება.

termination ['tɜ:mɪneɪʃn] 1. დამთავრება (მაგ., ხელშეკრულების ვადისა); შეწყვეტა, დასრულება; 2. გამოყენების შეწყვეტა, მოქმედების დამთავრება; 3. შეზღუდვა (პირობებისა)

terminer ['tɜ:mɪnə] სამართლო გადაწყვეტილება.

terms [tɜ:ms] pl გარიგების პირობები; გაყიდვის პირობები. **Δ come to** - შეთანხმების მიღწევა; **buy on** - კრედიტით ყიდვა

territory ['tɛrɪtɔ:ri] 1. ტერიტორია; 2. კომიუნალური მოქმედების რაიონი; 3. საზღვარის სფერო; 4. (მეცნიერების ან ცოდნის) სფერო, უბანი, დარგი

terre-tenant [tɛə'tɛnənt] უძრავი ქონების მფლობელი.

terrify ['tɛrɪfaɪ] 1. საშინელების განცალხანერგვა; 2. (into, out, of, to) დაშინება.

tertium non datur ლათ. („ტერციუმ ნონ დატურ“): „მესამე არ არსებობს“ (ფილოსოფიის მესამის გამორიცხვის პრინციპი).

test [tɛst] 1. მოწმე; 2. ხასიათით ბრძანების მტკიცებით ნაწილი (სადაც მითითებულია მოსამართლის ტიტული, ბრძანების გამოცემის თარიღი და სხვ.); 3. გამოცდა: შემოწმება; 4. გასინჯვა, სინჯვა; ქაშნიკი; 5. ტესტი, შემოწმების სისტემა; 6. ტესტირება; გამოცდის ჩატარება; შემოწმება; კონტროლირება; 7. საზოგადოება; სასინჯო ქვა, სერიოზული გამოცდა; 8. სტატ. კრიტერიუმი; ნიშან-თვისება; 9. კვლევა, ანალიზი, ცდა. **Δ** - **advertisement** საცდელი განცხადება, საცდელი რეკლამა; - **check** საკონტროლო გამოცდა (მაგ., ნაწარმისა); - **marketing** საცდელი მარკეტინგი; - **of business capacity** კომპანიის (ფირმის) კრედიტუნარიანობის კრიტერიუმი; **data measuring** - ყველა მონაცემის შემოწმება (მაგ., ნაწარმის მიღებისას); **fixed assets** - კომპანიის (ან ფირმის) საფინანსო მაჩვენებლები (მაგ., ძირითადი კაპიტალისა და ვალის თანხების შეფარდება); **witness** - შეგვეთის თანდასწრებით შემოწმება

testament ['tɛstəmənt] 1. ანდერძი; სიკვდილის წინა განკარგულება, თხოვნა; 2. გამოვლენა (მაგ., შეგობრული ურთიერთობისა); 3. მრწამსისა და პრინციპების ჩამოყალიბება; კრედიტი.

testate ['tɛstɪt] იურ. 1. მოანდერძე (კაცი); ანდერძის დამგები; 2. ანდერძით გადამცემული

testator ['tɛstɪtɔ:] მამაკაცი, რომელმაც დაწერა (ან დატოვა) ანდერძი; მოანდერძე; ანდერძის დამგები.

testatrix [tɛs'tɛtrɪks] მოანდერძე (ქალი), ანდერძის დამგები

test case ['tɛst keɪs] „საცდელი საქმე“; პრეცედენტული საქმე; პრეცედენტი

teste ['tɛst:] 1. მოწმე; 2. სასამართლო ბრძანების მტკიცებით ნაწილი (სადაც მითითებულია მოსამართლის ტიტული, ბრძანების გამოსვლის თარიღი, ვადა და სხვ.).

testificator ['tɛstɪfɪkɪtɔ:] (სინ.: **testifier**) მოწმე.

testify ['tɛstɪfaɪ] სასამართლოში ჩვენების მიცემა; 2. განცხადება; დამტკიცება; 3. ფაქტის სახით გამოსაღვეი მასალა.

testis mutui ლათ. („ტესტის მუტუი“) ურევი მოწმე.

testis unus, testis nullus ლათ. („ტესტის უნუს, ტესტის ნულუს“): „ერთი მოწმე, არამოწმე“ (რომის კანონმდებლობიდან).

testomonium ['testi'moʊniəm] **clause** ანდერძის დოკუმენტის ბოლო ნაწილი, რომელშიც მითითებულია, თუ როგორ დამოწმდა იგი (მაგ., ინგლისურის იურისპრუდენციის მიხედვით: „ამის დასამოწმებლად ვაწერ ხელს“, და ახლავს ხელმოწერა).

testimony ['testiməni] 1. ზეპირი ჩვენება, რომელსაც მოწმე იძლევა სასამართლოში; 2. მტკიცება; ჩვენება; 3. დამამტკიცებელი საბუთი; მოწმობა; საშხილი. **Δ to bear testimony** დამოწმება; დადასტურება; **the Testimonies** (ძველქართულ სამართალში ამ ტერმინის სინონიმია სჯულის ფიცარი - რ.ბ.)

testify ['testifaɪ] ჩუქნების მიცემა; 2. მოწმედ დადგომა.

testumonial ['testi'moʊniəl] 1. დახასიათება; რეკომენდაცია; სარეკომენდაციო წერილი; 2. სიგელი; სერტიფიკატი; ატესტატი; 3. სამადლობელო.

testing ['testɪŋ] იხ. **test** 1., 2., 3.

text [tekst] 1. დედანი, ხელნაწერი; 2. ტექსტი; 3. შინაარსი (ტექსტი წინათქმისა და შენიშვნების გარეშე); 4. თემა; სადისკუსიო თემა, მოხსენების თემა; **Δ angled** - კუთხით განლაგებული ტექსტი (მაგ., გრაფიკული დისფლეის ან პერსონალური კომპიუტერის ეკრანზე); **program** - პროგრამის ტექსტი; **alignment** ტექსტის მიბმა [დაკავშირება]; - **index** ტექსტური ფრაგმენტის ინდექსი; - **path** ტექსტის მიმართულება; - **port** სატექსტო უბნის დარღვევა (ეკრანზე); - **precision level** ტექსტის აღწარმოების ხარისხის დონე

textbook ['tekstbʊk] სახელმძღვანელო

textfax ['tekstfæks] ტექსტფაქსი; ტექსტური ინფორმაციის ფაქსიმილური გადაცემა

textiles ['tekstaɪlz] 1. ქსოვილი; ქსოვილები; 2. წარმსაფეიქრო მრეწველობა

texture ['tekstʃə] 1. ტექსტურა, აღნაგობა, სტრუქტურა; 2. აღნაგობის აღქმა; სტრუქტურის (ტექსტურის) აღწარმოება; 3. ქსოვილის აღნაგობა; ქსოვილის სიმჭიდროვის ხარისხი

textureless ['tekstʃə] უსტრუქტურო, ამორფული, გადაგეარებული აღნაგობის

theatre ['θiətə] ინგლ. 1. აუდიტორია; სადემონსტრაციო დარბაზი; 2. მსახურბელი, აუდიტორია (მაგ., გამოფენაზე მოსული მომხმარებელი); 3. თეატრი; 4. რეჟისურა; **Δ - screen advertising** რეკლ. რეკლამა კომერციულ ტელევიზორებში

teater (ამერ.) იხ. **theatre**.

theft [θeft] 1. ქურდობა; 2. ქურდობის დანაშაული (ფაქტი) იხ. აგრეთვე **thief**.

theft-bote ['θeft baʊt] 1. მოპარული საგნის, ნივთის ან სხვათა გადამალვა; 2. მოპარული საქონლის გაყიდვით მიღებული მოგება.

theorem ['θi:əɹɔ:m] 1. თეორემა; 2. თეორემით გამოხატვა, თეორემის ფორმით წარმოდგენა **Δ cobweb** - „ობობას ქსელის“ (ტიპის) თეორემა (მოთხოვნილებასა და წინადადებას შორის ურთიერთობის თეორემა იმ პირობებში, როდესაც წინადადების ფუნქცია უფრო ელასტიურია, ვიდრე მოთხოვნ იღებებს); **substitution** - ჩანაცვლების თეორემა (ეკონომიკური სისტემის მოდელში)

theory ['θi:(ə)ri] 1. თეორია; თეორიული საფუძვლები; 2. მეთოდი; კონცეფცია; 3. მათემატიკური განყოფილება; თეორია (მაგ., რიცხვთა თეორია, მსგავსების თეორია). **Δ - Y** „იგრაჟ“-ის თეორია (რომლის მიხედვითაც შემსრულებელს მკაცრი კონტროლი არ სჭირდება, ვინაიდან იგი პატიონსად და ინიციატივით მუშაობს). **Δ ~ of balances** ბალანსების თეორია; **~ of business cycle** ბიზნესის ციკლის თეორია; **~ of random processes** შემთხვევითი პროცესების თეორია

therbling ['θə:blɪŋ] თერბლიგი (შრომითი მოძრაობის ძირითადი ელემენტი)

there [ðeə] ამერ. სლენ. 1. ამგვარად; ის, რაც სახეზეა; რაც არის; 2. სწორედ ის, რაც საჭიროა (ამ მომენტში, ამ სიტუაციაში); 3. კომპეტენტური, შემძლე; ხელოვნური.

thereinafter [ˌðeɪn'ɑ:ftə] ქვემოთ (დოკუმენტში).

thereinbefore [ðeɪnɪn'ɒfə:] (ამ) დოკუმენტში ზემოთ აღნიშნული.

thereof [ðeə'ɒf] აქედან. **in respect there of** ამასთან დაკავშირებით.

therewith [ðeə'wɪð] ამასთან ერთად.

thethri [θeθri] თეთრი, ქართული ეროვნული ვალუტის ერთეული, ლარის ძველი ნაწილი (იხ. Lari; Lari = 100 th.) აბრ. th.. Th> სინ. Thetri); აბრ. თ.

thick-fleshed ['θɪk'fleʃt] კარგად ნაკეები (პირუტყვი); ჩასუქებული (ბავშვი)

thief [θi:f] ქურდი.

thin cat ['θɪn'kæʃ] საუბ. ღარიბი პიროვნება, რომელსაც არც პრივილეგია და არც გავლენა არა აქვს

thin-fleshed ['θɪn'fleʃt] ცუდად ნაკეები (პირუტყვი); გამხდარი (ბავშვი)

thing [θɪŋ] 1. საგანი; 2. ქონება; 3. ნივთი; ბარჯი; 4. pl. გარემოება; (საქმის) ვითარება; 5. დეტალი; განსაკუთრებულობა (ნაწარმისა, პროდუქციისა); 6. ჩვეულ. საუბ. pl. ყოველდღიური (მონხმარების) საგნები; ჭურჭელი, ჭურჭლეულობა; ნივთები

thin market [θɪn'mɑ:kit] პროფ. თხელი ბაზარი; უხალისო (რეაქტიული) ბაზარი

third party ['θɜ:d 'pɑ:ti] მესამე პირი; სასამართლო პროცესში (ან კონტრაქტში) ჩართული ორი პირის გარდა მესამე პირი.

thirty [θɜ:ti] ამერ. სლენ. 1. დღის ცვლის დასასრული; 2. (რადიო) გადაცემის დასასრული; 3. ნახვამდის (სინ.: 30).

thorny ['θɔ:ni] მსიძე (გზა, მიმართულება); ეკლიანი გზა.

thorough ['θɔ:ɹə] 1. გამოწვლილივითი; დეტალური; დოსკონანდური; 2. ღრმა; ყუ-

რადღებთან; 3. დახრეულებული; სრული; სრულუფასოვანი; 4. ნაძღვილი; დედ-
ნისეული; დედანი

thou [θu] ამერ. სლენ. ათასი დოლარი.

threat [θret] 1. ზეპირი, ან წერილობითი მუქარა; 2. დაშუქრება.

three-party service [θri:pa:ti 'sɜ:vɪs] დამატებითი კორესპონდენტის ჩართვის
.ამსახური (მესამე კორესპონდენტის ჩართვა საინფორმაციო ხაზში კავშირის გაუწყ-
ვეტლად)

three-way communication [θru:wei 'kæmjʊ:nɪkeɪʃn] სამმაგი კავშირი, სამგზისი
კავშირი (მაგ., ფირმას, ლიდერსა და მომხმარებელს შორის)

threshold [θreʃ(h)əʊld] ზღვარი (მაგ., მოგების ნორმისა, დაბეგვისა); ზღურბ-
ლი (მაგ., გავორტებისა)

thrift [θrɪft] 1. მომკირნეობა, დამზოგველობა, ყაიდათობა, ეკონომიურობა; 2. pl.
ამერ. შემნახველი საღაროები; 3. ფულის გადანახვა

thrive [θraɪv] 1. აყვავება (მაგ., ბიზნესისა, მეცნიერებისა); წარმატების მიღწევა
(მაგ., ბიზნესში)

thoroughfare [θru:ʃə] 1. სატრანსპორტო მაგისტრალი; 2. საწყალოსნო არხი
(გზა ან მაგისტრალი); 3. საერთო სარგებლობის გზა; გასასვლელი

throughput [θru:put] 1. მწარმოებლურობა; 2. გამტარუნარიანობა

through [θru:] პირდაპირი; ტრანზიტული

throw [θraʊ] სლენ. 1. ოფიციალური მიღების მოწყობა; გამსპინძლება; 2. თამ. თე-
ორ. ეკ. წაგება; 3. იათფასიანი ეურნალი; 4. ამერ. სლენ. ერთეული საქონლის
ფასი; 5. ამერ. სლენ. მომსახურების ერთეული, სტანდარტი; საქონლის
ერთეული; 6. ამერ. სლენ. საზოგადოებრივი ღონისძიების ჩატარება

tick [tɪk] 1. კრედიტი; 2. კრედიტით ყიდვა, განვადებით ყიდვა; 3. ანგარიში;
4. რეპუტაცია, კარგი სახელი; გადახდისუნარიანი (პიროვნების შესახებ) **thorough-
fare** 1. სატრანსპორტო მაგისტრალი; 2. საწყალოსნო არხი (მაგისტრალი); 3. საერთო
სარგებლობის გზა; გასასვლელი. **Δ to buy on** - კრედიტით ყიდვა; **to sell on** - კრედი-
ტით გაყიდვა

ticker [tɪkə] ამერ. სლენ. 1. კრედიტით ცხოვრება; 2. ქართ. ვარგ. ვა-
ლებში ჩაფულა; ვალებში ჩაყარა; 3. საბირჟო აპარატი (ფასიანი ქაღალ-
დების კოტირების გადასაცემად), ტიკერი; 4. ამერ. სლენ. კრედიტით გაცემა.

ticket [tɪkɪt] 1. ამერ. რომელიმე პარტიის კანდიდატთა სია პოლიტიკურ პოსტებზე
დანიშნვამდე; 2. ქვითარი; ბილეთი; 3. გეგმა; პერსპექტივა; 4. განცხადება
(გაქირავებამდე); 5. სასაბართლოს უწყება გზაზე მოძრაობის დარღვევისათვ-
ის; 6. გეგმა; პერსპექტივა; 7. განცხადება (გაქირავების თაობაზე); 8. ბილეთი;
9. ეტიკეტი; იარაღი; 10. ქვითარი; საბუთი; 11. საბირჟო წინასწარი რეგისტრაცია (საბირ-
ჟო ოპერაციებისა). **Δ at full rate** სრული (ღირებულების) ბილეთი; **credit** -
ფინანს. კრედიტ-ავიზო; კრედიტული ორდერი; საშემოსავლო ორდერი; **debit** - ფინანს.

დებიტ-აიზო; job ~ განაცხადი; price ~ საფასური (ეტყეტი, რომელზედაც ფასია მოთთებული)

tickler [tɪklə] აქცეპტორების (სასწრაფო) კარტოთეკა

tick-tack-toe [ˌtɪk.tækˈtoʊ] თამ. თეორ. ეკ. წერები და ნულები

tick-tock [ˈtɪktək] საუბ. პროფ. 1. უკანასკნელი ცნობების ქრონოლოგიური განხილვა; 2. სტატიის მასალის წინასწარი გადმოცემა

ticky-tack [ˌtɪkiˈtæk] ამერ. მსუბუქი ტიპის (ხის) სახლი (განსაკუთრებით კალიფორნიაში)

ticky-tacky [ˌtɪkiˈtækɪ] ამერ. საუბ. დაბალხარისხიანი მასალა

tide [taɪd] მიმართულება, დინება (მაგ., ეკონომიკური პროცესისა)

tie [taɪ] 1. ვალდებულება; მოვალეობა; 2. pl. კავშირი; კავშირურთიერთობა; 3. სისტემათშორისი კავშირის ხაზი; 4. შეკავშირება; გადასკვნა; 5. საგ. ეკ. ურთ. პირობებით შეზღუდვა (მაგ., ხელშეკრულების დადების ან გარიგებისას)

tied cottage [ˈtaɪd ˈkɑtɪdʒ] საშუაოს მიმცემი პირის სახლი, რომელსაც იგი დაქირავებულს უთმობს კონტრაქტით მუშაობის პერიოდში

tie-in [ˈtaɪ ˈɪn] 1. კატენტ. შემზღუდველი მითითება; მოქმედების შეზღუდვის მითითება 2. ლიცენზიური ხელშეკრულების პირობა, რითაც ლიცენზიატი ვალდებულია საგანი ან მოწყობილობა იყიდოს მხოლოდ ლიცენზიატისაგან ლიცენზირებული ნაწარმის საწარმოებლად. 3. იძულებითი ასორტიმენტი (გასაღების ფორმა); დატვირთვით გაყიდვა; 4. პროფ. რეკლ. შეკვრა (ერთი ან რამდენიმე ფირმის სხვადასხვა საქონლის ერთდროული რეკლამა)

tier [ˈtaɪə] 1. დონე (მაგ., ფასისა) იარუსი, ფენა; 2. (- up) ფენებად განლაგება; 3. კლასი (საზოგადოებისა). Δ ~ at a shop შემფუთავი (მალაზიაში)

tie-out [ˈtaɪ ˈaʊt] კატენტ. ლიცენზიატის უფლების შეზღუდვა ლიცენზიარის კონკრენტ(ებ)ის ნაწარმის ნაწარმის გამოყენების მიმართ (ისეთი ნაწარმების შესახებ, რომლებიც ლიცენზიის საგანს წარმოადგენენ)

tierce [ˈtɪəˈseɪ] ერთი მესამედი; მესამედი ნაწილი.

tight [taɪt] 1. არასაკმარისი; შეზღუდული (მაგ., კრედიტის შესახებ); 2. მჭიდრო; დაძაბული (მაგ., ბაზარი). Δ money is ~ იგრძნობა უფულობა. ~ rein მყარი დისციპლინა; ~ restrictions მკაცრი შეზღუდვები

tightness [ˈtaɪtnɪs] 1. არასაკმარისობა (მაგ., რესურსებისა); სიმჭიდრო; 2. სიციწროვე (ბაზრისა)

till [tɪl] 1. სალაროს ფულის ყუთი; სალაროს თანხა; 2. ბანკ. ბანკის აქტივები; 3. მიწის დამუშავება; 4. (მეცნიერული მიმართულების) 'შემუშავება; განვითარება; 5. -მდე; - ხანამ.

tiller [ˈtɪlə] ფერმერი; მიწის მესაკუთრე

tilly [ˈtɪli] ამერ. სლენ. სამეურნეო დანიშნულების ავტომობილი.

time [taim] 1. დრო; (დროის) მომენტი; (დროის) პერიოდი: და; დროის ხანგრძლივობა. აბრ. T., t.; 2. სამუშაო დრო; ტაქტი; პერიოდი; 3. დროის მონიშვნა; დასინქრონიზება; დაქრონომეტრიკა; ქრონიკა (მაგ., სივალუქის ან ანტიმეტრიკული ოპერაციების ჩასატარებლად); 4. დროის დანიშვნა, დროის შერჩევა; 5. სიჩქარე: ტემპი; ტაქტი; ზომა; რიტმი. **At a** - ერთდროულად; ~ **between failures** მტყუნებათშორისი ნაშუშევარი (მოწყობილობის); - **bill** 1. ტრანს. მატარებლების განრიგი; 2. მატარებლების გასელის გრაფიკი; **on** - ამერ. განვადებით; - **out of stock** დეფიციტის ხანგრძლივობა; მარაგის უქონლობის ხანგრძლივობა; - **to run** (სესხის) დაფარვის ვადა; **cycle** - (ბიზნესის) ციკლის ხანგრძლივობა; **data** - (ეკონომიკური) მონაცემთა ბაზის ხანგრძლივობა; **interaction** - ადამიან-კომპიუტერული დიალოგის (ანუ ინტერაქციის) ხანგრძლივობა; **service** - მომსახურების ხანგრძლივობა; **strage** - შენახვის ვადა; შენახვის ხანგრძლივობა; **throughput** - 1. მწარმოებლური დრო; 2. (მაღალი) მწარმოებლურობის ხანგრძლივობა; **up** - (ელექტრონული ნაწარმის) წესიერებაში მყოფი ხანგრძლივობის ხანგრძლივობა

time buyer ['taim 'baɪə] (სარეკლამო) დროის ადგილი, სარეკლამო რეკლამის გასაშვებად

time charter [ˌtaɪm 'tʃɑːtə] დროითი დაჯავშნვა (ტაქსის); სწრაფი ფრასტი.

timed [taimd] 1. განსაზღვრულ დროს დაგეგმილი; დროში გათვლილი; დროითგამოცდილი;

time-dependent ['taɪm dɪpɛndənt] დროზე დამოკიდებული, სასტაციონ. ელ.; არამდგრადი (მაგ., მაკროეკონომიკური პროცესი)

time-independent ['taɪm ɪndɪpɛndənt] დროისგან დამოუკიდებელი, სტაციონარული; მდგრადი

time-ordered ['taɪm,ɔːdɪd] დროით მოწყობილი

time proved ['taɪm 'pruːvd] დროით გამოცდილი, საიმედო

timetable ['taɪm,teɪbl] განრიგი; დროის (განაწილების) გრაფიკი; დროის დიარამა

time-taking ['taɪm ,teɪkɪŋ] შრომატევადი (მაგ., პროცესი, სამუშაო)

timework ['taɪmwɜːk] დროებითი სამუშაო; საათობრივი სამუშაო

timing ['taɪmɪŋ] 1. დროის დაგეგმვა; დროის ინტერვალის განაწილება; დროის დიაგრამა; დროითი თანფარდობები; 2. დროის მიხედვით შეთანხმება; დროში განაწილება; დროის განრიგის შედგენა (მაგ., დვიდენდის გაცემის); 3. დროის ნორმირება და ტაქტიკა; დასინქრონება (მაგ., მაკროეკონომიკური პროცესის); ქრონიკა

tin [tɪn] საუბ. (ლითონის) ფული; მცირე თანხა; 2. ვერცხლი; ფული.

tinker ['tɪŋkə] მეთუნე; ხელოსანი

tip [tɪp] 1. აქციების კურსის კონფიდენციალური ინფორმაცია; 2. საუბ. მცირედ ფულადი საჩუქარი; 3. სლენ. ხალხის ჯგუფი, რომელიც ქუჩაზე გამყიდველის ირგვლივ შეიკრება; 4. ამერ. სლენ. ინფორმირება; ცნობ(ებ)ის მიწოდება; გაფრთხილება.

tip one's duke [tɪp wʌnz dju:k] კატომ. ჟარგ. (ქართული ვარიანტი); გატეხვა (ნამდელი დანაშაულის აღიარება).

tipstaff ['tɪpstɔ:f] ინგლ. უმაღლესი სასამართლოს წარმომადგენელი ოფიციალური პირი, რომელიც ქაშუხს ატებს პირის დაპატიმრებაზე სასამართლოს შურაცყოფისათვის.

tipster ['tɪpstə] 1. (კრუ) საბირჟო ინფორმაციის ავტორი; 2. დაქირავებული ინფორმატორი; 3. ამერ. სლენ. ქუჩაში სხვადასხვა წერილმანით მოვაჭრე.

tissue ['tɪʃu:] ამერ. სლენ. საბუთის ზუსტი ასლი თხელ ქაღალდზე.

tithe ['tɪθ] დეკეტინა (შემოსავლიდან 10 %-იანი გადასახდი).

title ['taɪtl] 1. სათაური; დასახელება (მაგ., საქმიანი წიგნისა, საბუთისა); 2. საკუთრების უფლება; ტიტული; 3. წოდება, ტიტული; 4. საკუთრების უფლების საფუძველი;

Δ appropriation ~ ასივნებათა მუხლი; **industry** ~ დარგის სახელწოდება

T/O [tu:'əʊ] (აბრ.) იხ. **turnover**

tobacconist [tə'beɪkənɪst] ინგლ. მეთამბაქოე, თამბაქოს ან სიგარეტის გამყიდველი; თამბაქოს ყიდბრის მუკატრონე.

tod [tɒd] ინგლ. წონის ერთეული, ტონი (12,7 კგ)

TOEFL [taɪfl] (აბრ. **Test Of English as a Foreign Language**-დან) სკოლ. ტოფლ-ტესტი (ინგლისურის, როგორც უცხო ენის, სწავლების ტესტი)

togs [tɒgz] ამერ. სლენ. ტანსაცმელი; ნახმარი ჩასაცმელი; ქართ. ჟარგ. ბონბები.

toil [taɪl] 1. გამაღებით მუშაობა; 2. მძიმე შრომით მიღწევა (მაგ., რაიმე შედეგისა); 3. pl. ქსელი. **Δ in the ~ s** 1. ქსელი (მაგ., უწესიერო ბიზნესისას), ხაფანგში; 2. ძალაუფლების ქვეშ (ყოფნა); მძიმე პირობებში (ყოფნა)

token ['tɒkən] 1. ნიშანი; სიმბოლო (მაგ., ღირებულებისა); 2. ნიშანთვისება; განმასხვავებელი ნიშანი; 3. ტალონი, კუპონი; ეტონი; 4; საჩუქარი; სუვენირი; **Δ gift ~** ინგლ. დასაჩუქრებელი კუპონი (ფულის ნაცვლად ეძლევა მიღდევს რაიმე საქონლის შესაძენად)

tolerance ['tɒlərəns] 1. დამუება, დასაშვები გადახრა, ტოლერანსი; 2. ამტანობა; ტოლერანტობა

toll [tɒl] 1. გადასახადი (აეროპორტის სექტორის, გზის, ხიდის, ნავსადგურის და სხვათა) გამოყენებაზე; 2. გადასახადის დაწესების უფლება; 3. გადახდევინება; 4. დანაკარგები; 5. (დამატებით) გადასახადი მომსახურებისათვის. **Δ ~ free call** საქალაქო სატელეფონო საუბარი

tombstone ['tu:mstəʊn] ბანკის სარეკლამო სია (საფიანანსო პრესის ამონაყრებით)

tommy ['tɒmi] 1. ხელფასის ნაცვლად მუშისათვის გაცემული პროდუქტი; 2. საუბ. პური; საკმელი

ton [tɒn] 1. ტონა; 2. ასი ფუნტი სტერლინგი; 3. საუბ. მრავალი; უამრავი; 4. ამერ. სლენ. ასი მილი საათში.

tone [taʊn] 1. (ბაზრის) ხასიათი, ტონი; 2. ტენდენცია; საერთო ატმოსფერო, მდგომარეობა

tong [tag] ამერ. სლენ. სტუდენტთა სახლი.

ton-mile [ˌtɒn ˈmɪl] | ტონა მილზე (გადატანისუნარიანობასთან დაკავშირებით);

2. pl. ტვირთბრუნვა; **Δ** revenue - კომერციული ტონა მილზე

tonnage [ˈtɒnɪdʒ] 1. ტონაჟი, ტვირთამწეობა (ტონებში); 2. გემები. **Δ** cargo - 1.

ტვირთის ტონაჟი; 2. ტვირთის მასა; deadweight - (გემის) სრული ტონაჟი.

tool [tu:l] 1. ხაჭი; 2. გამოსაღები; მოსაკრებელი; 3. ამერ. კანონის მოქმედების დროებით შეწყვეტა; 4. ხეჩხი; მეთოდი; 5. სამარჯვი; მექანიზმი; 6. ინსტრუმენტი; (წინა- დადებისა და მოთხოვნის) მექანიზმი; 7. pl. შრომის იარაღები; 8. გადატ. ტვირთი; ვალი. **Δ** sales - ს რეალიზაციის მეთოდები და საშუალებები.

tooth-and-nail [ˈtu:θəndneɪl] ყოველგვარი საშუალებით, მთელი ძალისხმევით (კონკურენტული ბრძოლის შესახებ)

top [tɒp] 1. უმაღლესი წერტილი; უმაღლესი ნაფეხური; 2. აქც. უმაღლესი ფასი; აქციების უმაღლესი კურსი; 3. გადამეტება. **Δ** - secret „სრულიად საიდუმლოდ“ (გრიფი ფირმის ხელმძღვანელობის საბუთებზე)

topper [ˈtɒpə] განსაკუთრებით უმაღლესი ხარისხის საქონელი

tort [tɔ:t] სამოქალაქო კანონდარღვევა, (დელიქტი), რის შედეგად დაზარალებულს უფლება აქვს კომპენსაცია მიიღოს.

tortfeasor [ˈtɔ:t.fɪ:zə] ზიანის (ან ზარალის) მიმყენებელი; დელისკანტი; სამართალდამრღვევი.

tortious [ˈtɔ:tʃəs] დელიქტური, სამოქალაქო კანონდარღვევასთან დაკავშირებული.

torture [ˈtɔ:tʃə] 1. ფიზიკური ზიანის მიყენება ინფორმაციის გამოძალვის მიზნით; წამება; 2. აზრის (იდეის და სხვათა) დაშახინება.

torturer [ˈtɔ:tʃəzə] მწვალებელი; ჯალათი.

Tory [ˈtɔ:ri] ბრიტ. პოლიტ. თორი (კონსერვატიული პარტიის წევრი)

total [ˈtəʊtəl] 1. თინან. ჭამი; მთლიანი თანხა შედეგი; 2. მთლიანი; საერთო; 3. სრული, აბსოლუტური; 4. მთლიანი, ტოტალური; 5. თინან. დაჭამება; დაშედეგება; 6. შედეგენა; დათვლა; 7. მიღწევა, გატოლება; **Δ** - of taxes. გადასახადების საერთო მოცულობა; summary - საერთო შედეგი, ჭამური შედეგი

totality [ˈtəʊtəlɪti] (სრული) ნაყრები; (სრული) ერთობლიობა; სიმრავლე (მაგ., მოთხოვნისებებისა)

totalize [ˈtəʊtəlaɪz] დაჭამება; დაშედეგება

total loss [ˈtəʊtəl ˈlɒs] მთლიანი დანაკარგი; სრული დანაკარგი; გამოუწვორებული დანაკარგი (დაზღვევაში), რომლის გამო შეუძლებელია საგნის (ტვირთის და სხვათა) აღდგენა ან გამოყენება. შენიშვნა: ასეთ დანაკარგს უწოდებენ კონსტრუქციულ დანაკარგს constructive total loss.

ite [taut] აქერ. საუბ. 1. გადატანა, გადახიდეა საგ., ციკროსისა; 2. ტვირთი

ities quoties ლათ. („ტოტიეს „კოტიეს“), იმდენად ჩვიროს რა რ...
ოა"

iting up ['tatiŋ'ʌp] საგზაო მოძრაობის დარღვევათა სივრცეში ძველი
ვევის ფაქტის დამატება.

to up ['tʌt'ʌp] 1. ჯამი; 2. შეკრება; დაჯასება; შეჯასება; 3. დამატება
to-ich [tʌɪʃ] შეხება; მიხება; კონტაქტი; კავშირი; ურთიერთობა. **to - bottom** ყვე-
აბალ დონემდე დაცემა (მაგ., აქციების კურსის შესახებ)

touch-and-go ['tʌtʃənd'gəʊ] კრიზისული, სარისკო, სახიფათო, საფრთხილო, სა-
ში (მაგ., საქმიანი წამოწყების შესახებ)

tour [tuə] 1. ციკლი (მაგ., კომიუნიკაციის ამოცანაში); 2. მუშა ცეცხლი; 3. შემოვლა;
-ლი; მალაზიების შემოვლა (რაიმეს ყიდვის მიზნით)

tournament ['tʌniəmənt] თამ. თეორ. ეკ. ტურნირი

tout [taut] 1. საქონლის აქტიური გამსაღებელი. კომიუნიკაციის; 2. საქონლის გა-
საღება თავსმოხვეული ხერხებით

tow [taʊ] 1. ბუქსირით წაყვანა; 2. ბუქსირით წაყვანილი გემი

town: **to go to** - სლენ. წარმატების მიღწევა (ბიზნესში და სხვ.); **on the** - სლენ.
ფინანსური დახმარება მიღებული; სახელმწიფო დოტაციებზე მყოფი

township [taʊnʃɪp] 1. აქერ. (საცხოვრებელი) ადგილი; რაიონი; 2. დაბა, დასახლე-
ბული პუნქტი; 3. ბრიტ. ფერმა; მამული

Toyota იაპ. ტოიოტა (მსხვილი საავტომობილო გაერთიანება, რომელიც უშვებს
მცირე, საშუალო და დიდი სიმძლავრის ავტომობილებს, სათადარიგო ნაწილებს და სხვ.)

trace [treɪs] 1. კვალდაკვალ დევნა; (ექვმიტანილის) ძებნა; თვალთვალი (ექვ-
ვიტანილის ქმედებისა); 2. გეგმის ზოგადი მონახვა; 3. შედეგი; რეზულტატი;
4. დაფიქსირება; 5. ჩაწერა; 6. ტრასირება; მონიშვნა; 7. ძლივს გარჩევა; 8. კვალი;
9. ძებნა; ძიება; 10. შედეგი, ნიშანი (მაგ., ბიზნესის დასაწყისისა); 11. ჩაწერა (ჩამწერ აპარ-
ატში); 12. (თვალის) მიდევნება; დადგენა (მაგ., ხელშეკრულების საფუძვლისა).

tracer ['treɪsə] 1. ტვირთის გამოგზავნის ან გამოზიდვის მოთხოვნა; 2. ტვირთის
გადახიდეის მსვლელობის ინფორმაციის მოთხოვნა; ტვირთის ადგილმდებარეობის
ინფორმაციის მოთხოვნა; 3. შესვენება (პაუზის დაგვიანების თაობაზე)

track [træk] 1. კურსი; გზა; 2. კურსის დადგენა; 3. ფრენის მარშრუტი; **to storage** -
სათანადარიგო გზა

trackage ['trækɪdʒ] 1. სარკინიგზო ქსელი; 2. სარკინიგზო გზებით სარგებლობის
უფლება

tradable ['trɛdəbl] 1. შემოსავლიანი (მაგ., საქონელი); 2. სასაქონლო; საბაზრო;
to trade 1. ვაჭრობა; 2. სავაჭრო დარგი; წარმოების დარგი; წარმოება; 3. სავაჭრო
წრე; ვაჭრები; 4. საცალო ვაჭრობა; 6. პროფესია; ხელობა; 7. ამერგარიგება; გაცეცხლა;
8. (საზღვაო) რეისი. **to advertisement** (ვაჭრობის სფეროს) სარეკლამო განცხადება;

~ **booth** საგამოფენო სტენდი; ~ **fair** ბაზარი; ~ **magazine** პროფესიული (საეაქრო დარგის) ჟურნალი; **Δ barter** ~ ბარტერული ვაჭრობა; გაცვლითი ვაჭრობა; საქონლის უშუალო გაცვლა; **foreign** ~ საგარეო ვაჭრობა; **money** ~ ფულით ვაჭრობა; **retail** ~ საცალო ვაჭრობა

trade [ˈtɹeɪd] 1. ყიდვა-გაყიდვა; ფაჭრობა; სავარო ბიზნესი; 2. საცალო ვაჭრობა; 3. ვაჭართა წრე; ვაჭრები; 4. სავაჭრო დარგი; სავაჭრო საქმიანობის გაძღოლა; 5. პროფესია; ხელობა; 6. ამერ. გარიგება.

trade gap [ˈtɹeɪd ɡæp] სავაჭრო ბალანსის დეფიციტი.

trade-in [ˈtɹeɪd ˈɪn] შემხვედრი გაყიდვა (ძველი საგნისა გაყიდვა და ახლის ყიდვა)

trademark [ˈtɹeɪdmɑ:k] ლიცენზისავაჭრო ნიშანი; საქარხნო მარკა; სასაქონლო ნიშანი

trade name [ˈtɹeɪd ˈneɪm] (საქონლის) სავაჭრო სახელწოდება

trade off [ˈtɹeɪd əf] საგ.ე.ე.ურთ. კომპრომისი; შეთანხმება; ალტერნატივა (მაგ., რაიმე კომრეციული ვალდებულების შესრულება მომსახურების გარანტიის მიღების პირობებში)

trade-outs [ˈtɹeɪdaʊt] (ავტოფარდულეებში და სხვაგან) ვაჭრობის შეწყვეტა

trader [ˈtɹeɪdər] 1. ვაჭარი; ბიზნესმენი; 2. ბითუმად მოვაჭრე; 3. ვაჭრობის პროფესია; ხელობა; 4. მალაზია; ფარდული; სავაჭრო წერტილი; 4. ბირჟის მაკლერი; 5. სავაჭრო გემი

tradesman [ˈtɹeɪdzmæn] 1. იხ. **trader** 1., ცალობით მოვაჭრე; 2. ხელოსანი

tradespeople [ˈtɹeɪdzpi:pl] ვაჭრები; ვაჭართა ფენა

trade terms [ˈtɹeɪd ˈtɜ:mz] 1. სავაჭრო (ურთიერთობათა) ტერმინები. იხ. აგრეთვე **incoterms**; 2. ბითუმად და ცალობით მოვაჭრეთათვის გასაგები სიტყვები

trading [ˈtɹeɪdɪŋ] 1. ვაჭრობა; 2. სავაჭრო; ვაჭრობით დასაქმებული; 3. გარიგების დადება. **Δ ~ in futures** (გარკვეული) ვადით გარიგება; **Δ job lot** ~ საბირჟ. არასტანდარტული პარტიის საქონლის მიწოდების ოპერაცია; **odd lot** ~ საბირჟ. მცირე პარტიის ფაისანი ქალაღდებით ჩატარებული ოპერაცია

trading-down [ˈtɹeɪdɪŋ daʊn] გამყიდველის მისწრაფება მყიდველის მოსაზიდად, როდესაც გაყიდვის შედეგად მცირე მოგებას ღებულობს

trading-up [ˈtɹeɪdɪŋ ˈʌp] კონსერვაციის შედეგად ვაჭრობაში კაპიტალდაბანდებათა (მო)მატება

traditionalism [trəˈdɪʃnəlɪzəm] ტრადიციებისადმი ერთგულება; ტრადიციონალიზმი

traffic [ˈtræfɪk] 1. გადატანა; ტვირთბრუნვა; 2. ტრანს. მოძრაობა; ტრანსპორტი; 3. ტრანს. ფრაბტი; ტვირთი; გადასატანი ტვირთის რაოდენობა; მგზავრთა რაოდენობა; 4. ტრანს. pl. გადატანის ობიექტები (ტვირთი, მგზავრები); 5. კავშ. მიღებული და გადაცემული ტელექსებისა, და შეტყობინებათა რაოდენობა; 6. კავშ. ტრაფიკი; საინ-

ფორმაციო შეტყობინებათა ნაქალი; მუშა დატვირთვა (საინფორმაციო კავშირის ხაზისა). **Δ to carry on** ~ ვაჭრობის (ოპერაციის) ჩატარება; ~ **department** შეკვეთების გასვლის განყოფილება (სარეკლამო სააგენტოში); **data** ~ მონაცემთა ნაქალი; საინფორმაციო ნაქალი; **stream** ~ ნაქალური ტრაფიკი

trafficker ['trɑ:fɪkə] 1 ადამიანებით მოვაჭრე; ტრაფიკერი; 2 აკრძალული საქონლით ან გარეული ცხოველებით მოვაჭრე.

trailer ['treɪlə] (ავტო)მისაბმელი, ტრაილერი

trailership ['treɪlɪʃɪp] ტრაილერწამყვანი (გემი); ტრაილერშიზი

train [treɪn] 1 შესწავლა; მომზადება; 4. ვარჯიში; 5. მატარებელი; 6. მატარებლით მგზავრობა. **Δ fast** ~ სწრაფი მატარებელი; **mail** ~ საფოსტო მატარებელი

trained [treɪnd] ნასწავლი, მომზადებული; ნაეარჯიშევი

trainee [treɪni:] მოსწავლე (წარმოებაში); სტაჟიორი

training ['treɪnɪŋ] 1. სწავლება; დასწავლა; შესწავლა; მომზადება; 2. ვარჯიში
job ~ პროფესიული სწავლება

traitor ['treɪtə] მოღალატე; გამცემი.

tramp [træmp] 1. ტრემპი, მოხეტიალე გემი; სატვირთო გემი; 2. დემ. მანქანწალა

tranche ფრანგ. („ტრანშ“ დახმარება). ღიდი თანხის გადასახადის ნაწილი; თარხის ნაწილის გადახდა. შენიშვნა: საერთაშორისო სავალუტო ფონდიდან სესხის პირველი 25 პროცენტი იწოდება **სარეზერვო** (ან **ოქროს**) **ტრანშად** **reserve [gold] tranche**

tranquility [træŋ'kwɪlɪti] წონასწორობის მდგომარეობა (მაგ., კონიუნქტურისა)

transact [trænzækt] 1. (ბიზნესის) წაძლოლა; 2. (გარიგების) წარმოება; მოლაპარაკება.

transaction [trænzækʃn] 1 დავის რეგულირება კომპრომისით; 2. სამშვიდობო მოლაპარაკება; 3. *pl.* შრომები; ოქმები; 4. საქმე; გარიგება; ოპერაცია; 5. (საქმის) წაძლოლა; 6. შემავალი შეტყობინება (რომელიც ცელის ფაილის შედგენილობას); 7. ტრანზაქცია (ჩგუფური ოპერაცია). **Δ ~ for cash** ნაღდი ანგარიშით გარიგება; **bull** ~ საბირჟ. (ეურსის) მომატებაზე თამაში; **credit** ~ კრედიტული გარიგება; **market** ~ სსაბაზრო გარიგებები

transcende te ipsum ლათ. („ტრანსცენდე ტე იპსუმ“); „სძლიე შენს თავს“. რთული სიტუაციიდან ობიექტური გამოსაჯლის ძიება; სუბიექტივიზმის დაძლევა

transcriber ['trænz'skraɪbə] აღწარმოების მოწყობილობა; გარდაკმწნელი

transcript ['trænzsk.rɪpt] სტენოგრაფიული შენიშვნების სრული ჩანაწერი.

transcription [trænz'skrɪpʃn] 1. გადაწერა (მონაცემებისა გარდაკმწნით ან გარდაკმწნის გარე შე); 2. ტრანსკრიფცია (სიტყვის ზუსტი გამოთქმა)

transfer ['trænzfɜ:] 1. თანხის გადარიცხვა; გადაცემა (მაგ., მონაცემებისა, საკუთრებისა და ა. შ.); 2. იურ. საკუთრებაში გადაცემა; (საკუთრების) დათმობა; 3. გადაგზავნა; 4. კავშ. გზავნილი (მაგ., ფოსტით); 5. ფინან. რეპარაციული თანხების გადაგზავნა; 5. *pl.*

შიგაფირმული ბრუნის; 6. დაპრ. გადასვლა; გადასვლის ბრძანება; 7. ამერ. ტვირთის გადატანა (ერთი საწყობიდან სხვა საწყობში); 8. გადანაცვლება (დეტალებისა, ელემენტებისა); გადაადგილება. **Δ** ~ by indorsement ინდოსამენტის მემკვიდრით გადაცემა; to pay by ~ (ფულის) გზავნილით გადახდა; cable ~ ტელეგრაფით გადაგზავნა (ფულისა); cash ~ ფულის გზავნილი; cost ~ (დანა)ხარჯის გადარიცხვა

transferable account [ˈtrænsfɪrəbəl əˈkaʊnt] გადატანადი ანგარიში. აპრ. გა; გ. ა.

transferee [ˌtrænzfɪˈriː] გზავნილის მიმღები; ინდოსატორი

transference [ˈtrænzfɜːns] 1. გადაგზავნა (ფულისა, ინფორმაციისა); 2. გადაცემა (მაგ., ტექნოლოგიისა, მონაცემებისა)

transferor [ˈtrænzfɔːr] უფლების დამთმობი პირი, ინდოსანტი; პირი, რომელიც სხვას გადასცემს ქონებას ან საკუთრებას.

transformation [ˌtrænzfɔːmɪˈeɪʃn] 1. გარდაქმნა (მაგ., ეკონომიკური მონაცემებისა); ტრანფორმაცია; 2. შეცვლა, კონვერსია; (მონაცემთა) გადატანა. **Δ** ~ of surplus profit into rent დამატებითი მოგების გარდაქმნა რენტად; data ~ მონაცემთა გარდაქმნა; viewing ~ (დისფლეის ეკრანზე) გამოსახულების ტრანფორმაცია (ხედვის წერტილის შეცვლის გამო)

transgress [trænzˈɡres] 1. (ქვევის ნორმის) დარღვევა; 2. ზღვარს გადაცილება; 3. ცოლის ჩადენა.

transgressor [trænzˈɡresə] 1. სამართალდამრღვევი; 2. ცოლის ჩამდენი.

tranship(ment) [trænzʃɪpmənt] გადატვირთვა (ერთი გემიდან მეორეზე), გადაგზავნა

transient [ˈtrænzɪənt] 1. გარდამავალი; დროებითი; ტრანზიტული; 2. ცვლადი; ცვლადი (მაგ., ეკონომიკური პროცესი); 3. დროებით მცხოვრები; 4. დაპრ. ტრანზიტული პროგრამა

transire [trænzˈzaɪəri] საბაჟოს ნებართვა ტვირთის გადაზიდვაზე კაბოტაჟის გემით

transit [ˈtrænzɪt] ტრანს. ტრანზიტ. **Δ** in ~ გზაზე მყოფი (ტვირთის შესახებ)

transitory [ˈtrænzɪtɔːri] 1. ნებისმიერ საოლქო საქმეში აღძურადი, ტრანზი, ტორული (სარჩელის შესახებ); 2. გარდამავალი (ეტაპი); დროებითი (ღონისიყება).

translation [trænzˈleɪʃn] 1. თარგმნა; 2. (პროგრამის) ტრანსლაცია; 3. გარდაქმნა (მაგ., კოდისა); 4. გადაყვანა, გადათვლა (მაგ., ერთი ერთეულთა სისტემიდან მეორეში); 5. გადანაცვლება, გადაადგილება, ძერა (გამოსახულებისა დისფლეის ეკრანზე); **Δ** data ~ მონაცემთა გარდაქმნა; literal ~ სიტყვა-სიტყვითი თარგმანი; simultaneous ~ სინქრონული თარგმნა

transmigrant [trænzˈmɪɡrənt] ქვეყანაში გავლით მყოფი უცხოელი

transmission [trænzˈmɪʃn] გადაცემა; გადაგზავნა. აპრ. T. **Δ** ~ of rights იურ. უფლებების გადაცემა.

transmit [trænz'mit] 1. (უფლებების) გადაცემა; 2. სხვა ინსტანციისთვის საქმის გადაცემა; 3. გადაგზავნა (პაკეტისა, ლოკუმენტაციისა); 4. შესაძენი ქვეყნის სასამართლოსათვის გადაგზავნა (კოალიზიურ სამართალში).

transmitter [trænz'mita] 1. გამგზავნი (მაგ., ფულის ნიშნებისა); 2. ტრანსმიტერი. აბრ. T.

transnational [trænz'neʃiəl] ტრანსნაციონალური (მაგ., კორპორაციის შესახებ)

transport ['trænsport] 1. ტრანსპორტი, მიმოსვლის საშუალება; 2. გადატანა; გადაზიდვა; ტრანსპორტი; ტრანსპორტირება

transportability [træns'pɔ:tə'biliti] ინფორმაციის გადაცემადობა (კავშირის არხით)

transportation [træns'pɔ:teɪʃn] 1. გადაზიდვა, გადაზიდვები; გადატანა; ტრანსპორტირება (მაგ., ტვირთისა); 2. ინფორმაციის გადაცემა

trash [træʃ] ამერ. საუბ. პორტატიული მაღალმწვარობიანი კომპიუტერი (წიგნის ზომისა); ჩანთით სატარებელი კომპიუტერი (*სინონიმად იხ. lap-top computer*)

Trassant გერმ. (იტალ.-დან *trassante*) ტრასანტი (ტრატის გამკვეთი პიროვნება, რომელიც გადასახადს სხვა პიროვნებას უგზავნის. იხ. აგრეთვე *tratta*)

Trassat გერმ. ფინან. (იტალ.-დან *trassati* თამასუქით გამკვეთელი) ტრასატი (დებიტორი, რომელსაც მიეცა წინადადება გზავნილი თამასუქით, — ტრატით, გადაიხადოს. იხ. აგრეთვე *tratta*)

tratta იტალ. ფინან. ტრატა (წარმოადგენს წერილობითი ფორმის ფასიან ქვალადს, გზავნილ თამასუქს ან კრედიტორის მიერ გაცემულ უპირობო ბრძანებას სესხის ამღებისადმი, რომლითაც ტრატაში აღნიშნულ ფულად თანხას დადგენილ დროში გადაუხდის მის წარმომდგენს რემიტენტს. იხ. აგრეთვე *remittée*)

travel [trævl] 1. მოგზაურობა; რეისი; 2. ტურიზმი; **Δ business** ~ სსაქმიანი მოგზაურობანი

traveller ['trævələ] 1. მგზავრი, ტურისტი; 2. კომივოიაჟორი; მოხეტიალე ვაჭარი

traverse ['trævɜ:s] 1. სასამართლო პროცესზე ერთი მხარის მიერ მეორე მხარის განცხადების სისწორის უარყოფა; 2. მოპასუხისთვის თანხის მიკუთვნება სარჩელთან დაკავშირებით.

treachery ['treɪtʃəri] გამკვეთლობა; ორპირობა; ღალატი.

treason ['tri:zən] ომის პერიოდში ღალატი

treasure ['treʒə] 1. ფასეულობა; განძი; 2. მაღალი შეფასება; 3. ძვირფასეულობის შეკრება და შენახვა.

treasurer ['treʒərə] ამერ. ფინან. მოლარე; სალაროს გამგე; საფინანსო განყოფილების გამგე; ხაზინადარი

treasury ['treʒəri] 1. ხაზინა; 2. საგანძური; საუნჯე; 3. სალარო; თანხის საუნჯეებელი.

treat [tri:t] 1. (დამნაშავეზე ან განსასჯელზე) ზემოქმედება; 2. მოლაპარაკება

ხელშეკრულების დადების თაობაზე; 3. მიმართვა; მოქცევა 4. დამუშავება; მოქმედების წარმოება; 5. გამდიდრება (მაგ., მადნეულისა)

treating [tri:tɪŋ] ამომრჩეველთა გამასპინძლება (იურიდიული დანაშაული არჩევნებისას).

treaty [tri:tɪ] 1. ხელშეკრულება (ჩვეულებრივ, სახელმწიფოებს შორის); კონვენცია (იხ. აგრეთვე *pact*); 2. მოლაპარაკება

treble cost ['trebl 'kɒst] სამმაგი (დანა)ზარეები (ჩვეულებრივი ზარეები პლუს მისი ნახევარი პლუს ნახევრის ნახევარი

tree [tri:] თამ. თეორ. ეკ. ხისებრი სქემა; ხე

trend [trend] 1. ტენდენცია; მოძრაობა; საერთო მიმართულება (მაგ., სოციალური მოძრაობისა); 2. ტენდენციის ქონა; რომელიმე მიმართულებით ცვლილება; 3. სტატ. ტრენდი (მაგ., უმცირესი კვადრატების მეთოდით აგებული ტრენდი, ექსპონენციალური ტრენდი); Δ ~ of prices ფასების ტენდენცია; ფასების მოძრაობის მიმართულება; loan ~ s დაყრდნობის ტენდენცია

trendlike [trendlaɪk] ტენდენციური; მიმართულების მქონე

tres faciant collegium ლათ. („ტრეს ფაციუნტ კოლეგიუმ“): „სამნი ქმნიან კოლეგიას“ (რომის კანონმდებლობიდან).

trespass ['trespəs] 1 ბოროტმოქმედება; დანაშაული; 2. ბრალი; 3. შეცოდება; 4. სხვისი (ნიეთის) დასაყუთრება; 5. (*ით; upon*) საზღვრის დარღვევა.

tret [tret] კომერც. რეფაქცია (ფასდაკლება საქონლის გაფუჭების ან გაღინების გამო)

triable ['traɪəbl] სამართალში მიცემადი.

trial ['traɪəl] 1. სამოქალაქო ან სისხლის სამართლის პროცესი; 2. სამართლო გამოძიებითი ეტაპი; 3. საქმის მოხმენა; 4. საქმის განხილვა; 5. სამართალში მიცემა; 6. ხელყოფა; მცდელობა; 7. ცდუნება; 8. შეცდომა; 9. საცდელი; სასინჯი; 10. გამოცდა (მაგ., ნიმუშებისა, ნაწარმისა); გასინჯვა; ცდა; 11. შემოწმება; გამოკვლევა. Δ by ~ and error სინჯვისა და შეცდომების მეთოდი; to buy (something) on ~ რაიმეს ყიდვა გასინჯვის შემდეგ; ~ size (საქონლის) საცდელი შეფუთვა (შემცირებული ზომით); evaluation ~ (s) შეფასებითი გამოცდები; ვარგისიანობის შემოწმება; uniformity ~ შემოწმება ერთგვარობაზე (როდესაც ერთი და იგივე ობიექტი ერთსა და იმავე ზემოქმედებას განიცდის); user ~ შემკვეთის მიერ ჩატარებული გამოცდა [გასინჯვა]

tribunal [traɪ'bjʊ:nɪəl] ტრიბუნალი; სასამართლო; Δ arbitration - საარბიტრაჟო სასამართლო

tribute ['tribju:t] 1 ძღვენი; 2. ძღვენის მიცემა.

trick [trɪk] 1. ეშმაკობა; (პროფესიული) მოხერხებულობა; 2. (პროფესიული) უნარი, ცოდნა; 3. მოტყუება (მაგ., ფულის შოვნის მიზნით. იხ. *con-man*); თაღლითობა; 4. ჩაშლა (მაგ., გეგმისა); დარღვევა.

trickster [trɪkstə] მატყუარა; თაღლითი.

trickology [ˈtrɪkələdʒi] მახვილგონივრული დაპროგრამება; პროფ. „ემმაკური“ დაპროგრამება; ტრიკოლოგია

tried [ˈtraɪd] სასამართლოს წარმოებაში მყოფი; სასამართლო განხილვაში არსებული.

trier of fact [ˈtraɪvə ˈfækt] 1. ამერ. პირი (მაგ., ნაფიცი მსაჯული), რომლის მოვალეობებშიც შედის საქმის შესახებ ნამდვილი ფაქტების მოძიება; 2. მუყაითი; კეთილსინდისიერი მშრომელი.

trigger [ˈtrɪɡə] 1. შეკვეთის მიცემის წერტილი (მარაგების მართვის სისტემაში); 2. გამშვები სიგნალი; გაშვების სიგნალი; 3. გაშვება; გახსნა; 4. კომპ. მეც. ტრიგერი; გამშვები სქემა; Δ **multiple** - (s) შეკვეთის მიცემის რამდენიმე წერტილი (პუნქტი)

trigger point [ˈtrɪɡə ˈpaɪnt] (საგანგებო გეგმაზე) გადასვლის წერტილი (მაგ., საგანგებო სიტუაციებისათვის შემუშავებულ გეგმასთან დაკავშირებით).

triglot [ˈtraɪɡlɒt] სამენოქანი (მაგ., ლექსიკონი).

trigram [ˈtraɪɡræm] ტრიგრამა (თანმიმდევრობითი სამი სიმბოლოს გარკვეული ჯგუფი)

trillion [ˈtrɪljən] 1. ბრიტ. ტრილიონი (ერთი მილიონ მილიონ მილიონი ანუ მილიონ მილიარდი); 2. ამერ. ტრილიონი (ერთი მილიონ მილიონი ანუ ათასი მილიარდი)

trim [trɪm] 1. შემკობა (მაგ., დანახაჯრებისა); შეკვეცა (მაგ., წარმოების გეგმისა); 2. მზადყოფნა; მზადყოფნის მდგომარეობა; 3. წესრიგში მოყვანა, მოწესრიგება; მზადყოფნაში მოყვანა; საექსპლუატაციოდ მომზადება; 4. მზადყოფნა; მოწესრიგებული; მომზადებული (სამუშაოდ); 5. საფარი: (ზედ)დაკრული, წარწერებიანი ფენილი (მაგ., მართვისა და ინდიკაციის აღნიშვნებით)

trip [trɪp] მოგზაურობა; მგზავრობა; Δ **business** - საქმიანი მგზავრობა; საბიზნესო მოგზაურობა; **dollar round** ~ დოლარის წრიული მოძრაობა (მაგ., ევროდოლარი-საბაზარსა და აშშ-ის ფულადი ბაზარს შორის); **round** ~ იქითა და აქეთა რეისი; **single** ~ რეისი ერთი მიმართულებით

tripartite [ˈtraɪˈpɑːtaɪt] სამმაგი; სამმხრივი (მაგ., ხელშეკრულება) სამაწილიანი

triple [ˈtrɪpl] 1. გასამმაგება; გასამკვეცება; სამჯერ გადიდება (მაგ., წარმოების მოცულობისა); სამზე გამრავლება; 2. სამმაგი; სამჯერადი; 3. სამრიგა; 4. სამპოლუსიანი

triple keystone [ˈtrɪpl ˌkiːˈstəʊniŋ] საბითუმო ფასის გასამკვეცება (საცალო ვაჭრობის ფასწარმოქმნისას)

triplet [ˈtrɪplɪt] ტრიპლეთი, სამელებენტიანი სტრუქტურა

triplicate [ˈtrɪplɪkɪt] 1. გასამკვეცება, გასამმაგება. 2. სამმაგი; სამჯერადი

tripy [ˈtraɪpi] უხარისხო; დაბალხარისხიანი.

triumph [ˈtraɪʊmf] 1. გამარჯვება; სეიმი; ტრიუმფი; 2. გამარჯვების მიღწევა; 3. გაფუქრქენა; აღორძინება.

trolley [traɪlɪ] საქონლის გადასაზიდი ურიკა, ტროლეი (მალაზიაში, საწყობში)

troop [tru:p] 1. *pl.* ჯარი; საჯარისო ნაწილი; 2. ადამიანთა ჯგუფი; 3. ამერ. ესკადრონი; 4. ჯარის ყოვრმირება; 5. პარტიის რიგითი აქტივისტები (განს., არნიკნებისას).

trouble [traɪbl] 1. სიძნელე; ძნელბედობა (მაგ., სამუშაოს ძებნის პრობლემების გამო); 2. დაზიანებულობა; (მოწყობილობის) უწყსიერობა; (რეეიმიდან) ამოვარდნა; შეფერხება (მუშაობაში); საწარმოო პროცესების დარღვევა; **Δ operating** - სსაექსპლუატაციო მოუწყსრიგებლობა

troublesome ['traɪbls] არასაიძელ

trough [traɪf] 1. უღრმესი წერტილი (მაგ., ფასების დონის დაცემისა, მწარმოებლურობის შემცირებისა); 2. (ციკლის) უმდაბლესი საფუხური; ძირი; 3. მინიშუმი (ეკონომიკურმაზასიათებლიან გრაფიკზე). **Δ from the** - **to the peak** (წარმოების დაცემის) უმდაბლესი დონის წერტილიდან ზრდის უმაღლეს წერტილამდე

trover ['trɔʊvə] წართმეული ან მითვისებული ქონების დასაბრუნებლად წარდგენილი სარჩელი. **action of trover** სარჩელი ზარალის მიყენების გამო.

trucation [traɪkɪʃn] 1. ჩამოკრა (მაგ., თანხისა); 2. უგულუებელყოფა (მაგ., რიცხვის ბოლო ციფრისა, გამოსახულების ბოლო წვერ(ებ)ისა)

truck [trʌk] 1. კომერც. გაცევა; საქონელგაცევა; 2. გაცელითი ვაქრობა; საქონელგაცელითი ოპერაციების წარმოება; 3. შრომის ანაზღაურება ნატურით (საქონლით); 4. ურიკა, (სამაღაზიო) ვაგონი; 5. სასაქონლო პლატფორმა; 6. ტრანს. საბარგო ავტომობილი; 7. ტრანს. საბარგო ავტომანქანით [ავტომობილით] გადატანა

trucker [trʌkə] საბარგო ავტომობილის [ავტომანქანის] მძღოლი

trucking ['trʌkiŋ] ავტოტრანსპორტით გადაზიდვა [გადატანა]

truckload ['trʌklaʊd] 1. ავტომანქანის ტვირთამწეობა; ავტომანქანის ტვირთტევადობა; 2. შელავათიანი ტარიფით გადახდილი მინიმალური ტვირთი

true [tru:] 1. კეშმარტი (მაგ., გამოთქმა, მტკიცება, წინადადება). 2. ზუსტი (მაგ., გამოთვლა, გამოანგარიშება); ნამდილი. აბრ. T; 3. ნამდილი; რეალური; 4. კანონიერი (მაგ., შემკვიდრე) სორმის შესაბაზისი.

trunk [traɪŋk] მაგისტრალი (მაგ., სატრანსპორტო, საინფორმაციო არხისა, სატელეფონო და მისთ.)

trust [trʌst] 1. რაიმეს სისწორის, მუშაობის ზარისხის და სხვათა ნლობა; 2. ვინმეს ქონების ან საკუთრების მეთვალყურეობა; მეურვეობა; 3. კრედიტი; 4. კრედიტის გაცემა; 5. ტრასტი; სამრეწველო გაერთიანება (რამდენიმე სამრეწველო ფირმის ნებაყოფლობითი გაერთიანება, რომლებიც ტრასტის გამგებლობას გადასცემენ თავიანთ საწარმოო საკუთრებას ტენჯროლოგიებზე, პატენტებზე, ნოუ-ჰაუ-ზე, წარმოებულ პროდუქტიაზე და სხვ. ამის სანაცვლოდ ტრესტის თითოეული წვერი იღებს ტრასტის აქციებს, მონაწილეობს ტრასტის მმართველობაში, ლებულობს მოგების წილს, მაგრამ მაინც არ არის დამოუკიდებელი (იხ. აგრეთვე **concern**); 6. ტრასტი, მინდობილობითი ფონდი; ზრუნვა (საკუთრებაზე); მინდობი-

ლობითი საკუთრებრივი ურთიერთობები; საკუთრების მართვა მინდობილობით; 7. ტრასტის დაფუძნების ხელშეკრულება. **Δ to constitute [create]** ~ ტრასტის დაფუძნება; ტრასტის შექმნა; **to give** ~ კრედიტის გაცემა; დაკრედიტება; **business** - ამერ. ბიზნესური ტრასტი (*შეზღუდული პასუხისმგებლობის არააქციონერული ორგანიზაციული ფორმა*); **community** - საზოგადოებრივი ტრასტი (*იქმნება საქველმოქმედო მიზნებით კერძო პირების შემოწირულობებისაგან*); **pension** - საპენსიო ტრასტი (*კომპანიის ფონდების მართვის ქვედანაყოფი თანამშრომელთათვის პენსიების გასაცემად*); **unit** - ბრიტ. საერთო საინვესტიციო ტრასტ-ფონდი (*ნდობის საფუძველზე მტირე მესაკუთრეთა გაერთიანებული კაპიტალის ინვესტირებისათვის*)

trustee [ˈtrʌːsti:] ნდობით აღჭურვილი პირი; სხვა პიროვნების სასარგებლოდ ქონების გამგებელი დაწესებულება; **Δ corporate** - ნდობით აღჭურვილი პირის ფუნქციების შემსრულებელი დაწესებულება; **private** - ნდობით აღჭურვილი პიროვნება

trusteeship [ˈtrʌːstiːʃɪp] ნდობის ფუნქციების შესრულება; მეთურვეობა; ზრუნვა; მინდობილობით მართვა

trustification [ˌtrʌstiːˈfɪkeɪʃn] ტრასტირება (მაგ., ჰორიზონტული ან ვერტიკალური სქემის ტრასტირება, ტრასტის ორგანიზება); ტრესტიფიკაცია

trustify [ˈtrʌːstɪfaɪ] ტრასტირება; ტრასტის ჩამოყალიბება (რამდენიმე საწარმოო ფირმის ნებაყოფლობითი გაერთიანების საფუძველზე იხ. აგრეთვე **trust 1.**)

trustor [ˈtrʌstɔː] ტრასტის დამფუძნებელი კერძო პირი; ტრასტორი

trustworthy [ˈtrʌst.wɜːði] სანდო (პირი და ორგანიზაცია); კრედიტუნარიანი

trusty [ˈtrʌsti] 1. საიმედო; ერთგული; 2. სლენ. პატიმარი, რომელსაც ციხის ზედამხედველები ენდობიან.

try [traɪ] 1. სამოქალაქო ან სისხლის სამართლის პროცესის ჩატარება; პირის დაკითხვა; საქმის გამოძიება; 2. ცდა; გამოცდა; გასინჯვა.

tube [tjuːb] ამერ. სლენ. ნათლიმამა (ციხის ოპერატიული მუშაკი, რომელიც დამსმენებისაგან იღებს ინფორმაციას).

tub-trumper [ˈtʌb ˌtʌmpɹə] გრძელად მოლაპარაკე; მოლაყებ; სიტყვაპირაყადი ორატორი.

tug [tʌg] 1. შრომა; მისივე სამუშაოს შესრულება; 2. შეჯიბრი; 3. შედმივი ბრძოლა მთაერობასა და ხალხს შორის; 4. ხასი. სტიპენდია.

tug of war [ˈtʌgəvɔː] მძაფრი კონკურენტული ომი (ეკონომიკური სივრცის დასაპყრობად)

tuition [tjuːˈtʃən] 1. თავლებობა; ზრუნვა; 2. სწავლება სწავლა; 3. სწავლის ფასი; 4. მიღებული ცოდნის ფასი (შედგები).

tumble [ˈtʌmbəl] დაცემა (მაგ., ფასიანი ქაღალდების კურსისა)

tunoid [ˈtjuːmɔɪd] 1. მადალფარდოეანი (სიტყვები); 2. პიკერტროფირებული; კუდაბსიკური სიამაყე.

tun [tʌn] დიდი კასრი ღვინოსთვის (252 გალონის მოცულობის), ლუდისთვის (216 გალონის მოცულობის)

tuned-in [ˈtju:nd ˈɪn] 1. კვალიფიცირებული; თანამედროვე დარგ(ებ)ის მცოდნე; 2. მოთხოვნილების მცოდნე და საქმეში გარკვეული.

turf [tɜːf] 1. ვინჩეს ან რაიმე ჯგუფის კონტროლირებადი ტერიტორია; 2. განგსტერია მსგ. მართული უბანი.

turkey [ˈtɜːki] სლენ. 1. მოგება; შემოსავალი; 2. უპირატესობა; 3. ადვილად შესრულებადი საქმე (ან ამოცანა); 4. არავითარი ფასეულობის არ მქონე; 5. წარუმატებლობა; ნაკარნა; 6. უკეთესი; უიღბლო.

turn [tɜːn] 1. ბრუნვა; კაპიტალბრუნვა; 2. ფინანს. ბრუნვაში გაშვება; 3. მოგება ან საკომისიო პროცენტი; 4. (ფასიანი ქაღალდების) კურსებისაგან მიღებული მოგება; 5. დასრულებული გარიგება (საბიზნესო შეთანხმების საფუძველზე); 6. ცვლილება, შეცვლა; 7. შემოქმედების მცირე პერიოდი; 8. რიგი, თანმიმდევრობა; 9. (სამუშაო) ცვლა; 10. მიმართულების მიცემა, მიმართვა, გაძლოლა (ბიზნესის) გაწევა; 11. ყიდვა-გაყიდვა (მაგ. ფასიანი ქაღალდებისა); 12. ფასიანი ქაღალდების გაყიდვით მიღებული მოგება; 13. მიყიდვისა და გამყიდველის ფასებს შორის სხვაობა; 14. საქონელბრუნვა; 15. ფულის გამოსწრაფვა. **Δ ~ in the market** 1. საბაზრო კონიუნქტურის ცვლილება; 2. ფასების დინამიკა; **to ~ down** უარყოფა (მაგ., წინადადებისა); **to ~ firm** განმტკიცება (მაგ., ფასის ან კურსის შესახებ); **to ~ out** 1. გამოშვება (მაგ., ნაწარმისა); 2. გადმოტვირთვა, დაცლა; 3. (სამსახურიდან) დათხოვნა; 4. სამუშაოს მიტოვება, გაფიცვა; **Δ to ~ over** 1. (სხვა პიროვნებისთვის) გადაცემა; 2. გადაეთება; გარდაქმნა; 3. ბრუნვა (მაგ., კაპიტალისა); 4. განახლება, შეესება (საქონლის მარაგისა); 5. მთლიანად განახლება (მაგ., სამანქანო პარკისა, კომპიუტერული პარკისა); **economic** - გარდატეხა ეკონომიკურ განვითარებაში; ეკონომიკური აღმავლობა ან დაცემა; **jobber's** - სამირჩ. კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება; ჯობერის შემოსავალი, ჯობერის მოგება

turnabout [ˈtɜːnəˈbaʊt] 1. მობრუნება; გადმოწევა; 2. პოზიციის შეცვლა

turnaround [ˈtɜːnəˈraʊnd] ძერა (მაგ., დაფინანსებაში, თანხის განაწილებაში)

turn in [tɜːn ˈɪn] 1. გაკვლა (მაგ., ახალ მოდელზე); 2. ნაბარება (ანგარიშის); 3. (პოლიციისათვის) გადაცემა; 4. სამსახურის მიტოვება.

turn-in [ˈtɜːn ˈɪn] 1. შემხვედრი გაყიდვა (ძველი საგნის ან ნაწარმისა ახლის ყიდვის მომენტში, მაგ., ავტომანქანების მალაზიებში); 2. დაბრუნება (ბილეთისა და მისთ.).

turnkey [ˈtɜːnkiː] 1. სრულფასოვნად ჩაბარება; „მორგებით“ ჩაბარება (კონტრაქტით გათვალისწინებული საქონლისა, მაგ., კომპიუტერისა, სრული კომპლექტის მიწოდებით ან მომსახურების სრული ციკლის ჩატარებით); 2. ციხის ზედამხედველი.

turnout [ˈtɜːn ˈaʊt] 1. (პროდუქციის) გამოშვება; 2. გაფიცვა

turnover [ˈtɜːnəʊvə] 1. ფინანს. კაპიტალ ბრუნვა; ბრუნვალობა; 2. ამერ. საქონლის მარაგის ბრუნვალობა; 3. მრიტ. საქონელბრუნვა; 4. (სამუშაო ძალის) გადინება; 5. მიგრაციის საერთო მოცულობა; 6. რაიმეს გამოყენების სიხშირის მაჩვენებელი (გამონათული მთელის პროცენტებში - მაგ., ერთი წლის მანძილზე). **Δ - of all capital** სრული კაპიტალბრუნვა (მაგ., წმინდა მოგების შეფარდება მთლიანი კაპიტალისა და ვალდებულებების ლირებულებასთან); **cash** - ნაღდი ფულის ბრუნვა; **freight** -

ტიერთბრუნვა; goods ~ საქონელბრუნვა; receivables ~ მყიდველობითი დავალიანება (კრედიტით ვაყიდული საქონლის საერთო ღირებულების შეფარდება მისაღებ თანხასთან); stock ~ 1. აქციების ბრუნვა; 2. მარაგების მოძრაობა

turnpike ['tɜ:npaɪk] ამერ. ტრანს. 1. ავტომაგისტრალი; ავტოგზატყეცილი; ჩქაროსნული გზატყეცილი; 2. ფასიანი გზატყეცილი; 3. მაგისტრალი (ზრდის ოპტიმალური ტრაექტორიის განსაყუთრებული სახეობა); 4. საულელტეხილო გზა; 5. გზის საგუშაგო (საგზაო გადასახადებისათვის)

turn-round ['tɜ:n'raʊnd] 1. შეცვლა (პოლიტიკისა, აზრისა და მისთ.); ენმეს იძულება აზრის, პოლიტიკის ან ქმედების შეცვლისა; 3. (on, upon) უცერად ვარდნა; 4. ვაგონების ბრუნვადობა; მობრუნება.

turpitude ['tɜ:pitju:d] 1 (მორალურად) დაცემა; სირცხვილი; 2. გარყვნილობა.

turtle ['tɜ:tl] ამერ. სლენ. ფულის გადამზიდი ბრონირებული მანქანა.

tussle ['tʌs(ə)] 1. ბრძოლა; ნხები; 2. დაჯი; მსჯევე დაჯი.

tutelage ['tju:tʌlɪdʒ] 1. მეურვეობა; მზრუნველობა; 2. მეურვეობის ქვეშ ყოფნა, მზრუნველობის ქვეშ ყოფნა; 3. არასრულწლოვნება; მცირეწლოვნება; 4. სწავლება

tutor ['tju:tə] 1. მეურვე; მზრუნველი; 2. შინამასწავლებელი; რეპეტიტორი; კერძო მასწავლებელი; 3. სტუდენტთა ჯგუფის ხელმძღვანელი (ინგლისის უნივერსიტეტებში); 4. ამერ. უმცროსი მასწავლებელი (უმადლეს სასწავლო დაწესებულებაში); 5. კერძო გაყვეთილების მიცემა; 6. მეურვეობა; მზრუნველობა. Δ - -at-law იურ. კანონიერი მეურვე

tutorage ['tju:təri:dʒ] 1. მეურვეობა; 2. სწავლების საფასური; 3. ბრიტ. სკოლ. დამრიგებლის თანამდებობა

tutorial ['tju:tə:riəl] სკოლ. 1. დამრიგებლური; 2. მეურვეობითი; 3. კოლეჯში სწავლების პერიოდი; 4. კონსულტაცია ხელმძღვანელთან

tutorship ['tju:təʃɪp] 1. მეურვეობა; მზრუნველობა; 2. დამრიგებლის მოვალეობა, მასწავლებლის მოვალეობა

tutwork [tʌtwɜ:k] სანარდო სამუშაო; აკორდული სამუშაო

TV [.ti:'vi:] (აბრ. - television- დან) ტელევიზია, ტელეხედვა; აბრ. ტე-ა: ტბ-ა

twenty-three [ˌtwenti'θri:] სლენ. 1. კარგი; სწორი; 2. მოელა; დალაგება

twig [twɪg] სლენ. 1. გაგება (ირლანდიურიდან (twig); 2. დაკვირება; 3. იურ. დასჯა

twilight ['twɔɪlɪt] 1. გაურკვეველი; საშუალოდ (მაგ., უბანი, სონა); 2. ცნების უსუსტობა; განბნეულობა (აზრისა და მისთ.).

twin [twɪn] 1. დაწყვილებული; ორმაგი, გაორმაგებული; 2. ორი ერთგვაროვან ნაწილიანი; 3. ერთი და იმავე ტიპისა; მსგავსი, ერთნაირი; 4. თვინი (დაწყვილებულ ელემენტებიანი სქება)

twinning ['twɪnɪŋ] 1. დაწყვილება; 2. დაწყვილებული; გაორმაგებული (პარალელურად განლაგებული)

twist [twɪst] 1. დამახინჯება (მაგ., აზრისა, წინადადებისა); 2. მოუხეხება; 3. გადახარა; მოხვევა; გადახვევა (მაგ., საკითხიდან); 4. განსაკუთრებულობა (პეკ., ს. სი. თისა)

twister ['twɪstə] საუბ. 1. მატყუარა; 2. ჩიხში მოქცეული ამოცანა ან საკითხი

two-by-four [ˌtuːbaɪˈfɔː] ამერ. საუბ. 1. წერილი; 2. ვიწრო; შეზღუდული (აზრის ან წინადადების შესახებ)

two-dimensional [ˌtuːdiˈmenʃənl] ორგანზომილებიანი (მაგ., გეომეტრია) მისივე ეკრანზე

two-edged [ˌtuːˈedʒd] ორღესული; ორპირი; ორპარკიანი

two-fisted [ˌtuːˈfɪstɪd] ამერ. საუბ. ძლიერი, ენერგიული, გაბედული

twofold [ˌtuːˈfəʊld] 1. ორნაწილიანი; ორგულმეტრიანი; 2. ორგარდასართიანი; 3. გაორმაგებული; გაორგეცხული; 4. ორპირი, ცრუ

two-piece [ˌtuːˈpiːs] ორნაჭკიანი, ორნაწილიანი (მაგ., ნაწარმი ან აპარატურა მისივე მისაღებელით)

two-seater [ˌtuːˈsiːtə] ორადგილიანი (მაგ., ავტომანქანა, თვითმფრინავი)

two-storied [ˌtuːˈstɔːrɪd] ორსართულიანი (მაგ., მაღალი)

two-termer [ˌtuːˈtɜːmə] მეორეჯერ ნასამართლელი, რომელიც ციხეში ზის

two-tier pricing system [] ორი კატეგორიის ფასისაგან შემდგარი ფასწარმოქმნის სისტემა (განკუთხილია სხვადასხვა კატეგორიის მომხმარებლისათვის, მაგ., ბითუმად მყიდველისათვის და ცალობით მყიდველისათვის)

two-time [ˌtuːˈtaɪm] 1. მოტყუება (პირობის ანდრეი ვაღდებულების შეუხრეულკლობის გამო); 2. ცალქმრეული დაღაცე; 3. ორმაგი თასაში.

two-time loser [ˌtuːˈtaɪmˈlʊːzə] ამერ. 1. ორჯერ ნასამართლელი; 2. ორჯერ გაკორტრებული; 3. ორჯერ დაცხილებული; ორჯერ გაყრილი.

two-way [ˌtuːˈweɪ] 1. ორმხრივი; 2. ორსელიანი; ორგზისი. Δ - deal ორმხრივი მოლაპარაკება; ორმხრივი გარიგება

tycoon [taɪˈkuːn] ამერ. მგნტი (მაგ., ფინანსური ან სამრეწველო); მოთავე; პროფ. მდიდარი ბიზნესმენი; შემღებული საქმოსანი

tycoonography [taɪˈkuːnɔːgrəːfi] ტიუნოგრაფია (მრეწველი ან ფინანსური მაგნატების ბიოგრაფია)

tying [taɪɪŋ] 1. პირობების თაქს მოხვევა; 2. (კონტრაგენტის) საქმიანობის შეზღუდვა; 3. ხელშეკრულების მიხედვით შემზღუდველი მუხლები; 4. (ჩაწოლილის აქონლის ასორტიმენტის) იძულებითი მისაღება

type [taɪp] 1. ტიპი; ტიპური ნიშუმი; 2. სახეობა; სახესხვაობა; კლასი; კატეგორია; სერია; 3. სიმბოლო; შრიფტი; 4. (საბეკლ) მანქანაზე ბეკედა; 5. (დისფლის) კლავიატურაზე აკრეფა (კომპიუტერში შესატანი მონაცემებისა, ბრძანებებისა); Δ - of data (საწყის) მონაცემთა სახე; - of fundamental data (ეკონომიკურ) მონაცემთა ძირითადი ტიპი; ~ of production 1. პროდუქციის ტიპი; 2. პროდუქციის კატეგორია; derived ~ ნაწარმოები ტიპი; novel ~ ახალი მოდელი; ახალი ტიპი; standard ~ სტანდარტული სერია; subrange ~ ქვეტიპი; ქვეკლასი

typescript [ˈtaɪp,skɹɪpt] ნაბეჭდი ხელნაწერი; საბეჭდ მანქანაზე ნაბეჭდი ტექსტი

typewriter [taɪpˈraɪtə] საბეჭდი მანქანა;

typist [ˈtɪpɪst] მბეჭდავი მემანქანე

typical [ˈtɪpɪkəl] ტიპური; ტიპის(ა); ტიპობრივი; დამახასიათებელი

typify [ˈtɪpaɪfaɪ] 1. ტიპურ წარმომადგენლად ყოფნა; დროის მოთხოვნის გამოხატელობად მუშაობა (რაიმეს შექმნა და სხვ.); 2. სიმბოლადიზება; განსახსურება.

typy [ˈtaɪpɪ] (გარკვეული) ტიპის შესაბამისი, ტიპური.

tyronic [taɪˈrənɪk] ხაუბ. დილექტანტური; სამოყვარული

U, u

U, u [ju] აბრ. იხ. unit 2.,; 2.

U. 1. (აბრ. -union-დან) კავშირი; პროფკავშირი; ტრედუნიონი; 2. აბრ. -universal-დან უნივერსალური, მსოფლიო

U/a, u.a. (აბრ. -underwriting account-დან) დაზღვევის (გამო) დანახარჯის ანგარიში. აბრ. დ. დ. ა.

uberrima fides ლათ. („უბერიმა ფიდეს“): „უდიდესი ნდობა“; უმაღლესი კეთილსინდისიერება. **Δ contract uberrimae fidei** ხელშეკრულება, რომელიც უმაღლეს კეთილსინდისიერებას მოითხოვს (ჩვეულ. სადა ზღვევო საქმიანობა ში)

ubi amici, ibi opes ლათ. („უბი ამიჩი, იბი ოპეს“): „სადაც მეგობრებია იქ სიმდიდრეა.“

ubi js, ibi remedium ლათ. („იბი იუს, იბი რემედიუმ“): „სადაც კანონია, იქ მისი დაცვაცაა“.

ubi lex, ibi poena ლათ. („უბი ლექს, იბი პენა“): „სადაც კანონია, იქაა სასჯელიც“

ubi mel, ibi fel ლათ. („უბი მელ, იბი ფელ“): „სადაც თაყფლია, იქაა ნაღველიც“

ubi timor, ibi pudor ლათ. („უბი ტიმორ, იბი პუდორ“): „სადაც შიშია, მოკრძალებაც იქაა“

uglification [ˈʌɡlɪfɪkəɪʃn] დამახინჯებული ენა (დამახინჯებული სიტყვა ან წინადადება)

uglify [ˌʌɡlɪfaɪ] გაფუქება; დამახინჯება

UK [juːˈkeɪ] (აბრ. United Kingdom-დან) გაერთიანებული სამეფო (დიდი ბრიტანეთი და ჩრდილო ირლანდია)

ullage [ˈʌlɪdʒ] 1. გადინება (მაგ., სითხისა); გაუონვა (მაგ., გაზისა); ნაკლებობა (მაგ., რესურსისა); 2. ფაქტიური რაოდენობა სითხისა (შეუვსებელ აუზში, კასრში და მისთ.), შეუვსებელი მოცულობა

ulterior [ʌltɪərɪə] 1. გამოსუსხაზე; ფარული (მაგ., მიხეხი, ახრი); 2. სხვა მხარეს მდებარე; 3. მომავლის; სამომავლო; შემდეგი; **Δ** - **motive** [ˈməʊtɪv] ფარული მოქმედების მიხეხი, რომელიც პირდაპირ არ უკავშირდება მიმდინარე ქმედებას, მაგრამ კეთდება მისი შედეგის მოლოდინში, რაც არაპატიოხანი ქმედებაა.

ultima ლათ. ("ულტიმა") საბოლოო, ბოლო, უკანასკნელი (მაგ., ფასის შესახებ)

ultimate [ˈʌltɪmɪt] 1. საბოლოო შედეგი; 2. ძირითადი პრინციპი; 3. პირველადი, ძირითადი; 4. მაქსიმალური (მაგ., სიმძლავრე, მწარმოებლურობა); 5. კრიზისული (მაგ., მდგომარეობა); კრიტიკული, ზღვრული (მაგ., დატვირთვა)

ulteriorism [ˈʌltɪmɪəzɪzəm] ულტიმატიზმი; უკომპრომისობა; უკიდურესობა (შეხედულებებისა, აზრისა)

ultimo ლათ. ("ულტიმო") 1. წინა თვის(ა); 2. თვის ბოლო; **Δ per** - თვის ბოლოს ჩაბარებითა და გადახდით (მაგ., შეკვეთასთან დაკავშირებით)

ultimogeniture [ˈʌltɪməˈdʒenɪtʃə] უმცროს ვაჟიშვილზე მემკვიდრეობით გადასვლა (ქონების უფლებისა; მემკვიდრეობით იურიდიულად დამტკიცება.

ultra [ˈʌltrə] პრეფიქსი, ნიშნავს უკიდურესს, ექსტრემალურს; 'სუდიდო; 'სე; იქით მდებარე.

ultra-confidential [ˈʌltrə ˈkɒnfɪdəntʃəl] განსაკუთრებით საიდუმლოდ; ულტრა-კონფიდენციალურად.

ultra-hazardous [ˈʌltrə ˈhæzədəs] განსაკუთრებული საშიშროების წყაროდ მიჩნეული.

ultra posse nemo obligatur ლათ. („ულტრა პოსსე ნემო ობლიგატური“): „არ შეიძლება არავის დააკლდებულება მის შესაძლებლობაზე მეტად“.

ultra vires ლათ. („ულტრა ვირეს“): 1. სამართალუფლების გადაჭარბება; კომპეტენციის ფარგლების ზღვარს მიღმა ქმედება; 2. ულტრა ვირეს: კომპანიის (კორპორაციის და სხვათა) სპეციალური სამართლებრივი უფლების პრინციპი.

unpirage [ˈʌnpaɪrɪdʒ] 1. მოსამართლის თანამდებობა; ნაფიცი მსაჯულის უფლებამოსილება; 2. ნაფიცი მსაჯულის გადაწყვეტილება.

unpire [ˈʌnpaɪə] 1. სამედიატორო მოსამართლე; სუპერარბიტრი; 2. თამ. თეორ.

ეკ. შუამავალი

UN იხ. UNO

unabiding [ˌʌnəˈbaɪdɪŋ] არამუდმივი; ცუდად; არაკანონმორჩილი.

unabrogated [ˌʌn.əˈbrɒɡeɪt] შეუცვლელი, არაგაუქმებული (კანონის, წესის, ხელშეკრულების და სხვათა შესახებ); არაგაბათილებული.

unabolished [ˌʌnəˈbɒlɪʃt] იხ. **unabrogated**.

unabsolved [ˌʌnəbˈzɒlvd] გაუნთავისუფლებელი (პასუხისმგებლობისაგან, გადასახადისაგან და სხვ.); უაღმარებულების დაქვემდებარებული

unacceptable [ˌʌnəkˈseptəbəl] 1. მიუღებელი (მაგ., პირობების შესახებ); 2. არასასურველი

unaccrued [ʌnəkru:d] 1. არ დამდგარი (მაგ., გადახდის ვადის შესახებ);
2. წარმოჩენილი (მაგ., მუხლი, პუნქტი კანონისა, დებულებისა).

unacknowledged [ʌnə'kni:ʌɪzɪd] 1 არააღიარებული (მაგ., დანაშაულის ჩადენაში). 2. სამართალდარღვევა) შეუმნეველი; 3. დაუმტკიცებელი; 4. უპასუხოდ დარჩენილი (პრეტენზია, წერილი და სხვ.).

unadmitted [ˌʌnəd'mɪtɪd] არააღიარებული.

unadjusted [ˌʌnəd'ʤʌstɪd] 1. შეუსწორებელი, არაკორექტირებული (მაგ., მონაცემები); 2. დაურეგულირებელი; მოუწესრიგებელი.

unadultered [ˌʌnəd'ʌlɪtɪd] გაუყალბებელი; არაფალსიფიცირებული (საბუთი, ცნობა და სხვ.).

unadvised [ˌʌnəd'vaɪzɪd] 1. მოუფიქრებელი; 2. არაგონიერი; არაფრთხილი; კონსულტაციაგაუვლელი.

unaffected [ʌnə'fektɪd] შეუცვლელი, არაზემო ქმედებული, დამოუკიდებელი

unajourned [ˌʌnəd'ʤa:nd] გადაუდებელი; შეუწყვეტელი.

unallotted [ʌnə'lɒtɪd] გაუნაწილებელი; განუკუთვნებელი. Δ - shares გაუნაწილებელი აქციები

unallowable [ʌnə'laʊəbəl] დაუშვებელი (ქმედება და სხვ.).

unallowables [ʌnə'laʊəbəlz] 1. დანახარჯები ან გადასახადები რომლებზედაც შეღავათი არ ვრცელდება; 2. დანახარჯები, რომლებსაც არ ითვალისწინებენ მოგებისას (მაგ., სამხედრო კომპლექსის დანახარჯები)

unalphabeted [ˌʌnæɪfə'betɪd] ანბანის უცოდინარი; გაუნათლებელი

unambiguous [ˌʌnæmbɪɡju:əs] არაორაზროვანი; ზუსტად დაფორმულირებული; ზუსტად ჩამოყალიბებული (მუხლი ან პუნქტი კანონისა, დებულებისა, გადაწყვეტილებისა).

unamended [ˌʌnə'mendɪd] უცვლელი; შეუსწორებელი.

unanimous [jʌ:'nɪnɪməs] ერთსულოვანი (მაგ., აზრი); ერთსმად (მაგ., მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ).

unanticipated [ˌʌnæntɪ'sɪpɛɪtɪd] გაუთვალისწინებელი (მაგ., ხარჯები)

unapplied [ˌʌnə'plaɪd] გამოუყენებელი, გამოუსადეგარი

unapprehended [ˌʌn.æprɪ'hendɪd] 1 დაუკავებელი; დაუპატიმრებელი; დაუჭერელი; 2. გაუგებარი (აზრი, ციტატა და სხვ.).

unappropriated [ˌʌnə'prəʊpɪɪtɪd] განუკუთვნებელი (მაგ., ბიზნესის მიზნისათვის); დაურეზერვებელი; დაუკავებელი, თავისუფალი

unascertained [ˌʌnəsə'teɪnd] დაუდგენელი (მაგ., ტიპი პროდუქციისა), არაიდენტიფიცირებული (მაგ., სახეობა, გამოსახულება); 3. ამოუცნობი (მაგ., პირი).

unassessable [ˌʌnə'sesəbəl] დაუბეგ(ვ)რადი, დაბეგერისაგან თავისუფალი

unassorted [ˌʌnˈɑːsɔːtɪd] დაუხარისხებელი

unaudited [ʌnˈɔːdɪtɪd] 1. შეუმოწმებელი; შეუდარებელი (მაგ., ანგარიშები);

2. მენეჯ. რევიზიაგაუვლელი; ანგარიშიანობას დაუქვემდებარებელი

unauthorized [ʌnˈɔːθəraɪzɪd] ნებადაურთველი; არასანქცირირებული; არაუფლებამოსილი (მაგ., გარიგებებისათვის)

unavailability [ʌnəˈveɪləbɪlɪtɪ] 1. გამოუსადეგობა; მოთხოვნებისადმის შეუსაბამო; 2. უსარგებლო; გამოუყენებელი.

uva voce ლათ. ("უნა ვოჩე"): "ერთი ხმა", "ერთი ხმით".

unbalance [ʌnˈbæლnɔns] 1. დაუბალანსებელი; 2. გაუწონასწორებელი; შეუსაბამო. Δ ~ **in foreign trade** ექსპორტისა და იმპორტის შეუსაბამობა (ხშირად — იმპორტის მეტობა ექსპორტზე)

unbalanced [ʌnˈbæლnsɪd] 1. დაუბალანსებელი; 2. გაწონასწორებული, განბალანსებული; 3. არაკომპენსირებული

un bar [ˌʌnˈbɑː] აკრძალვის გაუქმება; (კანონის ან დებულების) შეზღუდვის დაუშვებლობა.

unbecoming [ˌʌnbɪˈkɔmɪŋ] შეუსაბამო; უეარგისი

unbiased [ʌnˈbɪaɪsɪ] გადაუწვეველი; წაუნაცვლებელი, უცვლელი (მაგ., ფასის შესახებ)

unbind [ˌʌnˈbaɪnd] 1 ვალდებულებისაგან განთავისუფლება; 2. პატიმრობიდან განთავისუფლება; ციხიდან გამოშვება.

unbounded queue [ˌʌnˈbɔundɪd kjuː] შემოუსაზღვრელი რიგი, შეუზღუდავი სიგრძის მოთხოვნათა რიგი

unbreakability [ʌnˈbreɪkəˈbɪlɪtɪ] უწყვეტობა (საინფორმაციო კავშირისა)

unbusinesslike [ʌnˈbɪznɪslɪk] არაპრაქტიკული, ბიზნესისათვის გამოუსადეგარი

uncalled [ʌnˈkɔːlɪd] მოუთხოვნელი (მაგ., აქციონერული კაპიტალის შესახებ)

uncapped [ʌnˈkæpt] შეუზღუდეველი, ზედა ზღვრის გარეშე, ზედა ზღვარწაშლილი

uncertain [ʌnˈsɜːtɪn] 1. არასაიმედო; გაურკვეველი; 2. არასარწმუნო, საეჭვო

uncertainty [ʌnˈsɜːtɪntɪ] 1. განუსაზღვრელობა; 2. არასაიმედოობა, უზუსტობა; 3. გაურკვევლობა; არამდგრადობა; ცვალებადობა; 4. pl. გაურკვევლობის ფაქტორები;

Δ ~ **of exchange rates** (ვალუტის) საგადასაცვლელი კურსის არამდგრადობა; სავალუტო რბევები [ცვალებადობა]; **exogenous** ~ **ies** განუზღვრელობის არაეკონომიკური ფაქტორები; **phrase** ~ ფრაზის გაურკვევლობა (მაგ., კონტრაქტის ტექსტში); **statistical** ~ სტატისტიკური შეცდომა; სტატისტიკური განუსაზღვრელობა

uncertified [ˌʌnsɜːtɪfaɪd] დაუმოწმებელი (მაგ., საბუთის შესახებ)

unchallengeable [ˌʌnˈtʃelɪdʒəbəl] უცილობელი, უდავო

unchangeable [ʌnˈtʃeɪndʒəbəl] უცვლელი (მაგ., ფასის დონის შესახებ); არაცვალებადი

uncharacteristic [ʌnˈkærɪktəˈrɪstɪk] 1. არატიპიური; 2. არადამახასიათებელი

uncharge [ʌnˈtʃɑːdʒ] 1. განტვირთვა; 2. განმუხტვა (მაგ., სიტუაციისა)

uncharted [ʌntʃɑːtɪd] 1. დანაშაულის ნიშნებმომხსნილი; 2. დადანიშაულებიდან განთავისუფლებული; 3. გამოუყვლეველი; 4. (ტივრთის გზის ტრაფიკზე) აღუნიშნავი

unchecked [ʌnˈtʃeɪkt] 1. შეუმოწმებელი ანგარიში; 2. წინააღმდეგობის გარეშე გასული, შეუკავებელი

uncircumscribed [ˌʌnˈsɜːkəmskrɪbɪd] განუსაზღვრელი; ზღვარდაუღებელი; უსაზღვრო

uncircumstantial [ʌnˌsɜːkəmˈstæɪnʃl] არადაწერილებითი, ზოგადი, არადეტალური (მაგ., ფირმის ანგარიშის, ეკონომიკური ანალიზის შესახებ)

unclassical [ʌnˈklæsɪkəl] არაკლასიკური; არატიპობრივი; არადამახასიათებელი

unclaimed [ʌnˈkleɪmɪd] იხ. **uncalled**

unclassified [ʌnˈklæsɪfaɪd] 1. არაკლასიფიცირებული; (რომელიმე) კატეგორიის მიუკუთვნებელი; 2. არასაიდუმლო (მაგ., საბუთი)

uncls [ʌŋkls] იხ. **unclassified**

uncollected [ˌʌnkoʊˈlektɪd] არაინკასირებული, (სალაროში) არშემოსული

uncommitted [ˌʌnkoʊˈmɪtɪd] 1. ვალდებულების აუღებლობა; 2. შეუსრულებელი, დაუმთავრებელი (პროცესი, ქმედება და სხვ.); 3. პარლამენტის სესიაზე ჯერაც არ გადაცემული; 4. მიუერთებელი (ტრიპიტორია).

unconfirmed [ˌʌnkoʊnˈfɜːmɪd] დაუმტკიცებელი; დაუდასტურებელი

unconformable [ˌʌnkoʊnˈfɔːməbl] (პირობებისადმი) შეუსაბამო.

unconsonant [ˌʌnˈkɒnsənt] 1. წინააღმდეგობრივი; 2. შეუსაბამო; საწინააღმდეგო.

uncontrolled [ˌʌnkoʊnˈtrɒld] შეუმოწმებელი, გაუკონტროლებელი (მაგ., თანხა)

unconvertible [ˌʌnkoʊnˈvɜːtɪbl] ფინან. არაკონვერტირებული; თავისუფლად გაცვლას დაუქვემდებარებელი (ფულის ნიშნების შესახებ)

unincorporated [ˌʌnkoʊpəˈreɪtɪd] არაკორპორაციული, არააქციონირებული

unincorborated [ˌʌnkoʊˈrəbɔːreɪtɪd] დაუმტკიცებელი (საბუთი, ცნობა).

uncovered [ʌnˈkʌvəd] დაუფარავი (მაგ., ვალის შესახებ); გაუნაღებელი

uncrossed [ʌnˈkrɒsd] წაუშლელი, ხაზგადაუსმელი (მაგ., ჩეკის შესახებ)

uncustomed [ˌʌnˈkʌstəmd] დაუბეგრავი (ბაჟი)

undated [ʌnˈdeɪtɪd] დაუთარილებელი, უთარილო

under [ˌʌndə] 1. ძალის თანახმად; 2. ხაფუქველს; 3. დაქვემდებარებული. 4. ნორმას ან სტანდარტს დაქვემდებარებული; 5. მიჯრე (რადიოენობის); 6. უმცროსი (თანამდებობის მიხედვით).

underactivity [ˌʌndərˈæktɪvɪtɪ] არასაქმარისი ეკონომიკური შემოქმედება, არასაქმარისი საბიზნესო აქტიურობა

underbalance [ˌʌndəˈbaɪəns] უქმარბალანსირება; არასაქმარისი ბალანსირება

underbid [ˌʌndəˈbɪd] წინადადების მიცემა (უფრო დაბალი ფასის შეთავაზებით)

undercapacity [ˌʌndəˈkæpəsɪtɪ] 1. საწარმოო სიმძლავრის უქმარისობა; 2. დადაბლებული (არასაქმარისი) მწარმოებლურობა

undercapitalized [ˌʌndəˈkæpɪtəɪzɪd] არასაქმარისი კაპიტალბრუნეიანი

undercharge [ˌʌndəˈtʃɑːdʒd] 1. დადაბლებული ფასი; 2. დაბალი ფასდადება; 3. საკმაროდ შემცირებული ხარჯი; 4. უფრო ნაკლებად ჩათვლა (რეალურთან შედარებით); 5. დადგენილ ფასზე ნაკლების გადახდევინება

underconsumption [ˌʌndəˈkɒnsʌmpʃn] ბოლომდე მოუხმარებლობა, არასაქმარისად გამოყვება

undercount [ˌʌndəˈkaʊnt] ექაუნტ. არასრული ანგარიშიანობა; არასრული რეგისტრაცია

undercut [ˌʌndəkʌt] ფასდაყლება; დაბალ ფასებში გაყიდვა

undercutter [ˌʌndəˈkʌtɪŋ] ბრიტ. ფასდამყლები (ბიზნესმენი, რომელიც კონკურენტის მოსატილებლად ნაკლებ ფასად ჰყიდის საქონელს)

underenumeration [ˌʌndəˈrɪnɪːʃnːmɔːrɪtɪ] რეკლამის არაკაცისას [ჩაწერისას] გამოტოვება; სხვა ნომრით ჩაწერა

underestimate [ˌʌndərɪsteɪt] შეუფასებლობა

underflow [ˌʌndəˈflaʊ] 1. დანაკარგი; 2. გაჭრება

undergrade [ˌʌndəˈɡreɪd] დაბალხარისხიანობა

undergraduate [ˌʌndəˈɡrædʒuːɪt] მაღალი კურსის სტუდენტი

underimporting [ˌʌndəˈɪmpɔːtɪŋ] არასაქმარისი იმპორტი (საქონლის შესახებ)

underinsurance [ˌʌndəˈɪnʃʊəns] არასრული დაზღვევა; დაბალ ფასებში დაზღვევა

underinvestment [ˌʌndəˈɪnvestmənt] ინვესტიციის უქმარისობა

underlease [ˌʌndəˈliːs] ქვეარენდა; ქვეიჯარა

underlessee [ˌʌndəˈlɪːsɪː] ქვემოიჯარე; ქვედამქირავებელი; ქვემოქირავენი

underletting [ˌʌndəˈletɪŋ] ქვეარენდა; ქვეიჯარა; არენდის დათმობა; იჯარის დათმობა

underloading [ˌʌndəˈlɔːdɪŋ] არასრული დატვირთვა; უქმარდატვირთვა

underlying [ˌʌndəˈlaɪɪŋ] ძირითადი; დაფუძნებული

underpaid [ˌʌndəˈpeɪd] მცირედ ანაზღაურებული

underpay [ˌʌndəˈpeɪ] მცირე თანხის გადახდა, უქმარგადახდა

underpin [ˌʌndəˈpɪn] მხარდაჭერა (მაგ, მოთხოვნილებებისა)

underpricing [ˌʌndəˈpraɪsɪŋ] თეთლირებულების დაუფარავი ფასის დადება; ზარალიანი ფასდება

underproduce [ˌʌndəˈprɒdju:s] მცირე პროდუქციის წარმოება

underproductivity [ˌʌndəprɒˈkʌtɪvɪti] უკმარისწარმოებლურობა. არასაკმარისი მწარმოებლურობა

underquote [ˈʌndəkwɔ:t] დაბალი ფასის დადება; დაბალი ფასდადება (კონკურენტებთან შედარებით)

underrate [ˈʌndəreɪt] (ბოლომდე) შეუფასებლობა; ნამდვილ ღირებულებაზე დაბალ ფასებში შეფასება

underreport [ˌʌndəˈrɪpɔ:t] ცნობების შემოკლება (მაგ., ანგარიშში რიცხვების არასაკმარისი სიზუსტით გათვალისწინება)

underrun(ning) [ˌʌndəˈrʌnɪŋ] დაუტვირთაობა; დაუტვირთავედ მუშაობა

undersell [ˈʌndəsɛl] ფასდაკლებით გაყიდვა, იაფად გაყიდვა

understanding [ˈʌndəˈstændɪŋ] 1. ურთიერთგაგება; შეთანხმება; 2. მიხედვითი შეთანხმება.

understock [ˌʌndəˈstɒk] საკონლით უკმარისმარაგება

undertake [ˌʌndəˈteɪk] 1. თავის თავზე აღება (ვალდებულებისა); 2. თავღებობა; 3. სულის მიკიდება; წამოწყება.

undertaker [ˌʌndəˈteɪkə] 1. მეწარმე; 2. დამკრძალავი ბუფრის უყროსი. **Δ small** - წერილი მეწარმე

undertaking [ˌʌndəˈteɪkɪŋ] 1. საწარმო; საქმე; ბიზნესი; 2. ვალდებულება; გარანტია; 3. წამოწყება. **Δ joint** - ერთობლივი საწარმო; **private** - კერძო საწარმო

undertenant [ˈʌndətənənt] ქვეარენდატორი, ქვეიჯარადარი, ქვემოიჯარე

under-the-counter [ˌʌndəðəˈkaʊntə] საუბ. დახლიქვეშიდან (გაყიდვა)

undertime [ˈʌndətaɪm] 1. შემცირებული ვადა; 2. არასრული სამუშაო დღე

undertone [ˈʌndətəʊn] (ბაზრის) ტენდენცია; ძირითადი განწყობა

underutilization [ˌʌndəˈruːtɪlaɪzɪʃn] არასრული გამოყენება; დაუტვირთაობა; **Δ - of capacity** საწარმოო სიმძლავრეების დაუტვირთაობა; **capital** - ძირითადი კაპიტალის არასრული გამოყენება

undervaluation [ˌʌndəˈvæljuːeɪʃn] 1. ძალიან დაბალი ფასის დადება; დაბალ ფასებში შეფასება; 2. დაუფასებლობა; შეუფასებლობა

underweight [ˌʌndəˈweɪt] 1. წონის დაკლება; 2. არასტანდარტული მასა

underwork [ˌʌndəˈwɜ:k] 1. ცუდად მუშაობა; დაბალი ხარისხით მუშაობა; 2. დაბალ ხელფასზე მუშაობა

underwrite [ˌʌndəˈraɪt] 1. ხელმოწერა (მაგ., საბუთზე); 2. საზღაო დაზღვევის პოლისზე ხელმოწერა; 3. (ფასიანი ჰაბაღლებს) განლაგების გარანტირება

underwriter [.ʌndə'raɪtə] 1. თავდები, გარანტი; დამზღვევი; 2. (ფასიანი ქაღალდების განლაგების) გარანტი, ანდერრაიტერი; 3. სადაზღვევო კომპანია

underwriting [.ʌndə'raɪtɪŋ] 1. დამტკიცება; ხელმოწერა; 2. (ფასიანი ქაღალდების განლაგების) გარანტირება; ანდერრაიტინგი

undevised [.ʌndɪ'vaɪzɪd] დაუგეგმავე; გაუთვალისწინებელი

undigested [.ʌnd(ə)'dʒɛstɪd] 1. ზედმეტი; გაუყიდავი (მაგ., ფასიანი ქაღალდები);

2. სისტემაში მოუყვანელი

undischarged [.ʌndɪs'ʃɑ:dʒd] 1. შეუსრულებელი (მაგ., პირობა); 2. გადაუხდელი (მაგ., ვალი); 3. უფლებებში აღუდგენელი (მაგ., კოტრის შესახებ); 4. გადმოუტვირთავი;

Δ ~ **duty** შეუსრულებელი ვალდებულება

undiscriminated [.ʌndɪs'krɪmɪneɪtɪd] გამოუყოფელი, არაპრივილეგირებული, ერთნაირ პირობებში მყოფი

undistorted [.ʌn'dɪstɔ:tɪd] დაუმახინჩებელი (მაგ., ფაქტები, მონაცემები)

undivided [.ʌndɪ'vaɪdɪd] დაუყოფელი, მთელი, დაუნაწილებელი (მაგ., მოგება)

undo [ʌn'du:] 1. ანუღირება, მოსპობა, განქარება (მაგ., ხელშეკრულებისა); 2. დაშლა, დემონტირება

undocumented დაუსაბუთებელი, არადოკუმენტირებული

undoubted 1. უდავო, უეჭველი; 2. ნამდვილი; დენდისეული

undue [.ʌn'dju:] 1. არათანადროული; უადგილო; (პირობებს) შესუბამი; არასწორი; არადანიშნულებითი; 2. მეტისმეტი, გადაქარაბებული, ზომავადასული; 3. (გადახდის) ვადის გადაუცილებლობა

unduplicated [.ʌnɪ'dʒʌblɪ'keɪtɪd] არადუბლირებული, ორჯერ გაუანგარიშებელი, მეორეჯერ გამოუთვლელი

undurable [.ʌn'djʊərəbl] ხანმოკლე; ხანმოკლე ხმარებისა (მაგ., საქონლის ან საგნის შესახებ)

unearned ['ʌn'ɛ:nd] არაშრომითი; გამოუმუშავებელი; მუქთი (მაგ., შემოსავლის შესახებ)

uneconomic [ʌn'ɪkənəmɪk] არაეკონომიური, უყარათო; უსარგებლო, არარენტაბელური

inefficient ['ɪn'efɪʃənt] 1. არაეფექტიანი (მაგ., წარმოების ეფექტიანობის შესახებ); უმედეგო; არაპროდუქტიული; 2. არაეფექტური; (საწარმოო ან გარეგნულ) ეფექტს მოკლებული; არამწარმოებლური, არასიმძლავრეიანი

unemployed [ʌn'ɪmplɔɪd] 1. უმუშევარი; 2. დაუსაქმებელი; გამოუყენებელი

unemployment [ʌnɪ'mplɔɪmnt] უმუშევრობა. Δ ~ **in a high employment economy** დასაქმების მაღალი დონის დროს უმუშევრობა; **cyclical** ~ ციკლური უმუშევრობა (ეკონომიკური ციკლის დაცემით ან კრიზისით გამოწვეული უმუშევრობა); **frictional** ~ ფრიქციული უმუშევრობა (ერთი სამსახურიდან სხვა სამსახურში გადასვლით გამოწვეული დროებითი უმუშევრობა)

unencumbered [ˌʌnɪŋkʌmbd] ვალებისაგან თავისუფალი

unendorsed [ˌʌnɪnˈdɑːst] არაინდოსირებული; გადაცემის წარწერის გარეშე

unendowed [ˌʌn ɪnˈdaʊd] 1. (მატერიალურად ან თანხით) არაუზრუნველყოფილი; 2. უღობიარი

unengaged [ˌʌnɪnˈɡeɪdʒd] ვალდებულებით დაუკავშირებელი; დაუსაქმებელი

unentered [ˌʌnɪntəd] რეგისტრაციაგაუვლელი; (საბაჟოში) განუსხადებელი (დღ. რააკრამში ჩაუწერელი)

unequal [ʌnˈiːkwəl] 1. არასრულფასოვანი, არატოლი; 2. არათანაბარუფლებიანი; 3. (- to) შეუსაბამო; არაადეკვატური. **Δ** - treaty არათანაბარუფლებიანი ხელშეკრულება (მაგ. თავსმოხვეული პირობებით)

UNESCO (აბრ. — **United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization**-დან) იუნესკო (გაერთიანებული ერების განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაცია)

unessential [ˌʌnɪˈsenʃl] არაარსებითი; უმნიშვნელო (მაგ., შეცდომა)

uneven [ʌnˈiːvən] 1. კენტი; 2. არათანაბარი; არასწორი

unexecuted [ʌnɪɡzəˈkjuːtɪd] შეუსრულებელი (მაგ., შეკვეთა), გაუფორმებელი (მაგ., ხელშეკრულება)

unfair [ˈʌnfɛə] 1. არაკეთილსინდისიერი; არასამართლიანი; 2. უკმაყოფილო; უკმაყოფილო; 3. ნორმაზე ნაკლები (ხელფასი).

unfavorable [ʌnˈfɛɪvəbəl] არახელსაყრელი (მაგ., პირობები); პასიური (მაგ., სავაჭრო და საგადასახადო ბალანსის შესახებ)

unfilled [ʌnˈfɪld] შეუსრულებელი (მაგ., შეკვეთის თაობაზე)

UGB (აბრ. **United Georgian Bank**-დან) ბანკი, გაერთიანებული ქართული ბანკი

UNHCR (აბრ. **United Nations High Commissioner for Refugees**-დან) გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულთა საქმეების უმაღლესი კომისიონერი

unfinished [ʌnˈfɪnɪʃl] 1. დაუმთავრებელი, დაუსრულებელი; ბოლომდე დაუმუშავებელი, 2. ბოლომდე გამოუთვლელი, გამოუანგარიშებელი

unfit [ʌnˈfɪt] 1. გამოუსადეგარი, უეარგისი, უსარგებლო; 2. შეუძლო (მაგ., ჭანჭრთვლობის გამო). **Δ** - for consumption გამოსაყენებლად უეარგისი

unfixed [ʌnˈfɪkst] გაუზკვეველი, დაუდგენელი; დაუფიქსირებელი

unfluctuating [ʌnˈflʌktʃueɪɪŋ] ურყევი, მტკიცე (მაგ., ვალუტის კურსის შესახებ)

unfranchised [ʌnˈfrɛntʃɪzɪd] ამერ. სამრეწველო ფირმასთან ხელშეკრულება გაუფორმებელი; უფრანჩაიზო (იხ. აგრ. franchise)

unfunded [ʌnˈfʌndɪd] მიუკლდეფადიანი (მაგ., სესხის შესახებ)

ungraded 1. დაუხარისხებელი; არაკლასიფიცირებული; არასტანდარტული; 2. დაბალი ხარისხისა

unicard [ˈjuːnɪkɑːd] *ფინანს.საყრდნობა ბარათის სახე (აშშ-ში)*

UNICEF (აბრ. **United Nations Children's Emergency Fund**-დან) *ფინანს., საგ.*

ეკ. ურთ. გაეროს ზაფხუში დახმარების ფონდი

unific [juːniˈfɪk] *შერთიანებელი, მაუნიფიკაციის*

unification [ˌjuːnɪfɪˈkeɪʃn] 1. უნიფიკაცია; 2. გაერთიანება

uniform [ˌjuːniˈfɔːm] 1. ერთგვაროვანი; ერთსახოვანი; 2. მუდმივი, თანაბარი

uniformity [ˌjuːniˈfɑːmɪti] *ერთგვაროვნობა (მაგ., პროდუქციისა)*

unify [ˈjuːniˈfaɪ] 1. გაერთიანება; 2. უნიფიკირება

unilateral [ˌjuːniˈlætərəl] *საგ. ეკ. ურთ. ცალმხრივი (მაგ., დეკლარაცია, ხელშეკრულება). Δ - contract იურ. ცალმხრივი ხელშეკრულება*

unimpaired [ˌʌnɪmˈpeəd] *ხელუხლებელი; (მოკმედების) ძალის მქონე*

unimpeached [ˌʌnɪmˈpiːtʃd] *წუნდაუდებელი, უმწიკლო*

unimportant [ˌʌnɪmˈpɔːtnt] *უმნიშვნელო; არაძირითადი*

unimproved [ˌʌnɪmˈpruːvd] 1. გამოუყენებელი (მაგ., შესაძლებლობა; ხერხი, მეთოდი); 2. არამოდერნიზებული; არაგაუმჯობესებული

uninsured [ˌʌnɪnˈʃʊəd] *დაუზღვეველი*

uninterrupted [ˌʌnɪntəˈrʌptɪd] 1. უწყვეტი (მომსახურების შესახებ); *დაურღვეველი*

uninvaded [ˌʌnɪnˈveɪdɪd] *დაუკავებელი, არაიკავებელი*

uninvested [ˌʌnɪnˈveɪdɪd] *ფინანს., კომერც. არაინვესტირებული (მაგ., კაპიტალის შესახებ); (საქმეში) ჩაუდებული, (ბიზნესში ჯერ კიდევ) გამოუყენებელი (თანხა)*

union [ˈjuːniən] 1. გაერთიანება; 2. კავშირი; 3. შემოსავლების გაერთიანება (საქველმოქმედო მიზნით); მოგებების შერწყმა; ქორწინებითი კავშირი; 5. ტრედ-იუნიონი; პროფკავშირი; **Δ credit** - *ამერ. კრედიტული კავშირი (შენახველი დაწესებულების ერთ-ერთი სახე); labor* - პროფკავშირი; ტრედ-იუნიონი; **trade (s)** - ტრედ-იუნიონი; პროფკავშირი; **vertical** - *ამერ. „ვერტიკალური“ პროფკავშირი (საწარმოო პროფკავშირი, რომელშიც მუშები და სპეციალისტები მონაწილეობენ წარმოების ყველა პროცესში ნედლეულის დამუშავებიდან მზა პროდუქციის წარმოებამდე)*

unionist [ˈjuːnɪnɪst] *პროფკავშირის წევრი*

unique [ˈjuːˈniːk] 1. უნიკური; განსაკუთრებული; 2. ცალსახა; 3. სპეციფიკური (მაგ., მოდელის შესახებ)

uniqueness [ˈjuːˈniːknɪs] *უნიკალობა; ერთად-ერთობა (მაგ., ფორმისა, მოდელისა)*

unissued [ˌʌniˈʃʊəd] *გამოუშვებელი; გამოუცემელი*

union [ˈjuː niən] *თანხმობა; შეთანხმება; უნიონი; Δ in* - თანხმობით; შეთანხმებით

unit [ˈjuːnɪt] 1. ერთეული; 2. აგრეგატი; სექცია; ბლოკი; კვანძი; კომპლექტი; 3. ფასიანი ქაღალდების პარტია; 4. (ზომის) ერთეული; 5. (ორგანიზაციული) ქვედანაყოფი (ჯგუფი, სექტორი და მისი); 5. *მათ. სტ. (ამორჩევის) ელემენტი; 7. მან. მომს. მოთხოვნა; Δ arriving* - შემოსული მოთხოვნა; **defect-free** - უდეფექტო ნაწარმი; **depreciation**

- ცვეთის დარიცხვის ერთეული; ამორტიზაციის ერთეული; **marginal** - სპარდუქციის ზღვრული ერთეული (რომელიც საბაზრო ფასს განსაზღვრავს); **priority** - მას. მომს. პრიორიტეტული მოთხოვნა; **production** ~ 1. წარმოების ერთეული; წარმოება; 2. საწარმოო კომპლექსი; 3. სპარდუქციის (ზომის) ერთეული; **prototype** - ლიცენზ. 1. პროტოტიპი; 2. საცდელი ნიმუში; **ranch** - რანჩო; **spending** - მოხმარების საგნების ერთეული (ოქაბი ან პიროვნებათა გვერდი, რომლებსაც საერთო ხარჯი აქვთ); **trading** - საბირჟ. მინიმალური გასაყიდი ერთეული (მაგ., ფასიანი ქაღალდებისა); **work** - შრომადღე

unitary ['ju:nitri] 1. ერთიანი; ერთეულად გამოყენებული; ერთეულად მიღებული; 2. უნიტარული, გაერთიანების ტენდენციის მქონე

unite [ju:'noit] 1. შეერთება; 2. გაერთიანება; გაერთმთლიანება

unitization ['ju:nitizɔ:ʃn] ამერ. ერთობლივი ფლობა, ერთობლივი საყუთრება (საეკპრო კომპანიისა, რომელშიც ყოველი უნივერსალის ან მალაზიის განყოფილება შესყიდვის ავტონომიით სარგებლობს)

unit trust ['ju:nit 'trast] ბრიტ. ერთობლივი ტრასტი (ბრიტანეთში — მკირე ინვესტირების ერთობლივი თანხის შემკრები ორგანიზაცია, რომელიც ამ თანხას ინვესტირებს პროფესიონალი მენეჯმენტური კომპანიის მეშვეობით)

Universal Product Code უნივერსალური საეკპრო კოდი აბრ. **UPC**. აბრ. უსკი

Universe ['ju:nivɜ:s] 1. ერთობლიობა (ობიექტებისა, ელემენტებისა და მისთ.); ასოციაციების ერთობლიობა; გენერალური ერთობლიობა; 2. სფერო; უბანი, უნივერსალური სიშრავლე; 3. გენერალური ერთობლიობა.

Δ - of discourse საგნობრივი უბანი (მაგ., კომპიუტერული ცოდნის ბაზაში)

univocacy ['ju:nivəʊkəsi] მათემ. ცალსახობა; ერთყერძობა

univocal [ju:'ni'vəʊkl] მათემ. ცალსახა (მაგ. დამოყიდებულების შესახებ); ერთყერძო

unjudicial [ˌʌndʒu:'dɪʃəl] 1 არასამართლებრივი გზით განხორციელებული (მაგ., თვითგასამართლება); 2. სასამართლოს ავლით ქმედება.

unjust [ˌʌn'dʒʌst] არასამართლიანი; არაკანონიერი; არასამართლებრივი.

unlade [ˌʌn'leɪd] განტვირთვა; განთავისუფლება; ჩამოტვირთვა

unlabeled [ˌʌn'leɪbd] მოუნიშნავი; მოუქდევი

unlaw [ˌʌn'lo:z] 1. სამართალდარღვევა; 2. შოტლ. ფულადი ჯარიმა.

unlawful [ˌʌn'lo:z] 1. არაკანონიერი; აკრძალული; კანონსაწინააღმდეგო; 2. ქორწინების გარეშე; 3. არასწორი.

unlicensed [ˌʌn'laɪsɪnst] 1 ულიცენზიო; 2. უნებართვო; არალიცენზირებული.

unlike [ˌʌn'laɪk] 1. არაერთნაირი; სხვადასხვა (მაგ., საქონელი ერთი პარტიდან); 2. სხვადასხვაგვარი, სხვადასხვა სახის(ა)

unlikely [ˌʌn'laɪkli] არასარწმუნო; დაუჭერებელი; არააღბათური

unlimited [ʌn'li:mɪtɪd] განუსაზღვრელი; არალიმიტირებული

unlink [ʌn'li:nk] განრთვა; გათიშვა

unliquidated [ˌʌn'li:kwi:ɔ:ɪtɪd] 1. გადაუხდელი; არალიკვიდირებული; 2. შეუფასებელი; შეჭამებით დაუდგენელი

unlit [ʌn'lɪt] გაუნათებული; ბნელი

unload [ʌn'loʊd] 1. განტვირთვა; 2. ამოღება; მოხსნა, მოცილება; 3. კაპიტალის ამოღება [მოცილება] ბრუნვიდან

unlocking [ʌn'lɒkɪŋ] გახსნა; განბლოკირება, განთავისუფლება

unmake [ˌʌn'meɪk] 1. სამართლებრივი ნორმების შეცვლა; 2. დაშლა; ანუღირება; განქარება

unmanned [ˌʌn'mʌndɪd] ხელით უმართავი; ავტომატური

unmanufactured [ʌn'mʌnju:z'fæktʃərd] დაუმუშავებელი; ნედლი

unmarketable [ʌn'mɑ:kɪtəblɪ] ბაზრისთვის უვარგისი; გასაყიდად გამოუსადეგი; არალიკვიდური (მაგ., ფონდები)

unmarriagable [ʌn'mæ:ri:ʒəblɪ] საქორწინო ასაკმდეელი

unmarried [ʌn'mæ:ri:d] უცოლო, უცოლშვილო; გაუთხოვარი (ქალიშვილი ან ქალი)

unmatched [ʌn'mɒtʃt] შეუთანხმებელი; მოურგებელი; გაუთანაბრებელი; დაუპირისპირებელი (მაგ., ნიმუშები)

unmerchantable [ʌn'mɜ:ʃəntəblɪ] გასაყიდად უვარგისი; ბაზარზე გაუტანადი

unmortgaged [ˌʌn'mɔ:ɡɪdʒd] დაუგირავებელი

unnotified [ˌʌnnaʊtɪ'faɪd] 1. უწყებით გაუფრთხილებელი; 2. ცნობად მიუწოდებული.

UNO [ju:ˌnaɪ] (აბრ. **United Nation Organization-** დან) გაერო (გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია). აბრ. **Un.**; **UNO.** აბრ. გაერო

unobeyed [ʌnəbeɪd] განუხორციელებელი (დადგენილება); შეუსრულებელი (ბრძანება, ნორმა).

unobtainable [ˌʌnəb'teɪnəblɪ] მიუღწეველი; მიუღწეველი, ხელში ჩაუგდებელი

unoccupied [ʌn'ɔ:kɪpaɪd] დაუკავებელი (მაგ., მომსახურების არხი)

unopposed [ˌʌnə'pəʊzɪd] 1. წინააღმდეგა, რომლის მიმართ არც ერთი წინააღმდეგი არ ყოფილა; 2. სასამართლო პროცესი, რომელსაც მოწინააღმდეგეები არა ქყავს.

unpack [ʌn'pæk] განფუთვა; გახსნა

unpaid [ʌn'peɪd] დაუფარავი, გადაუხდელი (მაგ., ვალის შესახებ)

unpatented [ˌʌn'peɪntɪd] ლიცენზ. დაუპატენტებული (მაგ., ტექნიკური სიახლე)

unplaced [ˌʌn'pleɪst] გაუყიდავი (მაგ., საქონელი); დაუბანდავი (მაგ., სესხი)

unplanned [ʌn'plænd] დაუგეგმავი; უგეგმო (მაგ., პროექტი, წამოწყება)

unpopular [ʌn'pɒpjʊlə] არაპოპულარული, უმოთხოვნილებო (მაგ., საქონელი)

unprecedented [ʌn'presɪdəntl] უპრეცედენტო - ის რასაც წინათ ადგილი არ ჰქონია.

unproductive [ˌʌnpɹə'dʌktɪv] არამწარმოებლური; არაპროდუქტიული, არამე- მოსავლიანი

unprofitable [ʌn'prɒfɪtəbl] არარენტაბელური; გამოუსადეგარი

unprotected [ˌʌnpɹə'tektɪd] გაუპროტესტებელი (თამაშების შესახებ)

unprovided [ˌʌnpɹə'vaɪdɪd] 1. არაუზრუნველყოფილი (მაგ., საკანონმდებლო ბაზით და მისთ.); 2. მოუმზადებელი; 3. გაუთვალისწინებელი (მაგ., ხარჯი)

unpurified [ˌʌn'pjʊrɪfaɪd] გაუსუფთავებელი, დაუსუფთავებელი

unqualified [ʌn'kwəlɪfaɪd] 1. მომზადების ანდრეო კვალიფიკაციის არმქონე; 2. პირობუბის დაუკმაყოფილებელი; 3. არაუფლებამოსილი; 4. უპირაზო.

unquantifiable [ˌʌnkwɒn'taɪəbl] დაუთვლელი, შეუფასებელი (ზარალი ან დანაკარგი)

unquoted [ˌʌn'kwɔʊtɪd] არაკოტირებული, (ფასის) კურსგამოუცხადებელი

unrated [ˌʌn'reɪtɪd] 1. (ადგილობრივად) დაუბეგრავი; 2. უკატეგორიო, უკლასო; კატეგორიას (ან კლასს) მიუკუთვნებელი

unrealizable [ˌʌnrɪə'lɪzəbl] 1. არარეალიზებადი; 2. განუხორციელებელი

unreceipted [ˌʌnrɪ'si:ptɪd] (საბუთის მიღებაზე) ხელმოუწერიელი

unreceivable [ˌʌnrɪ'si:vəbəl] (მისაღებად) უვარგისი; გასაყიდად უვარგისი

unredeemed [ˌʌnrɪ'di:md] დაუფარავი; ამოუსყიდავი

unreliable [ˌʌnrɪ'lɪəbəl] არასანდო; არასაიმედო (ფაქტი, საბუთი).

unrequited [ˌʌnrɪ'kwɪtɪd] გადაუხდელი; არაკომპენსირებული; აუნაზღაურებელი (მაგ., გიჟი).

unreserved confidence [ʌnrɪ'zɜ:v d kənfaɪdəns] სრული ნდობა.

unsafe [ʌn'seɪf] 1. განაჩენი, რომელიც ვერ უძლებს სამართლებრივ გადახედვას და შეიძლება ანულირებულ იქნას სააქლაციო სასამართლოს მიერ; 2. არასაიმედო, საშიში; 3. რისიკიანი; სარისკო

unsal(e)able [ʌn'seɪəbəl] შემოუსავლიანი, ხარჯიანი; გაუსყიდავი, ჩაწოლილი (მაგ., საქონლის შესახებ)

unseat [ʌn'si:t] თანამდებობაზე განმეორებით არ არჩევა (განს., პარლამენტში მეორე ვადით).

unship [ʌn'shɪp] 1. (გემის) განტვირთვა, (გემიდან) გადმოტვირთვა; 2. (მგზავრების) გადმოსხმა

unskilled [ˌʌn'skɪld] არაკვალიფიცირებული (თანამშრომელი)

unsolved [ʌn'sɔlvd] გაუხსნელი (დანაშაული).

unsound [ʌn'saʊnd] არაკეთილხარისხოვანი; უხარისხო

unsoundless [ˌʌnˈsaʊndlɪs] 1. დაუსაბუთებლობა; საფუძველს მოკლებულობა; 2. დეფექტი; 3. არანორმალურობა; ფსიქიკურად გაუთანასწორებლობა; 4. გადახდის უუნარობა.

unsound person(s) [ˌʌnˈsaʊnˈpɜːsn(z)] შეურაცხალი ადამიან(ებ)ი.

unstable [ˌʌnˈsteɪbl] არამდგრადი (მაგ., ფასი, კურსი); ცვლადი

unstatutable [ˌʌnˈstætʃʌtəbəl] უსტატუსო; ნორმატიული აქტით გაუთვალისწინებელი.

unstock [ˌʌnˈstɑːk] 1. მარაგის ამოწურვა; 2. ხალხისაგან დაცლა

unsuccessful [ˌʌnsəkˈsesfʊl] უშედეგო; ფუჭი

unsworn [ˌʌnˈswɔːn] ფიცის დაუდებლად შესრულებული.

untenantable [ˌʌnˈtenəntəbəl] დაგირავებისათვის უვარგისი

untenderable [ˌʌnˈtendərəbəl] ჩასაბარებლად უვარგისი (ცული ხარისხის საქონლის შესახებ)

untested [ˌʌnˈtestɪd] გამოუცდელი; შეუმოწმებელი (მაგ., ხერხი, მეთოდი)

untrue [ˌʌnˈtruː] 1. არასწორი; არაქვემდარიტი; 2. შეუსაბამო; 3. არაპატიოსანი (მაგ. ხერხი, მეთოდი)

unusable [ˌʌnˈjuːzəbəl] გამოუსადეგი, გამოუყენებელი

unthrifty [ˌʌnˈθrɪftɪ] 1. არაეკონომიური; უყიარათო; მხარჯავი; 2. ცუდად მოვილილი, ავადმოყფი (მაგ., საქონლის თაობაზე)

untie [ˌʌnˈtaɪ] განთავისუფლება (დათქმისაგან, შეთანხმებისაგან); გახსნა.

untrammel(ed) [ˌʌnˈtræmld] შეუზღუდავი; დაუბრკოლებელი

untransfer(able) [ˌʌntrænsˈfɜːrəbəl] გადაცემის უფლების გარეშე; გადაუზიდავი, გადაუტანადი

unvalued [ˌʌnˈvæljuːd] შეუფასებელი. Δ - shares ნომინალური ღირებულების არშკონეაქციები

unvaried [ˌʌnˈveəriəd] უცვლელი; მუდმივი

unwarranted [ˌʌnˈwærəntɪd] 1. არაგარანტირებული; 2. დაუსაბუთებელი; გაუმართლებელი

unwisdom [ˌʌnˈwɪzdəm] უგუნერობა; უჭკუობა; სიბრძნე

unwitting [ˌʌnˈwɪtɪŋ] 1. ძალაუერბური; შემთხვევითი (ქმედება და სხვ.), წინასწარგანსრახვის გარეშე; 2. (უაქტის) არცოდნით ჩადენილი

unworkable [ˌʌnˈwɜːkəbəl] 1. არამუშაუნარიანი; 2. სამუშაოდ უვარგისი

U.P.C [ˈjuːˈpiːˈsiː] (აბრ. Universal Product Coging-დან) პროდუქციის უნივერსალური კოდირების სისტემა. აბრ. პუკსა

up-and-up (the) [ˈʌpəndʌp] ამერ. ყარგ., ქართ. ხლენ. ჩარჩო; „კანონიერი“

(ქურდი; ჩარჩოში; ჩარჩოიანი *(ქურდული კანონებისა და ტრადიციების ერთგულება. რუსული Бор в законе; Бор в рамке* კალკი „რამკა“, „რამკიანი“).

upcoming [ˈʌp.kʌmɪŋ] შემომავალი, მალე მისაღები; მალე შემესები; სავარაუდო მოგების დროის მალე დადგომა

update [ˈʌpdeɪt] 1. კორექტირება; განახლება; 2 . გაუმჯობესება; მოდერნიზება; 3.(საბუთის) განახლებული მონაცემები

updating [ˌʌpˈdeɪtɪŋ] 1. განახლება; ახალი მონაცემებით შეცვლა, კორექტირება (დაგროვებული მონაცემებისა); 2. მოდერნიზაცია, გაუმჯობესება

up for it [ʌpfrɪ:t] ლონდ. სლენ. 1 ახირება (კარგი დროის ტარების სურვილი); 2. ქართ. ჟარგ. ხურუშტი; „ზოში“ (ბიზნესში, ხშირად სარისკო წამოწყება).

up-front [ˌʌpˈfrʌnt] საუბ. 1. ხარჭი; გასავალი; 2. გარკვეული; ნამდვილი; 3. აენსი

upgradable [ˈʌpgreɪdɪbl] 1. გაფართოებადი (მაგ., ფუნქციური შესაძლებლობის მიხედვით); 2. ხარისხით გაუმჯობესებადი

upgrade [ˈʌpɡreɪd] 1. ამაღლება; გაუმჯობესება; 2. (პროდუქციის) ხარისხის ამაღლება; 3. მაღალ კატეგორიაზე გადაყვანა; 4. (გამოთვლითი) შესაძლებლობების მიღწევა; 5. (გამოთვლითი ან საწარმოო) შესაძლებლობების მიღწევის საშუალებანი; 6. დაბალი ხარისხის პროდუქტის მაღალ ფასებში გაყიდვა

upheaval [ʌpˈni:vəl] ძვრა; ასვლა; გარდაქმნა

uphold [ʌpˈhəʊld] 1. დაცვა; მხარდაჭერა; 2. დამტკიცება; მტკიცება; 3. რაიმეს შენარჩუნება; 4. დახმარების გაწევა; 5. მოყოლა; მიდევნა.

upkeep [ʌpki:p] 1. შეკეთება; მოვლა; მომსახურება; 2. (ვინმეს) რჩენა; 3. შენახვა; შენარჩუნება; 4. შენახვის ღირებულება

upload throttle [ʌnlaʊd θrɔt] 1. ჩატვირთვის მართვა (ლოკალური ფაილიდან მთავარ კომპიუტერში მონაცემთა გადაგზავნის მართვის პროცედურა); 2. (ეკონომიკურ) მონაცემთა ჩატვირთვის ოქმი [პროტოკოლი, წესების სისტემა]

up-market [ʌpˈmɑ:kɪt] ძვირადღირებული საქონლის სექცია (მაგ, სუპერმარკეტში)

upper-income [ˈʌpə:ɪŋkəʊm] მაღალხელფასიანი, მაღალშემოსავლიანი

uppity [ˈʌpɪtɪ] ამერ. თაყსი; მოხალადე; მომადესრებელი; უცერქოხი.

upright [ˈʌpraɪt] სამართლიანი (მაგ., მოსამართლე); პატიოსანი.

uproot [ˈʌpru:t] 1. ხაცხორებელი ადგილიდან ძალით გადასახლება; 2. ამოსრკევა.

ups-and-down [ˈʌpsɛn,daʊn] აღმასვლები და ჩავარდნები (წარმოებაში, ბიზნესში)

upscale [ʌpˈskeɪl] პრესტიჟული; სტატუსით მაღლა (მდგომი)

upsurge [ˈʌpsɜ:dʒ] ზრდა; ამაღლება; სწრაფი აღმასვლა

upswing [ˈʌpswɪŋ] 1. ამაღლება; ზრდა (მაგ., ფასებისა, ფასიანი ქაღალდის კურსისა); 2. გამოცოცხლების ტენდენცია (ბაზარზე); ეკონომიკური აქტიურობის გაფართოება; ეკონომიკის გაუმჯობესება; სამეურნეო კონიუნქტურის გაუმჯობესება

uptake ['ʌptɪk] 1. შთანთქმა; მოხმარება; 2. კავშირგაბმული არხი

up the steps [ˌʌpðə'steps] ამერ. ჟარგ. სასამართლოს წინაშე (წარდგენის თაობაზე).

uptight ['ʌptɔɪt; ʌp'tɔɪt] 1. უქონელი; 2. ფინანსურად გაპირვებული;

3. შეზღუდული (ქმედებაში); 4. გაბოროტებული.

uptime ['ʌptɔɪm] მუშაუნარიანობის პერიოდი (მაგ., მოწყობილობისა, მანქანისა, კომპლექსისა); ნორმალური ფუნქციონირების (კალენდარული) დრო

up-to-date [ˌʌptə'deɪt] თანამედროვე; უახლესი (მაგ., მოდელის შესახებ)

uptrend ['ʌptrend] ამაღლების ტენდენცია; (ტემპის) ზრდის ტენდენცია

upturn [ʌp'tɜ:n] (ეკონომიკური მდგომარეობის) გაუმჯობესება; (სამეურნეო კონუნქტურის) ამაღლება

upvalue [ʌp'vælju:] ღირებულების ამაღლება

upward ['ʌpwɑ:d] აღმავალი. Δ - (s) of მეტი; მალა; უფრო

urban ['ɜ:bən] ქალაქის(ა); საქალაქო

urbanitas ლათ. („ურბანიტას“): ქალაქელობა; განათლებულობა; დახვეწილობა.

urge [ɜ:dʒ] 1. მისწრაფება; 2. გაკეთების იძულება; 3. ჩაგონება; 4. (ჩვენების) გადათქმის იძულება; 5. ცნობება; 6. თავის მობეზრება.

urgency ['ɜ:dʒənʃi] 1. სისწრაფე; (საქმის) გადაუდებლობა; 2. უკიდურესი აუცილებლობა; 3. დაეინებულობა

urine ['jʊərɪn] შარდი; **urine test** შარდის ანალიზი, რომელსაც ატარებენ მასში ნარკოტიკის ან ალკოჰოლის შემცველობის თაობაზე. (

U.S. ['ju:'es] (აბრ. United States of America-დან) აშშ; იხ. სინ. U.S.A.

U.S.A. ['ju:'eseɪ] (აბრ.) იხ. U.S.

usable ['ju:zəbl] 1. გამოყენებადი; ხმარებადი; 2. პრაქტიკული; ხელსაყრელი

usage ['ju:zɪdʒ] 1. მოხმარება; 2. გამოყენება; 3. ჩვევა; 4. იურ. ვაჭრული ჩვევა; კომერციული პრაქტიკა; უხანცია

usage cycle ['ju:zɪdʒ 'saɪkl] ხანგამძლეობა; გამოყენების ხანგრძლივობა (მაგ., საგნისა, საქონლისა)

usage pattern ['ju:zɪdʒ pætɪn] გამოყენების განსაკუთრებულობა

usance ['ju:zəns] თამასუქის გასანაღლებლად ჩვევით (ტენდენციით) დადგენლი ვადა

USD ['ju:'esdi:] (აბრ. United State Dollar-დან) აშშ-ის დოლარი

use [ju:s] 1. გამოყენება, ხმარება; სარგებლობა; 2. სარგებელი, სარგებლობა; ხეირო; 3. მიზანი; დანიშნულება (მაგ., წესის, ინსტრუმენტის და სხვასთან მიმართებაში); 4. სარგებლობის უფლება; 5. სარგებლობის უნარიანობა; 6. საყუთარი ინტერესები-

სათვის გამოყენება. **Δ** ~ **in common** ერთობლივი გამოყენება (მაგ., წარმოების სამუ-
ალებებისა); **to be in** ~ ხმარებაში ყოფნა (მაგ., საგნისა, საქონლისა); **to be out of** ~ ხმა-
რებიდან ამოღება (მაგ., დაქვლებების გამო, გამოყენების ვადის გასვლასთან დაკავში-
რებით და სხვ.) ~ **up** დახარჯვა (მაგ., მარაგისა); **commercial** ~ კომერციული გამოყე-
ნება: **land** ~ მიწათსარგებლობა; **residential** ~ საყოფაცხოვრებო გამოყენება (მაგ.,
ცხელი წყლისა)

used [ju:zd] გამოყენებული; ნამუშეარი (მექანიზმი, მანქანა და მისთ.); გაცვეთილი
used-up ['ju:zd'ʌp] ამერ. მთლიანად განხილული (საკითხი, მეთოდი და მისთ.)

useful ['ju:sʌfʌl] 1. სასარგებლო; გამოსადეგი; 2. (გამოსაყენებლად) მოხერხებული
(მაგ., მეთოდის შესახებ); **Δ** ~ **life** ხანგაძლეობა (მაგ., მანქანისა, მოწყობილობისა);
გამოსადეგობის ვადა; ~ **work** სასარგებლო მუშაობა (მაგ., მოწყობილობისა)

useless ['ju:sʌls] უსარგებლო; გამოუყენებელი

use-many ['ju:s,mæni] საუბ. პროცენტები

user ['ju:zə] 1. მომხმარებელი; (მაგ., საქონლის, კომპიუტერული პროგრამისა და ა.
შ.) 2. კაეშ. აბონენტი; 3. (რაიმეთი) სარგებლობის უფლება; 4.. გამოყენება (უფლებისა ან
საგნისა); 5. სმერ. სლენ. ნარკომანი; 6. შობადობის რეგულირების მეთოდის გამოყენე-
ბელი პირი; **Δ** **ad hoc** ~ იშვიათი (ეპიზოდური) მომხმარებელი; **final** - საბოლოო მომხ-
მარებელი; **first-time** - ახალი მომხმარებელი (რომელიც სისტემაში ჯერ კიდევ რეგისტ-
რაცია გაუვლელია); **household** ~ ამერ. საყოფაცხოვრებო (საგნების) მომხმარებელი

usercode ['ju:zə,kəʊd] ავტოკოდი; კომპიუტერის მომხმარებლის კოდი

usercoder ['ju:zə,kəʊdɔ] ტრანსლატორი ავტოკოდიდან

user-directed ['ju:zə'daɪrɛktɪd] მომხმარებლით მართული (მაგ., სისტემა)

userid ['ju:zəɪd] მომხმარებლის იდენტიფიკატორი

userkit ['ju:zəkɪt] სამომხმარებლო საშუალება (მაგ., საინტერფეისო ნაკრები
პერსონალური კომპიუტერ(ებ)ის ან/და ტერმინალების)

user-oriented ['ju:zə,a'ɔɪrɪntɪd] მომხმარებელზე ორიენტირებული; სამომხმა-
რებლო

user-written ['ju:zə,wɪɪtɪn] მომხმარებლის მიერ დაწერილი (პროგრამის შესახებ)

usher [ʌʃə] 1. პირი, რომელიც იცავს სასამართლოს დარბაზში შესასე-
ლელ კარს; კარისკაცი. იშვ. შვეიცარი; 2. გაცილება; კარში შეყვანა.

usucapion ['ju:zə'kæɪpɪn] იურ. უზუკაპია (საკუთრების უფლება ფლობის ხან-
და ზმის შედეგად). სინ. უზუკაპია

usucapt ['ju:zə'kæɪpt] იურ. უზუკაპტი-ი (საკუთრების უფლების მიღება ფლობის
ხანდა ზმის გამო)

usucaption იხ. **usucapion**

usufruct ['ju:zʌ'frʌkt] უზუფრუქტი (სხვის საკუთრებითა და მისგან მონაგებით
სარგებლობა)

usufructuary ['ju:zʌ'frʌktʃəri] უზუფრუქტით უფლებამოსილი პიროვნება (იხ.
usufruct)

usurer ['ju:z(ə)rə] მევახშე. იხ. სინ. loan shark

usurious [ju:'zjʊəriəs] მევახშური

usurp [ju:'zɜ:p] სხვის უფლების მითვისება და გამოყენება; უზურპი.

usurpation [ju:'zɜ:'peɪʃn] უზურპაცია; სხვისი უფლების მითვისებისა და გამოყენების ფაქტი.

usury ['ju:ʒəri] 1. მევახშეობა; მევახშური პროცენტი; 2. 'სუამეჯი.

U.T. [ju:'tu:] (აბრ. usual terms-დან) ჩვეულებრივი პირობები

utilitarian [ju:,tɪl'ɪtəriən] უტილიტური; გამოყენებითი

utility [ju:'tɪlɪtɪ] 1. სარგებლობა; პრაქტიკულობა; 2. სარგებლიანობა (პატენტუნარიანობის კრიტერიუმში) 3. ხელსაყრელობა; რენტაბელობა; 4. დაპრ. მომსახურე პროგრამა; პროფ. უტილიტი; 5. მათემ. სარგებლიანობის ფუნქცია; 6. pl. საზოგადოებრივი სარგებლობის საწარმო; 7. pl. კომუნალური მომსახურებები; 8 უნივერსალური; საერთო სარგებლობისა; 9. დაფი; დაბალი ხარისხის(ა); 10. pl. აქციები და ობლიგაციები. Δ as-is - საწყისი სარგებლიანობა (პროგრამული უზრუნველყოფის ხარისხის მახასიათებელი); computer-business - კომპიუტერის გამოყენება კომერციული ოპერაციებისათვის; information - ies საერთო სარგებლობის საინფორმაციო საშუალებები; possession - პროდუქტის (ან მომსახურების ფორმით) მიღებული სარგებლობა; quantitative - მათემ. რაოდენობითი სარგებლიანობა; total - საერთო სარგებლიანობა

utility model [ju:'tɪlɪtɪ 'məʊdl] პატენტ. სასარგებლო. მოდელი.

utility patent [ju:'tɪlɪtɪ 'peɪtnt] პატენტ. 1. ამერ. გამოგონების პატენტი; 2. სასარგებლო მოდელის პატენტი.

utility-type [ju:'tɪlɪtɪ 'təɪp] უნივერსალური, საერთო სარგებლობისა; მრავალფუნქციური დანიშნულებისა

utility vehicle [ju:'tɪlɪtɪ 'vɪ:kɪl] საშუალო კლასის ავტომობილი

utilization [ju:'tɔɪzɪʃn] 1. გამოყენება; უტილიზაცია; ხმარება; 2. გამოყენების კოეფიციენტი; დატვირთვა; Δ ~ of budget ბიუჯეტის გამოყენება; ~ of cash არსებული თანხის გამოყენება capacity - წარმ.1. საწარმოო სიმძლავრეების გამოყენება; 2. საწარმოო სიმძლავრეების გამოყენების კოეფიციენტი; machine - წარმ. მოწყობილობის დატვირთვა; მოწყობილობის გამოყენების კოეფიციენტი; waste - (წარმოების) ნარჩენების გამოყენება

utilize ['ju:'tɪlaɪz] გამოყენება; უტილიზება

ut infra ლათ. („უტ ინფრა“): „როგორც ქვემოთაა ჩანაჩნება“ („ერდიიულა დოკუმენტებში“)

uti possidentis ლათ. („უტი პოსიდენტის“): „არსებული მდგომარეობის შენარჩუნების პრინციპი“ (განს., ტერიტორიების მიმართ).

uti sentio, ita dico ლათ. („უტი სენციო, იტა დიკო“): „როგორც ვგრძნობ, ისე ვამბობ“.

utmost ['ʌtmoʊst] ზღვრული; ბოლო; ზღვარი; ყველაზე კიდურა. **Δ to the** ~ მაქსიმალურად; ზღვრულად; უმაღლეს ხარისხში

ut populus, sic sacerdos ლათ. („უტ პოპულუს სიკ საცერდოს“): „როგორცაა ერს, ისეთივეა ბერი“

ut supra ლათ. („უტ სოპრა“): „როგორც 'სემით ითქვა“

utter ['ʌtə] 1 ჩამოყალიბება; სიტყვებით გამოხატვა; 2. გაყალბებული დოკუმენტის გამოყენება დანაშაულებრივი მიზნით. 3. სრული, აბსოლუტური; 4. კატეგორიული; უსიტყვო; 5. ფინან. ბრუნვაში გაშვება (განსაკუთრებით ყალბი ფულისა); 6. იშვ. გაყიდვა. **Δ ~ refusal** საბოლოო (კატეგორიული) უარი; ~ **ruin** სრული გაყატრება

uttermost ['ʌtə'moʊst] იხ. **utmost**.

U.U.R. ['ju:'ju:'ɑ:] (აბრ. **under usual reserve**-დან) ჩვეულებრივი შესწორება, დამატებითი შენიშვნა

Uw; uw; U/W; u/w [ju:'dʌblju:] (აბრ. **underwiter**-დან) 1. დამზღვევი; 2. გარანტი; ანდერრაიტერი

uxor ლათ. („უქსორ“): „კანონიერი ცოლი“.

V,v

V, v [vi:] 1 **v**-სებრი; **V**-ს მავგარი; 2. (აბრ. — **value**-დან) ფასი; ფასეულობა; სიდიდე; 3. იხ. **voltage**; 4. იხ. **volume 2**, 2. *ახ. versus*; 5. ლათ. (**via**-დან) გზით; მიემყუობით; 6. ლათ. (**vide**-დან იხ. ლათ.)

v. აბრ. 1. (**vessel**-დან) გემი; ხომალდი; 2. (**volume**-დან) ა) მოცულობა; ბ) ტომი აბრ. ტ.

V.A. ['vi:,ei] (აბრ. **value analysis**-დან) ფასების ანალიზი. აბრ. ფ.ა.

vac. (აბრ.) იხ. **vacant**

vacancy ['veikənsi] 1. ვაკანსია, დაუკავებელი თანამდებობა; 2. თავისუფალი შენობა; გასაქირავებელი შენობა

vacant ['veikənt] 1. თავისუფალი, ვაკანტური; 2. გამოუყენებელი (მაგ., მიწის ნაკვეთის შესახებ)

vacate [və'keɪt] 1. განთავისუფლება (მაგ., თანამდებობიდან), წასვლა; 2. მიტოვება; დატოვება; 3. შეცვლა; ანულირება

vacation [vəkeɪʃn] 1 ამერ. პერიოდი, როდესაც არ მუშაობენ; არდადეგები; 2. ამერ. ჟარგ. ციხეში ჯდომა; 3. (იწ) გათავისუფლება.

vacuum horrendum ლათ. („უაკუუმ ჰორენდუმ“): „საშიში სივრცე“; საშიშელების მომასწავებელი სივრცე.

vagabond ['vægəbɒnd] მანანწალა; უსახლკარო.

vagrant ['veɪgrənt] 1. მაწანწალა, უსახლკარო; მიუსაფარი; 2. გაუქრეველი პროფესიის ადამიანი; 3. (საეითხიდან) გადახრა; არასტაბილურობა (მსჯელობაში). *სინ.* **vag.**

valentine ['vælɪntaɪn] *ამერ.* *სლენ.* ცული მუშაობისათვის ან სტუდენტის სწავლაში წარმატებლობისათვის დათხოვნის უწყება.

valid ['vælɪd] 1. მოკმედი; ძალაში შესული; ნამდვილი; ძალის მქონე, კანონიერი; 2. დასაბუთებული, საფუძვლიანი, სარწმუნო; ეფექტური.

validate ['vælɪdeɪt] 1. დამტკიცება; რატიფიცირება; 2. სისწორის შემოწმება; კემპარიტების შემოწმება

validation ['vælɪdeɪʃn] 1. (იურიდიული) ძალის მინიჭება, ლეგალიზაცია; 2. რატიფიკაცია; დამტკიცება.

validity ['vælɪdɪti] 1. კანონიერება; 2. დასაბუთებულობა; 3. სისწორე; 4. სამართლიანობა.

valorization ['vælɔrɪ'zeɪʃn] 1. ფასის დადგენა (მაგ., სახელმწიფო ორგანოს სანქციით); 2. (რე)ვალორიზაცია, რევალუაცია; (ვალუტის) ფასეულობის რევალირება (ა. ლონისძიებები, რომლებიც ხელოვნურად ზრდიან საქონლის ფასებს, ასეთი საქონლის წარმოების მოცულობის შემცირების გზით; ბ. ქალაქის ფულის ეურსის ასაწვეად ხელოვნურად ჩატარებული ლონისძიებები)

valuable ['væljuəbəl] 1. ფასის მქონე, ფასიანი; 2. pl. ფასეულობები; ძვირფასეულობა; 3. სასარგებლო; მთავარი, ფასეული; 4. შეფასებადი; 5. სამარწველო (მადანი)

valuation ['væljuəʃn] 1. შეფასება; ფასის დადგენა; ტაქსაცია; 2. ნორმირება; 3. ნორმა. **Δ** ~ **at market prices** ღირებულების განსაზღვრა საბაზრო ფასების მიხედვით; **Δ** ~ **of risk** რისკის შეფასება; **insurance** - სადაზღვევო შეფასება; **pecuniary** - ფულადი შეფასება

valuator ['vælju:ətɔ] 1. შემფასებელი (პირი); 2. დაპრ. რიცხვითი შეტანა (პროცედურა); 3. „ვალუატორის“ ტიპის ლოგოეური შემტანი (აქტომატური) მოწყობილობა

value ['vælju:] 1. ღირებულება; 2. ფასი; ფასეულობა; 3. შეფასება; დაფასება; 4. ფინან. ვალუტა; თამასუქის თანხა; ტრატის თანხა; (თამასუქის თანხის) ეკვივალენტი; ტრატის წარდგენა; 5. სიდიდე; მნიშვნელობა. **Δ** **to possess the** - მათემ. მნიშვნელობის მიღება; **Δ** - **advanced** ავანსირებული ღირებულება; - **at installation** ღირებულება მონტაჟის დამთავრების მომენტში; - **c.i.f.** ფასეულობა „სიფ“-ის ფასით; **ინ.** **C. I. F.-f.o.b.** ფასეულობა „ფობ“-ის ფასით; **ინ.** **f.o.b.** - **in use** მოხმარების ღირებულება; - **received** „ეკვივალენტი მიღებულია“ (ფრაზა ტრატის ტექსტში); - **of commodity** საქონლის ღირებულება; - **of currency** ვალუტის ღირებულება; **actual** - 1. ნამდვილი ღირებულება; 2. ფაქტიური მაჩვენებელი; **asset** - ამერ. ნომინალური ღირებულება (საინვესტიკო კომპანიის) აქტივებისა; **cost** - 1. თვითღირებულება; 2. ხარჯების ღირებულება; 3. ხარჯის სიდიდე; 4. საწყისი ღირებულება; **back** - პროფ. პროგრამული ტრიუკი (ერთ-ერთი ქვეყრული მეთოდი); **initial** - 1. საწყისი მნიშვნელობა; 2. pl. საწყისი მონაცემები; **საიი** - სესხის ღირებულება; **lower** - თამ თეორ. ეკ. ქვედა ფასი; **rating** - ნომინალური მნიშვნელობა; ნომინალი; **set** - მოცემული მნიშვნელობა; მოცემული სიდიდე; დადგენილი სიდიდე; **time** - დროის ნორმა; **upper** - თამ თეორ. ეკ. ზედა ფასი

value added tax ['vælju:ædid tæx] დამატებული (ან ფასნამატი) ღირებულების გადასახადი (ემატება საქონლის ღირებულებას. შემოტანილია 1973 წ.-დან დიდი ბრიტანეთის „საერთო ევროპულ ბაზარში“ შესვლასთან დაკავშირებით. ამ გადასახადმა შეცვალა ყიდვის გადასახადი. იხ. **purchase tax**). აბრ. **VAT**. აბრ. **ღღგი**; **ღღგი**

valued ['vælju:d] 1. ფასიანი; (ღირებულებით) შეფასებული; მაღალი შეფასება მიღებული; 2. დადგენილი (ან გაცხადებული) ღირებულების(ა) (მაგ., პოლისის შესახებ). **Δ** ~ **opinion** შეფასებული შეხედულება.

valuer ['vælju:ə] შემფასებელი; ექსპერტი.

vampire ['væmpɪə] ხაუბ. ხისხლისმსმელი (იტყვიან გამოსძალველ სუ. მკვებ-შესე).

van [væn] 1. ხახიქანდო ანუ ხატვირთო ვაგონი; 2. ცხხის კამერა; 3. ყურგანი.

valuta [və'ljʊ:tə] (იტალ. — ფასი; ღირებულება) ვალუტა (იხ. აგრეთვე **currency**)

vamoose [væ'mu:s] სლენ. წასვლა; გაქცევა (გაყოტრების შემდეგ)

vanish ['væniʃ] 1. მათემ. გაჩაღლება; ნულად ქცევა; ნულოვანი მნიშვნელობის მიღება; ნულისკენ მისწრაფება; 2. მოსპობა, განქარება

varia ლათ. ("ვარია") pl. სხვადასხვა; ცვლადი; ცვალებადი; არამდგრადი.

variability [ˌvɛriə'bɪləti] ცვალებადობა, არამუდმიეობა; **Δ** ~ **of demand** მოთხოვნათა ცვალებადობა; **manufacturing** ~ საწარმოო პროცესის ცვალებადობა; **price** ~ ფასის ცვალებადობა

variable ['vɛriəbl] 1. ცვალებადი (სიდიდე); 2. ცვალებადი, არამუდმიეი; 3. რაოდენობრივი ნიშანი. **Δ to omit** ~ ცვლადის გაუთვალისწინებლობა. **artificial** ~ თამთორ. ეკ. ხელოვნური ცვლადი; **claim amount** ~ საჩივლის ცვლადი სიდიდე; **concominant** ~ თანამდევი ცვლადი; **free** ~ თავისუფალი ცვლადი; **monetary** ~ ფულის ფაქტორი; **outgoing** ~ (ამოხსნის პროცესიდან) მოცილებული ცვლადი; **social** ~ სოციალური ფაქტორი; **system** ~ სისტემის პარამეტრი; **tax** ~ სავად. გადასახადის მახასიათებელი ცვლადი; **transaction** ~ ს გარიგების მახასიათებელი ცვლადი

variance ['vɛriəns] 1. გადახრა (მაგ., ნორმიდან, ნორმატიული აქტის პუნქტიდან); სხვაობა; შეუსაბამობა; 2. სტატ. დისპერსია; საშუალო გადახრა; 3. სტატ. გა(ნ)ბნევა; **Δ** ~ **of trend** ტრენდის დისპერსია; **cost** ~ ნორმატიული დანახარჯიდან გადახრა; **delivery** ~ გეგმიური და ფაქტიური მიწოდების ვადებს შორის სხვაობა; **demand** ~ (მასალის) გეგმიურ მოხმარებასა და ფაქტიურ ხარჯს შორის სხვაობა; **exepense** ~ ფაქტიურ და ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებულ დანახარჯებს შორის სხვაობა; **price** ~ კომერც. ფასცვალებადობა; ნომინალური ფასიდან გადახრა (მზა პროდუქციის, ნედლეულის ან სამუშაო ძალის კორექტირებული ფასების გამო)

variant ['vɛriənt] 1. სახესხვაობა; ვარიანტი; 2. მოდიფიკაცია; ტიპი; სახე; 3. სხვადასხვა, (სხვა) ტიპისაგან განსხვავებული; 4. ვერსია (მაგ., კომპიუტერული პროგრამისა)

variate ['vɛri(e)ɪt] 1. შემთხვევითი სიდიდე; 2. ცვლილება; ცვალებადობა გადახრა; **Δ auxiliary** ~ დამატებითი შემთხვევითი სიდიდე; **standardized** ~ ნორმირებული შემთხვევითი სიდიდე

variation [ˌvɛrɪˈeɪʃn] 1. ცვალეზადობა, ცვლილება; 2. **variant** 1; 3. გადაზხრა (მაგ., ნორმალური რეჟიმიდან, ნომინალური სიდიდიდან); 4. რხევა; რწევა; 5. მათემ. ვარიაცია. **Δ** ~ **s with time** დროში ცვალეზადობა; **allowable** ~ დასაშვები გადაზხრა; **bounded** ~ შეზღუდული გადაზხრა; **cents** ~ (შედეგის ჭამის) გადაზხრა ცენტებში (ერთ დოლარამდე დამრგვალეზით); **saily** ~ დღელამური ცვალეზადობა (მაგ., მოთხოვნისა)

variety [ˈvɛəriəti] 1. სხვადასხვაობა; 2. მათემ. რიგი; სიმრავლე; 3. სახესხვაობა; სახეობა; სორტი; ნომენკლატურის სპექტრი; მოდიფიკაცია; 4. ამერ. საგალანტერეო მალზია; უნივერზალი; **Δ** ~ **of goods** ასორტიმენტის სხვადასხვაობა (მალზიაში)

variform [ˈvɛ(ə)rɪfɔ:m] სხვადასხვა ფორმის(ა); სხვადასხვა ხასის.

variorum [ˌvɛ(ə)rɪˈo:riəm] 1. (ნაბეჭდი) გამოცემა სხვადასხვა პირების კომენტარებით; 2. ერთი და იგივე ტექსტის შემცველი გამოცემა

varnish [ˈvɑ:nɪʃ] ნულოვანი მნიშვნელობის მიღება; ნულისკენ სწრაფვა

varnished car [ˈvɑ:nɪʃtkɑ:] ამერ. საუბ. 1. სამგზავრო ვაგონი (ვანსაკუთრებით საწოლი ვაგონი); 2. სამგზავრო ან სასწრაფო მატარებელი

varsity; **'varsity** [ˈvɑ:sɪti] შემოკლებული ყორნა **university**-დან. საუბ. 1. უნივერსიტეტი; 2. საუნივერსიტეტო; უნივერსიტეტის(ა)

vary [ˈvɛəri] 1. შეცვლა; ვარირება, ცვლილების შეტანა; 2. გადაზხრა, განსხვავება; ვარიანტი; 3. (მენიუს) მრავალსახეობა; ცვლილება.

varying [ˈvɛ(ə)rɪŋ] ცვალეზადი (სიდიდე); ცვლადი

VAT [væt] (აბრ.) იხ. **value added tax**

vault [vɔ:lt] (საბანკო) საცავი; რკინის სეიფი; მიწისქვეშა სარდაფი; ძვირფასებულობის შესანახი სარდაფი; საუნჯებელი; **Δ** **record** - დოკუმენტებისა და არქივების (შესანახი) საწყობი; **storage** - ფასეულობათა და დოკუმენტების საწყობი [საუნჯებელი]

V.C.R. [vi:sɪ:ə:] (აბრ. **video cassette recorder**-დან) ვიდეოკასეტი; აბრ. ვკი

V.D.T. [vi:di:'ti:] (აბრ. **visual display terminal**-დან) იხ. **display**; აბრ. დ.

VDU [ˈvi:di:'ju:] (აბრ. **visual display unit**-დან) კომპ. მეცნ. იხ. **display**; **V.D.T.**

vector [ˈvektɔ] 1. ვექტორი; 2. მიმართულება; გეზი; 3. ინფექციის გადამტანი; **Δ** **consumption** ~ მოზხარების ვექტორი; **demand** ~ მოთხოვნ(ებ)ის ვექტორი; **equilibrium price** ~ წონასწორული ფასების ვექტორი; **excess demand** ~ ჭარბი მოთხოვნილების ვექტორი; **null [zero]** ~ ნულოვანი ვექტორი

veep [vi:p] ამერ. საუბრ. იხ. **Vice-President**

veer [vi:] 1. მიმართულების შეცვლა; 2. შეხედულების შეცვლა (მაგ., შემოთავაზებულ წინადადებაზე, მეთოდზე)

vegetarian [vedʒɪˈtɛəriən] ვეგეტარიანელი (პირი, ვინც ხორცეულს არ მიირთმევს)

vehicle [ˈvi:kəl] 1. გადასახიდი საშუალეზა; სატრანსპორტო საშუალეზა; ავტომობილი; 2. pl. ავტოტრანსპორტი; 3. pl. სატრანსპორტო საშუალეზები; 4. ინგლ. სატრანსპორტო მანქანათმშენებლობა (გემთმშენებლობის გარდა); 5. გადაზიდვა; ვადატანა; ტრანსპორტირება; **Δ** **motor** ~ ბრიტ. 1. pl. ავტომობილები; 2. საავტომობილო მრეწველობა

vein [veɪn] საბირჟ. ტენდენცია, განწყობა

velocity [viˈlæsɪti] 1. სიჩქარე; სისწრაფე; 2. ფულის ბრუნვალობა; Δ ~ of turnover (საშუალებათა) ბრუნვის სიჩქარე; income ~ შემოსავლებს ბრუნვის სიჩქარე [სისწრაფე]; price - ფასების ცვლილების სისწრაფე; transaction - გარიგების დადების სისწრაფე

velvet [velvɪt] სლენ. იოლი შემოსავალი, სპეკულაციური მოგება. Δ on - მოგებაში (ყოფნა)

vend [vɛnˈdi:] 1. იურ. გაყიდვა; ვაჭრობა (განსაკუთრებით ცალობით); 2. ბაზარი (რაიმე საქონლისა); 3. გასაღება; 4. განვითარება (აზრისა); განერცობა (შენედულებებისა); რეკლამირება (იდეისა)

vendee [vɛnˈdi:] მყიდველი

vender [ˈvɛndə] იბ. vendor

vendible [ˈvɛndəblɪ] 1. გასაყიდი საქონელი; 2. გასაყიდად ვარგისი

vending [vɛndɪŋ] 1. საეაქრო აეტრომატებით გაყიდვა; 2. იშვ. გაყიდვა, ვაჭრობა

vending machine [ˈvɛndɪŋ mɑːʃɪn] საეაქრო აეტრომატი

venditioni exponas ლათ. („ვენდიციონი ექსპონას“): სასამართლოს სააღმსრულებლო გადაწყვეტილება (მაგ., ქონების გაყიდვის შესახებ).

vendor [ˈvɛndə] 1. გამყიდველი; ვაჭარი; ცალობით მოვაჭრე; 2. (საქონლის მიმწოდებელი) საბითუმო ფირმა; Δ ~ analysis მიმწოდებლების შერჩევის პროცესი; - supported ხელშემწყობებისა და ბითუმად მოვაჭრეებით უზრუნველყოფილი (საქონლის შესახებ)

vendue [ˈvɛndju:] აუქციონი; აუქციონისზე გაყიდვა. Δ ~ master აუქციონისტი

vengeance [ˈvɛndʒ(ə)ns] შერისხიბება; ხიხილის აღება; შერისგება.

veni, vidi, VICI ლათ. („ვენი, ვიდი, ვიცი“): „მოვედი, ენახე, გაეიძარჯე“.

venire (facias) ლათ. („ვენირე ფაციას“) სასამართლოს ბრძანება ნაფიც მსაჯულთა შემადგენლობის შექმნის თაობაზე.

vent [vɛnt]. 1. გასვლა (მაგ., გასაღების ბაზარში); (საქონლის) გასაღების შესაძლებლობა; 2. იშვ. გაყიდვა; ბაზარი; გასაღება. Δ to find - მყიდველის მოძებნა; გასაღების ბაზრის მონახვა

venture [ˈvɛntʃə] 1. სარისკო წამოწყება; კომერცია; სპეკულაცია; 2. გარისკვა; კომერციული საქმიანობის წამოწყება; 3. გამგზავნის რისკით საზღვარგარეთ გატანის საქონელი; 4. ფინან. სარისკო თანხა (რაიმე კომერციის წამოწყებისათვის); Δ joint - 1. (ორი ან მეტი ფირმის) ერთობლივი საწარმო; ერთობლივი წამოწყება; 2. შერეული საწარმო (უცხოური და ადგილობრივი კაპიტალის მონაწილეობით)

venturer [ˈvɛntʃ(ə)rə] რისკის გამწვევი; კომერსანტი

venture team [ˈvɛntʃə:tɪm] (ახალი საქონლის დამუშავებითა და მარკეტინგით დაკავებული) სამუშაო ჯგუფი

venturous [ˈvɛntʃrəs] 1. რისკის გამწვევი, რისიკანი; 2. გამბედავი; შემართებული

venue [vɛnju:] 1. მოქმედების ან პროცესის ადგილი; შეხვედრის ადგილი (მაგ., ხელშეკრულების დასადებად და სხვ.); 2. მოქმედების ადგილი; 3. საქმის განსჯადობა (სამართალდარღვევის ადგილის მიხედვით).

veracity [vəˈræsɪti] 1. სიმართლე; კუჭმართება; 2. სიზუსტე; უტყუარობა; უეჭველობა. **Δ the ~ of a report** 1. შეტყობინების უტყუარობა; 2. გადაცემის სიზუსტე (მაგ., ინფორმაციის გადაცემისა)

verbal [ˈvɜːb(ə)] 1. სიტყვიერი; სიტყვებთან დაკავშირებული; ვერბალური; 2. ზეპირი; 3. სიტყვა-სიტყვით (მაგ., თარგმანი), ზუსტი (მაგ., დოკუმენტის ასლი)

verbally [ˈvɜːb(ə)li] სიტყვიერად; სიტყვა-სიტყვით; არა წერილობით.

verbatim 1. ლათ. ("ვერბატიმ"): „იგივე სიტყვებით“. სიტყვა-სიტყვით; 2. სტენოგრაფიული; 3. სტენოგრაფია; სტენოგრაფიული ანგარიში. **Δ - et litteratim** სიტყვა-სიტყვით და ასო-ასო.

verhousus ლათ. („ვერბოსუს“): „მრავალსიტყვიანი“

verdict [ˈvɜːdɪkt] 1. ვერდიქტი, ნაფიც მსჯულთა გადაწყვეტილება; 2. ყიურის გადაწყვეტილება, ვერდიქტი; 3. დასკვნა; აზრი: გადაწყვეტილება

verge [vɜːdʒ] კიდე; უფსკრული (მაგ., გავოტრების პირას დგომის შესახებ)

verifiable [ˈvɛrɪfaɪəbəl] შემოწმებადი; დამტკიცებადი; **Δ - verifiability** შემოწმებადობა; დამტკიცებადობა; ეტალონირება

verification [ˌvɛrɪfɪˈkeɪʃn] 1. კონტროლი; შემოწმება; სინამდვილის დადგენა; კუჭმართობის დადგენა; ვერიფიკაცია; 2. რეგისტრაციის სისწორის შემოწმება: **Δ - of genuineness of signature** ხელმოწერის სისწორის შემოწმება (მაგ., ჩეკზე, თამასუქზე ხელმოწერისა)

verify [ˈvɛrɪfaɪ] 1. შემოწმება; კონტროლირება; გაკონტროლება; 2. ნამდვილობის დადგენა; პირადობის დადგენა; დამტკიცება; 3. იურ. დამოწმება; დადასტურება. **Δ - to the cash** სალაროს შემოწმება

verisimilar [ˌvɛrɪˈsɪmɪlə] 1. დამაჭერებლური; 2. ალბათური

veritas odium parit ლათ. („ვერიტას ოდიუმ პარიტ“): „კუჭმართება სიხელგულეს ბადებს“.

veritas vincit ლათ. („ვერიტას ვინციტ“): „კუჭმართება გაიმარჯვებს“

verity [ˈvɛrɪti] კუჭმართება; სიმართლე

versatility [ˈvɜːsəˈtɪlɪti] 1. საექსპლუატაციო მოქნილობა; 2. უნივერსალუა; 3. (ფუნქციური) მრავალმხრივობა; სხვადასხვა (ლოგიური) ფუნქციების შესრულებადობა; 4. არამუდმივობა; არამდგრადობა

version [ˈvɜːʃən] (ახალი) ვარიანტი; ვერსია (1. პროგრამული პროდუქტის ვარიანტი; 2. სხვა ფაილის მოდიფიცირებული ფაილი; ფაილის ახალი ვარიანტი); **Δ back-up** ~ სათადარიგო ვარიანტი, დუბლიკატი (ფაილისა ან მონაცემთა ბაზისა პროცესის საკონტროლო პროცესში)

verso ლათ. ("ვერსო") 1. ლუწი ვკერდი, მარცხენა ვკერდი (წიგნისა, ბროშურისა); 2. მეორე მხარე (მედლისა, მონეტისა)

versus ლათ. ("ვერსუს") 1. წინააღმდეგ; საწინააღმდეგოდ; 2. შედარებით; ...-დან შერჩევით

vertical merger ['vɜ:ɪkl 'mɜ:dʒə] „ვერტიკალური შერწყმა“ ფირმებისა (რომლებიც განაწილების ერთი და იგივე სისტემის არხებშია ჩართული)

vertex ['vɜ:tɪks] 1. პიკი; მწვერვალი; 2. მათემ. (კუთხის) წვერო

vessel ['ves(ə)] გემი; ხომალდი; **Δ passenger(-carrying)-** სამგზავრო გემი; **tank** - სითხის გადასაზიდი გემი; ტანკერი (მაგ., ნავთობის გადასაზიდად)

vest [vest] 1. იშვ. ინვესტირება; კაპიტალის ჩადება; 2. დავალებულიება; 3. (უფლებიანი) მიღება, მინიჭება; 4. (საყუთრების) ბოძება.

vested interest ['vestɪd 'ɪntrɪst] ქონების წილი, რომელიც გადადის პირის საყუთრებაში მეორე პირის პროცენტების ამოწურვის შემდეგ.

vested remainder [vestɪd ri'meɪnd] ქონების აბსოლუტური ფლობის უფლება.

vet [vet] 1. საუბ. განხილვა; გამოკვლევა; შემოწმება (მაგ., კანდიდატისა სამსახურში გაფორმებად); 2. ამერ. ამრ. ვეტერანი; 3. საუბ. ვეტერინარი. ამრ. ვეტ.

veto ['vi:təʊ] ლათ. ("ვეტო") 1. ვეტო; აკრძალვა; 2. ვეტოს დადება, აკრძალვა

vetoist ['vi:təʊɪst] 1. ვეტოს დამდები (პირი); ვეტოს უფლებით მოსარგებლე; ვეტოისტი; 2. ვეტოს უფლების მომხრე

vetted edition [ˌvetɪdɪ 'dɪʃn] გამამოწმებული და შესწორებული გამოცემა

vetting ['vetɪŋ] საუბ. შემოწმება; გამოკვლევა. **Δ - security** კეთილსაიმედოობის შემოწმება; კეთილგანწყობის დადგენა

vexata questio ლათ. („ვექსატა კვესტიო“): „შეჩაღებული (ძნელი) საკითხი“

vexatious [vek'seɪʃəs] 1. შემზღუდავი (მაგ., წესის, დებულების შესახებ); 2. დამამძიმებელი (მაგ., კანონპროექტის რაიმე მუხლის შესახებ); 3. იურ. მოდავისა, იშვ. დავაქროსა; განაღმსახიერებელი. **Δ - contract** შემზღუდავი კონტრაქტი; - **tax** დამამძიმებელი გადასახადი

vexed ['veksɪd] სადაო; ცხარედ დებატირებადი. **Δ - point** სადაო პუნქტი, სადაო მუხლი; - **question** საკვირვოროტო [მწვევე] საკითხი

V.F.M. ['vi:etɪm] (ამრ. **value for money (audit)**-დან) არასაწარმოო მმართველობითი ორგანოების შესანახად გამოყოფილი თანხა (მაგ., სახელმწიფო დეპარტამენტებისათვის, სამინისტროებისათვის და სხვ.)

via ['vi:ə] ლათ. ("ვია") 1. გზით, მეოხებით; 2. ორ ან სამ ეგზემპლარად გამოწერილი ტრატა (იხ. აგრეთვე **tratta**)

viable ['vi:əbəl] 1. მოქმედი; 2. მოძულები; 2. ხიკოცხლისუნარიანი; ხიკოცხლემქმედი.

viability ['vi:əbɪlɪti] სიკოცხლისუნარიანობა; სიკოცხლემდევობა; **Δ - of new product** ახალი პროდუქტის სიკოცხლისუნარიანობა

via trita - via tuta ლათ. („ვია ტრიტა - ვია ტუტა“): „გაკეთილებული გზა - უსიფთაო გზა“

viable [ˈvaɪəbl] 1. მოქმედი; მომუშავე; 2. სიცოცხლისუნარიანი; სიცოცხლეშემდეგი

vic [vɪk] ამერ. (*შემოკ. ხიტიკა convict-ღანი*). სლენ. 1. დაპატიმრებული; 2. დაზარალებული.

vicarious [vɪˈkeəriəs] 1. უფლებამოსილებით აღკურვით; (ვინმეს) შემკვლელი; 2. სხვისი კეთილდღეობისთვის მსრუქველი.

vice [ˈvaɪs] 1. ნაკლი; 2. დეფექტი; ნაკლი; 3. ლათ. ნაცვლად; მაგივრად; 4. საუბ. ვიცე (მაგ., - president ვიცე-პრეზიდენტი და სხვ.); 5. ვიცე; მოადგილე; მოვალეობის შემსრულებელი

vice-agent [ˌvaɪs ˈeɪdʒənt] რწმუნებული; ნდობით აღპურვილი; ვიცე-აგენტი

vice-charmain [ˌvaɪs ˈtʃɑːmən] ვიცე-თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე

vice-president [ˌvaɪs ˈprezɪdnt] (ამბრ. — VP) ვიცე-პრეზიდენტი, პრეზიდენტის მოადგილე; იშვ. დირექტორი; მმართველი

victim [ˈvɪktɪm] დაზარალებული; მსხვერპლი.

victimology [ˌvɪktɪ ˈmɒlədʒɪ] ვიქტიმოლოგია (კრიმინალისტიკის დარგი, რომელიც სწავლობს დაზარალებულებს)

vid [vɪd] ტელეზ. ვიდი, მოკლემეტრაჟიანი ვიდეოფილმი

vide infra ლათ. („ვიდა ინფრა“): „ისილუ ქვემოთ“ (მითითება ტექსტში);

videograph [vɪdɪ ˈɑːɡrəːf] ვიდეოგრაფი (ელექტროსტატიკურ ქაღალდზე ელემენტრონულ-სხივური საბეჭდი მოწყობილობა)

videolog [ˈvɪdɪəlɒdʒ] 1. ვიდეოლოგი, საქონლის სარეკლამო ვიდეოკასეტი; 2. ვიდეოკასეტზე ჩაწერილი კატალოგი

video jockey [ˌvɪdɪəʊ ˈdʒɔːki] ვიდეოჟოკეი, მოკლე ვიდეოფილმების პროგრამის წარმომდგენი პირი (იხ. აგრეთვე vid)

videomatics [ˈvɪdɪəˌmætɪks] ვიდეონინფორმატიკა; ვიდეომატიკა

videoswitch [ˈvɪdɪəʊswɪtʃ] ვიდეოკომუტატორი, ვიდეოსიგნალების კომუტატორი

videotape [ˈvɪdɪəʊteɪp] ვიდეოფირი (მავნიტური ფირი სატელევიზიო და ვიდეო-ოპარატურისათვის)

videotex [ˈvɪdɪəʊtɛks] კომპ. მეცნ. ვიდეოტექსტი (კომპიუტერულ მონაცემთა ბანკიდან დისტელის სატელევიზიო ეკრანზე მიღებული ტექსტები); ინტერაქციული ვიდეოგრაფია; (დიპლომატიკა) ვიდეოტექსტი

vide supra ლათ. („ვიდა სუპრა“): „ისილუ ზემოთ“ (მითითება ტექსტში).

vidimus [ˈvɪdɪmʌs] 1. საბუთების შემოწმება; 2. დამოწმებული ასლი, პირი; 3. საბუთიდან ამონაკრები: ამონარიდი, ამონაწერი.

vie [vaɪ] 1. კონკურენტი; მეტოქე; 2. ბრძოლა, ძნელად ჰიდწევა. **Δ business** - კონკურენტები

view [vjuː] 1. სახე; წარმოდგენა; 2. შესკვლელა; 3. მოსანი; განსრახვა; ავეჯა;

4. დათვალურება: გადასედეა (ტექსტისა, ადგილისა): Δ ~ of data მონაცემთა წარმოდგენა

viewbox ['vju:baks] მხედველობითი პარალელეპიპედი (გრაფიკთაშეგებებში)

viewdata [.vju:'deɪtə] გამოსახულების მონაცემები; ვიდეომონაცემები

viewdata [.vju:'deɪtə] (ბრიტანული Telecom — სისტემაში) მომხმარებელთათვის სატელეფონო კავშირით მიწოდებული კომპიუტერული (საქმიანი) ინფორმაცია. სინონიმა ტელეტექსტი: იხ. Teletext

v'zwer ['vju:ə] აბონენტი (ვიდეოგრაფიული ტერმინალისა)

viewing ['vju:ɪŋ] 1. ვიზუალიზაცია; 2. ვიზუალური ასახვა; 3. კადრის შერჩევა (დის-ფლის ეკრანზე გამოსატანად)

viewing diary ['vju:ɪŋ 'daɪəri] მყურებლის დღიური (ტელეპროგრამის რეიტინგის დასადგენად)

viewpoint ['vju:pɔɪnt] 1. შეხედულება, თვალსაზრისი (ხელოვნური ინტელექტის სისტემაში); 2. დაპრ. (მონაცემთა ბაზის ან ცოდნათა ბაზის) პირილი; განაქერი

viewport ['vju:pɔ:t] 1. (ობიექტის) სადემონსტრაციო ფანჯარა (ეკრანზე); 2. საინ-დიკაციო ველი (ელექტრონულ ტაბლოზე)

viggerish ['vɪgərɪʃ] სლენ. 1. მოგების წილი; 2. (თამაშის) წაგების წილი; 3. გამორჩენის (ან ხეირის) წილი

vigour [vɪgə] იურიდიული ძალა; სინამდვილე.

village ['vɪlɪdʒ] 1. სოფელი; 2. სოფლის მცხოვრებლები; Δ urban – დაბა

villain ['vɪləɪn] ბრატ. დამნაშავე.

villainig ['vɪləɪnɪŋ] ბრიტ. განსრახ ნადენილი 'უკანონო ქმედება.

vine [vaɪn] სლენ. მამაკაცის კოსტიუმი

vindicate ['vɪndɪkeɪt] 1. უფლების დაცვა; შენარჩუნება 2. გამართლება, რეაბილიტირება; 3. მხარში ამოდგომა, ხელის წაშველება.

vintage ['vɪntɪdʒ] 1. გამოშვების თარიღი; წარმოების თარიღი; 2. კაპიტალური დანადგარების გენერაცია; 3. მოძველებული; დაძველებული; 4. გარკვეული წლის მოსავლის ღვინო; 5. რთველი

vintner ['vaɪntnə] ღვინით მოვაქრე.

violate ['vaɪəleɪt] 1. კანონის დარღვევა; 2. ხელშეკრულების შეუსრულებლობა 3. კომპეტენციის გადამეტება; წესის დარღვევა; 4. ძალადობა; (ზომიერების) გადაქარბება

violence ['vaɪələns] 1. ძალის გამოყენებით ქმედება; 2. დაძალბება; 3. გაუპატიურება; 4. ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენება; 5. ძალმომრეობა.

violent ['vaɪələnt] ძალადობრივი (აქტი, ქმედება); 2. ყლიერი; დაუდგრომელი; შმაგი.

V.I.P. [.vaɪ'pɪ:] (აბრ. very important person-დან) მეტად მნიშვნელოვანი პიროვნება; საუბ. „ღიღი კაცი“ (სინ. VIP).

VIP Pack ['vɪpæk] პროფ. რეკლ.სარეკლამო მასალების ნაკრები, რომელიც ძვირადღირებული საქონლის პოტენციალურ მომხმარებელს ეგზავნება (პირდაპირი საფოსტო რეკლამით)

Vir admonendum illustris ლათ. („ვირ აღმონდუმ ილუსტრის“): „ეგზომ გამოჩენილი პირი“.

viral inflection ['vaɪrəl 'ɪnflektʃn] კომპ. მეცნ. ვირუსული ინფექცია (კომპიუტერისა ელექტრონული ვირუსის გავლენით. იხ. აგრეთვე hugs)

virement (ფრანგ. — შემობრუნება) ბანკ. ფინანს. ვირემენტი (საბანკო ოპერაცია, რომლითაც ერთი პირის ანგარიშზე რიცხული თანხა გადაიტანება მეორე პირის მიმდინარე ანგარიშზე ან ბიუჯეტის ერთი სექციიდან გადაიტანება მეორე სექციაში)

vir obscurus ლათ. („ვირ ობსკურუს“): „ბნელი კაცი“ (საუკეთესო რეპუტაციის პირის შესახებ).

virtual ['vɜ:ʃu:əl] ვირტუალური; შესაძლო (მოცემულ პირობებში იფიქვეფექტის მომცემი ღონისძიება)

virtual remake [.vɜ:ʃu:əl 'rɪmeɪk] ზუსტი ასლი (ორიგინალისა)

virtualization ['vɜ:ʃu:əlaɪzɪʃn] ვირტუალიზაცია; ვირტუალური გარემოს შექმნა (იხ. აგრეთვე virtual)

virtue ['vɜ:ʃu:] 1. კარგი ხარისხი; 2. უპირატესობა, ეფექტიანობა; ძალა.

virtute et constanlia ლათ. („ვირტუტე ეტ კონსტანცია“): „ძალეკვაოსილებით და მკლმყოფობით“ (მაღტის დევიზი).

virtute officii ლათ. („ვირტუტე ოფიცია“): „მისი თანამდებობის გამო“

virulence ['vɪrəlɪəns] შხამიანობა; ვირულენტობა (გარემო პირობებზე ზემოქმედო ფაქტორი)

visa ['vi:zə] 1. ვიზა; 2. ვიზის გაცემა; 3. ვიზა (დოკუმენტზე ხელმოწერა); დამუშება; ვიზირება; პასპორტში ვიზის დასმა; დამუშების გრაფის დასმა. Δ entry ~ შემოსასვლელი ვიზა; exit ~ გასასვლელი ვიზა

visacard [.vi:zə 'kɑ:d] საკრედიტო ბარათის სახეობა, ვიზაკარდი (რომლითაც მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში შეიძლება საქონლის ყიდვა, მოგზაურობა და ა. შ.)

vis atrox ლათ. („ვიზ ატრო“): „საზარელი ძალა“.

vis-a-vis ფრანგ. ვიზავი, პირისპირ; ერთი-ერთზე (მოწმის გარეშე)

vis consil(i) expres mole riut sua ლათ. („ვის კონსილ(ი) ექსპრეს მოლე რიუტ სუა“): „ძალა გონიერების გარეშე თავისი უსარმაზარობითვე ინგრევა“ (მაგ. დიქტატორული მმართველობის შესახებ)

visé ['vi:zə] იხ. visa

visible ['vɪzəbl] 1. ხილული; ცხადი (მაგ. ბალანსის მუხლის თაობაზე); 2. რეალური

vision [vɪʒn] 1. მაყურებლის აღქმა; ხედვა; 2. ტექნიკური ხედვის სისტემა

visitor ['vɪzɪtə] (ი. შ. visitor) 1. დროებით მცხოვრები; 2. ვიზიტორი; სტუმარი; მნახველი; 3. (ხშირად Visitor) ინსპექტორი; რევიზორი; კონტროლიორი; Δ ransit - ტრანზიტული მგზავრი

vis major ლათ. („ვის მაჯორ“): გადაულახავი ძალა; ფორს-მაფორი (წყალდიდობა, მიწისძვრა და სხვ.).

vis legis ლათ. („ვის ლეგის“): „კანონის ძალა“.

visor [ˈvoɪzə] სარეკლამო პლანშეტი

vis probandi ლათ. („ვის პრობანდი“): მტკიცებულების ძალა.

visualization [ˌvɪzʊəliˈzeɪʃn] ხილულობა; ვიზუალიზაცია; სახება; (აზრობრივი) წარმოდგენა

visum repertum ლათ. („ვისუმ რეპერტუმ“): „დათვალიერებისას მოიპოვნა“ (სადასარიდო ოქსიდან).

vis vi repellitur ლათ. („ვის ვი რეპელიტურ“): ძალა ძალითვე უკუივდება.

vis vitalis ლათ. („ვის ვიტალის“): სიცოცხლო ძალა.

vis viva ლათ. („ვის ვივა“): „ცოცხალი ძალა“

vital [ˈvaɪtl] 1. მეტად საჭირო, უმთავრესი; 2. სასიცოცხლო; 3. ენერგიული, სიცოცხლით სავსე, ცოცხალი

vital [vaɪtl] 1. ცხოვრებისეული, ვიტალური; 2. არსებითი, მეტად აუცილებელი.

Δ - question უმნიშვნელოვანესი საკითხი; ~ **statistics** დემოგრაფიული სტატისტიკა

vitality [ˌvaɪtælɪti] 1. სიცოცხლისუნარიანობა; ცოცხლადობა; 2. სიცოცხლის დასაწყისი; სასიცოცხლო ძალა; 3. ენერგია; ენერგიულობა

vitalization [ˈvaɪtlˈzeɪʃn] გაცოცხლება; გამოცოცხლება; სიცოცხლის მინიჭება; სასიცოცხლო ენერგიის მინიჭება, ვიტალიზაცია

vital statistics [ˈvaɪtlˈstætɪstɪks] 1. ცხოვრებისეული; სასიცოცხლო მონაცემები; 2. მოსახლეობის შობადობის, ქორწინებისა და მოკვდაობის სტატისტიკა (ტერმინი მოკვდაობა შემოიტანა აკად. ჰაატა გუგუშვილმა); 3. მეტად საჭირო; უმთავრესი; 4. ენერგიული სიცოცხლით სავსე; ცოცხალი.

vitiation [ˌvɪʃiˈeɪʃn] 1. იურიდიული ძალის გაუქმება; 2. წახდენა; გაფუჭება.

viticulture [ˈvɪtɪkʌltʃə] მევენახეობა; ვიტყულტურა

viva voce 1. ლათ. („ვივა ვოჩე“): „ზეპირად“ ან სიტყვიერად; 2. ზეპირად.

viva voce voting [ˈvaɪvəʊtɪŋ] ღია კანჭისყრა; ხელის აწევით კენჭისყრა.

vivos ლათ. („ვივოს“): ცოცხალი ადამიანები.

vivification [ˌvɪvɪfɪˈkeɪʃn] 1. გაცოცხლება, გამოცოცხლება; სიმზნეის მინიჭება; განახლება; (ახ. აგრეთვე vitalization); 2. შთაბერვა; გაცოცხლება

viz [vɪz] *წესი, ხატევა* **videlicet-ის** იხ. **videlicet**.

VLCC [ˌvɛlˈdʌbsɪ:] (აბრ. **very large crude carrier**) დიდი ოდენობის ნედლი მასალის (ზეტყე და სხვ.) ან გადაუმუშავებელი ნავთობის გადაზიდვითი კომპანია.

vocabulary [ˌvɑːkəbjʊːləri] 1. სიტყვიერი მარაგი (ენისა); ლექსიკა; ლექსიკონი; 2. ნომენკლატურა, ტერმინოლოგია

vocation ['vəʊkeɪn] 1. პროფესია; 2. (*for; to*) მიდრეკილება; მოწოდება

vocoder ['vəʊ.kəʊdɔ] ვოკოდერი (კომპიუტერში ინფორმაციის ხმით შემტანი მოწყობილობა)

vogue [vəʊg] იხ. fashion 1.

voder ['vəʊdɔ] ვოდერი, ხმის სინთეზატორი

void [vaɪd] 1. ძალადუკარგული; ძალის არმქონე (მაგ., კანონი, წესი, დადგენილება და მისთ.); 2. უსარგებლო; ფუჭი; უმოქმედო (მაგ., ხელშეკრულება, წესი და მისთ.); 3. თავისუფალი; ვაკანტური; დაუკავებელი (მაგ., ადგილის შესახებ)

voidable [vaɪdəbl] საგ. ეკ. ურთარომელიმე მხარის მიერ ანულისრებადი (მაგ., დადგენილება, ხელშეკრულება); განქარებადი; გაბათილებადი

voidable contract ['vaɪdəbl 'kɒntrækt] სადრო კონტრაქტი. შეთანხმება, რის ძალითაც კონტრაქტი ანულისრდება ერთ-ერთი მხარის მიერ, თუკი ამ მხარემ დაამტკიცა გაყალბება ან არაკომპეტენტურობა ხელშეკრულების პუნქტის მიმართ.

volatility [ˌvɒlə'tɪlɪtɪ] 1. ცვალებადობა; არამუდმივობა (მაგ., მომხმარებელთა მოთხოვნებისა); 2. კომპ. მეყნ. ენერგიაზე დამოკიდებულება (მაგ., მეხსიერებისა)

volenti non fit injuria ლათ. („ვოლენტი ნონ ფიტ ინჯურია“): „მსურველისთვის არ არსებობს ზიანი“. წესი, რომლის მიხედვით პირი თანახმაა წაიღეს ისეთ მოქმედებებზე, სადაც ზიანას რისკი არსებობს, მას არ შეუძლის შემდგომში ამასთან დაკავშირებით სარჩელის აღძვრა (მაგ., თუ პირი დაზიანდება კრივის მატჩისას).

volo, non valeo ლათ. („ვოლო, ნონ ვალეო“): მინდა, მაგრამ არ შემიძლია“ (მაგ., ვოლენტარული-შეგნებულად დახმარების შესახებ)

voltage [vɒlʌtɪdʒ] (ელექტრული) ძაბვა; პოტენციალთა სხვაობა. ვოლტაჟი აბრ. V, აბრვ.

vultus est index animi ლათ. („ვულტუს ეს ინდექს ანიმი“). „სახე სულის ხარკვა“ [მასწვენებელია].

volume ['vɒlju:m] 1. მოცულობა; ფიზიკური მოცულობა; სადიდე ტვეადობა; აბრ. v. 2. მასა; რაოდენობა; ოდენობა; 3. ანტენსიურობა; ძალა; სისრულე; 4. ტომი; აბრ. vol. V. წიგნი. **Δ in terms of** - მოცულობით; - **of business** სავაკრო ბრუნვა; საქმიანი ოპერაციების მოცულობა; - **of credit** კრედიტის მოცულობა; - **of stock** მარაგის მოცულობა; **bidding** - (ხელშეკრულებითი) კონტრაქტების საერთო მოცულობა; სანარდო სამუშაოების საერთო მოცულობა; **control** - მმართველი ტომი; **multifile** - მრავალფაილიანი ტომი (მაგ., ეკონომიკურ-სტატისტიკური მონაცემებისა); **standard** - წარმოების ნორმალური [გვემური] მოცულობა (მაგ., ერთცვლიანი, დისკრეტული ტექნოლოგიის საწარმოებში); **traffic** - ტრანს. გადატანის [გადამზიდვის] მოცულობა; მოძრაობის ინენსიურობა

voluminous [və'lu:mɪnəs] 1. მრავალტომიანი; სკელტანიანი (წიგნის შესახებ); 2. მოცულობითი; მასური

voluntary ['vɒləntri] 1. ნებაყოფლობითი მუშაობა; 2. ექსპრომტი, იმპროვიზაცია; 3. ნებაყოფლობითი პრინციპის მომხრე; 4. შეგნებული; წინასწარგანზრახული; 5. ხელფასის გარეშე მომუშავე

voluntary chain ['vɔləntri 'tʃeɪn] ბითუმად მოვაკრეთა სისტემა, რომელიც შექმნილია საცალო ვაჭრობის საწინააღმდეგოდ

voluntas populi suprema lex ლათ. („კოლუმენტას პოპულუს სუპრემუს ლექს“): „ხალხის ნება - უხუნაესი კანონია“

volunteer [vɔlən'tʃə] 1. მოხალისე; უხელფასოდ მომუშავე; 2. პირი, რომელიც გასცემს ან იღებს ქონებას საკუთარი (მატერიალური) ინტერესის გარეშე; 3. ინფორმაციის შეთავაზება საკუთარი ინიციატივით; 4. პირი, რომელიც სხვის საქმეს განაგებს სათანადო დავალების ან უფლების გარეშე; 5. სამხედრო სამსახურში ნებაყოფილობით წასვლა.

vostro account იტალ. ბანკ. (იტალ. vostro "ვოსტრო" თქვენი) „თქვენი ანგარიში ჩვენი ქვეყნის ბანკში“ (ბანკთა შორის მიმართვისას, იხ. აგრეთვე nostro account, loro account)

violation [va'ɪoʊʃən] ხმის მიცემა; კენჭისყრა

vote [vəʊt] 1. ხმის მიცემა; გადაწყვეტა; დამტკიცება; 2. (გადამწყვეტი) ხმა, ხმის უფლება; 3. საკუთარი აზრის გამოხატვა ქალაქში მონიშნებით; 4. საარჩევნო ბიულეტენი. **Δ** - in არჩევა; (ხმის მიცემით) შერჩევა; კენჭისყრით არჩევა

vote down ['vəʊt 'daʊn] 1. გადაწყვეტა; დამტკიცება; 2. გადაწყვეტი ხმა; 3. ხმის უფლება; 4. საარჩევნო ბიულეტენი. **Δ** - in (ხმის მიცემით) არჩევა.

vote out [vəʊt aʊt]; **Δ** to vote someone out ვინმესთვის არჩევნებში გამარჯვებაში ხელის შეშლა.

voter ['vəʊtə] ამომრჩეველი; ხმის მიცემი პირი.

voting ['vəʊtɪŋ] 1. ხმის მიცემა (პროცესი); ბალოტირება; 1. აქციონერების საერთო კრებაში მონაწილეობა; **Δ** absentee - საფოსტო გზაწარმოებით ხმის მიცემა; წერილობითი ხმის მიცემა; cumulative ~ აქციების მყიდველთა ხმების ოდენობით შეკრებით აქციონერების ხმის მიცემის მეთოდი; plural ~ აქციის ყიდვისას რამდენიმე ხმის მიცემის უფლება

vouch [vaʊtʃ] 1. მტკიცება; განცხადება; 2. (დოკუმენტურად) დამტკიცება; დანართების ჩვენება; 3. თავდებობა

voucher [vaʊtʃə] 1. ფაქტის წერილობითი ჩვენება; წერილობითი დამოწმება; 2. თავდებობა; 3. თავდები; მოწმე; 4. მოწმის ან თავდების გამოძახებელი პირი; 5. ვაუჩერი; საპროცენტო ბარათი (რომელიც ურიგდებამათ სახელმწიფო ობიექტის გაყიდვის შემდეგ აქამდე ამ ობიექტში მომუშავე პირებს); ფულადი გამამართლებელი დოკუმენტი (მაგ., ფარული ანგარიში — ფაქტურა, გადახდის ქვითარი); ხელწერილი: ბ. ფინან. საკონტროლო ტალონი; ვაუჩერი; 7. (წერილობითი) გარანტია ან რეკომენდაცია; 7. მოწმობა; 8. ავტორი ტექტი; ავტორიტეტული წყარო; დამტკიცება. დასაბუთება (თეორიისა, მეთოდისა და მისთ.); 9. ანგარიშ-ფაქტურა; **Δ** - for receipt მიღების საბუთი; audited - შეჯერებული [შედარებული] (ფაქტურა) ანგარიში; cash ~ (ნაღდი) ფულის მიღების ხელწერილი; credit ~ 1. კრედიტის გაცემის დამტკიცებელი საბუთი; 2. საკრედიტო თავდებობა

vouch for ['vaʊtʃnɑ:] რაიმეს სისწორეში დარწმუნება; რაიმეზე პასუხის-მგებლობის აღება.

vouching ['vaʊtʃɪŋ] 1. აუდიტორული შემოწმების მეთოდი, რომელიც დაფუძნებულია გარიგებათა დოკუმენტური ზედამხედველობაზე; 2. ვაუჩინგი; ვაუჩერინაცია (სავაუჩერო ღონისძიებების ვატარება. იხ. აგრეთვე **voucher** 1.) ავტორიტეტულობა; თავდებობა; გარანტირება

vox populi [vɒx pɒpʊli] ჭაათ. სპა ერის (სპა ღვთისა).

vow [vaʊ] 1. ფიცი; დაპირება; 2. (to) მიძღვნა (ვინმესთვის, რაიმესთვის)

voyage ['vɔɪdʒ] რეისი (გემისა, თვითმფრინავისა).

voyage charter ['vɔɪdʒ 'tʃɑ:tə] რეისული ჩარტერი; გემის დაქირავება (ერთი) რეისით.

voyager ['vɔɪdʒə] 1. მგზავრი (ქალი ან კაცი); 2. მოგზაურობა

voyageur [vɔvɑ:ʒœ] კომივოაჟორი; მაკლერი (ამ სიტყვას ხმარობენ კანადაში)

Y.P. [ˌɑɪ pi:] აბრ. იხ. **Vice-President**

ys. (აბრ. ლათ. **versus**-დან) იურ. საწინააღმდეგოდ; წინააღმდეგ (ამისა)

V.T.R. ['vi:tɪə:] (აბრ. **videntape recorder**-დან) ვიდეომაგნიტოფონი

vulgate [vʌlɡaɪt] 1. ცნობილი ტექსტი; (ტექსტის) მიღებული (ან დადგენილი) ვარიანტი; 2. სალაპარაკო ენა

vulgus ლათ. („უელგუს“): (უბრალო) ხალხი; მდაბიონი.

vulnerability [ˌvʌlnərəˈbɪlɪti] მგრძობიარობა; მოწყვლადობა

vulture funds ['vʌltʃə] ამერ. „მტაცებელი ფონდი“ ინვესტიციური დაწესებულება, რომელიც ჩალის ფასად ყიდულობს სპეციალურად ჩამოსაფასებელ (ან ჩამოფასებულ) ქონებას, ადადგენს მას და დიდი ფასად კეიდის.

Vuzak ვუზაკი (დიდ სუპერმარკეტებში ელექტრონული მოდელებისერთ-ერთი საჩვენებელი სისტემა, კალეიდოსკოპური ვაშოსატელებით)

W, w

W, w ['dʌblju:] აბრ.: 1. იხ. **watt**; აბრ. ეტ-ი; იხ. **week**; 3. (**weekly**-დან) ყოველკვირეული; ყოველკვირეულად; 4. იხ. **weight**; 5. (**West**-დან) დასავლეთი; აბრ. დას. 6. (**wide**-დან) ფართო; ფართოდ; 7. (**width**-დან) სიგანე; 8. იხ. **wire** 5.; 9. (**wireless**-დან) რადიოკავშირობი; რადიომიმღები; 10. იხ. **work**; 11. იხ. **worker**

WA [dʌblju:ˈeɪ] (აბრ. **work authorization**-დან) მუშაობის უფლება; სამუშაოს აღების (ან ჩატარების) უფლება

wad [wad] ამერ. უარგ. ფული; ფულის დასტა.

wadset ['wadset] შოტლ. უძრავი ქონების დაგირავება (იპოთეკა).

waffle [waf] ამერ. საუბ. 1. ორპარტიანი განცხადება; უცნაური ლაპარაკი, უცნაური მსჯელობა; 2. სარისკო საქმე; მძიმე ამოცანა; საშიში საქმე; 3. (არასასიამოვნო) პიროვნება

wage [weɪdʒ] 1. ფიცის დადება; 2. დანიძლავება; 3. ფინანს. pl. ხელფასი; 4. pl. ხელფასის ფონდი; 5. განხორციელება; წარმართვა; Δ - per hour საათობრივად გამო-
მუშავებული ხელფასი; - scale ხელფასის სკალა; base [basic] - ძირითადი ხელფასი; to cut - s ხელფასის შემცირება; to raise - s ხელფასის მომატება

wager ['weɪdʒə] 1. სანადლეო (მაგ., ფულის ოდენობა, რიშელსაც დებენ ღილის, სპორტული თამაშის ან არჩევნების დროს); 2. სანადლეოს დადება; დანადლევება ანუ ფულის გარისკვა რაიმე ალბათური შესაძლებლობის მისაღწევად.

wager of law ['weɪdʒəv'ɔ:] კომპურგაცია (დანაშაულის კვლევის გაწმენდა ფიცის დადებით)

wageworker ['weɪdʒwɜ:kə] (დაქირავებული) მუშა

waif [weɪf] 1. უპატრონო საგანი; 2. უსახლკარო; მაწანწალა; უპატრონო ბავშვი.

wail [weɪl] ამერ. უარგ. (პატიმართა ლექსიკა): გვირგვინის დასმა; ქორწინება; გამოცლა (სამართლოს პროცესის შესახებ)

wait [weɪt] 1. ლოდინი; მათემატიკური ლოდინი; 2. ლოდინის ხანგრძლივობა; 3. მომსახურება; 4. შესვენება

waiter ['weɪtə] 1. შიკრიკი (ლონდონის საფონდო ბირჟაზე); 2. ოფიცინტი; (კერძების) შეკვეთის მიმღები და მომტანი

waive [weɪv] 1. უარის თქმა (იურიდიულ) უფლებაზე; უარის თქმა მოთხოვნაზე;

2. თვის შეკავება (ფორმალური საქმიანობისაგან); 3. დიდი ხნით გადადება

waiver ['weɪvə] 1. (საერთო წესიდან) გამონაკლისი; (ვალდებულებისაგან) განთავისუფლება; 2. უარის თქმა (პრეტენზიაზე, უფლებაზე); 3. პროცესული პროდუქტის პროსექტის ფორმულარი (დოკუმენტაციის სახე კომპიუტერულ მეურნეობაში); 3. უარის საბუთი

waken ['weɪkən] შოტლ. საამართლოს პროცესის განახლება, კვლავ დაწყება.

wake-up channel ['weɪk'ʌp tʃenəl] საინფ. მომს. საკონტროლო არხი

walk [wɔ:k] ამერ. სლენ. 1. გამართლებული; ციხიდან გამოშვებული; 2. კლინტი, რომელიც მაღაზიაში არაფერი არ იყიდა; ქართ. უარგ. „გამვლელი“.

walk heavy [.wɔk 'hevi] ამერ. სლენ. (ქართ. უარგ.) „შორს წასვლა“; მაღალი თანამდებობის დაკავება

walking advertisement ['wɔ:kɪŋ'æd'vɜ:tɪsmɪnt] „მოსიარულე“ რეკლამა, „ცოცხალი“ რეკლამა (რეკლამით ან ტრანსპარანტით მოსიარულე ადამიანი)

walking possession ['wa:kɪŋ pə'zɛʃn] მევალის ქონების დროებითი ფლობა (ოფიციალური იურიდიული წარმომადგენლის) მიერ, სასაიზის გაიყიდება ვალების დასაფარავად.

walkout ['wa:k'out] 1. გაფიცვა; მუშაობის შეწყვეტა; 2. ამერ. მყიდველი, რომელსაც მაღაზიაში არაფერი შეუძენია

walkthrough [wa:kθru:] გამქოლი კონტროლი; კრიტიკული ანალიზი; Δ code - დაპრ. პროგრამის გარჩევა; design - საპროექტო გადაწყვეტის გამქოლი კონტროლი

wallet [walɪt] ბრიტ. ეოლიტი, იხ. note-case; იხ. სინ. ამერ. billfold

wallpaper ['wa:lpeɪpə] გრძელი ამონაბეჭდი (კომპიუტერის მესსიერებიდან); პროფ. ზეწარი

Wall Street ['wa:l'stri:t] 1. უოლ-სტრიტი, ნიუ-იორკის ფულადი ბაზარი; 2. ამერიკის საფინანსო კაპიტალი; საფინანსო ოლიგარქია; 3. ქუჩა ნიუ-იორკში

Wall Streeter ['wa:lstri:tə] ამერ. უოლ-სტრიტელი ფინანსისტი

waltz [wa:l(t)s] ამერ. სლენ. უპროზოდ მიღწეული; მუქთად მიღებული

wampus ['wampʌs] 1. უმკლო; კრეატიული; 2. ფიქციური ბრძენი

wane [weɪn] კლება; დაცემა

wangle [wɛŋgəl] 1. საუბრ. ნაცნობობით მიღწევა; პოტყუებით მიღება; 2. ფალსიფიცირება; ფაქტების გაყალბება. Δ to - statistics სტატისტიკური მონაცემებით მანიპულირება

want [waɪnt] 1. (of) აუცილებლობა; საჭიროება; 2. ჩვეულ. pl. მოთხოვნილება; 3. ნაკლი; სინაკლებე; 4. არარსებობა; 5. სურვილი; 6. აშბიკია

wantage ['waɪntɪdʒ] 1. სინაკლებე; ნაკლები რაოდენობა; 2. გაღივება

wantand ['waɪntənd] დაჭირაუების განცხადება; სამუშაოზე მიღების განცხადება

wanted [waɪntɪd] „იძებნება“ (განცხადება პოლიციის უბანში და სხვ.).

wanting [waɪntɪŋ] 1. არასაკმარისი; არასრულყოფილი; 2. (in) არ მქონე; უინიციაციული; 3. არანორმალური.

want of prosecution [waɪntəv prɒzɛkju:ʃn] მოსარჩელის მიერ პროცესუალური ქმედებების შეუსრულებლობა (რაც მოპასუხეს უფლებას აძლევს საქმის დახურვის თაობაზე განაცხადის გაკეთებისა).

wanton ['waɪntən] 1. ცუდადი; არამეფმივი; 2. გარყვნილი; 3. დაუსაბუთებელი; უაზრო

war [wɑ:] ომი. Δ civil - სამოქალაქო ომი. a baby of - ომის პერიოდში დაბადებული ბავშვი (ვანს., უქორწინო მშობლისა).

ward [wɑ:d] 1. მეურვეობა; მზრუნველობა; 2. მეურვეობის ქვეშ მყოფი პირი; 3. ბრიტ. საარჩევნო ოლქი; 4. ამერ. (ქალაქის) აღმინისტრაციული რაიონი; 4. ბავშვის აყვანა მფარველობის ქვეშ; 5. საარჩევნო ოლქი; სამანდატო ტერმტორია; 6. საპატრონოს კამერა; 7. საავადმყოფოს პალატა

warden [wɑ:dn] 1 რომელიმე დაწესებულების საქმიანობაზე პასუხისმგებელი პირი; 2. ამერ. ციხის უფროსი; მეციხოვნე (პრიტანული ეკვივალენტია **prison governor** - წესრიგის დამცველი პირი).

warder ['wɑ:də] 1. საპატიმროს უფროსი; 2. მეციხოვნე.

ward heeler ['wɔd.hi:ɔ] პოლიტიკური „ბოსის“ მოსამსახურე; პოლიტიკური ორგანიზაციის დაბალი რანგის წინოვნიკი.

wardship ['wɑ:dʃɪp] იხ. **ward** 1.

ware(s) [wɔ:(z)] 1. პროდუქტ(ებ)ი; საქონელი; 2. ნაწარმ(ებ)ი; **Δ foriegn** ~ (s) იმ-პორტული საქონელი; **small** ~ (s) ამერ. გალანტერეა

warehouse ['weɪhɑʊs] 1. (სასაქონლო) საწყობი; 2. საბითუმო მაღაზია; საცალო ვაჭრობის დიდი მაღაზია; 3. საწყობში შენახვა. **Δ receipt** ~ საწყობის საბუთი

warehouseman ['weɪhɑʊsmɔ:n] 1. საწყობის გამგე; 2. ბითუმად მოვაჭრე (უშეტე-სად ქსოვილებით მოვაჭრის შესახებ); 3. საწყობში მომსახურე. **Δ Italian** ~ ბრიტ. იმ-პორტული საქონლით მოვაჭრე ფირმა (მაგ., იტალიური მაკარონით, მცენარეული ზე-თით და ა. შ.)

warehousing ['weɪhɑʊsɪŋ] 1. საწყობში შენახვა; (შესანახად) დალაგება, დაწყობა; სასაწყობო საქმიანობა; 2. საწყობში შენახვის საფასური [გადასახადი]. **სინ. depot; store; stores.** **Δ** ~ **unit** საცავი

warfare [wɑ:'feɪ] 1. კონფლიქტი; ბრძოლა; შეჯახება; 2. ომი; საომარი მოქმედება; **Δ economic(al)** ~ ეკონომიკური ომი; **price** ~ ფინან. „ფასების“ ომი; ფასების კონკურენცია

warmer ['wɑ:mə] სახურებელი ხელსაწყო; სათბურა. **Δ** ~ **shelf** საუბ. ჩაწოლილი საქონელი

warm-house ['wɑ:mhɑʊs] სათბური; ორანჟერეა

warming-pan ['wɑ:mɪŋpæn] საუბ. მოვალეობის დროებით შემსრულებელი; დროებითი მოადგილე

warn [wɑ:n] გაფრთხილება; წინასწარ ცნობება; გაფრთხილების მიცემა

warped [wɑ:pɪ] დამახინჯებული. **Δ** ~ **account** არასწორი წარმოდგენა (ფაქტებისა)

warrant ['wɔrənt] 1. გარანტია; თავდებობა; 2. იურ. ორდერი; სასამართლოს გადაწყვეტილება; 3. მიღწეობა; უფლებამოსილება; 4. ხელწერილი; მოწმობა; (ობ-ლიგაციის) კუპონი; 5. საგადასახდო მოწმობა; 6. პატენტი; 7. ბრძანება; 8. პროცენტუ-ბის გადახდის მოწმობა; 9. გამართლება; **Δ dividant** ~ დივიდენტის მიღების მოწმობა; **share** ~ წარმომდგენის აქცია; აქციის მიღების მოწმობა (გაფორმებულია წარმომდ-გენზე); **stock** ~ იხ. **share warrant**; **subscription** ~ ხელმოწერითი სერტიფიკატი (რო-მელიც ხელმოწერის უფლებას იძლევა)

warrantable ['wɔrəntəbl] 1. კანონიერი; დასაშვები; დაშვებული; 2. იშვ. საიმედო; დადებითი; მისაღები

warranty ['wærɪnti:] პირი, რომელსაც გარანტია ეძლევა: გარანტიაშიცემული; გარანტიის პირობის მქონე.

warranter ['wærəntə] იხ. **warrantor**

warrantor ['wærəntə] თავდები; გარანტი

warranty ['wærənti] 1. გარანტია; 2. გამართლება (მაგ., ხელშეკრულების საფუძველებსა); საფუძველი; 3. დამუშავება; ოფიციალური სანქცია; თავდებობა; 4. ხარისხის გარანტია; 5. იურ. პირობა: წინაპირობა (მაგ., კონტრაქტისა, შეთანხმებისა); 6. ბრიტ. იურ. მარტივი პირობა (გაყიდვის ხელშეკრულებაში: მარტივი პირობის დარღვევით მეორე მხარე იღებს ზარალის საზღაურს, მაგრამ ხელშეკრულების დარღვევის უფლება არ გააჩნია; Δ **guaranteed** - უზრუნველყოფილი გარანტია; **implied** - ნაგულისხმევი გარანტია; **long-term** - ხანგრძლივი გარანტია; **product** - ნაწარმის ხარისხის გარანტია; **short-time** - ხანმოკლე გარანტია

warranty-covered ['wærənti 'kʌvəd] გარანტირებული, გარანტიაშიცემული

wars [wɑ:z] (კონკურენტების) „ომები“ (ცნობილია ტერმინი „Cola wars“ ორ დიდ კომპანიას შორის გასაღების ბაზრისათვის — **Pepsi** და **Coca-Cola**-ს შორის; ასევე კამპურგერის ტიპის ბუტერბროდების მწარმოებელ ფირმებს — **Mac Donald** და **Burger King**-ს შორის „ომი“ „**Burger wars**“; ასევე „ომები“ იყო პერსონალურ კომპიუტერების ფირმებს — **Apple** და **IBM** შორის, ე.წ. „**PC wars**“ და სხვ.)

wash [wɑʃ] ამერ. სლენ. 1. გამოცდის ჩაბარება; გამოცდის ან შემოწმების გავლა; 2. სოციალურად არაადაპტირებული პირი; 3. თვითმფრინავის ავარი.

washing machine ['wɑʃɪŋ 'mɑ:ʃɪ:n] ამერ. ყარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ფულის საპრეცსაო (უკანონო ფულის გათვრების მექანიზმის შესახებ).

wash sale ['wɑʃ'seɪl] ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა და (თითქმის) იმედროულად ყიდვა, ბიზნესის წარმატებულობის ილუზიის შესაქმნელად.

wash out ['wɑʃaʊt] ამერ სლენ. 1. უარის მიღება (უფლებაზე და სხვ.); 2. დამარცხება; მარცხის განცდა; 3. მთლიანი თანხის დაკარგვა; გაკოტრება.

wastage ['weɪstɪdʒ] 1. ზარალი; დანაკარგი; 2. წარმოების ნარჩენები; 3. ფინანს. არამწარმოებლური დანახარჯი; 4. ცვეთა; 5. ვაუფასურება

waste [weɪst] 1. (ქონების, საგნის და სხვათა) გაფუჭება- წახდენა; 2. გაფლანგვა; ზედმეტი ხარჯვა; 3. იხ. **wastage** 4. შეუქცევი ზარალი; მუდმივი ზიანი (წარმოების პროცესში); 5. არარეალიზებული ნარჩენები (წარმოებისა); 6. pl. ფეკალური წყალი; მაბინძურებელი ნივთიერებები; 7. ცვეთა; 8. დაუსახლებელი; თავისუფალი; 9. ნამუშევარი, უსარგებლო; დაწუნებული; 10. ნარჩენი; ნაყარი. Δ **domestic** - 1. საოჯახო ნარჩენები; სანაგვე მასალა; 2. pl. ბინძური წყლები, კანალიზაციაში ჩამდინარე წყლები; **refinery** - ნეთობგადამუშავების ნარჩენები

wastebasket ['weɪst.bu:skɪt] .სანაგვე კალათა (ელექტრონული ფოსტის სისტემაში)

wasteful ['weɪstfʊl] 1. გამფლანგავი; მფლანგველი; 2. არაეკონომიური; ხელგამლილი; გამწივებელი; 2. მკოტრებელი.

waster ['weɪstə] წუნდებული საქონელი; წუნი; დაწუნებული პროდუქცია
wasting ['weɪstɪŋ] 1. ფლანკვა; 2. გადატ. დაცემა, ღეგრადაცია; 3. გამალატაკებელი; გამანადგურებელი

watch [wɑ:tʃ] 1. მორიგეობა; დარაჯობა; მეთვალყურეობა; 2. თვალთვალის (მაგ., ევკმიტანილისა); თვალყურის დევნება (შიმინარე სამეშაოებისა)

watcher ['wɑ:tʃə] 1. პარტიის წარმომადგენელი, რომელიც არჩევნების ეტაპზე იცავს თავისი კანდიდატის ინტერესებს; 2. დარაჯ. მცველი; 3. პარტიული კარაული.

watchdog body [wɑ:tʃdɔg bɑdɪ] 1. მაკონტროლებელი ორგანო, რომელიც ვინმეს ან რაიმეს მეთვალყურეობს (განსაკუთრებით სახელმწიფო დეპარტამენტებს ან კომერციულ ფირმებს); დამკვირვებელი; 2. ხლენ ცენზორი.

watchdog body committee [wɑ:tʃdɔg bɑdɪ 'kɑmɪtɪ:] საარჩევნო კომპანიის მომწიფობი (ან ორგანიზებულად დამკვირვებელი) კომიტეტი.

water ['wɑ:tə] 1. გაქარწყლება (აქციონერული კაპიტალისა); 2. წყალი. აბრ. **W. Δ discharged** - ს ჩამდინარე წყლები; **municipal** - ქალაქის წყალმომარაგება; **potable** - სასმელი წყალი; **reused** - ევლავამოყენებული წყალი; მეორედ გამოყენებული წყალი; **urban** - იბ. **municipal waste** - ს ბინბური წყლები; ჩამდინარე წყლები; ფეკალური წყლები

watercourse ['wɑ:tə 'kɑ:sɪ] 1. წყალსაცავი; 2. წყალჩასადინარი; 3. არხი; ნაკადი; მდინარე; **Δ surface** - ზედაპირული წყალნაკადი; **underground** - მიწისქვეშა წყალნაკადი

watercraft ['wɑ:təkra:ft] (pl. უკელელად) 1. გემი; ხომალდი; 2. გემები

watered ['wɑ:təd] წყალში ვახსნილი; წყალწყალა. **Δ - stock** წყალწყალა სააქციონერო კაპიტალი

water-front ['wɑ:təfrʌnt] 1. (ჩვეულ. the -) სანაესადგურო ნაწილი (ქალაქისა), ნავსადგური (ქალაქის უბანში); 2. ნაპირი; ნაპირის ხაზი

watering [wɑ:təɪɪŋ] 1. წყალში გახსნა; 2. აქტ. განვლება (სააქციონერო კაპიტალისა)

watershed ['wɑ:tʃɛd] 1. წყალგამყოფი; 2. აუზი; წყალშემკრები; 3. აუზი (მდინარისა)

watt [wʌt] ვატი. აბრ. **W; Wt.** აბრ. ეტ-ი

wattage ['wʌtɪdʒ] სიმძლავრე ვატებში

wave [weɪv] ტალღა; მოზღვეება; **Δ merger** - (ფირმების) შერწყმათა „ტალღები“; **replacement** - ს ბანკ. კაპიტალდაბანდებათა ტალღები, რომლებიც ძირითადი კაპიტალის ანაზღაურებითაა გამოწვეული

wax [wæks] 1. თაფლის სანთელი; (ფუტკრის) ცვილი; 2. (დროის) გასვლა; 3. გაზრდა; ვადიდება; 4. პარაფინი; 5. მალამო, საცხი

wax-chandler ['swæksʃɑ:ndlɪ] სანთლის მწარმოებელი, სანთლის მრეწველი; სანთლებით მოვაკრე

waxed [wæktst] გაცილული; გასანთლული; სანთელწასმული. **Δ** - **paper** გასანთლული ქაღალდი

waxing ['wæksɪŋ] ამერ. ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ცემა; ვეჟვა (სინ. **workout**).

way [weɪ] 1. გზა; 2. მხარე; მიმართულება; 3. წინსვლა; 4. მოქმედების წესი; საშუალება; მეთოდი; ხერხი; 5. ჩვეულება; განსაკუთრებულობა; 6. საუბ. სფერო, უბანი; საქმიანობა; 7. იურ. გასელის უფლება, შესვლის უფლება. **Δ** **ფინან.** **by ~ of advance** ავანსის სახით; **to give ~** 1. კომერც. დათმობა; 2. ფასდაყლება; დაცემა

waybill ['weɪ.bɪl] 1. (სატრანსპორტო) ზედნადები; 2. საგზაო ფურცელი; 3. მგზავრთა სია

wayleave ['weɪ li:v] გასელის (ან შესვლის) უფლება (მაგ., სხვის ტერიტორიაზე)

wayward ['weɪ wa:d] 1. გზას აცდენილი; დანაშაულებრივ გზაზე (დამძვარი); 2. ახირებული; ფინიანი.

waywardness ['weɪwɑ:dnis] შეუსშენლობა, არ მოსმენა (მცირეწლოვანთა „სტატუსური“ დანაშაულის სახესხვაობა).

w.b.; W.B.; W/h იხ. **waybill**

W.C.; w/c (აბრ. **without charge**-დან) გადაუხდელად; ზედნადები ხარჯების გარეშე

weak [wi:k] 1. სუსტი, არამტკიცე, ნაკლებად სარწმუნო ფაქტი; 2. უმოქმედო, უსიცოცხლო; დაბალფასიანი (ბაზრის შესახებ); 3. ფასდაყლებადი; 4. სუსტი (მაგ., კაქშირის შესახებ); 5. არამტკიცე

weaken ['wi:kən] 1. დადაბლება (ფასებისა); დასუსტება; 2. შესუსტება (მაგ., კავშირისა); შენელება

wealth [welθ] 1. სიმდიდრე; სიუხვე; კეთილდღეობა; 2. მატერიალური ფასეულობა; 3. სიმრავლე სიჭარბე. **Δ** **to gather ~** სიმდიდრის დაგროვება, მოხვეჭა; **human ~** ადამიანისეული კაპიტალის ფორმის სიმდიდრე (ვანათლება, პროფესიული გამოცდილება და სხვ.); **immaterial** - არამატერიალური სიმდიდრე (მაგ., ფირმის რეპუტაცია, პატენტები, გამოგონებები); **marketable** - ბაზარზე შეფენილი აქტივები; **national ~** ეროვნული სიმდიდრე; **net ~** წმიდა აქტივები (სავადასახადო ვალდებულების გამოყლებით); ნეტო-აქტივები

wealthholder ['welθhəʊldə] სიმდიდრის მესაკუთრე, განძეულობის პატრონი

weapon ['weɪpən] იარაღი; საბრძოლო საშუალება; საჭურისი.

wear [weə] ცვეთა; გაცვეთა.

wear and tear [weərənd 'teɪ] 1. ნორმალური გამოყენებით გამოწვეული დაზიანება; 2. ეკონომიკური ზარალი; 3. ძირითადი კაპიტალის ელემენტების ცვეთა. ზიანი (მათ შორის მორალურისაც)

weasel ['wi:zəl] ამერ. სლენ. 1. დამსმენი; ჩამშვები; 2. დასმენა.

weather ['weðə] ვალატანა (მაგ., ეკონომიკური კრიზისისა, ვაკოტრებისა); გაძლება

Wechsel ვერმ. ("ვეხსელ") თამასუქი (სესხის ამღობის, ანუ თამასუქის გამკეპის მიერ კრედიტორისადმი, ანუ თამასუქის მფლობელისადმი გადაკეპული კანონით დადგენილი წერილობითი ფორმით შედგენილი ფასიანი ქალაღი, რომელშიც აღნიშნულია სესხის ამღობის მიერ გარკვეული დროისათვის გარკვეული თანხის გადახდის ვალდებულება. ეს არის მარტივი ანუ სოლო თამასუქი. გადასაცე ხავნი თამასუქი არის ტრატა და სხვ. იხ. აგრეთვე *tratta, remittee*)

wedding [wedɪŋ] 1. კანონიერ ქორწინებაში ყოფნა; 2. ქორწინება; ქორწილი

wedlock [wedlɔk] ცოლ-ქმრობა; ქორწინებაში ყოფნა

wee [wi:] შოტლ. ცოტა, პატარა; ცოტოდენი (მაგ., რაიმე სითხის მოცულობის რაოდენობის შესახებ)

weed [wi:d] სლენ. 1. თამბაქო; პაპიროსი; 2. დახმარება

week [wi:k] !. კვირა; კვირადღე; 2. სამუშაო კვირა. აბრ. **W.** აბრ. *კვ.*

week-end ['wi:kənd] უიკენდი, პარასკევიდან (ან შაბათიდან) ორშაბათამდე დასვენების დღეები; კვირის ბოლო (დღეები); 2. კვირის ბოლო დღეებში დასვენება

w.e.f. (აბრ.-with effect from-დან) ძალაში შესვლა (ამა და ამ რიცხვიდან) სინ.

WEF

weigh [wei] 1. აწონვა; 2. შეფასება; მოფიქრება; 3. (ხშირად with-თან) წონის ქონა, მნიშვნელობის ქონა; გავლენის ქონა; 4. (with, against) შედარება; შეჯერება; (არგუ-მენტების) დაპირისპირება

weight [weit] 1. წონა; წონის ერთეული; აბრ. **W.** 2. სიმძიმე; დატვირთვა; დაწოლა, დაწვევა; 3. მნიშვნელობა; მნიშვნელოვნობა; ძირითადობა; 4. მასა; 5. აწონვა; (მონაცემთა) შეფასება; **Δ check** – საკონტროლო მასა; **fixed** ~ მათ. სტ. მუდმივი წონა; **gross** – ბრუტოს მასა; **tare** – 1. ტარას მასა (კონტენერისა და საფუთავი მასალის ჩათვლით); 2. ვაგონის საკუთარი მასა (ტვირთის გარეშე)

weighted ['weɪtɪd] 1. აწონილი; 2. ტვირთიანი; 3. დატვირთული

welfare ['welfeə] 1. კეთილდღეობა; სიუხვე; 2. ქველმოქმედება; ხელმოკლეობა პირობების გასაუმჯობესებელი საქმიანობა. **Δ general** – საყოველთაო კეთილდღეობა, **social** ~ აშერ. სოციალური უზრუნველყოფა; სოციალური უზრუნველყოფის ხაზითა დახმარება

Welfare State [welfeə 'steɪt] „საყოველთაო კეთილდღეობის სახელმწიფო“.

welfarism ['welfərizm] სოციალური დაცვის (ან უზრუნველყოფის) გატარების პოლიტიკა (მათ შორის უფასო სამედიცინო მომსახურებისა)

well [wel] (ბრიტანული სლენგი სიტყვიდან *wery*) 1. ნამდვილი; კანონიერი; 2. საკმაოდ; მთლიანად; 3. გადაწყვეტით, საბოლოოდ

well-being ['wel 'biŋ] კეთილდღეობა; (მატერიალური) დოვლათიანობა

well-established product [welɪs 'tæbɪlɪʃt prɔdʌkt] პროდუქტია, რომელმაც ბაზარზე მყარი პოზიცია მოიპოვა; გასაღებადი პროდუქტია

well-found [ˈwel faʊnd] 1. კარგად აღჭურვილი; კარგი ტექნიკური ბაზის მქონე;
2. გამოცდილი

well-handled [ˌwel ˈhændld] 1. კარგად ორგანიზებული; 2. უნარიანად მართვადი;

3. კომერტ. ჩაწოლილი (საქონელი, რომელიც დიდი ხანია დახლებზე დევს)

well-kept [ˈwelkept] წესრიგში მყოფი; მოწესრიგებული

well-off [ˈwelɔf] შეძლებული. მდიდარი. **Δ the –** საზოგადოების უბრაუნველ-
ყოფილი ფენა

well-ordered [ˌwelɔːdɔd] (საკმაოდ) მოწესრიგებული

well-paid [ˈwel peɪd] მაღალხელფასიანი

well-placed [ˈwel ˈpleɪsd] კარგად მომზადებული; კარგ მდგომარეობაში მყოფი

well-regulated [ˌwel ˈreɡjuːleɪtɪd] უნარიანად მართვადი (წარმოების შესახებ)

well-spent [ˌwel ˈspɛnt] მომპირნეობით დახარჯული, რაციონალურად გამოყე-
ნებული (თანხის შესახებ)

well-timed [ˈweltaɪmd] თანამედროვე; თანადროული

well-to-do [ˌweltoːduː] იხ. **well-off**

well-wedged [ˌwelwedʒd] ბრიტ. სლენ. მდიდარი

WELMM (აბრ. - **Water, Energy, Land, Materials, Manpower**-დან) წყალი, ენერჯია, მიწა, მასალები, სამუშაო ძალა (ეკონომიკური განვითარების კრიტიკული ფაქტორების ჩამონათვალი) აბრ. წენმსძა

welsh [wɛlʃ] 1. სლენ. ვალდებულების შეუსრულებლობა; გააპრეა, ფულის გა-
დაუხდელობა; პირობის დარღვევა. სინ. **welch**

welsher [wɛlʃə] 1. არაკეთილსინდისიერი კომერსანტი, რომელიც ვალდებულებას
არ ასრულებს; 2. ვალის გადახდისაგან თავის ამარიდებული; (ვალის) ურჩი გადახდელი.

west [west] სლენ. 1. კიკა კოკა-კოლა; 2. ერბოვერცხი ღორის ზორცით, ხახვათ

western guy [ˌwestən ˈɡaɪ] ამერ. ეარგ. (პატიმარია ლექსიკა): მოსტყააღე
ქერდი; ჩამოსული ქერდი.

Westminster [ˈwest ˈmɪnstə] ვესტმინსტერი; ლინდონის ნაწილი, სადაც
ინგლისის პარლამენტის პალატები მდებარეობს.

W.E.T. (აბრ. **West(ern) European Time**-დან) დასავლეთ ევროპული დრო (იხ. აგ-
რეთეე სინ. **G.M.T.**); აბრ. დე-დრო

W.E.U. (აბრ. **Western European Union**-დან) დასავლეთ ევროპული (ქვეყნების
ეკონომიკური) კავშირი. აბრ. დეკო

wey [weɪ] ინგლ. უეი (წონის ზომა = 182 ფუნტი = 92.63 კგ)

w.g. (აბრ. **weight guaranteed**-დან) გარანტირებული მასა; აბრ. გმ-ა

whack [wæk] **out** ამერ. ეარგ. (პატიმარია ლექსიკა): პირწმინდად წაგება
(ბანქოში).

whacking ['wækɪŋ] საუბ. უზარმაზარი (მაგ., შემოსავლების შესახებ)

wharf ['wɑ:f] 1. (სასაქონლო) სატვირთო ნაემისადგომი; 2. ნავსადგურში გადმოტვირთვა (საქონლისა)

wharfage ['wɑ:fɪdʒ] 1. სანამსადგურო გადასახადი; ნავსადგურის, ნავსაყუდელის, ან ნავისადგომის მიღამობებში ტვირთის გადაზიდვის საფასური; 3. ნავსადგურში (ან ნავისადგომში) საქონლის შენახვა

wharfinger ['wɑ:fɪndʒə] (სავაჭრო) ნაემისადგომის პატრონი [მმართველი]

whatsoever [ˌwɒtsəʊˈevə] ნებისმიერი სახის (ყოველთვის იხმარება არსებ სახლის ან უარყოფის გამოძახატვით) წინადადებაში.

wheel [wi:l] 1. ბრუნვა; ტრიალი, 2. ბრუნა; წრე; 3. საქე; ბორბალი; 4. ბედის ბორბალი; ბუნდები; 5. ამერ. საუბ. ავტომობილი. **Δ money** ~ ფულის ბრუნვა

wheeler-dealer [wi:lɪdɪ:lə] ამერ. საუბ. მოთავე, მესვეური; საქმის „ჩამწყობი“

whereas [we'rez] 1. ოფიციალური დოკუმენტის საწყისი ნაწილი, პრეამულა; 2. შემზღვეველი პირობა; დათქმა; 2. (სშირად იხმარება საწინააღმდეგო აზრის ან განცხადების გამოსახატავად): „მაშინ როცა“, „იმ დროს როდესაც“, „რამდენადაც“; 3. (სქეს დათმობის, შეთანხმების მიღწევას მნიშვნელობები): „მოუხედავად ამისა“, „თუმცა“; 4. (ხელშეკრულებების, შეთანხმებების და სხვათა პრეამულაებში): „მოუხედავად ამისა“; „იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ“ და სხვ.

whereby [we'baɪ] 1. რომლითაც; 2. რის მეშვეობითაც (მეოხეობითაც); 3. იმით, რომ...

wherefore ['weəfə:] 1. მიზეზი; 2. იმ მიზეზით, რომ

wherefrom ['weəfrɒm] საიდანაც (გამოდის, რომ... საიდანაც ირკვევა და სხვ).

wherein [we'ri:n] 1. რაშიც; 2. იქ, სადაც. **wherein was I wrong?** რაში არ ვიყავი მართალი? სად ვტყუოდი?

whereinto [we'rɪntu:] სადაც; რაშიც

where it's at ['weərɪtsæt] ამერ., საუბ. შესანიშნავი, საუკეთესო; ძოდური

wherethrough [we'θru:] 1. იმ მიზეზით, რომ; იმის გამო, რომ; 2. რაზეც; რაზედაც; რას შესახებაც.

wherewithal ['weəwɪðəl] აუცილებელი საშუალებები; ფული.

whip [wɪp] 1. მოხმობა; დაპატიუება; 2. პარლამენტის წევრის მოხმობა სესიაზე დასასწრებლად. **to whip into** ამერ. სასურველ მდგომარეობამდე (ან პოზიციამდე) მიყვანა;

whip out ['wɪp 'aʊt] ამერ. სლენ. ჯგუფის ან ორგანიზაციის განადგურება; ვიგნებს მოკვლა.

whip-round ['wɪp 'raʊnd] ფულის შეგროვება (საქველმოქმედო მიზნით)

whipsawed ['wɪp'sɔ:vd] ორმაგ ზარალიანი (ფასიანი ქალღღების ოპერაციები-სას: ყიდვისას და გაყიდვისას)

whip the dog ['wɪpðə 'dæg] ამერ. სლენ. ვალდებულებისაგან თავის არიდება.

whip-up ['wɪp 'ʌp] ნაჩქარევად კეთება.

whirlpool ['wɜ:lpu:l] ა - წრეში; @ სიმბოლოს სახელწოდება

White Book [ˌwaɪt 'bʊk] წიგნი, რომელიც შეიცავს უმაღლესი სასამართლოს წესებსა და კომენტარებს; „თეთრი წიგნი“

White collar crime ['waɪt 'kɔ:lə 'kraɪm] „თეთრკერანგისა“ დანაშაული. ბიზნესმენთა ან ოფისის მუშაკთა მიერ ჩადენილი დანაშაული (მაგ, შიგა გარიგებები, კომპიუტერული მაქინაციები, ქონების დატაცება და სხვ.).

Whitehall ['waɪthɔ:l] სკოლ. ვაითოლი (ლონდონის ქუჩა) სადაც განლაგებულია ბრიტანეთის მთავრობის სასახლე, საქალაქო მომსახურების და მისთ. შენობები)

White House [ˌwaɪt 'haʊs] თეთრი სახლი ვაშინგტონში (კოლუმბიის ოლქი, სადაც აშშ-ის პრეზიდენტი ცხოვრობს და მუშაობს).

White List [ˌwaɪt lɪst] 1. სარეკომენდაციო სია; 2. პირთა და ორგანიზაციათა სია, რომლებმაც; მიიღეს დადებითი შეფასება.

white slave [ˌwaɪt sleɪv] „თეთრი მონა“ - მძევლი ქალი

whitewash [ˌwaɪt wɒʃ] ამერ. სლენ. პირის (განს, პოლიტიკოსის) არაკეთ, იღისინდისიერი ქვევის „გათეთრება“, გამართლება.

whiz(z) [wɪz] ამერ. საუბ. 1. დათანხმება; შეთანხმება, საქმეზე მოლაპარაკება; 2. ქე-იფი. 3. ენერჯია, სიოცხლე; 4. ამერ. სლენ. ექსპერტი: თავისი საქმის ოსტატი; მაღალი კლასის სპეციალისტი; დახვეწილი ინტელიგენტი.

„Who are you?“ „ვინ ბრძანდებით?“ (კომპიუტერული ქსელის აბონენტთან კავშირის დაწყების საპროცედურო ნიშანი)

wholeness ['həʊlnɪs] მთლიანობა (მაგ. ეკონომიკური სისტემისა)

wholesale ['həʊlseɪl] 1. საბიზ. უზო ვაჭრობა; 2. ბითუმად ვაჭრობა

wholesaler ['həʊl 'seɪlə] 1. ბითუმად მოვაჭრე; მებითუმე; საბითუმო საქმიანობა; 2. ფინან. საინვესტიციო ინსტიტუტი, რომელიც ახლად გამოშვებულ ფასიან ქალღღებს ანაწილებს სხვა საინვესტიციო ინსტიტუტებს შორის; Δ **cash-and-carry** - საცალო ვაჭრობის მალაზიების საბითუმო თვითმონაწახურება საქონლის ნაღდი ფულით შეძენით (ტრანსორტირების ჩათვლელად); **dis:ict** - დიდ ქალაქში განლაგებული საბითუმო ვაჭრობის ორგანიზება (რომლითაც ახლო რაიონებსაც ეწახურებიან); **merchant** - ბითუმად მოვაჭრე; მებითუმე; **service** - ვაჭრობასთან დაკავშირებული სხვადასხვა ტიპის მომსახურებითი საბითუმო საქმიანობა (მათ შორის კრედიტთან დაკავშირებული)

wholesaling ['həʊl 'seɪlɪŋ] ბითუმად ვაჭრობა

who'e-timer ['həʊltɪmɔ:ɪ] მუშაკი (თანამშრომელი), რომელიც მიუღ საშუალო დროს მუშაობს.

wholly-owned subsidiary [ˌhɒlɪ'əʊnd 'sʌbsɪdɪəri] კომპანია, რომელსაც მთლიანად ფლობს სხვა კომპანია.

whore [hɔː] მეძავე; როსკიპი.

whs (აბრ.) იხ. **wholesale**

widen(ing) ['waɪdɪŋ] გაფართოება; განერცობა

widowerhood ['wɪdəsaɪhʊd] დაქვრივება (მამაკაცისა)

widowhood ['wɪdəshʊd] დაქვრივება (ქალისა)

wifeless ['waɪflɪs] 1. უცოლშვილო; დაუქორწინებელი; 2. დაქვრივებული

wig [wɪɡ] 1. ამერ. სლენ. ტვინი; გონება; მენტალიტეტი; ინტელექტუალი, ინტენიტი; 2. ამერ. ფარგ. (პატიმართა ლექსიკა): „გოგრა“ გოგრა თავი; ხისთავა

wiggle [wɪɡl] რხევა, რწევა (დონისა და მისთ.)

wiggle seat ['wɪɡl 'si:t] ამერ. ფარგ. (პატიმართა ლექსიკა): სიცრუის დეტექტორი (მანქანა, რომელიც აფიქსირებს პირი როდის ტყუის და როდის არა).

wild [waɪld] 1. ძლიერ აღელვებული (ბაზრის მდგომარეობის შესახებ); 2. მოუფიქრებელი; ალაღბებლზე გაკეთებული; სარისკო; 3. გადახრილი; ანომალური

wildcat ['waɪldkæt] 1. სარისკო წამოწყება (ბიზნესში); თაღლითობა; 2. არაკანონიერი; დაუშვებელი, არასანქციონირებული; 3. სარისკო წამოწყების მონაწილე (პირი); 4. ამერ. სლენ. საიდუმლო; საიდუმლოდ მუშაობა; საკუთარი ინტერესებისათვის საიდუმლოდ მუშაობა სხვების საზიანოდ.

wildshot ['waɪldʃɒt] მკვეთრად გადახრილი მნიშვნელობა

will [wɪl] 1. ანდერძის დაგება; ანდერძის დატოვება; 2. სურვილი; ნება; 2. ენთუზიაზმი; ენერჯია. **Δ holograph** - ხელით ნაწერი ანდერძი; **non-occupative** - მოწმის თანდასწრებით განცხადებული ანდერძი (მაგ., მეომრის მიერ ომის დროს).

willful ['wɪlfʊl] (ან **wilful**) 1. თავნება პირი; 2. თავიანთი სურვილის მიხედვით შედგენილი აქტი, იმის მიუხედავად თუ რა შედეგები შეიძლება მას მოჰყვეს.

win [wɪn] 1. მოგება; გამარჯვება; 2. გამარჯვების მოპოვება. **Δ to - a contract** კონტრაქტის დადება

wind [waɪnd] 1. პაერის ნაკადი; ქარი; 2. დახვევა; შემოხვევა. **Δ to - up** 1. ლიკვიდირება (მაგ., ფირმისა, კომპანიისა); 2. ფინანს. სალდოს გამოყენება, სალდირება; დაშვება

winder ['waɪndə] ამერ. ფარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ვეშაპი; თავადი (რეციდივისტის შესახებ).

windfall ['wɪndfɔ:l] უეცარი მოგება; გაუთვალისწინებელი შემოსავალი; შემთხვევითი შემოსავალი

winding up ['waɪndɪŋ 'ʌp] ლიკვიდაცია; კომპანიის დასჯერვა და მისი ქონების გაყიდვა.

windmill ['wɪndmɪl] კომერც. სლენ. მეგობრული თამასუქი

window ['wɪndəʊ] 1. ვიტრინა; 2. ფანჯარა; სარკმელი; 3. გამკვირვალე მართყუთხე-
დი (კონვერტზე); 4. ჩარჩო (დისფლეს ეკრანზე)

window dressing ['wɪndəʊ 'dresɪŋ] ვიტრინის დეკორირება; „გალამაზება“
(მეტე მიშიდველობის გამოსაჩენად, ვიდრე მაღაზიას საქონლის ასორტი-
მენტის ხარისხი და რაოდენობაა).

windowing ['wɪndaɪŋ] 1. (დისფლეს ეკრანის) ფანჯრების მართვა; 2. დისფლეს
მრავალეკრანიანი რეჟიმის ორგანიზება; 3. (ეკრანის) კადრების შექმნის რეჟიმი

window manager ['wɪndəʊ 'mænɪdʒə] დისფლეს ფანჯრების დისპეტერი (რამ-
დენიმე ფანჯრის ერთდროული შექმნა ტექსტისა და გრაფიკული გამოსახულების გა-
მოსატანად)

wind up [waɪnd 'ʌp] ლიკვიდაცია; კომპანიის დახურვა და მისი ქონების
გაყიდვა.

wink [wɪŋk] 1. ვიწყობი. ბრიტ. (დროის ბრიტანული ერთეული, რომელიც ტოლია
წუთის ერთი მეორიათასედი ნაწილისა); 2. **Δ in a** - მყესეულად; მყეი.

winner [wɪnə] 1. მომგებიანი კამპანია (საეკონომიკო ბრძოლაში); 2. თამ. თეორ.
ეკ. გამარჯვებული; 3. გამარჯვებული

winning ['wɪnɪŋ] 1. მოგება, გამარჯვება; 2. მოგებული (ნაღდი) ფული

wintering ['wɪntərɪŋ] გამოზამთრება

wipe [waɪp] 1. განქარება, მოსპობა; ლიკვიდირება; 2. ტელეზ. (გამოსახულების)
მიწყდომა; წაშლა; გაშოდენა (კადრისა)

WIPO (აბრ. - **World Intellectual Property Organization** - დარ) ინტელექტუალუ-
რი საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაცია. აბრ. ისმო

wire [waɪə] 1. დეკმა; 2. დეპემის გავზაენა; 3. საინფორმაციო სალტე; 4. ტელეგრა-
ფი; 5. გამტარი; სადენი. აბრ. **W**. **Δ -- frame** ობიექტის ვიზუალური სარგანზოილე-
ბიანი წარმოდენა; ~ **frame representation** (სარგანზომილებიანი) ობიექტის კარკა-
სული (ვიზუალური) წარმოდენა

wiretap ['waɪətæp] 1. საინფორმაციო ხანთან მიერთება; 2. (გადაცემული შეტყო-
ბინების) ჩაქერა, გატაცება

wise [waɪz] 1. ამერ. საუბ. მკოდნე, გათვითცნობიერებული; ინფორმირებული;
პირი, რომელიც სიტუაციებს გუმანით შეივარძობს; 2. საუბ. გზის ჩვენება; (მინარაუ-
ლებით) გავზაენა; 3. ხერხი; მანერა; 4. ამერ. ჟარგ. (პარტიზარია ლექსიკა); მაღალი
კვალიფიკაციის ვაბის ქურდი **Δ in on** - არავითარ შემოსევენაში; **on this** - ანგ-
ვარად; ამრიგად; ამსახით

wise-up ['waɪz 'ʌp] ამერ. საუბ. 1. ინფორმირება, საქმის კურსში ჩაყენება; 2. მო-
ფიქრება; გაგება; შეცნობა

wit [wɪt] 1. (ბშირად pl) გონება; ტვინი; მოფიქრება; 2. მახვილვონიერება. **Δ to** -
ესე იგი; ე.ი.; სწორედ; **to live by one's** - სსასაქვე შემოსავლებით ცხოვრება

withdraw [wɪd'drɔ:] 1 ანგარიშიდან თანხის მოხსნა; 2. გაუქმება; ანულორება; გა-
მოხსნობა; ამოღება; 3. წასვლა; გაცლა; 4. დამორება უკანდახევა. **Δ to - s bid** წინადადე-
ბის ანულორება; **to - an order** შეკვეთის გაუქმება

withdrawal [wɪd'drɔ:əl] 1. გამოხშობა; გამოწვევა; უკუგამოხშობა; შეცვლა; ანუ-
ლორება; 2. (ანგარიშიდან) ამოღება; 3. (მასალების) ხარჯვა; 4. სამუშაო ცხოვრების დას-
რულება. **Δ - from circulation** ბრუნეიდან ამოღება; - **of credit** კრედიტის დახურვა

withhold [wɪd'həʊld] 1. უარის თქმა; 2. დაკავება (ხელფასიდან); შეჩერება; 3. და-
მაღე 4. თავის შეკავება.

with-it ['wɪ θɪt] 1. ყველაზე თანამედროვე; უახლესი მოდის(ა); 2. მეწინავე;
თანამედროვე; 3. ვიწრო წრისათვის ხელმისაწვდომი

with-pack premium ['wɪd pæk 'preɪmɪəm] მყიდველის დაჭილდობა შეფუთუ-
ლისაქონლით

withstand ['wɪðstænd] გაძლება; დაპირისპირებულობა; პირისპირ დგომა. **Δ to**
- competition კონკურენციის გაძლება

witness [wɪtnɪs] 1. მოწმე; 2. მოწმედ გამოსვლა; 3. დამოწმება; ხელ-
მოწერის დამოწმება. **Δ "now this deed witnesseth"** - სიტყვები, რომლებიც
ნიშნავს იმას, რომ შეთანხმების დეტალები ქვემოთა ჩამოთვლილი.

witness-box ['wɪtnɪs 'bɒks] (სინ.: **witness-stand**) მოწმის ტრიბუნა (სასა-
მართლოს პროცესისას).

wittingly ['wɪtɪŋli] 1 წინასწარ განზრახვით; 2. მოფიქრებით ჩადენილი;
მოფიქრებული (მაგ.გეგმა)

wiz [wɪz] ამერ. სლენ. ნიჭიერი, დახელოვებული პირი.

Wk., wk (აბრ. week-დან) კვირა; ექვსი სამუშაო დღე. აბრ. კვ.

W/M (აბრ. weight or measutement-დან) წონა ან ზომა

w/o (აბრ. without-დან) რაიმეს გარეშე, გამოკლებით

wobble [wɒbl] რყევა, ცვალებადობა (მაგ., ფასებისა); არაწონასწორობა

w.o.c. (აბრ. without compensation-დან) უკომპენსაციოდ; აუნაზღაურებლად

wonder ['wʌndə] 1. საოცრება (მაგ., ტექნიკის სიახლესთან დაკავშირებით), მოუ-
ლონდლობა; 2. მეტად საინტერესო, შესანიშნავი (მაგ., საბიზნესო წამოწყების თაობაზე)

woodshed ['wʊdʃed] სლენ. რეპეტიცია, რეპეტირება

woopie ['wʊpi] ბრიტ. საუბ. ვუპი; კარგად უზრუნველყოფილი პირი; 60 წელს
გადაცილებული მილიარდერი (იხ. აგრეთვე **glam**)

word [wɜ:d] 1. სიტყვებით გამოთქმა; სიტყვებით დაფორმულება; 2. შენიშვნა;
3. რჩევა; 4. პირობის მიცემა; 5. რეკომენდაცია; 6. ბრძანება; ბრძანებულება; 7. პა-
როლი; საშვი; 8 კომპ. მეტ. კოდა; კოდური ჯგუფი; სიმბოლითა ჯგუფი

wording ['wɜ:diŋ] 1. გამოთქმის ფორმა; გამოთქმის დაფორმულება; 2. რე-
დაქცია; 3. სიტყვათა თანხმდევრობა; ტექსტი; 4. სიტყვა

workability [ˌwɜ:ə'biiliti] 1. გამოყენებადობა; ვარგისიანობა; 2. დამუშავებადობა
(ნასალისა)

workable ['wɜ:kəbl̩] 1. რენტაბელური; შემოსავლიანი (სამუშაო); 2. განხორციელებადი, რეალური; 3. სამუშაოდ ვარგისი; დასაშვამებლად ვარგისი

workaholic ['wɜ:kə'həlɪk] ამერ. სლენ. ს. „სიგიჟეზედ“ მომუშავე; სამუშაოში თავდავიწყებით ჩაფლული

workday ['wɜ:k'deɪ] 1. სამუშაო დღე; 2. ყოველდღიური (მაგ., სამუშაო)

worker ['wɜ:kə] 1. მუშა. აბრ. W.; 2. მუშაკი; თანამშრომელი; 3. ბეჭითად მომუშავე; 4. შემოქმედი; **Δ blue-collar** ~ „ლურჯი საყელო“, საწარმოს მუშა; **handicraft** ~ მეწარმე; **office** ~ მოსამსახურე; **salary** ~ (შტატისანი) მოსამსახურე; **white-collar** ~ „თეთრი საყელო“, მოსამსახურე; საფინანსო ან საინჟინრო-ტექნიკური მუშაკი

working [wɜ:kɪŋ] 1. მუშაობა; 2. მომუშავე; მოქმედი; ექსპლუატაციაში მყოფი; 3. მომსახურების სისტემა; 4. ოპერაციის შედეგი; 5. ექსპლუატაცია; დამუშავება.

working-up ['wɜ:kɪŋ 'ʌp] დამუშავება (მაგ. საითვისისა)

workman ['wɜ:kmən] 1. მუშა; 2. მუშაკი. **Δ good** ~ თავისი საქმის ოსტატი

workmanship ['wɜ:kmənʃɪp] 1. ოსტატობა; კვალიფიკაცია; შემოქმედებითი საქმიანობა; 2. სამუშაოს ხარისხი

workpeople ['wɜ:kpi:pl̩] ნუშები

workplace ['wɜ:kpleɪs] სამუშაო ადგილი

workroom ['wɜ:kru:m] 1. სახელოსნო; 2. სამუშაო ოთახი

works [wɜ:ks] 1. *pl.* სამუქნებლო სამუშაოები; 2. *pl.* ფაბრიკა; ქარხანა; სახელოსნო; ნაგებობა. **Δ the** ~ (ლენ. 1. დაწესებულების მიერ მომსახურება; 2. შეთავაზებული საქონელი (მაღაზიაში. კაფეში და სხვ.)

workshop [wɜ:kʃɒp] 1. სახელოსნო; 2. სამუშაო ჯგუფი

workstation ['wɜ:ksteɪʃn] 1. სამუშაო (კომპიუტერიზებული) სადგური; 2. ავტომატიზებული სამუშაო ადგილი

works, the [wɜ:ks ðə] ამერ. სლენ. ს. რაც მოცემულ საქმეს ეხება; სრული ინფორმაცია მოცემული ქოპენტისათვის; 2. ამომწურავი, გამ. იწვლილვითი ანგარიში; ზედმიწევნითი ანგარიში.

work-to-rule [wɜ:k'tu:ru:l̩] გაცრი წესებით მუშაობა (გაფიცვის სახეობა)

workwoman [wɜ:k'wʊmən] მუშა-ქალი

world of law ['wɜ:lɔ:lɔ:ɪ] 1. სამართლის ქმედებას სუერია; მსოფლიო სამართლებრივი სისტემები; 2. იურიპრუდენცია.

world-wide [wɜ:lɔ:waɪd] მსოფლიო; ქვეყნიერება. **Δ ~ fame** საყოველთაო (მსოფლიო) აღიარება

worm [wɜ:m] ტირე (სიმბოლოს დასახელება)

worm out of [wɜ:m'ʌʊtɔv] არასასურველი მდგომარეობიდან გამოსვლა; ცუდი სიტუაციიდან ან აღუბული ვალდებულებიდან თავის დახსნა.

worn [wɜ:n] 1. გაცვეთილი; ძველი; 2. არაორიგინალური; შაბლონური, გაცვეთილი (მაგ., ლაპარაკი)

worth [wɜ:θ] 1. ადამიანის პირადი ღირსება; მნიშვნელოვნობა; 2. ფასეულობა; ფასი; ღირებულება; 3. მომგებიანი; ღირებული

worthiness [wɜ:θɪnis] ღირებულება; ღირსება

worship [wɜ:ʃɪp] 1. სარწმუნოება; 2. რელიგიის აღიარება; რელიგიურობა

worthiest of blood [wɜ:θɪst' əv blɒd] მამრობითი სქესის მემკვიდრეები.

worthless ['wɜ:θɪlɪs] არაფრად ღირებული; უსარგებლო; ზედმეტი

worthy ['wɜ:θɪ] 1. ფასიანი; დაფასებული; 2. შესაბამისი; შესატყვისი.

wound [wa:nd] 1. (სხეულის) დაჭრა; ფიზიკური დაზიანება; 2. ჭრილობის მიყენება; დაჭრა

wow [waʊ] ძახილის ნიშანი (სიმბოლოს სახელწოდება)

WPI ['dʌblju:pi:ɔɪ] (აბრ. Wholesale Price Index-დან) საბითუმო ფასების ინდექსი; აბრ. სფი

wpm ['dʌblju:pi:ɛm] (აბრ. words perminute-დან) სიტყვა წუთში; აბრ. სიტ/წთ

wrapping ['ræpɪŋ] 1. საფუთავი; 2. შემფუთავი; დამფასოებელი

wrap-up ['ræp'ʌp] 1. ამერ. საუბ. მომგებიანი მყიდველი; 2. ცუდი საქონელი კარგ საფუთავში

wrapping ['ræpɪŋ] შეფუთვა; საფუთავი

wreck [rek] 1. მსხვერვა; ნგრევა; კატასტროფა (მაგ., გემისა); 2. ჩაძირული ან დაზიანებული გემისა; 3. გადახდისუუნარო კომპანია.

wrecker ['reɪkə] ჩაძირული ან დამსხვერული გემების ქონების ქურდი.

wrench [rentʃ] 1. (აზრის) დამახინჯება; 2. (ფაქტის) გაყალბება.

wrinkle [rɪŋkl] 1. ახალი სიტყვა; იდეა; სიახლე; 2. ნაკლი; 3. დროულად ნათქვამი სიტყვა; სასარგებლო რჩევა

writ [rɪt] 1. სასამართლოს შეტყობინება; მიწერილობა; 2. სასამართლოს გადაწყვეტილება; 3. მოსამართლის განკარგულება; 4. სასარჩელო განცხადება; ოფიციალური პროცესი დამატებითი არჩევნების ჩასატარებლად; 5. წერილობითი გამოცდა; 6. ბრძანება; უწყობა.

write [raɪt] 1. ჩანაწერი; 2. ჩაწერა; 3. გამოსახვა; ჩვენება; 4. ინფორმაციის შეტანა. **Δ to ~ down** 1. ფასდაკლება; 2. ნაწილობრივ ჩამოწერა (ანგარიშიდან); **to ~ off** (ანგარიშიდან) ზოღიანად ჩამოწერა; **to ~ up** 1. ფასის აწევა; 2. ჩანაწერი

write-down ['raɪtdaʊn] 1. ფასდაკლება; ღირებულების დაწევა; 2. ნაწილობრივ ჩამოწერა; 3. ჩამოწერილი ნაწილის სიდიდე

write in ['raɪt'ɪn] ამერ. კანდიდატის ჩაწერა საარჩევნო ბიულეტენზე; 2. წერილობითი ცნობები; წერილის გაგზავნა; 3. ჩვენება; სახეზე გამოხატვა (გამოხატვა, აღებეჭდა).

write-off ['raɪt'ɒf] 1. (ანგარიშიდან) სრული ჩამოწერა; 2. ჩამოწერილი საკუთრება; ჩამოწერილი თანხა

writer ['raɪtə] 1. ქვემოთ ხელის მომწერი; 2. (წინამდებარე საბუთის) ავტორი; 3. შოტლ. ადვოკატი; 2. ჩამწერი მოწყობილობა; 3. (პროგრამის) რედაქტორი; 4. (პროგრამის) შემქმნელი; შემდგენელი

writ of replevin [rɪt əv rɪ'plevɪn] სასამართლოზე გამოსახების ბრძანება ქონე, ბის დაბრუნების სარჩელთან დაკავშირებით.

write-up ['raɪt 'ʌp] 1. ფასის აწევა; 2. ღირებულების ასაწევი ჩანაწერი (საანგარიშგებო რეგისტრში); 3. გეგმაზე მინაწერი; 4. წერილობითი ანგარიში: სტატია, რეზიუმე, მიმოხილვა და მისთ.

writing ['raɪtɪŋ] 1. ჩანაწერი; საბუთი; 2. ჩაწერა (იხ. აგრეთვე write 3.); რეგისტრაცია; **Δ muckraking** ~ კორუფციის მაკრიტიკებელი ლიტერატურა

wrong [rɒŋ] 1. სასამართლოდარღვევა; დულოქცია; 2. შეცდომაანი. არასწორი (მაგ., ანგარიში); 3. არასამართლიანი; 4. შეუსაბამო; 5. არადროული; 6. არადაამაკმაყოფილებელი; 7 არაეთიკური, არამორალური

wrongdoer ['rɒŋdʊə] 1. სამართალდამრღვევი; დელინკენტი; დამნაშავე; 2. ზარალის ან ზიანის მიყენებელი;

wrongful ['rɒŋfəl] 1. არასწორი; 2. არაკანონიერი; უკანონო; კანონსაწინააღმდეგო; 3. ზარალანი; ზარალის მომტანი; 4. არასამართლიანი; არასამართლებრივი

wrongfully ['rɒŋfəlɪ] 1. უკანონოდ; უსამართლოდ; 2. არასამართლებრივად; კანონსაწინააღმდეგოდ.

wrongly ['rɒŋli] 1. არასწორად; 2. ცუდად; 3. შეცდომით; გაუგებრობის შედეგად.

wrongous ['rɒŋɡəs] არაკანონიერი; არასამართლებრივი; კანონსაწინააღმდეგო.

Wt, wt ['dʌbju:ɪt] 1. (აბრ. - warranted-დან) გარანტირებული; 2. (აბრ. - weight-დან) წონა

X,x

X, x [eks] 1. ამერ. ათი დოლარი (კალაღლის ნიშანი); 2. X-ის ფორმისა, X-ის მავარი; 3. უცნობი; 4. ნიშანი, რომელსაც იყენებენ ფინანსური გაზეთები უდივიდენდო პირის ან ორგანიზაციის მიმართ, ვინც მონაწილეობდა საფონდო ბირჟაზე ვაჭრობაში; 5. ხელმოწერა; „ჯურის“ დასმა; 6. „ლიდი კაცი“; 7. უცნობი პირი

x. [eks] აბრ.: 1.(ex-დან) ექს-,ყოფილი; წინა; 2.(excliding-დან) დაუშვებელი; გამორიცხული; 3.(აბრ. exclusive-დან)-ის გარეშე; გამოკლებით; ჩაუთვლელად; 4. უცნობი რაოდენობა; 5. უცნობი გარემოება; უცნობი ფაქტორი; 6. იხ. exchange 3.; 4.

x.a. [eksei] (აბრ.) იხ. ex-all.

X'd out ['ekstaʊt] ამერ., ჟარგ. (მატიმართა ლექსიკა): გალურჯებული; მკვდარი.

x-factor იბ x.5.

x's pl. ['eksɪz] (ჟარკონი) გასავალი; ხარჯები

xanthous ['zɛnθəs] ყვითელი; მოყვითალო; Δ ~ x-axis მათემ. აბსცისათა ღერძი. X-ღერძი

x-bracing ['eks 'breɪsɪŋ] კუარდინა კაემირები (სხედასსხეა ობიექტებს შორის)

X.C., x.c. (აბრ. ex coupon-დან) უკუბონოდ, კუბონის გარეშე

X.C.I.. (აბრ. - excess current liabilities-დან) ხანმოკლე ვალდებულებების ნარჩენი; ნაშეტი

XD, xd, x-d, x div (აბრ. - ex dividend-დან) უდივიდენდო; დივიდენდის გარეშე

xenial ['zi:niəl] სტუმარ-მასპინძლობითი; სტუმარ-მასპინძლობასთან დაკავშირებული.

xenial customs ['zi:niəl 'kʌstəmz] სტუმარ-მასპინძლობითი ათად-წესები.

xenomania [.zɛnəmeɪniə] ქსენომანია; შიში ყოველგვარი უცხოურა სიას-ლექებისადმი.

xenophobia [.zɛnə 'fɔ:biə] ქსენოფობია; უცხო ტომელის სიძულვილი

xerocopy ['zɛrəkəpi] ქსეროასლი. ქსეროპირი

xerograph [zɛ' rɔ:grəf] ქსეროგრაფი; ქსეროგრაფიული აპარატი

xerography [zɛ' rɔ:grəfi] ქსეროგრაფია; ქსეროასლის გაყვებმა, ქსეროკოპირება

Xerox ['zɛrəks] ქსეროქსი, (დოკუმენტის) პირის გადასადები აპარატი; პირის გადადება; ასლის გაყვებმა, ქსეროკოპირება

xeroxing ['zɛrəksɪŋ] ქსეროასლის გადაღება; დაქსეროქსება

X.I., x.i., [eksai] x.in (აბრ. - ex interest-დან) პროცენტების დარიცხვა

XOFF [zəʊf] (აბრ. - transmitter OFF-დან) გაჩერების სიგნალი (მონაკეშთა ვადგ ზენის შეწყვეტის მოთხოვნის მმართველი სიგნალი, რომელსაც მიმღები მოწყობა:ლობა უგ ზენის გადამკემ მოწყობილობას), აბრ. გს-ი

XON [zəʊn] (აბრ. - transmitter ON-დან) დაწყების სიგნალი; (მონაკეშთა ვადგ-ცემის) დაშვების სიგნალი. აბრ. დს-ი

X out [zəʊt] 1 წაშლა; „ჯერებით“ წაშლა; ანუღირება; ვაბათიღება

xw [eks' dʌbli:z] (აბრ. - ex warrants-დან) საქონლის მიღება გასანაწილებელი საბუთის გარეშე; საქონლის განაწილების საბუთის გარეშე მიღების უფლება

XX ['ekseks] 1. ხღუნ. 1. ოცი დოღარა; ოცდოღარიანა; 2. გაცერეება; მოცერეება

XY ['eks' wai] XY ტიპის გრაფიკული გამოსახულება (ბიზნესურ გრაფიკაში წყვილი რიცხების თანმიმდევრობის გრაფიკული წარმოდგენა, რომელშიც პირველი რიცხვი წარმოიასხება აბსცისის ანუ x-ღერძის სახით, ხოლო მეორე რიცხვი ორდინატიის ანუ y-ღერძის სახით)

xylographer [zai' lɔ:grəf] ხეზე ამომჭრელი; გრავერი; ქსილოგრაფერი.

xylography [zai' lɔ:grəfi] ხეზე ამოჭრის ხელოვნება; ქსილოგრაფია.

Y,y

Y. [waɪ] 1. მათემ. იგრეკი, უცნობი სიდიდე; 2. გზაჯვარედინი, გზაგასაყარი; 3. Y-ფორმისა, Y-სებრი

Y. (აბრ. - year-დან) წელიწადი

yah [jɑ:] ბრიტ. საუბ. "ღიახ" (სლენგი სიტყვიდან yes)

yak [jæk] ამერ. სლენ. 1. მეგობარი; საიმელო პირი; 2. მიაშიტი კაცი; „გაუნათლებელი“; 3. რადიოში კომიკური სიმრის შემოსიჯალა.

yank [jæŋk] 1. ამერ., საუბ. აქტიურობის გამოჩენა; გააქტიურება (საქმიანობაში); 2. სამსახურიდან დათხოვნა (გადაცდომის გამო)

yankee ['jæŋki:] 1. სლენ. მოტყუება; 2. საუბ. ამერიკელი; 3. ახალი ინგლისის ქვეყნების მცხოვრები (ბრიტანელები).

yankeefied ['jæŋkifaɪd] გაამერიკებული (არააბორიგენი ამერიკელი).

yap [jæp] ამერ., ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა: „იეპ“ „პაციენტი“, ჯობის ქურდობით დაზარალებული.

yard [jɑ:d] 1. იარდი (სიგრძის ერთეული); 2. დახარისხებული საკინიგზო სადგური; 3. საზღვაო არსენალი; პორტის საწყობები და სახელოსნოები; 4. სლენ. ასი დოლარი; \$ 100)

yardage ['jɑ:di:dʒ] 1. საწყობში შენახვა [დაუნჯება]; ღია საწყობში დაწყობა; 2. საპორტო საწყობით ან საქმიანი ეზოთი სარგებლობა

yardman ['jɑ:dmən] 1. საწყობის გამგე; საწყობის მუშა; 2. მესაქონლე, საქონლის მომვლელი

yardstick ['jɑ:distɪk] 1. ზომა; კრიტერიუმი; 2. ძირითადი ტარიფი (მაგ. ელექტროენერჯის ხარჯვისა); 3. საზოგადოებრივი სახანძარი, ხის ან ლითონის იარაღი

yarn [jɑ:n] 1. სლენ. გრძელი ხაჯბარი; 2. მოსაჯარი

yaw [jɑ:] კურსიდან გადახრა; აღებული გეზიდან გადახრა

year [jɪə] 1. წელიწადი; წელი; აბრ. Y. აბრ. წ. 2. pl. წლოვანება, ასაკი; დროის დიდი პერიოდი; 3. სლენ. ბანკოტი; დოლარი (იხ. აგრეთვე buck, boffo, fish); Δ - acquired შეძენის წელი (მაგ., მანქანისა, შენობისა); - to the first instant გასულ წელს; „მიმდინარე წლის პირველ დღემდე“; - under review საანგარიშო წელიწადი; - of account საანგარიშო წელიწადი; - of birth დაბადების წელი. აბრ. დ.წ.: hudget - საბიუჯეტო წელიწადი; current - მიმდინარე წელიწადი; insurance - სადაზღვევო წელიწადი

Yehuda ['jɪ.ju:də] ამერ. სლენ. ებრაელი. შენიშვნა: მრ. რიცხვშია Yehudim.

yearbook ['jɪəbʊk] წელიწადი. A statistical - სტატისტიკური წელიწადი

yearling ['jɪəlɪŋ] 1. ახალწვეული (ჯარში); 2. მოხარდი; ახალგაზრდა.

yearly [ˈjɪəli] 1. ყოველწლიურად, წელიწადში ერთხელ; 2. ყოველწლიური; წლიური (მაგ., შემოსავალი)

yearn [jɜ:n] 1. (დანაშაულისკენ) ღტოლვა; მისწრაფება; 2. ტანჯვა; წუხილი; დარდი.

yearlong [ˈjɪəlɒŋ] 1. ერთწლიანი (მაგ., პაკიძრობა); წლიური; წლის (კანასკლდობაში)

yeepie საუბ. იეპი (აბრ. Youthful Energetic Elderly People Involved in Everything-დან) აქტიური გამოცდილი პიროვნება (პროფესიონალი. შეადარე-პიტონის: იხ. yuppye)

yellow [ˈjɛləʊ] ამერ., ფარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ყვითელი (ოქრო).

yellowback [ˈjɛləʊbæk] ამერ. ოქროს სერტიფიკატი

yellow dog contract [ˈjɛləʊ ˈdɒg kəˈntrækt] ამერ. სამსახურებრივი კონტრაქტი, რომლის მიხედვითაც დაქირავებულს ეკრძალება პროფკავშირში შესვლა (სიტყვა-სიტყვით: „ყვითელი ძაღლის კონტრაქტი“).

yellow one [ˈjɛləʊ, wʌn] ამერ., ფარგ. „მზესუმზირა“; ოქროს საათი.

yen [jɛn] ამერ. სლენ. ძლიერი სურვილი, მისწრაფება (მაგ., აქტიური ქმედებისა ბიზნესში და სხვ.).

yellow pages [ˈjɛləʊ peɪdʒɪz] საეპრო სატელეფონო ცნობარი.

yellow sheet [ˈjɛləʊ:ʃi:t] პოლიციის უბნის ჩანაწერები (მაგ., დანაშაულობების შესახებ, განცხადებები და სხვ.).

yeoman [ˈjɪəsmən] წვრილი ფერმერი, წვრილი მიწათმფლობელი

yeppir [jɛpɜ:] ამერ. სლენ. დიახ, ბატონო („დიახ, სერ“). სინ.: yepper

yes-man [ˈjɛs mæn] მლიქვნელი; ქლესა; მუდმივად კვერის დამკვერი

yet [jet] 1. უკვე (ეხლა); 2. ჯერ კიდევ; 3. ოდესმე; 4. აქამდე; 5. მაინც; მიუხედავად ამისა

yield [jɪ:ld] 1. გამომუშავება; გამომუშავების მოცულობა; (პროდუქციის) გამოსავლიანობა; 2. წარმოება; გა(მო)ცემა; 3. შემოსავალი; შემოსავლიანობა; პროცენტული შემოსავალი; 4. დათმობა; შეთანხმება; 5. დაპრ. მნიშვნელობის) გამოცემა; (ფუნქციის) გამომუშავება; 6. (წყლის)ღებიტი; 7. ამერ. შეკრებილი გადასახადის თანხა (აკრების ხარჯის გარეშე); 8. ეფექტიანობა; ეკონომიკური ეფექტიანობა; 9. ეფექტურობა (მაგ., ღონისძიებისა); 10. ვარჯისი პროდუქციის გამოშვება; 11. მოცემა (მათემატიკურ-ეკონომიკური ოპერაციების შესახებ); 12. თამ. თეორ. ეკ. დათმობა (მაგ., პოზიციისა). **Δ** - **analysis pattern** (ეკონომიკური) გამოსახულების რეალიზაცია მონაცემთა დამუშავების სისტემის გამოსასვლელზე; ~ **on shares** აქციების მიხედვით გადახდა; **to - a loss** ზარალის მატანა; ~ **to maturity** (ობლიგაციის) დაფარვის ვადამდე მიღებული შემოსავალი; ~ **of capital investments** ფონდთუქულებზე; **current** - ბანკ. (მიმდინარე) შემოსავლიანობა (მაგ., ინვესტირებულს კაპიტალით მიღებული წლიური მოგების ფარობა მთლიანი კაპიტალის რაოდენობასთან); **high** ~ მაღალი გამომუშავება; **interest**

~ პროცენტული შემოსავალი; **marginal**- ზღვრული მოგება; **net** - 1. წმინ(ნ)დამოგება; წმინ(ნ)და შემოსავალი; 2. წმინ(ნ)და შემოსავლები; **tax** - სადაზღვევო შემოსავალი
yielding [jɪːldɪŋ] 1. დამთმობი; დამყოლი; ხათრიანი; 2. წარმოქმნა; გამოშვება; 3. პროდუქციის რაოდენობა; პროდუქციის გამოსასულიანობა; 4. (ღვიძენდის) მომტანი; 5. გამოსავალი; გამოსული რაოდენობა; 5. რბილი (მაგ., მასალა). **Δ** - **interest** პროცენტის მომტანი (მოგების შესახებ); - **no interest** უპროცენტო; პროცენტული მოგების არმომტანი

YOB ['waɪəsbɪ:] (აბრ. - year of birth-დან) დაბადების წელი. აბრ. დ. წ.

YOD ['waɪəsdɪ:] (აბრ. - year of death-დან) გარდაცვალების წელი აბრ. გ. წ.

yoke [jəʊk] 1. კავშირი (მაგ., კოლაქირუდის); 2. ძირბრუნის ხარისხები; 3. (ისცორ.) მონაბა; დამონება; მკრის დამკირება; 4. შეერთება; დაწყობა; 5. მქმნაბის დახდება

yonks [jɒŋkz] | ბრიტ. სლენ. ძალიან დიდი ხანი; (უსასრულოდ) დიდი დრო

yoot [ju:t] ამერ., ჟარგ. (პატიმართა ლექსიკა) პატარა გარეწარი (არასრულწლოვანი დამნაშავე)

young adult offender [ˌjʌŋ əˈdʌlt əfɛndə] (ინგლისში) ახალგაზრდა, 17 წელს გადაცილებული დამნაშავე

young person [jʌŋ ˈpɜːsn] თორმეტიდან ჩვიდმეტ წლამდე ახალგაზრდა.

young prisoner centre [ˌjʌŋ ˈprɪznə ˈsɛntə] ახალგაზრდა დამნაშავეთა ცენტრი (დიდი ბრიტანეთის ერთ-ერთი პენიტენციური დაწესებულება)

youth custody order [ˌjuːθ ˈkʌstədi ˈɔːdə] ჯგანაჩენი, რომლის თანახმადაც ახალგაზრდა დამნაშავე სპეციალურ საპატიმროში იგზავნება.

youths' detention camp [ˌjuːθs dɪˈtɛnʃən ˈkæmp] ახალგაზრდა დამნაშავეთა ბანაკი.

Yr. [waɪə:] (აბრ. your-დან) თქვენი; შენი (იხმარება ატრიბუტულად)

yr. (აბრ.) იხ. year

youthful [ˌjuːθf(ə)] 1. ცოცხალი; ენერჯიული; 2. ახალგაზრდაული; 3. ახალი; ადრინდელი

Z

Z, z. [zɛd] 1. მათემ. ზეტ-ი, უცნობი სიდიდე; 2. (აპრ.) იხ. zero 1.; 2.; 3. **Z** - ღერძი (სამგანზომილებიანი სივრცისა); 4. **Z**-ის მაგვარი, **Z**-ისებრი, **Z**-ის (ფორმისა); 5. იხ. zone 1.

zaibatsu იაპ. „ძეიბაცუ“ (იაპონიის ფინანსური მაგნატები).

zam [zɑ:m] ამერ. სლენ. გამოცდა.

zap [zæp] 1. ენერჯია; სასიცოცხლო ძალა; 2. (ინფორმაციის) წაშლა და ზედსაწერა (დისკის ეკრანზე); 3. საუბ. შეჩერება, „გამოთიშვა“ (მაგ., ტელერეკლამისა); 4. სწრაფად და დიდი ძალით მოქმედება; 5. ამერ. სლენ. კონფრონტაცია; ძლიერი წინააღმდეგობა, განს., სიტყვიერი; 6. ამერ. სლენ. მოკვლა; დახვერტა.

zapper [ˈzæpə] დიდი მოგების მომტანი საქონელი (რომელმაც ბაზარი სწრაფად დაიპყრო)

zeal [si:l] 1. ღრწი; გულსხმიერება; ენთუზიაზმი (მაგ., კომრეციული საქმიანობისადმი); 2. თავგამოდება; გულმოდინება; სიბეჯითე

zealot [ˈzɛlət] თავდავიწყებით ჩაფლული; ფანატიკოსი; ფანატიკური მიმდევარი

zealotry [ˈzɛlətri] ფანატიზმი

zed [zɛd] ინგლ. (Z ასოს სახელწოდება) ზეტი

zee [zi:] 1. ამერ. „ზი“ Z ასოს სახელწოდება (იხ. აგრეთვე zed); 2. კომრეც. საუბ. ფრანჩაიზი (იხ. franchise)

zenith [ˈzɛniθ] უმაღლესი წერტილი (მიღწევისა); ზენიტი

zero [ˈziərə] 1. ნული; 2. ნულოვანი; ნულოვანი წერტილი; კოორდინატთა სათავე. 3. განულება; ნულად (გადა)ქცევა. **Δ to resuce to** ~ ნულამდე დაყვანა (შანსისა, შესაძლებლობისა); ~ **zero capacity queue** ნულოვანი ტევადობის რიგი (რომელშიც ყველა შემავალი მოთხოვნა უყოფიდება, თუკი ერთს მაინც ემსახურებიან)

zero-crosstalk connection [ˈziərə ˈkrɔ:stɔ:k ˈkʌnɛkʃn] (საინფორმაციო ჯვარედინა) დაუბრკოლებელი შეერთება [კავშირი]

zero-defect [ˈziərədɪ ˈfɛkt] უდეფექტო (მაგ., ნაწარმი); წუნის გარეშე

zero-rated [ˈziərə ˈreɪtɪd] საქონელი, საგანი და სხვა, რომელზედაც დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ-ი) ადგენს ნულ პროცენტს.

zero-rating [ˈziərə ˈreɪtɪŋ] საქონელზე ან საგანზე ნულპროცენტაინი დღგ-ის დაწესება.

zero tariffs [ˈziərə ˈtærɪfs] ნულოვანი ტარიფები.

zest [zɛst] 1. ინტერესი; გატაცება; 2. პიკანტურობა; ენთუზიაზმი; 3. ენერჯია; სიცოცხლის უნარიანობა; სიცოცხლის ხიფათიანი

zetetic [ziˈtɛtɪk] 1. გამოკვლევა; გამოწვლილვა; 2. სიმართლის მიაძიებელი

ziff [zɪf] ამერ., ჟარგ. მცირეწლოვანი ქურდი

zig [zɪg] აჭერ. მკვთრი შეკვლა კერსისა (პოლიტიკაში, ბიზნესში); მობრუნება

zilch [zɪlʃ] ამერ., ჟარგ. 1. უინტერესო პარტნიორი (ბიზნესში); მოსაწყენი პიროვნება; 2. ნული; ცარიელი ადგილი; არარაობა; დამსმენი; 3. უაზრობა

zillion [zɪljən] საუბ. ექსტრემალურად დიდი რიცხვი; მაქსიმალური რიცხვი

Zionism [ˈziəʊnɪzəm] სიონიზმი

zip [zɪp] ამერ., ჟარგ. 1. ნულოვანი ნიშნული; ნულოვანი დანაყოფი; 2. ენერჯია;

სიცოცხლისუნარიანობა; 3. სწრაფად გადაადგილება, გადავდება (მაგ., კურსორისა ეკრანის ერთი წერტილიდან მეორეში)

zip code ['zi:kəʊd] საფოსტო ინდექსი (ბრიტანული ინგლისურით სინონი, მთა post code).

zip gun ['zi:pɡʌn] ამერ., კარგ. (პატიმართა ლექსიკა): ხელნაკეთი პისტოლელი

zipper clause ['zi:pə 'kli:z] ამერ. სტანდარტული პუნქტი სამსახურებრივ კონტრაქტში, რომლის მიზანია ხელი შეუშალოს სამუშაო პირობების განხილვას კონტრაქტის მოქმედების პირობებში

zloty [zlɒti] ზლოტი (ფულის ერთეული პოლონეთში)

zombie [zɑmbi] ამერ. სლენ. ზომბი: 1. უცნაური გამომეტყველებისა და გარეგნობის ადამიანი; თვითკმაცოფილი; 2. მებრუებელი ალკოჰოლური სასმელების ნარევი. სინ.: zumbi

zonal prices ['zəʊnəl 'praɪsɪz] (გეოგრაფიული) სარტელის ფასები

zone [zəʊn] 1 ბრძანების გაცემა, რითაც კონკრეტულ რაიონში მიწის გამოყენება შეიძლება კონკრეტული სახის მშენებლობისათვის (მაგ., the land is ~d for industrial use ეს ადგილი (მიწა) გათვალისწინებულია სამრეწველო მიზნები, სათვის); 2. ზონა; უბანი; რაიონი; რეგიონი; 3. ზონებად დაყოფა: დარაიონება; რაიონის (ან უბნის) გამოყოფა; 4. მათემ. სარტყელი; 5. ზონური ფასის დადგენა; ზონური ტარიფის შემოღება; 6. ზონებად დაყოფა; ზონირება; Δ telecommunication ~ (საინფორმაციო) კავშირის ზონა; dollar ~ დოლარის (შელწვევის) ზონა; express ~ სასწრაფო გადაზიდვის სატარიფო ზონა; free ~ თავისუფალი ნავსადგური, პორტო-ფრანკო; parcel post ~ საფოსტო ამანათების გადაზიდვის სატარიფო ზონა

zoning ['zəʊnɪŋ] 1. ადგილობრივი თვითმმართველობის ბრძანება. რომლის მიხედვითაც მიწის რაიმე ნაკვეთი გამოიყენება მხოლოდ ერთი ტიპის მშენებლობისათვის; 2. ზონებად დაყოფა; დარაიონება; 2. ზონური ფასის დადგენა; ზონური ტარიფის შემოღება; Δ restrictive ~ შეზღუდულ ზონებად დაყოფა, შეზღუდული დარაიონება (ბუნების დაცვის მიზნით)

zouave [zəʊəv:] მიკროუბანი, მიკროზონა

zoo ['zəʊə] სლენ. კარგი; ჩინებული; საოცრება; განსაკვიფრებელი

zoom [zʊ:m] 1. საუბ. ფასის მკვეთრი ზრდა; 2. (ეკონომიკური) ობიექტის გამოსახულების დეტალიზება; დეტალურად განხილვა; 2. ტელეზ. გადიდება (გამოსახულების მასშტაბისა); 3. ამერ. საუბ. უფასო; რაიმე საქონლის უფასოდ მიღება; 4. სლენ. მორიგება; შეთანხმება

zorch ['zɔ:ʃ] 1. სწრაფად გავწევა; დიდი სისწრაფით მუშაობა; 2. პროფ. გადაქაჩვა (ეკონომიკური ინფორმაციისა მაგ., კომპიუტერულ ქსელში)

zot [zɒt] ამერ. სლენ. ნულოვანი ანგარიში; ნულოვანი ნიშნული (შდრ. zip 1.).

zuch [zʊh] დამსიქნი; ინჟინერ-მატრი

zymurgy ['zɑ:mɜ:dzɪ] ყურმენტაცია (კლასი წარმოების ტექნოლოგია, სიმყვია

ქართულ სიტყვათმომოკლებათა წმინდანის სისტემა და მათი გამოყენება კომანიტარულ და პარონიმიურ მემორიებებში

ქართული ენის განვითარებისა და ახალი ლექსიკური ერთეულებით შეიქმნის შესამჩნევი ტენდენცია გამოყენებითი ლინგვისტიკის ერთ-ერთი თანამედროვე დარგთან აბრევიოლოგიასთანა დაკავშირებული. აბრევიოლოგია ხელოვნური ენის კატეგორიას განეკუთვნება და პრობლემის გადაწყვეტის მეთოდი, წმინდა ენათმეცნიერულისაგან განსხვავებით, ხელოვნურია და ევრისტოკული. სიტყვათმომოკლებები ძველქართულშიც არსებობდა ქარაგმების სახით. ამჟამად, აბრევიატურათა ერთიანი სავალდებულო წესები არც ერთ ქვეყანაში არ არსებობს; უცხოენოვნათა წესებში ევრისტოკული მეთოდები გარბობს. ამ მხრივ მეტი პრობლემა ქართულ ენაში გვაქვს მარტივი მიზეზით: ასოთა სახელწოდებები სამასოიანებია და ძირითადად თანხმოვნებზე მთავრდება (გამონაკლისია რაე და ჰაე), თანხმოვნებიანი აბრევიატურა კი გამოსატყველად ძნელი და არაპრაქტიკულია.

სიტყვათმომოკლებათა უსისტემოდ შექმნით ვითარდება ენობრივი ქაოსი, მახინჯდება ასო-ნიშანთა სახელწოდებები სწორად წარმოებული სიტყვათმომოკლებით მკითხველი სწრაფად წვდება ტექსტის ან გამოთქმის არსს თვით ფრაგმენტის შემოკლების ხარჯზე. ამასთან მცირდება ბეჭდვითი სიტყვის მოცულობა, მიიღწევა ქალაქისა და ელექტრონული საურთიერთო ეკრანული და ინტერნეტულ-სივრცითი გვერდების ეკონომია და სხვ.

წესების სისტემის მიზანია სიტყვათმომოკლების სფეროში არსებული ნაკლის აღმოფხვრა და, ამ მხრივ, სახელმწიფო ენის ნორმის რეგულირება.

ძირითადი დებულება: ლექსიკური სახის სიტყვათმომოკლება (აბრევიატურა შესამოკლებელი სიტყვების პირველი ასოებისაგან შემდგარი ლექსიკური ერთეული და აკრონიმი შემოკლებული სახელი), რომელიც შეიცავს თუნდაც ერთ ხმოვან ასო-ნიშანს, იწერება ისე, როგორც იკითხება და, პირიქით, იკითხება ისე, როგორც წერია. თუ სააბრევიაციო ერთეული მხოლოდ თანხმოვნებია (ე. წ. „გრუ“ აბრევიატურა, ტერმინი ეკუთვნის პროფ. გ. წიბახაშვილს) ხდება მათი გასიტყვება. გრაფიკული სახის სიტყვათმომოკლება (ის არ წარმოადგენენ ლექსიკურ ერთეულს) ექვემდებარება ტრადიციულ წესებს და შევსებულია თანამედროვე მოთხოვნების მომენტებით. სიტყვათმომოკლების ასოების მოხაზულობა ჩვეულებრივი შრიფტისაა, ტექსტისაგან ვიზუალურად არ გამოირჩევა (არ გამოიყოფა) არც სისქითა და არც სიმაღლე-სიგანით.

ძირითადი წესი (ორ თანხმონიან აბრევიატურათა გასიტყვება): სიტყვათმომოკლება შეიძლება წარმოებულ იქნას აზრობრივად სწორი სიტყვანაერთებისაგან, რომლის შემადგენელი სიტყვების პირველი (ინიციალური) ასოები ნებისმიერი თანხმოვნებია. საამისოდ ამ თანხმოვნების წყობას დავურთავთ შესამოკლებელი სიტყვანაერთების ბოლო სიტყვის ბოლო ასო-ნიშანს, რომელიც როგორც წესი, ხმოვანია, და სახელობითი ბრუნვის ნიშანი. ამასთან, ხმოვნებზე დაბოლოებული აბრევიატურები, რომლებშიც ხმოვნები შემოკლებულ არსებით სახელებს (ობიექტებს) აღნიშნავენ, ფუძემდებელი არიან.

წესი წარმოადგენს ყრუ ანუ თანხმობან ასობზე დაწყებული, შესა-
მოკლებელი სიტყვების გახმოვანების მექანიზმს. საამისოდ საჭიროა საბაზო
ტერმინოლოგიური ელემენტის დამოღლება, რომელიც გულისხმობს ზოგი-
ერთ ორსიტყვიან, მსაზღვრელ-საზღვრულიანი, გარკვეული კლასის ობი-
ექტების (ორგანიზაცია, კომისია, კომიტეტი, პარტია, ფონდი, ქსელი, კომ-
პიუტერი და სხვ.) ზოგად არსებით სახელს. მაგალითად, ერთი სახის მყა-
რი საბაზო ტერმინოლოგიური გამოთქმა „საარჩევნო კომისია“ ინიციალურ
წესით მოკლედ ასე იწერება: სკ, ქართული ასო-ნიშნების დამუ-
ხინებლად იგი გამოითქმის როგორც „სან-კან“ (სანკან; არაპრაქტიკულია.
მიზეზი: ქართული ასობის სახელწოდებები, რაე და ჰაეს გამოკლებით,
სამ ასოიანია, თანხმოვნებზე მთავრდება). ამ წესით „საარჩევნო კომისი-ა“
აბრევიატურულად არის სკ-ა. იგი როგორც იწერება ისე იკითხება.
ერთ-ერთი სახის ორთანხმოვნიანი საბაზო ტერმინოლოგიური გამოთქმა
„ღ-ირებულების გადასახად-ი“ შემოკლებით არის ღგ-ი.

შენიშვნა: აბრევიატურა მარტივად იწარმოება იმ შემთხვევაშიც,
როდესაც საბაზო ტერმინოლოგიური გამოთქმის მაკონკრეტებელი მსაზღ-
რელი სიტყვა ხმოვანზე იწყება. მაგალითად, ზემოდანიშნულის კვალდაკვალ,
„საარჩევნო კომისია“ სხუადასხვა სახისაა: ადგილობრივი საარჩევნო
კომისი-ა ასკა. „ენერჯის მარეგულირებელი ეროვნული კომისი-ა“
ემეკა. აქედან კონკრეტულად „საქართველოს ენერჯის მარეგულირებელი
ეროვნული კომისი-ა“ სემეკა.

**მეორე მუხვი (მრავალთანხმოვნიან „ყრუ“ სიტყვათშემოკლებათა გასიტყ-
ვება):** თანხმოვნებით დაწყებული რამდენიმე სიტყვიანი გამოთქმიდან აბ-
რევიატურის საწარმოებლად ვიღებთ პირველი (ან/და მეორე, მესამე,
ზოგჯერ მეოთხე) სიტყვის მარცვალს (მარცვლებს), ზოლო მოძღვენო
სიტყვებიდან კი ჩვეულებივ პირველ ასობს.

მაგალითად, „ცენტრალური საარჩევნო კომისი-ა“ შემოკლებით არის
(ქესკა); „დამოუკიდებელ სასელმწიფოთა თანამეგობრობა“ დასთა. მაგრამ
პრაქტიკაში იწერება დასთა (დასთა); „მატატებული ღირებულების გადასა,
ხად-ი“ დაღგ-ი (დაღგი); „შეზღუდული ჰასუხისმგებლობის საზოგადოება“
- შქსს-ა (შქსსა). ტენდენციურად იწერება როგორც ღღგ-ი, შქსს-ა და ა.შ.

შენიშვნა (შერეული, თანხმოვან-ხმოვნიანი ინიციალური აბრევიატურე-
ბი, რომლებიც იწარმოებიან სალექსიკო ერთეულის შინაარსის მიხედვით):

ა) თანხმოვან-ხმოვან-ხმოვნიანი და ხმოვან-თანხმოვნიანი აბრევიატურები.
მაგალითად, გამოთქმისათვის „გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია“, ამავე
წესით, პირველი და მეორე სიტყვებიდან თითო მარცვლის გამოყოფით და
მესამე სიტყვის პირველი ასოს მიმატებით მიიღება ლექსიკური ერთეული
გაერო. არაზუსტია ინიციალური წესით წარმოებული გვლ (წინსართი ჰგეო“
დღეამიწასთან დაკავშირებულ ცნებებთან იხმარება: გეოგრაფია, გეოლოგია,
გეოსისტემა და სხვ.). ოქტანური რიცხვ-ი, ოქრი (ოქრი; არ გამოდგება
ინიციალური წესით წარმოები ორი).

გამოთქმის „თბილისის ელექტრონული ავტომატური სადგურ-ი“ აბრე-
ვიატურა იწარმოება მეორე სიტყვის მარცვლისა და დანარჩენი სიტყვების

საწყისი ასობისაგან მივიღებთ თელას-ი (თელასი). არ გამოდგებოდა პირდაპირი ინაიციალური გამოთქმა თელას-ი.

მესამე წესი: ერთნაირი თანხმოვნებისაგან დაწყებული სიტყვების შესამოკლებლად და აბრევიატურის ადვილად გამოსათქმელად აღებულია პირველი (და, ზოგჯერ სააბრევიაციო ერთეულის არსის შესატყვისად, მეორე) სიტყვის თავიდან მარცვლი, სხვა შესამოკლებელი სიტყვიდან კი, ჩვეულებრივ, მხოლოდ პირველი ასოები.

ამ წესში კომბინირებულად გამოყენებულია პირველი და მეორე წესები. მაგალითად, სიტყვებიდან „მთავარი მა-დაბლებელი ქვესადგურ-ი“ მიიღება ახალი ქართული ლექსიკური ერთეული მმაქ-ი (მმაქი). იგი თითქმის ისევე ჟღერს როგორც გავრცელებული სიტყვა მმაჩ-ი (მმაჩი) და ა.შ.

მეხუთხე: დასაშვებია ერთნაირხმოვნისანი ასოებით დაწყებული შესამოკლებელი გამოთქმების გასიტყვება, რომლებიც სემანტიკით და ენის სტრუქტურით გრამატიკულად სწორია. მაგალითად, „ანგარიშგება-არჩევნები“ ჩაიწერება გრაფიკულად: ა-ა (აა), ასეთი აღნიშვნა აბრევიატურა არ არის. მაგრამ თუ საკითხი ეხება კონკრეტულ შედეგის ფიქსაციას „ანგარიშგება-არჩევნების შედეგ-ი“ მიიღება აბრევიატურა ააშ-ი (ააში); ანალოგიურია ვერისტიკული ენის ანალიზატორი ევეა (არ გამოდგება ეეა, იგი არალექსიკური ერთეულია) და ა. შ.

მეოთხე წესი (აკრონიმები) თანხმოვნებით დაწყებული რამდენიმე (სამი და მეტი) სიტყვიანი გამოთქმიდან აკრონიმის მისაღებად საკმარისია შესამოკლებელი სიტყვების პირველ მორფემს და მომდევნო სიტყვების პირველ ასოებს) შეუმოკლებლად დაერთოთ ბოლო სიტყვა.

ამ წესში იხმარება მარცვლის გამოყოფის ელემენტი (მეორე წესი). მაგალითად, სიტყვების „გამოყენებითი ლინგვისტიკის ბიურო“ აკრონიმია გალიბურო; ლექს-იკოგრაფიული ცენტრი ლექსცენტრი და სხვ.

მეხუთხე: ა) დასაშვებია ტრადიციულად ქცეული წმინდა მორფემული (ან შერეულ-მორფემული) აკრონიმის წარმოება. ფილ-ოლოგიის ფაკულტეტი ფილფაკი; ფიზ-იკის ფაკულტეტი ფიზფაკი, რაიონული კომ-იტეტი რაიკომი; ბ) დასაშვებია დაწესებულებათა, ორგანიზაციათა, პოლიტიკურ გაერთიანებათა და სხვათა სახელწოდებების აკრონიმები. ამასთან მისაღებია ერთსიტყვიანი პირობითი შემოკლებები - კვაზიაკრონიმები.

მაგალითად, საქპატენტი (საქართველოს სახელმწიფო საპატენტო უწყება „საქპატენტი“), საქნავთობი (საქართველოს ნავთობის ეროვნული კომპანია „საქნავთობი“), საქრკინიგზა (შპს-ა „საქართველოს რკინიგზა“) და სხვ.

მეექვთე წესი (გრაფიკული და გრაფიკულ-ლექსიკური შემოკლებები): საერთაშორისო ხმარების სიტყვების ტერმინოლოგიური გაველნით (საქონლის ექსპორტ-იმპორტისას წონის, ზომის, მოცულობის ერთეულები ასევე დოკუმენტურ-გაფორმებითი შემოკლებები და სხვ.) ქართულ ენაში სიტყვათშემოკლება იმ კალკის სახით შემოგვაქვს, როგორც პირველწყარო ენა, შიბა დანერგილი. დანარჩენ შემთხვევებში გამოიყენება ქართულ ენაში ტრადიციულად არსებული გრაფიკული ტიპის შემოკლებები და მათი თანამედროვე ეკვივალენტები.

მაგალითად, შემოკლებებისათვის „პროფესიული“ და „პროფესია“ მიღე-

ბული კალკის პრო პრო (იპო) ომონიზა პროფ (იხმარებოდა პარალელური ფორმა პროფ (წერტილის გარეშე) მაგ, პროფკაემირი, პროფსაბპო და აშ.). ესპანურიდან მომდინარე ცგო (cargo ტვირთი, რუს. груз) აბრევიატურული კალკია კგო. იტალიური წარმოშობის აბრევიატურის fco (franco, ფრანკო) ფრანკო (თავისუფალი, გადასახადისაგან განთავისუფლებული) კალკია ფკო. აბრევიატურის Co (Company კომპანია) კალკია კო და ა. შ.

შენიშვნები:

1) ტრადიციულია გრაფიკული სახის შემოკლებები (ისინი არ ადგენენ ლექსიკურ ერთეულებს). საქ. (საქართველო, წერტილის გარეშე იხმარება სიტყვათწერეთში, მაგ, საქეაწრობა), სახ. (სახელმწიფო, წერტილის გარეშე იხმარება სიტყვათწერეთში, მაგ., სახარემია), ბ. ა. (ბეჭდის ადგილი), ეწ. სხ. (ან სხვ.), შდრ., კგ., წმ., სმ., მმ., მქკ., ნახ., ფიგ., ტ., ეო. აშ., რეგ. (რეგისტრი, რეგისტრაცია), გ. ს. მ. ს. (გვარი, სახელი, მამის სახელი), ინგ. (ინგლისი), აშშ (უზგობესია აშშ-ი) და ასე შემდეგ.

2) დასაშვებია ტრადიციულ-რელიქტური დეფისური სახის გრაფიკული შემოკლებები: რაიონი რ-ნი, უნივერსიტეტი უნტ-ტი, ინსტატუტი ინსტ-ტი და ასე შემდეგ.

3) იხმარება დახრილი ხაზით გამოყოფილი გრაფიკული შემოკლება რკინიგზა რკ/გზ, რიგის მიხედვით რ/მ, ანალოგურ-ციფრული ა/ც და სხვები.

დ) იხმარება ნულოვანი შემოკლებები (გრაფიკულად არ გამოიყოფა წერტილით, დახრილი ხაზით ან ტირეთი) გ (გრამი): მ (მეტრი), კმ (კილომეტრი) და სხვები.

4) დასაშვებია გრაფიკული სახის აბრევიატურა (წერტილებით გამოყოფილი სიტყვების შემოკლებები). მაგალითად, მაგალითად, ჩი (foot, ფუტი) ფტ. (წერტილით). sid (standard ტაიპარ სტანდარტი). სტ. (წერტი.), გალ. (gal. gall. გალონი) და სხვები.

5) უცხოენოვანი სიტყვათშემოკლებების ქართულად გადმოტანა ითვლება გამონაკლის შემთხვევად. უცხო აბრევიატურა იწერება ქართული ასოებით, ამასთან უცხო ენის აბრევიატურის გამოთქმის მიხედვით, მხოლოდითი ნიშნით დაბოლოებითა და ტირეებით გამოყოფით მაგ., IBM აი-ბი-ემი (ერთ-ერთი ამერიკული კომპიუტერული ფირმა), CNN სი-ენ-ენი, BBC ბი-ბი-სი და ა. შ.

6) დასაშვებია გავრცელებული აკრონიმული ნეოლოგიზმების ქართული ეკვივალენტების წარმოება: მაიკროსოფთ-ი (Microsoft) ინტრანეტი (Intranet-ლოკალური საინტერნეტი ქსელი), ჰიპერტექსტი (Hypertext) და ა. შ.

7) დასაშვებია ექსპორტ-იმპორტში გამოყენებული მნიშვნელობების (ინტერმინები) ქართული ეკვივალენტების წარმოება. მაგალითად, გამოთქმა „ფა-სი, ფრანტი და დახლევე-ა“ მოკლედ ჩაიწერება ფაფ-ა (ფაფა); „ფრან-კო საზღვარ-ი“ შემოკლებულად არის ფკო-სი (ფკოსი) და ა. შ. ისინი არ ჩაითვლებიან გრაფიკული სახის შემოკლებებად.

8) დასაშვებია აკრონიმული ნეოლოგიზმები ტიპებისა ავტო (ავტომობილი), მოტო (მოტოციკლეტი), ავია (ავიაცია) და სხვ.

9) გრაფიკული სახის შემოკლებებია მხოლოდ ხმოვნისაგან შედგენილი შემოკლებანი, რომლებსაც ზუსტ და ტექნიკურ მეცნიერებებში იყენებენ. მაგალითად აა (არითმეტიკული ანალიზატორი; არ ვარგა არ-ა), ოო (ოპტიკური ობიექტი) და ა.შ.

10) სიტყვათშეგოჭლავითი შეზღუდვები: ა) ქართულ სიტყვათშემოკლებებში დაუშვებელია არითმეტიკული მოქმედებების აღმნიშვნელი და სხვა სიმბოლოების (მაგ, %, &, \$) გამოყენება; ბ) როგორც წესი, არაა მიღებული ზმნების შემოკლება.

გოკლე დანართი

(მცირე აბრევიატურული ლექსიკონი)

პირითადი დებულებით (ქართული ენის სტრუქტურის ბუნებრივი თვისებით): თბილისის ს-ახელმწიფო უნივერსიტეტი თსუ; ს-აქარაველოს ტ-ექნიკური უნივერსიტეტი სტუ; ს-აქარაველოს ე-როვნული მ-ეცნიერებათა ა-კადემია სემა; ე-ეროპის უ-საფრთხოებისა და თ-ანამშრომლობის ო-რგანიზაცია ეუთო; ს-ამეცნიერო კ-ელევიითი ი-ნსტიტუტი სკი; ა-პერიკის შ-ეერთებული შ-ტატები აშშ-ი (ბრუნეის ნიშნით, იხ. პირველი წესის მოთხოვნა); ქართული ე-ნის გ-ანმარტებითი ლ-ექსიკონი ქეგლი (ქეგლ-ი); ს-აქართულოს ე-ნერგეტიკის მ-არეგულირებელი ე-როვნული კ-ომისია სეშეკა (სეშეკ-ა); ს-აქართულოს ა-ხალგაზრდა ი-ურისტთა ა-სოციაცია საია, ე-ეროპის უ-საფრთხოებისა და თ-ანამშრომლობის ო-რგანიზაცია ეუთო; ე-ეროპული მ-ონეტარული კ-ავშირი ეშკი (ეშკი), ინტელექტუალური ს-აკუთრების მ-სოფლიო ო-რგანიზაცია ისმო (იხ. ტექსტში WIPO) და სხვ.

პირველი წესით: დ-ამატებული დ-ირებულება დლა (დლა-ი); დ-ამატებული დ-ირებულების გ-ადასახადი დღგი (დღგი-ი); შ-ეზღუდული პ-ასუხისმგებლობა შპა (შპა-ი); შ-ეზღუდული პასუხისმგებლობის ს-აზოგადობა შპსა (შპსა-ი); ს-ასამართლო გ-ადაწყვეტილებათა აღმსრულებელი სგა (სგა-ი); ს-ააღმსრულებლო ფ-ურცელი სფი (სფი-ი); ს-ისხლის ს-ამართლის პ-როცესუალური კ-ოდექსი სსკი (სსკი-ი); ს-ამართლის ნორ, მების კ-რებული სნკი (სნკი-ი); დ-ამოუცილებელ ს-ახელმწიფოთა თ-ანამეგობრობა დსთა (დსთა-ი); ს-ააქციონერო ს-აზოგადობა სსა (სსა-ი); ს-ამართლის ბ-აკალავრი სბი (სბი-ი); ზ-ოგადი ს-ამართლის დ-ოქტორი ზსდი (ზსდი-ი); გ-ამომთელელი მ-ანქანა გმა (გმა-ი); მ-ექანიკური ქარხანა მქა (მქა-ი)

მეორე წესით: ცენტრალური ს-აარჩვენო კ-ომისია ცესკა; გა-ერთიანებული ერების ო-რგანიზაცია გაერო; თბილისის ელ-ექტრონული ა-ვტომატური სადგური თილას-ი; შ-ეპენილი ი-მუნო-დ-ეფიციტის ს-ინდრომი შიდსი, თ-ავისუფალი ე-აჭრობის ე-ეროპული ა-სოციაცია თავეა (იხ. ამ წიგნში EFTA) და სხვ.

მესამე წესით: მ-თავარი მ-ომორავებული ს-ტიმული მმასი (ავე-

ბულებით ანალოგიურია არსებული აბრევიატურისა მშანი; მ-თავარი მ-აღაბ-
ლებელი ქვესადგური მშაქი და სხვ.

ვაიოსხე ჟისით (აკრონიმები): ლექსიკოგრაფიული ცენტრი ლექს-
ცენტრი; საბუნებისმეტყველო, ტექნიკურ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა ლე-
ქსიკოგრაფიული ცენტრი სტემ-ლექსცენტრი; ფილ-ოლოგიის უკ-ულტეტი
ფილფაკი (ფილფაკი); ფიზ-იკის ფაკ-ულტეტი ფიზფაკი (ფიზფაკი) და
სხვ აგრეთვე უიტელი (ჯი-ბის ტელ-ფონი. ტერმინი ვაწარმოეთ 2004
წელს) და ა. შ.

მხსუთე ჟისით (არალექსიკური ერთეულები ანუ ტრადიციული მარ-
ტივი გრაფიკული სახის შემოკლებები): ბ. ა. (ბეჭდის ადგილი); გ.ს.ს.
(გვარი, სახელი, მამის სახელი), ფიგ. (ფიგურა); ცსრ. (ცხრაღი; ეი. (ესე
ივი), ის. (იხილე, იხილეთ) და ასე შემდეგ.

ღამატამითი განმარტამები:

I. მიზეზთა გამო აბრევიატურის პრობლემით სერიოზულად არ დაინტე-
რესებულა სიტყვის კულტურის თუ ტერმინოლოგიის საკითხებზე მომუშავე
ქართველი ენათმეცნიერი. აქამდე აბრევიატურაში ან სიტყვათმეცნიერებაში
ტერმინოგრაფიაში (ამ ტერმინებს არც კი სმარობენ) არ გამოუქვეყნებიათ
რაიმე სერიოზული ნაშრომი, თუნდაც სიტყვიერი ან რაიმე სახის აბრე-
ვიატურული ლექსიკონი. ამგვარ სიტყვათმეცნიერებაში ინდიფერენტობას თავ-
ისი მიზეზი ჰქონდა: ენათმეცნიერებაში ითვლებოდა (და დღესაც ენათმეც-
ნიერების ინსტიტუტში ზოგიერთი თვლის), რომ აბრევიატურა „არაქარ-
თული მოვლენა“, „ყურს ჭრის“, „მძიმე გამოსათქმელია“ და ა. შ. ეს
ფუჭი მსჯელობაა. ამ მხრივ საინტერესოა ქართული ენის ერთი მნიშ-
ვნელოვანი შესაძლებლობა. გვაქვს „აბრევიატურებას მსგავსი“ ასასობათ
სიტყვები **ბრჯეუ** (ვეიან მოქმედი ბ-საა), **წერთა** და ა.შ. მიჯრით
განლაგებული შვიდ თანხმონიანი სიტყვები **გეწერთის**, **გეფეტანის** და
სხვ. ამ ნიშნით **გეფეტანის** შეტანილია „გინესის რეკორდების“ წიგნში
(1993 წ გვ. 162). ჩვენ „გავაუმჯობესეთ“ ეს რეკორდი სიტყვით **გებრდენის**
(მიჯრით რვა თანხმონიანი რ. ბერულავა, თ. ბერულავა ქართ-ინგ-რუს
პროფესიული განმ. ლექსიკონი, 1994 წ. გვ. 439; გაზ. „საქენსაპულიკა“,
II აპრ., 2000 წ.; ფურნ. „სარკე“, 10-11 ხექტ., 2004 წ.). თურმე შეიძლება
მეტის დაქებნა, მაგალითად, შედგენილი სიტყვით **ქერქებრდენელი**. მასში
მიჯრითაა განლაგებული 10 (ათა!) თანხმონიანი და სხვ. სხვადასხვა ხის
ქერქებრდენელი და ქერქებრდენელი (ქერქებრდენელიში შედის
მიჯრით განლაგებული ცხრა თანხმონიანი ასე ვთქვათ, ჩვენზე „რეკორ-
დი.“) პეური ფრინეული და ცხოველი (მაიმუნე, დათვი და
სხვ.). ასეთი სიტყვებიც ენადა და „წყაროთა თვალი“ (გრ. რობაქიძე).

II. „ძირძველ ქართულს არ ახასიათებდა სიტყვათმეცნიერება“, ბრძანებს
ბატონი აკაკი ზინთობიძე (ამ სათაურით გამოქვეყნდა მისი წერილი იხ.
გაზ. „საქენსაპულიკა“, 16 ოქტ., 2003 წ.). ეს არ არის სწორი
ენათმეცნიერული პოზიცია. ჩვენი წინაპრებს (XI-XII სს და შემდგომ)
დამსახურებაა ის რომ ენათმეცნიერული ანალიზისა და მიხედვით
წყალობით (თანამედროვე გაგებით ევრისტიკულად) უძველესი დროიდან ქარ-

აგების სახით გვექონდა და შემოგვჩა სიტყვათა შემოკლებები. მაგალითად, „ქართულ ენას ახასიათებდა სიტყვათა შემოკლება: ღი (ღმერთი), თღი (თავადი), უფ (უფალი), ბნი (ბატონი) და სხვ. მეგრულ კანუ რიდან შემოგვჩა აკრონიმული გამოთქმა კელუ (ყეტი ღულა - მოღუნული ვოხი), აქედან კელუსია და სხვ. ძირძველ ქართულში ასოებით აღინიშნებოდა წლები, სანამ რიცხვთა არაბული სისტემა შემოვიდოდა და სხვ.“ (იხ. რ. ბერულავა „ენის დაცვა გაქცეული კალმით შეუძლებელია“. გ.ზ. „საქრესპუბლიკა“, № 330, 7 დეკ., 2003 წ.).

III. ზემოთ მოტანილი სიტყვათშემოკლებათა სისტემური წესები შეიქმნა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (ავტორი რევაზ ბერულავა. წარმოდგენილი სახით, იგივე სათაურით, იგი დაიბეჭდა წიგნში: რ. ბერულავა, ი. ქვაჩახია და სხვები სატრანსპორტო ტერმინების განმარტებითი ლექსიკონი, გვ. 251-258. რევაზ ბერულავას გამომცემლობა „იბერთედ-პრესი“, ISBN 99928-317-2-0. თბ., 2003 წ.). ამიტომ არ არის ინტერესმოკლებული სხვა საენათმეცნიერო დაწესებულებების სპეციალისტთა მოსაზრებები. მაგალითად, ს.-ს. ორბელიანის სახელობის პედაგოგიური უნივერსიტეტის ქართული ენის კათედრის გამგე, აწ განსვენებული პროფესორი ალექსანდრე დლონტი და პროფესორი გიორგი წიბახაშვილი მრავალმხრივი ანალიზის შედეგად წერდნენ ჩვენი პირველი და მესამე წესების მნიშვნელობაზე (კერძოდ, „ყრუ“ აბრევიატურების გახმოვანების სიმარტივის შესახებ): „აბგვრთა საფუძვლად აიღო ეს წესი (ლჰაჰარაჰა ჩემს პირველ წესზე - რ. ბ.) დაუმატა მას ახალი მომენტები და ჩამოაყალიბა, ჩვენი აზრით, მისაღები და თანამედროვე მოთხოვნებთან შეფარდებული შემოკლებები: გამოთქმის გაადვილების მიზნით თანხმონებზე დაწყებული შესამოკლებელი სიტყვებიდან აიღო არა მარტო თავიიდურა ასოები, არამედ საჭიროების შემთხვევებში მათთან ერთად მარცვლებიც და აბრევიაციულ ერთეულებს დამკვიდრებულ სიტყვათა მსგავსი ფერადობა მისცა“ (ალ. დლონტისა და გ. წიბახაშვილის წერილი „წინათქმის მაგიერ“ წიგნში: რ. ბერულავა - რუსულ ქართული ლექსიკონი (აბრევიატურების ლექსიკონითურთ). თსუ, 1993 წ. გვ. 22). ამის მკაფიო მაგალითია კომპლექსი ცესკა, სემეკა და სხვა მრავალი (იხ. ამ წიგნში თანდართული აბრევიატურული ლექსიკონი). ანალოგიური მოსაზრება გამოთქევს სხვა სპეციალისტებმაც თსუ-ის ძველი და ახალი ქართული ენების კათედრებზე 2000-2001 წლებში ჩვენი მოხსენებების განხილვა-ანალიზის შემდეგ: „მიგვაჩნია, რომ სიტყვათშემოკლებათა წესების სისტემა იმსახურებს პრეზიდენტთან არსებული ქართული ენის ნორმების დამდგენ კომისიაზე განხილვას, რისთვისაც გთხოვთ სათანადო წარდგინებას“ (რ. მეტრეველისადმი მიმართული ხელს აწერენ: აკად. თ. გამყრელიძე, პროფესორები: ზ. სარჯველაძე, ე. ბაბუნაშვილი, ზ. ჭუმბურიძე, ა. ხელაშვილი, დოცენტები პ. ცხადია და ო. ქაჯაია, თსუ-ის ლექსიკონტრი № 1-02/01 15.05.2001 წ.; თსუ № 187 17.05.2001 წ. ეს წარდგინება ინახება ენათმეცნიერების ინსტიტუტში, აღნიშნული კომისიის მასალებში) და სხვ.

საკვალდებულოდ მიგვაჩნია მოვიტანოთ არნოლდ ჩიქობავას სახელობის

ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ზოგიერთ დანიტერესებულ ექსპერტ-საკუთ-
ალისტთა მოსაზრება.

**ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს
მქსამართების კომენტარები აბრევიატურების შესახებ
და რეპორაჟისტული GRAMMATICA MILITANS
(ახალი ძართული აბრევილოგიის ისტორიისათვის)**

პროფესორი აეთანდღე არაბული, ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ღირეკ-
ტორის მოადგილე, თავის უახლეს წიგნში (სქართული მეტყველების კულ-
ტურა, 2005 წ. გვ. 130-135) მართებულად ასხვავებს ლექსიკურ ერთე-
ულებს (აბრევიატურები და აკრონიმები) და არაღექსიკურს (მარტივი შე-
მოკლებები). ვინაიდან, სამწუხაროდ, ენათმეცნიერებს არა აქვთ დამუშავე-
ბული აბრევიატურებისა და აკრონიმების წარმოების სისტემური წესები,
ფუჭად ჩანს ქართული აბრევილოგიისა და სიტყვათშემოკლებითი ტერმი-
ნოგრაფიის პრობლემის გადაჭრის გზა: მხოლოდ ფრაგმენტული მსჯელო-
ბით ავტორმა ვერ გამოიხატა ქართული აბრევიატურისა და აკრონიმის ერ-
თიან კომპლექსურ სისტემას დაქვემდებარებული წარმოების შესაძლებლობა.
რეალურად ვერ ხედავს, რომ ყოველი სწორად შედგენილი აბრევიატურა
სრულფასოვანი არსებობს სახელში და მართინად
ბანიხილავს ბრუნვის ნიშნიან სახელეზსა და მარტინ
შემოკლებებს, რომლებსაც არა აქვთ ბრუნვის ნიშანი: დსთ,
დღგ, შსს, სმკ, ქეგლ და ა.შ. ეს ერთეულები კი, ბრუნვის ნიშნის გა-
რეშე ფარგონებია და ასე წარმოთქვამენ „დე-ე-თე“, „დე-ლე-გე“, „შე-ჰე-სე“
და ა.შ. ანუ პრაქტიკაში ამახინჯებენ ქართულ ასოთნიშვნის სახელ-
წოდებებს და მასმედიაში, სამწუხაროდ, ზოგიერთ ენათმეცნიერთა ხელდას-
მით, იქმნება აბრევიატურული ქაოსი (იხ. რ. ბერულავა „ეურნალისტ-
ის სტილისტური ცნობარის“ ფარგონები ანუ კვლავ აბრევიატურების
შესახებ. გვ. „ლიტსაქართველო“, 29 აპრ. 2005 წ. და, აგრეთვე, რ. ბერულავა - პი
შენი ფანტური დე-ლე-გე შე პესე, შენა“ ანუ როგორ დავკოლოთ ასოთსახელები და
გავრყნათ ენა. „გაზ. „ლიტსაქართველო“, 17-23 აგვ. 2001 წ.). ბნი ა.
არაბული წერს ამგვარი ენობრივი ქაოსის პირობებში, სისტემურ წესებს
დაუქვემდებარებლად, არამეცნიერული გზით „ინდივიდუალური წესით“
სპორტანურად გაიწინილი „მოხდენილი აბრევიატურების“ ლეგიტიმურობის
შესახებ: „სხვათა შორის, მოხდენილი აბრევიატურა შეიძლება დროთა
განმავლობაში დამოუკიდებელ სიტყვადაც იქცეს“ (გვ. 132). ასე ცხადად,
აბრევიატურების შექმნა თვითღინებაზე იყო მიშვებული-

ამრიგად, ენათმეცნიერების ინსტიტუტში ექსპერტ-მეცნიერებმა ბმა ა.
არაბულმა და ქნმა შ. აფრიდონიძემ (ამაზე ქვემოთ აღნიშნავთ) ვერ გა-
დაწყვიტეს ძირითადი პრობლემა „ყრუ“ ანუ თანზომუნებთან აბრევიატურ-
ების გახმოვანება აფლერება. ა. არაბული სწორად აღნიშნავს: „ქარ-
თულ საფუძველზე (უნდა ვიგულისხმობთ ქართული ენის სტრუქტურის
საფუძველზე რ.ბ.) შექმნილი აბრევიატურების ოპტიმალური გახმოვანების
(სიტყვა „ოპტიმალური“ ზედმეტი ჩანს რ.ბ.) საკითხი ერთ-ერთი პრინ-
ციპული პრობლემაა“ (გვ. 135). ეს „პრობლემა“, ცხადია აწუხებთ სხვა

ენათმეცნიერებსაც. მაგალითად, სოციოლინგვისტიკოსს, ქ-ნ შუქია აფრ-
ილონიძეს და სხვებს.

ჰარადოქსია: აბრევიატურის პრობლემა ქართული გრამატიკის უნიკალური თვისების წყალობით არასდროს არ არსებობდა! მარტივად რომ ვთქვათ, აღნიშნულმა და სხვა ენათმეცნიერებმა ვერ გააკეთეს ანალიზი ისტორიული ძველქართული ქარაგმების (ანუ აბრევიატურების) მნიშვნელობაზე და ვერ გაითავისეს მისი მებრძოლი თვისება (GRAMMATICA MILITANS - „მებრძოლი გრამატიკა“), შედეგად ამისა ვერ შეაფასეს „მებრძოლი გრამატიკის“ დიდი რეფორმისტული შესაძლებლობა და ძალაუნებურად, შეეცადნენ „გრამატიკაზე მალა შედგომას“. შეუძლებელია არ დაეთანხმო ლათინელებს NEC CAESAR SUPRA GRAMMATICA (იხ. ამ წიგნში გვ. 317 - „გრამატიკაზე მალა კისარი ვერ დადგება“).

საკითხი კი მეტად მარტივ კვამარტივებაში მდგომარეობდა: ქართული ენის უნიკალური გრამატიკული სტრუქტურის გამო ყოველი შესამოკლებელი გამოთქმის ბოლო სიტყვის (ეს სიტყვა კი ყოველთვის არსებითი სახელია) ბოლო ასო ყოველთვის ხმოვანია. იგი დაერთვის „ყრუ“ აბრევიატურას და ამით აბრევიატურა გახმოვანებულია (რ. ბერულავა გმ თუ გმა, ეგმ თუ ეგმა? გაზ. „თბილისი“ 2 თებ., 1989 წ.; რ. ბერულავა ქართული ენა და „ყრუ აბრევიატურების“ აუქლებების პრობლემა. ჟურ „ბურჯი ეროვნების“, № 4-6, 2004 წ.). ეს გარემოება ენათმეცნიერთათვის ცნობილია თვით ენათმეცნიერების ინსტიტუტში სატარებული ყოველწლიური სახელმწიფო კონფერენციებიდან (რ. ბერულავა „ქართული ენის სტრუქტურის სიტყვათშემოკლებითი თვისების გამოყენება ტერმინოლოგიაში“. საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული სახელმწიფო ენის მუდმივი სახელმწიფო კომისია. არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი. მეორე კრებული: „უზენაძრე ენათა დამუშავება. ქართული ენა და კომპიუტერული ტექნოლოგიები“. გამომც. „ქართული ენა“, თბ., 2004 წ. რ. ბერულავა - სიტყვათშემოკლებათა სისტემის პროექტისათვის კომპიუტერულ ტერმინოლოგიაში. პირველი კრებული, 2003 წ., გვ. 7-9) და სხვ.

ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ექსპერტთა პოზიცია აბრევიატურების თაობაზე ასახულია გამოთქმის „ცენტრალური საარჩევანო კომისია“ შესახებ ბ-ნ ა. არაბულის მიმართებაში ამ კომისიის თავმჯდომარის მოადგილისადმი (№ 0104/186 6 სექტ., 2005 წ. აღ. ღონღაძეს), რომელიც ცესკოდან თსუ-ის სტემ-ლექსიკოგრაფიულ ცენტრში გადმოვიგზავნეს (№:01-05/597 09.09.2005 წ., რ. ბერულავას, ცესკოს თავმჯდომარის, გ. ქავთარაძისაგან). ბ-ნი ა. არაბული, წერს: „საზოგადოდ, აბრევიატურათა შედგენის ორგვარი შესაძლებლობა გვაქვს: ან ა) შესაბამის შემადგენელ სიტყვათა პირველი ასოებით, როგორც ეს ევროპულ ენებშია (ამ შემთხვევაში იქნებოდა აბრევიატურაში აბრევიატურაში თანხმოვანთა თავმოყრის აცილებებს, ანუ მისი თავმოყრის მიზნით - მხოლოდ აუცილებელ შემთხვევაში - შემადგენელ სიტყვათა პირველი მარცვლების გამოყენებით. რადგან ქართული

ასონიშნების სახელწოდებები დახურულ მარცლებს წარმოადგენენ (ან, ბან, ძილ, წარ. .) წარმოთქმის დროს პირველი სახის აბრევიატურის გახშოვანება არ ზერხდება (ავტორს დაავიწყდა, რომ რაე და ჰაე ღია მარცკლიანებია რ. ბ.), ამიტომ უპირატესობას მეორე შესაძლებლობას ვანიჭებთ. ამდენად, ცესკო სრულიად ზუნებრივი აბრევიატურაა. ენთიმეცნიერმა ვერ შენიშნა, რომ ამ „უპირატესობით“ ანუ „შემაღგენელ სიტყვათა პირველი მარცლებების გამოყენებით“ (მისი განმარტებით „მეორე შესაძლებლობა“) მიიღება არა მისი რეკომენდებული „ცესკო“ არამედ „ცესკაო“ („ცენტრალური სა-არჩევნო კომისია“). არც ამორფული „ცესკო“ ვარგა და არც აპტორისეული „ახსალი“ წარმონაქმნი „ცესკაო“. უნდა ვიბულისხმოთ, რომ ამგვარი „ინდივიდუალური წესით“ (გამოთქმა ეკუთვნის ქნ შ აფრიდონიძეს) შექმნილი „ცესკაო“ უნდა დაემატოს ამ კომისიის სხვა მასშედური ცრუსახელწოდებებს („ცესკო“, „ცესკო“, „ცესკო“ და „ცესკ“ (ანუ „ცან-სან-კან“. ახე წერია ამ კომისიის კარებზე) ამრიგად, ერთსა და იმავე კომისიას თურმე შესაძლებელია აქონდეს ექვსი ცრუსახელწოდება! (იხ. რ. ბერულავა - „ჩამოყალიბებული საარჩევნო კომისიის მასშედური ცრუსახელწოდებები და მეცნიერულად სწორი ცესკა, სემეკა და სხვები“. გაზ. „ალიონი“, 23-26 აგვ, 2003 წ.; რ. ბერულავა „ღსთა და ცესკა გრამატიკულად“. გაზ. „საქრესპუბლიკა“, №37, II აპრ, 2000 წ.).

აი სად მივყავართ ქართული ენის უნიკალური თვისების უბუღებებელყოფას (ამ და ქვემოთმოყვანილი ტიპური კონკრეტული შემთხვევების შესახებ იხილეთ ჩვენი წესების სისტემის „ძირითადი დებულება“ და მეორე წესი ოგი სწორედ ცესკასაც ეხება). შედეგად ამისა ბოლო ხუთი წლის მანძილზე სახეზეა მასშედური ქაოსის აგრესიული დანერგვა, მათ შორის ზემოთხსენებული „ჟურნალისტის სტილისტური ცნობარითაც“. ეს არის მიზეზი იმისა, რომ ზოგიერთ ენათმეცნიერს არ სურს გაიგოს ქართულ სიტყვათმშობლებათა უმარტივესი სისტემური წესების რაობა და გამოყენების სისადავე. ამ წესებით სწორია აბრევიატურაა ცესკა, ასევე სწორია სემეკა და არა სემეკი, როგორც ა. არაბული და შ. აფრიდონიძე ანალიზის გარეშე გეთავაზობენ ცნობარში: კომისია-ა მოაერდება „ა“-ზე და არა „ო“-ზე ან „ი“-ზე (რ. ბერულავა ქართული ენა და „ყრუ“ აბრევიატურების აუღერების პრობლემა. ჟურნ. „ბურჯი ეროვნებისა“, № 4-6, 2004 წ.).

ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ერთ-ერთი თვალსაჩინო ენათმეცნიერის მსჯელობა აბრევიატურის რაობაზე, სამწუხაროდ, არაზუსტი და ალოგიკურია: „ქართულ სალიტერატურო ენაში დღეს არსებული შემოკლებები (წ, იხ, გვ, შდრ., და ა.შ. და სხვ.) სხვა არაფერია თუ არა აბრევიატურები ამ სიტყვის ყველაზე ფართო მნიშვნელობით“ (შუქია აფრიდონიძე აბრევიატია თანამედროვე ქართულ სალიტერატურო ენაში“, კრებული: „ქართული სიტყვის კულტურის საკითხები“, წიგნი მე-12, თბ., 2004 წ, გვ. 222-229).

ენათმეცნიერებაში ითვლება, რომ აბრევიატურა „ამ სიტყვის ყველაზე ფართო მნიშვნელობით“ მსოფლიოს ყველა ენაში წარმოადგენს ლექსიკურ

ერთულს არსებით სახელს. ავტორის მიერ მოტანილი მაგალითები მხოლოდ გრაფიკული გამოსახულებებია: იხმარება წერტილებით, არსებითი სახელი არ არის, ვინაიდან შდგენის პრინციპით, არა აქვს ბრუნვის ნიშანი და სხვ. იგი მხოლოდ წერის დროს გამოყენება. ჯერ კიდევ 1988-1989 წლებში აღენიშნეთ, რომ აბრევიატურა, როგორც არსებითი სახელი, ყოველთვის ხმოვანზე მთავრდება (რ. ბერულავა ქართული სასაქონლო-ტექნიკური აბრევიატურისა და აკრონიმის ძირითადი წესები (წარმოადგინა აკადემიკოსმა შოთა ძიძიგურმა). სსსრ მეცნ. აკადემიის „მოამბე“, ტ. 136, № 3, 1989 წ.; რ. ბერულავა სამეცნიერო-ტექნიკური დარგების ქართული აბრევიატურების წესებისათვის. კრებული „ენათმეცნიერება“, მე-2 ტ., თსუ, 1988 წ.). ამ ენობრივ-სტრუქტურულ რეალობას ხაზს უსვამენ ენის ნორმების კომისიის მიერ შექმნილი ექსპერტთა ჯგუფი (აკად. თ. გამყრელიძე, პროფესორები გ. გოგოლაშვილი, ზ. ჭუმბურიძე), რომელმაც ზემოთაღნიშნული „ქართულ სიტყვათმემოკლებათა წესების სისტემა“ წარადგინა აღნიშნულ კომისიაზე განსახილველად (თსუდან პროფ. ა. ხელაშვილის მიერ ამ კომისიაში გაგზავნილი მასალები ინახება ენათმეცნიერების ინსტიტუტში, 2 ივნ, 2002 წ.). როგორც ვნახეთ, ამ მოსაზრებას იზიარებს ბ-ნი ა. არაბულიც.

ქ-ნი შ. აფრიდონიძე იმეორებს ჩვენს „ძირითად დებულებას“ და „პირველ წესს“, ამასთან არ უთითებს ლიტწყაროს. აშკარად ჩანს ჩვენი წესების კონტრაფაქტია, არასწორად გამოყენება ანუ აბრევიაციის სისტემური წესების თვისებების აღრევა - ირეგულარობა და შედეგად ამისა „შვიდი სარეკომენდაციო წესი“ რეალურად დაიყვანება სამ წესზე. ეს სამი წესი კი ჩვენ გაერთიანებული გვაქვს ზოგად დებულებასა და ორ წესში (იხ. ზემოთ). ცდილობს „ქართული სიტყვათმემოკლებითი სისტემის წესების“ შეცვლას ამორფული „კომპლექსური მიდგომით“ (ამის თაობაზე იხ. ქვემოთ მისი „სარეკომენდაციო წესების“ ანალიზი) და ამგვარი არასისტემური მიდგომით, ცხადია, ვერ მოჰყავს რაიმე მაგალითი ასე გავრცელებულ თანხმონებთან ანუ „ყრუ“ აბრევიატურებზე. წინააღმდეგ შემთხვევაში აშკარად გამოჩნდებოდა ჩვენი ძირითადი დებულებისა და პირველ-შორე წესების პრიმატი. აქვე გვინდა მადლობა მოვახსენოთ, ქ-ნ შუქიას, ვისი რეკომენდაციითაც ზემოთმოტანილი სისტემური წესების თაობაზე გამოვაქვეყნეთ ერთ საგაზეთო გვერდიანი მასალა (რ. ბერულავა ქართული სიტყვათმემოკლება. ახალი წესები. გაზ. „საქართველოს რესპუბლიკა“, № 54, 7 მარტი, 1998 წ. წარმოადგინა შ. აფრიდონიძემ). ამ სტატიაში ჩვენი ძირითადი ყურადღება გამახვილებულია სწორედ „ყრუ“ აბრევიატურების გახმოვანების საკითხზე არსებითი სახელის ბოლოსართის მემკვიბით, წესების სისტემის სინერგიზმზე და ურთიერთკავშირზე, რის შედეგადაც ყოველი მომდევნო წესი წინა წესიდან გამომდინარეობს და სხვ.

ქ-ნ შუქიას აქამდე აბრევიაციის თაობაზე ნაშრომი არ შეუქმნია. ამიტომ საინტერესოა მის მიერ ჩამოწერილი აბრევიაციის სარეკომენდაციო პუნქტები. „... აბრევიატურას არსებითი სახელის ფუნქცია აქვს სახელი

კი ქართულში ხმოვნის (მასთან, ბოლოკიდურა ხმოვნის) გარეშე არ არსებობს". ჩვენი შენიშვნები: ა) ავტორი იმეორებს ჩვენს ზემოაღნიშნულ პირველ წესს. **შეღარაბიხისათვის:** ჩვენი პირველი წესით სწორად ნაწარმოები აბრევიატურა, როგორც არსებითი სახელი, ხმოვანზე მთავრდება ამ სისტემური წესიდან ორგანულად გამომდინარეობს ჩვენი მეორე და მესამე წესები. ავტორისთვის დიდი ხანია ცნობილია ზემოთ ჩამოთვლილი ფაქტები, ვინაიდან გვწამს, რომ კითხულობს ენათმეცნიერთათვის ერთ-ერთ წამყვან ჟურნალს „ბურჯი ეროვნებისა“ (იქ 2000-2003 წლებში გამოქვეყნეთ ოთხი ნაშრომი აბრევიოლოგიური წესების სისტემის, ეერისტიკულ სიტყვათშემოკლებების, ენის ეკოლოგიური გარსისა და სიტყვათშემოკლებითი ტერმინოგრაფიის საკითხებზე); „II. ამასთანავე, ერთმარცვლიანი აბრევიატურა ქართულში ტიპობრივი არ არის, ძალზე იშვიათია და მხოლოდ წერილობითი სახით არსებობს (თსუ უფრო ადრე აგრეთვე სპა. (მაგალითი აღებული აქვს „ორფოგრაფიული ლექსიკონიდან“. აქ ავტორს უნდა დაეწერა, სტუ რ.ბ.). ამიტომ ერთმარცვლიანი აბრევიატურა რეკომენდებული არ არის“. ჩვენი შენიშვნები: ამ სამი აზრის შემდეგ პუნქტში სამივე აშკარად მცდარია: ა) ერთმარცვლიანი აბრევიატურების რამდენიმე ასეული ერთული არსებობს. ისინი სხვადასხვა ფორმების, ორგანიზაციების სახელწოდებებს გამოხატავენ; ასევე ერთმარცვლიანია ათასობით მოკლენის, რეჟიმის თუ მოწყობილობის გამოხატული აბრევიატურები და სხვ. ბ) სწორი არ არის მტკიცება, რომ ერთმარცვლიანი აბრევიატურები თითქოს-და „მხოლოდ წერილობითი სახით არსებობს“ (მოკუსმინოთ სპორტულ ტელე და რადიოკომენტატორებს ან შევხედოთ სარეკლამო დაფებს, სატელევიზიო რგოლებს და სხვ.); გ) აბსურდია ერთმარცვლიანი აბრევიატურების აკრძალვის რეკომენდება: რა უკუთ ჩვენი დედა უნივერსიტეტის, პოლიტექნიკურ უნივერსიტეტის და სხვადასხვა კოლეჯების და ინსტიტუტების აბრევიატურებს? არ იქნეს მათი შემოკლება რეკომენდებული?; „III. „სახელობით ბრუნვაში წარმოდგენილი ნებისმიერი ზიგრძის არსებითი სახელის მსგავსად აბრევიატურაც მუდამ ხმოვანზე მთავრდება“. ჩვენი შენიშვნა: ეს პუნქტი ზედმეტია, ვინაიდან ჩვენს პირველ წესში ცალსახად ითქვა ამის თაობაზე, ქანა შუქიამ თავის I პუნქტში იგი უკვე გამოიყენა და ამით პუნქტობრივი სინერგოზში - წესებს შორის გამაპლიერებელი ურთიერთკავშირი, გამორიცხა, რაც ავტორის მიერ წესების შესაქმნელად არასისტემური კონტრაფაქტული მიდგომის შედეგია; „IV. აბრევიატურა დაუბრკოლებლივ უნდა წარმოითქმებოდეს. ამ მიზნით აბრევიატურაში ფონეტიკურად შეუესებელი თანხმოვნები (მაგ. ღსთ, ღღ) ხმოვნით უნდა გამოიჯნოს (სასურველია - შესაშოკლებელი სიტყვის პირველი ან ბოლო ხმოვნით“. ჩვენი შენიშვნები: ა) აღენიშნეთ, რომ ჩვენი პირველი წესით (1988-2000 წწ. იხ. ზემოთ) „აბრევიატურა როგორც იწერება ისე იკითხება“. ეს მტკიცება ავტორს არასწორად აქვს გაგებული, წერს: „აბრევიატურა დაუბრკოლებლივ უნდა წარმოითქმებოდეს“. „დაუბრკოლებლივის“ ხმარება უაზრობაა. მთაერია რამდენად სწორი სისტემური პრინციპითაა წარმოებული აბრევიატურა. „დაუბრკოლებლივ“ ყველაფრის წარმოთქმა შეიძლება, მათ შორის, სამწუხაროდ, როგორც ზემოთ აღენიშნეთ, ქართული ასო-ნიშნების

უცხო ენის ფონეტიკითაც, აბრევიატურებისადმი მთავარი მოთხოვნა „როგორც იწერება, ისე იკითხება“ იგნორირებულია; ბ) უაზროა იმის მტკიცება, რომ სააბრევიაციო კომპლექსებს დსთ, დღგ და სსკებს დაერთოს მხოლოდ პირველი ან ბოლო ხმოვანი. (ვერ აკონკრეტებს არსებითი სახელის ბრუნვის ნიშანს!) ვინაიდან ამ გზით მიღებული ერთეულთა კომბინაციები დასთ - დასთ და დაღგ დაღგ ბრუნვის ნიშნის გარეშე რჩება და არ აღგენენ სრულფასოვან არსებით სახელებს, ისინი ფარგონებია. ამ შემთხვევაში ავტორი უგულვებელყოფს ენის ეკოლოგიისა და სიტყვათშემოკლებითი ტერმინოგრაფიის ბუნებრივ ელემენტარულ მოთხოვნებს (იხ. მაგ., რ. ბერულავა ვერისტიკული სიტყვათშემოკლება, სიტყვათშემოკლებითი ტერმინოგრაფია და ეკოლოგიური გარსი. ჟურნ. „ბურჯი ეროვნებისა“, №3-4, 2001 წ.; რ. ბერულავა სიტყვათშემოკლება და მისი ტერმინოგრაფია. გაზ. „თბილისის უნივერსიტეტი“, 7-23 აკვ., 2001 წ.). თუ ქ-ნ შუქიას ლოგიკას მიეყვებით ცენტრალური საარჩევანო კომისია ცსკ „აბრევიატურულად“ იქნება ერთი ან ორი ატროფირებული წარმონაქმნი ცესკ ცსკ ანუ „ინდივიდუალური წესით“ (მისი ტერმინია) სახეზეა აბრევიატურული ქაოსის რეკომენდაცია. ამ მეთოდით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ცნობილ ენათმეცნიერთა მიერ ლინგვისტური ანალიზით რეკომენდებული ცესკას ნაცვლად ბ-ნ ავთანდილ არაბულს „ინდივიდუალური წესით“ შეეძლო შეექმნა კიდევ ერთი ამორფული წარმონაქმნი „ცესაკო“.

ავტორების მიერ წარმოდგენილ გაურკვეველ ენობრივ ფონზე საუბრობდა, რომ აღნიშნული ფარგონები ცესკო, სემკეი, დსთ, დღგ, შსს, სმკ და სხვები მათი რეკომენდაციით შეტანილია „ჟურნალისტიკის სტილის ტურ ცნობარში“, 2002 წ.; ამის თაობაზე გამოხმაურების სათაურშივე ჩანს საკვლევი საგნის არასწორი გაგების არსი (რ. ბერულავა „ჟურნალისტიკის სტილისტურ ცნობარის“ ფარგონები ანუ კვლავ აბრევიატურების შესახებ“, გაზ. „ლიტსაქართველო“, 29 აპრ., 2005 წ. და სხვ.). ქ-ნი შუქია წერს: „V. თუ აბრევიატურის ბოლო შემადგენელი სიტყვის ფუძე მოკლეა (ერთმარცვლიანია) რეკომენდებულია აბრევიატურაში იგი სრული სახით დარჩეს (ტრესტი, ბანკი, ფონდი), ხოლო წინამავალი კომპონენტი შემოკლდეს როგორც აკრონიმის წესით, ისე პირველი მარცვლის (თანხმოვანიანად) გამოტანის წესით (მაგ., სახბანკი)“. ჩვენი შენიშვნები: ა) ეს პუნქტი სხვა სიტყვებით იმეორებს ჩვენს ზემოთმოტანილ მეთოდზე წესს, რომელიც გამოვამკვეყნეთ 1989 წელს (იხ. მითითებული „მოამბე“) და 1993 წელს (იხ. ჩვენი რუსულ-ქართული ლექსიკონი, თსუ, 1993 წ. გვ.11 მაგ., ცესბიურო, აგრეთვე გალბიურო, ლექსცენტრი და სხვ.); ბ) განა ერთმარცვლიანია ტრესტი, ბანკი, ფონდი? ისინი ორმარცვლიანებია. „VI. ქართული აბრევიატურა იწერება შერწყმულად, უღეფისოდ (საქწიგნი, თბილგა-ზი)“. ჩვენი შენიშვნა: ეს რეკომენდაცია ზედმეტია. იგი არაფერს არ მატებს უკვე ბევრჯერ ნახსენებ შერწყმულად, უღეფისოდ წარმოდგენილ აკრონიმებს (იხ. პუნქტები III. და V.); ამასთან სიტყვა „ქართული“ სტილისტურად და აზრობრივად ზედმეტია, ვინაიდან ყველა ენაზე აბრევიატურა შერწყმულად იწერება „VII. უცხოურ აბრევიატურათა ქართულად

გადმოცემისას რეკომენდებულია.“ ჩამოთვლილია როგორც ჩვენს მესუთე წესში: ბი-ბი-სი, სი-ენ-ენი და სხვები (ჩვენი ხუთივე წესი თს-უის ლექსცენტრიდან 2000 წელს წარდგენილია ენათმეცნიერების ინსტიტუტში, დაიბეჭდა ავრეთივე ჩვენს ნაშრომში: რ. ბერულავა, ა. ქვაჩხია და ს.ს. „სატრანსპორტო ტერმინების განმარტებითი ლექსიკონი“, რედაქტორულა. ას გამოცემლობა „იბერთედ-პრესი“, 2003 წ. ქვესათური: „ქართუ-სიტყვათმშობიკლებათა წესების სისტემა“ გვ. 251-257). ეს მასალაა ქ-ნ შუქიასთვის კარგადაა ცნობილი.

ქ-ნ შუქიას ლაბორინთულ წერილში (მას ზემოაღნიშნულის მცირე წერილის გარდა არც ერთი სამეცნიერო ნაშრომი, თუნდაც საგაზეთო წერილი აბრევიოლოგიაში არასდროს გამოუქვეყნებია) სრულიად იგნორირებულია თანხმონებიაანი, მათ შორის ერთნაირ თანხმონებიაანი ინციკლოური აბრევიატურები. არ მოკავს მაგალითი თანამედროვე ქართული ხალიტრატტურო ენიდან. თუ მოკავს ისიც არასწორი პრეფიქსებით: მქკ მარვი ქმედების კოეფიციენტი: არც მქკ-ს ზმარობდა ვინმე და არც მის ზმონიან ვარიანტებს: მქკ-ის, მქკ-ას, მქკ-ის ან მქკ-ს“. ამ აბრკადაბრის ალოგიზმი სასეზუა: ენათმეცნიერი კერ საზღვრავს არსებობი სახელის ბრუნვის ნიშანს იგი არ არის არც „ა“ (ან) და არც „ო“ (ონ). სიტყვის „კოეფიციენტი“ ბრუნვის ნიშანი არის „ი“ (ინ). ხოლო კომპლექსი „მქკ“ საერთოდ არ შუქიავს არა თუ „ზმონიან ვარიანტს“ არამედ აბრევიატურისათვის დამახასიათებელ არსებობი სახელის ბრუნვის ნიშანსაც!

ქ-ნ შუქიას აბრევიატურების რაობა დაჯიანილი აქვს ცნობილი არქაული აკრონიმების ილუსტრაციაზე წერს აბრევიატურაზე და გულისხმობს ძხოლოდ აკრონიმებს: სახმშენი, სახბანიკი, საქწიენი, თბილვაზი და შ. ქართულ აბრევიოლოგიაში 17 წლის მუშაობის გამოცდილებით გამოვაქვეყნეო 20-მდე სტატია, შევადგინეო ექვსი აბრევიატურული ლექსიკონი) შევამსნიეო, რომ სამეცნიერო და ცხოვრებისეულ პრაქტიკაში აბრევიატურები აღგენენ 80-85-მდე პროცენტს. აკრონიმები ძხოლოდ 5-20 პროცენტს. დაუჯერებელი ფაქტია სოციოლინგვისტიკაში ცნობილი ენათმეცნიერი აბრევიატურის პრობლემის გადაწყვეტის ერთადერთ გამოსავალს ზედავს კომპიუტერში: „ერთადერთ იმედად რჩება კომპიუტერის თანამედროვე პოლიგრაფიული შესაძლებლობანი, რომლებიც ასობების სიძუქით ან ზომის გადილებით აბრევიატურის ვიზუალერ მზარეს გამოვავაოფინებს“ (გვ. 224). ჩვენი სისტემური მიდგომის უგულვებლყოფით ქართული ენის ბუნების თვისების უარყოფით, ავტორის ამ მტკიცებით სტიმულირდება აბრევიატურათა ქაოსური, სტოქასტიკური შედგენა, ენის დაბინძურება. ამ მძენე ტენდენციის დასაწერგავად, ავტორის დამოძღვრებით, მწვანე შუქია აწთებული: „აუცილებლობის შემთხვევაში აბრევიატურები შესაქმნელია და ისინი უნდა შეიქმნას ინდივიდუალური წესით“ (გვ.227). არასისტემური და არაკომპლექსური მიდგომით, არამედ ვისაც რამდენიც სურს იძღენი აბრევიატურა უნდა შეიქმნასო. ამ უახლესი ენობრივი მოვლენის აღსაწინააღმდეგე უპრიანია შემოვიტანოთ ტერმინოლოგიური გამოთქმა „სიტყვათმშობიკლებითი ქაოსოლოგია“ (abbreviation chaology სიტყვებიდან chaos + logic ანუ ქაოსთმოდნობა). აი ძველქართულიდან მომდინარე ტრადიცია-

აბრევიატურების შექმნის სისტემური წესების უგულვებელყოფის შედეგი ენათმეცნიერის მიერ აბრევიატურული ჩიხის გაჩენის მცდელობისა და ქაოსის მოზღვაუების წყარო! ცხადია, ამგვარი „მეცნიერული“ მიდგომით ყველა თავის „აბრევიატურას“ წარმოაჩენს თუნდაც ერთი და იმავე არსებითი სახელის მიმართ, რომლის მაგალითები უხვადაა მასშვადიაში და, სავარაუდოა, რომ ხელდასმულია წერილის ავტორისა და ბ-ნ ავთანდილის მიერ (კერძოდ, ზემოთ აღნიშნეთ ბ-ნ ა. არაბულისეულ ცესკო-ს, ცესაკო-ს და სემეკი-ს მაგალითის მოტანით). რაც შეეხება ავტორის იდეას, რომ მწე-ანე შუქია ასანთები მუქი და სხვადასხვა ზომის აბრევიატურებისათვის, აზრს მოკლებულია. ცნობილია, რომ არამც 'თუ ქართულში, არც ერთ ენაში აბრევიატურა ტექსტიდან არ გამოიყოფა სიმუქით. მთავარია აბრევიატურის სწორი სისტემით შედგენა და ისევე წარმოთქმა, როგორც იწერება (იხ. ზემოთ ჩვენი „ძირითადი დებულება“).

როგორც ვხედავთ, ბ-ნ ავთანდილს და ქ-ნ შუქიას აბრევიატურების პრობლემის ერთიანი სისტემური წესით გადაწყვეტაზე არ უმუშავიათ, განსაკუთრებით სხვადასხვა თანხმონებებიან, მათ შორის ერთნაირ სახელწოდებებიანი ინიციალურ აბრევიატურების წარმოებაზე. სხვა მხრივ მათი მსჯელობა იდენტურია იმ განსხვავებით, რომ ჯერ გამოქვეყნდა ქ-ნ შუქიას წერილი (2004 წ.), შემდეგ კი ბ-ნ ავთანდილისა. ქ-ნი შუქია თვლის, რომ აბრევიაციის პრობლემის გადასაწყვეტად შიუღებელია „ერთი რომელიმე პრინციპით შეზღუდვა“ და ერთი წინადადებით, ენობრივი დიქტატისა და უადგილო მენტორიზმით, დაუსაბუთებლად ხელადებით უარყოფს იმ ენობრივ რეალობას, რაც ძველქართულშივე გადაწყვეტილი იყო სიტყვათშემოკლებების თაობაზე: არ ეთანხმება „რ. ბერულავას პუბლიკაციებს ბოლო წლების ეურნალ-გაზეთებში“ (იხ. ციტ. ლიტ. გვ. 227).

რეალურ სურათთან ახლოსაა რეცენზენტ ქ-ნ მ. ტაბიძის აზრი ჩვენს წესებზე: „ავტორის მსჯელობა ეყრდნობა შესამოკლებელ სიტყვათა თავკიდურა ასოების მიხედვით შემოკლების ტრადიციულ წესს ქართულში, 'უსადაგებს მას იმ ვარიანტებს, რომლებსაც დღევანდელი ცხოვრება წამო-უვს წიწ'- „რ. ბერულავა საკვებით სამართლიანად აკრიტიკებს 'რთულყოფილ აბრევიაციის გავრცელებულ შემთხვევებს“ (პასუხი თსუ-დან 'ენიერების ინსტიტუტში გაგზავნილ ზემოთმოტანილ „ქართულ სიტ-ჟოკლებათა წესების სისტემაზე“. იხ. № 1-0V979 2 იენ. 2000 წ.)

„მეცნიერებაში (ენობრივ) მონოპოლიას სიკამთა
არასდროს მოუტანია“ (არნ. ჩიქოვბაძე)

სახით მოვიტანთ ენათმეცნიერების ინსტიტუტის
ამონარიდს: „ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო
თა და აბრევიაციის ნორმატული წესების კვალიფიციურ-
უგავლო ამოცანად მიიჩნევა. უახლოეს მომავ-
ლი იქნება როგორც პრობლემის საფუძვლიანი ანალიზი,

ასევე არსებული შემოკლება-აბრევიატურების ძირითადი ინდექს-ლექსიკონი" (ენათმეცნიერების ინსტიტუტის წერილი № 01.040/3; 25 თებ., 2002 წ. სახ. კანცელარი აში № 16/10 18 თებ., 2002 წ. ინახება ენის ნორმების დამდგენი კომისიის მასალებში). როგორც ამ ინსტიტუტის წარჩინებულ სოციო-ოლინგუვისტიკების ნაშრომების განხილვით ვაჩვენეთ, ამ ხუთი წლის განმავლობაში თანამედროვე გამოყენებითი ენათმეცნიერების ერთ-ერთი ქვეკან-ყოფილების აბრევიატურების და სიტყვათშემოკლებით ტერმინოგრაფიის პრობლემაზე მუშაობის შედეგად „სამომავლო ამოცანა“ გვრათ გადავწყვეტელია, აბრევიაციის „პრობლემის საფუძვლიანი ანალიზი“ არასაფუძვლიანია მარტივი მიზეზის გამო: არ არის გათვალისწინებული ქართული ენის უნიკალური თვისება აბრევიაციის შესახებ (იხ. ზემოთ „ბრამატისკა მილიტანს“). შედეგად ამისა კალაუნებრად უგულვებამეყოფილია პრობლემის ერთიანი სისტემური გადაწყვეტის შესაძლებლობა: ერთიან სისტემაში არაა მოქცეული გადასწყვეტი პრობლემის არსი, რითაც ბუნებრივია, ენათმეცნიერების ინსტიტუტში ვერ შექმნეს თუნდაც დაპირებული ზოგადი „ძირითადი ინდექს-ლექსიკონი“. ეს გარემოება არცაა გასაკვირი, ვინაიდან, ჩვენი წესების სისტემის განხილვის შედეგად ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს დასკვნაში წერია, რომ აბრევიატურა არ არის არსებითი სახელი (?). დასკვნაში პკითხულობთ: „არის უხერხული უზუსტობები ქართული ენის გრამატიკული აგების ელემენტარული გადმოცემის თვალსაზრისით. მაგალითად, აუტორის მიხედვით აბრევიატურა ეგმა (ელექტრონული გამოშვებული მანქანა) იბრუნებს როგორც არსებითი სახელი“. მაშასადამე, მანდანა არ ყოფილა არსებითი სახელი და, თურამე სწორად შედგენილი აბრევიატურა არ წარმოადგენს ლექსიკურ ერთეულს.

ასეთი არაკროფენიული მიდგომის გამო ხუთი წლის განმავლობაში დანიშნულა თსუ-დან აკად. თ. ბამყალიძის, პროფესორების გ. გომოლაშვილისა და ზ. ჭუგურიძის მიერ სახელმწიფო ენის ნორმების კომისიაზე განსახილველად წარმოდგენილი პროექტი, ამ წლებში კი გზა გაეხსნა აბრევიატურულ ქაოსს მემცნიერებასა და მასშედიში. მან დაუძველი ადგომოდან ზოგიერთი ენათმეცნიერის მხრიდან. ეს მეთად სავალალო მოვლენაა ენის ნორმების დამდგენი სახელმწიფო კომისიის გაუძმების თანამედროვე ეტაპზე, რასაც კერამან კენსან სიტყვებით რომ ვთქვათ, უმჭვალად მოჰყვება „სიტყვის საზარალი დეპრეკაცია“ (იხ. „სიტყვის საზარალი დეპრეკაციის“ ანუ ენის ნორმების გაქრობის სიმპტომები. გაზ. „ლიტსაქართველო“, 27 აგვ. 2 სექტ., 2004 წ., ავტ. რ. პერულავა. იხ. აგრეთვე „საჭიროა ენის დაცვის სინერჯიზმი“, გაზ. „საქრესპუბლიკა“, № 130, 7 ივნ., 1997 წ. ავტ. რ. ბერულავა).

ამგვარ კუროფენთან დაკავშირებით მეთად მნიშვნელოვანია იმ დიდი მემცნიერის შეხედულება, ვის სახელსაც ატარებს ენათმეცნიერების ინსტიტუტი: „წოველგვარი ლექსიკონის შექმნას ენათმეცნიერების ინსტიტუტი ვერ იკის.

რეზ. ეს გონოკოლია იძნებოდა. მესწიერებაში გონოკოლიას სიკამთე არასდროს გოუტანია“ (აკად. არნოლდ ჩიმოზავა, - „ქართული სალიტერატურო ენის ნორმათა დამდგენი მუდმივი კომისიის თავმჯდომარის ამხანაგ ბ. ძარტველი“ შვილს. 2 იანვარი, 1984 წელი“. იხილეთ: გვეკირდება თუ არა სახელმწიფო ენის მუდმივი სახელმწიფო კომისია? ავტ. რ. ბერულავა, გაზ. „თბილისის უნივერსიტეტი“, 12 ნოემ., 2004 წ.).

ცხადია მეითხველს გაუნდება ბუნებრივი შეკითხვა: საიდან იღებს სათავეს ენობრივი გონოკოლიზმი და ღოგმატური მენტორიზმი, რომლის შესაქმნობის საფრთხეზე და ნებატიურ შედეგზე ამ ოციოდე წლის წინ წარდა აკადემიკოსი არნოლდ ჩიმოზავა? წყარო წარმოქმნა თავის ღროზე ბ-ნ მ. შვიარდნაძის ხელმოწერილმა ბრძანებულებამ (№ 209, 20 აპრ., 1997 წ.), სადაც ერთ-ერთ პუნქტში წერია: „ძარტული სალიტერატურო ენის ნორმების დამდგენ კომისიას ევალება: კომისიის საბაზო დაწესებულების, საქარტველოს ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს მიერ შემუშავებული სალიტერატურო ენის ნორმათა პროექტების დამტკიცება“

ცხადია, პროექტის შემუშავება ცალსახად გულისხმობს მის შედგენას. პარადოქსია: თუ საბჭო არ ქმნის და არ ამუშავებს ერთ თემას, ერთ პრობლემას, მაგალითად, აბრევიოლოგიაში, როგორ უნდა შეადგინოს თავისი პროექტი? აქ გამოსავალი ერთია აღნიშნული ბრძანებულების საფუძველზე ენათმეცნიერების ინსტიტუტში ბლოკირებულ იქნას სალიტერატურო ენის ნორმების დამდგენ კომისიაზე გასატანი პროექტი, ვიდრე ენათმეცნიერების ინსტიტუტი არ დაამუშავებს აღნიშნულ თემას! ექსპრეზიდენტის ამ დადგენილებით იგნორირებულია ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და სხვა ენათმეცნიერული ცენტრის (კათედრები, განყოფილებები, ლაბორატორიები) ძალისხმევა და სხვ. ჩვენი პროექტის ენის ნორმების დამდგენ კომისიაზე წარსადგენად ხელოვნურად ბლოკირების შემდეგ (2001-2002 წწ.), როგორც ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს დასკვნაშია აღნიშნული, ინსტიტუტში დაიწყეს აბრევიაციის თემის დამუშავება, რასაც მოჰყვა ბ-ნ ა. არაბულისა და ქ-ნ შ. აფრილონიძის ზემოთმოტანილი საანალიზო ნაშუქვებები, რამაც ვერ გადაწყვიტა ქართული სალიტერატურო აბრევიაციის პრობლემა.

ამრიგად, ექსპრეზიდენტის ბრძანებულებით ხელმოწვეურად, შემქმნილმა ენობრივმა გონოკოლიამ ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს ზემოთაღნიშნული წერილის (№ 01040/13; 13.02.2002 წ.) დასკვნის ავტორებს (ექსპერტებს) შეუქმნა სწორქმედების ილუზია. სამეცნიერო საბჭოს მიერ გამოყოფილი ოკონენტების დასკვნა შეზასდა ეპროკის ლექსიკოგრაფოსთა საერთაშორისო ასოციაცია „ეურალექს“-ის (ვარ ამ ასოციაციის წევრი) მიერ ნაშრომებისადმი შემუშავებული საერთაშორისო პარამეტრებით (EURALEX,

Oxford, UK, 2002 იხ. www.csc.dk/elx2002

www.oup.co.uk/inl3/list/lexico). კერძოდ, ტიპობრივი მოთხოვნებით: A_ძირითადი შინაარსის გაგების ხარისხი; B_კონკრეტულ არსში წვდომის ხარისხი; C_კვალიფიკაციის შესაბამისობა; D_ანალიზის მკაფიოობა; E_საკითხით დაინტერესება; F_ენისა და სტილის შეცნობის ხარისხი; G_საერთო შეფასება. ამრიგად, ათბალიანი სისტემით **ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მსსპარტ-ოპონენტების ნაშუშვარი ასე შეფასდა: სპარტო შუშასაბ (G): საშუალოზე დაბალი** (ამ შეფასების თაობაზე თსუ-ის ლექსცენტრიდან გაგზავნილი 27 გვერდიანი სრული მასალა, ორი საილუსტრაციო ცხრილით, აქვე აღნიშნულ ინსტიტუტში № 1-0V/003 12.03.2002, ენის ნორმების დამდგენი კომისიის მასალებში). ასე წარმოიშვა წესების სისტემის ბლოკირება არგატანა ენის ნორმების კომისიაზე განსახილველად იმ მოლოდინით, რომ „კვალიფიციური დამუშავების სამომავლო ამოცანა“ მხოლოდ ინსტიტუტში უნდა გადაწყდეს ზემოთ ენახეთ, რომ ამ პრინციპმა („უჩვენოდ რად იმღერეთა“) დაუღო საფუძველი სიტყვათშემოკლებით ტაბუს vacuum horrendum-ს („საშიში სიტყვილუ“) და „ინდივიდუალური წესით“ შექმნილი „სიტყვებით“ აბრევიატურულ განუკითხაობას. სიტყვათშემოკლებითი სისტემური სტანდარტის დადგენა-გამოყენებით კი ენის სიწმინდესაც აქტიურად დავიცავთ: „მშობლიური ენის სიწმინდისათვის ბრძოლა ისეთივე საპატიო საქმეა, როგორც ხმლით დაცვა საკუთარი სამშობლოსა“ (კონსტანტინე გამსახურდია).

სიტყვათშემოკლებათა წესების სისტემის ზემოთაღნიშნულმა კონტრაფაქციამ წარმოიშვა საავტორო უფლებათა აშკარა დარღვევისა და სათანადო ადლიტემის წინაპირობა, კერძოდ, ასეთი მუხლების მიმართ: თავი მეორე, მუხლები 5, 6 და 9. („სავტორო უფლების წარმოშობა“); მ. 10 („ავტორობის პრეზუმფცია“); მ. 14 („გამომცემლის განსაკუთრებული უფლებები“); მ. 17, ე ნაწარმოების (ჩვენთან წესების სისტემის რ. ბ.) დაცვა ყოველგვარი დამახინჯებისაგან ან სხვაგვარი ხელყოფისაგან“); მ. 17, დ („წინ აღუდგეს ავტორის თანხმობის გარეშე ნაწარმოებში ცვლილების შეტანას ნაწარმოების იღვის ზელშეუზღებლობის უფლება“) და სხვები. ხუთი წლის წინ (2000 წ.) აღნიშნულ კომისიაზე წარდგენილი პროექტის ძველკომუნისტური მეთოდებით ბლოკირებისა და ენის დაბინძურების შესაძლო შედეგების შესახებ უფრო ვრცლად აღნიშნულია ენათმეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორისა და ე. შევარდნაძის სახელზე თსუ-ის ლექსცენტრიდან ენის ნორმების დამდგენ კომისიაში გაგზავნილ წერილში №1-0V/003 12.03 2002 წ.; სახკანცელარიაში მიღების № 89/20 13 მაისი, 2002 წ.).

დ ა ს კ ვ ნ ა

შესანიშნავი სოციოლინგვისტის ქნ შუქია აფრიდონიძის ენათმეცნიერულ-მა „პრესტიჟის დაცვა“ და მისთვის უჩვეულო გამოყენებითი ლინგვისტიკის ერთ-ერთ თანამედროვე მიმართულებაში (აბრევიალოგია: სიტყვათშემოკლებითი ტერმინოგრაფია და ეკოლოგიური გარსი) არსებული პროექტის „პრევატიზების“ სურვილმა ენობრივ კოლაფსში აღმოაჩინა. მიზეზი იმთავითვე (1999-2000 წწ.) უმარტივესი იყო: ქართული ენის კეისარის ბატონ არნოლდ ჩიქობავას ზემოთმოტანილი პრინციპის უგულვებელყოფა, მაპატიოს მკითხველმა, და ქართული ენის ისტორიულ უნიკალურ „გრამატიკაზე მდლა შედგომა“ (Nec supra grammatica) - ამ უჩვეულო ენობრივ ანერგისა და ანტირიგორიზმს კი, ერთი კუთხით, წინ აღუდგა თვით ქართული „მებრძოლი გრამატიკა (Grammatica militans). სამწუხაროდ, ამ ხელოვნურმა ენობრივმა მოვლენამ უკანასკნელი ხუთი წლის მანძილზე, სხვა სოციალური უბედურების გვერდით, ენის წაბილწვის წინაპირობა აბრევიატურული ქაოსოლოგია (abbreviation chaology) წარმოშვა. ამის იდეა კი ქნ შუქიამ მოკლედ ჩამოაყალიბა: „აბრევიატურები შესაქმნელია და ისინი უნდა შეიქმნას ინდივიდუალური წესით“ (გვ. 227), ანუ უსისტემოდ, თვითღინებით, ვისაც რამდენი უნდა და როგორი მომზიბლველობისაც სურს. საავტორო ადლიტემისათვის დავსძენთ, რომ ზემოთმოტანილ „ქართულ სიტყვათშემოკლებათა წესების სისტემის“ საფუძველზე ჩვენმა მთავარმა ლექსიკოგრაფიულმა გგუფმა (რ. და თ. ბერულავები, ი. ქეაჩხია) შექმნა და გამოსცა რუსულ-ქართული (1993 წ.) და ინგლისურ-ქართული სიტყვათშემოკლებათა ლექსიკონები გამოთვლით ტექნიკაში, ინფორმატიკასა და ელექტრონიკაში (ზ თაბ. 2000 წ.), იურისპრუდენციაში (2 თაბ., 2004 2005 წ.წ.), ეკონომიკაში (2 თაბ., 2005 წ.), სატრანსპორტო სისტემებში (ერთი თაბ., 2003 წ.), საბიზნესო და კომერციულ საქმისწარმოებაში (3 თაბ., 2005 წ.).

წინამდებარე წიგნსაც ახლავს რიგით მეშვიდე აბრევიატურული ლექსიკონი, რომელიც შეიცავს სამართლის, ეკონომიკისა და ბიზნესის მეცნიერებებში გავრცელებულ სიტყვათშემოკლებებს ეს ლექსიკონიც შედგენილია ზემოთმოტანილი მარტივი სისტემური წესების მიხედვით. აბრევიატურის წესებისა და ლექსიკონის გამოყენება შეუძლია ნებისმიერ დაინტერესებულ მკითხველს თავის ყოველდღიურ პროფესიულ საქმიანობაში.

რევაზ ბერულავა

თსუ-ის საბუნებისმეტყველო, ტექნიკურ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა ლექსიკოგრაფიული ცენტრის ხელმძღვანელი, ევროპის ლექსიკოგრაფოსთა საერთაშორისო ასოციაცია „ეურალექს“-ის (EURALEX, Oxdord, UK) წევრი,

საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, საქართველოს ეროვნული აკადემიის საპატიო წევრი, აკადემიკოსი

ინგლისურ-ქართული აბრევიატურების ლექსიკონი (იურიდიული, ეკონომიკური და ბიზნესის დარგები)

ვის სჭირდება აბრევიატურების ლექსიკონი? არც ერთ ქვეყანაში არ არსებობს მეტნაკლად ვრცელი ტექსტი (დოკუმენტაცია, გაზეთი, წიგნი და სხვ.), რომელიც თუნდაც თითო-ორი და უმეტეს შემთხვევებში კი ათობით შემოკლებებს არ შეიცავდეს (კოდექსები, ხელშეკრულებები, კანონები, კონფერენციის თეზისები, სამეცნიერო შრომები, საბაჟო გაფორმებითი დოკუმენტაცია და სხვ.). წინამდებარე აბრევიატურული ლექსიკონი ინგლისურენოვანი შემოკლებული სიტყვების გასაღებებია, რომლის შიფრების ეკვივალენტები შექმნილია ქართული ენის სტრუქტურაზე დაყრდნობით, სიტყვათშემოკლებითი ტერმინოგრაფიის ბუნებრივი ენობრივი ეკოლოგიის მოთხოვნის საფუძველზე (იხ. ამ წიგნშივე „ქართული სიტყვათშემოკლებათა წესების სისტემა“ და ანალიზი). ქართული ენის უნიკალური შესაძლებლობითვე და ენობრივი ტრადიციის საფუძველზე პირველად შედგენილია ქართული აბრევიატურები.

აბრევიატურები ყველა ქვეყანაში გავრცელებული მოვლენაა. მისი განსიფერით მკითხველი უმოკლეს დროში მარტივად წვდება ტექსტის არსს; მიიღება ნაბეჭდი გვერდის ეკონომია (ქალაღზე, ინტერნეტ-გვერდებზე და სხვ.). საუბრისას, კონტექსტიდან გამომდინარე, მსმენელი სწრაფად წვდება წარმოთქმული ფრაზის რეალურ აზრს. ლექსიკონში შეტანილია და განსიფერულია როგორც უმარტივესი ერთეულები UNO-ON (გაერო), NASA (ნასა), NATO (ნატო), NASDAQ (ნასდაკ-ი), UNISEF (იუნისეფ-ი)ხ UNEU-ROPI (იუნეუროპ-ი), UNSC (იუნ-ეს-სი), UNISIST (იუნისისტი-ი) (იხ. ტექსტში) და სხვები, აგრეთვე ძალზე გავრცელებული VAT (ვალ-ი), Ld [Ldt, ldt] (შსს-ა), JUD (სამართლის დოქტორი, სდ-ი), I.Q. (გონებრივი განვითარების კოეფიციენტი, ვოკ-ი), mngf (მენეჯერ-ი), Mgt [mgt.] (მენეჯმენტი), int. (არაფენტები), C/ზ (მიმდინარე ანგარიში) A/w (უაქტიური წონა) და ა.შ.

ანალოგიური ლექსიკონი აქამდე არ შექმნილია იმ მარტივი მიზნით, რომ საანოსოდ აქამდე არ არსებობდა ქართულ სიტყვათშემოკლებათა წესების ერთიანი სისტემა. ლექსიკონი გამოადგება სტუდენტსა და პროფესიონალ სპეციალისტსაც (იურისტი, დიპლომატი, ეკონომისტი, ბიზნესმენი, ფინანსისტი, ლოგისტიკოსი, აუდიტორი, მთარგმნელი, უცხოენოვანი მკითხველი, ტურისტი, ბროკერი, დილერი, ჯობერი და სხვ.).

აბრევიატურული ლექსიკონი წინამდებარე „ინგლისურ-ქართული უნივერსალური იურიდიული და ბიზნესის ლექსიკონის“ ორგანული ნაწილია, ვინაიდან აბრევიატურების წარმოდგენის შედეგები თვით ლექსიკონში მოცემული ლექსიკური (ტერმინები) და არალექსიკური (მარტივი შემოკლებები) ერთეულებია.

A

a 1. about დაახლოებით; დაახლ; მიახლოებით; მიახლ; 2 adjective ზედსართავი სახელი, ზედს;

3. aftermon ნაშუადღევს, შუადღის შემდეგ; 4. age ასაკი; ხნოვნება;

5. amateur ა) მოყვარული; ბ) სამოყვარულო; 6. anonymous ანონიმური, ან;

7. article ა) მუხლი; მ; სტატია; სტ; ბ) საგანი, საგ.

A 1. academician აკადემიკოსი; აკად; 2. America ამერკა; ამერ., american ამერ-იკული; ამერ; 3 annual

წლიური; წლ; ყოველწლიური; წელიწდეული; 5. association ასოციაცია, ას;

A- acting (rank) მოვალეობის შემსრულებელი, მოვალ. შემს;

a. article მუხლი, მ; პუნქტი, პ;

a. a. authors alteration ავტორის სწორება; საავტორო კორექტურა

a.a.r. against all risks ყველა რისკის საწინააღმდეგოდ;

Ab. Abridgement მოკლე შინაარსი, მოკ., შინრ;

Abb.[abbr., abbrev.] abbreviation აბრევიატურა; აბრ; შემოკლება; შემოკ.; 2.abbreviated შემოკლებული, შემოკ.

ABC transaction სამხზრცი შეთანხმება

abr 1. abridged შემოკლებით; შემოკლებულად; შემოკლ.; 2. abridgement მოკლედ ჩამოყალიბება; სამართლის კრებული

abs 1. absent არ მყოფი; 2. absolute აბსოლუტური, აბს; 3. absolute value აბსოლუტური მნიშვნელობა, აბს. მწ.

ABS American Broadcasting System ეი-ბი-სი (ამერიკის ტელერადიოსამუწყებლო კომპანია)

AC 1. [A/C; a/c] account currency მიმდინარე ანგარიში, მ/ა (სინ: მა);

2. Appellate Court სააპელაციო სასამართლო, სს-ო (სსო);

acg according to თანახმად;

acc 1. acceptance აკეპტი; აქც; დააკეპტება; დააქც; 2. [acc.; acct] account ანგარიში, ანგ.

Acc. I. accidental injury შემთხვევითი ზიანი (ან) ზარალი

Accrd. Int. accrued intrest გაზრდილი პროცენტები, გპ-ი (გპი)

Ad. [ad; Adm.] administration 1. ადმინისტრაცია, ადმ; სამმართველო, სამმ; 2. ამერ. მთავრობა

a/d after date ამ რიცხვიდან

ad. 1. addenda დამატება; დამატ.; დანართი; 2. advice შეტყობინება; შეტყ.; ავიზო

add. 1. addition დამატება, დამ; 2. additional დამატებითი, დამ; 3. address მისამართი, მის;

adm'r administrator ადმინისტრატორი, ადმ.

ad prol. Ad protocollum ლათ. ოქმისათვის; ოქმში ჩასაწერად

ads 1. [adms] ad sectam ლათ. სარჩელის მიხედვით; 2. autograph document signed საკუთარი ხელით ნაწერი და ხელმოწერილი დოკუმენტი

adt advertisement სარეკლამო განცხადება, სგ-ა (სგა)

adv. advice ცნობება, ავიზო;

ad val. ad valorem ლათ. აღ ეალორემ; ღირებულების მიხედვით

AFC average fixed costs მუდმივი საშუალო დანახარჯები, მსდ-ი (მსდი)

aff. affidavit აფიდავიტი; აფიდ; იურიდიულად გაფორმებული; დადებითად გადაწყვეტილი

afsd aforesaid ზემოთ ხსენებული, ზემ. ხს.ხ.

agd agreed შეთანხმებულია, შეთ;

- agrt agreement შეთანხმება; შეთ.
Agt agent წარმომადგენელი, აგენტი, აგენ.
agt agreement შეთანხმება, შეთ.
a.i. ad iterim ლათ. დროებით;
al. ლათ. სხვა, სხვები, სხვ.
alloc. allocatur ლათ. დაშვებულია, დაშვ;
als alius ლათ. სხვა; მეორე
a.m. above-mentioned ზემოთ ხსენებული, ზემ. ხსენ;
amdt amendment 1, დამატება; დამატ.; 2 შესწორება, შესწ.
AMEX American Stock Exchange ამერიკის საფონდო ბირჟა, ასბ-ა (ასბა), ამექსი
Amt amount ჯამი; რაოდენობა, რაოდ.
ann. annotated 1 ანოტირებული, ანოტ.; 2. annual წლიური; წლ.; ყოველ-
წლიური;
a.n.s. autograph note signed საკუთარი ხელით ნაწერი და ხელმოწერილი
საბუთი;
Anny annuity ანუიტეტი; ანუიტ.; რენტა
A.O.[a.o.; a/o] account of ეინშეს ანგარიშზე
a/or [and/or] და/ან
ap. [:Appx] appendix დანართი; დანართ; დამატება; დამატ.
appl. 1 appeal აპელაცია; აპელ.; 2 application განაცხადი; განაცხ.
A.R. [A/R. a/r] against all risk ყველა რისკისაგან (მაგ., დაზღვეული)
arg argument 1 არგუმენტი; არგ.; დამტკიცება; დამტ.; 2 მათემ. დამოუკი-
დებელი ცეკლადი
arr. arrival ჩამოსვლა (ტრანსპორტისა); ჩამოფრენა (თემთსფრინავისა)
art იბ ა.
arts articles მუხლები, მ-ბი; პუნქტები, პ-ბი
a/s 1. account sales (კომისიონერის) ანგარიში; 2. after sight (ტრატის) წარდგენის
შემდეგ
asf and so forth და ასე შემდეგ, და შ.
asgmt assignment 1 დანიშვნა; 2 ცესია
Ass. 1. assembly ასამბლეა, ას; საკანონმდებლო სხდომა, სს-ა (სსა)
2. [Ass't] assessment შეფასება, შეფ.; დაბეგურა, დაბ.
assap as soon as possible რაც შეიძლება ჩქარა
assee assignee სამართალმემკვიდრე, სმ-ე (სმე)
Assr. Assignor ცედენტი, ცედ.
asst assistant ასისტენტი; ასის; დამხმარე, დამხ.
ass't assessment შეფასება, შეფ.; გადახდევინება
assy assembly აწყობა; მონტაჟი
asur assurance გარანტია, გარ.; უზრუნველყოფა, უზრ.
At [Atty] attorney ადვოკატი; ადვ.; ატორნეი, ატ.
Ats at the suit სარჩელის მიხედვით
aud auditor აუდიტორი, აუდ.; ბუღალტერ-რევიზორი, ბუღ-რევ.; ანგარიშგების
რევიზორი, აგ-რი (აგრი);
aug august აგვისტო. აგვ.
auth. author ავტორი; ავტ.
av. [avg.] average ავარია
ave avenue გამზირი, გამზ.; პროსპექტი, პროსპ.
A/w [AW] actual weight ფაქტიური წონა, ფაქტ. წ.
A.W.B. [a.w.b.] air waybill თვითმფრინავით გადასატანი ტვირთის ზედღებული

B

- B** 1. bill of exchange გადაცემადი თამასუქი, გთი (გთი); ტრატა, ტრ.; 2. bond ობლიგაცია, ობლ.; გირაო, გირ., წინდი, წნდ.; 3. buyer(s) მყიდველ(ებ)ი, მყიდ.;
- B. 1. bid** ფასის შეთავაზება; მყიდველის მიერ შეთავაზებული ფასი; 2. bill of exchange გადაცემადი თამასუქი; ტრატა; 3. board მმართველობა; საბჭო; დეპარტამენტი; სამინისტრო
4. budget ბუჯეტი; საფინანსო ხარჯთაღრიცხვა; 5. buyer(s) მყიდველები; მყიდველი
- BA** 1. bankruptcy Act გაკოტრების აქტი, გა; 2. basic agreement ძირითადი შეთანხმება, ძმ-ა(ძმ-ა); ბაზური ხელშეკრულება, ბზ-ა (ბზ-ა);
- bal** balance ბალანსი; ბალ. სალდო
- bar** (სინონიმები: barr; bar; B) barrister ბარისტერი, ბარ.
- B.B.** bail bond თავდება, თავდ.
- S.C.I** Bachelor of Civil Law სამოქალაქო სამართლის ბაკალავრი, სსბ-ი (სსბი); იმე: ს.ს.ბ;
- BD** Bachelor of Divinity ღვთისმეტყველების ბაკალავრი, ღბ-ი (ღბი)
- B/D** bank draft ბანკისაგან სხვა ბანკისთვის წარდგენილი ტრატა
- bd** bond ობლიგაცია, ობლ.
- bdgt** იხ. B. 4
- b.d.i.** both date inclusive ორივე თარიღის ჩათვლით, ოთნ-ი (ოთნი)
- B.E.** bill of entry შემოტანის საბაჟო დეკლარაცია, შსდ-ა (შსდა);
- B. Eng.** Bachelor of Engineering საინჟინრო მეცნიერებათა ბაკალავრი, მსბ-ი (სმბი)
- B.F.** bonum factum ლათ. მოწონებულობა
- B/H** bill of Heart სანიტარული პატენტი; სპ-ი (სპი); საკარანტინო მოწმობა, სპ-ა (სპა)
- Bk** 1. bank ბანკი; 2. book წიგნი, წიგ.; დაუთარი, დაუთ.
- Bkg** 1. banking საბანკო საქმე; 2. საბანკო ოპერაციები, სო; 3. book-keeping საბუღალტრო აღრიცხვა, სა;
- bilateral** 1. ორმხრივი, ორმხ.; 2. bill ანგარიში, ანგ.; თამასუქი, თამ;
- B.L. [BLL]** Bachelor of Law სამართლის ბაკალავრი, სბ-ი (სბი); იმე: ს.ბ.;
- B.L.A.** BiLateral Agreement ორმხრივი შეთანხმება, ომშ-ა (ომშა);
- blading [b/Lading]** bill of lading კონოსამენტი, კონ; სატრანსპორტო ზედნადები, სზ-ი(სზი);
- blk** blank შუალედი; ქარი; თავისუფალი ადგილი; გამოტოვება
- B Lit** 1. Bachelor of Literature ლიტერატურის ბაკალავრი, ღბ-ი (ღბი)
2. Bachelor of Letters ფილოლოგიის ბაკალავრი, ფბ-ი (ფბი)
- B.LL.** Bachelor of Law სამართლის ბაკალავრი, სბ-ი (სბი)
- BO** branch office ფირმის ფილიალი (განყოფილება)
- B.O.** buyer's opinion მომხმარებლის შეხედულებით (ან მოთხოვნით)
- BOT** 1. balance of trade სავაჭრო ბალანსი; სბ-ი (სბი); 2. board of trustees სა-მეთვალყურეო საბჭო (სსო) 3. Board of Trade სავაჭრო პალატა, სპ-ა (სპა)
- B.P.** 1. bill of parcels ფაქტურა; ზედნადები, ზედნ.; 2. birth place დაბადების ადგილი, და.; 3. British Petroleum ბრიტანეთის ნავთობის კომპანია, ბნკ-ა (ბნკა); 4. bonum publicum ლათ. საზღალხო (საზოგადოებრივი) კუთვნილება, სკ-ა (სკა)

BPh [B. Ph] Bachelor of Philosophy ფილოსოფიის ბაკალავრი, ფბი (ფბი)

bpl birthplace დაბადების ადგილი, დაბ. ადგ.

br. 1. branch ა) დარგი; ბ) განყოფილება; ფილიალი; 2. British ბრიტანული, ინგლი-

სური

Br.Abr. Brooke's Abridgment ინგლისის სამართლის კრებული (ბრუკისა)

brkge [brok.] brokerage საბროკერო კომისია, ბროკერიჯი; ბროკ.

Br [Brit] Britain დიდი ბრიტანეთი, ბრიტ.

Bros. brothers ძმები, ძმ. (ფირმების სახელწოდებებში)

Br. P. British Patent ბრიტანეთის პატენტი. ბპ-ი (ბპი)

BS 1. [BSc] Bachelor of Science მეცნიერების ბაკალავრი, ბბ-ი (ბბი)

2. Bachelor of Surgery ქირურგიის ბაკალავრი, კბ-ი (კბი)

3. British Standard ბრიტანეთის სტანდარტი, ბს-ი (ბსი)

B.S. balance sheet კრებსითი ბალანსი, კბი (კბი); საბოლოო ბალანსი, სბ-ი (სბი)

BST bill of sight წინასწარი საბაჟო დეკლარაცია, სწდა (სწდა);

B.T.A. ამერ. Board of Tax Appeals სავადასსაღო საჩივრების განხილვის კომისია, სასტკა (სასტკა)

Bu [bu] bureau ბიურო

Bu. business ბიზნესი; საქმიანობა; მეწარმეობა

B.U.J. Baccalaureus Utriusque Juris ლათ. (ბაკალავრუს უტრისკე იურის); „სამართლის ბაკალავრი“, სბ-ი (სბი); იშვ.: სბ.

BYBIL British Yearbook of International Law საერთაშორისო სამართლის ბრიტანეთის წელიწადული

C

C1 ინგლ. Chancellor კანცლერი; 2. ინგლ. Chancery კანცლერის სასამართლო, კს-ო (კსო); 3. Chapter თავი (მაგ, წიგნისა); 4. Code (ხინ: c) კოდექსი, კოდ; Code of Justinian იუსტინიანის კოდექსი; 5. Court სასამართლო, ს-ო (სო);

5. Commonwealth თანამეგობრობა; 6. [C.] Congress კონგრესი, კონგ.

C [c] 1. capacity ა) ნომინალური მწარმოებლობა; ბ) ტვირთაძუნობა;

2. contract ხელშეკრულება; კონტრაქტი; 3. current მიმდინარე; მიმდ;

4. cycle ციკლი

C. 1. cargo ტვირთი, კარგო; 2. class კლასი; 3. company კომპანია; 4. copy ასლი; კოპი; ეგზემპლარი; 3. correction კორექტირება; შესწორება; 4. cost ღირებულება;

5. coupon კუპონი

c. 1. codex კოდექსი, კოდ. (ძველი ხელნაწერი); 2. confidential კონფიდენციალური,

კონფ.; საიდუმლო, საიდ; 3. confinement დაპატიმრება, დაპატ; contract ხელშეკრულება, ხელშ; 4. copy ასლი, პირი; 5. copyright საავტორო (ან საგამომცემლო) უფლება, სუ; 6. correct სწორა; correction გასწორება, შესწორება, ჩასწორება; 7. cum ლათ. სთან, „ჩათვლით“; 8. current მიმდინარე, მოქმედი, არსებული

ca 1. case სასამართლო საქმე, სს-ე (სსე); 2. circa ლათ. (კირკა), იტალ. („ჩირკა“); „მიახლოებით“, „დაახლოებით“

contrs ლათ. („კონტრს“); „წინააღმდეგ“ (მიუთითებ მოპასუხის სახელი)

Ca. sa. capias ad respondendum ლათ. (კაპიას ად რესპონდენდუმ); „დაკავება და სასამართლოზე მიყვანა“ (ბრძანება)

- C.A. 1. commercial agent** (სინ: **c.a.**) საეკონომიკური წარმომადგენელი (აგენტი), სა;
2. Court of Appeal სააპელაციო სასამართლო, სს-ო (სსო)
C/A [c.a.] current account მიმდინარე ანგარიში, მ/ა
CAF [c.a.f.] cost, assurance and freight ღირებულება, დაზღვევა, დაფრახტვა; ღლდა-
(ღლდა)
can(c) cancelled წაშლილია, წაშლ; ანუღირებულია, ანულ; განქარებულია; განქ.
C&F [CAF] cost and freight ღირებულება და ფასი (ინკოტერმინი); „კაფ“-ი
Cap Chapter თავი; კარი (წიგნისა)
cas. Casualty უბედური შემთხვევა, უშა (უშა);
ca.sa. capias ad satisfaciendum ლათ. („საპიას ად სატისფაციენდუმ“); „სასამართლო
გადაწყვეტილების აღსრულების ბრძანება“
CAV curia advasari vult ლათ. („კურია ადვასარი ვულტ“); „სასამართლო მო-
თათბირებს“
c.b.d. cash before delivery საქონლის ჩაბარებამდე ნაღდი ანგარიშით გადახდა
C.C. cash credit ნაღდი ანგარიშით კრედიტი
CC 1. chief complaint ძირითადი სარჩელი; ძს-ი; **2. Civil Court** ამერ. გამსყლე-
ლი საოლქო სასამართლო, გსს-ო (გსო); **3. civil commotions** საზოგადოებრივი
მღელვარებები; სმ-ი (სმი); **4. Criminal Cases** (სინ: **Crown Cases**) სისხლის სამართლის
საქმეები, სსს-ები
C.civ. causa civilis ლათ. („კაუზა ცივილის“); „სამოქალაქო (სასამართლო) საქმე“
სს-ე, (სსე);
CCJ ამერ. **Circuit Court Judge** საოლქო სასამართლოს მოსამართლე, სსმ-ე (სსმე);
CCrP (სინ: **C.Cr.P.**) **Code of Criminal Procedure** სისხლის სამართლის პროცესუ-
ალური კოდექსი, სსკ-ი (სსკი);
C.d [cdiv.] with [cum] dividend დივიდენდით, დივ.
CD 1. condemned მისჯილი; აღწერილია, დაპატიმრებულია, რეკვიზირებულია
(საკუთრების შესახებ); ნაოსნობისათვის უვარგისად მიჩნეული (გემის შესახებ);
2. confidential document საიდუმლო დოკუმენტი, სდ-ი (სდლი);
3. customs declaration საბაჟოს დეკლარაცია, სდა (სდა);
Cent.L.J. ამერ. **Central Law Journal** „ცენტრალური იურიდიული ჟურნალი“;
Cert. certificate სერტიფიკატი; სერტ;
Cert.den centiory denied საქმის გამოთხოვნაზე უარი ეთქვა
Cf. 1. confer შეადარეთ(თ), შდრ; **2. confirm** დაამტკიცეთ; **3. confirmed** დამტ-
კიცებული;
- cfm confirm** დამტკიცება;
ch [ck] check ამერ. ჩეკი; ინგლ. **cheque** ჩეკი
Ch 1 ინგლ. კანტონის სასამართლო; **2. chapter** თავი, თ. (მაგ., კანონისა)
chat. chattel მოძრავი ქონება, მქ-ა (მქა)
Ch.Ex. chief Executive აღმასრულებელი ხელისუფლების თავმჯდომარე
Chj Chief Justice მთავარი მოსამართლე (მთ შორის აშშ-ის უმაღლესი
სასამართლოს თავმჯდომარე); მმ-ე (მმე)
Cge carriage 1. გადაზიდვა; გად; გადატანა; გად; **2. გადაზიდვის (ან გადატ-
ანის) ღირებულება, გლ-ა (გლა)**
Cgo [cgo] cargo ტვირთი, ტუ; კარგო
Ch. Pd. charges paid ხარჯი დაფარულია (გადახდილია)
Chq [chq] cheque ინგლ. ჩეკი
CIA Central Intelligence Agenby ცენტრალური სადაზვერეო სამსახური (აშშ-ი),
უესს-ი (უესსი)

- CIF [cif; c.i.f.] cost, insurance, freight სიფი (სიფი); ფასი, დაზღვევა, ფრანხტი
Circj. Circuit judge საოლქო სასამართლოს მოსამართლე, სსპ-ე (სსპე);
CIS Commonwealth of Independent States დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამე-
გობრობა, დსთ-ა (დსთა)
cit. citation 1 ციტატა ციტ; 2. სასამართლოში გამოძახება, სგ-ა (სგა)
civ civil სამოქალაქო, სამოქ.
ck chek აბერ. ჩეკი (იხ. აგრ. chq)
cl. 1. claim მოთხოვნა, მოთხ.; სარჩელი, სარჩ.; პრეტენზია, პრეტ; რეკლამაცია, რეკლ.
2. clause მუხლი, მ. პუნქტი, პ. პირობა, პირ; კლაუზულა, კლაუზ.
C.L. 1. Civil Law სამოქალაქო სამართალი, სს-ი (სსი); 2. common law ზოგა-
დღი სამართალი, ზს-ი (ზსი);
C.L.D. Doctor of Civil Law ზოგადი სამართლის დოქტორი, ზსდ-ი (ზსდი); იშვ-
ზ.ს.დ.
CM Court Martial სამხედრო სასამართლო, სს-ო (სსო)
CML [cml] commercial კომერციული, კომ; საეკონომ.
Co. 1. [Co] company კომპანია, კო კო.; საზოგადოება, საზ-ბა
2. corporation კორპორაცია, კო; 3. county საგრაფო, საგრ.
COD cash on delivery [collect on delivery] მიტანის ღირებულების გაღახდით
coll. collection ინკასაცია; ინკასო; ინკ.
Collat. Collateral დამატებითი, დამატ.; თანამდევნი; თანამდ.
Comm. 1. commentaries კომენტარები, კომ; 2. commission საკომისის ანაზღა-
ურება, სა;
Comp. company კომპანია, კო;
Con. 1. conjunx ლათ. მველდე; 2. consolidated კონსოლიდებული, კონს; 3. contra
ლათ. საწინააღმდეგო(დ)
cond 1. condition პირობა, პირ; 2. conditional პირობითი, პირ.
conf. 1. confinement დაპატიმრება; დაკეზა; დატუსაღება; 2. conference კონფერენ-
ცია, კონფ.
Cons. Constitution კონსტიტუცია, კონს
Cont. contract ხელშეკრულება, ხელშ;
conv. კონვენცია, კონვენ; ხელშეკრულება, ხელშ; შეთანხმება, შეთ.
Copr. Copyright საავტორო უფლება, სუ; საგამომცემლო უფლება, სუ
corp. corporation კორპორაცია, კო
C.P. 1. Code of Procedure სამოქალაქო პროცესუალური კოდექსი, სპკ-ი (სპკი);
2. ინგლ.
Common Pleas სადავო საქმის სასამართლო, სსს-ო (სსსო); 3. Court of
Probate მემკვიდრეობის საკითხების სასამართლო, მსს-ო (მსსო)
cp. compare შეადარე; შეადარეთ, შდრ.
cpr. Copyrighted საავტორო უფლებით დაცული, სუდ-ი (სუდი)
Cr. I. credit კრედიტი; 2. creditor კრედიტორი; კრედ.; 3. current rate მიმდინარე
ღირებულება, მლ-ა(მლა)
crim. criminal კრიმინალური; სისხლის სამართლის(ა). დანაშაულებრივი
Cr.P. criminal procedure სისხლის სამართლის საქმისწარმოება, სსს-ა (სსსა);
სისხლის სამართალი, სს-ი (სსი);
CT correct time ზუსტი დრო, ზდ-ო (ზდო)
Ct. 1. App. Court of Appeal სააპელაციო სასამართლო, სს-ო (სსო)
2. [ct] ინგლ. ა) მიმდინარე; ბ) თანამედროვე
Ctr. Contra ლათ. („კონტრა“); „წინააღმდეგ“; წინაღ; საწინააღმდეგო საწინაღ.

Cum [cum] cumulative კუმულატიური; საბოლოო
Cum.Supp. Cumulative Supplements კანონმდებლობის დამატებების კრებული;
კანონქვემდებარე აქტები, კა
Cur. I. Curia ლათ. („კურია“): სასამართლო; 2. currency ვალუტა; ფული
Cust. Ct აბერ. Customs Court საბაჟო საქმის სასამართლო, სსს-ო (სსსო)
CV [Cv; cv] Curriculum vitae ბიოგრაფია (საანკეტო მონაცემებით, ბიოგრა; საუბ.

სი-ვი

Cv'r cover დაფარვა (მაგ., ვალისა)
cw. Clockwise საათის ისრის მიმართულებით
CW commertial weight კომერციული წონა, კწ-ა (კწა)
CWO cash with order შეკვეთის მიღებისას ნაღდი გადახდა
CY calendar year კალენდარული წელიწადი, კწ-ი (კწი)
Cy city ქალაქი, ქ
cy currency ვალუტა (იხ. აგრ. cur. 2.)- ვალ.

D

D 1. defence დაცვა; დ. defendant მოპასუხე, მოპ; ეჭვმიტანილი, ეჭვ;
2. dictum მოსამართლის გამოთქმა, რომელსაც სამართლებრივი არსი არ
გააჩნია;

3. Digesta ლათ იუსტინიანის დიგესტები; საუბ დიგესტები; 4. debentures
საგადასახადო ვალდებულება, საგვა-ა (საგვა); 5. deputy მოადგილე; მოადგ.;
თანაშემწე; თანაშ; 6. director დირექტორი, დირ; ხელმძღვანელი; ხელმძ; 7. district
რაიონი, რ-ნი; 8. division განყოფილება განყ.

d. 1. data მონაცემები; მონაც; 2. date თარიღი, თარ.; რიცხვი, რიცხ; 3. daughter
ქალიშვილი; 4. deaceded გარდაცვალებული;

DA 1. days after acceptance თამასუქის დაქვეყნებიდან .. დღის შემდეგ; 2. district
attorney აბერ. რაიონული (სასამართლოს) მოსამართლე

D/A 1. deposit account დეპოზიტური ანგარიში; დ/ა; 2. documents attached
საბუთები დართულია; დანართიანი დოკუმენტი; 3. documents against acceptance
დოკუმენტი აქტუბტან (გადახდის ვალდებულება)

DB [d.b.] day book დღიური

d.b.e. de bene essere ლათ. („დე ბენე ესსერე“): „პირობითად“

DAF [daf] delivered at frontier საზღვრამდე მიტანილი

DC 1. death sertificate გარდაცვალების ცნობა, გც-ა (გცა)

2. Diplomatic Corps დიპლომატიური კორპუსი, დკ-ი (დკი)

dcl [dec.] declaration დეკლარაცია, დეკლ.

DCL [D.C.L.] 1. Doctor of Civil Law სამოქალაქო სამართლის
დოქტორი, სსდ-ი (სსდი); იშვ. სს.დ.; 2. Doctor of Canon Law
საეკლესიო სამართლის დოქტორი, სსდ-ი (სსდი); იშვ. სს.დ.

Cr. Doctor of Criniology კრიმინოლოგიის დოქტორი, კდ-ი (კდი); იშვ. კ.დ.

DD doctor of divinity ლეისმეტყველების დოქტორი, ღმდ-ი (ღმდი)

dd. [d/d] dated დათარიღებული, თარიღდასმული, თარიღი

DDP delivery duty paid მიწოდებულია (მიტანილია) გადასახადის გადახდით

Dec decembre დეკემბერი, დეკ.

def defendant მოპასუხე, მოპ; სამართალში მიცემული

Dem Democral დემოკრატი, დემოკრატიული პარტიის წევრი, დემოკ.

dem. 1. demand მოთხოვნა; 2. demmurage დემურიჯი, ღებრ;

3. democratic დემოკრატიული, დემოკ.

Den Denmark დანია

den denunciation დენონსაცია, დენონ.

dep 1. deposed ფიცის დადებით ჩვენებაშიცემული; 2. deposit დეპოზიტი, დეპ;
შენატანი;

3. departure გამგზავრება; გაფრენა

Dep't Department სამართველო, სამმ; დეპარტამენტი, დეპარ; ამერ. სამინისტრო, უწყება

Desc. Descendant შთამომავალი, შთამ.

Dig. 1. Digest სამართლის ნორმების კრებული, სნკი (სნკი)

2. Digesta ლათ. იუსტინიანის დიგესტები; საუბ- დიგესტები

dip. Diploma დიპლომი, დიპლ.

dis. 1. Disciplinary დისციპლინარული; გამოსწორებადი;

2. discount ფასდაკლება; დისკონტიდისკ.

discontd discounted შეწყვეტილი; შეცვლილი;

diss dissertation ტრაქტატი; დისერტაცია, დისერტ.

div 1. dividend მოგება; დივიდენდი, დივიდ; 2. იხ. D მ.

DIY do-it-yorself თითონ გააკეთე

dj dust jacket სუპერ ყდა

DL (ხინ: D.L.) Doctor of Law სამართლის დოქტორი, სდ-ი (სდი); იშვ: სდ.

(იხ. აგრეთვე J.D. და J.U.D.)

DM 1. Doctor of Medicine მედიცინის დოქტორი, მდი-ი (მდი); 2. Deutsche Mark გერმანული მარკა

do ditto იგივე; სწორედ; ზუსტად

D/N' debit note დებიტური აეიზო, და

DOB date of birth დაბადების თარიღი, დ. თ. დაბ.

Doc. Proc. Domus Procerum ლათ. ლორდთა პალატა, ლპა (ლპა)

D of Justice Department of Justice იუსტიციის სამინისტრო

Dol. dollar დოლარი, დოლ.

Dom. d omicile დომიცილი

DomProc. Domus Procerum ლორდთა პალატა

DPL Doctor of Patent Law საპატენტო სამართლის დოქტორი, სსდი (სსდი)

Dr. Doctor დოქტორი, დ., დოქტ.

D.S document signed (ვინმეს მიერ) ხელმოწერილი საბუთი

Du. Duke ჯერცოგი

DU [DU.] Dutch ჰოლანდიური, ჰოლან.

dupl. duplicate დუბლიკატი, დუბლ.

d.v.m. decessit vita matris ლათ. („დეცესიტ ვიტა მატრის“): „გარდაიცვალა დედის სიცოცხლეში“

d.w. daily wages დღიური ხელფასი

dw dead weigh ლედვეითი, გემის სრული ტვირთამწეობა; 2. მკედარი წონა; კონ, სტრუქციის წონა

D.W.I. 1. died without issue უშემკვიდრედ გარდაიცვალა; 2. driving while intoxicated ეტომანქანის მართვა ინტონსიკაციისას (ალკოჰოლის მიღების შემდეგ)

DY disc jokey დი-ჯუი

E

E. 1. efficiency ა) მწარმოებლურობა, მწარმ; ბ) მარგი ქმედების კოეფიციენტი, მკაი;

2. equivalent ენკვივალენტი, ეკვ; 3. England ინგლისი; ინგ; English ინგლისური; ინგ;

4. East, eastern აღმოსავლეთი; აღმოსავლური

E 1. emergency განსაკუთრებული მდგომარეობა, გმა-ა (გმა);

2. equity სამართლიანობის კანონი, სკი (სკი); 3. Earl გრაფი

E.&O.E. [e.o.o.e.] errors and omissions excepted შეცდომებისა და გამოტოვებული ადგილების უგულვებელყოფით

EAON [e.a.o.n.] except as otherwise noted იმ შემთხვევების გარდა, როცა სხვაგვარადაა მითითებული (განმარტებული);

EBB extra best best ყველაზე მაღალი ხარისხი; უმაღლესი ხარისხის

e-book electronic book ელექტრონული წიგნები; ელწიგნები

ec exempli causa ლათ. („ეკემპალი კაუზა“); „მაგალითად“

e-cash electronic cash ელექტრონული ფული, ელფული

E.C. [EC] Executive Committee აღმასრულებელი კომიტეტი; აღმასკომი

ECE Economic Commission for Europe ევროპის ეკონომიკური კომისია, ეეკა-ა (ეეკა)

econ. 1. economy ეკონომიკა, ეკონ; 2. economics ეკონომიკსიკონ; 3. economic ეკონომიკური, ეკონ.

Ed. M [Ed M] Master of Education პედაგოგიკურ მეცნიერებათა მაგისტრი

ed. Edited გამოცემული, გამოც; რედაქციით, რედ.; 2. edition გამოცემა;

EEC European Economic Community ევროპული ეკონომიკური გაერთიანება, ეეკა-ა (ეეკა)

e.g. exempli gratia ლათ. („ეგემპალი გრატია“); „მაგალითად“

E.E. 1. errors excepted შეცდომის გამორიცხვით; 2. essential elements რეკვიზიტები;

მნიშვნელოვანი ელემენტები

Eliz. Elizabeth ელისაბედი (დედოფლის სახელი, რომელიც ინგლისის კანონმდებლობებში ფიგურირებს);

E.L. Rev. European Law Review ევროპული იურიდიული მიმოხილვა, იუმ-ა (იუმა. ნაშრომათა კრებული)

emb embargo ემბარგო, ემბ.

EMF European Monetary Fund ევროპის სავალუტო [მონეტარული] ფონდი, ესფი (ესფი)

empl employment 1 მუშაობა; საქმით დაკავებულობა; 2. გამოყენება; ზმარება

encl 1. enclosed დართული; დანართი; ჩაკრული (დოკუმენტში, ჟურნალში); 2. enclosure დართვა; ჩართვა;

end 1. endorsed ინდოსირებული, ინდოს; 2. endorsement ინდოსამენტი, ინდოს.

eng engineer ინჟინერი, ინჟ.

EOE errors and omissions excepted შეცდომებისა და გამოტოვების უგულვებელყოფით

EOM end of month თვის ბოლოს (გადასახადის შესახებ)

E.P. English patent ინგლისის პატენტი

EPD excess profit duty ზემო-ოგების გადასახადი, ზემგი (ზემგი)

EXT excess profit tax და-მატებითი მოგების გადასახადი, დამგ-ი (დამგი)

Eq. 1. equity სამართლიანობის უფლება, სუ; 2. equal ტოლი;

3. equation განტოლება; განტ; 4. equivalent ეკვივალენტი

Er. Error შეცდომა, შეცდ;

F.S. extra session განსაკუთრებული სესია, გს-ა (გსა. საკანონმდებლო ორგანოსი);
est. 1. established დადგენილი; დამტკიცებული; 2. estimated გამოთვლილი;
შეფასებული

et al. 1. et alii ლათ. ("ეტ ალიი"); "და სხვები"; 2. et alius და სხვა;

etc. et cetera ლათ. ("ეტ ცეტერა"); და ასე შემდეგ, და ა.შ.

et seq. et sequitur ლათ. ("ეტ სეკუიტურ"); "და შემდეგი" (შენიშვნა ტექსტში);

EU European Union ევროპული კავშირი

EUR [eur] ეერო (ვალუტა)

evid. evidence დამტკიცება, დამტკ

EW Electronic Warfare (რადიო)ელექტრონული ომი (კომპიუტერულ-რობოტული
კომპლექსებით მართული ომი)

ex. 1. exchange ა) გაცვლა; დახურდაება; ბ) ბირჟა; გ) ვალუტა, ვალ;

2. excluding გარდა, გამოკლებით; 3. [exec.] execution შესრულება; 4. [exec.] execu-
tive აღმასრულებელი; შემსრულებელი; 5. exempt განთავისუფლებული; 6. extract
ამონაწერი

Exch. Exchequer ინგლ. ხაზინა; სახაზინო სასამართლო

exec. 1. execution შესრულება; 2. executive შემსრულებელი

excl excluding ჩაუთვლელად; გამორიცხვით; მხედველობაში მიუღებლად

exor. Executor სასამართლო გადაწყვეტილების აღმსრულებელი, სგა.

exp. 1. export ექსპორტი, ექსპ; 2. exported ექსპორტირებული; 3. exporter
ექსპორტიორი, ექსპ; 4. express ექსპრესი; სასწრაფო

EXQ [exq] ex quay ნაემისადგომიდან; ნავსაყუდელიდან; გემისადგომიდან

exps. [exs] expenses ხარჯები; დანახარჯები

EXS [exs] ex ship გემიდან (მაგ. მიღებული ტვირთი, საქონელი)

ext. 1. extended გადაადებული; გაგრძელებული; 2. external საზღვარგარეთული;
გარეშე; უცხო

extf extreme უკიდურესი, უკიდ; ექსტრემალური, ექსტ.

EXW [exw] ex works ფრანკო-ქარხანა; ქარხნიდან; საწარმოდან (მაგ. ნაყიდი სა-
ქონელი)

F

F. French ფრანგული, ფრანგ; 2. [f] fuel საწვავი; სათბობი

f. 1.femine ქალური; ქალისა; 2. finance ფინანსება; ფინ, 3. financial ფინანსური;

4. flat უპროცენტო; 5. followed სასამართლო გადაწყვეტილების წინ დასმული ასო,
რომელიც აღნიშნავს რომ წინამდებარე გადაწყვეტილება პრეცედენტს წარმოადგენს;

5. foot ფუტი

feet ფუტები

Fac.[Fax.] facsimile ფაქსიმილე, ფაქს.

f.a.q. 1. fair average quality სამართლიანი საშუალო ხარისხი(სა); 2.free alongside
quay ფრანკო სანაპირო

FAS[fas; f.a.s.] free alongside ship საზღ, დაზღ ფრანკო გემბანის გასწვრივ; "ფას"-ი

FBI 1. ამერ. Federal Bureau of Investigation(s) გამოძიების ფედერალური ბიურო,
გფბ-ო (გფბო); 2. Federation of British Industries ბრიტანეთის მრეწველთა ფედერაცია,
ბმფა (ბმფა)

F.C. for cash ნაღდი ანგარიშით გადახდა

fcst forecast წინასწართქმა, პროგნოზი

- Feb February** თებერვალი, თებ.
Fed.B.L.აბერ. Federal Bar Association Journal ადვოკატთა ფედერალური ასოციაციის
ურნალი
F.f.a. fieri facias ლათ.(„ფიერი ფაციას“) საღმრთაღმრთელო ფურცელი, სფი
(სფი.ბრძანებისა)
FGA free on general average საზღ. დაზღ. თავისუფალია საერთო ავარიისაგან
fgn foreign უცხო; საზღვარგარეული
fgt freight ტვირთი, ტვ; ფრახტი, ფრახ.
f.i. free in საზღ. დაზღ ჩატვირთვის თანხას დამფრახტაეი იხდის
fid. Fiduciary ფიდუციარი, ფიდუც.
FI.FA იხ. F.f.a.;
fin 1. finance ფინანსები, ფინანს; 2. financial ფინანსური, ფინანს.
Fin. Finland ფინეთი, ფინ.
F.J. first judge პირველი მოსამართლე, კმ-ე (კმე);
FIO [f.i.o.] free in end out ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის თანხას დამფრახტაეი იხდის
f.i. falsa lectio ლათ. („ფალსა ლექციო“): სხუდასხუეკვარი კითხვა; მცდარკითხვა
Fm firm ფირმა
fn footnote შენიშვნა; მინაწერი
FO The Foreign Office ინგლ. საგარეო საქმეთა სამინისტრო, სს-ო
FOA [foa] 1. free of all average საზღ. დაზღ ყოველგვარი ავარიისაგან თავ-
ისუფალია; 2. fob airport ფობ აეროპორტი
FOB [fob; f.o.b.] free on board ინგლ. ფრანკო-ბორტტი, „ფობ“-ი; ამერ.
ფრანკო-ვაგონი
F.O.C. [f.o.c.] 1.free of charge უფასოდ; 2. free on car ფრანკო-ვაგონი
fol. [foll.] following შემდეგი
FOQ [f.o.q.] free on quay საზღ. დაზღ ფრანკო-სანაპირო
for . foreign უცხოური
FOS [f.o.s.] free on steamer საზღ. დაზღ. ფრანკო-გემი
FOT [f.o.t.] free of tax დაუბეგრავი, დაუბ; 2. free on truck ფრანკო-რკინიგზის
ბაქანი;
FOW [f.o.w] free on wagon დაზღ ფრანკო ვაგონი
FP fixed price ფიქსირებული ფასი, ფფ-ა (ფფა)
F.P.[fp] fire policy ხანძრის შემთხვევების დაზღვევის პოლისი;
F.P.A. [f.p.a.] free of particular average დაზღ. თავისუფალია კერძო ავარიის
გადასახადისაგან
fr. 1. Frank ფრანკი; 2. from აქედან
Fr. French ფრანგული, ფრან.
FRC [frc] free carrier ფრანკო-გადამზიდი
Fri Friday პარასკევი, პარას.
frt. freight ტვირთი; ფრახტი
Frt.ppd freight prepaid საზღ., დაზღ. ფრახტი გადახდილია გავზავანამდე
FSR ინგლ. Fleet Street Patent Law Reports „საპატენტო სასამართლო საქმეები“
(ურნალი)
Ft foot ფუტი, ფტ-ი; feet ფუტები, ფტბ-ი
f.v. folio verso ლათ. („ფოლიო ვერსო“): (ფურცელი გვერდის) უკანა მხარე
F.W. Full Weight მთლიანი წონა; სრული წონა, სწ-ა (სწა)
FY fiscal year საფინანსო წელი, სწ-ი (სწი)
FYI for your information თქვენი ინფორმირებისათვის; თქვენს საყურადღებოდ

G

Ga. ამერ. Géorgia Reports ჯორჯიის შტატის სასამართლო გადაწყვეტილებების კრებული

G.A. 1. General Agent გენერალური აგენტი, გა; 2. (სინ: gen.av.) general average საერთო ავარია, სა

Ga.L. ამერ. Georgia Laws ჯორჯიის შტატის კანონების კრებული (ნაკრები)

GATT General Agreement on Tariffs and Trade ტარიფებისა და ვაჭრობის ზოგადი შეთანხმება

GB Great Britain დიდი ბრიტანეთი, დიდი ბრიტ.

G.C. Geneva Convention(s) ჟენევის კონვენცია (კონვენციები), გკა (გკა)

Gdn. guardian თაყვანი; მფარველი

Geo Georgia 1. საქართველო; საქ; საქ (აკრონიმებში, მაგ. საქწიგნი

გაზეთი „საქრესპუბლიკა“); 2. ჯორჯიის შტატი

GIP general insurance policy გენერალური სადაზღვევო პოლისი, გსპ-ი (გსპი)

Gm general Manager გენერალური დირექტორი, გენ. დირ.; გდ-ი (გდი)

gm gram(me) გრამი, გრ-ი, გ (მაგრამ კგ-ი, მგ-ი და სხვ.)

g.m.q. good merchantable quality კარგი საბაზრო ხარისხი, კსხ-ი (კსხი)

GOGO Government-owned, Government operated სახელმწიფოს საკუთრებაში მყოფი და სახელმწიფოს მიერ ექსპლუატირებადი

GOGO Government-owned, privately operated სახელმწიფოს საკუთრებაში მყოფი და კერძო ფირმის მიერ ექსპლუატირებადი

Gov. government მთავრობა

gph gallon per hour გალონი საათში, გალ/სთ

gr 1. grade ხარისხი; ხ.; 2. grain მარცვალი; 3. gross ბრუტო; 4. group

ჯგუფი, ჯგ.

g.t. gross terms გროს-პირობები, ხაზოვანი პირობები

G.T. General Terms of Delivery მიწოდების ზოგადი პირობები, მშპ-ი (მშპი);

GTD (სინ: guaranteed) გარანტირებული, გარანტი;

Guar. 1. guarantee გარანტია; თაყვანობა; პირი, ვისაც გარანტია ეძლევა;

2. guaranteed გარანტირებული, გარანტი; გარანტიით, გარანტი; 3. guarantor თაყვანი; გარანტი.

GW [g.w.] gross weight ბრუტო მასა

H

H. 1. harbour ჰავანა; ნავსადგური; ნავს; პორტი; 2. hard მყარი; 3. hardness სიმტკიცე; 4. heat სითბო; 5. heavy მძიმე;

6. height სიმაღლე; 7. Henry ჰენრი (მეფის სახელი, რომელიც ინგლისის

კანონმდებელი აღნიშნული); 8. Hilary term იანვრის სასამართლო სესია; 9. hour საათი; 10. hundred ასი; 11. husband ქმარი, მეუღლე

ha hoc anno ლათ („პოკ ანნი“); წელს, ამა წლის, აწ.

Hab.fa habere facias (possessionem) ლათ („აბბერე ფაციას“) „სასამართლოს გადაწყვეტილება“ (ქონების) მიკუთვნების თაობაზე

H.app. heir apparent სუარაულო მემკვიდრე, სმ-ე (სმე); უშუალო მემკვიდრე უმ-ე (უმე);

H.B. ამერ. house bill წარმომადგენელთა პალატის მიერ შემოტანილი

კანონპროექტი, წაპკი (წაპკი)

hc honoris causa ლათ. („ჰონორის კაუზა“): ჰონორის კაუზა (დამსახურებისათვის პატივის მიგება-დაჯილდოება; საპატიო წევრად არჩევა და სხვ.)

H.C. 1. habeas corpus სასამართლოს ბრძანებულება დაპატიმრებულის სასამართლოზე გადასაცემად; 2. habitual criminal რეციდივისტი, რეც; 3. Hague convention ჯაგის კონვენცია, ჯკ-ა (ჰკა); 4. ინგლ. High court of justice უმაღლესი სასამართლო, უს-ო (უხსო); 5. ინგლ. House of Commons თემთა პალატა, თპ-ა (თპა); 6. house of correction სასჯელ აღსრულების დაწესებულება, სად-ა (სადა)

h&c hot and cold ცხელი და ცივი

he hic est ლათ. („ჰიკ ესტ“): „ესე იგი“, ე. ი.

HF human factor ადამიანური ფაქტორი, აფ-ი (აფი)

HHG [hhg] household goods საყოფაცხოვრებო საქონელი, სს-ი (სსი)

high-tech high technology უახლესი ტექნოლოგია, უტ-ა (უტა)

H.L. ინგლ. 1. use of Lords ლორდთა პალატა, ლპ-ა (ლპა); 2. hard labor საკატორლო სამუშაოები, სს-ი (სსი)

H.M.G. ინგლ. His [Her] Majesty Government მისი აღმატებულების

(მფუის, დელოფუის) მთავრობა

H. of R. [H.R.; H.Rrpt.] House of Representatives წარმომადგენელთა პალატა, წპ-ა (აშშ-ის კონგრესისა)

h.p. highest price 1. მაქსიმალური ფასი, მფ-ი; 2. ფასიანი ქაღალდების უმაღლესი კურსი

H.P. 1. ინგლ. House of Parliament პარლამენტის პალატები; 2. hire purchase განვადებით ყიდვა-გაყიდვა

H.T. high treason სახელმწიფო ღალატი

hum. Human ადამიანური, ადამ.

Hun. [Hung.] Hungary უნგრეთი; 2. Hungarian უნგრული

HW hot water ცხელი წყალი

H/W highway ავტომაგისტრალი, ამგ-ი (ამგი); გამზირი, გამზ.

I

i [ibid] ლათ. ibidem იქვე; იმავე ადგილას

i.c. in casu ლათ. („ინ კაზუ“): „ამ შემთხვევაში“, წინამდებარე საქმეში

ICAO International Civil Aviation Organization სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო

ორნანიზაცია, იკაო (აძრ. სასო)

I. C. J. International Court of Justice საერთაშორისო სასამართლო, სს-ო (სსო)

ICPO Intrnational Criminal Police Organization სისხლის საქმეთა საერთაშორისო პოლიცია, ინტერპოლი

ID 1. identification card პირადობის მოწმობა; 2. income duty საშემოსავლო გადასახადი, სგ-ი (სგი); 3. ამერ. Interior Department შინაგან საქმეთა სამინისტრო, შსს-ო

i.d. idem ლათ. („იდემ“): „იგივე“

i.e. id est ლათ. („იდ ესტ“): „ესე იგი“, ე. ი.

IEFC Internertional Emergency Food Council გაეროს საერთაშორისო სასურსათო კავშირი, გაეროს სასკი (სასკი)

IEPA Intra-European Payment Agreement შიგაევროპული საგადასახადო შეთანხმება, შესპ-ა (შესპა)

IFC 1. international Finance Corporation საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია, სასკა (სასკა)

I/L import licence იმპორტის (საქონლის გატანის) ლიცენზია, ილა (ილა);

I.L.C. International Law Commision (გაეროს)საერთაშორისო სამართლის კომისია, სსკა (სსკა)

IMF International Monetary Fund საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, სსფი (სსფი)

IMM International Monetary Market საერთაშორისო ფულადი ბაზარი, სფბი (სფბი)

in 1. income შემოსავალი, შემოს; შემოსავლები, შემოს.; **2. interest** პროცენტი, პროც; პროცენტული შემოსავალი, პროც. შემ.

Inc. [inc.] ამერ. Incorporated იურიდიული უფლების მქონე კორპორაცია; ინკორპორაციული

ince insurance დაზღვევა, დაზღ.

Incor(p) [incur(p)] იხ. Inc.

Incoterms International Rules for the Interpretation of Trade Terms საავტორო ტერმინების განმარტების საერთაშორისო წესები; ინკოტერმინები;

ind 1. independent დამოუკიდებელი, დამოუკ.; **2. index** ინდექსი, ინდ; **3. indirect** ირიბი, ირ.; **4. indorsement** ინდოსამენტი, ინდოს-ი; **5. industrial** სამრეწველო, სამრეწ.; ინდუსტრიული, ინდსტ.; ინდუსტრია, ინდსტა

indm. indemnity დანაკარგის გარანტია, დგა (დგა); ანაზღაურება, ანაზღ.; კომპენსაცია, კომპ;

in ex in extenso ლათ. („ინ ექსტენსო“): „სრულად“; სიტყვა-სიტყვით

init initial საწყისი; დასაწყისი

INS Immigration and Naturalization Service იმიგრაციისა და ნატურალიზაციის სამსახური, ინს-ი (ინს)

Ins.C insurance contract დაზღვევის ხელშეკრულება, დზა (დზა);

Ins.Co. Insurance Company სადაზღვევო კომპანია, სკა (სკა);

insce. Insurance დაზღვევა, დაზღ;

inst 1. install(ment) ა) მორიგი შესატანი, მში (მში); ბ) ნაწილობრივი გადასახადი, ნგო (ნგო); **2. instiution** საზოგადოება, საზ-ბა; ინსტიტუტი, ინტ-ი; იშვ.: ინსტ.; ფონდი, ფონ;

instl installation დაყენება, ინსტალაცია; ჩაშენება; მონტაჟი

instr instruction ინსტრუქცია, ინსტრ.

int. 1. interest პროცენტები, პროც; **2. interim** დროებითი, **3. international** საერთაშორისო, საერი.

int. al. inter alia ლათ. („ინტერ ალია“): „სხვათა შორის“

Interpol იხ. ICPO

Inv. 1. invention გამოგონება, გამ; **2. inventor** გამოგონებელი, გამომგ.; **3. invoice** ფაქტურა; ფაქტ; ანგარიშ-ფაქტურა, აფ; ზედღებული; ზედ; **4. inventor** გამოგონებელი გამ;

I-O input-output დანახარჯები-დამზადებული პროდუქტი

IOC 1. immediate-or-cancel order დაუყოვნებლივ შეასრულეთ ან გააუქმეთ (ბრძანება); **2. indirect operating cost(s) (per available seat mile)** არაპირდაპირი საქსპლუვტაციო ხარჯები (ერს ადგილას განლაგებულ ტვირთისათვის-მიღზე)

IOS International Organization for Standardization სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია, სსო

IOU Iowe you „მე თქენი მმართვეს“ (ვალდებულების შესახებ);

- IPPF International Planned Parenthood Federation** შობადობის რეგულირების საერთაშორისო ორგანიზაცია, შრსო
- IPPR International Parity Progression Ratio** შობადობის მიმდინარე კოეფიციენტი რიგითი ჯგუფის ზღვრებში მოსახლეობის რიცხოვნების მიხედვით
- I. Q. intelligence quotient** გონებრივი განვითარების კოეფიციენტი, გოგკი (ვოგკი. იყენებენ კრიმინოლოგიაში);
i.q.e.r. in quod erat registrandum ლათ. რითაც მოწმდება
- I.R. International Registration** საერთაშორისო რეგისტრაცია, სრ-ა; საერთაშორ, ისო სავაჭრო ნიშანი; სსნი (სსნი);
irre(d) irredeemable გამოსიდავას დაუქვემდებარებელი
Is. ამერ. interstate შტატთშორისი, შტშორი
- ISCO International Standard Classification of Occupation** პროფესიათა საერთაშორ, ისო კლასიფიკაცია, ასკ-ა (ასკა)
- It. Item** მუხლი; მ; პუნქტი, პ; საკითხი, საკითხი
- ITO International Trade Organization** ვაჭრობის საერთაშორისო ორგანიზაცია, ვსო
- ITS Income Tax Service** საშემოსავლო გადასახადის სამსხური, სგს-ი (სგსი)
- I.U. international unit** საერთაშორისო ერთეული, სე
- i.v. 1. increased value** გაზრდილი ღირებულება, გლ-ა (გლა); **2. invoice value** ფაქტურული ღირებულება, ფლ-ა (ფლა)

J

- J 1. joint** გაერთიანებული, გაერთ; ერთობლივი, ერთობ; **2. junior** უმცროსი, უმც. **3. justice, judge** მოსამართლე, მ-ე;
- J.A. 1. Judge Advocate** სამხედრო პროკურორი, სპ-ი (სპი); **2. Justice of Appeal** სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლე-ე; სსმ-ე (სსმე);
3. [J.A.] joint account ერთობლივი ანგარიში, ე/ა
- Ja** January იანვარი, იან.
- Jc. Jurisconsult** იურისტკონსულტი; იკ-ი (იკი);
- J.C.D. Juris Canonical Doctor** ლათ. საეკლესიო სამართლის დოქტორი, სსდ-ი (სსდი);
- JD** Justice Departme იუსტიციის სამინისტრო; **Juris Civilis Doctor** ლათ. სამოქალაქო სამართლის დოქტორი; სსდ-ი (სსდი); იშე: სსდ;
- J.D. Juris Doctor** ლათ. სამართლის დოქტორი, სდ-ი (სდი); იშე: სდ;
იხ. აგრეთვე DL და J.U.D.
- Je** June ივნისი, ივნ.
- JEC Joint Economic Committee** გაერთიანებული ეკონომიკური კომიტეტი (აშშ-ის სენატისა და წარმომადგენელთა პალატისა)
- JJ** Judge, judges მოსამართლეები
- Jl** July ივლისი, იელ.
- Jr** junior უმცროსი (იხმარება სახელთან ერთად)
- Jnt. Joint** გაერთიანებული, გაერთ; ერთობლივი, ერთ.
- Int. stk. joint stock** სააქციონერო კაპიტალი, სკ-ი (სკი)
- J.P. 1. justice of the peace** მომრიგებელი მოსამართლე, მშ-ე (მშე); **2. junior partner** ამხანაგობის უმცროსი პარტნიორი, აუპ-ი (აუპი);
- Jr. 1. junior** უმცროსი, უმც; **2. juror** ნაფიცი, ნაფ;
- Jr [jr]** junior უმცროსი, უმცრ.

j.s. judgement summons სასამართლოზე გამოცხადების ბრძანება
J.S.C. ამერ. Justice of the Supreme Court უმაღლესი სასამართლოს მოსამარ, თლ-ე უსმ-ე (უსმე); ქართველოში: უზენაესი სასამართლოს მოსამართლ-ე უზსმ-ე (უზსმე);

jt. იხ. j.1

Jud 1. judge მოსამართლე, მ-ე; 2. judgement სასამართლოს გადაწყვეტილება, სგ-ა (სგა); განაჩენი

judicial იურიდიული, იურ.

J.U.D. Juris Utruisque Doctor ლათ სამართლის დოქტორი, სდი (სდი); იხ. აგრეთვე DL და J.D.

Judgt იხ. jud 2.

Jun. Part. Junior partner უმცროსი კომპანიონი, უკი (უკი)

jurisd. jurisdiction იურისდიქცია, იურისდ.

Jur.M. Master of Jurisdiction იურისპრუდენციის მაგისტრი, იმპი (იმპი)

Jus. P Justice of the Peace მომრიგებელი მოსამართლე, მმ-ე (მმე)

Just. Justice მოსამართლე, მოს.

Jus. Justice მოსამართლე, მ-ე;

Jus. P. Justice of the Peace მომრიგებელი მოსამართლე, მმ-ე (მმე);

Just.inst. Justinian's Institutes of Roman Law რომის სამართალი (იუსტინიან, ისა);

K

k 1. [kt] karat კარატი; კ; 2. kilogram(me) კილოგრამი, კგ-ი;

Kan. City L. R. ამერ. Kansas City Law review იურიდიულ კანონთა მიმოხილვა (ქალაქ კანზას სიტისა)

K.B. ინგლ. 1. King's Bench სამეფო საეარძლის სასამართლო

2. King's Bench Division სამეფო საეარძლის განყოფილება

K.C. ინგლ. King's Counsel სამეფო ადვოკატი

Khz [KHz] kilohertz კილოჰერცი, კჰც-ი

kd. killed მოკლული

kg. kilogram კილოგრამი, კგ-ი

KIA killed in action ომში მოკლული;

km kilometer კილომეტრი, კმ-ი

kn; knots კვანძი, კვ;

Kuw. Kuwait კუვეიტი, კუვ.

kW [kw; kWt] kilowatt კილოვატი, კვტ-ი

L

l 1. land მიწა; 2. late გვიანი; 3. leasehold ლიზჰოლდი (იჯარის უფლებით სარგებლობა);

4. left მარცხენა; 5. line ბწკარი; 6. lira ლირა (ფულის ერთეული, იტალ. და სხვ.); 7. litre ლიტრი

L 1. [Lat.] Latin ლათინური, ლათ.; 2. large დიდი; 3. laws კანონები (ძველ კანონთა კრებულების აღნიშვნებში)

4. length სიგრძე; 5. libra ლათ. („ლიბრა“): ფუნტი სტერლინგი; 6. lowest price ინგლ. ა) მინიმალური ფასი, სფი (მფი); ბ) ფა-სიანი ქაღალდების უმცირესი კურსი, ფაქუკი (ფაქუკი)

L.A. 1. Legislative Assembly საკანონმდებლო ორგანოს ს-ხლომა, სოს-ა (სოსა); 2. ინგლ. Lloyd's Agent ლოიდის სადაზღვევო კომპანიის აგენტი, სკა; 3. local authorities ადგილობრივი ხელისუფლება, ახ-ა (ახა); ადგილობრივი მმართველობა, ამა-ა (ამა)

la. Letter of advice აეიზო, შეტყობინება, ცნობება

L/A letter of authority მინდობილობა, მინდ;

lab laboratory ლაბორატორია, ლაბ.

lang. language ენა

Lat. Latvia ლატვია, ლატ.

law lawyer იურისტი, იურ;

Ld. 1. [Lid; lid] limited შეზღუდული პასუხისმგებლობის (საზოგადოების, ფირმისა და სხვათა შესახებ); 2. lord ლორდი;

L.D. 1. in live of jury სამსახურებრივი მოქალაქის შესრულებისას

2. lay day სტალიური დღეები; 2. letter of deposit დაგირავევის წერილი;

ldg landing დაჯდომა (თეთმფრინაისა)

L.E. Labor Exchange შრომის ბირჟა, შბ-ა (შბა)

lea leather ტყავი (მასალა)

Leb. 1. Lebanon ლიბანი; ლიბ; 2. Lebaneze ლიბანური, ლიბ.

lect. Lecture ლექცია, ლექც.

lectr lecturer ლექტორი, ლექტ.

leg. 1. legal სამართლებრივი; კანონიერი; 2. legislative საკანონმდებლო; კანონმდებლური; 3. legislature საკანონმდებლო ხელისუფლება; 4. leading წამყვანი; 5. loading ა) ტვირთი; ბ) ჩატვირთვა; დატვირთვა

lex lexicon ლექსიკონი, ლექს (მაგ., სიტყვანათში ლექსცენტრი)

lf 1. load factor დატვირთვის კოეფიციენტი, დკი (დკი); 2. leaf ფურცელი

L.H. 1. letter of hypothecation გირაოს (საწინდის) წერილი; იპოთეკური აქტი;

2. [lh] left hand ცალმხრივი (მოძრაობის თაობაზე)

l/hr litres per hour (გარკვეული) ლიტრი საათში

lg. [lge] large დიდი, დ.

Lib. 1. Liberia ლიბერია, ლიბ; 2. Liberian ლიბერიული, ლიბ;

lib. 1. librarian ბიბლიოთეკარი; 2. library ბიბლიოთეკა, ბიბლ-კა

Lic. Licence ლიცენზია, ლიც; ნებართვა, ნებ.

lim. limit ლიმიტი, ლიმ.

lin. 1. linear ხაზი (მაგ., მემკვდრეობისა, და სხვ.); 2. linear წრფივი; ხაზოვანი

ling. Linguistics ლინგვისტიკა, ლინგ.

lit. 1. literal ასოითი; 2. literary ლიტერატურული, ლიტ; 3. literature ლიტერატურა, ლიტ.

Lith. 1. Lithuania ლიტვა, 2. Lithuanian ლიტვეური, ლიტვ.

LL.B. Bachelor of Law სამართლის ბაკალავრი, სბ-ი (სბი)

LLC limited (liability) company შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია, შკა-ა (შკა)

LL.D. Doctor of Law სამართლის დოქტორი, სდ-ი (სდი)

LL.M. Master of Law სამართლის მაგისტრი, სმ-ი (სმი)

Lnd London ლონდონი, ლონდ.

LOC ამერ. letter of commitment საგარანტიო წერილი, სწ-ი (სწი)

L.o/c letter of credit აკრედიტივი, აკრ.

Loc. Cit loco citata ლათ. („ლოკო ციტატა“): „მოითუებულ ადგილას“

I.o.r. "licences of right" (პატენტფლობელის ჩანაწერი ნებისმიერი

პირისათვის ლიცენზიის შეთავაზებაზე;

LP limited partnership შეზღუდული პასუხისმგებლობის ამხანაგობა, შპა

L.R. Stat. ინგლ. Law Reports, Statutes კანონთა კრებული, სტატუტები

L.s. left side მარცხენა მხარე, მმ.

L.S. locus sigilli ლათ. ბეჭდის ადგილი, ბ.

LTA long term agreement ხანგრძლივი შეთანხმება

Ltd ობ. Ld

Iv. leave 1 შეეზულება; 2 დათხოვნა (მაგ. ჯარიდან)

M

M 1. magistrate მოსამართლე (უმეტესად, მოპრიგებელი მოსამართლის შესახებ)

2. male მამრობითი სქესი, მამ. სქ; მამრობითი, მამრ; 3. mass მასა

4 manslaughter მკვლელობა (ისტორიულად „M“ დას ზურგზე ამოშანთვდნენ მკვლელობისათვის გასამართლებულს); 5. manual სახელმძღვანელო, წესდება;

6. manuscript ხელნაწერი, ხელნ.; 7. Mary მარია (დედოფლის სახელი, რო,

მელიც აწერია ინგლისის კანონებს) 8. money ფული

m 1. metre მეტრი; 2. mile მილი; 3. million მილიონი, მლნი; 4. minute წუთი,

წთ.

MA [M.A.] კუმანიტარულ შეცნირებათა მაგისტრი, კუმპი (კუმპი)

Mag. magazine ეურნალი

Mala Malaysia მალაიზია, მალაიზ.

man. ობ. Mgt

mat. maturity გადახდის ვადა, გუა;

math. 1. mathematics მათემატიკა, მათ. (მაგ. სიტყვანაერთებში ფიზ.-მათ.

ფიზიკა-მათემატიკის), მათემ. 2. mathematician მათემატიკოსი; 3. mathe-

matical მათემატიკური

M.B. municipal borough ინგლ. თვითმმართველობის ქონე ქალაქი

MC Member of Congress კონგრესის წევრი

m.c. mensis currentis ლათ. („მენსის კურენტის“): „მიმდინარე თვის“

mcabm (in) manner common among businessmen ბიზნესმენების სამუშაო

პრაქტიკის შესაბამისად

m.d. [m/d] months after date „ამ რიცხვიდან თვის შემდეგ“;

MD Doctor of Medicine მედიცინის დოქტორი, მდი (მდი)

MEd Master of Education ედუკაციის მენიერებათა მაგისტრი, ემპი (ემპი)

med. 1. medicine მედიცინა; 2. medical სამედიცინო; 3. medium საშუალო (ზომისა)

meet. meeting მიტინგი; კრება; თათბირი; კონფერენცია

mem(o) memorandum შემორანდუმი, მემო; სამახსოვარო ჩანაწერი, სჩ-ი

(სჩი);

MFA Master of Fine Arts ხელოვნების მაგისტრი, ხმ-ი (ხმ-ი)

Mfr [mfr.] manufacturer მწარმოებელი; მრეწველი, მრეწ.; მწარმომ. მწწ.

Mgt. [mgt.] management მენეჯმენტი, მენეჯ-ო; მნჯტ-ო: 1 მართვა; 2. აღმინის,

ტრაქცია, აღმ.

min. minimum მინიმუმი; მინ; მინიმალური; მინ; 2. minister მინისტრი

- Miny ministry** სამინისტრო
misc. miscellany ნაკრები, აღმანახი
mkt. market ბაზარი
M.L. 1. Master of Law სამართლის მაგისტრი- სმ-ი (სმი); 2. Military Law
სამხედრო კანონების ნაკრები, სენ-ი (სენი);
mgr. manager მენეჯერი, მენეჯ, მნჯ; მმართველი; დირექტორი, დირ.; აღმინის-
ტრატორი, აღმ.
M.O. 1. File modus operandi file დანაშაულებრივი ქმედებების ხელწერის
კომპიუტერული ფაილი (კონკრეტული დამნაშავეს შესაძლო დანაშაულის მეთოდი
და სტილის თაობაზე); 2. money order საგადასახადო დაქალება, სდ-ა (სდა)
3. mark off ჩამოწერა
mod. 1. moderate ზომიერი; თანაბარი, თანაბ; 2. modern თანამედროვე, თანამ.
MOF Ministry of Finance ფინანსთა სამინისტრო
Mon. Monday ორშაბათი, ორშ.
mon. monetary 1. მონეტარული, ფულადი; 2. სეალებუ, ეალუტის(ა)
Mong. 1. Mongolia მონღოლეთი, მონღ; 2. Mongolian მონღოლი, მონღ.
Mor. 1. Morocco მოროკო; 2. Moroccan მოროკოელი
mort(g) mortgage იპოთეკა; იპ; წინდი, წნდ.
MP 1. Member of Parliament პარლამენტის წევრი; აწ-ი (აწი) 2. marginal
product საბოლოო პროდუქტი, სპ-ი (სპი);
3. most powerful უმძლავრესი (კრიტიკის შესახებ)
M. Pd. Master of Pedagogy პედაგოგიურ მეცნიერებათა მაგისტრი, კმმ-ი (კმმი)
Mpg miles per gallon (გარკვეული რაოდენობა) მილი გალონი
m.m. mutalis mutandis ლათ. („მუტალის მუტანდის“); „შესაბამისი ცვლილების
შეტანა“
m.pp. manu propria ლათ. („მანუ პროპრია“); „საკუთარი ხელით“(ნაწერი);
Mr. Mister ბატონი; ბ-ნი; მისტერი, მრ-ი
Mrs. Mistress ქალბატონი, ქ-ნი; მისისი
mtg marketing მარკეტინგი, მრტგ-ი
MSc [M. S.] Master of Science მეცნიერების მაგისტრი, მმ-ი (საბუნებისმეტყველო
ან ზუსტი მეცნიერებისა)
m/s months after sight წარდგენიდან სივს შემდეგ;
m.s.c. mandatum sine clausula ლათ. განუსაზღვრელი უფლებამოსილებები;
MTB Merchandise Trade Balance საქაქრო ოპერაციების ბალანსი, სოპ-ი (სობი)
mtg. mortgage იპოთეკა; წინდი; გირაო
mtgd mortgageდ დაგირავებული
mtg(e) mortgage 1 წინდი; იპოთეკა; 2. გირაო
mtgee mortgagee გირაოს მიმღები, გმ-ი (გმი)
mtgor mortgagor გირაოს გამცემი, გგ-ი (გგი)
mun(ic) 1. municipal მუნიციპალური, მუნიც; 2. municipality მუნიციპალიტეტი
M/V merchant vessel საეკპრო გემი
MV motor vessel ძრავიანი გემი; თბომავალი
mv [m.v.] market value საბაზრო ღირებულება, სლ-ა (სლა)

N

- N. 1. name** სახელი, ს; გვარი, გ; 2. national ეროვნული; სახელმწიფოებრივი
N 1. neutral ნეიტრალური; ნტ-ი; 2. navy სამხედრო-საზღვაო ძალები, სსმ-ი;
3. Novelae ლათ. იუსტინიანის ნოველები

2. noon შუადღე; 3. normal ნორმალური; 4. north ჩრდილოეთი, ჩრდ.; 5. November ნოემბერი, ნოემ. 6. no year წლის მიუთითებლად; 7. number რიცხვი, რ.; ნომერი, ნომ.; 8. numbered დანომრილი; 9. იცელება, ბათილდება (პირობითი აღნიშვნა N-ით)

n. 1. net ნეტო; 2. note ა) შენიშვნა; ბ) მარტივი თამასუქი; გ) ბანკოტ(ებ)ი;
3. noun არსებითი სახელი, არს. სახ.; 4. note ა) შენიშვნა; ბ) ჩანაწერი

NA 1. not applicable (მოცემულ შემთხვევას) არ ეხება; 2. not available რეალურად (ანუ სახეზე) არ არსებობს

N.A. non allocatur ლათ. („ნონ ალოკატურ“): „დაუშვებელია“; არ დაიშვება;

N/A 1. new account ახალი ანგარიში, ახა; 2. no account მიმდინარე ანგარიში (გახსნილი) არ არის; 3. no advice შეტყობინება არ არის; ავიზო არ არის;

4. nonacceptance დაუაქეპტებელია

NAC North Atlantic Council ჩრდილო ატლანტიკური (ქვეყნების) კავშირის საბჭო; ნატოს კავშირი

NASA National Aeronautics and Space Administration აერონავტიკისა და კოსმოსური სივრცის კვლევის ნაციონალური სამმართველო, ნასა (აშშ-ში)

NASDAQ National Association of Securities Dealers Automated Quotations საბირჟო დილერების

ნაციონალური ასოციაციის ავტომატური კოტირების სისტემა, ნასდაკი (ნასდაკი)

Nat. national ნაციონალური, ნაც; ეროვნული, ეროვნ;

NATO North Atlantic Treaty Organization ჩრდილოატლანტიკური (ქვეყნების) ხელშეკრულების ორგანიზაცია, ჩრდილოატლანტიკური კავშირი, ნატო

N.B. [n.b.] nota bene ლათ. („ნოტა ბენე“): „განსაკუთრებით მიაქციეთ“ ურადლება“

N.B.A. ამერ. National Bar Association ადვოკატთა ნაციონალური ასოციაცია, ანა;

NC 1. no change შეუცვლელად; 2. no charge უფასოდ

NCI noncoded information დაუშიფრავი ინფორმაცია, დი

N.C.D. nomine contru dicente ლათ. („ნამინე კონტრა დიჩენტე“): „მიღებულია ერთხმად“ (კენჭისყრის შედეგი);

NCV [ncv] non commercial value კომერციული ღირებულება არ გააჩნია

N.D. [n. d.] no date უთარილოა;

NDA no data available მონაცემები არ გავაჩნია

n.e.i. not elsewhere indicated (ტექსტში) სხვა ადგილას მიუთითებელი

NES [n.e.s.] not elsewhere specified (სინ: not elsewhere stated) სხვა ადგილას

მიუთითებელი (რაიმე ტექსტში);

Neth. Netherland ნიდერლანდები, ნიდერ.

N.F. [n/f] no funds ფინანსები არ არის; ფ/ა; არ დაიფარება;

n.f.o. non free out გადმობტვირთვის ხარჯებისაგან თავისუფალი არ არის;

NG [N.G.] no good არადამაკმაყოფილებელია; არ პასუხობს (მოთხოვნებს); არ გამოდგება

NI 1. national income ეროვნული შემოსავალი, ეში (ეში); 2. North Ireland ჩრდილოეთ ირლანდია, ჩრდ. ირლ.

Nic. Nicaragua ნიკარაგუა, ნიკარ.

Nig. Nigeria ნიგერია, ნიგ.

ni. Pr. nisi prius ლათ. („ნისი პრიუს“): სასამართლო პროცესი სამოქალაქო საქმეზე პირველი ინსტანციის ნაფიც მსაჯულთა მონაწილეობით;

NL night letter [message] ღამის (ტარიფით გაგზავნილი) ტექსტი (ელფოსტით და სხვ.)

n. l. non licet ლათ. დაუშვებელია;

- NNI net national income წ-მინდა ე-როვნული შ-ემოსავალი, წეში (წეში)
NNP net national product წ-მინდა ე-როვნული პ-როდუქტი, წეპი (წეპი)
No [no] number ნომერი; რიცხვი
Noibn not otherwise indexed by name სხვა დასახელება მითითებული არ არის
nol.pros; nolle prosequi ლათ. უარი სასარჩელო მოთხოვნის დაცვაზე;
nom. nomination დანიშვნა (თანამდებობაზე); ნომინაცია (მაგ., დასახელება კონკურსზე გამარჯვებულისა)
non. comp. non composentis ლათ. ჭკუანაკლები, შურაცხადი;
non pro.s non prosequitor ლათ. „ის არ იღვენება“;
non seq. non sequitur ლათ. აქედან არ გამომდინარეობს; მცდარი დასკვნა;
n.o.p. non otherwise provided სხვაგვარად გათვალისწინებული არ არის;
Nor. [Norw.] 1. Norway ნორვეგია. ნორვ; 2. Norwegian ნორვეგიული, ნორვ.
n.o.r. non otherwise rated სხვაგვარად, სხვანაირად
Nos [nos] numbers ნომრები, ნომრ; რიცხვები, რიცხ.
n.o.s. not otherwise stated სხვანაირად ნაჩვენები არ არის;
Nov November ნოემბერი, ნოემ.
n/p nonpayment გადაუხდელობა
N.P. Neew Procedure 1. „ახალი პროცედურა“, დაჩქარებული პროცედურა, დპ-ა (დპა); 2. ni. pr. nisi prius ლათ. სასამართლო სამოქალაქო საქმე პირველი ინსტანციის ნაფიც მსაჯულთა მონაწილეობით; 3. notary public ნოტარიუსი
n.p or d. no place or date ადგილი და თარიღი აღნიშნული არ არის
NRA non-resident alien უცხოელი, რომელიც მოცემულ ქვეყანაში მუდმივად არ ცხოვრობს;
n.s. 1. not signed ხელმოუწერელია, ხელმოწერა; 2. not specified განუმარტავია; მითითებულია; 3. not sufficient (ვალის) დასაფარავად საკმარისი არ არის;
NSF not sufficient funds საკმარისი თანხები არ არის
N.T. [N/T, n.t.] 1. new term ახალი ვადა; 2. new terms. ახალი პირობები; 3. net weight ნეტო მასა.
NV nonvoting ხმის უფლების გარეშე, ხუგ-ე (ხუგე)
n x: non-expendable მრავალჯერადი გამოყენებისა)
NY Ney-York ნიუ-იორკი (ქალაქი და შტატი)
NYC New-York ქალაქი ნიუ-იორკი
NYME(X) New York Mercantile Exchange ნიუ-იორკის სასაქონლო ბირჟა (ენერგომატარებლებისა)
NZ New Zealand ახალი ზელანდია, ახ. ზელან.

O

- O 1. offer წინადადება, წინადა; ოფერტა, ოფერ; 2. opponent ოპონენტი; მოწინააღმდეგე მხარე; 3. Order განყოფილება (საქმისწარმოების წესებისა ინგლისის სასამართლოში); 4. owner მფლობელი, მესაკუთრე; გამმფლობელი
O. office ოფისი; დაწესებულება; სამმართველო
o. 1. origin წარმოშობა, წარმ; 2. originated მომდინარე (-დან)
o/a 1.on account (ჯამის) ანგარიშიში, ანგ; 2. open account ღია ანგარიში, ღ/ა
O.A. Official Assignee ოფიციალური მემკვიდრე, ომ-ე (ომე);
O.A.P. ინგლ. old age pension ხანდაზმულობის პენსია, ხპ-ა (ხპა)
Objn [obj] objection შედაცვა; შეკამათება; შეპასუხება
obs. obsolete მოძველებული (კანონი, ნორმა და მისთ.), მოძე.

- O.C. 1. office copy საქმეში ჩაკრული ასლი; 2. official classification ოფიციალური კლასიფიკაცია, ოკ-ა (ოკა); 3. order cancelled შეკვეთა გაუქმებულია
- o.c. outward cargo ხავექსპორტო ტვირთი, სტი (სტი)
- o/c overcharge ჭვადაჭარბებული ხარჯი, გხ-ი (გხი); 2. გადაიდებული ფასი, გფ-ი (გფი)
- Oct. October ოქტომბერი, ოქტ.
- OD [O/D; o/d] overdraft ოვერ-დრაფტი, ოდრი (ოდრი); კრედიტის გადაღება, კვ-ა (კვა)
- O.D. [o.d.; o/d] on demand მოთხოვნით;
- O.d. (banking account) overdrawn (ბანკში კრედიტი) გადაჭარბებულია
- OEEC Organization for European Economic Cooperation ევროპული (ეკონომიკური) ურთიერთ თანამშრომლობის ორგანიზაცია, ეუთო
- Off. 1. office ოფისი; ოფ; 2. offer წინადადება, წინაღ; 3. official ოფიციალური, ოფიც;
- O.G.L. Open General Licence ღია გენერალური ლიცენზია, ღგლა (ღგლა);
- O.K. all correct ყველაფერი სწორია; დამტკიცებულია; შეთანხმებულია;
- O/L our letter თქვენი წერილი (მითითება წერილობით ქასკში)
- O/o 1. order of დაკავებით; ბრძანებით; ბრძანებულებით; 2. own occupation საკუთარი საქმე;
- op. operation ოპერაცია, ოპ.
- OPEC Organization of Petroleum Exporting Countries ნავთობ ექსპორტიორ-ქვეყანათა ორგანიზაცია, ოპეკი (ოპეკი)
- Op. posth opus posthumum ლათ. (ავტორის) სიკვდილის შემდგომ გამოქვეყნებული ნაწარმოები;
- opt. 1. option შერჩევა, ამორჩევის უფლება; 2. optional არასავალდებულო; დისკრეტული; ფაკულტატური; არჩევით
- O.R. [o.r.] 1. Official Receiver ოფიციალური ლიკვიდატორი, ოლ-ი (ოლი); 2. official referee ოფიციალური მამრიგებელი მოსამართლე, ომპ-ი (ომპე); 3. owner's risk მფლობელის რისკით;
- ord. order 1. შეკვეთა; 2. ბრძანება, ბრძ.
- Ord. ordinance 1. ბრძანებულება, ბრძ; დეკრეტი, დეკრ; 2. აქტი. მუნიციპალური ორგანოს დადგენილება;
- Orig 1. origin წარმოშობა; 2. original თავნუარო, თავნუა; ნამდვილი, ორიგინალური, ორიგ; საწყისი, საწყ; orse otherwise წინააღმდეგ შემთხვევაში;
- Org. 1. organization ორგანიზაცია, ორგ; 2. organized ორგანიზებული, ორგ.
- O.R. owner's risk of shifling შესაკუთრის რისკით ტვირთის გადაადგილება
- ot overtime ზედმეტი სამუშაო დრო, ზსდ-ო (ზსდო); ზეგვემითი სამუშაოები;
- O.T. [o/t] old terms უწინდელი პირობა, უპ-ა (უპა).
- OU Oxford University ოქსფორდის უნივერსიტეტი
- oz ounce უნცია
- ozs ounces უნციები

P

- P. 1. page გვერდი, გვ; 2. past წარსული; წარსულში, წარს; 3. patent პატენტი, პატ; 4. penalty ჯარიმა; 5. plaintiff მოსარჩელე, მოსარჩ; 6. population მოსახლეობა; 7. presidency პრეზიდენტობა; 8. prosecution დადანაშაულება; 7. protest პროტესტი; 8. provisional დროებითი, დრ; წინასწარი, წინასწ.
- p. 1. parole პირობითი განთავისუფლება პატიოსანი სიტყვის მიცემით; 2. pattern

(სამრეწველო ნიმუშად რეგისტრირებული) ნიმუში; ნიმ; მოდელი, მოდ; 3. private
კერძო; პირადი; 4. probability ალბათობა, ალბ.

P.A. 1. [p.a.] particular average კერძო ავარია, კა; 2. [p.a.] per annum
ყოველწლიურად, ყოველწლ; წელიწადში ერთხელ; 3. power of attorney
მინდობილობა; 4. private account ამერ. პირადი ანგარიში; პ/ა

Pal. Palestine პალესტინა, პალ.

p&p package and postage შეუთუთა და გადაგზავნა, შგ-ა (შგა)

para. [pars] paragraph პარაგრაფი, პარაგ; პუნქტი, პ; აბზაცი, აბზ.

Parl. 1. parliament პარლამენტი, პარლ.

2. parliamentary საპარლამენტო, პარლამენტის(ა)

part 1. partial ნაწილობრივი, ნაწილ; 2. participating მონაწილე, მონაწ., 3. par-
ticular კერძო

P.A.S.Y.E. ინგლ. pay as you earn „გამოიმუშავე-გადაიხადე“ (ხელფასიდან
გადასახადის დაკაების სისტემა)

pats patents პატენტები, პატ-ები

paymt [payt] payment გადახდა

Pbl preamble პრეამბულა, პრეამ.

p.c. 1. per cent პროცენტი, პროც; % 2. post card საფოსტო ბარათი,
სბ-ი (სბი)

P.C. 1. Penal Code სიხსლის სამართლის კოდექსი, სსკ-ი (სსკი);

2. ინგლ. Pleas of the Crown სიხსლის სამართლის საქმეები; 3. Practicex

Cases სასამართლო პრაქტიკა, სპა; 4. private contract კერძო მოლაპარაკება
(ან ხელშეკრულება); 5. Privy Council ს-იადუმლო ს-აბჭო, სს-ო (სსო); 6. Probate
Court ანდერძების, შემკვიდრობისა და თავდებობის საქმეთა სასამართლო; 7. [PC]

paid cash ნაღდი ანგარიშით გადახდილია, გაგა-ა (ნაგა)

P/C [p/c] prices current ფულის კურსი, ფკ-ი (ფკი); დღის კურსი, დკ-ი (დკი)

Pd 1. paid გადახდილია; 2. period პერიოდი, პერ.

P.D. port dues სასაზღვაო მოსაკრებელი, სმ-ი (სმი)

Pd. B. Bachelor of Pedagogy პედაგოგიურ მეცნიერებათა ბაკალავრი, პმბ-ი
(პმბი)

Pd. D Doctor of Pedagogy პედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პმდ-ი (პმდი)

Pd. M. Master of Pedagogy პედაგოგიურ მეცნიერებათა მაგისტრი, პმმ-ი (პმმი)

p.d. [P.D.] per diem ლათ. („პერ დიემ“); „ყოველდღიურად“; „დღეში“

P.E. permissible error დასაშვები შეცდომა, დშ-ა (დშა)

P/E pice/earnings ფასის ფარდობა მოგებაზე (ყოველი აქტივიდან)

per. cur per curiam ლათ. („პერ კურიაში“); „სასამართლოთი“; სასამართლოს
შეშეობით

per. pro per procurationem ლათ. („პერ პროკურაციონემ“) „მინდობილობით“

p.f. per forma ლათ. („პერ ფორმა“); „ფორმალურად“

pf (სინ. pfd) preferred უპირატესად (მიჩნეული), პრივილეჯირებული, პრივილ.

Pg. 1. Portugal პორტუგალია, პორტ; 1. Portugeze პორტუგალიელი. პორტ.

P.G. 1. persona grata სასურველი(დიპლომატიური) პირი; 2. Post-graduate ასპი,
რანტი; ასპ.

PG professional group პროფესიული ჯგუფი

pgb იხ. para.

Ph.D. Doctor of Philosophy ფილოსოფიის დოქტორი, ფდ-ი (ფდი)

PI 1. priority index პრიორიტეტის მაჩვენებელი, პმ-ი (პმი); 2. personal income
პირადი შემოსავალი, პმ-ი (პმი)

- P.J.** 1. peace justice მოპრიგებელი მოსამართლე, მოძრმ-ე (მოძრმე); 2. president judge (სინ. presiding justice) ს-ასამართლოს თავ-მჯდომარე, სთავ-რე (სინ.: სთ-ე; სთე) pkg. package პაკეტი, პაკ.
- P.L.C.** Public Limited Company ს-აზოგადობრივი ს-ააქციონერო კომპანია, სსკ-ა (სსკა);
- Plen plenipotentiary** სრულუფლებიანი
- plf. plaintiff** მოსარჩელე, მოსარჩ.
- p.m. [P.M.] post mortem** სიკვდილის შემდეგ, ს. შ.
- pm premium** (სადაზღვევო) პრემია, სპ-ა (სპა);
- P.O.** 1. Public Office საჯარო დაწესებულება, სდ-ა (სდა); საჯარო სამსახური, სს-ი (სსი); 2. public officer სახელმწიფო, სახალხო ან თვითმმართველობის დაწესებულების მოხელე
- POB place of birth** დაბადების ადგილი, დაბ. ადვ.
- pop. population** მოსახლეობა, მოს.
- POT privately owned transport** საკუთარი ტრანსპორტი, სტ-ი (სტი)
- p.p. pages** გვერდები, გვ.
- p.p.a.** 1. ... per centum annum ლათ. პროცენტები წელიწადში;
2. per bower of attorney მიწოდებლობით, მიწდ.
- pr. price** ფასი, ფ.
- Pr. 1. president** პრეზიდენტი, პრეზ; 2. presidential პრეზიდენტის(ა); საპრეზიდენტო;
2. presidency პრეზიდენტობა
- P.R.** 1 ინგლ. Parliamentary Reports პარლამენტის ანგარიშები, პა; 2. proportional representation პროპორციული წარმომადგენლობა (მაგ. პარლამენტში);
3. ამერ. Public Resolution კონგრესის რეზოლუცია, კრ-ა (კრა);
- Prof. preferred** პრევილეგირებული, პრევილ;
- Prem.** იხ. pm.;
- Pres.** იხ. P.R.;
- pri. priority** პრიორიტეტი, პრიორ;
- pro [pro.] professional** 1 პროფესიონალი, პრო; 2 პროფესიული, პრო
- prob.** 1. probation (გა)სინჯვა; 2. problem პრობლემა, პრობ.
- pros.** 1. prosecution დადანაშაულება, დადანშ; 2. prosecutor დამადანაშაულებელი;
- pro. tem. pro tempore** ლათ. დროებითი; დროებით;
- prox. proximo** ლათ. (პროქსიმო)“: „შემდგომ“ (აუქში, წელიწადში)
- p.r.t. pro rata temporis** ლათ. გასული დროის შესაბამისად;
- P.S. [p.s.] 1. post scriptum** ლათ. („პოსტ სკრიპტუმ“): „მინაწერი“; პოსტსკრიპტუმი;
- 2. public sale** სახალხო აუქციონი, ნი; სახალხოდ გაყიდა
- pt. 1. part** ნაწილი, ნაწ.; 2. point პუნქტი 1.
- pub. 1. public** საზოგადოებრივი, საზ; სახელმწიფო, საზ; 2. publicity რეკლამა
- PTV public television** არაკომერციული (სახელმწიფო) ტ-ელევიზია, ატვ-ა (ატვა)
- Pty** ავსტრალ. proprietary სააქციონერო საზოგადოება, სს-ა (სსა);
- Pub. [publ.] 1. publicatyon** გამოქვეყნება, პუბლიკაცია, პუბლ; 2. published გამოცემული; გამოქვეყნებული; 3. publisher გამომცემელი
- PUD pickup and delivery** დატვირთვით და ადგილზე მიტანით
- PV profit volume** მოგების დამოკიდებულება წარმოების მოცულობისაგან
- p.w. per week** (ამ) კვირას; კვირაში (ერთხელ და სხვ.)
- P.W. packed weight** ბრუტო მასა

Q

- q. 1. quasi კვაზი, 2. quarter ა) მეოთხელი; ბ) კვარტალი (წლისა), კვარტ.; კვარტალური; კვარტ.; 3. question ა) კითხვა; 2. (განსახილველი) საკითხი
- Q.[q.] quantity 1 რაოდენობა, რაოდ.; 2. სიდიდე, სიდ.
- Qa quality assurance ხარისხის უზრუნველყოფა, ხუ
- Q&A questions and answers კითხვა პასუხებით (ამოცანათა ან სავარჯიშოთა კრებულის)
- qda quality discount agreement საქონლის ხარისხის ცვლილების შესაბამისად ფასების ცვლილების შესაძლებლობის შეთანხმება
- Q.E.D. quod erat demonstrandum ლათ. („კვოდ ერატ დემონსტრანდუმ“): „რისი დამტკიცებაც გეინდოდა“, რდგ-ა (რდგა)
- q.e.i. quod erat inveniendum ლათ. რისი დადგენაც იყო საჭირო;
- q.e.r quod erat registrandum ლათ. რაც დამოწმდა;
- Qn question 1. შეკითხვა; კითხვა; 2. (განსახილველი) საკითხი
- q.m. quadratic mean საშუალო კვადრატული, საშ. კვ.
- QP quality products ხარისხიანი პროდუქცია, ხპ-ა (ხპა)
- qr. quarter 1. მეოთხელი; 2 (წლის) კვარტალი, კვარტ
- qt. quantity რაოდენობა, რაოდ.
- qtn. quotation 1 კოტირება; კურსი; 2. ფასი
- qu. quart კვარტა, კვრ.
- qu quarterly კვარტალურად; კვარტალში ერთხელ, კვ. ერთ.
- qual. 1. qualification კვალიფიკაცია; გამოყენებადობა; 2. qualified კვალიფიცირებული; ვარგისი
- QUEST Quantitive Utility Estimate for Science and Technology მეცნიერებასა და ტექნიკაში გამოყენების რაოდენობრივი შეფასება
- q.v. quod vide ლათ. („კვოდ ვიდე“): „იხილეთ“ (ამ ადგილას); დანახვა (ან წაკითხვა) შეგიძლია
- Q.w.Q quantity with quality რაოდენობა და ხარისხი, რხ-ი (რხი)

R

- r. 1. ratio შეფარდება, შეფ.; ფარდობა, ფარ.; 2. [rct] receipt ხელწერილი, ხელწ;
- 3. rent რენტა, რ.; საიჯარო გადასახადი, სგ-ი (სგი); 4. river მდინარე, მდ.
- R 1. Republic რესპუბლიკა, რესპ.; 2. [Rep] republican რესპუბლიკელი (პარტიის წევრი); 2. Royal სამეფო; მეფის(ა)
- R. 1. radius რადიუსი; რამ; 2. register რეგისტრი, რეგ.; რეესტრი, რეესტ;
- 3. railway რკინიგზა, რკ/გზ; 4. report მოხსენება; ანგარიში; ცნობები; შეტყობინება;
- 5. respondent მოპასუხე, მოპას.; 6. Rex ლათ. მეფე; Regina ლათ. დედოფალი, დედოფ.; 7. rule წესი
- RC 1. Red Cross წითელი ჯვარი; 2. remote control დისტანციური მართვა-ა, დმ-ა (დმა)
- r.c.c.&s. riots, civil commotions and strikes არეულობა, სახალხო მღელვარება და გაფიცვები;
- Rcl. recruit 1 პირველად მიღებული სამსახურში (ახალგაზრდა); 2. ახ-ლწვეული (ჯარში)
- r.d. running days ყოველდღე; დღეგამოუტოვებლად
- Rd [Rd.] road გზა, გზ. (მაგ, შემოკლებაში რკ/გზ რკინიგზა)

- re. in re ლათ. (ინ რე): „საქმის მიხედვით“
R.E. real estate უძრავი ქონება, უქა (უქა)
rec. 1. reclamation პრეტენზია; რეკლამაცია, რეკ; 2. record ა) ჩანაწერი;
ბ) ანგარიში, ანგ; ოქმი
reg. 1. region რაიონი, ოლქი; რეგიონი; 2. register რეგისტრი, რეგ;
3. regular ჩვეულებრივი, რეგულარული, რეგ.
rem. remittance ფულადი გზავნილი;
Rem. Redemy სამართლებრივი ღაცვის საშუალება, სღს-ა (სღსა);
rep. [rept] report მოხსენება; შეტყობინება; ანგარიში, ანგ.
reqmts requirements 1. მოთხოვნა, მოთხ; 2. მოთხოვნილებები
res. 1. research კვლევა; 2. reserve მარაგი, მარ; რეზერვი, რეზ; 3. residence
საცხოვრებელი ადგილი, სა; 4. resident მცხოვრები, მცხ; 5. residue ნაშთი; ნარჩ,
ენი; 6. resignation გადადგომა; 7. resources რესურსები
Resc. Rescinded შეცვლილია, შეცვ; ანულირებულია, ანულ.
Resp. 1. respecting შესახებ; მიმართებაში; შეხებაში; 2. respondent მოპასუხე,
მოპას; რესპონდენტი, რესპდ. (სინ: რესპდ-ი; რესპდი).
Restr. restricted შეზღუდული; „სამსახურებრივი მოვალეობისათვის“ (გრაფი);
ret. return 1. დაბრუნება; 2. ანაზღაურება; 3. შემოსავალი; მოგება
retl. reail ბითუმი; საბითუმო ვაჭრობა
Retnr retainer 1. აღუკატან მოლაპარაკება; 2. აღუკატის წინასწარი ჰონორარი;
Rets. [rets.] returns უწყისი, უწყ; სტატისტიკური ანგარიში, სა
rev. 1. revenue შემოსავლები; 2. review განხილვა; განხილვა; 3. revised
შემოწმებული; შესწორებული; 4. revision შემოწმება; რევიზია, გადახედვა
Rev.& enl. revised and enlarged წაკითხული (შემოწმებული) და დამატებული
R.I. reinsurance კვლავაზღვევა
R. M. registered mail დაკეითილი კორესპონდენცია, ღქა (ღქა)
RMS [rms; r.m.s.] resolution per second (ამღენი) ბრუნი წაშში, ბრ/წმ
R.O. receiving order სასამართლოს დადგენილება კონკურსის გახსნის შესახებ
Rp. representative წარმომადგენელი, წარმომ.
RPI Retail price Index საბითუმო ფასების ინდექსი, სფი
RS Revised Statutes გადასინჯულ კანონთა კრებისთი ნაწილი
r.v. raudom variable შემთხვევითი სიდიდე მს-ე (მშე)

S

- s. 1. school სკოლა; 2. seal ბეჭედი; 3. section განყოფილება; განყ; სექცია,
სექც; 3. see იხილეთ; 4. Senate ამერ. სენატი; 5. senator ამერ. სენატორი; 6. series
სერია; სერა;
7. share ინგლ. აქცია; 8. shilling შილინგი; 9. signature ხელმოწერა, ხელმოწ;
10. signed ხელმოწერილია, ხელმოწ; 11. seller გამყიდველი; გამყ; 12. statute სტა,
ტუტი; სტატ; კანონი; კან; 13. society საზოგადოება; 9. stock ა) მარაგი; ბ)
ამერ. აქცია; აქციები; გ) ინგლ. ფასიანი ქაღალდები, ფქი (ფქი); 14. successor
მემკვიდრე; მემკ; 15. suit სასამართლო საქმე; სს-ე (სსე); პროცესი; პროც; 16.
supply ა) მომარაგება; ბ) მიწოდება; მიტანა; 17. surplus ზედმეტი; ჭარბი;
ნაკარბი
S. [s.] series სერიები; პარტიები (ნაწარმისა)
s. 1. secondary ა) მეორადი; მეორეული, მეორე; ბ) მეორეხარისხოვანი; 2. sec-
tion განყოფილება; სექცია; ქვედანაყოფი

- s.a. 1. semiannual ნახევარწლიური; 2. sine anno ლათ. წლის მიუთითებლად;
3. subject to approval დამტკიცებას დაქვემდებარებულობა
- salv. salvage 1. ქონების გადარჩენა; გემის ან ტვირთის გადარჩენა; 2. გადარჩენილი ქონება;
3. გადარჩენილი გემი; 4. გასამრჯელო ქონების (გემის, ტვირთის) გადარჩენისასთვის
- S.B. Senate bill ამერ. სენატში შეტანილი კანონპროექტი, სშკ-ი (სშკი);
- s.c. scale მასშტაბი
- S.C. 1. [S.C.] Security Council (of the United Nations) გაეროს უშიშროების საბჭო; გაეროს უს-ო; 2. select cases შერჩეული საქმეები, შს-ე (შსე);
- Sch. Schedule სია; ჩამონათვალი; ნუსხა; ცხრილი; ცხრ.; გრაფიკი; გრაფი;
- sci. secret confidential informant საიდუმლო იოფორმატორი, სი
- scp. scrip ინგლ. დროებითი აქცია ან ობლიგაცია 2. ამერ. აქციის ნაწილის კუთვნილების დოკუმენტი
- scr. 1. იხ. scp.; 2. script დედანი; ხელნაწერი
- s.d. sine die ლათ. გაურკვეველი ვადას
- S.D. sight draft წარმომდგენის სასწრაფო ტრატა
- SE 1. Stock exchange საფონდო ბირჟა; სბ-ა (სბა); 2. standard error საშუალო კვადრატული შეცდომა, სკშ-ა (სკშა)
- Sec. sector სექტორი; ბ) სფერო; გ) დარგი;
- Sec.Leg secundum legem ლათ. კანონის შესაბამისად; კან. შეს;
- Sec.reg. secundum regulam ლათ. წესის (ან ნორმის) შესაბამისად; წეს. შეს;
- sect. იხ. sec
- SEI socioeconomic index სოციალურ-ეკონომიკური მაჩვენებელი, სემ-ი (სემი)
- Sen. 1. ამერ. Senate სენატი; სენ.; 2. ამერ. Senator სენატორი; სენ.; 3. Senior უფროსი; უფრ;
- ser. 1. series სერა; სერ.; 2. serial სერიული, სერ.
- Sess. [sess.] session სესია
- sgn.[sg] 1. signature ხელმოწერა. ხელი; 2. signed ხელმოწერილია, ხელმოწ.;
- s.h.ex. Sandays and holidays exepted კვირებისა და შაბათების გარდა;
- S.I. Statutory Instruments დელეგირებული კანონმდებლობის აქტები, დკა;
- SIC Standard Industrial Classification სტანდარტული სამრეწველო კლასიფიკაცია, სსკ-ა (სსკა)
- sig. (სინ: sign.; sg) 1. signature ხელმოწერა, ხელმოწ.; 2. signed ხელმოწერილია, ხელმოწ.;
- s.j. sub judge საქმისწარმოებაში მყოფი; განსახილველად წარმოდგენილი (ხასპართლო საქმეების შესახებ);
- S.I. 1. ინგლ. Serjant-at-Law უმაღლესი კატეგორიის ადვოკატი, უკა; 2. ამერ.
- Session Law საკანონმდებლო ორგანოების კანონები; სოკ-ი (სოშკი);
- §.l. secundum legem ლათ. („სეკუნდუმ ლეგემ“); „კანონის შესაბამისად“, კანონ. შეს;
- sl. 1. sealed ბეჭდის დარტყმით დამტკიცებული, ბდდ.; შეწყობილი (კონვერტი);
2. sold გაყიდულია;
- s.l.p. sine legitima prole ლათ. („სინე ლეგიტიმა პროლე“); „უკანონო მემკვიდრით“, უმ;
- S.M. salvage money გასამრჯელო საქონლის, ტვირთის ან გემის გადარჩენისათვის (იხ. აგრ. sal.)
- s.m.p. sine mascula prole ლათ. („სინე მასკულა პროლე“); „ქმრის მემკვიდრის გარეშე“, ქმგ;

- S.O. sellers option გამყიდველის ოფციონი, გო
s.p. 1. same point იგივე საკითხი; 2. sine prole ლათ. უმემკიდრედ; 3. special სპეციალური, სპეც; 4. supra protest ლათ. („სუპრა პროტესტ“): კოლატერალური აქტების მიხედვით, კამ;
s.p.a. subject to particular average კერძო აკარიის კასუხისმგებლობა, კაპა (კაპა)
spec. specification 1. სპეციფიკაცია, სპეც; 2. პატენტის აღწერა. პა; 3. დანაშაულის შედგენილობის დაფორმულება, დმლა (დმლა);
sq. square კვადრატული, კვკ
sq.in. square inch კვადრატული დიუმი, კვ დ.
sq. m. square metre კვადრატული მეტრი, კვ მ.
sq. m. [sq. mi] square mile კვადრატული მილი, კვ მლ.
Sr. senior ბატონი, ბნი; სინიორი
SRO self-regulatory organization ამერ. თვითმარეგულირებელი ორგანიზაცია, თმო
St. standard სტანდარტი, სტ; ნორმა; ; ნორმატივი; 2. ეტალონი: ნიმუში
St.EX. [St.Exc.] stock exchange საფონდო ბირჟა, სბა (სბა)
Stat.[St] 1. statute სტატუტი, სტატ; კანონი, კან; 2. ამერ. Statutes მასაჩუსეტსის შტატის კანონების (წლიური ანგარიშების) კრებული
Subsec. Sub-section ქვეკანყოფილება, ქვეკანჯ ქვესექცია (კუნქტისა, პარაგრაფისა), ქვეს.
Sup. [supp.] (ხინ: supp.) 1. supplement დამატება; 2. supplementary დამატებითი;
Sup.C. Supreme Court უმაღლესი სასამართლო, უს-ო; საქართველოში:
საქართველოს უზენაესი სასამართლო, სუზს-ო (სუზსო);
s.v. sub voce ლათ. („სუბ ვოკე“): „სახელწოდებით“
Sv service მომსახურება; სერვისი
SYd. Scotland Yard სკოტლანდ იარდი
Syst. I. system სისტემა; სისტ; 2. systematic სისტემატური, სისტ.
SWIFT Society for Worldwide Intetrbank Financial Telecommunications ანგარიშსწორების საერთაშორისო საბანკო სისტემა, სეიფტი

T

- t [t.]. 1. target მიზანი, მზ; 2. telephone ტელეფონი, ტელ; 3. tone ტონა, ტ; 4. transfer ა) გადაგზავნა, გადარიცხვა (მაგ, თანხისა); ბ) ტრანსფერი; 5. transport ა) ტრანსპორტი, ტრ; ბ) გადაზიდვა; 6. Treasury ზაზინა
tt. 1. ამერ. territory ტერიტორია, ტერ; 2. title ტიტული, ტიტ; სახელწოდება; 3. ინგლ. Trinity term საზაფხულო სასამართლო სესია, სსს-ა (სსსა); 4. testament ანდერძი; ანდ;
T.A. transfertable account გადარიცხვადი ფულადი ანგარიში, გუა
Tab. table ცხრილი, ცხრ.
TALISMAN T-reansfer A-counting, L-ongement for I-nvestors, S-tock MAN-nadement for Jobbers აქციების მართვის ცენტრალიზებული სისტემა, თალისმანი (ლონდონის ბირჟაზე)
TBI [TroB/I] through bill of lading გამჟღავნებელი კონოსამენტო, გკო (გკო)
T.C. 1. Tax Court საგადასახადო საქმეების სასამართლო, სხს-ო (სსსო); 2. total cost საერთო ღირებულება, სლა (სლა)

- T.Ch. time-charter თაიმ-ჩარტერი, თნი (თნი)
T.D. Treasury Decisions ამერ. ფინანსთა სამინისტროს გადაწყვეტილებათა კრებულ-ფისკალი
TD 1. [t.d.] time and date დრო და რიცხვი, დრ. 2. Treasury Department ფინანსთა სამინისტრო (აშშ-ი)
T.E. tax exempt გადასახადებისაგან თავისუფალი
tech. [techn.] technical ტექნიკური, ტექნ.
tel. n. 1.2.
temp. 1. tempore ლათ(გარკვეულ) დროს; პერიოდში; 2. temperature ტემპერატურა, ტემპ.
ter.[terr.] territory ტერიტორია, ტერ.
tg. [tgm] telegram ტელეგრამა; დეკემა, დეკ. 1. h. 1. time handed in ჩაბარების დრო
TI technical information ტექნიკური ინფორმაცია, ტი
tit. title სახელწოდება, სახელი; დასახელება, დასახ.;
tit rev. title reversed იმავე სასამართლო საქმის სახელწოდება მზარეთა ად-ვილების გადანაცვლებით (სააქლაციო ინსტანციის მიერ განხილვისას);
T.L. 1. time loan ვალდანი სესხი, ეს-ი (ესი); 2. total loss ზარალის მთლიანი ჯ-ამი, ზამჯ-ი (ზამჯი); დაზღვეული ქონების სრული განადგურება, დაქსგ-ა (დაქსგა);
T.M. trademark სავაჭრო ნიშანი, სნი (სნი);
tn ton ტონა, ტ.
tng training ს სწავლება; დასწავლა; 2. წვრთნა (კალკ. თორიირგი)
TO 1. [t.o.] turn over იხილეთ უკანა გვერდი, იხ. უკ. გვ; 2. total outlay მთლიანი ხარჯები, მზ-ი (მზი)
TOC total ordering cost დ-აკვეთის შეასრულებელი მთლიანი ღირებულება, დშმლ-ა (დშმლა)
TP transportation problem სატრანსპორტო ა-მოცანა, სა; გადაზიდვის ა-მოც, ანა, გა
TPI tax and price index გადასახადებისა და ფასების ინდექსი, გფი
T.Q. [t.q.] tale quale ლათ. („ტალე კვალე“); „ისეთი როგორცაა“ (ხარისხის გარანტიის გარეშე; ხარისხის გაუარესების გამო ქასუბისმგებლობის გარეშე)
tr. trust ს ტრუსტი; 2 კონცენრი; 3. სამრეწველო ობიექტი, სო
tr. Co. trust company ტრუსტ-კომპანია, ტრ-კო
trans transactions (სამეცნიერო) შრომები მოამბე (კონფერენციებისა, სიმპოზიუმებისა)
Tres. Tr. [tr.] treasure ზაზინდარი; ზაზინ.
TRO Temporary Restraining Order დროებითი ა-კრძალვის ბრძანება, დაბ-ა
TS total slaks ს მთლიანი მარაგი, მთ-ი (მთმი); ჯ-ამური რეზერვი; ჯრ-ი (ჯრი) 2 მთლიანი დ-გომის ხანგრძლივობა, მდხ-ა (მდხა)
TSE 1. Tokyo Stock Exchange ტოკიოს საფონდო ბირჟა;
. Toronto Stock Exchange ტორონტოს საჭონდო ბირჟა (კანადა)
trs trustees ნდობით აღჭურვილი პირები შესაკურთხები ან თავმდებნი;
TTC tender to contract კონტრაქტის განაცხადი, კვ-ი (კვი)
Trade Union Congress ტრედ-იურიონისტთა კონგრესი, ტუკ-ი
Tues. Tuesday სამშაბათი, სამშ.
T.W. total weight საერთო წონა, სწ-ა (სწა)
Tx. tax გადასახადი, გადას.; საურავი, საურ.

U

U. 1. unit ა) ნაწარმი; ბ) კომპლექტი; 2. umpire სამედიატორო, სასამართლო, სს-ო (სსო); სუპერარბიტრი, სა-ი (საი); 3. uniform ერთგვაროვანი; 4. [un.] union კავშირი, კავ; 5. universal უნივერსალური; უნივ; 6. university უნივერსიტეტი, უნ-ტი; 7. upper ზედა

U.B. Upper Bench „ზედა სკამები“

U.C.C Universal Copyright Convention საავტორო უფლების საერთაშორისო კონვენცია, სუსკა (სუსკა)

u.c.e unforeseen circumstances excepted გაუთვალისწინებელი გარემოებების გამოკლებით

UDC Unoiversal Decimal Classification იმე. უნივერსალური ათობითი კლასიფიკაცია, უკა-ა (უკაა) (წიგნადი ფონდებისა)

U.I. Unimploiment Insurance უმუშევრობის დაზღვევა, დაზღ;

UJD Utriusque Juris Doctor ლათ. („უტრიუსკეე იურის დოქტორ“): სამართლის დოქტორი, სდი (სდი); იხ. აგრეთვე DL, J.D, J.U.D.

u/k unknown უცნობი

un. unmarried დაუოჯახებელი; უქმრო; უცოლო

UMP uniformly most poverful თანაბრად ძლიერი (მაგ, კრიტერიუმის, შესახებ)

Un. 1. unified გაერთიანებული, გაერთ; უნიფიცირებული, უნიფ; 2. united

გაერთიანებული, გაერთ; მიერთებული, მიერთ;

U.N.Ch. United Nation Chapter გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდება, გაეროს წესდება

Unclassified არაკლასიფიცირებული; (რომელიმე) კატეგორიას დაუქვემდებარებული

UNDI United Nations Documents Index გაეროს დოკუმენტების მაგვენებელი (პერიოდული გამოცემა)

UNEDA United Nation Economic Development Association გაეროს ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაცია, გაეროს ეგო

UNEP United Natyions Environment Programme გაეროს გარემოს დაცვის პროგრამა, გაეროს გადა-ა (გადაა)

UNESCO [Unesco] United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization გაეროს განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაცია, იუნესკო

UNEUROPEAN United Nations European Economic Assotiation გაეროს ევროპული ეკონომიკური ასოციაცია, იუნეუროპი (გაეროს კეეა)

UNGA United Nations General Assembly გაეროს გენერალური ასამბლეა, გაეროს გა

UNHCR Office of the United Nations Hight Commisisoner for Refuges გაეროს უმაღლესი კომისრის სამმართველო დეენილთა საკითხებში

UNIC United Nations Information Center გაეროს საინფორმაციო ცენტრი; გაეროს სც-ი (სცი)

UNICEF United Nations Internationl Children's Fund გაეროს ბავშვთა ფონდი, იუნისეფი

UNIDO United Nations Industrial Development Organization გაეროს მრეწველობის განვითარების ორგანიზაცია, იუნიდო

UNISIST [Unisist] United Nations Intergovernmental System of Information in Science and Technology გაეროს სამეცნიერო-ტექნიკური ინფორმაციის შთაერობათშორისი სისტემა, იუნისისტი (იუნისისტი)

Univ. university უნივერსიტეტი, უნ-ტი

- UNLY United Nations Juridical Yearbook *„გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის იურიდიული ყოველწლიური“* (ყურნალი);
- UNO United Nations Organization *გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია*, *გაერო*
- UNSC United Nations Security Council *გაეროს უშიშროების საბჭო*, *გაეროს უს-ო*
- U.N.T.s. United Nations Treaty Series *გაეროს საერთაშორისო შეთანხმებების ლექსიკონები*
- UPC [U.P.C.] Universal Product Code *ამერ. (საქები) პროდუქტების უნივერსალური კოდი*, *პრუკი* (პრუკი)
- UPI United Press International *„იუნიტედ პრეს ინტერნეიშნლის“* საინფორმაციო სააგენტო, *იუპი* (იუ-პი)
- u.s. ut supra *ლათ. (უტ სუპრა): „როგორც ზემოთ აღნიშნა“*
- USA [US] United States of America *ამერიკის შეერთებული შტატები*, *აშშ-ი*
- USBC United States Bureau of Standard *აშშ-ის სტანდარტების ბიურო*
- USC [U.S.C.] 1. United States Code; The Code of the Laws of the United States of America *აშშ-ის კანონების კრებული*; 2. United States Congress *აშშ-ის კონგრესი*, *აშშ-ის კონგ;*
- U.S.const. United States Constitution *აშშ-ის კონსტიტუცია*, *აშშ-ის კონსტ.*;
- U.S.C.(Supl.) U.S. Code Supplement *აშშ-ის კანონთა კოდექსის დამატებები*
- USDI United States Department of the Interior *აშშ-ის შინაგან საქმეთა სამინისტრო*, *აშშ-ის შსს-ო*
- USG United States Government *აშშ-ის მთავრობა*
- USIA United States Information Agency *აშშ-ის საინფორმაციო სააგენტო*, *იუსია* (იუ-სი-ა)
- U.S.P. United State Patent *აშშ-ის პატენტი*, *აშშ-ის პატ.*;
- USS United States Senate *აშშ-ის სენატი*
- U.S.S.Ct. United State Supreme Court *აშშ-ის უმაღლესი სასამართლო*, *აშშ-ის უმს-ო*, (უმსო);
- usu usual *ჩვეულებრივ*
- U.S.v... *ამერ. United States versus „აშშ-ი წინააღმდეგა“ (სასამართლო საქმის სახელწოდება, რითაც სარჩელი ან ბრალდება აშშ-ის მიერ არის მხარდაჭერილი)*
- u.t. usual terms *ჩვეულებრივი პირობები*, *ჩვ. პარ.*;
- u.u.r. under usual reverse *ჩვეულებრივ დამატებითი შენიშვნის (ან შესწორებით)*;
- U.w [u.w.; U/W] underwriter *დამზღვევი*; (სესხის, ფასიანი ქაღალდების და სხვათა) განთავსების გარანტი;
- underwriters *დამზღვევები*, *დამზღ.*;
- Ux. Uxor *ლათ. მეუღლე*; *ცოლი*.

V

- V 1. velocity *სიჩქარე*; 2. versus *ლათ. (ვერსუს): „წინააღმდეგ“*; *საწინააღმდეგოდ*;
3. Victoria *ვიქტორია (დედოფალი)*; 4. vidi *ლათ. (ვიდი): „გაეხედე“*;
- „წაიკითხე“ (საბუთის გაცნობისა და თანხმობის შენიშვნა-მინაწერი); 5. volume *ა) მოცულობა; ბ) ტომი*
- val. value *ღირებულება*, *ღირებ.*
- VAT [V.A.T.] Value Aded Tax *დამატებული ღირებულების გადასახადი*, *ღღვ-ი* (ღღვი);

- V.C. 1. Vice-Cherman თავმჯდომარის მოადგილე; 2. Vice-chancellor ვიცე-კანცლერი;
- VCC Vice-Chancellor's Court ვიცე-კანცლერის სასამართლო
- VDU video display Unit ვიზუალური ასახვის მოწყობილობა, ემა- (ემა), დისფლეი
- v.e. [vend ex.] venditioni exponas ლათ. („ქენდიციონი ექსპონას“): სასამართლოს გადაწყვეტილება ქონების გაყიდვის შესახებ
- verd. verdict ვერდიქტი; ნაფიც მსაჯულთა გადაწყვეტილება
- veh. vehicle 1) სატრანსპორტო საშუალება; სს-ა (სსა); 2) საფრენი აპარატი, სა
- verd. verdict ვერდიქტი, ნაფიც მსაჯულთა გადაწყვეტილება, ნმგ-ა (ნმგა);
- vers. იხ. v.1.;
- Vict. Victoria ვიქტორია (დედოფლის სახელი, რომელიც აღნიშნულია ინგლისის კანონთა ტექსტებში);
- VIP very important person უვზომ გამოჩენილი პირი; ცნობილი პირი
- viz. videlicet ლათ. („ვიდელიცეტ“): „სახელდობრ“
- v.l. varia lectio ლათ. („ვარია ლექციო“): წაკითხულის სხვადასხვა გაგება (ერთი და იმავე ტექსტისა);
- VLCC very large crude carrier სუპერტანკერი (300 000 ტონაზე მეტი წყალწვეისა)
- vol. იხ; V.5;
- v.o.p valued as in original policy შეფასებულია საწყისი პოლისის მიხედვით
- VP Vice-President ვიცე-პრეზიდენტი
- vs. 1. version ვერსია, ვერ; ვარიანტი, ვარ; რედაქცია, რედ; გამოცემა, გამოც;
2. იხ. vers.;
- VTR video tape recording ვიდეოჩანწერა; ვიდეოჩანაწერი

W

- W. 1. Wales უელსი; 2. Washington (ჯალაქი და შტატი); 3. [w] watt ვატი, ვტ-ი
4. West დასავლეთი, დას.
- w. 1. week კვირა; 2. weight მასა; 3. width სიგანე, სიგ. 4. work მუშაობა; 5. work-er მუშა; 6. wounded დაჭრილი
- war. warrant სრულუფლებიანობა; ორდერი, ორდ; ვარანტი, ვარტ;
- w.a.r. with all risks ყველა რისკის ჩათვლით;
- Wash. იხ. W 2.
- W.B [w.b.; W/b] way bill ზედნადები, ზ; სატრანსპორტო ზედნადები, სზ-ი (სზი);
- W.C. [w/c] without charge გადაუხდელად; ზედნადები ზარჯების გარეშე WC [W.C.]
- water closet საპირფარეშო; ტუალეტი
- Wd. Warranted გარანტირებულია; დათქმულია;
- wed wendesday ოთხშაბათი, ოთხ;
- w.e.f. with effect from ძალაში შედის რიცხვიდან;
- WELMM water, energy, land, materials- man-power წყალი, ენერჯია, მასალები, მუშა ძალა (ეკონომიკური განვითარების კრიტიკული ფაქტორების ჩამონათ, ვალო)
- WEU Western European Union დასავლეთ ევროპული კავშირი, ლეკ-ი (ლეკი)
- W/F weather forecast ამინდის პროგნოზი, აპ-ი (აპი)
- WFSW World Federation of Scientific Workers მეცნიერ-მუშაკთა საერთაშორისო ფედერაცია

- WFUNA** World Feration of the United Nations Assosociations გა-ეროსთან
ს-აურთიერთო ა-სოციაციების ფედერაცია-ა, გასაფ-ა (გასაფა)
- wh** [whr] watt-hour ვატ-საათი, ვტ/სთ
- wk** week კვირა, კვ;
- wks** weeks კვირები; რამდენიმე კვირა
- WIPO** World Intellectual Property Organization ინტელექტუალურ ს-აკუთრებათა
მ-სოფლიო ო-რგანიზაცია, ისმო
- W/M** without margin (თანხათა) სხვაობის გადაუხდელად
- w/o** without (რაიმე საბუთის და სხვათა) გარეშე
- w.o.l** [WOL] Wharf Owner Liability ნავსაყუდელის კატრონის ქასუხისმკებლობა
- WOMAN** World Ogranization of Mothers of All Nations დედათა საერთაშორისო
ორგანიზაცია, ღსო
- WP** word processing 1. ტექსტის დამუშავება, ტდა (ტდა); 2. საბუთების ოპე-
რაციული გამზადება (თანამედროვე ორგტექნიკით)
- W.P.A.** [w.p.a.] with particular average ქასუხისმგებლობა კერძო ავარიისას
- WPI** wholesale price index ს-აბითუმო ფ-ასის ინდექსი, სფი;
- W.R.** warehouse receipt ამერ. სასაწყობო მოწმობა; ინგლ. საწყობის გამგის
ხელწერილი
- w.r.t.** with reference to ... (რაიმე საბუთზე ან ტექსტზე) მითითება;
- WS** 1. weather supply წყალმომარაგება; 2. weapon system იარაღის სისტემა
- W.T.** [w.t.] 1. ობ. war; 2. ობ. Wd.;
- WTO** World Trade Organization საერთაშორისო ფაქრიობის ორგანიზაცია, სკო
- W.W** [w.w.; w/w] warehouse warrant საწყობის (გამგის) ვარანტი;
- WW I** World War I პირველი მსოფლიო ომი
- WW II** World War II მეორე მსოფლიო ომი

X'

- x** 1. ინგლ. extra უმაღლესი ხარისხი, უმხ-ი (უმხი); 2. მათემ. იქსი, უცნობა
სიღდე
- X.** "no protest" გაუსაჩივრებელია (თამასუქის შესახებ);
- X-bracing** ჯვარედინა კავშირები
- X.C.** [x.c.] ex coupon უკუპონო
- X.C.L.** wxcess current liarlitiues ხანმოკლე ვალდებულებათა ნაჭარბი, ზავნი
(ზავნი)
- X-d** X-dimension აბსცისის მიმართულებით; X-ღერძის მიმართულებით
- XD** [Xdiv; x-d; x div] without dividend უახლოესი დივიდენდის მიღების
უფლების გარეშე
- X-engine** X-სებრი განლაგების ცილინდრიანი ძრავა ძრავიანი
- X** exchange 1. გაცეკლა (მაგ, ვალუტისა); 2. კომუტატორი, კომუტ.;
3. სატელეფონო სადგური (ან კვანძი)
- X** experimental ცდისეული, ცდის(ა), ექსპერიმენტული, ექსპერიმენტის(ა);
- XL** extra large ძალიან დიდი
- x. ex** exclusive გარეშე; გარდა
- x. ex.** cross examination ჯვარედინი დაკითხვა
- Xmitr** transmitter გადამცემი, გად.
- xr** ex rights უფლების მოპოვების გარეშე, უმგე (უმგე)

xroads crossroads გზაჯვარედინი
xtry extraordinary განსაკუთრებული, განს; ექსტრაორდინარული, ექსტო-ი (სინ:
ექსტო)
xw ex warrants უვარანტო; სათანადო მოწმობის გარეშე; უმოწმობოდ
xx without securities or warrants უზრუნველყოფის ან თავდებობის გარეშე.

Y

Y 1. yard იარდი, ი.; 2. year წელი, წ.
Y.B. ინგლ. Year Books სასამართლო (გადაწყვეტილებათა) ყოველწლიური,
ყოველწ
YBILC Yearbook of the International Law Commission „საერთაშორისო სამარ-
თლის წელიწადეული“ (იურიდიული ჟურნალი)
Y-d Y dimentions Y-ღერძის მიმართულებით
YLD yield შემოსავლიანობა; მოგება
YNCA Young Men's Christian Association ახალგაზრდა მამაკაც ქრისტიანთა
კავშირი-ი, აშქკი (აშქკი)
Y.O. yarly output 1. წლიური გამოშვებება; 2; წარმოების წლიური მოცულობა
YOB year of birth დაბადების წელი, დ. წ.
YOD year of death გარდაცვალების წელი, გარდ. წ.
YTM yield to maturity მთლიანი შემოსავალი (ობლიგაციის) დაფრეის ვადაშვ
YWCA Young Women's Christian Association ახალგაზრდა ქალ ქრისტიანთა
კავშირი, აქქკი (აქქკი)

Z

Z zero ნული
ZBB zero-based budjeting ხარჯთაღრიცხვის შედგენა ნულოვანი დონიდან
ZEG [Z.e.g] zero economic growth ნულოვანი ეკონომიკური ზრდა, ნეზა
(ნეზა)
ZI Zone of Interior აშშ-ის კონტინენტური ნაწილი; აშშ-ის შიგა რაიონები
ZIP Zone improvement Plan (აშშ-ის) საფოსტო ზონების გეგმა
z zone ზონა, ზ; რაიონი, რ-ნი;
ZD zero defects უნაკლობა; უღეუქტობა, უღეუ.
ZOFI იხ. ZI.
ZT Zone Time (გეოგრაფიული) სარტყელის დრო

გამომცემლობა „იბერთელარესი“-ს ლექსიკონბრაშოსთა ჯგუფი

„ათიოდე წლის წინ რევან ბერულავამ დააფუძნა თანამედროვე დარგების პროფესიული ლექსიკონების შექმნა - გამოცემაზე ორიენტირებული გამოშვებობა „იბერთელარესი“. ამ კუთხით ეს შემოქმედებითი სამეცნიერო-საგამომცემლო ჯგუფი ერთადერთია საქართველოში, სადაც დარგების ცნობილ სპეციალისტებთან ერთად იქმნება და ქვეყნდება თანამედროვე ყოველდღიური გამოყენების ლექსიკონები. შეიქმნა და ათი წიგნის სახით გამოიცა თანამედროვე დარგების ორენოვანი, სამეცნიერო და განმარტებითი ლექსიკონები“- (აკადემიკოსები ივერი ფრანგიშვილი, როინ მეტრეველი, რამაზ ხუროძე, ნოდარ ამალღობელი, მინდია სალუქვაძე, თამაზ გამყრელიძე, ელადიმერ ჭავჭავაძე, პროფესორები ანზორ ხელაშვილი, დავით გორდუზიანი, ზურაბ ჭუმბურიძე, პაატა ცხადაია). გაზეთი „ლიტერატურული საქართველო“, 6 ივნ., 2003 წ.; გაზეთი „თბილისის უნივერსიტეტი“, 19 სექტ., 2003 წ.

რევაზ ბერულავა არის ფიზიკო-

სი. დაამთავრა თსუ-ის ფიზიკის ფაკულტეტი (1956 წ.). ხანგრძლივ სამეცნიერო მივლინებაში იმყოფებოდა მოსკოვში (1956-1966 წწ., იქ დაიცვა დისერტაცია) და რომის უნივერსიტეტში (1969-1970 წწ.). არის საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიისა და საქართველოს ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი, 220-მდე სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, მათ შორის ოთხი მონოგრაფიის, ორი სახელმძღვანელოსი, ორი დამხმარე სახელმძღვანელოსი კომპიუტერული მეცნიერების, საინჟინრო ეკონომიკის, სამეცნიერო ტერმინოლოგიის, ლექსიკოგრაფიისა და ტერმინოგრაფიის საკითხებზე. „თანაავტორებთან

იღვლა ქაჩაზიასთან და თეა ბერულავასთან ერთად შექმნა და ნ წიგნად გამოსცა თანამედროვე დარგების ორ და სამეცნიერო ლექსიკონები, აქედან 3 ლექსიკონი განმარტებითი ტერმინოლოგიური ცნობარია. გამომცემლობა ცნობილია სპეციალისტთა ფართო წრისათვ. ის არა მარტო ჩვენს ქვეყანაში არამედ საზღვარგარეთაც... ამჟამად ევროპის ლექსიკოგრაფოსთა ასოციაცია „ეურალექს“-ში საქართველო წარმოდგენილია ორი წევრით რევან და თეა ბერულავები“. გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“, 10 სექტ., 2000 წ.

ლექსიკოგრაფოსთა ჯგუფი
თეა ბერულავები და იდელა

შედგება სამი წევრისაგან: რევაზ და
ქეაჩახია.

იდელა ქეაჩახია დაამთავრა

თბილისის უცხო ენათა სახელმწიფო ინსტიტუტი (1966 წ.) ინგლისური ენის სპეციალობით. ორი ათეული წლის განმავლობაში მუშაობდა გამომცემლობა „განათლების“ უცხოური ენების განყოფილების უფროს რედაქტორად. გამოაქვეყნა პირველი ქართული სახელმძღვანელო „ტექნიკური თარგმანი სკოლაში“, სამტომეული: „ინგლისურ-ქართული ლექსიკონი გამოთვლით ტექნიკასა და მონაცემთა დამუშავებაში“ და „ინგლისურ-რუსულ-ქართული ტექნიკური განმარტებითი ლექსიკონი“ (რ. ბერულავასთან ერთად).

არის გამომცემლობის მთავარი რედაქტორი თსუ-ის სტემ-ლექსიკოგრაფიული ცენტრის უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი, საქართველოს ფაზისის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი და სხვ.

თეა ბერულავა დაამთავრა

თბილისის უცხო ენათა სახელმწიფო ინსტიტუტი ინგლისური ენის სპეციალობით. სწავლობდა ექსტერის უნივერსიტეტში (ინგლისი, 1998-1999 წწ.). ექსტერშივე დაიცვა სამეცნიერო ხარისხი. სხვადასხვა წლებში სწავლობდა ლონდონის უნივერსიტეტის „ქინგზ კოლეჯში“ (1994 წ.), კემბრიჯისა და ოქსფორდის უნივერსიტეტებში (1995-1997 წწ.). დაამთავრა ევროპის უმაღლესი სკოლა მენეჯმენტში (ლონდონი, 1994 წწ.). სტაჟირება გაიარა გლაზგოს და ედინბურგის უნივერსიტეტებში). მიანიჭეს აღნიშნული უნივერსი-

ტეტების სამეცნიერო სერტიფიკატები. არის 10-მდე სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, მათ შორის სასკოლო სახელმძღვანელოსი და ლექსიკონებისა (თანაავტორობით): „ინგლისურ-ქართული უნივერსალური ბიზნეს-ლექსიკონი“, „ქართულ-ინგლისურ-რუსული პროფესიული განმარტებითი ლექსიკონი“ (რ. ბერულავასთან ერთად) და წინამდებარე ლექსიკონისა (რ. ბერულავასთან და ი. ქეაჩახიასთან ერთად).

თ. ბერულავა არის ევროპის ლექსიკოგრაფოსთა ასოციაცია „ეურალექს“-ის (Euralex, Oxford, UK) წევრი.

ს ა რ რ ე ვ ი

ანოტაცია.....IV; რედკლუგია.....V;
წინათქმის მაგიერ.....VI; შემოკლებათა ხია.....VIII;
ლექსიკონის არქიტექტონიკა.....IX; ციტირებულ ლიტერატურა.....XV XVI

A,a—1-30; B,b— 30-57; C,c— 58-104; D,d— 104-135; E,e—136-156;
G,g—178-194; H,h—194-212; I,i—212-244; J,j— 244-253; K,k—253-258;
L,l—252-277; M,m—278-315; N,n—315-328; O,o—328-247; P,p—347-392;
Q,q—392-400; R,r—400-439; S,s—439-492; T,t—492-522; U,u—522-540;
V,v—540-553; W,w—553-569; X,x—569-570; Y,y—571—573; Z,z—573-575

ქართულ სიტყვათშემოკლებათა წესების სისტემა და მათი გამოყენება
პუბლიკატურულ და ეკონომიკურ მეცნიერებებში..... 576-580

მოკლე დანართი: მცირე აბრევიატურული ლექსიკონი.
დამატებითი განმარტებები. ენათმეცნიერების ინსტიტუტის
ექსპერტთა კომენტარები და GRAMMATICA MILITANS.....580-594

იურიდიული, ეკონომიკური და ბიზნესის ღარბების
ინგლისურ-ქართული აბრევიატურების ლესნიკონი.....595-629

რევაზ ბერულავას ბაერმცემლობა „იბერთედ-პრესი“
მთავარი სამეცნიერო-ლექსიკოგრაფიული ჯგუფი: რევაზ ბერულავა,
თეა ბერულავა, იდელა კვაჩაკია

ღიზაინერი და ტექნიკური დირექტორი ღავით ბერულავა
კორექტორი თაბარ სახოკია

ISBN 99940-777-6-7 ლექსიპრო სერია 2006_015 თბილისი 2006

IBERTHED-Press Publishers
Main Lexicographic Group: Revaz BERULAVA, Thea BERULAVA
Idella KVACHAKHIA

E-Mail berevazi@yahoo.com http://www.viam.hepi.edu.ge/lhvd/Berulava.html
ტელ.: 22-21-22 899 5555-46 (დირექტორი რევაზ ბერულავა)

ოფისის ქალაღი მოცულობა 4025 თაბახი
გარეკანი ოთხ ფერში ფახი სახელშეკრულებო